ابو علی الحسین	ولو ساعدت حالتی همتی	لكنت ترى غير ما قد ترى
قاضی یحیی بن سعید	نثنی علیه وجل الحظ فیه لنا	كفی العبید كما لا امدح مولاها
شهاب سهروردی	تركت للناس دنیاهم ودینهم	شغلا بذكرك یا دینی ودنیائی
لا	فلم ار كالایمان للمرء واعظا	ولا كصروف الدهر للمرء هادیا
لا	تزین الفتی اخلاقه وتشینه	وتذكر اخلاق الفتی وهو لا یدری
لا	آثاره تنبیك عن اخباره	حتی كانك بالعیان تراه
لا	مافی الفؤاد ولا فی الجسم جارحة	الا وحبك فیها قبل ما فیها
لا	نسیت مودتی اذ طال عهدی	نعم قد قیل طول العهد ینسی
لا	كلی وكالك ممزوج ومتصل	وكل عارضة تؤذیك تؤذینی
لا	ومتی ذممت الدهر بعد لقائه	وعطائه فعلی حد المفتری
لا	انی احیی عدوی عند رؤیته	لادفع الشر عنی بالتحیات
لا	حافر البئر فی طریق اخیه	واقع فیه لامحالة فیه
لا	اذا كنت فی حاجة مرسلا	فأرسل حكیما ولا توصه
لا	لیس من مات فاستراح بمیت	انما المیت میت الاحیاء
لا	موت التقی حیاة لانفاد له	قد مات قوم وهم فی الناس احیاء
لا	لكل داء دواء یستطب به	الا الحماقة اعیت من یداویها
لا	فسحقا لابناء الزمان فالهم	سجیة احرار وطبع وفاء
لا	اذا طنت الاذان قلت ذكرتنی	اذا اختلجت عینی رجوت التلاقیا
لا	لو كنت اهدی علی قدری وقدركم	لكنت اهدی لك الدنیا ومافیها
لا	شیئان یعجز ذو الریاضة عنهما	رأی النسا وامارة الصبیان
لا	سقونی وقالوا لا تغنی ولو سقوا	جبال حنین ما سقونی لغنت
لا	الا انما الدنیا علی المرء فتنة	علی كل حال اقبلت او تولت
لا	او اسخطتك حیاتی	قتلت نفسی لترضی
لا	فؤادی وا فؤادی وا فؤادی	فؤادی هائم فی كل وادی

تمت

مطبعهٔ عامرهده طبع وتمثیل قلندی

سنه ١٢٩٢

كل امرئ راجع يوما لشيمته	وان تخلق اخلاقا الى حين	لا
للمادح الجزل من ذى المدح منقبة	اذا مدحتك وصفا قد مدحت انا	لا
فلو ان السماء دنت لمجد	ومكرمة دنت لهم السماء	فرزدق
نعيب زماننا والعيب فينا	ولو نطق الزمان بنا هجانا	كشاجم
رأيت كثير ما يهدى قليلا	لقدرك فاقتصرت على الدعاء	محمد بن ابى حكيم
اذا كسب الناس المعالى بالندى	فانك تعطى فى نداك المعاليا	المتنبى
واخرج من بين البيوت لعلنى	احدث عنك النفس فى السر خاليا	قيس بن ذريح
وما طلب المعيشة فى التمنى	ولكن الق دلوك فى الدلاء	ابو الاسود الدؤلى
اذا عوقب الجانى على قدر جرمه	فتعنيفه بعد العقاب من الربا	لا
اذا ما المدح صار بلا ثواب	من الممدوح كان هو الهجاء	لا
اشاب الصغير وافنى الكبير	بكر الغداة ومر العشى	لا
اخلاء اذا استغنيت عنهم	واعداء اذا نزل البلاء	لا
اذا دخل الهدية دار قوم	تطايرت الامانة من كواها	لا
فقضت حاجتى معجلة	فجعتنى بلذة الشكوى	لا
دعوى الاخاء على الرخاء كثيرة	وفى الشدائد تعرف الاخوان	لا
اذا انت عبت المرء ثم اتيته	فانت ومن تزرى عليه سواء	لا
كل المصائب قد تمر على الفتى	فتهون غير شماتة الاعداء	لا
ولأصبرن على الزمان وجوره	حتى يعود كما اريد واشتهى	لا
اذا رمتم قتلى وانتم احبة	فماذا الذى اخشى اذا كنتم عدى	لا
ان الشراب له شرط سمعت به	ان لا يعاد حديث السكر فى الصحو	لا
ايا عجبا لبحر ظل يسقى	جميع الناس لم يبلل لهاتى	لا
واذا خشيت من الامور مقدرا	وفررت منه فنحوه تتوجه	ابن الرومى
فان زعمت بان الحب معصية	فالحب احسن مايعصى به الله	عباس بن الاحنف
ليس له عيب سوى انه	لا تقع العين على شبهه	المتنبى
وان الظلم من كل قبيح	واقبح ما يكون من النبيه	لا
وقد يجمع الله الشتيتين بعدما	يظنان كل الظن ان لا تلاقيا	ابن خفاجة
ومن الحزم ان اكون لنفسى	قبل موتى فيما ملكت وصيا	ابو العتاهية
النفس تكلف بالدنيا وقد علمت	ان السلامة منها ترك ما فيها	سابق البربرى
ان كان سفك دمى اقصى مرادكم	فما غلت نظرة منكم بسفك دمى	لسان الدين الاندلسى
ولربما انتفع الفتى بعدوه	كالسم احيانا يكون دواء	الطغرائى
لا تأسفن من الدنيا على امل	فليس باقيه الا مثل ماضيه	ابن المعتز
فلو جعلت نفس لنفس وقاية	لجدت بنفسى ان تكون فداكا	قس بن ساعدة

امام ماوردى	اسمع بقلبك ان الاذن كاذبة	وانظر بعقلك ان الطرف خوان
المتنبى	ما كل مايتمنى المرء يدركه	تجرى الرياح بمالاتشتهى السفن
جرير	لاتنس حاجتنا لقيت مغفرة	قدطال مكثى عن اهلى واوطانى
عبدالصمد بن بابك	ان الكرام اذا ما اسهلوا ذكروا	من كان يألفهم فى المنزل الخشن
ابن العتاهية	الناس فى غفلاتهم	ورحى المنية تطحن
ابن الرومى	يارب حسانة منهن قدفعلت	سوا وقد يفعل الاسواء حسان
المعرى	اذا شئت ان تلقى المحاسن كلها	ففى وجه من تهوى جميع المحاسن
بهازهير	كيف لم تحمل الامانة ارض	حملت فوقها ابامروان
لا	وخصلة قل فيها من يخالفنى	الرزق والحمق ملزومان فى قرن
لا	خاب امرؤظل يرجوان ينال غنى	بالعقل ما عاش فى دهر المجانين
لا	ثلاثة ليس لها امان	البحر والسلطان والزمان
لا	ولو نعطى الخيار لما افترقنا	ولكن لاخيار مع الزمان
لا	لو كان ما بى فى صخر لانحله	فكيف يحمله خلق من الطين
لا	طوبى لأعين قوم انت بينهم	القوم فى نزهة من وجهك الحسن
لا	يقولون الزمان به فساد	وهم فسدوا وما فسد الزمان
لا	واطيب الارض ماللقلب فيه هوى	سم الخياط مع الاحباب ميدان
لا	كفاك قول الناس فيما ملكته	لقد كان هذا مرة لفلان
لا	ففى المساوى بدى التساوى	فلا معين ولا معين
لا	ليس اللسان محل ذكرك وحده	كل الجوارح فى دعاك لسان
لا	شجاع اذا ما امكنت لى فرصة	وان لم يكن لى فرصة فجبان
لا	ولو كان البكاء بقدر حزنى	لاجريت العيون من العيون
لا	جراحات السنان لها التيام	ولا يلتام ما جرح اللسان
لا	كل من تلقاه يشكو دهره	ليت شعرى هذه الدنيا لمن
لا	ولاعيب فيهم غير ان ضيوفهم	تلام بنسيان الاحبة والوطن
لا	فما اقبح الدنيا اذا كنت غائبا	وما احسن الدنيا بحيث تكون
لا	لاتكن محسن ظن ابدا	ان حسن الظن من سوء الفطن
لا	وحسن الظن عجز فى امور	وسوء الظن يأخذ باليقين
لا	بالرفق مارس ولاين من تخالفه	وغالظن اذا لم ينفع اللين
لا	ستور الضمائر مهتوكة	اذا ما تلاحظت الاعين
لا	سرى وسرك لم يشعر به احد	الا الاله والا انت ثم انا
لا	اتانى هواها قبل ان اعرف الهوى	فصادق قلبى خاليا فتمكنا

لا يبلغ المرء فى اوطانه شرفا   حتى يكبل تراب الارض بالقدم   لا
وان النار من عودين تزكى   وان الحرب اولها كلام   لا
هى الغاية القصوى فان فات نيلها   فكل منى الدنيا على حرام   لا
وما الدهر الا دولة ثم صولة   وما العيش الا صحة وسقام   لا
تعلم فن الجهل من عند نفسه   فليس عليه منة لمعلم   لا
تأن ولا تعجل بلومك صاحبا   لعل له عذرا وانت تلوم   لا
غيرجنى وانا المعاقب فيكم   فكأننى سبابة المتندم   لا
وما من يد الا يد الله فوقه   وما ظالم الا سيبلى بظالم   لا
من كف ساق اوسقاك بكفه   سما لكان شفاء كل سقام   لا
هون عليك اذا ما نعمة فقدت   ففى خزائن ربى بعدها نعم   لا
اذا ما ضاق صدرك فى حديث   فافشته الرجال فمن تلوم   لا
نجاة المرء فى صدق الكلام   لان الصدق منجاة المرام   لا
اذا عاقبتنى فى كل ذنب   فما فضل الكريم على اللئيم   لا
اذا ابدأت بالاحسان تمم   وما الاحسان الا بالتمام   لا
وقف الهوى بى حيث انت فليس لى   متأخر عنه ولا متقدم   لا
فنفسك اكرمها فانك ان تهن   عليك فلن تلقى لها الدهر مكرما   لا
لسان الفتى نصف ونصف فؤاده   ولم يبق الا صورة اللحم والدم   لا
صلى وصام لامر كان آمله   حتى حواه فما صلى ولا صاما   لا
ما اظن الزمان يأتى بهذا   غير انى رأيته بمنامى   لا
ولو جمع الائمة فى مقام   تكون به لكنت لهم اماما   لا
رأيت انتقام المرء يزرى بعقله   وان لم يقع الا بأهل الجرائم   لا
لا طيب للعيش مادامت منغصة   اوقاته بادكار الموت والهرم   لا
واذا تأملت البقاع وجدتها   تشرى كما تشرى الرجال وتعدم   لا
اذا اعتذر الجانى محا الذنب كله   وكل امرئ لا يقبل العذر مجرم   لا
وقد نطق الاشياء وهى صوامت   وما كل نطق المخبرين كلام   لا
(على قدر اهل العزم تأتى العزائم)   (رأى الاعمى وقد سمع الاصم)   لا
(وما قيمة الامجاد لولا المناصل)   (ان الزمان بمثله لعقيم)   لا
العنكبوت بنت بيتا على وهن   تأوى اليه ومالى مثله وطن   ابن احنف
لبست من الحوادث كل ثوب   سوى ثوب المذلة والهوان   ابن نباته

سالم بن وابصة	الحلم بالعجز ذل انت عارفه	والحلم عن قدرة فضل من الكرم
الموسوي	يموت قوم ولا يأسى لهم احد	وواحد موته هم لاقوام
المتبي	الصبر يحمد في المصائب كلها	الا عليك فانه مذموم
ثعلبة بن عمير	اذا ما قضيت الدين لم يكن	قضاء ولكن ذاك غرم على غرم
معن بن زائدة	دعيني انهب الاموال حتى	اعف الاكرمين عن اللئام
الحطيئة	ومن يجعل المعروف من دون عرضه	يضره ومن لا يتق الشتم يشتم
المتنبي	اذا ساء فعل المرء ساءت ظنونه	وصدق ما يعتاده من توهم
وله	ولم ار في عيوب الناس شيئا	كنقص القادرين على التمام
وله	يرى الجبناء ان الجبن حزم	وتلك خديعة الطبع اللئيم
وله	والظلم من شيم النفوس فان تجد	ذا عفة فلعلة لا يظلم
وله	شيخ يرى الصلوات الخمس نافلة	ويستحل دم الحجاج في الحرم
وله	واطمعتني في نيل ما لا اناله	بما نلت حتى صرت اطمع في النجم
وله	ذو العقل يشقى في النعيم بفضله	واخو الجهالة في الشقاء ينعم
وله	فما اخصك في برء بتهنئة	اذا سلمت فكل الناس قد سلموا
وله	وما الجمع بين الماء والنار في يدي	باصعب من ان اجمع الجد والفهما
	فالخيل والليل والبيداء تعرفني	والضرب والطعن والقرطاس والقلم
وله	(ولكن صدم الشر بالشر احزم)	اشد من السقم الذي اذهب السقما
وله	فما كان قيس هلكه هلك واحد	ولكنه بنيان قوم تهدما
عبدة بن الطبيب	لو يقدرون مشوا على وجناتهم	وجباههم فضلا عن الاقدام
ابو تمام	مات المعالي والعلوم بموته	فعلى المعالي والعلوم سلام
ابو الحسن العلوي	حب الرياسة داء لا دواء له	وقل ما تجد الراضين بالقسم
لا	ان صاح يوما حسبت الصخر منحدرا	والريح عاصفة والبحر يلتطم
لا	ومثلك ليس يجهل حق مثلي	ومثلي لا يضيعه الكرام
لا	ولو قدرت على الاتيان جئتكم	سعيا على الرأس لا مشيا على القدم
لا	سئمت تكاليف الحيوة ومن يعش	ثمانين حولا لا محالة يسأم
لا	نامت عيونك والمظلوم منتبه	يدعو عليك وعين الله لم تنم
لا	وربما ضحك المكروب من عجب	السن تضحك والاحشاء تضطرم
لا	ان العفيف اذا اعان الخائن	كان العفيف شريكه بمأثم
لا	متى يبلغ البنيان يوما تمامه	اذا كنت تبنيه وغيرك يهدم
لا	وكان رجائي ان اعود ممتعا	فصار رجائي ان اعود مسلما

ولو كان لى فى ذاك ذنب علمته … لقطعت نفسى بالملامة والعذل … لاادرى
فلا توغلن اذا ما سبحت … فان السلامة فى الساحل … لا
وان احق الناس باللوم شاعر … يلوم على بخل الرجال ويبخل … لا
وللدر حسن حيث علق عقده … ولكنه فى جيد حسناء اجمل … لا
السيف يسمعهم قولى بصولته … والسيف اصدق قولا انما قالا … لا
مواعد منك لايقضى القضاء لها … اخاف ان ينقضى من قبلها اجلى … لا
مشى برجليه نحو مصرعه … ليقضى الله امرا كان مفعولا … لا
ومانفع الاصل من هاشم … اذا كانت النفس من باهله … لا
تلوم على القطيعة من اتاها … وانت سننتها للناس قبلى … لا
تسود اعلاها وتأبى اصولها … وليس الى رد الشباب سبيل … لا
لايسكن المرء فى ارض يهان به … الا من العجز او من قلة الحيل … لا
وهذا دعاء لا يرد لانه … دعاء لاصناف البرية شامل … لا
وفى الهيجاء ماجربت نفسى … ولكن فى الهزيمة كالغزال … لا
العذر عند كرام الناس مقبول … وكل عيب بذيل العفو مسبول … لا
وجوه ليت لى منها حذاء … وليت لنعلتى منها نعالا … لا
بقدر الكد تكتسب المعالى … ومن طلب العلا سهر الليالى … لا
لئن كنت سلطانا هب الذنب واعفنى … وان كنت جلادا خذ السيف واقتلى … لا
(المرء مادام حيا خادم امل) … (المرء تواق الى مالم ينل) … لا

واغفر عوراء الكريم ادخاره … واعرض عن شتم اللئيم تكرما … حاتم الطائى
وقبلت رسم الدار حبا لاهلها … ومن لم يجد الا صعيدا تيمما … ابن خفاجة
وغير بعيد ان انال بك السها … سموا اذا كان اعتناؤك سلما … وله
وما لى من ذنب اليه علمته … سوى اننى قد جئته غير صائم … الحزين
ياشفيق النفس من حكم … نمت عن عينى ولم انم … والبه
وما ينفع المقبور عمران قبره … اذا كان فيه جسمه يتهدم … مساور الوراق
لم تند كفاك من بذل النوال كما … لم يند سيفك مذ قلدته بدم … ابن وهيب
فان تك قد عزلت فلا عجيب … ضياء الشمس يعزله الظلام … ابن الرعد
فما ذقت الا ماء جفنى مشربا … وما نلت الا لحم كفى مطعما … ابو بكر قهستانى
لو شاهد المطرود سطوة بأسه … فى صلب آدم للسجود تقدما … امير منجك
تبوح بسرك ضيقا به … وتبغى بسرك من يكتم … بشار
اذا المقادير لم تقبل مساعدة … على بلوغ المنى لم تنفع الهمم … البديهى
ان كان اقرارى بما لم اجنه … يرضيك عنى قلت انى ظالم … التنوخى
ارانى ولا كفران لله راجعا … بخفى حنين من نوال ابن حاتم … ربيعة الرائى

نابغة	عريت من مال وخير جمعته	كما عريت مما تعر المغازل
عبدة بن الطيب	والمرء ساع لامر ليس يدركه	والعيش شح واشفاق وتأميل
محمد بن حازم	لاتكذبن فما لدنيا باجمعها	من الشباب بيوم واحد بدل
كثير	اريد لانسى ذكرها فكانما	تمثل لى ليلى بكل سبيل
محى الدين العربى	تأمل سطور الكائنات فانها	من الملاء الاعلى اليك رسائل
زهير المصرى	انا الوفى لاحبابى وان غدروا	انا المقيم على عهدى وان رحلوا
وله	فما كل مخضوب البنان بثينة	ولا كل مسلوب الفؤاد جميل
الغنوى	ان النساء متى تنهون عن خلق	فانه واقع لابد مفعول
الامام ابو حنيفة	اقد ربيت جروا طول عمر	فلما صار كلبا عض رجلى
ابو تمام	ان الهلال اذا رأيت نموه	ايقنت ان سيكون بدرا كاملا
وله	نقل فؤادك حيث شئت من الهوى	ما الحب الا للحبيب الاول
وله	هيهات لايأتى الزمان بمثله	ان الزمان بمثله لبخيل
وله	ولو ان مافى كفه غير نفسه	لجاد بها فليتق الله سائله
وله	واذا اتتك مذمتى من ناقص	فهى الشهادة لى بانى كامل
وله	وماعشت من بعد الاحبة سلوة	ولكننى للنائبات حمول
وله	وليس يصح فى الاوهام شئ	متى احتاج النهار الى دليل
وله	(لولا المشقة ساد الناس كلهم)	(ولارأى فى الحب للعاقل)
وله	(هيهات تكتم فى الظلام مشاعل)	(وربما صحت الاجسام بالعلل)
	(ومن يستمطر بق العارض الهطل	(وللسيوف كما للناس آجال)
عبدالله باشا	ولم ادر ما الهجران حتى تباعدت	وما كنت ادرى ما الصبابة قبلها
يحيى بن ابى طالب	اريد رجوعا نحوكم فيصدنى	اذا رمته دين على ثقيل
دعبل	يموت ردى الشعر من قبل اهله	وجيده يبقى وان مات قائله
لا	مااحسن الدين والدنيا اذا اجتمعا	واقبح الجهل والافلاس بالرجل
لا	أرى العقل بؤسا فى المعيشة للفتى	ولاعيش الاماحباك به الجهل
لا	الفقر يزرى باقوام ذوى حسب	وقد يسود غير السيد المال
لا	فما اكثر الاصحاب حين نعدهم	ولكنهم فى النائبات قليل
لا	فان ساءنى ذكراك لى بمساءة	فقد سرنى انى خطرت ببالكا
لا	شفيعى اليك الله لارب غيره	وليس الى رد الشفيع سبيل
لا	كفى المرء نقصا ان يقال بانه	معلم صبيان وان كان فاضلا
لا	فانصف مظلوم واومن خائف	وشيد مهدوم وقوم مائل
لا	هوالشمس قدرا والملوك كواكب	هوالبحر جودا والكرام جداول
لا	وغير التقى يأمر الناس بالتقى	طبيب يداوى الناس وهو عليل
لا	لئن ضقت عنى فالبلاد فسيحة	وحسبك عارا اننى عنك راحل

لهيب قلبي افاض الماء من بصرى	والعود يقطر ماء حين يحترق	جرير
لعمرك ماضاقت بلاد باهلها	ولكن اخلاق الرجال تضيق	ابن هيثم
اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت	له عن عدو فى ثياب صديق	ابونواس
اذا انت فتشت القلوب وجدتها	قلوب اعادى فى جسوم اصادق	الشريف الرضى
ولم ارشيئا مثل دارة المنى	توسعها الامال والعمر ضيق	عماد الكتاب
وما الحسن فى وجه الفتى شرفاله	اذا لم يكن فى فعله والخلائق	المتنبى
تغير حالى والليالى بحالها	وشبت وماشاب الزمان الغرانق	وله
فضل الفتى يغرى الحسود بسبه	والعود لولا طيبه ما احرقا	ابوتمام
اذا ضاق صدر المرء عن سر نفسه	فصدر الذى يستودع السر اضيق	لا
شبهته والسيف فى كفه	بالبدر اذ يلعب بالبرق	لا
النصر ليس باجناد مجندة	لكنه بسعادات وتوفيق	لا
احفظ لسانك لاتقول فتبتلى	ان البلاء موكل بالمنطق	لا
لايألف الدرهم المضروب صرتنا	بلا يمر عليها وهو منطلق	لا
وبى علاقة وجد ليس يعلمها	الاالذى خلق الانسان من علق	لا
خلق الورى من طينة ولانت من	طين المكارم والعلا مخلوق	لا
اذا لم يكن عندى نوال هجرتنى	وان كان لى مال فأنت صديقى	لا
خطوت الى بيتى برجل لواننى	فرشت لها العينين لم اقض حقها	لا
ولو اننى وصفت اليك شوقى	لكل الوصف من بعض اشتياق	لا

اذا المرء لم يعتق من المال نفسه	تملكه المال الذى هو مالكه	ابو العتاهية
يصيب ومايدرى ويخطى ومادرى	وكيف يكون النوك الا كذلكا	ابو الاسود الدؤلى
واسخف الفلك الدوار همته	فلو ونى اغنت الدنيا عن الفلك	ابوفرج البيغا
اذا لم يعنك الله فيما تريده	فليس لمخلوق اليه سبيل	ابونواس
فظللت اطلب وصلها بتذلل	والشيب يغمزها بان لاتفعلى	ابن المعتز
سادة الناس كالجبال وانتم	كالنجوم التى تفوق الجبالا	ابن الرومى
فامدد الى يدا تعود بطنها	بذل النوال وظهرها التقبيلا	وله
الموت اهون من عيش لدى زمن	يعلى اللئيم ويدنى الاشرف العالى	ابو عباس الاندلسى
الجود افلسهم واذهب مالهم	فاليوم ان راموا السماحة بخلوا	ابو الشمقمق
واصبحت معزولا وقد كنت واليا	وشتان مابين الولاية والعزل	ابو العينة
هب الدنيا تصير اليك عفوا	اليس مصير ذلك الى الزوال	ابو العتاهية
فلا تغرر بكم نعم توالت	فان الدهر حال بعد حال	بسامى
خليلى فيما عشتما هل رأيتما	قتيلا بكى من حب قاتله قبلى	جميل
ومالى حق واجب غير اننى	اليكم بكم فى حاجتى اتوسل	جحظة
اقل جبال الارض طور وانه	لاعظم عند الله قدرا ومنزلا	سعدى

لادري	و اذا الحبيب اتى بذنب واحد	جاءت محاسنه بالف شفيع
لا	ابصرت ياعيني ما لم تبصري	و سمعت يا اذني ما لم تسمعي
لا	واعلم انى فاتر الرأى مخطئ	ولكن قضا لااطيق دفاعه
لا	قدزال ملك سليمان فعاوده	والشمس تحط فى المجرى وترتفع
لا	اذا لم تصن عرضا ولم تخش خالقا	وتستحى مخلوقا فماشئت فاصنع
لا	ايا جود معن ناج معنا بحاجتى	فليس الى معن سواك شفيع
لا	وماشاب رأسى من سنين تتابعت	على ولكن شيبته الوقائع
لا	ولا المال والاهلان الا وديعة	ولا بد يوما ان ترد الودائع
لا	وفرسان هيجاء تجيش صدورها	باحقادها حتى تضيق دروعها
لا	ايتها النفس اجملى جزعا	ان الذى تحذرين قد وقعا
لا	النفس تطمع والاسباب عاجزة	والمرء يهلك بين اليأس والطمع
لا	ومن يأمن الدنيا يكن مثل قابض	على الماء خانته فروج الاصابع
لا	فلارجاء الوصل ماعشت ساعة	ولولا خيال الطيف لم اتهجع
لا	وليس لرحل حطه الله رافع	وليس لشئ شانه الله دافع
لا	وللنجم من بعد الرجوع استقامة	وللشمس من بعد الغروب طلوع
لا	من كان فوق محل الشمس رتبته	فليس يرفعه شئ ولا يضع
لا	تمن اليه افئدة البرايا	و تهوا الخلائق للسماع
لا	سرورى ان تبقى بخير ونعمة	وانى من الدنيا بذلك قانع
لا	قد يجمع المال غير آكله	ويأكل المال غير من جمعه
لا	ولابد من شكوى الى ذى مروة	يواسيك او يسليك او يتوجع
لا	الرأى كالسيف ينبو ان ضربت به	فى غمده واذا جردته قطعا
لا	(كل سر جاوز الاثنين شاع)	(اتسع الخرق على الراقع)
ابن عنين	ولا تعجبن اذا ما صرفت	فلا عدل فيك ولا معرفه
ابو نواس	انى رأيتك فى نومى تعانقنى	كما تعانق لام الكاتب الالفا
سحيم	انا ابن جلا وطلاع الثنايا	متى اضع العمامة تعرفونى
متنبى	مالنا فى الندى عليك اختيار	كل مايمنح الشريف شريف
	(والجوع يرضى الاسود بالجيف)	
وله	اذا كنت فى فكرى وقلبى ومقلتى	فاى مكان من مكانك الطف
لا	وعمرك لابد من ان يزول	فان كان يوما وان كان الفا
لا	المال يرفع سقفا لا عماد له	والفقر يهدم بيت العز والشرف
لا	فلولاكم ماعرفنا الهوى	ولولا الهوى ماعرفناكم
امام الشافعى	ومن الدليل على القضاء وكونه	بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق
ابن المعتز	كأن بكأسها نارا تلظى	فلولا الماء كان لها حريق

(لهيب)

وتمشى حفاة فى ثراهـا تأدبا	نرى اننا نمشى بواد مقـدس	زهير مصرى
ان الزمان ولا تفنى عجائبه	ابقى لنـا ذنبـا واستأصل الرأس	سعيد بن عبد الرحمن
النـاس جسم وامام الهدى	رأس وانت العين فى الرأس	منصور النمرى
من يفعل الخير لايعدم جوازيه	لايذهب العرف بين الله والنـاس	الحطيئة
ترجوا النجـاة ولم تسلك مسالكها	ان السـفينة لاتجرى على اليبس	ابو العتاهية
تتقـابل الانوار فى جنباتهـا	فالليـل فيها كالنهـار المشمس	لا
اضحت بقاء الخير قاعا صفصفـا	وغدت مدارس اثرها مدروسا	لا
لوكان آصف حيا كان متخذا	من نور آرائه فى الليـل نبراسـا	لا
الكاس والكيس لايقضى اجتماعها	ففرغ الكيس حتى تملأ الكاسـا	لا
لاتترك الحزم فى امر تحاضره	فان سلمت فما للحزم من بأس	لا
اشرب على وجه الشـقائق حمرة	مثـل الشـقائق حمرة فى الكاس	لا
اسـأت اذ احسنت ظنى بكم	والحزم سـوء الظن بالنـاس	لا
واجهد لنفسك واستكمل فضائلها	فانت بالنفس لا بالجسم انسان	لا
ولو اشمت موتاهم رغيفـا	وقد سـكنوا القبور اذا لعاشـوا	ابو نواس
اذا كان رب البيت بالدف مولع	فشيمة اهـل البيت كلهم الرقص	لا
ان كان رفضـا حب آل محمد	فليشـهد الثقلان انى رافض	شافعى ايرانى
اجامل اقواما حيـاء وقد أرى	صدورهم تغلى على مراضها	شماخ
وماغربت نجوم الليـل لكـن	نقلن من السمـاء الى الرياض	لا
مثـل دعاء مستجـاب ان علا	او كدعاء نازل ان هبطـا	الناشى
اذا ضـاق امر اوتعذر مطلب	فعند اله العـالمين مبـاسـط	لا
العـلم اعلى من الاموال منزلة	لانه حافظ والمـال محفوظ	لا
الاكل سمع غيرك اليوم باطل	وكل مديح فى سـواك مضيع	المتنبى
ان الجديد اذا ما زيد فى خلق	تبين النـاس ان الثوب مرقوع	ابو القاسم الاعمى
اذا اتقيت على قرحة	فكل بلاء بهـا مولع	حمدونى
ولرب عبـد فى الهوى	يستعبد الحر المطـاع	خبزارزى
اذا لم تستطع شيئا فدعه	وجاوزه الى ما تسـتطيع	عمرو بن معدى كرب
اذا لم تكن حافظا واعيـا	فجمعك للكتب لاينفع	محمد بن بشير
يمشى الكرام على آثار غيرهم	وانت تخلق ماتأتى وتبتدع	المتنبى
واست مقـارعا جيشـا ولكن	برأيى يسـتضئ ذوو القراع	موسوى
اذاكنت تجفونى وانت ذخيرتى	وموضع حاجاتى فما انا صانع	البريرى
وكيف ترى ليلى بعين ترى بهـا	سـويها وماطهرتها بالمدامع	مجنون العامرى
فلو كان قلبى من حديد لذابه	فلو كان من صم الصفا لتصدعا	الاشهب

لا	ولو ان لى فى كل منبت شعرة	لسانا يبث الشكر فيك لقصرا
لا	اذا كان وجه العذر ليس ببين	فان اطراح العذر خير من العذر
لا	غنى النفس ما يكفيك من سد حاجة	فان زاد شيئا عاد ذاك الغنى فقرا
لا	فلا شكرنك ماحييت وان امت	فلتشكرنك اعظمى فى قبرها
لا	وكن كما شئت من قرب ومن بعد	فالقلب يرعاك ان لم يرعك البصر
لا	نهانى النهى والفضل عن وصل مثلها	وكم مثلها فارقتها وهى تصفر
لا	ليس له ما خلا اسمه نسب	كانه آدم ابو البشر
لا	لسانك غواص ولفظك جوهر	وصدرك بحر بالفضائل زاخر
لا	اذا العشرون من شعبان ولت	فلا تشرب باقداح صغار
لا	الليث يقدر ان لا يضر فتى	وليس يقدر دفع الخوف من ضرره
لا	لا تحسب المجد تمرا انت آكله	لن تبلغ المجد حتى تلعق الصبرا
لا	لو كل كلب عوى القمته حجرا	لاصبح الصخر قيراطا بدينار
لا	اعمل بقولى ولا تنظر الى عملى	ينفعك قولى ولا يضررك تقصيرى
لا	ماذا تقولين فيمن شفه ارق	من اجل حبك حتى صار حيرانا
لا	عباراتنا شتى وحسنك واحد	وكل الى ذاك الجمال يشير
لا	الموت باب وكل الناس داخله	فليت شعرى بعد الباب ما الدار
لا	والشيب ينهض فى السواد كانه	ليل يسير بجانبيه نهار
لا	اقلب عينى لا ارى من احبه	وفى الدار من لا احب كثير
لا	العلم انفس شئ انت ذاخره	من يدرس العلم لم يدرس مفاخره
عبد الله باشا	(ورثنا العلا عن كابر بعد كابر)	(وليس يدرى الفتى ما يحدث القدر)
المتنبى	(وما خير الحيا بلا سرور)	(ان القليل من الحبيب كثير)
وله	(واول فرح الخيل المهار)	(وفى الماضى لمن بقى اعتبار)
لا	(واى نعيم لا يكدره الدهر)	(كلام الليل يمحوه النهار)
عبد الباقى	الم تدر نصف المنصب المن عند من	له عفة والعز اكثره العز
لا	ظلمت امرء اكلفته غير خلقه	وهل كانت الاخلاق الا غرائزا
لا	من لم يعدنا اذا مرضنا	ان مات لم نشهد الجنازة
ابن المعتز	ابوك ابى وانت اخى ولكن	تفاضلت المناكب والرؤس
ابو فراس	ابغى الوفاء بدهر لا وفاء له	كاننى جاهل بالدهر والناس
ابو نواس	حث المدام وغنانا على طرب	الآن طاب الهوى يامعشر الناس
الحكم بن ابى فتن	لو قسم الله جزأ من محاسنه	فى الناس طرا اتم الحسن فى الناس
اصبعى	ان الجديدين فى طول اختلافهما	لا يفسدان ولكن يفسد الناس

اطعت مطامعي فاستعبدتني	ولو اني قنعت لكنت حرا	ابو العتاهية
خليلي قد غشيت من كثرة البكا	فهل عند غيري عبرة استعيرها	عتبة بن الحباب بن ا
ارادوا ليخفوا قبره عن عدوه	فطيب تراب القبر دل على القبر	مسلم بن الوليد
لو زرته لرأيت الناس في رجل	والدهر في ساعة والارض في دار	المعري
بلغنا السماء نجدة وتكرما	وانا لنرجو فوق ذلك مظهرا	نابغة
واسوء ايام الفتى يوم لا يرى	له احدا يزري عليه وينكر	الحارثي
يزيدك وجهه حسنا	اذا ما زدته نظرا	ابونواس
ماجاءنا احد مذمات يخبرنا	في جنة جسمه قد كان او نار	وله
ونحن اناس لا توسط بيننا	لنا الصدر دون العالمين او القبر	ابو فراس
شكرتك قبل الخبر ان كنت واثقا	باني بعد الخبر لاشك شاكر	محمد بن عمران
ذريني للغنى اسعى فاني	رأيت الناس شرهم الفقير	عروة
وعينان قال الله كونا فكانتا	فعولين بالالباب ما تفعل الخمر	ذو الرمة
قالت كبرت وشبت قلت لها	هذا غبار وقائع الدهر	ابن المعتز
يحاول فتق غيم وهو يأبى	كعنين يريد نكاح بكر	وله
وان لزوم قعر البيت موت	وان السير في الارض النشور	زيد بن المهلب
ومكلف الايام ضد طباعها	متطلب في الماء جذوة نار	التهامي
على المرء ان يسعى لما فيه نفعه	وليس عليه ان يساعده الدهر	ابو ركوة الاندلسي
فامسك ندى كفيك عني ولا تزد	فقد خفت ان اطغى وان اتجبرا	مروان بن ابي الجنو
اذا محاسني اللاتي اتيت بها	كانت ذنوبي فقل لي كيف اعتذر	البحتري
اضاعوني واي فتى اضاعوا	ليوم كريهة وسداد ثغر	العرجي
تداويت من ليلى بليلى من الهوى	كما يتداوى شارب الخمر بالخمر	مجنون
يقولون لي الخلان لو زرت قبرها	فقلت وهل غير الفؤاد لها قبر	محمد بن عبد الملك
رعيت الذي قد كان بيني وبينكم	من الود حتى غيبتك المقابر	اعشى
هو الذي ليس بعد الله من احد	سواه في الناس محمود ومشكور	ابو حامد الانطاكي
ورحت فوق جواد كالعقاب جرى	والجود في سرجه والمجد والخير	السلامي
ومن يغرس المعروف يجن ثماره	فعاجله اجر وآجله ذكر	زهير المصري
وما كل ما تهوى النفوس بنافع	وما كل ما يخشى النفوس بضائر	عبيد الله بن عبد الل
وفي السماء نجوم غير ذي عدد	وليس يخسف الا الشمس والقمر	ابو المعالي قابوسي
ان الامور اذا دنت لزوالها	فشوا هد الادبار فيها تظهر	ابو الفتح البستي
وعاجز الرأي مضياع لفرصته	حتى اذا فات امر عاتب القدرا	الرياشي
طالبتها حولين لا ليلى بها	ليل ولا هذا النهار نهار	عكاشة العمى

لادري	ولولا هوى الاوطان ما حن نازح	ولولا لقى الاحباب ما ان مفرد	
لا	اذا ما تقاطعنا ونحن ببلدة	فما فضل قرب الدار منا على البعد	
لا	تزود من الايام خيرا فانه	اذا ما مضى يوما فليس بعائد	
لا	الظلم نار فلا تحقر صغيرتها	فرب جذوة نار احرقت بلدا	
لا	ولو كانت الدنيا تدوم لواحد	لكان فيها رسول الله مخلدا	
لا	بنونا بنو ابنائنا وبناتنا	بنوهن ابناء الرجال الاباعد	
لا	الخير يبقى وان طال الزمان به	والشر اخبث ما اودعت من زاد	
لا	اذا صوت العصفور طار فؤاده	ولكن حديد الناب عند الثرائد	
لا	يفارقني من لا اطيق فراقه	ويصحبني في الناس من لا اريده	
لا	انت كل الناس عندي فاذا	غبت عن عيني لم الق احد	
لا	اذا لم يكن عون من الله للفتى	فاول ما يجني عليه اجتهاده	
لا	اذا قل مال المرء لانت قناته	وهان على الادنى فكيف الاباعد	
لا	يسعى عليك كما يسعى اليك فلا	تأمن غوائل ذي وجهين كياد	
لا	ولا تمدن للعلياء منك يدا	حتى تقول لك العلياء هات يدك	
لا	ان دام هذا ولم يحصل له غير	لم يبك ميت ولم يفرح بمولود	
لا	اذا ضاع شئ بين ام وبنتها	فاحديهما لاشك ذلك آخذه	
لا	لو ان اكفانهم من حر اوجههم	قاموا الى الحشر فيها مثل ما رقدوا	
لا	ليس الفؤاد محل شوقك وحده	كل الجوارح في هواك فؤاد	
لا	فقد تسجع الورقاء وهي حمامة	وقد تنطق الاوتار وهي جماد	
لا	اوعبد الناس سوى ربهم	لكنت في العالم معبودا	
لا	مواهب لو انى تكلفت نسخها	لافلست في اقلامها ومدادها	
لا	اريد وصاله ويريد هجري	فاترك ما اريد لما يريد	
لا	انما انفسنا عارية	والعواري حكمها ان تسترد	
لا	اذا ما اراد الله اهلاك نملة	سمت بجناحيها الى الجو تصعد	
لا	سبكناه ونحسبه لجينا	فابدى الكير عن خبث الحديد	
لا	لعمرك ما الايام الا معارة	فما اسطعت من معروفها فتزود	
لا	هم يحسدوني على موتي فواحزني	حتى على الموت لا اخلو من الحسد	
لا	وما لامرء طول الخلود وانما	يخلده طول الثناء فيخلد	
لا	وان لي في كل منبت شعرة	لسانا لما استوفيت واجب حمده	
ابونواس	(كذاك الله يفعل ما يريد)	(الجود بالنفس اقصى غاية الجود)	لا
المتنبي	(وفي عنق الحسناء يستحسن العقد)	(الليل نمامة والليل قواد)	لا
العجاج	(كل امرئ يعدو بما استعدا)	(تنوعت الاسباب والداء واحد)	لا

ومن سره ان لا يرى مايسوئه	فلا يتخذ شيئا يخاف له فقدا	ابن الرومی
قالوا حبست فقلت ليس بضايری	حبسی فای مهند لا يغمد	وله
وماالسرور بعد عزك بهجة	و ماالجواد بعد جودك جود	فرزدق
ان العرانين تلقاها محسدة	ولاترى من لئام الناس حسادا	المغيرة
فاجملت من ناقة فوق ظهرها	ابر و اوفى ذمة من محمد	سارية الصحابی
لابقومی شرفت بل شرفوا بی	و بجدی فخرت لا بجدودی	المتنبی
ذكی تظنيه طليعة عينه	يرى قلبه فی يومه ما ترى غدا	وله
وماالدهر الا من رواة قلائدی	اذاقلت شعرا اصبح الدهر منشدا	وله
عجباله حفظ العنان بانمل	ماحفظها الاشياء من عاداتها	وله
تكلفت الشوى والنقل بعده	سل الجوعان كيف الخبز وحده	سعدی
اشكو الى الله ما القى من الكمد	حسبی ربی فلا اشكو الى احد	الواثق بالله
هواها هوى لايعرف القلب غيره	فليس له قبل وليس له بعد	عروة
وقدتلتقی الاشتات بعد تفرق	وقدتدرك الحاجات وهی بعيد	جميل
فاصبحت مماكان بينی و بينها	سوى ذكرها كالقابض الماء باليد	ابو دهل
تمنيت ان اسقى بكفيه شربة	تذكرنی ماقدنسيت من العهد	حسين بن الضحاك
سقى الله عيشا لم ابت فيه ليلة	من الدهر الا من حبيب على وعد	
و الله لوان القلوب كقلبها	مارق للولد الضعيف الوالد	عباس بن الاحنف
اذا امتنع القريب فلم تنله	على قرب فذاك هو البعيد	وله
ابكی الذين اذا قونی مودتهم	حتى اذا ايقظونی للهوى رقدوا	وله
خليفة مات لم يحزن له احد	وآخر قام لم يفرح به احد	دعبل
واعلم بان الذی اوتيت من حكم	عليك فی زرقك المقسوم معدود	علی بن محمد الكاتب
اذاكان غير الله للمرء عدة	اتته الرزايا من وجوه الفوائد	ابو فراس الحمدانی
الشمس تبدو ضياء وهی نازحة	والسحب تروى ومن اوطانها البعد	ابو فرج الببغا
هذا جناح ابی علی	وما جنيت على احد	ابو العلا
ففی كل شیء له آية	تدل على انه واحد	لا
لولا الدموع وفيضهن لاحرقت	ارض الوداع حرارة الاكباد	لا
انتم نجوم الارض مجدا ورفعة	اذا واحد يخفى فيظهر واحد	لا
كل العداوة قد ترجى ازالته	الاعداوة من عادك من حسد	لا
لك الخير فاسمع اننی لك ناصح	مضى امس فاسمع اليوم ينفع فی غد	لا
سليمان ذوملك تفقد هد هدا	واصغر ما فی الطائرات هداهد	لا
الاقبح الرحمن كل مماذق	يكون اخا فی الخصب دون الشدائد	لا
لوكان بذل المال والجود مخلدا	من الناس انسانا لكنت المخلدا	لا

لادرى	قدمات قوم وماماتت مكارمهم	وعاش قوم وهم فى الناس اموات
لا	رأيت الناس فى امر الهدايا	كبيع السوق خذمنى وهات
لا	يريك الرضا والغل حشوجفونه	وقدتنطق العينان والفم ساكت
لا	اترجوان اموت وانت حى	ولست بميت حتى تموت
لا	فللمرء احوال وللحال فرصة	وللدهر اوقات وللوقت حادث
بشار	من راقب الناس لم يظفر بحاجته	وفاز بالطيبات الفاتك اللهج
زبير الاسدى	ولا يرانى على ماساء مكتئبا	ولا يرانى على ماسر مبتهجا
لا	فقل الاعور الدجال هذا	زمانك ان عزمت على الخروج
لا	واذاهممت ورود امر فالتمس	من قبل مورده طريق المخرج
قيس بن زهير	وفى الحلم ضعف والعقوبة هيبة	اذا كنت تخشى كيد من عنه تصفح
البريرى	ومالعيش الا فى الخمول مع الغنا	وعافية تغدوبها وتروح
بكر بن النطاح	وعلى القلوب من القلوب شواهد	بالود قبل تشاهد الارواح
عروة بن الورد	ومن يك مثلى ذاعيال ومقترا	من المال يطرح نفسه كل مطرح
صباح	قدقلت لما رأيت الموت يطلبنى	ياليتنى درهم فى كف صباح
لا	سافر بنفسك كى تصيب غنيمة	ان الجلوس مع العيال قبيح
لا	وكدت اطير من شوقى اليكم	فكيف يطير مقصوص الجناح
لا	هجوت زهيرا ثم انى مدحته	ومازالت الاشراف تهجى وتمدح
لا	قالت علا الناس الاانت قلت لها	كذاك يسفل فى الميزان من رجحا
لا	فكن فى الملك ياخير البرايا	سليمانا وكن فى العمر نوحا
لا	احب الصالحين ولست منهم	لعل الله يرزقنى صلاحا
حسان بن ثابت	ما ان مدحت محمدا بمقالتى	لكن مدحت مقالتى بمحمد
وله	وان امرءاامسى واصبح سالما	من الناس الا ياجنى لسعيد
ابو نواس	كاس اذا انحدرت عن حلق شاربها	رأيت حمرتها فى العين والخد
وله	ليس على الله بمستنكر	ان يجمع العالم فى واحد
ابن ابى مليكة	اذا انت لم تطرب ولم تدرما الهوى	فكن حجرا من يابس الصخر جلمدا
احمد بن يوسف	وفى الموت لى من لوعة الحب راحة	ولكننى اخشى ندامتها بعدى
خبزارزى	الفت هواك حتى صرت اهذى	بذكرك فى الركوع وفى السجود
وله	تفضل بالقبول على انى	بعثت بما يقال لعبد عبدك
طاهر بن الحسين	محارب يفرحون بعز قيس	كافرح الخصى بعز يقود
ابن طباطبا	وضيقت فيه من عناق معانقى	فظن وشاتى اننى نائم وحدى
الصاحب بن عباد	فانها الريح لاتستطيع تحبسها	اذ انت لست سليمان بن داود
اعشى	شباب وشيب وافتقار وثروة	فلله هذا الدهر كيف ترددا

ومن يكن الغراب له دليلا … يمر به على جيف الكلاب — لا
كأنك لم تسبق من الدهر ليلة … اذا انت ادركت الذى كنت تطلب — لا
اذا كنت فى قوم ولم تك منهم … فكل ما علفت من خبيث وطيب — لا
ومن يشفى الغليل من البلايا … اذا كان البلاء من الطبيب — لا
وليس عجيب ان اموت صبابة … ولكن حيوتى فى الفراق عجيب — لا
فانك ما غلت بل المعالى … وانك مامرضت بل القلوب — لا
وراعى الشاة يحمى الذئب عنها … فكيف اذ الرعاة لها ذئاب — لا
ولا تغترر بالدهر خدنا فانه … يحب بلا معنى ويقلى بلا سبب — لا
عليك بهذا السيف فاقض ديونه … فلاسيف دين عند كفك واجب — لا
وكم من موقف حسن احيلت … محاسنه تعد من الذنوب — لا
ضمان على الاقبال ما انت طالب … وحتم على الايام انك غالب — لا
وان يشرب السم الذعاف اخوا النهى … مدلا بترياق لديه مجرب — لا
سقام الحمق ليس له دواء … وداء الجهل ليس له طبيب — لا
لاتغبطن المكثرين فانما … على قدر ما يكسوهم الدهر يسلب — لا
بانائمين وعين الدهر موقظة … قوموا فقد قامت الايام للحرب — لا
ياراقدا فى ليل غفلة انتبه … فالصبح اسفر من وراء حجاب — لا
ياأكرم الناس وعدا حشوه خلف … واكثر الناس قولا كله كذب — لا
يزيد تفضلا وازيد شكرا … وذلك دأبه ابدا ودأبى — لا
رب مهزول سمين عرضه … وسمين الجسم مهزول الحسب — لا
لو ان لى من جلد وجهك رقعة … لجعلت منها حافرا للاشهب — لا
رمتنى بسهم اقصد القلب وانثنت … وقد عاودت جرحا به وندوبا — لا
وما نلت الا حلم كفى مطعما … ولاذقت الاماء عينى مشربا — لا
ولا تقرض الى الاخوان حبة … لان القرض مقراض المحبة — لا
اقرر بذنبك ثم اطلب تجاوزنا … عنه فان جحود الذنب ذنبان — لا
خيالك فى عينى وذكرك فى فمى … ومثواك فى قلبى فاين تغيب — لا
(واى كريم لم يصبه النوائب) — لا … (وكل مايفعل المحبوب محبوب) — لا
(الى اباه بهذا الكسب يكتسب) — لا … (ذهبت فلا ادرى اين ذاهب) — لا
(رضيت من الغنائم بالاياب) — لا … (وهل كان فى الايام غير العجائب) — لا
(اجب دعوتى ياولى الاجابة) — لا … (من يزرع الشوك لم يحصد به عنبا) — لا
فياليت انى مت قبل فراقها … فهل ينفعن بعد التفرق ليت — قيس بن ذريح
تزهى بك الخلعة الميمون طائرها … كرز هو خلعة بيت الله بالبيت — لا
داء قديم وامر غير مبتدع … جور الزمان على اهل المروات — لا

لا وكم من سمى ليس مثل سميه … وان كان يدعى باسمه فيجيب
لا الله اخر مدتى فتاخرت … حتى رأيت من الزمان عجائبا
لا اذا لم يكن الا الاسنة مركب … فما حيلة المضطر الا ركوبها
لا اتاه الردى فى زى عاف وانما … ابى جوده ان يرجع الموت خائبا
لا اذا جاء نصر الله والفتح هين … على المرء معسور الامور وصعبها
لا اذا جادت الدنيا عليك فجد بها … على الناس طرا انها تتقلب
لا اذا اعتذر الجانى محى العذر ذنبه … وكل امرئ لا يقبل العذر مذنب
لا امور تفرح السفهاء منها … ويخشى من عواقبها اللبيب
لا اذا كان ربى عالما بسريرتى … فما الناس فى عينى باعظم من ربى
لا انى مدحتك كاذبا فاثبتنى … لما مدحتك ما يثاب الكاذب
لا بلاد بها عق الشباب تمائمى … واول ارض مس جلدى ترابها
لا بصير باعقاب الامور كانما … يخاطبه من كل امر عواقبه
لا تستر بالخضاب واى شئ … ادل على المشيب من الخضاب
لا تلجى الضرورات فى الامور الى … سلوك ما لا يليق بالادب
لا تود عدوى وتزعم اننى … صديقك هذا من بديع الغرائب
لا خذ ما رأيت ودع شيئا سمعت به … فالعين صادقة والسمع كذاب
لا خف ما امنت ولا تركن الى احد … فما نصحتك الا بعد تجريبى
لا ان العدو وان ابدى مسالمة … اذا رأى منك يوما غرة وثبا
لا سوء حظى انالنى منك هجرا … فعلى الحظ لا عليك العتاب
لا فان كانت الاجسام منا تباعدت … فان المدى بين القلوب قريب
لا او ان خفة عقله فى رجله … سبق الغزال ولم يفته الارنب
لا وقد تسلب الايام حالات اهلها … وتعدو على اسد الرجال الثعالب
لا ولربما منع الكريم وما به … بخل ولكن سوء حظ الطالب
لا ومن ذا الذى ترضى سجاياه كلها … كفى المرء نبلا ان تعد معائبه
لا ولا خير فى طول الحياة اذا امرؤ … مضى ثم لم يذكر بخير عواقبه
لا وما المرء الا كالهلال وضوءه … يوافى تمام الشهر ثم يغيب
لا ولا خير فيمن لا يوطن نفسه … على نائبات الدهر حين تنوب
لا عواقب الصبر فيما قال قائلهم … محمودة قلت اخشى ان تخربنا
لا لا تغبطن اديبا ماله نشب … لا خير فى ادب الا مع النشب
لا قد يلام البرئ من غير ذنب … وتخطى من المسئ الذنوب
لا فانهض الى الارض فالدنيا باجمعها … مدت اليك نواصيها بلا تعب
لا هنيئا لمن ذاق للدهر لوعة … ولم تأخذ الايام منه نصيبا

فان تأتيني الدنيا بيومي فجاءة	تجدني وقد قضيت منها مآربي	حاجز بن عوف
ياليت لي من جلد وجهك رقعة	فاقد منها حافرا للاشهب	ابو العبر
واذا استوت للنمل اجنحة	حتى تطير فقد دنا عطبه	طريح
ما الناس الامع الدنيا وصاحبها	فاينما انقلبت يوما به انقلبوا	علي بن عيسى
لو كنت شاهدنا وما صنع الهوى	بقلوبنا لحسدت من لم يحبب	بحتري
لانك شمس والملوك كواكب	اذاطلعت لم يبد منهن كوكب	نابغة الذبيالي
لو يكتب الناس اسماء الملوك اذا	اعطوك موضع بسم الله في الحسب	الماني
اراك بقلبي في ضميري ممثلا	فان غبت عن عيني فانك في قلبي	مسعود
اذا يئس الانسان طال لسانه	كسنور مغلوب يصول على الكلب	سعدي
اذاما امرؤ من ذنبه جاء تائبا	اليك فلم تغفر له فلك الذنب	محمد بن جابر
اذا ما جعلت السر عند مضيع	فانك ممن ضيع السر اذنب	دعامة
كل امرئ لمحال الدهر مكذوب	وكل من غالب الايام مغلوب	ربطة
اذا ما مات بعضك فابك بعضا	فبعض الشئ من بعض قريب	ابن سكرة
اذا ملك لم يكن ذاهبه	فدعه فدولته ذاهبه	ابو الفتح البستي
ذكرت والكاس في كفي لياليكم	فالكاس في راحة والقلب في تعب	ابن نباتة
وللسر مني موضع لاينا له	نديم ولايفضي اليه شراب	المتنبي
اعز مكان في الدنيا سرج سابح	وخير جليس في الزمان كتاب	وله
وفي النفس حاجات وفيك فطانة	سكوتي بيان عندها وخطاب	وله
فرب كئيب ليس تندى جفونه	ورب كثير الدمع غير كئيب	وله
وكيف تعلك الدنيا بشئ	وانت بعلة الدنيا طبيب	وله
وهبت على مقدار كفي زماننا	ونفسي على مقدار كفيك تطلب	وله
احن الى اهلي واهوى لقاءهم	واين من المشتاق عنقاء مغرب	وله
كان كل سؤال في مسامعه	قميص يوسف في اجفان يعقوب	وله
فان تكن تغلب العلياء عنصرها	فان في الخمر معنى ليس في العنب	وله
وفي ما تهوى النفوس استماعه	وفي الشعر ما قد ضمه حبل حاطب	وله
الم تر ان العقل زين لاهله	ولكن تمام العقل طول التجارب	لا
سبق القضاء بأنني لك عاشق	حتى الممات واين منك مذاهبي	لا
نبئت اني اما غبت تشتمني	قل ما بدا لك فالمحبوب مسبوب	لا
وليس الفتى ما حير الخطب صبره	ولكنه من حار في صبره الخطب	لا
كانك من كل النفوس مركب	فانت الى كل النفوس حبيب	لا
اذا لم يكن في الحب سخط ولارضى	فاين حلاوة الرسايل والكتب	لا
تبرعت لي بالجود حتى ولهتني	واعطيتني حتى حسبتك تلعب	لا

الابيات العربية

عبدالله بن معاويه	لاتكشفن عن مساوى الناس ماستروا	فيهتك الله سترا عن مساويكا
لا	وعين الرضا عن كل عيب كليلة	ولكن عين السخط تبدى المساويا
لا	شكوت وما الشكوى لمثلى عادة	ولكن تفيض الدمع حين امتلائها
لا	اذا لم تخش عاقبة الليالى	و لم تستحى فاصنع ما تشاء
ابواسحق الصابى	روحه روحى وروحى روحه	ان يشاء شئت وان شئت يشاء
ابوفراس	الضب والنون قد يرجى اجتماعهما	وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب
ابونواس	اذا لم اجد من بلدة ما اريده	فعندى لاخرى عزمة وركاب
ابومحمد التميمى	الذ الوصل ماكان اختلاسا	بمنع الحب اومنع الرقيب
ابوتمام الطائى	اذا ذهب القرن الذى انت منهم	وخلفت فى قرن فانت غريب
وله	الا انها الايام قد صرن كلها	عجائب حتى ليس فيها عجائب
وله	فقد كنت كالسائل الايام مجتهدا	عن ليلة القدر فى شعبان اورجب
وله	محاسن من مجدمتى تقرنوا بها	محاسن اقوام تكن كالمعايب
هدبة	ليس الحجاب بمقص عنك لى املا	ان السماء ترجى حين تحتجب
اشجع	ولست بمفراح اذا الدهر سرنى	ولا جازع من صرفه المتقلب
العطوى	وان وجود الجود فى كل بلدة	اذا لم يكن يحيى بها لغريب
ابن المعتز	فلا عجب ولا امر بديع	جنايات العيون على القلوب
لبيد	لاى غايات رجائى بعد ما	رأيت اترابى وقدصاروا ترابا
الموسوى	ذهب الذين يعاش فى اكنافهم	وبقيت فى خلف كجلد الاجرب
الشيبانى	وفى الوطن المألوف للناس لذة	وان لم ينلنا العز الا التقلب
ابن الرومى	لاعضو لى الا وفيه مودة	وكان اعضائى خلقن قلوبا
خبز ارزى	وامتناع النفس مما تشتهى	خشية الانفاق نقص فى النسب
قيس بن ذريح	ليس للثعلب حظ	فى غزال عند ذئب
	وكل ملمات الزمان وجدتها	سوى فرقة الاحباب هينة الخطب

لا تزر من تحب فى كل شهر　　غير يوم ولا تزده عليه　　لا
فاجتلاء الهلال فى الشهر يوم　　ثم لا تنظر العيون اليه

ارى الدنيا لمن هى فى يديه　　عذابا كلما كثرت لديه　　لا
تهين المكرمات لها بصغر　　وتكرم كل من هانت عليه

انما هذه الحياة متاع　　فالجهول الجهول من يصطفيها　　لا
ما مضى فات والمؤمل غيب　　ولك الساعة التى انت فيها

وان لك حبها بغير بغض　　ولكن كثرة الشركاء فيه　　لا
اذا وقع الذباب على طعام　　رفعت يدى ونفس تشتهيه
وتجتنب الاسود ورود ماء　　اذا كان الكلاب يلغن فيه

وما من كاتب الا ستبقى　　كتابته وان فنيت يداه　　لا
فلا تكتب بخطك غير شئ　　يسرك فى القيامة ان تراه

ان كان حكم الله العرش مثلك فى　　يوم الجزاء قضاء فى بريته　　لا
لا يرتجى احد بين الانام اذن　　يبرد رحمته اوروح جنته

يا ملك الموت وابن زهر　　جاوزتما الحد والنهايه　　لا
ترفقا بالورى قليلا　　فى واحد منكما الكفايه

هجم السرور علىّ حتى اننى　　من عظم ما قد سرنى ابكانى　　لا
ياعين قد صار البكا لك عادة　　تبكين فى فرح وفى احزان

زعم المنجم والطبيب كلاهما　　لا تبعث الاشياء قلت اليكما　　لا
ان صح قولكما فلست بخاسر　　ان صح قولى فالخسار عليكما

ومنفق مال حاصل بيديه ان　　اراد بطبخ الكيمياء تنميه　　لا
ككلب راى فى الماء ظلا للقمة　　بفيه فالقاها ليلقم ما فيه

عيناك قد دلتا عينى منك على　　اشياء لولاهما ما كنت ادريها　　لا
تظل فى نفسك البغضاء كامنة　　والقلب يضمرها والعين تبديها
والعين تعرف من عينى محدثها　　ان كان من ضربها او من اعاديها

ورب قبيحة ماحال بينى　　وبين ركوبها الا الحياء　　لا
فكان هو الدواء لها ولكن　　اذا ذهب الحياء فلا دواء

لا تشرب الراح الا من يدى رشا　　تحكيه فى رقة المعنى وتحكيها　　لا
ان المدامة لا يلتذ شاربها　　حتى يكون نقى الخد ساقيها

زبينا	لى صاحب لست احصى من محاسنه	شيئا صغيرا ولا احصى مساويه
	وليس فيه من الخيرات واحدة	واكثر السوء لابل كله فيه
بشار	هززتك لا انى وجدتك ناسيا	لامرى ولا انى اردت التقاضيا
	ولكن رأيت السيف من بعد سله	الى الهز محتاجا وان كان ماضيا
ابونواس	اذا نحن اثنينا عليك بصالح	فانت كما نثنى وفوق الذى نثنى
	وان جرت الالفاظ يوما بمدحة	لغيرك انسانا فانت الذى نعنى
ابن الرومى	لله ايام تقضت لنا	ماكان احلاها واهناها
	مرت فلم يبق لنا بعدها	شئ سوى ان نتمناها
احمد بن محمد التلمسانى	لائمى فى ذكر احباب نأوا	لاتلم من اضعف الشوق قواه
	ان يوما جامعا شملى بهم	ذاك عيدى ليس لى عيد سواه
ابوحيان الاندلسى	عداتى لهم فضل على ومنة	فلا اذهب الرحمن عنى الاعاديا
	هم بحثوا عن ذلتى فاجتنبتها	وهم نافسونى فاكتسبت المعاليا
احمد بن لبون الاندلسى	ليس الصديق الذى يلقاك مبتسما	ولا الذى فى التهانى بالسرور يرى
	ان الصديق الذى يولى نصيحته	وان عرت شدة اغنى بما قدرا
المعتمد على الله	اليس من عجائب ان مثلى	يرى ماقل ممتنعا عليه
	وتؤخذ باسمه الدنيا جميعا	وما من ذاك شئ فى يديه
امام الشافعى	مرض الحبيب فزرته	فمرضت من حذرى عليه
	وشفى الحبيب فزارنى	فبرئت من نظرى اليه
كشاجم	صدح الديك فى الدجا فاسقنيها	خمرة تترك الحليم سفيها
	لست ادرى من رقة وصفاء	هى فى الكاس ام هو الكاس فيها
ابن المحلل	من لزم الصمت اكتسى هيبة	تخفى عن الناس مساويه
	لسان من يعقل فى قلبه	وقلب من يجهل فى فيه
فضولى	يا من بك النجاء من كان سواك	طوبى لمن اهتدى بعافية رضاك
	برهانك فى الكمال يكفى لولاك	اولاك لمادار مدار الافلاك
عبدى بن زيد	اذا كنت فى قوم فصاحب خيارهم	ولا تصحب الاردى فتردى مع الردى
	عن المرء لاتسأل وسل عن قرينه	فكل قرين بالمقارن يقتدى
لا	وكل له دين وسؤل ومذهب	ووصلكم سؤلى ودينى هواكم
	وانتم من الدنيا مرادى ومطلبى	مناى مناكم واختيارى رضاكم

المتنبي

لقد كنت احسب قبل الخصى ... ان الرؤس مقر النهى
فلما نظرت الى عقله ... رأيت النهى كلها فى الخصى

على بن الجهم

ابلغ اخانا تولى الله صحته ... انى وان كنت لا القاه القاه
وان طرفى موصول برؤيته ... وان تباعد عن مثواى مثواه
الله يعلم انى لست اذكره ... وكيف يذكره من ليس انساه

مجنون العامرى

الله يعلم ان النفس قد هلكت ... باليأس منك ولكنى امنيها
وساعة منك الهوها واو قصرت ... اشهى الى من الدنيا وما فيها

ابو مالك الصمة

أرى الدهر بالتفريق والبين مولع ... وللجمع ما بين المحبين آبيا
فاف عليه من زمان كاننى ... خلقت واياه نطيل التعاديا

ابو ايوب المرزبا[ني] وزير ابو جعفر المنص[ور]

الا ليتنى لم الق ما قد لقيته ... وكنت بادى عيشة الناس راضيا
رأيت علو المرء يدعو انحطاطه ... ويضحى وسيط الحال من كان ناجيا

عبد الغنى نابلس[ى]

اهدت سليمان يوم العرض هدهدة ... جرادة قد أتته وهى فى فيها
وانشدت بلسان الحال قائلة ... ان الهدايا على مقدار مهديها
لو كان يهدى الى الانسان قيمته ... لكان يهدى لك الدنيا وما فيها

ابو فراس الحمدانى

ياليلة لست انسى طيبها ابدا ... كأن كل سرور حاضر فيها
بات وبت وبات الزق ثالثنا ... حتى الصباح تسقينى واسقيها
كان سود عناقيد بلمتها ... اهدت سلافتها خمرا الى فيها

ابو اسحق الصابى

ايعلم قبر بالجنينة اننا ... اقمنا به نبغى الندى والمعاليا
عطفنا فحيينا مساعيه انها ... عظام المساعى لا العظام البواليا
مررنا به فاستوقفتنا رسومه ... كما استوقف الروض الظبا الجواريا
ولما تحاشنا البكا ولم نطق ... عن الوجد قلنا عاذرن البواكيا
وقفنا فارخصنا الدموع وربما ... تكون على سوم الغرام عواليا
الا ايها القبر الذى ضم لحده ... قضيبا على هام النوائب ماضيا
هل ابن هلال منه اودى كعهدنا ... هلالا على ضوء المطالع باقيا
وتلك البنان المورقات على الندى ... نواضب ماء ام بوارق ماهيا
ولو لاك كان الصبر منا سجية ... تراثا ورثناه الجدود الاواليا
رضيت بحكم الدهر فيك ضرورة ... ومن ذا الذى يغدو بما شاء راضيا
اتيتك كى اسلوك فازددت لوعة ... لان المراثى لا تسد المرازيا
واعلم ان ليس البكاء بنافع ... عليك ولكنى امنى الامانيا

لا

لا يمنعك خفض العيش فى دعة — نزوع نفس الى اهل واوطان
تلقى بكل بلاد انت ساكنها — اهلا باهل و جيرانا بجيران

ابراهيم بن ابو محمد

انا المذنب الخطاء والعفو واسع — واو لم يكن ذنب لما عرف العفو
ثملت فابدت منى الكاس بعد ما — كرهت وما ان يستوى السكر والصحو
واو لا حميا الكاس كان احتمال ما — بدهت به لا شك فيه وهو السرو
ولا سيما اذ كنت عند خليفة — وفى مجلس ما ان يجوز به اللغو
تنصلت من ذنبى تنصل ضارع — الى من لديه يغفر العمد والسهو

لا

دعوت الله ان تعلو محلا — علو البدر فى افق السماء
فلما ان علوت علوت عنى — فكان اذا على نفسى دعائى

ابو ابراهيم بن شاشى

المجد ماحرست اولاه اخراه — والفخر ما التف اقصاه بادناه
اليوم انجزت الا مال ماوعدت — وادرك المجد اقصى ما تمناه
اليوم ردت على الدنيا بشاشتها — وارضى الملك والاسلام والله

ابن جبير الاندلسى

تنزه عن العوراء مهما سمعتها — صيانة نفس فهو بالحر اشبه
اذا انت جاوبت السفيه مشاتما — فمن يتلقى الشتم بالشتم اسفه

فى مرثية ابيها صلى الله عليه وسلم

فاطمة رضى الله عنها

ماذا على من شم تربة احمد — ان لا يشم مدى الزمان غواليا
صبت على مصائب لوانها — صبت على الايام صرن ليا ليا

امام الشافعى

فوت الحوائج خير من اصابتها — ان كنت طالبها من غير اهليها
لا تسئلن لئيما حاجة ابدا — لوان فى نيلها الدنيا وما فيها

عكاشة

نعيم هل بكيت كما بكيت — وهل بعدى وفيت كما وفيت
الا ياليت شعرى كيف بعدى — اصطبارك اذ نأيت واذ نأيت
وكم من عبرة ذرفت فلما — خشيت عيون اهلى واستحيت
نهضت بها مكاتمة فلما — خلوت ذرفتها حتى اشتفيت
وقالت لصحبتى لما رمانى — هواك بدائه حتى انطويت
ارانى من هموم النفس ميتا — ولم أر فى نعيم مانويت
فليت الموت عجل قبض روحى — جهارا فاسترحت وأين ليت

قيس بن ذريح

اباليت لبنى لم تكن لى خلة — ولم ترنى لبنى ولم ادر ماهيا
تمر الليالى والشهور ولاارى — ولوعى بهـا يزداد الا تماديا
خليلى مالى قد بليت ولاارى — لبنى على الهجران الا كما هيا
الا ياغراب البين مالك كلما — ذكرت لبنى طرت لى عن شماليا

(لقد)

لا	وان حلفت ان ليس تنقض عهدها	فليس لمخضوب البنان يمين
	وان سبكت يوم الفراق دموعها	فليس لعمر الله ذاك يقين
لا	هى القناعة الزمها تعش ملكا	لولم يكن منك الا راحة البدن
	وانظر لمن ملك الدنيا باجمعها	هل راح منها بغير القطن والكفن
لا	ان يسمعوا ريبة طاروا بها فرحا	منى وما سمعوا من صالح دفنوا
	صم اذا سمعوا خيرا ذكرت به	وان ذكرت بسوء عندهم اذنوا
لا	ان قل مالى فلا خل يصاحبنى	ان زاد مالى فكل الناس خلانى
	فكم عدو لاجل المال صاحبنى	وكم صديق لفقد المال عادانى
لا	فار بعة تظهرن اسرار حالتى	وتغنيننى من شرحها وبيانى
	صعود زفيرى وانحدار مدامعى	وصفرة لونى واحتراق جنانى
لا	دع الوقوف على الاطلال والدمن	فليس ينفع مسكون بلا سكن
	اما ترانى لا ابكى على طلل	بعد الفراق ولا آوى الى وطن
	وكيف يأنس قلبى بالديار وقد	اصاب فيها الردى من كان يؤنسنى
	ان الذين اذاقونى فراقهم	افنيت بعدهم دمعى من الحزن
	لله من لعبت ايدى المنون به	ضننا بما فيه ان يبقى على الزمن
	جعلت روحى له من روحه عوضا	مقيمة معه فى ذلك الكفن
	فصار كالحى اذ روحى تحل به	وصرت كالميت اذ لا روح فى بدنى
	وكيف تصحب روحى بعده جسدى	وكان ان غاب تأبى ان تصاحبنى
لا	هل تعلمين وراء الحب منزلة	تدنى اليك فانى الحب اقصانى
	هذا كتاب فتى طالت بليته	يقول يا مشتكى بثى واحزانى
	لا تغبطن اخا الدنيا بمقدرة	فيها وان كان ذو عز وسلطان
	يكفيك من غير الايام ما صنعت	حوادث الدهر بالفضل بن مروان
	ان الليالى لم تحسن الى احد	الا اساءت اليه بعد احسان
لا	عاد انى الدهر بعض شهر	فاعرض الناس ثم بانوا
	يا ايها المعرضون عنى	عودوا فقد عاود الزمان
لا	دخل الدنيا اناس قبلنا	رحلوا عنها وخلوها لنا
	فنزلناها كما قد نزلوا	ونخليها لقوم بعدنا
لا	مالا يكون فلا يكون بحيلة	ابدا وما هو كائن فيكون
	سيكون ما هو كائن فى وقته	واخو الجهالة متعب محزون
	يسعى القوى فلا ينال بسعيه	حظا ويحظى عاجز ومهين

٧ اذا هز اللئيم السكر يوما   بدا في بذل مال فيه ضنا
يجود بماله في الشرب سكرا   ويأكل كفه في الصحو حزنا

٧ قيل ان الاله قد ولدا   قيل ان الرسول قد كهنا
ما نجي الله والرسول معا   من لسان الورى فكيف انا

٧ الناس يعطون اموالا ومبسرة   وانت اعطيتني يارب صبيانا
خذهم اليك فكل صار في خلق   وانت اعطيته يارب عريانا
قد كنت كلفتني في امهم ثمنا   فخذهم عاجلا يارب مجانا

٧ فيا عجبا لمن ربيت طفلا   القمه باطراف البنان
اعلمه الرماية كل يوم   فلما استد ساعده رماني
وكم علمته نظم القوافي   فلما قال قافية هجاني

٧ لا تصبون الى وطن   فيه تضام وتمتهن
٧ وارحل عن الدار التي   تعلى الوهاد على القنن
وجب البلاد فايها   ارضاك فاختره وطن

اذا كنت جماعا لمالك ممسكا   فانت عليه خازن وامين
٧ تؤديه مذموما الى غير حامد   فيأكله عفوا وانت دفين

اذا اعطى القليل فتى شريف   فان قليل مايعطيه زين
وان تكن العطية من دنيء   فان كثيرها عار وشين

٧ قلت يوما لدار قوم تناءوا   أين سكانك الكرام لدينا
فاجابت هنا أقاموا قليلا   ثم ساروا ولست اعلم أينا

٧ ان طال ليلي بعدهم فلطوله   عذر وذاك لما أقاسي منهم
لم تسر فيه نجومه لكنها   وقفت لتسمع ما احدث عنهم

٧ العين تبدي الذي في نفس صاحبها   من المحبة او بغض اذا كانا
فالعين تنطق والافواه صامتة   حتى ترى من ضمير القلب تبيانا

٧ ما نظرت عيني سواك منظرا   مستحسنا الا عرضت دونه
وما تمنيت لقاء غائب   الا سألت الله ان تكونه

٧ الهي مضت للعمر سبعون حجة   ولي حركات بعدها وسكون
فياليت شعري أين أو كيف أو متى   يكون الذي لابد أن سيكون

٧ تمتع بها ما ساعفتك ولا تكن   جزوعا اذا بانت فسوف تبين
وخنها وان كانت تفي لك انها   على قدم الايام سوف تخون
وان هي اعطتك الليان فانها   لغيرك من طلابها ستلين

(وان)

اذا رمت تحيى سليما من الاذى ... ودينك موفور وعرضك صين — لاادرى
لسانك لاتذكر به عورة امرئ ... وعندك عورات وللناس السن
وعينك ان ابدت اليك مساويا ... لقوم فقل ياعين للناس اعين
وعاشر بمعروف وكن متوددا ... ولاتلق الابالتى هى احسن

كتبت اليكم اشتكى حرقة الهوى ... بخط ضعيف والخطوط فنون — لا
فقال خليلى ماالخط هكذا ... رقيقا ضئيلا ما يكاد يبين
فقلت حكانى فى نحول ورقة ... كذاك خطوط العاشقين تكون

وابو على مات فى اسهاله ... ومبرسما قدمات افلاطون — لا
ماان دواء الموت الاعند من ... قدقال للمعدوم كن فيكون

هون اليك فان كل شديدة ... ان لم تشددها عليك تهون — لا
وتيقنن ان الذى هو كائن ... بالكره منك وبالرضا سيكون

اقرن برأيك رأى الغير واستشر ... فالرأى لا يخفى على اثنين — لا
المرء مرآة تراه وجهه ... ويرى قفاه بجمع مرآتين

شفاء الحب تقبيل ولمس ... وسحب بالبطون على البطون — لا
وزهر تذرف العينان منه ... واخذ بالمناكب والقرون

حق العيادة يوم بعد يومين ... وجلسة لك مثل اللحظ بالعين — لا
لاتبرمن مريضا فى مسائلة ... يكفيك من ذاك تسأل بحرفين

تمتع بالرقاد على شمال ... فسوف يطول نومك باليمين — لا
ومتع من يحبك باجتماع ... فانت من الفراق على يقين

هددت بالسلطان فيك وانما ... اخشى صدودك لامن السلطان — لا
اهوى الملامة فيك حتى لودرى ... اخذا لرشا منى الذى يلحانى

قلوب العاشقين لها عيون ... ترى مالايراه الناظرونا — لا
واجنحة تطير بغير ريش ... الى ملكوت رب العالمينا

ولاتخضعن لمخلوق على طمع ... فان ذلك وهن منك فى الدين — لا
واسترزق الله مما فى خزائنه ... فانما الامر بين الكاف والنون

ان الذى انت ترجوه وتأمله ... من البرية مسكين ابن مسكين — لا
مااحسن الدين والدنيا اذا اجتمعا ... لابارك الله فى دنيا بلادين

اذا رمت الامانى قبل وقت ... فلست لواجد قبل الآوان — لا
وكان سؤال موسى قبل وقت ... فصار جواب ذلك لن ترانى

عبد الصمد بن بابك

اشكو اليك زمانا ظل يعركنى … عرك الاديم ومن يعدى من الزمن
وصاحبا لست مغبوطا بصحبته … دهرا فغادرنى فردا بلا سكن
هبت له ريح اقبال فطار بها … نحو السرور والجانى الى الحزن
نأى بجانبه عنى وصيرنى … مع الاسى ودواعى البين فى قرن
وباع صفو وداد كنت اقصره … عليه مجتهدا فى السر والعلن
وكان غالى به حينا فارخصه … يامن رأى صفو ود بيع بالثمن
فليس فى الارض مغبون بصفقته … ان لم يكن ذاك منسوبا الى الغبن
كانه كان مطويا على احن … ولم يكن من عيون الشعر انشدنى
ان الكرام اذا ما ايسروا ذكروا … من كان يألفهم فى المنزل الخشن

مجنون العامرى

قالت جننت على رأسى فقلت لها … الحب اعظم مما بالمجانين
الحب ليس يفيق الدهر صاحبه … وانما يصرع الانسان فى الحين
لو تعلمين اذا ما غبت ما سقمى … وكيف تسهر عينى لم تلومينى

وله

واجهشت للتوباد حين رأيته … وكبر للرحمن حين رآنى
واذريت دمع العين لما عرفته … ونادى باعلى صوته فدعانى
فقلت له قد كان حولك جيرة … وعهدى بذاك الصرم منذ زمان
وقلت له اين الذين عهدتهم … بقربك فى حفظ وطيب امان
فقال مضوا واستودعونى ديارهم … ومن ذا الذى يبقى على الحدثان
وانى لابكى اليوم من حذرى غدا … فراقك والحيان مؤتلفان
سجالا وتهتانا ووبلا وديمة … وسحا وتسجالا وتهملان

وله

ومستخبر عن سر ليلى رددته … جماعة اعدائى بكت لى عيونها
يقولون خبرنا فانت امينها … فقد جن من وجدى بليلى جنونها

وله

وبى من هوى ليلى الذى لو ابثه … بعمياء من ليلى بغير يقين
ارى النفس عن ليلى ابت ان تطيعنى … وما انا ان اخبرتهم بأمين

ابو العلا

ابا العلا سليمانا … ان العمى حباك احسانا
لو ابصرت هذا الورى … لم ير انسانك انسانا

ابو فراس الحمدانى

ما كنت مذ كنت الا طوع خلانى … ليست مؤاخذة الاخوان من شانى
يجنى الخليل فاستحلى جنايته … حتى على عفوى واحسانى
اذا خليلى لم يكثر اساءته … فاين موقع احسانى وغفرانى
يجنى على واحنوا صافحا ابدا … لاشئ احسن من حان على جان

الامام الشافعي

قنعت بالقوت من زماني … وصنت نفسي عن الهوان
خوفا من الناس ان يقولوا … فضل فلان على فلان

لسان الدين الاندلسي

بث بيني بيثي فبض جفني … شفني شفني فشبت ببيني
فتنتني بغنج ظبي نجني … تبتغي نقض بثي بجن
بزة زينت قضيب تثني … فضبت بغيي ففزت بفن
خفت تشتيت بيتي فجفني … نغمة تثني فخبب ظني

وله

مولاي ان اذنبت تنكر ان يرى … منك الكمال ومني النقصان
والعفو من سبب الذنوب مسبب … لولا الجناية لم يكن غفران

ابو الخير

جرى قلم الكتاب بما يكون … فسيان التحرك والسكون
جنون منك ان تسعى لرزق … ويرزق في غشاوته الجنين

ابو اسحق الحساوي

سحر البيان بناني صار يعقده … والنفث في عقده من منطق الحسن
لا انشد المرء يلقاني ويبصرني … انا المعيدى فاسمع بي ولا ترني

المنصور الحلاج

أانت ام انا هذا العين في العين … حاشاى حاشاى من اثبات اثنين
بيني وبينك اني ينازعني … فارفع بلطفك اني من البين

بشار

ياقوم اذني لبعض القوم عاشقة … والاذن تعشق قبل العين احيانا
قالوا بمن لا ترى تهذي فقلت لهم … الاذن كالعين توفى القلب ماكانا

وله

ياليتني كنت تفاحا مفلجة … او كنت من قضب الريحان ريحانا
حتى اذا وجدت ريحي فاعجبها … ونحن في خلوة مثلت انسانا

ابراهيم بن المهدي

ذنبي اليك عظيم … وانت اعظم منه
فخذ بحقك اولا … فاصفح بعفوك عنه
ان لم اكن في فعالي … من الكرام فكنه

ابن مقلة

تحالف الناس والزمان … فحيث كان الزمان كانوا
عاداني الدهر نصف يوم … فانكشف الناس لي وبانوا
يا ايها المعرضون عني … عودوا فقد عاد لي الزمان

على بن جبله

انت الزمان الذي يجري تصرفه … على الانام بتشديد وتليين
لو لم تكن كانت الايام قد فنيت … والمكرمات ومات المجد مذ حين
صورك الله من مجد ومن كرم … وصور الناس من ماء ومن طين

ابو محمد التيمي

لا تخضعن لمخلوق على طمع … فان ذاك مضر منك بالدين
وارغب الى الله مما في خزائنه … فانما هو بين الكاف والنون
اما ترى كل من ترجو وتأمله … من الخلائق مسكين ابن مسكين

ابن نباتة

نسبوه حسنا للهلال وحسنه ... للبدر ينسب لا بليت ببينه
فاذا بدا فالى هلال اصله ... واذا رنا فهو الغزال بعينه

جرير

ان العيون التى فى طرفها مرض ... قتلننا ثم لم يحيين قتلانا
يصرعن ذا اللب حتى لا حراك له ... وهن اضعف خلق الله اركانا

ابو العتاهية

الهى لا تعذبنى فانى ... مقر بالذى قد كان منى
فمالى حيلة الا رجائى ... لعفوك ان عفوت وحسن ظنى
وكم من زلة لى فى الخطايا ... وانت على ذو فضل ومن
اذا فكرت فى ندمى عليها ... عضضت انا ملى وقرعت سنى
اجن بزهرة الدنيا جنونا ... واقطع طول عمرى بالتمنى
ولو انى صدقت الزهد عنها ... قلبت لاهلها ظهر المجن
يظن الناس بى خيرا وانى ... لشر الخلق ان لم تعف عنى

عروة بن حزام

متى تكشفا عنى القميص تبينا ... بى الضر من عفراء يا فتيان
اذا تريا لحما قليلا واعظما ... بلين وقلبا دائم الرجفان
على كبدى من حب عفراء قرحة ... وعينان من وجدى بها تكفان
كان قطاة علقت بجناحها ... على كبدى من شدة الخفقان
فيارب انت المستعان على الذى ... تحملت من عفراء منذ زمان
فياليت محيانا جميعا وليتنا ... اذا نحن متنا ضمنا كفنان
تكنفنى الواشون من كل جانب ... ولو كان واش واحد لكفانى
ولو كان واش باليمامة ارضه ... احاذره من شؤمه لاتانى

امام زين العابدين

ورب جوهر علم لو ابوح به ... لقيل لى انت ممن يعبد الوثنا
ولاستحل رجال مسلمون دمى ... يرون اقبح ما يأتونه حسنا

الاحنف العكبرى

واحلم فى المنام بكل خير ... فاصبح لا اراه ولا يرانى
ولو ابصرت شرا فى منامى ... اوافى الشر من قبل الاذان

ابو الفضل

سقيا لعيش مضى والدهر يجمعنا ... ونحن نحكى عناقا شكل تنوين
فصرت اذ علقت كفى حبائلكم ... بسهم هجرك تنوى ثم تنوينى

ابو عيينه

جسمى معى غير ان الروح عندكم ... فالروح فى وطن والجسم فى وطن
فليعجب الناس منى ان لى جسدا ... لا روح فيه ولى روح بلا بدن

قيس بن ذريح

وانى لاهوى النوم فى غير حينه ... لعل لقاء فى المنام يكون
تحدثنى الاحلام انى اراكم ... فياليت احلام المنام يقين

الامام الشافعى

انا نعزيك لا انا على ثقة ... من الحياة ولكن سنة الدين
فما المعزى بباق بعد ميته ... ولا المعزى وان عاشا الى حين

قنعت

ابو نواس

وكرت الراح كرا غير ذى نفس … قام النديم الى اذنى فناجانى
كيف الطريق الى اهل فارشده … فانسل ايس على رجليه نعلان

وله

رأيتك فى المنام كسوت جلدى … ثيابا جمة وقضيت دينى
فصدق يافدتك النفس رؤيا … رأتها فى المنام كذاك عينى

وله

رأيت الشئ حين يصان يزكو … ونقصان المدام على الصبان
سوى لون وحسن صفا اديم … وروح قد نوى والجسم فان

وله

اذا كنت فى ارض عزيزا وان نأت … فلا تكثرن منها نزاعا الى الوطن
فما هى الا بلدة بعد بلدة … وخيرهما ماكان عونا على الزمن

ابن هندو

اذا هبت رياحك فاغتنمها … فان لكل خافقة سكون
ولاتغفل عن الاحسان فيها … فما ندرى السكون متى يكون

عبد القدوس

قل للذى لست ادرى من تلونه … اناصح ام على غش يداجينى
انى لاكثر مما سمتنى عجبا … يد تشج واخرى منك تأسونى
تذمنى عند اقوام وتمدحنى … فى آخرين وكل منك تأتينى
هذان شيئان قد نافيت بينهما … فاكفف لسانك من شتمى وتزيينى

ابو طالب

والله لن يصلوا اليك بجمعهم … حتى اوسد فى التراب دفينا
فامضى لامرك قدزعمتك ناصحى … فلقد صدقت وكنت قبل امينا
ولقد علمت بان دين محمد … من خير اديان البرية دينا
لولا الملامة اوحذار مسبة … لوجدتنى سمحا بذاك يقينا

لملك الناصر

همم الملوك اذا ارادوا ذكرها … من بعدهم فبألسن البنيان
اوما ترى الهرمين قدبقياوكم … ملك محته حوادث الازمان
ان البناء اذا تعظم قدره … اضحى يدل على عظيم الشان

ابو البقاء الاندلسى

اتى العيد واعتاد والاحبة بعضهم … ببعض واحباب المتيم قدبانوا
واضحى وقدضحوابقربانهم وما … لديه سوى حمر المدامع قربان

الصفدى

ياغائبا فى الثرى تبلى محاسنه … الله يوليك غفرانا واحسانا
ان كنت جرعت كاس الموت واحدة … فى كل يوم اذوق الموت الوانا

اسحق الموصلى

ماكنت اعلم مافى البين من حرق … حتى تنادوا بان قدجئ بالسفن
قامت تودعنى والدمع يغلبها … فهمهمت بعض ماقالت ولم تبن
مالت الى وضمتنى لترشفنى … كمايميل نسيم الريح بالغصن
واعرضت ثم قالت وهى باكية … ياليت معرفتى اياك لم تكن

ابن نباتة

وهل ينفع الفتيان حسن وجوههم … اذا كانت الاعراض غير حسان
فلاتجعل الحسن الدليل على الفتى … فما كل مصقول الحديد يمانى

ابو حامد الانطاكى

ازهد اذا الدنيا أنالتك المنى — فهناك زهدك من شروط الدين
فازهد فى الدنيا اذا ما رمتها — فأبت عليك كعفة العنين

ابو القاسم ابن العلا

تبكى عليك العطايا والصلاة كما — تبكى عليك الرعايا والسلاطين
قام السعاة وكان الخوف اقعدهم — فاستيقظوا بعد مات الملاعين
لا يعجب الناس منهم ان هم انتشروا — مضى سليمان فانحل الشياطين

أبو عمارة الصورى

ثقيل براه الله اثقل من برا — ففى كل قلب بغضة منه كامنه
مشى فدعا من ثقله الحوت ربه — فقال الهى زدت فى الاض ثامنه

ابو الفتح البستى

اذا احسست فى لفظى فتورا — وحظى والبلاغة والبيان
فلا ترتب بفهمى ان رقصى — على مقدار ايقاع الزمان

وله

اشفق على الفضة والعين — تسلم من القلة والدين
فقوة العين بانسانها — وقوة الانسان بالعين

ابو نواس

قف لا تحلل عن راح وريحان — خذ البراح وتلك الراح من شانى
لا تبرحن فقد كرت قوافزها — واشرب عقارا كعين الديك ندمانى
من سلسبيل اذا ما الماء خالطها — فاحت كفاح تفاح بلبنان
صهباء ناصعة صفراء فاقعة — للمرء نافعة من عصر دهقان
والمسك ان مزجت والسكران قتلت — والويل ان تركت صرفا اشبان
فى الدن اذ عتقت حولين قد منعت — تحكى اذا صفقت اكليل مرجان
تجول فى طوقها كالشمس طالعة — يكفيك من ذوقها من غير ادمان
يلفعن مترعة صفراء مقدمة — كأن جلابيبها من سبك عقيان
كأنما أنبتت قضبان كرمتها — يوم القطا قلها هامات حيشان
لم تدن منها يد من يوم قطفتها — ولم تعذب بدخان لنيران
حتى اذا اعتصرت ذابت سلالتها — فى قعر معصرة كالعندم الآنى
وحولها حارص ذو صلعة شكس — علج يدور اخو طمر وتبان
دبابة فى عظام الرأس ملهبة — لا تستكين لانسى ولا جان
سلسالة الطعم اسفنط معتقة — بشر بها يعلو حواكان اوصانى
مشمولة مزة كالمسك قرقفة — تطير الهم عن حيزوم حران
هى العروس اذا داريت مزجتها — وان عنفت عليها اخت شيطان
فلألأت من شفير الكاس فى يده — مثل اليواقيت من مثنى ووحدان
تهتز وا جناد بها فى وجه شاربها — مثل الدباهاجه طش بقيعان
ليست كمثل نبيذ التمر اوعسل — اوالزبيب من المستكنه القانى
حتى اذا اصطفق الاقداح وانبسطت — بيض القوافين من اعناق كيزان

(لاادرى)

اعلل بالكرى نفسى لعلى ... يمتعنى بزورتك المنام
ويمنعنى الكرى قلقى وشوقى ... اليك فلا اراك ولا انام

(لا)

فان كنت لاتدرى فتلك مصيبة ... وان كنت تدرى فالمصيبة اعظم
لسانى وقلبى يكتمان هواكم ... ولكن طرفى بالدموع يترجم

(طغرائى)

فديتك اقوال الوشاة كثيرة ... وهن ظهور مالهن بطون
فلا تقبلى ما قيل عنى لديكم ... فان تخاليط الوشاة فنون
وما كل قول قيل عنى صادق ... ولا كل ذى نصح اتاك امين
هم ارجفوا بالوصل بينى وبينكم ... وظن بنا فيما حكوه ظنون
فليت اراجيف الوشاة حقيقة ... وليت ظنون الكاشحين يقين

(المتنبى)

الرأى قبل شجاعة الشجعان ... هو اول وهى المحل الثانى
فاذاهما اجتمعا لنفس حرة ... بلغا من العلياء كل مكان
ولربما طعن الفتى اقرانه ... بالرأى قبل تطاعن الاقران
لولا العقول لكان ادنى ضيغم ... ادنى الى شرف من الانسان

(وله)

اما الثياب فتعرى من محاسنه ... اذا نضاها ويكسى الحسن عريانا
يضمه المسك ضم المستهام به ... حتى يصير على الاعكان اعكانا
قد كنت اشفق من دمعى على بصرى ... فاليوم كل عزيز بعدكم هانا
وهكذا كنت فى اهلى وفى وطنى ... ان النفيس غريب حيثما كانا
محسد الفضل مكذوب على اثرى ... القى الكمى ويلقانى اذا حانا
لا اشرئب الى مالم يفت طمعا ... ولا ابيت على مافات حسرانا
ولا اسر بما غيرى الحميد به ... ولو حملت الى الدهر ملآنا
لو استطعت ركبت الناس كلهم ... الى سعيد بن عبد الله بعرانا
فالعيس اعقل من قوم رأيتهم ... عما يراه من الاحسان عميانا
خف الزمان على اطراف انمله ... حتى توهمن للازمان ازمانا
جزت بنى الحسن الحسنى فانهم ... فى قومهم مثلهم فى العز عدنانا
ان كوتبوا اولقوا اوحوربوا وجدوا ... فى الخط واللفظ والهيجاء فرسانا
يا صائد الجحفل المرهوب جانبه ... ان الليوث تصيد الناس احدانا
وواهبا كل وقت وقت نائله ... وانما يهب الوهاب احيانا
قد شرف الله ارضا انت ساكنها ... وشرف الناس اذ سواك انسانا

(وله)

ابلى الهوى اسفا يوم النوى بدنى ... وفرق الهجر بين الجفن والوسن
روح تردد فى مثل الخلال اذا ... اثارت الريح منه الثوب لم يبن
كفى بجسمى نحولا اننى رجل ... لولا مخاطبتى اياك لم ترنى

لادري لعمرى لئن كان الفؤاد من الهوى ... بغى سقما انى اذا لسقيم
على دماء البدن ان كان حبها ... على النأى فى طول الزمان يريم
تلم ململمات فينسين بعدها ... ويذكر منها العهد وهو قديم
فأقسم ما صافيت بعدك خلة ... ولالك عندى فى الفؤاد قسيم

لا تبا لطالب دنيا لابقاء لها ... كانما هى فى تصريفها حلم
صفاؤها كدر سراؤها ضرر ... امانها غدر انوارها ظلم
شبابها هرم راحاتها سقم ... لذاتها ندم وجدانها عدم
لا يستفيق من الانكار صاحبها ... لوكان ما منحت ماضمنت ارم
فخل عنها ولاتركن لزهرتها ... فانها نعم فى طيها نقم
واعمل لدار نعيم لانفاد له ... ولايخاف به موت ولا هرم

لا الا انما الدنيا كاحلام نائم ... وما خير عيش لايكون بدائم
تأمل اذا حاولت بالامس لذة ... فافنيتها هل انت الا كحالم

لا يامن سهرت الليالى فى الدعاء له ... حتى انتهى امره السامى على الامم
انظر الى بعين لو نظرت بها ... الى الليالى نجت من قبضة الظلم
حتى اقول لصرف الدهر كيف ترى ... تقابل السادة الاحرار بالخدم

لا لما رأيت اخلائى وخالصتى ... الكل منقبض عنى ومحتشم
ابدوا جفاه واعراضا فقلت لهم ... اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

لا طشتى الارض ومنديلى الهوا ... وعلى الخبز من الجوع احتلامى
هل سمعتم او رأيتم احدا ... آكل الخبز سواى فى المنام

لا عقبان روع والسروج وكورها ... وليوث حرب والقنا آجام
وبدور تم والترائك فى الوغى ... هالاتها والسائرون غمام
جادوا بممنوح التلاد وجودوا ... ضربا يجديه الطلى والهام
وتجاوبت اسيافهم وجيادهم ... فالارض تمطر والسماء تغام

لا متى تضع الكرامة فى لئيم ... فانك قد اسأت الى الكرامه
وقد ذهبت صنيعته ضياعا ... وكان جزاء فاعلها الندامه

لا حسدوا الفتى اذلم ينالوا سعيه ... فالقوم اعداء له وخصوم
كضرائر الحسناء قلن لوجهها ... حسدا وبغضا انه لذميم

لا اما تستحى باخالق الخلق كلهم ... اناجيك عريانا وانت كريم
اترزق اولاد اللئام كما ترى ... وتترك شيخا من سراة تميم

لا ارحنى بيأس او بتعجيل حاجة ... فكلتاهما للمرء روح منعم
ولاتك كالعذراء يوم نكاحها ... اذا استؤذنت فى نفسها لم تكلم

كيفية المرء ليس المرء يدركها　فكيف كيفية الجبار فى القدم　لا ادرى
هو الذى احدث الاشياء مبتدعا　فكيف يدركه مستحدث النسم

ان طال ليلى بعدهم فلطوله　عذر وذاك لما اقاسى منهم　لا
لم تسر فيه نجومه لكنها　وقفت لتسمع ما احدث عنهم

اخط ذاك ام رشحات صب　اللفظ ذاك ام قطر الغمام　لا
تجمع من سواد اللفظ معنى　اغر الصبح ضوء فى الظلام

لايكتم السر الاكل ذى ثقة　والسر عند خيار الناس مكتوم　لا
السر عندى فى بيت له غلق　قد ضاع مفتاحه والباب مختوم

تشير فادرى ما تقول بطرفها　واطرق طرفى عند ذاك فتفهم　لا
تكلم منا فى الوجوه عيوننا　فنحن سكوت والهوى يتكلم

ايا رب ان البرد اصبح كالحا　وانت بحالى اعلم ما لا تعلم　لا
وان كنت يوما فى جهنم مدخلى　ففى مثل هذا اليوم طابت جهنم

قدمت الى الكريم بغير زاد　من الحسنات بالقلب السليم　لا
وحمل الزاد اقبح كل شئ　اذا كان القدوم الى الكريم

كنا اذا جئنا لمن قبلكم　انصف بالترحيب بعد القيام　لا
والآن صرنا حين نأتيكم　نقنع منكم بلطيف الكلام
لا غير الله بكم خشية　من ان يجى من لايرد السلام

اشتاقكم حتى اذا نهض الغرام　لمقامكم قعدت بى الايام　لا
والله انى لو وصفت صبابتى　فنى المداد وقلت الاقلام

يا من يحب انين العبد فى الندم　يا من لديه دواء الداء والسقم　لا
نام العيون وعين العبد ساهرة　تبكى على الباب وسط الليل فى الظلم
اذنبت كل ذنوب فاعترفت بها　لكن عرفتك بالتوحيد والشيم
لا اقطعن رجائى منك ياسندى　يا غافر الذنب للراجين بالكرم
ارحم بفضلك لا تنظر الى زللى　ان الكريم كثير العفو عن خدم

قد بلينا فى عصرنا بولاة　يظلمون الانام ظلما عما　لا
يأكلون التراث اكلا لما　ويحبون المال حبا جما

لاتشتمن امرء من ان يكون له　ام من الروم او سوداء عجماء　لا
فانما امهات القوم اوعية　مستودعات وللاحساب اباء

جاء الشتاء وليس عندى درهم　وبدون ذلك قد يصاب المسلم　لا
وتقطع الناس الثياب وغيرها　وكاننى بازاء مكة محرم

عباس بن مرداس

لقيت سبيل الحق بعد اعوجاجه … وقد كان قدمار كنه قد تهدما

يحيى البرمكي

ستعلم فى الحساب اذا التقينا … غدا يوم القيام من الظلوم
وينقطع التلذذ عن اناس … من الدنيا وتنقطع الهموم
تنام ولم تنم عنك المنايا … تنبه للمنية يا نؤوم
تروم الخلد فى دار المنايا … وكم قد رام غيرك ماتروم
الى ديان يوم الدين نمضى … وعند الله تجتمع الخصوم

ابن صاحب تكريت

ارح لراح غدت فى الكاس تبتسم … واغنم سلافاتها فالراح تغتنم
قالوا هى النار قلت الماء يلهبها … والنار ليست مع الاموات تلتئم
فقيل روح بلا جسم فقلت لهم … انى تقطب احيانا وتبتسم
فقيل بل جوهر فرد فقلت لهم … الجوهر الفرد شئ ليس ينقسم
مدامة قرقف راح معتقة … سلاف سلاف عروس ريقها شبم
حمراء طالعة صفراء فاقعة … بيضاء ساطعة تدنولها الامم
تحيى بها ام يتشابها كرم … تجلى بها ظلم يبرى بها سقم
عذراء بكر عجوز تاجها حبب … شمطاء يجلو سنالا لانها الظلم
تسبى فتحمر عند السبى من خجل … وتكتسى الحبب الصافى وتبتسم
وتكتسى حمرة خوفا اذا مزجت … بالماء والبكر عند الوطئ تحتشم
تخال ان حباب الكاس اجنحة … للنمل فوق عيون النحل تزدحم
ظنت سليمانها الساقى فذ مزجت … قرأ الحباب ادخلوا الايحطمنكم
مازلت انفق اموالى واشربها … حتى استغاث ادى الكرم والكرم

ابن فارض

امنية ظفرت روحى بها زمنا … واليوم احسبها اضغاث احلام
اودعت قلبى الى من ليس يحفظه … ابصرت خلقى وماطالعت اقدامى

امام الشافعى

عجبا لرجلك كيف يلحقها الالم … مادام تسعى قط الا فى الكرم
لكنه تصديق قول نبينا … لاخير فى بدن يعيش بلاسقم

لا

نهارك يا مغرور سهو وغفلة … وليلك نوم والردى لك لازم
يغرك ما يفنى وتفرح بالمنى … كما غر باللذات فى النوم حالم
وتتعب فيما سوف تكره غبه … كذلك فى الدنيا تعيش البهائم

لا

انى حلفت برب البيت والحرم … هل فوقها حلفة ترجى لذى قسم
ان لا اعير كتابا فيه لى ارب … الا اخا ثقة عندى وذا كرم

لا

لا تظلمن اذا ما كنت مقتدرا … فالظلم آخره يأتيك بالندم
تنام عينك والمظلوم منتبه … يدعو عليك وعين الله لم تنم

ابو نواس

يارب ان عظمت ذنوبى كثرة — فلقد علمت بان عفوك اعظم
ان كان لايرجوك الا محسن — فمن الذى يدعو و يرجوا لمجرم
ادعوك رب كما امرت تضرعا — فاذا رددت يدى فمن ذا يرحم
مالى اليك وسيلة الا الرجا — وجميل عفوك ثم انى مسلم

وله

الا خذها كمصباح الظلام — سليلة اسود جعد سخام
معتقة كما او فى لنوح — سوى خمسين عاما الف عام
اقامت فى الدنان ولم يصرها — ولكن زانها طول المقام
فخذها ان اردت لذيذ عيش — ولا تعدل خليلى بالمدام
و ان قالوا حرام قل حرام — و لكن اللذاذة فى الحرام
وخذ من كف جارية وصيف — وخيم الدل ملثوغ الكلام
لها شكل الاناث و بين بين — ترى فيه تكاريه الغلام
فاحيانا بقطبى حاجبيها — و احيانا تثنى كالحسام
وغن اذا طربت فدتك نفسى — وقد كحلتك اسباب المنام

وله

اتدرى من تلوم على المدام — فتى فيها أصم عن الملام
انا ابن الراح مالى عن غذاها — الى وقت المنية من فطام
اجل عن اللئيم الراح حتى — كأن الراح تعصر من عظامى
و اسقيها من الفتيان مثلى — فتختار الكريمة للكرام
و مرائية تمشى اختيالا — من التكريه فاتكة الكلام
حكت زى الغلام ولم اقسها — اليه ولاكرامة للغلام
رأيت الناس يزدادون خيرا — و نحن نزاد شرا كل عام

وله

اموت ولاتدرى وانت قتلتنى — ولو كنت تدرى كنت لاشك ترحم
اهابك ان اشكو اليك صبابتى — فلا انا ابديها ولا انت تعلم
اسانى وقلبى يكتمان هواكم — ولكن دمعى بالهوى يتكلم

وله

اذا ذكرت اياديك التى سلفت — وسوء فعلى وزلاتى ومجترمى
اكاد اقتل نفسى ثم يمنعنى — علمى بانك مجبول على الكرم

عباس بن مرداس السـ

رأيتك ياخير البرية كلها — نشرت كتابا جاء بالحق معلما
شرعت لنا دين الهدى بعد جورنا — عن الحق لما اصبح الحق مظلما
ونورت بالبرهان امرا مدنسا — واطفأت بالاسلام نارا تضرما
فمن مبلغ عنى النبى محمدا — و كل امرئ يجزى بما كان قدما

ابوالفرج الوادا

بادر الى صرف الحميا — سابقا صرف الحمام
تغنم الغفلات من — زمن يجور على الكرام
لما بدت روح الضياء — تدب فى جسم الظلام
وغدت نجوم الليل و — هى تفر من حدق الانام
والديك يتلو دائما — هجو النيام على القيام
ناقضت ما قال المؤذ — ذن بالفعال وبالكلام
هو قال حى على الصلا — ة وقلت حى على المدام
لما رأيت الهم يطر — ق من اتاه بلا سلام
ضيف يزور فليس يأ — كل غير لحمى اوعظامى
والعصر قد حمل السلا — ح على الكرام من اللئام
داويته بالراح ان — ن الراح ترياق الكرام

بكر بن النطاح

يا طالبا للكيمياء ونفعه — مدح ابن عيسى الكيمياء الاعظم
لو لم يكن فى الارض الا درهم — ومدحته لأتاك ذاك الدرهم

القاضى التنوخى

وليلة مشتاق كان نجومها — قد اغتصبت عين الكرى وهى نوّم
وكان عيون الساهرى لطولها — اذا شخصت للانجم الزهر انجم
كأن سواد الليل والفجر ضاحك — يلوح ويخفى اسود متبسم

صاحب بن عباد

وقهوة قد حضرت بختمها — فقلت للندمان عند شمها
لاتقبضن بالماء روح جسمها — فحسبها ماشربت من كرمها

وله

وقائلة لم عرتك الهموم — وامرك ممتثل فى الامم
فقلت دعينى على غصتى — فان الهموم بقدر الهمم

بشار

اذا بلغ الرأى المشورة فاستعن — برأى نصيح اونصاحة حازم
ولاتجعل الشورى عليك غضاضة — فان الخوافى قوة للقوادم
وما خير كف امسك الغل اختها — وما خير سيف لم يؤيد بقائم

ابوعلى سينا

لقد طفت فى تلك المعاهد كلها — وسيرت طرفى بين تلك المعالم
فلم أر ألا واضعا كف حائر — على ذقن او قارعا سن نادم

الشيخ بدرالدين بن الصاحب

تأمل ترى الشطرنج كالدهر دولة — نهارا وليلا ثم بؤسا وانعما
محركها باق وتفنى جميعها — وبعد الفنا تحيى وتبعث اعظما

الوزير ظهير الدين

لاعذبن العين غير مفكر — فيها بكت بالدمع اوفاضت دما
ولاهجرن من الرقاد لذيذه — حتى يعود على الجفون محرما

ابوشجاع

هى اوقعتنى فى حبائل فتنة — لولم تكن نظرت لكنت مسلما
سفكت دمى فلاسفحن دموعها — وهى التى بدأت فكانت اظلما

لو عشت الف عام فى سجدة لربى
شكرا لفضل يوم لم اقض بالتمام
والعام الف شهر والشهر الف يوم
واليوم الف حين والحين الف عام

علی بن ابی طالب

لا تجعلن الهزل دابا فهو منقصة
والجد يعلو به بين الورى القيم
ولا يغرنك من ملك تبسمه
ما تسحب السحب الا حين تبتسم

ناصح الدين سعيد بن دها

الناس اتباع من دامت له نعم
والويل للمرء ان زلت به القدم
المال زين ومن قلت دراهمه
حى لكن مات الا انه صنم
لما رأيت اخلاى وخالصتى
والكل مستتر عنى ومحتشم
ابدوا جفاء واعراضا فقلت لهم
اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

كثير

فصاحة سحبان وخط ابن مقلة
وحكمة لقمان وزهد ابن ادهم
اذا اجتمعت فى المرء والمرء مفلس
وان كان حرا لا يساوى بدرهم

طريح

الامر امرك باديا اوعائدا
والحكم حكمك محدثا وقديما
فاذا رضيت رضيت ذلك جنة
واذا سخطت علمت ذاك جحيما

شيبانى

ولو اننى فى لحد ودعوتنى
لاجبت امرك فى التراب رميما
وله نسخة قد انتسخت
من فؤادى واقبت بفم
فيه ماء الحيوة شاربه
خضر لم يصل الى الظلم

عماد اشرف

اقول لصحب ضمت الكاس شملهم
وداعى صبابات الهوى يترنم
ولا تتركوا يوم السرور الى غد
لعل غدا يأتى بمالیس تعلم
الان اهنى العيش ماسمحت به
صروف الليالى والحوادث نوم

يزيد بن معاوية

لا يكتم النصر يوما انت شاهده
واليوم من نقمة قدكان ينكتم
يحدث الذئب ذيبا وهو مبتهج
ويخبر النسر نسرا وهو مبتسم
قد ارضعتك بثدى الحرب درتها
وربك ابن رضاع ليس ينفطم
الست من معشر قامت مدائحهم
على القنا وهى الارواح تنتظم
من آل حمدان حيث الملك مقتبل
والمال مقتسم والحمد مغتنم
قوما اذا حكموا يوما لا انفسهم
جار السماح عليهم فى الذى حكموا
امن علا ام ندى ادعوك ام بهما
فانت ذا والحيا والصارم الحزم
ان لم اقم امما للمدح من فكرى
فشك فيه بقى الكلم
اذا طلبتك لم الحقك فى امد
ما حيلتى قدتناهى دونك الكلم
وما على اذا ماكنت ناظمها
فصلت كلما قالوا وما نظموا

ابو العباس النامى

قم يا غلام الى المدام
قم داونى منها بجام
قم فاسقنى برق الثغو
ر فقد مضى برق الظلام

ابو الفرج الواوا

ابن خفاجة

ترى يوسفا فى ثوبه حسن صورة ... وتسمع داودا به مترنما
بأطيب افياء وانضر صفحة ... وأعطر اخلاقا واحلى ترنما

ابن المعتز

اذا كنت ذا ثروة فى الورى ... فانت المسود فى العالم
ويكفيك من نسب صورة ... تخبرك انك من آدم

عمرو بن قميئة

كانى وقد جاوزت تسعين حجة ... خلعت بها عنى عنان لجام
على الراحتين مرة وعلى العصا ... انوء ثلاثا بعد هن قيام
رمتنى بنات الدهر من حيث لا ارى ... فما بال من يرمى وليس برام
فلو انما ارمى بنبل رميتها ... ولكنما ارمى بغير سهام
اذا ما رآنى الناس قالوا الم يكن ... حديثا جديد البرى غير كهام
وافنى وما افنى من الدهر ليلة ... وما يفن ما افنيت سلك نظام
واهلكنى تأميل يوم وليلة ... وتأميل عام بعد ذاك وعام

ابن صادة الاندلسى

اما الوراقة فهى انكد حرفة ... اغصانها وثمارها الحرمان
شبهت صاحبها بابرة خائط ... تكسو العراة وجسمها عريان

نصيب

الفت نعم حتى كانك لم تكن ... عرفت من الاشياء شيئا سوى نعم
وعاديت لا حتى كانك لم تكن ... سمعت بلا فى سالف الدهر والامم

حسن بن مطير

راى الله للفضل بن يحيى فضيلة ... ففضله والله بالناس اعلم
له يوم بؤس فيه للناس ابؤس ... ويوم نعيم فيه للناس انعم
فيمطر يوم الجود من كفه الندى ... ويمطر يوم البؤس من كفه الدم
ولو ان يوم الجود خلى يمينه ... على الناس لم يصبح على الارض معدم
ولو ان يوم البؤس خلى شماله ... على الناس لم يصبح على الارض مجرم

المعرى

الى الله اشكو اننى كل ليلة ... اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فان كان شرا فهو لا شك واقع ... وان كان خيرا فهو اضغاث احلام

الحاجب المصحفى

هبنى اسأت فاين العفو والكرم ... اذ قادنى نحوك الاذعان والندم
ياخير من مدت الايدى اليه اما ... ترثى لشيخ نعاه عندك القلم
بالغت فى السخط فاصفح صفح مقتدر ... ان الملوك اذا ما استرحموا رحموا

عبد الملك الجزرى

يا جاهلا بعد ما زالت به القدم ... تبغى التكرم لما فاتك الكرم
ندمت اذ لم تعد منى بطائلة ... وقلما ينفع الاذعان والندم
نفسى اذا جمحت ليست براجعة ... ولو تشفع فيك العرب والعجم

ابو بكر الخوارزمى

يكيل الرجال باقدارها ... ويرعى البيوتات رعى الحرم
جواد عليهم بخيل بهم ... اذا ساء خص وان سر عم
فيادهر سحقا ولا تحتشم ... فقد ذهب الرجل المحتشم
وخط الفناء على قبره ... بكف البلى وبنان السقم
اذا تم امر بدا نقصه ... توقع زوالا اذا قيل تم

المتوكل بن عبد الله الكنانى

ابى قلبى فما يهوى سواها ... وان كانت مودتها غراما
ينام الليل كل خلى هم ... وتأبى العين منحدر انسجاما
فلست بزائل مادمت حيا ... مسرا من تذكرها هياما
ترجيها وقد شحطت نواها ... ومنتك المنى عاما فعاما
خدلجة لها كفل وثير ... ينوءبها اذاقامت قياما
مخصرة ترى فى الكشح منها ... على تثقيل اسفلها انهضاما
اذا ابتسمت تلألأ ضوء برق ... تهلل فى الدجنة ثم داما
وان قامت تأمل رائياها ... غمامة صيف ولجت غماما
اذا تمشى تقول دبيب شول ... تعرج ساعة ثم استقاما
وان جلست فدمية بيت عيد ... تصان ولا ترى الا لماما
فلو اشكو الذى اشكو اليها ... الى حجر لراجعنى الكلاما
احب دنوها وتحب نأيى ... وتعتام التنائى لى اعتياما
فلا وابيك لا انساك حتى ... تجاوب هامتى فى القبر هاما

جحظة البرمكى

مرضت فلم يكن فى الارض حر ... يشرفنى ببر او سلام
وضنوا بالعيادة وهى اجر ... كان عيادتى بذل الطعام

ابن الرومى

نذكر بالرقاع اذا نسينا ... ونذكر حين تمطلنا الكرام
فان الام لم ترضع صبيا ... مع الاشفاق اوسكت الغلام

وله

ارى فضل مال المرء داء لعرضه ... كما ان فضل الزاد داء لجسمه
فليس لداء العرض شئ كبذله ... وليس لداء الجسم شئ كحسمه

البحترى

سحاب خطانى جوده وهو مسبل ... وبحر عدانى فيضه وهو مفعم
وبدر اضاء الارض شرقا ومغربا ... وموضع رحلى منه اغبر مظلم

امام زين العابدين

يامن يجيب دعا المضطر فى الظلم ... ياكاشف الضر والبلوى مع السقم
قد نام وفدك حول البيت وانتبهوا ... وانت ياحى ياقيوم لم تنم
ادعوك ربى حزينا هائما قلقا ... فارحم بكائى بحق البيت والحرم
ان كان جودك لا يرجوه ذو سفه ... فمن يجود على العاصين بالكرم

مجير الدين بن تميم

وليلة بت اسقى فى غياهبها ... راحا تسل شبابى من يد الهرم
مازلت اشربها حتى نظرت الى ... غزالة الصبح ترعى نرجس الظلم

ابو الفتح البستي
يامن يرى خدمة السلطان عدته ... مالرش ذلك الا الذل والندم
فجسمه تعب والنفس خائفة ... وعرضه عرضة والدين منثلم
هذا اذا شرفت ايام دولته ... نعوذ بالله ان زلت به القدم

وله
الى حتفى مشى قدمى ... ارى قدمى اراق دمى
فلم انفك من ندم ... وليس بنافعى ندمى

مجنون العامرى
تعلقت ليلى وهى ذات تمائم ... ولم يبد للاتراب من ثديها حجم
صغيرين نرعى البهم ياليت اننا ... الى اليوم لم نكبر ولم تكبر البهم

ابن رشيق
صنم من الكافور بات معانقى ... فى بردتين تعفف وتكرم
ففكرت ليلة وصله فى هجره ... فجرت بقايا ادمعى كالعندم
فطفقت امسح مقلتى بجيده ... من عادة الكافور امساك الدم

ابو فراس الحمدانى
نفى النوم عن عينى خيال مسلم ... تأوب من اسماء والركب نوم
وخطب من الايام انسانى الهوى ... واحلى مابى الموت والموت علقم
ووالله ماشيبت الاعلالة ... ومن نار عزالحب قلبى يضرم
لذيذ الكرى حتى اراك محرم ... ونار الاسى بين الحشا تتضرم
واترك ان يبكى عليك تطيرا ... وقلبى يبكى والجوانح تلطم
طوارق خطب مايغب وفودها ... واحداث ايام تفد وتتمم
فما عرفتنى غير ما انا عارف ... ولا علمتنى غير ماكنت اعلم
اذا لم يكن ينجى الفرار من الردى ... على حالة فالصبر للصبر احزم

وله
وشادن قال لى لما رأى سقمى ... وضعف جسمى والدمع الذى انسجما
اخذت دمعك من خدى وجسمك من ... خصرى وسقمك من طرفى الذى سقما

عبدان
اللشيب تخشى من ملال خرائد ... وهن لعلات الفؤاد مراهم
اذا كنت ذا مال فانت محبب ... اليهن صيد الغانيات الدراهم

ابو الحسين بن فارس
اذا كنت فى حاجة مرسلا ... وانت بها كلف مغرم
فارسل حكيما ولا توصه ... وذاك الحكيم هو الدرهم

ابو بكر الخوارزمى
الست ترى السيف كيف انثلم ... وركن الخلافة كيف انهدم
طوى الحسن بن بويه الردى ... ايدرى الردى اى جيش هزم
طويل القناة قصير العداة ... ذميم العداة حميد الشيم
سريع اللسان سريع البنان ... سريع السنان سريع القلم

المتنبي

على قدر اهل العزم تأتي العزائم ... وتأتي على قدر الكرام المكارم
وتعظم في عين الصغير صغارها ... وتصغر في عين العظام العظائم
وقد حاكموها والمنايا حواكم ... فمامات مظلوم ولا عاش ظالم
ومن طلب الفتح الجليل فانما ... مفاتيحه البيض الخفاف الصوارم
نثرتهم فوق الاحيدب نثرة ... كما نثرت فوق العروس الدراهم

وله

فؤاد ما تسليه المدام ... وعمر مثل ما تهب اللئام
ودهر ناسه ناس صغار ... وان كانت لهم جثث ضخام
ارانب غير انهم ملوك ... مفتحة عيونهم نيام
وشبه الشيء منجذب اليه ... واشبهنا بدنيا الطغام
ولو لم يعل الا مستحق ... تعالى الجيش وانحط القتام
اذا كان الشباب السكر والشيـ ... ـب همّا فالحياة هي الحمام
وما كل بمعذور ببخل ... ولا كل على بخل يلام
تلذ له المروة وهي تؤذي ... ومن يعشق يلذ له الغرام
تعلقها هوى قيس لليلى ... وواصلها فليس به سقام
اقامت في الرقاب له اياد ... هي الاطواق والناس الحمام
قبيل يحملون من المعالي ... كما حملت من الجسد العظام
لقد حسنت بك الاوقات حتى ... كانك في فم الدهر ابتسام
واعطيت الذي لم يعط خلق ... عليك صلاة ربك والسلام

وله

المجد عوفي اذ عوفيت والكرم ... وزال عنك الى اعدائك الالم
وراجع الشمس نور كان فارقها ... كانما فقده في جسمه سقم
وما اخصك في برء بتهنئة ... اذا سلمت فكل الناس قد سلموا

وله

على قدر اهل العزم تأتي العزائم ... وتأتي على قدر الكرام المكارم
وتعظم في عين الصغير صغارها ... وتصغر في عين العظيم العظائم

الحكيم بن عبدك

اغفيت قبل الصبح نوم مسهد ... في ساعة ماكنت قبل انامها
فرأيت انك رعتني بوليدة ... مغناجة حسن لدى قيامها
وببدرة حملت الي وبغلة ... شهباء ناجية تصك لجامها
فسألت ربي ان يثيبك جنة ... عوضا يصيبك بردها وسلامها

ابو تمام

ينال الفتى من رزقه وهو جاهل ... ويكدى الفتى في دهره وهو عالم
فلم يجتمع شرق وغرب لقاصد ... ولا المجد في كف امرئ والدراهم
ولو كانت الارزاق تجري على الحجى ... هلكن اذا من جهلهن البهائم

لا ولو كان هول الموت لاشيء بعده ... لهان علينا الامر واحتقر الهول
ولكنه حشر ونشر وجنة ... ونار ومالا يستقل به القول

لا يكفي اللبيب اشارة مكتومة ... وسواه يدعى بالنداء العالي
وسواهما بالزجر من قبل العصا ... ثم العصا هي رابع الاحوال

لا فهبني مسيئا كالذي قلت ظالما ... فعفوا جميلا كي يكون لك الفضل
فان لم اكن للعفو منك لسوء ما ... اتيت به اهلا فأنت له أهل

المتنبي ولما التقينا والنوى ورقيبنا ... غفولان عنا ظلت ابكي وتبسم
فلم ار بدرا ضاحكا قبل وجهها ... ولم ترقبلي ميتا يتكلم
ظلوم كمتنيها لصب كخصرها ... ضعيف القوى من فعلها يتظلم
بفرع يعيد الليل والصبح نير ... ووجه يعيد الصبح والليل مظلم

وله فاحسن وجه في الورى وجه محسن ... وايمن كف فيهم كف منعم
واشرفهم من كان اشرف همة ... واكبر اقداما على كل معظم

وله عجبت لمن له قد وجد ... وينبو نبوة القضم الكهام
ومن يجد الطريق الى المعالي ... فلا يذر المطي بلا سنام
ولم ار في عيوب الناس شيئا ... كنقص القادرين على التمام
اقمت بارض مصر فلا ورائي ... تخب بي المطي ولا امامي
وملني الفراش وكان جنبي ... يمل لقاءه في كل عام
قليل عائدي سقم فؤادي ... كثير حاسدي صعب مرامي
عليل الجسم ممتنع القيام ... شديد السكر من غير المدام
وزائرتي كان بها حياء ... فليس تزور الا في الظلام
بذلت لها المطارف والحشايا ... فعافتها وباتت في عظامي
يضيق الجلد عن نفسي وعنها ... فتوسعه بانواع السقام
اذا ما فارقتني غسلتني ... كانا عاكفان على حرام
كان الصبح يطردها فتجري ... مدامعها باربعة سجام
اراقب وقتها من غير شوق ... مراقبة المشوق المستهام
ويصدق وعدها والصدق شر ... اذا القاك في الكرب العظام
يقول لي الطبيب اكلت شيئا ... وداؤك في شرابك والطعام
وما في طبه اني جواد ... اضر بجسمه طول الجمام
تعود ان تغبر في السرايا ... ويدخل من قتام في قتام
فامسك لا يطال له فيرعى ... ولا هو في العليق ولا اللجام

فليس لغير امرك لى مقام	ولا عن غير ذاتك لى رحيل	لا
وقد اوقفت عزمى والمطايا	فقل شيئا لافعل ما تقول	
فهبنى مسيئا كالذى قلت ظالما	فعفوا جميلا كى يكون لك الفضل	لا
فان لم اكن للعفو منك لسوء ما	اتيت به اهلا فأنت له اهل	
ماذا تريد بقوم ان هم غضبوا	جاروا عليك وان ارضيتهم ملوا	لا
فان اتيتهم تبغى نوالهم	رجعت منقبضا من دينك الكل	
فاستغن بالله عن ابوابهم كرما	ان الوقوف على ابوابهم ذل	
دع الناس ما شاؤا يقولون اننى	لاكثر ما قالوا على حول	لا
وما كل من اسخطته انا معتب	ولا كل ما يروى على اقول	
اروح القلب ببعض الهزل	تجاهلا منى بغير الجهل	لا
امزح فيه مزح اهل الفضل	والمزح احيانا جلاء العقل	
لو ان كل يسير رد مختصرا	لم يقبل الله يوما للورى عملا	لا
والمرء يهدى على مقدار قدرته	والنمل يعذر فى القدر الذى حملا	
واذا اهتز للندى كان بحرا	واذا اهتز للوغا كان فضلا	لا
واذا الارض اظلمت كان شمسا	واذا الارض امحلت كان وبلا	
وللشعراء السنة حداد	على العورات موفية دلائله	لا
اذا وضعت مكاويهم عليها	وان كذبوا فليس لهن حيله	
ومن عقل الفتى ان يتقيهم	ويدفعهم مدافعة جميله	
هالوا عليه الترب ثم انثنوا	عنه وخلوه واعماله	لا
لم يقض النوح من داره	عليه حتى اقتسموا ماله	
ابقيت مالك ميراثا لوارثه	فليت شعرى ما ابقى لك المال	لا
القوم بعدك فى حال تسرهم	فكيف بعدهم حالت بك الحال	
وكنت أظن أن جبال رضوى	تزول وان ودك لا يزول	لا
ولكن القلوب لها انقلاب	وحالات ابن آدم تستحيل	
فلقد دفعت الى الهموم تنوبنى	منها ثلاث شدائد جمعن لى	لا
أسف على ماضى الزمان وحيرة	فى الحال منه ووحشة المستقبل	
ما ان وصلت الى زمان آخر	الا بكيت على الزمان الاول	
لا تعجبن لطالب نال العلى	كهلا واخفض فى الزمان الاول	لا
فالخمر تحكم فى العقول مسنة	وتداس اول عصرها بالارجل	

لا فكم كل هذا الكد من اجل ساعة — وليس يقينا ان تنال وصولها
لا اذا عاش الفتى ستين عاما — فنصف العمر تمحقه الليالى
ونصف النصف يذهب ليس يدرى — لغفلته يمينا عن شمال
وثلث النصف آمال وحرص — وشغل بالمكاسب والعيال
وباقى العمر اسقام وشيب — وهم بارتحال وانتقال
فحب المرء طول العمر جهل — وقسمته على هذا المثال
لا رضينا قسمة الجبار فينا — لنا علم وللاعداء مال
فان المال يفنى عن قريب — وان العلم باق لا يزال
لا رأيت الهوى حلوا اذا اجتمع الشمل — ومر على الهجران لابل هو القتل
ومن لم يذق للهجر طعما فانه — اذا ذاق طعم الحب لم يدر ما الوصل
وقد ذقت طعميه على القرب والنوى — فابعده قتل واقربه خبل
لا ولو قيل طأ فى النار اعلم انه — رضى لك اومدن لنا من وصالك
لقدمت رجلى نحوها ووطئتها — سرورا لانى قد خطرت ببالك
لا اياجنة الدنيا ويا غاية المنى — ويا سؤل نفسى هل اليك سبيل
اراجعة نفسى الى فاغتدى — مع الركب لم يقتل عليك قتيل
فاكل يوم لى بارضك حاجة — ولا كل يوم لى اليك رسول
لا يغوص البحر من طلب اللآلى — ومن طلب العلى سهر الليالى
تروم المجد ثم تنام عنه — لقد اطمعت نفسك بالمحال
لا لئن حرمتنى كل ما كنت ارتجى — واخلفنى منها الذى كنت آمل
فما كل ما يخشى الفتى نازلا به — ولا كل ما يرجو الفتى هو نائل
ووالله ما فرطت فى وجه حيلة — ولكن ماقد قدر الله نازل
وقد يسلم الانسان من حيث يتقى — ويؤتى الفتى من امنه وهو غافل
لا لكل ولاية لا بد عزل — وصرف الدهر عقد ثم حل
واحسن سيرة تبقى لوال — على الايام احسان وعدل
لا أرى زمنا نوكاه اسعد اهله — ولكنما يشقى به كل عاقل
مشى فوقه رجلاه والرأس تحته — فكب الاعالى بارتفاع الاسافل
لا انى اذا امكنتنى ساعة سعة — زينت بالبذل اوصافى واحوالى
اما شكور فزين لى اعانته — اوالكفور فعرضى صنت بالمال
لا امرت بان اقيم على انتظار — لرأيك انه رأى الاصيل
وراقبت الرسول وقلت انى — سيأتينى فما جاء الرسول

يقولون معن لا زكاة لماله ... وكيف يزكى المال من هو باذله لا
اذا حال حول لم تجد فى دياره ... من المال الا ذكره وجمائله
تراه اذا ما جئته متهللا ... كانك تعطيه الذى انت نائله
تعود بسط الكف حتى او انه ... اراد انقباضا لم تطعه انامله
فلو لم يكن فى كفه غير نفسه ... لجاد بها فليتق الله سائله

كسوتنى حلة تبلى محاسنها ... فسوف اكسوك من حسن الثنا حللا لا
ان نلت حسن الثنا قدنلت مكرمة ... وليس تبغى بما قدمته بدلا
ان الثناء ليحيى ذكر صاحبه ... كالغيث يحيى نداه السهل والجبلا
لا تزهد الدهر فى عرف بدأت به ... كل امرئ سوف يجزى بالذى فعلا

لو أن دارك انبتت لك واحتشت ... ابرا يضيق بها فناء المنزل لا
وأتاك يوسف يستعيرك ابرة ... ليخيط قد قميصه لم تفعل

كن عالما وارض بصف النعال ... ولا تكن صدرا بغير الكمال لا
فان تصدرت بلا آلة ... صيرت ذاك الصدر صف النعال

قبح الله دهرا خصنى بخصاصة ... واقعدنى عما سعى فيه امثالى لا
تنوب صديقى نائبات زمانه ... فيقعدنى عن رفده قلة المال
فوا اسفا امكرمات ار ومها ... فينهضنى عزمى ويقعدنى حالى

النفس ملأ من المعالى ... والكيس صفر الجناب خالى لا
فليت مالى كمثل فضلى ... وليت فضلى كمثل مالى

الم تر ان الجود من عهد آدم ... تحدر حتى صار يمتطه الفضل لا
ولو ان أما مسها جوع طفلها ... غذته باسم الفضل لاغتذى الطفل
ولو قيل للمعروف نادى اخا العلا ... انادى باعلى الصوت يافضل يافضل
ولو انفقت جدواك من رمل عالج ... لاصبح من جدواك قد نفد الرمل

اذا لم يكن للمرء فى دولة امرئ ... نصيب ولا حظ تمنى زوالها لا
وماذاك من بغض له غير أنه ... يرجى سواها فهو يهوى انتقالها

اقبل ارضا سار فيها جمالها ... فكيف بدار دار فيها جمالها لا
وكنت لا ارضى بوصل منقطع ... فها انا راض لو أتانى خيالها

قاتل الله النصارا واليهود لانهم ... خدموا الملوك وحولوا الاحوالا لا
فغدوا اطباء وحسابا لهم ... فتقاسموا الارواح والاموالا

ارا حاجة الناس قوتا وملبسا ... وسائر حاجات النفوس فضولها لا
فما العمر الا ساعتان فساعة ... تولت واخرى انت ترجو حصولها

لا اصبر على غيض العدو   فان صبرك قاتله
النار تأكل نفسها   ان لم تجد ما تأكله

لا دع المقادير تجرى فى اعنتها   ولا تبيتن الا خالى البال
مابين لحة عين انت راقبها   يحول الله من حال الى الحال

لا فقلت له اهلا وسهلا ومرحبا   بخير كتاب جاء من خير مرسل
فقبلته الفا وقابلت بالدعاء   وبالشكر الفا للجناب المفضل

لا اذا الطفل لم يكتب نجيباه تخلف   فيه اجتهاد مربيه وخاب المؤمل
فموسى الذى رباه جبريل كافر   وموسى الذى رباه فرعون مرسل

لا اليكم كل مكرمة تؤل   اذا ما قيل ايكم البتول
كفاكم من مديح الناس طرا   مقال الخلق جدكم الرسول

لا ان الدراهم فى المواطن كلها   تكسو الرجال مهابة وجمالا
فهى اللسان لمن اراد فصاحة   وهى السلاح لمن اراد قتالا

لا احفظ عرى مالك تحظى به   ولا تفرط فيه تبقى ذابل
وان يقولوا باخل بالعطا   فالبخل خير من سؤال البخيل
واحفظ على نفسك من ذلة   يرى عزيز القوم فيها ذليل

لا لاتسألن الى صديق حاجة   فيحول عنك كالزمان يحول
واستغن بالشئ القليل فانه   ماصان عرضك لايقال قليل
من عف خف على الصديق لقاؤه   واخو الحوائج وجهه مملول
واخوك من وفرت ما فى كفه   ومتى علقت به فانت ثقيل

لا باتوا على قلل الجبال تحرسهم   غلب الرجال فلم تنفعهم القلل
واستنزلوا من اعالى عز معقلهم   فاسكنوا حفرة يابئس مانزلوا
ناداهم صارخ من بعد مادفنوا   اين الاسرة والتيجان والحلل
فافصح القبر عنهم حين ساءلهم   تلك الوجوه عليها الدود يقتتل
قدطالما اكلوا دهرا وماشربوا   فاصبحوا بعد ذاك الاكل قداكلوا

لا اتبنى بناء الخالدين وانما   بقاؤك فيها ان عقلت قليل
لقد كان فى ظل الاراك كفاية   لمن كل يوم يقتضيه رحيل

لا ولا تجزع اذا اعسرت يوما   فقد ايسرت فى الزمن الطويل
وان العسر يتبعه يسار   وقول الله اصدق كل قيل
فلو ان العقول تسوق رزقا   لكان المال عند ذوى العقول

لا ويوم كاخلاق الملوك تلونا   فصحو وتغييم وطل ووابل
اشبهه اياك بامن صفاته   دنو واعراض ومنع ونائل

ابو القاسم بن ابى ال

وان نفق الطرف الذى لو بكيته … دما كان فى حكم الوفاء قليلا
واعززته دهرا فلما سطا به ال … ردى لم اجد بدا فصرت مذيلا
على انها الايام شتى صروفها … تذل عزيزا او تعز ذليلا

ابو القاسم الدمشقى

ان الملوك بلاء حيثما حلوا … فلا يكن لك فى اكنافهم ظل
ان جئت تنصحهم ظنوك تخدعهم … واستثقلوك كما يستثقل الكل
فاستغنى بالله عن ابوابهم ابدا … ان الوقوف على ابوابهم ذل

ابراهيم الصولى

لفضل بن سهل يد … تقاصر عنها المثل
فباطنها للندى … وظاهرها للقبل

فرزدق

ووالله ماقصرت فى طلب العلى … ولكن كان الدهر عنى غافل
تدافعنى الايام عما اريغه … كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ … ولا كل سيار الى المجد واصل
اصاغرنا فى المكرمات اكابر … اواخرنا فى المؤثرات اوائل

حسان بن ثابت

اذا تذكرت شجوا من اخى ثقة … فاذكر اخاك ابابكر بما فعلا
الثانى التالى المحمود مشهده … واول الناس منهم صدق الرسلا

المامية

تأمل فى الوجود بعين فكر … ترالدنيا الدنية كالخيال
ومن فيها جميعا سوف يفنى … ويبقى وجه ربك ذو الجلال

ابو عبدالله الحميدى

لقاء الناس ليس يفيد شيئا … سوى الهذيان من قيل وقال
فاقلل من لقاء الناس الا … لاخذ العلم او اصلاح حال

الامام فخر الدين

نهاية اقدام العقول عقال … واكثر سعى العالمين ضلال
وارواحنا فى وحشة من جسومنا … وحاصل دنيانا اذى ووبال
ولم نستفد من بحثنا طول عمرنا … سوى ان جمعنا فيه قيل وقال
وكم من رجال قد رأينا ودولة … فبادوا جميعا مسرعين وزالوا
وكم من جبال قد علت شرفاتها … رجال فاتوا والجبال جبال

لبيد بن ربيعه

الا كل شئ ماخلا الله باطل … وكل نعيم لامحالة زائل
وكل ابن انثى لو تطاول عمره … الى الغاية القصوى فللقبر عائل
وكل اناس سوف تدخل بينهم … دويهية تصفر منها الانامل
وكل امرئ يوما سيعرف سعيه … اذا حصلت عند الاله الحصائل

بهازهير

لاترقب النجم فى امر تحاوله … فالله يفعل لاجدى ولا حمل
مع السعادة ما للنجم من اثر … فلا يضرك مريخ ولا زحل
بفضل الله انا لانبالى … وان كان العدو رمى بجهله
وليس يضرنا الحساد شيئا … فسوء المكر ملتحق باهله

ابوخروج البيغار

يا عارضا لم اشم مذ كنت بارقة … الا رايت بغيث منه هطال
رويد جودك قد ضاقت به همى … ورد عنى برغم الهم اقلالى
لم يبق لى امل ارجو نداك به … دهرى لانك قد افنيت آمالى

ابو حامد الانطاكى

علل فؤادك فالدنيا تعاليل … لايشغلنك عن اللهو الاباطيل
ولايصدك عن امر هممت به … من العواذل لاقال ولاقيل
فخير يوميك يوم انت فيه اذا … ميزت فى الناس محسود ومعذول
وان اتوك فقالوا الزم خليفتنا … فقل لهم اننى عن ذاك مشغول
فان ذلك امر مع نفاسته … ونيله بفناء العمر موصول
وارض الخمول فتحظى بلذته … الامر وخامل فى الناس مجهول
ولاتبع عاجل الدنيا باجل ما … ترجو فذلك امر شانه الطول
واسفك دم القهوة الصهباء تحى بها … روحا فان دم الصهباء مطلول
ياخائف الاثم فيها حين يشربها … لا تقنطن فعفو الله مأمول

التنوخى

اجب الى نهر معقل الذى … فيه لقلبى من همومى معقل
عذب اذا ماعب فيه ناهل … فكانه فى ريق حب ينهل
متسلسل فكانه لصفائه … دمع بخدى كاعب يتسلسل
واذا الرياح جرين فوق متونه … فكانه درع جلاها صيقل
وكان دجلة اذ تغطغط موجها … ملك يعظم خيفة ويبجل
وكانها ياقوتة اواعين … زرق يلام بينها و يوصل
عذبت فما يدرى اماء ماءها … عند المذاقة اورحيق سلسل
ولها بمد تعد جزر ذاهب … جيشان يدبر ذا وهذا يقبل
واذا نظرت الى الابلة خلفها … من جنة الفردوس حين تخيل
كم من منزل من نهرها آل السرو … ربا نهما فى غيره لاتنزل
وكانما تلك القصور عرائس … والروض حلى فهى فيه ترفل
غنت قيان الطير فى ارجائها … هزجا يقال له الثقيل الاول
وتعانقت تلك الغصون فاذكرت … يوم الوداع وغيرهم تترجل
ربع الربيع بها فحاكت كفه … حللا بها عقد الهموم تحلل
فمدبج وموشح ومدثر … ومقمد ومحبر ومهلل
فتخال ذا عينا وذا ثغرا وذا … خطا بعضض مرة ويقبل

ابو الحسين بن لنكك

زمان قد تفرغ للفضول … يسود كل ذى حمق جهول
فان احببتم فيه ارتفاعا … فكونوا جاهلين بلا عقول

ابى القاسم

عزاء وان كان المصاب جليلا … وصبرا وان لم يغن عنك فتيلا
وخفض اباعيسى عليك ولاتفض … دموعا وان كان البكاء جميلا

(وان)

الحطيئة
فان كان مازعموا صادقا … فسيقت اليك نسائى رجالا
حواسر لا يشتكين الوجا … يخفضن آلا ويرفعن آلا

ابو العتاهيه
طول التعاشر بين الناس مملول … مالابن آدم ان فتشت معقول
يا راعى الشاة لا تغفل رعايتها … فانت عن كل ما استرعيت مسؤل
انى لفى منزل مازلت اعمره … على يقين بانى عنه منقول
وليس من موضع يأتيه ذو نفس … الا وللموت سيف فيه مسلول
لم يشغل الموت عنا مذ اعد لنا … وكلنا عنه باللذات مشغول
ومن يمت فهو مقطوع ومجتنب … والحى ما عاش مغشى وموصول
كل ما بدا لك فالآكال فانية … وكل ذى اكل لابد مأكول

سموءال بن عاديا
اذا المرء لم يدنس من اللوم عرضه … فكل رداء يرتديه جميل
وان هو لم يحمل على النفس ضيمها … فليس الى حسن الثناء سبيل
تعيرنا انا قليل عدادنا … فقلت لها ان الكرام قليل
وما قل من كانت بقاياه مثلنا … شباب تسامى للعلى وكهول
وما ضرنا انا قليل وجارنا … عزيز وجار الاكثرين ذليل
لنا جبل يحتله من نجيره … منيف يرد الطرف وهو كليل
رسا اصله تحت الثرى وسما به … الى النجم فرع لاينال طويل
وما مات منا سيد حتف انفه … ولا طل منا حيث كان قتيل
فنحن كماء المزن ما فى نصابنا … كهام ولا فينا يعد بخيل
وننكر ان شئنا على الناس قولهم … ولا ينكرون القول حين نقول
سلى ان جهلت الناس عنا وعنهم … فليس سواء عالم وجهول

صالح بن القدوس
واكثر من تلقى يسرك قوله … ولكن قليل من يسرك فعله
وقد كان حسن الظن بعض مذاهبى … فادبنى هذا الزمان واهله

اسحق الموصلى
لاشئ اعظم من ذنبى سوى املى … لعفوك اليوم عن ذنبى وعن زللى
فان يكن ذا وذا فى القدر قد عظما … لانت اعظم من ذنبى ومن املى

ناصر الدين حسن الكنانى
تعالى الله خالقها وجوها … فما اخفت من الحيوان حالا
لقد صلبت وخفت من حياء … وغير خلقها حتى استحالا
وجوه ليت لى منها حذاء … وايت لبغلتى منها نعالا

الكميت بن خالد
ما انت فى الجود ان عدت فضائله … ولا ابن مامة الا البحر والوشل
انسيتنا فى الندى امثال اولنا … فانت للجود فيما بعدنا مثل

ابو الفرج الببغا
قصرت العجز عن اوصاف نعمته … عجزا وتنطق عن آثارها حالى
وواصلتنى صلات رحت منه بها … اختال ما بين عز الجاه والمال
فلينظر الهم عقبى ما صبرت له … اذ كان من بعض حسادى وعذالى

المتوكل خليفة	اما زحها فتغضب ثم ترضى	فكل فعالها حسن جميل
	فان غضبت فأحسن ذى دلال	وان رضيت فليس لها عديل
امين الدين بن ابى الوفاء	يا نازلا منى فؤادا راحلا	ومن العجائب نازلا فى راحل
	اضرمت قلب متيم اهلكته	وسكنته والنار مثوى القاتل
ابن بشار	رأيت مواعيد النساء كأنها	سراب لمرتاد المناهل حافل
	ومنتظر الموعود منهن كالذى	يؤمل يوما ان تلين الجنادل
عبدالله بن المعتز	نسير الى الآجال فى كل ساعة	فايامنا تطوى وهن مراحل
	ولم ار مثل الموت حتى كانه	اذا ما تخطته الامانى باطل
ابونواس	واذا الكريم رأى الخمول نزيله	فى بلدة فالحزم أن يترحلا
	كالبدر لما ان تطاول جدفى	طلب الكمال فحازه متنقلا
	سفها بحلمك ان رضيت بمشرب	رنق ورزق الله قدملأ الملا
	فارق ترق كالسيف سل فبان لى	متنيه ما اغفا القراب وخملا
	لاتحسبن وهاب نفسك ميتة	ماالموت الا أن تعيش مذللا
الفضل بن يحيى البرمكى	اذا ملكت كفى منالا ولم أنل	فلاانبسطت كفى ولانهضت رجلى
	على الله اخلاف الذى قد بذلته	فلامبق لى بخلى ومتلفى بذلى
	ارونى بخيلا بال مجدا بخله	وهاتوا كريما مات من كثرة البذل
عبدالله پاشا	ولست بناسيها وان طال عهدها	ولامبدل عنها وان هى تبدل
	ولن يغلب الحب الفتى وهو حازم	وهل يتبع الحر الهوى وهو يعقل
ابو اسماعيل	لاتسهرن اذا ما الرزق ضاق ونم	مادمت فى ظل امن ساكن البال
	فبين غفوة عين وانتباهتها	يقلب الدهر من حال الى حال
امرؤ القيس	فلو ان ما اسعى لادنى معيشة	كفانى ولم اطلب قليلا من المال
	ولكنما اسعى لمجد مؤثل	وقد يدرك المجد المؤثل امثالى
يزيد بن معاويه عليه اللعنة	ليت اشياخى ببدر شهدوا	جزع الخزرج من وقع الاسل
	لأهلوا واستهلوا فرحا	ثم قالوا يا يزيد لا تشل
	لعبت هاشم بالملك فلا	خبر جاء ولا وحى نزل
	فجزيناهم ببدر مثلها	واقمنا ميل بدر فاعتدل
	لست من خندف ان لم انتقم	من بنى احمد ماكان فعل
الحطيئة	اعوذ بجدك انى امرؤ	سقتنى الاعادى اليك السجالا
	فانك خير من الزبرقان	اشد نكالا وارجى نوالا
	تحنن على هداك المليك	فان لكل مقام مقالا
	ولا تأخذنى بقول الوشاة	فان لكل زمان رجالا

عباس بن الاحنف

لقد زعمت يمن بانى اردتها ... على نفسها تبا لذلك من فعل
سلوا عن قميصى مثل شاهد يوسف ... فان قميصى لم يكن قد من قبلى

زهير بن ابى سلمى

تزيد الارض امامت خفا ... وتحيى ان حييت بها ثقيلا
نزلت بمستقر العرض منها ... وتمنع جانبيها ان يزولا

سعيد بن حميد

قربت ولا نرجو اللقاء ولا نرى ... لنا حيلة يدنيك منا احتيالها
فاصبحت كالشمس المنيرة ضوؤها ... قريب ولكن اين منا منالها
فضاعنة ضنت بها غير ذا النوى ... علينا ولكن قد يلم خيالها
تقربها الامال ثم تعوقها ... مماطلة الدنيا بها واعتلالها
ولكنها امنية فلعلها ... يجود بها صرف النوى واتقالها

بكر بن النطاح

اذا كان الشتاء فانت شمس ... وان كان المصيف فانت ظل
وماتدرى اذا اعطيت مالا ... اتكثر فى سماحك ام تقل

على بن عبدالله بن ج

ولما بدالى انها لا تودنى ... وان هواها ليس عنى بمنجل
تمنيت ان تهوى سواى لعلها ... تذوق حرارات الهوى فترق لى

ابن جبير

الناس شبه ظروف حشوها صبر ... وفوق افواهها شىء من العسل
تحلو لذائقها حتى اذا انكشفت ... له تبين ما تحويه من زغل

ابن زهر الاندلسى

وموسدين على الاكف خدودهم ... قد غالهم صرف الزمان وغالنى
مازلت اسقيهم واشرب فضلهم ... حتى سكرت ونالهم ما نالنى
والخمر تعلم كيف تأخذ ثارها ... انى املت انائها فامالنى

النابغة

تخف الارض اما غبت عنها ... ويبقى ما بقيت به ثقيلا
اظنك مستقر العز منها ... فتمنع جانبيها ان تزولا

لسان الدين الخطيب

المحت بالعتب لم اخذر مواقعه ... انا الغريق فما خوفى من البلل
واست اجحدما خولت من نعم ... لكنها النفس لا تنفك عن امل
ولست ايأس من وعد وعدت به ... وانما خلق الانسان من عجل

اسحق الموصلى

هى المقادير تجرى فى اعنتها ... فاصبر فليس لها صبر على حال
يوما تريك خسيس الاصل ترفعه ... الى العلاء ويوما تخفض العالى

وله

فقى ودعينا ياسعاد بنظرة ... فقد حان منا ياسعاد رحيل
فياجنة الدنيا وياغاية المنى ... ويا سؤل نفس هل اليك سبيل
وكنت اذا ماجئت جئت بعلة ... فأفنيت علاتى فكيف اقول
فما كل يوم لى بارضك حاجة ... ولا كل يوم لى اليك وصول

ابو فراس

مصابى جليل والعزاء جميل ... وظنى ان الله سوف يزيل
تطول بى الساعات وهى قصيرة ... وفى كل دهر لايسرك طول
تناسانى الاصحاب الا عصابة ... ستلحق بالاخرى غدا وتحول
ومن ذا الذى يبقى على العهد انهم ... وان كثرت دعواهم لقليل
اقلب طرفى لاارى غير صاحب ... يميل مع النعماء حيث تميل

وله

ولونيلت الدنيا بفضل منحتها ... فضائل تحويها وتبقى فضائل
ولكنها الايام تجرى بما جرت ... فتسفل اعلاها وتعلوا لاسافل
لقد قل من يلقى من الناس مجملا ... واخشى قريبا ان يقل المجامل

وله

نفسى فداؤك قد بعثـ ... ـت بمهدى بيدى الرسول
اهديت نفسى انما ... يهدى الجليل الى الجليل
وجعلت ما ملكت يدى ... صلة المبشر بالقبول

وله

اذا لم يعنك الله فيما تريده ... فليس لمخلوق اليه سبيل
وان هو لم يرشدك فى كل مسلك ... ضللت ولو ان السماك دليل

مروان بن ابى حفصة

هم القوم ان قالوا اصابوا وان دعوا ... اجابوا وان اعطوا اطابوا وأجزلوا
ولا يستطيع الفاعلون فعالهم ... ولو احسنوا فى النائبات وأجملوا

عكاشة العمى

الاليت شعرى هل يعودن ما مضى ... وهل راجع ما مات من صلة الحبل
وهل اجلس فى مثل مجلسنا الذى ... نعمنا به يوم السعادة بالوصل
عشية صبت لذة الوصل طيبها ... علينا وافنان الجنان جنى البذل
وقد دار ساقينا بكأس روية ... ترحل احزان الكئيب مع العقل
وشج شموسا بالمزاج فتطيرت ... كألسنة الحيات خافت من القتل
فبتنا وعين الكأس سح دموعها ... لكل فتى يهتز للمجد كالنصل
وقينتنا كالظبى تسمح بالهوى ... وبث تباريح الفؤاد على رسل
اذا ماحكت بالعود رجع لسانها ... رايت لسان العود من كفها يملى
فلم أر كاللذات امطرت الهوى ... ولا مثل يومى ذاك صادفه مثلى

محمد بن امية

رب وعد منك لا انساه لى ... اوجب الشكر وان لم تفعلى
اقطع الدهر بظن حسن ... واجلى غمرة ما تنجلى
كلما املت يوما صالحا ... عرض المكروه لى فى املى
وارى الايام لا تدنى الذى ... ارتجى منك وتدنى اجلى

ابو تمام الطائى

فلقيت بين يديه حلو عطائه ... ولقيت بين يدى مر سؤاله
واذا امرؤ اسدى اليك صنيعة ... من جاهه فكانها من ماله

ابو بكر الخورزمى

رحاب كان قد شاكلت صدر ربها … وبيض كان قد نازعته الشمائلا
وبهو تباهى الارض منه سماءها … باوسع منها آخرا واوائلا
وصحن يسير الطرف فيه ولم يكن … ليقطعه بالسير الا مراحلا
تلوح نقوش الجص فى جدرانه … كما زين الوشم الدقيق الاناملا
وماء اذا ابصرت منه صفاءه … حسبت نجوم الليل ذابت سوايلا
رأيت سيوفا قد علان على الثرى … وصارت لها ايدى الرياح صياقلا
وروض كعيش السائليك نضارة … ووجهك بشرا حين تلحظ آملا
هى الدار امست مطرح العلم فاغتدى … لها ناهل الامال ريان ناهلا
اذا ما انتحاها الركب لم يتطلبوا … اليها دليلا غير من كان قافلا

ابو فراس الحمدانى

اكل خليل هكذا غير منصف … وكل زمان بالكرام بخيل
نعم دعت الدنيا الى الغدر دعوة … اجاب اليها عالم وجهول
ويا حسرتى من لى بخل موافق … اقول بشجوى مرة ويقول
وان وراء الستر اما بكاءها … على وان طال الزمان طويل
فيا امتا لاتعدمى الصبر انه … الى الخير والنجح القريب رسول
ويا امتا لاتحبطى الاجر انه … على قدر الصبر الجميل جزيل
ومن لم يوق الله فهو ممزق … ومن لم يعز الله فهو ذليل
وما لم يرده الله فى الامر كله … فليس لمخلوق اليه سبيل

وله

اقول وقد ناحت بقربى حمامة … ايا جارتا هل تشعرين بحالى
معاذ الهوى ماذقت طارقة الهوى … ولا خطرت منك الهموم ببالى
ايحمل محزون الفؤاد قوادم … على غصن ناء المسافة عالى
ايا جارتا ما انصف الدهر بيننا … تعالى اقاسمك الهموم تعالى
تعالى ترى روحا لدى ضعيفة … تردد فى جسم يعذب بالى
ايضحك مأسور وتبكى طليقة … ويسكت محزون ويندب سالى
لقد كنت اولى منك بالدمع فاعلمى … ولكن دمعى بالحوادث غالى

وله

فوالله ماقصرت فى طلب العلى … ولكن كان الدهر عنى غافل
مواعيد ايام تماطلنى بها … مرآة ازمان ودهر مخاتل
تدافعنى الايام عما اريغه … كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ … ولا كل سيار الى المجد واصل
وان مقيما منجح العجز خائب … وان مريغا خائب الجهد نائل
وما المرء الا حيث يجعل نفسه … وانى لها فوق السماكين جاعل
اصاغرنا فى المكرمات اكابر … وآخرنا فى المأثرات اوائل
اذا صلت صولا لم اجد لى مواصلا … وان قلت قولا لم اجد من يقاول

ابو سعيد الرستمى

اقام قنا الايام بعد اعوجاجها … وحاط ذرى الاسلام بعد ابتذالها
عزايم لو القى على الارض ثقلها … شكت منه مالم تشكه من جبالها
تأمل فما لاحظته من هباتها … لدينا ومن لاحظته من عيالها
من النفر العالين فى السلم والوغى … واهل العوالى والمعالى وآلها
اذا نزلوا اخضر الثرى من نزولها … وان نازلوا احمر الثريا من نزالها
بيض كان الملح فوق متونها … ودهم كان الزنج تحت جلالها
مسامح كل الغيث بعض نوالها … وكل المعالى خلة من خلالها
سمت فوق آفاق السماء فاصبحت … تراها الثريا والسهى من نعالها
اليك ابن عباد بن عباس انثنت … اعنة شكر الدهر بعد انفتالها
بك افتر ثغر الملك واهتز عطفه … وجرت بك الدنيا ذيول اختيالها
تشكى الثرى اظلامها ومحولها … فاغنيتها عن مزنها وهلالها

وله

فتى حازرق المجد من كل جانب … اليه وخلى كاهل الشكر ذا ثقل
بعفو بلا كد وصفو بلا قذى … ونقد بلا وعد ووعد بلا مطل
اذا لم تكن لى انت عونا ومعديا … على الزمن الحادى على فقل من لى
من الناس من يعطى المزيد على الغنا … ويحرم مادون الغنى شاعر مثلى
كما الحقت واو بعمرو زيادة … وضويق بسم الله فى الف الوصل

على بن ابى طالب

اذا كان دونى من بليت بجهله … ابيت لجهلى ان اقابل بالجهل
وان كان مثلى فى محلى من النهى … اخذت بحلمى لى اجل عن المثل
وان كنت ادنى منه فى الفضل والحجى … عرفت له حق التقدم والفضل

وله

بلوت الناس قرنا بعد قرن … فلم ار مثل مختال بمال
وذقت مرارة الاشياء طرا … فما طعم امر من السؤال

الغزى

ما انت الا النصل والدهر غمده … وما قيمة الاغماد لولا المناصل
محياك بدر والوجوه كواكب … وكفك بحر والاكف جداول
اذا زدته فاستغن عن باب غيره … فساقطة بالواجبات النوافل

الطغرائى

وبعض الرزايا يوجب الشكر وقعها … عليك واحداث الزمان شكول
ولا غرو ان اجنى عليك فانما … يصارم بالخطب الجليل جليل
واى قناة لم ترنح كعوبها … واى حسام لم يصبه فلول
واى هلال لم يشنه محاقه … واى شهاب لم يخنه افول

ابو بكر الخوارزمى

اكل بناء انت بانيه معجز … بنيت المعالى ام بنيت المنازلا
فلا الانس يبنى مثلهن معالما … ولا الجن تبنى مثلهن معاقلا
كانس اضحت للغمام عمايما … علوا وامست فى الظلام قنادلا

ابو سعيد الرستمي

ينير الدجى من وجهه وهو حالك
وذو لحظات كلهن فواضل
دهاء لديه رأى اكثم فايل
ضيا عى نهى قد تفرق شملها
فكم ضيعة مالت لابواب مالها
فهى من الحظين هم وحسرة
على عدل مولانا الامير توكلى

ويندى الثرى من كفه وهو ماحل
وذو حركات كلهن فضايل
وجود لديه حاتم الجود باخل
فما فى يدى منهن الا الانامل
فتانى وغيرى منه نشوان مايل
وحاصلها انى على الهم حاصل
فاحسانه فى الغرب والشرق شامل

وله

هى الدار ابناء الندى من حجيجها
قواعد اسمعيل برفع سمكها
فكم انفس تأوى اليها مغذة
وسامية الاعلام تلحظ دونها
فلو ابصرت دار العماد عمادها
يناطح قرن الشمس من شرفاتها
وعول باطراف الجبال تقابلت
كاشكال طير الماء مدت جناحها
وردت شعاع الشمس فارتد راجعا
اذا ما ابن عباد مشى فوق ارضها
كانس ناطت بالنجوم كواهلا
وفيحاء اومرت صبا الريح بينها
هواء كايام الهوى فرط رقة
وماء على الرضراض يجرى كانه
كان بها من شدة الجرى جنة
ولو اصبحت دارك الارض كلها
ولو كنت تبنيها على قدر همة
عقدت على الدنيا جدارا فخرتها
ووالله ما ارضى لك الدهر خادما
ولا الفلك الدوار دارا ولا الورى
اخذت بضبع الارض حتى رفعتها
فان الذى يبنيه مثلك خالد

نوازل فى ساحاتها وقوافلا
انا كيف لا تعتدهن معاقلا
وافئدة تهوى اليها حوافلا
سنا النجم فى آفاقها متضائلا
لامست اعاليها حياء اسافلا
صفوف ظباء فوقهن موائلا
ومدت قرونا للنطاح موايلا
واشخص اعناقالها وحواصلا
وسدت هبوب الريح فارتد ناكلا
مشى الزهد فى اكنافها متمايلا
وعادت فالقت بالنجوم كلا كلا
لضلت فظلت تستنير الدلايلا
وقد فقد العشاق فيها العواذلا
صفايح تبر قد سبكن جداولا
فقد البستهن الرياح سلاسلا
لضاقت بمن يغشاك دارك آملا
سمت بك واستسرت اليك المراسلا
جميعا ولم تترك لغيرك طائلا
ولا البدر منتابا ولا البحر نائلا
عبيدا ولا زهر النجوم قبائلا
الى غاية امسى بها النجم جاهلا
وسائر ما يبنى الانام الى بلى

وله

وحسناء لم تأخذ من الشمس شيمة
وانى لاهوى الشيب من اجل لونه

سوى قرب مسراها وبعد منالها
وان نفرت عنى الدما من فعالها

المتنبي

لطفت رأيك في بري وتكرمتي ... ان الكريم على العلياء يحتال
لولا المشقة ساد الناس كلهم ... الجود يفقر والاقدام قتال
وانما يبلغ الانسان طاقته ... ما كل ماشية بالرجل شملال
انا لفي زمن ترك القبيح به ... من اكثر الناس انعام وافضال
ذكر الفتى عمره الثاني وحاجته ... ما فاته وفضول العيش اشغال

وله

والهجر اقتل لي مما اراقبه ... انا الغريق فما خوفي من البلل
قد ذقت شدة ايامي ولذتها ... فما حصلت على صاب ولا عسل
وقد اراني الشباب الروح في بدني ... وقد اراني المشيب الروح في بدلي
يا ايها المحسن المشكور من جهتي ... والشكر من قبل الاحسان لا قبلي
خذ ما تراه ودع شيئا سمعت به ... في طلعة الشمس ما يغنيك عن زحل
اقل انل اقطع احمل عل سل اعد ... زد هش بش تفضل ادن سر صل

وله

ارى كل ذي ملك اليك مصيره ... كانك بحر والملوك جداول
اذا مطرت منهم ومنك سحائب ... فوابلهم طل وطلك وابل
يدبر شرق الارض والغرب كفه ... وليس لها وقتا عن الجود شاغل

وله

ذريني انل ما لا ينال من العلى ... فصعب العلى في الصعب والسهل في السهل
تريدين اثمان المعالي رخيصة ... ولا بد دون الشهد من ابر النحل

ابن نباتة

قد جدت لي باللها حتى ضجرت بها ... وكدت من ضجري اثني على البخل
لم يبق جودك لي شيئا اؤمله ... تركتني اترك الدنيا بلا امل

ابو سعيد الرستمي

الم تر ايام الربيع تبسمت ... اجارع من انوارها وخمايل
كان غصون النرجس الغض بينها ... نشاوى كرى اعناقهن موايل
كان شقيق الارض بين كواعب ... عليهن من صبغ الجساد غلايل
وقد حملت سوسانها في حجورها ... رواضع الا انهن حوامل
وضمر خيل الضيمران كانها ... مرازب فوق الهام منها اكالل
ونور قضبان الخلاف فابرزت ... اصابع لم يخلق لهن انامل
تخال ازاهير الرياض خلالها ... مصابيح ليل مالهن فتايل
فمن اقحوان ثغره متبسم ... وورد على اكنافه الطل جايل
وقد ماج وادي الزندرود بفيضه ... كما ماج للريح النقا المتهايل
كان نعاج الرمل في جنباته ... يناطح بعض بعضها ويقاتل
كان هدير الموج فوق متونه ... هدير قروم هاجهن الشوابل
سرى بين احشاء الثرى فتشابهت ... احياته تسري به ام جداول
اذا ماج فوق الارض او هاج خلته ... خيولك في الهيجا وهن صواهل
ابا ملكا فاق الملوك وبذهم ... فراح سنانا والملوك عوامل

المتنبي

نعد المشرفية والعوالي ... وتقتلنا المنون بلا قتال
وترتبط السوابق مقربات ... وما ينجين من خبب الليالي
ومن لم يعشق الدنيا قديما ... ولكن لا سبيل الى الوصال
نصيبك في حياتك من حبيب ... نصيبك في منامك من خيال
وما احد يخلد في البرايا ... بل الدنيا تؤول الى زوال
يمر بقبرك العافي فيبكي ... ويشغله البكاء عن السؤال
وما اهداك للجدوى عليه ... لو انك تقدرين على فعال
نزلت على الكراهة في مكان ... بعدت عن النعامى والشمال
تحجب عنك رائحة الخزامى ... وتمنع عنك انداء الطلال
بدار كل ساكنها غريب ... طويل الهجر منبت الحبال
حصان مثل ماء المزن فيه ... كتوم السر صادقة المقال
ولو كان النساء كمن فقدنا ... لفضلت النساء على الرجال
وما التأنيث لاسم الشمس عار ... ولا التذكير فخر للهلال
وافجع من فقدنا من وجدنا ... قبيل الفقد مفقود المثال
اسيف الدولة استنجد بصبر ... وكيف بمثل صبرك للجبال
وانت تعلم الناس التعزى ... وخوض الموت في الحرب السجال
وحالات الزمان عليك شتى ... وحالك واحد في كل حال
رأيتك في الذين ارى ملوكا ... كأنك مستقيم في محال
فان تفق الانام وانت منهم ... فان المسك بعض دم الغزال

وله

فان تك في قبر فانك في الحشا ... وان تك طفلا فالاسى ليس بالطفل
ومثلك لا يبكى على قدر سنه ... ولكن على قدر المخيلة والاصل
عزاؤك سيف الدولة المقتدى به ... فانك نصل والشدائد للنصل
ولم ار اعصى منك للحزن عبرة ... واثبت عقلا والقلوب بلا عقل
تخون المنايا عهده في سليله ... وتنصره بين الفوارس والرجل
ويبقى على مر الحوادث صبره ... ويبدو كما يبدو الفرند على الصقل
وما الموت الا سارق دق شخصه ... يصول بلا كف ويسعى بلا رجل
يرد ابا الشبل الخميس عن ابنه ... ويسلمه عند الولادة للنمل
بفطمه التوراب قبل فطامه ... ويأكله قبل البلوغ الى الاكل
اذا ما تأملت الزمان وصرفه ... تيقنت ان الموت ضرب من القتل
وقد ذقت حلواء البنين على الصبا ... فلا تحسبني قلت ما قلت عن جهل

وله

وما شكرت لان المال فرحني ... سيان عندى اكثاره واقلال
لا يدرك المجد الا سيد فطن ... لما يشق على السادات فعال

ابن الاحنف

واكثر فيهم ضحكى ليخفى … فسنى ضاحك والقلب باك

ابو عيينة

الا فى سبيل الله ماحل بى منك … وصبرك عنى حين لاصبرلى عنك
وتركك جسمى بعد اخذك مهجتى … ضئيلا فهل كان من قبل ذاتركى
فهل حاكم فى الحب يحكم بيننا … فيأخذلى حقى و ينصفنى منك

ابو اسود الدؤلى

لا تقبلن نميمة بلغتها … و تحفظن من الذى انباكها
ان الذى القى اليك نميمة … سينم عنك بمثلها قد حاكها

ابن برج الاندلسى

الابشروا بالصبح منى باكيا … اضر به الليل الطويل مع البكا
ففى الصبح للصب المتيم راحة … اذاالليل اجرى دمعه واذا اشتكى
ولا عجب ان يمسك الصبح عبرتى … فلم يزل الكافور للدم ممسكا

ابن سكرة

لقد بان الشباب وكان غصنا … له ثمرا واوراق تظلك
وكان البعض منك فات فاعلم … متى مامات بعضك فات كلك

ابو طاهر

هى الدنيا اشبهها بشهد … يسم وجيفة طليت بمسك
هى الدنيا كمثل الطفل بينا … يقهقه اذ بكى من بعد ضحك

ابو حسين الهمدانى

دار علت دار الملوك بهمة … كعلو صاحبها على الاملاك
فكانها من حسنها و بهائها … بنيت قواعدها على الافلاك

ابو الفتح البستى

جعلت هديتى لكم سواكا … ولم اقصد به احدا سواكا
بعثت اليك عودا من اراك … رجاء ان اعود وان اراكا

لا

النمل تعذر فى اهداء ماحملت … والعبد يعذر فى اهداء ماملكا
ولو اطاق لاهدى الفرقدين معا … والشمس والبدر والعيوق والفلكا

لا

اذا المرء لم يعتق من المال نفسه … تملكه المال الذى هو مالكه
الا انما مالى الذى انا منفق … وليس لى المال الذى انا تاركه

لا

احبك حبين حب الوداد … و حبا لانك اهل لذاك
فاما الذى هو حب الهوى … فحب شغلت به عن سواك
واما الذى انت اهل له … فكشفك للحجب حتى اراك
فما الحمد فى ذا ولاذاك لى … ولكن لك الحمد فى ذا وذاك

لا

لا تيأسن اذا ما كنت ذا ادب … على خمولك ان ترقى الى الفلك
فبينما الذهب الابريز مطرحا … فى ارضه اذغدا تاجا على الملك

لا
كنا جميعا والدار تجمعنا … مثل حروف الجمع ملتصقه
واليوم صار الوداع يجعلنا … مثل حروف الوداع مفترقه

لا
لسان الهوى من مقلتي لك ناطق … يخبر عني انني لك عاشق
ولي شاهد من طرف قلبي معذب … وقلبي جريح من فراقك خافق
وكم أكتم الحب الذي قد أذابني … وقلبي قريح والدموع سوابق
وما كنت أدري قبل حبك ما الهوى … ولكن قضا الرحمن في الخلق سابق

لا
هلال بن بدر وابل بن غمامة … وفيض بن بحر بل شعاع بن شارق
غرار بن صمصام وفجر بن صبحة … وشبل بن ضرغام ولمع بن بارق

لا
ارحم على بروح فيك قد تلفت … عند الفراق وهذا آخر الرمق
وان مضى الكل مني لم يكن عجبا … وانما عجبي في البعض كيف بقي

لا
خصائص من تشاوره ثلاث … فخذ منها جميعا بالوثيقة
وداد خالص ووفور عقل … ومعرفة بحالك في الحقيقة
فمن حصلت له هذي المعاني … فتابع رأيه والزم طريقه

لا
ارى ذا الغنى في الناس يسعون حوله … وان قال قولا تابعوه وصدقوا
فذلك دأب الناس مادام ذا غنى … وان مال عنه المال يوما تفرقوا

لا
الروح والراحة في الحمق … وفي زوال العقل والخرق
فمن اراد العيش في راحة … فيلزم الجهل مع الحمق

ابن محارب القمي
تأمل في ربيع الارض وانظر … الى آثار ما صنع المليك
على قضب الزبرجد شاهدات … بان الله ليس له شريك

ابن الرومي
وحبب اوطان الرجال اليهم … مآرب قضاها الشباب هنالكا
اذا ذكروا اوطانهم ذكرتهم … عهود الصبا فيها فحنوا لذلكا

الكناني
اصبحت الدنيا لنا عبرة … فالحمد لله على ذلكا
قد اجمع الناس على ذمها … وما ارى منهم لها تاركا

فضولي
يا من بسط الارض واجرى الافلاك … ادراك كماله كمال الادراك
في الارض وفي السماء لارب سواك … ما نعبد يا واحدا الا اياك

ابن حزم الظاهري
لا تشمتن حاسدي ان نكبة عرضت … فالدهر ليس على حال بمترك
ذو الفضل كالتبر ملقى تحت متربة … طورا وطورا يرى تاجا على ملك

ابو العتاهية
الموت بين الخلق مشترك … لا سوقة يبقى ولا ملك
ماضر اصحاب القليل وما … اغنى عن الاملاك ما ملكوا

ابن الاحنف
اريدك بالسلام فأتقيهم … فاعمد بالسلام الى سواك

ابن المولى

كان لم يرعك اوانت امن … لاحداثه فيما يغادى و يطرق
وقال خليلى والبكا لى غالب … افاض عليك ذا الاسى والتشوق
وقد طال توقانى اكفكف عبرة … على دمنة كادت لها النفس تزهق
و انسان عينى فى دوائر لجة … من الماء يبدو وتارة ثم يغرق
وللدمع من عينى شريجا صبابة … مرش الرجا والجائل المترقرق
وكنت اخا عشق ولم يك صاحبى … فيعذرنى مما يصب ويعشق
وقد يعذر الصب السقيم ذوى الهوى … ويلحى المحبين الصديق فيخرق
وعاب رجال ان علقت وقد بدا … لهم بعض ما اهوى وذوا الحلم يعلق

اسحق موصلى

يا من شكا عبثا الينا شوقه … شكوى المحب وليس بالمشتاق
لوكنت مشتاقا الى تريدنى … ما طبت نفسا ساعة بفراقى
وحفظتنى حفظ الخليل خليله … ووفيت لى بالعهد والميثاق
هيهات قد حدثت امور بعدنا … وشغلت باللذات عن اسحق

الوليد بن يزيد

اسعدة هل اليك لنا سبيل … وهل حتى القيامة من تلاق
بلى ولعل دهرا ان يؤاتى … بموت من حليلك او طلاق
فاصبح شامتا وتقر عينى … ويجمع شملنا بعد افتراق

ابو الشيص

ياليت شعرى متى تجدى على وقد … اصبحت رب دنانير واوراق
تجدى على اذا ما قيل من راق … والتفت الساق عند الموت بالساق
يوم لعمرى تهم الناس انفسهم … وليس ينفع فيه رقية الراقى

سيف الدولة

راقبتنى العيون فيك فاشفقت … ولم اخل قط من اشفاق
ورأيت العذول تحسدنى … فيك مجدا بانفس الاعلاق
فتمنيت ان تكونى بعيدا … والذى بيننا من الود باق
رب هجر يكون من خوف هجر … وفراق يكون خوف فراق

ابو الفرج الببغا

يا من تشابه منه الخلق والخلق … فما تسافر الا نحوه الحدق
تزيل دمعى من خديك مختلس … وسقم جسمى من جفنيك مسترق
لم يبق لى رمق اشكو هواك به … وانما يشتكى من به رمق

المروان الاندلسى

والبدر فى جو السماء قد انطوت … طرفاه حتى عاد مثل الزورق
فتراه من تحت المحاق كانما … غرق الكثير وبعضه لم يغرق

صاحب بن عباد

بدا لنا كالبدر فى شروقه … يشكو غزالا لج فى عقوقه
يا عجبا والدهر فى طروقه … من عاشق احسن من معشوقه

لا

كنا واسباب الهوى متفقة … بدنا من الورد معا فى ورقة
فالان اذا اسبابه مفترقة … قد صارت الارض علينا حلقة

ابو نواس
اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت ... له عن عدو فى ثياب صديق

امام حسين
اغن عن المخلوق بالخالق ... تغن عن الكاذب بالصادق
واسترزق الرحمن من فضله ... فليس غير الله بالرازق
من ظن ان الناس يغنونه ... فليس بالرحمن بالواثق

عبدالرحمن بن حس
وللزنبور والبازى جميعا ... لدى الطيران اجنحة وخفق
ولكن بين مايصطاد باز ... ومايصطاده الزنبور فرق

المبرد
اذا تاه الصديق عليك كبرا ... فتهه كبرا على ذاك الصديق
فايجاب الحقوق لغير راع ... حقوقك رأس تضييع الحقوق

ابن المعتز
انانى برء لم اكن فيه طامعا ... كمثل اسير حل بعد وثاقه
فان كنت لم اجزع من الموت جزعة ... فانى مججت الموت بعد مذاقه

ابن نباتة
واذا عجزت عن العدو فداره ... وامزح له ان المزاح رفاق
فالنار بالماء الذى هو ضدها ... تعطى النضاح وطبعها الاحراق

خبز ارزى
سبحان من قدر الاشياء منزلها ... وصير الناس مرفوضا ومرموقا
فعاقل فطن اعيت مذاهبه ... واحمق جاهل تلقاه مرزوقا
هذا الذى ترك الاوهام حائرة ... وصير العالم النحرير زنديقا

سالم الانبارى
تمتع من الدنيا بساعتك التى ... ظفرت بها مالم تعقك العوائق
فلايومك الماضى عليك بعائد ... ولايومك الآتى به انت واثق

ابن بسام
لقد صبرت على المكروه اسمعه ... من معشر فيك لولا انت مانطقوا
وفيك دار بت قوما لاخلاق لهم ... لولاك ماكنت ادرى انهم خلقوا

ابن المولى
سلا دار ليلى هل تبين فتنطق ... وانى ترد القول بيداء سملق
وانى ترد القول دار كانها ... لطول بلاها والتقادم مهرق
عفتها الرياح الدامسات مع البلى ... باذيالها والرائح المتبق
بكل شآبيب من الماء خلفها ... شآبيب ماء مزنها متألق
اذا ريق منها هريقت سجاله ... اعيد لها كر فى ماء وريق
فاصبح يرمى بالرباب كانما ... بارجله منه نعام معلق
فلاتبك اطلال الديار فانها ... خيال لمن لايرفع الشوق عواق
وان شفاها ان ترى متفجعا ... باطلال دار اويقودك معلق
فلا تجزعن للبين كل جماعة ... وجدك مكتوب عليها التفرق
وخذ بالتعرى كل ما انت لابس ... جديدا على الايام بال ومخلق
فصبر الفتى عما تولى فانه ... من الامر اولى بالسداد واوفق
وانك بالاشفاق لاترفع الردى ... ولاالحين مجلوب فمالك تشفق

مسلم بن الوليد

واذكر صنائعه فلسن صنائعا ... لكنهن قلائد الاعناق
كالشمس فى كبد السماء محلها ... وشعاعها قد شاع فى الآفاق

قيس بن ذريح

يقولون لبنى فتنة كنت قبلها ... بخير فلا تندم عليها وطلق
فطاوعت اعدائى وعاصيت ناصحى ... واقررت عين الشامت المتملق
كانى ارى الناس المحبين بعدها ... عصارة ماء الحنظل المتفلق
فتنكر عينى بعدها كل منظر ... ويكره سمعى بعدها كل منطق

وله

تكذبنى بالود لبنى وليتها ... تكلف منى مثله فتذوق
ولو تعلمين الغيب ايقنت اننى ... لكم والهدايا المشعرات صديق
تتوق اليك النفس ثم اردها ... حياء ومثلى بالحياء حقيق
اذود سوام النفس عنك وماله ... على احد الا عليك طريق
شهدت على نفسى بانك غادة ... رداح وان الوجه منك عتيق
وانك لاتجزين بى صحابة ... ولا انا للهجران منك اطيق
وانك قسمت الفؤاد فنصفه ... رهين ونصف فى الحبال وثيق
كان الهوى بين الحيازيم والحشا ... وبين التراقى واللهات حريق
فان كنت لما تعلمى العلم فاسألى ... وبعض لبعض فى الفعال يفوق
سلى هل قلانى من خليل صحبته ... وهل ذم رحلى فى الرفاق رفيق
وهل يجتوى القوم الكرام صحابتى ... اذا اغبر مخشى الفجاج عميق
واكتم اسرار الهوى فاميتها ... اذا باح مزاح بهن بروق
هل الصبر الان اصد فلاارى ... بارضك الا ان يكون طريق

ابو محجن

اذا مت فادفنى الى جنب كرمة ... تروى عظامى بعد موتى عروقها
ولا تدفننى بالفلاة فاننى ... اخاف اذا مامت ان لا اذوقها
اباكرها عند الشروق وتارة ... يعاجلنى عند المساء غبوقها
وللكاس والصهباء حق معظم ... فمن حقها ان لا تضاع حقوقها

ابن حبوس

ومهفهف يغنى بلحظ جفونه ... عن كاسه الملأى وعن ابريقه
فعل المدام ولونها ومذاقها ... فى مقلتيه ووجنتيه وريقه

الحصرى

لو كنت زائرتى لراعك منظرى ... ورأيت بى مايصنع التفريق
والحال من دمعى وحر تنفسى ... بينى وبينك لجة وحريق

الصفر بن عمر العامرى

قلت للذين جفونى اذ لهجت بهم ... دون الانام وخير القول اصدقه
احبكم وهلاكى فى محبتكم ... كعابد النار يهواها وتحرقه

ابو نواس

وما الناس الا هالك وابن هالك ... وذو نسب فى الهالكين عريق

ومعاشر السلطان شبه سفينة … فى البحر ترجف دائما من خوفه
ان ادخلت من مائه فى جوفها … يغتالها مع مائه فى جوفه

هوائى له حتم تعطف اوجفا … ومشرب به عذب تكدر او صفا
وكلت الى المحبوب امرى كله … فان شاء احيانى وان شاء اتلفا

صفى الدين حلى

قفى ودعينا قبل وشك التفرق … فما انا من يحيى الى حين نلتقى
قضى الدهر بالتفريق فالصطبرى له … ولاتذممى افعاله وترفقى

العطوى

جمعت مالا ففكر هل جمعت له … يا جامع المال اياما تفرقه
المال عندك مخزون لوارثه … ما المال مالك الا حين تنفقه

جعفر بن علبة

هواى مع الركب اليمانين مصعد … جنيب وجثمانى بمكة موثق
عجبت لمسراها وانى تخلصت … الى وباب السجن دونى مغلق
المت فحيت ثم قامت فودعت … فلما تولت كادت النفس ترهق
فلاتحسبى انى تخشعت بعدكم … لشئ ولاانى من الموت افرق

المتنبى

قالوا لنا مات اسحاق فقلت لهم … هذا الدواء الذى يشفى من الحمق
ان مات مات بلا فقد ولا اسف … او عاش عاش بلا خلق ولا خلق

وله

وجدت المدامة غلابة … تهيج للقلب اشواقه
وقد مدت امس بها موتة … ولايشتهى الموت من ذاقه

الامام الشافعى

بالجد يدنو كل امر شاسع … والجد يفتح كل باب مغلق
فاذا سمعت بأن مجدودا حوى … عودا واثمر فى يديه فحقق
واذا سمعت بأن محروما أتى … ماء ليشربه فغاض فصدق
لوكان بالحيل الغنى لوجدتنى … بنجوم اقطار السماء تعلقى
لكن من رزق الحجا حرم الغنى … ضدان مفترقان اى تفرق
ومن الدليل على القضاء وحكمه … بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق
واحق خلق الله بالهم امرؤ … ذو همة يبلى برزق ضيق
فاربما مرت بقلبى ضجرة … فأوه منها انى لم يخلق

العاصمى

هاتوا الصبوح فوجه الصبح لاقينا … وانفوا الكرى بالحميا عن ماقينا
هاتوا مشعشعة حمراء صافية … كانها عصرت من خد ساقينا
كانها الشمس ذرت من مشارقها … منيرة ثم غارت فى تراقينا
هاتوا نبادر الى اللذات هادمها … فان هادمها يوما يلاقينا
تعلوا النجوم اذا دار الكؤس بنا … ان الكؤس اذا دارت مراقينا
لاتحرمونا كؤس الراح سادتنا … فنحن روض وايديكم سواقينا

مسلم بن الوليد

قبل اناملة فلسن انا ملا … لكنهن مفاتح الارزاق

ابو الفراس الحمدانى

ان الغنى هو الغنى بنفسه ... ولوانه عارى المناكب حاف
ماكل ما فوق البسيطة كافيا ... واذا قنعت فبكل شئ كاف
وتعاف لى طمع الحريص فتوتى ... ومروتى وقناعتى وعفافى

على جابى استانبولى

قد زانه الرحمن جل ثناءه ... ببدايع وروايع وظرايف
علامة فاق الورى بحقايق ... ودقايق وعوارف ومعارف

ابو العلا المعرى

ياطالب الرزق الهنىء بقوة ... هيهات انت بباطل مشغوف
رعت الاسود بقوة جيف الفلا ... ورعى الذباب الشهد وهو ضعيف

حسن بن سهل

لاتبخلن بدنيا وهى مقبلة ... فليس ينقصها التبذير والسرف
فان تولت فأحرى أن تجود بها ... فالحمد منها اذا ماادبرت خلف
ذهب الذين يعاش فى اكنافهم ... وبقيت فى خلف بلا اكناف

ابو الحسين بن انكك

بطيالس وقلانس محشوة ... يتعاشرون بقلة الانصاف
ماشئت من حلل وفرة مركب ... ابواب دور مالهـا اجواف

لا

لبيت تخفق الارياح منه ... احب الى من قصر منيف
ولبس عباءة وتقر عينى ... احب الى من لبس الشفوف
واكل كسيرة فى كسر بيتى ... احب الى من اكل الرغيف
واصوات الرياح بكل فج ... احب الى من نقر الدفوف
وكلب ينبح الطراق دونى ... احب الى من قط الوف
وبكر يتبع الاظلال صعب ... احب الى من بغل ردوف
وخرق من بنى عمى نحيف ... احب الى من علج عنيف
خشونة عيشتى فى البدو اشهى ... الى نفسى من العيش الظريف
فاابغى سوى وطنى بديلا ... فحسبى ذاك من وطن شريف

لا

تلونت حتى لست ادرى من العمى ... اريح جنوب انت ام ريح عاصف
قريب بعيد جاهل متبصر ... سخى بخيل مستقيم مخالف
صدوق كذوب لست ادرى خلايله ... ايجفوه من تلوينه ام يلاطف
ولست بذى غش ولست بناصح ... وانى من عجبى لشانك واقف
كذاك لسانى شاتم لك مادح ... كما ان قلبى جاهل بك عارف

لا

تزندق معلنا ليقول قوم ... اذا ذكروه زنديق ظريف
فقد بقى التزندق فيه وسما ... وماقيل الظريف ولا اللطيف

لا

كان الوزير نظام الملك لؤلؤة ... يتيمة صاغها الرحمن من شرف
عزت ولم يعرف الانسان قيمتها ... فردها غيرة منه الى الصدف

عليك بذى الاقدار فاكسب ثناءهم	فمالك فى غير الاكارم ضائع	لا
ومامال من اعطى الكرام بناقص	ولكنه عند الكرام ودائع	
قل لعبد الله ذاك الذى	قد غير السلطان اطباعه	لا
ابتاع ودى وهو ذو عسرة	حتى اذا نال الغنى باعه	
تواضع تكن كالنجم لاح لناظر	على صفحات الماء وهو رفيع	لا
ولا تك كالدخان يعلو بنفسه	الى طبقات الجو وهو وضيع	
ربى وربك بعد الجوع اشبعنى	ورزق ربك آت غير مدفوع	لا
واوعليك اتكالى فى الطعام اذا	لكنت اول مدفون من الجوع	
ان شئت ان تبلى امرأ ببلية	وتحرمه سيب العطايا السوابغ	احمد بن علويه
فعده وماطله فانك بالغ	به فى الاذى والضر اقصى المبالغ	
رأيت الدهر يرفع كل وغد	ويخفض كل ذى شيم شريفه	ابن الرومى
كمثل البحر يرسب فيه حى	ولا ينفك تطفو فيه جيفه	
وكالميزان يخفض كل واف	ويرفع كل ذى زنة خفيفه	
دهر علا قدر الوضيع به	وترى الشريف يحطه شرفه	وله
كالبحر يرسب فيه لؤلؤة	سفلا وتعلو فوقه جيفه	
ان كان يظلمنى دهرى فان له	بهجة ظلم اهل الفضل والشرف	ابو عبد الله
ان كنت فى سمل فالبدر فى سدف	والخمر فى خزف والدر فى الصدف	
خلع كأنوار الربيع مدبج	وموشم ومنمنم ومفوف	ابو سعيد الرستمى
بهرت عيون الناظرين وابرزت	حسنا يكاد البرق منه يخطف	
اونالت الشمس المنيرة حسنها	ماكانت الشمس المنيرة تكسف	
ولئن كبرت عن الملابس والحلى	وبك الملابس والحلى تتشرف	
فالبيت يكسى وهو اشرف بقعة	فى كل عام مرة ويسجف	
كالشمس حفت بالسعود وحوله	خدم كامثال الكواكب وقف	
وكان مجلسه عروس تجتلى	والمادحون به قيان تعزف	
ماتشتهى الآذان تسمعه وما	تهوى العيون من المناظر تطرف	
اوماترى حسن الزمان وطيبه	والجو صاف والجنان تزخرف	وله
عاد الربيع اليك فى كانونه	فشتاؤه للحسن صيف صيف	
شمس محجبة وظل سجسج	وغمامة سح وروض رفرف	
وعلى الجبال من الثلوج اكالل	وعلى السماء من السحائب مطرف	

ابو هريرة

من رسولى اليك ام من شفيعى ... ياشبيه الهلال عنـد الطلوع
انت فى القلب شاهد ليس تخلو ... من ضميرى وانت بين ضلوعى

ابو بكر الخالدى

فديت من زرعت فى القلب لحظته ... صبابة وسقا بالدمـع مازرعا
او ان قلبى وفـاه محبتـه ... احبه بقلوب العـالمين معـا

لا

ابا دهر ان الموت قـدر بيننا ... ولاشك ان الموت للناس مرجع
فلا العلم مناع ولا الجهد دافع ... ولا الملك يفديه ولا المال ينفع
سواء على جمع الايام مصابه ... ولكن على الشبان ذلك اوجع
فواحسرتا ان يغرب اللحد والثرى ... شموس خدود فى النجش تطلع
تكفن فى تحت الجنـادل بتة ... قدود كغصن البان فى الروض ترتع
و يغبر صدع فاحم متجعد ... وكـان له مثل العبير تضوع
ابا عجبا يستأصل الفرس ناميـا ... ومخضرة الاوراق ليست تقطع
الارحم الله الشيبة حيث ما ... اصول اما نيها عن القلب تقلع

لا

يامـنزلا لعب الزمان باهـله ... فاباد هـم بتفرق لا يجمع
ان الذين عهـدتهم بك مرة ... كان الزمان بهم يضر و ينفع
اصبحت تفزع من رآك وطالما ... كنا اليك من المهـاول نضرع
ذهب الذين يعاش فى اكنافهم ... و بقى الذين حيـاتهم لا تنفع

لا

واذكـر ايام الحمى ثم انثنى ... على كبدى من خشية ان تصدعا
فليست عشيات الحمى بروا جع ... عليك ولكن خل عينيك تدمعا
بكت عينى اليسرى فلما نهيتها ... عن الجهل بعد الحلم اسبلتا معا

لا

هو الدهر لا يبـقى عليه مقدم ... جواد ولا وغد من الناس اوضع
بكـل اراه فاجعـا غير انه ... الى الحر والعلق النفيس مسارع

لا

يفنى الحريص بجمع الحال مدته ... وللحوادث والوراث ما يدع
كدودة القز ماتبنيه يهلكهـا ... وغـيرهـا بالذى تبنيه ينتفع

أمـن المروءة ان ابيت مسهدا ... قلقا ابل مـلا بسى بدموعى
وتبيت ريان الجفون من الكرى ... وابيت منك بليلة الملسوع

اوصيك فى نظم الكلام بخمسة ... ان كنت للموصى الشفيق سميعا
لا تغفلن سبب الكلام ووقته ... والكيف والكم والمكان جميعا

تعصى الاله وانت تظهر حبـه ... هذا محـال فى القيـاس بديع
لوكان حبك صـادقا لاطعته ... ان المحب لمـن يحب يطيع

ابو ذؤيب

ام ما لجسمك لا يلايم مضجعا … الا اقض عليك ذاك المضجع
فاجبتها ان لى لجسمك انه … اودى بنى من البلاد فودعوا
اودى بنى فاعقبونى حسرة … عند الرقاد وعبرة لا تقلع
فالعين بعدهم كان حداقها … كحلت بشوك فهى عورى تدمع
فغبرت بعدهم بعيش ناصب … واخال انى لاحق مستتبع
سبقوا هوى واعتقوا لهواهم … فتخرموا ولكل جنب مصرع
ولقد حرصت بان ادافع عنهم … فاذا المنية اقبلت لا تدفع
واذا المنية انشبت اظفارها … الفيت كل تميمة لا تنفع
وتجلدى للشامتين اريهم … انى لريب الدهر لا اتضعضع
حتى كانى للحوادث مروة … بصفا المشرق كل يوم تقرع
والدهر لا يبقى على حدثانه … جون السحاب له جدائد اربع

ابو الفتح ذو الكفايتين

افضت عقود ام افيضت مدامع … وهذى دموع ام نفوس هوامع
على الملك قوام وللدين حافظ … وللمال وهاب وللجار مانع
اسود ولكن الحراب عرينها … شموس ولكن الصفوف مطامع
اشاحوا وما شحوا ونابوا وما نبوا … وكانت لهم تحت المنايا منافع
اذلهم ذل الهزيمة فانحنت … قناة الظهور واستقام الاخادع
وكان لهم لبس المعصفر عادة … فخاطت لهم منه السيوف القواطع
بطرتم فطرتم والعصا زجر من عصا … وتقويم عبد الهون بالهون نافع
تبسمت والخيل العتاق عوابس … واقدمت والبيض الرقاق هوالع
صدعت بصبح النصر ليل جموعهم … وكيف بقاء الليل والصبح صارع
فلا الرمح منأدد ولا النصر خاذل … ولا اضل خوان ولا السهم طالع
ومقترحات فى القوافى بدائة … بدائع الاحسان فيها ودائع
كلام شكور اطلقت من عنانه … صنائع يخجلن النار نواضع
خدمت بقول ذاو من قبل قيله … خدمت وغى والقول للفعل شافع

احمد بن الجليل

ورد العفاة المطشون فاصدروا … ريا وطاب لهم لديك المكرع
واراك تمطر جانبا عن جانب … وفناء ارضى من سمائك بلقع
أانقص منزلتى تؤخر حاجتى … ام ليس عندك لى بخير مطمع

ابن منقذ

لا تستكن للهم واثن حسامه … بعزيمة فى الخطب لا تتضعضع
فاذا أتى ما ليس يدفع فالقه … بالصبر فهو دواء ما لا يدفع

ابو الفراس الحمد

رويدك لا تصل يدها بباعك … ولا تغر السباع على رباعك
ولا تعن العدو على انى … يمينك ان قطعت فمن ذراعك

لبيد

وما المرء الا مضمرات من التقى … وما المال الاعاريات ودائع
اليس ورائى ان تراخت منيتى … لزوم العصا تحنى عليها الاصابع
اخبر اخبار القرون التى مضت … ادب كأنى كلما قمت راكع
فاصبحت مثل السيف اخلق جفنه … تقادم عهد القين والنصل قاطع
فلا تبعدن ان المنية موعد … علينا فدان للطلوع وطالع
اعاذل ما يدريك الا تظنيا … اذا رحل الفتيان من هو راجع
اتجزع مما احدث الدهر بالفتى … واى كريم لاتصبه القوارع
لعمرك ماتدرى الضوارب بالحصى … ولا زاجرات الطير ماالله صانع

قطرى بن الفجاءة

اقول لها وقد طارت شعاعا … من الابطال ويحك لاتراعى
فانك لو سألت بقاء يوم … على الاجل الذى لك لم تطاعى
فصبرا فى مجال الموت صبرا … فما نيل الخلود بمستطاع
ولا ثوب البقاء بثوب عز … فيطوى عن اخى الخنع اليراع
سبيل الموت غاية كل حى … فداعيه لاهل الارض داع
ومن لايعتبط يسأم ويهرم … وتسلمه المنون الى انقطاع
وما للمرء خير فى حياة … اذا ما عد من سقط المتاع

ابو الاسود الدؤلى

بليت بصاحب ان أدن شبرا … يزدنى فى مباعدة ذراعا
وان امدده فى الوصل ذرعى … يزدنى فوق قيس الذرع باعا
ابت نفسى له الا اتباعا … وتأبى نفسه الا امتناعا
كلانا جاهد ادنو وينأى … فذلك ما استطعت وما استطاعا

وله

احبب اذا احببت حبا مقاربا … فانك لاتدرى متى انت نازع
وابغض اذا ابغضت بغضا مقاربا … فانك لا تدرى متى انت راجع
وكن معدن الحلم واصفح عن الخنا … فانك راء ما عملت وسامع

السرى الرفاء

بروحى من رد التحية ضاحكا … فجدد بعد اليأس فى الوصل مطمعى
وحالت دموع العين بينى وبينها … كان دموع العين تعشقه معى

ابن الاحنف

اعيش الدهر ان عشت … بقلب منك مرتاع
وان حل بى البعد … سينعانى لك الناعى

مجنون العامرى

سأتبع ليلى حيث حلت وخيمت … وما الناس الا آلف ومودع
كان زماما فى الفؤاد معلقا … تقود به حيث استمرت واتبع

قيس بن ذريح

بت والهم يالبينى ضجيعى … وجرت مذنأيت عنى دموعى
يالبينى فدتك نفسى واهلى … هل لدهر مضى لنا من رجوع

ابوذؤيب الهذلى

امن المنون وريبها تتوجع … والدهر ليس بمعتب من يجزع
قالت امامة ما لجسمك شاحبا … منذ ابتذلت ومثل مالك ينفع

(ام)

الحسين بن مطير الاسدى

ألما على معن وقولا لقبره … سقتك الغوادي مربعا ثم مربعا
فياقبر معن كنت اول حفرة … من الارض خطت للمكارم مضجعا
ويا قبر معن كيف واريت جوده … وقد كان منه البر والبحر مترعا
ولكن حويت الجود والجود ميت … ولو كان حيا ضقت حتى تصدعا
فلما مضى معن مضى الجود والندى … واصبح عرنين المكارم اجدعا
فتى عاش في معروفه بعد موته … أناس بهم بالبر قد كان اوسعا
كانا خلقنا للنوى وكانما … حرام على الايام ان نتجمعا

ابن عطية الاندلسي

باربع فاقت الامصار قرطبة … وهن قنطرة الوادي وجامعها
هاتان ثنتان والزهراء ثالثة … والعلم اكبر شيء وهو رابعها

ابو عبدالله المعافري

ودعت قلبي ساعة التوديع … واطعت قلبي وهو غير مطيعي
ان لم اشيعهم فقد شيعتهم … بمشيعين تنفسي ودموعي

ابن مرج الاندلسي

مثل الرزق الذي تطلبه … مثل الظل الذي يمشي معك
انت لا تدركه متبعا … واذا وليت عنه تبعك

ابن ليون الاندلسي

كل ما فات لا ارد له … فلتكن عن ذا مصروف الطمع
ايعود الحسن من بعد الصبا … قلما ادبر شيء فرجع

سابق ابن برى

يخادع ريب الدهر عن نفسه الفتى … سفاها وريب الدهر عنها يخادعه
ويطمع في سوف ويهلك دونها … وكم من حريص اهلكته مطامعه

عبد الكريم جيلي

وما الخلق في التمثال الا كثلجة … وانت بها الماء الذي هو نابع
فما الثلج في تحقيقنا غير مائه … وغيران في حكم دعته الشرائع
ولكن يذوب الثلج يرفع حكمه … ويوضع حكم الماء والامر واقع

ابو يعلى

تجاهلت لما لم ار العقل شافعا … وانكرت لما كنت بالعلم ضائعا
ومانافعي عقلي وفضلي وفطنتي … اذا بت صفر الكف والبطن جائعا

ابن ظريف

واتبع ليلى حيث سارت واودعت … وما الناس الا الف ومودع
كان زماما في الفؤاد معلقا … تقود به حيث استمرت فاتبع

لبيد

بلينا وما تبلى النجوم الطوالع … وتبقى الجبال بعدنا والمصانع
وقد كنت في كناف دار مضنة … ففارقني جار باربد نافع
فلا جزع ان فرق الدهر بيننا … فكل امرئ يوما له الدهر فاجع
وما الناس الا كالديار واهلها … بها يوم حلوها وتغدو بلاقع
ويمضون ارسالا وتخلف بعدهم … كما ضم احدى الراحتين الاصابع
وما المرء الا كالشهاب وضوئه … يحور رمادا بعد اذ هو ساطع

بورزيق بغدادي
اسمع انتصحى ولاتغضب على فا ... ابغي بقولى لامالا ولاعوضا
الذكر يبقى ويفنى ماسواه وكم ... سواك قد نال ملكا فانقضى ومضى
فى هذه الدار فى هذا الرواق على ... هذا السرير رأيت الملك فانقرضا

لا
شاتمنى عبد بنى مسمع ... فصنت عنه النفس والعرضا
ولم اجبه لاحتقارى له ... من ذا يعض الكلب ان عضا

ابن ليون الاندلسى
دع مدح نفسك ان اردت زكائها ... فيمدح نفسك من مقامك تسقط
ما انت تخفضها يزيد علائها ... واعكس فانظر آيعالك احوط

بو الحسين بن الكاك
لا بارك الله دنيا فقيتها ... ابتت تنى عندلب بقيراط
دنيا تأبت على الاحرار قاطبة ... وطاوعت كل صفعان وضراط

لا
سامح اخاك اذا خلط ... منه الاصابة بالغلط
من ذا الذى ما ساء قط ... ومن له الحسنى فقط
كالشوك يبدو فى الغصو ... ن مع الجنى الملتقط

لا
لى صاحب جمل المساوى ربه ... تصوير معناها وصيغة لفظها
فكانه ملك الشمال موكلى ... ابدا بكتب السيئات وحفظها

ابو القاسم السهيلى
يامن يرى مافى الضمير ويسمع ... انت المعد لكل ما يتوقع
يامن يرجى للشدائد كلها ... يامن اليه المشتكى والمفزع
يامن خزائن رزقه فى قول كن ... امنن فان الخير عندك اجمع
مالى سوى فقرى اليك وسيلة ... فبالافتقار اليك فقرى ادفع
مالى سوى قرعى لبابك حيلة ... فان رددت فاى باب أقرع
من الذى ادعو واهتف باسمه ... ان كان فضلك عن فقيرك يمنع
حاشا لجودك ان يقنط عاصيا ... الفضل اجزل والمواهب اوسع

ابن جبير الاندلسى
عجبت للمرء فى دنياه تطمعه ... فى العيش والاجل المحتوم يقطعه
يمسى ويصبح فى عشواء تخبطها ... اعمى البصيرة والامال تخدعه
يغتر بالدهر مسرورا بصحبته ... وقد تيقن ان الدهر يصرعه
ويجمع المال حرصا لايفارقه ... وقد درى انه للغير يجمعه
تراه يشفق من تضييع درهمه ... وليس يشفق من دين يضيعه
واسوء الناس تدبيرا لعاقبة ... من انفق العمر فيما ليس ينفعه

لا

طلبت هدية لك باحتيال … على ماكان من حسى و بسى
فلما لم اجد شيئا نفيسا … يكون هدية اهديت نفسى

لا

خلق اللسان لنطقه وبيانه … لا للسكوت وذاك حظ الاخرس
فاذا جلست فكن مجيبا سائلا … ان الكلام يزين رب المجلس

لا

قالو تغير هذا الدهر قلت لهم … الله باق وما بالدهر من بأس
الشمس تطلع والافلاك دائرة … وما تغير الا انفس الناس

لا

ان العيون رمتك اذ فاجأتها … وعليك من شهد الثياب لباس
اما الطعام فكل لنفسك ما اشتهت … واجعل ثيابك ما اشتهاه الناس

لا

لعمرك ما الانسان الا ابن يومه … على ما تجلى يومه لا ابن امسه
وما الفخر بالعظم الرميم وانما … فخار الذى يبغى الفخار بنفسه

بشار بن برد

اظلت علينا منك يوما سحابة … اضاء لها برق وابطا رشاشها
فلا غيمها يجلى فييأس طامع … ولا غيثها يهمى فيروى عطاشها

لا

ومن استحق الارتقاء فرفعه … ومن استحط فحطه فى حطه
واعلم بان التبر فى عرق الثرى … خاف الى ان يستثار بنبشه
وفضيلة الدينار يظهر سرها … من حكه لا من ملاحة نقشه

لا

لبست الخميصة ابغى الخبيصه … وانشبت شصى فى كل شيصه
واو نصف الدهر فى حكمه … لما ملك الحكم اهل النقيصه

لا

لا تحقرن الراى وهو موافق … حكم الصواب اذا اتى من ناقص
والدر وهو اجل شى يقتنى … ما حط قيمته هوان الغائص

لا

فرحمة الله على آدم … رحمة من عم ومن خصصا
لو كان يدرى انه خارج … مثلك من احليله لا ختصى

لا

يلوموننى ان بعت بالرخص منزلى … ولم يعلموا جارا هناك ينغص
فقلت لهم كفوا الملام فانما … بجيرتها تغلو الديار وترخص

مجنون العامرى

كان فؤادى فى مخالب طائر … اذا ذكرت ليلى يشدبها قبضا
كان فجاج الارض حلقة خاتم … على فما تزداد طولا ولا عرضا

احمد بن الخصيب
وانى وان احسنت فى القول مرة … فذلك ومن احسانك امتارها جنى
تعلمت مما قلته وفعلته … فاهديت حلوا من جناى لغارس

احمد بن ابى فنن
هل انت منقذ شلوى من يدى زمن … اضحى يقد اديمى قد منتهس
دعوتك الدعوة الاولى وبى رمق … وهذه دعوتى والدهر مفترس

على بن جبلة
دجلة تسقى وابو غانم … يطعم من تسقى من الناس
الناس جسم وامام الهدى … رأس وانت العين فى الرأس

خبزارزى
على ثياب فرق قيمتها فلس … وفيهن نفس دون قيمتها الانس
فثوبك سحج تحت اذياله دجى … وثوبى ليل تحت اذياله شمس

ابو فراس الحمدانى
لمن اعاتب مالى اين يذهب بى … قد صرح الدهر لى بالمنع والياس
ابغى الوفاء بدهر لاوفاء له … كانى جاهل بالدهر والناس

لا
الحمد لله ليس لى فرس … ولا على باب منزلى حرس
ولا غلام اذا هتفت به … بادر نحوى كانه قبس
ابنى غلامى وزوجتى امتى … ملكتها بالملاس والعرس
غنيت بالياس واعتصمت به … عن كل فرد بوجهه عبس
فما يرانى ببابه ابدا … طاق لمحيا سمح ولاشرس

لا
ورب ذى ثقة قد كان لى سكنا … وكنت منه مكان العين فى الرأس
ولى واعرض عنى اذ أفاد غنى … وخانه سوء بنيان وآساس
حتى اذا ماقضى من ماله وطرا … فيما احب من اللذات والكاس
غدا الى بوجه ضاحك طلق … وعاد فى وده من بعد افلاس

مقلوب
اس ارملا اذا عرا … وارع اذا المرء اسا
اسند اخا نباهة … ابن اخاء دنسا
اسل جناب غاشم … مشاغب ان جلسا
اسر اذا هب مرأ … وارم به اذا رسا
اسكن تقوى فعسى … يسعف وقت نكسا

لا
قد كان صاحب هذا القصر مغتبطا … فى ظل عيش يخاف الناس من باسه
فبينما هو مسرور بلذته … فى مجلس اللهو مغبوط بجلاسه
اذ جاءه بغتة ما لا مرد له … فخر ميتا وزال التاج عن رأسه

لا
غضى عيونك ياعيون النرجس … فقد استحيت بأن اقبل مونسى
فاجابنى منهن باقة نرجس … بفصاحة من السن لم تخرس
قبل حبيبك كيف شئت فان من … آدابنا الكتمان سر المجالس

وان مابى بالجبال لهدها وبالخلق لم يخلق وبالارض لم تكن	وبالنار اطفاها وبالماء لم يجر وبالشمس لم تطلع وبالبدر لم يسر	لا
يقول جبان القوم فى حال سكره وابن الخيول الاعوجيات فى الوغى ففى السكر قيس وابن معدى وعامر	وقد شرب الصهباء هل من مبارز انا قل فيها كل ليث مناهز وفى الصحو تلقاه كبعض العجائز	لا
تغيرت بعدى والزمان مغير واظهرت لى هجرا واخفيت بغضة ومما شجانى اننى يوم زرتكم وفى دون ذاما يستدل به الفتى كفرت بدين الحب ان طرت بابكم فان ذهبت نفسى عليكم تشوقا ولو كان نجمى فى السعود وصلتكم	وخست بعهدى والملوك تخيس وقربت وعدا واللسان عبوس حجبت واعدائى لديك جلوس على الغدر من احبابه وبقيس وتلك يمين ما علمت غموس فقد ذهبت للعاشقين نفوس ولكن نجوم العاشقين نحوس	على بن هشام
خليلى ان العبداية ازمعت فلا صبر لى بعد الفراق على الجفا فصبر محب عن حبيب يحبه	على الصدر والهجران فاستدنيا نعشى ولا راحة الا التوسد فى رمسى محال وهل جسم يعيش بلا نفس	مالك بن حارث
جاء الشتاء وعندى من حوائجه كن وكيس وكانون وكاس طلا	سبع اذا القطر عن حاجاتنا حبسا بعد الكباب وكس ناعم وكسا	ابن سكرة
انوك من عبد ومن عرسه فلا ترج الخير عند امرء	من حكم العبد على نفسه مرت يد النخاس فى رأسه	المتنبى
ارحت روحى من لايناس بالناس وصرت فى البيت وحدى لا أرى احدا	لما غنيت عن الاكياس باليأس بنات فكرى وكتبى هن جلاسى	ابو حيان
من يبتغى الود من الناس اغض عن الناس تنل ودهم	يكن لما قالوه بالناسى انك لا تغنى عن الناس	ابن ابو الناسى
تلت الذى قام الملوك وقصروا اصبحت راعينا وحارس امرنا	عنه وانت على سريرك جالس فالله من عرض الردى لك حارس	ابراهيم موصلى

لا ورب ليل سهرناه وقد طلعت … بقية البدر فى اولى تسايره
كانما ادهم الظلماء حين نجا … من اشهب الصبح التى نعل حافره

لا ركوبك الامر مالم تبد فرصته … جهل ورأيك فى الاقحام تغرير
فاعمل صوابا وخذ بالحزم مأثرة … فلن يذم لاهل الحزم تدبير

لا من اخذ الحذر من المحذور … قل تجنبه على الدهور
فليحزم الحازم فى الامور … فان كبا فالعذر للمعذور

لا اياك والامر الذى ان توسعت … موارده ضاقت عليك المصادر
فما حسن ان يعذر المرء نفسه … وليس له من سائر الناس عاذر

لا اذا كنت فى امر ولم تر حيلة … فصبرك ان النجح يدرك بالصبر
كذاك عيون الماء تكدر مدة … وتصفو مرارا هكذا عادة الدهر

لا اذا اعتذر المسئ اليك يوما … من التقصير عذر فتى مقر
فصنه عن عتابك واعف عنه … فان العفو شيمة كل حر

لا اقبل معاذير من يأتيك معتذرا … ان بر عندك فيما قال اوفجرا
فقد اطاعك من يرضيك ظاهره … وقد اجلك من يعصيك مستترا

لا اغتفر زلتى لتحرز فضلى … واعف عنى ولايفوتك اجرى
لا تكلنى الى التوسل بعذ … ر املى انلا اقوم بعذرى

لا تحيى بكم كل ارض تنزلون بها … كانكم فى بقاع الارض امطار
وتشتهى العين فيكم منظرا حسنا … كانكم فى عيون الناس اقمار

لا ان الولاية معيار العقول بها … يبين من فيه نقص او بعور
فكم اصمت سميعا كان ذا أذن … قبل التولى واعمت من له بصر

لا يغير الناس لعب الدهر طرا … وليس مغيرى احداث دهر
فصاحب الولى يسر قلبى … وما بغض العدو يهم صدرى

لا رأيت الدهر مختلفا يدور … فلا حزن يدوم ولا سرور
وكم بنت الملوك بها قصورا … فما بقى الملوك ولا القصور

لا والدهر دهر الجاهلي … ن وامر اهل العلم فاتر
لاسوق اكسد فيه من … سوق المحابر والدفاتر

لا الامرون بمعروف ومكرمة … والزاجرون عن الفحشاء والنكر
مؤيدون لدين الحق ثم هم … خلائف الرسل فى التبليغ والنذر

على كل حال فاجعل الحزم عدة … لما انت باغيه وعونا على الدهر لا
فان نلت امرا نلته بعزيمة … وان قصرت عنك الحظوظ فمن عذر

لا تبك الفنا نأى ولا دارا … ودر مع الدهر كيف مادارا لا
واتخذ الناس كلهم سكنا … ومثل الارض كلها دارا
واصبر على خلق من تعاشره … وداره فاللبيب من دارا
ولا تضع فرصة السرور فما … تدرى يوما تعيش ام دارا
واعلم بان المنون جائلة … وقد ادارت على الورى دارا
واقسمت لا تزال قانصة … ماكر عصر المحيا ومادارا
فكيف ترجى النجاة من شرك … لم ينج منه كسرى ولا دارا

رأيت فى النوم انى مالك فرسا … ولى وصيف وفى كمى دنانير لا
فقال قوم لهم فهم ومعرفة … خيرا رأيت وللمال التباسير

اقصص منامك فى دار الامير تجد … تفسير ذاك وللاحلام تفسير لا
نحن فى افضل السرور ولكن … ليس الا بكم يتم السرور
عيب ما نحن فيه يا اهل ودى … انكم غبتم ونحن حضور
فاجدوا المسير بل ان قدرتم … ان تطيروا مع الرياح فطيروا

وقاسمنى دهرى بنى مشاطرا … فلما تقضى شطره عاد فى شطرى لا
الا ليت امى لم تلدنى وليتنى … سبقتك اذ كنا الى غاية نجرى
وقد كنت ذاناب وظفر على العدا … فاصبحت لا يخشون نابى ولا ظفرى

لو كنت ريحا كانت الدبورا … او كنت غيما لم تكن مطيرا لا
او كنت ماء لم تكن نميرا … او كنت بردا كنت زمهريرا

والله لولا صبية صغار … وجوههم كانها اقمار لا
لما رآنى ملك جبار … ببابه ما طلع النهار

وعسى الذى اهدى ليوسف اهله … واعزه فى السجن وهو اسير لا
ان يستجيب لنا فيجمع شملنا … والله رب العالمين قدير

رأيت احمد لما جاء من سفر … والشمس قد اثرت فى وجهه اثرا لا
فانظر لما اثرته الشمس فى قمر … والشمس لا ينبغى ان تدرك القمر

لعمرك ان المال قد يجعل الفتى … سنيا وان الفقر بالمرء يزرى لا
وما رفع النفس الدنية كالغنى … ولا وضع النفس النفيسة كالفقر

قالوا أترقد مذ غبنا فقلت لهم … نعم واشفق من دمعى على بصرى لا
ما حق طرف هدانى نحو حسنكم … انى اعذبه بالدمع والسهر

لا أوليتني نعمان أبوح بشكرها   وكفيتني كل الامور باسرها
فلأشكرنك ماحييت وان امت   فلتشكرنك اعظمي في قبرها

لا فني كل باب منه در مؤلف   كنظم عقود زينتها الجواهر
فان نظم العقد الذي فيه جوهر   على غير تأليف فما الدر فاخر

لا لعمرك ما الرزية فقد مال   ولا فرس يموت ولا بعير
ولكن الرزية فقد حر   يموت لموته خلق كثير

لا عجبا لقوم يحجبون برأيهم   واري بعقلهم الضعيف قصورا
هدموا قصورهم بدار بقائهم   وبنوا لعمرهم القصير قصورا

لا وما احد عن السن الناس سالما   ولو انه ذاك النبي المطهر
وان كان مقداما يقولون اهوج   وان كان مفضالا يقال مبذر
وان كان سكيتا يقولون ابكم   وان كان منطيقا يقولون مهذر
وان كان صواما وبا الليل قائما   يقولون زراق يرائي ويمكر
فلاتحتفل بالناس والذم والثنا   ولاتخش غير الله فالله اكبر

لا يقولون كافات الشتاء كثيرة   وما هي الا واحد غير مفترا
اذا صح كاف الكيس فالكل حاصل   لديك وكل الصيد في جوف الفرا

لا لم ار مثل الرفق في يمنه   يستخرج العذراء من خدرها
من يستعن بالرفق في امره   يستخرج الحية من جحرها

لا العلم فيه جلالة ومهابة   والعلم انفع من كنوز الجوهر
تفنى الكنوز على الزمان وصرفه   والعلم يبقى باقيات الاعصر

لا لبست صروف الدهر كهلا وناشيا   وجربت حاليه على العسر واليسر
فلم أر بعد الدين خيرا من الغنى   ولم أر بعد الكفر شرا من الفقر

لا اني وجدت الغنى زينا لصاحبه   في اهله وفقير القوم محقور
ان المقلين لاتنسى ذنوبهم   وذنب ذي المال عند الناس مغفور

لا جعلت فداك في رأسي خمار   وليس دواؤه الا العقار
وعندي من تحب فدتك نفسي   واقداح واكواب تدار
فبادر غير مأمور سريعا   فان بنا لموردك انتظار

لا يد المعروف غنم حيث كانت   تحملها شكور اوكفور
ففي شكر الشكور لها جزاء   وعند الله ماجحد الكفور

لا لا اقتضيك الى السماح لانه   لك عادة لكنما انا مذكر
وكن السحاب اذا تمسك بالحيا   رغبوا اليه بالدعاء فيمطر

المتنبي

فيه الفصاحة والسماحة والتقى ... والبأس اجمع والحجا والخير
وكانما عيسى بن مريم ذكره ... وكان عازر شخصه المقبور
يممت شاسع دارهم عن نية ... ان المحب على البعاد يزور
وقنعت باللقيا واول نظرة ... ان القليل من المحب كثير

وله

الصوم والفطر والاعياد والعصر ... منيرة بك حتى الشمس والقمر
ما الدهر عندك الا روضة انف ... يا من شمائله فى دهره زهر
ما ينتهى لك فى ايامه كرم ... ولا انتهى لك فى اعوامه عمر
فان حظك من تكرارها شرف ... وحظ غيرك منها الشيب والكبر

الشيباني

على المرء ان يسعى لما فيه جده ... وليس عليه ان يساعده الدهر
فان نال بالسعى المنى تم قصده ... وان خانه المقدور كان له العذر

ابو حسن الخشاب

احب من حبكم من كان يشبهكم ... حتى لقد صرت اهوى الشمس والقمر
امر بالحجر القاسى فالثمه ... لان قلبك قاس يشبه الحجر

حسان بن ثابت

ثناؤك فى الدنيا من المسك أعطر ... وحظك فى الدنيا جزيل موفر
وكفك بحر والأنامل انهر ... رعى الله كفا فيه بحر وأنهر
أعيذك بالرحمن من كل حاسد ... فلا زالت الحساد تفنى وتصغر
لسانى قصير فى مديحك سيدى ... لانى فقير والفقير مقصر

له

نبئت ان الباز علق مرة ... عصفور بر ساقه المقدور
فتعلق العصفور فى اظفاره ... والباز منهمك عليه يطير
فاتى لسان الحال يخبر قائلا ... ها قد ظفرت واننى مأسور
مثلى فما يغنى لمثلك جوعة ... ولئن اكلت فاننى محقور
فتبسم الباز المذل بنفسه ... طربا واطلق ذلك العصفور

له

رأيت شاة وذئبا وهى ماسكة ... باذنه وهو منقاد لها سارى
فقلت أعجوبة ثم التفت أرى ... ما بين نابيه ملقى نصف دينار
فقلت للشاة ما ذا الالف بينكما ... والذئب يسطو بانياب واظفار
تبسمت ثم قالت وهى ضاحكة ... بالتبر يكسر ذاك الضيغم الضارى

له

ولائمة لامتك يافضل فى الندى ... فقلت لها هل يقدح اللوم فى البحر
اتنهين فضلا عن عطاياه للغنى ... فمن ذا الذى ينهى السحاب عن القطر
كأن نوال الفضل فى كل بلدة ... تحدر هذا المزن فى مهمة قفر
كأن وفود الناس فى كل وجهة ... الى الفضل لاقوا عنده ليلة القدر

الصنوبري

ان كان فى الصيف ريحان وفاكهة — فالارض مستوقد والجو تنور
وان يكن فى الخريف النخل مخترفا — فالارض عريانة والجو مقرور
وان يكن فى الشتاء الغيث متصلا — فالارض محصورة والجو مأسور
ماالدهر الا الربيع المستنير اذا — اتى الربيع اتاك النور والنور
الارض ياقوتة والجو لؤلؤة — والنبت فيروزج والماء بلور

الاخطل

قوم اذا استنبح الاضياف كلبهم — قالوا لامهم بولى على النار
فتحبس البول شحا ان تجود به — فما تبول لهم الا بمقدار

ابو اسحق بن خفاجه

يا أهل أندلس لله دركم — ماء وظل وانهار واشجار
ماجنة الخلد الا فى دياركم — ولو تخيرت هذا كنت اختار
لاتختشوا بعد ذا أن تدخلوا سقر — فليس تدخل بعد الجنة النار

الامام الطرطوشي

الناس يهدون على قدرهم — لكنني اهدى على قدرى
يهدون ما يفنى وأهدى الذى — يبقى على الايام والدهر

المتنبي

ومن ينفق الساعات فى جمع ماله — مخافة فقر فالذى فعل الفقر
ويوم وصلناه بليل كانما — على افقه من برقه حلل حمر
وليل وصلناه بيوم كانما — على متنه من دجنه حلل خضر
وغيث ظننا تحته ان عامرا — علا لم يمت او فى السحاب له قبر
ومازلت حتى قادنى الشوق نحوه — يسايرنى فى كل ركب له ذكر
واستكبر الاخبار قبل لقائه — فلما التقينا صغر الخبر الخبر
وماقلت من شعر تكاد بيوته — اذا كتبت يبيض من نورها الحبر
لسانى وعينى والفؤاد وهمتى — اوداللواتى ذا اسمها منك والشطر
وما انا وحدى قلت ذا الشعر كله — ولكن لشعرى فيك من نفسه شعر
ازالت بك الايام عتبى كانما — بنوها لها ذنب وانت لها عذر

وله

ماكنت احسب قبل دفنك فى الثرى — ان الكواكب فى التراب تغور
ماكنت آمل قبل نعشك ان أرى — رضوى على ايدى الرجال تسير
خرجوا به ولكل باك خلفه — صعقات موسى يوم دك الطور
والشمس فى كبد السماء مريضة — والارض واجفة تكاد تمور
وحفيف اجنحة الملائك حوله — وعيون اهل اللاذقية صور
حتى اتوا جدثا كان ضريحه — فى قلب كل موحد محفور
بمزود كفن البلى من ملكه — مغف واثمد عينه الكافور

المنخل

و لثمتها فتنفست ... كتنفس الظبي الغرير
فدنت وقالت يامنخ ... خل ما بجسمك من حرور
ماشف جسمي غير حب ... بك فاهدأى عنى وسيرى
واحبها وتحبنى ... ويحب ناقتها بعيرى
ولقد شربت مدامة ... ما بالصغير وبالكبير
فاذا انتشيت فاننى ... رب الخورنق والسرير
واذا صحوت فاننى ... رب الشويهة والبعير
يا هند من لمتيم ... ياهند للعانى الاسير
يعكفن مثل اساود ... التنوم لم تعكف بزور

كوپريلى زاده عبد ... باشا

اطلت مواعدى ومطلت دينى ... الى اجل يطول له انتظار
فصرت اعد شهرا بعد شهر ... فقد طال الليالى والنهار
عتى بقدومك العانى يهنى ... وتونس ياسليم بك الديار

وله

ذهب الصفا فكل عيش اكدر ... ورزيتى بك يازبيدة اكبر
ذهب السرور وكل مايلهى به ... فالدهر بعدك حسرة وتذكر
اودت بك الايام غير ذميمة ... فتركتنى ابكى عليك واسهر
اتى البيوت فلا أرى لى أنسا ... وكان ربع الدار بعدك مقفر
فأبيت مستجرا بينكِ واجما ... وغروب عينى فى الرداء تحدر
ابكى واندب مامضى من عيشنا ... اذ نحن فى دعة وغصنك اخضر
والدار جامعة وانت صحيحة ... والدهر سلم بالامانى تظفر
حتى تقسمنا الزمان بصرفه ... فأبادنا ولكل ورد مصدر

للامام الشافعى

على ثياب لو تباع جميعها ... بفلس لكان الفلس منهن اكثر
وفيهن نفس لو يقاس بقدرها ... نفوس الورى كانت اجل واكبر

فرزدق

ندمت ندامة الكسعى لما ... غدت منى مطلقة نوار
وكانت جنتى فخرجت منها ... كادم حين اخرجه الضرار
ولوانى ملكت يدى وامرى ... لكان على للقدر الخيار

حاتم

امارى مايغنى الثراء عن الفتى ... اذا حشرجت يوما وضاق بها الصدر
امارى ان المال غاد ورائح ... ويبقى من المال الاقاويل والذكر
وقد علم الاقوام لو ان حاتما ... اراد ثراء المال كان له وفر

ابو سعيد بن نوفة

ان كنت تأكل ما حضر ... فاحضر فانك منتظر
والساعة اقتربت لفر– ... ط الجوع وانشق القمر

محمد بن جعفر

وكم نادمت من ذكر وانثى ... ففضلت الاناث على الذكور
الا ان الاناث الذ قربا ... والوط بالقلوب وبالصدور

على ابن جبلة

فاذا ولى ابو دلف ... ولت الدنيا على اثره
لست ادرى ما اقول له ... غير ان الارض فى خضره
يا دواء الارض ان فسدت ... ومديل اليسر من عسره
كل من فى الارض من عرب ... بين باديه الى حضره
مستعير منك مكرمة ... يكتسيها يوم مفتخره

محمد بن وهيب

ثلاثة تشرق الدنيا ببهجتهم ... شمس الضحى وابو اسحق والقمر
يحكى افاعيله فى كل نائبة ... الغيث والليث والصمصامة الذكر

سعيد بن حميد

تظنون انى قد تبدلت بعدكم ... بديلا وبعض الظن اثم ومنكر
اذا كان قلبى فى يديك رهينة ... فكيف بلا قلب اصافى واهجر

بيهس بن صهيب

هل بالديار التى بالقاع من احد ... باق فيسمع صوت المدلج السارى
تلك المنازل من صفراء ليس بها ... نار تضئ ولا اصوات سمار
عفت معارفها هوجا مغبرة ... تسفى عليها تراب الابطح الهارى
حتى تنكرت منها كل معرفة ... الا الرماد نخيلا بين احجار
طال الوقوف بها والعين تسبقنى ... فوق الرداء بوادى دمعها الجارى
كذلك الدهر ان الدهر ذو غير ... على الانام وذو نقض وامرار

ابو صخر الهذلى

اما والذى ابكى واضحك والذى ... امات واحيا والذى امره الامر
لقد تركتنى احسد الوحش ان ارى ... اليفين منها لا يروعهما الذعر
فيا حبها زدنى جوى كل ليلة ... ويا سلوة الايام موعدك الحشر

المنخل بن حارث اليشكرى

ان كنت عاذلتى فسيرى ... نحو العراق ولا تحورى
لا تسألى عن جل مالى ... وانظرى كرمى وخيرى
وفوارس كأوار حر ... النار احلاس الذكور
شدوا دوابر بيضهم ... فى كل محكمة القتير
واستلأموا وتلببوا ... ان التلبب للمغير
وعلى الجياد المضمرا ... ت فوارس مثل الصقور
يخرجن من خلل الغبا ... ر يجفن بالنعم الكثير
اقررت عينى من اولا ... ئك والفوائح بالعبير
واذا الرياح تناوحت ... بجوانب البيت الكبير
الفيتنى هش اليدى ... ن بمرى قدحى او شجيرى
ولقد دخلت على الفتا ... ة الخدر فى اليوم المطير
الكاعب الحسناء تر ... فل فى الدمقس وفى الحرير
فدفعتها فتدافعت ... مشى القطاة الى الغدير

ابن عطية الاندلسى

كن بذئب صائد مستأنسا … واذا ابصرت انسانا ففر
انما الانسان بحر ماله … ساحل فاحذره اياك الغرر
واجعل الناس كشخص واحد … ثم كن من ذلك الشخص حذر

ابو حيان الاندلسى

اذا وضع الاحسان فى الخب لم يفد … سوى كفره والحر يجزى به شكرا
كغيث سقى افعى فجاءت بسمها … وصاحب اصدافا فاثمرت الدرا

عبد الوهاب المالكى

كان فؤادى وطرفى معا … هما طرفا غصن اخضر
اذا اشتعل النار فى جانب … جرى الماء فى الجانب الآخر

ابن الرومى

افنى واعمى ذا الطبيب بطبه … وبكحله الاحياء والبصراء
فاذا مررت رأيت من عميانه … امما على امواته قراء

ابو سليمان الخطابى

انست بوحدتى ولزمت بيتى … فدام الانس لى ونمى السرور
وادبنى الزمان فلا ابالى … هجرت فلا ازار ولا ازور
ولست سائلا مادمت حيا … اسار الخيل ام ركب الامير

وله

شر السباع العوادى دونه وزر … والناس شرهم مادونه وزر
كم معشر سلموا لم يؤذهم سبع … ومانرى بشرا لم يؤذه بشر

عتاب ابن ورقاء

ان الليالى للانام مناهل … تطوى وتبسط بينها الاعمار
فقصارهن من الهموم طويلة … وطوالهن مع السرور قصار

الثعالبى

عجوز تمنت ان تكون فتية … وقد يبس الجنبان واحدودب الظهر
تروح الى العطار تبغى شبابها … وهل يصلح العطار ما افسد الدهر

الخليل

كتبت بخطى ماترى فى دفاترى … عن الناس فى عصرى وعن كل غابر
ولولا عزائى انه غير خالد … على الارض لاستودعته فى المقابر

صالح ابن عبد القدوس

تاه على اخوانه كلهم … فصار لايطرف من كبره
اعاده الله الى حاله … فانه يحسن فى فقره

محمود الوراق

تكثر من الاخوان ماسطعت انهم … عماد اذا استنجدتهم وظهور
فما بكثير الف خل وصاحب … وان عدوا واحدا لكثير

ابن دنير

ان كنت لست معى فالذكر منك سوى … قلبى القريح وان غيبت عن بصرى
العين تبصر من تهوى وتحرمه … وانما القلب لايخلو عن الفكر

على بن جبلة

ملك تندى انامله … كانبلاج النوء عن مطره
مستهل عن مواهبه … كابتسام الروض عن زهره
جبل عزت مناكبه … امنت عدنان فى ثغره
انما الدنيا ابو دلف … بين مبداه ومحتضره

قيس بن ذريح

الا ياغراب البين ويحك انبئى … بعلمك فى لبنى وانت خبير
فان انت لم تخبر بشئ علمته … فلا طرت الا والجناح كسير
ودرت باعداء حبيبك بينهم … كما قد ترانى بالحبيب ادور

مجنون العامرى

سبلت عظامى لحمها فتركتها … معرقة تضحى اليه وتضجر
واخليتها من لحمها وكانها … قوارير فى اجوافها الريح تصفر
اذا سمعت ذكر الفراق تقطعت … علائقها مما تخاف وتحذر
خذى بيدى ثم انهضى بى تبينى … بى الضر الا اننى انستر

وله

امر على جدار ديار ليلى … اقبل ذا الديار وذا الجدارا
وما حب الديار شغفن قلبى … ولكن حب من سكن الديارا

الشيخ محيى الدين العربى

وانا جميعا ان نصم يوم جمعة … ففى تاسع العشرين خذليلة القدر
وان كان يوم السبت اول صومنا … لحادى وعشرين اعتمده بلاعسر
وان كان صوم الشهر فى احد فخذ … ففى سابع العشرين ماشئت فاستقر
وان هل بالاثنين فاعلم بانه … يؤاتيك نيل المجد فى تاسع العشر
ويوم الثلاثا ان بدا الشهر فاعتمد … على خامس العشرين فاعمل به تدرى
وفى الار بعا ان هل يامن يرومها … فدونك فاطلب وصلها سابع العشر
ويوم خميس ان بدا الشهر فاجتهد … ففى ثالث العشرين تظفر بالنصر
وضابطها بالقول ليلة جمعة … توافيك بعد النصف فى ليلة الوتر

بين التدلل والتدلل نقطة … فيها يتيه العالم النحرير
هى نقطة الاكوان ان جاوزتها … كنت الحكيم وعلمك الاكبر

عبدالغنى النابلسى

رب شخص تقوده الاقدار … للمعالى وماله اختيار
غافلا والسعادة احتضنته … وهو منها مستوجس نفار
يتعاطى القبيح عمدا فيلقا … ه جميلا ويستر الستار
وفتى كابد العبادة حتى … ل من ذاك ليله والنهار
يفعل الخير ثم يلقاه شرا … واذا رام جنة فهى نار
حكم حارت البرية فيها … وحقيق بانها تختار
وعطايا من المهيمن دلت … انه الله فاعل مختار

الغزال الاندلسى

ارى اهل اليسار اذا توفوا … بنوا تلك المقابر بالصخور
أبوا الا مباهاة وفخرا … على الفقراء حتى فى القبور
فان يكن التفاضل فى ذراها … فان العدل فيها فى القعور
لعمر ابيهم لو ابصروهم … لما عرف الغنى من الفقير
ولا عرفوا العبيد من الموالى … ولاعرفوا الاناث من الذكور
اذا اكل الثرى هذا وهذا … فافضل الكبير على الحقير

محمد بن حازم

فان عاد فى ودى رجعت اوده ... والا فانى لاجله اضرا
اعد لمن ابدى العداوة مثلها ... واجزى على الاحسان واحدة عشرا

شمس المعالى قابوس

قل للذى بصروف الدهر عيرنا ... هل حارب الدهر الا من له خطر
اما ترى البحر يعلو فوقه جيف ... ويستقر باقصى قعره الدرر
فان تكن نشبت ايدى الزمان بنا ... ونالنا من تمادى بؤسه الضرر
ففى السماء نجوم مالها عدد ... وليس يكسف الا الشمس والقمر

ابو محمد عبد الله بن الخازن

وزير ومما يعجب المجد انه ... وزير عليه للسماح امير
وماكان للجوزاء لولا جوازه ... مجاز وللشعرى العبور عبور
تساعده الاقدار فيما يريده ... وتسعده الافلاك كيف تدور
وفى يده اليمنى ثواب وجنة ... وفى يده اليسرى ردى وسعير

الفقيه ابو محمد

ايازاير البيت العتيق وتاركى ... قتيل الهوى لوزرتنى كان اجدرا
تحج احتسابا ثم تقتل مسلما ... فديتك لاتحجج ولا تقتل الورى

ابو سعيد الرستمى

الى اى ارض ارحل العيس صاديا ... وبحرك مورود وروضك ناضر
فاقسمت مافى الارض غيرك ماجد ... يزار ولا فى الارض غيرى شاعر
يرد سناك البدر والبدر زاهر ... ويقفو نداك البحر والبحر زاخر

صاحب بن عباد

رق الزجاج ورقت الخمر ... فتشابها فتشاكل الامر
فكانه خمر ولاقدح ... وكانها قدح ولاخمر

ابو حسين بن النكك

جار الزمان علينا فى تصرفه ... واى دهر على الاحرار لم يجر
عندى من الدهر ما لوان ايسره ... يلقى على فلك الدوار لم يدر

عبدان

قابل هديت ابا العلاء نصيحتى ... بقبولها وبواجب الشكر
لاتهجون اسن منك فربما ... تهجو اباك وانت لاتدرى

وله

تبين فضل الفقر عندى على الغنى ... بواحدة فيها عزاء لذى حجر
متى مت لم آسف على فقد نعمة ... يود الفتى من اجلها المد فى العمر

ابو بكر الخوارزمى

غريب على الايام وجدان مثله ... واغرب منه بعد رويته الفقر
فلاحر الا وهو عبد لجوده ... ولاعبد الا وهو فى عدله حر

بشار

ياواحد العرب الذى ... امسى وليس له نظير
لوكان مثلك آخرا ... ماكان فى الدنيا فقير

قيس بن ذريح

اذاعبتها شبهتها البدر طالعا ... وحسبك من عيب لها شبه البدر
اذامامشت شبرا من الارض ارجفت ... من البهر حتى ماتزيد على شبر
لها كفل يرتج منها اذامشت ... ومتن كغصن البان منضمر الخصر

البهاء الزهير

و ياليتنى هكذا هكذا … و بالله بالله قف ياسحر
فكانت كما اشتهى ليلة … وطال الحديث وطال السهر
خلونا و ما بيننا ثالث … فاصبح عند النسيم الخبر

بدر الدين الدماميني

تحدث ليل عارضه بانى … ساسلوه و ينصرم المزار
فقال جبينه لما تبدى … حديث الليل يمحوه النهار

عباس بن مرداس

ترى الرجل النحيف فتزدريه … و فى اثوابه اسد مصور
و يعجبك الطرير فتبتليه … فيخلف ظنك الرجل الطرير
بغاث الطير اطولها رقابا … ولم تطل البزاة ولا الصقور
خساس الطير اكثرها فراخا … و ام الباز مقلاة نزور
ضعاف الاسد اكثرها زئيرا … واضرؤها اللواتى لا تزير
و قد عظم البعير بغير لب … فلم يستغن بالعظم البعير
يصرفه الصغير بكل ارض … و يبركه على الخسف الجرير
ينوخ ثم يضرب بالهراوى … ولا عرف لديه ولا نكير
فما عظم الرجال لهم بزين … ولكن زينهم كرم وخير

النابغة

اخلاق مجدك جلت ماله خطر … فى البأس والجود بين الحلم والخفر
متوج بالمعالى فوق مفرقه … وفى الوغى ضيغم فى صورة القمر
اذا دجا الخطب جلاه بصارمه … كما يجلى زمان المحل بالمطر

الاعشى

كن كالسموأل اذ طاف الهمام به … فى جحفل كسواد الليل جرار
بالابلق الفرد من تيماء منزله … حصن حصين وجار غير غدار
فسامه خطتى خسف فقال له … قل ما بدا لك انى مانع جارى
فقال ثكل وغدر انت بينهما … فاختر و ما فيهما حظ لمختار
فشك غير طويل ثم قال له … اقتل اسيرك انى مانع جارى
فقال تقدمة اذ رام يقتله … اشرف سموأل فانظر فى الدم الجارى
أأقتل ابنك صبرا او تجىء بها … طوعا فانكر هذا اى انكار
فشك اوداجه والصدر فى مضض … عليه منطويا كاللذع بالنار
واختار ادراعه من ان يسب بها … ولم يكن عهده فيها بختار
وقال لا اشترى عارا بمكرمة … فاختار مكرمة الدنيا على العار

تأبط شرا

اذا المرء لم يحتل وقد جد جده … اضاع وقاسى الصعب وهو مقصر
ولكن اخو الحزم الذى ليس نازلا … به الامر الا وهو للقصد مبصر

المعافى

ان التوانى انكح العجز بنته … وساق اليها حين انكحها مهرا
فراشا وطيا ثم قال له اتكى … رويدا كما لا شك ان تلدا فقرا

على بن جبلة

فم الآن لا آتيك الا مسلما … ازورك فى الشهر ين يوما او الشهر
فان زدتنى برا تزايدت جفوة … ولم تلقنى طول الحياة وفى الحشر

ابو العتاهية

ايس لمن ليست له حيلة … موجودة خير من الصبر
فاخط مع الدهر اذا ما خطا … واجر مع الدهر كما يجرى
من سابق الدهر كبا كبوة … لم يستقلها آخر الدهر

وله

ليت شعرى فاننى لست ادرى … اى يوم يكون آخر عمرى
وباى البلاد يقبض روحى … وباى البلاد يحفر قبرى

ابن الخياط الدمشقى

لم يبق عندى ما يباع بحبة … وكفاك شاهد منظرى عن مخبرى
الا بقية ماء وجه صنتها … عن ان تباع وقد وجدتك المشترى

القاضى السعيد بن سناء الملك

باليلة الوصل بل باليلة العمر … احسنت الا الى المشتاق فى القصر
ياليت نجمك لم تغفل ركائبه … اوليت صبحك لم يقدم من السفر
اوليت لم يصف فيك الشرق من كدر … فذلك الصفو عندى غاية الكدر
اوليت كل من الشرقين ما ابتسما … اوليت كلا من النسرين لم يطر
اوليت قلبى وطرفى تحت ملك يدى … فزدت فيك سواد القلب والبصر
اوليت الق حبيبى سحر مقلته … على العشاء فابقاها بلا سحر
كانما حين ولت قت اجذبها … فانشق فى الشرق منها الثوب عن دبر

العباس بن الاحنف

نزف البكاء دموع عينك فاستعر … عينا لغيرك دمعها مدرارا
من ذا يعيرك عينه تبكى بها … ارأيت عينا للبكاء تعار

وله

لعمرك ما يستريح المحب … حتى يبوح باسراره
فقد يكتم المرء اسراره … فتظهر فى بعض اشعاره

وله

اذا ما دعوت الصبر بعدك والبكاء … اجاب البكاء طوعا ولم يجب الصبر
فان ينقطع منك الرجاء فانه … سيبقى عليك الحزن ما بقى الدهر

بدر الدين حبيب

عيناه قد شهدت بانى مخطئ … وانت بخط عذاره تذكارا
يا حاكم الحب اتئد فى قتلتى … فالخط زور والشهود سكارا

البهاء الزهير

رعى الله ليلة وصل خلت … وما خالط الصفو فيها كدر
اتت بغتة وانقضت سرعة … وما قصرت مع ذاك القصر
بغير احتيال ولا كلفة … ولا موعد بيننا ينتظر
وقلت وقد كاد قلبى يطير … سرورا بنيل المنى والوطر
ايا قلب تعرف من قد اتاك … ويا عين تدرين من قد حضر
ويا قمر الافق عد راجعا … فقد حل فى الارض عندى القمر

جبلة بن الايهم

ويا ليتني ارعى المخاض بدمنة … وكنت اسيرا في ربيعة او مضر
ويا ليت بالشام ادنى معيشة … اجالس قومي ذاهب السمع والبصر

ابو تمام

وما مات حتى مات مضروب سيفه … من الضرب واعتلت عليه القنا السمر
وقد كان فوت المرء سهلا فرده … اليه الحفاظ المر والخلق الوعر
فاثبت في مستنقع الموت رجله … وقال لها من تحت اخمصك الحشر
غدا غدوة والحمد نسج رداثه … فلم ينصرف الا واكفانه الاجر
كان بني نبهان يوم مصابه … نجوم سماء خر من بينها البدر
يعزون عن ثاو يعزى به العلى … ويبكي عليه البأس والجود والشعر

ابراهيم بن مدبر

تسلي ليس طول الحبس عارا … وفيه لنا من الله اختيار
فلولا الحبس ما بلى اصطبار … ولولا الليل ما عرف النهار
وما الايام الا معقبات … ولا السلطان الا مستعار
سيفرج ما ترين الى قليل … مقدرة وان طال الاسار

وله

يا واحدي من عباد الله كلهم … ويا غناي ويا كهفي ويا وزري
ويا رجائي ويا سؤلي ويا املي … ويا حياتي ويا سمعي ويا بصري
ويا مناي ويا نوري ويا فرحي … ويا سروري ويا شمسي ويا قمري
لاتقبلي قول حساد على ولا … والله ما صدقوا في القول والخبر

ابو دلف

الا رب ضيف طارق قد بسطته … وانسته قبل الضيافة بالبشر
اتاني يرجيني فما حال دونه … ودون القرى والعرف من نائلي ستري
وجدت له فضلا على بقصده … الى وبرا زاد فيه على بري
فزودته ما لا يقل بقاؤه … وزودني مدحا يدوم على الدهر

حسين بن مطير

وقد تغدر الدنيا فيضحى فقيرها … غنيا ويغنى بعد بؤس فقيرها
فلا تقرب الامر الحرام فانه … حلاوته يفنى ويبقى مريرها
وكم قد رأينا من تغير عيشة … واخرى صفا بعد اكدرار غديرها

ويعلى بن الهيادية

الجهل اروح للفتى من عقله … يمسي ويصبح آمنا مسرورا
ترك العواقب جانبا عن فكره … وسعى رواحا في الهوى وبكورا
والعقل يعقله على حسراته … ويصده فيرده محسورا
وتراه مهتما كثيرا غمه … يحيا اسيرا أو يموت فقيرا
لما علا الجهال في ايامنا … ورقوا ونالوا منزلا وسريرا
اخفيت علمي واطرحت فضائلي … على اكون اذا جهلت اميرا

علي بن جبلة

هجرتك لم اهجرك من كفر نعمة … وهل يرتجى نيل الزيادة بالكفر
ولكنني لما اتيتك زائرا … فافرطت في بري عجزت عن الشكر

عبدالله بن محمد العط

وكاس يريك آية الصبح في الرجا ... فاولها شمس وآخرها بدر
مقطبة مالم يزرها مزاجها ... فان جاءها جاء التبسم والبشر
فيا عجبا للدهر لم يخل مهجة ... من العشق حتى الماء يعشقه الخمر

الزمخشري

واذا رأيت صعوبة في مطلب ... فاحمل صعوبته على الدينار
وابعثه فيما تشتهيه فانه ... حجر يلين قوة الاحجار

وله

الا يامستعير الكتب دعني ... فان اعارتي للكتب عار
ومعشوقي من الدنيا كتابي ... فهل ابصرت معشوقا يعار

المهذب

ذودوني فاني خلعت عذارا ... وجعلت سري في المجون جهارا
افرغ كيسي في الكؤس واغتدي ... ابيع على شرب العقار عقارا

ابن نباتة

كان لي مال وكيس ... قبل تهيامي وسكري
فسبكت المال طاسا ... وصبغت الكيس خمري

ابو يحيى بن المعتص

مالي وللبدر لم يسمح بزورته ... لعله ترك الاجمال او هجرا
ان كان ذاك لذنب ماشعرت به ... فاكرم الناس من يعفو اذا قدرا

ابن الرقاق الاندل

سقتني بعيناها وفيها فلم ازل ... يجاذبني من ذا ومن هذه سكر
رشفت فاها اذ رشفت كأسها ... فلا والهوى لم أدر أيهما الخمر

حماد عجرد

اخي كف عن لومي فانك لاتدري ... بما فعل الحب المبرح في صدري
اخي انت تلحاني وقلبك فارغ ... وقلبي مشغول الجوانح بالفكر
اخي ان دائي ليس عندي دواؤه ... ولكن دوائي عند قلب ابي بشر
دوائي ودائي عند من لو رأيته ... يقلب عينيه لاقصرت عن زجري
فاقسم لو اصبحت في لوعة الهوى ... لاقصرت عن لومي واطنبت في عذري
ولكن بلائي منك انك ناصح ... وانك لاتدري بانك لاتدري

مضاض بن عمرو

كان لم يكن بين الحجون الى الصفا ... انيس ولم يسمر بمكة سامر
بلى نحن كنا اهلها فابادنا ... صروف الليالي والجدود العواثر
وابدلنا ربي بها دار غربة ... بها الذئب يعوي والعدو المخامر
واخرجنا منها المليك بقدرة ... كذلك بالناس تجري المقادر
وسحت دموع العين تبكي لبلدة ... بها حرم امن وفيها المشاعر

جبلة بن الايهم

تنصرت الاشراف من عار لطمة ... وماكان فيها لو صبرت لها ضرر
تكنفني فيها لجاج ونخوة ... وبعت بها العين الصحيحة بالعور
فياليت امي لم تلدني وليتني ... رجعت الى القول الذي قال لي عمر

الصفي الحلي

وحامل الكأس ساجي الطرف ذو هيف ... صاحي اللواحظ يثني عطف مخمور
كأنما صاغه الرحمن تذكرة ... لمن يشك في الولدان والحور
نظمت وجنتاه وهي ظالمة ... وطرفه ساحر في زي مسحور
راح بدت لكليم الوجد آنسها ... من جانب الكأس لا من جانب الطور
تشعشعت في يد الساقي واتقدت ... بها زجاجتها من لطف تأثير
كأنها وضياء الشمس يحجبها ... روح من النار في جسم من النور

يحيى بن ابي طالب

تصبرت عنها كارها وهجرتها ... وهجرانها عندي امر من الصبر
كان فؤادي كلما عن ذكرها ... جناحا غراب رام نهضا الى وكر

ابو الشمقمق

اذا حججت بمال اصله دنس ... فما حججت ولكن حجت العير
ما يقبل الله الا كل طيبة ... ما كل من حج بيت الله مبرور

جعفر بن الفراء

من أخمل النفس احياها وروحها ... ولم يبت طاويا منها على ضجر
ان الرياح اذا اشتدت عواصفها ... فليس ترمي سوى العالي من الشجر

محمد الوراق

ان اللبيب اذا تفرق أمره ... فتق الامور مناظرا ومشاورا
واخو الجهالة يستبد برأيه ... فتراه يعتسف الامور مخاطرا

كمال الدين بن النبيه

باكر صبوحك اهنى العيش باكره ... فقد ترنم فوق الايك طائره
والليل تجري الدراري في مجرته ... كالروض تطفو على نهر أزاهره
وكوكب الصبح نجاب على يده ... مخلق تملأ الدنيا بشائره
فانهض الى ذوب ياقوت لها حبب ... تنوب عن ثغر من تهوى جواهره
حمراء من وجنة الساقي لها شبه ... فهل جناها مع العنقود عاصره
ساق تكون من صبح ومن غسق ... فابيض خداه واسودت غدائره
بيض سوالفه لعس مراشفه ... نعس نواظره خرس أساوره
مهفهف القد يندى جسمه ترفا ... مخصر الخصر عبل الردف وافره
كأنه بسواد اللحظ مكتحل ... وركبت فوق صدغيه محاجره
فلو رأت مقلتاها روت آيته ال ... كبرى لآمن بعد الكفر ساحره
خذ من زمانك ما اعطاك مغتنما ... وانت ناه لهذا الدهر آمره
فالعمر كالكأس تستحلي اوائله ... لكنه ربما مرت أواخره
واجسر على فرص اللذات محتقرا ... عظيم ذنبك ان الله غافره

ابن خفاجة الاندلسي

عاثت بساحتك الظبا يا دار ... ومحا محاسنك البلى والنار
فاذا تردد في جنابك ناظر ... طال اعتبار فيك واستعبار
ارض تقاذفت الخطوب بأهلها ... وتمخضت بخرابها الاقدار
كتبت يد الحدثان في عرصاتها ... لا أنت انت ولا الديار ديار

ابو نواس

الا فاسقنى خمرا وقل لى هى الخمر ولاتسقنى سرا اذا امكن الجهر
فما الغبن الا ان ترانى صاحيا وما الغنم الا ان يتعتعنى السكر
فبح باسم من اهوى وزرنى من الكنى فلاخير فى اللذات من دونها ستر
وخمارة نبهتها بعد هجعة وقد غابت الجوزا وانغمس النسر
فقالت من الطراق قلنا عصابة خفاف الاوادى تبتغى لهم خمر
ولابد ان يزنوا فقالت اوالفدا باحور كالدينار فى طرفة سحر
فقلنا لها هاتيه ما ان لمثلنا فديناك بالاهلين عن مثل ذا صبر
فجاءت به كالغصن يهتز ردفه تخال به سحرا وابس به سحر
له شبه كالبدر ليلة تمه مهفهف اعلى الكشح فى ثغره اسر
فقام اليه واحد بعد واحد فكان به من طول غربتنا الفطر
فبتنا يرانا الله شر عصابة نجر اذيال الفسوق ولافخر

وله

تداول بالكبير من الصغير وخذها من يدى رشا غرير
ودعنى من بكائك فى عراص وفى اطلال منزلة ودور
ومن شرب بلا طرب ولهو فان الخيل تشرب بالصفير
وليس الشرب الا بالملاهى وبالحركات من مثنى وزير

وله

ادر ياسلامة كأس العقار فانى خلى خليع العذار
شرابا اذا صب فى كاسه يصب على الليل نور النهار
يسالبها الماء جريا لها فيهد به للعين وقت الخمار

وله

ارانى مع الاحيا حيا واكثرى على الدهر ميت قد تخرمه الدهر
فما لم يمت عنى بعامات ناهض فبعضى لبعض دون قبر البلا قبر
فيارب قد احسنت عودا وبدأة الى فلم ينهض باحسانك الشكر
فمن ذاك ذا عذر اليك وحجة فعذرى اقرارى بأن ليس لى عذر

وله

اياخير مأمول يرجى انا امرؤ اسير رهينا فى سجونك مقبر
فان اك لم اذنب ففيم تعنتى وان كنت ذاذنب فعفوك اكبر

وله

ولما ان بدا فى الخد شعر توقف عند منتصف العذار
فقلت للائمى فيه تعجب لنصف الليل فى نصف النهار

على بن ابى طالب كرم الله وجهه

عليك باخوان الصفاء فانهم عمادا اذا استنجدتهم وظهور
وان قليلا الف خل وصاحب وان عدوا واحدا لكثير
اذا ما اتاك الدهر يوما بنكبة فهيء لها صبرا واوسع لها صدرا
فان تصاريف الزمان عجيبة فيوما ترى عسرا ويوما ترى يسرا

انى من شريف الطبع اصدق رغبة … يخاطبنى عن معدن النظم والنثر
فكان جوابى طاعة لا مقالة … ومن ذا الذى لا يستجيب الى اليسر
فلاقيت ملاء العين نبلا وهمة … محلى السجايا بالطلاقة والبشر
واخشمنى بالبر حتى حسبته … يريد اختداعى من جنانى ولا ادرى
وتنزه عن غير الصفا اجتماعنا … فكنت واياه كقلبين فى صدر
وشاء السرور ان يلينا بثالث … فلاطفنا بالبدر او بأخى البدر
مغطى الجفون ما اشبهت من جماله … ومضنى القلوب بالتحبب وبالهجر
جنينا جنى الورد فى غير وقته … وزهر الربا من روض خديه والثغر
وقابلنا دم من وجهه وشرابه … بشمسين فى جنحى دجا الليل والشعر
وغنى فصار السمع كالطرف آخذا … باوفر حظ من محاسنه الزهر
وامتعنا بوجنتيه بمثل ما … تمزج كفاه من الماء والخمر
سرور شكرنا منة الصحو ازدعا … اليه ولم نشكر به منة السكر
كان الليالى نمن عنه فعندما … تنبهن نكثن الوفاء الى الغدر
مضى فكانى كنت فيه مهوما … تحدث عن طيف الخيال الذى يسرى
وهل يحصل الانسان من كل مابه … تسامحه الايام الاعلى الذكر

ابو عثمان الخالدى

لو لم اكن مشبها للناس فى خلق … اقلت انى من جيل سوى البشر
او لم يكن ماء علمى قاهرا فكرى … لاحرقتنى من نيرانها فكرى
الفت من حادثات الدهر اكبرها … فما اعوج على اطفالها الاخر
لا شئ اعجب عندى فى تباينه … اذا تأملته من هذه الصور
لا عار يلحقنى انى بلا نشب … واى عار على عين بلا حور
اصفو واكدر احيانا لمختبرى … وليس مستحسنا صفو بلا كدر
انى لأسير فى الآفاق من مثل … فرد واملأ للابصار من قمر
اذا تشككت فيما انت مبصره … فلا تقل اننى فى الناس ذو بصر
وكيف يفرح انسان بعزته … اذا نضاها فلم تصدقه فى النظر
لقد فرحت بما عاينت من عدم … خوف القبيحين من كبر ومن بطر
وربما ابتهج الاعمى بحالته … لانه قد نجا من طيرة العور
ولست ابكى اشيب قد منيت به … يبكى على الشيب من يأسى على العمر
وقد نظرت الى الدنيا بمقلتها … فاستصغرتها جفونى غاية الصغر

ابو بكر الخالدى

وسحاب يجر فى الارض ذيلا … مطرف زره على الارض زرا
برقه لمحة ولكن له رعـ … ـد بطئ يكسو المسامع وقرا
كخلى منافق بهواه … فهو يبكى جهرا ويضحك سرا

يركب فى السهام نصول تبر … ويرمى للعدا كرما وجودا لا
فللمرضى علاج من جراح … واكفان لمن سكن اللحودا

ومحارب من فرط جود بنانه … عمت مكارمه الاقارب والعدا لا
صيغت نصول سهامه من عسجد … كى لا يفوته التقارب والندا

كتمت الهوى حتى اذا نطقت به … بوادر من دمع يسيل على خدى لا
وشاع الذى اضمرت غير منطق … كان ضمير القلب يرشح من جلدى

أيذهب عمرى هكذا لم انل بها … مجالس تشفى قرح قلبى من الوجد لا
وقالوا تداوى ان فى الطب راحة … فعللت نفسى بالدواء فلم يجد

لا مات حسادك بل خلدوا … حتى يروا منك الذى يكمد لا
ولا خلاك الدهر من حاسد … فان خير الناس من يحسد

انى حسدت فزاد الله فى حسدى … لا عاش من كان يوما غير محسود لا
لا يحسد المرء الا من فضائله … بالعلم والحلم او بالفضل والجود

واذا اراد الله نشر فضيلة … طويت اتاح لها لسان حسود لا
لولا اشتعال النار فيما جاورت … ما كان يعرف طيب عرف العود

بجد لا بجد كل مجد … فهل جد بلا جد بمجد لا
فكم عبد يقوم مقام حر … وكم حر يقوم مقام عبد

توهم واشينا بليل مزاره … فهم ليسعى بيننا بالتباعد لا
فعانقته حتى اتحدنا تعانقا … فلما اتانا ما رأى غير واحد

قالت ومدت يدا نحوى تودعنى … وروعة البين تأبى ان امد يدا لا
اميت انت ام حى فقلت لها … من لم يمت يوم بين لم يمت ابدا

كلما قلت اعتق الشكر رقى … صيرتنى لك المكارم عبدا لا
فانى عمر الزمان حتى أؤدى … شكر احسانك الذى لا يؤدى

ويوم كان الدهر سامحنى به … فصار اسمه بيننا هبة الدهر ابو الفرج الببغا
جرت فيه افراس الصبا بارتياحنا … الى دير مران المعظم والعمر
بحيث هواء الغوطتين معطر … النسيم بانفاس الرياحين والزهر
فكم روضة بالحسن ترفد روضة … ومن نهر بالفيض يجرى الى نهر
وفى الهيكل المعمور فيه اقترعتها … وصحبى حلالا بعد توفية المهر
ونزهت عن غير الدنانير قدرها … فما زلت منها اشرب التبر بالتبر
وحل لنا ما كان منها محرما … وهل يحذر المحذور فى بلد الكفر
فاهدت لى الايام فيه مودة … دعتنى فى ستر فابيت فى ستر

احن اليكم مثل ماحن تائق … الى الورد عطشان الفؤاد مصرد
ولى كبد حرى يعذبها الهوى … ولى جسد يبلى ولا يتجدد

لا ولوان فى رأسين ادخر واحدا … والقى الاعادى بعد ذاك بواحد
لاقدمت فى الهيجاء اقدام باسل … ولم اك هيابا بالدفع الشدائد
ولكن لى رأسا اذا مافقدته … وفارقنى يوما فليس بعائد

لا الم تران ثقاة الرجال … اذا الدهر ساعدهم ساعدوا
وان خانه دهره اسلموه … فلم يبق منهم له واحد
ولو علم الناس ان المريض … يموت لما عاده عائد

لا تغرب عن الاوطان فى طلب العلى … وسافر ففى الاسفار خمس فوائد
تفرج هم واكتساب معيشة … وعلم واداب وصحبة ماجد
يفوت الفتى خيرله من قيامه … بدار هوان بين ذل وحاسد

لا ومن عجب الدنيا كونى وصبوتى … اليها على سنى كانى وليدها
اجارى الليالى ليلة بعد ليلة … مشيحا كانى تربها وطريدها
وتنقصنى فى كل يوم وليلة … ونفسى على نقصانها تستزيدها

لا اذا كنت ذارأى فكن ماعزمته … فان فساد الرأى ان يترددا
وان كنت ذاعزم فانفذه عاجلا … فان فساد العزم ان يتقيدا

لا والله لوكانت الدنيا باجمعها … تبقى علينا ويأتى رزقها رغدا
ماكان من حق حر ان يذل لها … فكيف وهى متاع يضمحل غدا

لا قد شارف السبعين من اعوامه … ودنت منيته وحان حصاده
واسود مشرق لونه وتضعضعت … اركانه وابيض منه سواده

لا يفديه من نوب الزمان معاشر … احرارهم لا يلحقون بعبده
ابدت مقابحهم محاسن فعله … والضد يظهر حسنه فى ضده

لا فيا عجبا كيف يعصى الاله … ام كيف يجحده الجاحد
وفى كل شئ له آية … تدل على انه الواحد

لا اذا مضى احد يتلوه احد … وهكذا كان حكم الله يطرد
الدهر يبسط حينا ثم ينقبض … والامر ينحل يوما ثم ينعقد

لا ويكاد من كرم الطباع وليدهم … يهب التمائم ليلة الميلاد
واذا امتطى مهدا فليس يهزه … الانشيد مدائح الاجداد

لا اثنان فى زمانك ذا … لو تبتغى غير ذين لم تجد
هذا بخيل وعنده سعة … وذا جواد بغير ذات يد

ابن بشير

يتحامون لقائى مثل ما … يتحامون لقاء الاسد
مطلبى اثقل فى اعينهم … وعلى انفسهم من احد
لو رأونى وسط بحر لم يكن … احد يأخذ منهم بيدى

ابو محلم السعدى

اذا مارماك الدهر فى الضيق فانتجع … قديم الغنى فى الناس انك حامده
ولاتطلبن الخير ممن افاده … حديثا ومن لايورث المجد والده

ابن رشيق القيروانى

مما يزهدنى فى ارض اندلس … تلقيب معتضد فيها ومعتمد
القاب مملكة فى غير موضعها … كالهر يحكى انتفاخا صولة الاسد

المتلمس

ولن يقيم على ارض يسام به … الا الاذلان عير الحى والوتد
هذا على الخسف مربوط برمته … وذا يشج فلا يرثى له احد

ابو الفرج الواواء

قلنا وقد فتكت فينا لواحظها … كذا اما لقتيل الحب من قود
فامطرت لؤلؤا من نرجس وسقت … وردا وعضت على العناب بالبرد

ابو اسحق الشيرازى

جاء الربيع ووردة … ومضى الشتاء وبرده
فاشرب على وجه الحبيب … ووجنتيه وخده

لاادرى

لبس الرجال جديدهم فى عيدهم … ولبست حزن ابى الحسين جديدا
ايسرنى عيد ولم ار وجهه … فيه الابعدا لذلك عيدا
فارقته وبقيت أخلد بعده … لاكان ذاك بقا ولا تخليدا
من لم يمت جزعا لفقد حبيبه … فهو الخؤن مودة وعهودا
مت مع حبيبك ان قدرت ولا تعش … من بعد ذا لوعة مكمودا
ما ام خشف قد ملا احشاءها … حذرا عليه وجفنه تسهيدا
ان نام لم تهجع وطافت حوله … فيبيت مكلوا بها مرصودا
منى باوجع اذ رأيت نوائحا … لابى الحسين وقد لطمن خدودا
ولقد عدمت ابا حسين جلادتى … لما رأيت جمالك المفقودا
كنت الجليد على الرزايا كلها … وعلى فراقك لم أجد تجليدا
ولئن بقيت وما هلكت فان لى … أجلا وان لم أحصه معدودا
لاموت لى الا اذا الاجل انقضى … فهناك لا أتجاوز المحدودا
حزنى عليك بقدر حبك لا أرى … يوما على هذا وذاك مزيدا
ما هد ركنى بالسنين وانما … أصبحت بعدك بالاس مهدودا
باليت انى لم اكن لك والدا … وكذاك انك لم تكن مولودا

لا

كفى حزنا انى اغيب وتشهد … ومانلتقى والقلب حران مقصد
ومن عجب انى اذا الليل جننى … اقوم من الشوق الشديد واقعد

ابو نواس
سألت الندى هل انت حر فقال لا … ولكنني عبد ليحيى بن خالد
فقلت شرا قال لا بل وراثة … توارثني عن والد بعد والد

ابو الطمحان القنى
حنتنى حانيات الدهر حتى … كانى خاتل يدنو لصيد
قريب الخطو يحسب من رآنى … ولست مقيدا انى بقيد

ابو مسلم الخراسانى
ادركت بالحزم والكتمان ما عجزت … عنه ملوك بنى مروان اذ حشدوا
مازلت اسعى بجهدى فى دمارهم … والقوم فى غفلة والناس قد رقدوا
حتى ضربتهم بالسيف فانتبهوا … من نومة لم ينمها قبلهم احد
ومن رعى غنما فى ارض مسبعة … ونام عنها تولى رعيها الاسد

ابو فراس الحمدانى
قد كنت عدتى التى اسطو بها … ويدى اذا اشتد الزمان وساعدى
فرميت منك بغير ما املته … والمرء يشرق بالزلال البارد
فصبرت كالولد التقى لبره … اغضى على الم بضرب الوالد

وله
وانت الذى عرفتنى طرق العلا … وانت الذى هديتنى كل مقصد
وانت الذى بلغتنى كل غاية … صعدت اليها فوق اعناق حسدى
فيا لابسى النعمى التى جل قدرها … لقد اخلقت تلك الثياب فجدد

ابن المعتز
لاتلق الا بليل من تعاشره … فالشمس نمامة والليل قواد
كم عاشق وظلام الليل يستره … لاقى احبته والناس رقاد

ابو الفرج الببغا
لقد عز العزاء على لما … تصدى لى ليقتلنى الصدود
اذا بعد الحبيب فكل شئ … من الدنيا ولذتها بعيد

ابو بكر الخباز
اذا استثقلت او ابغضت خلقا … وسرك بعده حتى التناد
فشرده بقرض دريهمات … فان القرض داعية البعاد

عبد العزيز الديرينى
احب بنيتى ووددت انى … دفنت بنيتى فى قاع لحد
ومابى ان تهون على لكن … مخافة ان تزوق الذل بعدى
فان زوجتها رجلا فقيرا … اراها عنده والهم عندى
وان زوجتها رجلا غنيا … فيلطم خدها ويسب جدى
سألت الله يأخذها قريبا … ولو كانت احب الناس عندى

الشيخ الاكبر محيى الدين
ياغاية السؤل والمأمول ياسندى … شوقى اليك شديد لا الى احد
ذبت اشتياقا ووجدا فى محبتكم … فآه من طول شوقى آه من كمدى
يدى وضعت على قلبى مخافة ان … ينشق صدرى لما خاننى جلدى
مازال يرفعها طورا ويخفضها … حتى تكون يد الاخرى تشد يدى

ابو بشر الاندلسى
انما ازرى بقدرى اننى … لست من بابة اهل البلد
ليس منهم غير ذى مقلية … لذوى الباب او ذى الحسد

ابو تمام

فاني رأيت الشمس زيدت محبة — الى الناس ان ليست عليهم بسرمد

لبيد

ولقد سئمت من الحياة وطولها — وسؤال هذا الناس كيف لبيد
غلب الرجال وكان غير مغلب — دهر طويل دائم ممدود
يوما ارى يأتي علي وليلة — وكلاهما بعد المضاء يعود
واراه يأتي مثل يوم لقيته — لم ينتقص وضعفت وهو يزيد

قيس بن دريح

تعلق روحي روحها قبل خلقنا — ومن بعد ما كنا نطافا وفي المهد
فزاد كما زدنا فاصبح ناميا — وليس اذا متنا بمنصرم العهد
ولكنه باق على كل حادث — وزائرنا في ظلمة القبر واللحد

حسين بن مطير

لو يعبد الناس يا مهدي افضلهم — ما كان في الناس الا انت معبود
اضحت يمينك من جود مصورة — لا بل يمينك منها صور الجود
لوان من نوره مثقال خردلة — في السود طرا اذا لابيضت السود

وله

مخصرة الاوساط زانت عقودها — باحسن مما زينتها عقودها
فصفر تراقيها وحمر اكفها — وسود نواحيها وبيض خدودها

يزيد بن الطثرية

الا يا صبا نجد متى هجت من نجد — لقد زادني مسراك وجدا على وجد
ائن هتفت ورقاء في رونق الضحى — على غصن غض النبات من الرند
بكيت كما يبكي الحزين صبابة — وذبت من الوجد المبرح والجهد
وقد زعموا ان المحب اذا نأى — يمل وان النأي يشفي من الوجد
بكل تداوينا فلم يشف ما بنا — على ان قرب الدار خير من البعد

جعيفران

يا اكرم الامة موجودا — ويا اعز الناس مفقودا
لما سألت الناس عن سيد — اصبح بين الناس محمودا
قالوا جميعا انه قاسم — اشبه آباء له صيدا
لو عبد الناس سوى ربهم — لكنت في العالم معبودا

عباس بن الاحنف

يا فوز لم اهجركم لملالة — مني ولا لمقال واش حاسد
لكنني جربتكم فوجدتكم — لا تصبرون على طعام واحد

ابو عطاء السندي

اما ابوك فعين الجود تعرفه — وانت اشبه خلق الله بالجود
ماينبت العود الا في ارومته — ولا يكون الجنى الا من العود

ابو نواس

عذب قلبي ولا اقول بمن — خافه لا اخاف من احد
اذا تفكرت في هواي له — لمست رأسي هل طار عن جسدي

وله

كأس اذا انحدرت من كف شاربها — اعدته حمرتها في العين والخد
فالخمر ياقوتة والكأس لؤلؤة — من كف جارية ممشوقة القد
تسقيك من يدها درا ومن فمها — خمرا فمالك من سكرين من بد

المتنبي

خليلى انى لا ارى غير شاعر … فلم منهم الدعوى ومنى القصائد
فلا تعجبا ان السيوف كثيرة … ولكن سيف الدولة اليوم واحد
له من كريم الطبع فى الحرب منتض … ومن عادة الاحسان والصفح غامد
ولما رأيت الناس دون محله … تيقنت ان الدهر للناس ناقد
اخو غزوات ما تغب سيوفه … رقابهم الا وسيحان جامد
فلم يبق الا من حماها من الظبى … لمى شفتيها والثدى النواهد
تبكى عليهن البطاريق فى الدجى … وهن لدينا ملقيات كواسد
بذا قضت الايام ما بين اهلها … مصائب قوم عند قوم فوائد
ومن شرف الايام انك فيهم … على القتل موموق كانك شاكد
وان دما اجريته بك فاخر … وان فؤادا رعته لك حامد
وكل يرى طرق الشجاعة والندى … ولكن طبع النفس للنفس قائد
نهبت من الاعمار مالو حويته … لهنئت الدنيا بانك خالد
فانت حسام الملك والله ضارب … وانت لواء الدين والله عاقد
احبك يا شمس الزمان وبدره … وان لامنى فيك السهى والفراقد
وذاك لان الفضل عندك باهر … وليس لان العيش عندك بارد
فان قليل الحب بالعقل صالح … وان كثير الحب بالجهل فاسد

وله

اكلما اغتال عبد السوء سيده … اوخانه فله فى مصر تمهيد
صار الخصى امام الابقين بها … فالحر مستعبد والعبد معبود
نامت نواطر مصر عن ثعالبها … فقد بشمن وما تفنى العناقيد
العبد ليس لحر صالح باخ … لوانه فى ثياب الحر مولود
لا تشتر العبد الا والعصا معه … ان العبيد لانجاس مناكيد

وله

فان الجرح ينفر بعد حين … اذا كان البناء على فساد
وان الماء تجرى من جماد … وان النار تخرج من زناد

وله

فلا مجد فى الدنيا لمن قل ماله … ولا مال فى الدنيا لمن قل مجده
وفى الناس من يرضى بميسور عيشه … ومركوبه رجلاه والثوب جلده

ابو تمام الطائى

غدت تستجير الدمع خوف نوى غد … وعاد قتادا عندها كل مرقد
وانقذها من غمرة الموت انه … صدود فراق لا صدود تعمد
فاجرى لها الاشفاق دمعا موردا … من الدم يجرى فوق خد مورد
هى البدر يغنيها تورد وجهها … الى كل من لاقت وان لم تودد
ولكننى لم احو وفرا مجمعا … ففزت به الا بشمل مبدد
ولم تعطنى الايام نوما مسكنا … الذ به الا بنوم مشرد
وطول مقام المرء فى الحى مخلق … لديباجتيه فاغترب تتجدد

ابن المعتز

فالبدر يطلع من ضياء جبينه … والشمس تغرب في شقائق خده
ملك الجمال باسره فكأنما … حسن البرية كلها من عنده

ابو عامر الوزير

امن بعد احكام التجارب ينبغي … لدى سقوط الطير في غابة الاسد
ولا انا ممن يغلب الحب عقله … ولا جاهل ما يدعيه اولوا الحسد
فان كنت روحي قد وهبتك طائعا … وكيف ترد الروح ان فارق البدن

علم الدين البغدادي

فلا تحسبوا انى تغيرت بعدكم … عن العهد لا كان المغير للعهد
غرامي غرامي والهوى ذلك الهوى … ووجدي بكم وجدي وودي لكم ودي
وليس محبا من يدوم وداده … مع الوصل لكن من يدوم مع الصد

الامام الشافعي

محن الزمان كثيرة لا تنقضي … وسروره يأتيك كالاعياد
ملك الاكابر فاسترق رقابهم … وتراه رقا في يد الاوغاد

الخياط المدني

لمست بكفي كفه ابتغي الغنى … ولم ادر ان الجود من كفه يعدي
فلا انا مما قد أفاد ذوو الغنى … افدت واعداني فاتلف ما عندي

الكميت

سألناه الجزيل فما تلكى … واعطى فوق منيتنا وزادا
واحسن ثم احسن ثم عدنا … فاحسن ثم احسن ثم عادا
مرارا لا اعود اليه الا … تبسم ضاحكا وثنى الوسادا

ابو كلثوم بن عمرو العتا[بي]

دعيني تجئني منيتي مطمئنة … ولم اتجشم هول تلك الموارد
فان كريمات المعالي مشوبة … بمستودعات من بطون الاساود
وان الذي يرقى من المجد والعلا … ملقى بانواع الاذى والمكائد

جرير

فان تك قد مللت الآن مني … فسوف ترى مجانبتي وبعدي
وسوف تلوم نفسك ان بقينا … وتبلو الناس والاخوان بعدي
فلا والله لا انساك حتى … اوسد مضجعي وازور لحدي

ابو بكر الخوارزمي

رأيت العقل ينفع وهو قصد … ويلقى في المهالك اذ يزيد
كمثل الدرع ان خفت اجنت … وان ثقلت فحاملها جهيد
ومثل الماء يروى منه قدر … ويقتل منه بالفرق المزيد

المستعصم بالله

واخوان حسبتهم دروعا … فكانوها ولكن للاعادي
وخلتهم سهاما صائبات … فكانوها ولكن في فؤادي
وقالوا قد صفت منا قلوب … فقد صدقوا ولكن من ودادي

قنالي زاده علي افندي

فاضت عبرات مدامعي بالجود … هيهات قد استويت باعلى الجودي
من ينطفي نار شوقنا كالدمع … يا اندية الجفون جودي جودي

سعدي چلبي

ماحن حمامة فويق العود … الا وتحرق الحشا كالعود
ابكي واقول منذ فارقتكم … يا ازمنة الوصال عودي عودي

حاتم

توسع قليلا او يكن ثم حسبنا ... وموقدها البادى اعف واجد
كذاك امور الناس راض دنية ... وسام الى فرع العلا متورد
فمنهم جواد قد تلفت حوله ... ومنهم لئيم دائم الطرف اقود
وداع دعانى دعوة فاجبته ... وهل يدع الداعين الا اليلندد

يزيد بن معاويه

نالت على يدها ما لم تنله يدى ... نقش على معصم اوهت به جلدى
كانه طرف نمل فى انا ملها ... اوروضة رصعتها السحب بالبرد
مليحة لو رأتها الشمس ما طلعت ... من بعد رؤيتها يوم على احد
سألتها الوصل قالت لاتكن عبثا ... من رام منا وصالا مات بالكمد
واسترجعت سألت عنى فقيل لها ... ما فيه من رمق دقت يدا بيد

محمد بن اميه

اقول لهم كروا الحديث الذى مضى ... وذكراك من بين الانام اريد
انا شده الا اعاد حديثه ... كانى بطئ الفهم حين يعيد

عتبة بن الحباب

اراكم بقلبى من بلاد بعيدة ... تراكم ترونى فى القلوب على البعد
فؤادى وطرفى يأسفان عليكم ... وعندكم روحى وذكركم عندى
ولست الذ العيش حتى اراكم ... ولو كنت فى الفردوس او جنة الخلد

على بن الجهم

قالوا حبست فقلت ليس بضائرى ... حبسى واى مهند لا يغمد
والشمس لولا انها محجوبة ... عن ناظريك لما اضاء الفرقد
والنار فى احجارها مخبوءة ... لا تصطلى ان لم تثرها الازند
والحبس ما لم تغشه لدنية ... شنعاء نعم المنزل المتودد
بيت يجدد للكريم كرامة ... ويزار فيه ولا يزور ويحمد
لو لم يكن فى الحبس الا انه ... لا تستذلك بالحجاب الاعبد
لا يؤيسنك من تفرج نكبة ... خطب رماك به الزمان الانكد
كم من عليل قد تخطاه الردى ... فنجا ومات طبيبه والعود

كوپريلى زاده عبد الله پاشا

سقى مسبلات المزن اين توجهت ... نوى ام عمرو ماتروح وتغتدى
فحبى لها فى مضمر القلب قائم ... بحسن دوام فى مغيبى ومشهدى
تذكرت من فارقته فتبادرت ... دموعى مثل اللؤلؤ المتبدد
كان لم يكن ما بيننا من زيارة ... وما كان من عهد وحسن تودد
فلولا اتقاء الله يوم وداعه ... قتلت اذا نفسى ولم اتردد
اعاذل قد اكثرت لومى سفاهة ... على غير حق فاعذرينى او ابعدى
فان كنت لا تدرين ما بى من الهوى ... فلا تعذلى فى مجزعى وتلددى
وقد كنت قبل اليوم والشمل جامع ... احاذر مما كان يحدث فى غد

ابن المعشر

قد تكامل فى نهاية حسنه ... مثل القضيب على رشاقة قده

ورقة

لاتعبدون الهـا غير خالقكم   فان دعوكم فقولوا بيننا جدد
سبحان ذى العرش سبحانا نعوذ به   وقبل قد سبح الجودى والجمد
مسخر كل ما تحت السماء له   لاينبغى ان يناوى ملكه احد
لاشئ مما نرى تبقى بشاشته   يبقى الاله ويودى المال والولد
لم تغن عن هرمز يوما خزائنه   والخلد قد حاولت عاد مما خلدوا
ولاسليمان اذ دان الشعوب له   والجن والانس تجرى بينها البرد

كثير

لقد هجرت سعدى وطال صدودها   وعاود عينى دمعها وسهودها
وكنت اذا مازرت سعدى بأرضها   ارى الارض تطوى لى ويدنو بعيدها
منعمة لم تلق بؤس معيشة   هى الخلد فى الدنيا لمن يستفيدها
هى الخلد مادامت لاهلك جارة   وهل دام فى الدنيا لنفس خلودها
الا ليت شعرى بعدنا هل تغيرت   عن العهد ام امست كعهدى عهودها
اذا ذكرتها النفس جنت بذكرها   وريعت وجنت واستخف جليدها
فلو كان مابى الجبال لهدها   وان كان فى الدنيا شديدا هدودها
فكيف يود القلب من لايوده   بلى قد تريد النفس من لايريدها
فاصبحت ذانفسين نفس مريضة   من اليأس ماينفك هم يعودها
ونفس اذا ما كنت وحدى تقطعت   كما انسل من ذات النظام فريدها
فلم تبد لى يأسا ففى اليأس راحة   ولم تبد لى جودا فينفع جودها

جميل

ايا ليت ايام الصفاء جديد   ودهرا تولى يابثين يعود
علقت الهوى منها وليدا فلم يزل   الى الان ينمى حبها ويزيد
فافنيت عيشى بانتظار نوالها   وابليت بذاك الدهر وهو جديد
فتبقى كما كنا نكون وانتم   صديق واذ ماتبذلين زهيد
فقد تلتقى الاهواء من بعد يأسها   وقد تطلب الحاجات وهى بعيد
يموت الهوى منى اذا ما لقيتها   ويحيى اذا فارقتها فيعود
فمن يعط فى الدنيا قريبا كمثلها   فذلك فى عيش الحياة رشيد

حاتم الطائى

هل الدهر الا اليوم اوامس اوغد   كذاك الزمان بيننا يتردد
يرد علينا ليلة بعد يومها   فلا نحن ما نبقى ولا الدهر ينفد
فاقسمت لا امشى على سر جارتى   يد الدهر ما دام الحمام يغرد
ولا اشترى مالا بغدر علمته   الا كل مال خالط الغدر انكد
اذا كان بعض المال ربا لاهله   فانى بحمد الله مالى معبد
يفك به العانى ويؤكل طيبا   ويعطى اذا من البخيل المصرد
اذا ما البخيل الخب اخمد ناره   اقول لمن يصلى بنارى اوقدوا

عمرو بن معدى

قوم اذا لبسوا الحدى ـ … د تمروا حلقا وقدا
كل امرئ يجرى الى … يوم الهياج بما استعدا
لما رأيت نساءنا … يفحصن بالمعزاء شدا
وبدت لميس كانها … بدر السماء اذا تبدا
وبدت محاسنها التى … تخفى وكان الامر جدا
نازلت كبشهم ولم … ار من نزال الكبش بدا
هم ينذرون دمى وأن … ذر ان لقيت بان اشدا
كم من اخ لى صالح … بوأته بيدى لحدا
ما ان جزعت ولا هلع ـ … ت ولا يرد بكاى زندا
البسته اثوابه … وخلقت يوم خلقت جلدا
اغنى غناء الذاهبى ـ … ن اعد للاعداء عدا
ذهب الذين احبهم … وبقيت مثل السيف فردا

مجنون العامرى

اقول لاصحابى هى الشمس ضوءها … قريب ولكن فى تناولها بعد
لقد عارضتنا ريح ليلى بنفحة … على كبدى من طيب ارواحها برد
فازلت مغشيا على وقد مضت … اناة ولا عندى جواب ولارد
اقلب بالايدى واهلى تعوالى … يفدوننى لويستطيعون ان يفدوا
ولم يبق الاالجلد والعظم عاريا … ولاعظم لى ان دام مابى ولاجلد
ادنياى مالى فى انقطاعى وغربتى … اليك ثوابا منك دين ولا نقد
عدينى بنفسى انت وعدا فربما … جلى كربة المكروب عن قلبه الوعد
وقد يبتلى قوم ولا كبليتى … ولا مثل وجدى فى الشقا بكم وجد
غزتنى جنود الحب من كل جانب … اذا حان من جند قفول اتى جند

وله

اذا قربت دارى كلفت وان نأت … اسفت فلا بالقرب اسلو ولا البعد
وان وعدت زاد الهوى لانتظارها … وان بخلت بالوعد مت على الوعد
ففى كل حب لامحالة فرحة … وحبك مافيه سوى محكم الجهد

ابن الفياض

قم فاسقنى بين خفق النأى والعود … ولاتبع طيب موجود بمفقود
كاسا اذا ابصرت فى القوم محتشما … قال السرور له قم غير مطرود
نحن الشهود وخفق العود خاطبها … تزوج ابن سحاب بنت عنقود

ابو العتاهية

فتشت ذى الدنيا فليس بها … احد اراه لآخر حامد
حتى كأن الناس كلهم … قد أفرغوا فى قالب واحد

ورقة بن نوفل

لقد نصحت لاقوام وقلت لهم … انا النذير فلا يغرركم احد

وكان فؤادى خاليا قبل حبكم ... وكان بذكر الخلق يلهو ويمزح لا
فلما دعا قلبي هواك اجابه ... فلست اراه عن فنائك يبرح
رميت ببين منك ان كنت كاذبا ... وان كنت فى الدنيا بغيرك افرح
وان كان شئ فى البلاد باسرها ... اذا غبت عن عينى بعيش يملح
فان شئت واصلنى وان شئت لاتصل ... فلست ارى قلبي بغيرك يصلح

ملكنا فكان العفو منا سجية ... فلما ملكتم سال بالدمع ابطح لا
وحللتم قتل الاسارى وطالما ... غدونا على الاسرى نمن ونصفح
وحسبكم هذا التفاوت بيننا ... وكل اناء بالذى فيه ينضح
اما لى فى بلاد الله باب ... يؤدينى الى سبل النجاح لا
بلى فى الارض متسع عريض ... ولكنى منعت عن البراح
ومايغنى العقاب عيان صيد ... اذا كان العقاب بلاجناح

وقالوا فلان فى الورى لك شاتم ... وانت له دون الخلائق تمدح لا
فقلت ذروه مابه وطباعه ... فكل اناء بالذى فيه ينضح
اذا الكلب لايؤذيك عند نبيحه ... فذره الى يوم القيامة ينبح

وليل كواكبه لاتسير ... ولا هو منها يطيق البراحا لا
كيوم القيامة فى طوله ... على من يراقب فيه الصباحا

لله در الشيب من واعظ ... وناصح منهاجه واضح لا
كل امرئ يحجبه شانه ... وحادث الدهر له فاضح

وقالوا دع مراقبة الثريا ... ونم فالليل مسود الجناح لا
فقلت وهل افاق القلب حتى ... افرق بين ليلى والصباح
ارى فى منامى كل شئ يسوءنى ... ورؤياى بعد النوم ادهى واقبح لا
فان كان خيرا فهو اضغاث احلام ... وان كان شرا جاءنى قبل اصبح
بلاد الله واسعة فضاء ... ورزق الله فى الدنيا فسيح لا
فقل للقاعدين على هوان ... اذا ضاقت بكم ارض فسيحوا

ليس الجمال بمئزر ... فاعلم وان رديت بردا عمرو بن معدى كرب
ان الجمال معادن ... ومناقب اورثن مجدا
اعددت للحدثان سا- ... بغة وعداء علندا
نهدا وذا شطب يقد- ... د البيض والابدان قدا
وعلمت انى يوم ذا- ... ك منازل كعبا ونهدا

ابونواس

مانلت آخذ روح الزق فى لطف ... واستبيح دما من غير مجروح
حتى انثنيت ولى روحان فى جسد ... والزق مطرح جسم بلا روح

وله

انت الذى تأخذ الايدى بحجرته ... اذا الزمان على انيابه كلحا
وكلت بالدهر عينا غير غافلة ... من جود كفك تأسو كلما جرحا

شيخ محيي الدين العربي

اذا رأت اهل بيتى الكيس ممتلئا ... تبسمت ودنت منى تمازحنى
وان رأته خليا من دراهمه ... تجهمت وانثنت عنى تقابحنى

عضد الدولة

طربت الى الصبوح مع الصباح ... وشرب الراح والغرر الملاح
وكان الثلج كالكافور نثرا ... ونارى بين نارنجى وراحى
فشمومى ومشروبى ونارى ... وثلجى والصباح مع الصباح
لهيب فى لهيب فى لهيب ... صباح فى صباح فى صباح

عبدان

وقالوا فى الهجاء عليك اثم ... وليس الاثم الا فى المديح
لانى ان مدحت مدحت زورا ... واهجو حين اهجو بالصحيح

ابن المعتز

خل الزمان اذا تقاعس او جمح ... واشك الهموم الى المدامة والقدح
ودع الزمان فكم رفيق صالح ... قد رام اصلاح الزمان فما صلح

عبد الله بن الحجاج

اعوذ بثوبيك اللذين ارتداهما ... كريم الثنا من جيبه المسك ينفح
فان كنت مأكولا فكن انت آكلى ... وان كنت مذبوحا فكن انت تذبح

المسكين الدارمى

اخاك اخاك ان من لا اخا له ... كساع الى الهيجاء بغير سلاح
وان ابن عم المرء فاعلم جناحه ... وهل ينهض البازى بغير جناح

العتابى

تساوى اهل دهرك فى المساوى ... فما يستحسنون سوى القبيح
وصار الناس كلهم غثاء ... فما يرجون للامر النجيح
واضحى الجود عندهم جنونا ... فما يستعقلون سوى الشحيح
وكانوا يغضبون من الاهاجى ... فصاروا يغضبون من المديح

ابو الفراس الحمدانى

لم اؤاخذك بالجفاء لانى ... واثق منك بالوفا الصحيح
فجميل العدو غير جميل ... وقبيح الصديق غير قبيح

لا ادرى

ولا تعجبن لشيخ ابن ... بغنى اغن ون طفح
فان المدام تقوى العظام ... وتشفى السقام وتنفى الترح
واصفى السرور اذا ما الوقور ... اماط ستور الحيا واطرح
واحلى الغرام اذا المستهام ... ازال اكتتام الهوى وافتضح
وجل فى المحال ولو بالمحال ... ودع ما يقال وخذ ما صلح
وفارق اباك اذا ما اباك ... ومد الشباك وصد من سنح

محمد بن وهيب

اذا اختلجت عيني رأت من تحبه ... فدام لعيني ما حييت اختلاجها
وماذقت كاسا مذ علقت بحبها ... فاشربه الا ودمعي مزاجها

ابو الفتح البستي

الم تر ان المرء طول حياته ... معنى بامر لايزال يعالجه
كذلك دود القز ينسج دائما ... ويهلك غما وسط ما هو ناسجه

لا

اذا تضايق امر فانتظر فرجا ... فاضيق الامر ادناه الى الفرج
عسى كربة امسيت فيها مقيمة ... يكون لنا فيها رجاء ومخرج

ابو بكر بن عمار الاند

سجاياك ان عافيت اندى واسمح ... وعذرك ان عاقبت اولى واوضح
وان كان بين الخطتين مزية ... فانت الى الادنى من الله اجنح
وماذا عسى الاعداء ان يتزيدوا ... سوى ان ذنبي ثابت ومصحح
وان رجائي ان عندك غير ما ... يخوض عدوي اليوم فيه ويمرح
اقلني بما بيني وبينك من رضا ... له نحو روح الله باب مفتح
ولاتلتفت قول الوشاة وزورهم ... فكل اناء بالذي فيه يرشح
وقالوا سيجزيه فلان بذنبه ... فقلت وقد يعفو فلان ويصفح
الا ان بطشا للمؤيد يرتمي ... ولكن حلما للمؤيد يرجح
وبين ضلوعي من هواه تميمة ... ستشفع لو ان الحمام يجلح
سلام عليه كيف داربه الهوى ... الي فيدنو اوعلى فيبزح
ويهنيه ان مت السلو فانني ... اموت ولي شوق اليه مبرح

كمال الدين بن النبي

قم ياغلام ودع مقالة من نصح ... فالديك قد صدع الدجا لما صدح
خفيت تباشير الصباح فاسقني ... ماضل في الظلماء من قدح القدح
صهباء مالمعت بكف مديرها ... لقطب الا تهلل وانشرح
تالله مامزج المدام بمائها ... لكنه مزج المسرة بالفرح
هي صفوة كرم الكريم فما سرت ... سراؤها في باخل الا سمح
من كف فتان اللحاظ بوجهه ... عذر لمن خلع العذار أو افتضح

اشجع السلمي

مضى ابن سعيد حيث لم يبق مشرق ... ولامغرب الا له فيه مادح
وما كنت ادري مافواضل كفه ... على الناس حتى غيبته الصفائح
سأبكيك مافاضت دموعي فان تغض ... فحسبك مني ماتكن الجوانح
وما انا من رزء وان جل نازع ... ولا بسرور بعد فقدك فارح
لئن حسنت فيك المراثي بذكرها ... فقد حسنت من قبل فيك المدائح

لا
و لى زفرات لو يدمن قتلتنى ... بشوق الى نادى التى قد تولت
اذا قلت هذى زفرة اليوم قد مضت ... فمن لى بأخرى فى غد قد اظلت
ابا منشر الموتى أعنى على التى ... بها نهلت نفسى سقاما وعلت
لقد بخلت حتى لو انى سألتها ... قذى العين من سافى التراب لضنت

لا
لا تغبطن وزيرا للملوك وان ... احله الدهر منهم فوق رتبته
واعلم بان له يوم تمور به ال ... ارض اطربا كما مارت لهيبته
هرون وهو اخو موسى وناصره ... لولا الوزارة لم يؤخذ بلحيته

لا
شاور سواك اذا نابتك نائبة ... يوما وان كنت من اهل المشورات
فالعين تلقى كفاحا مانأى ودنى ... ولا ترى نفسها الا بمرآة

لا
ولا ينفع الآداب والعلم والحجى ... وصاحبها عند الكمال يموت
كما مات لقمان الحكيم وابنه ... وكلهم تحت التراب صموت

لا
و يتضح الاحوال عندك ذا ... بمر عشاء او بكور غداة
اذا اعلمتك الحادثات بماضى ... كذلك ينبئك الزمان لآت

لا
اذا ان المرء حين الطفل يأتى ... وتأخير الصلوة الى الممات
دليل ان محياه قليل ... كما بين الاذان الى الصلوة

لا
اذا عرضت للفتى لحية ... وطالت وصارت الى سرته
فقد ضاق عقل الفتى عندنا ... بمقدار ما زاد من لحيته

الحصكفى
و نديم بت اعذله ... و يرى عذلى من العبث
قلت ان الخمر مخبثة ... قال حاشاها من الخبث
قلت منها القئ قال نعم ... شرفت عن مخرج الخبث
قلت للازمات تشربها ... قال طيب العيش فى الرفث

ابن صامرة الاندلسى
اسعد بمالك فى الحياة ولا تكن ... تبقى عليه حذار فقر حادث
فالبخل بين الحادثين وانما ... مال البخيل لحادث او وارث

لا
ايظلمنى الزمان وانت فيه ... وتأكلنى الكلاب وانت ليث
ويروى من حياضك كل صاد ... واعطش فى حماك وانت غيث

على
لئن كنت محتاجا الى الحلم اننى ... الى الجهل فى بعض الاحايين احوج
و لى فرس للخير بالخير ملجم ... ولى فرس للشر بالشر مسرج
فمن شاء تقويمى فانى مقوم ... ومن شاء تعويجى فانى معوج
وما كنت ارضى الجهل جدا ولا ابا ... ولكننى ارضى به حين احوج
فان قال بعض الناس فيه سماجة ... لقد صدقوا والذل بالحر اسمج

ابو بكر الخالدى
فدمعتى ذوب ياقوت على ذهب ودمعه ذوب در فوق ياقوت

ابن ليون الاندلسى
سلامة الانسان فى وحدته وانسه فيها وفى حرفته
ما بقى اليوم صديق ولا من ترتجى النصرة فى صحبته
فقر فى بيتك تسلم ودع من ابتلى بالناس فى محنته

ابو نواس
عجبت من ابليس فى تيهه وخبث ما اضمر من نيته
تاه على آدم فى سجدة وصار قوادا لذريته

عبدان
فى مشيبى شماتة لعداتى وهو ناع منغص لحياتى
ويعيب الخضاب قوم وفيه لى انس الى حضور وفاتى
لا ومن يعلم السرائر منى ماله رمت خلة الغانيات
اغارمت ان اغيب عنى ما تريدنيه كل يوم مراتى
فهو ناع الى نفسى ومن ذا سره ان يرى وجوه النعاة

ابو تمام الطائى
ظبى من الترك من هندى ناظره فى كل جارحة منا جراحات
رشاقة الرمح من اعطافه وله باسهم اللحظ فى العشاق رشقات
صفا فابصرت وجهى فى محاسنه والمرء للمرء فيما قيل مرآت

برهان الدين القيرا[طى]
افدى ليالى انس قد ظفرت بها من الزمان وللايام غفلات
يطوف بالشمس فيما بيننا قمر نيران خديه للعشاق جنات
جلا الحبا عروسا فى الكؤس لها من الحباب عقود لؤلؤيات
طابت فان تاه عنها ذهن شاربها هداه من نشرها المسكى نفحات

وله
كم ليلة نادمت بدر سمائها والشمس تشرق فى اكف سقاتها
والبدر يستتر بالغمام ويجتلى كتنفس الحسناء فى مرآتها
خالفت فى الصهباء كل مفند وسعيت مجتهدا الى حاناتها
فتحير الخمار اين دنانها حتى اهتدى بالطيب من نفحاتها
فشممتها ورأيتها ولمستها وشربتها وسمعت حسن صفاتها
ياصاح قد نطق الهزار مؤذنا ايليق بالاوتار طول سكاتها
فحذار تفاع الشمس من كاساتها وقم صلاة اللهو فى اوقاتها
ان كان عندك ياشراب بقية مما تزيل به العقول فهاتها

لا
الا قاتل الله الحمامة غدوة على الغصن ماذا هيجت حين غنت
فغنت بصوت اعجمى فهيجت هواى الذى كانت ضلوعى اكنت
فلو قطرت عين امرئ من صبابة دما قطرت عينى دما والمت
فما سكتت حتى اويت لصوتها وقلت ارى هذى الحمامة جنت

لسان الدين

وكنـا عظاما فصرنا عظـاما ... وكنـا نقوت وهـا نحن قوت
وكنـا شموس سمـاء العلا ... غربنـا فنـاحت علينا السموت
ومن كـان منتظرا للزوال ... فكيف يؤمل منه اثبوت
فكم اسلمت ذا الحسام الظبا ... وذوالبخت كم جدلته البخوت
وكم سيق لقبر فى خرقة ... فتى ملئت من كساه التخوت
فقل للعدا ذهب ابن الخطيب ... وفات ومن ذا الذى لايفوت
ومن كان يفرح منهم له ... فقـل يفرح من اليوم لايموت
سيبلى الجديد اذا ما المدى ... تتـابع آحاده والسبوت
ولاتغترر بسراب الحيـات ... فانك عمـا قريب تموت

صفى الدين الحلى

تاب الزمـان من الذنوب فوات ... واغنم لذيذ العيش قبـل فوات
تم السرور فقم بنا ياصاحبي ... نستدرك الماضى بنهب الآتى
توج بكاسات الطلا هـام الربا ... فى روضة مطاولة الزهرات
تغدو سلاف القطر دائرة بها ... والكاس دائرة بكف سقاة
تلف النضـار على العقـار غنيمتى ... وفراغ راحاتى على الراحات
تركى لأكياس النضـار جهالة ... من ذا احق بهـا من الكاسـات
تبت يدا من تاب عن رشف الطلا ... والكاس متقـد لخد فتـاة
تابع الى اوقاتها داعى الصبـا ... والحب لمـا فيها من الآيات
تم بهـا نقص السرور فانها ... عند الكرام تتمة اللذات

بكر بن النطاح

اقول لمرتاد الندى عنـد مالك ... تمسك بجدوى مالك وصلاته
فتى جعل الدنيـا وقاء لعرضه ... واسداءه المعروف عند عداته
ولو خذلت امواله جود كفه ... لقـاسم من يرجوه شطر حياته
ولو لم يجز فى العمر قسما لطالب ... وجازله الاعطاء من حسناته
لجاد بها من غير كفر لربه ... واشركه فى صومه وصلاته

ابو حامد الانطاكى

وقد مجنت وعلمت الجنـون فما ... ادعى بشئ سوى رب المجانات
وذلك انى رأيت العقل مطرحا ... فجئت اهل زمانى بالحماقات
افدى الذين نأوا والدار دانية ... وشتتوا بالجفا شمل المودات
كم قد نتفت سبالى فى صدودهم ... والصد اصعب من نتف السبالات
سقيا ورعيا لايام لنا سلفت ... بالقصف قصرها طيب اللذاذات
اذ لااروح ولااغدو الى وطن ... الا الى ربع خمار وحانات
لونيل بالجد فى العلياء منزلة ... لنلت بالجد اعنان السماوات

ابو بكر الخالدى

يانفس موتى فقد حد الأسى موتى ... ما كنت اول صب غير مبخوت
بكى الى غداة البين حين رأى ... دمعى تفيض وحالى حال مبهوت

له

تموت الاسد فى الغابات جوعا … ولحم الضأن يرمى للكلاب
وخنزير ينام على سرير … وذو فضل ينام على التراب

وله

عقرت شويهتى وفجعت قومى … لشاتهم وانت لها ربيب
غذيت بدرها ورويت منها … فمن انباك ان اباك ذئب
اذا كان الطباع طباع سوء … فلا ابن يفيد ولا حليب

ان فاتنى الذهب المسكوك وانقرضت … عقود در عليها عذلى عتبوا
فالخمر تبر تربى الدر من حبب … ترد مافاتنى وانقادلى الطرب
فالخمر بحر سرور والحباب به … درطغى ولانى البحر قدرسبوا
وابست الكيميا فى غيرها وجدت … وكلما قيل فى ابوابها كذب
قيراط خمر على قنطار من حزن … يعود فى الحال افراحا وينقلب
عناصر اربع فى الكاس قد جمعت … وفوقها فلك السيار والشهب
ماء ونار هواء ارضها قدح … وطوقها فلك والانجم الحبب
صفراء فاقعة فى الكاس صافية … كالتبر لامعة كانما سحب
راووق خمر الثريا عند مطلعها … وعند مغربها عنقودها العنب

امام زين العابدين رضى الله عنه

الا ايها المقصود فى كل حاجة … شكوت اليك الضر فارحم شكايتى
الا يارجائى انت تكشف كربتى … فهب لى ذنوبى كلها واقض حاجتى
اتيت باعمال قباح رديئة … وما فى الورى عبد جنى كجنايتى
اتحرقنى بالنار ياغاية المنى … فاين رجائى ثم اين مخافتى

ابراهيم الخواص

صبرت على اللذات لماتولت … والزمت نفسى صبرها فاستمرت
صبرت على بعض الاذى خوف كله … ودافعت عن نفسى لنفسى فعزت
وجرعتها المكروه حتى تدربت … ولولم اجرعها اذن لاشمأزت
الارب ذل ساق للنفس عزة … ويارب نفس بالتذلل عزت
اذا مامددت الكف التمس الغنى … الى غير من قال اسئلونى شلت

لسان الدين بن الخطيب الاندلسى

سأصبر جهدى ان فى الصبر عزة … وارضى بدنياى وان هى قلت
بعدنا وان جاورتنا البيوت … وجئنا بوعظ ونحن صموت
واصواتنا سكنت دفعة … كجهر الصلاة تلاه القنوت
ومدت وقد انكرتنا الشباب … علينا نساجها العنكبوت

لا ياحسن من سرقت عيني وانتهبت … والعين تسرق احيانا وتنتهب
اذايد سرقت فالقطع يلزمها … والقطع في سرق العينين لايجب

لا لوكان لي قلبان عشت بواحد … وتركت قلبا في هواكم يعذب
ولكن لي قلبا تملكه الهوى … فلا العيش يهني لي ولا الموت اقرب
مثلت روحي كالعصفور في يد مرضع … يذوق حمام الموت والطفل يلعب
فلا الطفل ذو عقل يحن لمابه … ولا الطير ذو ريش يطير فيهرب
يامعشر العشاق مت صبابة … كما مات بالهجران قيس معذب

لا لايوجد الرزق بالامعان في الطلب … ولا بكد ولا حرص ولا تعب
بل الحظوظ التي تعلو بصاحبها … لا بالخطوط التي في سائر الكتب
كم من غلام اديب فيصل ذكر … شهم مهيب كحد السيف ذي الشطب
يمسي ويضحي من الافلاس في تعب … يقلب الكف بالنيران واللهب
وآخر جاف طبع لاخلاق له … مذ يذب العقل ثورا ننتن الذنب
لايعرف الميم من واو اذا كتبا … ولا يميز بين التين والعنب
قداقبلت نحوه الايام ضاحكة … واخدمته الليالي كل ذي حسب

لا توقف عاشقان على ارتياب … ارادا الوصل من بعد اجتناب
فلا هذا يمل عتاب هذا … ولا هذا يمل من الجواب
فلاعيش ككوصل بعد هجر … ولا شيء الذ من العتاب

لا عدوك من صديقك مستفاد … فلا تستكثرن من الصحاب
فان الداء اكثر ماتراه … يكون من الطعام والشراب

لا لوكان عجبك مثل عقلك لم يكن … لك وزن خردلة من الاعجاب
او كان عقلك مثل عجبك لم يكن … احد بفوقك من ذوي الالباب

لا وما نبالي اذا ارواحنا سلمت … بما فقدناه من مال ومن نسب
فالمال مكتسب والعز مرتجع … اذا النفوس وقاها الله من عطب

لا يعد رفيع القوم من كان عاقلا … وان لم يكن في قومه بحسيب
اذا حل ارضا عاش فيها بعقله … وما عاقل في بلدة بغريب

لا لاتمدحن امرأ حتى تجربه … ولا تذمنه من غير تجريب
ان الرجال صناديق مقفلة … ومامفاتيحها الا التجاريب

لا اكتم الاسرار لكن انمها ولا ترك الاسرار تغلى على قلبى لا
وان قليل العقل من بات ليلة تقلبه الاسرار جنبا الى جنب

ما الناس الامع الدنيا وصاحبها فكلما انقلبت يوما به انقلبوا لا
يعظمون اخا الدنيا فان وثبت يوما عليه بما لا يشتهى وثبوا

لا تسألن بنى آدم حاجة وسل الذى ابوابه لا تحجب لا
الله يغضب ان تركت سؤاله وبنى آدم حين يسئل يغضب

اذا لم يسالمك الزمان فحارب وباعد اذا لم تنتفع بالاقارب لا
ولا تحتقر كيد الضعيف فربما تموت الافاعى من سموم العقارب
فقد هد قدما عرش بلقيس هدهد وخرب فأر قبل ذا سد مأرب
اذا كان رأس المال عمرك فاحترز عليه من التضييع فى غير واجب
فبين اختلاف الليل والصبح معرك يكر علينا جيشه بالعجائب

كان الندامى والسقاة ودننا وكاساتنا فى الروض تملى وتشرب لا
شموس واقمار وفلك وانجم ونور ونوار وشرق ومغرب

تحب عدوى وتزعم اننى أوردك ان الرائى لعازب لا
وليس اخى من ودنى بلسانه ولكن اخى من ودنى وهو غائب

وصل الكتاب فلا عدمت أناملا عبثت به حتى تصوغ طيبا لا
ففضضته وقرأته ووجدته لحنى أوجاع القلوب طبيبا
فكأنه موسى اعيد لامه او ثوب يوسف قد أتى يعقوبا

شتاء تلصق الاشداق منه وبرد يجعل الولدان شيبا لا
وارض تزلق الاقدام فيها فما تمشى بها الا دبيبا

وذو يقظات مستمر مريرها اذا الدهر لاقاها اضمحلت نوائبه لا
بصير باعقاب الامور كانما يخاطبه من كل امر عواقبه
واين يفر الحزم منه وانما مرائى الامور المشكلات تجاربه

واذا بليت بجاهل متحكم يجد المحال من الامور صوابا لا
اوليته منى السكوت وربما كان السكوت عن الجواب جوابا

يغطى عيوب المرء كثرة ماله يصدق فيما قال وهو كذوبا لا
ويزرى بعقل المرء قلة ماله يحمقه الاقوام وهو لبيب

انطقتك الثياب لا الآداب وطوتنى عن الكلام الثياب لا
والصواب الذى اقول خطاء والخطا الذى تقول الصواب

لا لعمرك ما خضبت بيض شيبي   رجاء ان يعود لى الشباب
ولكنى خشيت يراد منى   عقول ذوى المشيب فلا تصاب
لا صلوا الحد قبرى بالطريق وودعوا   فليس لمن وارى التراب حبيب
ولا تدفنونى بالعراء فربما   بكى ان رأى قبر الغريب غريب
لا عجبا للمسيح بين النصارى   والى اى والد نسبوه
اسلموه الى اليهود فقالوا   انهم بعد قتله صلبوه
فاذا كان راضيا لاذاهم   فاشكروهم لانهم عذبوه
واذا كان ساخطا لقضاهم   فاعبدوهم لانهم غلبوه
لا عريت من الشباب وكنت غصنا   كما يعرى من الورق القضيب
ونحت على الشباب بدمع عينى   فما نفع البكاء ولا النحيب
فيا ليت الشباب يعود يوما   فاخبره ما فعل المشيب
لا قد كنت اسمع بالهوى فاكذب   وأرى المحب ومايقول فاعجب
حتى رميت بحلوه وبمره   من كان يتهم الهوى فيجرب
لا وذى سفه يواجهنى بجهل   فاكره ان اكون له مجيبا
يزيد سفاهة فازيد حلما   كعود زاده الاحراق طيبا
لا يغدو الفقير وكل شئ ضده   والارض تغلق دونه ابوابها
وتراه ممقوتا وليس بمذنب   ويرى العداوة لايرى اسبابها
حتى الكلاب اذا رأت ذا بزة   اصغت اليه وحركت اذنابها
واذا رأت يوما فقيرا عابرا   نبحت عليه وكشرت انيابها
لا وحسبك ان المرء فى حال فقره   تحمقه الاقوام وهو لبيب
وماضرنى ان قال اخطأت جاهل   اذا قال كل الناس انت مصيب
فقر الفتى يذهب انواره   مثل اصفرار الشمس حين تغيب
والله ماالانسان فى قومه   اذا بلى الفقر الا غريب
وعد من الرحمن فضلا ونعمة   عليك اذا ماجاء للخير طالب
ولا تمنعن ذا حاجة جاء راغبا   فانك لا تدرى متى انت راغب
قلب المحب مع الاحباب منهوب   وجسمه بيد الاسقام منهوب
يرضى ويغضب مااحلى تدلله   وكل مايفعل المحبوب محبوب
سألت احبتى ما كان ذنبى   اجابونى واحشائى تذوب
اذا كان المحب قليل حظ   فما حسناته الا ذنوب
لا خيالك فى عينى وذكرك فى فمى   وحبك فى قلبى فاين تغيب
وان كانت الاجساد منا تباعدت   فأن مدا ين القلوب قريب

فى وصف الخيل

له زهر طاوس وخطر حمامة … وتدويم باز وانقضاض عقاب — لادرى
وثوبان ظبى وانجفال نعامة … واهداب سيد وانسياب حباب
وصولة ضرغام وروغ ثعالة … ولحظ قطامى وجدر غراب
وجدل عنان وانثناء وبانة … ووقد ضرام وانصباع شهاب
وهيج انحشول وتدفيف خيل … وايماض برق والتماع سراب
واعصاف ريح واهتزاز يراعة … ودرة نوء وانجياب سحاب

فتلوك ظلما واعتدوا … فى فعلهم حدا اوجوب
ورموك اشلاء وذا … امر قضته لك الغيوب
ان لم يكن لك سيدى … قبر فقبرك فى القلوب

خنت الامام وهذا الخلق قاطبة … وجرت حتى اتى المقدار فى الكتب — لا
جمعت شتى وقد ادبتها جملا … لانت اخسر من حمالة الحطب

ماكل يوم ينال المرء فرصته … ولا يسوغه المقدار ماوهبا — لا
فاحزم الناس من ان نال فرصته … لم يجعل السبب الموصول مقتضبا
لا تقطعن ذنب الافعى وترسلها … ان كنت شهما فاتبع راسها الذنبا

اذا كان جد المرء فى الشئ مقبلا … تأتت له الاشياء من كل جانب — لا
وان ادبرت دنياه يوما توعرت … عليه فاعيته وجوه المطالب

امسى غلامك رهنا لا انفكاك له … والرهن فى الحكم مركوب ومحلوب — لا
فالدر منه حرام ما نطيف به … والظهر منه على الاحوال مركوب

كتبت وفى فؤادى نار شوق … لها لهب وفى جفنى سحاب — لا
فلولا النار بل الدمع خطى … ولولا الدمع لاحترق الكتاب

ان المطية لا يلذ ركوبها … حتى تذلل بالزمام وتركبا — لا
والدر ليس بنافع اربابه … مالم يؤلف بالنظام ويثقبا

ارى كل نفس للمنايا دريئة … وللعيش عسى كدحها ودؤبها — لا
تناضلها الايام من كل جانب … فتخطئها يوما ويوم تصيبها

احب بلاد الله ما بين منعج … الى وسلمى ان تصوب سحابها — لا
بلاد بها نيطت على تمائمى … واول ارض من جلدى ترابها

صل الراح بالراحات واقدح مسرة … باقداحها واعكف على لذة الشرب — لا
ولا تخش من ذنب فاوراق كرمها … اكف غدت تستغفر الله للذنب

صاحب بن عباد

اذا ادناك سلطان فزده … من التعظيم واحذره وراقب
فما السلطان الا البحر عظما … وقرب البحر محذور العواقب

منصور بن كيلغ

كتبت اليك بماء الجفون … وقلبي بماء الهوى مشرب
فكفي يخط وقلبي يمل … وعيني يمحو الذي اكتب

جميل

امنك سرى يا بثن طيف تأوبا … هدوا فهاج القلب شوقا وانصبا
عجبت له ان زاد في النوم مضجعي … ولو زادني مستيقظا كان اعجبا

ذو الرمة

وقفت على ربع لمية ناقتي … فما زلت ابكي عنده واخاطبه
واسقيه حتى كاد مما ابثه … تكلمني احجاره وملاعبه

سعيد بن حميد

مستترا بالنقاب يبدو … ضياء خديه في النقاب
كالشمس تبدو وقد طواها … دونك ستر من السحاب

تميم ابن خذيمه

قالوا نكحت صغيرة فاجبتهم … اشهى المطي الى مالم يركب
كم بين حبة لؤلؤ مثقوبة … ثقبت وحبة لؤلؤ لم يثقب

ابن حازم

اذا قلت عن شيء نعم فأتمه … فان نعم دين على الحر واجب
والا فقل لا تسترح وترح بها … لئلا يظن الناس انك كاذب

ابو الحسين بن لنكك

زمان رأينا فيه كل العجائب … واصبحت الاذناب فوق الذوائب
لوان على الافلاك ما في قلوبنا … تهافتت الافلاك من كل جانب

داود پاشا

لئن غاص في بحر التفكر خاطري … على درة من معضلات الرغائب
تركت ملوك الدهر في نيل ما ابتغوا … وقلت العلا في الكتب لا في الكتائب

ابو حامد الانطاكي

ارجي دنو الوصل من بعد بعده … كما قد ترجى في الجدوب السحائب
واكثر في الهجر العتاب كانني … لدهري في ظلم الغرام اعاتب
واهوى مواعيد المنى منك بارضى … وقد تمتع الامال وهي كواذب

ابو عثمان الخالدي

فديتك ماشبت من كبرة … وهذا سني وهذا الحساب
ولكن هجرت فحل المشيب … ولو قد وصلت لعاد الشباب

ابو فراس

فليتك تحلو والحيوة مريرة … وليتك ترضى والانام غضاب
وياليت ما بيني وبينك عامر … وبيني وبين العالمين خراب

بديع الهمداني

شربنا شرابا طيبا عند طيب … كذاك شراب الطيبين يطيب
شربنا واهرقنا على الارض جرعة … وللارض من كأس الكرام نصيب

رقطاء

فلذا يحب ويستحق عفافه … شغفا به قلبا به خلاب
اخلاقه غرر وفوقه … فوق اذا ناضلته غلاب
سمح يهش وزونلاف ان هفا … خل فليس بحقه يرتاب
لا باخل بل باذل خرق اذا … يعتر ز لا يليه باب

امام الشافعي

الاسد لولا فراق الارض ما افترست … السهم لولا فراق القوس لم يصب
الشمس لو وقفت في الفلك دائمة … لملها الناس من عجم ومن عرب
التبر كالترب ملقى في اماكنه … والعود في ارضه نوع من الحطب
فان تغرب هذا عز مطلبه … وان تغرب هذا عز في الذهب

بشار بن برد

اذا كنت في كل الامور معاتبا … خليلك لم تلق الذي لا تعاتبه
وان انت لم تشرب مرارا على القذى … ظمئت واي الناس تصفو مشاربه
فصل واحدا اوصل اخاك فانه … مقارن ذنب مرة ومجانبه
ومن ذا الذي ترضى سجاياه كلها … كفى المرء نبلا ان تعد معايبه

وله

ولا كل ذي رأي يؤتيك نصحه … ولا كل مؤت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد … فحق له من طاعة بنصيب

عمرو الوراق

فلو كان لي قلبان عشت بواحد … وخلفت قلبا في هواك يعذب
ولكنما احيا بقلب مروع … فلا العيش يصفو لي ولا الموت يقرب
تعلمت اسباب الرضا خوف هجرها … وعلمها حبي لها كيف تغضب
ولي الف وجه قد عرفت مكانه … ولكن بلا قلب الى اين اذهب

ابو الاسود الد

اذا كنت مظلوما فلا تلف راضيا … عن القوم حتى تأخذ النصف واغضب
وان كنت انت الظالم القوم فاطرح … مقالتهم واشغب بهم كل مشغب
وقارب بذي جهل وباعد بعالم … جلوب عليك الحق من كل مجلب
وان حدبوا فاقعس وان هم تقاعسوا … ليستمكنوا مما وراءك فاحدب
ولا تدعني للجور واصبر على التي … بها كنت اقضي للبعيد على ابني
فاني امرؤ اخشى الهي واتقي … معادي وقد جربت مالم تجرب

ابو الفرج الببغا

دعوته فاجابتني مكارمه … ولو دعوت سوى نعماه لم تجب
وجدته الغيث مشفوعا بعادته … والروض يحيا بما في عادة السحب
لو فاته النسب الوضاح كان له … من فضله نسب يغني عن النسب
اذا دعته ملوك الارض سيدها … طرا دعته المعالي سيد العرب

ابو عيينة

دنيا دعوتك مسرعا فاجيبي … وبما اصطفيتك في الهوى فاثيبي
دومي ادم لك بالصفاء على النوى … اني بعهدك واثق فثقي بي
ومن الدليل على اشتياقي عبرتي … ومشيب رأسي قبل حين مشيبي
ابكي اليك اذا الحمامة طربت … يا حسن ذلك الى من تطريب
تبكي على فنن الغصون حزينة … حزن الحبيبة من فراق حبيب
وانا الغريب فلا الام على البكا … ان البكا حسن بكل غريب

محمود الوراق

شيئان لو بكت الدماء عليهما ... عيناك حتى يؤذنا بذهاب
لم يبلغا المعشار من حقيهما ... فقد الشباب وفرقة الاحباب

ابو محمد التميمي

فان امرئ قد سار خمسين حجة ... الى منهل من ورده لقريب
فان كانت السنون سنك لم يكن ... ادانك الان تموت طبيب

الامام الشافعي

خبت نار نفسى باشتعال مفارقى ... واظلم ليلى اذ اضاء شهابها
ايا بومة قد عششت فوق هامتى ... على الرغم منى حين طار غرابها
رأيت خراب العمر منى فزرتنى ... ومأواك من كل الديار خرابها
اانعم عيشا بعد ما حل عارضى ... طلايع شيب ليس يغنى خضابها
وغرة عمر المرء قبل مشيبه ... وقد فنيت نفس تولى شبابها
اذا اصفر لون المرء وابيض شعره ... تنغص من ايامه مستطابها
فدع عنك سوآت الامور فانها ... حرام على نفس التقى ارتكابها
واد زكاة الجاه واعلم بانها ... كمثل زكاة المال تم نصابها
واحسن الى الاحرار تملك رقابهم ... وخير تجارات الكريم اكتسابها
ولا تمشين فى منكب الارض فاخرا ... فعما قليل يحتويك ترابها
ومن يذق الدنيا فانى طعمتها ... وسيق الى عذبها وعذابها
فلم ارها الا غرورا وباطلا ... كما لاح فى ظهر الفلاة سرابها
وما هى الا جيفة مستحيلة ... عليها كلاب همهن اجتذابها
فان تجتنبها كنت سلما لاهلها ... وان تجتذبها نازعتك كلابها
فطوبى لنفس اوطنت دار فقرها ... مغلقة الابواب مرخى حجابها

وله

بلوت بنى الدنيا فلم أر فيهم ... سوى من غدا والبخل ملء اهابه
فجردت من غمد القناعة صارما ... قطعت رجائى منهم بذبابه
فلا ذا يرانى واقفا فى طريقه ... ولا ذا يرانى قاعدا عند بابه
غنى بلا مال عن الناس كلهم ... وليس الغنى الا عن الشئ لا به
اذ ظالم يستحسن الظلم مذهبا ... ولج عتوا فى قبيح اكتسابه
فكله الى صرف الليالى فانها ... ستبدى له مالم يكن فى حسابه
فكم قد رأينا ظالما متمردا ... يرى النجم تيها تحت ظل ركابه
فعما قليل وهو فى غفلاته ... اناخت صروف الحادثات ببابه
فاصبح لا مال ولا جاه يرتجى ... ولا حسنات تلتقى فى كتابه
وجوزى بالامر الذى كان فاعلا ... وصب عليه الله سوط عذابه

وله

مافى المقام لذى عقل وذى ادب ... من راحة فدع الاوطان واغترب
سافر تجد عوضا عمن تفارقه ... وانصب فان لذيذ العيش فى النصب
انى رأيت وقوف الماء يفسده ... ان ساح طاب وان لم يجر لم يطب

ابو عكرمة الضبي

ولوانني استغفرالله كلما … ذكرتك لم تكتب على ذنوب
ولو ان انفاسي اصابت بحرها … جديدا اذا ظل الحديد يذوب

ابن النقيب

لو لجن الموسر في مجلس … لقيل عنه انه يعرب
او فسا يوما لقالوا له … من اين هذا نفس الطيب

ابن ابي جمرة

ووعدتني فظننت انك صادق … وظللت من طمع اجيء واذهب
فاذا حضرت اناوانت بمجلس … قالوا مسيلمة وهذا اشعب

سعيد الوراق

بدينك يا حمامة دير زكى … وبالانجيل عندك والصليب
قفي و تحملي مني سلاما … الى قمر على غصن رطيب
وقولي سعدك المسكين يشكو … لهيب جوى احر من اللهيب
فصله بنظرة لك من بعيد … اذا ما كنت تمنع من قريب
وان اك مت فاكتب حول قبري … محب مات من هجر الحبيب
رقيب واحد تنغيص عيش … فكيف بمن له الفا رقيب

قيس بن عاصم

يسود هذا المال غير مسود … ويحرمه ليث فيصبح ثعلبا
واول ما يجفو الفقير لفقره … بنوه ولم يرضوه في فقره ابا
كان الفقير القوم في الناس مذنب … وان لم يكن من قبل ذلك اذنبا

ابن الرومي

اذاما كساك الدهر سربال صحة … ولم تخل من قوت يحل ويعذب
فلا تغبطن اهل الكثير فانما … على قدرما يعطيهم الدهر يسلب

ابن الاحنف

يمشي الفقير وكل شيء ضده … والناس تغلق دونه ابوابها
وتراه مبغوضا وليس بمذنب … ويرى العداوة لا يرى اسبابها
حتى الكلاب اذا رأت ذا ثروة … خضعت لديه وحركت اذنابها
واذا رأت يوما فقيرا عابرا … نبحت عليه وكشرت انيابها

الحصري

اذا كان البياض لباس حزن … باندلس فذاك من الصواب
الم ترني لبست بياض شيبي … لاني قد حزنت على الشباب

ابن شاطر السرقسط

قد كنت لا ادري لاية علة … صار البياض لباس كل مصاب
حتى كساني الدهر سحق ملائة … بيضاء من شيبي لفقد شبابي
فلذا تبين لي اصابة من رأى … لبس البياض على نوى الاحباب

جحظة

مازلت منتظرا اوعدك منفردا … بالبيت مرتقبا لقرع الباب
ياكاذبا في وعده بلسانه … من لي بمص لسانك الكذاب

ابن مندوية

امسى رسولك رهنا لافكاك له … والرهن في الحكم محلوب ومركوب
فالدر منه حرام ماناطيف به … والظهر منه على الاحوال مرغوب

الكميت
ولكنه ان دام دمت وان يكن … له مذهب عنى فلى عنه مذهب
الا ان خير الود ود تطوعت … به النفس لا ود أتى وهو متعب

ابن المعتز
قم يا خليلى الى اللذات والطرب … لا صبر لى عن بنات الكرم والعنب
اما ترى الليل قد ولت عساكره … مهزومة وجيوش الصبح فى الطلب
كانما كاسنا من قشر لؤلؤة … والماء من فضة والراح من ذهب

وله
بلوت اخلاء هذا الزمان … واقللت بالهجر منهم نصيبى
وكلهم ان تصفحتهم … صديق العيان عدو المغيب

ابو اسحق الصابى
قد كنت اعجب من مالى وكثرته … وكيف تغفل عنى حرفة الادب
حتى انثنت وهى كالغضبى تلاحظنى … شزرا فلم تبق لى شيئا من النشب
واستيقنت انها كانت على غلط … فاستدركته وافضت بى الى الحرب
الضب والنون قد يرجى اجتماعهما … وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب

قيس بن ذريح
وما احببت ارضكم ولكن … اقبل اثر من وطئ الترابا
لقد لاقيت من كلف بلبنى … بلاء ما اسيغ له الشرابا
اذا نادى المنادى اسم لبنى … عييت فلا اطيق له جوابا

وله
يقر لعينى قربها ويزيدنى … بها عجبا من كان عندى يعيبها
وكم قائل قد قال تب فعصيته … وتلك لعمرى توبة لا اتوبها
فيا نفس صبرا لست والله فاعلمى … باول نفس غاب عنها حبيبها

ابو فراس الحمدانى
اساء فزاد به الاساءة خطوة … حبيب على ما كان منه حبيب
يعد على الواشون ذنوبه … ومن اين للوجه الجميل ذنوب

وله
بمن يثق الانسان فيما ينوبه … ومن اين للحر الكريم صحاب
وقد صار هذا الناس الا اقلهم … ذيابا على اجسادهن كلاب

زبان بن سيار
اذا المرء قاسى الدهر وابيض رأسه … وثلم تثليم الاناء جوانبه
فللموت خير من حياة خسيسة … تباعده طورا وطورا تقاربه

ابو العلا
من راعه سبب اوهاله عجب … فلى ثمانون عاما لا ارى عجبا
الدهر كالدهر والايام واحدة … والناس كالناس والدنيا لمن غلبا

ابن المرزبان
لئن كنت لا اشكو هواك فاننى … اخو زفرات والفؤاد كئيب
فان كان قلبى فيك يضنى صبابة … وقد مرضت من مقلتيك قلوب
فاعجب موت المحبين فى الهوى … ولكن بقاء العاشقين عجيب

ابو عكرمة الضبى
فلو ان ما بى بالحصى فلق الحصى … وبالريح لم يسمع لهن هبوب

ابو محمد عبد الله بن الخازن

وما عدوني على بلواي الا ... رجائي فيك والدمع السكوب
فان تعطف على رجل غريب ... فاني ذلك الرجل الغريب
بلوت الناس من ناء ودان ... وخالطني القبائل والشعوب
فكل عند مغمزه ركيك ... وكل عند مشربه مشوب
فجدلي بالرضا واقبل متابي ... وعذري انني اسف كئيب
طريح في فنائك مستضام ... غريب لا يكلمني غريب
الممنع من نوادي العلم منعا ... كاني ليس لي فيها نصيب
واحرم من كلامك كل بدع ... تناهبه النواظر والقلوب
فلم لا ينتهي ويكف عني ... عقابك بعد ما انتهت الذنوب

ابو الوليد الشاطبي

هات المدام فقد ناح الحمام على ... فقد الظلام وجيش الصبح في غلب
واعين الزهر من طول البكا رمدت ... فكحلتها يمين الشمس بالذهب
والكأس حلتها حمراء مذهبة ... لكن أزرتها من لؤلؤ الحبب
كم قلت للافق لما أن بدا صلقا ... بشمسه عند ما لاحت من الحجب
ان تهت بالشمس يا أفق السماء فلي ... شمسان وجه نديمي وابنة العنب
قم اسقنيها وثغر الصبح مبتسم ... والليل تبكيه عين البدر بالشهب
والسحب قد لبست سود الثياب وقد ... قامت لترثيه الاطيار في القضب

وله

قم اسقنيها وليل الهم منهزم ... والصبح اعلامه محمرة العذب
والسحب قد نثرت في الارض لؤلؤها ... تضمه الشمس في ثوب من الذهب

ابو الحسين الفليك

ووعدتني حتى حسبتك صادقا ... فجعلت من طمع اجيء واذهب
فاذا حضرت انا وانت بمجلس ... قالوا مسيلمة وهذا الاشعب

ابو الحسن التجاني الاندلسي

ان الذي يروي ولكنه ... يحفظ ما يروي ولا يكتب
كصخرة تنبع امواجها ... تسقي الاراضي وهي لا تشرب

شمس المعالي قابوس

خطرات ذكرك تستثير مودتي ... فأحس منها في الفؤاد دبيبا
لا عضو لي الا وفيه صبابة ... فكأن اعضائي خلقن قلوبا

ابن ليون الاندلسي

من عامل الناس بالانصاف شاركهم ... في مالهم واحبوه بلا سبب
انصافك الناس عدل لا تزال به ... تعلو الى ان ترى في ارفع الرتب

الجاحظ

اترجو ان تكون وانت شيخ ... كما قد كنت في زمن الشباب
لقد كذبتك نفسك ليس ثوب ... دريس كالجديد من الثياب

الكميت

ولست اذا ولى الصديق بوده ... بمكتئب ابكي عليه واندب

مجنون العامرى

الا ايها البيت الذى لازوره ... وان حله شخص الى حبيب
هجرتك اشفاقا وزرتك خائفا ... وفيك على الدهر منك رقيب
سأستعتب الايام فيك لعلها ... بيوم سرور فى الزمان تؤوب
وافردت افراد الطريد وباعدت ... بى النفس حاجات وهن قريب

وله

الا ياحمام الايك مالك باكيا ... افارقت الفا ام جفاك حبيب
دعاك الهوى والشوق لما ترنمت ... هتوف الضحى بين الغصون طروب
فيا ساكنى اكناف نخلة كلكم ... الى القلب من اجل الحبيب حبيب
اظل غريب الدار فى ارض عامر ... الى كل مهجور هناك غريب
وان الكئيب الفرد من ايمن الحمى ... الى وان لم آته لحبيب
ولاخير فى الدنيا اذا انت لم تزر ... حبيبا ولم يطرق اليك حبيب

وله

دعا المجرمون الله يستغفرونه ... بمكة وهنا ان تمحى ذنوبها
وناديت ان يارب اول سؤلتى ... لنفسى ليلى ثم انت حسيبها
فان اعط ليلى فى حياتى لايتب ... الى الله خلق توبة لا توبها
تمر الصبا صفحا بساكن ذى الغضا ... ويصدع قلبى ان يهب هبوبها
اذا هبت الريح الشمال فانها ... جوابى بما يهدى الى جنوبها
قريبة عهد بالحبيب وانما ... هوى كل نفس حيث كان حبيبها
وحسب الليالى ان طرحنك مطرحا ... بدار قلى تمسى وانت غريبها
حلال لليلى شتمنا وانتقاصنا ... هنيئا ومغفور لليلى ذنوبها

ابو نصر بن نباته

حاشاك ان يدعيك العرب واحدها ... يامن ثرى قدميه طينة العرب
فان يكن لك وجه مثل اوجههم ... عند العيان فليس الصفر كالذهب
وان يكن لك نطق مثل نطقهم ... فليس مثل كلام الله فى الكتب

ابو نواس

لدوا للموت وابنوا للخراب ... فكلهم يصير الى الذهاب
لمن نبنى ونحن الى تراب ... نعود كما خلقنا من تراب

وله

قامت تريني وامر الليل معتكر ... صبحا تولد بين الماء والعنب
كان صغرى وكبرى من فواقعها ... حصباء در على ارض من الذهب

ابو محمد عبد الله بن الخازن

لنار الهم فى قلبى لهيب ... فعفوا ايها الملك المسيب
تجاوزت العقوبة منتهاها ... فهب ذنبى لعفوك ياوهوب
واحسن اننى احسنت ظنى ... وارجو ان ظنى لايخيب
ارضى ان اكون لقا مقيما ... على خسف اذوب ولا اثوب
ابيت ومقلتى ابق كراها ... وفى الحشا ظما صاب صبيب
وقبدا لايلامنى طعامى ... ولايتساغ لى الماء الشروب

صفي الدين الحلي

بدت لنا الراح في تاج من الحبب ... فمزقت حلة الظلماء باللهب
بكر اذا زوجت بالماء أولادها ... اطفال در على مهد من الذهب
بقية من بقايا قوم نوح اذا ... لاحت جلت ظلم الاحزان والكرب
بعيدة العهد بالمعصار لونطقت ... لحدثتنا بما في سالف الحقب
باكرتها برفاق قد زهت بهم ... قبل السلاف سلاف العلم والادب
بكل متشح بالفضل مؤتزر ... كان في لفظه ضربا من الضرب
بل رب ليل غدا في الاهاب غدت ... تنقض فيه كؤس الراح كالشهب
بذلت عقلي صداقا حين بت به ... ازوج ابن سحاب بابنة العنب
بتنا بكاساتها صرعى ومطربنا ... يعيد ارواحنا من شدة الطرب
بعث الم فلم نعلم لفرحتنا ... من نفخة الصور او من نفخة القصب
بروضة طل فيها الطل أدمعه ... والزهر مبتسم عن ثغره الشنب

كوپريلي زاده عبد الله پاشا

تصابى القلب وادكر الشبابا ... فامسى مايداركه ظلابا
فقد اصبحت بعد هوى وجهل ... على اللذات اكره ان اعابا
وشعر قلته غير انتحال ... كسمط الدر ابعد ان يعابا
ودعوة مدنف لم اله عنها ... اذا ماسائل المكدين خابا
وامر حارت الالباب فيه ... فتحت له من الحدثان بابا
ومأثرة افدت وربحت اخرى ... لاخرى مثلها وابيت عابا
واورثني العلاء ابي وجدي ... سهير الدهر اذ مضيا وغابا
ولم ابرح اتقي عرضي بمالي ... وأحمي المجد والحسب اللبابا
ارقت وشاقني بالليل برق ... كضوء النار يلتهب التهابا
فبت اشيمه من حيث يبدو ... وانظر كيف يضطرب اضطرابا
فراح مع الجنوب له رباب ... هزيم الرعد يصطخب اصطخابا
فعارضت الشمال له فحالت ... عزاليه بمنهمر فصابا
سقيت به الديار ديار سلمى ... وان امست منازلها خرابا

هشام بن ابراهيم المصري

وكم ملك جانبته عن كراهة ... لاغلاق باب اولتشديد حاجب
ولي في غنى نفسي مرادومذهب ... اذا انصرفت عني وجوه المذاهب

ابو اسود الدؤلي

وما كل ذي نصح بمؤتيك نصحه ... وما كل مؤت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد ... فحق له من طاعة بنصيب

بديع همداني

يكاد يحكيه صوب الغيث منسكبا ... لوكان طلق المحيا يمطر الذهبا
والدهر لولم يخن والشمس لونطقت ... والليث لولم يصد والبحر لوعذبا

المجنون العامري

فلو تلتقي في الموت روحي وروحها ... ومن بين رمسينا من الارض منكب
لظل صدى رمسي وان كنت رمة ... لصوت صدى ليلى يهش ويطرب

المتنبي

حاولن تفديتي وخفن مراقبا ... فوضعن ايديهن فوق ترائبا
وبسمن عن برد خشيت اذيبه ... من حر انفاسي فكنت الذائبا
يا حبذا المتحملون وحبذا ... واد لثمت به الغزالة كاعبا
كيف الرجاء من الخطوب تخلصا ... من بعدما انشبن في مخالبا

وله

اعيدوا صباحي فهو عند الكواعب ... وردوا رقادي فهو لحظ الحبائب
فان نهاري ليلة مدلهمة ... على مقلة من فقدكم في غياهب
فياليت بيني وبين احبتي ... من البعد مابيني وبين المصائب
كثير حياة المرء مثل قليلها ... يزول وباقي عمره مثل ذاهب
الى لعمري قصد كل عجيبة ... كاني عجيب في عيون العجائب
باي بلاد لم اجر ذوائبي ... واي مكان لم تطأه ركائبي

وله

حسن الحضارة مجلوب بتطرية ... وفي البداوة حسن غير مجلوب
اين المعيز من الآرام ناظرة ... وغير ناظرة في الحسن والطيب
افدي ظباء فلاة ماعرفن بها ... مضغ الكلام ولا صبغ الحواجب
ولا برزن من الحمام مائلة ... اوراكهن صقيلات العراقيب
ومن هوى كل من ليست مموهة ... تركت لون مشيبي غير مخضوب
ومن هوى الصدق في قولي وعادته ... رغبت عن شعر في الوجه مكذوب

وله

وقد فارق الناس الاحبة قبلنا ... واعيا دواء الموت كل طبيب
سبقنا الى الدنيا فلو عاش اهلها ... منعنا بها من جيئة وذهوب
تملكها الآتي تملك سالب ... وفارقها الماضي فراق سليب
وما كل وجه ابيض بمبارك ... ولا كل جفن ضيق بنجيب
فرب كئيب ليس تندى جفونه ... ورب كثير الدمع غير كئيب

وله

نحن بنو الدنيا فما بالنا ... نعاف ما لابد من شربه
تبخل ايدينا بارواحنا ... على زمان هن من كسبه
فهذه الارواح من جوه ... وهذه الاجساد من تربه
لو افكر العاشق في منتهى ... حسن الذي يسبيه لم يسبه
يموت راعي الضأن في جهله ... ميتة جالينوس في طبه
وربما زاد على عمره ... وزاد في الامن على سربه

وله

دار الملم لها طيف تهددني ... ليلا فما صدقت عيني ولا كذبا
نأيته فدنا ادنيته فنأى ... جششته فنبا قبلته فأبى

وله

اخف سلامي حب ماخف عنكم ... واسكت كيما لا يكون جواب
وفي النفس حاجات وفيك فطانة ... سكوتي بيان عندها وخطاب

(بدت)

ابو الحسن صاحب ال

فانت ارفعها مجدا واسعدها … جدا واجودها كفا واكفاها
وانت آدبها وانت اكتبها … وانت سيدها وانت مولاها
كسوتنى من لباس العز اشرفه … المال والعز والسلطان والجاها

لا ادرى

اذا قل مال المرء قل صديقه … ولم يحل فى عين الصديق لقاؤه
واصبح لايدرى وان كان حازما … اقدامه خير ام وراؤه
فان مات لم يفقد ولم يحز نواله … وان عاش لم يفرح به اولياؤه

لا

كل ما يرتقى اليه بوهم … من جلال وقدرة وسناء
فالذى ابدع البرية اعلى … منه سبحان مبدع الاشياء

لا

لا تظهرن لعاذل او عاذر … حاليك فى الضراء والسراء
فلرحمة المتفجعين حرارة … فى القلب مثل شماتة الاعداء

لا

اذا عقد القضاء عليك امرا … فليس يحله الا القضاء
يدبر بالنجوم وليس يدرى … ورب النجم يفعل مايشاء

المتنبى

فعدن كما اخذن مكرمات … عليهن القلائد والملاب
يثبك بالذى اوليت شكرا … واين من الذى يولى الثواب
وليس مصيرهن اليك شينا … ولافى صونهن لديك عاب
ولافى فقدهن بنى كلاب … اذا ابصرن عزتك اغتراب
وكيف يتم بأسك فى اناس … تصيبهم فتولمك المصاب
ترفق ايها المولى عليهم … فان الرفق بالجانى عتاب
وانهم عبيدك حيث كانوا … اذا تدعو لحادثة اجابوا
وعين المخطئين هم وليسوا … باول معشر خطئوا فتابوا
وانت حياتهم غضبت عليهم … وهجر حياتهم لهم عقاب
وما جهلت اياديك البوادى … ولكن ربما خفى الصواب
وكم ذنب مولده دلال … وكم بعد مولده اقتراب
وجرم جره سفهاء قوم … وحل بغير جارمه العذاب
ولكن ربهم اسرى اليهم … فما نفع الوقوف ولا الذهاب
ولا ليل اجن ولا نهار … ولا خيل حملن ولا ركاب
رميتهم ببحر من حديد … له فى البر خلفهم عباب
كذا فليسر من طلب الاعادى … ومثل سراك فليكن الطلاب

المتنبى

بأبى الشموس الجانحات غواربا … اللابسات من الحرير جلاببا
الناهبات عيوننا وقلوبنا … وجناتهن الناهبات الناهبا
الناعمات القاتلات المحييات … المبديات من الدلال غرائبا

كوپريلى زاده عبدالله پاشا

الا بادر قـد غلب العزاء   وجد الوجـد وامتنع اللقاء
وكنت اخاف ان تنأى وابكى   فقد حـق التخوف والبكاء
وطال الليل مذناءيت حتى   كأن الليل ليس له انقضاء
واسهرنى هـواك فبت ارعى   كواكبـه ونام الاخلياء
اؤمل ان أراك ولست ادرى   عـلى بما سيجلبه القضاء
فهل من عيشنا مافات يرجى   وهل نخلو اليك كما نشاء
فان تذهب بالفتى الليالى   فلا يأم والـدهر اعتداء

ابن ليون الاندلسى

تعظيمك الناس تعظيم لنفسك فى   قلوب الاعداء طرا والاوداء
من يعظم الناس يعظم فى النفوس بلا   مؤنـة وينـل عـز الاعزاء

ابو الاسود الدؤلى

لاتقبلن نميـة بلغتها   وتحفظن من الذى انباكا
ان الـذى القى اليك نميمة   سينم عنك بمثلها قد حاكا

ابو العيص

افى كل عام مرضة بعد نقهة   وتنعى ولا تنعى متى ذا الى متى
سيوشك يوم ان يجئ وليلة   يسوقان حتفا راح نحوك اوغدا
فتمسى صريعا لا تجيب لدعوة   ولا تسمع الداعى وان جد فى الدعا

محمد بن حازم

انت سماء ويدى ارضها   والارض قد تأمل غيث السما
فازرع يدى عنـدى محمودة   تحصد بهـا منى حسن الثنا

ابو العلا المعرى

اما ذكرنا آدم وفعاله   وتزويجه ابنيه بنتيه بالخنا
علمنا بان الخلق من نسل فاجر   وان جميع الناس من عنصر الزنا

ابو الفرج الواوا

فامزج بمائك نار كاسك واسقنى   فلقد مزجت مدامعى بدمائى
واشرب على زهر الرياض مدامة   تنفى الهموم لعاجل السراء
لطفت فصارت من لطيف محلها   تجرى مجرى الروح فى الاعضاء
وكان محتفة عليها جوهر   مابين نار ازكيت وهواء
فكأنها وكأن حامل كأسها   اذ قام يجلوها على الندماء
شمس الضحى رقصت فنقط وجهها   بدر السماء بكواكب الجوزاء

ابو الحسن صاحب البريد

دار على العز والتأييد مبناها   وللمكارم والعلياء مغناها
دار تباهى بها الدنيا وساكنها   طرا وكم كانت الدنيا تمناها
فاليمن اصبح مقرونا بيمناها   واليسر اصبح مقرونا بيسراها
من فوقها اشرفات طال ادناها   بدا الثريا فقل لى كيف اقصاها
لمابنى الناس فى دنياك دورهم   بنيت فى دارك الغراء دنياها
ولو رضيت مكان البسط اعيننا   لم تبق عـين لنا الا فرشناها
وهـذه وزراء الملك قاطـبة   ببابك لم تزل مابينها شاها

(فانت)

بسم الله الرحمن الرحيم

الاشعار العربية

التشبيبات والمقطعات المتنوعة

في مدح النبي صلى الله تعالى عليه وسلم

حسان بن ثابت

واحسن منك لم ترقط عين — واجمل منك لم تلد النساء
خلقت مبرءا من كل عيب — كأنك قد خلقت كما تشاء

على القيرواني

الناس من جهة التمثال اكفاء — ابوهم آدم والام حواء
فان يكن لهم في اصلهم شرف — يفاخرون به فالطين والماء
ماالفضل الا لاهل العلم انهم — على الهدى لمن استهدى ادلاء
وقيمة المرء ماقد كان يحسنه — والجاهلون لاهل العلم اعداء
ففز بعلم تعش حيا به ابدا — الناس موتى واهل العلم احياء

ابراهيم ادهم

هجرت الخلق طرا في هواكا — واهملت العيال لكي اراكا
ولو قطعت اربا ثم اربا — لماحن الفؤاد الى سواكا

السري الموصلي

نسب اضاء عموده في رفعة — كالبدر فيه ترفع وضياء
وشمائل شهد العداة بفضلها — والفضل ماشهدت به الاعداء

ابن نباتة

اكتم اخبار الهوى عن عواذلي — وللطرف مني بالمدامع انباء
فيا عجبا مني لانسان مقلة — يحدث اخباري وفي فمه ماء

ابو نواس

دع عنك لومي فان اللوم اغراء — وداوني بالتي كانت هي الداء
صفراء لا تنزل الاحزان ساحتها — لو مسها حجر مسته سراء
من كف ذات حر في زي ذي ذكر — لها محبان لوطي وزناء
قامت بابريقها والليل معتكر — فلاح من وجهها في البيت لألاء
فارسلت من فم الابريق صافية — كانما اخذها بالعين اغفاء
رقت عن الماء حتى مايلائمها — لطافة وجفا عن شكلها الماء
فلو مزجت بها نورا لمازجها — حتى تولد انوار واضواء
دارت على فتية ذل الزمان لهم — فلا تصيبهم الا بما شاؤا
فقل لمن يدعي في العلم فلسفة — حفظت شيئا وغابت عنك اشياء

لا گر انگشت سلیمانی نباشد — چه خاصیت دهد نقش نگینی
لا مرا از شکستن چنان عار ناید — که از ناکسان خواستن مومیائی
لا سوز دل من قلم نیارست نوشت — آری نبود کار نی آتشکاری
لا من همچو باد و خاکم و تو آفتاب و ابر — گلها و لالها دهم ار تربیت کنی
لا عجب از وفای یاران که تفقدی نفرمود — نه بنامهٔ پیامی نه بخامهٔ سلامی
لا درین گلشن بجای خار و خس دام و قفس روید — مگر در تنگنای بیضه یابی مرغ آزادی
لا نفسی شادی و یک عصر مصیبت ستمست — مدت عیش باندازهٔ غم بایستی
لا بهر چه روی نهم یا بهر چه رای کنم — قوی است دست مرا تا تو یار من باشی
لا نکتهٔ دارم نهانی باد هان تو لی — وقت تنگست و نمی یابم مجال فرصتی
لا چو من بتو منم و تو بخود توئی مطلق — من آن منم که نیم من تو آن توئی که توئی
لا مفرحی بجگر خستگان عشق رسان — ز کیمیای سعادت که در دهان داری
لا زمرگ بیم ندارم ولی از آن ترسم — که من بمیرم و تو جان دیگران باشی
لا الفت مگیر همچو الف هیچ با کسی — تا وقت انقطاع الم او نمی کشی
لا دزدی نکردهٔ و کسی را نکشتهٔ — ای ساده دل چرا بزمستان سفر کنی
لا هرچند فکر میکنم از هرچه در جهان — نام نکوست حاصل ایام آدمی
لا اختیار مه نباشد آنکه در عقرب شود — گر خیار او را بدی پیوسته در جوزاستی
لا در طوف حرم دیدم دی مغبچهٔ میگفت — این خانه بدین خوبی آتشکده بایستی
لا بهر چمن که رسیدی گلی بچین و برو — بپای گل منشین آن قدر که خار شوی
لا اندر غزل خویش نهان خواهم گشت — تا بوسه زنم برلب تو چو نشخوانی
لا بسیار بدی کردی و پند اشتیش نیک — نیکی چه بدی کرد که یکبار نکردی
لا ای زر تو خدا نهٔ و لیکن بخدا — ستار عیوب و قاضی الحاجاتی

لا (می ترسم از خدا و نمی ترسم از کسی) — (عنقا ندیده صورت عنقا کند همی)
لا (عالم نه متاعیست که ارزد بنزاعی) — (تنها مانی چو دوست بسیار کشی)
لا (جرعهٔ کافی بود از خم برای چاشنی) — (در هر سر بست شوری در هر دلیست دردی)
لا (چو کفر از کعبه برخیزد کجا ماند مسلمانی) — (بیزارم از زندگی ای مرگ کجائی)
لا (جان کافر بدوزخ ارزانی) — (کار بوزینه نیست نجاری)
وله (هر شب شب قدر است اگر قدر بدانی) — (گربه را با موش کی بوداست مهر مادری)

کیرم ازشهر بهامون شدم از رسوائی   کو باندازهٔ رسوائی من صحرائی   یغما
کیستم من دل ودین باختهٔ درره عشق   بی دلی بی هنری دربدری شیدائی
هردو عالم نستانم ببها افتد اکر   درکفم باغی وباری ومی ومینائی
دل بیدرد ندارد خبر ازعالم عشق   حسن یوسف چه کند درحق نابینائی
کرنه فدای آن سری ورنه بپای آن تنی   دل نه که سنك پهلوئی سرنه که بار کردنی   وله
قبلهٔ دیر ومسجدی کعبهٔ زهد وزاهدی   غارت دین ودانشی فتنهٔ کوی وبرزنی
صدق وارادت مرا این دو کواه عدل بس   کزهمه بانو دوستم وزهمه ام تو دشمنی
بررخ نست مردوزن فتنه کران خطوذقن   رهزن صد منزهٔ چاه هزار بیژنی
تاپای تواند رفت درکوی توراه اولی   تادیده تواند دید سوی تو نکاه اولی   وله
چشمی که نه برآن روی روئی که نه درآن کوی   ازرنج سفید انسب ازشرم سیاه اولی
ای خوش آن شبها که بافسانه میلی داشتی   درددل می کفتم وافسانه می پنداشتی   یقینی
اکسیر شاد مانیست خاك دیارطفلی   بازیچه ایست عشرت ازرهکذار طفلی   لا
دربرك ریز پیری شد رخنهای آفت   هر خندهٔ که کردم درروزکار طفلی
به نیم غمزه توانی که قتل عام کنی   نعوذ بالله اکرغمزه را تمام کنی   لا
جان بخشمت آن ساعت کزلب شکرم بخشی   دانم که تو ازآن لب جان دکرم بخشی   لا
ازکد ازشمع باشد شعله را پایند کی   میکند ازپهلوی مظلوم ظالم زندکی   لا
مشکلی یاد دارم از یاری   کار هرمرد ومرد هر کاری   لا
چه خوش باشد که بعد از انتظاری   بامیدی رسد امیدواری   لا
چه شودیده دل وبیهوده رانی   که دایم آزموده آزمانی   لا
سخن نا شنیده میدانی   ورق نانوشته میخوانی   لا
حیف باشد که از برای زنی   پاره سازی بغدر پیرهنی   لا
کر سنك همه لعل بدخشان بودی   پس قیمت لعل وسنك یکسانه بودی   لا
چودز خاك خواهد شدن هرتنی   چه از تخت شاهی چه از کلخنی   لا
غمی کز پیش شادمانی بری   به از شادئی کز پیش غم خوری   لا
دیوانه مخوان مرا بزاری   دیوانه توئی که عقل داری   لا
بیکانه چنان شدی که هرکز   کوئی که نبود آشنائی   لا
کر بمیری ودشمنان بخورند   به که محتاج دوستان باشی   لا
بشارت باد پاکان حرم را   که عزم کعبه دارد بت پرستی   لا
مرا مادر دعا کرد است کوئی   که ازتو دور بادا آنچه خواهی   لا
هزاران آفرین ازپای تاسر   که سر تا پا سزای آفرینی   لا
سفر کردم بامید غنیمت   غنیمت عمر بود وکشت فانی   لا

وحشی

جائی روم که جنس وفارا خرد کسی — نام متاع من بزبان آورد کسی

وحید میرزا طاهر

ازان ناخوانده در بزم تو چون مکتوب می آیم — که میدانم اگر مکتوب بفریسم نمی خوانی

هلالی

اگر بلطف بخوانی وگر بقهر برانی — تو پادشاهی وما بندهٔ تو ایم تودانی
ترا اگرچه بناز کسی قبول نیفتد — من ازجهان بتو نازم که نازنین جهانی
بهر کسی که نشستی مرا بخاك نشاندی — دگر بکس منشین تا بر آتشم ننشانی
بهر کجا که رسیدم زخوبی تو شنیدم — چوروی خوب تو دیدم هنوز بهتر ازانی
بغیر جان دگری نیست با تو دردل تنگم — امید هست که آن هم نماند وتو بمانی
طریق مهر تو ورزم بهر صفت که توانم — تو نیز مرحمتی کن بدین قدر که توانی

وله

نگه بجانب من هرگز ازحیا نکنی — حیا کنی زمن وشرم ازخدا نکنی

یغما

آن مه زمهر بربست طرف نقاب نیمی — امروز یا ز آمد زابر آفتاب نیمی
ازتاب سینهٔ گرم وزموج دیدهٔ تر — پیوسته ام در آتش نیمی درآب نیمی
گرملك نشائیتم بخشد خدای سازم — نیمی فدای ساقی رهن شراب نیمی
دارم زدست رویت روئی زدست خویت — نیم ازطبانچه نیلی درخون خضاب نیمی
بینم مگر جمالت یا صورت خیالت — چشمی مراست بیدار نیمی بخواب نیمی

وله

بجانان شرح دل ناگفته ماند ای نطق تقریری — زبان بند است یارای سخن ای خامه تحریری
تماشا برده ازجا پای شوقم جلوهٔ ای رخ — زتنهائی دلم دیوانه شد ای زلف زنجیری
بیك زخم ازتو قانع نیستم تعجیل ای قاتل — بجان مشتاق زخم دیگرم ای عمر تأخیری
ببخت خصم گردی چند طالع شرم ای کوکب — روی تاکی خلاف رای من ای چرخ تغییری
بود کان مه بفریادم رسد امداد ای افغان — شود کانشوخ دل رحمی کند ای ناله تأثیری

وله

وطن ناچار رندانرا دز میخانه بایستی — حرم میخانه قندیل حرم پیمانه بایستی
عیار نقد اخلاص حرم جویان نشد ظاهر — بهر یکسال روزی کعبه آتشخانه بایستی
نبودی هر نظر شایستهٔ نظارهٔ لیلی — وگرنه درجهان هر عاقلی دیوانه بایستی
بحکمت دیر و مسجد شد مقام راهب وزاهد — که بلبل را گلستان جغدرا ویرانه بایستی
دم مردن زمستی توبه کردم وه ندانستم — بجای توبه دردستم کنون پیمانه بایستی

وله

ساقیا زنده کن دلم ازمی — که من الماء کل شیء حی
باده خور یاد نیك وبد تاچند — ساده جو فکر خیر وشر تاکی
گرد کن شمع وجمع ویار وندیم — چنگ قانون ونای وبربط ونی
درشبستان خرام خرم وشاد — که بهاران برفت وآمد دی
جام می گیر ازکف ساقی — چند گوئی حکایت جم وکی

کال اصفهانی

روئی چه کونه روئی روئی چو آفتابی — زلفی چه کونه زلفی هر حلقه پیچ وتابی
هر پرتوی زرویش درچشم عقل نوری — هر حلقهٔ ززلفش در حلق جان طنابی
کرعکس عارض او برصحن عالم افتد — کردد زسایهٔ او هر ذره آفتابی
دردورچشم مستش هست ازشراب فتنه — افتاده همچو نرکس هر کوشهٔ خرابی

وله

احداث دهر ولطف تو واشتیاق من — هر یك از این سه کانه ندارد نهایتی

لاله خاتون

من اکرتو به زمی کرده ام ای سروسهی — توخود این توبه نکردی که بمن می ندهی

میرمشرب

هزاران شمع روشن می توان دریك نفس مردن — چراغ مردهٔ رازنده کن کرمیکنی کاری

مظفرهروی

در معرکه بستانند ودر بزم ببخشند — ملکی بسواری وجهانی بسؤالی
عادلتر وعالمتر ازو هیچ ملك نیست — الا ملك العرش تبارك وتعالی

مغربی

ای آفتاب رؤیت هرسو فکنده تابی — وی از فروغ مهرت هرذره آفتابی
از کیست قدرویت چون نیست غیرتو کس — هر لحظه درلباسی هرلحه درنقابی
ساقی وباده چون نیست الایکی پس ازچه — در هرطرف فتاده مستیست از شرابی
دست تو در کل ماومهر تو دردل ما — نوریست درظلامی که کنجیست درخرابی

وله

ترا که دیده نباشد نظر چه کونه کنی — بدین قدم که تو داری سفرچه کونه کنی
ترا که هیچ زاحوال خود خبر نبود — زحال خود دکری راخبر چه کونه کنی
نکرده هیچ مریدی چه کونه شیخ شدی — پسر نبوده کسی راپدرچه کونه کنی

وله

تو میخواهی که تاتنها تو باشی — کسی دیکر نباشد تاتو باشی
چو بی ما نیستی یك لحظه موجود — نمی شاید که تو بی ماتو باشی
دوئی انجا نمی کنجد برون شو — که یامن باشم انجا یاتو باشی

نجیب الدین

خاطر ازمهر کسان برداشتم آز بهر تو — چون ترا کشتم توخودخاطرزما برداشتی

نرکس هروی

هرشب ای دل کفتکوی زلف جانان میکنی — خود پریشانی وماراهم پریشان میکنی

نظامی

این دولت سرمستم هشیار شودروزی — وین بخت کران خوابم بیدارشود روزی
هم بازشود این درهم روزشود این شب — دلبر نه چنین ماند دلدار شود روزی
خصمی که برغم من امروز نوازندش — درچشم عزیزاوهم خوار شود روزی

وله

ای کرده کدایان درت دعوی شاهی — ای آمده شاهان بدرت بهر کدائی

نظیری

برنیاید یك عزیز از مصر مردم پروری — پیرشد درچاه صد یوسف زخط مشتری

وله

من شمع جانکدازم تو صبح دلکشائی — سوزم کرت نه بینم میرم چورخ نمائی
نزدیك آنچنانم دور آنچنان که کفتم — نی تاب وصل دارم نی طاقت جدائی

نوابی

دلم بدست تو مرغیست درکف طفلی — که نی کشد نه کذارد نه سازدش قفسی

وحشی

شرح این قصهٔ جانسوز نکفتن تاکی — سوختم سوختم این راز نهفتن تاکی

صالحی

نه کسی نشست با تو نه باکسی نشستی | همه جا کنند قربان ز کدام آشنائی
دل کافر و مسلمان بربودهٔ ندانم | که بچشم اهل عالم تو چه چیز می‌نمائی
نشود نصیب دشمن که شود هلاک تیغت | سر دوستان سلامت که تو خنجر آزمائی
زغبار صالحی را نبود قرار یکدم | بهوای سر وقدت شده‌ام چنین هوائی

ضمیری

چه کند خضر ندانم بحیات جاودانی | که مرا ملال گیرد زدوروزه میهمانی

عارضی

روز وصلی طلبم همچو شب هجر دراز | تا کنم شرح ستمها که تو با من کردی

عراقی

بهر که می نگرم صورت تو می بینم | ازین سبب همه در چشم من تو می آئی
جهان بچشم تو می بینم ای جهان کرام | برای آنکه توئی درد و دیده بینائی

غنی کشمیری

مدت شادی و غم نیست برابر بجهان | گریهٔ شمع شبی خندهٔ صبح است دمی

عنصری

نیستی دیوانه بر آتش چرا غلطی همی | نیستی پروانه گرد شمع چون جولان کنی

فردوسی

شبی در برت گر برآسودمی | سر از فخر بر آسمان سودمی
بقدر از نهم چرخ بگذشتمی | بپا قدر کیوان بفرسودمی
قلم در کف تیر بشکستمی | کلاه از سر مهر بربودمی
جمال تو گر زانک من دارمی | بجای تو گر زانک من بودمی
بر افتادگان رحم آوردمی | بدرماندگان بر ببخشودمی

قاآنی

مگر در بچهٔ نوری تو یا نتیجهٔ حوری | که فرق تا بقدم غرق در لطافت و نوری
مرا تو مردم چشمی چه غم که غایبی از من | حضور عین چه حاجت بود که عین حضوری
چو عکس ماه که افتد درون چشمهٔ روشن | بچشم من همه نزدیکی و زمن همه دوری
بلطف آب حیاتی بطیب باد بهاری | ببوی خاک بهشتی بنور آتش طوری
چو عشق رهزن عقلی چو عقل زینت روحی | چو روح زیور عمری چو عمر مایهٔ سوری

وله

دلبران اخترند و تو ماهی | نیکوان لشکرند و تو شاهی
چند گوئی دلت چه گونه بود | تو درون دلی خود آگاهی

قمری

ای طره های خوبان از نافهٔ تو بوئی | هژده هزار عالم در عرصهٔ تو کوئی
چون شمع جمله روئی در بزمگاه دلها | وانکه زتو ندیده پروانه هیچ روئی
وی دست غیرت تو در چارسوی عشقت | سر های مرد ما را آویخته بموئی
نقش هزار لیلی از گلبن تو رنگی | عقل هزار مجنون از جرعهٔ تو بوئی
من جز ترا نه بینم هر سو که چشم دارم | وانکه ترا نه بیند چشم بهیچ سوئی

کلیم

صدای آشنا زین شش جهت نشنیده‌ام هرگز | مگر کاهی که از کوه غمم می‌آید آوازی

وله

بدل صد آرزو داری بدوران کارسازی کن | چو گلچینی همان به کآشنای باغبان باشی

می توانی که نیائی ز در سعدی باز	لیک بیرون شدن از خاطر او نتوانی	سعدی
بصنوبرقد دلکشش اگرای صبا گذری کنی	زهوای جان وخزینی دل خسته‌را خبری کنی	سلمان
بزیارتی چه بود اگر برخاك من قدمی نهی	بعیادتی چه زیان دهد که بحال من نظری کنی	
سحری وصال توازخدا بدعاء شب طلبیده ام	مگرای سحر نفسی زنی مگرای دعااثری کنی	
ای شوخ من یارتوام تودوستدار کیستی	هروقت غمخوار توام توغمگسار کیستی	سلطان سلیم اول
ازحال خود تاآگهم خواهم بوصلت جان دهم	ای یار من ناوارهم در انتظار کیستی	
ای چنگ دربزم صفا ازدرد می نالی چرا	آخرنظرکن برقفا اندرکنار کیستی	
من کیم جا ناکه گویم غمگسارمن تو ئی	باترامن بنده ٔ از جان و یارمن تو ئی	وله
چون سلیمی سلطنت دارم که دی گفتی بلطف	عاشق دیوانه ٔ بی اعتبار من تو ئی	وله
دیگر بسوی ما نظری هم نمی کنی	کشتیم خاك ره گذری هم نمی کنی	وله
خدایاچون مرادردوستی ارشاد میدادی	چه میشد اندکم ازبیوفائی یاد میدادی	سلیم اصفهانی
بکارم این گره چون میزدی ای کاش همچون تیر	سرانگشت مراهم ناخن فولادمیدادی	
اززمان بخت من بی سایه شدازبس همای	می کند درخیل مرغان دعوی پیغمبری	سلیم
نیست رشکم گرچه می بینند دررویش بسی	کانچه من می بینم ازرویش نمی بیند کسی	شجاع الدین
خواستم بهر فراغت بجهان مأوائی	خوشتر ازگوشه ٔ میخانه ندیدم جائی	شرفی
گرفتم سالرا پنهان کنی باموچه میسازی	گرفتم مو پراگردی سیه باروچه میسازی	صائب
آنراکه نیست قسمت از روزی خدائی	دایم گرسنه چشم است چون کاسه ٔ گدائی	وله
روز سیه مرك شود سروم زارت	هرخار که از پای فقیری بدر آری	وله
درجهان آب وگل خضری دوچارمن نشد	میروم ازخویشتن شاید که پیش آید کسی	وله
شد از فشار گردون موی سفید وسرزد	شیری که خورده بودم درروزگار طفلی	وله
دروطن گرمیشدی هرکس باسانی عزیز	کی زآغوش پدر یوسف بزندان آمدی	واه
چون سلیمان قدردل اکنون چه میدانی که چیست	آن زمان انگشت میخائی که بی خاتم شوی	وله
پرتو یکتا ئیت افتاده بر دیواردر	آفتابی سربرآورده است ازهرروزنی	وله
دست چون افتادخالی همت عالی بلاست	آنچه دارم درنظردردست بودی کاشکی	وله
زدودیده خون فشانم زغمت شب جدائی	چه کنم که هست اینها گل باغ آشنائی	صالحی
سرو برك گل ندارم چه روم بگشت گلشن	که شنیده ام زگلها همه بوی بیوفائی	
مژهای چشم یارم بنظر چنان نماید	که میان سنبلستان چرد آهوی خطائی	
همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی	همه روز درامیدم که شبی بخوابم آئی	
چوسگان برآستانت من ازان گرفته ام جا	که رقیب درنیاید به بها نه ٔ گدائی	

سعدی اگرم حیات بخشی وگرم هلاك خواهی — سر بندگی بخدمت بنهم که پادشاهی
من اگر هزار خدمت بکنم گناهکارم — تو اگر هزار چون من بکشی که بی گناهی
بکسی نمی توانم که شکایت تو گویم — همه جانب تو گیرند و تو آن کنی که خواهی

وله نه طریق دوستانست ونه شرط مهربانی — که بدوستان یکدل سر دست برفشانی
دلم از تو چون رنجد که بوهم درنگنجد — که جواب تلخ گوئی تو بدین شکر دهانی

وله بخت آینه ندارم که درومی نگری — خاك بازار نیرزم برو می گذری
من چنان عاشق رویت زمن بیخبرم — تو چنان فتنهٔ خویشی که زما بیخبری

وله شاخی که سر بخانهٔ همسایه می برد — تلخی برآورد مگر ازبیخ برکنی
بسیار بدنباید شهوت پرست را — کش دوستی شود متبدل بدشمنی

وله شاهد آنست که زهر از قبلش نوش کنی — نه چو رنجی رسدت یار فراموش کنی
شاهد آن وقت بیاید که تو حاضر باشی — مطرب آن وقت بگوید که تو خاموش کنی

وله ما سپر انداختیم گر تو کمان میکشی — گو دل ما خوش مباش گر تو بدین دلخوشی
گفتی اگر در غمش پای نداری گریز — چون بتوانم گریخت چون تو کمندم کشی

وله هر نوبتم که در نظر ای ماه بگذری — باردوم ز بار نخستین نکوتری

وله هر کس بتماشائی رفتند بصحرائی — ما را که تو منظوری خاطر نرود جائی

وله ای دریغا گرشبی در برخرابت دیدمی — سرگران از خواب وسرمست از شرابت دیدمی

وله چشم رضا ومرحمت برهمه بازمی کنی — چونکه به بخت ما رسد این همه نازمیکنی

وله تو بموسم جوانی بکن آنکه می توانی — که بروز کار پیری نکند کسی جوانی

وله کرم بجای فروماندگان چو بتوانی — مرتست نه چندانکه خود فرومانی

وله هرگز حسد نبردم برمنصبی ومالی — الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی

وله دیدارمی نمائی و پرهیزمی کنی — بازار خویش وآتش ماتیزمی کنی

وله هرچه ازدونان بمنت خواستی — در تن افزودی وازجان کاستی

وله اگر حنظل خوری ازدست خوشخوی — به از شیرینی ازدست ترشروی

وله گربهٔ مسکین اگر پرداشتی — تخم گنجشك از جهان برداشتی

وله آنرا که بجای تست هردم کرمی — عذرش بنه ار کند بعمری ستمی

وله گر بر سر و چشم من نشینی — نازت بکشم که نازنینی

وله همه چشمیم تا برون آئی — همه گوشیم تا چه فرمائی

وله کس عیب نیارد گفت آنرا که تو بپسندی — کس ردنتواند کرد آنرا که تو بگزینی

وله درروی تو گفتم سخنی چند بگویم — رو باز گشادی ودرنطق ببندی

وله بانتظار عیادت که دوست می آید — خوشست بردل رنجور عشق بیماری

وله گفته بودم چو بیائی غم دل باتو بگویم — چه بگویم که غم دل برود چون تو بیائی

توهیچ عهد نبستی که عاقبت نشکستی
بنای مهر نمودی که پایدار نباشد
دلم شکستی ورفتی خلاف شرط محبت
کرت کسی بپرستد ملامتش نکنم من

ای برق اکر بکوشهٔ آن بام بکذری
کو تشنکان بادیه را جان بلب رسید
رفتی وهمچنان بخیال من اندری
بادل بمادهی چودل ما بدست تست

کل نسبتی ندارد باروی دلفریبت
کرقید می کشائی بندی نمی کریزد
عمری دکر بباید بعد ازفراق مارا
خبرت خراب ترکرد جراحت جدائی
توچه ارمغانی آری که بدوستان فرستی
چه کند اکر تحمل نکند زیردستان

ای ماه سرو قامت شکرانهٔ سلامت
شیری درین قضیت کمتر شده زموری
سعدی بهرچه آید کردن بنه که شاید

همه عمر برندارم سرازین خمار مستی
تونه مثل آفتابی که حضور وغیبت افتد
نظری بدوستان کن که هزار بار ازان به

صاحب نظر نباشد در بند نیکنامی
ای نقطهٔ سیاهی بالای خط سبزش
ترك عمل بکفتم وایمن شدم زعزلت

فدای جان توکر من فداشوم چه شود
مراکناه نباشد نظر بروی جوانان
من ای صباره رفتن بکوی دوست ندارم

هرسلطنت که خواهی میکن که دلپذیری
کفتم مکر برفتی غایب شوی زچشمم
اورانمی توان دید ازمنتهای خوبی

سعدی
مرا برآتش سوزان نشاندی ونشستی
مرابه بند بدبختی خود ازکمند بجستی
باحتیاط رواکنون که آبکینه شکستی
توهم درآینه بنکرکه خویشتن بپرستی

وله
جائی که باد زهره ندارد خبر بری
توخفته درکجاوه بخواب خوش اندری
کوئی که در برابر چشمم مصوری
با مهر خویشتن زدل مابدر بری

وله
تودرمیان کلها چون کل میان خاری
دربند خوبرویان خوشترکه رستکاری
کاین عمر صرف کردیم اندر امیدواری

وله
چه خیال آب روشن که بتشنکان نمائی
چه ازان به ارمغانی که توخویشتن بیائی
توهران ستم که خواهی بکنی که پادشائی

وله
ازحال زیردستان میپرس کاه کاهی
کوهی درین ترازو کمتر شده زکاهی
پیش که دادخواهی ازدست پادشاهی

وله
که هنوزمن نبودم که تودردلم نشستی
همه کان روند وآیند وتوهمچنان که هستی
که تحیتی نویسی وهدیتی فرستی

وله
خاصان چه باك دارند ازکفتکوی عامی
خوش دانهٔ ولیکن بس درکنار بامی
بی چیزرا نباشد اندیشهٔ حرامی

وله
برای عید بود کوسفند قربانی
که پیر داند مقدار روزکار جوانی
تومیروی بسلامت سلام من برسانی

وله
دردست خوبرویان دولت بوداسیری
آن نیستی که رفتی آنی که درضمیری
ماخود نمی نمائیم ازغایت حقیری

سعدی
دنیا زنیست عشوه کر و دلستان ولی — باهیچکس بسر نبرد عهد شوهری
آهسته روکه برسر بسیار مردم است — این جرم خاك را که تو امروز برسری
آبستنی که این همه فرزند زاد و کشت — دیکر چه چشم داری ازو مهر مادری

وله
چونست حال بستان ای باد نوبهاری — کز بلبلان برآمد فریاد بیقراری
ای کنج نوشدارو برخستکان نکه کن — مرهم بدست ومارا مجروح میکذاری
یا خلوتی برآور یا برقعی فروهل — ورنه بشکل شیرین شوراز جهان برآری
هرساعت از لطیفی رویت عرق برآرد — چون برشکوفه بارد باران نوبهاری
عود است زیر دامن یا کل درآستینت — یا مشك در کریبان بنمای تا چه داری

وله
خرم صباح آنکه تو در روی نظر کنی — فیروز روز آنکه تو بروی کذر کنی
آزاده بندهٔ که بود در رکاب تو — خرم ولایتی که درانجا سفر کنی
ای آفتاب روشن وای سایهٔ همای — مارا نکاهی از تو تمناست ارکنی
مقدور من سریست که در پایت افکنم — کر زانکه التفات بدین مختصر کنی
کفتی که دیر وزود بحالت نظر کنم — آری کنی چو برسر خاکم کذر کنی

وله
ای که بحسن قامتت سرو نبوده ام سهی — کر همه دشمنی کنی ازهمه دوستان بهی
جور بکن که حاکمان جور کنند بررهی — شیرکه پای بنده شد تن بنهد برو بهی
از نظرت کجا رود ور برود تو همرهی — رفت ورها نمی کند آمد وره نمی دهی
شاید اکر نظر کنی ای که زدردم آکهی — ورنکنی اثر کند درد دل سحرکهی
سعدی وعمرو وزید در هیچ محل نمی دهی — وین همه لاف میزنیم ازدهل میان تهی

وله
سرو سینا بصحرا میروی — نیك بدعهدی که بیما میروی
جان نخواهد بردن از تو هیچ دل — شهر بکرفتی بصحرا میروی
کر قدم برچشم من خواهی نهاد — دیده بر ره می نهم تا میروی
کر تماشا میکنی درخود نکر — کی بخوشتر زین تماشا میروی
دیدهٔ سعدی و دل همراه تست — تانه پنداری که تنها میروی

وله
ای سرو حدیقهٔ معانی — جانی و لطیفهٔ جهانی
پیش تو باتفاق مردن — خوشتر که پس ازتو زندکانی
آنرا که تو از سفر بیائی — حاجت نبود بار مغانی
کر ز آمدنت خبر بیارند — من جان بدهم بمژدکانی

وله
بسیار سفر باید تا پخته شود خامی — صوفی نشود صافی تادر نکشد جامی
کر پیر مناجاتی ور رند خراباتی — هر یك قلمی رفتست بروی بسرانجامی
ای دردل ریش من مهرت چوروان درتن — آخر زدعا کوئی یاد آر بدشنامی
باشد که توخود روزی ازما خبری پرسی — ورنه که برد هیهات از ما بتو پیغامی

حال خونابهٔ خسرو دل خسرو داند	توچه دانی که نه درآب ونه اندر خونی	خسرو دهلوی
ای جان زتن رفته بتن بازکی آئی	وی سرو خرامان بچمن بازکی آئی	وله
جان تو که از دیدن روی تو بمردم	تازنده شوم باز بتن بازکی آئی	
کسی نماند که دیکر به تیغ ناز کشی	مکر که زنده کنی خلق را وباز کشی	وله
بسکه نادیدنی ازمردم دنیا دیدم	رشکها می برم ازلذت نابینائی	خراب
چورسی بطور همت ارنی مکو وبکذر	که نیرزد این تمنا بجواب لن ترانی	رضی الدین
بعمرخود مژه برهم نمی زند تصویر	مکرزچشم من آموخت طرز حیرانی	رفیعی
نمی خواهم که کس یابدزسر حالم آکاهی	وکرنه عالمی سوزم بیك آه سحر کاهی	روحی
بوی جوی مولیان آید همی	بوی یار مهربان آید همی	رودکی
ریك آموی ودر شیتهای او	زیر پایم پرنیان آید همی	
ای بخارا شاد باش وشادزی	شاه سویت میهمان آید همی	
شاه ماهست وبخارا آسمان	ماه سوی آسمان آید همی	
میر سرواست وبخارا بوستان	سرو سوی بوستان آید همی	
ای بصد معنی زشاهان جهانت برتری	برتوشاهی ختم وبرخیر البشر پیغمبری	سعدای اصفهانی
شب است وشاهد وشمع وشراب وشیرینی	غنیمت است دمی روی دوستان بینی	سعدی
بشرط آنکه منت بنده وار در خدمت	کمر ببندم وتوشاه وار بنشینی	
چوصبرم ازتو میسر نمیشود چه کنم	بخشم رفتم وباز آمدم بمسکینی	
بحکم آنکه مرا هیچ دوست چون تو بدست	نیفتد ونوبه از من هزار بکزینی	
برنك وبوی بهار ای فقیر قانع شو	چو باغبان نکذارد که سیب وکل چینی	
تفاوتی نکند کر ترش کنی ابرو	هزار تلخ بکوئی هنوز شیرینی	
میان ماوشما عشق درازل بوداست	هزار سال برآید همان نخستینی	
ای صوفی سرکردان دربند نکو نامی	تادرد نیاشامی زین درد نیارامی	وله
ملك صمدیت راچه سود وزیان دارد	کر حافظ قرآنی ورعابد اصنامی	
زهدت بچه کار آید کر راندهٔ درکاهی	کفرت چه زیان دارد کر نیك سرانجامی	
بیچارهٔ توفیق اندهم صالح وهم طالح	درماندهٔ تقدیر اندهم عارف وهم عامی	
جهدت نکند آزادای صید که در بندی	سودت نکند پرواز ای مرغ که دردامی	
جامی چه بقا دارد دررهکذر سنکی	دورفلك آن سنکست ای یارتو آن جامی	
این ملك خلل کیرد کرخود ملك رومی	وین روز بشام آید کر پادشه شامی	
ای نفس اکر بدیدهٔ تحقیق بنکری	درویشی اختیار کنی بر توانکری	وله
ای پادشاه وقت چو وقتت فرا رسد	تونیز باکدای محلت برابری	
کرپنج نوبتت بدر قصر می زنند	نوبت بدیکری بکذاری وبکذری	

حافظ

ساقیا سایهٔ ابراست و بهار و لب جوی / من نگویم چه کن ار اهل دلی خود تو بگوی
روی جانان طلبی آینه را قابل ساز / ورنه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
پیشتر زانکه شوی خاك در میکده ها / یکدو روزی بسراپردهٔ میخانه بپوی

وله

دلم که گوهر اسرار حسن و عشق در وست / توان بدست تو دادن گرش نکو داری
دم از ممالك خوبی چو آفتاب زدن / ترا رسد که غلامان ماه رو داری
دران شمایل مطبوع هیچ نتوان گفت / جز این قدر که رقیبان تند خو داری

وله

آن روز دیده بودم این فتنه ها که برخاست / کز سرکشی زمانی با ما نمی نشستی
در حلقهٔ مغانم دوش آن پسر چه خوش گفت / با کافران چه کارت گر بت نمی پرستی

وله

مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی / پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
عشق رخ چو ماهش در پرده راست ناید / مطرب بزن نوائی ساقی بده شرابی

وله

عمر بگذشت به بی حاصلی و بوالهوسی / ای پسر جام میم ده که به پیری برسی

وله

آندم که با تو باشم یکسال هست روزی / وآندم که بیتو باشم یکروز هست سالی

وله

مسند بگلستان بر تا شاهد و ساقی را / لب گیری و رخ بوسی می نوشی و گل بوئی

وله

ساغری نوش کن و جرعه بر افلاك افشان / چند چند از غم ایام جگر خون باشی

وله

جهل من و علم تو فلك را چه تفاوت / انجا که بصر نیست چه خوبی و چه زشتی

وله

بگیر دامن جمعیتی و کاری ساز / که هیچ کار میسر نشد به تنهائی

حسن بیك

سحر آمدم بکویت بشکار رفته بودی / تو که سك نبرده بودی بچه کار رفته بودی

میر حیدر

همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی / همهٔ روز امید وارم که شبی بخوابم آئی

خادم اصفهانی

بمن دشوار شد آخر ره میخانه پیمودن / باین پیری بکوی میفروشم خانه بایستی

خاقانی

گر بقدر سوزش دل چشم من بگریستی / بر دل من مرغ و ماهی تن بتن بگریستی
دیدهای بخت من بیدار بایستی کنون / تا بدیدی حال من برحال من بگریستی
آنچه ازمن شد گر از ملك سلیمان کم شدی / بر سلیمان هم پری هم اهرمن بگریستی

خسرو دهلوی

ای بی غم از دل ما بسیار شد جدائی / شادی بر ویت از چه باغمگسار نائی
داند چگونه باشد شبهای درد مندان / آنکس که خفت روزی بر بستر جدائی
شبهای عاشقانرا شمع مراد نبود / در سوز خویش بیند پروانه روشنائی
از حسرت جمالت جانم ز پا درآمد / ای دستگیر جانها آخر بگو کجائی

وله

بی من ای بیتو بجان آمده جانم چونی / از پی کاهش من روز بروز افزونی
پیش ازین گرچه جفاهات بسی بود ولیك / نه چنین بود ازین بیشترك تا کنونی
تو مرا درغم خواهی و منت در شادی / من چنانم که تو خواهی تو ندانم چونی

مشتاقی ومهجوری دور از تو چنانم کرد
دایم کل این بستان شاداب نمی ماند

جان فدای توکه هم جانی وهم جانانی
تابماند تروشاداب نهال قد تو
کرچه دوریم بیاد تو قدح می نوشیم

ای که مهجوری عشاق روا میداری
تشنهٔ بادیه را هم بزلالی دریاب
ساغرما که حریفان دکر می نوشند
ای مکس حضرت سیمرغ نه جولانکه تست
تو بتقصیر خود افتادی ازین در محروم

این خرقه که من دارم دررهن شراب اولی
چون عمرتبه کردم چندانکه نکه کردم
چون پیرشدی حافظ ازمیکده بیرون آی

بشنواین نکته که خودرا زغم آزاده کنی
تکیه برجای بزرکان نتوان زد بکزاف
آخر الامر کل کوزه کران خواهی شد

بصوت بلبل وقمری اکر ننوشی می
چوکل نقاب برافکند ومرغ زدهوهو
چو هست آب حیاتت بدست تشنه ممیر
نوشته اند برایوان جنة المأوی
سخن نماند سخن طی کنم شراب کجاست

سحرم هاتف میخانه بدولت خواهی
همچو جم جرعهٔ می کش که زسر ملکوت
بردر میکده رندان قلندر باشند

سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی
چشم آسایش که دارد از سپهر تیزرو
آدمی در عالم خاکی نمی آید بدست

ز دلبرم که رساند نوازش قلمی
نمی کنم کلهٔ لیکن ابر رحمت دوست
بیا که وقت شناسان دو کون بفروشند

حافظ — کزدست بخواهد شد دامان شکیبائی
دریاب ضعیفانرا دروقت توانائی

وله — سرفدای تو وکرنه من وسرکردانی
واجب آنست که بردیدهٔ مابنشانی
بعد منزل نبود در سفر روحانی

وله — عاشقانرا زبرخویش جدا میداری
بامیدی که درین ره بخدا میداری
ماتحمل بکنیم ارتو روا میداری
عرض خود می بری وزحمت مامیداری
ازکه می نالی وفریاد چرا میداری

وله — وین دفتر بیمعنی غرق می ناب اولی
درکنج خراباتی افتاده خراب اولی
رندی وهوسناکی درعهد شباب اولی

وله — خون خوری کرطلب روزی ننهاده کنی
مکر اسباب بزرکی همهٔ آماده کنی
حالیا فکر سبو کن که پر از باده کنی

وله — علاج کی کنمت آخر الدوا الکی
منه زدست پیاله چه میکنی هی هی
فلانمت ومن الماء کل شیء حی
که هرکه عشوهٔ دنیی خرید وای بوی
بده بشادی روح روان حاتم طی

وله — کفت باز آی که دیرینهٔ این درکاهی
پرتوجانم جهان بین دهدت آکاهی
کستانند ودهند افسر شاهنشاهی

وله — دل زتنهائی بجان آمد خدایا همدمی
ساقیا جامی بیاور تا بیاسایم همی
عالمی دیکر بباید ساخت وزنو آدمی

وله — کجاست یک صبا کرهمی کند کرمی
بکشتزار جکر تشنکان نداد نمی
بیک پیاله می صاف وصحبت صنمی

مولانا جلال الدین رومی

در غم یار یار بایستی
با غم او راکنار بایستی
زانچه کردم کنون پشیمانم
دل امسال پار بایستی
تا بدانستمی ز دشمن دوست
زندکانی دوبار بایستی
چون بمیری بمیرد این هنرت
زین هنرهات عار بایستی

وله

زاول بامداد سرمستی
ورنه دستار کژ چرا بستی
صورت عقل جمله دلتنکیست
صورت عشق نیست جز مستی
باده خوردی وبرفلك رفتی
مست کشتی وبند بشکستی

وله

ای بی تو حرام زندکانی
خود بی توکدام زندکانی
بی روی خوش توزنده بودن
مرکست بنام زندکانی
با زهر تونی وزهر دنیا
دانه تو ودام زندکانی
کوهر تو واین جهان چوحقه
باده تو وجام زندکانی

جلالی شهزاده جم

بنده غریب شهرتست ای توغریب درجهان
از توغریب کی بود رسم غریب پروری
چون دامنی ندارد پیراهن غریبی
چون دانهٔ بکیرد ازخرمن غریبی
خواهی اکر بدانی احوال دردمندان
یکسو نظر بینداز از روزن غریبی
کس هاتمش نکیرد جز طالع سیاهم
مسکین جم اربمیرد درمسکن غریبی

حافظ

شهریست پرظریفان وزهرطرف نکاری
یاران صلای عشق است کرمیکنید کاری
در بوستان حریفان مانند لاله وکل
هریك کرفته جامی بریاد روی یاری
چشمی که دیده باشد ازروح آفریده
زین خاکیان مبادا بردامنش غباری
چون من شکستهٔ را از پیش خودچه رانی
کم غایت توقع بوسیست یاکناری
می بیغش است بشتاب وقتی خوشست دریاب
سالی دکر که دادر امید نوبهاری
ازبادهٔ وصالت کرجرعهٔ بنوشم
تازنده ام نورزم آیین هوشیاری
ما بنده ایم وعاجز توحاکمی وقادر
کرمیکشی بزوردم ورمیکشی بزاری
هرتاره موی حافظ دردست زلف شوخیست
مشکل بود نشستن در اینچنین دیاری

وله

پدید آمد رسوم بی وفائی
نماند ازکس نشان آشنائی
برند از فاقه نزد هرخسیسی
کنون اهل هنر دست کدائی
کسی کووفا ضلست امروزدردهر
نمی بیند زغم یکدم رهائی
ولیکن جاهلست اندر تنعم
متاع اوچوهست این دم بهائی
وکرشاعر بکوید شعر چون آب
که دلرازان فزاید روشنائی
نبخشندش جوی ازبخل وامساك
اکرخود فی المثل باشد سنائی

وله

ای پادشه خوبان داد ازغم تنهائی
دل بی توبجان آمد وقتست که بازآئی
ای دردتوام درمان دربستر ناکامی
وی یاد توام مونس درکوشهٔ تنهائی

انوری

گر مرا روز کار بایستی ‌‌ ‌ کار با یار خود نگارستی
پس ازین روی انتظارم نیست ‌ ‌ کاشکی روی انتظارستی

وله

ای دیر بدست آمده بس زود برفتی ‌ ‌ آتش زدی اندر من وچون دود برفتی
چون آرزوی تنگدلان دیر رسیدی ‌ ‌ چون دوستی تنگدلان زود برفتی

اوحدی

پیش دانا مسند جم خاك یا کهواره است ‌ ‌ پادشاهی عالم طفلیست یا دیوانگی

جامی

بسکه دوجان فکار وچشم بیدارم توئی ‌ ‌ هرکه پیدا میشود ازدور پندارم توئی

وله

لی حبیب مدنی عربی قرشی ‌ ‌ که بود درد وغمش مایهٔ شادی وخوشی
فهم رازش نکنم اوعربی من عجمی ‌ ‌ لاف مهرش چه زنم اوقرشی من حبشی
ذره وارم بهواداری او رقص کنان ‌ ‌ تاشد اوشهرهٔ آفاق بخورشید وشی
گرچه صد مرحله دوراست زپیش نظرم ‌ ‌ وجهه فی نظری کل غداة وعشی
صفت بادهٔ عشقش زمن مست مپرس ‌ ‌ ذوق این می نشناسی بخدا تانچشی
مصلحت نیست مرا سیری ازان آب حیات ‌ ‌ ضاعف الله به کل زمان عطشی
جای ارباب وفا جزره عشقش نروند ‌ ‌ سر مبادت گرازین راه قدم باز کشی

وله

گذشت شوکت محمود ودر زمانه نماند ‌ ‌ جز این فسانه که نشناخت قدر فردوسی

مولانا جلال الدین رومی

ای که ازین تنگ قفس می پری ‌ ‌ رخت به بالای فلك می بری
زندگی تازه ببین بعد ازین ‌ ‌ چند ازین زندگی سرسری
درهوس مشتریت عمر رفت ‌ ‌ ماه ببین وبره از مشتری
دلق شبشناك پرانداختی ‌ ‌ جان برهنه شده خود خوشتری
در عوض دلق تن چار میخ ‌ ‌ بافته اند ازصفت ششتری
جامهٔ این جسم غلامانه بود ‌ ‌ گبرکنون پیرهن مهتری
مرگ حیاتست وحیاتست مرگ ‌ ‌ عکس نماید نظر کافری

وله

بوی باغ وگلستان آید همی ‌ ‌ بوی یار مهربان آید همی
از نثار جوهر یارم مرا ‌ ‌ آب دریا تامیان آید همی
زان درو دیوار های کوی دوست ‌ ‌ عاشقانرا بوی جان آید همی
با خیال گلستانش خار زار ‌ ‌ نرم تراز پرنیان آید همی

وله

صنما چه گونه گویم که تونورجان مائی ‌ ‌ که چه طاقتست جانرا چوتونورخودنمائی

وله

بوصال می بنالم که چه بی وفا ربی ‌ ‌ بفراق می زارم که چه یار بی وفائی

وله

مارا چومریم بی سبب ازشاخ می آید رطب ‌ ‌ مارا چوعیسی بی طلب درمهد آید سروری

وله

گرباغ ازو واقف بدی ازشاخ ترخون آمدی ‌ ‌ ورعقل ازو آگه بدی ازچشم جیحون آمدی
گرسربرون کردی مهش روزی زقرص آفتاب ‌ ‌ ذره بذره درهوا لیلی ومجنون آمدی

نظیری	ترسم که در روزجزا کیرند خلق دامنت	بردیکران باری مکن جوری که برما کردهٔ
هلالی	بلبل بباغ وجغد بویرانه ساخته	هرکس بقدر همت خود خانه ساخته
وله	یارب ان زلفست برروی تویاخودباغبان	سنبل ترچیده و بر آفتاب انداخته
لا	خواهی شری پشیمان ای شه زقتل بنده	یاداین سخن بکوشت مامرده وتوزنده
لا	دلا کدائی ورندی زپادشاهی به	دمی فراغت خاطر زهرچه خواهی به
لا	باجمله خوشیهای جهانم بی تو	جزآب روان نیامد اندر دیده
لا	کشاده چشم بدیدار اوزمین وزمان	نهاده کوش بکفتار اوسپهر وسپاه
لا	کلاه کوشهٔ خورشید چون نموداز دور	ستاره کان همه ازسرفرو نهند کلاه
لا	زعکس آتش تیغت زبیم بکریزد	بسان زیبق ازاصلاب دشمنان تو باه
لا	بغیر کاهربا درزمان معدلتش	کسی بغصب ندارد ربود برکی کاه
لا	نی دیو بی جازه برطول آن کذشته	نی غول بی قلاغوز درعرض اوچریده
لا	درهرچه بنکرم تو نموداربودهٔ	ای نانموده رخ توچه بسیار بودهٔ
لا	دست کل باکل بدن کل چهره کل رخسار کل	ای سرت ازبا عجب خودراکلستان کردهٔ
لا	ای صبحدم چه شد که کریبان دریدهٔ	وی شب چه حالت است که کیسو بریدهٔ
لا	(این خارهم ازان کل برجیب جان خلیده)	(هرکس بخواب راحت من مبتلا نشسته)
لا	(جوی طالع زخروار هنر به)	(ازخلال آسوده است آنکس که بی دندان شده)
ابن یمین	چه سود آنکه که ماهی مرده باشد	که باز آید بجوی رفته آبی
اثیر ادمانی	چه بدکردم چه شد ازمن چه دیدی	که ناکه روی ازمن درکشیدی
آذر	بآن کناه که بیکانه را کسی نکشد	توبی وفا همه یاران آشنا بکشی
اذرقی	میکنی جور وجفا مهر ووفا میکوئی	توچها میکنی ای شوخ چها میکوئی
انوری	ای غایت عیش این جهانی	ای اصل نشاط وشادمانی
	کر روح بودلطیف روحی	ورجان باشد عزیز جانی
	کفتی که چه کونهٔ تو بیما	دور ازتو بتا چنانکه دانی
	ازدرد تو سخت ناتوانم	رنجی برکیر اکر توانی
وله	یك زمان ارغم نیاسایم همی	تاکه هستم باده پیمایم همی
	میکنم تدبیر کونا کون ولی	بستهٔ تقدیر نکشایم همی
	می روم هرجاومی جویم مراد	عاقبت نومید بازآیم همی
وله	مرا وقتی خوش است امروز وحالی	قدحها پرکنید وشیشه خالی
	که داند تاچه خواهد بود فردا	بزن رودی بیاور باده خالی
	زطبع خود نخواهد کشت کردون	اکر روشکر کوئی یانالی

مژکان زشوخ چشمی برهم نهاده شمشیر   ازترس جان نکاهش درکوشهٔ خزیده   صائب

برقی زابرجسته هرجاکه رم نموده   سروی زخاك رسته هرجاکه آرمیده   وله

بریده باد زبان کسی که دست مرا   زدامن تو به تیغ زبان جدا کرده   صبری

چنان هوازنم اشك من رطوبت یافت   که تافلاك زلبم آه میرود بشناه   طالب

خاك ازفلاك بخواه ومراد اززمین مجوی   ماه اززمن بجوی ووفا زآسمان مخواه   عرفی

قامت سروکه درآب نمودار شده   کرده دعوی بقد یار ونکونسار شده   عفتی بیکم

بزم نشاط دوران چون نیست جاودانه   ساقی بده پیاله مطرب بزن ترانه   فیضی هندی

کاهی بسوی لیلی تا نامهٔ بیارند   مرغان بفرق مجنون کردند آشیانه

خواهی من دیوانه راشیرین شود شور جنون   سنك ستم تنها مزن دشنام هم چندی بده   وله

ای برق خنده ریز بکشتی شکستکان   معذور دارمت که بساحل نشستهٔ   وله

نخل قدت که ازچمن جان برآمده   شاخ کلی بصورت انسان برآمده   فغانی

ازفرق تاقدم همه جانست آن نهال   کویا زآب چشمهٔ حیوان برآمد

ای قدم ننهاده هرکز ازدل تنکم برون   حیرتی دارم که چون درهردلی جاکردهٔ   قیدی

قدبلند من ببین دستار پاره پاره   چون آشیان لقلق برکلهٔ مناره   کاتبی

دلی شکفته نمانداست درجهان ورهست   کلیست چیدنش ازیاد باغبان رفته   کلیم

ای رنك عارض توآتش برآب بسته   وی چین طره هایت ازمشك ناب بسته   کمال اصفهانی

جادوی غمزهٔ تو بکشاده دست صنعت   برعارض تو ازخط نقشی برآب بسته

نرکس زشرم چشمت درپیش سرفکنده   غنچه زدست حسنت بررخ نقاب بسته

دردیدهٔ جانم چوتوئی مردم دیده   عالم بتومی بینم وروی تو ندیده   ماد هورام

مونیست درسرم همه خار محبت است   یك یك بپا خلیده وازسر بدرشده   مدهوش

نه دیده قطرهٔ خون ازجکر برآورده   بدیدن تو دل ازدیده سربرآورده   معصوم

آن ماه مشتریست ببازار آمده   خودرا زدست خویش خریدار آمده   مغربی

آن کار خیست سوی کلستان شده روان   وان بابلیست جانب کلزار آمده

ازقد وقامت همه خوبان دلربا   آن سرو قامت است برفتار آمده

پنهان ازین چمن زسرا پردهٔ نهان   مطلوب خویش راست طلبکار آمده

آن یك زروی اوست بتسبیح مشتغل   وین یك زموی اوست بزنار آمده

یك باده بیش نیست در قداح کائنات   زاقداح باده مختلف آثار آمده

بیاغی داشت بلبل این ترانه   که دور ازکل قفس به زآشیانه   نشاط

بحوالی دوچشمت حشم بلانشسته   چوقبیله کرد لیلی همه جابجا نشسته   نظامی

حافظ	روش رفتم بدر میکده خواب آلوده	خرقه تردامن وسجاده شراب آلوده
	آمد افسوس کنان مغبچهٔ باده فروش	کفت بیدار شوای رهرو خواب آلوده
	شست وشوئی بکن آنکه بخرابات خرام	تا نکردد ز تو این دیر خراب آلوده
	بطهارت کذران منزل پیری ومکن	خلعت شیب بتشریف شباب آلوده
	بهوای لب شیرین دهنان چندکنی	جوهر روح بیاقوت مذاب آلوده
	آشنایان ره عشق درین بحر عمیق	غرقه کشتند ونکشتند باب آلوده
	پاك وصافی شو وازچاه طبیعت بدر آی	که صفائی ندهد آب تراب آلوده
وله	عید است وموسم کل ساقی بیار باده	هنکام کل که دیدبی می قدح نهاده
	صوفی که دی نصیحت میکرد عاشقانرا	امروز دیدمش مست تقوی بباد داده
وله	برو این دام برمرغ دکر نه	وان سینه غم کرفت که توشاد دیدهٔ
خسرو دهلوی	آن دل خراب شد که توآباد دیدهٔ	چون طفل دوان ازپی کنجشك پریده
وله	بس در طلب کوشش بی فایده کردیم	کارا مکاه خویش بویرانه ساخته
وله	مردم چه بیوفاست خوشا آهوان دشت	قلم بکارد تراشند وکنده باتیشه
وله	سزای هرکسی از راه نسبتی باشد	که عنقارا بلند است آشیانه
سعدی	ای صورتت زکوهر معنی خزینهٔ	مارا زداغ عشق تو بردل دفینهٔ
	دانی که آه سوختکان را بود اثر	مکذار نالهٔ که برآید زسینهٔ
	سر در نیاورم بسلاطین روزکار	کرمن زبندکان تو باشم کمینهٔ
	تدبیر نیست جز سپرانداختن که خصم	سنکی بدست دارد وما آبکینهٔ
وله	ای که زدیده غائبی دردل مانشستهٔ	حسن توجلوه می کندوین همه پرده بستهٔ
	خاطرعام بردهٔ خون خواص خوردهٔ	ماهمه صیدکردهٔ خود زکمند جستهٔ
وله	دی برزند زمشرق شمع فلك زبانه	ای ساقی صبوحی دردهمی شبانه
	عقلم بدزد لختی چند اختیار دانش	هوشم ببر زمانی تاکی غم زمانه
وله	درکری تومعروفم وازروی تومحروم	کرك دهن آلوده ویوسف ندریده
سلطان سلیم اول	سرتابه پای توهمه مطبوع طبع ماست	کویا برای خاطر ما آفریدهٔ
رکن الدین سنجری	آن حلقه کوئی برسما کرداز کرجوزا جدا	نیمی ازان زیرقبا نیمی بدیدار آمده
شفائی	دل داده ام ازدست خدایا جکرم ده	پروانهٔ پرسوخته ام بال وپرم ده
	کوبخت شفائی که دهدساقی دوران	صد ساغر پیدرپی وکویم دکرم ده
صائب	آن خوش پسر برآمد ازخانه می کشیده	مائل باوفتادن چون میوهٔ رسیده
	مالیده آستین را تابوسکاه ساعد	تاناف پیرهن را چون صبحدم دریده

جامی

ای سرو راستین کاه کج نهادهٔ   وی نازه کل که پرده زعارض کشادهٔ
ازجنس آب وخاك نهٔ ازچه کوهری   وز نوع انس وجن نهٔ وازکه زادهٔ
نازکتری زبرك سمن ورنه کفتمی   برشکل سرو ریخته ازسیم سادهٔ
وصف تراچنانکه توئی چون کنم خیال   کز هرچه درخیال من آید زیادهٔ
رفت آن سوار وصبر و خرد دررکاب او   ای اشك خون کرفته توچون ایستادهٔ
برخواستم که دست زنم درعنانش کفت   زنیسان چراعنان دل ازدست دادهٔ
خود رامیان راه فکندم بعشوه کفت   جامی برو چه درپی ماسر نهادهٔ

وله

موی سیاه رابهوس کرده ام سفید   روی سفید را بکنه کرده ام سیاه

وله

ازروی یارظاهر ومظهر یکیست لیك   در حکم عقل این دکرآن دیکر آمده

سید جلال

ای زده سنبل خوشت برسر کل کلالهٔ   دیده ندیده جز رخت زیر کلاله لالهٔ
بررخ چون کل توخوی ازتب وتاب وجوش می   خوشتر ازانکه برفتد برسر لاله ژالهٔ
من که زجام مهر توست شدم بجرعهٔ   حال چه کونه باشد ارنوش کنم پیالهٔ

مولانا جلال الدین رومی

سرمست جام عشقم بی باده وپیاله   کفتم زمن چه خواهی کفتا که سوز وناله
ای نحوی هوائی تاچند جاء زید   وی مقری کسائی تاکی غم اماله
ای منطقی بی دین عمرت کذشت ضائع   فکرت بقول شارع خاطرسوی بطاله
دیکر حکیم کافر لعنت براعتقادش   کوید بتوحوادث بردهر کون حواله
مشغولهٔ اطبا درکفت وکوی قانون   بحث فقیه نادان درشرکت کفاله
مفتی قلم کرفته کانجا ضمان باشد   قاضی بفکر مانده کاین بیع شد اقاله
من این وآن ندانم سرمست جام عشقم   مطرب بزن نوائی ساقی بده پیاله

شهزاده جم

سرو تو همیشه نوجوان به   اشکم رهش چوجو روان به
برکردن غمزه زلف بفکن   درکردن دزد ریسمان به
سایه بفکن ززلف برخال   سلطان حبش بسایبان به
بیماری آن دو زلف شادم   ظالم همه دم چو ناتوان به
چون خاك شوم زپهلوی ما   پیش سك کویت استخوان به
با ناله خوشست جم همیشه   بلبل همه دم چو در فغان به

حافظ

ای ازفروغ رویت روشن چراغ دیده   مانند چشم مستت چشم جهان ندیده
همچون تو نازنینی سرتا بپا لطافت   کیتی نشان ندیده ایزد نیافریده
میلی اکر ندارد باعارض توابرو   پیوسته ازچه باشد چون قدمن خمیده
کر بربلبم نهی لب یابم حیات باقی   آن دم که جان شیرین باشد بلب رسیده
آن آهوی سیه چشم ازدام مابرون شد   یاران چه چاره سازیم باآن دل رمیده

صائب	هرچه بخشد عالم ناسازمی کیرد زتو	غیر عبرت هرچه کیری بازمی کیرد زتو
وله	طومار درو داع عزیزان رفته است	این مهاتی که عمر دراز است نام او
امیرصالح	هرچه داری شب نوروز بمی سازکرو	غم فردا چه خوری روزنو وروزی نو
فیضی هندی	خوش آن زمان که یکی بود خانهٔ من وتو	نبود راه جدائی میانهٔ من وتو
وله	محمل عمرم بملك نیستی نزدیك شد	ای اجل وقتست اکر آئی باستقبال او
خواجه حاجی محمد	ازشوق نرکس تو که هستیم مست ازو	چندان کریست دیده که شستیم دست ازو
مغربی	کاه ماهی وکه سمائی تو	می نکوئی چنین چرائی تو
	هر زمان کسوت دکر پوشی	بلباس دکر برآئی تو
	هیچکس مرترا نیاورد است	خود بخود آمدی خدائی تو
	جز تو کس نیست تا ترا بیند	زچه برقع نمی کشائی تو
	زان کس نیستی که زان خودی	هیچکس را نهٔ ترائی تو
	مغربی تو ترا نمی دانی	بحقیقت بدانکه مائی تو
	بیا دلا بکجا خوردهٔ شراب بکو	زچشم مست که کشتی چنین خراب بکو
وله	جهان بشکل سرابست پیش آب وجود	بشکل آب چراشد عیان سراب بکو
وله	توکشتیٔ که زامواج بحر مضطربی	کدام باد فکندت در اضطراب بکو
	بتا چو غیر توکس نیست تا ترا بیند	چراست روی تو پیوسته در حجاب بکو
نجیب الدین	ای جان پاك درشعر آب دیده شو	ای صبر وقت نیست تواندر حجاب شو
	ای زهره برخلاف طبیعت بنال زار	کیسو ببر بتعزیت آفتاب شو
	ای سعد چرخ برسراین خاك خیمه زن	وی رشتهٔ مجره برازا طناب شو
میرزانظام	پیش توجای دارم ومیبرم از آرزوی تو	شرم نمی کذاردم تانکرم بسوی تو
	بسکه نظاره دشمنی منتظرم که یك زمان	ملتفت کسی شوی تانکرم بروی تو
	شب همه شب زخون دل خاك درتو ترکنم	تانبرد بهیچ سو باد غبار کوی تو
والهی قمی	ماراچه کار بادل وبا اختیار دل	مایکسان ازو دل ازو اختیار ازو
هلالی	سازم قدم زدیده وآیم بسوی تو	تاهر قدم بدیده کشم خاك کوی تو
	روی توخوب وخوی تو بدآه چون کنم	ای کاش همچو روی تومی بودخوی تو
	ذورنهٔ که تاکنم شکوه زدرد دوریت	آه که میکشد مرا هجر تو درحضور تو
لا	درهجر توآب چشمم ازسر بکذشت	اینست یکی زسرکذشتم بی تو
لا	(کرچرخ فلك نان دهدم دندان کو)	(کرکناه اینست نتوان کردن استغفار ازو) لا
شیخ ابوالحسن آذری	اکر غم را چو آتش دود بودی	جهان تاریك بودی جاودانه
	کربار دکروصل توخواهم عجبی نیست	باشد همه کس را هوس عمر دو باره

لا (غافل از آتش افروخته نتوان بودن)	(یارب دعای خسته دلان مستجاب کن)	لا
ای مردمان بگوئید آرام جان من کو	راحت فزای هرکس محنت رسان من کو	انوری
نامش همی نیارم بردن به پیش هرکس	که که بناز گویم سرو روان من کو	
در بوستان شادی هرکس بچیدن گل	آن گل که نشکفندش در بوستان من کو	
هرکس بخانمانی دارند مهربانی	من مهربان ندارم نامهربان من کو	
ای دلبر مه پیکر فریاد زدست تو	وی هی صنما کافر فریاد زدست تو	شهزاده جم
من بهر تو افتادم آواره وناشادم	هرکس زنگی یادم فریاد زدست تو	
بهر تو همی پویم آواره همی جویم	هرجای همی گویم فریاد زدست تو	
هرکس زتو گیرد نور درهجرمنی مهجور	سوزدچوچراغ ازدور فریاد زدست تو	
در حشر چو برخیزم گریبان تو بگیرم	بر دامنت آویزم فریاد زدست تو	
جم بهر تو دردام است ازجام تو ناکام است	دیوانه وبدنام است فریاد زدست تو	
ای آفتاب آینه دار جمال تو	مشك سیاه مجمره گردان خال تو	حافظ
دراوج نازونعمتی ای آفتاب حسن	یارب مباد تا بقیامت زوال تو	
دولت عشق بین که چون ازسر فخر واحتشام	گوشهٔ تاج سلطنت می شکند گدای تو	وله
دلق گدای عشق را گنج بود درآستین	زود بسلطنت رسد هرکه بود گدای تو	
عشق توسرنوشت من خاك درت بهشت من	مهر رخت سرشت من راحت من رضای تو	
کاین عیش می دمد ساقی گلعذار کو	باد بهار می وزد بادهٔ خوشگوار کو	وله
آیادرین خیال که دارد گدای شهر	روزی بود که یاد کند پادشاه ازو	وله
آخرای چشم جهان بین مرانور ازتو	زروی حسن بخورشید میزند پهلو	ریاضی سمرقندی
جان شیرین منی تاشده دور ازمن	چند باشد سرسودازده مهجور ازتو	سلمان
بخیالی شده راضی دل مسکین زوصال	شمع وارازهوست سوخته امدور ازتو	
آرزو می کند ای چشمهٔ نوشین حیات	بجوابی شده راضی من مهجور ازتو	
	شربتی آب جگر تشنهٔ مخمور ازتو	
گرمطرب بی روی زندگی نداردآبرو	ور بلبلی عیش کند بی گل مبادش رنگ و بو	وله
خوردن بکام وکوزهٔ باشدطریق صوفیان	رندان دردآشام را پیمانه باید یا سبو	
ستاره ایست درگوش آن هلال ابرو	سرمایهٔ صد آرزو هرخندهٔ پنهان تو	شانی
ای حاصل صدمدعا هرجنبش مژگان تو	طوفان حسنی وهمه عالم خراب تو	شهیدی
غرق عرق شده رخ چون آفتاب تو	دستیست برون آمده بهرطلب تو	صائب
هرلوح مزاری زفرا مشکدهٔ خاك	چوفتح روی دهدازپی سپاه مرو	وله
سپاه غیرت حق باشکستگان یاراست	از سرانجام سفر در هرنفس غافل مشو	وله
میرسد چون عطسه بی تمهید کابانگ رحیل		

همایون	امشب وصل او خوشم ای صبح دم مزن	وی آسمان تو نیز شبی را سحر مکن
یکتا	نگردد نرم از معزول گردیدن دل ظالم	همان سخت است دندانی که افتاد از دهن بیرون
لا	پیوند دولت آمد از چون توئی بریدن	سر مایهٔ سعادت روی تراندیدن
لا	هلال روزه نمود از سپهر آینه گون	چنانکه میکشی از آب زر بر آینه نون
لا	هر که گوید عاشقم آتش فتد در جان من	زانکه میترسم که باشد عاشق جانان من
لا	ای خاك درش وسمهٔ ابروی دل وجان	وی خار غمش شانهٔ گیسوی دل وجان
لا	تریاق وزهر هست مرا بر سر زبان	این بهر دوستان بود آن بهر دشمنان
لا	نه پای رفتنی نه جای ماندن	درین ره حیف رفتن وای ماندن
لا	نه بیند زمن دشمن بدگمان	بجز روی شمشیر وپشت کمان
لا	بشرمانت توان ازجان گذشتن	چرا از جرم کس نتوان گذشتن
لا	دردهان دار تا بود خندان	چون گرانی کند بکن دندان
لا	از دشمن خود چنین نترسم	کز دشمن یار ویار دشمن
لا	هر مدتی نظر بکسی می کند سپهر	هر نوبتی زمین بکسی می دهد زمان
لا	خدای عز وجل بی سوابق نعمت	چو کرد باتو نکوئی توهم نکوئی کن
لا	باوجود لب جانبخش تو ای آب حیات	حیفم آید سخن از چشمهٔ حیوان گفتن
لا	بخت نبود یاورم سود نداشت کوششم	چون نبود اجابتی هرزه بود دعای من
لا	تسبیح خارجی که نه در ذکر حیدر است	بر گردن سگان جهنم طناب کن
لا	شکفت تازه گلی در فضای روضهٔ دل	وزید باد طرب در هوای عرصهٔ جان
لا	دینار ودرهم بر میان بندی وگوئی بی زرم	خواهی که اسلامت بود روقطع این زنار کن
لا	من نه باختیار خود می روم از قفای او	آن دو کمند عنبرین میکشدم کشان کشان
لا	نه کرد بد که نه بد دید بدکنش آخر	درین نصیحت نیکو ببین ونیکی کن
لا	از روزگار نیست جز اینم مراد هیچ	یارب توان مراد بروزی بمن رسان
لا	در کار خصم خفته نباشد بهیچ حال	زیرا چراغ دزد بود خواب پاسبان
لا	می چون بلبت رسد زشرم آب شود	پس باده ترا حلال باشد خوردن
لا	چون یکی پاره پوست ملك توانی گرفت	حیف بود در دکان کوره ودم داشتن
لا	عضوی زتو گر دوست شود با دشمن	دشمن شمر وتیغ دوکش زخم دوزن
لا	آری چو بانك جلجل باز آید از هوا	گنجشك زود باز گریزد بآشیان
لا	نوشته که بمن حال خویش را بنویس	نوشتنی نبود حال من بیا وببین
لا	کسی ندیده فرازش مگر بچشم ضمیر	کسی نرفته نشیبش مگر بپای گمان

نوعی خبوشانی	(حیف دانا مردن وافسوس نادان زیستن)	(ازدوست یك اشارت ازما بسر دویدن)	سلیم
لا	(این نه رویست که در دیر بماند پنهان)	(آشنارا حال این پس وای بر بیگانگان)	لا

رفیق کر بود یکدل بسان شیشهٔ ساعت	نثار یکدکر جان درمحبت می توان کردن	فیضی هندی
غریبی در بساط دهر همچون مهرهٔ شطرنج	برای خانه تاکی جنك باهمسایکان کردن	فردوسی
شکوهی نماند در ان خاندان	که بانك خروس آید از ماکیان	غنی
مرا با این دو چشم از دیدنش سیری نشد یارب	پی نظاره هرمو برتنم چشم دکر کردان	صادق
تیره کون شد آسمان از ابر و مینا کون زمین	شدزمین چون آسمان وآسمان شد چون زمین	شیخ فیضی
هجر تو کرده بود سیه روز کار من	عمر اجل دراز که آمد بکار من	قتیل
مرك است دوری از عدم تشویش هستی دیده را	یارب زخواب نیستی در حشر بیدارم مکن	قراری
اختر بسحر پایه بنا کوش تو کوهر	یا شبنمی افتاده ببرك سمنست این	قمرالدین
بکذارمی بسیم خریدن که جاهلیست	آتش بزر خریدن ودر خویشتن زدن	کاتبی
بامن آمیزش اوالفت موجست وکنار	روزوشب بامن و پیوسته کریزان ازمن	کلیم
کوتاه کشته از همه جارشتهٔ امید	از بسکه روزکار کره زد بکار من	وله
چشم اکر اینست وابرو این وناز وشیوه این	الوداع ای زهد وتقوی الفراق ای عقل ودین	کمال خجندی
شاهراه عدم چه هموار است	چشم پوشیده میتوان رفتن	محتشم
قاصدی مژدهٔ بیماری اغیار آورد	جان فدایش که رساند خبری بهتر ازین	مشفقی
از زلف پریشان تو آشفته تر من	در کوی تو سر کشته چو باد سحرم من	معینی جوینی
چون کل بهوای تو کریبان بدریده	شب تا بسحر غرقه بخون جکرم من	
غبار نیست که بر کرد عارض ترشست این	کذشته پادشه حسن کرد لشکر شست این	مؤمن
بتی بلوح مزارم خطی نوشته بخونم	که این شهید نکاه منست محضر شست این	
نه جای آبله است آن بصفحهٔ کل رویش	بآیه آیهٔ مصحف قسم که جوهر شست این	
کتاب نیست که می خواند او بمکتب خوبی	کند حساب شهیدان خویش دفتر شست این	
هر آنکه دید شکاف دلم بسینه همی کفت	کمر حباب بحر بنی که ضرب خنجر شست این	
آهو ز تو آموخته هنکام دویدن	رم کردن واستادن وواپس نکریدن	میلی
شمع از من و پروانه زمن کل زمن آموخت	افروختن و سوختن وجامه دریدن	
قربان توشوم که ندانستهٔ هنوز	اخلاص من محبت من اعتقاد من	میرنجات
چه خوشست از دو یکدل سر حرف باز کردن	سخن کذشته کفتن کله را دراز کردن	نظیری
نه چنان کرفتهٔ جا بمیان جان شیرین	که توان ترا وجانرا زهم امتیاز کردن	
هر چند بی بهایم کنجشك این سرایم	قربان سر نیزم برکرد دام کردن	وله
بهل تا آرمت دستی بکردن	کاهی کر بود برکردن من	وصال

درویش دهکی	همچون سك شكار در ین دشت بیكران	تاچند خون خوری ودوی بهر دیكران
راسخ	حسن مه را باتو سنجیدم بمیزان قیاس	پلهٔ مه برفلك رفت وتوماندی بر زمین
زایر	مانند آن درخت كه رست ازمزارشیخ	هركس رسیده تازه كره زد بكارمن
سعدی	من كرسنه در برابرم سفرهٔ نان	همچون عزبم بردر حمام زنان
وله	بكذار تابكریم چون ابر در بهاران	كز سنك ناله خیزد روز وداع یاران
وله	كركدا پیشرو لشكر اسلام بود	كافر ازبیم توقع برود تادر چین
وله	خوش آن ساعت نشیند دوست بادوست	كه ساكن كردد آشوب رقیبان
	سزای دشمنان آن به كه بیند	حبیبان روی برروی حبیبان
	دوتن درجامهٔ چون پسته در پوست	بر آورده دوسراز یك كریبان
وله	آخر نكهی بسوی ماكن	دردی بتفقدی دواكن
	بسیار خلاف وعده كردی	آخر بغلط یكی وفا كن
	مارا تو بخاطری همه روز	یكروز تونیز یاد ماكن
سلمان	مفتاح فتوح ازدر میخانه طلب كن	كام دوجهان دراب جانانه طلب كن
	آن یار كه درصومعه جستی وندیدی	باشد كه توان یافت بمیخانه طلب كن
	تركان چشم مستت آورده اندر سمی	ازخون شراب دادن وزدل كباب خوردن
	میراحساب فردا خواهند كرد وخواهم	زامروز تابفردا می بی حساب خوردن
سلطان سلیم اول	ابروان تو وچشمان تو ای زهره جبین	آهواند زده شاخ بشاخ ازسركین
وله	مرده ام دروادی هجران بماند اعضای من	داغهای تازه زاغاند سرتا پای من
محمدقولی سلیم	فلك بجنك فكند است تاجدارانرا	خروس بازی این پیررا تماشاكن
صائب	روی درمیخانه كن وآرامش دلها ببین	عالمی را فارغ از اندیشهٔ فردا ببین
	این تعین چون حباب از بسته چشمهای تست	چشم بكشا هیچی خودرادرین دریا ببین
وله	زكات صحت چشم است خسته پرسیدن	نكاهبانی عمراست پیش پادیدن
	جهان بهشت شد ازنوبهار باده بیار	كه در بهشت حلال است باده نوشیدن
	بپوش چشم زاوضاع روزكار كه نیست	لباس عافیتی به زچشم پوشیدن
وله	چون غنچه هركه درخون ننشست تابكردن	ازمی نشد چومینا سرشار تابكردن
	چون شمع هركه افراشت كردن بافسرزر	دراشك خود نشیند بسیار تابكردن
وله	پیش ازین بررفتكان افسوس میخوردند خلق	میخورند افسوس درایام مابرماندكان
وله	روی درنقصان كذا درماه چون كردد تمام	چون شود لبریزجامت ازخمار اندیشه كن
وله	لباس كهنه قدر درد مندان كم نمی سازد	اكرجوهرشناسی تیغ را عریان تماشاكن
وله	بازسیلاب حوادث رونباید تافتن	یانباید خانه درصحرای امكان ساختن

مولانا جلال الدین رومی

نورمنی باش درین چشم من   چشم من وچشمهٔ حیوان من
ای رسن زلف تو پابند من   چاه زنخدان تو زندان من
ازد و پراکنده توچونی بکو   زلف تو وحال پریشان من

وله

باما صنما دل یکدله کن   کر دل ندهم آنکه کلهٔ کن
مجنون شده ام از بهر خدا   زان زلف دوتاك سلسله کن
ای موسی جان چوپان شدهٔ   برطور بیا ترك کله کن
نعلین هوا بنداز زپا   در دشت طوی پا آبله کن
در مذهب مامی نیست حرام   ازمفتی عشق رومسئله کن

شهزاده جم

کرعیان سازم ترا وازنهان خویشتن   شمع وش خودرا بسوزم از زبان خویشتن

جوهری

خوشبوی تر زعنبر ورنکین تر ازعقیق   صافی تر از ستاره وروشن تر از روان
روحیست بی کثافت وشمسیست بی کسوف   نوریست بی تغیر وناریست بی دخان

جمالی

مارا زخاك كويت پیراهنست برتن   آن هم زآب دیده صد چاك تابدا من

حافظ

دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن   درکوی اوکدائی برخسروی کزیدن
فرصت شمار صحبت کزاین دوراهه منزل   چون بکذریم دیکر نتوان بهم رسیدن

وله

صبح است ساقیا قدحی پرشراب کن   دور فلك درنك ندارد شتاب کن
زان بیشترکه عالم فانی شود خراب   مارا زجام بادهٔ کلکون خراب کن
روزی که چرخ ازکل ماکوزها کند   زنهار کاسهٔ سرما پرشراب کن

حزنی

توان بهجر توآسان وداع جان کردن   ولی وداع توآسان نمی توان کردن

حقیقی شیرازی

فکر زلفت کرچنین دایم فزون خواهد شدن   زاهدانرا سبحه زنجیر جنون خواهد شدن
ماکه ازیك روزه فرقت اینچنین درآتشیم   روزکاری کر جداافتیم چون خواهد شدن

خاقانی

سروقد ولاله روی ماهرخ ومشکبوی   چنکزن وباده نوش رقص کن وشعرخوان
نسخهٔ اسرار غیب دفتر او برکنار   قاسم ارزاق خلق خامهٔ او دربنان

خسرو

ماه من در مکتب ومن برسرره منتظر   ای معلم یك زمان آن سرورا آزادکن

وله

ماچون نمی رسیم بآن آرزوی دل   یارب تو آرزوی دل ما بمارسان

خواجو

ای صبا غلغل بلبل بکلستان برسان   قصهٔ مور بدرکاه سلیمان برسان
بلبلانرا خبری ازکل صدبرك بیار   تشنکانرا بلب چشمهٔ حیوان برسان
قصهٔ غصهٔ درویش اکر راه بود   بمقیمان سراپردهٔ سلطان برسان
سخن شکر شیرین برفرهاد بکوی   خبر یوسف کمکشته بکنعان برسان
داغ کرمان زدل خستهٔ خواجو برکیر   خبر درد دل ایوب بکرمان برسان

ازرقی

زان شرابی بایدا کنون روشن و یاقوت رنك — کز فروغش نیم کون ساغر شود یاقوت سان
از صراحی چون بجام اندر شود کوئی مکر — در بلورین پیکری کردند یاقوت روان

اقدسی

عجبست از تو سویم نکهی بناز کردن — تو کجا و بر اسیران در رحم باز کردن
سر قاتلی بکردم که زشیون ملایك — بجنازهٔ شهیدش نتوان نماز کردن
زغمت جهان چنان شد که صبا نمی تواند — به تبسم نهانی لب غنچه باز کردن

انوری

ای باد صبحدم خبری ده زیار من — کز هجر اوشد است پراکنده کار من
او بود غمکسار من اندر همه جهان — اورفت و نیست جز غم او غمکسار من
بیکار نیستم که مرا عشق اوست کار — بی یار نیستم چو غمش بود یار من

وله

بعمری آخرم روزی وفا کن — ببوسی حاجتم زان لب روا کن
برنجم از تو رنجم را شفا بخش — بدردم از تو دردم را دوا کن

وله

من توانم که نکویم بد کس درهمه عمر — نتوانم که نکویند بد من دکران

آهی

زنیرت چون نمردم بردات آمد کران از من — ندانستم اکر کردم کناهی بکذران از من

میرزا جعفر

شده ام اسیر شوخی که وضو بمذهب او — چو بخون دل نباشد نتوان نماز کردن

مولانا جلال الدین رومی

یارب من بدانمی چیست مراد یار من — بسته ره کریز من برده دل وقرار من
یارب من بدانمی عاقبت این کجا رسد — یارب بس دراز شد این شب انتظار من
یارب من بدانمی تا بکجام می کشد — بهرچه کار می کشد هرطرفی مهار من
بازنکار می کشد چون شتران مهار من — یار کشیست کار او بار کشیست کار من
پیش رو قطارها کرد مرا و می کشد — آن شتران مست را جمله درین قطار من
اشتر مست اومنم خار پرست اومنم — کاه کشد مهار من کاه شود سوار من
یار من و حریف من خوب من و لطیف من — جست من و ظریف من باغ من و بهار من
ای تن من خراب تو دیدهٔ من سحاب تو — ذرهٔ آفتاب تو این دل بی قرار من
نور دو دیدهٔ منی دور مشو زچشم من — شعلهٔ سینهٔ منی کم مکن از شرار من

وله

تا تو حریف من شدی ای مه داستان من — همچو چراغ من جهد نور دل از دهان من
ذره بذره چون کهر از تف آفتاب تو — زر شده است سربسر این تن همچو کان من
بیشتر آدمی بنه آن بروسینه بربرم — کرچه که در یکانکی جان تو است جان من
چون نکرم بغیر تو ای بدو دیده سیر تو — خاصه که در دو دیده شد نور تو پاسبان من

وله

ای یار من ای یار من ای یار بی زنهار من — ای دلبر و دلدار من ای محرم و غمخوار من
ای در زمین مارا قمر ای نیمشب مارا سحر — ای در خطر مارا سپر ای ابر شکربار من
ای شبروانرا مسئله ای بیدلانرا سلسله — ای قبلهٔ هرقافله ای قافله سالار من
خوش میروی در جان من خوش میکنی درمان من — ای دین وای ایمان من ای بحر کوهردار من

مولانا جلال الدین رومی

جان منی جان منی جان من — آن منی آن منی آن من
شاه منی لایق سودای من — قند منی لایق دندان من

اول زرشك محرميم سرمه داغ بود	چون خواب رفته رفته بچشمش گران شدم	لا
دری که در بن کوش توشـاه می بنم	ستاره ایست که پهلوی ماه می بینم	لا
بشـوق بزم وصالت دو یده می آیم	ز بهر دیدن رویت چو دیده می آیم	لا
سرشکم آمد وعیبم بکفت رو باروی	شـکایت ازکه کنم خانکیست غمـازم	لا
مرادرخانه سروی هست کاندرسایهٔ قدش	فراغ ازسرو بستانی وشمشادچمن دارم	لا
فرما اشـارتی که دوچشم امیـد را	برکوشـهای آن خم ابرو نهاده ایم	لا
چون خاتم آن در معـانی بکشودم	بوسـیدم و برمردمك دیده نهادم	لا
سراسرجوهرم چون تیغ امادر کف کیتی	زمن کاری نیاید حربهٔ نامردرا مانم	لا
چند کوئی که چه کردی شب هجران باخود	خار دردیده وآتش بکریبان کردم	لا
همه نعمت بسکان داده ودولت بخران	مامکر بهر تماشـای جهان آمده ایم	لا
شب نیست کزفراق توصد میل آتشین	از سـوز دل بدیدهٔ روزن نمی کشم	لا
حد قدرش بتصور نتوان دانسـتن	که کسی عرصهٔ افلاك نه پیموده بکام	لا
بوسـیدم و برمردمك دیده نهادم	پیچیدم وتعویذ دل سـوخته کردم	لا
کرم بباغ ارم کرم بود وکرم بخورد	بکوش هرکه بکفتم کرم بکفت کرم	لا
آه من حلقه شود درمن ومن حلقهٔ آه	میزنم بردر امیـد مکرباز کـنم	لا
درغم افتـادم وزاندوه غم آزاد شـدم	در بلا ماندم وزاندوه بلاوار ستم	لا
بخاکپای عزیزت قسم که درهمه عمر	خلاف رای منیر تویك نفس نزنم	لا
هرشب ازسوزدرون برحال بیماری خویش	گاه می کریم چوشمع وکه تبسم می کنم	لا
چه بودی کـر بخفتی دید کانم	ترا دیدی بخـواب اندر روانم	لا
جایکاه خالی وسیم تمـام	نسر طـایررا در اندازد بدام	لا
بتقصیری کـه ازحدبیش دارم	نجـاترا شـفیع خویش دارم	لا
از ضـعیفی دست وتنـکی جای	نیست ممکن کـه پیرهن بدرم	لا
من چنـان بوده ام که اکـنونی	توچنـان بودهٔ کـه اکنونم	لا
هست چهل سـال که می پوشمش	کـهنه نشـد جامهٔ عریانیم	لا
هرکه بینـد مرا شـکست دهد	ورق انتخـاب را مانم	لا
شـاید برسـد بدامنت دست	صحرا صحرا غبـار دارم	لا
لا (آه از بن طالع که دردریا آتش سوختیم)	(کیرم که خدا جامه دهد کواندام)	لا
(حیران حقه بازی این هفت چنبرم)	(اکرسمینم اکر لاغرم شـکارتوام)	لا
برکف نهید لعل می کزخیـال او	اندیشـه لاله زار شود دیده کلستان	ازرقی
وربکذرد پری بشب اندر شـعاع او	ازچشم آدمی نتواند شـدن نهـان	
مانندهٔ سـیاوش سـاقی زعکس آن	آتش پناه سـاخته از بهر امتحان	

وصال — داده چشمان تو در کشتن ما دست بهم | فتنه برخاست چو بنشست دو بدمست بهم
دو بنا گوش تو شد سبز و مرا بخت سیاه | تیره آن روز که این هردو دهد دست بهم
شیخ پیمانه شکن توبه بما تلقین کرد | آه ازین توبه و پیمانه که بشکست بهم
هر دو ضد را بفسون رام توان کرد وصال | غیر آسودگی و عشق که ننشست بهم

هلالی — هر شبی گویم که فردا ترک این سودا کنم | باز چون فردا شود امروز را فردا کنم

امیر همایون — خوش دمی کز دیدن آن سرو ناز از خود روم | با خود آیم پیشش استاده باز از خود روم

یغما — جدا ز لعل تو هر جام لعل گون که کشیدم | گذر نکرده ز لب خون شد و ز دیده چکیدم

وله — کدام باده ز مینای دهر شد بگلویم | که خون نگشت و ز مژگان فرو نریخت برویم

وله — رفتی تو و رفت از دل بی تاب توانم | باز آی که آید بتن خسته روانم

لا — خوشا وقتی که با دلدار بودیم | ز باغ وصل برخوردار بودیم
خوشا شبها که با آن ماه تا روز | چو بخت خویشتن بیدار بودیم
خوشا آن وقت و خرم آن زمانی | که با او محرم اسرار بودیم
خوشا آن نوبهار شادمانی | که با آن سرو گلرخسار بودیم

لا — بدستی جام و دستی دستهٔ گل | خرامان در صف گلزار بودیم
تمام دردم و پیش تو شکوه سر نکنم | تمام آتشم و در دلت اثر نکنم
وفا شدم که فراموش کردهٔ از من | محبتم که بکر ددلت گذر نکنم

لا — بسکه فرسود ز هجرت تن غم فرسایم | گر نهی طوق بگردن فتد اندر پایم
لا — نیست یکموی گناهم بمیان تو قسم | خبر از هیچ ندارم بدهان تو قسم
لا — ما چون کتاب بیهده گویا نمی شویم | تا همدمی بما نرسد وا نمی شویم
لا — شوقی نگر که قطره بدریا همی برم | خر مهره پیش لؤلؤ لالا همی برم
لا — هم گنج داری هم خدم بیرون چه از کتم عدم | بر فرق آدم نه قدم بر بام عالم زن علم
لا — چون نامه ات رسید گشادم گریستم | آمد ز روز وصل تو یادم گریستم
لا — ما گوشه نشینان خرابات الستیم | تا بوی می هست درین میکده مستیم
لا — مانندهٔ شمعم که جهان افروزم | روشن دارم جهان و خود را سوزم
لا — من پیر ماه و سال نیم یار بی وفاست | بر من چو عمر می گذرد پیر از آن شدم
لا — دل بدستم بود میگشتم بگرد کوی یار | بیخبر بودم ندانستم کجا انداختم
لا — ای توبه مرحمت کن و تا پای خم بیا | آخر تو هم شکسته و ما هم شکسته ایم
لا — نه بهر درد من این چشم خونفشان بستم | نظر بغیر تو حیف است بهر آن بستم
لا — اگر بنطق در آیم توئی همه سخنم | وگر خموش شوم جز تو نیست در یادم
لا — دعای تو خواندم بهر جا رسیدم | ثنای تو گفتم بهر جا نشستم
لا — از گرفتاران این گلشن چه می پرسی که من | همچو سرو آزاد گارا پای در گل یافتم

اکر چه پادشه عالم کدای توام	تو از برای منی ومن از برای توام	مغربی
جهان که بندهٔ از بندکان حضرت تست	ازان فدای من آمد که من فدای توام	
مرا نکر که بمن ظاهراست جمله جهان	چرا که مظهر جام جهان نمای توام	
برمراد دوست باصد مدعی سرمی کنم	بهر یك بت سجدهٔ یك شهر کافری کنم	نادم
مامی نه از برای طرب نوش کرده ایم	خودرا بدین بهانه فراموش کرده ایم	وله
باهرکه حرف دوستی اظهارمی کنم	خوابیده دشمنیست که بیدارمی کنم	نافع قی
هرناوك نی کز تو رسد بردل چاکم	نائی شود وناله کند برسر خاکم	نجاتی استانبولی
چوا برمن بهوای تو ازجهان رفتم	کلی نچیدم وکریان زکلستان رفتم	نسبتی
خون میچکد هنوز زسر پنجهٔ امید	قفل در مرادانه آسان کشوده ام	نطقی نیشابوری
تدبیر کنم هرشب تادل زتو برکیرم	چون روز برآرد سرمهر توز سر کیرم	نظامی
دل با تو برآویزم کامیختهٔ باجان	جان دکرم باید تادل زتو برکیرم	
بحر پر کوهر عشقم دل جوشان دارم	مایه ازخاك دربادهٔ فروشان دارم	نفعی
یك شررکم نشد از آتش عشقم دردل	کرچه ازدیده دودریای خروشان دارم	
تکیه برتخت سلیمان نزنم ازهمت	هوس سلطنت خانه بدوشان درام	
ماکه پادر ره پرشور خرابات زدیم	چار تکبیر بنش دیر مکافات زدیم	نورس افندی
قدسیان درحرم عرش سراسیمه شدند	حلقه از بس بدرقاضی حاجات زدیم	
ساقی ازآتش می آب درآتشکده زد	ماصبوحی زده آتش بخرابات زدیم	
چون ندیدیم زسالوس وریا منفعتی	چاك درخرقهٔ طامات وخرافات زدیم	
نکرانیم بمستقبل وماضی نورس	پشت پا برسرمایأتی ومافات زدیم	
بار کفت ازعشق خالی کن کهر کفتم بچشم	داغ مارادار پنهان درجکر کفتم بچشم	وله
کفت اکر تیری زمژکان ستم اندازمت	دار بش درسینه یاجای دکر کفتم بچشم	
کفت اکر آرد ترا کردی صبا ازکوی ما	دورچون کحلش مینداز ازنظر کفتم بچشم	
کفت راه کوی ما از زایران شد پرغبار	خانهٔ اوراکن باب دیده تر کفتم بچشم	
نمی دانم کرا ککرده ام کافتاده در عالم	چومجنون درجرس فریاد ودرنی ناله میجویم	وله
کفتی که فلان هرکزا احوال تومی پرسد	این بخنم اکر بودی بیار نمی کشتم	نوری اصفهانی
کرچه ازپیکان نیم خود راه پیکان بسته ام	در ریاض آفرینش رشتهٔ کلدسته ام	واصل
زشرح اشتیاق دوست تا حرفی بیان کردم	سراپا خویشتن راچون قلم صرف زبان کردم	واعظ
دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند	ازکوشهٔ بامی که پریدیم پریدیم	وحشی
دل پرحسرت کوی تو برکردیدم ورفتم	نشد پابوس روزی آستان بوسیدم ورفتم	وله
صد فصل بهار آمد وبیرون ننهم پای	ترسم که بیائی تو ودر خانه نباشم	وله

مشتاق	از کوی تو روزی که ز بیداد تو رفتم	فریاد که اول قدم از یاد تو رفتم
ملا	پیاله برسر کوثر شکست دست کناهم	فتیله بردل دوزخ نهاد شعلهٔ آهم
	توحاضر وکله بسیار وغیر کرم حکایت	تمام کوش وسراپا زبان وجمله نکاهم
مغربی	تا مهر تو دیدیم ز ذرات کذشتیم	ازجمله صفات از پی آن ذات کذشتیم
	چون جمله جهان مظهر آیات وجودند	اندر طلب از مظهر آیات کذشتیم
	باما سخن از کشف وکرامات مکویید	چون مازسر کشف وکرامات کذشتیم
	درخلوت تاریك ریاضات کشیدیم	در واقعه از سبع سماوات کذشتیم
	دیدیم که اینها همکی خواب وخیالست	مردانه ازین خواب وخیالات کذشتیم
	ای شیخ اکر جمله کرامات تو اینست	خوش باش کزین جمله کمالات کذشتیم
	دردسر ارشاد زما دور کن ای پیر	کز پیری ومریدی ومرادات کذشتیم
	بسیار زاحوال ومقالات ملافید	باما که زاحوال ومقامات کذشتیم
	ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم	زاوراد رهیدیم وز اوقات کذشتیم
	از مدرسه ودرس ومقامات بجستیم	ازشبهه وتشکیك وموالات کذشتیم
	از کعبه وبتخانه وزنار وچلیپا	وز میکده وکوی خرابات کذشتیم
	اینها بحقیقت همه آفات طریقند	مادرطلب ازجملهٔ آفات کذشتیم
	ما از پی نوری که بود مشرق انوار	ازمغربی کوکب ومشکات کذشتیم
وله	هرسو که دویدم همه سوی تودیدم	هرجا که رسیدیم همه کوی تودیدیم
	هرقبله که بکزید دل از بهر عبادت	آن قبلهٔ دل را خم ابروی تودیدیم
	تامهر رخت برهمه آفاق بتابید	ذرات جهانرا همه روسوی تودیدیم
	درظاهر وباطن بمجاز وبحقیقت	خلق دوجهان راهمه روسوی تودیدیم
	هرعاشق دیوانه که درجملهٔ کیتیست	برپای دلش سلسلهٔ موی تو دیدیم
	سرحلقهٔ رندان خرابات مغانرا	دل درشکن حلقهٔ کیسوی تو دیدیم
وله	دیدهٔ وام کنم از تو برویت نکرم	زانکه شایستهٔ دیدار تو نبود نظرم
	چون تراهر نفسی جلوه بحسنی دکراست	هرنفس زان نکران برتو بچشم دکرم
	تازمن هست اثرازتو نیابم اثری	کاشکی دردوجهان هیچ نبودی اثرم
	نتوانم بسرکوی تو کردن پرواز	تا زاقبال توحاصل نبود بال وپرم
	بوی جانبخش تو همراه نسیم سحراست	زان سبب مردهٔ انفاس نسیم سحرم
وله	ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم	درکوی مغان بامی ومعشوق نشستیم
	سجاده وتسبیح بیکسوی فکندیم	درخدمت ترسابچه زنار ببستیم
	درکوی مغان نیست شدیم ازهمه هستی	چون نیست شدیم ازهمه هستی همه هستیم
	مامست وخرابیم وطلبکار شرابیم	باآنکه چومامست وخرابیم خوشستیم

قصاب
ما اسیران همه مرغان خوش الحان همیم　همزبان قفس وهمدم بستان همیم
عندلیب و من و پروانه نداریم نزاع　آخر این قوم جکر سوخته یاران همیم
جمع کردیده بیك جا همه چون رشتهٔ شمع　همه دلسوز هم وسر بکریبان همیم
لیلی ما همه در عالم معنیست یکی　در حقیقت همه مجنون بیابان همیم

کاتبی
ای خوش آن روز که از تنك دل وجان برهم　هر تعلق که بجز عشق بود زان برهم
درد سر تابکی ومحنت سامان تا چند　ترك سر کیرم واز محنت سامان برهم

کلیم
کس نمی داند که چون پروانه ما وایم کجاست　شمع حسنی هر کجا افروخت پیدا میشویم

وله
بوده مکتوبت معمائی بنام زندکی　چون کشودم غنچهٔ دل واشد وجان یافتم

وله
بدطالعی ببین که من ودوست چون دو چشم　همسایه ئیم وخانهٔ همرا ندیده ایم

کمال خجندی
کفت یار از غیر ما پوشان نظر کفتم بچشم　وانکهی دردیده دربامی نکر کفتم بچشم
کفت اکر کردی شبی از روی چون ماهم جدا　تاسحر کاهان ستاره می شمر کفتم بچشم
کفت تیرم را کجا جامیدهی کفتم بجان　کفت بالا تر ازان جائی دکر کفتم بچشم
کفت اکر کرددلت خشك ازدم سوزان ما　بازه بسازش چو شمع از دیده تر کفتم بچشم
کفت اکر بر آستانم آب خواهی روز اشك　هم بمژکانت بروب آن خاك در کفتم بچشم
کفت اکر سر در بیابان غمم خواهی نهاد　تشنکان را مژدهٔ ازما ببر کفتم بچشم
کفت اکر داری هوای در دوصل ما کمال　قعر این دریا به پیما سر بسر کفتم بچشم

کمال اصفهانی
یاد باد آنکه حریفان همه باهم بودیم　دوستانی که همه یکدل ومحرم بودیم

وله
هر یکی عالمی ازفضل وهنرمندی وباز　فارغ از نیك وبد کردش عالم بودیم
در لطافت همه چون باد صباست عنان　در وفا کوه صفت ثابت ومحکم بودیم
آنچنان فارغ وآزاده بدیم از غم دل　که تو کفتی که نه از عالم وآدم بودیم

وله
کر جز سوی تو مردم چشمم نظر کند　رویش سیاه کرده بعالم بر آورم

وله
چه می پرسی زبی سامانیم عمریست چون کاکل　سیه بختم پریشان روزکارم خانه بردوشم

ماده ورام
در ودیوار من آینه شد از کثرت شوق　هر کجا می نکرم روی ترا می بینم

مؤیدزاده
هر تیرسه پرکز تو رسد بردل چاکم　مرغی شود ورقص کند بر سر خاکم

محب علی ننه
کدائی در بیکانه منفعت دارد　رهم غلط شد ودر کوی آشنا رفتم

محتشم
مفتون چشم کم نکه پرفتت شوم　مجنون آهوانه نکه کردنت شوم

محمد قولی قزوینی
چو عینك میکنم اطفال مردم را نکهبانی　زوصل خوبرویان چیز دیکر نیست منظورم

زیب النسا مخفی
نهال سرکش وکل بیوفا ولاله دورنك　درین چمن بچه امید آشیان بندم
از صد قدم بناوکی اندا ختی مرا　قربان دست وبازوی صیدافکنت شوم

مسرور قزوینی
ای ساکنان کوی خرابات همتی　من میروم بکعبه شمار ادعا کنم

شوکت	اختلاف اهل مذهب از برای جنت است	بهر میراث است این جنك را درها بهم
شهیدی	بکمان ز رشك میرم که بود در انتظارش	بسر رهش سواری چو عنان کشیده بینم
	حسدم کشد که ترسم زپیش دو دیده باشد	برهش بروی هر کس که عرق دویده بینم
وله	میخلد در جان من خاری از ان کل چون کنم	خار خار جان نه خار پاست تا بیرون کنم
صائب	ز خال کوشهٔ ابروی یار می ترسم	ازین ستارهٔ دنباله دار می ترسم
وله	در ته یك پیرهن از یار دور افتاده ام	آه کز نزدیکی بسیار دورا فتاده ام
وله	می برد چشمم بخواب نیستی همچون شرار	ازتو تاای آتشین رخسار دور افتاده ام
وله	در آن شبها که از یاد تو ساغر بود در دستم	زهرناخن هلال عید دیگر بود در دستم
وله	اگر چه نیك نیم خاك پای نیکانم	عجب که تشنه بمانم سفال ریحانم
وله	شریف را بخسیسان رجوع می افتد	که برگ کاه بود داروی پریدن چشم
وله	زانقلاب چرخ میلرزم بآب روی خویش	جام لبریزم بدست رعشه دار افتاده ام
وله	روی بر فته از من زمسلمانی نیست	من که ابروی تو ازقبلهٔ خود ساخته ام
وله	نیم خارج از ین بستان سراهر چند غمناکم	اگر همخنده کل نیستم همکریهٔ تاکم
طالب	کر بجود کل کنم برسنت بلبل خطاست	من که در آتش پرستی امت پروانه ام
ظهوری	من دانم و دل داند این نامه چها دیدم	صد بار زبیتابی واکردم و پیچیدم
عاشق	کسی بطالع من طایری ندید و نبیند	بکاشتن وقفس ودام وآشیانه غریبم
عصمت بخاری	بروز وصل همی کشت ذوق دیدارم	کنون تصور آنروز کار می کشدم
فایض	بجست وجوی تو هر دم زنا امیدی دل	نفس نفس بنشینم زمان زمان بروم
ملا فاخر	مشرب آینه داریم در آمیزش خلق	روی از هر که نه بینیم نگاهش نکنیم
فردوسی	وزیر شاهی واسبان پیل تن بکمندت	بکو که رخ بکه آرم پیاده ماندم و ماتم
قزوینی	غم دکان هر جا کشاید مرد بازارش منم	هر کجا حسرت فروشد کس خریدارش منم
وله	درد دل بی رحم خوبان چون کنم یارب اثر	آه مظلومان نیم اشك یتیمان نیستم
فسونی	ضعف تنم رسید بجائی که میتوان	بستن بجای نامه ببال کبوترم
فصیحی	کی میتوان داشت در بار آنچه ما میخواستیم	عافیت بودش متاع وما بلا میخواستیم
	بردموسی بهر آمین کفتنم همره بطور	او دعای کر دوما عذر دعا میخواستیم
	کفر و دین مقصد شود از خدمت دیر و حرم	مشت خاکی داشتیم و کیمیا میخواستیم
فغانی مطاوب	خوش آن ساعت که خود را بر سر دار فنا بینم	سرم کردد بلند وعالمی را زیر پا بینم
فقیر	از خاطر ما آنچه نرفته است توئی	در خاطر تو آنچه نیاید مائیم
فیضی هندی	بلند مرتبه زین خاك آستان شده ام	غبار کوی توام کربر آسمان شده ام
وله	سر بر نزد ز شاخ امیدم کل مراد	تاکی هوس بکارم و حسرت درو کنم
قدری شیرازی	اکر چه تا بقیامت در انتظار تو باشم	زمن چو بکذری آن روز شرمسار تو باشم

سعدی

هزار مرتبه رفتم ز مصر جانب کنعان — بغیر چشم زلیخا کسی ز راه ندیدم

وله

آن نه روئیست که من وصف جمالش دانم — این حدیث از دگری پرس که من حیرانم

حکیم سعید

ای خوش آن دم که بروی تو نظرباز کنم — حال من پرسی و من بیخودی آغاز کنم

سلطان سلیم

لشکر از تخت ستانبول سوی ایران تاختم — سرخسر را غرقهٔ خون ملامت ساختم

شد غلام همتم از جان ودل والی مصر — تا لوای خسروی بر نه فلك افراختم

کرد از ملك عراق این مژده آهنك حجاز — چنك نصرت را چو در بزم ظفر بنواختم

ماوراء النهر از تیغم شده غرقاب خون — چشم دشمن را ز کحل اصفهان پرداختم

آب آمو از سرهر مو روان شد خصم را — شد عرق ریز تب غم چون نظر انداختم

شاه هند از لشکر فرزانه ام شد پیل مات — بر بساط ملك چون شطرنج دولت باختم

ای سلیمی شد بنامم سکهٔ ملك جهان — تاچو زر در بوتهٔ مهر ووفا بگداختم

سلطان سلیم اول

نه بی آن مه غم از درماندگی خویشتن دارم — نمی میرم بلا از زندگی خویشتن دارم

مکو بیدم که از چشمش به بیماری نترسیدی — که من خود خجالت از شرمندگی خویشتن دارم

نمی خواهم سلیمی پادشاهی بندهٔ یارم — که من شاهنشهی از بندگی خویشتن دارم

سلیم اصفهانی

نیم غمگین اگر بخت سیه آواره ام دارد — چو خال روی خوبان خوش نمایم هر کجا رفتم

سنجر

دم واپسین زلیخا بهمین ترانه دم زد — که بجذبهٔ محبت پسر از پدر گرفتم

سوزی

سوزی چه مرگ میطلبی از خدا که نیست — آسودگی نصیب تو در زیر خاك هم

شاپور طهرانی

شود شراره اگر قطره در دهان گیرم — کنم کباب کسی را که بر زبان گیرم

شجاع

من از نگاه تو محرومم از نظارهٔ تو — تو چشم بر من و من چشم بر زمین دارم

شرف هندی

تا خط و سلسلهٔ زلف تو پیوست بهم — داد اسباب پریشانی ما دست بهم

دست بردم بدل خسته که تیرش بکشم — تیر دیگر زد و بر دوخت دل و دست بهم

شرف قزوینی

چو پردهٔ بر آن شوخ نامم ای بد گو — هر آنچه در حق من گفتهٔ بحل کردم

شفائی

در مجلس رندان می آشام شکفتیم — دلتنگ نشستیم و بیك جام شکفتیم

مانند گیاهی که سر از راه برآید — زیر قدم محنت ایام شکفتیم

دامان صبا در کف صد غنچه گرو بود — بی منت باد سحری شام شکفتیم

چون غنچه که نشکفته واز شاخ بچینند — دور از وطن خویش بناکام شکفتیم

در کنج لب درد چو تبخاله شفائی — پژمرده دمیدیم و بناکام شکفتیم

شکوهی

با زبان غم یار و باآسودگی دشمن شدم — مرهم صد داغ بودم داغ صد گلخن شدم

اشك شد دامان طلب لخت جگر مژگان نشین — فرصتم بادا که خویش آمادهٔ شیون شدم

ناله از منقار بلبل شستم واز بو نسیم — بافریب زلف وزویش آفت گلشن شدم

شوکت

دست برد را پر پرواز رمیدن دانم — که زهر جای بیك جنبش مژگان رفتم

سعدی
خرم آن روز که جان می رود اندر طلبت — تا بیایند عزیزان بمبارك بادم
من که در هیچ مقامی نزدم خیمهٔ انس — پیش تو رخت بیفکندم و دل بنهادم
تا خیال قد و بالای تو در چشم منست — گر خلایق همه سروند چو سرو آزادم
سعدیا حب وطن گرچه حدیثی است صحیح — نتوان مرد بسختی که من اینجا زادم

وله
رفیق مهربان و یار همدم — همه کس دوست میدارند و من هم
نظر بر نیکوان رسمیست معهود — نه این بدعت من آوردم بعالم
تو گر دعوی کنی پرهیز کاری — من این دعوی نمی دارم مسلم
حدیث عشق اگر گوئی گناهست — گناه اول ز حوا بود و آدم

وله
گر دست دهد هزار جانم — در پای مبارکت فشانم
آخر بسرم گذر کن ای دوست — انگار که خاك آستانم
هر حکم که بر سرم برانی — سهل است ز خویشتن مرانم
تو خود سر وصل ما نداری — من عادت بخت خویش دانم
هیهات که چون تو شاهبازی — تشریف دهد بآشیانم
گر خانه محقر است و تاریك — بر دیدهٔ روشنت نشانم
آخر نه من و تو دوست بودیم — عهد تو شکست و من همانم

وله
در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم — باین امید دهم جان که خاك کوی تو باشم
بوقت صبح قیامت که سر ز خاك برآرم — بگفتگوی تو خیزم بجستجوی تو باشم
حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم — جمال حور نجویم دوان بکوی تو باشم

وله
بتو از نظر حرامست و بسی گناه دارم — چه کنم نمی توانم که نظر نگاه دارم
نه فراغت نشستن نه شکیب رخت بستن — نه مقام ایستادن نه گریزگاه دارم
تن من فدای جانت تن بنده و آستانت — چه مرا به از گدائی چو تو پادشاه دارم

وله
ما روی دوستان از بوستان آسوده ایم — گر بهار آید و گر باد خزان آسوده ایم
رنجها بردیم و آسایش نبود اندر جهان — ترك آسایش گرفتیم این زمان آسوده ایم

وله
دل پیش تو و دیده بجای دگرستم — تا خصم نداند که ترا می نگرستم
می خواستمت پیشکشی لایق خدمت — جان نیز حقیر است ندانم چه فرستم

وله
از دشمنان برند شکایت بدوستان — چون دوست دشمنست شکایت کجا بریم

وله
گر تیغ برکشد که محبان همی زنم — اول کسی که لاف محبت زند منم

وله
هنوز که بختش نیاید بکام — بجائی رود کش ندانند نام

وله
گر همین سوز بود بر من مسکین در گور — خاك اگر باز کنی سوخته یابی کفنم

سخن درست بکویم نمی توانم دید	که می خورند حریفان ومن نظاره کنم	حافظ
ذرهٔ خاکم ودر کوی توام وقت خوش است	ترسم ای دوست که بادی ببرد ناکاهم	وله
پدرم روضهٔ رضوان بدوکندم بفروخت	ناخلف باشم اکر من بجوی نفروشم	وله
آنچه در مدت هجر تو کشیدم هیهات	دریکی نامه محالست که تقریر کنم	وله
ازقد همچون کمان آهی چو تیرانداختم	چرخ راکردم مکافات ومعلق ساختم	حافظ عجم
دی وعده کردونامد بی وعده آمد امروز	هم سوخت زانتظارم هم ساخت شرمسارم	حیدر معمائی
فراغتی فلکم داد قرض روزی چند	بدور عشق تو آن قرضها ادا کردم	حیرتی کاشی
شب دراندیشهٔ آن غمزه دلم رفت بخواب	رخنها در جکرم بود چو بیدارشدم	خواجوی کرمانی
من این آه جکرسوزازدل پیمان شکن دارم	چراازدیکری نالم که دردازخویشتن دارم	خسرو دهلوی
برون آ اندکی جا ناکه بسیارآرزو دارم	وداع عمرنزدیکست دیدار آرزو دارم	وله
بیا تابی کل وصهبا نباشیم	که کل باشد بسی وما نباشیم	وله
زین پای ادب نیست که درکوی توآیم	سازم زدو دیده قدم وسوی توآیم	وله
برمثال صورت دیوار بیجان مانده ام	پشت بردیواروددروی توحیران مانده‌ام	درویش دهکی
زمه بجدفارغم امروزودرمیخانه می رقصم	بدستی شیشه ودستدکر پیمانه می رقصم	دیری
جدا زروی تونور بصر نمی خواهم	خوشم به تیره شب خود سحر نمی خواهم	وله
غیرت آنست که من هم زمیان برخیزم	با نکاه تونکه را چوهم آغوش کنم	وله
غم چوشد سایه فکن سایه نشین من بودم	هرکجا پای ستم رفت زمین من بودم	ذهنی کاشانی
عزم سفر کرد یارمازمیان می رویم	اواکر ازشهر رفت مازجهان میرویم	رفیعی
یا باد آنکه ما جوان بودیم	برخور ازوصل دوستان بودیم	سیدرکن الدین
یاد باد آنکه ما ویار بهم	در کلستان و بوستان بودیم	
بر بساط نشاط درهم وقت	خوشتر ازهر که درجهان بودیم	
تاکی پی دیدارمه نوسفر خویش	چون سنك نشان برسرفرسنك نشینم	زبانی
نه قدم راه شناس ونه طالب مقصدجوی	کرد بادم که درین بادیه سرکردانم	زکی همدانی
بحق صحبت دیرین که تاازصحبتت دورم	زعمرخویش محرومم زجان خویش مهجورم	سلمان
من هرچه دیده ام زدل ودیده دیده‌ام	کاهی زدل بود کاه کاهی زدیده ام	وله
عشق تو بود بامن روزی که من نبودم	کم کشته بودم ازخودعشق تو ره نمودم	وله
خاشاك راه بودم درکوی دوست عمری	سیل محبت آمد ناکاه در ربودم	
در رزم چو آهنیم ودر بزم چوموم	بر دوست مبارکیم وبر دشمن شوم	سعدبن زنکی
من ازان روز که در بند توام آزادم	پادشاهم چو بدست تواسیرافتادم	سعدی
همه غمهای جهان هیچ اثرمی نکند	در من از بسکه بدیدار عزیزت شادم	

اهلی	شرمنده زآسمان وزمینم که بهر تو	تاکی بسجده افتم وتاکی دعا کنم
آهی	می شدم در طلب او ونمی پرسیدم	خبر اوز کسی تا که نکوید دیدم
باذل	دل داشتیم دادیم جان بود عرض کردیم	چیزی که دوست خواهد صبراست وماندارم
تلوك چند	لاغر بیاد موی میانش چنان شدم	کز چشم خویش چون نظر خود نهان شدم
جامی	هرجا که کنم خانه همخانه ترا یابم	هرکه ز روم جائی کانجا نه ترا یابم
وله	نی بی تو برلذ زیستن نی مرك من در دست من	اکنون بجای خویشتن حیرانم آیا چون کنم
میرزا جامی	بدام افتاد نی درطالع پرواز می بینم	همان بهتر که بال خویشتن در آشیان بندم
	کذارم دیده برهم چون کنم نظاره برویش	که با خاشاك مژکان رخنهای کلستان بندم
جسمی همدانی	بکریه زادم وباکریه ازجهان رفتم	درین خرابه چنان آمدم چنان رفتم
مولانا جلال الدین رومی	ای توبه ام شکسته از تو کجا کریزم	ای در دلم نشسته از تو کجا کریزم
	ای نور هردودیده بی تو چه کونه بینم	وی کردنم ببسته از تو کجا کریزم
	کر بندم این بصررا ور بکسلم نظررا	ازدل نه کسسته از تو کجا کریزم
وله	نظری بکارمن کن که زدست رفت کارم	بکسم مکن حوالت که بجز تو کس ندارم
	چه کمی درآید آخر بشرابخانهٔ تو	اکر ازشراب وصلت ببری زسر خمارم
	چونیم سزای شادی زخودم مدار بی غم	که درین میان همیشه غم تست غمکسارم
وله	باز این پستی سوی بالا شدم	طالب آن کوهر زیبا شدم
	چار بودم سه شدم اکنون دوام	از دوئی بکذشتم ویکتا شدم
	غوزه بودم مدتی در باغ جان	جوش کردم بادهٔ حمرا شدم
	مدتی کردم عطارد رابکی	مدتی همشیرهٔ جوزا شدم
حافظ	فاش میکویم واز کفتهٔ خود دلشادم	بندهٔ عشقم وازهردو جهان آزادم
	من ملك بودم وفردوس برین جایم بود	آدم آورد درین دیر خراب آبادم
	طایر کلشن قدسم چه دهم شرح فراق	که درین دامکه حادثه چون افتادم
	کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت	یارب ازمادر کیتی بچه طالع زادم
	نیست برلوح دلم جز الف قامت یار	چه کنم حرف دکر یادنداد اوستادم
وله	این چه شوراست که دردور قمر می بینم	همه آفاق پراز فتنه وشر می بینم
	دخترانرا همه جنکست وجدل بامادر	پسرانرا همه بدخواه پدر می بینم
	ابلهانرا همه شربت ز کلابست وشکر	قوت دانا همه ازخون جکر می بینم
	اسب تازی شده مجروح بزیر پالان	طوق زرین همه درکردن خر می بینم
وله	دیدار شد میسر وبوس وکنار هم	از بخت شکر دارم واز روزکارم
وله	درپس آینه طوطی صفتم داشته اند	هرکه استاد ازل کفت بکو می کویم

بر چهار بحر

ای رخ وابروی تو بدر وهلال — شاهد خوبی تو حسن وجمال — رونق
طرهٔ گیسوی تو مشك ختن — نرکس جادوی تو چشم غزال
مظهر نور تو در ابر مطیر — جلوهٔ حسن تو براوج کمال
شاهد خوبی تو گشته پدید — نیست بر ابروی تو هندوی خال
نیر حسن تو براوج فلك — مدحت روی تو از امر محال
منفعل از خط تو سبزه خطان — رخ کل وخوش قد تو سرو جمال
بستهٔ گیسوی تو جان ودلم — می کشم از سوی تو رنج وملال
زینت کوی تو از اشك منست — چشمهٔ دیده به ازآب زلال
ساکن کوی تو ازآن تمیز — رونق خسته برامید وصال
فاعلاتن فاعلات فاعلات — فاعلاتن فعلاتن فعلات
فاعلاتن مفاعلن فعلات — مفتعلن مفتعلن فاعلات

ایام تو عیداست دران روزه حرام — بزم تو بهشت است دران باده حلال — لا

پیرهن کل تن کل وعارض کل ودلدار کل — باغبان صنع بسته دستهٔ زین چار کل — غنی
پیکر ساقی سراپا کوئی از کل ساختند — دست کل پاکل بدن کل چهره کل رخسار کل

سودای خطت کز تو رسد بردل چاکم — سنبل شود وبوی دهد از سر خاکم — ابن کمال

زخوناب جکر چون لاله پرخون دامنی دارم — بسینه چاکها از دست کل پیراهنی دارم — احمد استانبولی

بطاعات صدساله نتوان خریدن — زمن وقت مستی نیازی که دارم — اشرف استانبولی

نیاز عاشقان معشوق را برناز می دارد — تو سرتاپا وفابودی ترا من بیوفا کردم — میر اصلی

نسیم زلف تو از نو بهار میشنوم — نشان روی تو از لاله زار میشنوم — اقدسی

فرصتم کی شد که آرم دامن وصلش بکف — از کریبان دست اکر برداشتم برسر زدم — امینا

بیا که باسر زلف تو کارها دارم — زعشق روی تو درسر خمارها دارم — انوری
بیا که درپس زانو زچند روزه فراق — هزار ساله فزون انتظارها دارم
بیا که چون تو بیائی بوقت دیدن تو — زدیدکان قدمت رانثارها دارم
بیا که بی رخ کلرنك وزلف کلبویت — شکسته دردل ودردیده خارها دارم

کار جهان نکر که جفای که میکشم — دل پیش عشق یار وبلای که میکشم — وله

چو یار رخت سفر بست من چه کار کنم — وداع عمر کنم یاوداع یار کنم — اهلی شیرازی

سعدی — بنان خشك قناعت كنيم وجامهٔ دلق — كه بار منت خود به كه بار منت خلق

سلمان — ای بدیدار توام دیدهٔ كریان مشتاق — زاشتیاق اب لعلت بلبم جان مشتاق

دل بعشق توچو پروانه باتش مائل — جان بدرد توچو بیمار بدرمان مشتاق

صائب — آسمان كهنه سبو نیست زمیخانهٔ عشق — بحر یك قطرهٔ تلخ است زپیمانهٔ عشق

عالمی حلقه صفت چشم برین در دارند — تاروی كه كشاید در میخانهٔ عشق

شیشهٔ چرخ چه پروای شكستن دارد — سنك طفلان چه كند باسر دیوانهٔ عشق

وله — ازپی رزق اهل عقل كرد جهان می دوند — از جگر خود بود روزی مهمان عشق

وله — ستاده اند بامید كوشهٔ چشمی — هزار یوسف مصری بر آستانهٔ عشق

حافظ — اگر شراب خوری جرعهٔ فشان برخاك — ازان كناه كه نفعی رسد بغیر چه باك

وله — چرخ برهم زنم ار غیر مرادم كردد — من نه آنمكه زبونی كشم از چرخ فلك

وله — اگر تو زخم زنی به كه دیگری مرهم — وگر تو زهر دهی به كه دیگری تریاك

سعدی — گربه شیر است در كرفتن موش — لیك موش است درمصاف پلنك

صائب — زبسكه كرد نهان چرخ نقد جان درخاك — هزار چشمهٔ حیوان بود روان در خاك

جماعتی كه نخوردند آب زنده دلی — چو تخم سوخته مانند جاودان درخاك

زاكه دست تصرف بزیر سنك بود — چه سود ازین كه بود كنج بیكران درخاك

وله — عاشق سركشته را از كردش دوران چه باك — موج دریا دیده را از شورش طوفان چه باك

پاك دامانیست باغ دلكشا آزاده را — یوسف بی جرم را از تنكی زندان چه باك

طالب — كرشمه نازك ولب نازك وسخن نازك — زفرق تاقدم همچو طبع من نازك

لا — نارسیده بلبم جرعهٔ از ساغر عیش — میرند دست جفا جام مرادم برسنك

كاتبی — (آتش اندر بیشه چون افتد نه ترماند نه خشك) — (یك مرده بنام به صد زنده به ننك)

اشرف — رتبهٔ نشو ونما ازبس بلند افتاده است — خار اگر در پارود میروید از دستار كل

همچوآن شمعی كه از شمع دگر روشن شود — كرعصا برشاخ كل بكذاری آرد بار كل

جلال دوانی — مرا بتجربه معلوم شد در آخر حال — كه قدر مرد بعلم است وقدر علم بمال

حافظ — بعهد كل شدم از توبهٔ شراب خجل — كه كس مباد زكردار ناصواب خجل

وله — پای ما لنك است ومنزل چون بهشت — دست ما كوتاه وخرما بر نخیل

وله — بكجا روم چكنم چاره از كجا جویم — كه كشته ام زغم ودرد روزكار ملول

خسرو دهلوی — بجمع مال خود عمرت همه رفت — مكر دركور خواهی خوردن آن مال

شاپور — بسکه میریزد سرشك از چشم عریانم چوشمع ‌‌ — ‌ چاك زآب دیده میکردد کریبانم چوشمع
رشتهٔ جان مرا تا عشق درسوزن کشید ‌ — ‌ شعله شد سوزن زسوز رشتهٔ جانم چوشمع
برچراغ هردوعالم آستین افشان کذشت ‌ — ‌ جلوهٔ قدی که کشت از باد دامانم چوشمع

صائب — زود عاجز شود از دیدن یوسف چشمی ‌ — ‌ که بدیدار نکردد چو زلیخا قانع

لا — دارم امشب کرمیٔ درسر که نشینم زپای ‌ — ‌ تاسراپای وجود خود نسوزانم چوشمع

سعدی — ابلهی کو روز روشن شمع کافوری نهند ‌ — ‌ زود بینی کش بشب روغن نباشد درچراغ

لا — (جهان دیده بسیار کوید دروغ)

سلطان سلیم اول — کر لشکر عدو شود ازقاف تابقاف ‌ — ‌ بالله هیچ روی نمی تابم از مصاف
چون آفتاب ظلمت کفر از جهان برم ‌ — ‌ کاهی که صبح تیغ برون آرم ازغلاف
کر نعره برکشد زجکر شیر نر بجنك ‌ — ‌ دوزم داش بسوزن پیکان جان شکاف
کر روبرو شود بکه رزم مدعی ‌ — ‌ داند که نیست دعوی مردان زروی لاف
باید براستی بمیان آمد ارنه خلق ‌ — ‌ کویند بیشمار سخن ازسر کذاف
درپیش تیروتیغ عدو پایدار نیست ‌ — ‌ کار زرهکران نکند هر حصیر باف
دارد حسود کین سلیمی وکرنه هست ‌ — ‌ مارا بمثل آینهٔ تیغ سینه صاف

صائب — مدار چشم ازین کور باطنان انصاف ‌ — ‌ که کشته است بعنقا هم آشیان انصاف
بسیم قلب خریدند ماه کنعانرا ‌ — ‌ نمی دهند هنوز اهل کاروان انصاف
شکر بسعی بهار اززمین شوره نرست ‌ — ‌ مجو زمردم این تیره خاکدان انصاف
زبس بفرق لکد خوردم ونالیدم ‌ — ‌ ببرد باری من داد آسمان انصاف

وله — زتلخروئی دریاست بی نیاز صدف ‌ — ‌ کند بابر کهربار لب فراز صدف
زخوان عالم بالاست روزی دل پاك ‌ — ‌ نمی کند دهن خودبه بحر باز صدف

وله — مه وخورشیدرا درسجدهٔ خودید درطفلی ‌ — ‌ کجا حسن زنان مصر کرددرهزن یوسف

وله — هر که دستش برزبان سبقت کند مرداست مرد ‌ — ‌ ورنه هرناقص جوانمرد است درمیدان لاف

ابوعلی سینا — صفای روح بود بادهٔ رحیق الحق ‌ — ‌ که رنك وبو ش کند رنك وبوی کل را دق
غلام آن می صافم که ازرخ خوبان ‌ — ‌ بیك دو جام برآرد هزار کونه عرق
بطعم تلخ چو پند پدر ولیك مفید ‌ — ‌ به پیش مبطل باطل به نزددانا حق
حلال کشته بفتوی عقل بردانا ‌ — ‌ حرام کشته باحکام شرع براحمق
چو بوعلی تو اکرمی خوری حکیمانه ‌ — ‌ بحق حق که وجودت شود بحق ملحق

لا — دل رشتهٔ جان بسته بزلف چوکمندش … تا مائل غیری نشود سر و بلندش

لا — دعائی می کنم یارب باین آلوده دامانی … مکن شرمنده پیش قدسیانم از دعای خویش

لا — بستی داشت قصد کشتن من چشم شهلایش … قدش برخاست بهر عذر و زلف افتاد بر پایش

لا — راحت دنیا نیابی تا نسازی با دروغ … شب اکر خوابت نباید کوش را افسانه باش

لا — بدرد دوری اکر مبتلا شدیم سزاست … چو روز وصل نکفتیم شکر نعمت خویش

لا — بسی بکام دل دشمنان شود آنکس … که نشنود سخن دوستان نیك اندیش

لا — دیدار ترا چشم همی دارد چشم … کفتار ترا کوش همی دارد کوش

لا — چون نباشم درکلستان لاله کو هر کز مرو … چون در افتم از چمن شمشاد کو هر کز مباش

لا — خوبان همه نور یك چراغند … پروانهٔ هر چراغ می باش

لا — عیب خودرا صلاح چون نکنی … باری از عیب دیکران خاموش

لا — بی تابی دل هر نفسم سوی تو آرد … شرمنده ام از آمدن بی سبب خویش

لا — درمانده ام بدرد دل بی علاج خویش … وین بد مزاجی دل کودك مزاج خویش

لا — کسرانه بینم روز من جز سایه در پهلوی خویش … آن هم چو بینم سوی او کرداند از من روی خویش

لا — بعد مردن بیر ای باد بجائی خاکم … که فشانند مصیبت زدکان بر سر خویش

لا — (باهر که بدی کردی تا مرك بیندیش … (چون بنده خری بهر خطا مفروشش)

لا — هزار جان مقدس فدای آن دل باد … که دست باز ندارد ز دامن اخلاص

سعدی — منه کوش درقول صاحب غرض … که از کینه درسینه دارد مرض

عرفی — کر بکویم ز نظر دوست نهانست غلط … ور بکویم که بهر دیده عیانست غلط

میکشد زارم و اصلا کنهی نیست مرا … ور بکویم که مراد شمن جانست غلط

جز کمان هیچ ندارم بکف از صدق خبر … ور بکویم که همین محض کمانست غلط

صائب — چراغ صبح بیك جلوه میشود خاموش … مرا بموسم پیری ز اعتبار چه حظ

عرفی — ز آسمان طلبیدم نشان راحت کفت … اکر سؤال غلط باشد از جواب چه حظ

عرفی — نشاط فارغ و اندوه عاشق است شراب … اکر ملال نیفزاید از شراب چه حظ

فیضی هندی — چو روی ساده نباشد ز جام باده چه حظ … ز بادهٔ که ننوشی بروی ساده چه حظ

حافظ — هزنمی خرد ایام ازین شکسته دلم … بکجا روم بتجارت بدین کساد متاع

ز مسجدم بخرابات می فرستد عشق … حریف باده رسیدای رفیق تو بوداع

وله — رشتهٔ صبرم بمقراض غمت ببریده شد … همچنان در آتش عشق تو خندانم چو شمع

راسخ — روشن شود چراغ همه کر ز اتفاق … دلسوز هم شوند رفیقان چو تار شمع

فیضی هندی — دلم بعالم بالا همی کند پرواز — چنان که رو بسوی آسمان کند آتش
چکاند از دل من قطره قطره خون غم عشق — کباب را سرزد ار خونچکان کند آتش
بروز هجر دلم خون شد از هجوم غمش — بدان نمونه که شب کاروان کند آتش
ستمبرا مزن آتش بجان من نه رواست — که در حریم چمن باغبان کند آتش
رخ چو برگ گل از خوی خویشتن مفروز — شنیدهٔ که بگلشن زبان کند آتش
بآزمایش سوزان دلم چه دست بری — ندیده ام که کسی امتحان کند آتش
چنین که آتش من دمبدم زبانه زند — مرا بسوز درون داستان کند آتش

وله — هرجا سخن طراز و عبارت فروش باش — در بزمگاه ماچو رسیدی خموش باش
بدمست را بکاسهٔ سر شیشه بشکنند — از جام ماچو باده بنوشی بهوش باش

وله — بر سر تربت ما ناله وفریاد مکن — کشته آن نیست که دیگر شنوند آوازش
قدسی — دلم خون شد چو دیدم حلقه حلقه گشته گیسویش — گمان بردم که هریك چشم حیرانیست بر رویش
قصاب — گردد بلند مرتبه زافتادگی غبار — خواهی که سرفراز شوی خاکسار باش
کلیم — علاج ناز طبیبان نمی توان کردن — وگرنه هر مرض مهلکی دوا دارد

محوی — رهی در پیش دارم کاخر عمراست انجامش — بهر جامی کم آسایش دهد منزل کنم نامش
مسیح کاشی — گرفلك یك صبحدم با من گران باشد سرش — شام بیرون میروم چون آفتاب از کشورش
میرمغفور — بشوق کوی توآیم چنان زخانهٔ خویش — که مرغ ازقفس آید بآشیانهٔ خویش
مقصود کاشی — صبا دارد بکف چوگان زلف عنبرافشانش — ببازی می زند هر لحظه بر گوی زنخدانش
مکتبی — بستر راحت چه اندازیم بهر خواب خوش — ما که چون دل دشمنی داریم در پهلوی خویش
ملك قمی — چمن بروی تو هر حسرتی که خورد فرو — گره شد و بدر افتاد غنچه شد نامش
ناصرعلی — کریم را نرسد بهرهٔ زمانهٔ خویش — هما چه گونه نشینند زیر سایهٔ خویش
نزاری — زاری مکن که شیر اندك دهد — مادر مشفق بفرزند خوش
نظیری — آنچه در رخسار گل آبست در شمع آتشست — عندلیبت گر نمی خواهند رو پروانه باش
نورجهان بیگم — نام تو بردم وزدم آتش بجان خویش — در آتشم چو شمع زدست زبان خویش
وحشی — ترك ما کردی برو همصحبت اغیار باش — یار ماچون نیستی با هر که خواهی یار باش
وحید — چاره سازان جهان از چارهٔ خود عاجزند — آب نتواند که شوید گرد از رخسار خویش
ملا ولی — هر شب بفغان می برم از چشم کسان خواب — تا مردم آسوده نبینند بخوابش
یارك قزوینی — چو عندلیب برد گل بآشیانهٔ خویش — بدست خویش زند آتشی بخانهٔ خویش
لا — افغان که بعد صد طلب و جستجوی خویش — پرخون برم زچشمهٔ حیوان کدوی خویش

صائب

تمیز نیک و بد روزگار کار تو نیست — چو چشم آینه درخوب وزشت حیران باش
کدام جامه به از پرده پوشی خلق است — بپوش چشم خود از عیب خلق عریان باش
گرت هواست که باخضر همنشین باشی — نهان زچشم سکندر چو آب حیوان باش
درون خانهٔ خود هر گدا شهنشاهیست — قدم برون منه از حد خویش وسلطان باش

وله

شمع برخاک شهیدان گر نباشد گومباش — لاله درکوه بدخشان گر نباشد گومباش
فرش ما افتادگی اسباب ماآزادگیست — خانهٔ مارا نگهبان گر نباشد گومباش
زینت ظاهر چه کار آید دل افسرده را — نقش بردیوار زندان گر نباشد گومباش

طالب

درحفظ آبروی که هرباش سخت رو — کین آب رفته باز نیاید بجوی خویش

عاشق اصفهانی

فسانه از پی خوابش کنم بهانهٔ خویش — باین بهانه مگر گویمش فسانهٔ خویش

عرفی

پابدامن درکش ای دل ازجهان ذلت مکش — سهو کردم بشکن واز دامنت منت مکش

وله

لاف مردی میزنی درانجمن بادوست باش — خویشتن راچون زنان بیهوده درخلوت مکش

وله

بعمرها نشهم پابرون زخانهٔ خویش — نگاهبان خودم من برآستانهٔ خویش

وله

می آید و می بارد ازو ناز وتغافل — ای دیدهٔ امید بحسرت نگران باش

عصمت بخاری

سرخوش ازکوی خرابات گذر کردم دوش — بطلبکاری ترسابچهٔ باده فروش
پیشم آمد بسر کوچه پری رخساری — کافری عشوه گری زلف چوزنار بدوش
گفتم این کوی چه کویست وترا خانه کجاست — ای مه توخم ابروی ترا حلقه بگوش
گفت تسبیح بخاک افکن وزنار ببند — سنگ برشیشهٔ تقوی زن و پیمانه بنوش
بعد ازان پیش من آتا بتو گویم رمزی — راه اینست اگر برسخنم داری گوش
زود دیوانه وسرمست دویدم پیشش — بمقامی برسیدم که نه دین ماند ونه هوش
دیدم ازدور گروهی همه دیوانه ومست — وزتف بادهٔ عشق آمده درجوش وخروش
بی دف وساقی ومطرب همه دررقص وسماع — بی می وجام وصراحی همه درنوشانوش
چون سررشتهٔ ناموس بشد از دستم — خواستم تاسخنی پرسم ازان گفت خموش
این نه کعبه است که بی پاوسرائی بطواف — وین نه مسجد که دروبی ادب آئی بخروش
این خرابات مغانست دروستانند — ازدم صبح ازل تا بقیامت مدهوش
گرتراهست درین شیوه سر یکرنگی — دین ودانش بیکی جرعه چو عصمت بفروش

عماد کرمانی

هرکس نرود تا بصری دارم وسمعی — رفتار تو از چشم وگفتار تواز گوش

فیضی هندی

خوش آن غمی که بدلها نهان کند آتش — خوش آن دلی که دروآشیان کند آتش
که آتش است ندانم غمش که عاشق ازان — بیک شراره جهان تاجهان کند آتش
دلم که دید درآتش نشانهٔ رخ دوست — سزد که قبلهٔ خود جاودان کند آتش
یکی بپهلوی آتش خدا را بنشین — که سوز من بتوخاطر نشان کند آتش
هزار نالهٔ سوزنده برزبان دارم — سزد اگر بخودم همزبان کند آتش

عمرم شد وروزی برخت سیر ندیدم   زیرا که تو می آئی ومن میروم از هوش   خسرو

کر مرا دنیا نباشد خاکدانی کو مباش   نسر طایر همتم زاغ آشیانی کو مباش   سعدی
خر نیم در آخر قسمت کیاهی کو مباد   سك نیم بر خوانچهٔ رزق استخوانی کو مباش

وه که آتش در جهان زد عشق شور انکیز من   چون من اندر آتش افتادم جهانی کو مباش
کر بدوزخ در بسوزم خاکساری کو بسوز   ور بهشت اندر نیابم بوستانی کو مباش
سعدیا درکاه عزت را چه می باید سجود   کرد خاك آلودهٔ بر آستانی کو مباش

رفتی ونمی شوی فراموش   می آئی ومی روم من از هوش   وله
پایت بکذار تا ببوسم   چون دست نمی رسد در آغوش

مراد اهل حقیقت لباس ظاهر نیست   کمر بخدمت سلطان ببند وصوفی باش   وله

ای روبهك چرا ننشستی بجای خویش   باشیر پنجه کردی ودیدی سزای خویش   وله

یا چو دیدارم نمودی دل نبایستی ربود   یا نبایستی نمود اول مرا دیدار خویش   وله

اکر دلدار بی مهر است من هم غیرتی دارم   کر او رفت از نظر من نیز خواهم رفتن از یادش   شاپور

نخواهم بکذرد سوی چمن باد از سر کویش   که تا که بوی او کیرد کل وغیری کند بویش   شرف الدین

اکر صد بار برخیزد همان برخاك بنشیند   ببال دیکری هر کس بود چون تیر پروازش   وله

چوب را آب فرو می نبرد حکمت چیست   شرمش آید ز فرو بردن پروردهٔ خویش   وله

چون شیشهٔ شکسته وناك بریده ام   عاجز بدست کریهٔ بی اختیار خویش   وله

همراه بد ز رهزن بیکانه بدتر است   باهر نساز موده رفیق سفر مباش   وله

از هر صدا نیارم چون کوه لنکر خویش   بحر کران وقارم در پاس کوهر خویش   صائب
شمع حریم عشقم پروای کشتنم نیست   بسیار دیده ام من در زیر پا سر خویش
از خشك سال ساحل اندیشهٔ ندارم   پیوسته در محیطم از آب کوهر خویش

انجام بت پرست بود به ز خود پرست   درقید خود مباش وبقید فرنك باش   وله
بر صلح وجنك اهل جهان اعتماد نیست   چون صلح میکنند مهیای جنك باش
کر پشت پا بعالم صورت نمی زنی   تا حشر در شکنجهٔ این کفش تنك باش

دل زتن چون دور شد وا میشود غمکین مباش   کور را فرزند بینا میشود غمکین مباش   وله
کر ترا از کار کردن فرصت کفتار نیست   رفته رفته کار کویا میشود غمکین مباش
کر ترا در پردهٔ دل هست حسن یوسفی   مشتری بسیار پیدا میشود غمکین مباش

ز خارزار تعلق کشیده دامان باش   بهرچه میکشدت دل از آن کریزان باش   وله
قد نهال خم از بار منت ثمر است   ثمر قبول مکن سرو این کلستان باش
درین دو هفته که چون کل درین کلستانی   کشاده روی تر از راز می پرستان باش

جامی	بنمای رخ که منتظر جان سپردنم	جان مرا خلاص ازین انتظار بخش
جدائی	به پیش شمع اگر پروانه سوزد نیست دشوارش	چه باك ازسوختن آنرا که بربالین بود یارش
جسمی	کوشش تدبیر ما مانع تقدیر نیست	چون شدنی میشود زحمت بی جا مکش
حافظ	بدور لاله قدح گیر و بی ریا می باش	ببوی گل نفسی همدم صبا می باش
	گرت هواست که چون جم بسر غیب رسی	بیا و همدم جام جهان نما می باش
	نگویمت که همه سال می پرستی کن	سه ماه می خور و نه ماه پارسا می باش
	چو غنچه گرچه فروبستگیست کار جهان	تو همچو باد بهاری گره گشا می باش
	وفا مجوی زکس ورسخن نمی شنوی	بهرزه طالب سیمرغ و کیمیا می باش
وله	فکر بلبل همه آنست که گل شد یارش	گل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش
	دلربائی همه آن نیست که عاشق بکشد	خواجه آنست که باشد غم خدمتکارش
	صوفی سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه	بدو جام دگر آشفته شود دستارش
	جای آنست که خون موج زند در دل لعل	زین تغابن که خزف میشکند بازارش
وله	زان باده که درمیکدهٔ عشق فروشند	ما را دوسه ساغر بده وگو رمضان باش
	تا بر دلش از غصه غباری ننشیند	ای سیل سرشك ازعقب نامه روان باش
	از راه تواضع بفلك رفت مسیحا	با ذره تنزل کن وخورشید مکان باش
وله	زلف بریده را چو کنی تار تار بخش	تاری بعاشقان سیه روزگار بخش
	ای آنکه ره بمشرب مقصود بردهٔ	زین بحر قطرهٔ بمن خاکسار بخش
وله	درعهد پادشاه خطابخش وجرم پوش	واعظ قرابه کش شد وزاهد پیاله نوش
	عشق است ومفلسی وجوانی ونو بهار	عذرم پذیر وجرم بذیل کرم بپوش
وله	ما آزموده ایم درین شهر بخت خویش	بیرون کشیده باید ازین ورطه رخت خویش
وله	شب صحبت غنیمت دان وداد خوشدلی بستان	که مهتابی دلفروزاست وطرف جویباری خوش
وله	ای که اندر بند زلفش از پریشانی منال	مرغ زیرك چون بدام افتد تحمل بایدش
وله	هزار گونه سخن دردهان ولب خاموش	
حسابی	بخانهٔ اش روم واین کنم بهانهٔ خویش	که مست بودم وکردم گمان خانهٔ خویش
حزنی	با من بگو که دل چو شکایت کند زتو	شرمنده ازکدام وفای تو سازمش
حلمی	نخواهم سایه افتد بزمین ازنخل بالایش	که پندارم زپا افتاده افتاده در پایش
خسرو دهلوی	هرکس نشسته شاد بکام وهوای خویش	بیچاره من اسیر دل مبتلای خویش
	فرداست اوبه بند جدائی دلا بیا	کامروز نوحهٔ بکنیم ازبرای خویش
	یك چشم صد نمی شود ازبهر دیدنت	تا صد خیال خویش نشانم بجای خویش
	خسرو زخویش بهر تو بیگانه شد چنانك	گوئی که هیچ گاه نبود آشنای خویش

زاستغنای کوران سرمه از قیمت نمی افتد — چه خواهد شد اگر از چشم ناکس خوار باشد کس (تسلیم)

گلعذاری زگلستان جهان مارا بس — زین چمن سایهٔ آن سرو روان مارا بس (حافظ)

نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان — گر شمارا نه بس این سود وزیان مارا بس

بنشین برلب جوی وگذر عمر ببین — این اشارت زجهان گذران مارا بس

قصر فردوس بپاداش عمل می بخشند — ما که رندیم وگدا دیر مغان مارا بس

یکی جرعه که آزار کسش درپی نیست — زحمتی میکشم ازمردم نادان که مپرس (وله)

فلك بمردم نادان دهد زمام مراد — تو اهل فضلی ودانش همین گناهت بس (وله)

کاردلم ازدست رفت ای دلربا فریادرس — تنها فراقم میکشد آخر بیا فریادرس (خسرو دهلوی)

ظلمیست شب تا صبحگه برما که نتوان گفت وه — بگذشت چون ازاوج مه فریاد مافریادرس

تاچند برمن دمبدم ازهجر عاشق کش ستم — برمنت گر نیست غم بهر خدا فریادرس

تاازتو دلبرمانده ام بیخواب وبیخور مانده ام — چون درغمت درمانده ام درمانده را فریادرس

شد جام عیشم بی صفا جان شد لگدکوب جفا — بگذشت چون عمر ازوفا ای بیوفا فریادرس

آن هردو چشم دلستان ازعالمی بربود جان — یك جان خسرو را ازان هردو بلا فریادرس

امشب مگر بوقت نمی خواند این خروس — عشاق بس نکرده هنوز از کنار وبوس (سعدی)

پستان یار در شکن زلف تابدار — چون گوی عاج درخم چوگان آبنوس

یکشب که چشم فتنه بخوابست زینهار — بیدار باش تا نرود عمر در فسوس

تانشنوی زمسجد آدینه بانك صبح — یا از در سرای اتابك غریو کوس

لب ازلب چو چشم خروس ابلهی بود — برداشتن بگفتهٔ بیهودهٔ خروس

شانه می آید بکار زلف در آشفتگی — آشنا یارا در ایام پریشانی بپرس (سلیم)

درچشم کند خانه مگس را چو دهی روی — با سفله همان به که مدارا نکند کس (صائب)

باین دو دیده زحسنت چه می توان دیدن — هزار دیده نداریم صد هزار افسوس (کلیم کاشی)

خوشیت گره افکند دردل همه کس — بگو حدیثی وبگشای مشکل همه کس (محتشم)

بس قحط مردمیست درین دیردون اساس — نسناس درحساب مصاحب بود زناس (مخلص)

رفتم زآستانت این روسیاهیم بس — امابدل نرفتم این عذر خواهیم بس (مقصود)

اول وآخر قرآن زچه با آمد وسین — یعنی اندر ره دین رهبر تو قرآن بس (لا)

(اندرین ملك چو طاوس بکارند مگس) (لا)

گلستانیست خرم دیده ام ازعکس رخسارش — زمژگان خارها بگرفته ازاطراف دیوارش (بنائی)

بکن ای بخت یکره استخوانم زیر دیوارش — که غوغای سگان سازد زحال من خبردارش (بیانی)

ای دل متاع جان بلب لعل یار بخش — نقد خرد بجام می خوشگوار بخش (جامی)

سعدی	دشمنان را بحال خود بگذار	تا قیامت کنند رستاخیز
وله	منقلب درون جامهٔ ناز	چه خبر دارد از شبان دراز
وله	وقت ضرورت چو نماند گریز	دست بگیرد سر شمشیر تیز
سلطان قزوینی	آبگینه همه جا هست از آن قدرش نیست	لعل دشوار بدست آید از انست عزیز
سلطان سلیم اول	فغان که مایهٔ بیداری هزار شب است	حکایتی که از آن لب شنیده ام امروز
سلطان سلیمان اول	یکره بسرم آمدی وکار تمام است	گر بر سرم آئی بکرم بارد گر باز
شابور	چون می‌خوری وروی تو گردد جهان فروز	خورشید بی فروغ شود چون چراغ روز
شفائی	مست شراب صحبت جانانه ام هنوز	بیرون نرفته بوی گل از خانه ام هنوز
وله	آهسته صبا دست دران پیرهن انداز	یك گل زگریبانش بدزد و بمن انداز
	سوز دلم از یك دو سه ساغر ننشیند	یکباره مرا تشنه بچاه ذقن انداز
	ای گل چو گریبان دری از مستی خوبی	پیراهن صد پاره بمرغ چمن انداز
	دزدیده نگاهی که رقیبم نه پسندد	قربان سرناز کن و سوی من انداز
فیضی هندی	غمزه در کار من کردی و کشتم نیم کش	ساقیا پیمانهٔ دیگر که هشیارم هنوز
کمال	گرت هواست که چون آفتاب نوردهی	چو شمع تا بسحر که بیك قدم برخیز
مسعود سعد سلمان	شبی چو روز فراق بتان سیاه و دراز	درازتر ز امید و سیاه تر ز نیاز

وله (اگر زمانه نسازد تو با زمانه بساز)

مسیح کاشی	گر بی تو یکدو روز صبورم عجب مدار	چون شاخ نو بریده ندارم خبر هنوز
میر مغفور	بیگانه بلبلیم درین گلستان هنوز	نشنیده است نالهٔ ما باغبان هنوز
نابی	زبان شکوه دراز از غم زمانه مساز	زمانه را به بد اندیشیت بهانه مساز
ادیب نطنزی	ز نطنز آمد رخت خرد ما ز نطنز	ز نطنزم ز نطنزم ز نطنزم ز نطنز
نظیری	جام گیر اختر افتاده بافلاك انداز	روح شو عاریت خاك سوی خاك انداز
لا	گرچه ذرات جهان طور تجلی شده است	لیکن آن حسن نظرسوز نهانست هنوز
لا	مرا چو منزل دل ساحت قناعت شد	بمال وجاه چه حاجت باین وآن چه نیاز
لا	سر پادشاهان گردن فراز	بدرگاه او بر زمین نیاز
لا	چو مژگان خوبان دو صف رزمساز	یکی در نشیب و یکی در فراز
اشهری	از نرگس خود پرس که زلفت چنداست	آهنگ دراز شب ز بیماران پرس

(زاستغنای)

دردیده‌می نیاید ازین غصه جز سرشك	بردل نمی نشست ازین وقعه جزغبار	لا
هزار فتنه برانگیخت نرگسش خفته	نعوذ بالله اگرزان یکی شود بیدار	لا
زتیغ کشته هوا همچو میغ آتشبار	زنیزه گشته زمین همچو باغ آهنبر	لا
لذیذ بود حکایت دراز ترگفتیم	چنانکه حرف عصا گفت موسی اندرطور	لا
قاصد رسید ونامه رسید وخبر رسید	ای دل بگو ترا بکدامین کنم نثار	لا
در صد هزار قرن سپهر پیاده رو	نارد چوتو سوار بمیدان روزگار	لا
قضا از آسمان چون فرو هشت پر	همه عاقلان کور گشتند وکر	لا
اگر صد بماند وگر صد هزار	همین است روز وهمین است کار	لا
پسر اینچنین باید ازآن پدر	پدر را روان شاد باد از پسر	لا
دلیری که نندیشد از پیل وشیر	تو دیوانه خوانش مخوانش دلیر	لا
زگردون چنان گردجاهش گذار	گز ونیست برترمگر گردگار	
هرکه آمد درین سرای غرور	همرهش محنت است ومنزل گور	لا
ریك در کفش وکیك درشلوار	بهتر است از رفیق ناهموار	لا
عاشقم بی دلم غریب واسیر	کارم از دست رفت دستم گیر	لا
تیغ بباید زدنش برجگر	هرکه زبانش دگر ودل دگر	لا
چوباز اندر کبوترخانه باشد	زحیلتها چه ماند با کبوتر	لا
چنان بود پدری کش چنین بود فرزند	چنین بود عرضی کش چنان بود جوهر	لا
(بی خار حسد نیست گل فضل وهنر)	(چون یار بدست آمد خلوت زهمه بهتر)	لا
(آتش کند هرآینه صافی عیار زر)	(جرم بازنده چه باشد که بدافتاد قمار)	لا
(دولت آنست که بیخون دل آید بکنار)	(یك لحظه بحیائی وباقی همه حضور)	لا
بیماری من چون سبب پرسش اوشد	می میرم ازین غم که چرا بهترم امروز	آفتابی
تو بگشا چشم تا مهتاب بینی	تومه را نور بخشیدن میاموز	مولانا جلال الدین رومی
توعقل خویش را ازمی نگه دار	تومی راعقل دزدیدن میاموز	
یتیمان فرا فقرا بخندان	یتیمان را تونالیدن میاموز	
مرا بکشتی باده درافکن ای ساقی	که گفته اند نکوئی کن ودرآب انداز	حافظ
تن پیرگشت وآرزوی دل جوان هنوز	جان برلبست ونام توام برزبان هنوز	خسرو دهلوی
مردم زهجر یار ومرا چشم تر هنوز	یعنی نکرده ام زتو قطع نظر هنوز	داعی
ساقی سیمتن چه خسپی خیز	آب شادی بر آتش غم ریز	سعدی
بوسهٔ بر کنار ساغر ده	پس بگردان شراب شهد آمیز	
توبه را شور میکند درحلق	یار شیرین زبان شور انگیز	

كليم — اين قدر دردل نشست ازدوست ازدشمن غبار ❊ كز برون چون اخگرم گرديد پيراهن غبار
كرد غم را بادل پرخستهٔ ما الفتيست ❊ باشد آري آشنا باچشم پرويزن غبار
بسكه دل رنجيد ازو چشم ندارد ديدنش ❊ آيد ازگرد سرادر ديدهٔ روزن غبار
آستان وصدر را هرگز زهم نشناختيم ❊ بي تكلف هركجا باشد كند مسكن غبار

كمال الدين — زبان عذر ندارم ازانكه پس خجلم ❊ زنوع نوع صداع وزگونه گون تقصير

مخلص كاشي — طاس حمام است اين دنياي دون ❊ هر زمان در دست ناپاك دگر

مغربي — يار ما هرساعتي آيد ببازاري دگر ❊ تابود حسن وجمالشرا خريداري دگر
يار مارا هيچكس اورا نداند هرزمان ❊ آيد ازخلوت برون دركسوت ياري دگر
كسوت ديگر بپوشد جلوهٔ ديگر كند ❊ مظهر ديگر نمايد بهر اظهاري دگر
چشم مستش عين چشم دلبران گردد كتا ❊ مست چشم اوشود هرلحظه هشياري دگر
روي اورا ديده گر صدبار بيند هرنفس ❊ در پي آن باشد اوتا بيندش باري دگر
من نيم تنها گرفتار واسير زلف او ❊ زلف اودارد بهر موئي گرفتاري دگر

نظامي — ازخراب تن نگردد روح دانا خاكسار ❊ مرغ درپستي نيفتد ازشكست شاخسار

نورجهان بيگم — ترا نه تكمهٔ لعل است برلباس حرير ❊ شداست قطرهٔ خون منت گريبانگير

هاتف — نباشد چو داماد شايسته آن به ❊ كه درخانهٔ خود شود پير دختر

لا — اي روي تو چون آتش ووي موي تو چون مار ❊ بي روي تو درنارم وبي موي تو بيمار
لا — دلرا بدل رهيست درين گنبد سپهر ❊ ازكينه كينه خيزد وازروي مهر مهر
لا — شاه خاور چوبرآرد بفلك رايت نور ❊ هركسي ميطلبد بهره چه نزديك وچه دور
لا — بعيد شاد همه خلق ومن بعيد زيار ❊ چومن بعيد زيارم مرا بعيد چه كار
لا — افسوس زعيش تنگ وتشويش فراخي ❊ آه از عمل دراز وكوتاهي عمر
لا — آوردمت اي عمر به پيري بكنار ❊ زيراكه به پيري بكنار آيد عمر
لا — جواهري كه بيفكند ساعد قاش ❊ برندست بدست از براي كردن حور
لا — چو رنج برنتواني گرفتن از رنجور ❊ قدم زرفتن وپرسيدنش دريغ مدار
لا — بيرون اين قفس همه باغست ونوبهار ❊ مرغان صفيرزن كه گذشت ازحد انتظار
لا — گه لب بسوي باده وگه دست سوي گل ❊ گه گوش سوي مطرب وگه چشم سوي يار
لا — يا برمراد برسر گردون نهيم پاي ❊ يامرد واربرسر همت نهيم سر
لا — حديث وقف بجائي رسيد درشيراز ❊ كه نيست جز سلس البول اندر وادرار
لا — چون دست من بكنه عبارت نمي رسيد ❊ پوشيده خوشتراست كف پاي اختصار
لا — مطيع راي رفيع توباد بخت بلند ❊ غلام بخت جوان توباد عالم پير

ای عمر رفته باز نمی آئی از سفر	وی بخت خفته هیچ نداری زما خبر	سلمان
ماهمچنان هوای تو داریم در دماغ	ماهمچنان خیال تو داریم در نظر	
دل رفت وعمر رفت وروان رفت بعد از ین	مائیم وآب چشم ورخ زرد و چشم تر	
رفتی ودر پی تو نه تنها دلست وبس	جان عزیز نیز روانست بر اثر	
کشت چشم کافرش غارتکر ایمان دکر	فتنه ها افکند در دین مسلمانان دکر	سلطان سلیم اول
جان دهد هر کس چشد جام از کف ساقی درد	ایك یارب زرخ این شربت مکن ازان دکر	
ای زرویت هرنکاهی را کلستان دکر	در دل هر ذرهٔ خورشید تابان دکر	صائب
بیقراری هر کرا پیچد بهم چون کردباد	می کند هر لحظه جولان در بیابان دکر	
لامکانی شو که تبدیل مکان آب و کل	نقل کردن باشد از زندان بزندان دکر	
ازسنکلاخ دنیا ای شیشه بار بکذر	چون سیل نو بهاران زین کوهسار بکذر	وله
برك نشاط عالم خاکی بخون سرشت است	چون باد بی تأمل زین لاله زار بکذر	
آبی که ماند درجو آخر غبار کردد	کر تشنهٔ محیطی از جو یبار بکذر	
برق سبك عنان نرسد درشتاب عمر	زنهار دل مبند بمد شهاب عمر	وله
داغم زعمر کوته و رعنائی امل	می بود کاش طول امل در حساب عمر	
بخیهٔ منت جراحترا کند ناسور تر	رشته ازمرهم مخواه وسوزن ازعیسی مکیر	وله
میشود آخر بیابان مرك جویای سراب	رحم اکر بر پای خود داری پی دنیا مکیر	
زشور عشق دروجدند ذرات جهان یکسر	اکر پائی نکوبی آستینی برفشان آخر	وله
نمی دانی چه کرکان ای شبان بی خبرداری	شمار کوسفندان کن برای امتحان آخر	
چون علم شد سرنکون لشکر پریشان می شود	پای چون لغزید امید ازهواداران مدار	وله
درخزان ازعندلیبان بانك افسوسی نخاست	چون ورق برکشت چشم یاری ازیاران مدار	
نکویمت که دل از حاصل جهان بردار	بهرچه دست رهت نیست دل ازان بردار	وله
سود ندهد عامل بیداد کررا کار خیر	شاهد ظلم است ازاهل عمل آثار خیر	وله
هرکس که درجبلت اونیست زادکی	تغییر وضع می کند ازجاه بیشتر	وله
مروت نیست باپروردهٔ خود دشمنی کردن	اکر کارا بدست خود نچیند باغبان بهتر	وله
کاش درزندکی ازخاك مرا برمیداشت	آنکه برتربت من سایه فکند آخر کار	وله
(بقدر روزنه افتد بخانه نور قمر)	(حکمت شنیدن ازاب لقمان صوابتر)	وله
پیش عفوش قلت تقصیر ما تقصیر ماست	جرم بی اندازه میخواهد عطای بیشمار	عبدالنبی
فرشته ایست برین بام لاژورد اندود	که پیش آرزوی خلق می کشد دیوار	عمادی
امید وار وصل راهجران نیاید درنظر	سوی وطن رهکرد راسهل است تشویش سفر	کاکا

خسرو دهلوی	جهان زیر و زبر بسکه پیش من کوئی	زمینست جای دکر وآسمان بجای دکر
	نشان بسوی تو پرسند ومن ز بس غیرت	توجای دیکر وکویم نشان بجای دکر
	بکو چکونه توان زنده کفت خسرورا	که او بجای دکرماند وجان بجای دکر
وله	رخ کل خوشست وازوی رخت ای نکار خوشتر	چه بود کلی که رویت زدوصد بهار خوشتر
	چه روم بباغ و بستان چو بتو کلی نماند	زکلی که بی تو بینم بدود به خار خوشتر
	بیکی سخن که کوئی بزید دو باره مرده	که زآب زندکانی دولبت دوبار خوشتر
	منم وشبی و بادل همه شب حکایت تو	که غم دراز کفته بشبان تار خوشتر
	چو غلام تست خسرو زیدومرد بفرما	توازین دوکوی پیشت که کدام کار خوشتر
وله	من نه آنم کز درت سر بر کنم تازنده ام	کر اجل ازکوی تو دورم کند معذوردار
دردی سمرقندی	نهم برزخم پیکانش دمادم مرهم دیکر	که بهر تیر دیکر زنده باشم تادم دیکر
رکن الدین	بهرجا که من ودل بهم دچار شدیم	دلم براه دکر رفت ومن براه دکر
مخفی زیب النساء	بهر یك قطرهٔ آبی جکرت بشکافند	ای صدف تشنه بمیر وسوی نیسان منکر
حکیم سعیدخان	کر بجانان زندهٔ از رفتن جان غم مخور	جان ستانند ازتو در مردن نه جانان غم مخور
سعدی	برك درختان سبز در نظر هوشیار	هر ورقی دفتریست معرفت کردکار
	روز بهاراست خیز تا بتماشا رویم	تکیه بر ایام نیست تادکر آید بهار
	دور جوانی کذشت موی سیه شد سپید	برق یمانی بجست کرد نمود استوار
	وعده که کفتی شبی باتو بروز آورم	شب بکذشت ازحساب روز برفت ازشمار
	ترسمت ای نیکنام پای برآید بسنك	شیشهٔ پنهان بیار تا بخوریم آشکار
وله	ای صبر پای دارکه پیمان شکست یار	کارم زدست رفت و نیامد بدست یار
	برخاست آهم ازدل ودرخون نشست چشم	یارب زمن چه خاست که بی من نشست یار
	باما چو روزکار پراکندکی مکن	ماخود بسیم بی تو پراکنده روزکار
وله	نخست اندیشه کن وآنکاه کفتار	که نامحکم بود بی اصل دیوار
وله	چه داند خوابناك مست مخمور	که شب را چون بروز آورد رنجور
وله	براحت نفس رنج پایدار مخور	شب شراب نیرزد به بامداد خمار
وله	چه خوش کفت آن تهی دست سلحشور	جوی زر بهتر از پنجاه من زور
سلمان	می بردسودای چشم مستش ازراهم دکر	ازکجا پیدا شداین سودای ناکاهم دکر
	هست درمن آتشی لیکن نمیدانم که چیست	این قدردانم که همچون شمع می کاهم دکر
	هرشبی کویم که فردا ترك این سودا کنم	باز میکردد هوائی هرسحر کاهم دکر
	زندکانی درفراقت کرچنین خواهد کذشت	بعد ازینم زندکانی بس نمیخواهم دکر

کر بقدر همت عشاق خود سازی مقام | برتر از جنت بباید ساخت مأوای دکر — آذری
باخر بداران بهاکن باغ جنت را که هست | مفلسانت را در ین بازار سودای دکر
هر کسی را از تو درجنت تماشائی بود | ما نمی خواهیم جز رویت تماشای دکر
کرچنین مستان ببازار قیامت بکذریم | برسرهرکو برانکیزیم غوغای دکر

ندیدم از فلك آسایشی مکر ایام | فکند عشرت مارا بروزکار دکر — امینای نجفی

میانهٔ من و یوسف همین قدر فرق است | که او عزیز پدر بود و من ذلیل پدر — میرزا جعفر

بیار ساقی بادت فدا سر ودستار | زهر کجا که دهد دست جام جان دست آر — مولانا جلال الدین
درآی مست وخرامان وساغراندردست | روامبین چو تو ساقی وما چنین هشیار
بیار جام که جانم ز آرزومندی | زخویشتن برآمد چه جای صبر وقرار

عشق جانست وعشق تو جان تر | لطف درمان وازتو درمان تر — وله
کافر بهای زلف کافر تو | کشته زایمان جمله ایمان تر

کفتمش تیری زدی برسینه کفت آری دکر | ای شکر کفتار من بالله کفتاری دکر — شهزاده جم
ای قیامت کرقیام اینست ورفتن اینچنین | زودمیرد همچو من پیش تو بسیاری دکر
کر کشی صدبار جم بارا کو بحت صدبار او | ای صنم باری دکر باری دکر باری دکر

رسید ازدیدن تو دیده را نور | زچشم نیکوانت چشم بد دور — وله
چو برخاك رهت افتاد خورشید | برآمد نعرهٔ نور علی نور

چون شود درد من ترا ظاهر | نامه عاجز ازو قلم قاصر — وله
همچو من یك کدای بی سروپا | کی خطوری کند بران خاطر
بی نوائی جم مکن تعییب | بی نوائیست کار هرشاعر

بودهٔ یك قطره آب و پس شوی یك مشت خاك | درمیانه چیست این آشوب وچندین کار زار — جمال الدین اصفهانی

یوسف کمکشته بازآید زکنعان غم مخور | کلبهٔ احزان شود روزی کلستان غم مخور — حافظ
دور کردون کرد وروزی برمراد ما نکشت | دائما یکسان نباشد حال دوران غم مخور

شکر آنرا که تو درعشرتی ای مرغ چمن | با اسیران قفس مژدهٔ کلزار بیار — وله
سعی نابرده درین راه بجائی نرسند | مزد اکر می طلبی طاعت استاد ببر

چو ذکر خیر طلب می کنی سخن اینست | که در بهای سخن سیم وزر دریغ مدار — وله

عید آمد و افزود غم را غم دیکر | مانمزده را عید بود ماتم دیکر — حیرتی قزوینی

مرا ازادن دختر چه خرمی باشد | که کاش مادر من هم نزادی ازمادر — خاقانی

منم بخانه تن اینجا وجان بجای دکر | بدل توئی وسخن در زبان بجای دکر — خسرو دهلوی
ببوستان روم ازغم ولی چه سود که هست | دلم بجای دکر بوستان بجای دکر

لا دردم نهفته به ز طبیبان مدعی — باشد که از خزانهٔ غیبش دوا کنند
لا غماز را بحقیقت قضا بود ممکن — ولیك صحبت جانان قضا نمی دارد
لا ازدیدن من شاد شود خاطر مجنون — دیوانه چو دیوانه ببیند خوشش آید
لا دست از کرم بعذر تنك مایکی مدار — برکی در آب کشتی صدمور میشود
لا هرکه رادادم زعزت جای بر بالای چشم — عاقبت مانند ابرو تیغ بر رویم کشید
لا لب شیرین بکام خسرو شد — کوه بیهوده میکند فرهاد
لا (کافری رونق دکر دارد) — (روی اسلام نماید دل کافر دارد) لا
لا (نومید شده دلبر باشد) — (آمین نمی کنم که دعا مستجاب شد) لا
لا (ازان پرهیز بی هنر چون بود) — (زری که پاك بود زامتحان چه غم دارد) لا
لا (تلخی ماتم کجا شیرین بحلوا می شود) — (این روز بپایان رسد این شب بسر آید) لا
لا (غلام خاطر آنکه بی تفصیل می داند) — (غنچه را دل خون شود تا بلبلی پیدا کند) لا
لا (بلای دردمندان ازدر ودیوار می آید) — (شدنی شد دکرچه خواهد شد) لا
لا (از اشکر مستعار فتحی ناید) — (سزای کشتن است آن سك که پای آشنا کیرد) لا
لا (چون دزد درفت مشعلهٔ پاسبان چه سود) — (چو قطره سیل شود کوهها بکرداند) لا
لا (مرا بخر که خر بدار من زیان نکند) — (این خانه ازسلام تو دار السلام شد) لا
لا (دست ازطلب ندارم تا کام من بر آید) — (سك کزنده همان به که آشنا کردد) لا
لا (برکی در آب کشتی صدمور می شود) — (سربار دکر زتن نروید) لا
لا (موردرخانهٔ خود حکم سلیمان دارد) — (کفتن نمی توانم دیوارکوش دارد) لا
لا (برمست نکیرد آنکه هشیار بود) — (محنت زده را زهر سوی سنك آید) لا
لا (حاشا که این متاع کرامی زیان کند) — (عادت بهر دوا که کنی بی اثر شود) لا
لا (سك نخواهد که نصیبی بکدائی برسد) — (ستاره سوختکان قدردان یکدکرند) لا
لا (شیوه ها میکنند که خر نکند) — (زسقف خانهٔ درویش دایم خاك می ریزد) لا
لا (هرکس مصلحت خویش نکو می داند) — (چون شود معزول عامل سبحه کردانی کند) لا

صائب
از حب جاه خواری دنیا شود لذیذ — از زور نشوه تلخی صهبا شود لذیذ
خوش کن بشور عشق دهن تا چو ماهیان — این میوه های خام تمنا شود لذیذ
این تلخی سپهر زراه مروت است — تا پرتو زهر مرك چو حلوا شود لذیذ

نابی
اکر بجرم محبت رویم در دوزخ — جحیم شربت صحبت شود عذاب لذیذ

بوسعید ابوالخیر
چیست ازین خوبتر درهمه آفاق کار — دوست رسد نزد دوست یار بنزدیك یار

آذری
ای برون از عقل ما عشق ترا رای دکر — کفتکوی ما همه جائی وتو جای دکر
هست در میدان میقات کمال کبریات — صدهزاران طور وبر هرطور موسای دکر

بدست بنده از ین حل وعقد چیزی نیست
بیمار شدم تا تو ببالین من آئی
مرا زیاد تو برد وترا زدیدهٔ من
نمی دانم شفاعتخواه جرم کیست زلف او
بکو یش خاك شد عاشق ولی باصد غم و حسرت
ازدام مکر خصم بحیلت توان کریخت
تارسم تهنیت بود اندرجهان بعید
همیشه خازن شهد است ازحلاوت عیش
بیدلی بهر کدامین روزمی باشد دکر
دلم خزینهٔ اسرار بود دست قضا
هر کس که دروفای تو سو کند بشکند
در امید بروم بکینه حاجب بخت
بران فلك زده رحمیست که وقت عرض نمی
صورت نه بست سینهٔ ماکینه ازکسی
روی کردان نشود صافدل ازدشمن خویش
دلا چو پیر شدی حسن و نازکی مفروش
ازان طرف نپذیرد کمال اونقصان
کرزر بدی مراهمه کارم چوزر بدی
عشق را بود بنجه آهنین چون برآورد برز آستین
سرایت میکند برظالمان آزار مظلومان
بکذاشته ام مصلحت خویش بدو
شاید اردرغم این واقعه حوران بهشت
هلاك حسن خداداد اوشوم که سراپا
غلام همت آن عارفان پاکرم
رفتند بلبلان خوش الحان زباغ دهر
بابصد خواری بباید ساخت باخارغمش
رسم عاشق کشی وشیوهٔ شهرآشوبی
باصافدل مجادله باخویش دشمنیست
مغز توأم چون جدا افتد کج آید درنظر
بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل
آرام نیست قافلهٔ ممکنا نرا
حضور خاطر اکر درنماز شرط شداست

خدای بندد کار و خدای بکشاید لا
تاخلق بکویند که عمرش بسر آمد لا
ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد لا
که بی تابانه هرساعت بپای یارمی افتد لا
هنوزش جان بکرد آن درو دیوار میکردد لا
قد یصلح الحدید کما قیل بالحدید لا
هر بامداد برتو چو عید خجسته باد لا
کسی که خانه چو زنبور مختصر کردد لا
میرود یار از برم دل میرود جان میرود لا
درش ببست وکلیدش بدلستانی داد لا
پشت دلش بزخم حوادث شکسته باد لا
چنان ببست که نتوانمش بسعی کشود لا
که دست شرم نهد بندبر زبانش ولرزد لا
آینه هرچه دید فراموشی می کند لا
آخر آینه ببالین نفس می آید لا
که این معامله باعالم شباب رود لا
وزین طرف شرف روزکار ما باشد لا
از بیرزیست کار که چون زرنمی شود لا
صدهزارشه چون سبکتکین پیش خویشتن بنده می کند لا
که فریاد ازدل سخت کمان بیش ازنشان خیزد لا
کر بکشد وکر زنده کند اوداند لا
برسرخاك تو بادام سیاه افشانند لا
چوشعر حافظ شیراز انتخاب ندارد لا
که یك صواب به بینند وصد خطا بخشند لا
زاغ وزغن ملازم این بوستان شدند لا
باقدم درمحنت آباد عدم باید نهاد لا
جامهٔ بود که برقامت اودوخته بود لا
هر کو کشد بآینه خنجر بخود کشد لا
پرده پوش عیبها باشد لباس اتحاد لا
توان شناخت زسوزی که درسخن باشد لا
از ذره ذره بانك درا میتوان شنید لا
عبادت همه روی زمین قضا دارد لا

لا صاحب نظر آنست که چون مردم چشم — برجـله نظر دارد وخود بین نبود
لا بسیار تمناست در بن خاطر مهجور — کر دور فلك نقش دکرکونه نه بندد
لا زکعبه آیم و رشـك آیدم زخوبانی — که از زیارت دلهای خسته می آیند
لا هرچه برصفحهٔ اندیشه کشد کلك خیال — عالم مدح تو بالاتر ازان ساخته اند
لا هرهوسناکی که سوزدداغ زاهل عشق نیست — دیو اکر انکشتری یابد سلیمان کی شود
لا کر ترك وداع کرده ام معذورم دار — توجان منی وداع جان نتوان کرد
لا چوقدرش برفلك بکذشت کردونی زیادت شد — چوز آتش درجهان آمدجهانی درجهان آمد
لا کف ابر بهاری را بجورش نسبتی کردم — ز برقش خنده پیدا کشت وازرعدش فغان آمد
لا ازغلط بخشی ابنای زمان نیست عجب — کز کهر آب ستانند و بدر یا بخشند
لا شب آذینه بدر یوزهٔ میخانه رویم — زانکه ازهفته همین شب بکدا می افتد
لا کسی بکردن مقصود دست حلقه کند — که پیش تیر بلاها سپر تواند بود
لا مشو ملول که فتاح باب مشکلها — دری که برتو ببندد هزار بکشاید
لا عزت آن یافت که برکند دل ازمهرجهان — راحت اودید کزو دست طمع بازکشید
لا همیشه درکه عالی پادشاهی تو — چوقبله مقصد حاجات اهل عالم باد
لا ننشسته یکی عربده آشوب دکرخاست — نارفته یکی فتنه بلای دکر آمد
لا آخر همه کدورت کلچین و باغبان — کردد بدل بصلح چوفصل خزان شود
لا حال دل زلیخا آنکس نکو شناسد — کو از برای یوسف دستی بریده باشد
لا هرجام مراد راکه بردست نهم — کردون بحسد خسی دران اندازد
لا کی دیدهٔ دو دوست که چوز اصفت شدند — کایام شان چونعش یك از یك جدانکرد
لا همت باز خشن برتر ازانست که او — هدهد مرده و شب پرك اعمی کیرد
لا کلیم بخت کسی راکه بافتند سیاه — باآب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد
لا چندان بزیر بارکناهم که روز حشر — جرم کناه من بجزاکم نمی شود
لا آنراکه داده اند هم امروز داده اند — وانراکه نیست وعده بفرداش می دهند
لا هیچکس عقدهٔ ازکار جهان باز نکرد — هرکه آمد کرهی چند برین تار فزود
لا نه‌دربرابر چشمی نه غایب ازنظری — نه‌یاد میکنی ازمن نه میروی ازیاد
لا چون شهیدعشق دردنیاوعقبی سرخ روست — خوش دمی باشد که ماراکشته زین میدان برند
لا کوئی من و او دوشمع بودیم بهم — یك شمع بمرد ودیکری می سوزد
لا دفتر آزادکان پرسیدم ازابنای دهر — دفتری دردست من دادندسرتاسر سفید
لا نقصان ماکمال شود عیب ماهنر — لطفت دمی که روبخطا پوشی آورد
لا کفتم که برآید آبی ازچاه امید — افسوس که دلو نیز درچاه افتاد
لا توانکری همه عیبی چنسان بپوشاند — که عیبهـات یکبارکی هنر بینند

اصفهان نیمهٔ جهان گفتند
اندران شهری که موش آهن خورد
وحی را کس جواب ننویسد
خرابی که درکار شاهان بود
گر زهفت آسمان گزند آید
دل خود تنگ میخواهم که دروی
دختر اندر شکم پسر نشود
چون رشته گسست میتوان بست
کار سوزن نیاید از شمشیر
نازی زتو باشد وعتاب ازما
می توان کشت زنده را لیکن
چنان آمیزشی کرد است باغیر
از بیاض وسیاه نامهٔ تست
کشنده زمرض منت طبیبا نست
بامصحف شریف ندارند نسبتی
دشمن دوست نمارا نتوان کرد تمیز
مکن زغصه شکایت که درطریق طلب
در قبضهٔ سعی است کلید در روزی
زرشك طالع تردامنان داغم درین گلشن
هرکرادرچشم خودباناز پروردم چواشك
هرکه داردجوهری باکفرودین هم مشرب است
هلاك مشرب آینه می توان کشتن
ازان بکشورخوبی سرآمداست آن زلف
بخل بهتر زسخائی که باآواز بود
طوطی بمعنی سخن خود نمی رسد
چنین برخاك اگرریزندمردم آبروهارا
توان شناخت غبار وجود عاشقرا
هردرکه ابت درصدف گوشم ریخت
من ازخیال توشرمنده ام که اوهرشب
بیرون زسواد قلمت چشم خردرا

نیمی از وصف اصفهان گفتند لا
باز پران در هواکودك برد لا
ور نویسد صواب ننویسد لا
ز تدبیر دستور نادان بود لا
راست برعضو مستمند آید لا
نمیخواهم بجز جای تو باشد لا
مهستی را چو دل پسر خواهد لا
لیکن بمیان گره بماند لا
زان سبب کین بدوزد آن بدرد لا
بی نازو عتاب دوستی نتوان کرد لا
کشته را زنده باز نتوان کرد لا
که هرگز در دلم بی او نیاید لا
چشم عیش مرا بیاض وسواد لا
خوشست دردکه بی منت دوا افتد لا
زندان قسم بقبضهٔ شمشیر ونان کنند لا
شاخ رامرغ چه داند که قفس خواهدشد لا
براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید لا
شیر از کشش طفل زپستان بدر آید لا
که شبنم خانه ازگل بلبل ازخار آشیان دارد لا
عاقبت بی آبروئی کرد و بررویم دوید لا
چوب گاهی تختهٔ زدو گهی منبر شود لا
که باسیاه سیاه است وباسفید سفید لا
که درنسب زدو جانب بآفتاب رسد لا
تیرگی به زچراغیست که فریاد کند لا
هرکس سخنوراست سخندان نمی شود لا
بقدر یك نیم خاك در دنیا نمی ماند لا
که بیخودانه فتد بی دلانه برخیزد لا
هجران توام زدیدگان بیرون کرد لا
برای بنده زکاشان باصفهان آید لا
کس آب سیه دید که نور بصر آرد لا

لا بخت اگر یاری کند خشخاش سندان بشکند — ورنه آید جان من پالوده دندان بشکند
لا چه کم شود ز نوای مه که بر منت گذر افتد — که تا بروزنم از رویت آفتاب در افتد
لا وفات به ز حیاتت اگر حیات نباشد — حیات هیچ نیرزد اگر وفات نباشد
لا جان شیرین گر قبول چون تو جانانی بود — کی بجائی بازماند هر کرا جانی بود
لا مخوا لقای تو اجز بلا خدا ندهاد — بلاست خصم بلا را بجز بلا ندهاد
لا کدام سرو سهی را زمانه آبی داد — که باز خشک نگردش با تش بیداد
لا فزون ز تو شه شکر پاره یار خرباشد — برون ز گوشه بهشت ارم سقر باشد
لا در خاک نهاده چون توانم دیدن — آنکس که مرا زخاک برداشته بود
لا آن به که هر کسی بجهان کار خود کند — وآنکس که کار خود نکند نیک بد کند
لا مرا خاریست در دل کان بسوزن بر نمی آید — دلم خون گشت وین خار از دل من بر نمی آید
لا دست فنا زدامن عمرش بعید باد — روزش چو سال نو همه نوروز و عید باد
لا تا جمال تو درین پرده نهان خواهد بود — جنگ هفتاد دو ملت بمیان خواهد بود
لا این چه صبح است که از مطلع شادی بدمید — این چه باداست که از گلشن دولت بوزید
لا نیکو مثلیست این که هر کو بد کرد — بد با دگری نکرد هم با خود کرد
لا زلف سر پرده بگوش تو سخن می گوید — گوئیا حال پریشانی من می گوید
لا خاکم برهت در ته پا شد چه بجا شد — نقش قدمت دیدهٔ ما شد چه بجا شد
لا بهای بوسه اش سر می دهم گر زر نمی گیرد — خیالی کرده ام با خویش اما سر نمی گیرد
لا حسن تو از دمیدن خط کامیاب شد — پیغمبر جمال تو صاحب کتاب شد
لا فلک بازن طبیعت آشنائی بیشتر دارد — بلی مادر بدختر دوستی بیش از پسر دارد
لا گر هست وصال زود تر باد — ور نیست حیات مختصر باد
لا بی باده بهار خوش نباشد — گل بی رخ یار خوش نباشد
لا هست درین دایرهٔ لاژورد — مرتبهٔ مرد بمقدار خرد
لا چراغی را که ایزد بر فروزد — هر آنکه پف کند ریشش بسوزد
لا سخن را پایه گر اعجاز باشد — طراز خلعتش ایجاز باشد
لا دوات تیز رستخیز بود — دوات آنست کافت وخیز بود
لا خدا کشتی آنجا که خواهد برد — اگر ناخدا جامه بر تن درد
لا این دوروزه حیات نزد خرد — چه خوش وناخوش وچه نیک وچه بد
لا چو دولت یار شد لشکر نباید — چو حق یاری دهد خنجر نباید
لا درخشیدن ماه چندان بود — که خورشید تابنده پنهان بود
لا سفره همان به که بتنها خورند — خاک بران سفره که تنها خورند

دعاهای سحرگو بند میدارد اثر آری	اثر میدارد اما کی شب عاشق سحر دارد	وحشی
ای مصور صورت او گر کشی بی ناز کش	چون بنازش میرسی بگذار من خواهم کشید	وله
طریق گریه به از ما کسی نمی داند	چراکه دیده درین کار کرده ایم سفید	وحید
بود بر پای چون تیر هوائی وقت افتادن	بهنگام ترقی هر که چشمی زیر پا دارد	وله
اینچنین گر هر ترقی را تنزل در قفاست	سخت میترسم گدائی پادشاهی آورد	وله
پاکی طینت هر کس ز کلامش پیداست	بصدا فهم شود چینی اگر مو دارد	وله
چو من دیوانهٔ هرگز قدم در دشت غم ننهاد	در آن وادی که من سر می نهم مجنون قدم ننهاد	وصالی
یاد باد آنکه دوای دلم آزار تو بود	کام شیرین کن من تلخی گفتار تو بود	ولی دشت بیاضی
یاد باد آنکه ز بهر نگهی می مردم	زندگی بخش دلم وعدهٔ دیدار تو بود	
یاد باد آنکه ز هر قید هوسناک دلم	بود آزاده دو روزی که گرفتار تو بود	
چه حالتست ندانم چه آتشی یارب	که هر که دورتر است از تو بیشتر سوزد	هلاکی همدانی
لعل جانبخشت که یاد از آب حیوان می دهد	زنده را جان می ستاند مرده را جان می دهد	هلالی
نمی توان بتو شرح بلای هجران کرد	فتاده ام ببلائی که شرح نتوان کرد	وله
اهل معنی همه در صورت تو حیرانند	مو شکافان همه در زلف تو سرگردانند	همایون
از عمر نمانده است مرا غیر دمی چند	وقت است اگر رنجه نمائی قدمی چند	یغما
تا یاد دهم اهل درم را کرمی چند	چون گل بکفم نیست دریغا درمی چند	
ای دل ز خود برون شو یار است دیدی آمد	جز بذل جان مکن کار کار است دیدی آمد	وله
گر با بدت سلامت زان خط و زلف بگذر	مور است دیدی آو بخت مار است دیدی آمد	
پاسی گذشت از شب روز طرب نیامد	مه در افق فرو شد خورشید شب نیامد	وله
نیشم نشست بر دل نخل عسل ندیدم	خارم خلید در پا نخل رطب نیامد	
کاهید هجر آن مه جان و تن فکارم	با وعده های بسیار رفت و عجب نیامد	
سفر گزیدم و دفع صداع خواهم کرد	حیات را و ترا یک وداع خواهم کرد	لا
نظر کنان بتو خواهم نهان شد از نظرت	جبین قفا سفری اختراع خواهم کرد	
بنگاهی همه احوال نهان می داند	چشم بد دور ز چشمی که زبان می داند	لا
با کم ز ننگ نیست که مستم گرفته اند	داغم ازین که شیشه ز دستم گرفته اند	لا
نه از رفیق وفا و نه از حیات امید	نه از سپهر بشارت نه از زمانه نوید	لا
من ار بعشق تو فانی شوم بقای تو باد	هزار جان من و صد چو من فدای تو باد	لا
فغان و ناله و زار و سرشک دیده چه سود	چو دادنی همه دادند و بودنی همه بود	لا
بعید شاد از آن نیستم که یار بعید	مباد هیچکس از یار خود بعید بعید	لا
همان زمان که جهان نور چشم خود گم کرد	هزار رفته ز هر گوشه رو بمردم کرد	لا

ناصرالدین شاه ایران	دوست نباید که زدوست در گله باشد	مرد نباید که تنك موصله باشد
	آنکه پریشان نمود طرهٔ لیلی	خواست که مجنون اسیر سلسله باشد
	تند مران ای امیر قافله شاید	خسته دلی در میان قافله باشد
	دیدهٔ عاشق بغیر دوست نه بیند	مشرق ومغرب اگرچه فاصله باشد
نظامی	دوش رفتم بخرابات مراراه نبود	میزدم نعره وفریادکس از من نشنود
	یانبد هیچکس ازباده فروشان بیدار	یانه من هیچکسم هیچ کسم در نگشود
	پاسی از شب جو بشد بیشترك یاکمتر	رندی ازغرفه برون کرد سر ورخ بنمود
	کفت خیراست درین وقت کرامیخواهی	بی محل آمدنت بردرما بهرچه بود
	کفتمش دربکشا کفت برو هرزه مکوی	کاندرین وقت کسی بهر کسی درنکشود
	این نه مسجد که بهرلحظه درش بکشایند	که تو دیر آئی واندرصف پیش آئی زود
	این خرابات مغانست درو رندانند	شاهدوشمع وشراب وشکرونای وسرود
	هرچه درجملهٔ آفاق درآنجا حاضر	مؤمن وارمنی وکبرونصاری ویهود
	کرتو خواهی که دل ازصحبت ایشان بزنی	خاك پای همه شو تا که بیابی مقصود
	سرزر هیچ ندارند درین بقعه محل	سودشان جمله زیانست وزیانشان همه سود
	سالها بردر دل همچو ایازی باید	تامیسر شودش خدمت سلطان محمود
	طاعت آن نیست که برخاك نهی پیشانی	صدق پیش آر که ابلیس بسی کرده سجود
نظری	کاش خوبان همه ازعاشق خودجان می طلبند	تابهر بوالهوسی عاشقی آسان نشود
وله	زغیرت سوختم وزشرم دودی برنیاوردم	الهی آتشی در خانهٔ ناموس وننك افتد
نشانی هندی	مراهرشب چودزدان خواب کردچشم ترکردد	دلم رابا غمت بیدار بیند باز بر کردد
نورجهان بیکم	بقتل چون نی کرخاطرت خشنودمیکردد	بجان منت ولی تیغ توخون آلود میکردد
نورس افندی	ای خوش آن روز که باهیچ کسم کارنبود	درسرم فکر وخیال دل ودلدار نبود
وله	مراچو برك حنا بخت سبز می باید	که دوست دست خودازخون من بیالاید
نورس قزوینی	کاهش عشق رسیداست بجائی که زضعف	سایه درراه اسیران تو دیوار شود
نوری اصفهانی	ازما بحلی لیك مباد این همه بیداد	در حوصلهٔ حلم خداوند نکنجد
نوعی خبوشانی	زبان شوق ندانم چه درد نامه نوشت	که نوك خامه بژکان خونچکان ماند
واهب اصفهانی	دوش درمیخانه یك جام شرابم زنده کرد	ماهیٔ بودم بخاك افتاده آبم زنده کرد
وله	آتش افسردهٔ ازکاروان وامانده ام	همرهانم رفته خاکستر نشینم کرده اند

(دعاهای)

مغربی

ز قدت سرو بستان آفریدند ‌ ‌ ز رویت ماه تابان آفریدند
ز حسن روی تو تابی عیان شد ‌ ‌ ازان خورشید رخشان آفریدند
ز چشم فتنه جوی دلفریبت ‌ ‌ هزاران چشم فتان آفریدند
لب ودندان اورا چون بدیدند ‌ ‌ در ویاقوت ومی جان آفریدند
ز خط وعارض ونور جبینش ‌ ‌ شب وشمع وشبستان آفریدند
چو عکس زلف ورخسارش نمودند ‌ ‌ بکیتی کفر وایمان آفریدند
یکی را بهر طاعت خلق کردند ‌ ‌ یکی را بهر عصیان آفریدند
چو حسن خویشتن را جلوه دیدند ‌ ‌ جهانی پر ز خوبان آفریدند

وله

تا که خورشید من از مطلع جان پیدا شد ‌ ‌ از فروغش همه ذرات جهان پیدا شد
تا که از چهرهٔ خود باز برانداخت نقاب ‌ ‌ از صفای رخ او کون ومکان پیدا شد
تا بکفتار در آمد لب شیرین بتم ‌ ‌ درجهان ولولهٔ شور وفغان پیدا شد
یارب آن روی چه مهریست که ز پرتو او ‌ ‌ هر چه در کتم عدم بود نهان پیدا شد

وله

کوهری از موج بحر بیکران آمد پدید ‌ ‌ هر چه هست وبود ومی باید در آن آمد پدید
کوهری دیکر برون انداخت موجی از محیط ‌ ‌ کز شعاعش معنی هر دو جهان آمد پدید
باز موجی از محیط انداخت بیرون کوهری ‌ ‌ کز صفای او جهان وجسم وجان آمد پدید

وله

صبح ظهور دم زد وعالم پدید شد ‌ ‌ مهر رخت ز مشرق آدم پدید شد
بر ملك نیستی لب لعلت چه سحر کرد ‌ ‌ یکدم دمید وعالم ازان دم پدید شد
تا شد یقین که شادیت اندر غم دل است ‌ ‌ دلرا هزار خرمی از غم پدید شد

وله

اکر ز جانب ما ذلت نیاز نباشد ‌ ‌ جمال روی ترا هیچ عز وناز نباشد
ز سوز عاشق بیچاره است ساز جمالت ‌ ‌ جمال را اکر آن سوز نیست ساز نباشد
به پیش ناز تو کر ما نیاوریم نیازی ‌ ‌ میان عاشق ومعشوق امتیاز نباشد

وله

ای کلیم دل ز طور خویش پا بیرون منه ‌ ‌ از کلیم خویش پا بیرون نمی باید نهاد
حسن وعشق دوست را لیلی ومجنون مظهرند ‌ ‌ تهمتی بر لیلی ومجنون نمی باید نهاد

وله

رخ زیبای ترا آینهٔ می باید ‌ ‌ که رخت را بتو زانسان که توئی بنماید
چون نظر بر رخ زیبای تو می اندازم ‌ ‌ حسن مجموع جهان درنظرم می آید

وله

دلی دارم که دروی غم نکنجد ‌ ‌ چه جای غم که شادی هم نکنجد

وله

دلم از بند من بیدل رها شد ‌ ‌ نمی دانم که را دید وکجا شد

مفلح اصفهانی

بهشت آنجاست کازاری نباشد ‌ ‌ کسی را با کسی کاری نباشد

میری استانبولی

سحر فرعون به نیرنك خیالی چه کند ‌ ‌ چون کلیم از پی اعجاز عصا بر کیرد

میلی

چو یارا زمن رمید آرام جان من که خواهد شد ‌ ‌ چو اونا مهربان شد مهربان من که خواهد شد

وله

بیرون نرفت لذت وصل تو از دلم ‌ ‌ هر چند هجر در صدد انتقام شد

کلیم	زاهد چه بلائی تو که این رشتهٔ تسبیح	از دست تو سوراخ بسوراخ گریزد
وله	گهر حزف بود آنجا که جوهری نبود	هنر غریب شد آنجا که امتیاز نبود
وله	جذبهٔ حرص بطبعی که کند پنجه فرو	از گدا کاسه واز کور عصا میگیرد
وله	ای جرس تابکی از ناله گلو پاره کنی	کس در بن بادیه دیدی که بفریاد رسد
وله	بلندی بایدت مگذر زپستی	ره معراج یوسف چاه باشد
وله	درزاهدی ورندی دردست کس عنان نیست	این شیشه گاه باده گاهی گلاب دارد
وله	نمی دانم کدامین تیر مژگانش هلاکم کرد	دوصف بریکدگر خوردند قاتل ازمیان گم شد
وله	قفس بدیدهٔ مرغ اسیر تاریك است	چه شد که بام ودراو تمام روزن شد
وله	هواداران گروهی دیگرند وعاشقان دیگر	نگیرد جای بلبل گل اگر صدباغبان دارد
وله	آنکس که مایه دار بود خود نمای نیست	هرگز کسی گلی بسر باغبان ندید
وله	ز بی نصیبی اهل هنر عجب دارم	که استخوان بگلوی هما نمی گیرد
وله	زود رفت آنکه زاسرار جهان آگه شد	زدبستان برود هر که سبق روشن کرد
کمال اصفهانی	سرو سهی بجای گیا سر برآورد	برهر زمین که سایهٔ قدت گذار کرد
وله	بیا بیا که فراقت مرا بجان آورد	بیا که بیتو نفس برنمی توان آورد
کمال خجندی	شب که درخلوتم آن شمع شکرلب باشد	خواهم ازبخت که روزم همگی شب باشد
کمالی سبزواری	دل به نیرنك وفسون ازهمه کس نتوان برد	دوستی کن که محبت زمحبت خیزد
لطف الله	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
محتشم	هیچ میگوئی اسیری داشتم حالش چه شد	خستهٔ من نیمجانی داشت احوالش چه شد
محرم	بحیرتم که تماشای خودچه گونه کنی	که از فروغ تو آینه آفتاب شود
محمود	باخیال کاکلت سر درکفن خواهیم کرد	تاقیامت عیش دریك پیرهن خواهیم کرد
خواجه مسعود	بدور نرگس توسرخوشی لاله چه باشد	همین است که مستی یك پیاله چه باشد
وله	بی تو چون درگریه خوابم می برد	خواب می بینم که آبم می برد
مخلص هندی	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
مسرور قزوینی	مرا هرروز درهجر توازسالی فزون باشد	فراقت عمرافزون می کندوصل توچون باشد
مظهر خوئی	چشمان نیم مست تو بیهوشی آورد	خمیازهٔ توباد هم آغوشی آورد
	مگذار خط زدور رخت سر برون زند	یمنی ندارد آنکه سیه پوشی آورد
میرمعصوم	گویند پیشش آید ازهر چه کس گریزد	ازیار میگریزم شایدکه پیشم آید
وله	پس ازمردن مرا آن سروقامت برمزار آمد	قیامت آمد امابعد چندین انتظار آمد
معلوم تبریزی	جواب نامه ام از بس زجانان دیرمی آید	جوان گرمیرود قاصد زکویش پیرمی آید

فیضی هندی
شاخ گل شگفته پنداری   برحنا دست شاهدان بستند
دامن گل فتاده بر نرگس   گوئیا چشم ناتوان بستند
تا نیفتد زبوی گل برخاك   حور را پای در جنان بستند
از پی بندگی سرو قدان   دست شمشاد نوجوان بستند
در چمن از ترانهٔ بلبل   دوستان تازه داستان بستند

وله
خوش آن بهار که مستان چو کشت لاله کنند   سمنبران کف دست مرا پیاله کنند
فدای سحر سیه نرگسان شوم که بناز   نگاه بافته دام ره غزاله کنند

وله
دشمنان باز بهم انجمنی ساخته اند   اززبانم بتکلف سخنی ساخته اند
یارب آن تازه گل کابین امید کجاست   که بهر گوشه زبویش چمنی ساخته اند
رشکم آید بمقیمان نهانخانهٔ خاك   که زاسباب جهان با کفنی ساخته اند

وله
بی غمزه صید شیران نتوان نمود ورنه   هر آهوئی که بینی چشم سیاه دارد
جائی که قرعه غلطد آن چشم عشوه سازان   آنجا حریف باید تا دل نگاه دارد
هر تشنه لب نه بینی آب حیات یابد   هر کاروان ندانی یوسف بچاه دارد

وله
هلال عید که چندین برو نگاه افتد   خمیده است که بر پای پادشاه افتد

وله
عرق ازان تن نازك درآفتاب چکد   چون آن گلی که درآتش ازو گلاب چکد

وله
گرسوی حرم آن بت بگره نظر اندازد   هم قبله بگرداند هم کعبه براندازد

وله
ای نور دیده رفتی و بی نور دیده ماند   مژگان چون آشیانهٔ مرغ پریده ماند

وله
کامبخشیست درین بزم که جان می بخشد   برگدایان خرابات جهان می بخشد

وله
این شمع کیست که ازدور شد بلند   وین آتشی که درشب دیجور شد بلند

قادری
هرخم و پیچی که شد ازتار زلف یار شد   دام شد زنجیر شد تسبیح شد زنار شد

قاسم انوار
گر برسر بیمار درآئی بعیادت   صدسال بامید تو بیمار توان بود

قاسم
دلم گشود گشادم چو نامه ات گوئی   کلید باب گلستان دلگشائی بود

قانعی
بخم باده نمك محتسب زخامی کرد   باهل میکده آخر نمك حرامی کرد

قدسی
اینجا غم محبت آنجا سزای عصیان   آسایش دو گیتی برما حرام کردند

قراری
کم رزق رازنعمت قارون نصیب نیست   برگنج خفته مار وهمان خاك میخورد

کاتبی
چو بی نقاب شوی ماه درنقاب شود   فکن نقاب که هرذره آفتاب شود

کاظم قمی
یك نالهٔ مستانه زجائی نشنیدم   ویران شود آن شهر که میخانه ندارد

کلخنی
ای مردگان زخاك یکی سربدر کنید   برحال زندهٔ بتر ازخود نظر کنید

کلیم کاشی
هر که که سنك حادثه ازآسمان رسد   اول بلا بمرغ بلند آشیان رسد

وله
مرا مسوز که نازت زکبریا افتد   چو خس تمام شود شعله هم زپا افتد

شیخ عطار	دل دادم وبد کردم یك دزد بصد کردم	این کار چو خود کرده با خود چه توانم کرد
علاء الدین سمنانی	لبهای تو چون گل است دشنام چو باد	هر باد که بر گل گذرد خوش باشد
علی نقی	ترسم که دل از مژدهٔ آرام ببرد	کامی نکنند حاصل وناکام ببرد
	قاصد مرسان مژده بدل زود مبادا	کم حوصله از لذت پیغام ببرد
	ای وای بران مرغ گرفتار که روزی	صیاد شود غافل ودردام بمیرد
عمق	عاشقانرا چو کرم ابریشم	خانه هم گور وهم کفن باشد
عنوان	عاشق نکشتهٔ که بدانی خدنك ناز	در مغز استخوان چه قدر کار می کند
وله	مطلب بدی زنکان که زنیك بد نیاید	به بدی چه کار اورا که نکو سرشت باشد
غازی قلندر	نام لیلی بسر تربت مجنون مبرید	بگذارید که دیوانه قراری گیرد
غنی	فیض سخن برد سخنگو نمی رسد	از نافه بوی مشك با هو نمی رسد
وله	زتحریك زبان دایم بهر سو میرود شعرم	چه مرغ است این که ازیك بال در پرواز می آید
وله	درفیض سخن هرگز بدست سعی نگشاید	بدندان وانمی گردد گره چون برزبان افتد
وله	زشعر من دگران کامیاب ومن محروم	زبان چو گوش کجا لذت سخن یابد
وله	بود گویا طفل نورفتار شعر تازه ام	از زبانم تا برون شد برزبانها اوفتاد
وله	خوانند اهل دولت بیدار بخت خودرا	جز فتنه نیست این بخت بیدار کو نباشد
وله	در روزگار مهر نماند است باکسی	ترسم که آفتاب هم از آسمان رود
غیرتی	بی مژدهٔ وصال بخیزد شهید عشق	صد بارا گر فرشتهٔ رحمت ندا کند
فاخر مکین	زضعف رشتهٔ آهم گسسته می آید	نفس زسینه بصدجا نشسته می آید
فارغ تبریزی	هزار خسته درین شهر راطبیب یکیست	به پرسش که رود چارهٔ کدام کند
فرصت	خاطرم ازپستی این سقف زنگاری گرفت	دامن این خیمهٔ کوتاه رابالا کنید
فصیحی هروی	بباده صوفی ماصاف ازریا نشود	که تارسبحه بمضراب خوشنوا نشود
	اگر بخلد روم سوز دل همان باقیست	سموم بادیه در گلستان صبا نشود
وله	چشم ترا زمستی ناز آفریده اند	زلف ترا زعمر دراز آفریده اند
	شمعیم وخوانده ایم خط سرنوشت ما	مارا برای سوز وگداز آفریده اند
بابا فغانی	مقیدان تواز ذکر غیر خاموشند	بخاطری که توئی دیگران فراموشند
وله	عشق درهر مشربی کیفیتی دارد غریب	یك شراب است این ولیکن نشئه دیگرگون دهد
وله	نه بخانه دل قرار ونه بکوی یار گیرد	بکجا روم ندانم که دلم قرار گیرد
فیضی هندی	باز پیرایه برجهان بستند	حله برروی بوستان بستند
	می پرستان بباده وشاهد	رفته درهای گلستان بستند

(شاخ)

ضمیری اصفهانی	چو می بینم کسی از کوی او دلشاد می آید	فریبی کاول ازوی خورده بودم یاد می آید
وله	دور از تو گریه هم نتوانم بکام کرد	ترسم که سیل اشك ازین دورتر برد
وله	شادم که داده وعده بفردای محشرم	کان روز هیچ وعده بفردا نمی شود
وله	بگرد خاطرم ای خوش دلی چه می گردی	کدام روز مرا باتو آشنائی بود
طالب آهی	دل خضر چشمه ایست که آبش کسی ندید	جان مست ساغری که شرابش کسی ندید
وله	لب از گفتن چنان بستم که گوئی	دهن بر چهره زخمی بود و به شد
وله	خمار مستی طالب ز بی شرابیهاست	وگرنه کیست که هشیاری اختیار کند
وله	درهوا ازدود مکتوبم کبوتر زاغ شد	نامهٔ احوال گویا نامهٔ اعمال بود
وله	کنید داخل اجزای نوشدا روی ما	هرآن گیاه که برکش به نیشتر ماند
طالع	چون غنچهٔ گل مشت زری گر بکف افتاد	تو کیسهٔ کم حوصله در پوست نگنجد
طاهر	دو یار همدم اگر دل نهند چون مقراض	برند از همه عالم ولی زخود نبرند
طبعی	بخاك بسکه تمنای گلرخان بردم	توان ز تربت من آرزو بدامان برد
وله	گر بیاد لب او جام دهد باده فروش	تو به خمیازه کشان تا در میخانه رود
شاه طهماسب	زلف خم گشته بگوش تو سخن می گوید	مو بمو حال پریشانی من می گوید
ظهیر فاریابی	عروس ملك کسی در کنار گیرد تنك	که بوسه برلب شمشیر آبدار دهد
عالی	آن ترك سرخ جامه سوار سمند شد	یاران حذر کنید که آتش بلند شد
عجزی	سر شکر بزی مژگانم اختیاری نیست	زاشتیاق تو خون درجگر نمی گنجد
عراقی	عمری گذشت وپیش مرا یك نفس بماند	خوش باش گرجفای تو این نیز بگذرد
	آئی بناز و برگذری باز ننگری	ای جان من فدای تو این نیز بگذرد
	بگذاشت زآنکه دوست همی داشتی مرا	دیگر شداست رای تو این نیز بگذرد
وله	نخستین باده کاندر جام کردند	زچشم مست خوبان وام کردند
	برای صید مرغ جان عاشق	ز زلف فتنه جویان دام کردند
	بعالم هر کجا رنج و بلا بیست	بهم بردند وعشقش نام کردند
عرفی	درقبول نظر عشق هزاران شرط است	اول ازعافیت رفته ندامت باید
وله	غلط است اینکه گویند زدل رهست دل را	دل من زغصه خون شد دل تو خبر ندارد
	دم رفتن است عرفی برخش نظارهٔ کن	که امید بازگشتن کس ازین سفر ندارد
وله	میان حسن ومحبت یگانگیست چنان	که در میانه بغیر از حیا نمی گنجد
عزالدین محمود	همدمان باتو زیاری غم من می گویند	من دربن غم که چرا باتو سخن می گویند
عصمتی خاتون	مگر رسوای عشق ازمردم عالم غمی دارد	که عاشق کشتن ورسوا شدن هم عالمی دارد
شیخ عطار	ترسابچهٔ ازتو قصد دل وجانم کرد	سودای سرزلفش رسوای جهانم کرد

صائب	اثر بگذار تا ایمن شوی از مرگ گمنامی	که از آئینه اسکندر حصار آهنین دارد
وله	خموشی حجت ناطق بود جویای گوهر را	که از غواص در دریا نفس بیرون نمی آید
وله	میشود سوز محبت از خموشی مایه دار	چون سر خم باز باشد جوش صهبا کم شود
وله	بزرگ اوست که بر خاك همچو سایهٔ ابر	چنان رود که دل مور را نیازارد
وله	عشق چون بر سر کس حملهٔ بیداد آرد	اولش قوت بكريختن از پا ببرد
وله	یا سبو یا خم می یا قدح باده کنند	یك كف خاك درین میكده ضایع نشود
وله	از طبع سر که تندی بیرون نمی برد سال	جاهل همان کز نداست هرچند پیر باشد
وله	حریص را نکند نعمت دو عالم سیر	همیشه آتش سوزنده اشتها دارد
وله	پیرانه سر همای سعادت بمن رسید	وقت زوال سایهٔ دولت بمن رسید
وله	شد مهربان سپهر بمن آخر حیات	در وقت صبح خواب فراغت بمن رسید
وله	برباد دهد همچو حباب افسر خودرا	بیمغز اگر صاحب افسر شده باشد
وله	دوستان از دیدهای عیب بین پوشیده است	عیب خودرا از زبان دشمنان باید شنید
وله	میکند تأثیر دیگر در دل روشن سخن	چهرهٔ نازك یك پیما نه رنگین میشود
وله	اختلاط دیده عینك را حروف آموز کرد	صحبت روشن ضمیران کور را بینا کنند
وله	از پشیمانی سخن در عهد پیری می زنم	لب بدندان می گزم اکنون که دندانم نماند
وله	بخل بهتر ز سخائی که باآواز بود	تیرکی به ز چراغیست که فریاد کند
وله	راست آید کار دولت دایم از ناراستی	در سواری پای چپ را پیش می باید نهاد
وله	میشود غارتگر جان چون کمال افتد زیاد	شاخ نازك بشكند چون بیشتر بار آورد
وله	ممسك ازمال فراوان نبرد بهره زیاد	گر جهان بحر شود سگ بزبان آب خورد
وله	درین چمن بنسب نیست زادگی صائب	زخار وخس گل آتش عذار پیدا شد
وله	سپهر نیك وبد از یکدگر جدا نکند	تمیز گندم وجو از هم آسیا نکند
وله	مرا زیاد تو برد و ترا زدیدهٔ من	ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد
وله	اگر مجنون منم پس کیست در روی زمین عاقل	اگر عاقل توئی دیوانه در عالم نمی باشد
وله	مرا بروز قیامت غمی که هست اینست	که روی مردم عالم دو باره باید دید
وله	سیر چشمی و بزرگی نشود باهم جمع	مور بی پای ملخ پیش سلیمان نشود
وله	ززیر دامن مجمر شمیم عود رسوا شد	هنرور گر شود پنهان هنر پنهان نمی ماند
وله	برنمی دارد شراکت ملك تنك بیغمی	زین سبب اطفال دایم دشمن دیوانه اند
وله	(هر که زخمی خورد البته فغانی دارد	باشد سخن غریب اگر راست میشود)
امیر صالح	ای خوش آن دم که فراغ از همه کارم باشد	گوشهٔ باشد و من باشم و یارم باشد
صبوری تبریزی	از رشك که سوزم زکه پنهان کنمت آه	در هیچ دلی نیست که جای تو نباشد

چرا چوماه نوم چهره دیر نمائی	من آفتاب ندیدم که ماه ماه برآید	شانی
رتبهٔ فیض شهادت بین که جبریل امین	رشك بر پروانهٔ شمع مزارم می برد	وله
ایلی خبر ندارد از آب چشم مجنون	صحرانشین چه داند دریاچه جوش دارد	وله
جور وجفا زیار ستمگر چه خوش بود	جنگ وعتاب وناز زدلبر چه خوش بود	شرف الدین
قربانگت شوم ز خیالت گهی بپرس	کان دورمانده باشب هجران چه می کند	وله
پرستاری ندارم بر سر بالین بیماری	مگر آهم ازین پهلو بآن پهلو بگرداند	حکیم شفائی
از رد وقبول دگرانش چه تفاوت	آن بنده که در چشم خریدار درآید	وله
مرغی چو همای دل من کشته شکارت	شکرانهٔ این صید تهی کن قفسی چند	وله
ماه رویا دلم از هجر تو خون خواهد شد	وز ره دیده زشوق تو برون خواهد شد	شمس الدین کاشی
چون یك روزه فراق تو چنین شد حالم	آه اگر مدت هجر تو فزون خواهد شد	
چشمان من برویت در عاشقی چنانند	کز رشك یکدگر را دیدن نمی توانند	شمسی بدخشی
رفتی وبی رخت اثر از گلشنم نماند	رنگم چنان پرید که خون در تنم نماند	شوکت
نشد از گفتگو حاصل مرا غیر از پشیمانی	دولب را چون بهم آرم کف افسوس من باشد	وله
شکایت از تو جفاجو کجا برم چه کنم	تو دادرس تو ستمگر مرا که داد دهد	شهیدی
ترا چون صبح خندان آفریدند	مرا چون ابر گریان آفریدند	صائب
بلاهای سیه را جمع کردند	ازان زلف پریشان آفریدند	
لطافتهای عالم گرد کردند	ازان سیب زنخدان آفریدند	
اگر درحسن خوبان هست آنی	سراپای ترا زان آفریدند	
یوسف شود آنکس که خریدار تو باشد	عیسی شود آن خسته که بیمار تو باشد	وله
چون برق سبك سیر شود شمع مزارش	هرسوخته جانی که طلبکار تو باشد	
نامرا جان هست درتن درد می باید کشید	دست را ازسفرهٔ نامرد می باید کشید	وله
هرچه می خواهی طلب کن صائب ازشاه نجف	گر کسی منت کشد ازمرد می باید کشید	
حرص را تشنگی افزون بزر ومال شود	چشم آینه کجا سیر زتمثال شود	وله
تا نمیرد زتردد نکشد پای حریص	راحت مور درانست که پامال شود	
اگر کلام نه ازآسمان فرود آید	چرا بهر سخنی خامه درسجود آید	وله
بسکه درسینهٔ من تیرپی تیر آید	نفس ازدل چوکشم نالهٔ زنجیر آید	وله
آدمی پیر چوشد حرص جوان میگردد	خواب دروقت سحرگاه گران میگردد	وله
توان سیر پرطاوس کرد از هر پر زاغی	اگر آیینهٔ انصاف در پیش نظر باشد	وله

سلطان سلیم	در وصل توام وه که رسیدن نگذارند	ور زانکه رسم گفت وشنیدن نگذارند
	باد نفسی ماند همین ازمن خاکی	ترسم که بکوی تـو وزیدن نگذارند
وله	مه مرا بشبانکه که عزم خانه شود	مرا بخود نبرد جان من روا نه شود
	بود که پای سگش هر کهی توان بوسید	خوش آن دمی که سرم خاك آستانه شود
وله	هر که اوتیر فراقت بدل پرغم خورد	نه دگر شربت هجران نه غم مرهم خورد
	همـه از عالم فانیست سلیمی غم من	من نه آن نوع کسی ام که غم عالم خورد
وله	چندانکه بدفـع غم دل پیش بگویم	غم دردل افـکار حزین بیشتر آید
	چـون عمر دود هردم ونایدبسر من	عمری که چنین است به است ار بسرآید
وله	تا چنـد کشم محنت تن با تن مجروح	ای کاش که جان زین تن مجروح برآید
وله	رفتیم ودل مقیم بران آستـان بماند	جان رمیده بیدل و بی خانمان نماند
وله	مگو درعشق اشك سرخ وروی زردمی باید	که این درعاشقی دخلی نباشد دردمی باید
وله	روزم چنان چوشب شده ازغم که سایه ام	نزدیك شـد که ازمن دیوانه رم کند
وله	نشان عاشقی ازخویشتن بیگانگی باشد	فغان وناله و بیهوشی ودیوانگی باشد
وله	عیداین نوع گذشت ودل من شاد نشد	جان محنت زده از بنـد غم آزاد نشد
وله	گرمن نه حیران توام این دیده گریان ازچه شد	دلبستهٔ زلفت نیم حالم پریشان ازچه شد
سلیم	رشکم زگفتگوی تو خاموش می کند	نامت نمی برم که دلم گـوش می کند
سنائی	آن چنـان زی که چـو میری برهی	نه چنـان زی که چومیری برهند
وله	کسی که عزت عزلت نیافت هیچ نیافت	کسی که روی قناعت ندید هیچ ندید
سهیلی	گویند روز حشر به پایان نمی رسد	صدروز آن بیك شب هجران نمی رسد
شاپور	شکارافگن زراهی کان شکارانداز می آید	بهر تن مرغ روح ازشوق درپرواز می آید
وله	حرف بدعهدی گل بادزمن نشنیداست	عندلیبان ززبانم سخنی ساخته اند
وله	نیست عاشق یافتن آسان غنیمت دان مرا	غنچه را دل خون شود تابلبلی پیدا کند
وله	می گفت دل ازعشق توآهسته سرودی	این زمزمه آتش شد ودرخشك وترافتاد
وله	خانهٔ جسمم زبس فرسوده گشت ازروزگار	نور خور سقفم شکست وسایه دیوارم فکند
شاکرای طهرانی	شب فراق توازجوش گریه همچو حباب	بهر کجا که گشودیم دیده دریا بود
شانی	بی تـو هرمی که زجامم بگلومی ریزد	بـگلو ناشـده از دیده فرومی ریزد
وله	بهـار آمـد واز اشتیاق مجلس تو	شراب درخم وگل درقبا نمی گنجد
وله	بختم اگر تلافی شبهای غم کند	یك روز خوش بمردم عالم نمی رسد
وله	گر دور باش برق تجلی دهد رهش	جبریل برچراغ تو پروانگی کند

کر فراقت نکشد جان بوصالت بدهم — تو کرو بردی اکر جفت وا کر طاق آمد — سعدی
سعدیا مرد نکو نام نمیرد هرکز — مرده آنست که نامش بنکوئی نبرند — وله
یادت نمی کنم بهمه عمر زانکه یاد — آنکس کند که دلبرش ازیاد میرود — وله
غریب مشرق ومغرب باآشنائی تو — غریب نیست که درشهر ما مقام کنند — وله
شرط عشق است که ازدوست شکایت نکنند — لیکن ازشوق حکایت بزبان می آید — وله
هرکس سر سودائی دارند وتمنائی — من بندهٔ فرمانم تادوست چه فرماید — وله
کرجمله صنمهارا صورت بتوماندستی — شاید که مسلمانرا قبله صنمی باشد — وله
مراچو باتوکه مقصودی آشتی افتاد — چه باك کرهمه عالم بجنك برخیزند — وله
تو همچو کعبه عزیز اوفتادهٔ در اصل — که هرکه وصل توخواهد جهان بپیماید — وله
ظالم نماند وقاعدهٔ ظلم اوبماند — عادل برفت ونام نکو یادکار کرد — وله
آن نه می بود که دوراز نظرت میخوردم — خون دل بود که ازدیده بساغر می شد — وله
عهدها داشتهٔ بامن ومن ازتو امید — ای امیدمن وعهد توسراسر همه باد — وله
جان من جان من فدای توباد — هیچت ازدوستان نیاید یاد — وله
(مادنوهرکه بهبیند بهمه کس بنماید) — (بالای درازرا خرد کم باشد) — وله
چون خاك شوم وزکل من خار برآید — زان خاك ببوی توهمه کل به برآید — وله
کیرم که برآید زسر وخاك وکلم خار — خار غمت ازپای دلم کی بدر آید — سلمان
کرخار سرکوی تو چون مشك ببوید — زان خار معطر همه خون جکر آید
از عمر بسی رفت وندانم که چه باقیست — وین نیز بهرنوع که باشد بسرآید
کار من سودا زده عشق است زسلمان — جز عشق مپندار که کار دکر آید
مارا بجز خیالت فکر دکر نباشد — درهیچ سرخیالی زین خوبتر نباشد — وله
دانم که آه مارا باشد بسی اثرها — لیکن چه سود کان وقت ازما اثر نباشد
در خلوتی که بیند عاشق جمال جانان — باید که درمیانه غیر از نظر نباشد
مجموع درونی که پریشان تو باشد — آزاد اسیری که بزندان تو باشد — وله
در ملك فقر دارد درویش پادشاهی — قانع بهرچه باشد راضی بهرچه آید — وله
بی غم روزندکانی روزم کذشت وحالم — داند کسی که روزی بی غم بکذراند — وله
آن مصر مملکت که تودیدی خراب شد — وان نیل مکرمت تو دیدی سراب شد — وله
جان شیرین کرقبول چون توجانانی بود — کی بجانی بازماند هرکرا جانی بود — وله
(تاجهان بود چنین بود وچنین خواهد بود) — وله

سلطان سلیم اول

بی لبت یکدم مرا هرجا که منزل میشود — اشك میریزم که لعل ازخاك حاصل میشود
درغمت جان میدهم ای عمر بکذار ازسرم — ورنیائی کار من بسیار مشکل میشود
همچومن پروانه مجنونیست ازشمع رخت — دودازار درکردن جانش سلاسل میشود

سعدی — ای نظر آفتاب هیچ زبان داردت ‌ / ‌ کر در و دیوار ما از تو منور شود
وله — تو خود از کدام شهری که ز دوستان نپرسی ‌ / ‌ مکر آندران ولایت که توئی وفا نباشد
وله — تو در آینه نظر کن که چه دلبری ولیکن ‌ / ‌ چو تو خویشتن به بینی نظرت بما نباشد
وله — شرف مرد بجود است و کرامت بسجود ‌ / ‌ هر که این هر دو ندارد عدمش به ز وجود
وله — همای بر همه مرغان ازان شرف دارد ‌ / ‌ که استخوان خورد و جانور نیازارد
وله — آخر ای سنکدل و سیب زنخدان تا چند ‌ / ‌ تو ز ما فارغ و ما از تو پریشان تا چند
وله — نیافرید خدایت بخلق حاجتمند ‌ / ‌ بشکر نعمت آن در بروی خلق مبند
وله — سلطان چو بمنزل کدایان آید ‌ / ‌ کر بر سر بوریا نشیند شاید
وله — آنکس که توانکرت نمی کرداند ‌ / ‌ او مصلحت تو از تو بهتر داند
وله — کر هیمه عود کردد و کر سنك در شود ‌ / ‌ مشنو که چشم آدمی تنك پر شود
وله — پیش که بر آورم ز دستت فریاد ‌ / ‌ هم پیش تو از دست تو میخواهم داد
وله — هر که عیب دکران پیش تو آورد و شمرد ‌ / ‌ بی کمان عیب تو پیش دکران خواهد برد
وله — اکر بهر سر مویت هنر دو صد باشد ‌ / ‌ هنر بکار نیاید چو بخت بد باشد
وله — با کرسنکی قوت پرهیز نماند ‌ / ‌ افلاس عنان از کف تقوی بستاند
وله — اکر خدای نباشد ز بنده خشنود ‌ / ‌ شفاعت همه پیغمبران ندارد سود
وله — برنج و سعی کسی نعمتی بچنك آرد ‌ / ‌ دکر کس آید و بی رنج و سعی بردارد
وله — دونان چو کلیم خویش بیرون بردند ‌ / ‌ کویند چه غم کر همه عالم مردند
وله — بس قامت خوش که زیر چادر باشد ‌ / ‌ چون باز کنی مادر مادر باشد
وله — دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد ‌ / ‌ ابری که در بیابان بر تشنهٔ ببارد
وله — در کرك نکه مکن که بزغاله برد ‌ / ‌ یکروز نکه کن که پلنکش بدرد
وله — دلارامی که داری دل درو بند ‌ / ‌ دکر چشم از همه عالم فرو بند
وله — نه چندان آرزومندم که وصفش در میان آید ‌ / ‌ و کر صد نامه بنویسم حکایت بیش ازان باشد
وله — اکر صد ساله کبر آتش فروزد ‌ / ‌ اکر یکدم درو افتد بسوزد
وله — مرغ پر نارسته چون پران شود ‌ / ‌ لقمهٔ هر کربهٔ دران شود
وله — سك هم از کوچکی پلید بود ‌ / ‌ اصل ناپاك ازو پدید بود
وله — کر ز هفت آسمان کزند آید ‌ / ‌ همه بر عضو دردمند آید
وله — هر که شاه آن کند که او کوید ‌ / ‌ حیف باشد که جز نکو کوید
وله — عاقبت کرك زاده کرك شود ‌ / ‌ کر چه با آدمی بزرك شود
وله — پارسا بین که خرقه در بر کرد ‌ / ‌ جامهٔ کعبه را جل خر کرد
وله — اکر ز دست بلا بر فلك رود بدخوی ‌ / ‌ ز دست خوی بد خویش در بلا باشد

شب عیش وشادمانی بگذشت وروزها شد | چه شبی توای شب غم که ترا سحر نباشد | زمانی
دوستان در بوستان چون عزم گلچیدن کنند | اول ازیاران دور افتاده یاد من کنند | سالك یزدی
کجا کسی که مرا در صبوح دست دهد | یکی قدح بمن پیر نیم مست دهد | سراج قری
ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود | وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود | سعدی
من مانده ام مهجور ازو بیچاره ورنجور ازو | گوئی که نیشی دور ازو در استخوانم می رود
بگذشت یار دلکشم بگذشت عیش ناخوشم | چون مجمری دار آتشم کز سر دخانم می رود
گفتم به نیرنك وفسون پنهان کنم راز درون | پنهان نمی ماند که خون بر آستانم می رود
در رفتن جان ازبدن گویند هر نوعی سخن | من خود بچشم خویشتن دیدم که جانم می رود
چه کسی که هیچ کس را بتو بر گذر نباشد | که نه در تو بازماند مگرش نظر نباشد | وله
نه طریق دوستانست ونه شرط مهربانی | که زدوستی بمیرند وترا خبر نباشد
چه خوشست مرغ وحشی که جفای کس نه بیند | من ومرغ خانگی رابکشند وپر نباشد
چه وجود نقش دیوار وچه آدمی که با او | سخنی زعشق گویند ودرو اثر نباشد
شب وروز رفت باید قدم روندگان را | چو بمأمنی رسیدند دگر سفر نباشد
ناچار هر که صاحب روی نکو بود | هرجا که بگذرد همه چشمی برو بود | وله
ای گل تو نیز خاطر بلبل نگاه دار | کانجا که رنك وبوی بود گفتگو بود
نفس آرزو کند که ثواب بر لبش نهی | بعد ازهزار سال که خاکش سبو بود
من باز ازتو بر نتوانم گرفت چشم | کم کرده دل درآینه در جستجو بود
جنك ازطرف دوست دل آزار نباشد | یاری که تحمل نکند یار نباشد | وله
آن به که نظر باشد وگفتار نباشد | تا مدعی اندر پس دیوار نباشد
مرغان قفس را المی باشد وذوقی | کان مرغ نداند که گرفتار نباشد
آنرا که بصارت نبود یوسف صدیق | جائی بفروشد که خریدار نباشد
خوبرویان جفا پیشه وفا نیز کنند | صیدرا پای به بندند ورها نیز کنند | وله
گر کند میل بخوبان دل ما منع مکن | کاین گناهیست که در شهر شما نیز کنند
یارب شب دوشین چه مبارك سحری بود | کورا بسر کشته هجران گذری بود | وله
در عالم وصفش بجهانی برسیدم | کاندر نظرم هردوجهان مختصری بود
که بر گذشت که بوی عبیر می آید | که میرود که چنین دلپذیر می آید | وله
نه آنچنان بتو مشغولم ای بهشتی رو | که یاد خویشتنم درضمیر می آید
ترا نادیدن ما غم نباشد | که درخیلت به ازما کم نباشد | وله
من ازدست تو درعالم نهم روی | ولیکن چون تو درعالم نباشد
هرچه مرا آرزوست دیر میسر شود | وین چه مرادرسراست عمر درین سر شود | وله

خطائی شاه اسماعیل — بیستون نالهٔ زارم چو شنید از جا شد — کرد فریاد که فرهاد دگر پیدا شد

خواجو — پیش صاحب نظر آن ملک سلیمان باد است — بلکه آنست سلیمان که ز ملک آزاد است

آنکه گویند که بر آب نهاد است جهان — مشنو ای خواجه که تا درنگری برباد است

خیمهٔ انس مزن بردر این کهنه رباط — که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است

دل برین پیره زن عشوه گر دهر مبند — کو عروسیست که درعقد بسی داماد است

هر زمان مهر فلک بر دگری می‌افتد — چه توان کرد که این سفله چنین افتاد است

خاک بغداد بخون شهدامی گرید — ورنه این شط روان چیست که در بغداد است

آنکه شداد بر ایوان زر افکندی خشت — خشت ایوان شده اکنون ز سر شداد است

گر پر از لالهٔ سیراب بود دامن کوه — نیست آن لاله که خون جگر فرهاد است

حاصلی نیست بجز غم ز جهان خواجو را — خرم آنکس که بکلی ز جهان آزاد است

درکی قمی — وفا کرشمه جفا صلح وجنگ ناز وعتاب — نگاه گوشهٔ چشم احتمالها دارد

ذوقی کاشانی — آنچنان بیخود ببزم از جام حیرت نیستم — کان تغافلهای پی در پی خبر دارم کند

وله — بتعظیم نسیمی کز سر کوی تو می‌آید — غبار از خاطر آزرده بی‌تابانه برخیزد

راسخ — نکته سنجان را سخن بر سر کار آوردهٔ — بلبلان را بلبل دیگر بگفتار آورد

وله — آنرا که زور بازو و کسب هنر بود — دست پر آبله صدف پر گهر بود

راهب — آسوده خاطران چمن را چه آگهی — زان نالهٔ که مرغ گرفتار میکند

وله — خوشا فراغت مرغی که آشیان دارد — بگلشنی که نه گلچین نه باغبان دارد

رحیمی — بهای خون من وخونبهای صد چو منست — که من بخون طپم وقاتلم نظاره کند

محمد رضا — چو آن بلبل که از دستان سرائی در قفس افتد — گرفتار قبول خلق گشتم از زبان خود

رفیق اصفهانی — زکوی او بر من زان خبر نمی‌آید — که هر که میرود انجا دگر نمی‌آید

وله — کی جز تو در دل من دلدار دیگر آید — بیرون نمی‌روی تو تا دیگری در آید

وله — نه خود با من جفا آن بی‌وفا کرد — که با هر کس وفا کردم جفا کرد

رندی — گریبان چاکی عشاق از ذوق فنا باشد — الف در سینهٔ گندم زشوق آسیا باشد

زودکی — بس تجربه کردیم درین دیر مکافات — با دردکشان هر که در افتاد بر افتاد

وله — بروز تجربهٔ روزگار بهره بگیر — که بهر دفع حوادث ترا بکار آید

رهی — از خرابی می‌کذشتم منزلم آمد بیاد — دست و پا گم کردهٔ دیدم دلم آمد بیاد

زکی — بال بستند ورها کردند ز قید قفسم — پر شکستند ونوید طیرانم دادند

روزگاری بخموشی ز جگر خون خوردم — تا دمی رخصت فریاد وفغانم دادند

کوش من از پی نام تو بهر کوی بماند — چشم من از پی روی تو بهر سوی بماند — خسرو دهلوی
سر بسی بردر و دیوار زدم همچو صبا — که گذشت آن گل خندان من و بوی بماند

از یاد لبت شکر توان کرد — وز رنگ رخت قمر توان کرد — وله
یک موی تو عاریت توان خواست — وین عمر دراز تر توان کرد

یک بار ترا دیدم جان شده باز آمد — از دیده شود یک سو تا باز برون ناید — وله

تو حال دلم پرسی من در رخ تو حیران — خواهم که سخن گویم آواز برون ناید

روم ز ضعف بهر جانبی که آه رود — چو عنکبوت که بر تار خویش راه رود — وله

چنان زهر فراقی ریختی در ساغر عمرم — که مرگ از تلخی جان کرد جان من نمی کردد — وله

بگرد دیدهٔ خود خار بستی از مژه کردم — که نه خیال تو بیرون رود نه خواب در آید — وله

من ناتوان زیاد کسی کشتم ای طبیب — آن دارویم بده که فراموشی آورد — وله

خوشم از گریهٔ خود گرچه همه خون دل است — زانکه بوی تو ز هر قطرهٔ خون می آید — وله

بلب آمداست جانم تو بیا که زنده مانم — پس از آنکه من نمانم بچه کار خواهی آمد — وله

تیرش بدل چاکم چون خواست که بنشیند — جان از پی تعظیمش برخاست که بنشیند — وله

نظر از دور در جانان بدان ماند که کافر را — بهشت از دور بنمایند و آن سوز دگر باشد — وله

از مال دون طمع که در ماندگی رواست — مد فوق را دوی پسین شیر خر بود — وله

بهار بی رخ گلرنگ تو چه کار آید — مرا یک آمدنت به که صد بهار آید — وله

شوق چو باقی بود یار چه خوب و چه زشت — دوست چو صافی بود باده چه صافی چه درد — وله

ستم در عهد تو زان گونه خونی شد که هر ساعت — اجل بهر شفاعت آید و دست ستم گیرد — وله

غمت مباد چه می پرسی از حکایت من — دل تو طاقت این گفتگو کجا دارد — وله

آنرا که غمی باشد و گفتن نتواند — شب تا بسحر نالد و خفتن نتواند — وله

ساکنان سر کوی تو نباشند بهوش — کان زمینیست که از وی همه مجنون خیزد — وله

بهر زمین که چو آب حیات می گذری — دهان مرده بزیر زمین پر آب شود — وله

بنده ام آن می پرستی را که در باغ جهان — شد چو نرگس پیر و ترک جام نتوانست کرد — خضر لاری

بخشم آورد بصد خون جگر تا در دوست — مژه بر هم مزن ای دیده که آبم نبرد

ز رفتن تو دلی باز پس نمی ماند — تو میروی و درین شهر کس نمی ماند — خضر قزوینی

بخت است رام کردن مرغ دلی که او — رم از طپیدن دل صیاد میکند

سید حسن
آخر دلم بآرزوی خویشتن رسید — وانچه از خدای خواسته بودم بمن رسید

حسن قزوینی
چو از کنار من آن غمگسار برخیزد — غمی بقصد من از هر کنار برخیزد
تو ناجدا شدی ازمن زمانه سوخت مرا — چنین بود چو گل از پیش خار برخیزد

حیدای همدانی
صبر کردم ساختم هجران کشیدم سوختم — آنچه می بایست کردم طالعم یاری نکرد

حیرتی
قضا که صورت یوسف چنان لطیف رقم زد — برای صورت خوب تو امتحان قلم کرد

خاطری کاشانی
کی بسلطانی قناعت را فروشم کز هما — گردهی صد عقد گوهر استخوان نتوان خرید

خاقانی
بلبلم در آن گلشنی که چون زاغ گریه گل خنده می زند — بن ز گریه‌ام گر کشد چه غم کان ز خنده‌ام زنده می کند

خسرو دهلوی
اگر چشم تو روزی بر مه افتد — مه از خورشید باشد در ته افتد
وگر شکل زنخدانت به بیند — روان آب حیوان در چه افتد
چو در خندیدن آید باغ رویت — گل اندر دیدهٔ مهر و مه افتد
کند پیوند عمر از صبح رویت — چو روزی عمر گل را کوته افتد
دلم را در سر زلفت ره افتاد — غریبان را بهندوستان ره افتد
فغان ای جان که خسرو دز فراقت — چنان افتاد کاتش در که افتد

وله
امشب مه ما ببزم ما بود — ماهش بوبال مبتلا بود
میرفت ولی زآب چشمم — زنجیر مسلسلش بپا بود
هنگام سحر کشید گیسو — شب رفت و هنوز شب بجا بود
در خواب خیال ماند خسرو — کین حال مرا نبود و یا بود

وله
یاران که بوده اند ندانم کجا شدند — یارب چه وقت بود که ازما جدا شدند
گر نو بهار آید و پرسد ز دوستان — گو ای صبا که آن همه گلها کجا شدند
ای گل که آمدی ز زمین گو چگونه اند — آن رویها که در ته گرد فنا شدند
آن سروران که تاج سر خلق بوده‌اند — اکنون نظاره کن که همه خاک پاشدند
آنان که کیمیای جهانشان فریب داد — بگذاشتند گنج ورز و کیمیا شدند

وله
دل شد ز دست و بر مژه از خون نشان بماند — جان رفت و بار کشیده برجای جان بماند
دنبال یار رفته روان کردم آب چشم — آن رفته خود نیامد و اشکم روان بماند
مارا وداع کرد دل و دین و هرچه بود — الا سر نیاز که بر آستان بماند
خسرو ز آه گرم بر آتش نهاده نعل — بر هر زمین که از سم اسبش نشان بماند

وله
بکوی عاشق از عافیت نشان ندهند — هر آنکسی که بدو این دهند آن ندهند
گرت بتی و شرابیست وقت را خوش دار — که در جهان بکسی عمر جاودان ندهند

یادباد آنکه سر کوی توام منزل بود	دیده راروشنی ازخاك درت حاصل بود	حافظ
ساقی حدیث سرو وکل ولاله میرود	وین بحث باثلثهٔ غساله میرود	وله
قتل این خسته بشمشیر تو تقدیر نبود	ورنه ازغمزهٔ جادوی توتقصیر نبود	وله
آنانکه خاك را بنظر کیمیا کنند	آیابود که کوشهٔ چشمی بماکنند	وله
همای اوج سعادت بدام ما افتد	اکر تراکذری برمقام ما افتد	وله
می خورکه شیخ وحافظ ومفتی ومحتسب	چون نیك بنکری همه تزویر می کنند	وله
بی خارکل نباشد وبی نیش نوش هم	تدبیرچیست وضع جهان این چنین فتاد	وله
چوشمع هرکه بافشای راز شد مشغول	بشبش زبانهٔ مقراض درزبان کیرد	وله
تراصبا ومرا آب دیده شد غماز	وکرنه عاشق ومعشوق رازدارانند	وله
باخرابات نشینان زکرامات ملاف	هرسخن وقتی وهرنکته مکانی دارد	وله
باده بامحتسب شهر منوشی زنهار	بخورد باده ات وسنك بجام اندازد	وله
شاها روا مدارکه مفعول من اراد	کردد بروزکار تو فعال مایرید	وله
رشتهٔ تسبیح اکر بکسست معذورم بدار	دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود	وله
چه کند کرپی دوران نرود چون پرکار	هرکه دردایرهٔ کردش ایام افتاد	وله
خوش بود کرمحك تجربه آید بمیان	تاسیه روی شودهرکه دروغش باشد	وله
چون طهارت نبود کعبه وبتخانه یکیست	نبود خیر دران خانه که عصمت نبود	وله
آنکه پرنقش زداین دایرهٔ مینائی	کس ندانست که در پردهٔ اسرارچه کرد	وله
فیض روح القدس ار بازمدد فرماید	دیکران هم بکنند آنچه مسیحا می کرد	وله
من ازبیکانکان هرکز ننالم	که بامن هرچه کرد آن آشنا کرد	وله
(کی شعرترانکیزد خاطر که حزین باشد)	(الله الله کدتلف کردو کداندوخته بود)	وله
کندم وداع ودرسرهوس سفر ندارد	زوداع جزهلاکم غرض دکر ندارد	حالی
چه خوش باشدو روزی یارا کرراه سفر کیرد	کهناباز آمدن هربوالهوس یار دکرکیرد	وله
کوش توشنیده ام که دردی دارد	درد دل من مکر بکوش تورسید	وله
ندانم آن کل خود رو چه رنك وبو دارد	که مرغ هرچمنی کفتکوی او دارد	حزینی
ای وای براسیری کزیاد رفته باشد	دردام مانده باشد صیاد رفته باشد	حزین
شادم که ازرقیبان دامن فشان کذشتی	کومشت خاك ماهم برباد رفته باشد	
یك دیدنت تلافی صدساله فرقتست	کردرغم فراق تومرکم امان دهد	میرحزینی
ساقیامی ده که ابری خاست ازخاورسفید	سروراسرسبز شدصد برك راچادر سفید	حسن دهلوی
باده ازجام بلورین ده مرا کرمی دهی	خون می آید شراب لعل را ساغرسفید	
ابرچون چشم زلیخا بهر یوسف ژاله بار	ژاله هاچون دیدهٔ یعقوب پیغمبرسفید	
عنکبوت غار را کفتم که این پرده چه بود	کفت مهمان عزیز آمد که کردم در سفید	

حافظ	با یار شکرلب وگل اندام	بی بوس وکنار خوش نباشد
وله	ازصدای سخن عشق ندیدم خوشتر	یادگاری که درین گنبد دوار بماند
	محتسب شیخ شد وفسق خود از یاد ببرد	قصهٔ ماست که درهر سر بازار بماند
	داشتم دلقی وصد عیب مرا می پوشید	خرقه رهن می ومطرب شد وزنار بماند
وله	روز وصل دوستداران یاد باد	یاد باد آن روزگاران یاد باد
	گرچه یاران فارغند از یاد من	از من ایشانرا هزاران یاد باد
وله	درنمازم خم ابروی تو بایاد آمد	حالتی رفت که محراب بفریاد آمد
	زیر بارند درختان که تعلق دارند	ای خوشا سرو که ازبار غم آزاد آمد
وله	دیراست که دلدار پیامی نفرستاد	ننوشت کلامی وسلامی نفرستاد
	بس تجربه کردیم درین دیر مکافات	بادردکشان هرکه در افتاد برافتاد
وله	مابدان مقصد عالی نتوانیم رسید	هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند
	عیب می جمله بگفتی هنرش نیز بگو	نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند
وله	واعظان کاین جلوه درمحراب ومنبرمی کنند	چون بخلوت میروند آن کار دیگر میکنند
	مشکلی دارم زدانشمند مجلس بازپرس	توبه فرمایان چراخود توبه کمتر میکنند
وله	تنت بناز طبیبان نیازمند مباد	وجود نازکت آزردهٔ گزند مباد
	هرآنکه روی چوماهت بچشم بد بیند	بجز بآتش غم جان او سپند مباد
وله	باهیچکس نشانی زان دلستان ندیدم	یامن خبر ندارم یا اونشان ندارد
	ذوقی چنان ندارد بی دوست زندگانی	بی دوست زندگانی ذوقی چنان ندارد
وله	دیدم بخواب خوش که بدستم پیاله بود	تعبیر رفت وکار بدولت حواله بود
	چل سال رنج وغصه کشیدیم وعاقبت	تدبیر آن بدست شراب دوساله بود
وله	جمال یار ندارد نقاب وپرده ولی	غبار ره بنشان تانظر توانی کرد
	تو کز سرای طبیعت نمی روی بیرون	کجا بکوی حقیقت گذر توانی کرد
وله	کس ندانست که منزلگه دلدار کجاست	این قدر هست که بانگ جرسی می آید
	هیچکس نیست که درکوی تواش کاری نیست	هرکس اینجا بامید وهوسی می آید
وله	بیا که ترک فلک خوان روزه غارت کرد	هلال عید بدور قدح اشارت کرد
وله	یاری اندر کس نمی بینیم یارانرا چه شد	دوستی کی آخر آمد دوستدارانرا چه شد
وله	دست ازطلب ندارم تاکام من برآید	یاتن رسد بجانان یاجان زتن برآید
وله	نه هرکه چهره برافروخت دلبری داند	نه هرکه آینه سازد سکندری داند

شهزاده جم

قد ضعیف من اندر میان سیل سرشك درون نیل بمیل قیاس می ماند
ابت زحقهٔ یاقوت پرز جوهر پاك جم شکسته بجوهر شناس می ماند

حافظ

رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند چنان نماند وچنین نیز هم نخواهد ماند
من ارچه درنظر یار خاکسار شدم رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند
غنیمتی شمر ای شمع وصل پروانه که این معامله تا صبحدم نخواهد ماند
سرود مجلس جمشید کفته اند این بود که جام باده بیاور که جم نخواهد ماند
برین رواق زبرجد نوشته اند بزر که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند

وله

خوش است خلوت اکر یار یار من باشد که من بسوزم واو شمع انجمن باشد
من آن نکین سلیمان بهیچ نستانم که کاه کاه برو دست اهرمن باشد
همای کومفکن سایهٔ شرف هرکز بران دیار که طوطی کم از زغن باشد
هوای کوی تو از سر نمی رود مارا غریب را دل سرکشته باوطن باشد
بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل توان شناخت زسوزی که در سخن باشد

وله

عشقت نه سرسریست که ازسر بدر شود مهرت نه عارضیست که جای دکر شود
عشق تو در درونم ومهر تو در دلم باشیر اندر آمد وباجان بدر شود
روزی اکر غمی رسدت تنکدل مباش رو شکر کن مباد که ازبد بتر شود
کویند سنك لعل شود درمقام صبر آری شود ولیك بخون جکر شود
در تنکنای حیرتم ازنخوت رقیب یارب مباد آن که کدا معتبر شود

وله

یاد باد آنکه نهانت نظری باما بود رقم مهر تو درچهرهٔ ما پیدا بود
یاد باد آنکه صبوحی زده درمجلس انس جز من ویار نبودیم وخدا باما بود
یاد باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی درمیان من ولعل تو حکایتها بود
یاد باد آنکه رخت شمع طرب می افروخت وین دل سوخته پروانهٔ بی پروا بود

وله

دمی باغم بسر بردن جهان یکسر نمی ارزد بمی بفروش دلق ما کزین بهتر نمی ارزد
شکوه تاج سلطانی که بیم جان دراو درج است کلاه دلکش است اما بترك سر نمی ارزد
چو حافظ درقناعت کوش وازدنیای دون بکذر که یك جو منت دونان دوصد من زر نمی ارزد

وله

بر آستان جانان کرسر توان نهادن کلبانك سربلندی بر آسمان توان زد
شد رهزن سلامت زلف تو وین عجب نیست کر راهزن تو باشی صد کاروان توان زد
از شرم در حجابم ساقی تلطفی کن باشد که بوسهٔ چند بر آن دهان توان زد

وله

کل بی رخ یار خوش نباشد بی باده بهار خوش نباشد
طرف چمن وهوای بستان بی لاله عذار خوش نباشد

مولانا جلال الدین رومی

فروشدن چو بدیدی برآمدن بنگر — غروب شمس وقمر را چرا زیان باشد

کدام دانه فرورفت در زمین که نرست — چرا بدانهٔ انسانت این گمان باشد

وله

بر آستانهٔ اسرار آسمان نرسد — بیام فقر و یقین هیچ نردبان نرسد

وله

چو غوره رست زخامی خویش شد شیرین — چو ماه روزه به پایان رسید عید شود

وله

تدبیر کند بنده وتقدیر نداند — تدبیر بتقدیر خداوند نماند

وله

اگر عالم همه پرخار باشد — دل عاشق همه گلزار باشد

وله

روزم بعیادت شب آمد — جانم بزیارت لب آمد

جلال الدین عضد

عاشقان اول قدم بر هردو عالم میزنند — بعد از آن در کوی عشق از عاشقی دم می زنند

جرعه نوشان بلارا شادمانی درغمست — شادمان آن دل که در وی سکهٔ غم می زنند

تا برآید از گدائی نام ما در کوی دوست — کوس سلطانی ما در هردو عالم می زنند

از خیالات رخش تسکین همی یابد دلم — حوریان قدس آبی برجهنم می زنند

ساکنان آستان عشق مانند جلال — از فراغت پشت پا بر ملکت جم می زنند

وله

باز از شکوفه گشت فضای چمن سفید — اطراف دشت گشت ز برگ سمن سفید

شهزاده جم

که می گذشت که بوی بهار می آید — زلاله زار مگر گلعذار می آید

دلم زروضهٔ کویت فغان کنان برسید — چو مرغ زار که از مرغزار می آید

چه باك بهر کات بلبلان اگر میرند — هزار اگر برود صد هزار می آید

چو بیدلی که زداغش نشانه بردل نیست — زقبر روز جزا شرمسار می آید

وله

ای غنچه لب قد تو چون مثلها برآید — هم سروها بروید هم لالها برآید

هرکس شبی بفکری خورشید که برآید — ما تا سحر برانیم یار از کجا برآید

خط رخت اجل را آخر به پیش آورد — گرچه مثل برآنست مرگ از قفا برآید

چند آنکه مهر خودرا سنجد بکفهٔ زر — هرگز نمی تواند باتو برابر آید

او در سرا نشسته عالم ازو بغوغا — آه آن صنم خرامان گر از سرا برآید

گر از جفا بمیرم بعد از هزار سالی — از خاك تربت ما بوی وفا بر آید

ای غمزه از جفایت دارم دفینهٔ چند — بشکاف سینهٔ جم بنگر چها برآید

وله

سیمین تنان که طعنه بروی قمر زدند — جمله به پیش حسن تو برخاك سر زدند

شادم از آنکه روز قیامت نشان ماست — آن غمزه ها که تیر بلا برجگر زدند

نگذاشتند تا بقدت همعنان شوند — آخر بپای سرو و صنوبر تبر زدند

بانك اجل زقافلهٔ عشق در رسید — هان ای جم فتاده که طبل سفر زدند

وله

اگرچه عمر به نیکو لباس می ماند — چو کوتهی نگری برلباس می ماند

بیار باده که آخر خراب خواهد شد — اگرچه عمر بمحکم اساس می ماند

ازان چو خوشه دلم گشت پاره پارهٔ غم — خیال شکل هلالت بداس می ماند

هنوز لب بدعا ناکشوده از صد جا — رسید مژده که درهای آسمان بستند — نجلی بخاری

تابع اقبال واد بار است ابنای زمان — بخت اکر باری نکردد دوست دشمن میشود — توفیق

دل نه خرم سبزه وکل درنظر خرم چه سود — دردرون جان جراحت وزبرون مرهم چه سود — جامی

صورت آدم تن ومعنیش جان روشن است — معنی آدم نداری صورت آدم چه سود

دل پراکنده است چشم ازاین وآن بستن که چه — خانه را صد رخنه ودیوار ودر محکم چه سود

پیش چشم تیزبین عالم ندارد نقش غیر — نیستی چون تیزبین نظارهٔ عالم چه سود

روز هجرم سوخت کم ده وعدهٔ شبهای وصل — سبزه چون شد خشك بروی ریزی شبنم چه سود

جز در انکشت سلیمان نیست خاتم را اثر — چون نه انکشت سلیمانی بود خاتم چه سود

دور از آن لب اشك من سرخ است وچشم تر سفید — کم فتد بنسان شراب لعل را ساغر سفید — وله

کریه‌ام سیاهی را نبرد از بخت من — زاغ را بسیاری باران نسازد پرسفید

صفحهٔ از مصحف خوبیست آن روی وعذار — یك طرف ازوی نوشته یکطرف دیکر سفید

ای که می پرسی زراه کعبهٔ وصلم نشان — زاستخوان کشتکان راهیست سرتاسر سفید

رفتی ودل زهجر تو باسوز وآه ماند — دیده زانتظار قدومت براه ماند — وله

رفتی وبی جمال تو وپروانهٔ مرا — نی روز تاب مهر ونه شب نور ماه ماند

ازمهر ومه چه روشنی آنرا که بی رخت — در پیش دیده پرده زبخت سیاه ماند

مغان که دانهٔ انکور آب میسازند — ستاره می شکنند آفتاب میسازند — وله

برمن از جور تو هرچند که بیداد رود — چون رخ خوب تو بینم همه از یاد رود — وله

یارب این یك قطره خون کوراهمی خوانند دل — تاکی ازبیداد مهرویان ستم خواهد کشید — پوریها جامی

اکر بیار من ازمن کسی دعا برساند — دعا کنم که خدایش بمدعا برساند — جانی

هر شکاف خرابهٔ دهنیست — که بمعمورهٔ جهان خندد — جعفربك

نکرد یاد من آن یار ومن باین خود را — دهم فریب که باما صد اعتماد نکرد — جعفری

مرا لبان تو باید شکر چه سود کند — مرا جمال تو باید قمر چه سود کند — مولانا جلال الدین رومی

چو یوسفم تو نباشی مرا بصر چه کار — چو همرهم تو نباشی سفر چه سود کند

چو آفتاب تو نبود زآفتاب چه نور — چو منظرم تو نباشی نظر چه سود کند

مرا بجز نظر تو نبود ونیست هنر — عنایتت چو نباشد هنر چه سود کند

لقای تو چو نباشد بقای عمر چه سود — پناه تو چو نباشد سپر چه سود کند

بروز مرك چو تابوت من روان باشد — کمان مبر که مرا درد این جهان باشد — وله

جنازه ام چو به بینی مکو فراق فراق — مرا وصال وملاقات آن زمان باشد

مرا بکور سپاری مکو وداع وداع — که کور پردهٔ جمعیت جنان باشد

...ز شریف ایهام	وعده کر یك نفس بود عمریست	بلکه عمراین قدر وفا نکند
انوری	آن روزکار کو که مرا باریار بود	من بر کنار ازغم و او بر کنار بود
	دایم شمار وصل همی بر کرفتمی	این هجر بی شمار بجه درشمار بود
وله	روزکاری میکذارم وزهر نوعی که هست	کانچه می دم برخود آسان کردآسان بکذرد
انیسی	بخت را بنکر که دوش از بیخودی دربزم وصل	صد سخن کفتیم وآخر مدعانا کفته ماند
اوحدی	خوبروبان جفا پیشه وفانیز کنند	بکسان درد فرستند ودوا نیز کنند
	پادشاهان ولایت چوبه نخجیر روند	صیدرا پای به بندند ورهانیز کنند
	توخطائی بچهٔ ازتو خطائیست عجب	کانك ازاهل صوابند خطانیز کنند
	نظری کن بمن خسته که ارباب کرم	به ضعیفان نظر ازبهر خدا نیز کنند
	کر کنند میل بخوبان دل من عیب مکن	کاین کناهیست که درشهر شمانیز کنند
	بزبان کربرود نام منت باکی نیست	پادشاهان بغلط یاد کدا نیز کنند
	اوحدی کر نکند یاد زما یار مرنج	ماکه باشیم که اندیشهٔ مانیز کنند
وله	جهان ازباد نوروزی جوان شد	چمن درسایهٔ سنبل نهان شد
	قیامت می کند بلبل سحرکاه	مکر کل فتنهٔ آخر زمان شد
	صبا درطرهٔ شمشاد پیچید	بنفشه خاك پای ارغوان شد
	بهار آمد بیا وتوبه بشکن	که درفصل دکر صوفی توان شد
وله	بی توام خانهٔ دل غمکدهٔ را ماند	دل درو مردم ماتمزدهٔ راماند
اومانی	تاسوی رخت دیدلم جمله نظر شد	خون کشت وچواشك از کذر دیده بدرشد
	ازعمر شب وروزخوش اوراست حقیقت	کش بارخ وزلف توشب وروزبسرشد
	ازشوق بنا کوش وبیان تودل من	چون حلقهٔ کوش وکمرت زیروزبرشد
اهلی شیرازی	از مرك رقیبان توخرم نتوان بود	خوش حال بمرك همه عالم نتوان بود
وله	عجب که شمع شبی درسرای من سوزد	من آن نیم که کسی ازبرای من سوزد
وله	جایم بروز واقعه درکوی اوکنید	اوقبلهٔ منست رخم سوی اوکنید
وله	خوش آنکه مست شوی تابهانه برخیزد	توباشی ومن وشرم ازمیانه برخیزد
وله	ای نوردیده رفتی وبی نوردیده ماند	مژکان چوآشیانهٔ مرغ پریده ماند
وله	زشوق کعبهٔ مقصود آن قدررفتم	که خار بادیه ها ره در استخوانم کرد
ایما	درحقیقت دشمنی دشمن ترازفرزند نیست	خشك کرددهر کیاهی تخم چون پیدا کند
باقرخرده	زبی تمیزی این روزکار نیست عجب	اکر نکین سلیمان باهرمن بخشد
رویش بهشتی	خبر از کریه نداریم ولی روز وداع	بیتو هرجا که نشستیم اب دریا بود
بیدل	اکردشمن تواضع می کند ایمن مشو بیدل	بخونریزی شود بی باك شمشیری که خم دارد

مستانه چشم یار درآمد زخواب سرخ	خوی کرده روی کشته زتاب شراب سرخ	سلطان سلیم اول
بگذشت خنجرش زدل پاره پاره ام	وز سوز سینه گشت چو سیخ کباب سرخ	
هست درین بادیهٔ دیولاخ	خانهٔ دل تنگ وغم دل فراخ	لا
کرمهای تومارا کرد گستاخ	بان امید های شاخ برشاخ	لا
ای دل غم جهان مخور این نیز بگذرد	گیتی چو هست برگذر این نیز بگذرد	ابن یمین
گر بد کند زمانه تو نیکو خصال باش	بگذشت ازنیک بدی بتر این نیز بگذرد	
ور دور روزگار نه بروفق رای تست	انده مخور که بی خبر این نیز بگذرد	
هر عصائی نه اژدها گردد	هر گیاهی نه کیمیا باشد	ابوالفرج
صورتگر جمال تو بنهاد نقطهٔ	ازبهر امتحان قلم آفتاب شد	شیخ ابو القاسم
مانندهٔ دو مصرع یك بیت ماوتو	درصورتیم اگرچه دو درمعنی ایم فرد	ابوتراب
دمی کز گل تن آدم سرشتند	بهر دل اندکی غم هم سرشتند	وله
هر بلا کاید ازان قامت بالا آید	چه توان کرد بلائی که زبالا آید	احمد استانبولی
مرا هر شب چو دزدان خواب کرد چشم تر گردد	دلم را باغمت بیدار بیند باز برگردد	علی احمد
یادمی دار که ازمات نمی آید یاد	ای امید من وعهد تو سراسر همه باد	اخسیکی
درحیرتم ازدرد کشان کز همه عالم	دارند خبر گرچه زخود بی خبر آنند	آذر
مرا عجز وترا بیداد دادند	بهرکس هرچه باید داد دادند	وله
برهمن را وفا تعلیم کردند	صنم را بیوفائی یاد دادند	
گران کردند گوش گل پس آنگاه	به بلبل رخصت فریاد دادند	
مرغان اولی اجنحه کاندر طیرانند	از حیرت مرغان قفس بی خبرانند	وله
شاه غزنوی شد زجان رهی مر ایاز را ماه خرگهی	حسن بنده را امید هد شهی عشق شاه را بنده می کند	وله
عمرها قد تراخامهٔ تقدیر کشید	قامتت بود قیامت که چنین دیر کشید	اول
بعد قد تو مصور چو به ابرو پرداخت	شد چنان مست که برروی تو شمشیر کشید	
دل اسیر مژه ات ازعدم آمد بوجود	چون شکاری که مصور بسر تیر کشید	
لاغری بین که دراندیشهٔ نقشم نقاش	آن قدر ماند که تصویر مرا پیر کشید	
خوشست این باغ اما باغبانش حیف نتواند	گلی برشاخسار وبلبلی درآشیان بیند	اسیری
هلال عید براوج فلك هویدا شد	کلید میکده گم کشته بود پیدا شد	آصفی
چندان میم دهید که بیهوشی آورد	شاید که یادمن بفراموشی آورد	وله
زگرداب دو چشم صد حباب شوق برخیزد	وزان هریك برای دیدنت چشم دگر گردد	وله
گویند دل بآن مه نامهربان مده	دل آن زمان ربود که نامهربان نبود	اصلی

سلطان سلیم اول
براه عشق منزل بشما راست … نباشد واحد و اثنین وثالث

صائب
برسنك خاره زد كهر آبدار خویش … هر كاملی كه كرد بناقص عیار بحث

مغربی
بیار ساقی باقی بریز برمن حادث … می قدیم كه تا وارهم زدست حوادث
درآ بمجلس مردان بخور شراب تجلی … شراب مرد تجلی بود نه ام خبایث

اسیر
هیچ كفتم آن دهان زایار شد پرپیچ وتاب … ازغضب كفتا چه كفتی باز كو كفتم كه هیچ

جامی
ای ز تو قیل وقال ما همه هیچ … فهم ووهم وخیال ماهمه هیچ
مالك الملك كائنات توئی … دعوی ملك ومال ماهمه هیچ
خالی ازفضل بركمال تونیست … لاف فضل وكمال ماهمه هیچ
سایلان سماط جود توئیم … بی جوابت سؤال ماهمه هیچ
بی نسیم قبول طاعتت … طاعت ماه وسال ماهمه هیچ

خسرو دهلوی
برون ز جام دمادم مجوی همدم هیچ … بجز صراحی ومطرب مخواه محرم هیچ
بیا وبادهٔ روشن روان بنوش كه هست … بجنب جام می لعل خاتم جم هیچ
غمست حاصلم ازعمر وهم بدین شادم … كه كرچه هست غمم نیست ازغمم غم هیچ
دلم زمهر توچون ذرهٔ وآن هم خون … تنم زعشق توچون سایهٔ وآن هم هیچ
دم ازجهان مزن وهمدمی طلب خسرو … بحكم آن كه جهان یكدمست وآن دم هیچ

سلطان سلیم اول
ساكن كوی تونبود بكلستان محتاج … نیست مشتاق توباروضهٔ رضوان محتاج
ای خوش آن عاشق درویش كه درملك جنون … ساخت بادردوغم ونیست بدرمان محتاج
خسرو لشكر عشق است سلیمی امروز … نه بخانیست مقید نه بخاقان محتاج

صائب
اكر میان دو دل هست دوستی بقرار … نمی شوند بآمد شد خبر محتاج

وله
ای بسا روها كه كرد ازرنك خجلت غازهٔ … نخل عزتهابسی از پا درآرد احتیاج

جلال الدین رومی
آنچه شیر ازا كند روبه مزاج … احتیاج است احتیاج است احتیاج

كلیم
بجز آنجا كه كند قوت خودرا ظاهر … بمددكاری موراست سلیمان محتاج

لا
همه دنیا زر ومحاسب تو … همه بركیری ونداری هیچ

لا
دنیا هیچ است وكار دنیا همه هیچ … ای هیچ ز بهر هیچ برهیچ مپیچ

سلطان سلیم اول
درپیش رند تختهٔ میخانه به ز تخت … یكدم كه بكذرد بخوشی به زعمر نوح

مست آنچنان خوش است که گوید بروز حشر
در خانهای کهنه بود مور و مار بیش
جرم بی اندازه می خواهد عطای بی شمار

لا (دشمن دانا به از نادان دوست)
لا (قرب جانی چو شود بعد مکانی سهل است)
لا (چاره خاموشیست شعری را که از تحسین گذشت)
لا (در امر خیر حاجت هیچ استخاره نیست)
لا (اگر گناه ببخشند شرمساری هست)
لا (ز هر طرف که شود کشته سود حکام است)
لا (بکشا میان که رنج جهانرا کنار نیست)
لا چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر چیست
لا (معشوق خوبروی چه محتاج زیور است)
لا (این نیز هم از طالع شوریدهٔ ماست)
لا (کس نگوید که دوغ من ترش است)
لا (بیماری هر شهر بمقدار حکیمست)
لا (آواز دهل شنیدن از دور خوش است)
لا (در خانهٔ مور شبنمی طوفانست)
لا (اژدها را چو کاو تنك بگیرند عصاست)
لا (دامنش وقتی بدست آمد که گیرائی نداشت)
لا (بهتر ز سفر چاره برای رمضان نیست)
لا (چون تیغ اجل رسد سپرها هیچست)
لا (تنم اینجا و دل آنجاست که جانان آنجاست)
لا (دارو سبب درد شد این را چه علاجست)

روز میدان از زبان تیغ باشد بحث ما
عاشقم مجنون صفت افتاده در ویرانهٔ
ز آدم تا باین دم بحث عشق است

من کیستم شما چه کسانید این چه جاست لا
حرص و امل به طینت پیران فزونتر است لا
پیش عفوت قلت تقصیر ما تقصیر ماست لا

(چه غم ز حیلهٔ دشمن که دوست جانب ماست) لا
(به ازین کس نگفت و نتوان گفت) لا
(هر جا که گل است جفت خار است) لا
(این چنین لعل معقد لایق آن گردنست) لا
(صاحب هنر بهیچ مکانی غریب نیست) لا
(از پشیمانی چه سود آخر چو کار از دست رفت) لا
(شکوه بسیار است اما ذلت اظهار نیست) لا
(در راه عشق مرحلهٔ قرب و بعد نیست) لا
(پیغام آشنا نفس روح پرور است) لا
(ناید ز دل شکسته تدبیر درست) لا
(هر جغد بی پر و بال در چشم خود همائیست) لا
(از قفس مرغ بهر جا که رود بستانست) لا
(از باد هوا آمد و با باد هوا رفت) لا
(ما را چه ازین قصه که گاو آمد و خر رفت) لا
(هر کار که موقوف محالست محالست) لا
(ای مردمك دیدهٔ من جای تو خالیست) لا
(حال من بیچاره چه محتاج بیان است) لا
(در عفو لذتیست که در انتقام نیست) لا
(برکنده به آن ریش که در دست زنانست) لا
(اطناب در مکالمهٔ دوست خوشتر است) لا

کار طفلانست کردن بر سر هر کار بحث سلطان سلیم او
که کنم با خود سخن که با درو دیوار بحث وله
نشد آنکه کس از اصل حوادث وله

لا بکریخته ام دواسبه از پیش غمت — وز من بدو منزل غم تو پیشتر است

لا مردی که هیچ جامه ندارد باتفاق — بهتر زجامهٔ که در و هیچ مرد نیست

لا انجا که مرادست رسد نیست مرادی — وانجا که مرادست مرادست رهی نیست

لا بی ساقی وشراب غم دل نمی رود — این درد را طبیب یکی ودوا یکیست

لا غمگین نشود طبع گل ازنالهٔ بلبل — فریاد گدا رونق بازار کریم است

لا این آدمی که زبدهٔ ارکانش می نهند — پیوسته در کشاکش این چار اژدهاست

لا فرزند عاق ریش پدر گیرد ابتدا — نسل نبهره دست بمادر کشد نخست

لا چون کربکشود شد خورشید ازجوزا برون — مه ببرج عقرب آمد چونکه بررخ زلف بست

لا فتاد زلف سیاهش بزیر پا آری — مقرراست که پای چراغ تاریك است

لا ضرورتست وگرنه خدای می داند — که ترك صحبت یاران نه اختیار منست

لا از اشك گرم وسینهٔ سوزان ماپرس — برقی بجست وکشتی ما را درآب سوخت

لا درعهد شیب شکوهٔ نسیان چرا کنیم — کم نعمتیست این که جوانی بیاد نیست

لا در باغ هزار گل بروید لیکن — از شوره اگر گلی برآید عجب است

لا گرچه تو ترکم کنی ترك تو نتوان گرفت — ورچه دلم بشکنی عهد تو نتوان شکست

لا ظهور خشم بزرگان تهی زرحمت نیست — غبار چهرهٔ گردون نشان باران است

لا عمری بدر صومعهٔ شیخ نشستیم — جز غیبت رندان نشنیدیم کرامت

لا نیست پروای عدم دل زدهٔ هستی را — ازقفس مرغ بهرجا که رود بستانست

لا قتل عامی آرزو دارم هلاکوخان کجاست — کز حدود شرق تا سرحد مغرب کشتنیست

لا آه اگر مستی نبودی هر حرامی چون شراب — آن زمان معلوم گردد درجهان هشیار کیست

لا منت منه چو توشه بسایل دهی که او — حمال توشهٔ ره دور ودراز تست

لا بدیدن از تو قناعت نمی توان کردن — حکایتی وکرم هست وجای گفتن نیست

لا بحریست زندگی ونهنگش حوادث است — تن کشتی است ومرگ بساحل رسیدنست

لا ما آب روی خویش بگوهر نمی دهیم — بخل بجا بهمت حاتم برابر است

لا درفنا نیز توان فیض زدرویشان برد — نمد سوخته برزخم کم ازمرهم نیست

لا پرهیز چون نمی کند ازخون عاشقان — چشم ترا سزاست که بیمار مانده است

لا تایکی گشت چمن دزدیده کردن چون صبا — گل بتکلیف رضای باغبان چیدن خوش است

لا آمد ورفت نفس پست وبلند این رهست — تانفس باقیست راه زندگی هموار نیست

لا سر توحید ززنجیر شود معلوم — صد دهن نغمه سرا باشد ویك آواز است

دوست آوارگی همی خواهد   رفتن حج بهانه افتاد است   لا
ذکر الفابت از کنم آغاز   بگذرد عمر و هیچ نتوان گفت   لا
زسر بگذشت بی تو آب چشم   یکی از سر گذشتم بی تو این است   لا
آنرا که کفل نرم است در عزت و راحت   وانرا که برخ شرم است در رنج و عذاب است   لا
رسیده عشق بجائی که کفر اگر نبود   ترا پرستم و گویم خدای من اینست   لا
من ناله ز بیگانه ندارم که دلم را   هر غم که رسیداست هم از خویش رسیداست   لا
سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرور شد   که کام بخشی اورا بهانه بی سببیست   لا
نصرت ازو طلب که بمیدان قدرتش   هر ذره پهلوانی و هر پشه صفدریست   لا
گر یا خواهی زراعت کن که گفتند اهل عقل   زرع ثلثانش زراست وثلث دیگر هم زراست   لا
کس در همهٔ شهر یک نیشتر است   در پای کسی رود که درو بیشتر است   لا
اینجا که ایازاست برون از نمدی نیست   باقی همه الطاف خداوند جهانست   لا
بدرد و صاف ترا کار نیست خوش درکش   که هرچه ساقی ما کرد عین الطافست   لا
سخن کن کز تو بدی در دل کس جا نکند   جای داغ ارچه شود نیک نشانش باقیست   لا
هر که دارد شعلهٔ ادراک باشد خاکسار   زیر خاکستر بود هرجا که آتشپاره ایست   لا
چون ماهی ضعیف که افتد در آب تند   در اختیار خویش مرا اختیار نیست   لا
در کهنسالی بود حرص خسیسان بیشتر   تا نگردد خشک دست خار دامنگیر نیست   لا
آنکه میدارد بجای چشم چون عینک ترا   از نظر اندازدت وقتی که محتاج تو نیست   لا
چشم یاری روز بد زین آدمی رویان مدار   سایه در تاریکی شب با کسی همراه نیست   لا
ظالمانرا نیست از اسباب خود بیجو نصاب   حاصل آغوش داس از دانه جز خمیازه نیست   لا
گر چنین برزده بینی خط من عیب مکن   که مرا محنت ایام چنین برزده است   لا
دوسه یارم موافق تو هم ای دوست بیا   منم و فکر و خیال تو کس دیگر نیست   لا
ناکسی گر از کسی بالا نشیند عیب نیست   روی دریا پرخس و پایین دریا گوهر است   لا
امشب ای ساقی که دست از تست انعامی بکن   کس چه می داند که چون فردا شود دوران کیست   لا
ما آب روی فقر و قناعت نمی بریم   با پادشه بگوی که روزی مقدر است   لا
در خواب عاشق آمدی و پای نازکت   چندان بدیده سود که رنگ از حنا گرفت   لا
دلم ز خار غمت صد هزار جا ریش است   کسی که با تو بود دوست دشمن خویش است   لا
گر شکر شوم شکر تو نتوانم گفت   ور عذر شوم عذر تو نتوانم خواست   لا
بر من بگذشت دوش چون آب روان   آن آب روان هنوز در چشم منست   لا
آه ازین طالع برگشته که هر روز مرا   ره بجائی نماید بلا بیشتر است   لا

لا	استخوان سر که بردندان بگورستان دراست	خنده دارد بر کسی کوراغروری درسراست
لا	هرزبانی که نه ذکر توکند کویانیست	هردلی کونه بفکر توبود کویانیست
لا	کوینده راچه غم که نصیحت قبول نیست	کرنامه رد کنند کناه رسول نیست
لا	باضعف وناتوانی پیوسته کرم کاراست	چون عنکبوت هرکس برکارخودسواراست
لا	نکه دار فرصت که عالم دمیست	دمی پیش دانابه ازعالمیست
لا	جهانرا چه سازی که خود ساختست	جهاندار ازان دل بپرداختست
لا	بیارآن قدح راکه یار آمداست	درخت امیدم ببار آمداست
لا	دلی راکه عشقش کریبان کرفت	ملامت مکن کر بیابان کرفت
لا	اکر سال کردد هزار و دویست	بجز خاك تیره تراجای نیست
لا	زدست ستم کس درین باغ نیست	که چون لاله درسینه اش داغ نیست
لا	سرشب سر قتل وتاراج داشت	سحرکه نه تن سرنه سرتاج داشت
لا	خطابت بنده را ازخاك برداشت	سرم براوج علیین برافراشت
لا	لب نکشائی اکرت هوش هست	کز پس دیوار بسی کوش هست
لا	روابجی درقفای هر کسادیست	مرادی دربی هرنامرادیست
لا	چونیك وبد بخواهد هردو بکذشت	خنك آنکس که نیکی کرد وبکذشت
لا	هرکرا چشم برحبیب منست	کر بود چشم من رقیب منست
لا	بخت بد وهمت عالی بلاست	وای برآنکس که درومبتلاست
لا	سخنی درنهان نباید کفت	که بهرانجمن نشاید کفت
لا	رشتهٔ برکردنم افکنده دوست	میکشد هرجا که خاطرخواه اوست
لا	نیش عقرب نه ازره کینست	مقتضای طبیعتش اینست
لا	روز پیری اکرچه پرنور است	چون شب مظلم جوانی نیست
لا	پرسشی کن زروی دلداری	که مرا بیش ازین تمنا نیست
لا	کرچه این حال صعب واقعه ایست	چه توان حکم کردکار اینست
لا	خطش کوئی نسیم نوبهار است	که ازوی کلشن جان تازکی یافت
لا	این مناصب که دیدهٔ جزئیست	کار کلی هنوز درقدراست
لا	مرد بایدکه بوی داند برد	ورنه عالم پراز نسیم صباست
لا	هرکه زردید سرفرو آرد	ورترازوی آهنین دوش است
لا	میان ماه من باماه کردون	تفاوت اززمین تاآسمانست
لا	بازلف بشانه کرد دلدار	یابوی نسیم نوبهاراست
لا	بطفلی خدمت پیری نکردیم	بپیری خدمت طفلی ضرور است

کوه غم بردل نشست وآه سردی برنخاست	آسمانی برزمین افتادو کردی برنخاست	ندیم همدانی
درد دل من نهفتنی نیست	وین درد دگر که کفتنی نیست	یحیی لاهجر
بگذشت بهار ووانشد دل	این غنچه مگر شکفتنی نیست	
مرد درمیکده یغما وپی تاریخش	کلك رحمت جعل الجنة مثواه نوشت	یغما
راستی باکجروان کردن خطاست	عکس سرو از آب موج اژدهاست	یقینا
دنیاتمام رزمکه حرص وخست است	کوجیفهٔ که برسراوصد شهید نیست	یوسف
شیوها نیست نهان لیلی را	که همین آنکه ازو مجنون است	لا
دشمنا نیست قوی پنجه مرا	که ازان جمله یکی کردون است	
تنهانه سینه ام زتف اضطراب سوخت	دردل شکیب خون شدودردیده خواب سوخت	لا
چون شیشه کریست توبهٔ ماپیوست	دشوارتوان کردن وآسان بشکست	لا
دریا دایم وسینهٔ مامعدن دراست	کردست ماتهیست ولی چشم ماپراست	لا
این نکتهٔ سربسته بیادم زحباب است	کاین عمربیك چشم زدن نقش سراب است	لا
خانهٔ زرین چه سازی رای زرین بایدت	عدل بایدملك راآن کن اکراین بایدت	لا
بیارم وجزخاك فنابستر من نیست	بی یارم وکس غیراجل برسرمن نیست	لا
روی دل ازدو طائفه برتافتن نکوست	از دوستان دشمن وازدشمنان دوست	لا
ای پرده دار پرده فروهل که یار نیست	امروز روز دیدن آن شهریار نیست	لا
کرزدازصف ما هرکه مردغوغانیست	کسی که کشته نشد ازقبیلهٔ مانیست	لا
بیمارغمت رابجزازصبر دوا نیست	صبراست دوای من ودردا که مرانیست	لا
هرچه مارارسدازلعل دلارام خوش است	کرسلامی نبودلذت دشنام خوش است	لا
درین سرای مصیبت که غیرماتم نیست	دلی کجاست که زیرشکنجهٔ غم نیست	لا
وداع چون تونکاری نه کار آسانست	هلاك عاشق مسکین فراق جانانست	لا
فریاد بسی کردم وفریاد رسی نیست	کویا که درین کنبد ویرانه کسی نیست	لا
میان سبحه وزنار فرق لایق نیست	یکیست رشته اکر نالها موافق نیست	لا
احوال درد مندی مابی نهایت است	هنکام دستکیری ووقت عنایت است	لا
فراق یار چنان زار وناتوانم ساخت	که چند باراجل آمد ومرا نشناخت	لا
آنها که بدکنندسزاواردوزخ اند	دوزخ چه کرده است که شایسته منست	لا
چناغ باده که بامن کشیده بودی دوش	ترا اکرچه فراموش شد مرابا داست	لا
کفتکوی مردم عالم سراسرنشتراست	بستر آسایش ماپردهٔ کوش کراست	لا
باستان عزیزت که آن پناه منست	که جان ودل بتودارم خدا کواه منست	لا

ملانظیری	رنجیدن وز بزم تو رفتن گناه من	ساغر زدست غیر گرفتن گناه کیست
قاضی نور	هر بلبلی برای گلی آفریده اند	پروانه عندلیب گلستان آتش است
نورس افندی	بزرگی را شرف رنگین تر از جاب خواطر نیست	که مقناطیس اگر جالب نباشد آهن خامست
نوری اصفهانی	از بو العجبیهای محبت عجبی نیست	گر سر زند از هندوی بتخانه کرامت
نیاز اصفهانی	گر گرفتارم نخواهی زلف چون زنجیر چیست	ور نداری قصد من ابروی چون شمشیر چیست
	خواب می دیدم که پی بردم باب زندگی	لعل جان پرورز هم بگشا بگو تعبیر چیست
	ازلب شیرین همی با کوهکن می گفت عشق	جوی خون از دیده باید راند جوی شیر چیست
وله	برروی مهت زلف سیه همچو سحاب است	وین طرفه که باران وی از چشم پر آب است
	درعین وصالت بتوام نیست وصولی	همچون شتر تشنه که بارش همه آب است
نیازی	فغان زین دل که دایم درفغان است	دل است این یا درای کاروان است
نیکی اصفهانی	جان فشانیها بخاکپای یارم آرزوست	وه که یك جان دارم ودردل هزارم آرزوست
واقف خلخالی	درانتظارت آب شد دل اشکم از هامون گذشت	دست از دهن برداشتم فریاد از گردون گذشت
	در وادی آوارگی نی همدلی نی همدمی	همدل کجا یابد کسی فرهاد شد مجنون گذشت

چندین بهار و روز خوش بگذشت و ایام خزان * نگذشت هرگز دردلم کاین چون گذشت آن چون گذشت

وحشی	مریض طفل مزاجند عاشقان ورنه	علاج درد تغافل دو روز پرهیز است
وله	سر زلف تو نباشد سر زلف دگری	از برای دل ما قحط پریشانی نیست
وله	شکایتم زتوای گلعذار بسیار است	مرو که مرا با تو کار بسیار است
وله	برپاره کاغذی دوسه خط میتوان کشید	دشنام وهرچه هست غرض یادگارست
وحید طاهر	ازعکس رخت جیب قبا آینه زاراست	پیراهن از اندام تو لبریز بهاراست
	ترسم بتن نازکت آسیب رساند	امروز تراجامه برنگ گل خاراست
وله	میشود این زنگ آنکس که بنشیند زپا	هرکه برافتاده گیرد سخت از سنگ کمتراست
وله	باعث افزونی قسمت نمی باشد شعور	آمد و رفت نفس درخواب و بیداری یکیست
وله	ازبهر قطع کردن نخل حیات ما	چون ارهٔ دوسر نفس اندر کشاکش است
وصاف	زمنصب ارهمه کس رافزون شود منصب	تونی که منصب از منصب تو منصب یافت
وصالی	مستانه می گذشت وصالی بکوی دوست	انجا رسید وسستی پارا بهانه ساخت
وقوعی	درد یاری که تو ئی بودنم انجا کافیست	آرزوهای دگر غایت بی انصافیست
هلالی	ای که می پرسی زمن کان ماه را منزل کجاست	منزل اودردلست اما ندانم دل کجاست

درهم شود ز بهر درم حال آدمی	آری تمام صورت درهم چو درهم است	ناصر بخاری
غنچه تا وا شود از هم پاشد	فرصت عیش همین مقدار است	نصرت
ای عاشقان ای عاشقان مارا بیان دیگراست	ای عارفان ای عارفان مارا نشان دیگراست	نعمة الله کوهستانی
ای بلبلان ای بلبلان مارا نوای خوش بود	زان رو که این گلزارما از بوستان دیگراست	
ای خسرو شیرین سخن وی یوسف گلپیرهن	ای طوطی شکرشکن مارا زبان دیگراست	
تاعین عشقش دیده ام مهرش بجان بگزیده ام	در آشکار ودرنهان مارا عیان دیگراست	
خورشید جمشید فلك بر آسمان چرخ تست	مهر منیر عاشقان بر آسمان دیگراست	
اقلیم دل شد ملك جان شهر تن آمد این جهان	کون ومکان عارفان در لامکان دیگراست	
رندودر میخانها صوفی و کنج صومعه	مارا سر پرسلطنت بر آستان دیگراست	
سیدمرا جانان بود هم دردوهم درمان بود	جانم فدای جان او کو از جهان دیگراست	
سوزعشقم آتش وسینه جهان آتشست	دود آه پر شرارم آسمان آتشست	نفعی
خانه زادعشقم از ابنای جنسم کس نماند	کو هرم یکتا چراغ دودمان آتشست	
کی بمیرد آتش عشقم که از سوز درون	خون کرمم دربدن روح روان آتشست	
بلبل عشقم که در دور کل از آسود کی	چون سمندر آشیانم درمیان آتشست	
سوخت نفعی هر که بشنید آتشین کفتارتو	هندوی کلك تو کو یا ترجمان آتشست	
باصد هزار دیده بکرد جهان سپهر	جویای آدمیست ولی آدمی کجاست	نظام
دل که افسرده شد از سینه برون باید کرد	مرده هرچند عزیزاست نکه نتوان داشت	وله
دشمن قوی وکار دل من تنزل است	دردی که بی دواست علاجش تحمل است	نظامی
ذوقی بکمال است ووصالی بدوام است	امروز مرا منزلت عشق تمام است	ملانظیری
برصوفی بی وجدحرام است عبادت	برشیشه که خالیست زمی سجده حرام است	
می کریم واز کریه چو طفلم خبری نیست	دردل هوسی هست ندانم که کدامست	
که تجلی مانع است وکاه هجران حائل است	حیرت اندر حیرت است ومشکل اندر مشکل است	وله
نشست پهلوی من وزرقیب جام کرفت	کل تلافی من رنك انتقام کرفت	وله
زبسکه کشته ام ازدرد انتظار ضعیف	نکاه را برخت قوت رسیدن نیست	وله
تنها نه من بداغ غمش مبتلا شدم	بر هر که بنکری بهمین داغ مبتلاست	وله
هرکز عطای ساقی مارا کرانه نیست	از تنك ظرفیست که پیمانه پر شداست	وله
بزیر بار تعلق نرفته ام هرکز	سبوی باده بدوشم بجای فرزند است	وله
ز فرق تا بقدم هر کجا که می نکرم	کرشمه دامن دل میکشد که جا اینجاست	وله
پیش خاری نیست کزخون شکاری سرخ نیست	آفتی بود این شکار افکن کزین صحرا کذشت	وله
پایم به پیش از سراین کو نمی رود	یاران خبر دهید که این جلوه کاه کیست	وله

مسیح
تمام عمرم باشاهد دوساله کذشت — حباب وارمرا عمر در پیاله کذشت

مشرقی
شاید سپهر دور کند بر مرادما — عالم بیک قرار نمانده است عالمست

مظهر کشمیری
مردم دیده بپای قلم افتد هردم — که مرا نقطهٔ حرفی کن وبابار فرست

میر معصوم
کاتب صنع که بر روی تو ابرو بساخت — بهر سنجیدن حسن تو تراز و بساخت

معارف
خواستم کز کوچهٔ دیوانکی بیرون روم — تاقدم برداشتم زنجیر نالیدن کرفت

مغربی
چو باده چشم تو خورد است دل خراب چراست — چو خال تست بر آتش جکر کباب چراست
چو نیست غیر تو کس از که میشوی پنهان — چو ناظر تو توئی بر رخت نقاب چراست
زباد پرس که دریا ز کیست آشفته — ز بحر پرس که کشتی در اضطراب چراست
چو ماهر آنچه تو دادی بما همان خوردیم — زباده هیچ نخوردیم پس حساب چراست

وله
آنچه کفر است برخلق برمادین است — تلخ وترش همه عالم برما شیرین است
چشم حق بین بجز از حق نتواند دیدن — باطل اندر نظر مردم باطل بین است

وله
این جوش که از میکده برخاست چه جوش است — این جوش مکر از خم آن باده فروش است
دل باده بکجا خورد ندانم شب دوشین — کو بیخبر و مست وخراب شب دوش است

منصف
ما را بخبر کیری کوی تو چه حاجت — چشم دل ما هیچ کم از قبله نما نیست

مولی اصفهانی
دم مرک کفتی ببالینت آیم — اکر مرحمت میکنی وقت تنک است

مهری
طفل اشکم مدام درنظر است — چه توان کرد پارهٔ جکر است

مهستی
آن جفت که طاقست قد وسایهٔ تست — وآن طاق که جفت است جز ابروی تو نیست

میلی
غافل بمن رسید ووفا را بهانه ساخت — افکند سر بپیش وحیا را بهانه ساخت
رفتم بمسجد ازپی نظارهٔ رخش — دستش برو کرفت ودعا را بهانه ساخت
زاهد نداشت تاب جفای پری رخان — کنجی کرفت وترس خدا را بهانه ساخت
تاآز جفای او زهم خون من نریخت — بی رحم ترس روز جزا را بهانه ساخت
از بزم تاز آمدن من برون رود — برخاست کرم ودادن جا را بهانه ساخت

نادم
کر بمرک ماخوشی بخرام بربالین ما — دیرتر میرد چو حسرت بردل بیمار هست
درویش را که ملک قناعت مسلمست — درویش نام درد وسلطان عالمست

ناصر بخاری
ما را هوس صحبت جان پرور یار است — ورنه غرض ازباده نه مستی نه خمار است
آتش نفسان قیمت میخانه شناسند — افسرده دلانرا بخرابات چه کار است
در مدرسه کس راز سد دعوی توحید — منزلکه مردان موحد سر دار است
تسبیح چه کار آید وسجاده چه باشد — بر مرکب بی طاقت روح این همه بار است
ناصرا کر از هجر بنالد عجبی نیست — مهجور ز یار است وپریشان ز دیار است

ناظم هروی
سپهر مردم دونرا کند خریداری — بخیل سوی متاعی رود که ارزانست

(درهم)

یك مرغ فارغ البال دراین چمن ندیدیم	در قید دام اکر نیست در بند آشیانست	کلیم
صیاد آرزو بهوای ونو پیر شد	ای طایر مراد ترا آشیان کجاست	وله
حال من بی برك ونوا را چه شناسد	آن سرو که آکاه زتاراج خزان نیست	وله
چون روزه خوری جانب میخانه روان شو	بهتر زسفر چاره برای رمضان نیست	وله
از سایه می کریزم وز آینه می رمم	هرجا دو کس بهم رسد آن محشر منست	وله
تمتعی نبرند اغنیا زنعمت خویش	که باغبان نشناسد که قدر کلشن چیست	وله
ای دل دویدن از پی هر بی وفا بس است	کر تو هنوز سیر نکشتی مرا بس است	وله
آنکس که مایه دار بود خودنمای نیست	هرکز کل شکفته بسر باغبان نداشت	وله
ز درد فقر دلا غیرتی اکر داری	مخواه مرك که خواهش بجز کدائی نیست	وله
یکنفس هشیار بودن عمر ضایع کردنست	کرنداری باده باید خویشرا دیوانه ساخت	وله
پست فطرت هوس کوشهٔ عزلت نکند	تا کدا برسر ره نیست دلش خرم نیست	وله
روشندلان فریفتهٔ رنك و بو نیند	آینه دل بهیچ جمالی نبسته است	وله
بسکه نادیدنی از مردم عالم دیدم	روشنم کشت که آسایش نابینا چیست	وله
بهشت حق وطن آدم است دل خوش دار	که ماند از پدر این باغ وقف اولاد است	وله
لاله را نازم که با داغ تو میروید زخاك	خاك برسر باد عشقی را که مادر زاد نیست	کمال اصفهانی
از حلقهٔ کوش اومرا شد معلوم	کانجا که زر است کوش می باید داشت	وله
کرفته زخم دلم دردهان خدنك ترا	بلذتی که مکد طفل شیرخوار انکشت	کمکوی کشمیری
با کاینات کرده ام آن دوستی که یار	در هر دلی که جای کند آن دل من است	کوکبی
جز ناله انیس دل بیمار کسی نیست	آن هم نفسی هست ز ضعف و نفسی نیست	اسانی
مردن بخاکپای تو با جان برابر است	خاك درت بچشمهٔ حیوان برابر است	وله
هرکز غبار خاطر موری نبوده ایم	این سلطنت بملك سلیمان برابر است	
ای همنفسان آتشم ازمن بکریزید	هرکس که بمن دوست بود دشمن خویش است	وله
اسیر بستر دردی شدم که نتوانم	ز ضعف بی مدد نالهٔ زجا برخاست	محرم شاملو
دوست جای دیکر و من مانده ام در کوی دوست	کز در و دیوار کوی دوست آید بوی دوست	محیی لاری
باید سرخود پای منه دره عشق	کاندرین مرحله سر باختن اول قدمست	محمد پاشا ابو حنط
در خور خود می طلبد صاحبی	دولت ازان در بدر افتاده است	مخلص
آفت طلبی چون دل خود رای ندیدم	هرجا که صف آراست بلائی بمیانست	وله
بیکانه وار میکذری ازدیار چشم	ای نوردیده حب وطن در دل تو نیست	زیب النسا مخفی
نه کاکلست که برفرق دلستان منست	که جمع کشت بهم رشتهای جان منست	مخلصی
کر خسی افتدت بدیده مثال	سوی آنکس نکر که نابیناست	مسعود سعد سلمان

فصیح — غمهای مرده در دل ما زنده کرد هجر ‖ گویا شب فراق تو روز قیامت است

بابافغانی — وقت کلام تمام باه و فغان گذشت ‖ چون بگذرد خزان که بهارم چنان گذشت

فیضی هندی — من راهی میروم کانجا قدم نامحرمست ‖ در مقامی حرف می گویم که دم نامحرمست

ما اگر مکتوب ننویسیم عیب ما مکن ‖ در میان راز مشتاقان قلم نامحرمست

وله — شرح جفای دوست نه بهر شکایت است ‖ مقصود ذکر اوست نه گرها حکایت است

قاآنی
یاری مراست رند و بذله گو شوخ و دلربا خوب و خوش سرشت
طره اش عبیر پیکرش حریر عارضش بهار طلعتش بهشت
موی عارضم داشت رنگ قیر در فراق او شد برنگ شیر
در جوانی عمر گشت پیر دهر پنبه کرد چرخ هرچه رشت
خواهم از خدای در همه جهان یک قفس زمین یک نفس زمان
تا بکام دل می خورم دران بی حریف بد بی نگار زشت
خوش دهد بهار نشأ سرخ مل که کنار رود که فراز پل
که بزیر سرو که بپای گل که بصحن باغ که بطرف کشت
مرد چون شناخت مغز را ز پوست هرچه بنگرد نیست غیر دوست
هر کجا رود ملک ملک اوست خواه در حرم خواه در کنشت

وله — چه شیرین گفت خسرو این عبارت ‖ که نبود وصل شیرین بی مرارت

زما صد جان وزان لب یک عبارت ‖ زما صد دل وزان مه یک اشارت

وله — بچشم من همه آفاق پرکاهی نیست ‖ سرم خوش است بحمدالله ار کلاهی نیست

قاسم انوار — همه درد است درین واقعه پس درمان چیست ‖ چاره کار من خسته و سرگردان چیست

وله — مشکل همه اینست که در عالم تمییز ‖ آنرا که دوا بینی درد تو همانست

وله — (در بزم یار بادهٔ ناخوشگوار نیست)

قاسم بیک — چون ننالیم که در سینه دل زاری هست ‖ راحتی نیست دران خانه که بیماری هست

قدسی مشهدی — هر که امشب می نمی نوشد بما منسوب نیست ‖ پارسا در حلقهٔ رندان نشستن خوب نیست

وله — من که شمع محفل قربم سراپا سوختم ‖ حال بیرون ماندگان زه یارب چون گذشت

کاتبی — ز چشم و دل بدین خاکیم در آتش و آبست ‖ بچشم بین و بدل رحم کن که کار خرابست

کاکای قزوینی — گل همان به که بهر حرف نیندازد گوش ‖ ورنه درد سر مرغان چمن بسیار است

کلخنی — آنکه بعالم زمن افتاده تری نیست ‖ آزار من داشته چندان هنری نیست

کلیم کاشی — در کنار نامهٔ اغیار یادم کرده ‖ تا بدانم بعد ازین قدر فراموش کاریت

وله — روز محشر باز گشت جان بتن از شوق تست ‖ ورنه مسکین عمرها این تنگنا را دیده است

از حال ما خبر بدل غافل تو نیست	تو در همه دلی و کسی در دل تو نیست	طوقی تبریزی
دشنام تو مرده زنده سازد	در هیچ دعا چنین اثر نیست	وله
سگ کاشی به از اکابر قم	با وجودی که سگ به از کاشیست	طهماسب شاه
سعی کن گر تو بدی در دل کس جا نکند	جای داغ ارچه شود نیک نشانش باقیست	عبدالله سلطان
ما بی تحصیل یار و بار در دل بوده است	حاصل تحصیل ما تحصیل حاصل بوده است	عادل خان
جز دام تو جای دیگرم نیست	حاجت بشکستن پرم نیست	عبدالمجید
بر بام حرم نمی نشیند	مرغی که پرد ز طرف بامت	وله
بی تو مستان ترا باده گلوگیر شده است	آب در حلق اسیر آن تو زنجیر شده است	عجزی تبریزی
آمد بهار و گل شد و نوروز هم گذشت	گرد سرت نگشتم و امروز هم گذشت	عذری
بعقل مشوره نای کنم ایاغ کجاست	پیاله که مشوش کند دماغ کجاست	عرفی
سخنی نیست که خاموشی ازان بهتر نیست	نیست علمی که فراموشی ازان بهتر نیست	وله
شکستن دل ما کار زور بازو نیست	هلاك اهل وفا جز بنوشدارو نیست	وله
بلوح مشهد پروانه این رقم دیدم	که آتشی که مرا سوخت خویش را هم سوخت	وله
این زمزمه باجمله نه از روی شعور است	گفتم سخنی چند و زگفتن خبرم نیست	وله
گر چه میخواری گنهکاریست اما چون کنم	توبه هم در مذهب رندان گناه دیگر است	عصمت بخاری
آن به که بفکر دهنت صرف شود عمر	چون عاقبت کار جهان جز بعدم نیست	وله
شادند عالمی که مرا هر زمان غمیست	دارم غمی که باعث شادی عالمیست	علائی اشتبانی
دیروز پریشانی خود را بتو گفتم	امروز پریشان ترا زانم که توان گفت	وله
این چه درد است که بر جان من دلریش است	وین چه سوز است که ز آتش دوزخ بیش است	عماد فقیه
بگو بخواب که در چشم من میا دیگر	جز ره که مقام تو بود آب گرفت	وله
خیال اهل تو از دل نمی رود بیرون	نمی توان نمك سوده از کباب گرفت	
ازادب دور است رفتن بی طلب نزدیك دوست	ورنه پای شوق را مانع در و دیوار نیست	عمادی
کند در هر قدم فریاد خلخال	که حسن کارخان پا در رکابست	غنی
شعر اگر اعجاز باشد بی بلند و پست نیست	در ید بیضا همه انگشتها یکدست نیست	وله
بر روی زمین هیچ کس آسوده نباشد	گنجی بود آرام که در زیر زمین است	وله
خلق سرگردان همه از قحط آب و دانه اند	هر کرا دیدیم غیر از آسیا در گردش است	وله
وضع زمانه قابل دیدن دوباره نیست	رو پس نکرد هر که ازین کاروان گذشت	وله
سیاه بختی ازان بیشتر نمی باشد	که مجلس دگران روشن از چراغ منست	فرقتی
دیدم که یار میرود و از پیش رقیب	گفتم که عمر می رود و مرگ در قفاست	فریدون
گهی که بر دلت از دیگری غباری هست	مگر بخاطرت آید که خاکساری هست	فسیحی

صائب	از شیر مادر است مرامی حلال تر	زین لقمهٔ غمی که مرا درگلو گرفت
وله	این پریشان سفرانی که درین دایره اند	همه را روی توجه بدر خانهٔ اوست
وله	عمر کوته ترازانست که غم باید خورد	مدت خندهٔ برق گذران اینهمه نیست
وله	ای برق بیروت پارا شمرده بگذار	هر خار این بیابان رزق برهنه پائیست
وله	خاکست جای سفله اگر بر فلك رود	معراج خار تا سر دیوار بیش نیست
وله	ترجمان ناز معشوق و نیاز عاشقی	بادهان بی زبان باهر زبانی آشناست
وله	ازحرف خود بتیغ نگردیم چون قلم	هرچند دل دو نیم شود حرف مایکیست
وله	امتیاز از میان چو بر خیزد	بیضهٔ مور مهرهٔ ما راست
وله	زروزگار جوانی خبرچه می پرسی	چو برق آمد وچون ابر نو بهار گذشت
وله	این جذبهٔ که ازکف مجنون عنان ربود	اول زمام محمل لیلی گسسته است
وله	دست گستاخی من جرأت دیگر دارد	گل ازان شاخ نچینم که نگهبانش نیست
وله	رفتن ازعالم پرشور به از آمدنست	غنچه دلتنك بباغ آمد وخندان برخاست
وله	نسبت دنیا بزندان بس همین کز قید آن	هر که شد آزاد میل بازگردیدن نداشت
وله	درمیند وزکه چون خانه پرازشهد بود	آنزمان وقت جلای وطن زنبور است
وله	نی درین بستان سرا تابرك دارد بی نواست	برك را ازخود بیفشان گرنوامی بایدت
وله	کفارهٔ شراب خوریهای بی حساب	هشیار درمیانهٔ مستان نشستن است
وله	دلیل عزت اهل سخن همین کافیست	که خردهای قلم ریز پا نباید ریخت
وله	آنچه باید کم نمی گردد که در ایام دی	نخلهای برك گردد سایه چون در کار نیست
وله	(نهال قدجوانان عصای پیرانست)	(سخن هست لیکن خریدار نیست) وله
صفی	پی تسلی ماازتو نامه کافی نیست	که شان هجر ترا وصل هم تلافی نیست
ضمیر اصفهانی	مستم وسیری دلم را ازشراب تاب نیست	همچوعکس افتاده ام درجام وجان سیراب نیست
ضیای قزوینی	فغان که مردم وياری درین دیارم نیست	نشان پای کسی برسر مزارم نیست
طالب	نامهٔ هرهوس دریدهٔ ماست	لب هر آرزو گزیدهٔ ماست
وله	کس نیامد بجهان کزغم ابنای جهان	کف زنان رقص کنان تاعدم آباد نرفت
طاهر	دل چوافسرده شدازسینه بدر باید کرد	مرده هرچند عزیزاست نگه نتوان داشت
طبعی	در وادی ما که جز بلا نیست	صد برق حریف یك گیا نیست
	آبی که نصیب عاشقانست	جز دردم خنجر بلا نیست
	بیگانهٔ آنچنان که پیشت	کفری چو نگاه آشنا نیست
	از کثرت کشتگان نازت	درکوی تو هیچ نقش پا نیست
	منمای باقتاب خودرا	کان شوخ نگاه را حیا نیست
	صدگنج گهرفشاند طبعی	شرمندهٔ نیم مرحبا نیست

زسوز عشق تو آنرا که نیم جانی هست	چو شمع تا نفس آخرش زبانی هست	شمیم اصفهانی
از بهر قطع کردن نخل حیات تو	چون ارهٔ دوسر نفس اندر کشاکش است	شوکت
مینای غنچه پر ز شراب تبسم است	امشب کدام غنچه لب از کلستان کذشت	وله
نامرادی زندکی بر خویش آسان کردنست	ترك جمعیت دل خودرا بسامان کردنست	صائب
می فشانم هرچه می کیرم چو ابر نو بهار	با من احسان با تمام خلق احسان کردنست	
اکر نمی طپدم دل ز آرمیدن نیست	که تنکنای جهان جای دل طپیدن نیست	وله
طپیدن دل سیاره می کند فریاد	که این شکسته بناجای آرمیدن نیست	
شب که مجلس بحدیث سر زلف تو کذشت	هر که برخاست زجا سلسله بر پا برخاست	وله
روح سر کشتهٔ مجنون غبار آلود است	کرد بادی که ازین دامن صحرا برخاست	
از نرکس بیمار بود نازکی حسن	معموری آفاق ز دلهای خرابست	وله
این عالم پر شور که آرام ندارد	از دامن صحرای تو یك موج سرابست	
بالای مردم آزاد لاف یکتائیست	اکر بسر و شکستی رسد ز رعنائیست	وله
نغمهٔ شیرین در مذاقم بی شراب تلخ نیست	زاهد خشکیست ساز آنجا که آب تلخ نیست	وله
یوسف از بیمهری اخوان بچاه افتاده است	بی حسد نبود برادر کر پیمبر زاده است	وله
چه سود ازین که کتبخانهٔ جهان از تست	نه علم هرچه عمل میکنی همان از تست	وله
خشتی مرا ز کوی تو در زیر سر بس است	سرمایهٔ فراغت من اینقدر بس است	وله
هستی دنیای فانی انتظار مرد نست	ترك هستی ز انتظار نیستی وارستنست	وله
هشیار زیستن نه ز قانون حکمت است	در کار خانهٔ که نظامش ز غفلت است	وله
ترا ز جان غم مال ای عزیز بیشتر است	علاقهٔ تو بدستار بیشتر ز سر است	وله
باکمال قرب از جانان دل ما غافلست	زنده از دریاست ماهی و ز دریا غافلست	وله
روی هفتاد و دو ملت جز بران درکاه نیست	عالمی سر کشته اند و هیچکس کمراه نیست	وله
می کنند اهل هنر نام بزرکان را بلند	بیستون آوازهٔ کر داشت از فرهاد داشت	وله
سخن تلخ اکر میکذارانی مردی	دعوی حوصله تنها بقدح نوشی نیست	وله
پیش از آنی که بجرم چو منی پردازی	کم از آنم که مرا عذر کنه باید خواست	وله
کرم آنست کز آوازهٔ احسان کذرد	هر که این بادیه را طی نکند حاتم نیست	وله
من آن حریف تنك روزیم که چون مه عید	تمام دور نشاطم بیك پیاله کذشت	وله
دل من و تو زهم صحبتان دیرین اند	مرا بظاهر اکر با تو آشنائی نیست	وله
نیست باز آمدن از فکر خیال تو مرا	با رفیقان موافق سفر دور خوش است	وله
مشت آبی میکند خواب کران را تارمار	قطرهٔ اشکی بی ویرانی عالم بس است	وله
کریهٔ شمع از برای ماتم پروانه نیست	صبح نزدیکست در فکر شب تار خود است	وله

سلطان سلیم اول — شه ممالك دردم بلا پناه منست — غمم كه بحد و پایان بود سپاه منست
وله — شبم زروزن اگر ماه آسمان تابد — چهم زجای تصور کنم که ماه منست
دم از محبت زلفت زدم خطائی شد — ولیك عفو تو افزونتر از کناه منست
وله — دمی کز جور میزد تیر لیلی بردل مجنون — دل دیوانهٔ من آن زمان یارب کجا بوداست
سلیم ازوادی غم کر بتخت شادی افتادی — چه رنجی کز ازل این نوع تقدیر خدا بوداست
وله — نه سایه است که همراه قد یار منست — من از وفا شده ام خاك وآن غبار منست
وله — آنکه در پای غم افتادست دامان منست — وانکه افتاده است بردامن کریبان منست
زخمهای سینه ام از غیر می پوشم بداغ — زانکه آنها یادکار تیغ جانان منست
وله — اگرچه خسته مجنون شحنهٔ دشت بلا بوداست — نه همچون من بعشق ماهرویان مبتلا بوداست
نکه می داشتم ازغم دل خودرا وآگه نی — که من نابود واو خود بادل وجان آشنا بوداست
سلیم — همکه مایهٔ جمعیتم پریشانیست — چوشعله زینت من درلباس عریانیست
وله — بهترین کوهر کنجینهٔ هستی سخن است — کر سخن جان نبود مرده چرا خاموش است
شاپور — طوفان کریهٔ که مرا بی تو هردم است — وصل اربعمر نوح تلافی کند کم است
شانی — اسیر درد ترا رغبت رهائی نیست — شکستهٔ تو مقید بمومیائی نیست
وله — دیکری را در پریشانئ شریك ما مکن — کر مرادت شهرهٔ حسن است یك رسوا بس است
وله — زبسکه دیده بنظارهٔ تو حیران بود — تمام روز وصالم بیك نکاه کذشت
وله — ممدوح اگر بجایزه قارون کند مرا — مرهم بهای زخم زبان حسود نیست
وله — راهیست ره کعبهٔ مقصود که آنجا — جز بر اثر آبلهٔ پا نتوان یافت
شرف الدین علی — ما ئیم کز ازل غم ودزد آشنای ماست — ما از برای محنت ومحنت برای ماست
شرف قزوینی — آمد به پرسش من ودردم فزود ورفت — صبری که من نداشتم آنهم ربود ورفت
آخر شرف براه سکان توجان سپرد — رسم وفا بمردم عالم نمود ورفت
وله — سرکران باغیر و باخود مهربان می خواهمت — پیش ازین با من چنان بودی چنان می خواهمت
شصت کله — آمد شب وازخواب مرا رنج وعذابست — ای ترك بیار آنچه مرا داروی خوابست
من خواب زدیده بمی ناب ربایم — آری عدوی خواب جوانان می نابست
سختم عجب آید که چکونه بردش خواب — آنرا که بکاخ اندر یك شیشه شرابست
وین نیز عجب تر که خورد بادهٔ بی چنك — بی چنك وربابش بمی ناب شتابست
اسبی که صفیرش نزنی می نخورد آب — نی مرد کم ازاسب ونه می کمتر از آبست
مامرد شرابیم وکبابیم وربابیم — خوش آنکه شرابست وکبابست وربابست
شفائی — روزی ازو جواب سلامی شنیده ایم — مردیم وآن غرور همان در دماغ ماست
وله — بدوستی تو خصمند عالمی با من — هزار دشمن ویك دوست مشکل افتاداست

بخت و دولت بکار دانی نیست ... جز بتأیید آسمانی نیست ... سعدی
عذر من برعذار من پیداست ... بعد ازینم چه عذر باید خواست ... وله
چه کند زورمند وارون بخت ... بازوی بخت به که بازوی سخت ... وله
دست بیچاره چون بجان نرسد ... چاره جز پیرهن دریدن نیست ... وله
کرمارا بدست اندر درم نیست ... درم داران عالمرا کرم نیست ... وله
مارا بجهان خوشتر ازین یکدم نیست ... کز نیك و بد اندیشه وازکس غم نیست ... وله
ای آنکه باقبال تودر عالم نیست ... کیرم که غمت نیست غم ماهم نیست ... وله
چنان بروی تو آشفته ام ببوی تومست ... که نیستم خبر ازهرچه در دو عالم هست ... وله
جان وتنم ای دوست فدای دل وجانت ... موئی نفروشم بهمه ملك جهانت ... وله
افسوس بران دیده که روی تو ندیداست ... یا دیده و بعد ازتو بروئی نکریداست ... وله
آخر ای کعبهٔ مقصود کجا افتادی ... که خود ازهیچ طرف حد بیابان تونیست ... وله
کویند بدوری بکن از یار صبوری ... در مهر تفاوت نکند بعد مسافت ... وله
بس کرسنه خفت وکس ندانست که کیست ... بس جان بلب آمد که بروکس نکریست ... وله
شخصی همه شب برسر بیمار کریست ... چون روز شد او بمرد و بیمار بزیست ... وله
ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی ... این ره که تو میروی بترکستانست ... وله
ما از تو بغیر ازتو نداریم تمنا ... حلوا بکسی ده که محبت نچشیداست ... وله
کرمزاتی دارم برخاك درت میرم ... باشد که کذر باشد یکروز برین خاکت ... وله
هرچه رود برسرم چون تو پسندی رواست ... بنده چه دعوی کند حکم خداوندراست ... وله
دل هر که صید کردی نکشد سر ازکمندت ... نه دکر امید دارد که رها شود ز بندت ... وله
همراه اکر شتاب کند همره تونیست ... دل درکسی مبند که دلبسته تونیست ... وله
قارون هلاك شد که چهل خانه کنج داشت ... نوشیروان نمود که نام نکو کذاشت ... وله
مرا بمرك عدو جای شادمانی نیست ... که زندکانی مانیز جاودانی نیست ... وله
زمن مپرس که ازدست اودلت چونست ... ازو بپرس که انکشتها پر از خونست ... وله
قادری برهرچه میخواهی بجز آزار من ... زانکه کرشمشیر برفرقم نهی آزارنیست ... وله
پرتو نیکان نکیرد هرکه بنیادش بداست ... تربیت نااهل راچون کردکان برکنبداست ... وله
بجهان خرم ازانم که جهان خرم ازوست ... عاشقم برهمه عالم که همه عالم ازوست ... وله
توکجانالی ازین خار که در پای تونیست ... یاچه غم داری ازین درد که درجان تونیست ... وله
نانم افزود وآب رویم کاست ... بینوائی به ازمذلت خواست ... وله
چند کریم درفراقت کام ازسر درکذشت ... شد بپایان عمرو پایانی ندارد سرکذشت ... سلمان ساوجی
بیمار غمت را بجز ازصبر دوا نیست ... صبر است دوای من ودردا که مرا نیست ... وله

سعدی سر بسر پرسلطنت بنده فرونیاورد — کر بتوانکری رسد نوبتی از کدائیت

پرده اکر برافکنی وه چه فتنها بود — چون پس پرده میرود این همه دلربائیت

کوشهٔ چشم مرحمت برصف عاشقان فکن — تاشب رهروان شود روز پروشنائیت

وله اتفاقم بسرکوی کسی افتاده است — که درآن کوی چومن کشته بسی افتاداست

خبر ما برسانید بمرغان چمن — که هم آواز شمادر قفسی افتاداست

پای بند تو تحمل چکند کرنکند — آنکبین است که دروی مکسی افتاداست

وله ای یار نازنین که دل اندر هوای تست — جان نیز اکرقبول کنی هم برای تست

کرتاج می نهی غرض مافبول تو — ورتیغ می زنی طلب مارضای تست

وله نه اختیار منست این معاملت لیکن — رضای دوست مقدم براختیار منست

درون خلوت ما غیر درنمی کنجد — بروکه هرچه نه یار منست بار منست

وله این توئی یاسرو بستانی برفتار آمداست — یاملك برصورت انسان بکفتار آمداست

وه که کرمن باز بینم روی یار خویشرا — مردهٔ بینی که درعالم دکر بار آمدست

وله کر برقعی فرونکذاری بدین جمال — درشهر هر که کشته شود درضمان تست

کریك نظر بکوشهٔ چشم عنایتی — باما کنی وکرنکنی حکم ازان تست

وله ازجان برون نیامده جانانت آرزوست — زنار نابریده وایمانت آرزوست

بردرکهی که نوبت اذنی همی زنند — موری نهٔ وملك سلیمانت آرزوست

وله ای پیك پی خجسته که داری نشان دوست — باما مکو بجز سخن داستان دوست

حال ازدهان دوست شنیدن چه خوش بود — یا ازدهان آنکه شنیدازدهان دوست

وله دردیست دردعشق که هیچش طبیب نیست — کردرد مند عشق بنالدغریب نیست

هرکوشراب شوق نخورداست ودرددرد — آنست کزحیات جهانش نصیب نیست

وله چون ملك کدایان بجهان سلطنتی نیست — مجموع ترازملك رضا مملکتی نیست

سنکی وکیاهی که درو خاصیتی هست — از آدمئ به که درو منفعتی نیست

وله صحبت یارعزیز حاصل دوربقاست — یکدمه دیداردوست هردوجهانش بهاست

برق یمانی بجست باد بهاری بخاست — طاقت مجنون نماند خیمهٔ لیلی کجاست

وله آنراکه جای نیست همه شهرجای اوست — درویشرا کجاکه شب آمدسرای اوست

بی خانمان که هیچ ندارد بجز خدای — اوراکدا مکوی که سلطان کدای اوست

وله نمی دانم حدیث نامه چونست — همی بینم که عنوانش بخونست

وله کرآب چاه نصرانی نه پاکست — جهود مرده می شویم چه باکست

وله راستی موجب رضای خداست — کس ندیدم که کم شد ازره راست

وله مسکین خرا کرچه بی تمیز است — چون بارکشد همین عزیز است

وله هرکه درسایهٔ عنایت اوست — کنهش طاعتست دشمن دوست

همنشینم بخیال تو وآسوده دلم	کین وصالیست از پی غم هجرانی نیست	ذوقی
یاد ایامی که بهر خاطر من با رقیب	بود اوراسر گرانیها که اکنون بامنست	وله
چه آفتی تو ندانم که درجهان امروز	محبت تو دو کس باهم آشنا نگذاشت	وله
یك چند چوگل نامزدم بود درین باغ	چیدند مرا غنچه وآنهم زمیان رفت	راضی
همیشه بر لب فواره این سخن جاریست	که اوج منصب دنیای دون نگونساریست	وله
بجرم عشق توام میکشند وغوغائیست	تونیز بالب بام آکه خوش تماشائیست	رحیمی
پیریم وحرف عشق زمابس غنیمت است	ازشاخ کهنه میوهٔ نورس غنیمت است	میرزارستم
مهمان یك دو روزهٔ این بزم غربتیم	غافل مشو که صحبت مابس غنیمت است	
دل بدمکن که عمر نپاید به هیچکس	کین یك نفس که خوش گذرد بس غنیمت است	
رفتم واندوه هجران ترا بردم بخاك	تابه بینم بیتوحال خفتگان خاك چیست	رشکی
درستم قوت نمی خواهد سرشت بدنها	پشه هم درحد ذاتش خودکم ازنمرود نیست	آقا رضا
عمراگرخوش گذرد زندگی خضر کم است	ور بتلخی گذرد نیم نفس بسیار است	رفیع حسن بك
گویم آیین وفا ومهر در عالم کمست	بازمی گویم که شاید بوده باشد عالمست	رکن الدین سمنانی
زقامت تو بعالم قیامتی برخاست	قیامتست قدت گر بود قیامت راست	روحی
هرکجا باشد دلش زاندیشهٔ ما جمع باد	آنکه مارا درفراق خودپریشان کردورفت	زکی همدانی
چاره جوئی کرد برمن کار را دشوار تر	خواستم خاری زپابیرون کنم سوزن شکست	زین العابدین
گروعده دوزخ است واگرخلد شادباش	بیرون نمی برند ترا از دیار دوست	زینت
همچو دور افتادهٔ کاخر بیارخود رسد	دست تادر گردن من کردتیغش خون گریست	سرمد
بر بلندان سخن بسوی خود است	تف بروی فلك بروی خود است	سرور
این باد بهار بوستانست	یابوی وصال دوستانست	سعدی
ای مرغ بدام دل گرفتار	باز آی که وقت آشیانست	
گوشم هر روز از انتظارت	بر راه و نظر در آستانست	
با این همه دشمنی که کردی	باز آی که دوستی همانست	
گر جان طلبی فدای جانت	سهلست جواب امتحانت	وله
سوگند بجانت ار فروشم	یکموی بهر که در جهانت	
با آنکه تو مهر کس نداری	کس نیست که نیست مهربانت	
بس فتنه که از زمین بخیزد	از روی چو ماه آسمانت	
بی یاد تو نیستم زمانی	تا یاد کنم دگر زمانت	
صبحدمی که برکنم دیده بروشنائیت	بردر بندگی زنم حلقهٔ آشنائیت	وله

خسرو دهلوی	آب حیات من که نم ازمن دریغ داشت	خاك رهش شدم قدم ازمن دریغ داشت
	من درسر قلم زدم آتش زسوز دل	اودودهٔ سر قلم ازمن دریغ داشت
	بر دیگران نوشت بسی نامهٔ وفا	درحاشیه سلام هم ازمن دریغ داشت
وله	بازشب آمد وخواب ازسر ما بیرون رفت	تا شبم چون گذرد روز ندانم چون رفت
	سر ببالین ننهادم بفراق تو شبی	که نه تاروز ببالین زدو چشم خون رفت
	دوخداوند بیك خانه موافق نبود	تو درون آمدیم درد دل وجان بیرون رفت
وله	خوش خلعتیست جسم دریغ استوار نیست	خوش حالتیست عمر ولی پایدار نیست
	خوش منزلیست عرصهٔ روی زمین دریغ	کانجا مجال عیش ومقام قرار نیست
	هرچند بهترین صور شکل آدمیست	لیکن همیشه سروقد وگلعذار نیست
	مردی که درشمار بود این زمان کجاست	کورا ازین زمانه غم بی شمار نیست
وله	خم تهی گشت وهنوزم جان زمی سیراب نیست	آخر ای دل خون خود خور گر شراب ناب نیست
	گر وصال یار نبود باخیالش هم خوشم	خانهٔ درویش را شمعی به ازمهتاب نیست
وله	عشق خصم من بس است ای چرخ تو زحمت مکش	هر کجا جلاد باشد حاجت قصاب نیست
وله	گفته بودی خسروا در خواب رخ بنمایمت	این سخن بیگانه را گو آشنا را خواب نیست
	ای آرزوی دیده دلم در هوای تست	جانم اسیر سلسلهٔ مشکسای تست
وله	ماجان فدای خنجر تسلیم کرده ایم	خواهی بدار خواه بکش رای رای تست
وله	سواد چشم مرا بی تو روشنائی نیست	زخود جدا شدم وازتوام جدائی نیست
وله	ساقیا می ده که امروزم سر دیوانگیست	دور برگردان که عمر کم از تهی پیمانگیست
وله	شد زلف را نصیب که بوسید پای تو	عمر دراز بهر چنین روزها خوشست
وله	چون رشته گسیخت میتوان بست	اما گرهیش درمیان هست
خواجو	نفس رسید باخر هوس نماند جز این	که بشنوم ز تو کاین مردن از برای منست
	پیش صاحب نظران ملك سلیمان باداست	بلکه آنست سلیمان که زملك آزاداست
	دل بدین پیره زن عشوه گر دهر مبند	نوعروسیست که درعقد بسی داماداست
	آنکه شداد در ایوان ززافکندی خشت	خشت ایوان شه اکنون زسر شداداست
	خاك بغداد بمرگ خلفا می گرید	ورنه این شط روان چیست که در بغداداست
	ور پراز لالهٔ سیراب بود دامن کوه	مروای خواجه که آن خون دل فرهاداست
	همچو نرگس بگشا چشم و ببین در دل خاك	چند روئی چو گل وقامت چون شمشاداست
	حاصلی نیست بجز غم زجهان خواجو را	شادی جان کسی کوزجهان آزاداست
وله	کس نیست که دردل غم عشق تو ندارد	کانرا که غم عشق کسی نیست کسی نیست
ذوقی	مکن تغافل ازین بیشتر که من ترسم	کمان برند که این بنده بی خداونداست

جان فدای نظرت باد که در باغ نظر	چمن آرای جهان خوشتر ازین غنچه نبست	حافظ
من همان دم که وضو ساختم از چشمهٔ عشق	چار تکبیر زدم یکسره بر هرچه که هست	
یارب این شمع دلفروز ز کاشانهٔ کیست	جان ما سوخت بپرسید که جانانهٔ کیست	وله
گل در بر و می بر کف و معشوق بکام است	سلطان جهانم بچنین روز غلام است	وله
ذکر به مردم چشمم نشسته در خونست	ببین که در طلبت حال مردما چونست	وله
حسنت باتفاق ملاحت جهان گرفت	آری باتفاق جهان می توان گرفت	وله
کنون که می دمد از بوستان نسیم بهشت	من و شراب فرحبخش و یار حورسرشت	وله
اگر بزلف دراز تو دست ما نرسد	گناه بخت پریشان و دست کوته ماست	وله
ازین رباط دودر چون ضرورتست رحیل	رواق و طاق معیشت چه سربلند و چه پست	وله
مزن زچون وچرا دم که بندهٔ مقبل	قبول کرد بجان هر سخن که سلطان گفت	
روز اول که سر زلف تو دیدم گفتم	که پریشانی این سلسله را آخر نیست	
هر که که دل بعشق دهی خوش دمی بود	در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست	
درین چمن گل بیخار کس نچید آری	چراغ مصطفوی باشرار بولهبیست	
عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد	خمیر مایهٔ دکان شیشه گر سنگ است	
چون ننالم که درین سینه دل زاری هست	راحتی نیست در آن خانه که بیماری هست	حالی
دلم از سینه به تنگ است الهی برهان	هر کجا در قفس مرغ گرفتاری هست	حالتی طهرانی
بهر روز جدائی وعده ها کردی و می ترسم	که آنرا برده باشد امتداد هجر از یادت	وله
غمگین نمی شوم ز وفای تو با رقیب	از بسکه بروفای توام اعتماد نیست	میرحزینی
جان پیوسته بحق را خطر از دشمن نیست	هیچ حرزی چو دل خود بخدا بستن نیست	حسرت
بروی لاله و گل خواستم که می نوشم	ز شیشه تا بقدح ریختم بهار گذشت	حسن خان
ای که می بینی خموشم در وداع دوستان	گر زبان شرم داری هر نگاهم ناله ایست	وله
تشنهٔ دیدار یارم چند گوئی از بهشت	هر چه شیرین جوی شد با جوی شیرین کار نیست	حسن دهلوی
در گور برم از شب گیسوی تو موئی	تا سایه کند بر سر من روز قیامت	وله
گل برگ نریزد چو تو آئی بتماشا	بیمار نمیرد چو تو آئی بعیادت	وله
بجرم آنکه نمردم ز ذوق روز وصال	فراق آنچه بمن می کند سزای منست	میرحضوری
دوش در مجلس حدیث آن لب میگون گذشت	من ز خود رفتم ندانستم که صحبت چون گذشت	حقیری تبریزی
درین عهد از وفا بوئی نماند است	بعالم آشنا روئی نماند است	خاقانی
فلک جائی بموی آویخت جانم	کز انجا تا اجل موئی نماند است	
انصاف در جبلت آدم نیامد است	راحت نصیب گوهر آدم نیامد است	وله
عیسی دم است یار دم از من دریغ داشت	بیمار اوشدم قدم از من دریغ داشت	وله

حافظ

دولت آنست که بی خون دل آید بکنار — ورنه باسعی وعمل باغ جنان این همه نیست
پنج روزی که دز ین مرحله مهلت داری — خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست

وله

خلوت کزیده را بتماشا چه حاجتست — چون کوی دوست هست بصحرا چه حاجتست
جانا بحاجتی که تراهست باخدای — کاخر دمی بپرس که مارا چه حاجتست
ارباب حاجتیم وزبان سؤال نیست — درحضرت کریم تمنا چه حاجتست
جام جهانماست ضمیر منیر دوست — اظهار احتیاج خود انجا چه حاجتست
ای پادشاه حسن خدارا بسوختیم — آخر سؤال کن که کدارا چه حاجتست

وله

خوشتر زعیش وصحبت وباد بهار چیست — ساقی کجاست کوسبب انتظار چیست
هروقت خوش که دست دهد مغتنم شمار — کس را وقوف نیست که انجام کار چیست
پیوند عمر بسته بموئیست هوشدار — غمخوار خویش باش غم روزکار چیست
سهو وخطای بنده چو کیرند اعتبار — معنی عفو ومرحمت کردکار چیست

وله

آن سیه چرده که شیرینی عالم باا وست — چشم میکون لب خندان دل خرم باا وست
کرچه شیرین دهنان پادشهانند ولی — اوسلیمان زمانست که خاتم باا وست
خال مشکین که بران عارض کندم کونست — سرآن دانه که شدرهزن آدم باا وست

وله

بندهٔ پیر خراباتم که لطفش دایمست — ورنه لطف شیخ وزاهد کاه هست وکاه نیست
هرکه خواهد کو بیاوهرکه خواهد کو بکو — کبرو ناز حاجب ودربان این درکاه نیست
هرچه هست ازقامت ناساز بی اندام ماست — ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست

وله

غلام همت آنمکه زیر چرخ کبود — زهرچه رنك تعلق پذیرد آزاداست
نشان عهد وفانیست درتبسم کل — بنال بلبل مسکین که جای فریاد است
کدای کوی تواز هشت خلد مستغنیست — اسیربند تو ازهردو عالم آزاداست

وله

جز آستان توام درجهان پناهی نیست — سرمرا بجز این درحواله کاهی نیست
مباش در پی آزار وهرچه خواهی کن — که درشریعت ما غیرازین کناهی نیست

وله

بنال بلبل اکر بامنت سریارست — که مادوعاشق زاریم وکار مازاریست
سحر کرشمهٔ وصلش بخواب می دیدم — زهی مراتب خوابی که به زبیداریست

وله

زوان منظر چشم من آشیانهٔ تست — کرم نماوقدم نه که خانه خانهٔ تست
بتن مقصرم از دولت ملازمتت — ولی خلاصهٔ جان خاك آستانهٔ تست

وله

یارب سببی سازکه یارم بسلامت — بازآید وبرهاندم ازچنك ملامت
امروزکه دردست توام مرحمتی کن — فرداچوشوم خاك چه سوداشك ندامت

وله

دارم امید عاطفتی ازجناب دوست — کردم جنایتی وامیدم بعفو اوست
عمریست تازلف توبوئی شنیده ام — زان بوی درمشام دل من هنوز بوست

جامی
هزارقافله بیدر پی است در ره عشق — عجیب‌تر که پی یك رونده پیدا نیست

وله
لاله بین در بیستون چون غرق خون افتاده است — کوئی از کان آتشین لعلی برون افتاده است
نی غلط کردم که ازسوز درون کوهکن — شعله در دامان کوه بیستون افتاده است

وله
بیا که دل زغمت خون و دیده پرخون است — ببین ز دیدهٔ پرخون که حال دل چون است

جسمی
نبود عاشق لیلی بغیر یك مجنون — ترا بهر سر موئی هزار مجنون است

مولانا جلا ل ال
رومی
زیستنم با تو میسر مباد — بی تو اگر زیستنم آرزوست
جگر شکافد و دل کاهد و زبان سوزد — نعوذ بالله ازان می که در ایاغ منست
بنمای رخ که باغ گلستانم آرزوست — بگشای لب که غنچهٔ خندانم آرزوست
دستی بجام باده و دستی بزلف یار — رقصی چنان میانهٔ میدانم آرزوست
دی شیخ باچراغ بگردید دور شهر — کز دیو و دد ملالم و انسانم آرزوست

وله
چه گوهری تو که کس را بکف بهای تو نیست — جهان چه دارد در کف که آن عطای تو نیست

وله
نثار خاك توخواهم بهردمی دل وجان — که خاك بر سر جانی که خاکپای تو نیست
اندرا عیش بی تو سامان نیست — کیست کو بندهٔ تو از جان نیست
ای تو در جان چو جان مادر تن — سخت پنهان ولیك پنهان نیست
دست بر هر کجا نهی جان است — دست برجان نهادن آسان نیست

وله
بعد از وفات تربت ما در زمین مجو — در سینه های مردم عارف مزار ماست

(گره در ابروی لیلی هلاك مجنون است)

جلال دوانی
درد خمار دارم و درمان من میست — می ده که می ز بهر مداوا حرام نیست

جلال بن عضد
کسی که دل بنهاد ازجفای دهر برست — که هر که بندهٔ تست ازدوعالم آزاد است

شهرزاده جم
دریغ درهوس این عمر بیوفا بگذشت — مگر که باد هوا بود درهوا بگذشت
چو برف بر سر کوهی نشسته موی بسر — بسر گذشت نظر کن ز سر چها بگذشت
غلام همت آنم درین جهان که نکرد — نظر بخانهٔ گیتی وزین سرا بگذشت
هواو بوالهوسی تابکی بگوای جم — رسید مدت پیری دم صبا بگذشت

وله
بجانی ای که رؤیت همچو ماهست — فدای خاك پایت هرچه ماهست
نو رفتی آمدم من بر هلاکم — بیا ای دوست ورنه رفتم ازدست
تو سرور استی رستی ز آسیب — هر آنکو راست باشد از بدی رست

حاجی میرزا اغا
نهفته سوی خودم خواند و پاسبان نگذاشت — بهر آمده بود آن مه آسمان نگذاشت

حافظ
حاصل کار که کون ومکان این همه نیست — باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
ازدل وجان شرف صحبت جانان غرض است — همه آنست وگرنه دل وجان این همه نیست

...ی اصفهانی
زکشتنم خبری نیست این قدر دانم / که تخته پارهٔ چندی بساحل افتاداست

اقدسی
بازم از غصه بدل عقدهٔ مشکل بشکست / جوش زد گریه مگر آبله در دل بشکست
نخلها گشت گر و غنچهٔ حسرت بشکفت / استخوانهای شهید تو که در دل بشکست
شور برخاست مگر کعبهٔ مقصود نمود / نور زد شعله مگر دامن محمل بشکست
اقدسی نالهٔ خونین بدلت گشت گره / درکاوی تو مگر خنجر قاتل بشکست

اکبرشاه
شبنم مگو که بر ورق گل فتاده است / کان قطرها زدیدهٔ بلبل فتاده است

اهلی شیرازی
باورم ناید که شد در پوست مجنون سوی دوست / عاشق اندر پوست کی گنجد چو بیند روی دوست

وله
زلف تو خواستم که بگیرم دلم ربود / آنم بدست نامد واینم زدست رفت

وله
حدیث شوق همین بسکه سوختم بی تو / سخن یکیست دگرها عبارت آرائیست

آهی
فسانه ام بتو معلوم چون شود که ترا / هنوز حرفی ازان ناشنیده خواب گرفت

ایمن
مائیم گر ازل غم و درد آشنای ماست / ما از برای محنت و محنت برای ماست

باقر
بی تو شب ماه تیره روزان / چون چشم سفید گشته تار است

بنائی
ازخوردن می منع کنندم که حرامست / چیزی درین شهر حلالست کدامست

بیخود
گویند زمین بر سر گاوست بلی / گاو است کسی که بار دنیا برداشت

بیدل
التفات بی غرض سررشتهٔ تسخیر ماست / صید ما خواهی برون از دام باید دانه ریخت

وله
تنم زقید لباس تکلف آزاد است / برهنگی به تنم خلعت خدا داداست

تأثیر
گفتم انیس غیر مشو دور عرق شوی / جانا مراد ازین سخنم آبروی تست

تاج الدین شنوی
اگر تنست بجز خستهٔ هوای تونیست / اگر دلست بجز تشنهٔ بلای تونیست
زفرق تا بقدم ذرهٔ نمی بینم / که آن ازان تو یا دوست یا برای تونیست

تسلیمی
گویند بهاری شد و گل آمد و بی رفت / ما بی تو ندانیم که کی آمد و کی رفت

تنها
برسینه زدم چاک که دل تنگ نباشم / فریاد که از بهر من آن هم قفسی شد

جامی
نه چنان گرفت خانه بدل من آرزویت / که دگر بخانه رفتن کنم آرزو زکویت
بهوای رنگ و بویت چه روم بطرف بستان / نه شکوفه راست رنگت نه بنفشه راست بویت
زغمت شدم خیالی و بدین خیال شادم / که خیال وار گاهی گذرم نهفته سویت
زغزل سرائی خود نبود مراد جامی / بجز این که روزگارش گذرد بگفت و گویت
ببزم زنده دلان ذکر دی و فردائیست / صفای وقت تو جز بادهٔ مصفای نیست

وله
عجب بروی تو مستغرقم نمیدانم / که غیر تو بجهان هست دیگری یا نیست
جهان فروع و تو اصلی اگر بچشم یقین / نظر کنم همه اصل است فرع اصلا نیست
چو موج هر که بدریا فرو رود داند / که موج اگر چه نه دریاست غیر دریا نیست

کرشمه کار افکن من دام بصحرا فکنند	ماهیانرا نتوان داشت بزنجیر در آب	منصف
اهل دنیارا زغفلت زنده می پنداشتم	خفته دایم مردکارا زنده می بیند بخواب	ناصرعلی
شد چو مهمان من آن شمع دلفروز امشب	کاش تاروز قیامت نشود روز امشب	بابانصیبی
در طبع دوستان زحسد راستی نماند	انصاف اکر طلب کنی ازدشمنان طلب	نظیری
مژکان تو در وصف شده و سجده میکنند	صفی بسته نو صف دیکر بر آفتاب	نورس افندی
درد بیماری واندوه غریبی مشکل است	وای مسکینی که هم بیمار باشد هم غریب	هلالی
خرد رامی بندد چشم را خواب	کنه را عفو شوید جامه را آب	لا
نمایند هر شب خرانرا بخواب	که بالا نکرانرا ببرد است آب	لا
شبان چون شود خراب از بادهٔ ناب	رمه در معدهٔ کرکان کند خواب	لا
ای کل بقدر یك دو تبسم بباغ باش	پرواز کرده میرسد از شوق عندلیب	لا
آفتاب ازخاك بردارد بلطف اردره را	هیچ نقصانی نباشد جز کمال آفتاب	لا
آفتاب اندر بدخشان لعل سازد سنك را	جز بخاموشی چه کوید سنك شکر آفتاب	لا
همه دعای تو کویم بوقت بیداری	همه خیال تو بینم چو باشم اندر خواب	لا
خنده می بینی ولی از کریهٔ دل غافلی	خانهٔ ما اندرون ابراست و بیرون آفتاب	لا
پادشاهی نزد اهل معرفت آزادکیست	هرکه بند آرزو بکشاد از دل پادشاست	ابن یمین
جستن کوکرد سرخت عمر ضایع کردنست	روی برخاك سیه آور که یکسر کیمیاست	
بیکانه را برسم تکلف کنند دوست	جائی که دوستی است تکلف چه حاجت است	وله
که براحوال زار من نکریست	که براحوال زار من نکریست	ابوالفرج
در ایام غمت بی غم تنی نیست	زخون دیده خالی دامنی نیست	وله
زشور بلبلانم کشت معلوم	که کل چیدن کم ازخون کردنی نیست	
دلم را در خم زلفت مکانست	پریشانیٔ حال زلف ازانست	وله
کر بزد مرغ هر جا دام بینند	من آن مرغم که دامم آشیانست	
هر کجا شیرین بعزم سیر درهامون کذشت	اشك کرم کوهکن صد کام ازکلکون کذشت	
دانهٔ سیاره اش شکل شرر دارد مکر	برق آه بیدلی برخرمن کردون کذشت	وله
نه کرد باد نمایان بکرد هامونست	بخاك بادیه آلوده روح مجنونست	وله
در روزکار هرکه عزیز است خوار تست	این رسم تازه ایست که در روزکار تست	وله
شادم بغم تو کرچه شادی	در مذهب عاشقان حرام است	اثیرالدین اخسیکتی
یارما کرآستین افشان درآید درسماع	کس نبیند خرقه پوشی باکریبان درست	آذری
زهجر تلختر آبی نداشت جام سپهر	وکرنه دست قضا برکلوی ما می ریخت	ارشد کازرونی
زبخت دردمی ومحتسب زدیر کذشت	رسیده بود بلائی ولی بخیر کذشت	آصفی
کام خسرو از لب شیرین شورانکیز یافت	کوه را فرهاد کند ولعل را پرویز یافت	وله

لا	بخط امیدها دارد دل بی طاقت عاشق	که وقت شام صبح عید باشد روزه دارانرا	
لا	بهرچه هست ضروریست داده آندانرا	بس است آب دهن آسیای دندانرا	
لا	(سخن کزروی درد آید کند تأثیر دلهارا)	(ظرفه شاگردی که درسی میدهد استادرا)	لا
لا	(بردستهٔ گل نیز ببندند گیارا)	(آمد بهار خرم ونامد نکار ما)	لا
لا	(سك دشمنست برسر روزی گدایرا)	(مشکن مرا که میکشی بال خویش را)	لا
اهلی شیرازی	یامن ناصبور را زدخود ازوفا طلب	یاتو که پاك دامنی صبرمن ازخدا طلب	
میرحسن ایجاد	حرف سنگینی هجران توانشا کردم	سطر درصفحه فرو رفت چوزنجیر درآب	
حافظ	خفته برسنجاب شاهی نازنینی راچه غم	گرزخار وخاره سازد بستر وبالین غریب	
راغب پاشا	بازتیغ ماکند خون گریه آخر برسرش	باکسی هرگز مبادا انتقام مانصیب	
	کی زامید وصالش دست بردارم بمرگ	گرنمی باشد درانجا میشود انجانصیب	
اقارضا	درتنور و آسیائیست ازحکمت دوباب	کانچه رزق ماست نه آتش خورد آرانه آب	
رفیق اصفهانی	اهل وطن تمام بهم یار ومن غریب	چون من کسی ندیده کسی دروطن غریب	
وله	زدیروزم بترامروز وازدیشب بترامشب	چه خواهم کرد فردا گرنمانم تاسحر امشب	
سلمان	ازلب لعل توام کار بکامست امشب	دولتم بنده واقبال غلامست امشب	
	آسمان کوبنشان مشعلهٔ ماه تمام	که زمین رامه روی توتمامست امشب	
	باده دردین من امروز حلالست ای دوست	خواب درچشم من ای یار حرامست امشب	
سلطان سلیم اول	فکرمی کردم شبی کازماه رابینم بخواب	من درین بودم که شدناگه طلوع آفتاب	
وله	بوسه جستم گزیدی ای جان لب	یعنی ازبی نشان نشان مطلب	
وله	دید چشم تومرا خسته شدازدیدن من	وه که بیمار شداز دیدن بیمار طبیب	
وله	صدملامت میکشد دربند زلف اودلم	وای برشخصی که هم مظلوم باشد هم غریب	
شاپور	نخواهد روزشد تانیم جانی درتنست امشب	بفردای قیامت کوبیا آبستنست امشب	
صائب	معیار دوستان دغل روز حاجت است	قرضی برسم تجربه ازدوستان طلب	
وله	بااحتیاط زدست خضر پیاله مگیر	مباد آب حیاتت دهد بجای شراب	
وله	سربسر چشم شودهر که زخودپوشدچشم	کور رانیست تمنای عصائی درخواب	
وله	درمیان اهل دنیا مردم دانا غریب	همچوانگشت شهادت درکف ترساغریب	
طالب	نمی شدسیرچشمش ازشکر خواب	مگر دیدار خودمی دیددرخواب	
باباغفانی	وصالم هست امارخصت بوس وکنارم نی	گلم درخوابگاه وخار درپیراهنست امشب	
قطران	کسی که خستهٔ تیغ توگشت به نشود	اگر خضر بودش خادم ومسیح طبیب	
کانی	درزیر فلك نشاط ماچیست	رقص بره ودکان قصاب	

(کر)

نه شکوفهٔ نه برکی نه ثمر نه سایه دارم همه حیرتم که دهقان بچه کار کشت مارا لا
خم زمانه تهی شد زمی پرستی ما کفاف کی دهد این باده‌ها بمستی ما لا
نه چو فرهاد بود کوهکنی پیشهٔ ما سنك ماسینهٔ ما ناخن ماتیشهٔ ما لا
بهر یك جرعهٔ می منت ساقی نکشیم اشك ما بادهٔ ما دیدهٔ ماشیشهٔ ما لا
عشق شیر یست قوی پنجه و میکو بدفاش هر که از جان کذرد بکذرد از بیشهٔ ما لا
نعمت دیده نخواهم که بماند پس ازین ماند چون دیده ازان نعمت دیدار جدا لا
کجاست جاذبهٔ طالع سلیمانی که آورد بسرای من آن پری رورا لا
مرادی بدکذشت ازچرخ وامروز زدی بد ترکذشت ایوای فردا لا
فلك را دشمنی باما بجانست مکر بازهره بکرفتست مارا لا
بمحشر دامن آن طفل را کیرم مکر ایزد بدامن پاکیش بخشد من آلوده داما نرا لا
بهار عمر ملاقات دوستدارانست چه حظ برد خضر ازعمر جاودان تنها لا
اشکر ضعیف و معرکه پر دشمن است ایك داریم دل قوی که توئی پادشاه ما لا
نباشد دردل مرغ قفس جز فکر ازادی کجا اندیشهٔ آب و غم نانست دلهارا لا
بسکه غواصی دریای تفکر کردیم سر نهان شد چو کهر درصدف زانوها لا
بما جز عشق بدخوبان نیاموخت خدا نیکی دهاد استاد مارا لا
مردم بشهر خویش ندارد خطر بسی کوهر بکان خویش ندارد بسی بها لا
چه پرسی ازدل مجروح وحال بدترما زخاکپای تو دوریم خاك برسر ما لا
کی توان کردن جدا رنك محبت از دلم ساغرم کر بشکند چون کل نریزم باده را لا
رونق دهد بمردم بیغز روزکار دریا بروی آب برآرد حباب را لا
براه عشق قدم چون پانهی مجرد شو برهنکی بود اسباب ره شناور را لا
هم از کمال بود کسرشان اهل هنر کرانی ثمر من شکست شاخ مرا لا
کامجو یانرا زناکامی کشیدن چاره نیست برزمستان صبر باید طالب نوروز را لا
عنقا شکار کس نشود دام باز چین کانجا همیشه باد بدست است دام را لا
مارابه نیاز آرد واورا بسر ناز هر موج برنك دکراست آب عنب را لا
اکر دیدار نمائی وجنت را بیارائی برای هیمهٔ دوزخ کشند از روضه طوبی را لا
درکلستان محبت عاقبت چون فاخته برسر سروی نهادم خانمان خویشرا لا
تا نخوت سعادت بیرون رود زمغزش باسك شریك روزی کردند ازان همارا لا
نه آسانست برکردن کرفتن کارعالم را سلیمان باردیکر چون کرفت ازدیو خاتم را لا

نفعی	سیمرغ فلك بال فرومی هلد ازبیم	آن دم که بپرواز درآید مکس ما
	ماغرقهٔ کرداب فنائیم وبکردد	بیهوده بکرد سرما خار وخس ما
	نفعی مکش ازکوشهٔ دامان خدادست	جزلطف خدادر دوجهان نیست کس ما
نورس افندی	شیرین که بود خاطر اومائل خسرو	فرهاد چه حاصل کند از کوهکنیها
فرعی اصفهانی	خجل ازروی شفاخانهٔ امید شدم	بسکه رفتم بعلاج دل صد چاك انجا
نیکی اصفهانی	خوش آن زمان که بامید دستکیر بها	بپایش افتم وسازم بهانه پیریها
واثق نیشابوری	کر بدم دست بد امان نکویان زده‌ام	بهرخاری نتوان سوخت کلستانی را
واصل	جاهل بخموشی مکر ازعیب برآید	جز بستن لب نیست دوا بوی دهن را
واعظ	رسد بر اهل ایمان بیشتر آزار از دنیا	کزندی نیست ازدندان جزانکشت شهادت را
وله	بسکه حرف حق کسی در دهر نتواند شنید	کیردوال دراذان کمتر مؤذن کوش را
خواجه وجدی	ترا خواهم نخواهم رحمت کرامتحان خواهی	در رحمت بروبم بند ودرهای بلا بکشا
وحیدطاهر	چنان کز سنك وآهن آتش سوزان شود پیدا	زنی کر هردوعالم رابهم جانان شود پیدا
وله	نیست ازراحت نصیبی مردم هشیار را	خواب آسایش نباشد دیدهٔ بیدار را
وله	اشك ریای زاهدان ریخت بخانهٔ خدا	قحبه بمسجد افکند طفل حرامزاده را
وله	برتواضعهای دشمن تکیه کردن ابلهیست	پای بوس سیل ازپا افکند دیوار را
وله	همچو شاخی که شکستن بود از بر ثمری	دشمن خانکی همچو هنرنیست مرا
وله	دریا همکی درکرهٔ قطره نهان است	خودرا چوشناسی بشناسی همه کس را
وله	ازمرك خود فقیر نناله چو اغنیا	آواز نیست رفتن پای برهنه را
وله	نمی رنجم اکر ازخاطر یاران فراموشم	که خود کم کرده‌ام ازبیشعوری راه دلهارا
وله	زبان جاهلان ازلب کشودن بسته تر کردد	صباح عید دامادی شب مرك است عنین را
وله	خدمت دونان کند اشراف درآغاز کار	دست باشد خادم پا طفل نورفتار را
وله	بمردم تاکه دولت یار باشد عیب ننماید	نبیند هیچکس درآسمان ازمرغ لنکی را
وله	خردی کزین که خرد زآفت مسلم است	کشتی چوبشکند چه زبان تخته پاره را
وله	کسی که بوی حقیقت شنیده می داند	که ازکلاب سرشتند خاك بلبل را
هاشمی بخاری	نیاز سرمه مکش چشم بی ترحم را	نشسته کیر بخاك سیاه مردم را
هلالی	ازان تنهائی وملك غریبی شدهوس مارا	که روزی چند نشناسیم ماکس راو کس مارا
وله	پیش تو دعا کفتم ودشنام شنیدم	هرکزاثری بهتر ازین نیست دعا را
یغما	چارهٔ تیره شب هجر دعای سحراست	دانم اما که سحر نیست شب هجرانرا
وله	زالتزام عقل شد دیوانکی حاصل مرا	بعد ازین دیوانه خوان بینی اکر عاقل مرا
لا	نه هوای باغ سازد نه کنار کشت مارا	توبهر کجا که باشی بود آن بهشت مارا

کلیم الفت بخار این چمن بهتر زکل باشد ... که دامنگیر بش دارد نشان مهربانی را — وله
سخت کیری با کرفتاران ندارد عاقبت ... نیست اززندان خلاصی زین سبب زنجیررا — وله
نباشد نیك باطن درپی آرایش ظاهر ... بنقاش احتیاجی نیست دیوار کلستانرا — وله
منع کمال ازعاشق جان برادرتابکی ... پند پدر مانع نشد رسوای مادرزاد را — کمال خجندی
اکر بباغ دهم زلف عنبر آسارا ... بدام زلف کشم آهوان صحرا را — کوهر بیکم
کذار من بکلیسا اکر فتد روزی ... بدین خویش کشم دختران ترسارا — آذربایجانی
بیك نکاه دوصد مرده می کنم زنده ... خبر دهید زاعجاز من مسیحا را
بلاست زلف توکس دربلا مباد آنجا ... بغیرمن دکری مبتلا مباد آنجا — اسانی شیرازی
دیده از آتش دل غرقهٔ آبست مرا ... کاراین چشمه زسرچشمه خرابست مرا — محیی سلطان س
جان من بستان وجانی ده مرا ازبوسهٔ ... تا دهم باز از برای بوسهٔ دیکر ترا — مختاری غزنو
صد مراتب به زذکر سبحهٔ اهل ریاست ... دانه کردن ازبرای میکشان انکوررا — مخلص
چون کرفتی بیت شاعر درعطا سستی مکن ... تاکسی مضطر نباشد کی فروشد خانه را — وله
خانهٔ ظالم چوویران شدچراغان می شود ... شمع میسازد مردم خانهٔ زنبور را — وله
در جهان ازراستی نبود بزرکانرا کریز ... دستکیری ازعصا بهتر نباشد پیررا — وله
کشتیم پیر وکشت جوان ترامید ما ... شرم ای دل سیاه زموی سفید ما — مسیح کاشانی
خدارا بهرحرفی آن دولعل دلکشا بکشا ... اکر از بهرما نکشائی از بهرخدا بکشا — مشتاق اصفها
نخواهم رفت جائی مرغ دست آموزصیادم ... تو روزی از برای امتحان بندم زپا بکشا
بکویش رفتم وخاری بپای من شکست آنجا ... بحمدالله که تقریبی شدازبهرنشست آنجا — مشفق بخاری
بیچاره ترزماست برو رحم واجب است ... هرکس که کوید ازخوشی روز کار ما — نادم
زآب آموختم در دهر رسم آشنائی را ... که درهر رنك شامل میشود بنکر صفائی را — نجیب
بکوی او چورسی پامنه بخاك آنجا ... که خاك ره شده بسیار جان پاك آنجا — ندائی
کرفلك بامن هم آغوشش نماید دورنیست ... باغبان رچوب بندد کابن نوخیز را — میرزا نظام
کسی بکعبهٔ مقصود دیده بکشاید ... که میل سرمه کند خار این بیابانرا — نظم جوهری
کردم زشکوه منع دل زار خویشرا ... انداختم بروزجزا کار خویشرا — نظیری
جرم منست پیش توکر قدرمن کم است ... خود کرده ام پسند خریدار خویشرا
درس ادیب اکر بود زمزمهٔ محبتی ... جمعه بمکتب آورد طفل کریز پای را — وله
ما بلبل آشفته و عالم قفس ما ... ازنالهٔ دل نغمه تراشد نفس ما — نفعی رومی
رندان خدائیم که ازعشق جبلی ... تحقیق تراود زهوا وهوس ما
آن قافلهٔ کعبهٔ عشقیم که در راه ... توحید درونست فغان جرس ما
ماهست سراسیمه وصد شکر که ازما ... صد مرتبه سرمست نماید عسس ما

طالب آملی	خانه پرشد زجمال تو بترسم که زرشك	دست خورشید کریبان بدرد روزنرا
وله	هر که بکذشته ازین کوچه به بند افتاد دست	طایر بی قفس ودام کدامست اینجا
طغرا	ناله برآید ازورق کریه کنان رود قلم	کاتب اکر رقم کند حال دل خراب ما
ظاهر	وه‌چه شود اکرشبی برلب من نهی لبی	تالب تو بسپرم جان بلب رسیده را
ظهیر فاریابی	اکرمرا زهنر نیست راحتی چه کنم	زرنك خویش نباشد نصیب حنارا
وله	کمال هستی او خود زشرح مستغنیست	بماهتاب چه حاجست شب تجلی را
عالی	داری هوس که غیر برای توجان دهد	آه این چه آرزوست مکر مرده ایم ما
عبدالواسع جبلی	منسوخ شد مروت ومعدوم شد وفا	ازهر دونام ماند چو سیمرغ وکیمیا
عرفی	بهرسو می‌روم بوی چراغ کشته می‌آید	مکروقتی مزار کشتکان عشق بود اینجا
وله	در بهشتم کن خدایا تانمانم شرمسار	ترسم ازشرم کنه دوزخ برون آرد مرا
علی نائب	می‌رود عمر وپس ازرفتن شود واقف کسی	تانکردد ساعتی ساعت نمی دارد صدا
قاضی عیسی	آرزوی دل مشتاق بسوی تو مرا	می کشد هردم وره نیست بکوی تو مرا
غازی قلندر	جزای یك شب هجران اکردهد ایزد	سوی بهشت برم کافر ومسلمانرا
غنی کشمیری	نصیبی نیست ازاهل سخا برکشته بختانرا	که هرکز پرنسازد کاسهٔ کردابرا دریا
وله	سنکین دل است آنکه بظاهر ملایمست	پنهان درون پنبه ببین پنبه دانه را
وله	مرك کوارا شود موی چو کردد سفید	لذت دیکر بود خواب دم صبح را
وله	عبادتی بجهان به زخاکساری نیست	به ازوضوی عزیزان بود تیمم ما
غنی	سعی بهر راحت همسایکان کردن خوش است	بشنود کوش ازبرای خواب چشم افسانه‌را
وله	صاحب سخن بجنبد ازبهر قوت هرجا	دایم بخانهٔ خود روزی رسد زبانرا
فضولی بغدادی	باز خونبار است مژکانم نمی دانم چرا	اضطرابی هست درجانم نمی دانم چرا
	یارمی دانم که می داند دوای دردمن	لیك می کوید نمیدانم نمیدانم چرا
قاسم	چنین که جسم ضعیفم بناله آهنك است	بجای تار توان بست بارباب مرا
وله	کس زمجنون سؤال قرآن کرد	کفت اسری بعبده لیلا
قدسی	نفس زسینه چنان بی تو میکشم دشوار	که کوئی ازدل خود می کشم خدنك ترا
قراری کرمانی	میرم ازنومیدی وشادم که نومید از توساخت	تلخی جان کندنم امیدواران ترا
قوسی	جائی که توئی نیست کسی را کذر انجا	ازمن که تواند برساند خبرانجا
کاتبی نیشابوری	شبی که ماه رخت شد چراغ خلوت ما	کداخت شمع نیاورد تاب صحبت ما
کرامی	رزق اکر برآدمی عاشق نباشد پس ببین	اززمین کندم کریبان چاك می آید چرا
کلیم	پس ازدرجدائی محنت ایام ننماید	زآتش هیچ پروا نیست دوراز آب ماهی را

ریشهٔ نخل کهن سال ازجوان افزونتراست	بیشتر دلبستکی باشد بدنیا پیر را	صائب
کلید فتح بود ازدل شکسته کدارا	در کشادهٔ روزیست چشم بسته کدارا	وله
به محفل تو که خاش بود سپند انجا	کراست زهره که ساز دصدا بلند انجا	وله
حاجت بخون کرم جکر نیست داغرا	روغن زخود بود کهر شبچراغرا	وله
قسمت ماچون کمان ازصید خودخمیازه است	هرچه داریم ازبرای دیکران داریم ما	وله
چندآبروتوان ریخت برآستان خورشید	زان ازکلاف سایه است پیوسته دلقر را	وله
هرسری دارد درین بازار سودای دکر	هرکسی بندد بآیین دکر دستار را	وله
تهی دستان قسمت راچه سوداز رهبر کامل	که خضر رازآب حیوان تشنه بازآرد سکندررا	وله
دلم بپاکی دامان غنچه می لرزد	که بلبلان همه مستند وباغبان تنها	وله
مزن چین برجبین آیینه سان ازهر که بدبینی	بروی خود میاور وضع ناهموار دشمن را	وله
سبحه بر کف توبه برلب دل پرازشوق کناه	معصیت را خنده می آید زاستغفار ما	وله
مقام کوهر شهوار در کنجینه می باید	بیاض ازسینه باید ساخت شعرانتخابی را	وله
یارب که دعا کرد که چون قافلهٔ موج	آسایش منزل نبود درسفر ما	وله
کفتکوی کفر ودین آخر بیکجا میکشد	خواب یك خوابست لیکن مختلف تعبیرها	وله
از تیر آه مظلوم ظالم امان نیابد	پیش ازنشانه خیزد ازدل فغان کمانرا	وله
چارهٔ ناخوشی وضع جهان بی خبریست	اوست بیدار که درخواب کرانست انجا	وله
چوخاك اکرچه ندارد وجودمن قدری	برای کوری دشمن نکاه دار مرا	وله
شکوفه باثمر هرکز نکردد جمع در یکجا	محالست آنکه باهم نعمت ودندان شود پیدا	وله
دودرشود کشاده اکر بسته شد دری	انکشت ترجمان زبان است لالرا	وله
ساده لوحان زود میکیرند رنك همنشین	صحبت طوطی سخنور میکند آیینه را	وله
چون داغ لاله سوخته نانیست رو زیم	آن هم فلك بخون جکر می دهد مرا	وله
کردش اقبال داردلغزش ادبارها	یك دو خطوه باز رفتن پر دهد وثبرا	وله
خشمست خوردن من وعیب است پوششم	اینست از زمانه لباس وغدا مرا	وله
موج ازحقیقت کهر بحر غافل است	حادث چه کونه درك نماید قدیم را	وله
نه بچشم ودل تنها نکرانیم ترا	همچو دام ازهمه اعضا نکرانیم ترا	صادق بیك
به بستر افکند بیماری چشمت مسیحارا	ستون سر کند اعجاز حسنت دست موسارا	امیرمحمدصالح
روزوصل است بکش تیغ وبکش زارمرا	بشب هجر مکن باز کرفتار مرا	وله
هرشب ازمحنت هجران تومی میرم وباز	میکند باد سحر زنده ببوی تومرا	
تاقیامت برندارم سرزشادی ازسجود	دست اکر روزی دهد بوسیدن آن پامرا	ملاصبحی
کر ندارند صفا باتو زناصافی تست	صاف شو باهمه تا صاف ببینی همه را	حکیم صدرالدین
فارغند ازخار خار عرض مطلب لالها	چشم کویای تومی فهمد زبان حالها	صفی قلی بیك
کرنه فریب وعدهٔ روز جزا بود زتو	سوی بدن که آورد جان کریز پارا	ضمیری اصفهانی

سلطان سلیم اول

تنم افکار شد از تیغ غم افکار تر بادا — بلا و محنتم بسیار شد بسیار تر بادا

غم عشقش کشیدن تا نباشد بر کسی آسان — چنین کام روز دشوار است ازان دشوارتر بادا

بوادی وفا کانجا دواجو بند هل درد — الهی هر که شد بیمار ازو بیمار تر بادا

وله

درسفر گشتن واین بی سر و سامانی ما — بهر جمعیت دلهاست پریشانی ما

کشور دهر کشودیم بهمت آسان — گرچه دشوار نماید بتو آسانی ما

وله

گر بداند غم که من چون می زیم از غم جدا — رحم کردی و نگشتی از دلم یکدم جدا

جان زارم را نمی پرسد زغم جان می کنم — هیچکس هرگز مباد از یار در عالم جدا

وله

تب چه گرمی می دهی خورشید رخسار مرا — تابکی سوزی در آتش جان بیمار مرا

گرنکردم پرسش آن مه سلیمی عیب نیست — زانکه قدر پرسش او نیست مقدار مرا

وله

ادلاك نیست لایق تخت و سریر ما — ریز قدم سپهر بود یك حصیر ما

وله

چو از خود می روم گاهی که یاد آرم وصالشرا — زچشم خویش هردم عذر میخواهم خیالشرا

وله

زآه وناله تاکی پیش مردم بد کنم خودرا — پرا پرده قدح ساقی که تابیخود کنم خودرا

وله

خواهد سحری رفت به سیران شه خوبان — ای دیده بخواب آب زن امشب همه ره را

وله

عیب نبود ای شه خورشید رویان در وفا — گاه گاهی گر بپرسی عاشق دیرینه را

وله

منم چو سایهٔ ابر بلا تن بیجان — نهاده سر بهوای تو در بیابانها

وله

دره کعبهٔ مقصود بامید وصال — ای خوش آن روز که تابوت بود محمل ما

وله

می بردنام تو و آتش بجانم می زند — خواهم از غیرت بسوزانم زبان خویشرا

سلیم طهرانی

شراب نقل نخواهد بگیر ساغر را — که احتیاج شکر نیست شیرمادر را

شاپور

نیامدی تو و درپیش اشتیاق امروز — امید واری من ساخت شرمسار مرا

شرف قزوینی

کوباده تا بشیشهٔ گردون زنیم سنك — تاکی زمانه سنك زند بر سبوی ما

وله

بقدر سعی یابد هرکس از فیض ازل بهره — اگر ظرف تو کم گیرد گناهی نیست دریارا

شکیب شیرازی

نالهٔ مرغ قفس می برد از کار مرا — که ازین پیش دلی بود گرفتار مرا

شوکت

زور ملایمت زدرشتی فزونتر است — آیینه است در نظرم سنك آسیا

وله

رویم بسوی غربت ودل جانب وطن — افتاده گاه من بمیان دو کهربا

شهیدی قمی

بطوف میکدها روز بی نوائی ما — سفال چرخ بود کاسهٔ گدائی ما

صائب

گل اندامی که می دادم بخون دیده آبشرا — چسان بینم که گیرد دیگری آخر گلابشرا

دراغوش نسیم صبحدم بی پرده چون بینم — گل روئی که من وا کرده ام بند نقابشرا

بدست غیر چون بینم عنان طفل خودرائی — که وقت نی سواری میگرفتم من رکابشرا

بخونم زد رقم نادر قلم شد آشنا دستش — پری روئی که می بردم بمکتب من کتابشرا

نهالی را که من چون تاك پروردم بخون دل — چسان بینم بجام دیگران صائب شرابشرا

چوشد زهر عادت مضرت نبخشد — بترك آشنا کن بتدریج جانرا

نکرد آسمان راست قامت در اینجا — توخواهی کنی راست کارجهانرا

وله

دشمن خونخوار را کوته باحسان سازدست — هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیررا

(ریشهٔ)

بررخ نشسته کرد غریبی بسی مرا	نبود عجب اکر نشناسد کسی مرا	خواجه‌زاده کابلی
ازما سلام وازتو تغافل زحد کذشت	کوبی تغافلست جواب وسلام ما	خسرو دهلوی
آفت‌جمال شاهد ساقیست بیهده	بدنام کرده اند بمستی شرا برا	وله
اشکم برون می افکند راز درون پرده را	آری شکایتها بود ازخانه بیرون کرده‌را	وله
درین کلشن کسی لاف تجرد می تواندزد	که بردوش صبا بینم چو بلبل آشیانشرا	ذوقی
بسان چشم که کرید برای هرعضوی	غمی بهرکه رسد میکند ملول مرا	راضی فصاحت‌خان
کینهٔ دشمن حصار پاسبانی شدمرا	آنچه رهزن میشمردم کاروانی شد مرا	راقم
تغافل عاشق بیتابرا بیتابتر سازد	بفریاد آور خاموشی یوسف زلیخارا	راهب
تنك دارد ناتوانیهـا زبس دربر مرا	سستی من نقش دیباساخت بربسترمرا	رضا
مشتاقی وصبوری ازحد کذشت یارا	کرتو شکیب داری طاقت نماند مارا	سعدی
باری بچشم احسان درحال مانظر کن	کزخوان پادشاهان راحت رسد کدارا	
یارب توآشنارا مهلت ده وسلامت	چندانکه بازبیند دیدار آشنارا	
چون تشنه جان سپردم دیکرچه سوددارد	آب ازدوچشم دادن برخاك من کیارا	
سلطان که‌خشم کیرد بربندکان حضرت	حکمش رسد ولیکن حدی بود جفارا	
تفاوتی نکند قدر پادشائی را	کرالتفات کند کمترین کدائی را	وله
اکرتوروی نپوشی بدین لطافت وحسن	دکر نه بینی درشهر پارسائی را	
رفتیم اکر ملول شدی از نشست ما	فرمای خدمتی که برآید زدست ما	وله
باچون خودی درافکن اکرپنجه میکنی	ماخود شکسته ایم چه باشدشکست ما	
اکر توفارغی از حال دوستان یارا	فراغت ازتو میسر نمیشود مارا	وله
دیده‌را فایده اینست که دلبر بیند	ورنه بیند چه بود فایده بینائی‌را	وله
روی خوش وآوازخوش دارندهریك لذتی	بنکر که لذت چون بود محبوب خوش آوازرا	وله
زشراب لعل نوشین من رند بی نوارا	مددی که چشم مستت بخمار کشت مارا	سلمان
زوجود خود ملولم قدحی بیارساقی	برهان مرا ازمانی زخودی خودخدارا	
بخدا که خون رزرا بدوعالم ارفروشی	بخریم وهردوعالم بدهیم خونبهارا	
دل من بیارب آمد زشکنج بند زلفت	مشکن که دردل شب اثری بود دعارا	
ای زسودای سرزلف توحیرانی ما	برسر کوی غمت حشمت سلطانی ما	سلطان سلیم اول
شانهٔ سنبل مشکین توشد پنجهٔ غیر	حق علیم است کزانست پریشانی ما	
دورازخاك درت رونق شاهی جستیم	بجزاین نیست درایام پشیمانی ما	
ای مهر جان عالم بنما جمال مارا	برقع زرو برافکن ملك جهان بیارا	وله
کم کن جفا که چندان ازنیکوان نکونیست	بیکانه وار دیدن یاران آشنارا	
تاخاك دیدهٔ غیرزان خاك درنسازد	خواهم که راه نبود بردرکهت صبارا	

جامی	زد برفتار خوش قدت ره ما	رفع الله قدره ابدا
	تو هماٸی و نیست ظل هما	جز دو زلف تودام ظلهما
وله	دنیا نه متاعیست که ارزد به نزاعی	باخصم مدارا کن و بادوست مواسا
جسمی همدانی	اشك چشمم باعث تسكين سوز دل نشد	آتشی دارم که درآب روان سوزد مرا
شهزاده جم	ساقی قدح دور بیاور زمان خوشست	دوری رسد که برگذرد هم زمان ما
جنونی قندهاری	وسیله جرم محبت بس است خونم ریز	اگر ز زندگی من برد ملال ترا
حافظ	ساقی بنور باده برافروز جام ما	مطرب بگوکه کار جهان شد بکام ما
	ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم	ای بی خبر ز لذت شرب مدام ما
	ترسم که صرفهٔ نبرد روز باز خواست	نان حلال شیخ ز آب حرام ما
	هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق	ثبت است برجریدهٔ عالم دوام ما
وله	دل میرود زدستم صاحبدلان خدارا	دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
	آیینهٔ سکندر جام میاست بنگر	تا برتو عرضه دارد احوال ملك دارا
	درکوی نیك نامی مارا گذر ندادند	گر تونمی پسندی تغییر کن قضارا
	آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است	بادوستان تلطف بادشمنان مدارا
وله	اگر آن ترك شیرازی بدست آرد دل مارا	بخال هندویش بخشم سمرقند وبخارارا
	حدیث ازمطرب ومی گو وراز دهر کمترجو	که کس نگشود ونگشاید بحکمت معمارا
وله	نصیحت گوش کن جانا که ازجان دوستتر دارند	جوانان سعادتمند پند پیر دانارا
	من از آن حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم	که عشق از پردهٔ عصمت برون آرد زلیخارا
وله	شب تاریك وبیم موج وگردابی چنین هائل	کجا دانند حال ماسبکباران ساحلها
وله	صلاح کار کجا ومن خراب کجا	ببین تفاوت ره از کجاست تابکجا
وله	همچوهاروتیم دائم دربلای عشق زار	کاشکی اول ندیدی دیدهٔ ماروت را
وله	یارمردان خداباش که درکشتی نوح	هست خاکی که بآبی نخرد طوفانرا
وله	بشکر صحبت اصحاب وآشنائی بخت	بیاد دارغریبان دشت وصحرارا
وله	عزم دیدار تودارد جان برلب آمده	بازگردد یابرآید چیست فرمان شما
حیدر زدهلوی	گر میسر نشود بوسه زدن پایشرا	هرکجا پای نهد بوسه زنم جایشرا
حیدر طهماس	چشمهٔ حیوان کجا لعل لب جانان کجا	هردو جانبخشند اما این کجا وآن کجا
خادم ابوالمعالی	زدولت نیست جز تشویش خاطر حاصل دیگر	بزرگی مایهٔ طوفان بود پیوسته دریارا

ابیات فارسی

جان در تن ماسوخت ز تاب نفس ما	افسوس که تابوت شد آخر قفس ما	ابوتراب
نشوه از باده ندیدیم وطرب از مستی	خاك محنتزدهٔ بود ڪل ساغر ما	ابوطالب
در فرقت تو زنده نه از سخت جانیم	جان از کمال ضعف نیابد باب مرا	وله
میسرکی شود وصل تو ای نامهربان مارا	که از خویشان ترابیم است واز بیگانگان مارا	میرزا احمد قزو
روز محشر کر بود دست شهیدان ترا	کار خواهد بود مشکل طرف دامان ترا	اختری
بدست آینه داد آنکه دلستان مرا	یکی دو ساخت بلائی که بود جان مرا	اسیر همایون
کرفتم این که ڪشایند پای بستهٔ ما	چه می کنند ببال و پر شکستهٔ ما	اسیری اصفهانی
کواه این که نه رند ونه زاهدیم بس است	پیالهٔ تهی وسبحهٔ ڪسستهٔ ما	
بامن سخن نیست ولی بهر تسلی	ڪویم بدل خود ززبان تو سخنها	آصفی
رقیبان دور کردند ازسر کویت غریبا نرا	رمانیدند از گلزار زاغان عندلیبا نرا	امیدی طهرانی
برفلك هرشب رسانم برق آه خویشرا	تا بسوزم کوکب بخت سیاه خویشرا	اهلی شیرازی
دوچشم فرش آن منزل که سازی جلوه گاه آنجا	بهرجا پانهی خواهم که باشم خاك راه آنجا	وله
خسته بودم آمدی وزلطف پرسیدی مرا	کر نمیدیدی مرا دیکر نمیدیدی مرا	آهی
تابوت من آهسته زکویش کذرانید	چون نیست امیدی که بیایم دکر آنجا	بنائی
باوج کبریا کز پهلوی عجز است راه آنجا	سر موئی کر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا	بیدل
بی اختیار ناله ز دل برڪشم چونی	در دست دیکراست عنان نفس مرا	بینش جعفر بیك
کف پا بهر زمینی که رسد تو نازنین را	بلب خیال بوسم همه عمرآن زمین را	میرتشبیهی
همزدل دزدید صبر وهم دل دیوانه را	دزدما باخانه می دزدد متاع خانه را	نفته

وله
شادی مطلب زعالم وشاد بزی
تازندهٔ ازمرك نباشی ایمن
تن درغم گردون نه وآزاد بزی
یکبار بمیر وتا ابد شاد بزی

قاضی مجد الدین
خواهی که میان خلق قاضی باشی
باخلق خدا حکم چنان کن که اگر
باقی باشی گهی وگه ماضی باشی
آن باتو کند کسی توراضی باشی

مسعود سعد سلمان
نه هست مرا بشادئی دسترسی
صد غم دارم نهفته درهر نفسی
نه گفت توانم غم خودرا بکسی
درمن نگرید وشکر گوئید بسی

مؤمن حسین
قدخم کند وچهره زریری پیری
گفتم که بتر کدام پیری یامرك
درهم شکند صولت شیری پیری
پیر خردم گفت که پیری پیری

نجم الدین کبری
بافاقه وفقر همنشینم کردی
این مرتبهٔ مقربان در تست
بی مونس ویار وهمنشینم کردی
آیا بچه طاعت اینچنینم کردی

لا
ای آنکه بملك یافتی دسترسی
صد تیغ سیاست آن خرابی نکنند
دولت طلبی کم کن وآزار کسی
کازردهٔ محنتی برآرد نفسی

لا
ای آنکه بحسن ودر لطافت ماهی
شاخ گلی ازپستی خود عار مدار
هر چند که کوتاه قدی دلخواهی
عمر منی از بهر همین کوتاهی

لا
ای گردش چرخ چند آری وبری
برقامت شاهی چوقبائی دوزی
هستی زوفا وعهد یکباره بری
باز از پی ماتمش صد جامه دری

لا
تا کی فلکا گرد جهان میگردی
خاك آدم گشت وآدمی خاك شدند
روزان وشبان براین وآن میگردی
در دورجهان توهمچنان میگردی

لا
هرزور کند چرخ فلك بیدادی
این شاهد ملك خوش عروسیست ولی
هرلحظه رهین غم کند آزادی
هرروز درآغوش کند دامادی

لا
ای دل که همیشه عرضهٔ آفاتی
ازمانده ورفته غم مخور زیراك
درعرصهٔ تن زدست غم شهماتی
ما مر مضی وما سیأتی یاتی

لا
گرحسن تو برفلك زند خرگاهی
ورلطف تو برزمین بیابد راهی
ازهر برجی جدا بتابد ماهی
صد یوسف سر برآرد ازهر چاهی

لا
ازکبر مدار هیچ دردل هوسی
چون زلف بتان شکستگی عادت کن
کز کبر بجائی نرسیدست کسی
تا صید کنی هزار دل هرنفسی

لا
یارب درخلق تکیه گاهم نکنی
موی سیهم سپید کردی زکرم
محتاج گدا وپادشاهم نکنی
باموی سپید روسیاهم نکنی

لا
در مرد چو بد نظر کنی زن بینی
نقش خود تست آنچه در من بینی
حق باطل ونیکخواه دشمن بینی
باشمع درآ که خانه روشن بینی

مولانا جلال الدین

اندر ره حق چو چست و چالاک شوی
نور فلکی باز با فلاک شوی
عرش است نشیمن تو شرمت ناید
چون سایه مقیم خطهٔ خاک شوی

وله

ای عشق تو عین عالم حیرانی
سرمایهٔ سودای تو سرگردانی
حال من دلسوخته تا کی پرسی
چون میدانی تو که به زین میدانی

وله

نادر طلب گوهر کانی کانی
نادر هوس لقمهٔ نانی نانی
این نکته و رمز اگر بدانی دانی
هرچیز که در جستن آنی آنی

حافظ

با شاهد شوخ و شنگ و با بربط و نی
کنجی و فراغتی و یک شیشهٔ می
چون گرم شود زباده ما را رگ و پی
منت نبرم یک جو از حاتم طی

وله

یارب چو بر آرندهٔ حاجات توئی
هم قاضی و کافی مهمات توئی
من سر دل خویش بتو کی گویم
چون عالم اسرار خفیات توئی

وله

بردل غم روزگار تا کی داری
بگذار جهان و هرچه در وی داری
یاری و شرابی طلب و پای گلی
در دست کنون که جرعهٔ می داری

وله

ای دوست بکام دشمنانم کردی
بودم چو بهار چون خزانم کردی
در کیش تو من راست بدم همچون تیر
قربان شومت چرا کمانم کردی

وله

ای کاج که بخت سازکاری کردی
یا دور زمانه بازیاری کردی
از دست جوانیم چو بربود عنان
پیری چو رکاب پایداری کردی

ظهیر فاریابی

ای نوبت تو گذشته از چرخ بسی
بی نوبت تو مباد عالم نفسی
آوازهٔ نوبتت بهر کس برساد
لیکن مرساد از تو نوبت بکسی

عطاء الملک

روزی دو سه سردفتر نزو برشدی
جویندهٔ مال و ملک و توفیر شدی
اعضای تو هریکی گرفت اقلیمی
فی الجمله بیک هفته جهانگیر شدی

عطار نیشابوری

گیرم که جهان بکام دیدی و شدی
زلف همه دلبران کشیدی و شدی
چیزی که ترا هوا بران میدارد
انگار بر آن چیز رسیدی و شدی

فدائی

بازآی که باسوز و گدازم بینی
بیداری شبهای درازم بینی
نی نی غلطم که خود فراق تو مرا
کی زنده گذارد که تو بازم بینی

قتالی

از دفتر عشق رازمیخوان و مگوی
مرکب بی این قافله رامیران و مگوی
خواهی که دل و دین بسلامت ببری
میبین و مکن ظاهر و میدان و مگوی

وله

گر بر سر نفس خود امیری مردی
ور بر دگری نکته نگیری مردی
مردی نبود فتاده را پای زدن
گر دست فتاده بگیری مردی

کمال اسماعیل

در دیدهٔ روزگار نم بایستی
یا با غم او صبر بهم بایستی
یا مایهٔ غم چو عمر کم بایستی
یا عمر باندازهٔ غم بایستی

وله
هر کس کسکی داردو هر کس یاری
مائیم و خیال یار واین کوشهٔ دل
هر کس هنری دارد وهر کس کاری
چون احمد وبوبکر بکوشهٔ غاری

وله
ای آنکه زخاك تیره نطعی سازی
که مات کنی وکه بدادی قائم
هر لحظه برو شکل دکر اندازی
احسنت زهی صنعت باخود بازی

لاناجلال الدین رومی
ای قاصد جان من بجان می ارزی
این عالم کهنه آن ندارد بی تو
جان خود چه بود هر دو جهان می ارزی
آن از تو طلب کنم که آن می ارزی

وله
دی بود چنان دولت وروزافروزی
افسوس که در دفتر ما دست خدای
امروز چنین آتش عاشق سوزی
آن را روزی نبشت واین را روزی

وله
ازخلق زراه تیز کوشی نرسی
زین هردو اکر سخت بکوشی نرسی
وزخود زسر سخن فروشی نرسی
ازخلق وزخود جز بخموشی نرسی

وله
چون جمله خطا کنم صوابم تو بسی
من میدانم که چون بخواهم رفتن
مقصود ازین عمر خرابم تو بسی
کویند چه کردهٔ جوابم تو بسی

وله
نی کفت که پای من بکل بود بسی
صد زخم کران بخوردم از دست کسی
ناکاه بریدند سرم درهوسی
معذورم دار اکر بنالم نفسی

وله
تاچند زجان مستمند اندیشی
آنچه ازتو توان ستد همین کالبد است
تاکی زجهان پرکزند اندیشی
یك مزبله کو مباش چند اندیشی

وله
دوش ازسر عاشقی وازمشتاقی
چون جام جمال خویش بنمود بمن
میکردم التماس می ازساقی
من نیست شدم بماند ساقی باقی

وله
وقتست مرا عمر درین مشتاقی
من کف نزنم تا تو نباشی مطرب
احسنت زهی طراوت ورواقی
من می نخورم تا تو نباشی ساقی

وله
عاینت حمامة تحاکی حالی
او ناله همی کرد ومنش می کفتم
تبکی وتنوح فوق غصن عالی
می نال درین پرده که خوش می نالی

وله
کر عاشق زار روی تو نیستی
کفتی که مه ایست بر درم و خیز وبرو
چندین بدر سرای تو نه ایستمی
ای دوست اکر نه ایستمی نیستمی

وله
شمعیست دل مرد برافروختنی
ای بیخبر ازساختن وسوختنی
چاکیست زهجر دوست بردوختنی
عشق آمدنی بود نه آموختنی

وله
دردل نکذارمت که انکار شوی
درجان کنمت جای نه در دیده ودل
در دیده ندارمت که بس خوار شوی
تادر نفس باز پسین یار شوی

وله
ازکم خوردن زیرك وهشیار شوی
پرخواری تو جمله زپرخواری تست
وز پر خوردن ابله وبی کار شوی
کم خوار شوی اکر کم خوار شوی

ازرقی

نامن شدم ازهوا قرین هوسی
جز ناله زبنده بر نیامد نفسی
فریاد رسم نیست بغیر ازتو کسی
فریاد زدست چون تو فریاد رسی

بایزید بسطامی

گر آمدنم زمن بدی نامدمی
ورنیز شدن زمن شدی کی شدمی
به زین بند غمی که درین کون وفساد
نی آمدمی نی شدمی نی بدمی

میرشیبهی

بر مسند حسن چون نشست آوردی
هنگامهٔ مهر را شکست آوردی
دست تو شنیده ام که دردی دارد
آزرده دلی مگر بدست آوردی

مولانا جلال الدین ر

ای نسخهٔ اسرار الهی که توئی
وی آینهٔ جمال شاهی که توئی
بیرون زتو نیست هرچه درعالم هست
درخود بطلب هرآنچه خواهی که توئی

وله

برخیز و بزن آن نکونام درآی
در صحبت آن یار دلارام درآی
زین دام برون جه ودران دام درآی
از دراگرت براند ازبام درآی

وله

مائیم درین زمان زمین پیمائی
بگذاشته هرشهر بشهر آرائی
چون کشتی یاوه گشته در دریائی
هر روز بمنزلی وهر شب جائی

وله

ای دردل هر کسی زمهرت تابی
وی ازتو تضرعی بهر محرابی
جاوید شبی باید وخوش مهتابی
تاباتو غم تو گویم ازهر بابی

وله

خواهی که درین زمانه فردی گردی
یادرره دین صاحب دردی گردی
این رابجز ازصحبت مردان مطلب
مردی گردی چو گرد مردی گردی

وله

خودرا چودمی زیار محرم یابی
درعمر نصیب خویش آن دم یابی
زنهار که ضایع نکنی آن دم را
زیرا که چنان دمی دگر کم یابی

وله

ای بر سر ره نشسته ره میطلبی
در خرمن مه فتاده مه میطلبی
درچاه زنخدان چنان یوسف حسن
خوددلو توئی یوسف وچه میطلبی

وله

ای حیف که پیش کرزنی طنبوری
بایوسف همخانه شود باکوری
یاقند نهی در دهن رنجوری
یاجفت شود مخنثی باحوری

وله

ای طالب دنیا تو یکی مزدوری
وی عاشق خلق ازین حقیقت دوری
وی شاد بهر دوعالم ازبیخبری
شادی غمش ندیدهٔ معذوری

وله

بایار بگلزار شدم رهگذری
بر گل نظری فکندم از بیخبری
دلدار بمن گفت که شرمت بادا
رخسار من اینجا وتو درگل نگری

وله

بد میکنی ونیک طمع میداری
هم بدباشد سزای بدکرداری
باآنکه خداوند کریمست ورحیم
گندم ندهد بارچو جو میکاری

وله

زاهد بودم ترانه گویم کردی
سرفتنهٔ بزم وباده جویم کردی
سجاده نشین باوقارم دیدی
بازیچهٔ کودکان کویم کردی

رودکی

چون کاردلم ززلف اوماند گره
برهر رگ جان صد آرزو ماند گره
امید زگریه بود افسوس افسوس
کانهم شب وصل درگلو ماند گره

سحابی

ای زاهد وعاشق ازتو درناله وآه
دوراز تو ونزدیک ترا حال تباه
کس نیست که ازتوجان تواند بردن
آن را بتغافل کشی این را بنگاه

سلمان ساوجی

ازبسکه شکستم وباز بستم توبه
فریاد همی کند زدستم توبه
دیروز بتوبهٔ شکستم ساغر
امروز بساغری شکستم توبه

عبدالله انصاری

یارب دل مارا تو برحمت جان ده
درد همه را بصابری درمان ده
این بنده چه داند که چه می باید خواست
داننده توئی هرآنچه خواهی آن ده

عسجدی

ازشرب مدام ولاف مشرب توبه
وزعشق بتان سیم غبغب توبه
دل در هوس گناه وبرلب توبه
ازتوبهٔ نادرست یارب توبه

عطار نیشابوری

هرروز برانم که کنم شب توبه
ازجام پیاپی ولبالب توبه
اکنون که شکفت برگ گل وبرگم نیست
دردموسم گل زتوبه یارب توبه

وله

ای ازتن منقلب کدر ناکرده
جانرا بسفر اهل بصر ناکرده
گوهر نشوی تا سفر جان نکنی
گوهر نشود قطره سفر ناکرده

وله

ای مانده بجان این جهان زنده
تاکی باشی بزندگانی زنده
چون زیستن تومرگ توخواهد بود
تامرده بمیر تابمانی زنده

وله

باشادی دوکون غم انکار همه
باملك جهان مسلم انکار همه
خواهی که وجود اصل تابد برتو
کونین بکلی عدم انکار همه

کمال اسماعیل

کرلاف زنم که یار خوش خوست نهٔ
باما بوفا وعهد نیکوست نهٔ
زین نادره ترکه ازبرای تومرا
شهری همه دشمنند وتودوست نهٔ

ملامراد قزوینی

ای مولوی ازکبر دماغت کنده
کاهی که کنند برتو سلام این بنده
چندان حرکت بکن که ازروی قیاس
معلوم شود که مردهٔ یازنده

مغربی

بدکردم واعتذار بدتر زگناه
چون هست درین مدرسه دعوی تباه
دعوی وجود ودعوی قدرت وفعل
لاحول ولاقوة الا بالله

لا

یك قطره می لعل زسیصد جان به
یك جرعه می تلخ زصد جانان به
جوری که رود میان ساقی وحریف
نزدیك خرد زعدل نوشروان به

ثیرالدین اخسنکی

که از پرپشهٔ همائی سازی
که طعمهٔ مور ازدهائی سازی
درهم شکنی کاسهٔ سرکسری را
تادستهٔ کوزهٔ گدائی سازی

شیخ احمد جامی

که ترك وجود وغم فزاینده کنی
که آرزوی حیات پاینده کنی
آیندهٔ عمر خواهی زرفته فزون
دررفته چه کردی که درآینده کنی

(تامن)

ناکرده گناه درجهان کیست بگو	وانکو که گنه نکرد چون زیست بگو	خیام
من بد کنم وتو بد مکافات کنی	پس فرق میان من وتو چیست بگو	
ای ازگل سرخ رنگ ربوده وبو	رنگ از پی رخ ربوده بواز پی بو	رودکی
گلرنگ شود چوروی شوئی همه جو	مشکین گردد چو موفشانی همه کو	
گردون که بلاچو برگ می بارد ازو	ناکامی اهل درك می بارد ازو	شهودی رمال
عمریست که بی تو همنشینم دارد	بازندگئی که مرگ می بارد ازو	
ای چشم جهان بین مرا نور ازتو	ایام مرا ساخته مهجور ازتو	فارغی
دوری توکرده است بیمار مرا	نزدیك بمردن شده ام دور ازتو	
ای آنکه زسر تاقدم جانی تو	درمصر وفا یوسف کنعانی تو	فکری سید محمد جامه باف
گرچشم ترا بقدر درد است مثال	چون مردم چشم دردمندانی تو	
جامی که شراب ارغوانیست درو	آبیست که آب زندگانیست درو	لا
وآن باده که صد جان نهانیست درو	پیریست که آتش جوانیست درو	
ای روی تو وماه عالم آرای همه	وصل توشب وروز تمنای همه	ابوسعید ابوالخیر
گربا دگران به ازمنی وای بمن	ورباهمه کس همچون منی وای همه	
چشمم که سرشك لاله گون آورده	بر هر مژه قطره های خون آورده	شیخ احمد جامی
نی نی بنظاره اش دلخون شده ام	از روزن دیده سر برون آورده	
ای خاك نشین درگه قدر توماه	دست طلب ازدامن وصلت کوتاه	ثنائی
در کوی توزان خانه گرفتم که مباد	آرزده شود خیالت ازدوری راه	
ای آنکه بجان این جهانی زنده	شرمت بادا چرا چنانی زنده	مولانا جلال الدین رو
بی عشق مباش تاباشی مرده	در عشق بمیر تابمانی زنده	
ای سرو زقامت توقد دزدیده	گل پیش رخ تو پیرهن بدریده	وله
بردار یکی آینه ازبهر خدای	تاچون تو خوری شنیدهٔ یادیده	
ای در طلب گرهگشائی مرده	ازوصل بزاده درجدائی مرده	وله
ای برلب بحرتشنه درخواب شده	ای برسر گنج وازگدائی مرده	
بازیچهٔ قدرت خدائیم همه	اوراست توانگری گدائیم همه	وله
بیهده گر این زیادتی جستن چیست	آخر زدر یکی سرائیم همه	
ای ازسر سودای تومن شوریده	رفتم بچمن جامه چوگل بدریده	وله
ازجمله خوشیهای بهارم بی تو	جزآب روان نیامد اندر دیده	
عمری که بتلخی گذرد کوته به	شیری که شکاری نکند روبه به	جامی
یاران که حق نان ونمك نشناسند	از یوسف مصری بود اندر چه به	

کمال خجندی
دی کز سر اسب ای قمر زهره جبین
تو برگ گلی و اسب تو باد صبا
گر زانکه فتادی نبود عیب تو زین
از باد صبا برگ گل افتد بزمین

لطف الله نیشابوری
فریاد زدست فلک بی سر و بن
با این همه هیچ نمی یارم گفت
کاندر برمن نه نو بماند و نه کهن
گرزین بترم کند که گوید که مکن

مشرب
پل برزبر محیط قلزم بستن
نیش دم مار و دم کژدم بستن
راه روش بچرخ و انجم بستن
بتوان نتوان زبان مردم بستن

مهستی
از ضعف تن آن چنان توانم رفتن
بگداخته ام چنانکه گر آه زنم
کز دیدهٔ خود نهان توانم رفتن
با آه بر آسمان توانم رفتن

لا
لایق نبود قطره بعمان بردن
اما چه کنم که رسم موران باشد
خار و خس صحرا بگلستان بردن
پای ملخی نزد سلیمان بردن

لا
دی از سر اسب گر فتادی بزمین
تو قطرهٔ رحمتی و کاکون تو ابر
غمگین نشود خاطرت ای مهر جبین
از ابر فتد قطرهٔ رحمت بزمین

و محمد ابن سلطان محمود
رفتی و دل خسته مشوش بی تو
تو رفته و من آمده ام بی تو بجان
عیش خوش من شد آه ناخوش بی تو
تو در آبی و من در آتش بی تو

باباافضل کاشی
کم گوی بجز مصلحت خویش مگو
دادند دو گوش و یک زبانت زآغاز
چیزی که نپرسند تو خود پیش مگو
یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگو

باقر خورده
سلطان رسل که نور بد مایهٔ او
امروز نشد سایه فکن تا باشند
معراج بلند گشت از پایهٔ او
فردای قیامت همه در سایهٔ او

بهائی
رویت که زیاده لاله میبروید ازو
دستی که پیالهٔ زدست تو گرفت
از تاب شراب ژاله میبروید ازو
گر خاک شود پیاله میروید ازو

مولانا جلال الدین رومی
فرزانهٔ عشق را تو دیوانه مگو
دریای محیط را تو پیمانه مگو
هم خرقهٔ روح را تو بیگانه مگو
او داند نام خود تو افسانه مگو

وله
عشقست که کیمیای شرقست درو
در باطن من زفر او دریائست
ابریست که صد هزار برقست درو
کین جملهٔ کائنات غرقست درو

وله
رشک آیدم از شانه و سنگ ای دلجو
آن در سر زلف تو چرا آویزد
تا با تو چرا رود بگرما به فرو
وین بر کف پای تو چرا مالد رو

وله
چون پاک شد از خودی سینهٔ تو
بی آینه روی خویش نتوانی دید
خود بین گردی زیارد یرینهٔ تو
در یار نگر که اوست آینهٔ تو

(ناکرد)

مولانا جلال رومی

ای دوست قبولم کن وجانم بستان
باهرچه دلم قرار گیرد بی تو
مستم کن وزهر دوجهانم بستان
آتش بمن اندر ده وآنم بستان

وله

ای زخم توخوشتر ازدوای دگران
ای جور تو بهتر ازوفای دگران
امساك تو بهتر ازعطای دگران
دشنام تو بهتر از ثنای دگران

حافظ

سر تاسر آفاق بهاون سودن
صد سال اگر اسیر زندان بودن
نه طاق فلك بخون دل اندودن
زان به که دمی همدم نادان بودن

وله

امروز درین زمانهٔ عهد شکن
تنهائی رازازگر فتم دامن
گو دوست که عاقبت نگردد دشمن
نادوست نبینذم بکام دشمن

سعدی

امروزکه دستگاه داری وتوان
پیش ازتو ازان دیگری بود جهان
بیخی که برسعادت آرد بنشان
بعد ازتو ازان دیگری باشد همان

وله

بشنو باارادت سخن پیر کهن
خواهی که کسی را نرسد برتو سخن
تافهم کنی کارجهان راسربن
بنگر تو وهرآن که نه نیکوست مکن

شاه شجاع

محمود برادرم شه شیر کمین
کردیم دوبخش تابیاساید ملك
میکرد خصومت زپی تاج ونگین
اوریز زمین گرفت ومن روی زمین

شفای اصفهانی

ای توسن چرخ رابداغ توسرین
تو پرتو آفتابی ونیست عجب
غم نیست اگرفتادی ازخانهٔ زین
گر پرتو آفتاب افتد بزمین

عرفی

ای مرگ مرازیار شرمنده مکن
یار آید وجان رود خدایا نفسی
نومیدم ازان گوهر ارزنده مکن
مهلت ده ودر قیامتم زنده مکن

عطار نیشابوری

گه دست خوش زمانه خواهیم شدن
چون نیست بجز فسانهٔ کار جهان
گه پیش بلانشانه خواهیم شدن
درخواب بدین فسانه خواهیم شدن

وله

جان نتواند زعشق برجای بدن
کاری عجب اوفتاد مارا باتو
تن نتواند زعجز برپای بدن
نه روی گریختن نه یارای بدن

وله

می پنداری که جان توانی دیدن
هرگاه که پیش تو گردد بکمال
اسرار همه جهان توانی دیدن
کوری خود آزمان توانی دیدن

فیضی هندی

خواهم بتو عرض بی نوائی کردن
هرچند که شاه بی طلب می بخشد
نالیدن وبخت آزمائی کردن
شرطست درین راه گدائی کردن

مشتاق اصفهانی

پیدا چو گهر زقطرهٔ آب شدیم
بودیم بخواب در شبستان عدم
وانگاه نهان چون در نایاب شدیم
بیدار شدیم وباز درخواب شدیم

مطربه خاتون

در ماتمت ای شاه سیه شد روزم
تیغ تو کجاست ای دریغا تا من
بی روی تو دیدگان خود بردوزم
خون ریختن ازدیده باوآموزم

لاادری

مائیم که بی ساقی وبی می مستیم
در سور بهار وماتم دی مستیم
در کوچهٔ فقرو درمجلس کی مستیم
مستیم وعیان نیست که تاکی مستیم

لا

گر من گنه جمله جهان کردستم
گفتی که بروز عجز دستت گیرم
عفو تو امیدست که گیرد دستم
عاجزتر ازین مخواه که اکنون هستم

لا

بی یار ترم هرچه وفادار ترم
باهر که وفاومردمی بیش کنم
آزرده ترم هرچه کم آزار ترم
سبحان الله بچشم اوخوار ترم

شیخ ابوالحسن بسطامی

اسرار ازل رانه تودانی ونه من
هست ازپس پرده گفتگوی من وتو
وین حرف معمارانه توخوانی ونه من
گر پرده برافتد نه تومانی ونه من

ابوعلی سینا

گاویست درآسمان نامش پروین
بگشای دوچشم خرد ازروی یقین
وان گاود گر فروشده زیر زمین
زیر وزبر دوگاو چندین خربین

اخسیکی

خورشید بلند را به پست آوردن
تیر شده راباز بشست آوردن
برلشکر تقدیر شکست آوردن
بتوان نتوان ترا بدست آوردن

آزری

ای تازه گل نیاز پروردهٔ من
خواهم که ترا خدای رحمی بدهد
وی آفت جان برلب آوردهٔ من
تابگذری از گناه ناکردهٔ من

اشرفی سمرقندی

دلبستهٔ روزگار پرزرق شدن
چون مردم آشنور اندر گرداب
باشیفتهٔ بقای چون برق شدن
دستی زدنست وعاقبت غرق شدن

مولانا جلال الدین رومی

ازبسکه فساد وابلهی زاد ازمن
من طالب داد وجمله بیداد ازمن
درعمر دمی نگشت دل شاد ازمن
فریاد من ازجمله وفریاد ازمن

وله

ای عشق تودر جان کسی وانکس من
گوئی بزنم لب تراچون لب خویش
ای درد تو درمان کسی وانکس من
مجروح بدندان کسی وانکس من

وله

روزی گذرکنی بخرپشتهٔ من
تابانك زنم زخاك آغشتهٔ من
بنشین وبگو که ای بغم کشتهٔ من
کای یوسف روزگار گم گشتهٔ من

وله

فرخ باشد جمال سلطان دیدن
من سلسلهٔ عشق تو دیدم درخواب
جان زنده شود زروی جانان دیدن
یارب چه شود خواب پریشان دیدن

بی باده مباش تا توانی یکدم ابلیس اگر باده بخوردی یکدم	گز باده شود عقل ودل و دین محکم کردی دو هزار سجده پیش آدم	خیام
مائیم که هرگز دم بی غم نزدیم بی شعلهٔ آه لب زهم نگشودیم	خوردیم بسی خون دل ودم نزدیم بی قطرهٔ اشک چشم برهم نزدیم	خواجه رشید الدین همدانی
بی روی توای مردم کاشانهٔ چشم توجای دگر گرفتهٔ خانه ومن	پر پردهٔ حسرت است پیمانهٔ چشم بهر تو سفید کرده ام خانهٔ چشم	سالك
آن دوست که دیدنش بیارایدچشم مارا زبرای دیدنش باید چشم	بی دیدنش ازگریه نیاساید چشم وردوست نه بینم بچه کار آید چشم	سعدی
من شاخ درخت سایه پرور دینم گر برسرسرکشان بزور بازو	من هیچ حریص باده ورد نیم مجر ننهم همچو زنان مرد نیم	سلطان سلیم اول
ترسم که زحسرت جمالت میرم هر چند که باشم بخیالت زنده	محروم زدولت وصالت میرم می ترسم ازانکه درخیالت میرم	شوقی
در عشق تو بسکه ناصبور افتادم از شومی بخت بد بیك افزیدن	وزبادهٔ شوق بی شعور افتادم صد ساله زخاطر تودور افتادم	شهودی رمال
ای شوخ اگر باتو نشینم میرم القصه چنانم که رخ خوب ترا	ور از تو مفارقت گزینم میرم بینم میرم وگرنه بینم میرم	محمد صالح
غلمان وبهشت راکه من بنده شوم گر میرم واختیار بامن باشد	باین دل ودین عجب ارزنده شوم تیز تو ریش من اگر زنده شوم	عاشق اصفهانی
من زین دل بیخبر بجان آمده ام چون کارجهان بامن وبی من یکسان	وزجان ستمکش بفغان آمده ام پس من بچه کار درجهان آمده ام	عطار نیشابوری
مائیم در اوفتاده چون مرغ بدام سرگشتهٔ درین دایرهٔ بی در و بام	دل خستهٔ روزگار وآشفته مدام ناآمده برمراد ونارفته بکام	وله
بربوی یقین درین بیابان رفتیم عمری شب وروز در تفکر بودیم	وزعالم تن بعالم جان رفتیم سرگشته در آمدیم وحیران رفتیم	وله
ازسردی دی فسرده مانند یخم آن کونه نشسته ام که می نشناسد	زانو پس گوش برده همچو ملخم کس موی زهار من زموی زنخم	کمال اسماعیل
از بند رحم به بند مهد افتادم اکنون شه شرق جابزندان دادم	پس برد بزندان ادب استادم پس من زبرای بند وزندان زادم	مسعود سلمان

نا جلال الدین رومی

عشق بکمال ودل بائی بجمال
زین نادره نرکجا بود هرگز حال
دل پرسخن وزبان زگفتن لال
من تشنه وپیش من روان آب زلال

وله

یك نكته شنو ز بنده ای نقش چگل
درچشم تونیستم تودرچشم منی
هرچند که راهست زدل جانب دل
تومردم دیدهٔ ومن مردم گل

عتابی

ای شاه ستاره خیل خورشید اقبال
ایام تو عید است در و روزه حرام
وی از پی سجدهٔ توگردون چوهلال
بزم تو بهشت است درو باده حلال

مظفر حسین کاشی

ازفیض بهارشد گلستان همه گل
ماخون جگر خوریم ویاران همه می
دامان همه گل شد وگریبان همه گل
مادست بسرزنیم ویاران همه گل

لا

پرسفله جهان ناکس مهر گسل
بس زاف چومشك ازوست درنافهٔ خاك
هان تانتهی دل ونباشی غافل
بس روی چوگل ازوست درپردهٔ گل

لا

می دان که نه علم دست گیردنه عمل
آن طائفه راکه ازخری بی خبرند
جزجاذبهٔ حضرت حق عزوجل
اززمرهٔ انعام شمر بلهم اضل

ابو اسماعیل

مست توأم ازباده وجام آزادم
مقصود من ازکعبه وبتخانه توئی
صید توأم ازدانه ودام آزادم
ورنه من ازین هردو مقام آزادم

اثیر الدین ادمانی

ای چرخ زگردش توخرسند نیم
گرچشم توبر بی هنزونا اهلست
آزادم کن که لایق بند نیم
من نیز چنان اهل وهنرمند نیم

پوربهای جامی

گرشد گهری زدرج سیمینت کم
صدماه زاطراف درخت می تابد
درحسن نگشت هیچ تمکینت کم
گوباش ستارهٔ زپروینت کم

جسمی همدانی

دی آمدوما بی سر وسامان ماندیم
پوشید جهان قبائی زپنبهٔ برف
عریان چودرخت درزمستان ماندیم
الامن وآسمان که عریان ماندیم

مولانا جلال الدین رومی

رفتی وز رفتن تومن خون گریم
نی خود چوتورفتی پی تودیده برفت
وزغصهٔ افزون توافزون گریم
چون دیده برفت بعدازان چون گریم

وله

گردل طلبم برسر کویت بینم
ازغایت تشنگی اگرآب خورم
ورجان طلبم درخم مویت بینم
درآب همه خیال رویت بینم

وله

ماخواجهٔ ده نه ایم ماقلاشیم
نی نی چوقلم بدست آن نقاشیم
ما صدرسرانه ایم ما اوباشیم
مانیز ندانیم کجا می باشیم

وله

هرچیز که آن خوش است نهیست مدام
ورنی می وچنگ وصوت خوب وسماع
تامی نشود دلیل ابن مردم عام
برخاص حلال گشت وبرعام حرام

ای دشمن شرع را بغم کشته چو شمع
بادا زمهابت سپاهت دشمن
بد خواه ترا باد بدم کشته چو شمع
هم ریخته هم سوخته هم کشته چو شمع
لا

بلبل آمد بباغ ورستیم ززاغ
چون سوسن وگل زخویش بیرون آئیم
آئیم بباغ بانو ای چشم وچراغ
چون آب روان رویم ازباغ بباغ
مولانا جلال الدین

آن طاق که نیست جفتش اندر آفاق
پس گفت مرا طاق بخواهی یا جفت
باینده بساخت جفت وطاق زوفاق
گفتم بتو جفت واز همه عالم طاق
له

ای بسته در صلح وگشاده در جنگ
فرقست آری میان جنگ من وتو
از جنگ من وتو کار برمن شده تنگ
تو سنگ زنی بشیشه من شیشه بسنگ
آذر

هر روز روم سوی گلستان غمناك
شاید که بگوید گل نورسته گل
چون غنچه گریبان صبوری زده چاك
با من خبری زان گل نورفته بخاك
جامی

شد فصل بهار وگشتم ازغصه هلاك
گلها همه سرزخاك بیرون کردند
دارم جگر کباب وچشم نمناك
الا گل من که سرفرو برده بخاك
وله

در دامن عشق زن ای دلشده چنگ
رومی بسوی روم رود زنگ بزنگ
میوه زدرخت خویش سازد آونگ
انگور زانگور همی گیرد رنگ
مولانا جلال الدین

ای خیمهٔ دولت گذشته از افلاك
دشمن چوطناب خیمه پیچان وچومیخ
چون دامن خیمه دل بدخواه تو چاك
سرکوفته ونیمه فرورفته بخاك
ظهیر فاریابی

گردون که گهی شاد کند که غمناك
بس گل که بموسم بهاران درباغ
از محنت ورنج ما نیندارد باك
ازخاك برآورد وفرو برد بخاك
عاشق

در مزرع دهر کز نشاط آمده پاك
چون دانهٔ گندم همه زان بادل چاك
دهقان اجل نریخت جز تخم هلاك
از خاك برآمدند ورفتند بخاك
فکری سید محمد جامه باف

باما سر خصم را بگو پیچ بسنگ
القصه درین سرا چه پرنیرنگ
با اوتن ما بدار سازد آونگ
یکمرده بنام به که صد زنده به ننگ
شاه نظر اصفهانی

ای لالهٔ دلسوختهٔ دامن چاك
ازخاك که تو برآمدی چیست خبر
داری رخ پرداغ ودل آتشناك
زان گل که بتازگی فرو ریخت بخاك
لا

از بیدرمی رسید عیسی بفلك
گرزانکه بسیم وزر کسی به بودی
وز بادرمی رسید قارون بدرك
عیسی بدرك بودی وقارون بفلك
لا

از قعر گل سیاه تا اوج زحل
بیرون جستم زقید هر مکر وحیل
کردم همه مشکلات عالم را حل
هر بند گشوده شد الا بند اجل
ابو علی سینا

مسعود سعد سلمان

روکاینهٔ بخت تو نزداید کس   روز یت نکاهد و نیفزاید کس
با آنچه کند خدای برناید کس   آن در که خدای بست نکشاید کس

لا

از مرگ تن ای حکیم چندین مهراس   برخیز زخواب جهل و بنگر بقیاس
هم تو زتو وهمست وگرنه این مرگ   پیوستن عقلست و بریدن ز حواس

مولانا جلال الدین رومی

آن دل که من آن خویش پنداشتمش   بالله به هیچ دوست نگذاشتمش
بگذاشت مرا بتا و آمد بر تو   نیکو دارش که من نکو داشتمش

وله

آنکس که نظر کند بچشم مستش   از رشك دعای بد کنم پیوستش
وآنکس که بانگشت نماید رخ او   کی دست رسم بود ببرم دستش

وله

دل یاد تو آرد برود هوش از هوش   می بی لب نوشین توکی گردد نوش
دیدار ترا چشم همی دارد چشم   گفتار ترا گوش همی دارد گوش

وله

گه باده لقب نهادم وگه جامش   گاهی زر پخته گاه سیم خامش
گه دانه وگاه صید وگاهی دامش   این جمله چرا ست تا نگویم نامش

خیام

خیام اگر باده پرستی خوش باش   با لاله رخی اگر نشستی خوش باش
چون عاقبت کار جهان نیستی است   انگار که نیستی چو هستی خوش باش

سعدی

سودی نکند فراخنای بر ودوش   گر آدمیٔ عقل وهنر پرور وهوش
گاو ازمن وتو فراخ تر دارد چشم   پیل ازمن وتو بزرگتر دارد گوش

خواجه شمس الدین

در ماتم تو چرخ برآمد بخروش   من در غم تو چه گونه باشم خاموش
دور تو نبود بستدی جام پدر   ای جان پدر جام پدر کردی نوش

عطار نیشابوری

گر عقل تو کاملست خود خور غم خویش   هر کس عملی دید وتو در عالم خویش
کس ماتم تو چنانك باید نکند   برخود بگری وخود بکن ماتم خویش

لا

درعهد تو چون ذره‌ها شد دل خوش   ازساحت خوشدلی جدا شد دل خوش
دانی که چرا نشانهٔی یابم ازان   سیمرغ ووفا و کیمیا شد دل خوش

لا

سیرم زحیات محنت آکندهٔ خویش   وز روزی ریزهٔ پراکندهٔ خویش
صاحب نظری کجاست تا بنمایم   صد گریهٔ زار زیر هر خندهٔ خویش

لا

دریا چو محیط است کف خواجه نقط   پیوسته بگرد نقطه میگیرد خط
پروردهٔ تو که ومه ودون ووسط   دوات نه دهد خدا کسی را بغلط

لا

صد سر برهٔ سپید چون سینهٔ بط   گر رنگ دگر نباشدش هیچ نقط
از گلهٔ خاص ما نه‌ازجای غلط   بدهد گله بان ما بدارندهٔ خط

نا مردم اکر سرزنم از مهر تو باز ور بکریزم زدست ای مایهٔ ناز	خواهی بکشم بجور وخواهی بنواز هرجاکه روم پیش تو می آیم باز	سعدی
بامن چو شب وصل تو بکشاید راز با این همه کر عوض کنندم هم	ناکاه هم از شام کند صبح آغاز کوتاه شبی ازان بصد عمر دراز	عایشهٔ سمر[illegible]
ای دل خبر وصال یار آمد باز کوئی که بکلزار خزاندیدهٔ عمر	آرام بجان بیقرار آمد باز امید رسیدن بهار آمد باز	لا
ای وصل ترا عمر بها چون شب وروز تا کی بامید وصل پویان باشیم	هجران توره زن بقا چون شب وروز اندر پی هم ز هم جدا چون شب وروز	لا
غافل منشین که این زما نیست عزیز عمری که بباید و بخواهد رفتن	هردم که برآید از تو جانیست عزیز ضایع مکنش که مهما نیست عزیز	لا
الله بفریاد من بیکس رس هرکس بکسی وحضرتی می نازد	فضل وکرمت یار من بیکس بس جزحضرت تو ندارد این بیکس کس	ابوسعید ابی الخیر
ای آنکه توئی محرم راز همه کس چون دشمن ودوست مظهر ذات تواند	شرمندهٔ ناز تو نیاز همه کس از بهر تو میکشیم ناز همه کس	قاضی اسد [illegible]
ای آمده کریان تو وخندان همه کس امروز چنان باش که فردا چو روی	وز آمدن تو کشته شاد ان همه کس خندان تو برون روی وکریان همه کس	اوحدی کرمانی
از ما خبر رسوم وآداب مپرس اوضاع زمانه چون پریشان خوابیست	زینهار مزن این دروزین باب مپرس تعبیر موافق از ین خواب مپرس	پیامی آملی
از حادثهٔ زمان زاینده مترس این یکدم نقد را بعشرت کذران	وز هرچه رسد چونیست پاینده مترس از رفته میندیش وز آینده مترس	خیام
مائیم درین کنبد ویرانه اساس آکاه نه از منزل امید وهراس	جوبندهٔ رخنه همچوموری درطاس سرکشته وچشم بسته همچوکاو خراس	وله
چون زهرهٔ شیران بدرد نعرهٔ کوس با آنکه خصومت نتوان کرد بساز	بر باد مده جان کرامی بفسوس دستی که بدندان نتوان برد ببوس	سعدی
من عاشق خدمتم نه از اهل هوس تا سجدهٔ شکر خدمتت بکذارم	دلکیر زخانه همچو مرغم زقفس از در که تو مرا چنین داری بس	سنجر کاشی
ای جملهٔ بیکسان عالم را کس من بیکسم وکس ندارم جز تو	یک جو لطفت تمام عالم را بس از لطف بفریاد من بیکس رس	فخری کاشی

لانا جلال الدین رومی

چون بت رخ تست بت پرستی خوشتر
درهستی عشق تو چنان نیست شدم
چون باده زجام تست مستی خوشتر
کان نیستی ازهزار هستی خوشتر

وله

مجنون و پریشان توأم دستم گیر
هر بی سر و پای دستگیری دارد
سرگشته وحیران توأم دستم گیر
من بی سروسامان توأم دستم گیر

وله

طبعم چوحیات یافت ازجلوهٔ فکر
درهر بیتی هزار دختر بنمود
آورد عروس نظم درحجلهٔ ذکر
هریك بمثال مریم آبستن و بکر

حافظ

ایام شبابست شراب اولیتر
عالم همه سر خرابست ویباب
هرعاشق سرمست خراب اولیتر
درجای خراب هم خراب اولیتر

سعدی

چون خیل تو صد باشد وخصم تو هزار
تا بتوانی برآور از خصم دمار
خود را بهلاك می سپاری مسپار
چون جنك ندانی آشتی عیب مدار

سهیلی

برخیز ولوای دولت افراشته گیر
آفاق ازان خویش داشته گیر
دنیا همه درزیر نگین داشته گیر
آخر زجهان رفته وبگذاشته گیر

ضیاالدین کاشی

از خلق زمانه پا کشیدن خوشتر
زنهار ضیا علاج چشمت نکنی
درگوشهٔ عزلت آرمیدن خوشتر
اوضاع زمانه راندیدن خوشتر

قاآنی

آشفته سخن چوزلف جانان خوشتر
مجموعهٔ عاشقان بود دفتر من
چون کار جهان بی سروسامان خوشتر
مجموعهٔ عاشقان پریشان خوشتر

مقصود هروی

بوی گل وبل نوای مرغان بهار
انجا که توغائبی ازینهام چه حظ
حاضر همه وتوغائب ای زیبایار
وانجا که توحاضری ازینهام چه کار

میرزا نظام شیرازی

آن شوخ که گردیده تبش مانع سیر
شب لرزد وروز گرم گردد گویا
پرشد زدعای صحتش مسجد ودیر
روزازدل من گذشت وشب ازدل غیر

هاتف

بازای وبکنج فرقتم فرد نگر
از مرك دوای درد خود میجویم
وز درد فراق چهره امزرد نگر
بیمار نگر دوا نگر درد نگر

لا

سررشتهٔ دولت ای برادر بکف آر
دائم همه جابا همه کس درهمه کار
وین عمر گرامی بخسارت مگذار
می دار نهفته چشم دل جانب یار

خواجه افضل

تاریك شد از هجر دلفروزم روز
شد روشنی از روزوسیاهی زشبم
شب نیز شد از آه جگرسوزم روز
اکنون نه شبم شب است نه روزم روز

سعدی

آمد آمد آنکه نرفت اوهرگز
اومعدن مشك وما همه بوی ویم
خالی نبد آن آب ازین جو هرگز
ازمشك جدا تودیدهٔ بو هرگز

(نامردم)

از شبنم عشق خاك آدم كل شد
صد فتنه وشور درجهان حاصل شد لا
سر نشتر عشق بر رك روح زدند
يك قطره چكيد و نامش دل شد

زاول که مرا عشق نکارم نو بود
همسایه بشب ز نالهٔ من نغنود لا
کم کشت مرا ناله چو عشقم بفزود
چون هیچ همه سوخت کم کرد دود

دیده ز فراق تو زیان می بیند
بر چهره زخون دل نشان می بیند لا
با این همه من زدیده ناخشنودم
کو بی رخ تو چرا جهان می بیند

آباء تو از ظلم ابا فرمودند
اجداد تو احوال جهان پیمودند لا
امروز که جای خویش دادند بتو
باید که چنان شوی که ایشان بودند

کر تیغ تو یکدم از میان برخیزد
عصمت همه را زمال وجان برخیزد لا
از بستر تب که جای بد خواه تو باد
برخیز سبك ورنه جهان برخیزد

دستی که زدیدنش ترا ننك آید
دروقت ضرورت بوسه دادن شاید لا
هرکارکه عاراست وملال افزاید
درحالت احتیاج بد نماید

چشمان تو ترك می پرستی نکنند
اندیشه زخونریزی ومستی نکنند لا
نابودن زلف ازخدا خواستهام
تابو الهوسان دراز دستی نکنند

غم بالطف تو شادمانی کردد
عمر از نظر تو جاودانی کردد لا
کر باد بدوزخ برد ازکوی تو خاك
آتش همه آب زندکانی کردد

مستقبل عالم بتر از ماضی شد
عالم بخرابی جهان راضی شد لا
این ازهمه طرفه‌تر که درعالم دون
کوساله وزیر کشت وخرقاضی شد

زان پیش که ازدوکون آثار نبود
برلوح وجود نقش اغیار نبود لا
معشوقه وعشق ومابهم می بودیم
درکوشهٔ خاوتی که دیار نبود

کردست بنخل برنهی جود شود
وربای بخار برنهی عود شود لا
ورنام تو بربام فلك بنویسند
هرعاقبتی که هست محمود شود

سیل مژه سوز سینه می اندوزد
دود دل من جامهٔ غم می دوزد لا
جانا من وتو دوشمع بودیم بهم
يك شمع بمرد ودیکری می سوزد

یاران موافق همه ازدست شدند
دربای اجل یکان یکان پست شدند لا
بودند تنك شراب درمجلس عمر
دردا که زما پیشترك مست شدند

ولی دشت بیاضی
ای عشق بد زد توسنری می باید
من مرغ بیک شعله کبابم بکذار
صید تونه من قـوی تری می باید
این آتشـمرا سمنـدری می باید

وله
امی لقـبی کرانبیـا اعـلم بود
زان سـایه نبود همراه کـه بود
احـمد نامی کـه سرور عالم بود
محرم جانی کـه سایه نامحرم بود

لا
علمـی که حقیقی است درسینه بود
صد خانه پراز کتاب سـود ندهـد
در سینه بود هرآنچه درسی نه بود
باید که کتاب خانه در سینـه بود

لا
مارا نبـود دلی کـه خرم کردد
شـادی زمانه کربمـا روی نهـد
خود برسر کوی ماطـرب کم کردد
باد دل ما برو وزد غـم کـردد

لا
بیشم سر باده ولب جـوی نماند
درکـوی نشـاط خانـهٔ بود مرا
بیشم هوس روی خوش وموی نماند
آن خانه خراب کشت وآن کوی نماند

لا
ازدوریت ای تازه کل باغ مراد
کریان چو پیـالهٔ پرم درکف مست
چون غنچهٔ جبده خنده ام رفته زیاد
نالان چـو سبوی خالیم در ره باد

لا
هردرد دلی کـه ازقضا می آید
چـون روزی مقبلان غم وغصهٔ ما
برجـان ودل خستهٔ مـامی آید
پیـدا نبود کـه ازکجـامی آید

لا
کیرم که فلك همدم وهمراز آید
یاران کـذشته ازکجـا جـمع شوند
ایـام نشـاط وطـرم باز آید
وین عمر کـذشته ازکجا باز آید

لا
بس بلـبل باغ طـرب پاك نهـاد
ای بس صـدف درمعـانی که فلك
کایام وراچو خار وخاشاك نهـاد
برکوشهٔ صند وقچهٔ خاك نهـاد

لا
کر دردلت ازکسی شـکایت باشـد
زنهـار بانتقـام مشغول مشو
ور درد دلت ازو بغـایت باشـد
بد را بدی خو یش کفـایت باشـد

لا
آن کو بجهـان کـوهـر نایابی بود
کوئی که نبود وخود نیـامد بجهـان
وزهیبت اوعـدو چـوسیمـابی بود
بیـدار شوای دیده مکر خوابی بود

لا
آن دولت واشتهار کوئی که نبـود
شـد ملك کرم خراب سبحـان الله
وان شوکت وآن یسار کوئی که نبود
دیار دران دیار کـوئی که نبود

لا
بی لطف تومن قرار نتوانم کـرد
کـر برتن من زبان شود هرموی
احسـان ترا شمار نتـوانم کـرد
یك شکرتو ازهزار نتـوانم کـرد

لا
قصاب زکشته کارد چون برکـیرد
کـر بار دکر برکلوی کشته نهـد
اندر لب ودندان چو شکر کـیرد
از ذوق لبش زندکی ازسر کـیرد

(ازشبنم)

قمری

من می خورم و هر که چو من اهل بود
می خوردن من بنزد او سهل بود
می خوردنم ایزد از ازل می‌دانست
گر می نخورم علم خدا جهل بود

کمال اسماعیل

گر درد کند پای تو ای حورنژاد
غمگین نشوی که هرگزت درد مباد
این درد نه‌ست بر منش رحم آمد
از بهر شفاعتم بپای تو نهاد

لاله خاتون

بس غصه که از چشمهٔ نوش تو رسید
تا دست من امروز بدوش تو رسید
در گوش تو دانهای دری بینم
آب چشم مگر بگوش تو رسید

سید محمد جامه‌باف

آن قوم که با خاطر خرم گذرند
برباد نشاط فارغ از غم گذرند
در بحر جهان گذران هم چو حباب
چندان که بهم رسید از هم گذرند

وله

چون گردش چرخ را مداری نبود
در رفتن و ماندن اختیاری نبود
خواهم که چنان روم که از رفتن من
بر خاطر ماندگان غباری نبود

مشتاق اصفهانی

غم بیحد و درد بیشمار و من فرد
یارب چه کنم که صبر نتوانم کرد
با درد باندازهٔ درمان بفرست
یا حوصلهٔ بده باندازهٔ درد

مغربی

پیش از پس و پیش کاین پس و پیش نبود
این ملت و دین و مذهب و کیش نبود
این ما و منی و این شمائی و توئی
در حضرت او بجز یکی بیش نبود

منوچهری

هر کار که هست جز بکام تو مباد
هر خصم که هست جز بدام تو مباد
هر سکه که هست جز بنام تو مباد
هر خطبه که هست جز بنام تو مباد

مولوی معنوی

تا رهبر تو طبع بدآموز بود
بخت تو مپندار که فیروز بود
تو خفته بصبح و شب عمرت کوته
ترسم که چو بیدار شوی روز بود

مهری خاتون

شوی زنک جوان اگر پیر بود
چون پیر بود همیشه دلگیر بود
آری مثلست این که زنان میگویند
در پهلوی زن تیر به از پیر بود

مهستی بیگم

ایام بر آنست که تا بتواند
یکروز مرا بکام دل ننشاند
عهدی دارد فلک که تا گرد جهان
خود میگردد مرا همی گرداند

نصیر طوسی

موجود بحق واحد و اول باشد
باقی متوهم و مخیل باشد
هر چیز جز او که آید اندر نظرت
نقش دومین چشم احول باشد

ولی دشت بیاضی

دی عهد شکستهٔ وفا داده بباد
مادر همه شب بیوفائی بتو داد
اول تو چنان بدی که کس چون تو نبود
آخر تو چنان شدی که کس چون تو مباد

شاه طاهر قمی

کر کسب کمال می کنی می کذرد / ورفکر محال می کنی می کذرد
دنیا همه سر بسر خیالست خیال / هر نوع خیال می کنی می کذرد

طلعت

طاعت بروز بملکت چنین ارزد / بر صد عمل زاهد خود بین ارزد
ارزد بزار ترش شود باشیرین / چون تلخ شود بجان شیرین ارزد

عاشق

نه راحت ونه رنج جهان خواهد ماند / خوش باش که نه این ونه آن خواهد ماند
کار ار بتاراج خزان خواهد رفت / این بستن در باغبان خواهد ماند

عطار نیشابوری

ای صبح اکر دم بهوس خواهی زد / از همدمی کدام کس خواهی زد
عمریست که تا تو همدمی یافتهٔ / واوهم کاذب با که نفس خواهی زد

وله

هر کو رخ تو بدید حیران ماند / وز لعل لب تو لب بدندان ماند
وانکس که سر زلف پریشان تو دید / کافر باشد اکر مسلمان ماند

وله

عشقت بهزار پادشاهی ارزد / وصل تو زماه تا بماهی ارزد
آرا که رخی بود بدین زیبائی / انصاف بده که هر چه خواهی ارزد

وله

راهی که درو پای ز سر باید کرد / ره توشه درون خون جکر باید کرد
خواهی که درین راه خبر دار شوی / خود را ز دو کون بیخبر باید کرد

وله

صد مرحله ز انسوی خرد خواهم شد / فارغ ز وجود نیك وبد خواهم شد
آن زیبائی که در پس پرده منم / ای بیخبران عاشق خود خواهم شد

وله

در عشق توام شادی وغم هیچ نبود / پندار وجود وهم عدم هیچ نبود
هر حیله که بود کردم وآخر کار / معلوم شد کان همه هم هیچ نبود

وله

کی پشه تواند که ثریا بیند / یا مورچهٔ کلشن خضرا بیند
هر قطره که همرنك نشد با دریا / او در دریا چکونه دریا بیند

مهدی

آمد رمضان نه صاف داریم ونه درد / از چهرهٔ من کرسنکی رنك ببرد
در خانهٔ ما چو خوردنی چیزی نیست / ای روزه برو ورنه ترا خواهم خورد

فردوسی

تا چند نهی دردل تو غصه ودرد / تا جمع کنی سیم سفید وزر زرد
زان پیش که کرد نفس کرم تو سرد / با دوست بخور که دشمنت خواهد خورد

فریبی اصفهانی

یاران باهم چو عیش بنیاد کنید / وز صحبت هم خاطر خود شاد کنید
شکرانهٔ عیش وکامرانی کاهی / از حسرت وناکامی ما یاد کنید

فکری

تا کی جکرم زغصه خون خواهد شد / روز وشبم اندوه فزون خواهد شد
روزم بخیال آنکه تا شب چه شود / شب درغم آنکه روز چون خواهد شد

سعدی

هر کس که درست قول وایمان باشد / اورا چه غم از شحنه وسلطان باشد
وان خبث که در طینت ثعبان باشد / اورابه ازان نیست که پنهان باشد

وله

دانی که چه کفت زال بارستم کرد / دشمن نتوان حقیر وبیچاره شمرد
دیدیم بسی آب زسر چشمهٔ خرد / چون بیشتر آمد شتر وبار ببرد

وله

بس چون تو ملك زمانه برتخت نشاند / هر یك بمراد خویشتن کامی راند
از جمله بماند ودور کیتی بتو داد / دریاب که ازتوهم چنین خواهد ماند

وله

آنانکه بکنج عافیت بنشستند / دندان سك ودهان مردم بستند
کاغذ بدریدند وقلم بشکستند / وز دست وزبان حرفکیران رستند

وله

نه هر که طراز جامه بردوش کند / خودرا زشراب کبر مدهوش کند
بد اصل بود که یار درویشی را / دروقت توانکری فراموش کند

وله

نادان همه جا با همه خلق آمیزد / چون غرفه بهرچه دید دست آویزد
با مردم زشت نام همراه مباش / کز صحبت دیکدان سیاهی خیزد

وله

کرتیر جفای دشمنان می آید / دلتنك مشو که دوست می فرماید
بربار ذلیل هر ملامت کاید / چون یار عزیزمی پسندد شاید

سلمان

چون کل دهنی زمانه پرخنده نکرد / کش باز بخون جکر آکنده نکرد
چون غنچهٔ کل دمی دلی جمع نشد / کایام همان دمش پراکنده نکرد

شاه‌سلیمان

مردان خدا میل بهشتی نکنند / خود بینی وخویشتن پرستی نکنند
آنجا که مجردان حق می نوشند / خمخانه تهی کنند ومستی نکنند

شاه‌سنجان

خواهی که ترا رتبهٔ ابرار رسد / مپسند بهرکس که ازتو آزار رسد
ازمرك میندیش وغم رزق مخور / کاین هردو بوقت خویش ناچاررسد

شیخ شطاح

تمثال رخ ترا بچین بردستند / آنجا که مصوران چابکدستند
در پیش مثال روی تو بنشستند / انکشت کزیدند وقلم بشکستند

شهاب‌الدین سهرورد

بخشای بانکه بخت یارش نبود / جز خوردن اندوه توکارش نبود
از عشق تو حالتیش باشد که دران / هم باتو وهم بی تو قرارش نبود

وله

هجر تونقاب خوابم ازدیده کشاد / خوناب دل کبابم ازدیده کشاد
یادتو چون آتش است اندر دل من / حالی که در آمد آبم ازدیده کشاد

وله

ظالم چوکباب ازدل درویش خورد / چون درنکری زپهلوی خویش خورد
دنیا عسلست هرکه زو بیش خورد / خون افزاید تب آورد نیش خورد

خیام

صیاد ازل که دانه در دام نهاد — صیدی بگرفت وآدمش نام نهاد
هر نیك وبدی که میرود در عالم — اومیکند وبهانه برعام نهاد

وله

آنانکه محیط فضل وآداب شدند — درجمع کمال شمع اصحاب شدند
ره زین شب تاریك نبردند برون — گفتند فسانهٔ ودرخواب شدند

وله

عمرت تاکی بخود پرستی گذرد — یا در عدم نیستی وهستی گذرد
آن عمر که مرگ باشد اندر پی آن — آن به که بخواب یا بمستی گذرد

وله

می خور که زتو کثرت وقلت ببرد — واندیشهٔ هفتاد ودو ملت ببرد
پرهیز مکن زکیمیائی که ازو — یك جرعه خوری هزار علت ببرد

ذوقی

از بخت بدم امید نومید شود — گر بنشانم درخت گل بید شود
بر کلبهٔ تار ما نیفتند پرتو — گر جرم فلك تمام خورشید شود

فخر رازی

هرگز دل من زعلم محروم نشد — کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
هفتاد ودوسال فکر کردم شب وروز — معلوم شد که هیچ معلوم نشد

راغب پاشا

صائب که دل اهل سخن راخون کرد — تاراج معانی ازپی مضمون کرد
مانندهٔ حقه باز حرفی که شنید — ازگوش گرفت واز دهن بیرون کرد

خواجه رشیدالدین همدانی

پیریم ولی چو بخت دمساز آید — هنگام نشاط وطرب وناز آید
از زلف دراز تو کمندی فکنیم — برگردن عمر رفته تاباز آید

زبانی

در سینه ام آه سرکشی بود چه شد — درجان داغی زمهوشی بود چه شد
طور دلم از تجلی عشق تهیست — در وادی ایمن آتشی بود چه شد

میرزا سامی

کامیست مرا گر فلك پست دهد — دردستش از این هردو یکی هست دهد
یا همت من کند چو دستم کوتاه — یا آنکه بقدر همتم دست دهد

سحابی

گفتار گزان مسیح دم می آید — چون روح روان بگفتنم می آید
یارب سخنست کان دهن میگوید — یا جان منست ازعدم می آید

سرمد

سرمد اگرش وفاست خود می آید — گر آمدنش رواست خود می آید
بیهوده چرا در طلبش می گردی — بنشین اگر او خداست خود می آید

سعدی

آنرا که نظر بروی هرکس باشد — در دیدهٔ صاحب نظران خس باشد
قاضی بدو شاهد بدهد فتوی شرع — در مذهب عشق شاهدی بس باشد

وله

مشنو که مرا از تو صبوری باشد — یا طاقت دوستی ودوری باشد
لیکن چه کنم گر نکنم صبر وشکیب — خرسندی عاشقان ضروری باشد

آزار کرت بدر شهسوار رسد
شکست ترا دهان وازتنکی جا
کی ز ستم چرخ ستمکار رسد
ناچار بساکنانش آزار رسد
ثانی

هرکس که سفر کند پسندیده شود
پاکیزه تر ازآب نباشد چیزی
خاك قدمش چو سرمه در دیده شود
هر جا که بسی ماند کندیده شود
جامی

ازنی شکر ای جان بمدارا سازند
آهسته مکن شتاب صبری بنمای
وز برك درخت توت دیبا سازند
کز غوره بروزکار حلوا سازند
مولانا جلال الدین

انوا منکر که ذوفنون آید مرد
ازعهدهٔ عهد اکر برون آید مرد
درعهد ووفا نکر که چون آید مرد
ازهرچه کمان بری فزون آید مرد
وله

آنکس که زچرخ نیم نانی دارد
نی طالب کس بونه مطلوب کسی
وزبهر مقام آشیانی دارد
کو شاد بزی که خوش جهانی دارد
وله

درسینهٔ هرکه ذرهٔ دل باشد
بازلف چو زنجیر کره برکرهت
بی عشق تو زندکیش مشکل باشد
دیوانه کسی بود که عاقل باشد
وله

درراه طلب رسیدهٔ می باید
بینائی خویش را دواکن ورنی
دامن زجهان کشیدهٔ من باید
عالم همه اوست دیدهٔ می باید
وله

ازچرخ بهرکونه همی دار امید
کفتی که پس ازسیاه رنکی نبود
وزکردش روزکار میلرز چو بید
پس موی سیاه من چرا کشت سفید
حافظ

بامی بکنار جوی می باید بود
این مدت عمرما چو کل ده روز است
وزغصه کناره جوی می باید بود
خندان لب وتازه روی باید بود
وله

جانم بفدای آنکه او اهل بود
خواهی که بدانی بیقین دوزخ را
سر در قدمش اکر نهی سهل بود
دوزخ بیقین صحبت نااهل بود
وله

جانم بلب ازلعل خموش تورسید
کوش توشنیدیم که دردی دارد
ازلعل خموش باده نوش تورسید
درد دل من مکر بکوش تورسید
حالتی قاسم

کویند که فردوس برین خواهد بود
کرمامی ومعشوق کزیدیم چه باك
وانجا می ناب وحورعین خواهد بود
چون عاقبت کارچنین خواهد بود
خیام

تازهره ومه درآسمان کشت پدید
من در عجبم زمی فروشان کاینسان
بهتر زمی لعل کسی هیچ ندید
زین به که فروشند چه خواهند خرید
وله

کرمی نوشد کدا بمیری برسد
و پیر خورد جوانی ازسر کیرد
وردوبهکی خورد بشیری برسد
ورزانکه جوان خورد بپیری برسد
وله

لا
بر مادر وصل بسته میدارد دوست — جانرا بفراق خسته میدارد دوست
من بعد من وشکستگی ودر دوست — چون دوست دل شکسته میدارد دوست

لا
آنی توکه خضر طالب صحبت تست — پرآب حیات ساغر عشرت تست
تودیدهٔ عالمی ومردم همه را — چون صاد همیشه چشم بر صحبت تست

ابوعلی سینا
بنکر زجهان تاچه طرف بستم هیچ — وز حاصل ایام چه دردستم هیچ
شمع طربم کیر چو بنشستم هیچ — خود جام جم کیر چو بشکستم هیچ

لا
بنمود بمن یارمیان یعنی هیچ — درپاش فکندم دل وجان یعنی هیچ
کویند که درمدرسه تحصیلات چیست — فکر دهن تنك بتان یعنی هیچ

خیام
چون عمر بسر رسد چه بغداد وچه بلخ — پیمانه چو پرشود چه شیرین وچه تلخ
افسوس که بعد ازمن وتوماه بسی — ازسلخ بغره آید ازغره بسلخ

ابن یمین
منکرکه دل ابن یمین پرخون شد — بنکر که ازین سرای فانی چون شد
مصحف بکف وچشم برهروی بدوست — باپیك اجل خنده زنان بیرون شد

ابوسعید ابوالخیر
برخیز که عاشقان بشب راز کنند — کرددر وبام دوست پرواز کنند
هرجا که دری بود بشب می بندند — الا در دوست که شب باز کنند

لطان ابویزید آل مظفر
از واقعهٔ تراخبر خواهم کرد — انرابدو حرف مختصر خواهم کرد
باعشق تو درخاك نهان خواهم شد — بامهر توسر زخاك برخواهم کرد

وله
برهرکه حسد بردی امیر توشود — وز هرکه فرو خوری اسیر توشود
تا بتوانی تو دستکیری من کن — کان دست کرفته دستکیر توشود

امام هروی
تادار وی دردتو مرا درمان شد — پستیم بلندی شد وکفر ایمان شد
جان ودل وتن هرسه حجاب من بود — تن دل شد ودل جان شد وجان جانان شد

ابوعلی سینا
کفر چو منی بلاف آسان نبود — محکم ترازایمان من ایمان نبود
دردهر چو من یکی واوهم کافر — پس درهمه دهر یك مسلمان نبود

ارزقی
پیچیدن افعی بکمندت ماند — آتش بسنان دیو نبدت ماند
اندیشه بجستن بسمندت ماند — خورشید بافسر بلندت ماند

اوحدالدین کرمانی
ای دائرهٔ کون ومکانرا مقصود — کتم عدم ازتو کشته صحرای وجود
تو نقطهٔ این دائره عالم پرکار — پیرامن تونهاده سرها بسجود

بدرالدین جاجرمی
کفتم سخنت شکسته وش چون آید — با آنکه همه چون در مکنون آید
کفتا سخن ازچنین دهانی که مراست — کر نشکنمش چکونه بیرون آید

مغربی
کس نیست کز و بسوی توراهی نیست
یك ذره ز ذرات جهان نتوان یافت
بی هستی تو سنك وكل وكاهی نیست
كاندر دل أو زمهـر توماهی نیست

مهستی بیکم
در خانهٔ تو آنچه مرا شاید نیست
کوئی همه چیز دارم ازمال ومنال
بندی زدل رمیده بکشاید نیست
آری همه هست آنچه می باید نیست

والها
مارا بدم پیر نکه نتوان داشت
آنرا که سر زلف چو زنجیر بود
در حجرهٔ دلکیر نکه نتوان داشت
در خانه بزنجیر نکه نتوان داشت

نجم الدین کبری
هرسبزه که درکنار جوئی رسته است
پا برسر لاله ها بخواری ننهی
کوئی زرخ فرشته خوئی رسته است
کان لاله زخاك ماهروئی راسته ست

خواجهٔ نصیر
اجزاء پیالهٔ که درهم پیوست
چندین سر وپای نازنین ودل دست
بشکستن آن روا نمیدارد دست
ازبهرچه ساخت وزبرای چه شکست

سید نظام الدین
ای ماه خجل زروی شهر آرایت
سرتاپایت چنانك می باید هست
وی سرو سهی شیفته بربالایت
سرتا پایم فدای سرتا پایت

شیخ نظامی
ده بار زنه سپهر واز هشت بهشت
کز پنج حواس وچارارکان وسه روح
هفت اخترم ازشش جهت این نامه نوشت
ایزد بدوعالم چوتو یك کس نسرشت

ملا وارسته
بی جذبهٔ دوستان زجا نتوان رفت
فریاد مؤذن بشنو تادانی
هرراه که نیست رهنما نتوان رفت
ناخوانده بخانهٔ خدا نتوان رفت

لا
خاکی که بزیر پای هرحیوانیست
هرخشت که برکنکرهٔ ایوانیست
زلف صنمی وعارض جانانیست
انکشت وزیری وسر سلطانیست

لا
کل صبحدمی بخود برآشفت وبریخت
بدعهدی چرخ بین که کل درده روز
باباد صبا حکایتی کفت وبریخت
سربرد زدو غنچه کردو بشکفت وبریخت

لا
شاها می عشرت همه ازجام بریخت
خونی که بریخت ازعدو خنجر تو
کلبرك حیاتت نه بهنکام بریخت
کزدیدهٔ دوستانت ایام بریخت

لا
هرنقش که برتختهٔ هستی پیداست
دریای کهن که برزند موجی نو
آن صورت آنکیست کان نقش آراست
موجش خوانند در حقیقت دریاست

لا
بیچاره کسی که شهر یزدش وطنست
زین هردو بتر کسی که اهل سمنست
بیچاره زآنکه نقشبندیش فنست
ناچار کسی که هرسه دارد چومنست

لا
زان لطف ومراعات که بربنده تراست
کر شکر شوم شکر تونتوانم کفت
بشنو سخنی که راست می کویم راست
ورعذر شوم عذر تونتوانم خواست

لا
کفتم که مکر ماه تودر میغ کریخت
کفتا که چو مشاطه رخم می اراست
وین غالیه برروی توازمشك که بیخت
ازهوش برفت وسرمه برآینه ریخت

عرفی

در پای رموز باده کشرا ره نیست
تا هشیار است کسی چه داند می چیست
در پردهٔ رازمی کسی را ره نیست
ور مست شود نیز ز حال آکه نیست

عطار نیشابوری

بس قصه که بر خلق شمردم زغمت
کر شادی تو در غم این مسکینست
بس غصه که زیر خاك بردم زغمت
تو شاد بزی که من بمردم زغمت

وله

چندین امل تو آخر ای غافل چیست
چون عاقبت کار همه کم شدن است
چون رفتنیٔ درین جهان منزل چیست
آخر ز پدید آمدنت حاصل چیست

وله

چون نیست کسی در دو جهان دمسازت
در حاضر یت زخویش غایب شده ام
کس نتواند شناخت هرکز رازت
ای حاضر غایب ز که جویم بازت

وله

جان محو شد و بهیچ رویت نشناخت
ای از سر موئی دو جهان کرده پدید
دل در خون کشت و خاك کویت نشناخت
کس در دو جهان یکسر مویت نشناخت

امیر علی

از زخم سر دو زلف عنبر بویت
ز انکشت نمای هر کسی بر رخ تو
آزرده شود همی کل خود رویت
ترسم که نشان بماند اندر رویت

فدائی

تا چشم کشایم بجمال تو خوشست
هیچ از تو بجز فراق تو ناخوش نیست
ور دیده ببندم بخیال تو خوشست
وان نیز بامید وصال تو خوشست

فریدالدین هندی

شب نیست که خون دل غمناك نریخت
یك شربت آب خوش نخوردم در همه عمر
روزی نه که آب روی من پاك نریخت
کان باز ز راه دیده بر خاك نریخت

کمال اسماعیل

تا روز مرا ز چشم بارند کیست
نی وقت خوشی و لذت بند کیست
تا شب ز دلم رنج و برا کند کیست
پس مرلنچه باشد اکراین زند کیست

کمال اسماعیل

دل خون شد و شرط جانکدازی اینست
با این همه هیچ دم نمی آرم زد
در حضرت او کینه بازی اینست
شاید که ترا بنده نوازی اینست

وله

دی اسب خر اکفت درینت چه شکست
نی آب درو نه سبزه نه دانهٔ جو
کا صطبل تو از زاو بهای فلکست
این جای ستور نیست جای ملکست

کمال خجندی

دندان ترا چو درد پنهان بکرفت
چون جمله دوای دردها در لب تست
آن درد مرا در دل و در جان بکرفت
آن لب باید بزیر دندان بکرفت

محمود

دل کفت مرا علم لدنی هوس است
کفتم که الف کفت دکر هیچ مکوی
تعلیم کنم اکر ترا دسترس است
در خانه اکر کس است یکحرف بس است

مسعود سعد سلمان

در ماه چه روشنی که در روی تو نیست
مشك ختنی چو زلف خوشبوی تو نیست
در خلد چه خرمی که در کوی تو نیست
یکسر هنری عیب تو جز خوی تو نیست

معین الدین

ایام بقا چو باد نوروز کذشت
تا چشم نهادیم بهم صبح رسید
روزان و شبان بمحنت و سوز کذشت
تا چشم کشودیم زهم روز کذشت

سالم

یك ذرهٔ اختیار درهست تو نیست
تدبیر چو کعبتین وتقدیر چو نقش
لیکن معقول فطرت پست تو نیست
دردست تو هست ولیك دردست تو نیست

راهب

راهب بمن آن سبزه خو یار نشد
آمد بسر رحم پس ازمردن من
وز نالهٔ من داش خبردار نشد
تادیده نخفت بخت بیدار نشد

شیخ سعدالدین

ای قد تو معتدل نه بالاونه پست
بالجمله چنانی که چنان می باید
وی چشم تو مخمور نه هشیار ونه مست
کس را چو تو محبوب نه بودست ونه هست

سعدی

گردرهمه شهر یکسر نیشترا ست
باینهمه راستی که میزان دارد
درپای کسی رود که درویشتر است
میل ازطرفی کند که آن بیشتر است

وله

زانکه ترا برمن مسکین نظر است
گرخودهمه عیبها بدین بنده در است
آثارم از آفتاب مشهورتر است
هرعیب که سلطان بپسندد هنراست

وله

دوران بقا چوباد صحرا بگذشت
پنداشت ستمگر که جفا برما کرد
تلخی وخوشی وزشت وزیبا بگذشت
درگردن اوبماند وبرما بگذشت

وله

ازتو بکه نالم که دگر داور نیست
آنراکه تورهبری کنی گم نشود
وزدست توهیچ دست بالاتر نیست
وانراکه توگم کنی کسش رهبر نیست

وله

تدبیرصواب ازدل خوش باید جست
شمشیر قوی نیاید ازبازوی سست
سرمایهٔ عافیت کفافست نخست
یعنی زدل شکسته تدبیر درست

حکیم سنائی

گرقصد هلاك من شفای دل تست
باینده بکوهر چه هوای دل تست
مقصودمن ازجهان رضای دل تست
تاباتو چنان زید که رای دل تست

شعیب جوشقانی

در عالم عاشقی حساب دگراست
در مذهب مانیاز باشد نه نماز
رسم دگر است واحتساب دگر است
پیغمبر عشق راکتاب دگر است

طالب آملی

هوشست که سرمایهٔ صد دردسراست
در بیضه نمی کند مرغان فریاد
فارغ بال آنکه ازجهان بیخبر است
هرچند که بیضه ازقفس تنکتراست

ملك شمس الدین

بادشمن من چو دوست بسیار نشست
پرهیز ازان عسل که بازهر آمیخت
بادوست نشایدم دگربار نشست
بگریز ازان مگس که بامار نشست

شمس الدین حداد

گردرد کند پای فلك پیمایت
چون ازسر دشمنت بجان آمده درد
سربست درین عرصه کنم برپایت
آمد بتظلم که فتد در پایت

باباعراقی

عالم زلباس شادیم عریان یافت
هرشام که بگذشت مرا غمگین دید
بادیدهٔ پرخون ودل بریان یافت
هرصبح که خندید مراگریان یافت

وله

افسوس که ایام جوانی بگذشت
تشنه بکنار جوی چندان خفتم
سرمایهٔ عیش وشادمانی بگذشت
کزجوی من آب زندگانی بگذشت

ابوعلی سینا	می دشمن مست ودوست هشیار است	اندك تریاق وبیش زهر مار است
	در بسیارش مضرت اندك نیست	در اندك اومنفعت بسیار است
آصفی	ان دمکه تهی جام من ازصهبانیست	شادم که مرا هیچ غم فردا نیست
	روزی که نبود جام جم پیدا کرد	امروزهست جام جم پیدا نیست
باباافضل کاشی	این شور ببین که درجهان افتاد است	خلق ازپی سود درزیان افتاد است
	به زان نبود که ما کناری کیریم	ای وای بر انکه درمیان افتاد است
وله	تاکوهر جان درصدف جان پیوست	از آب حیات صورت آدم بست
	کوهر چوتمام شد صدف تا نشکست	برطرف کلهکوشهٔ سلطان ننشست
وله	ای جلهٔ خلق را زبالا وز پست	آورده بفضل خویش از نیست بهست
	بردرکه عدل توچه درویش وچه شاه	درخانهٔ عفوتوچه هشیاروچه مست
وله	کفتم همه ملك حسن سرمایهٔ تست	خورشید فلك چوذره درسایهٔ تست
	کفتا غلطی زمانشان نتوان یافت	ازما تو هرآنچه دیدهٔ پایهٔ تست
الهی	رخسار توآب در رخ کل نکذاشت	زلف توشکن بجعد سنبل نکذاشت
	تاهمچو بهار در کلستان رفتی	کل نوبت فریاد به بلبل نکذاشت
بهاءالدین	آن ترك پری چهره که باغ دلم اوست	که راحت جان وکاه داغ دلم اوست
	کفتی بنشانش که بپا ایستاد است	چونش بنشانم که چراغ دلم اوست
جامی	بیتاب شد ازتب ورق نسرینت	بی آب زتبخاله لب شیرینت
	توخفته بسان چشم ومن چون ابرو	باقد خمیده برسر بالینت
مولانا جلال الدین رومی	اطراف رخش مشك سیه بکرفتست	کوئی دزتوبه راکنه بکرفتست
	روی توکه ماهست ومراسینه چوطشت	زان طشت زنم که مه بکر فتست
وله	کوچك بودن بزرك را کوچك نیست	هم کودکی از کمال خیزد شك نیست
	کر زانکه پدر حدیث کودك کوید	عاقل داند که آن پدر کودك نیست
حالتی تبریزی	پیرم زعصا وعینکم ناچار است	امسال مرا تاسفی بر پار است
	نی دیده بجای خویش ماندست ونه پای	پایم دردست ودیده درد ستار است
حسین یزدی	علم جهلست وشیوه بوجهلیست	کارم نه باکره است ونی دهاست
	هرجا که روم رونق بازار منست	من بی هنرم متاع من جهلیست
وله	لبریز زباده ساغر جمها است	پیمانهٔ ماز غصه مالا مالست
	اوضاع جهان اکر بدین منوالست	بشکست که رسم عمر استعجالست

امین طهرانی

ای ماهلقا شب وصالست امشب
هجران ترا وقت زوالست امشب
مار او ترا خواب وخطا است امشب
جز خواب همه چیز حلالست امشب

بیدار قهستانی

بابط میکفت ماهی در تف وتاب
باشد که بجوی رفته باز آید آب
بط کفت چومن قدید کشتم توکباب
دنیا پس مرک ماچه دریاچه سراب

مولانا جلال الدین ر

سبحان الله من وتوای درخوشاب
پیوسته بخفا افتیم اندر هرباب
من بخت توام که هیچ خوابم نبرد
تو بخت منی که برنخیزی ازخواب

فدائی نوربخش

از باغ جنان فتاد دردام عذاب
آدم زپی کندم ومن بهر شراب
مرغان بهشتیم عجب نبود اکر
اواز پی دانه رفت ومن ازپی آب

ابن یمین

افسوس که عمر من زهشتاد کذشت
بکذشت چنانکه بکذرد باد بدشت
چون آخر کارها فنا خواهد بود
پس مدت عمر ماچه هشتاد وچه هشت

وله

کر کار تونیکست بتدبیر تونیست
ورنیز بداست هم بتقصیر تونیست
تسلیم ورضا پیشه کن وشاد بزی
چون نیك وبد قضا بتقدیر تونیست

ابو السعود افندی

حقا نظر شاه جهان حق بین است
رایش سند شرع عماد دین است
نزد عقلا این مثل دیرین است
هر کار که خسرو بکند شیرین است

ابو اسماعیل

من بندهٔ عاصیم رضای توکجاست
تاریك دلم نور وضیای توکجاست
مارا تو بهشت اکر بطاعت بخشی
آن بیع بود لطف وعطای توکجاست

ابو سعید

سرتاسر دشت خاوران سنکی نیست
کزخون دل ودیده درو رنکی نیست
درهیچ زمین وهیچ فرسنکی نیست
کز دست غمت نشسته دلتنکی نیست

ابو سعید ابو الخیر

غازی زپی شهادت اندرتك وپوست
غافل که شهید عشق فاضلتر ازوست
در روز قیامت این بدان کی ماند
کین کشتهٔ دشمنست وآن کشتهٔ دوست

وله

راه توبهر روش که پویند خوشست
کوی توبهر جهت که جویند خوشست
روی توبهر دیده که بینند خوشست
نام توبهر زبان که کویند خوشست

وله

هرکز المی چو فرقت جانان نیست
دردی بتر از واقعهٔ هجران نیست
کر ترك وداع کرده ام معذورم
توجان منی وداع جان آسان نیست

وله

جسمم همه اشك وچشمم بکریست
درعشق توبی جسم همی باید زیست
ازمن اثری نماند این عشق زچیست
چون من همه معشوق شدم عاشق کیست

نزاری

اگرت معیشتی هست وکفاف کامرانی　　بمراد خویش برخور زدرخت زندگانی
بغنیمت جوانی ز بهار عمر برخور　　که نه خوشتر از بهار است ونه خوبتر از جوانی
دم نقد خوش برآور ببر از غم جهان دل　　زمیان دل رضاده بقضای آسمانی

رباعیات فارسی

بابا افضل کاشی

بازا بازا هر آنچه هستی بازآ　　گر کافر ورند وبت پرستی بازآ
این درگه ما درگه نومیدی نیست　　صد بار اگر توبه شکستی بازآ

امیدی طهرانی

ای از تو بلند قدر کاشانهٔ ما　　آباد بدولت تو ویرانهٔ ما
از سایهٔ دولتت کنون میخواهم　　همسایهٔ آسمان شود خانهٔ ما

جامی

که باده وکه جام خوانیم ترا　　که دانه وکه دام خوانیم ترا
جز نام تو بر لوح جهان حرفی نیست　　آیا بکدام نام خوانیم ترا

حافظ

عیب است عظیم برکشیدن خودرا　　وز جملهٔ خلق برگزیدن خود را
از مردمک دیده بباید آموخت　　دیدن همه کس را وندیدن خود را

حالتی

تب دور ز چشم ناتوانت بادا　　جان همه کس فدای جانت بادا
از بردن نام دشمنان شرمم باد　　درد تو نصیب دوستانت بادا

شوقی تبریزی

دردا که فراق ناتوان ساخت مرا　　بر بستر ناتوانی انداخت مرا
از ضعف چنان شدم که بر بالینم　　صد بار اجل آمد ونشناخت مرا

نیازی

از آتش هجر سوخت چون پیکر ما　　مائل بوفا ومهر شد دلبر ما
آمد که زند بر آتش ما آبی　　وقتی که بباد رفت خاکستر ما

کاتبی نیشابوری

این مردن وحشر باغ وراغست مرا　　نی درد ازین هردونه داغست مرا
آن خلق بمیراند واین زنده کند　　چون من نیم ازهردو فراغت مرا

کمال اسماعیل

دردیست اجل که نیست درمان اورا　　بر شاه ووزیر هست فرمان اورا
شاهی که بحکم دوش کرمان میخورد　　امروز همی خورند کرمان اورا

لاادری

منمای باین خلق مجازی خودرا　　مشهور مکن بنکته سازی خود را
خودمی بینی که اهل مجلس کورند　　ای شمع بهرزه میگدازی خود را

اثیر اخسیتکی

تا دورم ازان دو زلف مشکین دوتاب　　از آتش دل زدیده می ریزم آب
اکنون چه کنم که بخت برگشتهٔ من　　گفتار بنامه کرد ودیدار بخواب

سعدی	فقیه کفت حکایت در ازخواهی کرد	از ین حرام ترست هست صد بدیناری
وله	نظر کردم بچشم رای وتدبیر	ندیدم به زخاموشی خصالی
	نکویم لب ببند ودیده بر دوز	ولیکن هرمقامی را مقالی
	زمانی بحث علم ودرس تنزیل	که باشد نفس انسانرا کمالی
	زمانی شعر وشطرنج وحکایات	که خاطر را بود دفع ملالی
	خدایست آنکه ذاتش بیمثالست	نکردد هرکز ز حالی بحالی
وله	اکر ممالك روی زمین بدست آری	وز آسمان بربائی کلاه جباری
	وکر خزائن قارون وملك جم داری	نیرزد آنکه وجودی زخود بیازاری
وله	ضمیر مصلحت اندیش هرچه پیش آید	بتجربت بزند برمحك دانائی
	اکرچه رای تو درکارها بلند بود	بلند تر بود ازرای هرکسی رائی
وله	راغب دنیامشوکه هیچ نیرزد	هردو جهان پیش چشم همت عالی
	حاجت خلق ازدر خدای برآید	مرد خدارا چه کار بردر والی
وله	نخواهی کز بزرکان جور بینی	عزیزمن بخردان بر ببخشای
	اکر طاقت نداری صدمهٔ پل	چرا باید که برموران نهی پای
وله	آن مکن در عمل که در عزلت	خوار ومذموم ومتهم باشی
	درهمه حال نیك محضر باش	تا همه وقت محترم باشی
وله	رحم الله معشر الماضین	که بمردی قدم سپردندی
	آن عزیزان چوزنده می نشوند	کاش این ناکسان بمردندی
وله	باران بکجاوه غم ندارند	از منقطعان کاروانی
	ای ماه محفه سر فرود آر	تا حال پیادکان بدانی
باباطاهر	هر آن باغی که نخلش سر بدر بی	مدامش باغبان خون جکر بی
	ببایدکندنش از بیخ وازبن	وکر بارش همه لعل وکهر بی
وله	نسیمی کزبن آن کاکل آئی	مرا خوشتر زبوی سنبل آئی
	چوشو کیرم خیالت رادرآغوش	سحر از بسترم بوی کل آئی
ناصرخسرو	بارخدایا اکر زروی خدائی	طینت آدم همه جمیل سرشتی
	ازچه سعیدا وفتاد وزچه شقی شد	زاهد محرابی وکشیش کنشتی
	نعمت منعم چراست دریا دریا	محنت مفلس چراست کشتی کشتی

ابن یمین

اگر دو گاو بدست آوری و مزرعهٔ — یکی امیر و یکی را وزیر نام کنی
بر آن قدر چو کفاف معاش تو بشود — روی و نان جوی از یهود وام کنی
هزار بار از آن به که از پی خدمت — کمر ببندی و بر مردکی سلام کنی

وله

دیده ام اکثر ممالک را — به ندیدم ز ملک تنهائی
سایه همسایه گیر اگر خواهی — که چو ابن یمین براسائی

وله

اگر خاطرت میل کاری کند — کزان کار داری امید بهی
ازین پیشتر عاقلان گفته اند — فارسل حکیما و لا توصه

ابو الفرج رونی

عنقای مغربست درین دور خرمی — خاص از برای محنت ورنجست آدمی
چندانکه کرد عالم صورت برآمدیم — غمخواره آدم آمد و بیچاره آدمی
هر کس بقدر خویش گرفتار محنتست — کس را نداده اند برات مسلمی

انوری

گر جان ودل بدست غم تو ندادمی — پای نشاط برسر کیوان نهادمی
گر بیتو خواست بود مرا عمر کاشکی — هرگز نبودمی وزمادر نزادمی

وله

تو وزیری ومدح گوی تو من — دست من به عطا روا بینی
تو وزارت بمن سپار ومرا — مدحتی گوی تا عطا بینی

سید جلال بن عفت

چار چیز است که در سنگ اگر جمع شود — لعل و یاقوت شود سنگ بدان خارائی
پاکی طینت واصل گهر واستعداد — تربیت کردن مهر از فلک مینائی
بامن این هر سه صفت هست ولی میباید — تربیت از تو که خورشید جهان آرائی

جلال الدین جعفری

در ایام محنت بهم بوده ایم — رسیدی بدولت بما کی رسی
نپرسم ترا ونپرسی مرا — من از بیکسی و تو از ناکسی

خاقانی

عمر پایست رخنه سر حادثه سیل پل شکن — کوش که نارسیده سیل از پل رخنه بگذری
آنکه غم جهان خورد کی زحیات برخورد — پس تو غم جهان مخور تاز حیات برخوری

خواجوی کرمانی

زتو باتو راز گویم بزبان بیزبانی — بتو از تو راه جویم بنشان بینشانی
زتو دیده چون بدوزم که توئی چراغ دیده — زتو کی کناره گیرم که تو درمیان جانی

فخر رازی

اگر باتو نسازد دشمن ای دوست — تو می باید که بادشمن بسازی
گرت رنجی رسد مخراش ومخروش — توکل کن بالطاف بی نیازی
وگرنه چند روزی صبر فرمای — نه او ماند نه تو نه فخر رازی

سعدی

شنیده ام که فقیهی بد شتبانی گفت — که هیچ خرزه داری رسیده گفت آری
ازین طرف دو بدانکی گر اختیار کنی — وزان چهار بدانکی قیاس کن باری
سؤال کرد که چندین تفاوت از پی چیست — که فرق نیست میان دو نوع بسیاری
بگفت از آن چه تو بینی حلال وملک منست — نیامده است بدستم بوجه اراری
وزان دگر پسرانم بغارت آوردند — حرام را نبود نزد شرع مقداری

(فقیه)

لادری

تاآفتاب میبرود وصبح بردمد   یارب بخیر باد صباح ومسای تو
یارب رضای اوتو برآور بفضل خویش   کوروز وشب نمی طلبد جز رضای تو

میرابوالقاسم

شرب مدام شد چو میسر مدام به   چون می حرام گشت بماه حرام به
یکبوسه ازرخت ده ویکبوسه ازلبت   تاهردورا چشیده بگویم کدام به

جامی

بهر آن رخ چرا کنم تشبیه   ترك تشبیه تا موجه به
گرچه باشد مشبه به خوب   هست بسیار از و مشبه به

خیالی

ای تیرغمت را دل عشاق نشانه   خلقی بتو مشغول وتوغائب زمیانه
که معتکف دیرم وکه ساکن مسجد   یعنی که ترا میطلبم خانه بخانه
حاجی بره کعبه ومن طالب دیدار   اوخانه همی جوید ومن صاحب خانه
مقصود من از کعبه وبتخانه توئی تو   مقصود توئی کعبه و بتخانه بهانه
هر کس بزبانی صفت نعت توگوید   عاشق بسرود غم ومطرب بترانه
تقصیر خیالی به امید کرم تست   یعنی که گنهرا به ازین نیست بهانه

میرزا شامی

ای هم چو پری ازمن دیوانه رمیده   صدبار مرا دیده وگویا که ندیده
ای وای بران عاشق محروم که هرگز   نی باتو سخن گفته ونی از تو شنیده

سعدی

شور بختان به آرزو خواهند   مقبلان را زوال نعمت وجاه
گرنه بیند بروز شب پره چشم   چشمهٔ آفتاب راچه گناه
راست خواهی هزار چشم چنان   کور بهتر که آفتاب سیاه

وله

تادل دوستان بدست آری   بوستان پدر فروخته به
باید اندیش هم نکوئی کن   دهن سك بلقمه دوخته به

وله

چون بقوت حریف خصم نهٔ   حیله ومکر را زدست منه
که بحیلت کمان قوت را   میتوانی که بکسلانی زه

باباطاهرعریان

چومن یك سوته دل پروانهٔ نه   بعالم همچو من دیوانهٔ نه
همه ماران وموران لانه وبرن   من دیوانه را ویرانهٔ نه

عرفی

ای نه فلك زخوشهٔ صنع تودانهٔ   وز قصر کبریای توعرش آستانهٔ
ذات تو قادراست به ایجاد هرمحال   الابه آفریدن چون خود یگانهٔ

فردوسی

اگر بدانش اندر زمانه لقمان وار   سرای پردهٔ حکمت برآسمان زدهٔ
وگر سپهبد سیصد هزار شهر شوی   وگر برهمن سیصد هزار بتکدهٔ
به پیش ضربت مرك این همه ندارد سود   همی ببباید رفتن چنانکه آمدهٔ

ابن یمین

من ونفس نفیس وفقر وفاقه   نمی خواهم غنی گشتن بخواری
بود جان دادنم درآب بهتر   ازان کز غوك باید جست یاری
گرسنه گر بمیرد کرك ازان به   که زاغ اوراکند سیر از شکاری

ناصر خسرو

ناصر خسرو براهی میگذشت　　مست ولایعقل نه چون میخوارکان
دید قبرستان و مبرز روبرو　　بانك برزد كفت كی نظاركان
نعمت دنیا ونعمت خواره بین　　اینش نعمت اینش نعمت خواركان

شیخ نظامی

وصل زن هرچند باشد پیش مرد كامجوی　　روح وراحت راكفیل وعیش وعشرت راضمان
لیك باا وشمع صحبت درنمی كیرد ازانك　　من سخن ازآسمان میكویم اوازریسمان

لا

الهی راست كویم فتنه ازتست　　ولی ازترس نتوانم چغیدن
لب ودندان تركان ختارا　　بدین خوبی نه بایست آفریدن
باهو میدهی قوت كه بكریز　　بتازی هی زنی اندر دویدن
بزانو قوت رفتار دادی　　بدنبال نكو رویان دویدن
اكر خواهی كه انهارا نپرسم　　مرا بایست پس خر آفریدن

لا

نعل درآتش ازسمش صخرهٔ قلهٔ احد　　ریخته چوجوازتكش خرمن راه كهكشان
رخنه كند بجفتهٔ طاق سپهر نیلكون　　دراشكند بصدمهٔ قبهٔ قصر اردوان
ساعد زهره ازسمش رشك بدست وغصه خور　　طرهٔ حور بردمش شیفته است وشعرخوان
درفكند بشیههٔ چون دم صور اولین　　مصحف مشتری زیدزخمهٔ زهره ازبنان
چرخ فراخ دائره حلقه چوتنك اوست بس　　ماه نوش ضیاء زین شكل مجره اش عنان

لا

آهو زتو آموخت به هنكام دویدن　　رم كردن واستادن وواپس نكریدن
شمع ازمن وپروانه زمن كل زمن آموخت　　افروختن وسوختن وجامه دریدن

لا

برنج اربكاهم ننالم زغم　　زچرخ اربمیرم نخواهم امان
چوكوراست كیتی چه چیز ازهنر　　چوكراست كردون چه سود ازفغان

لا

زدشمنان كهن دوستان نو كردن　　بدست دیو بود عقل را كروكردن
زمرده زنده شدن ممكنست وممكن نیست　　زدشمنان كهن دوستان نوكردن

ابن یمین

دوقرص نان اكرازكندمست وكرازجو　　دوتای جامه اكركهنه است وكرازنو
بچار كوشهٔ دیوار خود بخاطر جمع　　كه كس نكوید ازینجا بخیز وانجارو
هزار بار نكوتر بنزد ابن یمین　　زفر سلطنت كیقباد وكیخسرو

سعدی

كسی راكه عادت بود راستی　　خطا كر كند دركذارند ازو
وكر نامور شد بناراستی　　وكر راست باورندارند ازو

قادری كابلی

جهان چیست ماتمسرائی درو　　نشسته دوسه ماتمی روبرو
جكر پارهٔ چند برخوان او　　جكر خوردهٔ چند مهمان او

لا

ای پیش ازانكه درقلم آید ثنای تو　　واجب براهل مشرق ومغرب دعای تو
ای دربقای عمر تو خیر جهانیان　　باقی مباد هركه نخواهد بقای تو

جوهری

رود چو آب فرو برزمین زبار گران … اکر کذر کند از زیر نخل سایه فکن
نخورده کاه وندیده جو ونکرده کنار … بغیر یال و بالش نیست در کردن
اکر کره نزنم بردمش زکثرت ضعف … بسان رشته تواند کذارد ازسوزن

حسن اردشیر

چه خوش باشد صبوحی باد لارام … لبالب ازقدح دم در کشیدن
چوغنچه هردو دریك پیرهن تنك … بهم پیچیدن ودم در کشیدن

رضاپاشاوالی مصـ

دو رفیق مخالفیم ای چرخ … وضع مارا بهم برابر کن
یا بیاموز مردمی اورا … یا مرا نیز مثل اوخرکن

سعدی

هان ای نهاده تیر جفا درکمان ظلم … اندیشه کن ز ناوك داد وزدرکمین
کرتیر تو زجوشن پولاد بکذرد … پیکان آه بکذرد ازکوه آهنین

وله

نکوئی بابدان کردن وبالست … نداند این سخن جز هوشمندان
زبهر آنکه باکرکان نکوئی … بدی باشد بجای کوسفندان

وله

متاب ای پارسا روا ز کنهکار … ببخشا بندکی دروی نظرکن
اکرمن ناجوانمردم بکردار … تو برمن چون جوانمردان کذرکن

وله

زمین شوره سنبل برنیابد … درو تخم عمل ضایع مکردان
نکوئی بابدان کردن چنانست … که بد کردن بجای نیك مردان

وله

عالم اندر میانهٔ جهال … مثلی کفته اند صدیقان
شاهدی درمیان کورانست … مصحفی در سرای زندیقان

وله

در میرو و زیر و سلطانی … بی وسیلت مکرد پیرامن
سك ودربان چو یافتند غریب … این کریبان بکیرد آن دامن

وله

چو میدانستی افتادن به ناچار … نبایستی چنین بالا نشستن
به پای خویش رفتن به بودی … کز اسب افتادن وکردن شکستن

ضیاءالدین فارسی

صبحست خیز ومیل بجام شراب کن … تنکست وقت کار طرب را شتاب کن
زان پیش کافتاب زمغرب کند طلوع … در مشرق پیاله می آفتاب کن

کمال اسماعیل

تکاوری که بیك حمله زیر پای آرد … اکر درازی امید باشدش میدان
زمین نوردچوشوق وفراخ روچوهوس … سبك کذر چو جوانی وقیمتی چو روان

مسعودی

ازبسکه تودرهند ودر ایران زدهٔ تیغ … وزبسکه درین هردوزمین ریختهٔ خون
زین هردوزمین هرچه کیاروید تاحشر … بخش همه روئین بود وشاخ طبرخون

مسیح کاشی

آن قدر بارکدورت بدلم جمع شداست … که اکر پایم از این پیچ وخم آید بیرون
لنك لنکان دردروازهٔ هستی کیرم … نکذارم که کسی ازعدم آید بیرون

ابن حسام

ای رفته آستان تو رضوان باستین — جاروب فرش مسند توزلف حورعین
باد صبا زنکهت زلف تو مشکبوی — خاك عرب زنزهت قبر تو عنبرین
ازلعل آبدار تو ارواح را شفا — وززلف تابدار تو حبل المتین متین
ذات تو همچو نام کریم تو مصطفی — حسن تو همچو خلق عظیم تو نازنین
ماه منیر مملکت آرای طا وها — شاه سریر مسند اعلای یاوسین
چابکسوار شبرو اسری بعبده — کاندر رکاب تو نرسد شهپر امین
عیسی عصر قصر دنی درمقام قرب — مهدی مهد عهد نخستین وآخرین
بابای مهربان بنی آدم وشفیع — فرزند آدم ازهمه لیکن خلف ترین
ای برسر بر کنت نبیا نهاده پای — آدم نبد هنوز مخمر بماء وطین
ای مالك ممالك ایاك نعبد — وی سالك مسالك ایاك نستعین
رویت برآسمان لعمرك مه تمام — در باغ فاستقم قدتو سرو راستین

ابن یمین

چهار چیز دهد آب روی مرد بباد — باختیار مباش ای پسر مباشر آن
یکی دروغ ودوم صحبت عوام الناس — سیم مزاح وچهارم شراب برادمان

وله

هرکسی را چنانکه هست بدان — پس بدان قدر دوستی میکن
در عمل کوش وترك قول بکیر — کار کرده نمی شود بسخن

ازرقی

ساقی بیار لعل میی کز فروغ آن — اندیشه لاله زار شود دیده کلستان
کر بکذرد پری بشب اندر شعاع او — ازچشم آدمی نتواند شدن نهان
خوشبوی تر زعنبر ورنکین تراز عقیق — روشن تراز ستاره وصافی تراز روان

آکهی یزدی

نه ترا خشك لب از روزه توانم دیدن — نه لبت را بلب کوزه توانم دیدن
من که یکدم نتوانم بغمی دید ترا — کی باین محنت سی روزه توانم دیدن
ماه خیرات وزکاتست چنان کن که کهی — روی خوب تو بدر یوزه توانم دیدن

بنائی

زر که در معدنست مسکن آن — می بر آید بسعی وکان کندن
لیك چون اوفتد بدست بخیل — برنیاید مکر بجان کندن

جامی

بدندان رخنه در پولاد کردن — بناخن راه درخارا بریدن
فرو رفتن به آتشدان نکونسار — به نوك دیده آتشپاره چیدن
به فرق سر نهادن صد شتربار — زمشرق جانب مغرب دویدن
همه برجامی آسان تر نماید — زبار منت دونان کشیدن

وله

نامهای چارده معصوم دریك بیت من — کفته خواهم تا بماند یادکار از بعد من
مصطفی باسه محمد مرتضی باسه علی — جعفر وموسی وزهرا یك حسین ودو حسن

شطاح

بسوزم عالم ار کارم نسازی / چه فرمانی بسازی یا بسوزم

باباطاهر عریان

سونه دلهای بوره تا بنالیم / زعشق آن کل رعنا بنالیم
بشیم با بلبل شیدا بکلشن / اکر بلبل ننالد ما بنالیم

ظهیر

منم امروز دلی زانده کیتی بدو نیم / همه آنست هنوزم که بجان باشد بیم
نه مرا مسکن و مأوی نه مرا خانه وجا / نه مرا مونس وغمخور نه مرا یار وندیم
بردلم حسرت اصحاب بلائیست بزرك / برتنم فرقت احباب عذابیست الیم
که کمان برد که افتم من مسکین هرکز / درچنین رنج ومشقت زچنان نازونعیم
چون زرار یاد کنم چهره برافشاند زر / ورغم سیم خورم دیده فرو بارد سیم
شب ستاره شمرم بردورخم زان باشد / زخم ناخن چوحروفی که بود برتقویم

عراقی

آن بخت کو که بردر تو باز بکذرم / وان دولت ازکجا که در آنی نوازدرم
میخواستم که با تو برارم دمی بکام / نکذاشت روزکار که کردد میسرم
ازعمر من کنون که نماندست جزدمی / باری بیا که با تو دمی خوش برآورم

وله

ازصفای می ولطافت جام / درهم آمیخت رنك جام ومدام
همه جامست ونیست کوئی می / یا مدامست ونیست کوئی جام

عطار نیشابوری

پادشاها من بدرکاهت پناه آورده ام / درحریم حضرتت روی سیاه آورده ام
چارچیز آورده ام که هیچ درکنج تو نیست / احتیاج وعجزوتقصیر وکناه آورده ام

عمادالدین حروفی

من کیستم که دعوی سودای او کنم / یا آرزوی روی دلارای او کنم
اینم نه بس که درچمن دل بچشم جان / چون بکذرد زدور تماشای اوکنم

کمال اسمعیل

کرخواجه زبهرما بدی کفت / ماچهره زغم نمی خراشیم
ماغیر نکوئیش نکوئیم / تاهردو دروغ کفته باشیم

محمدبن عبدالرزاق

باز چشمت جفا بیاموزم / یالبت را وفا بیاموزم
تو زمن شرم ومن زتو شوخی / یا بیاموز یا بیاموزم

لا

نباشد شادیئ بی محنت وغم / که درین غم کل وخار است باهم
درین مجلس چرا خرم نشینم / که خود عیش مدام اوست یکدم
تن آسانی زدنیا کی توان یافت / که تا زخمی نزد ننهاد مرهم
مه وسالش فزاینده غم ودرد / شب وروزش کزاینده چو ارقم
سعادت آن کسی برد اززمانه / که پیش ازمرك مرد وزیست خرم

لا

کشتی تو وکشتند ترا وانکه ترا کشت / هم کشته شداز کردش ایام سرانجام
بردی تو وبردند زتو وانکه زتو برد / بردند ازوحاصل ایام بناکام

سعدی

بلقمهٔ که تناول کنم زدست کسی
رواست کر بزند بعد ازان بزه بینم
چو کربه در نربایم زدست مردم چیز
ور اوفتاده بود ریزه ریزه برچینم
بجان من که نشیند درین مقام رضا
برابر است که امتان وقتل سر کینم
مرا که سیرت ازین جنس وخوی این صفتست
چه کرده ام که سزاوار سنك ونفرینم
جواب داد کزین بیش نعت خویش مکوی
که خیره کشت زوصفت زبان تحسینم
همین دو خصلت ملعون کفایتست ترا
فریب دشمن ومردارخوار می بینم

وله

کلی خوشبوی در حمام روزی
رسید ازدست محبوبی بدستم
بدو کفتم که مشکی یا عبیری
که از بوی دلاویز تو مستم
بکفتا من کلی ناچیز بودم
ولیکن مدتی باکل نشستم
کمال همنشین با من اثر کرد
وکرنه من همان خاکم که هستم

وله

خری را ابلهی تعلیم می داد
بروبرصرف کرده عمر دایم
حکیمی کفتش ای نادان چه کوشی
درین سودا بترس از لوم لایم
نیاموزد بهایم از تو کفتار
توخاموشی بیاموز از بهایم

وله

ندانستی که بینی بند برپای
چودر کوشت نیاید پند مردم
دکر ره کرنداری طاقت نیش
مکن انکشت درسوراخ کژدم

وله

توان شناخت بیك لحظه درشمائل مرد
که تا بجاش رسید است پایکاه علوم
ولی زباطنش ایمن مباش وغره مشو
که خبث نفس نکردد بسالها معلوم

وله

ضرورتست که آحادرا سری باشد
وکرنه ملك نکیرد بهیچ کونه نظام
بشرط آنکه بداند سر اکابر ملك
که بی وجود رعیت سریست بی اندام

وله

نه براشتری سوارم نه چوخر بزیر بارم
نه خداوند رعیت نه غلام شهریارم
غم موجود وپریشانی معدوم ندارم
نفسی میزنم آسوده وعمری بسرارم

وله

کر همه زر جعفری دارد
مرد بی توشه برنکیرد کام
در بیابان خشك وریك روان
شلغم پخته به زنقرهٔ خام

وله

آن ستمدیده شنیدی که بخونخوار چه کفت
ملکا جور مکن چون بجوار تودریم
کاه ازدست ستمکار بسلطان ببرند
چون ستمکار توباشی کله پیش که بریم

وله

خلق درملك خدا ازهمه جنسی باشد
زاهدان خرده مکیرید که مارندانیم
هرکسی راعملی هست امیدی دارد
ماکدائیم درین ملك نه بازرکانیم

وله

طبیب وتجربت سودی ندارد
چوخواهد رفت جان ازجسم مردم
خرمرده نخواهد خواست برپای
اکر کوشش بکیرد خواجه وردم

شطاح

اکر آهی کشم صحرا بسوزم
جهانرا جمله سرتاپا بسوزم

(بسوزم)

ابن یمین

نیك بندی سه چار فرموده است　　شاه کسری سر ملوك عجم
اولین آنکه هر که مالش نیست　　هیچ کامی نیابد از عالم
دومین آنکه هر که جفتش نیست　　نیستش دل به هیچ رو خرم
سیومین آنکه نیست فرزندش　　نیست تا هست پشت او محکم
چارمین آنکه هر که این هر سه　　نیستش نیستش بیکی غم

ابوعلی سینا

جماعتی که همه کارشان بروز وبشب　　اواطه است وزنا وفساد وکسب حرام
زبهر آن که زمی توبه کرده اند اول　　بنزد عام همه عاقلند ونیکو نام
اکر کریمی وصاحب دلی هنر مندی　　بچند فضل وهنر کشته شهرهٔ ایام
پیالهٔ دوسه ازمی تناولی سازد　　زبهر حفظ مزاج وبرای هضم طعام
هزار طعنه زنند وهزار بدکویند　　که کنده باد زبر خایان مردم عام

آذری

هزار چشم دکر بایدم که وام کنم　　بماه روی تو نظاره تا تمام کنم
اکر بوقت نمازم به پیش می آیی　　نمازرا بکذارم ترا سلام کنم

اکبرشاه

دوشینه بکوی می فروشان　　پیمانهٔ می بزر خریدم
اکنون زخمار سر کرانم　　زردادم ودرد سر خریدم

الف ابدال

چون الف چیزی ندارم درجهان　　تا بدست آرم تذرو خوش خرام
ای دریغا کاشکی بی بودمی　　تا یکی درزیر من بودی مدام

انوری

که که زآب دیده خرسند کردمی دل　　کارم چنان شد اکنون کان هم نمی توانم
من این همه ندانم دانم که می برآید　　جانم در آرزویت ای آرزوی جانم

وله

کار جهان نکر که جفای که میکشم　　دل را به پیش عشق ووفای که میکشم
این نعرهای کرم زعشق که میزنم　　این طعنه های سرد برای که میکشم

بنائی

دخترانی که بکر فکر منند　　هر یکی را بشوهری دادم
هر که کابین نداد عنین بود　　زو بکرفتم بدیکری دادم

سعدی

سکی شکایت ایام باسکی میکفت　　نه بینم که چه بر کشته حال ومسکینم
نه آشیان چومرغان نه غله چون موران　　قناعتم صفت وردباری آیینم
کرم دهند خورم ورنه میروم آزاد　　نه همچون آدمیان خشمناك بنشینم
مرانه برك زمستان نه عیش تابستان　　کفایتست همین پوستین پارینم
هزار سنك پریشان بیکنه بخورم　　که اوفتاده نه بینی برابروان چینم
نه در ریاضت وخلوت مقام میسازم　　که جایکاه کلوخست وسنك بالینم

کمال الدین اسماعیل
خاك مردم خورد ندانستم | که خورد مردم ای برادر خاك
کردم اندیشه تاچرا فرمود | خواجه باکند مم برابر خاك
آدمی راچو خاك سیرکند | کرد وجه غذای من برخاك

حافظ
خوش خبرباش ای نسیم شمال | که بما میدهی نشان وصال
یا بريد الحمی حماك الله | مرحبا مرحبا تعال تعال

سعدی
هم چنان درفکر آن بیتم که گفت | پیلبانی دراب دریای نیل
زیر پایت گرندانی حال مور | همچو حال نست زیرپای پیل

وله
میر طبال باپسر می گفت | ای پسر طبل زن به استعجال
میر بارین ومیر پیرارین | همه بطال وما همی طبال

کمال
آباد بران بارهٔ میمون همایون | خوش گام چوافلاك وره انجام چودلدل
هرصرتك پولادرك صاعقه رفتار | کردون تن عفریت دل کوه تحمل
دیویست که جنك وشها بیست که سیر | چرخست کهزین وزمینست که جل
درمعر که اطراف زمین ازحر کانش | چون نقطهٔ سیماب نماید ز زلزل

کمال الدین اسماعیل
ای درمحیط شفقت سرکشته نقطهٔ دل | وی ازجمال رویت خون کشته مرکز کل
زلف تو برینا کوش ثعبان ودست موسی | خال تو برز نخدان هاروت وچاه بابل

نوری اصفهانی
جهانیان بهتضرع اکر نکردندی | زکرد کارجهان زندکانی توسؤال
کسی بعهد سخای تو برنیا وردی | کف نیاز بدرکاه ایزد متعال

لا
چهار چیز کهاصل منافعست ومنال | نیرزد او بچهار دکر بآخر حال
بقا بتلخی مرك وعمل به خجلت عزل | کنه بشرم وندامت عطابذل سؤال

لا
نیافرید خدادرجهان بقدرت خویش | بلند تر کهری خوبتر ازآلت عقل
چکونه پس نکندمردهوشیاراعراض | زهرچه آن بهطبیعت کندازات عقل

لا
بروز آنکه بود وقت نکبتی ازچرخ | بوقت آنکه رسد روز دولتی بزوال
بود مناسب آن کار نخوت واعجاب | بود محرض این حال طیش واستعجال

لا
شاها بقای عمر تو بادت هزار سال | اقبال درپناه تومدت هزار سال
سالی هزارماه ومهی صدهزارروز | روزی هزارساعت وساعت هزارسال

لا
وفازعمروم اداز جهان وبهره زمال | حضور وقت زایام وفرصت ازمه وسال
من این خیال تصورکنم فلك کوید | زهی تصورباطل زهی خیال محال

(سکی)

لا

هنوزم هست دیدار تو در چشم ‌‌ ‌ هنوزم هست گفتار تو در گوش
فراموشم بگجا کردی که چون نور ‌‌ ‌ میان دیده چون جانی در آغوش

لا

تندرستانرا نباشد درد ریش ‌‌ ‌ جز بهمدردی نگویم دردخویش
گفتن از زنبور بی حاصل بود ‌‌ ‌ با یکی در عمر خود ناخورده نیش
تا ترا حالی نباشد هم چوما ‌‌ ‌ حال ما باشد ترا افسانه پیش

لا

چون قبهٔ کسری بتصاویر مزین ‌‌ ‌ چون نامهٔ مانی بتماثیل منقش
چون چشم فلك روشن وچون خلد برین ‌‌ ‌ چون بیت حرم فرخ وچون باغ ارم خوش

لا

ازان کآفتاب سخا بود چرخ ‌‌ ‌ زروی زمین سایه بردا شتش
جهانرا همین یك جوانمرد بود ‌‌ ‌ فلك هم حسد بردو نگذا شتش

سلمان ساوجی

ای وزیری که ملك وجاه تراست ‌‌ ‌ از سماوات وارض افزون عرض
از زمانه شکایتی دارم ‌‌ ‌ بر ضمیر توکرد خواهم عرض
چون روا باشد ای خلاصهٔ عصر ‌‌ ‌ کی سزا باشد ای خلیفهٔ ارض
که درایام دولت توکسی ‌‌ ‌ که دعای تو باشد اورا فرض
نخورد هیچ چیز الاغم ‌‌ ‌ نکند هیچ کار الا قرض

عبید زاکانی

مردم بعیش خوش دل ومن مبتلای قرض ‌‌ ‌ هرکس بذوق وشغلی ومن دربلای قرض
فرض خدا وقرض خلایق بگردنم ‌‌ ‌ آیا ادای فرض کنم یا ادای قرض

کمال

مرا دوستی گفت قانع شوای یار ‌‌ ‌ که همواره غمگین بود مرد طامع
قناعت نکو باشد آری ولیکن ‌‌ ‌ هم آخر بچیزی توان بود قانع

سعدی

در بیابان خشك وریك روان ‌‌ ‌ تشنه را در دهان چه درچه صدف
مرد بی توشه کاوفتاد زپای ‌‌ ‌ در کمر بند اوچه درچه خزف

وله

ازان کز تو ترسد بترس ای حکیم ‌‌ ‌ وگر با چو او صد برائی بجنك
نه بینی که چون گربه عاجز شود ‌‌ ‌ برآرد بچنگال چشم پلنك
ازان مار برپای راعی زند ‌‌ ‌ که ترسد سرش را بکوبد بسنك

وله

سگی را لقمهٔ هرگز فراموش ‌‌ ‌ نگردد گر زنی صد نوبتش سنك
وگر عمری نوازی سفلهٔ را ‌‌ ‌ بکمتر چیزی آید با تو در جنك

وله

کسی که لطف کند باتو خاك پایش باش ‌‌ ‌ وگرستیزه کند دردوچشمش آگن خاك
سخن بلطف وخوشی بادرشت خوی مگو ‌‌ ‌ که زنك خورده نگردد بنرم سوهان پاك

کمال الدین اسماعیل

غله کامسال داد خواجه مرا ‌‌ ‌ گرنه بد جمله بود اکثر خاك
نسبت خاك وگندمش باهم ‌‌ ‌ هم چنان بد که تخم اندر خاك

سعدی

شاهد انجا که رود عزت وحرمت بیند — وز برانند بقهرش پدر ومادر خویش
پر طاوس بر اوراق مصاحف دیدم — کفتم این منزلت قدر تو می بینم بیش
کفت خاموش که هر کس که جمالی دارد — هر کجا پای نهد دست ندارندش پیش

وله

هر که فریادرس روز مصیبت خواهد — کو در ایام سلامت بجوانمردی کوش
بندهٔ حلقه بکوش ار ننوازی برود — لطف کن لطف که بیکانه شود حلقه بکوش

وله

شخصم بچشم عالمیان خوب منظراست — وز خبث باطنم سر خجلت فتاده پیش
طاوس را بنقش ونکاری که هست خلق — تحسین کنند واو خجل از پای زشت خویش

وله

به آدمی نتوان کفت ماند این حیوان — بجز دراعه ودستار ونقش بیرونش
بکرد درهمه اسباب ملك وهستی او — که هیچ چیز نبینی حلال جز خونش

وله

پرورد کار خلق خدائی بکس نداد — تا هم چو کعبه روی بمالند بردرش
ازمال ودستکاه خداوند عز وجاه — چون راحتی بکس نرسد خاك برسرش

وله

در عمل کوش وهرچه خواهی پوش — تاج برسرنه وعلم بردوش
زاهدی در پلاس پوشی نیست — زاهد پاك باش واطلس پوش

وله

نکو بند از سر بازیچه حرفی — کز ان پندی نکیرد صاحب هوش
اکر صد باب حکمت پیش نادان — بخوانند آیدش بازیچه در کوش

وله

مشمر بود ملك آن پادشاه — که اورا نباشد خردمند پیش
خردمند کو پادشاهش مباش — که او پادشاهست بر ملك خویش

وله

نه بیند مدعی جز خویشتن را — که دارد پردهٔ پندار در پیش
کرش چشم خدا بینی ببخشند — نه بیند هیچ کس عاجزتر از خویش

وله

ملکداری را دیانت باید وفرهنك وهوش — مست وغافل کی تواند عاقل وهشیار باش
پادشاهان پاسبانانند خفتن شرط نیست — یا مکن یا چون حراست میکنی بیدار باش

قاآنی

پند پیران در جوانی کوش دار — پیش از ان کت رنجها آید به پیش
سعی کن تا مرهمی آید بدست — پیش از ان کت دل تبه کردد زریش
دیدهٔ فصاد کاول در بغل — پنبه را بیرون کند آنکاه نیش

نظیری نیشابور

یا در درون قبهٔ این آسمان مباش — یا از حوادثی که رسد دلکران مباش
کس را خط دوام فراغت نداده اند — بار جهان اکر نکشی درجهان مباش

نوایی

ای که کفتی بر یزید وآل او لعنت مکن — زانکه شاید حق تعالی کرده باشد رحمتش
آنچه باآل نبی او کرد کر بخشد خدا — هم ببخشاید ترا کر کرده باشی لعنتش

همام

پس از سالی بخوابت دیده ام دوش — مبادا یادت از جانم فراموش

لاادری

من یکی گوهرم فتاده بخاک — از ره تربیت مرا بردار
گرچه باشد بجزد همت تو — گوهر از خاک برگرفتن عار

سعدی

جزای نیک و بد خلق باخدای انداز — که دست ظلم نماند چنانکه هست دراز
تو راستی کن وباگردش زمانه نساز — که مکرهم بخداوند مکر گردد باز

وله

پدر که جان عزیزش بلب رسید چه گفت — یکی نصیحت من گوشدار جان عزیز
بدوست گرچه عزیزاست راز دل مگشای — که دوست نیز بگوید بدوستان عزیز

وله

اینکه مشتاق منزلی مشتاب — پند من کاربند وصبر آموز
اسب تازی دوتك رود بشتاب — اشتر آهسته میرود شب وروز

وله

آنکه چون پسته دیدمش همه مغز — پوست برپوست بود همچو پیاز
پارسایان روی بر مخلوق — پشت بر قبله می کنند نماز

لاادری

کار ساز ممالکی شاها — کار هارا بوقت خود می ساز
دوستان را چو تیغ خود برکش — دشمنانرا چو تیر دور انداز

لا

رفتی ومن ملازم این منزلم هنوز — زاب مژه بکوی تو پادرگلم هنوز
راندی چوبرق محمل خود گرم من چوابر — در گریه وفغان زپی محملم هنوز

سعدی

شمشیر نیك زآهن بد چون کند کسی — ناکس به تربیت نشود ای حکیم کس
باران که در لطافت طبعش خلاف نیست — در باغ لاله روید ودرشوره زارخس

وله

اگرچه شاهی واسباب سلطنت همه هست — زآه نالهٔ مظلوم سوزناك بترس
جهانیانرا خواهی که ازتو می ترسند — تونیز بی سخن ازکردگار پاك بترس

وله

دمی چند گفتم برآرم بکام — دریغا که بگرفت راه نفس
دریغا که برخوان الوان عمر — دمی چند خوردیم وگفتند بس

وله

بدیدار مردم شدن عیب نیست — ولیکن نه چندان که گویند بس
اگرخویشتن را سلامت کنی — سلامت نباید شنیدن زکس

فخری

این چه شهراست سراسر آشوب — وین چه قومست سراپا تلبیس
باچنان شهر سقی الله دوزخ — باچنین قوم عفی الله ابلیس

ابن یمین

ازحسد ناهلم ارگوید بدی — زان بود کز من بدل درد یستش
حاسدان هستند ومارا باك نیست — بی هنر آنکس که حاسد نیستش

سعدی

یکی امروز کامران بینی — دیگری را دل ازمجاهده ریش
روزکی چند باش تابخورد — خاك مغز سر خیال اندیش
فرق شاهی وبندگی برخاست — چون قضای نوشته آمد پیش
ارکسی خاك مرده باز کند — نشناسد توانگر از درویش

لادری
تیز چشمی کز غبارش چشم کیوان گشت کور — خرد گوشی کز صهیلش گوش گردون گشت کر
طبع او بشناخت مقصد راهمی پیش از ضمیر — گام او دریافت منزل راهمی پیش از بصر

لا
خرد موی وزاغ چشم وپهن روی وگرد سم — تیز گوش ودور بین ورهنورد وراهوار
آب باوی در شتاب وخاک باوی در درنگ — چرخ باوی درنورد وابر باوی درشکار

لا
برسمندی هم چو عمر اندر مسرت تیزرو — باقائی چون جوانی در تمتع سازکار
ازعنانش بافته رضوان دو گیسوبند حور — وزرکابش ساخته سلطان انجم گوشوار

لا
سواد او به صفت چون مزید مینا رنگ — هوای او بمثل چون نسیم جان پرور
صبا نموده بخاکش طراوت طوبی — هوا سرشته در آبش حلاوت کوثر

لا
زمانه عزم وقضا قوت وقدر قدرت — ستاره زینت وخورشید رای وچرخ آثار
زمین توان وهوا صفوت واثیر نهیب — جهان مکانت ودریا نوال وکوه وقار

لا
بنش رسیده بماهی سرش رسیده بماه — فتاده مردم ازو در ضلالت از بن وسر
قیاس خندق وپستیش در گذشته زحد — شمار برج وبلندیش برگذشته زمر

لا
داده بنات نعش بسوی غروب روی — برچرخ آبگون سراو زیرونی زبر
مانندهٔ بطی که به آب آید ازهوا — گردن دراز کرده وبرهم کشیده پر

لا
سپهر ازدور گفتی سبز بحریست — فسرده وانگهی گشته نگونسار
چوفندقهاء سیم اندوده پروین — به پیروزه طبق برهفت بشمار

لا
سپیده دم که شهنشاه لاجورد سریر — سوار گشت برین سبز خنگ بادمسیر
جهان تیره دل از مقدم سحر می شد — چوزنگی متبسم عذار شسته به شیر

لا
مرد خردمند هنرپیشه را — عمر دوبایست درین روزگار
تابه یکی تجربه آموختی — در دگری تجربه بردی بکار

لا
ای که تو گوئی که کاش عمر دوبودی که شخص — تجربهٔ اولش در دوم آید بکار
گرتو بصد عمر نوح تجربه حاصل کنی — بیشتر ازآن بود تجربهٔ روزگار

لا
من اینجا دیر ماندم خوار گشتم — عزیز از ماندن دایم شود خوار
چوآب اندر چمن بسیار ماند — عفونت گیرد از آرام بسیار

لا
عنکبوت ضعیف نتواند — که زود چون درندگان بشکار
رزق اورا پری وبالی داد — تا بدامش درافتد ناچار

لا
بپای وبسال وببار وبتاب — چوکوه وچوسرو وچوابر وچوخور
مراد ونشاط وخزان وجهان — بیاب وببین وبپاش وبخوز

قاآنی

آدمی کورا نباشد تجربت ... برچنان آدم شرف دارد ستور
میخورد مسکین نمك برجای قند ... طعم شیرین رانمی داند زشور
مختصر گویم بهرکاری که هست ... کور بینا بهتر ازبینای کور

حکیم قطران

بهنگام زمی وهنگام تندی ... سبك تر زکشتی گران تر زلنگر
بچشم وبموی وبسم وسرین که ... چوجزع وچومشك وچوپولاد ومرمر
بکبر پلنك وبرفتار شاهین ... بقد هیون وبزور غضنفر
به آب اندرون هم چو لؤلؤ بیضا ... به آتش درون هم چو یاقوت احمر
زبالا به پستی قضای الهی ... زپستی به بالا دعای پیمبر
چنان دشتهارا بهم در نوشتی ... که انگشت مردم ورقهای دفتر

کمال

تکاوری که ندارد خبر زمین زسمش ... که از برش بیکی پای رفت یا بچهار
هزار دائره برنقطهٔ پدید آرد ... مگرقوایمش از آهنست چون پرکار
بخوش روانی برآب بگذرد چوحباب ... بگرم تازی زآبش برون جهد چوشرار
چوگرم گشت نیارد چخید باورق ... چوتند شد نتواند برونشست غبار

وله

درسرآید زسبك پائی او مردم چشم ... چونك خواهد كه بگردش رسد ازراه نظر
همچو فكرت زجهانی بجهانی بردت ... كه ترا ازحركاتش نبود هیچ خبر

لا

سپاهی به هیئت چو امواج دریا ... گروهی به عدت چو اعداد اختر
به نیزه همه حافظ عهد رستم ... به خنجر همه وارث رسم حیدر
زتف سنان تو نازاده دشمن ... چو سیماب بگریزد ازناف مادر
کسی کزسنان تو جان داده باشد ... زبیم سنان تو ناید به محشر
پلنك ازنهیب سنانت بخواهد ... بخواهشگری پروبال ازکبوتر

لا

اشهبی گردسمی پهن بری خردسری ... گوش اوراست چوپیکان وبرش هم چوسپر
بگه جستن باد وبگه رفتن ابر ... بگه پویه ونعره چودرخش وتندر
سست بودی چوبجستی براو گردش چرخ ... کند بودی چوبرفتی براوسیر قمر
شخنوردی که بتندیش نبودی نکبا ... راهواری که به تیزیش نبودی صرصر
ازفرازاوسوی پستی نشدی جزچوقضا ... وزنشیب اوسوی بالا نشدی جزچوقدر

لا

شده آن اسب چون کبك وهما وطوطی وگنجشك ... نکورفتار وخوش دیدار وزیرك طبع وحیلت گر
بوقت جستن وناورد وسبق وحمله درمیدان ... بسم خارا بنعل آتش برك آهن بتك صرصر

لا

بهنگام نبرد ورامش وبازی وآرامش ... زحل کین وعطارد وهم وزهره طبع ومه پیکر
زقدر وحشمت واقبال وجاه تو ورا زیبد ... رکاب ازماه وزین خورشید ومیدان چرخ ونعل اختر

سعدی

ندهد هوشمند روشن رای — بفرومایه کارهای خطیر
بوریاباف اگرچه بافنده است — نبرندش بکارگاه حریر

وله

خیز وغنیمت شمار جنبش باد ربیع — نالهٔ موزون مرغ بوی خوش لاله زار
وقت بهاراست خیز تابتماشا رویم — تکیه برایام نیست تادگر آید بهار

وله

چورنج رنتوانی گرفت ازرنجور — قدم زرفتن وپرسیدنش دریغ مدار
هزار شربت شیرین ومیوهٔ مشموم — چنان مفید نباشد که بوی صحبت یار

وله

ببارگاه اجل عاجز اند حیله وجهد — ببارگاه قضا باطلند جد وحذر
چوهست زادن ماز برای طعمهٔ مرگ — همان بهست که آدم نزاید ازمادر

وله

دلقت بچه کار آید وتسبیح مرقع — خود را زعملهای نکوهیده نکه دار
حاجت بکلاه تتری داشتنت نیست — درویش صفت باش وکلاه تتری دار

وله

کاش آنروزکه درپای توشدخاراجل — دست گیتی بزدی تیغ هلاکم برسر
تابدین روزجهان بی تو ندیدی چشمم — این منم برسر خاك توکه خاکم برسر

وله

هرکه خیری کرد وموقوفی کذاشت — رسم خیرش همچنان برجای دار
نام نیك رفتکان ضایع مکن — تابماند نام نیکت پایدار

وله

نیم نانی گرخورد مرد خدای — بذل درویشان کند نیم دکر
هفت اقلیم اربگیرد پادشاه — همچنان دربند اقلیمی دکر

وله

آن شنیدستی که روزی تاجری — دربیابانی بیفتاد از ستور
گفت چشم تنك دنیا داررا — یاقناعت پرکند یاخاك گور

حکیم سنائی

این جهان برمثال مرداریست — کرکسان اندر وهزار هزار
این مرورا همی زند مخلب — اومرا ینرا همی زند منقار
اخرالامر بگذرند همه — وزهمه بازماند این مردار

ظهیرفاریابی

چون برزمین طلیعهٔ شب گشت آشکار — آفاق ساخت کسوت عباسیان شعار
پیدا شد ازکنارهٔ میدان آسمان — شکل هلال چون سرچوکان شهریار
دیدم ززرپخته درین لوح لاژورد — نونی که گفتهٔ بقلم کردهٔ نگار
روی فلك چولجهٔ دریا وماه نو — مانند کشتئ که زدریا کند گذار
یابرمثال ماهی یونس میان آب — آهنك درکشیدن اوکرده ازکنار
یاهم چویونس آمده بیرون زبطن حوت — افتاده برکنارهٔ دریا نحیف وزار

عنصری

یاکشائی یابه بندی یاستانی یادهی — تاجهان درکار باشد دایماد رروزکار
آنچه بستانی ولایت آنچه بدهی خواسته — آنچه بندی دست دشمن آنچه بکشائی حصار

لادری

شنیدهٔ ام که بقصاب گوسفندی گفت / دران زمان که بخنجر سرش زتن ببرید
جزای هر بن خاری که خورده ام دیدم / کسی که پهلوی جرم خورد چه خواهد دید

انوری

درآن زمین که تودر چشم خلق خوارشدی / مکن درنک درانجا برو بجای دکر
درخت اکر متحرک شدی زجای بجای / نه جور اره کشیدی ونه جفای تبر

جامی

ای زمشکین طرهات هر دلی بندی دکر / رشتهٔ جان رابهر موی تو پیوندی دکر
کر پدر خورشید ومادر ماه باشد فی المثل / برزمین ناید بخوبی چون توفرزندی دکر

مولانا جلال الدین ر

یکی همیشه همی کفت راز باخانه / مشو خراب بناکه مرابکن اخبار
شبی بناکه خانه برو فرود آمد / چه کفت کفت بکجاشد وصیت بسیار
نکفتمت خبرم کن بوقت افتادن / که چاره سازم من باعیال خود بفرار
نکردیم خبرای خانه حق صحبت کو / فروفتادی وکشتی مرا بزاری زار
جواب دادمر اورا فصیح آن خانه / که چند چند خبر کردمت بلیل ونهار
زهرطرف که دهن باز کردمی زشکاف / که طاقتم برسیده است وقت شد هشدار
همی زدی بدهانم زحرص مشت کلی / شکافها همه بستی سراسر دیوار
زهرطرف که کشادم دهن فرو بستی / نهشتیم که بکویم چه کویم ای معمار
بدان که خانه تن تست ورنجها چوشکاف / شکافهاش تو کوید که وقت شد هشدار
دهن کشاید تن تابکویدت رفتم / طبیب آید وبندد بروره کفتار
مثال کاه کل است این مزور معجون / هلا تو کاه کل اندرشکاف می افشار

خواجوی کرمانی

مسیح وقتی ازین خسته دم دریغ مدار / زپادر آمدم ازمن قدم دریغ مدار
کرت قدم بعیادت نمی نهی باری / تفقدی ززبان قلم دریغ مدار

رشید وطوط

دانی شها که دور فلک را هزار سال / چون من یگانهٔ ننماید بصد هنر
کر زیردست هرکس وناکس نشانیم / انجا دقیقه ایست بدانم من اینقدر
بحر است مجلس تو ودر بحر بی خلاف / لؤلؤ بزیر باشد وخاشاک برزبر

وله

چاکران تو که دررزم چوخیاط شوند / کرچه خیاط نیند ای ملک کشورکیر
بکز نیزه تن خصم همی پیمایند / تاببرند به شمشیر وبدوزند به تیر

سعدی

بردند پیمبران وپاکان / ازبی ادبان جفای بسیار
دل تنک مکن که پتک وسندان / پیوسته درم زنند ودینار
قدر زر وسیم کم نکردد / وآهن نشود بزرک مقدار

وله

هرکه راجامه پارسا بینی / پارسادان ونیک مردانکار
ورندانی که درنهادش چیست / محتسب را درون خانه چه کار

لاادری این نقطه ز سرعت تحرك — صد دائره هر زمان نماید
رو نقطهٔ آتشین بکردان — تا دائرهٔ روان نماید
این دائره غیر نقطهٔ نیست — لیکن بنظر چنان نماید

لا روزکاریست که ازغایت بیداد دراو — نیست ممکن که کسی راسر وسامان باشد
چشم نیکی زکه داریم بعهدی که دراو — که کرکسی بدنکند غایت احسان باشد

لا آرزوست این که همه چیز چنین ناپایست — آرکم کی توکه زخ همه آسان کردد
کار دنیا که تو دشوار کرفتی برخود — کرتو برخویشتن آسان کنی آسان کردد

لا شکوه مملکت وسلطنت اکرچه خوش است — چه پنج روزه چه صدساله چون بباید مرد
خزانهٔ درر وزر لطیف ومحبوب است — ولی چه سود که با خویشتن نشاید برد

لا که کرد درهمه عالم کمان ظلم بزه — که تیرلعنت جاوید را نشانه نشد
که در زمانهٔ بی اعتبار کرد ستم — خیال بست که خود عبرت زمانه نشد

لا مرا لبان تو باید شکر چه سود کند — مرا میان تو باید کمر چه سود کند
چو یوسفم تو نباشی مرا بمصر چه کار — چو همرهم تو نباشی سفر چه سود کند

لا حیات خوش ممات خوش کسی راست — که دنیارا بدنیادار بسپرد
تکلف کر نباشد خوش توان زیست — تعلق کر نباشد خوش توان مرد

لا نهادی برسر بالین من پای — سرت بالین بیماری نبیند
مرا کردی بدرد دل کرفتار — دلت درد کرفتاری نبیند

لا چو قدرت دادت ایزد بر کنهکار — بعفوش بنده کن تابنده کردد
که مجرم کشتهٔ افعال خویش است — چو بوی عفو یابد زنده کردد

لا این نقطه زکردشی که دارد — بر صورت دائرهٔ بر آید
بکذر زخیال ووهم بنکر — تا دائره نقطهٔ نماید

لا نیم جانی که هست بیش کشم — که بدست من این قدر باشد
نبود لایق نثار تولیك — کار ماینده ما حضر باشد

لا پشت دفتر ز بهر آن باشد — تا ز هر کس در ونشان باشد
یاد کاری که یار بنویسد — بهتر از عمر جاودان باشد

لا هر که باما عداوت آغازد — جز بهر کش زمانه ننوازد
وانکه از حکم ما به پیچد سر — دست غیبش زپا درانداز د

لا پایهٔ شعر بین که چون زنبی — نفی نعت پیمبری کردند
بهر تصحیح نسبت قرآن — تهمت او بشاعری کردند

فردوسی

بپابکوی که پرویز اززمانه چه خورد ... بروبپرس که کسری ز روزکار چه برد
کر اونهاد خزاین بدیکری بکذاشت ... وراین کرفت ممالك بدیکری بسپرد
نه هر که مال نبودش بعافیت نه زیست ... نه هر که مال جهان داشت عاقبت نه بمرد

فلکی شروانی

جانا بجز غم تو دلم را هوس مباد ... جز تو کسم زجور تو فریاد رس مباد
کفتی که نازنزد تو دورم چه کونهٔ ... دوراز تو آن چنانکه منم هیچ کس مباد

کمال اسماعیل

مدحتی کفتمت که چون زبور ... در همه مجلسی کنند پدید
خلعتی دادیم که چون عورت ... از همه کس ببایدم پوشید

لطف الله نیشابوری

طالعی دارم آنکه از پی آب ... کر روم بحر بحر بر کردد
ور بدوزخ روم پی آتش ... آتش از یخ فسرده تر کردد
ور زکوه التماس سنك کنم ... سنك ناياب چون کهر کردد
وربدشت از برای خاك روم ... خاك آنجا بسرخ زر کردد
با همه نیز شکر باید کرد ... که مبادا ازین بتر کردد

مختاری غزنوی

مرا بغربت بسیار دوستان بودند ... بنامهٔ زمن آن قوم رانیامد یاد
مکر که جمله بمردند ونیز شاید بود ... خدای عزوجل جمله را بیامرزاد

مهری خاتون

حل آن نکته که بر پیر خرد مشکل بود ... آز بودیم بیك جرعهٔ می حاصل بود
کفتم ازمدرسه پرسم سبب حرمت می ... درهر کس که زدم بیخود ولایعقل بود

نجم الدین کبری

خواجکان در زمان معزولی ... همه شبلی وبایزید شوند
باز چون بر سر عمل آیند ... همه باشمر و بایزید شوند

نزاری قهستانی

تو رنجوری وشد رخسار من زرد ... تو می نالی ومن می میرم ازدرد
علاج خود هم ازدیدار خود کن ... لب کل در شکر بهر چه پرورد
مباد ازچشم بد درا رویت چنین ... مباد از باد کل پردا منت کرد

نوری اصفهانی

آصفا قاعدهٔ مردم شاعر اینست ... که بآیین طرب زحمت احباب دهند
دربزکان روش آنست که در هروقتی ... بکم وبیش مراددل اصحاب دهند
روش آن نیست که لب تشنهٔ آمالی را ... بکذارند که سال دکرش آب دهند
بعد ازین لطف تو بامن بچه ماندانی ... نوشدارو که پس ازمرك بسهراب دهند

لاادری

هر که راکرد خدا بهر بلندی پیدا ... کر بری زیر زمین فرق بکردون ساید
وانکسی کزپی پستیش پدید آوردند ... دربلندی بسر آوردن او کی شاید
آتش ارچند کنی پست کشد سر بفلك ... آب هرچند ببالا ببری زیر آید

لا

هر که او بادهٔ صبوح خورد ... فلکش دولت وفتوح دهاد
وانکه قدر صبوح نشناسد ... ایزدش توبهٔ نصوح دهاد
مخموزانرا خدای عزوجل ... کنج قارون وعمر نوح دهاد

سلمان ساوجی

آن اسب باز دادم تا دیکری ستانم — برصورتی که کس را زان سر خبر نباشد
اسب سیاه خود رفت رنك دکر نیامد — آری پس از سیاهی رنك دکر نباشد

وله

الاغکی دوسه زین پیش داشت بندهٔ تو — بوجه قرض بکایك بقرض خواهان داد
کنون تصور آن می کند که برتابد — بسوی ساوه عنان عزیمت از بغداد
پیاده رخ بره آورده مانم از حیرت — تو شهسواری واسبی بمات باید داد

شرف قزوینی

خوش آن زمانکه غیر منت همزبان نبود — رازدلی که داشتی ازمن نهان نبود
ازکفتکوی غیر بمن بدکمان شدی — این بدکمانی ازتو مرا درکمان نبود

شمس الدین قمی

درخدمت ای صدر فلك مرتبه دزدیست — کوزهر بسحر از دهن مار بدزدد
پیراهن دزدی چوبتی جست بپوشد — ازکون برهنه دوسه شلوار بدزدد
کرحبس کنندش بیکی خانهٔ تاریك — چون کاهربا کاه زدیوار بدزدد
طرار زسر دزدد دستار ولیکن — اوخود سرطرار زدستار بدزدد
عیار ز دینار یکی حبه رباید — اوخود زیکی حبه دودینار بدزدد
ورسوی مزاری رود ازبهر زیارت — ازمرده کفن وزکفن آهار بدزدد
آویختنش سخت صوابست ولیکن — می ترسم ازان کورسن ودار بدزدد

قاضی شمس الدین

کم نشین با بدان که صحبت بد — کرچه پاکی ترا پلید کند
آفتاب ار چه روشنست اورا — پارهٔ ابر ناپدید کند

...ابن الدین شیرازی

مراخدای زملك زمانه ملکی داد — که ازقناعت کس انتقال نپذیرد
دلم زخوان غناآن نواله یافت بلطف — که ازبهشت وزطوبی نوال نپذیرد
هرآنکه این همه شاهی وکنج دولت یافت — عجب مدارا کر ازخواجه مال نپذیرد
که هرکه بی تعبی کنج شایکان یابد — زدست سفله بمنت سفال نپذیرد

ادیب صابر

وقت بهار باده مخور جز ببوستان — ازباده آن بهشت که دربوستان خورند
بادوستان خور آنچه تراهست بیش ازان — بعدازتو دشمنان توبادوستان خورند

وله

عزیز نامهٔ میمون تو بمن برسید — چنانکه براثر تیره شب رسد خورشید
سپید دیده سیه روی بودم ازغم تو — سپید کشت سیاه وسیاه کشت سپید

اقامحمد صادق

چندروزی ترك آن نامهربان خواهم کرد — طاقت خودرا واورا امتحان خواهیم کرد
یادل کندن زدستش جان برون خواهم برد — یا بجان کندن دلش رامهربان خواهیم کرد

...درالدین نیشابوری

چه دردهاست انکه عشقش نام کردند — وزاو آشوب خاص وعام کردند
هر آنچه اندر زمانه درد دل بود — بهم بزدند وعشقش نام کردند

ظهیر فاریابی

اکر قبول نکردم عطات معذورم — چو پیش رای تو این نکته آشکارشود
کهابر قطره بدریا ازان فرستد باز — که تا بوقت دکر درشاهوار شود

(بیا)

سعدی

چند گوئی که بد اندیش وحسود … عیب جویان من مسکینند
نیك باشی وبدت می گویند … به که بد باشی ونیکت بینند

وله

تا مرد سخن نگفته باشد … عیب وهنرش نهفته باشد
هر بیشه گمان مبر که خالیست … شاید که پلنك خفته باشد

وله

ازدست تهی کرم نیاید … هرچند دلش جواد باشد
مسکین چه کند سوار چالاك … کش اسب نه برمراد باشد

وله

یاد دارم ز پیر دانشمند … تو هم از من بیاد دار این پند
هرچه برنفس خویش نپسندی … نیز بر نفس دیگران مپسند

وله

ای بسا اسب تیزتك که بمرد … خرك لنك جان بمنزل برد
بس که در خاك تندرستان را … دفن کردند وزخم خورده نمرد

وله

هیچ دانی که آب دیدهٔ پیر … ازدو چشم جوان چرا نچکد
برف بر بام سالخوردهٔ ماست … آب در خانهٔ شما نچکد

وله

نه مرداست آن بنزدیك خردمند … که باپیل دمان پیکار جوید
بلی مرد آن کس است ازروی تحقیق … که چون خشم آیدش باطل نگوید

وله

زود مرغ سوی دانه فراز … چون دگر مرغ بیند اندربند
پندگیر از مصائب دگران … تانگیرند دیگران زتو پند

وله

ای غره برحمت خداوند … در رحمت اوکسی چه گوید
هرچند مؤثر است باران … نادانه نیفکنی نروید

وله

دلبر آنکه که خوبروی بود … تلخ وگفتار وتند خوی بود
چون بریش آمد وبلعنت شد … مردم آمیز ومهرجوی بود

وله

ناکسان را فراستی است عظیم … گرچه تاریك طبع وبدخویند
چون دوکس مشورت کنند بهم … گویداین عیب من همی گویند

وله

کس نبیند که تشنگان حجاز … برلب آب شور گرد آیند
هرکجا چشمهٔ بود شیرین … مردم ومرغ ومور گرد آیند

وله

آنراکه غمش چون غم ما نیست چه داند … کز شوق توام دیده چه شب میگذراند
سوزدل یعقوب ستمدیده زمن پرس … کاحوال دل سوخته هم سوخته داند

سلمان ساوجی

شاها مرا اسپی موعود کرده بودی … درقول پادشاهان قلبی مگر نباشد
اسپی سیاه وپیرم دادند ومن برانم … کاندر جهان سیاهی زو پیرتر نباشد

سعدی
آسیا سنگ ده هزار منی
لیکن از زیر بر زبر بردن
بدو مرد ازمیان بکردانند
بهزار آدمیش نتوانند

وله
خر بعیسی آدمی نخواهد شد
وآدمی کو بتربیت نکند
ورچه در پای منبری باشد
تا بصد سالکی خری باشد

وله
کس نباید بزیر دیواری
کرترا در بهشت باشد جای
که بر آن صورتت نکار کنند
دیکران دوزخ اختیار کنند

وله
چه خورد شیر شرزه دربن غار
کر تو درخانه صید خواهی کرد
بازافتاده را چه قوت بود
دست و پایت چو عنکبوت بود

وله
هر که برخود در سؤل کشود
آز بکذار وپادشاهی کن
تا بمیرد نیاز مند بود
کردن بی طمع بلند بود

وله
بند کان را زحد بدر منواز
کانکه باخود برابرش کردی
این سخن سهل تستری کوید
زود باشد که برتری جوید

وله
حذر کن زدود درونهای ریش
بهم بر مکن تا توانی دلی
که ریش درون عاقبت سر کند
که آهی جهانی بهم برکند

وله
نه بینی که پیش خداوند جاه
وکر روز کارش در آرد زپای
ستایش کنان دست بر برنهند
همه عالش پای برسر نهند

وله
دوستان سخت پیمان رازدشمن بالا نیست
صد هزاران خیط یکتورا نباشد قوتی
شرط پیمانست کز پیوند یارش نکسلد
چون بهم برتافتی اسفندیارش نکسلد

وله
آنکس که بدینار ودرم خیر نیندوخت
خواهی متمتع شوی ازنعمت دنیا
سر عاقبت اندرسر دینار ودرم کرد
باخلق کرم کن که خدا باتو کرم کرد

وله
اکر صد جرم دارد مرد درویش
وکر یک ناپسند آید زسلطان
یکی ازصد رفیقانش ندانند
زاقلیمی باقلیمی رسانند

وله
نباید مشام از طبلهٔ عود
بزرکی بایدت بخشندکی کن
برآتش نه که چون عنبر ببوید
که دانه تا نیفشانی نروید

وله
چو کم خوردن طبیعت شد کسی را
وکر تن پرور است اندر فراخی
چو سختی پیشش آید سهل کیرد
چو تنکی بیند ازسختی بمیرد

وله
الا تا نشنوی مدح سخنکوی
اکر روزی مرادش برنیاری
که اندک مایه نفعی ازتو دارد
دوصد چندان عیوبت می شمارد

وله
چو دولت خواهد آمد بندهٔ را
چو برکردد روز نیک بختی
همه بیکانکانش خویش کردند
در ودیوار بروی نیش کردند

سعدی

تشنهٔ سوخته در چشمهٔ حیوان چو رسید / تو مپندار که از پیل دمان اندیشد
ملحد گرسنه وخانهٔ خالی بر خوان / عقل باور نکند کز رمضان اندیشد

وله

نیک ار کنی بجای تو نیکی کند باز / ور بد کنی بجای تو از بد بتر کند
امروز نیستی ز بد و نیک باخبر / روزی بود که از بد و نیکت خبر کند

وله

دیو اگر صومعه داری کند اندر ملکوت / همچو ابلیس همان طینت ماضی دارد
ناکس است آنکه بدراعه ودستار کس است / دزد دزداست اگر جامهٔ قاضی دارد

وله

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
این مدعیان در طلبش بی خبرانند / کان را خبری شد خبری باز نیامد

وله

گر خرمند از اوباش جفائی بیند / تا دل خویش نیازارد و درهم نشود
سنگ بدگوهر اگر کاسهٔ زرین شکند / قیمت سنگ نیفزاید و زر کم نشود

وله

کسی بحمد و ثنای برادران عزیز / ز عیب خویش نباید که بی خبر باشد
ز دشمنان شنوای دوست تا چه می گویند / که عیب در نظر دوستان هنر باشد

وله

درین امید بسر شد دریغ عمر عزیز / که آنچه در دلمست از درم فراز آید
امید بسته بر آمد ولی چه فائده زانك / امید نیست که عمر گذشته باز آید

وله

یا وفا خود نبود در عالم / یا مگر کس درین زمانه نکرد
کس نیاموخت علم تیر از من / که مرا عاقبت نشانه نکرد

وله

شد غلامی که آب جوی آرد / آب جوی آمد و غلام ببرد
دام هر بار ماهی آوردی / ماهی این بار رفت و دام ببرد

وله

زورت ار پیش میرود باما / با خداوند غیب دان نرود
زورمندی مکن براهل زمین / تا دعائی بر آسمان نرود

وله

وه که گر مرده باز گردیدی / بمیان قبیله و پیوند
رد میراث سخت تر بودی / وارثان را ز مرگ خویشاوند

وله

مشو ایمن که تنگ دل گردی / چون ز دستت دلی به تنگ آید
سنگ بر بارهٔ حصار مزن / که بود کز حصار سنگ آید

وله

پابدان یار گشت همسر لوط / خاندان نبوتش گم شد
سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد

وله

تا توانی درون کس مخراش / کاندرین راه خارها باشد
کار درویش مستمند بر آر / که ترا نیز کارها باشد

وله

تا سگان را وجوه پیدا نیست / مشفق و مهربان بیکدگرند
لقمهٔ در میان شان انداز / که تهیگاه یکدگر بدرند

سعدی

مر ترا چون دو کار پیش آید — که ندانی کدام باید کرد
هرچه در وی مظنهٔ خطر است — آنت باخود حرام باید کرد
وانکه بی خوف و بی خطر باشد — بهمانت قیام باید کرد

وله

هیچ فرصت ورای آن مطلب — که کسی مرگ دشمنان بیند
تا نمیرد یکی بناکامی — دیگری شاد کام ننشیند
توهم ایمن مباش وغره مشو — که فلک هیچ دوست نگزیند
شاد کامی مکن که دشمن مرد — مرغ دانه یکان یکان چیند

وله

چون بود اصل گوهری قابل — تربیت را در و اثر باشد
هیچ صیقل نکو نخواهد کرد — آهنی را که بدگهر باشد
سگ بدریای هفتگانه مشوی — چونکه تر شد پلید تر باشد
خر عیسی اگر بمکه رود — چون بیاید هنوز خر باشد

وله

بس نامور بزیر زمین دفن کرده اند — کز هستیش بروی زمین یک نشان نماند
وان پیر لاشه را که سپردند زیر خاک — خاکش چنان بخورد کز و استخوان نماند
زنده است نام فرخ نوشیروان بخیر — گرچه بسی گذشت که نوشیروان نماند
خیری کن ای فلان وغنیمت شمار عمر — زان پیشتر که بانگ برآید فلان نماند

وله

مرد درویش که بار ستم وفاقه کشید — بدر مرگ همانا که سبکبار آید
وانکه در نعمت و در راحت وآسایش زیست — مردنش زین همه شک نیست که دشوار آید
بهمه حال اسیری که زبندی برهد — بهترش دان زامیری که گرفتار آید

وله

اگر ملازم خاک در کسی باشی — چون آستانه ندیم خسیت باید بود
زبهر نعمت دنیا که خاک برسر او — برین مثل که گفتم بسیت باید بود
هزار سال تنعم کسی بدان نرسد — که یکزمان بمراد کسیت باید بود

وله

از صحبت دوستان برنجم — کاخلاق بدم حسن نمایند
عیبم هنر و کمال بینند — خارم گل و یاسمن نمایند
کو دشمن شوخ چشم و چالاک — تا عیب مرا بمن نمایند

وله

بهوای کسی دروغ مگوی — ور ترا دوست تر زجان گردد
که وی از بهر چند مصلحتی — آن زمان برتو مهربان گردد
لیک در حق تو هم او باید — اولین کس که بدگمان گردد

وله

دانی که برنگین سلیمان چه نقش بود — در دل جهان مبند که با کس وفا نکرد
خرم تنی که حاصل عمر عزیز را — با دوستان بخورد و بدشمن رها نکرد

وله

چون در پسر موافقت و دلبری بود — اندیشه نیست گر پدر از وی بری بود
او گوهر است گو صدفش در میان مباش — در یتیم را همه کس مشتری بود

ابن یمین

کر بد کند زمانه تو نیکو خصال باش — بگذشت از ین بسی بتر این نیز بگذرد
ابن یمین زموج حوادث مترس ازانك — هرچند هست باخطر این نیز بگذرد

وله

مرد باید که در جهان خودرا — همچو شطرنج باز چه دارد
هرچه باید ازان خصم برد — وانچه دارد نگاه می دارد

انوری

همدمی گفت صبر کن زیرا — صبر کار توخوب وزود کند
آب رفته بجوی باز آید — کار بهتر ازانچه بود کند
گفتم آب ار بجوی باز آید — ماهی مرده راچه سود کند

وله

آن روزگار وصل کو که مرا یار بود — من برکنار زین غم واودر کنار بود
دائم شمار وصل همی برگرفت دل — این هجر بیشمار کی اندر شمار بود

وله

هر بلائی که ز آسمان آید — کرچه بادیگری قضا باشد
بر زمین نارسیده می کوید — خانهٔ انوری کجا باشد

سید جلال بن عضد

فریاد من ازدست طبیب است که دانست — درمان دل ریشم ومرهم نفرستاد
کفتم قدمی رنجه کند بهر عیادت — مردم وکسی نیز بنامم نفرستاد

حافظ

سحر بلبل حکایت باصبا کرد — که عشق روی کل باما چها کرد
من از بیکانکان هرکز ننالم — که بامن هرچه کرد آن آشنا کرد

خاقانی

کردون در آفتاب سلامت کرا نشاند — کاخر چو صبح اولش اندك بقانکرد
خیاط روزکار ببالای هیچ کس — پیراهنی ندوخت که آخر قبانکرد

دقیقی سمرقندی

کویند صبر کن که تراصبر بر دهد — آری دهد ولیك بعمر دکر دهد
من عمر خویشتن بصبوری کذاشتم — عمری دکر بباید تاصبر بر دهد

روحانی سمرقندی

مرد آزاده بکیتی نکند میل دوکار — تاهمه عمر زآفت بسلامت باشد
زن نخواهد اکرش دختر قیصر بدهند — وام نستاند اکروعده قیامت باشد

سراج اصفهانی

ازضعف بهرجا که نشستیم وطن شد — وزکریه بهرجاکه کذشتیم چمن شد
هرسنك که بر سینه زدم نقش تو بکرفت — آن هم صنم بهر پرستیدن من شد

سعدی

تاکسان بانك درسرای افتد — که فلان را محل وعده رسید
دوستان آمدند تا بکور — قدمی چند وباز پس کردید
وانکه او دوست تر داری — مال ملك وقباله برد کلید
آنکه پیوسته باتو خواهد بود — عمل تست ونفس پاك وپلید
نیك دریاب وبد مکن زنهار — که بد ونیك باز خواهی دید

وله

هر کجا دردمندی ازسر شوق — کوش برنالهٔ حمام کند
جانبانی برآورد فریاد — وان تلذذ بر وحرام کند
حیف باشد صفیر بلبل را — که ز فیر خر ازدحام کند
کاج بلبل خموش بنشستی — تاخر آواز خود تمام کند

لا
مشکلی دارم شها خواهم کنم پیش تو عرض
زانکه زین مشکل مرا صد داغ حسرت در دلست
سیم وزر انعام کردی لیك از خازن مرا
هم گرفتن مشکل وهم نا گرفتن مشکلست

لا
به هست ونیست مرنجان ضمیر وخوش دل باش
که نیستیست سرانجام هر کمال که هست
ازین رباط دودر چون ضرور تست رحیل
رواق وطاق معیشت چه سر بلند وچه پست

لا
از دهر جفا پیشه وفائی نتوان یافت
درگردش ایام صفائی نتوان یافت
زخم دل مجروح جگر سوختگان را
سازنده تراز صبر دوائی نتوان یافت

لا
خاك شد انکس که درین خاك زیست
خاك چه داند که درین خاك چیست
هر ورقی چهرهٔ آزاده ایست
هر قدمی فرق ملك زاده ایست

لا
عمر مردم اگرچه بر گذر است
عمر ثانی مدایح شعر است
زنده رستم بشعر فردوسیست
ورنه زودر جهان نشان کجاست

لا
از حسن نفیس نیست مردم
از جوهر مردمی نفیس است
زیبا صنمی که هست بدخو
چون خوب خط غلط نویس است

لا
طلب کردن علم ازان فرض شد
که بی علم کس را بحق راه نیست
کسی ننگ دارد از آموختن
که از ننگ نادانی آگاه نیست

سعدی
دست سلطان دگر کجا بندد
چون بسر گین دروافتاد ترنج
تشنه را دل کجا بخواهد آب
کوزه بگذشته از دهان سانج

لا
ای حاصلت زحاصل این روزگار هیچ
ازروزگار هیچ توقع مدار هیچ
گر هیچ برقرار نماند عجب مدار
برهیچ هیچ حال نگیرد قرار هیچ
ازهرچه ماحساب مرادی گرفته ایم
دیدیم بود فذلکهٔ آن شمار هیچ
ذرات کائنات همه آمد وشداست
داند خرد پژوه که ناید بکار هیچ
در مجلس زمانه مشوزود مست آز
گزجرعه اش ندید کسی جز خمار هیچ
راحت مخواه امن مجوزانکه کس ندید
در حیز وجود ازین خاریار هیچ

سعدی
چوخوش باشد آواز نرم وحزین
بگوش حریفان مست صبوح
به ازروی خوبست آواز خوش
که آن حظ نفس است واین قوت روح

کسائی کرمانی
جنازهٔ تو ندانم کدام حادثه بود
که دیدها همه مشغول کرد ودل مجروح
ازآب دیده چو طوفان نوح شد همه شهر
جنازهٔ تو دران آب هم چو کشتی نوح

ابن یمین
اگر زباغ رعیت ملك خورد سیبی
برآورند غلامان اودرخت ازبیخ
به نیم بیضه که سلطان ستم روادارد
زنند لشکر یانش هزار مرغ بسیخ

(گرید)

حکیم ناصرخس

براوج چو پرواز کنم از نظر تیز — بینم سر موئی همه گر درته دریاست
کو برسر خاشاک یکی پشه بجنبد — آن پرزدن پشه همان درنظر ماست
بسیار منی کرد وز تقدیر نترسید — بنگر که ازین چرخ جفاپیشه چه برخاست
ناکه زقضا سخت کمانی زکمین گاه — تیری زقضا وقدر انداخت براوراست
بربال عقاب آمد آن تیر جگردوز — کز عالم علویش بسفلیش فروکاست
زخاک بیفتاد و بغلطید چو ماهی — وانکه نظر خویش کشوداز چپ وازراست
اینش عجب آمد که زچوبی وز آهن — این تندی وتیزی و پریدن ز کجاخاست
چون نیک نظر کرد پرخویش در آن دید — گفتا زکه نالیم که از ماست که برماست
ناصر تومنی را زسر خویش بدر کن — بنگر که عقابی که منی کرد چها خاست

نجم الدین کبری

گر جهودی قراضهٔ دارد — خواجهٔ نامدار فرزانه است
وانکه دین دارد وندارد مال — گر همه بوعلیست دیوانه است

نجیب

درجهان چون لذت عیش جوانی هیچ نیست — وان هم ازروی حقیقت گربدانی هیچ نیست
راتب دنیا مخور ورنه بدوده نقد جان — زانکه دربازار عالم رایگانی هیچ نیست

وصاف

ماخودچه دیده ایم ازین چرخ کوژ پشت — یاد رعنا بداشت وبابی خطا بکشت
چون عاقبت فناست جهان دورنگ را — کوزشت وخوب باشد وکونرم ویادرشت

وفا

اشعار فقر برحاتم چه لازمست — اظهار درد پیش مسیحا چه حاجتست
بیمارا گر فضول نباشد طبیب را — آموختن طریق مداوا چه حاجتست
کافیست بهرحاجت ما زتویک سخن — این ست اگر سخن سخن ما چه حاجتست

لا

شنیدهٔ توکه محمود غزنوی شبدی — نشاط کرد شبش جمله برسمور گذشت
یکی برهنه درش شب سرتنور کز بد — سرتنور بران مستمند عور گذشت
صباح نعره برآورد وگفت ای محمود — شب سمور گذشت وشب تنور گذشت

لا

عاشق نبودهٔ وبدردم نمی رسی — آگه نهٔ که هجر کدام انتظار چیست
درعاشقی بروز نیاوردهٔ شبی — واقف نهٔ که محنت شبهای تارچیست

لا

نازم بچشم خود که جمال تودیده است — افتم بپای خود که بکویت رسیده است
جان وجهان فدای دل خویشتن کنم — کزجام توشراب محبت چشیده است

لا

ازمرگ حذر کردن دوروز روانیست — روزی که قضاباشدوروزی که قضانیست
روزی که قضاباشد کوشش نکندسود — روزی که قضا نیست بروهرگ روانیست

لا

فغان زافت این رنج ساز وراحت سوز — فغان زگردش این جانشکار وجور پرست
که صورتی که بعمری نگاشت خود بستزد — که گوهری که بسی سال سفت خود بشکست

لا

این که دائم دولت دنیا بنادان میرسد — از برای انتظام ملک دین حکمتست
می تواند یافت دانا قرب نادان رابعقل — لیک نادان را حصول قرب دانا زحمتست

عرفی
در مجلسی که شرم وادب نیست فیض نیست
کفران نعمت کله منـدان بی ادب
زان رومرا بصحبت بیکانه خوشتراست
در کیش من زشکر کدایانه خوشتراست

عطار
ای بی نشان محض نشان از که جویمت
درجست وجوی تودلم ازپرده برفتاد
کم کشته درتو هردوجهان از که جویمت
ای در درون پردهٔ جان از که جویمت

فضولی
چون خاك کر بلاست فضولی مقام من
زرنیست سیم نیست کهر نیست لعل نیست
نظمم بهر کجا که رود حرمتش رواست
خاك است شعر بنده ولی خاك کر بلاست

قدسی کربلائی
غریب کوی تواَم چشم بررعایت تست
توشهر یار جهانی واز توعیبی نیست
امید وار بلطف تو وعنایت تست
نظر بحال غریبی که در ولایت تست

کلیم کاشانی
بدنامی حیات دو روزی نبود بیش
یك روز حرف بستن دل شدباین وآن
آن هم کلیم باتو بکویم چسان کذشت
روز دکر بکندن دل زین وآن کذشت

خاتون حاکمهٔ کرمان
من آن زنم که همه کارمن نکو کاریست
درون پردهٔ عصمت که تکیه کاه منست
جمال سایهٔ خود زان دریغ می دارم
نه هرزنی که بدومقنعه است کدبانوست
اکرچه برهمه عالم مرا خداوندیست
بزیر مقنعهٔ من بسی کلهداریست
مسافران صبارا کذر بد شواریست
ازآفتاب که اوشهرکرد بازاریست
نه هرسری بکلاهی سزای سرداریست
ولی بنزد خـدا پیشه ام پرستاریست

مائل
نسیم صبح بر مجروح نیشست
نوادر کوش محزون بانك نوحه است
کهر در چشم محنت دیده سنك است
حریرین جامه بر بیمار باراست
شکر درکام غمکین زهر ماراست
چمن در پای ره کمکرده خاراست

مغربی
دوعالم چیست نقش صورت دوست
زصد آیینه یك روی مقابل
چه جای نقش صورت بلکه خوداوست
اکر چه صد نماید لیك یك روست

منوچهری
آمدشب وازخواب مرا رنج وعذابست
من خواب زدیده بمی ناب ربایم
شختم عجب آید که چه کونه بردش خواب
وین نیز عجب ترکه خورد بادهٔ بی چنك
اسپی که صفیرش نزنی می نخورد آب
نه نقل بود مارانی دفترونی نرد
دفتر بدبستان بود ونقل ببازار
مامرد شرابیم وکبابیم وربابیم
ای دوست بیارانچه مراداروی خوابست
آری عدوی خواب جوانان می نابست
ازاکه بکاخ اندریك شیشه شرابست
بی نغمهٔ رزش بمی ناب شتابست
نه مرد کم ازاسب ونه می کمتر ازآبست
وین هرسه درین مجلس مادرنه صوابست
وین نرد بجائی که خرابات وخرابست
خوش انکه شرابست وکبابست وربابست

حکیم ناصر خسرو
روزی زسرسنك عقابی به هواخاست
ازراستی بال منی کرد وچنین کفت
چون من که تواند که پرد در همه عالم
از بهرطمع بال وپرخویش بیاراست
امروز همه روی زمین زیرپرماست
چه کرکس وچه ققنس وسیمرغ که عنقاست

سعدی

با تو مرا سوختن اندر عذاب   به که شدن با دگری در بهشت
بوی پیاز از دهن خوبروی   نعز تر آید که گل از دست زشت

وله

سفر کن چو جائیت ناخوش بود   کزین جای رفتن بدان تنگ نیست
وگر تنگ باشد ترا جایگاه   خدای جهان را جهان تنگ نیست

وله

شهی که حفظ رعیت نگاه می دارد   حلال باد خراجش که مزد چوپانیست
وگرنه راعی خلقست زهر مارش باد   که هرچه میخورد اوجزیت مسلمانیست

وله

هم رقعه دوختن به والزام کنج صبر   کز بهر جامه رقعه برخواجگان نوشت
حقا که با عقوبت دوزخ برابر است   رفتن به پایمردی همسایه در بهشت

وله

صاحب کمال راچه غم ازنقص مال وجاه   چون ماه پیکری که بروسرخ وزرد نیست
مردی که هیچ جامه ندارد با تفاق   بهتر زجامهٔ که دروهیچ مرد نیست

وله

آنرا که سیرتی خوش وسریست باخدای   بی نان وقف ولقمهٔ دریوزه زاهد است
انگشت خوبروی وبنا گوش دلفریب   بی گوشوار وخاتم فیروزه شاهد است

وله

چون مرد درفتاد زجای ومقام خویش   دیگرچه غم خورد همه آفاق جای اوست
شب هرتوانگری بسرائی همی رود   درویش راکجاکه شب آمد سرای اوست

وله

اگر خود بردرد پیشانی پیل   نه مرد است آنکه دروی مردمی نیست
بنی آدم سرشت از خاك دارد   اگر خاکی نباشد آدمی نیست

وله

پندم اگر بشنوی ای پادشاه   در همه دفتر به ازین پند نیست
جز به خردمند مفرما عمل   گرچه عمل کار خردمند نیست

وله

پادشه پاسبان درویش است   گرچه نعمت بفر دولت اوست
گوسفند از برای چوبان نیست   بلکه چوبان برای خدمت اوست

وله

سالها برتو بگذرد که گذر   نکنی سوی تربت پدرت
تو بجای پدرچه کردی خیر   تا همان چشم داری از پسرت

وله

هرکه در خردیش ادب نکنند   در بزرگی فلاح ازو برخاست
چوب تر راچنانکه خواهی پیچ   نشود خشك جز باتش راست

وله

گر سفیهی زبان دراز کند   که فلانی به فسق ممتاز است
فسق ما بی بیان یقین نشود   او باقرار خویش غماز است

سلمان ساوجی

درون زغیرپرداز وساز خلوت دوست   کهاوست مغزحقیقت برون او همه پوست
مشو بنفش ونگار جمال او قانع   کهحسن طلعت آن گل چوغنچه تو برتوست

ادیب صابر

قدر مردم سفر پدید کند   خانهٔ خویش مرد را بنداست
تابه سنك اندرون بود گوهر   کس چه داند که قیمتش چنداست

راغب اردبیلی

ای دل قرار گیر نه وقت طپیدنست — ای دیده خون مبارک هنگام دیدنست
می در قدح کنید حریفان وگل بجیب — رسم عزای ما نه کریبان دریدنست

وله

دوستی کن که هرکه دوست بود — هیچ کس در جهانش دشمن نیست
تا نگردند دوست آتش وموم — شب تاریک جمع روشن نیست

سعدی

کویند بر کنار چناری کدو بنی — بر رست و بر دوید برو بر بروز بیست
پرسید از چنار که توچند ساله — کفتا چنار سال مرا بیشتر زسیست
خندید وکفت من زقد تو به بیست روز — بکذاشتم بکو که ترا کاهلی زچیست
دادش چنار پاسخ خوبی که در کذر — کامروز باتوام نه خصومت نه داوریست
فردا که برمن وتو وزد باد مهرکان — آنکه شود پدید که نامرد ومرد کیست

وله

ماه را دید مرغ شب پره کفت — شاهدت روی ودلپذیرت خوست
وانکه خلق آفتاب کویندش — راست خواهی بچشم من نه نکوست
کفت خاموش شو که من نکنم — دشمنی باوی از برای تو دوست

وله

تن آدمی شریفست بجان ادمیت — نه همین لباس رعناست نشان آدمیت
اکرآدمی بچشم است ودهان وکوش وبینی — چه میان نقش دیوار ومیان آدمیت

وله

پادشاهی کو روادارد ستم برزیر دست — دوستدارش روزسختی دشمن زورآوراست
بارعیت صلح کن وزجنک خصم ایمن نشین — زانکه شاهنشاه عادل را رعیت لشکراست

وله

علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد — دریغ سود ندارد چورفت کارازدست
بروبروز سلامت سلاح جنک بیار — وکرنه سیل چو بکرفت سرنشاید بست

وله

هرکز پرطاوس کسی کفت کهزشت است — بادیو کسی کفت کهطاوس بهشت است
نیکی وبدی درکهر مردسرشت است — از نامه نخوانند بجز آنکه نوشت است

وله

توانم آنکه نیازارم اندرون کسی — حسودراچه کنم کوزخود برنج دراست
بمیر تابرهی ای حسود کین رنجیست — که از مشقت آن جز بمرک نتوان رست

وله

پشه چو پرشد بزند پیل را — باهمه تندی وصلابت که اوست
مورچکان را چو بود اتفاق — شیر ژیان را بدرانند پوست

وله

ای سیر ترا نان جوین خوش ننماید — معشوق منست آنکه بنزدیک توزشت است
حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف — ازدوزخیان پرس که اعراف بهشت است

وله

چه سالهای فراوان وعمرهای دراز — که خلق برسرما اززمین بخواهد رفت
چنانکه دست بدست آمدست ملک بما — بدستهای دکرهم چنین بخواهد رفت

وله

آنکه قرارش نکرفتی وخواب — تاکل ونسرین نفشاندی نخست
کردش کیتی کل رویش بریخت — خاربنان برسر خاکش برست

درهنگام رحلتش کفته

ابن یمین

زدم از کتم عدم خیمه بصحرای وجود — وز جمادی به نباتی سفری کردم ورفت
بعد ازانم کشش نفس بحیوانی بود — چون رسیدم بوی ازوی کذری کردم ورفت
بعد ازان درصدف سینهٔ ایشان بصفا — قطرهٔ هستی خودرا کهری کردم ورفت
باملائك پس ازان صومعهٔ قدسی را — کرد بر کشتم ونیکو نظری کردم ورفت
بعدازان ره سوی او بردم چون ابن یمین — همه او کشتم وترك دکری کردم ورفت

وله

کرنوازد فلکت غره مشواز پی آن — که صعودی نبود کش نه هبوطی زپیست
وربلندی دهدت بخت بدان نیز مناز — کارتفاعی نبود کش نه سقوطی زپیست

وله

شنیدم صفات توعاشق شدم — بدیده ندیده رخ فرخت
بباد تو برخاست صبرازدلم — چها خیزد آیا چو بینم رخت

اثیرالدین اخسیکی

پشت بر کارجهان آرکه کار این کاراست — روی درروی نشاط آرکه روزاین روزاست
ساقیا عالم خاکی کذرانست چو باد — درده آبی که دروآتش آتش سوزاست

انوری

در حدود ری یکی دیوانه بود — روز وشب کردی بسوی دشت کشت
در تموز ودر بهار ودر خزان — سوی بازار آمدی ازسوی دشت
کفتی ای آنانکه عیش آماده اند — هر زمانی زیر این زرینه طشت
قاقم وسنجاب درسرما سه چار — توزی وکتان بکرما هفت هشت
کر شمارا بانوائی بدچه شد — ورچه مارا بینوائی بدچه کشت
راحت وهستی ورنج ونیستی — برشما بکذشت وبرما هم کذشت

وله

ای خواجه درازیت رسیداست بجائی — کراهل سموات بکوشت برسد صوت
کر عمر تو چون قد تو بودی بدرازی — تو زنده بماندی وبمردی ملك الموت

وله

کیمیائی کنم ترا تعلیم — کاندراکسیر ودر صناعت نیست
روقناعت کزین که در عالم — کیمیائی به از قناعت نیست

شیخ اوحدی

مرا سر بلندی زسودای اوست — سری دوست دارم که در پای اوست
سرم جای شور وتنم جای شوق — لبم جای ذکر ودلم جای اوست

جامی

شنیدهٔ که معزی چه کفت باسنجر — چوذکر جودت اشعارومنت صله رفت
مدیح من پی نشر مناقبی که تراست — بشرق وغرب رفیق هزار قافله رفت
عطیهٔ تو که وافی بجوع آز نبود — ز حبس معده چوآزاد شد بزبله رفت

جمال الدین

هست سین سؤال وطاء طمع — آنچه از شعر مقصد شعراست
وین عجب ترنکر که در قرآن — طاء وسین بدأ سورهٔ شعراست

قطعات فارسی

ابن یمین
خرد چون کند دوستی باکسی
که باد شمنان باشد اورا صفا
شبان به آن به که دارد نکاه
ازان سك که باکرك شد آشنا

خواجه جمال
جواد کنی وعادل دلی که در قسمت
زبخل وظلم نیامد نصیب اوالا
که جام باده بساقی دهت بدست نهی
بتیغ سر بزند کاك را نکرده خطا

سعدی
رزق هر چند بیکمان برسد
شرط عقلست جستن از درها
کرچه کس بی‌اجل نخواهد مرد
تومرو در دهان اژدرها

وله
چو از قومی یکی بی دانشی کرد
نه که‌را منزلت ماند نه مهرا
نمی بینی که کاوی درعلف زار
بیالاید همه کاوان دهرا

حکیم سنائی
کوئی که بعد ماچه کنند وکجا روند
فرزندکان ودخترکان یتیم ما
خود یاد ناوری که‌چه کردند وچون‌شدند
آن مادران وآن پدران قدیم ما

طوقی تبریزی
ای مطلع خورشید رخت صبح تجلی
ازمطلع ذرات چو خورشید هویدا
ازفرط هویدائی خود برهمه پنهان
وزغایت پنهانی خود برهمه پیدا

هلالی خراسانی
نمی توان بجفا ترك دوستداری ما
که ازجفای توبنشست باتو یاری ما
بسی چو ابر بهاری کریستیم وهنوز
کلی نرست زباغ امید واری ما

لاادری
کر صد هزار سال همه خلق کائنات
فکرت کنند درصفت عزت خدا
آخر بعجز معترف آیند کای اله
دانسته شد که هیچ ندانسته ایم ما

لا
سخن بمدح تو آراستن غرض آنست
که نزد اهل هنر رونقی بود مارا
وکرنه منقبت آفتاب معلومست
چه حاجتست بمشاطه روی زیبارا

ابن یمین
ای دل جهان بکام توکر نیست کومباش
منت خدایرا که جهان هست منقلب
خوش‌باش اکرچه روزبشب شدبناخوشی
آخر نه شام‌را سحری هست در عقب

لاادری
بادم بادصبا اکر نیستی احسان ابر
کی دمیدی کل زخار وچون کرفتندی کلاب
کرندست تربیت بودی وفیض ماه وخور
ژاله کی کشتی دروخون‌چون‌سرشتی مشکناب
تربیت باید سخن را زانکه دست تربیت
خاك را مردم کند والله اعلم بالصواب

لا
چو کل می شکفتم بوقت بهار
بیك جرعه می درزمان شباب
به پیری همی یابم ازوی فرح
وکر چند ازو مست کردم خراب
یقین شد مراکز طریق خواص
فرح درشبابست نه در شراب

(درهنکام)

هاتف

جان گدازی اگر بآتش عشق — عشق را کیمیای جان بینی
از مضیق جهات درگذری — وسعت ملک لامکان بینی
آنچه نشنیده گوش آن شنوی — آنچه نادیده چشم آن بینی
تابجائی رساندت که یکی — از جهان وجهانیان بینی
بایکی عشق ورز از دل وجان — تا بعین الیقین عیان بینی

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لااله الا هو

یار بی پرده از در ودیوار — در تجلیست یا اولی الابصار
شمع جوئی وآفتاب بلند — روز بس روشن وتو در شب تار
گرز ظلمات خود رهی بینی — همه عالم مشارق الانوار
کوروش قائد وعصا طلبی — بهر این راه روشن وهموار
چشم بگشا بگلستان وببین — جلوهٔ آب صاف در گل وخار
زاب بی رنگ صد هزاران رنگ — لاله وگل نگر درین گلزار
پابراه طلب نه واز عشق — بهر این راه توشهٔ بردار
شود آسان زعشق کاری چند — که بود نزد عقل بس دشوار
یار گو بالغدو والاصال — یارجو بالعشی والابکار
صد رهت لن ترانی ارگویند — باز میدار دیده بردیدار
تابجائی رسی که می نرسد — پای اوهام وپایهٔ افکار
باریابی بمحفلی کانجا — جبرئیل امین ندارد بار
این ره ان توشهٔ توان منزل — مرد راهی اگر بیا وبیار
ورنهٔ مرد راه چون دگران — یار میگوی وپشت سر میخار
هاتف ارباب معرفت که گهی — مست خوانندشان وگه هشیار
ازمی وجام وساقی ومطرب — ازمغ ودیر وشاهد وزنار
قصد ایشان نهفته اسراریست — که بایما کنند وگاه اظهار
پی بری گر برازشان دانی — که همین است سر آن اسرار

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لااله الا هو

هاتف

مادرین کفت وکوکه از یك سو   شد زناقوس این ترانه بلند

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لا اله الا هو

دوش رفتم بکوی باده فروش   زآتش عشق دل بجوش وخروش
محفلی نغز دیدم وروشن   میر آن بزم پیر باده فروش
چاکران ایستاده صف درصف   باده خواران نشسته دوش بدوش
پیر در صدر ومیکشان کردش   پارهٔ مست وپارهٔ مدهوش
سینه بی کینه ودرون صافی   دل پراز کفت وکوی ولب خاموش
همه را از عنایت ازلی   چشم حق بین وکوش راست نیوش
سخن این بان هنیئا لك   پاسخ آن باین که بادت نوش
کوش برچنك وچشم برساغر   آرزوی دوکون درآغوش
بادب پیش رفتم وکفتم   ای ترا دل قرار کاه سروش
عاشقم دردمند وحاجتمند   درد من بنکر وبدرمان کوش
پیر خندان بطنز بامن کفت   ای ترا پیر عقل حلقه بکوش
توکجا ماکجا ای از شرمت   دختر رز نشسته برقع پوش
کفتمش سوخت جانم آبی ده   وآتش من فرونشان ازجوش
دوش می سوختم ازین آتش   آه اکر امشبم بود چون دوش
کفت خندان که هین پیاله بکیر   ستدم کفت هان زیاده منوش
جرعهٔ درکشیدم وکشتم   فارغ ازرنج عقل وزحمت هوش
چون بهوش آمدم یکی دیدم   مابقی را همه خطوط ونقوش
ناکهان درصوامع ملکوت   این حدیثم سروش کفت بکوش

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لا اله الا هو

چشم دل باز کن که جان بینی   آنچه نادیدنیست آن بینی
کر باقلیم عشق روآری   همه آفاق کلستان بینی
برهمه اهل آن زمین بمراد   کردش دور آسمان بینی
آنچه بینی دلت همان خواهد   وآنچه خواهد دلت همان بینی
بی سروپاکدای آن جارا   سر زملك جهان کران بینی
هم دران پابرهنه جمعی را   پای برفرق فرقدان بینی
هم دران سر برهنه قومی را   برسر ازعرش سایبان بینی
کاه وجد وسماع هریك را   بردوکون آستین فشان بینی
دل هر ذرهٔ که بشکافی   آفتابیش درمیان بینی
هرچه داری اکر بعشق دهی   کافرم کرجوی زیان بینی

هاتف

بندکانیم جان ودل برکف — چشم برکوش وحکم بر فرمان
کردل صلح داری اینك دل — ورسر جنك داری اینك جان
دوش از شور عشق وجذبهٔ دل — هرطرف می شتافتم حیران
آخر کار شوق دیدارم — سوی دیر مغان کشید عنان
چشم بد دور خلوتی دیدم — روشن ازنور حق نه از نیران
هرطرف دیدم آتشی کان شب — دید در طور موسی عمران
پیری انجا به آتش افروزی — بادب کرد پیر مغبچکان
همه سیمین عذار وکل رخسار — همه شیرین زبان وتنك دهان
چنك وعود ونی ودف وبربط — شمع ونقل ومی وکل وریحان
ساقی ماهروی ومشکین موی — مطرب بذله کوی وخوش الحان
مغ ومغزاده موبد ودستور — خدمتشرا تمام بسته میان
من شرمنده از مسلمانی — شدم انجا بکوشهٔ پنهان
پیر پرسید کیست این کفتم — عاشقی بیقرار وسرکردان
کفت جامی دهیدش ازمی ناب — کرچه ناخوانده باشد این مهمان
ساقی آتش پرست وآتش دست — ریخت در ساغر آتش سوزان
چون کشیدم نه عقل ماند نه هوش — سوخت هم کفر ازان وهم ایمان
مست افتادم ودران مستی — بزبانی که شرح آن نتوان
این سخن می شنیدم از اعضا — همه حتی الورید والشریان

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لا اله الا هو

از تو ای دوست نکسلم پیوند — وربه تیغم برند بند از بند
الحق ارزان بود زما صد جان — وزدهان تونیم شکر خند
ای پدر پند کم ده از عشقم — که نخواهد شد اهل این فرزند
من ره کوی عافیت دانم — چکنم کاو فتاده ام بکمند
پند آنان دهند خلق ای کاش — که زعشق تومی دهندم پند
در کلیسا بدلبری ترسا — کفتم اودل بدام تودربند
ای که دارد بتار زنارت — هرسرموی من جدا پیوند
ره بوحدت نیافتن تاکی — ننك تثلیث بریکی تاچند
نام حق یکانه چون شاید — که اب وابن وروح قدس نهند
لب شیرین کشود وبامن کفت — وزشکر خند ریخت ازلب قند
که کراز سر وحدت آکاهی — تهمت کافری بما مپسند
درسه آینه شاهد ازلی — پرتو ازروی تابناك افکند
سه نکردد بریشم ار اورا — پرنیان خوانی وحریر وپرند

وحشی

المنة لله که ندارم زر و سیمی | کز بخل خسیسی شوم از حرص لئیمی
سفلی نه که تاغیر برد مائدهٔ خلد | باید ز پی جان خودافروخت جحیمی
نه عامل دیوان ونه پادرکل زندان | نه بستهٔ امیدی ونه خستهٔ بیمی
مائیم وهمین خلقی و پوشیدن دلقی | یك کوشهٔ نان بس بود و پاره کلیمی
بهرشکمی کوست پی مز بله مزدور | در یوزهٔ هرسفره بود عیب عظیمی
وانجا که بود سیری چشم دل قانع | ده روز بسازم نه بقرضی که به نیمی
کرروح غذاکیرد از ین باده که ماراست | صد سال توان زیست بهر یك نسیمی

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

دارم ز زمان شکوه نه از اهل زمانه | کو مطرب وسازی که بکویم بترانه
خواهم که سرآوازهٔ ازتازه کنم ساز | کارند ببازار باواز جغانه
سرکندن وانداختنش راچه توان کفت | مرغی که نه آبی طلبیداست ونه‌دانه
درعهد که‌بوداست که‌یکبارشنوداست | تاریخ جهان هست فسانه بهبانه
بابل هدف تیر نمودن که تواند | خاصه که بود بابل مشهور زبانه
جزعشق ومحبت کنهم چیست چه کردم | ای تیر غمت را دل عشاق نشانه
ساقی سخن مست در اوست بده می | تادرد سر وشکوه کشد باز میانه

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

وحشی مکر آن زمزمه ازچنك برآید | کر عهدهٔ شکر می ساقی بدر آید
آن ساقی باقی که پی جرعه کش او | خورشیدقدح سازوفلك شیشه کرآید
آن دردکه درمیکدهٔ او بسفالیست | اطفیست که کردست چودرجام درآید
خواهد زسبوی می اوتاج سرخویش | آنکس که صدش بندهٔ زرین کمرآید
در کوچهٔ میخانهٔ اوکرفکنی راه | بس خضر سبوکش که ترادرنظر آید
کر در بزنی صدقدحت پیش دوانند | آن وقت که آواز خروس سحر آید
کومیرشبش کیرو بزن سخت و بیرحت | مستی که شبانکاه ازانجا بدر آید

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

توحید باری

هاتف اصفهانی

ای فدای توهم دل وهم جان | وی نثار رهت هم این وهم آن
دل فدای توچون توئی دلبر | جان نثار توچون توئی جانان
دل رهاندن زدست توشکل | جان فشاندن بپای تو آسان
راه وصل تو راه پرآسیب | درد عشق تو درد بی درمان

وحشی

ناقوس نوازم که مناجات بت اینست | درحلقهٔ تسبیح شماران کذرم نیست
انجا که صلیب است ونمودار سردار | پایم شدو کم کشت وسراغی زسرم نیست
کرخدمت خنزیر کند امر چه تدبیر | کیرم ره خدمت که طریقی دکرم نیست
شیخی پس صدچله پی دختر ترسا | این کرد ازو غیرت دین بیشترم نیست
ترسا بچه کوتا که ازین مست ترم ساز | تابستن زنار بکویم خبرم نیست

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی مئ هست درین میکده مستیم

کرعشق کند امر که زنار به بندیم | زنار مغان برسر بازار به بندیم
صد بوسه بهر تار نهیم از سر تعظیم | تسبیح بتش برسر هر تار به بندیم
کرصومعه داران مقلد نه پسندند | هر چند کشایند دکر بار به بندیم
درصدق محبت بود این بینه ورنه | آن به که زدعوی درکفتار به بندیم
معلوم که بردل چه درلطف کشاید | آن عشق که برخویش بمسمار به بندیم
برلب تری باده وخشک ازنم اوخاق | پیداست چه طوق ازدرخمار به بندیم
آن باده خوش آید که رود برسر بر کوش | راه سخن مردم هشیار به بندیم

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی مئ هست درین میکده مستیم

خواهم که شب جمعهٔ ازخانهٔ خمار | آیم بدر صومعهٔ زاهد دیندار
در بشکنم و در پس هر پردهٔ زرقی | بیرون فکنم ازدر اوصدبت پندار
برتن درمش خرقهٔ سالوس وزان زیر | آرم بدر صومعه صد حلقهٔ زنار
تاخلق بدانند که بیت الصنمی هست | آیات کلام صمدش بردر و دیوار
مردان خدارخت کشیده بکنارند | بس نجر به کردیم همان رندقدح خوار
این صومعه داران زمانی همه زرقند | چیزی بمیان نیست بجز جبه ودستار
می خوردن ما عذر سخن کفتن ماخواست | برمست نکیرند سخن مردم هشیار

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی مئ هست درین میکده مستیم

رفتم بدر مدرسه وکوش کشیدم | حرفی که بانجام برم من نشنیدم
صداصل سخن رفت دلیلش همه مدخول | از شک کانی بیقینی نرسیدم
بس عقده که حل کشته برو هیچ نبسته | یکدر نکشودند زصد قفل وکلیدم
کفتند درون آی و به بین ماحصل کار | غیر ورق چند سیه کرده ندیدم
جستم می مقصود زسرحلقهٔ مجلس | آن میطلبی کفت که هرکز نچشیدم
دیدم که درود ردسری بودود کرهیچ | بادر دکشان باز بمیخانه دویدم

ما کوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی مئ هست درین میکده مستیم

وحشی

آن نغمهٔ پرحال که درکوی خوشان هرناله‌اش ازعهدهٔ صدجان بدرآید
زان نغمه خبرده بمناجاتی مسجد نه آنکه چوما ازدوجهان بی خبرآید

ماگوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

دیراست که ما معتکف دیر مغانیم رندیم وخراباتی وفارغ زجهانیم
لای ته خم صندل سرساخته یعنی ایمن شده ازدردسر کون ومکانیم
چون کاسه شکستیم نه پرماند ونه خالی بی کیسهٔ بازارچه سودوچه زیانیم
ماهیچ بهابنده کم ازهیچ نیرزیم هرچند که اندر کرو رطل گرانیم
شیریم سراز رحمت ساطور کشیده قصاب غرض را نه سك پای دکانیم
پروانهٔ ازشعلهٔ ما داغ ندارد هرچند که چون شمع سراپای زبانیم
هشیارشود هرکه درین میکده مست است اماد گرانند چنین ما نه چنانیم

ماگوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

رندان خرابات سر زر نشناسند چیزی بجز از باده وساغر نشناسند
بیخودشده و برده وجودوعدم از یاد درویش ندانند وتوانگر نشناسند
رطلی که بغلطند شناسند و دگر هیچ دور فلك وگردش اختر نشناسند
بازان کم آزار نظر بسته زصیدند غیرازمی چون خون کبوتر نشناسند
دشنام ودعارا برایشان اثری نه شادی زغم وزهر زشکر نشناسند
پابند که درظلمت میخانه حبابیست آن چشمه که میجست سکندر نشناسند
هستند شناسای می ومیکده جویان فردوس ندانسته وکوثر نشناسند

ماگوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

تاراه نمودند بمادیر مغانرا خوش میگذرانیم جهان گذرانرا
ازمغبچگان بسکه درغلغل شادیست نشنیده کس آوازهٔ اندوه جهانرا
دیری نه بهشتی زمی ومغبچه دروی ازکوثر وازحور فراغت دل وجانرا
آن دیر که هرمست که انجاگذرانداخت خودگم شد وگم کرد زخودنام ونشانرا
دیری که سراز سجدهٔ بت بازنیاورد هرکس که در وخورد یکی رطل گرانرا
مسجد نه که دروی می ومیخواه نگنجد صدجوش درین دیرهمین را وهمانرا
غلطیده چوما پیش بتی مست بیوئی هر گوشه هزاران دل سرمست بتانرا

ماگوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ترسابچهٔ کزمی وجامش خبرم نیست خواهم برمش نام ولی آن جگرم نیست
کافرشدم ازبس کنمش سجده بت پیش اینست که زناری ازو در کمرم نیست

ساقی نامه

وحشی

ساقی بده آن باده که اکسیر وجوداست — شوینده آلایش هر بود ونبوداست
بی زیبق وکوکرد که اصل زرکانیست — مفتاح در کنج طلا خانهٔ جوداست
بی کرمی خورشید وکم و بیش وحرارت — کازادازوهرچه فرازاست وفروداست
قرعی نه وانبیقی وحلی ونه عقدی — در بوته کدازدزرونی نارونه دوداست
سیماب در رعاقد ونابسته بر آتش — وزهردوعجب این که نبود ونه نموداست
هم عهد درو سود وزیان همه عالم — این طرفه که دروی نه زیانست ونه سوداست
در عالم مستی که زهستی بدر آئیم — ماراچه زیان ازعدم وسودوجوداست

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

مطرب بنوای ره ما بیخبران زن — تاجامه درانیم ره جامه دزان زن
آورد خمی ساقی وپیمانه بران زد — تونیز بجو ساز خود وزخمه بران زن
آن زخمه که بی حوصله ازشحنه هراسد — خنجر کن وزخمش بدل بی جکران زن
آن نغمه برآورکه فتد مرغ هوائی — زان رشته کره بر پر بیهوده پران زن
بانکی که کلاه ازسر عیوق برافتد — بر طنطنهٔ کوکبهٔ تاجوران زن
این میکده وقفست وسبیلست شرابش — برجمله صلائی زکران تابکران زن
بکذار که ما بیخود ومدهوش بیفتیم — این نغمهٔ مستانه بکوش دکران زن

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ساقی بده آن می که زجان شور برآرد — برد ارانا الحق سر منصور برآرد
آن می فروغش شده خضر ره موسی — آتش زنهاد شجر طور برآرد
آن می که افق چون شودش دامن ساغر — خورشید زجیب شب دیجور برآرد
آن می که چوته ماندو فشانند بخاکش — صدمردهٔ سرمست سرازکور برآرد
آن می که کر آهنك کند بردر ماتم — ماتم زشغف زمزمهٔ سور برآرد
آن می که چوتفسیده کند طبع فسرده — صد العطش ازسینهٔ کافور برآرد
آن می بکسی ده بمیخانه نرفتست — تا آن میش ازمست وزمستور برآرد

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کومطرب خوش نغمه که آتش اثرآید — کان نغمه برآرد که زجان شور برآید
آن نغمه که چون شعله فروزد بدر کوش — ازراه نفس بوی کباب جکر آید
آن نغمه که چون کام نهد بر کذر هوش — جان رقص کنان برسرآن رهکذر آید
آن نغمهٔ شیرین که بردروح بسویش — مانند مکس کو بسلام شکر آید

نفعی

تانسبت کردش نبود دور فلك را | در دور تسلسل رهورسم دکر انداز
آن شعلهٔ رنکین وروانرا که بکفتیم | این دم بره لاله ستان جکر انداز
ما آتش محضیم بکرمی محبت | زان شعله همان دردل مایك شرر انداز
اما توکرامت کن ومشنوسخن ما | درد ته خم را همه در جام در انداز

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مطرب بکش آن نغمه کهزنجیرجنونست | مستانه کیم امشب ازانداره برونست
مستی نه باندازهٔ می میکند آن رند | کودر روش نکته فلاطون فنونست
بك نغمه بکش زود ومسلسل بکش انرا | کز غایت شوریده کیم بیم جنونست
آن نغمهٔ پرپیچ که چون طرهٔ معنی | برکردن دل سلسلهٔ سحر وفسونست
آن نغمهٔ دلدوز که باشتر تأثیر | مرهم نه ربش دل ارباب درونست
آن نغمه که چون نغمهٔ ناقوس محبت | باقافلهٔ کعبهٔ دل را همنونست
ساقی توهم آشفته مشو ازدم مطرب | میده توکه دوران فلك بوقلمونست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی چه درنکست چرا جام نکردد | هرکاه چنین دم چو درایام نکردد
در دور زمان نیست زمانی کهدرآندم | پیمانهٔ رندان می آشام نکردد
قندیل حرم نیست که روشن نشودروز | خورشید فلك نیست کهدرشام نکردد
نه جام هلالست که در بزم شب عید | میکردد اکر تابسر انجام نکردد
نه کاسهٔ چرخست که در مجلس عالم | هرکه بمراد دل ناکام نکردد
میکردد اکر خوب وکرنه دل یاران | باغرېده خیزد همه آرام نکردد
می ده که درآیین خراباتی ما رند | چون کفربه پیرامن اسلام نکردد

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق تبان هست اسیرمی نابیم

مادردکشان خاك دز پیرمغانیم | آب رخ جمعیت رندان جهانیم
از صافی اندیشهٔ ماهیت رندی | عکس افکن مرآت دل یکدکرانیم
بیرون نشد ازمیکده پای هوس ما | تا ازغم دل پردرکرو رطل کرانیم
از رنك ربانیست اثر در روش ما | هرکونه محبت که به بینیم همانیم
بااین همه از غایت شوریدکی دل | آیین مدارا نشناسیم وندانیم
زیرا همه درشیوهٔ اندیشهٔ رندی | سردرقدم نفعی شمشیر زبانیم
کرنازکند ساقی دوران بیکی جام | باتیغ زبان جام پیاپی بستانیم

ماعاشق شوریدهومستان خرابیم
تاعشق تبان هست اسیرمی نابیم

نفحی

گر عاشق بیتاب کشد جرعهٔ جامش | آماده شود معرکهٔ ناز بتان را

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

مطرب نفسی برکش و بنواز نغم را | از نغمهٔ ترآب بپاش آتش غم را
آن نغمهٔ داود اگر بشنود اورا | درآب شکنند پای برون رفتن دم را
آن نغمه که باجنبش رقصش برهاند | هردلکه گرفتار شود زلف صنم را
آن نغمه که باشوق سماعش دل عشاق | تن در ندهد حلقهٔ گیسوی بخم را
هرغنچهٔ او بلبل گوینده شود گر | زین نغمهٔ ترآب دهی باغ ارم را
ماهست سراسیمهٔ کیف نغماتیم | ساقی تو فراموش مکن لطف وکرم را
برخیز بعشق نفس مطرب مجلس | یك جام بده تانکشم منت جم را

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی بده آن جام که سرچشمهٔ جانست | وان باده که سرمایهٔ شوق دوجهانست
آن باده که ازخاصیت فیض نشاطش | جان در بدن مردهٔ غم رقص کنانست
آن شمع طربخانهٔ جمشید که خورشید | درسینهٔ پروانهٔ اوسوز نهانست
آن شعله که پروانهٔ پرسوختهٔ او | چون مهرجهانتاب فلك نورفشانست
شمعیست که پروانهٔ اوروح مسیح است | خاکستر پروانه اش ازجوهر جانست
مهریست که دامنکش بزم شب قدراست | ماهیست که همکاسهٔ عید رمضانست
هم روشنی چشم دل عاشق دیدار | هم صیقل آینهٔ دیدار بتانست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

مطرب بدم تازه سرآغاز نوا کن | گلزار صفارا مدد نشو ونما کن
از پرتو می رفت سیاهی شب غم | توهم نفسی برکش ونوروز صبا کن
تنها به پس پرده مکش بکر سخن را | ازپیری اندیشهٔ ماشرم وحیاکن
هرراز که درسینهٔ افلاك نهان بود | باجذبهٔ دم برکش وبانغمه ادا کن
دلگیر شدیم ازغم آن زلف مسلسل | یکره بدم نغمه هواداری ماکن
زین غم برهان وبگره گیری نغمه | جان ودل مابستهٔ زنجیر هواکن
مطرب نکند یاری ما گر بچنین دم | ساقی تو بیك جام ازین غصه رهاکن

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی دم عیش است صفای دگر انداز | بنیاد پریشانی غم را زسر انداز
تاپاك شود انجمن ماز کدورت | بازور نشاط می الم را بدر انداز
درده بکف راست قدح را وبمستی | ازدور چپ انداز فلك بیخبر انداز

محتشم

ای زادهٔ زیاد نکرد است هیچ که / نمرود این عمل که تو شداد کردهٔ
بهر خسی که بار درخت شفا وتست / درباغ دین چه باگل وشمشاد کردهٔ
حلقی که سوده لعل لب خودنبی بران / آزرده اش ز خنجر فولاد کردهٔ
باد شمنان دین نتوان کرد آنچه تو / بامصطفی وحیدر و اولاد کردهٔ
ترسم ترا دمیکه بمحشر در آورند
از آتش تو دود زمحشر بر آورند
خاموش محتشم که دل سنك آب شد / بنیاد صبر وخانهٔ طاقت خراب شد
خاموش محتشم که ازین حرف خونچکان / مرغ هواوماهی دریا کباب شد
خاموش محتشم که ازین حرف سوزناك / اشك دو چشم مستمعان در تاب شد
خاموش محتشم که ازین شعر گریه خیز / روی زمین زاشك جگرخون خضاب شد
خاموش محتشم که زشور تو آفتاب / از کرد راه ماتمیان ماهتاب شد
خاموش محتشم که فلك بسکه خون گریست / دریا هزار مرتبه کاکون حباب شد
خاموش محتشم که زکرد غم حسین / جبریل را زروی پیمبر حجاب شد
تاچرخ سفله بود خطائی چنین نکرد
باهیچ آفریده جفائی چنین نکرد

ساقی نامه

نفعی ارضرومی

ساقی بده آن جام که خورشید بهاراست / آن باده که مهتاب فروز شب تاراست
آن شعله که تاب نکه افروز فروغش / آب رخ گلهای گلستان عذاراست
آن آتش رخشنده که چون صبح تجلی / ازشعلهٔ اومهر یکی مرده شرار است
آن مهرجهانتاب که درعالم عشرت / هرگاه که ازمشرق جم شعشعه باراست
از پرتو او با همه تنکی دل تاریك / چون عرصهٔ پهنای فلك آینه زاراست
درده قدحی زان می ویکبوسه زاب هم / زیراغرض ازصحبت می بوس وکناراست
رندان جهانیم که بی باده ودلبر / کارجنان درنظرماخس وخاراست
ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم
ساقی بده آن شعلهٔ رنگین وروانرا / تاآب دهم لاله ستان دل وجانرا
آن شعله که گر برفلك افتد تف وتابش / آتش فکند خارره کاهکشانرا
آن باده که از پرتو انوار جبلی / هم پنجهٔ خورشید کند برك زرانرا
آن مایهٔ پیرایهٔ عالم که زفیضش / خاصیت نوروز دهد طبع خزانرا
سرمایهٔ مردی که کراندیشه کند باد / برمعدن الماس زند تیغ زبانرا
یادش گذرد گرزدل غمزهٔ خوبان / برهم شکند کارگه کون ومکانرا

محتشم

باآنکه سرزد این عمل ازامت نبی | روح الامین زروی نبی گشت شرمسار

وانکه زکوفه خیل حرم رو بشام کرد

نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد

بر حرب گاه چون ره آن کاروان فتاد | شور نشور درهمه کون ومکان فتاد
هم بانك نوحه غلغله در شش جهت فکند | هم گریه بر ملائك هفت آسمان فتاد
هرجاکه بود آهوئی ازدشت پاکشید | هرجا که بود طایری از آشیان فتاد
شد وحشتی که شور قیامت بکر درفت | چون چشم اهل بیت بران کشتگان فتاد
هرچند برتن شهدا چشم کار کرد | برزخمهای کاری تیغ وسنان فتاد
ناکاه چشم دختر زهرا دران میان | برپیکر شریف امام زمان فتاد
بی اختیار نعرهٔ هذا حسین ازاو | سرزد چنانکه آتش ازودرجهان فتاد

پس بازبان پرکله آن بضعة البتول

رو درمدینه کرد که یاایها الرسول

این کشتهٔ فتاده بهامون حسین تست | وین صید دست وپازده درخون حسین تست
این نخل تر کزآتش جانسوز تشنگی | دوراززمین رسانده بگردون حسین تست
این ماهی فتاده بدریای خون که هست | زخم ازستاره برتنش افزون حسین تست
این غرقهٔ محیط شهادت که روی دشت | ازموج خون اوشده گلگون حسین تست
این خشك اب فتاده وممنوع از فرات | کزخون اوزمین شده جیحون حسین تست
این شاه کم سپاه که باخیل اشك وآه | خرگاه ازین جهان زده بیرون حسین تست
این قالب طپان که چنین مانده برزمین | شاه شهید ناشده مدفون حسین تست

پس روی در بقیع بزهرا خطاب کرد

مرغ هوا وماهی دریا کباب کرد

کای مونس شکسته دلان حال ما ببین | مارا غریب وبیکس وبی آشنا ببین
اولاد خویشرا که شفیعان محشرند | درورطهٔ عقوبت اهل جفا ببین
درخلد برحجاب دوکون آستین فشان | کاندر جهان مصیبت مارا بیا ببین
نی نی درآ چوابر خروشان بکربلا | طغیان سیل فتنه وموج بلا ببین
تنهای کشتگان همه درخاك وخون نگر | سرهای سروران همه برنیزها ببین
آن سرکه بود برسردوش نبی مدام | یك نیزه اش زدوش مخالف جدا ببین
آن تن که بود پرورشش درکنارتو | غلطان بخاك معرکهٔ کربلا ببین

یابضعة الرسول زابن زیاد داد

کوخاك اهل بیت رسالت بباد داد

ای چرخ غافلی که چه بیداد کردهٔ | وزکین چها درین ستم آباد کردهٔ
کام یزید دادهٔ ازکشتن حسین | بنگرکرا بقتل که دلشاد کردهٔ
درطعنت این بس است که باعترت رسول | بیداد کرده خصم وتوامداد کردهٔ

محتشم

برخوان غم چو عالمیانرا صلا زدند   اول صلا بسلسلهٔ انبیا زدند
نوبت باولیا چو رسید آسمان طپید   زان ضربتی که برسر شیر خدا زدند
بس آتشی زاخگر الماس ریزها   افروختند و بر حسن مجتبا زدند
پس آن سرادقیکه ملک محرمش نبود   کندند ازمدینه ودر کربلا زدند
وز تیشهٔ ستیزه دران دشت کوفیان   بس نخلها زگلشن آل عبا زدند
پس ضربتی کزان جگر مصطفی درید   برحلق تشنهٔ خلف مرتضا زدند
اهل حرم دریده گریبان کشاده موی   فریاد بردر حرم کبریا زدند

روح الامین نهاده بزانو سر حجاب
تاریک شد زدیدن اوچشم آفتاب

چون خون حلق تشنهٔ او برزمین رسید   جوش اززمین بذروهٔ عرش برین رسید
نزدیک شد که خانهٔ ایمان شود خراب   ازبس شکستها که بارکان دین رسید
نخل بلند او چه خسان برزمین زدند   طوفان برآسمان زغبار زمین رسید
باد آن غبار را بمزار نبی رساند   گرد از مدینه برفلک هفتمین رسید
یکباره جامه درخم گردون به نیل زد   چون این خبر بعیسی گردون نشین رسید
پرشدفلک زغلغله چون نوبت خروش   ازانبیا بحضرت روح الامین رسید
کرد این خیال وهم غلط کارکین غبار   تادامن جلال جهان آفرین رسید

هست ازملال گرچه بری ذات ذوالجلال
اودر دلست وهیچ دلی نیست بیملال

ترسم جزای قاتل اوچون رقم زنند   یکباره برجریدهٔ رحمت قلم زنند
ترسم کزین گناه شفیعان روز حشر   دارند شرم کزگنه خلق دم زنند
دست عتاب حق بدر آید زآستین   چون اهل بیت دست براهل ستم زنند
آه ازدمیکه باکفن خونچکان زخاک   آل علی چوشعلهٔ آتش علم زنند
فریاد ازان زمانکه جوانان اهل بیت   گلگون کفن بعرصهٔ محشر قدم زنند
جمعی که زد بهم صفشان شور کربلا   درحشر صف زنان صف محشر بهم زنند
از صاحب حرم چه توقع کنند باز   آن ناکسان که تیغ بصید حرم زنند

پس برسنان کنند سری را که جبرئیل
شوید غبار گیسویش ازآب سلسبیل

روزی که شد بنیزه سرآن بزرگوار   خورشید سر برهنه برآمد زکوهسار
موجی بجنبش آمد وبرخاست کوه کوه   ابری ببارش آمد وبگریست زار زار
گفتی تمام زلزله شد خاک مطمئن   گفتی فتاده ازحرکت چرخ بیقرار
عرش آنچنان بلرزه درآمد که چرخ پیر   افتاد درگمانکه قیامت شد آشکار
آن خیمهٔ که گیسوی حورش طناب بود   شد سرنگون زباد مخالف حباب وار
جمعی که پاس محملشان داشت جبرئیل   گشتند بی عماری ومحمل شتر سوار

ضیئی اصفهانی

پیش ازین غم نمی تواند خورد — رفت و وصف بدست کرگ سرد

انچه کردی اکر هنوز کم است

هرچه خواهی بکن مرا چه غم است

مرثیه

محتشم کاشانی

باز این چه شورشست که در خلق عالم است — باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است
باز این چه رستخیز عظیمست کز زمین — بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است
این صبح تیره باز دمید از کجا کزو — کار جهان و خلق جهان جمله درهم است
کویا طلوع میکند از مغرب آفتاب — کاشوب در تمامیٔ ذرات عالم است
کر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست — این رستخیز عام که نامش محرم است
در بارکاه قدس که جای ملال نیست — سرهای قدسیان همه برزانوی غم است
جن و ملك بر آدمیان نوحه میکنند — کویا عزای اشرف اولاد آدم است

خورشید آسمان وزمین نور مشرقین
پروردهٔ کنار رسول خدا حسین

کشتی شکست خوردهٔ طوفان کربلا — درخاك وخون فتاده بمیدان کربلا
کر چشم روزکار برو فاش میکریست — خون میکذشت از سر ایوان کربلا
نکرفت دست دهر کلابی بغیر اشك — زان کل که شد شکفته به بستان کربلا
ازآب هم مضایقه کردند کوفیان — خوش داشتند حرمت مهمان کربلا
بودند دیو و دد همه سیراب و می مکید — خاتم زقحط آب سلیمان کربلا
زان تشنکان هنوز بعیوق میرسد — فریاد العطش ز بیابان کربلا
آه ازدمیکه لشکر اعدا نکردهٔ شرم — کردند رو بخیمهٔ سلطان کربلا

اندم فلك بر آتش غیرت سپند شد
کزخوف خصم درحرم افغان بلند شد

کاش آنزمان سرادق کردون نکون شدی — وین خرکه بلند ستون بی ستون شدی
کاش آنزمان برآمدی ازکوه تابکوه — سیل سیاه روی زمین قیر کون شدی
کاش آنزمان زآه جکر سوز اهل بیت — یکشعله برق خرمن کردون دون شدی
کاش آنزمان که این حرکت کرد آسمان — سیماب وارروی زمین بی سکون شدی
کاش آنزمان که پیکر اوشد درون خاك — جان جهانیان همه ازتن برون شدی
کاش آنزمان که کشتیٔ آل نبی شکست — عالم تمام غرقهٔ دریای خون شدی
این انتقام اکر نفتادی بروز حشر — بااین عمل معاملهٔ دهر چون شدی

آل نبی چو دست تظلم برآورند
ارکان عرشرا بتزلزل دراورند

می کشیدی ومست افتادی　　خویشتن رابدست اودادی
باتوآن بی ادب چها که نکرد
هرچه میخواست ازکجا که نکرد
باچنین کامجوی مطلب دوست　　رفتن ومی کشیدنت نه نکوست
ورنه چون باده رفت دررك وپوست　　بیقین انچنانکه عادت اوست
داروی بیهشی بکار کنند
من نکویم دکرچه کار کنند
توکه میخواره وباده پرست　　چه روی چون پیاله دست بدست
نقل می در اوتاغ ماهم هست　　میتوان خفت پیش ماهم مست
غیرت عشق رفت جامم ده
رخ زمی برفروز وکامم ده
آنچه می کفتمت نه پذ رفتی　　چون کل ازتاب باده بشکفتی
باخس وخار درچمن خفتی　　ننك وناموس را دعا کفتی
همه جا این زمان فسانهٔ تست
کوشها جمله برترانهٔ تست
درفضای چمن بناله نی　　باحریفان سفله نوشی می
غافلی ازخود اینچنین تا کی　　واقف خویش باش کفتم هی
کپنك پوشکان میدانی
درکمین تواند می دانی
باکسی باده دراباغ مکن　　سروسیر چار باغ مکن
وررَوی زیرپل سراغ مکن　　جکر ما چولاله داغ مکن
باکس انجا مرومکوسهل است
رفتن چون توئی دران جهل است
زیرپل منزل خطرناك است　　مسکن لوطیان بی باك است
غنچه کانجارودچوکل چاك است　　دکرانجا حسا بها پاك است
مکن انجا باستراحت میل
مفکن بارخانه دررهِ سیل
همرهی باشان ساده مکن　　ورکنی میل جام وباده مکن
درداد وستد کشاده مکن　　ازتوعیب است این اراده مکن
توکجا دلبران شهرکجا
نه که راضی شوی باین سودا
کرضیا خاطرترا آزرد　　این درشتی ورمی ازحد برد

صباحی

هر که داش بحسرت آل نبی نسوخت　　مرغ داش برآتش حسرت کباب باد
در موقف حساب صباحی چو پانهد
جایش بسایهٔ علم بو تراب باد

ضیای اصفهانی

ای بت هرزه کرد و هر جائی　　وی بر آورده سر برسوائی
هرزه کردی و باده پیمائی　　عاقبت میکشد برسوائی
بسکه کفتم زبان من فرسود
چکنم پند من ندارد سود
کرچه در پاکی تو نیست شکی　　این نمی داند از هزار یکی
شب اکر با مسیح درفلکی　　مورد تهمتی اکر ملکی
لب بد کو نمی توان بستن
از بد او نمی توان رستن
کی کمان داشتم که آخر کار　　ننك و ناموس را نهی یکبار
همه جا در شوی و باده کسار　　ساده روئی ترا بباده چه کار
بار هر کس مشو زبی مغزی
کج منه پا وکرنه میلغزی
من بیچاره مردم از وسواس　　که تو خودرا چرا نداری پاس
حسن خودرا زکس مکیر قیاس　　کفتمت قدر خویشتن بشناس
که اکر با فرشته مقرونی
صرفه او می برد تو مغبونی
آنکه پیشت نشسته شام وسحر　　که منم پاك بازو پاك نظر
نبکنی عشق پاك او باور　　که هوس پیشه است وافسونکر
این همه سعی نیست بیغرضی
هست البته درداش مرضی
آنکه کوید که درتو مفتونم　　در تماشای صنع بیچونم
من درین شیوه ازوی افزونم　　اکراین راست است ملعونم
درخواهش بروی او واکن
قدرت ایزدی تماشا کن
این هوس پیشکان کام طلب　　همه دوشاب دل تو شکرلب
باکروهی چنین به بزم طرب　　میکشی جام باده شب همه شب
همه آلوده اند و دامن چاك
چون توان کرد حفظ دامن پاك
شب که دربزم غیراستادی　　همه کس را برون فرستادی

صباحی

کای بانوی بهشت بیا حال ما ببین — مارا بصد هزار بلا مبتلا ببین
ور انتظار وعدهٔ محشر چه مانده دیر — بگذر بما وشور قیامت بیا ببین
بنگر بحال زار جوانان هاشمی — مردانشان شهید و زنان در عزا ببین
آن گلبنی که ازدم روح الامین شکفت — خشك از سموم بادیهٔ کربلا ببین
وان سینهٔ که مخزن علم رسول بود — ازشست کین نشانه به تیر جفا ببین
وان گردنی که داشت حمائل زدست تو — چون بسملش بریده به تیغ جفا ببین
بااین جفا نیند پشیمان وفانگر — بااین خطا زنند دم ازدین چها ببین

لختی جوداد شرح غم دل بما درش
آورد رو به پیکر پاك برادرش

کای جان پاك بی‌تو مرا جان بتن دریغ — ازتیغ ظلم کشته تو وزنده من دریغ
عریان چراست این تن بی سر مگر نبود — برکشتگان آل پیمبر کفن دریغ
شیرخدا بخواب خوش وکرده گرگ چرخ — رنگین بخون یوسف من پیرهن دریغ
خشك ازسموم حادثه گلزار اهل بیت — خرم زسبزه دامن ربع ودمن دریغ
آل نبی غریب وبدست ستم اسیر — آل زیاد کامروا در وطن دریغ
کرد آفتاب یثرب وبطحا غروب وتافت — شعری زشام باز وسهیل ازیمن دریغ
غلطان زتیغ ظلم سلیمان بخاك وخون — وزخون اوحنا بکف اهرمن دریغ

گفتم زصد یکی بتو حال دل خراب
تاحشر ماند دردل من حسرت جواب

ترسم دمی که پرسش این ماجرا شود — دامان رحمت از کف مردم رها شود
ترسم که در شفاعت امت بروز حشر — خاموش ازین گناه لب انبیا شود
ترسم کزین جفا نتواند جفاکشی — در معرض شکایت اهل جفا شود
آه ازدمی که سرور لب تشنگان حسین — سرگرم شکوه باسر ازتن جدا شود
فریاد آزان زمان که زبیداد کوفیان — هنگام داد خواهی خیر النسا شود
باشد کرا زدامن محشر امید عفو — چون داد خواه شافع روز جزا شود
مشکل که ترشود لبی از بحر مغفرت — گرنه شفیع تشنه لب کربلا شود

کی باشد این که گرم شود گیرودار حشر
تاداد اهل بیت دهد کردگار حشر

یارب بنای عالم ازین پس خراب باد — افلاك رادرنگ وزمین راشتاب باد
تاروز داد خواهی آل نبی شود — ازپیش چشم مرتفع این نه حجاب باد
آلوده شدجهان همه ازلوث این گناه — دامان خاك شسته زطوفان آب باد
برکام اهل بیت نگشتند یك زمان — درمهد چرخ چشم کواکب بخواب باد
لب تشنه شدشهید جگر گوشهٔ رسول — هرجا که چشمه ایست بعالم سراب باد
ازنوك نیزه تافت سر آفتاب دین — درپردهٔ کسوف نهان آفتاب باد

صباحی

در طشت محنتی جگر پاره پاره ریخت | پهلوی جرح چاك زمضراب كین كرفت
هم پای پیل خاك حرم را بباد داد | هم اهرمن زدست سلیمان نكین كرفت
ازخاك خون ناحق یحیی كرفت خوش | عیسی زدار راه سپهر برین كرفت
كشتند انبیا همه كریان و بوالبشر | برچشم تر ز شرم نبی آستین كرفت

كردند پس به نیزه سری را كه آفتاب
پوشید درسحاب رخ زرد ازحجاب

شد برسر سنان چو سرشاه تاجدار | افكند آسمان بزمین تاج زرنكار
افلاك را ز سیلی غم شد كبود روی | آفاق را ز اشك شفق سرخ شد كنار
ازخیمها زآتش بیداد خصم رفت | چون ازدرون خیمه كیان برفلك شرار
عریان تن حسین و بتاراج داد چرخ | پیراهنی كه فاطمه اش رشته بود وتار
نكرفته غیر بند كران دست او كسی | آن ناتوان كزآن عبامانده یادكار
رخها بخون خضاب عروسان اهل بیت | كشتند بی جهاز بجمازها سوار
آن یك شكسته خار اسیریش برجكر | وین یك نشسته كرد یتیمیش برعذار

كردند ره بكوفه پس آنكه زخیمه كاه
وین خیمهٔ كبود شد ازآه شان سیاه

چون راه شان بمعركهٔ كربلا فتاد | كردون بفكر شورش روز جزا فتاد
اعضای چرخ منتظم ازیكدكر كسیخت | اجزای خاك متصل ازهم جدا فتاد
تابان به نیزه رفت سر سرور ان دین | جازهای پرده كیان ازقفا فتاد
از تند باد حادثه دیدند هر طرف | سروی زپا درآمد ونخلی زپا فتاد
مانده بهرطرف نكران چشم حسرتی | درجستجوی كشتهٔ خود تاكجا فتاد
تاكه نكاه پردكی حجلهٔ بتول | برپارهٔ تن علی مرتضا فتاد
بیخود كشید نالهٔ هذا اخی چنان | كزناله اش بكنبد كردون صدا فتاد

پس كرد رو به یثرب وازدل كشید آه
نالان بكریه كفت ببین یا محمد اه

این رفته سر به نیزهٔ اعدا حسین تست | وین مانده برزمین تن تنها حسین تست
آن آهوی حرم كه تن پاره پاره اش | درخون كشیده دامن صحرا حسین تست
این مهر منكسف كه غبار مصیبتش | تاریك كرده چشم مسیحا حسین تست
آن ماه منخسف كه براوز اشك اهل بیت | كوئی كسسته عقد ثریا حسین تست
این پركشاده مرغ همایون بسوی خلد | كش پرز تیررسته براعضا حسین تست
این سر بریده ازستم زال روزكار | كز یاد برده ماتم یحیی حسین تست
این لاله كون عمامه كه درخلد بهراو | معجر كبود ساخته زهرا حسین تست

اندك چو كرد دل تهی ازشكوه بارسول
كیسو كشاده دید سوی مرقد بتول

صباحی

یا ساغر بست پیش لب آورده آفتاب ‖ بر پادشاه تشنه لبان کرده سرنکون

جان امیر بدر وروان شه حنین

سالار سروران وسر از تن جدا حسین

افتاده رایت وصف پیکار کربلا ‖ لب تشنه صید وادی خونخوار کربلا

آن روز روز آل نبی تیره شد که یافت ‖ چون مهرا زسنان سر سردار کربلا

پژمرده غنچهٔ لب میکونش ازعطش ‖ وزخونش آب خورده خس وخار کربلا

لخت جکر نوالهٔ طفلان بی پدر ‖ وزآب دیده شربت بیمار کربلا

ماتم فکنند رحل اقامت دمی که خاست ‖ بانك رحیل قافله سالار کربلا

شد کار این جهان زوی آشفته باد کر ‖ در کار این جهان چه کنند کار کربلا

کویم چه سر کذشت شهیدان که دست چرخ ‖ از خون نوشته بر در ودیوار کربلا

افسانهٔ که کس نتواند شنیدنش

یارب براهل بیت چه آمد زدیدنش

چون شد بساط آل نبی اززمانه طی ‖ آمد بهار کلشن دین را زمان دی

یثرب بباد رفت به تعمیر ملك شام ‖ بطحا خراب شد بتمنای ملك ری

سر کشته بانوان حرم کرد شاه دین ‖ چون دختران نقش به پیرامن جدی

نه مانده غیر او کسی ازیاوران قوم ‖ نه زنده غیر او تنی ازهمرهان حی

آمد بسوی مقتل وبر هر که میکذشت ‖ می شست زاب دیده غبار ازعذار وی

بنهاد روبروی برادر که یا اخا ‖ دربر کشید تنك پسر را که یابنی

غمکین مباش کامدمت اینك ازقفا ‖ دل شاد دار میرسمت این زمان زپی

آمد بسوی معرکه آنکه زبان کشود

کفت این حدیث وخون دل آسمان کشود

منسوخ شد مکر بجهان ملت نبی ‖ یا در جهان نماند کس از امت نبی

مارا کشند ویاد کنند ازنبی مکر ‖ از امت نبی نبود عسرت نبی

حق نبی چه کونه فراموش شد چنین ‖ نکذشته است این قدر از رحلت نبی

اینك بخون آل نبی رنك کرده اند ‖ دستی که بود در کرو بیعت نبی

یارب تو آکهی که رعایت کسی نکرد ‖ درحق اهل بیت نبی حرمت نبی

این ظلم راجواب چه کویند روز حشر ‖ برکو فیان تمام بود حجت نبی

ماراچو نیست دست مکافات دادما ‖ کیرد زخصم حکم حق وغیرت نبی

پس کفت این حدیث وجوابش کسی نداد

لب تشنه غرق خون شد وآبش کسی نداد

چون تشنکی عنان زکف شاه دین کرفت ‖ از پشت زین قرار بروی زمین کرفت

بس بحیائی آه که دستش بریده باد ‖ ازدست دادد ین وسر ازشاه دین کرفت

داغ شهادت علی ایام تازه کرد ‖ ازنو جهان عزای رسول امین کرفت

شفائی

در کوی تو آسمان کدائی | با جود تو بحر بی نوائی
با عالم جان که مولد تست | پیغولهٔ قدس روستائی
برقامت همت تو افلاك | طفلانه قبای نارسائی
خلقت بزکات طبع شاداب | بخشنده مسیح را صبائی
از فضلهٔ طوبی ریاضت | دادند کلیم را عصائی
از پرتو خاطر منیرت | بربند خورشید پیش پائی
در معرض بی نیازی تو | خاموشی بهترین ثنائی
کر نغمهٔ دلنشین ندارم | بپذیر صفیر آشنائی
آهنك زبور ولحن داود | در مجلس وجد تو نوائی

از بلبل خانه زاد بستان
یك ناله به از هزار دستان

ازمن سرو برك مدح کفتن | دعوی بلاغتست الکن
مائیم سفاله پاره چندی | روکردهٔ چارسوی معدن
درکف دارم چراغ آهی | چون تحفه برم بنار ایمن
خود ذات تو نیست حاش لله | محتاج باین فضولی من
کرذره کند ستایش مهر | سازد مقدار خویش روشن
بسیار منست اندك تو | یك دانه بود زمور خرمن
این عرصه که برهما بود دام | دنیاست بچشم تنك سوزن
بپذیر اکرچه بس حقیر است | یك قطره بدستکاه بهمن
مپسند که منفعل برم باز | این خاك سیه بسوی کلخن

شاید که زلطف مصطفائی
حسان عجم شود شفائی

مرثیه

صباحی

افتاد شامکه بکنار افق نکون | خورچون سربریده ازین طشت واژکون
افکنده چرخ مغفر زرین وازشفق | درخون کشیده دامن خفتان نیلکون
اجزای روزکار زبس دید انقلاب | کردید چرخ بی حرکت خاك بی سکون
کند امهات اربعه زآبای سبعه دل | کفتی خلل فتاد بترکیب کاف ونون
امادهٔ قیامت موعود هرکسی | کا بزدوفا بوعده مکر میکند کنون
کفتم محرم است ونمود از شفق هلال | چون ناخنی که غمزده آلایدش بخون
یاکوشوارهٔ که سپهرش زکوش عرش | هرساله در عزای شه دین کشد برون

شفائی

دررشتهٔ توفلك دکانی	هر ذره زعالمت جهانی
هر ذره زمحور سپهرت	حامل بزمین وآسمانی
خورشید بجای سوی فقرت	بی سکه زریست ناستانی
شیر فلکت برآستانه	دم لابه کند باستخوانی
باتیم نفس زمدت تو	طول امل زمانه آنی
ازبندر وحی بادل تو	هرروز نزول کاروانی
کلدستهٔ طبع خرمت را	هر لحظه بهار بی خزانی
ای کاش بجو شد ازوجودم	لب‌زیراب وزبان دهانی
نعت توچنین بنطق کوید	آخر چه عجب زنکته دانی

عیسی درمهد اکر سخن کفت
طفلیست شنادر انجمن کفت

ای کون مکان معظم ازتو	وی هردو جهان مکرم ازتو
مسجودفرشته کشت چون کشت	آغشتهٔ نور آدم ازتو
کسرا نرسد شفاعت خلق	این خطه بود مسلم ازتو
فردا که مکارم شفاعت	جوشند زخاك باهم ازتو
یك زخم کنه عجب که ماند	محروم زقرب مرهم ازتو
کر هر دو جهان فنا پذیرد	یك دانه زخرمنی کم ازتو
ازشام سیاه روز ترباد	صبحی که نمیزند دم ازتو
سر بسته بمهر خازن تست	سرتاسر من مسلم ازتو
درکیسهٔ مانماند چیزی	مائیم ونمودی آن هم ازتو

عمریست که درسرای ناچیز
خالی زخودم وازتو لبریز

ای بالعرض وجودت افلاك	کردی زره توتودهٔ خاك
پیر اهن پوست برتن ماه	از پنجهٔ معجز توشد چاك
توغایت خلق حجت اینك	لولاك لما خلقت الافلاك
کم شد کهری کراز محیطت	دریای ترا کجا شود باك
انجم زفلك مکبر تاوان	کل رانشود قصاص خاشاك
درکام ودهان آفرینش	صلوات ترا خواص مسواك
کر یادکند زالطف‌عذبت	شیرین کردد مذاق ترباك
انکار تو واطاعت تو	معیار بلا ودست ادراك
درراه توکرد خانه زادیم	زین دربکجا رویم حاشاك

پرواز کنم جو درهوایت
بازآیم وسرنهم بپایت

نعت نبوی

شفائی

ای نعت تو شافع مقالات — مشاطهٔ چهرهٔ خیالات
شادابی بوستان شرعت — نم سوخت جوی احتمالات
از عزم تو حدس خورده مهماز — در کوچهٔ تنگ انتقالات
عقل از تو عیار نقص و قوت — افشانده دامن کمالات
با دعوی امتناع مثلت — امکان آویخت در محالات
ای ذات تو مطلع تعین — ای بحث تو مطلع رسالات
از منطق معجز انتظامت — ملزم شده کفر در سؤالات
با علم لدنی احتسابت — اندوختهٔ خرد جهالات
هر نقطه ز صفحهٔ وجودت — فرقان کمال را جلالات

ای سینهٔ تو خزینهٔ علم
بالیده چو دل بسینهٔ علم

ای بالش مهر تکیه گاهت — وی تارک جبرئیل راهت
اعجاز حصار ملک شرعت — اقبال طلیعهٔ سپاهت
آتشزنهٔ هلال و قفست — بر مطبخ عرش اشتباهت
گنجور حیات هر حدیثت — اکسیر وجود هر نگاهت
آنها که پناه امتانند — فردا جوشنده در پناهت
تو مخبر صادقی و بر صدق — تصدیق ملائکه گواهت
در دیدهٔ کبریات یکسان — درباغ جهان گل و گیاهت
مبعوث بر احمری و اصفر — ای بنده سفید و هم سیاهت
همچون در مرحمت بود باز — چشم کرم سؤال خواهت

ای همت تو نهاده برخوان
چون حلقهٔ چرخ صد نمکدان

ای زنده بتو روان اسلاف — صیت تو گرفته قاف تا قاف
تو زادهٔ قدسی و هیولی — بیهوده ز قرب میزنند لاف
خون دل مادر تقدس — از دیده مکیدهٔ نه از ناف
آنها که بجنگ با تو چون دال — شمشیر بسر خورند چون کاف
ترسم که شود ز کفر دم سرد — دوزخ بر خصم تیره اعراف
کونین بیک سؤال دادن — نزد کرم تو نیست اسراف
هر روز سه بار خواند ایام — در بزم نوال تو لایلاف
ای بال ملایک از ده انگشت — در صومعهٔ تو بوریا باف
نیک و بد نقد اختران را — نقاد طبیعت تو صراف

ای لطف تو کیمیای هستی
یکموی تو خونبهای هستی

سلطان سلیم اول

شاهنشه آن گدا که بود خاکراه او ‖ آزاد بنده که گرفتار مصطفاست
این روشنی که هست ظهور کمال عشق ‖ یك لمعه از تشعشع انوار مصطفاست
طوبی گرفته دست بسر ایستاده محو ‖ حیران نخل قامت رفتار مصطفاست
آن سینه شاد کز غم اوساخت دل حزین ‖ وآن جان عزیز کز پی ایثار مصطفاست
جبریل ازان زچرخ فرو نابد این زمان ‖ کو شرمسار ماندهٔ گفتار مصطفاست

دور از درش فغان که بجانم زز بستن
خاشاك بهر غم شدم ازخون گریستن

قصر بهشت بهر محبان مصطفاست ‖ موجود هرچه هست زاحسان مصطفاست
پا برسر سپهر نهد همچو آفتاب ‖ دست امید هرکه بدامان مصطفاست
بدر منیر را که بانگشت ساخت شق ‖ یك خشت پاره ایست که ازخوان مصطفاست
چندین حکایت شب معراج وقدر آن ‖ شرحی زوصف موی پریشان مصطفاست
نوری که دفع ظلمت عصیان ما کند ‖ آخر طلوع اوزگریبان مصطفاست
لعل وگهر زکان بدر آرند امتنان ‖ کان خون بهای گوهر دندان مصطفاست
آن دل منوراست که خونست درغمش ‖ وآن دیده روشنست که حیران مصطفاست

معشوق عشق وعاشق جانبخش ودلنواز
شاه شفیع احمد ومحمود وهم ایاز

صبح امید طلعت زیبای مصطفاست ‖ اسرار غیب دردل دانای مصطفاست
گو هیچکس مکن طلب خلعت کمال ‖ کین جامه راست برقد وبالای مصطفاست
انجاکه هست منزل حال وکمال عشق ‖ صدسر فدای خاك کف پای مصطفاست
گر آگهی زمعنیٔ والشمس والضحی ‖ تعریف ماه روی دلارای مصطفاست
بی شك خدا شناس بود در ره یقین ‖ درویش عاشقی که شناسای مصطفاست
بنگر بچرخ وکوکبهٔ اشکر نجوم ‖ کانها فروغ گوهر والای مصطفاست

دائم دل شکستهٔ من در هوای تست
وارسته از بلای خود ومبتلای تست

ای دل حیات روح بانعام مصطفاست ‖ وآغاز کائنات زانجام مصطفاست
سیمرغ جان من که رمیدست از دو کون ‖ منت خدای راکه بجان رام مصطفاست
گوثرنمی زچشمهٔ احسان رحمتش ‖ آب حیات قطرهٔ ازجام مصطفاست
گردون چگونه راست کند قد همچو چنگ ‖ گوتا برو زحشر دراکرام مصطفاست
بوجهل منکر سخن اهل حق چراست ‖ این گفت وگوی ماهمه الهام مصطفاست
با این زبان زبردن نامش حیا کنم ‖ دائم اگرچه ذکر دلم نام مصطفاست
خورشید گرم کام در بن چارمین قفس ‖ پران کبوتریست که دردام مصطفاست

ای شه بامتان خود اجری عظیم بخش
وآنکه شراب عشق بجان سلیم بخش

(نعت نبوی)

سعدی

ای شهرهٔ شهر وفتنهٔ خیل	فی منظرك النهار والليل
هرکو نکند بصورتت میل	درصورت آدمی دوابست
گرچه توامیر وما اسیریم	ورچه توبزرك وما حقیریم
گرچه تو غنی وما فقیریم	دلداریٔ دوستان ثوابست
سیلاب زسر گذشت مارا	زاندازه بدر مبر جفارا
بازآی که ازغم تو مارا	چشمی وهزار قطره آبست
ای داروی دلپذیر دردم	اقرار به بنده کیت کردم
دانی که من ازتو برنگردم	چندانکه خطا کنی صوابست
ای روی تو از بهشت بابی	دل بر نمك ابت کبابی
گفتم بزنم بر آتش آبی	این آتشرا نه جای آبست
ای سرو روان وکلبن نو	مه طلعت وآفتاب پرتو
بستان وبده بکو وبشنو	شبهای چنین نه وقت خوابست
این کرسنه گرك بی ترحم	خود سیر نمی شود ز مردم
اینای زمان مثال کندم	وین دور فلك چوآسیابست
تندی وبدی وز شتخوئی	چندانکه همی کنی نکوئی
فرمان برمت بهرچه گوئی	جان براب وکوش برخطابست
ساقی قدحی قلندری دار	درده بمباشران هشیار
دیوانه بحال خویش بگذار	کاین مستیٔ ما نه از شرابست
سعدی تو چه مرد وصل اوئی	تالاف زنی وقرب جوئی
ای تشنه بخیره چند پوئی	کاین ره که تومیروی سرابست

درنعت نبی علیه السلام

سلطان سلیم اول

خورشید عکس آینهٔ روی مصطفاست	پیوند هردوکون بیك موی مصطفاست
این شعلهای نورمه ومهر صبح وشام	دند انهای شانهٔ کیسوی مصطفاست
عالم که دارد از نفس صبح روشنی	کردی زخاك راه یك کوی مصطفاست
باشد پناه امت هردرد منندرا	کرقوت دابست ز پهلوی مصطفاست
خوشدل کسی که داد دل وجان بمهراو	خوش خاطر آنکه خاطراو سوی مصطفاست
جان صبا زطوق جهان تازه کشت کفت	کین بوی جان زسنبل کیسوی مصطفاست

اوشاه مرسل است ورسولان تمام خیل

مقصود اوست کون ومکان در رهش طفیل

خوبیٔ عالم از کل رخسار مصطفاست	انوار هردوکون زدیدار مصطفاست
صد سر بحبهٔ ودو صد جان به نیم جو	انجاکه عشق کرمی بازار مصطفاست

خواجوی کرمانی

حلقه کوش سکان دیر نشین | جرعه نوش بتان باده پرست
پند بیهوده تا بکی که کنون | کارم از دست رفت وتیرازشست
تا ابد کی بهوش باز آید | هرکه بیخود شد از شراب الست
می پرستان زباده بیهوشند | عارفان از جمال ساقی مست
آخر ای فتنهٔ زمان بنشین | که برآمدفغان زاهل نشست
گرنباشد جهان وهرچه درواست | چه توهستی هرآنچه باید هست
ازکمان ابروان روحانی | این ندا میرسد بدل پیوست

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

باز بلبل ببوستان آمد | بوی انفاس دوستان آمد
شاهد لاله روی وکلرخ من | بتفرج بکلستان آمد
چون خروس سحرفغان میداشت | بلبل مست در فغان آمد
شمع میکفت رازی ازغم دل | آتشش برسر زبان آمد
باتو هیچش بدست نیست ولیک | فکرت چیست در میان آمد
مردم دیده چون لب تو بدید | دردمش آب از دهان آمد
روح را ازدرون پردهٔ دل | این ترنم بکوش جان آمد

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ای ز رویت جهان چو خلد برین | چین زلفت نکار خانهٔ چین
ابرویت بر کر کشیده کمان | کیسویت بردلم کشیده کمین
رفت فرهاد وهمچنان باقیست | در سرش شورشکر شیرین
دیشب ازجام عشق مست وخراب | با صبوحی کشان دیر نشین
همچو عیسی بکرد عالم جان | رخ نهادیم سوی چرخ برین
بردر دیر معتکف بودند | همچو (خواجو) هزار بیدل ودین
چون رسیدیم بمیانهٔ قدس | دیدهٔ شوق بریسار و یمین
بردر دل شدیم و حلقه زدیم | زوجوابی نیامد الا این

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مربع

سعدی

آن ماه دوهفته درنقا بست | یاحوری دست درخضا بست
وان وسمه برابروان شیرین | یاقوس قزح برآفتا بست

خواجوی کرمانی

در شب تیره ماه یکشبه را | چشمهٔ آفتاب میکردند
هر زمان ملهمان عالم غیب | سوی جانم خطاب میکردند

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ترك من مشك بر سمن میزد | سپه زنك بر ختن میزد
لعل در پاش او بدر پاشی | طعنه بر لؤلؤ عدن میزد
کل رخسار عنبرین بویش | خنده بر برك نسترن میزد
تادل مشك چین شکسته شود | تاب بر زلف پر شکن میزد
بط ساقی بآب آتشرنك | آب بر آتش حزن میزد
جام می آب کار من میبرد | بانك نی عقل ورای من میزد
از فرا مرغ خوشنوا میکفت | وین غزل ماه چکزن میزد

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

منم آن رند مفلس قلاش | که شدم در جهان برندی فاش
آستانروب خانهٔ خمار | مهره کردان حلقهٔ اوباش
کشتهٔ لعل لعبت ساقی | کشتهٔ چشم شاهد جماش
ما کدایان خانه بیزاریم | فارغ از خانه وبری زمعاش
زهدوتقوی خلاف مستوریست | تو برو مست کرد وزاهدباش
اهل صورت زبیکی مصنوع | نقش بیند واهل دل نقاش
چشم ساقی بعشوه میکوید | باهن لاابالی او بباش

کهجهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مهر رویش نکر زپردهٔ کل | پرتو افکنده بر سرا چهٔ دل
بندهٔ را که اوقبول کند | پیش آزادکان شود مقبل
هر که محبوب روی لیلی ماست | نشود نزد عاقلان عاقل
اهل صورت به تیغ کشته شوند | اهل معنی بغمزهٔ قاتل
رفت مجنون وماچنین در خواب | آه از ین عمر رفته برباطل
ماه محمل نشین ما یکدم | زیرا نداز دامن محمل
وصل وهجران حجاب راه تواند | بکذر از هردوتا شوی واصل
دوش در کوش جان من میکفت | هردمی هاتفی زکوشهٔ دل

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ما خراباتیم وعاشق ومست | جان شیرین نهاده برکف دست

خسرو ناصر

ما ز اسلام و کفر بیرونیم | کافر و کفر ومؤمن واسلام
بر در دیر عاشقی دیدم | فارغ از دین و کفر وشاه وغلام
پیش او رفتم و بداده سلام | از سر لطف خود جواب سلام
قفل از درج لعل چون بکشاد | قند باریـد درمیان کلام

که جهان پرتویست ازرخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

دوش سرمست فارغ دنیی | میکذشتم زعالم علوی
نظرم چون بسوی دیر فتاد | لات را دیدم آنکه از عزی
همه ازجام عشق مست وخراب | همه مولای حضرت مولی
همچو ناصر سبو نشان دیدم | بر در دیر ساخته مأوی
بیدلی بر رواق دیر آمد | در سر او نه زهد ونه تقوی
یك زمان ذکر دوست کرد بیان | یکزمان درس عشق کفت املی
باده نوشان درآمدند بجوش | در ودیوار برکشید ندی

که جهان پرتویست ازرخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترجیع بند

خواجوی کرمانی

ای غمت مرغ آشیانهٔ دل | خال وزلف تو دام ودانهٔ دل
نرکس نیم مست مخمورت | باده نوش شرابخانهٔ دل
با سر زلف تست پیوندش | زان مطول بود فسانهٔ دل
راستی را خطا نمی افتد | تیر چشم تو بر نشانهٔ دل
دمبدم بین که میرود بیرون | سیل خوناب از آشیانهٔ دل
خواب در چشم من نمی آید | هرشب از آه عاشقانهٔ دل
مطرب عشق میزند هردم | چنك درپردهٔ چغانهٔ دل
ای که دانی زبان مرغانرا | شنو از مرغ آشیانهٔ دل

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

دوش عزم شراب میکردند | بصبوحی شتاب میکردند
درد نوشان زبهر نقل صبوح | دل بریان کباب میکردند
ماه رویان زبهر یاقوتی | طلب لعل ناب میکردند
ابر را آفتاب می بستند | مهر رامه نقاب میکردند
خاکرا جرعهٔ می چشانیدند | خاکیان کارآب میکردند
جعد را پیچ وتاب میدادند | غمزه را بیم خواب میکردند

(درشب)

خسرو ناصر

نظرش چون بسوی من افتاد | از دل خسته بر کشید خروش

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

منم آن رند عمر داده بباد | که چو من عمر کس بباد نداد
بندهٔ ساکنان دیر نشین | گشته از بند روز گار آزاد
از دوا فارغ وز درد ایمن | در بلا خرم وز غمها شاد
بهرمی چون قدح میان بسته | بافته از شر انجمانه گشاد
یار با من قرین و من مهجور | کس بدین بخت در زمانه نزاد
سرم از ناله آشکارا شد | رازم از خون دل برون افتاد
چون بکلی زخود فنا گشتم | باز گویم زهر چه باد آباد

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ما خراباتیم و رند و گدای | که نداریم غیر میکده رای
ایمن از کفر و دین و راحت و رنج | فارغ از بوستان و باغ و سرای
شیفتهٔ لعبتان باده پرست | بندهٔ مطربان نغمه سرای
که ببوسیم ساقیانرا دست | که بمالیم مطربانرا پای
خالی از عشق مانه پنداری | آشیان خراب و پر همای
در سجود است خاک بنشسته | درر گوعست آسمان برپای
کاروانی مرا به پیش آمد | این ندا بر کشید بانگ درای

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

دیشب اندر نگار خانهٔ خواب | دیدم آن ماه را ز چشمهٔ آب
خال او از حبش فتاده بروم | لعل او در شکر سرشته شراب
ترک چشمش گرفته چین و خطا | چین زلفش ببسته راه صواب
برد درمان و دین ماچه عجب | کان یکی در تب است واین در تاب
چهره و زلف او نمود بمن | آیت رحمت و نشان عذاب
بیخود از جام عشق وقت سحر | میگذ شتم بتربت احباب
چون ز اسرار عشق پرسیدم | کلهٔ زان میانه داد جواب

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت ساقی ولب تو مدام | عالمی مست گشته از یکجام
باده بریاد غمزهٔ تو حلال | باده بی بوی طرهٔ تو حرام
جان چو ساغر رساندهام بلب | وز لب تو نمیرسیم بکام

حافظ شیرازی

ای وصل تو اصل شادمانی	مانی بنشاط جاودانی
بر حافظ خود چه می فشانی	هر حکم که بر سرم برانی
سهلست زخویشتن مرانم

ترجیع بند

خسرو ناصر

ای رخت آفتاب کشور دل	تاب زلفت مه منور دل
زلف تو خواب برده از ره عقل	خال تو خاك کرده بر سر دل
طعنهٔ سنبلت زخون جکر	مستی نرکست زساغر دل
عشق دریا ودل در او صدفست	عقل غواص وروح کوهر دل
بر شد از غصهٔ تو لوح وجود	نبرد قصهٔ تو دفتر دل
دوش تا بلبلان عالم غیب	میزد این داستان کبوتر دل
که جهان پرتو یست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت محرم طلب کاران	چشم مستت بلای هشیاران
ابروی تو مقام مهجوران	حاجب تو دوای بیماران
عارضت خوابکاه مخموران	کیسویت منزل کرفتاران
جرعهٔ جام تو کسی که چشید	کشت سقای کوی میخواران
کاروان کو که تا روان نشود	که روان شد ز چشم اوباران
سخن دوست را نهان می کفت	مطربی در میان خماران
که جهان پرتو یست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

بید است آنکه نیست همدم عشق	که بهردم همی زند دم عشق
بی زبانست وراز می کوید	کو بیکی راز دار محرم عشق
چنك را بین پلاس پوشیده	موئی اندا خته زماتم عشق
می خورد زخم وزاری نالد	می سراید شکایت غم عشق
ترك مه روی باده نوش کجاست	تاند مد ساغر دمادم عشق
دوش سرمست وجام باده بدست	می کذشتم بسوی عالم عشق
که جهان پرتو یست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترك نیلی کمان وترکش پوش	آفتابیست مشتری در کوش
لعل او در کنار آب حیات	کوهرش در میان چشمهٔ نوش
من قلندر مزاج قلاشم	روز وشب کوزه میکشم بردوش
طالب واصلان دردی کش	ساکن آستان باده فروش
دی بباغی همی کذر کردم	دیدم از شوق بلبلی خاموش

(نظرش)

حافظ شیرازی

در عشق تو ای صنم چنانم
کز هستی خویش در گمانم
هر چند که زار و ناتوانم
گر دست دهد هزار جانم
در پای مبارکت فشانم

کو بخت که از سر نیازی
در حضرت چون تو دلنوازی
معروض کنم نهفته رازی
هیهات که چون تو شاهبازی
تشریف دهد بآشیانم

هر چند ستمگری ترا خوست
کم کن تو بدی که آن نه نیکوست
گر زانکه دلت نه آهن و روست
آخر بسرم گذر کن ای دوست
انگار که خاك آستانم

گفتم که چو کشتیم بزاری
زین پس ره مرحمت سپاری
بر دل رقم وفا نکاری
تو خود سر وصل ما نداری
من طالع و بخت خویش دانم

ای بسته کمر ز دور و نزدیك
بر هیچ بخون ترك و تاجیك
گر خانه محقر است و تاریك
در مسکن اخلاص الممالیك
بر دیدهٔ روشنت نشانم

من از تو بجز وفا نجویم
بیرون ز گل وفا نبویم
الا ره بندگی نپویم
اسرار تو پیش کس نگویم
واوصاف تو پیش کس نخوانم

گیرم نه در وفا گشودیم
نه مهر بمهر بر فزودیم
نبود هر آنچه می نمودیم
آخر نه من و تو یار بودیم
عهد تو شکست و من همانم

گر سر ببری بتیغ تیزم
از کوی وفات بر نخیزم
در زانکه کنند ریزه ریزم
من مهرهٔ مهر تو نریزم
الا که بریزد استخوانم

آنها که نشان عشق جویند
جز راه مزار ما نپویند
خاك من زار چون ببویند
گر نام تو بر سرم بگویند
فریاد بر آید از روانم

گر بگذردم ز پیش خیلی
هر یك بصفا به از سهیلی
از تو نکنم بغیر میلی
مجنونم اگر بهای لیلی
ملك عرب و عجم ستانم

گشتم صنما در آرزویت
آشفته و تیره دل چو مویت
هر چند نمی رسم بکویت
شب نیست که از فراق رویت
زاری بفلك نمی رسانم

ابوتراب

ساقی بده آن باده که در پاکی و گرمی || چون قطرهٔ او در دل آتش شرری نیست
آبی که چو بر آتش سوز نده فشانی || یاقوت صفت قطرهٔ او را ضرری نیست

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

هر چند که در حلقهٔ ارباب نشستیم || گوئی که کتان پوش بمهتاب نشستیم
دیدیم که از صحبت ما سخت ملولند || کر پهلوی آن طائفه در خواب نشستیم
شد عمر بتلخی زکف از بس که بهر دم || در مرك وفا داری احباب نشستیم
تا ژاله صفت لطمه خور بحر نکردیم || چون قطرهٔ نیسان بته آب نشستیم
با مردم چشم از همه کس کوشه کرفتیم || بر خوان دل خود بمی ناب نشستیم
کردیم می صاف زخون جکر خویش || آسوده زدرد سر اصحاب نشستیم
ساقی بده آن می که زدلکرمی حفظش || با کشتی صدپاره بغرقاب نشستیم

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

بیرون کنم ازسینه غم خصم دژم را || در کعبه چرا جای دهم خیل صنم را
با طبع من ای مدعی ازشعر چه لافی || برشعله چرا جلوه دهی شاخ بقم را
خودرا بمن ارخصم بسنجد عجبی نیست || چون جای به پهلوی وجودست عدم را
هرچند دهد مشك برابر نتوان کرد || با آهوی صحرای خطا صید حرم را
کاکم بود آن شعله که از دود وی افتاد || آتش بدرون کرم زبانان عجم را
ازدست عدو مفلس عیشم مکراز لطف || ساقی بکشاید در کنجینهٔ غم را
ساقی دوسه جام ازپی هم قسمت ما کن || تا برق شود خرمن دیرینهٔ غم را

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

من کیستم آشفته دلی خانه خرابی || در بحر غم افتاده چوماهی بسرابی
در دهر بود خانهٔ ویرانهٔ جسمم || چون دردم طوفان بسر بحر حبابی
برچرخ بود کوکب سیارهٔ بختم || چون نقطهٔ بیهودهٔ کاتب بکتابی
پیوسته بود برسر سیلاب سرشکم || این چرخ نکون همچو پلی برسر آبی
یك لحظه نکردم زکرفتاری غفلت || کاری که بمحشر بودم چشم ثوابی
دانم که بصحرای قیامت چودر آیم || افتند بدنبال سرم خیل عذابی
با این همه چون شعله نیابم ضرر ازنار || کر ساقی کوثر دهدم جام شرابی

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

(درعشق)

ابوتراب

مطرب نفسی همنفس دردکشان شو　　از باده لبی ترکن ومضراب زبان شو
در بزم درا وبهلال سرنا خن　　برهمزن هنگامهٔ ماه رمضان شو
درکینهٔ ما چرخ بزهاد شریکست　　درعیش توهم ازخدم پیرمغان شو
چون کاسهٔ همسایه بهر جام که کیری　　ازنغمه عوض بخش دل دردکشان شو
آن نغمه که درسینهٔ طنبور نهانست　　در جرعهٔ تأثیرکن وساقی آن شو
ساقی نفسی شد که رخ جام ندیدیم　　چون مهر بمشاطکی داشد کان شو
بی ساقی و بی مجلس ما نور ندارد　　برخیز برآوردن خورشید روان شو

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

مادا شد کانرا چمن عیش مقامست　　آن روضه که سرووکلش ازشیشه وجام است
باغی که زعکس رخ کلهاش مه نو　　تابرز براو رسد ماه تمام است
آن بقعهٔ پرفیض که ازکثرت انوار　　چون شام ازانجا کذرد صبح حرام است
درمیکده ساقی دل ما برد همانا　　نشنید که درصحن حرم صید حرام است
درویشی میخانه کم ز سلطنتی نیست　　اینجا بدل تاج ونکین شیشه وجام است
ساقی دل مفلس شد کانرا بکف آور　　زان نقد که اکسیر زرناقص کام است
روزی که بود جام تهی درنظر ما　　خورشید نهان درپس صد پردهٔ شام است

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن می که بنورکهر خویش　　پشت شجرطورشکست ازثمر خویش
آن باده که پروانه چواب ترکند ازوی　　کیرد سرصد شمع بمقراض پر خویش
آن شاهد بدخوکه چوعارض بفروزد　　خورشید تعقل نکند بز زبر خویش
تا آفت چشم بد زهاد نه بیند　　سوزد براو شعله سپند شرر خویش
ازجامش اکر راتبهٔ نور نکیرد　　خورشید ببازار بپارد قمر خویش
درکاسهٔ سرعقل شود مست بپویش　　خشت سرخم کرنهی زیرسر خویش
درکار دل سوختکان کن می نابی　　تا چند بسازیم بخون جکر خویش

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

در کوی خرابات بلارا کذری نیست　　بردرد کشان خیل المرا ظفری نیست
ابوتراب
میخانه سپهریست روجش همه ناری　　وین طرفه که درساحت او شورشری نیست
چرخیست منور که طلوع مه ومهرش　　موقوف باَمدشد شام وسحری نیست
افروختن می زفروغ لب ساقیست　　وین طرفه که برباده نکرا ضرری نیست
میخانه کلستان شد وخم کان کهر شد　　ساقی بکه فیض کم ازماه وخوری نیست

بسم الله الرحمن الرحيم

اشعار فارسی

ساقی نامه

ابوتراب

ساقی بده آن باده که ماه شب تار است ... آن باده که کلکونهٔ ایام بهار است
آن باده که چون قطرهٔ باران بهاری ... شوینده گرد از رخ گلهای عذار است
آن می که ز بس روشنی از سینهٔ مستان ... چون شعلهٔ فانوس نهان در شب تار است
آن می که ز عکسش بدل مست پس از مرك ... کوئی که بدخشان بته سنك مزار است
در مجمع اجسام بساط دل چشم است ... در مجلس ارواح کل جیب و کنار است
آن باده که بروی چو فتد پرتو خورشید ... کوئی که برآینهٔ خورشید غبار است
ما کل نشناسیم که پیش نظر ما ... خاك می کلرنك به از خون بهار است

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن شمع سرا پردهٔ جانرا ... آن شعله که ازعکس کند شعله دخانرا
چون سینهٔ عاشق سرا نکشت بسوزد ... کر دست به پهلو بنهی شیشهٔ آنرا
آن مهر که چون پرتوش افتد بمعادن ... یاقوت کند پارهٔ سنك یرقانرا
در جدول اکر عکس کل چهره ش افتد ... برخار چمن شعله کند آب روانرا
تا حشر از و لالهٔ بیداغ روید ... زین باده اکر آب دهی لاله ستانرا
آن باده که مستان بکه بردن نامش ... در چشمهٔ خورشید بشویند دهانرا
آن باده که ما زندهٔ جاوید ازوئیم ... کو مرك در آغوش بکش شاهد جانرا

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن باده که خون دل کانست ... آن می که چو جان در بدن شیشه نهانست
آن باده که در دیدهٔ کم کردهٔ راهش ... چون آتش طور از شجر تاك عیانست
روشنکر آیینهٔ عیش دل ما شو ... زان می که بنور رخش شعله دخانست
شمع لکن شیشه که چون چهره برافروخت ... پروانهٔ جان کرد سرش در طیرانست
آن بادهٔ صافی که زعکسش بتوان دید ... آن راز که در سینهٔ افلاك نهانست
ما طاقت هجران می ناب نداریم ... برهفتهٔ ما بارشب جمعه کرانست
مخمور چو در محکمهٔ حشر درآییم ... اول سخن از دعوی غبن رمضانست

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

(مطرب)

ضیا بك

فرانسز انکلیز ساردنیا اولدی دولته یاور
کتوردیلر طوپغلر ایله جند فراوانی

سیواستوپول آلدی طوتدی دشمن دامن صلحی
که ادراك ایلدی بوقدر خلاصك غیری امکانی

اوشدیك ایکیوز تمش یدی ذی الحجه سنده بدی
که قرق بر یاشلرنده ایتدی ترك عالم فانی

مقام اولدی صالی کون دادر بنه عز و شوکتله
سریر سلطنت بر موجب قانون عثمانی

شهنشاه جهان (عبد العزیز) معدلت فرما
حیات جسم دولت پرتو تخت جهانبانی

زماننده ترقی بولدی دولت بنده لایقدر
ایدرسم مطلع مخصوص ایله توصیف اوخاقانی

جهانك جانی دورانك پناهی عالمك جانی
زمینك ماه تابانی زمانك مهر رخشانی

جلوسندن برو اصلاح ملکه حصر وقت ایتدی
کورلدی هر ایشنده فیض توفیقات ربانی

قوای دولته جان ویردی اجرا آنی پیدرپی
نظامه کیردی اول عسکرك حال پریشانی

مجدد کسوه کیدردی سراسر عسکره لطفی
غریق نعمت ایتدی جمله بی الطاف واحسانی

صنوف عسکری اولادی بیلکه او شاهنشاه
اوصنفه باعث فخر اولدیلار اولاد ذیشانی

معلا قشلهلر یاپدردی اقدامیله هر یرده
حضور جیش ایچون بذل ایلدی محصول امکانی

نیجه یوز بیك توفنكلر طوپلار آلدی جمله نو ایجاد
تجبمی ذره سه اعداسنك قلب هراسانی

ایکی دار السلاح انشا اولندی صخر صمادن
ویرر انسانه دهشت هر برینك شکل بنیانی

هله ترسانه‌یی ترسانه ایتدی همت پاکی
یاپلماز شیلری یاپدردی آنده امر وفرمانی

آلندی یکرمیدن افزون سفاین جمله آهندن
بو یوزدن دولتك کلدی یرینه شوکت وشانی

ایکی آهن کمی ترسانه ده یاپدردی از جمله
ایدوب اسبابن استحضار اقدام فراوانی

طریق ثروت آچدی هر طرفده یاپدروب یوللر
دمور یوللرله اعمار ایلدی امصار و بلدانی

سلفده اولمدی کیمسه موفق بویله آثاره
نوله اول پادشاهك اولسه اسلاف اوزره رجحانی

نه ممکن ایلمك تعداد آثار همایونن
که صایمق قابل اولماز موجهٔ دریای عمانی

ضیا الفالدروب درکاه باری‌یه خلوص اوزره
ادا ایله دعای دولت شاه جهانبانی

جهان طوردقجه طورسون تختکاه عز و شوکتده
اوله هر بر ایشنده مظهر تأیید ربانی

اولوب هر آنده بیك خیره موفق فوز و نصرتله
جهانده بیك سنه محیئ دولت اوله عنوانی

بك ایكی یوز اوچنجی ییلده اوغلی مصطفی خانك
همان عقد ایلدی روسیه و نمچه ایله صلحی
اوشاه عاقل ادراك ایتدی كیم بو حال ایله البت
نظام استزایدی فن جدید عسكری اوزره
معلا قشله‌لر نادیده مخزنلر بنا ایتدی
مجدد حوضلر انبارلر آلات یاپدردی
نه‌قا ایونلر نه‌اوچ انبارلیلر ایندردی دریایه
فرانسز حیله ایله ایلشكن مصری استیلا
هزیمت اولمغین كندی ایدردی تربیت بالذات
اوجاقلو زمره‌سی اول پادشاهه اولدیلر دشمن
بلابی دفعه وار كن اقتداری ایتدی مصروف
سكزآی اون سكزییل چونكه گچمشدی جلوسندن
رضاسیله ویروب خان مصطفای رابعه تختی
جلوس (مصطفی) خان بك ایكیوز یكرمی ایكیدر
گچوب بریل ایكی آی چیقدی پایراقدار وقوعاتی
اوكون هم خلع اولندی مصطفی خان هم نصیب اولدی
بك ایكیوز یكرمی اوچده یكرمی درت یاشنده
براز صكره آچوب روسیه حربی مستفید اولدی
اوشه درعید بی آندی كسلدی عرق وهابی
بغات وسركشانی هرطرفده پایمال ایتدی
ال التندن ایدوب تحریك روسیه رعایایی
گچبدر آوروپانی ایلیوب روسیه اوغفال
ناوارینده اوچی یردن یاقوب دولت طوننماسن
تحمل ایتدی اول شاه اون سكزییل چكدی زحمتلر
غزای اكبر اولدی قرق برنجی سالده تاریخ
مجدد دینسه لایقدر او خاقان ظفركاره
نظام اوزره ایدوب تنظیم عسكر ایلدی اكمال
نهایت بك ایكیوز اللی بشده ارتحال ایتدی
سریر پادشاهی اون سكز یاشنده بالاقبال
جلوس ایتدكده اول شاه ایلدی اعلان تنظیمات
كلوب یوز سوردی باب دولته والیء مصر آخر
خیانت ایلدی اعلان حرب ایتمكسزن موسقو
باطومده طونه ده اولدی مظفر عسكر اسلام

(سلیم) ثالث اولدی زیور تخت جهانبانی
بو عسكرایله ییلدی چونكه حربك بوقدر امكانی
پراكنده اولور بودولتك تركیب اركانی
معلملر گتوردی اوروپادن امر وفرمانی
كه آثاری هنوز حیران ایدر باقدقچه انسانی
بتون ترسانه‌نك اكمال اولندی نیسه نقصانی
عروجه باشلامشدی آسمانه دولتك شانی
قلیج چالدی عدو به عنوة فتح ایلدی آنی
زمانندده اولان ارباب فضل وعلم وعرفانی
كه بوغدی هیچ برینك ذره دكاوعقل واذعانی
كمال حلمی راضی اولمدی آقیتمغه قانی
كدورات فلك یقدردی عالمدن او خاقانی
چكلدی كندی كنج ازوا نك اولدی مهمانی
كه ذاتی ایدی خان عبدالحمیدك نجل ذیشانی
شهید ایتدی دریغا خان سلیمی برآلای جانی
یرینه دادری (محمود) خانه تخت سلطانی
جهانه پادشاه ایتدی آنی تقدیر سبحانی
بیلوردی ینگچرینك چونكه دائم ایدی طغیانی
كه بونلار خیلی دملردر قارشدرمشدی عربانی
اولندی همتیله دولتك تطهیر دامانی
موره خلقی اوتوز آلتیده ایتمشلردی عصیانی
فرانسز انكلیزده موسقوك اولمشدی اعوانی
نهایت ایتدیلر تأسیس استقلال یونانی
اوجاقلویی ولكن اولمدی اصلاحك امكانی
اوجاغی قالدروب اول پادشه سوندردی نیرانی
یكیدن ایلدی تمهید اسباب جهانبانی
مهماتك وار ایدی بحروبرده خیلی نقصانی
دكلدر چونكه باقی كیمسه‌یه بو عالم فانی
بوتقریب ایله خان (عبدالمجید) اولدی ارزانی
امین ومطمئن قیلدی سراسر زیر دستانی
گچن احوالدن عرض ایلیوب روی پشیمانی
طوغانی سینوبده یاقدی خالی بولدی میدانی
هزیمت گوردی خصمك لشكر بیحد وپایانی

(فرانسز)

مقدم همدمی ایله رشید اتمش ایدی تنظیم جهانده برکوزل ابقای نام اتمشده کیتمشلر کلوب محمود اول عصرینه خاموش اولوب قالمش موفق اولمامش یوز اللی ییلدر کیمسه تدبیله جلوس ایتدکده خان محمود اول اختلال اوزره اورتیه زوربه‌لر یوز بولدی کیم برباغلی قصابه اوسلطان غیورك همتیله آزمان ایچره عراقه نیچه یه روسه یاپی اردو سوق ایتدی مراد رابع مشهوردن صکره بودولتده سعادت ایله یکرمی بش سنه شاد جهان اولدی ثباتی کورکه بر جمعه نمازین خسته قیلمشدی سنه التمش سکز اولدقده اللی التی یاشنده نیچون غصب ایتدی بیلم جامعن سلطان محمودك جلوسندن کچوب اون برآی اوچ ییل رشتهٔ عمری برینه کلدی سلطان (مصطفی) فرق ایکی یاشنده جلوسنده سفاهت بابنی سد ایلیوب امری امور دولتی تنظیم واصلاح ایلدی الحق نیجه اولماز امورنده موفق کیم نصیب ایتدی دریغا صکره دن احوال دولت اولدی پك مختل امور سلطنت حیفا که نااهللره دوشدی آچلدی جهل ایله روسیه اوزره حربی هنکام اوجاقلو عسکره لعنت که دشمندن قاچوب هربار چیقوب الدن کلی بندرله آقکرمان وابرائیل اوچنجی مصطفی خان ایتدی بواکدار ایله رحلت زمام حل وعقدی اللی یاشنده ایکن مولی جلوسینه اولور یکبوز ایله سکسان یدی تاریخ جلوس ایتدکده اول سلطان زاهد تخت اجلاله طوز اتمك خائنی اولمغله عسکر عاقبت بولدی قریمی ایلیجه صکره دن روسیه استیلا بولاندن نیچه ده نقض ایلیوب عهدین هجوم ایتدی خوتین الدن کیدوب روسیه حصر ایتدی ازی حصنن اوشاه اون آلتی ییلدن صکره آلتمش آلتی یاشنده

خلاصه وجهله تاریخ نسل آل عثمانی
خدانك هربری اولسون قرین عفووغفرانی
رشید نکته دانك خامهٔ فرخنده عنوانی
جناب حق بوعبد عاجزه صاقلار ایمش آنی
اوجاقلونك کذار اتمشدی حدی بغی وعصیانی
امارت ایله توجیه ایتدیلر افلاق وبغدانی
کسلدی عرقی ارباب شقانك بتدی طغیانی
اوتشویشات ایچنده دولتك اولدی نکهبانی
جلادتده اوشاهك کلمشدی مثل واقرانی
نشیمن ایلدی التمش یاشنده باغ رضوانی
آت اوستنده کلورکن قیلدی ترك عالم فانی
حق ایتدی دهره سلطان دادری سلطان (عثمانی)
دکل ایدی بووضعی لایق اوضاع سلطانی
سنه یکیوز ایله یتمش براولدی بولدی پایانی
که سلطان احمد مغفورك ایدی نجل ذیشانی
لباس واحتشام خلقه قویدی حد ومیزانی
عمارت قیلدی اقدامی نیجه امصار وبلدانی
آکا راغب کبی برصدر اعظم لطف یزدانی
بقایه ایلمکله ارتحال اول آصف ثانی
مهمات خطوب دولته کلدی پریشانی
تدابیر ومهماتك بیلندی صکره نقصانی
قوشارلار ایدی یغما ایتمکه اردوی سلطانی
اوقلیمك پریشان اولدی بیك بیك اهل ایمانی
جلوسندن اون آلتی ییل کچوب بامرسبحانی
شرفله دادری (عبدالحمید) قیلدی ارزانی
کله لکمش ایدی دولتك حال پریشانی
خروش اوزره ایدی حالا جهانك حال بحرانی
کشاکشلر براز قینارجه عهدی ایله پایانی
ینه دولتجه حربك اقتضا اتمشدی اعلانی
مکرسه وار ایمش روسیه ایله عهد وپیمانی
کچوردی سیفدن بریکرمی بشبیك اهل ایمانی
بووآلام ایله اولدی تارك آلایش فانی

ذیل ضیا

کر یدبصره وارات چهرین قانجه یانوه او یوار
شـکار دولتی آلدی الندن روزکـار آخر
محمد خان غازینك ر یشه ایتـدیلر اجـلاس
چوکچدی تخته بیك طقسان طقوزده فروشوکتله
بلغراد آلنوب عهدنده قیـلدی عالمی تسخیر
ابدنجه دار فانیـدن بقـایه عاقبت رحلت
جلوسینه آنك بیکیوز ایکنجی سـالیدر تاریخ
زمان دولتنده خـلق عالم بولدی آسـایش
جهـان ملکی دکل باقی آکاده قالمدی آخر
جلوسی تخته واقع اولدی بیکیوزالتی سـالنده
بوزوب طابور کـفـاری ایپوانی دخی آلدی
وفا سن کورمدی دهرك الینی چکدی دولتدن
سریر ملکی تشریف ایتدی سلطان (احمد) ثالث
سعادتله جلوس ایتدکده تخته بیکیوزاون بشده
پریشان اولدی خوفندن آنك مسقو کبی دشمن
سفر اولـدی ونـدیك سمتی اوزره برا و بحرا
بودر امید من حـقدن آنکده یا نـد قالمـاز
جهان صلح وصلاح ایله اوبوزدن اولدی آسوده
اولوب سور همایون بیکیوز اوتوز ایکی سالنده
اوتوز بشده سفر اولدی قزلباش اوستنه زیرا
آلوب اول داخی تفلیسی همـدان ایله تبریزی
دخی نیجه فتـوحـاته موفـق ایلدی مولی
نیجه عالی مقـام وقصر آباد اولدی وقتنده
شکایت یوق آنك دورنده فریاد ایتمدی کیمسه
فراغت ایتدی غوغای دهردن ایلدی عزات
حیاتنـده برادر زاده سی سلطان (محمود) ه
جلوسی اولدی بیکیوزقرق اوچنجی سالده واقع
معین دین ودولت حضرت سلطان محمود خان
شهنشاه بلـند اخـتر سکندر رأی ودارا فر
عـدالـتله شجـاعتله ایده دنیـایی آسوده
جلوسی سالنه اولدی آنك تاریخ قطب الارض

اودر فتح ایلین بولرکبی مشهور بلدانی
سپهر کینه ور چوق کوردی خلقه اویله سلطانی
حیاتنده قرنداشی اولان سلطان (سلیمانی)
مزین ایلدی اوچ یل طقوز آی صدر دیوانی
اودر اول کچن سلطان سلیمان خان ایچون ثانی
کچوب تختی منور ایتدی سلطان (احمد) ثانی
اوده اوچ یل طقوز آی اولدی شاه عالم فانی
ظهور ایتـدی دعـایله نیجه آثار سبحانی
براقدی تختی سلطان (مصطفی) یه چکدی دامانی
سکز یل طقوز آی اون یدی کون عالمده عنوانی
بو ذات پرشکوهـك کلـدی دولتده اقرانی
ظهور ایتدی اوبوزدن آکا حقك امر وفرمانی
قرنداشی حیاتنده آکا تخت اولدی ارزانی
وجودی ایله زینت بولدی تاج وتخت عثمانی
بوزوب طابورینی آلدی آزاق ایله طیاغانی
موره یی فتح ایدوب قیردی عدوبی تیغ برانی
اوانثـارده نیجه برایکی کون ایتدی طغیانی
فـراموش ایتـدیلر غمـله کچن ایام دورانی
بیان ایتدی آنك تفصیلنی عصرك سخندانی
کلوب آلدی اودمده میراویس اوغلی صفاهانی
روانی کنجه یی لـوری مسخر قیلدی ایرانی
اوشاهنشاه ذیشانی اوسلطان ابن سلطانی
یاپاردی براشـارت ایلسه بیك قلب ویرانی
مکرکلشنده بلبل ایده جور کلدن افغانی
یکرمی یدی یل اون برآی اولدی شوکت وشانی
ویروب تاج ایله تختی عاقبت ترك ایتدی عنوانی
شرفیاب ایتدی تخت دولتی اول ظل یزدانی
زمانك پادشـاهی عالمك خورشید رخشانی
سعادتله سزادر آکـا تاج وتخت عثمانی
موافـق اوله هـرتدبیرینـه تقـدیر ربانی
الهی مرکـزنده دائم ایله شاه دورانی

رشیدا مهرومه تاکیم ضیـا بخش اوله عالمده
خطالردن امین ایتسون خدا شاه جهانبانی

همدمی

مشوش اولدی چون احوال عالم کوردیلر آخر — کلوب بر پرده جمع اولدی بوجمله دولت اعیانی
جلوس ایتدردیلر سلطان (مراد) رابعی اول دم — امور سلطنت بولدی بنه اول ایکی میزانی
یکوب تخته بیك اوتوز ایکیده اول خسرو غازی — بودولت اولدی اول شاه کز بنه حقك احسانی
مهابتله صلابتله اولوب اجدادینه غالب — بودر صاحب قرانی عالمك سام نریمانی
عدونك کسدی عرقن اشقیادن انتقام آلدی — الندن اول کروهك هیچ بری قورتارمدی جانی
ایدوب اظهار قدرت فتنهٔ یأجوجه سد چکدی — سزادر آکا دیرلرسه اکر اسکندر ثانی
روان ایله آلوب بغدادی قهر ایتدی قزلباشی — قالیدی صاغ اکر آلوردی ایران ایله تورانی
جهانده اون یدی ییل کامرانلق ایلیوب آخر — نهایت بولدی امر حق ایله آنکده دورانی
جلوس ایتدی قرنداشی یرینه خان (ابراهیم) — بونکده اولدی هفت اقلیمه جاری امر وفرمانی
اولوب بیك قرق طقوزده اکا روزی تخت فیروزی — کتوردی صدره آخر روزکار اول ظل یزدانی
بحمد الله زماننده کرید جانبه فتح اولدی — آزاقده خود قزاقلر طوتدیلر سمت کریزانی
طقوز ییلدن اوچ آی اکسك حکومت ایلیوب آخر — فراغت ایتدی آکا کشف اولوب بر سر وجدانی
نصیب اولدی شهادت عاقبت اول شاه مظلومه — نه چاره بو ایمش چون تا ازل تقدیر ربانی
آنك فرزند عالیشانی دولتله سعادتله — یکوب اورنك شاهی یه مشرف قیلدی دیوانی
جلوس خان (محمد) ایلدی آسوده دنیایی — دیدی تاریخنی ارباب نظمك بر سخندانی
اودر خنکار غازی پادشاهانك سرافرازی — دلم مدح ایتمده قاصر او سلطان ابن سلطانی
سمی فخر عالم پادشاه اعدل واکرم — شهنشاه معظم وارث ملك سلیمانی
محمد خان رابع پادشاه مشرق ومغرب — آنکدر تاج خاقانی آنکدر تخت سلطانی
سعادتله سریر دولت اوزره جانشین اولسه — کورن بدر اولدی ظن ایلر فلکده ماه تابانی
سوار اولسه اکر رخش همایونه صانور لرهب — اسد برجینه تحویل ایلمشدر مهر رخشانی
جلوس اثنازنده کرچه اولمشدر براز فترت — قوسن برطرف قیلدی ایدوب تدبیر آسانی
اثر دورنده هرکز قالمامشدر فتنه دن اصلا — مکر ارباب حسنك رخلرنده خال فتانی
عدالتله یکی باشدن جهانی ایلدی معمور — بنه بولدی نظامن دولتنده عالم فانی
بونك برشکرینی ممکنمیدر هرکز ادا ایتمك — خدا ویردی بزه بر پادشاه پاك اذعانی
یتر ای همدمی شعرنکرو کل صدق ایله ال آچ — دعایه باشله کیم فهرست شاهان بولدی پایانی
الهی ایله ارواح سلاطینی دمادم شاد — الهی سن خطالردن امین ایت شاه دورانی

الهی عمرین افزون ایله آنلر برده یاتدقجه
الهی سن قبول ایله دعای مستمندانی

ذیل رشید

سلفده همدمی مرحوم ایدوب فهرست شاهانی — ایرشدرمش ایدی سلطان محمد وقتنه آنی
فتوحاتی ظهورندن مقدم ایلمش رحلت — انیس وهمدمی اوله جنانك حور وغلمانی
دیدم لایق دکلدر قاله بویله اول اثر ناقص — بورسم اوزره آنی تذییله قیلدم خامه جنبانی
محمد خان رابع قرق یچق ییل پادشاه اولدی — نوله اجدادینه اولسه فتوحاتیله رجحانی

همدمی

آنك داخی زماننده نیجه فتح وفتوح اولدی * قیروب كفاری اجرا ایلدی آیین شاهانی
اوتوز ایكی سنه دولتله سلطان جهان اولدی * فراغت ایتدی آخر ترك ایدوب بو دار احزانی
یرینی سلطان (سلیم) ایلدی تكلیف صولكده ده * بیلور كیم كیمسه‌یه باقی دكل بو چرخ گردانی
جلوس ایتدی طقوزیوز اون سكزده چونكه اول غازی * شجاعتده نوله ترجیح ایدرسم جمله‌دن آنی
آلوب مصری عجم اقلیمنه صكره سفر قیلدی * شكست ایدوب قاچردی چالدرانده شاه ایرانی
سكز یل هم سكز آی اولدی آكا سلطنت روزی * قویوب كیتدی یرینه عاقبت سلطان (سلیمانی)
جلوسینه طقوز یوزهم یكرمی آلتیدر تاریخ * بونك ایام عدلنده بو دولت بولدی میزانی
جهاندن خان سلیمان قرق سكز یل پادشاه اولدی * ولایتلر مسخر ایلیوب آرتوردی عنوانی
جهان معمور وآبادان اولوب خلق اولدی آسوده * زماننده ظهور ایتدی نیجه آثار سبحانی
بوده كیتدی جهاندن تاج وتختی ترك ایدوب آخر * یرینه خان (سلیم) اولدی بودر اولكی‌یه ثانی
جلوسینه طقوز یوز یتمش ایله درت اولور تاریخ * بودر بو نسل پاكك حق بو كیم سلطان ذیشانی
زماننده بونك قبرس كبی براولكه فتح اولدی * بونك شمشیری كفار فرنكه وبردی خسرانی
سكز یل هم بش آی اول سرور عالم سوروب دولت * سفر قیلدی جهاندن مسكن ایتدی باغ رضوانی
آنك مسند نشینی خان (مراد) ثالث اولمشدر * بودر جمله سلاطینك گزینی اهل عرفانی
طقوز یوز هم دخی سكسان ایكی كچدی چو هجرتدن * جلوس ایدوب میسر اولدی آكا تاج خاقانی
اولوب ثابت قدم تختنده زحمت چكمیوب اصلا * ایدوب سردارین ارسال آلدیلر تبریز وشروانی
یكرمی یل سكز آی عالمه حكم ایتدی عدل اوزره * قویوب كیتدی او داخی عاقبت بو كهنه ایوانی
آنكده اوغلی كیم سلطان (محمد) خان ثالثدر * جلوس ایتدی بیك اوچده اولدی جاری امر وفرمانی
بودولتده بودر خنكار غازی فاتح اكری * قران كفاری سرتاپا ایدوب جنك فراوانی
طقوز یل التمش اوچ كون سلطنت سوردی ایدوب رحلت * بو مهمان خانه‌نك برقاچ كرن اولدی اولده مهمانی
كچوب آنك یرینه عدل ایله سلطان (احمد) خان * بكیدن اولدی احیا حق بو كیم آیین عثمانی
جلوسی هجرتك بیك اون ایكیسنده اولوب واقع * اكا بو سلطنت اولدی خدانك لطف واحسانی
زماننده اناطول سمتنك اطراف واكنافن * جلالی اشقیاسی جمله ایتمشدی تالانی
توكل ایلیوب اللهه ایتدی برقوان ارسال * كچوردی تیغ قهرندن سراسر اهل طغیانی
حكومت قیلدی اون درت یله درت آی ایلیوب رحلت * جلوس ایتدردیلر آنك یرینه (مصطفی) خانی
جلوسی بیك یكرمی آلتیده واقع اولوب آنك * میسر اولدی آكا گرچه فر وبخت سلطانی
نه حال ایسه جلوسندن اوچ آی اوچ كون ولی صكره * ایدوب غوغای عالمدن فراغت چكدی دامانی
آنك آردنجه (عثمان) خان ثانی پادشاه اولدی * حقیقتده بودر بو خاندانك شیر غرانی
جلوسی بیك یكرمیله یدیده واقع اولمشدر * اولوب درت یله درت آی اون كون آنك جمله دورانی
غزا یولنده بذل همت ایتدی اول شه غازی * جهان سرورلگن اثبات ایدوب كوستردی برهانی
نه چاره بیلسون اما كه بختی اولمدی یاور * جهاندن آلدی كامی فلك قیلدی هبا آنی
بو حالت چون ظهور ایتدی قونك اتفاقیله * جلوس ایتدردیلر تكرار سلطان (مصطفی) خانی
نه فتنه‌لرله غوغا اولوبدر بیك اوتوز برده * اون آلتی آی زمانه كوستروب روی پریشانی

همدمی

فهرست شاهان آل عثمان

خطالردن امين ايله الهى آل عثمانى   چون ايتدك بونلرى سن اهل اسلامك نكهبانى
بونسل پاكى ايله دين محمد تقويت بولدى   شرفبخش اولدى دهره بونلرك آيين واركانى
اطاعت اوزره درشرع مبينه دائما بونلر   قريدرحق بوكيم بوخاندانك صدق وايمانى
عدالتله شجاعتله سخاوتله مروتله   نظام عالم ايچون ايتديلر سعى فراوانى
آروب بونلرك تاريخنى دقت ايدوب جمله   كتوردم نظمه لطف حق ايله فهرست شاهانى
اوله تا هركسك خاطرنشانى جمله تاريخ   كلامه هرسوز كه نظمه واردر آنك حفظه امكانى
ايدوب موزون وهمواراولدى برشهنامهٔ اجمال   رجام اولدر اوله معذورا كرواراسه نقصانى
قونك اولى سلطان (عثمان) بن ارطغرل   كه اولدر جمله دن اول قويان رسم جهانبانى
علاء الدين سلجوقى ايدوب طبل وعلم ارسال   محقق التيوز طقسان طقوزدر خطبه عنوانى
يكرميله يدى يل سلطنت سوردى عدا اتله   بودولتده بو وضع ايتدى قرترتيب ديوانى
جهان بى قادن عزم ايدوب اول سرور عالم   يرينه كوردى لايق اوغولى سلطان (اورخانى)
جلوس ايتدى يدى يوزله يكرمى آلتى سالنده   سعادتله اوتوزبش يل جهانك اولدى سلطانى
غزايه صرف ايدوب اوقاتنى هيچ طورمدى خالى   مسخر ايلدى تدريج ايله اطراف بلدانى
بوكلزار فنادن اولده ايتدى عاقبت رحلت   اوسرو باغ دولت كيتدى عقبايه خرامانى
جلوس ايدوب يرينه اوغولى سلطان (مراد) آنك   تماما روم ايلين فتح ايتدى آچدى كافرستانى
جلوسينه يدى يوز داخى التمش براولور تاريخ   بودر الحق سلاطينك شجيعى مرد ميدانى
اوتوز بريل سوروب دولت غزابولنده سروردى   شهادتله اوسرور حاصل ايتدى قرب رحمانى
شهيد اولدى چون اول سلطان غازى عسكر اسلام   جلوس ايتدرديلر فى الحال اوغلى (يلدرم) خانى
جلوسينه يدى يوز داخى طقسان ايكيدر تاريخ   شجاعتده سلاطين ايچره آنك يوقدر اقرانى
نه دم عزم ايليوب ميدانه آت صالسيدى كفاره   صانيدك برق خاطفدر النده تيغ برانى
سرير سلطنتده ايلدى اون دردى چون تكميل   سكز يوز بشده آخر ايتدى ترك عالم فانى
سليمان بكله موسى بك سوروب برنيچه يل دولت   ايكيسيده آنوب طوتدى بولوب خالى بوميدانى
سكز يوزله اون آلتيده ظهور ايتدى (محمد) خان   تغلب ايليوب دفع ايلدى غوغاى اخوانى
سكز يل مستقلا پادشاه اولدى ايدوب رحلت   سپارش ايتدى اوغلى خان (مراد)ه جمله اركانى
جلوسينه سكز يوزله يكرمى درت اولور تاريخ   اولوبدر خان مراد اوله بو اسمله ثانى
قرار ايتدى اوتوز يل التى آى دولت سريرنده   غزالر ايتدى كفاره چكوب شمشير برانى
تمام اولدى آنكده دورى رحلت ايتدى دنيادن   قويوب سلطان (محمد) خان ثانى يه بوميدانى
جلوس ايتدى سكز يوز اللى بشده اول شه عادل   اوتوز بريل جهانده كروفرله سوردى دورانى
بودر استانبولى فتح ايلين غازى محمد خان   نوله اجدادينه غالب اولورسه شوكت وشانى
جهانده دفع ورفعه همت ايتدى ظلمات كفرى   ضياى سيف ايله روى زمينى قيلدى نورانى
ايروب پايانه عمرى اول دخى عزم بهشت ايتدى   يرينى اوغلى سلطان (بايزيد)ه كوردى ارزانى
سكز يوز سكسان آلتيده جلوس ايتمشدر اول سلطان   اودر حقك ولىسى آنده در اسرار پنهانى

هدایی قدیم	شهلا کوزی کوزعیه‌لی اولدی دل خراب	وای اول عمارتک که علیل اوله ناظری
سیدوهبی	فروغ دولت امساک مشرباتک خلق	زوالنی کوزه‌در آفتاب روزه کبی
وله	براستر ایلدی سبقت نیجه کحیلانی	زمانه‌ده واردز نالر آلدی میدانی
یحیی افندی	شوق برمیدر نشاط افزا بنم مستانه سی	عشق بر کنجینه‌در کوکلم آنک ویرانه سی
وله	سوز دلدن بیخبردر صانمکز جانانه‌یی	شمعی یاقدی زمی اول آتش کیم یاقار پروانه‌یی
لادری	قلب عاشق کبی ویران ایتدیلر میخانه‌یی	بیوفالر عهدینه دوندردیلر پیمانه‌یی
لا	اونوتدک کوشهٔ تاریک محنتده بو مهجوری	دوشرمی ساکا بویله بیوفالقلر کوزم نوری
لا	بنی یاد ایتمز اولدک برسلامکله کوزم نوری	اونوتدکمی عجب بن عاشق شیدای مهجوری
لا	برنیم نشئه صای بو جهانک بهاربنی	برساغر کشیده‌یه طوت لاله زاربنی
لا	کیمی سودی خدا کیمی سودا ده قودی	کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی
لا	درت اولدی کوزم کوزلمدن مقدم یاری	کوزلک طاقارم کورمک ایچون روی نکاری
لا	طاقتم یوق رو برو عرض ایتمکه احوالمی	یاد شاهم باری مکتوبمدن آکاه حالمی
لا	عاقل ایسک دیمه فرهاد ایله مجنونه دلی	ایلمک خلقه نظر هر بری برکونه دلی
لا	عبادتخانه مزای صوفی عشرتخانه‌در شمدی	فروزان کوردیکک قندیللر پیمانه‌در شمدی
لا	آرزو ایلر کند کاکل جانانه‌یی	باغلامسک زنجیره طوتماز دل دیوانه‌یی
لا	بویله کورمکدن سنی محروم اولیدم کاشکی	کلمیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی
لا	عالمده سنکله بولورم لذت جانی	سن اولمجق بن نیدرم جان وجهانی
لا	شاد ایدر غمکین دلی الله بر یوزدن دخی	فتح ایدر هر مشکلی الله بر یوزدن دخی
لا	کچدی کونم فراق ایله جانان کورمدی	افشاملر اولدی اول مه تابان کورمدی
لا	درازایتسون فلک شمدن کرو دامان مقصودی	که بن نومید اولوب قطع ایلدم دست تمنایی
لا	مجنون ایله برمکتب عشق ایچره اوقوردق	بن مصحفی ختم ایتدم او واللیل‌ده قالدی
لا	ابنای زمان مائل ایقاظ فتندر	کهواره‌ده‌کی کودکک شرینه نبی
لا	چهره دوشدک اوستنه چون شبنم اول کاکل	زحمت هوایه کیتمی کوندن عیان ایدی
لا	قوایه کلدی خال چون کوردی موی سفید	کم اولدی راحتمز ایلمز نهار اولدلی
لا	نصیبمز بو فتاده سهام کج بخت ایمش	کمان چرخ بزی آتدی بر دیاره دخی
لا	روزکار ایلر آنی جنتده اولسه سرنکون	کیم که قید سرفرازی‌یه دوشر طوبا کبی
لا	عشق اودی اول دوشر معشوقه صکره عاشقه	شمعی کور کیم یانمدن یاندرمدی پروانه‌یی
لا	بر جام واژکون ایله چرخ دسیسه کار	مست خراب غفلت ایدر اهل دولتی
لا	(کونده بیک کز اولمنک فرقت قوشلر آدینی)	

(فهرست)

نوعی
کللر بزدن اول مجلس عشق تمام ایتمش بزه اول بزم عالیدن بو جام سرنگون قالدی

نهادبك
خیالمدن خیال اولدم مجالم قالدی فکره خیالی ضعف جسمله خیال اندر خیال اولدی

نهلی
عرض ایتدیکم یاره مکر یاره می قالدی یا ایتدیکم درد دله چاره می قالدی

نهانی
کل ای ناصح قوبندی حال دلدن بی خبرسین سن بنی دیوانه ایتدی اول پری بیلمم نه دیرسین سن

واصف
ویره مم نقد دلی وعدهٔ وصل ایله کده سندن اولکی ده بو دکله طولاندردی بنی
کورمدن کیمه لطیفه ایله چاووب کوکلی یار صاقلامش زلفنه دنیایی آراتدردی بنی
کوشمه عرض وصال ایتدی اویوردکن دلدار بر یلان سویلدی شیطان کبی اویاندردی بنی
نوله ترك ایلر ایسم یاری ده یارا نمی ده فلکك محنتی جانمدن اوصاندردی بنی

رئیس واصف
یار وصالیله سنی شاد ایده جکدر دیدیلر خبر خیر ویرر نشئه یالان اولسه دخی

وله
یاره تأثیر ده تأخیر ایدر سن ای آه عهدم اولسون سنیده ترك ایدهیم ناله کبی

والی
کوکلده مضمر اولان دردبی دوا کتدی هزار شکر خدا بویله بر بلا کتدی

وله
بیکانه یوز اول آفته مهر و وفا کبی مهجور چشمیوز نکه آشنا کبی
سعی ایله بی خبر ایده من قطع منزلات عمری سفرده کچسه دخی آسیا کبی

وجدی
دل چشم آشنا سامان ایله بیکانه اولمازمی همیشه مست ایله الفت ایدن مستانه اولمازمی
هوا خوش هر طرف کلزار بلبل زار وکل خندان بو اسباب جنونی سیر ایدن دیوانه اولمازمی
کنار آب وساقی تازه ومی کهنه دل پرشوق بو بزمه توبه زنقل وورع پیمانه اولمازمی
می آنده دلبر آنده جمله یاران صفا آنده چکوب جنندن آدم ساکن میخانه اولمازمی
سبو زانوده ساغر الده یار آغوش وصلتده بو طرز خاص ایله مجلس عجب رندانه اولمازمی
آچلش کل کبی بهلورخ آتشبار اولوب میدن کوکل هم بلبل شوریده هم پروانه اولمازمی
بو محسود طبایع سوزلری قندن بولورسین سن کدورت ویرمسك وجدی عجب یارانه اولمازمی

وله
تا کیم خطك ای ماه جبینم بوزه چیقدی اسرار دل زار وحزینم یوزه چیقدی
رخسارکه خط کلدی دیو آغلام اما بخت سیه سر بکینم یوزه چیقدی

وله
ساکا دل اولدی مبتلا آل خبرك صحیحنی جرمی بن دیدم ساکا آل خبرك صحیحنی
هیچ دله بند زلفدن وارمی خلاصه احتمال کاکلنه طوقن صبا آل خبرك صحیحنی

وحید
تأثیر ایدوب اوغنچه دهنك بی وفالغی کللرده عادت ایتدی هزار آشنالغی
بزم امله آخر اولور تیره روزکار ماننده شمع پیشه ایدن خودنمالغی

عبدالله وصاف افندی
بنم بی تابیٔ نظاره مه ای لاله خد شمعدی فغان کیم جنبش مژکانلرمدر دسترد شمعدی
بیلمز عارفك موشندن اول قدر آثاری محك خاك ایله سنجیده در نقد خرد شمعدی
بن چاه حیلدن جذب ایدرلر یوسف کامی تواضع پیشه در سر تا سر ارباب حسد شمعدی
همای اوج دانش استخوا نزار مه اهساته کاوی اعتبار بن ایلمز وصاف مدشمعدی

نحیفی ایتمــدی حــالمه واقف اثر آه سنی ... حق ایده درد دلمدن مگر آگاه سنی
ایله مــکــر رقیب ایله بنی رنجیده ... ــکــر دشمندن امین ایلیه الله سنی
ایلمش زمرهٔ عشاقه بنی سر دفــتر ... حسن ایله لشکر خوبانه ایدن شاه سنی
برنفس صبر ایده‌مم فرقت دیدار یکه آه ... کورمك استر دل فرقتزده هرگاه سنی
آفتاب اولسه کورمز بکا سندن غیری ... بو نحیفی ســنی اوزلرسنی ای ماه سنی

ندیم سینه ده اول نه محــرق آرزولر وار ایدی ... لبده سرکش آهلر آتشلی هولر وار ایدی
بویله بی حالت دگلدی کوردیکم صحرای عشق ... آنده مجنون پــدرلر دیوانه جولر وار ایدی
بن بوکون برنو بهار حسن وآن سبز ایلدم ... طرف دستارنده سنبل کبی مولر وار ایدی
سن بتــه برنونیاز عاشقمی پیــدا ایلدك ... ــکوبکه پردوکلمش آبرولر وار ایدی
ای ندیم ای بلبل شیدا نیچون خاموشسین ... سنده اول چوق نوالر کفتکولر وار ایدی

وله مست نازم کیم یوندی بویله بی پروا سنی ... کیم یتشدردی بوکونه سرودن بالا سنی
بو بدن خوش رنکدن پاکیزه در نازك تنك ... بسله مش قو یننده کویا کیم کل رعنا سنی
برالکده کــل برالده جام کلدك ســاقیا ... قنغیسن آلسم کلی یا خود که جامی یا سنی
صاندم اولمش جسته برفوارهٔ آب حیــات ... بویله کوستردی بکا اوقد مستثنا سنی

وله سینه ده برلحظه آرام ایله کل جانم کبی ... بکچمه ای روح روان عمر شتابانم کبی
وله نوله کتسه کندودن صبرله جان ناصبور ... یاسفردر یا تحمل چونکه عشقك چاره‌سی
وله برنیم نشئه صای بو جهــانك بهــاری بنی ... برساغر کشیده طوت لاله زاری بنی
وله برشکرخنده ایله بزم شوقه جام ایتدك بنی ... نیم صون پیمانه‌یی ساقی تمــام ایتدك بنی
وله ای قاشی یابو زلك بزه دونمز میســین دخی ... ای غرهٔ امیــد کورنمز میسین دخی

نظیم کورمك اولورمی آلمــدن الله جانمی ... سلطانمی افنــدمی شــاه جهــانمی

نورس قدیم کندی دردم قورایلك دردینه آغلارکزرم ... لاله نك داغی کلك آتشی یاندردی بنی
غنچه‌نك کندی باشی آره یه برخــنده ایله ... وار قیــاس ایله بوکلشنده دمادم کولنی

وله سخن برتبه مذموم اهلی شویله متهمدر کیم ... دهار شاعر تصوری قوقلار محتسب شمدی
وله جلوه کاه ایتدم خیال روی یاره سینه‌می ... ایلدم وقف نکارســتان چین آیینه‌می
وله غرق ایتدی اشك دیده تنم روح طوعمدی ... طــوفانلر اولدی شورغمــا نوح طوعمدی

نورس افندی احتیاجن جامه چوق کوردم خرابات اهلنك ... ملك جم معمور ایکن آیینه‌یه محتاج ایدی
وله جانمی جانانــك دیدار بتــه نذر ایلدم ... آلمه یارب جانمی کوسترمدن جانانمی
وله اول سنك الكدن شکوایه بن کــیدردم ... عالــمده عاشقــانه برداد خــواه اولیدی
زلفك کورنلرك هب بختی سیاه اولورمش ... تك زلفکی کوریدم بختم سیاه اولیدی

نوعی مایهٔ نقد حیات اولسه اکــر دیداری ... اولومدر بنم اغیار ایله کورمك یاری

نابی
روحدر روحك اولور خاصيت ذاتی خفی بوی كل طبع معادن نشوهٔ صهبا كبی
كاه اولور باری هله ذوق ملاقاته سبب غيری يوق باكا تسلی بخش اولور رؤيا كبی
ايلدی تقدير صندوق تحذرده نهان موسم ايام عيدده صاقلانان كالا كبی
اولدی كوكلم نايبا بازيچهٔ امواج عشق چالقانور كه ياس وكه اميد ايله دريا كبی

وله
بولسه هر قنده كه برصاف دلی آب كبی دل سركشته دوز اوستنه دولاب كبی
قبله كاه صف مقصود اوله مازسين ای دل سينه چاك اولمجق صورت محراب كبی
چيقمدی دائرهٔ داغ محبت دلدن سينهٔ يمده اولان حلقهٔ كرداب كبی

وله
كيم دوشر دامنمه قطرهٔ خوندن غيری كيم اوپر پايمی زنجير جنوندن غيری
هب شكايتده بز اما كه بنده باشمزده كيمز وار دونه جك چرخ نكوندن غيری
حيف اوبيچارهٔ سركشته دلك حالنه كيم اولميه چاره كری بخت زبوندن غيری

وله
كل كلشنی ترك ايلدی صحبت سكا قالدی بلبل بنه ميدان محبت سكا قالدی
بز داعيهٔ وصلت ايله خاكره اولدق ای باد صبا لطف ومروت سكا قالدی

وله
دم كلور كيم دبركدن چيقاررلر نفسك اولمه لب تشنهٔ خون شيشهٔ جام كبی
محنتی اكلا ميان مصرف ايله ايرادك سفره دن لذت آلور زمرهٔ خدام كبی

وله
كنج غربت كلشن جنت قدر جانبخش اولور دار غربتده بولنسه آشنالردن بری
سوق هجرانده مراد اولمقده بيت المال غم وار ايسه وارسته اولمش بينوالردن بری

وله
رام ايلدم نياز ايله اول شيوه كارمی شهباز دست همتم آلدم شكارمی

وله
كچوردی جاشنيكير فلك اول دكلو وقتی كيم نوال آرزو ميدانه كلدی اشتها كسندی

وله
قدما نك كوروب آثارينی بزذوق ايتدك قدما كورمدی حيفا بزم آثارمزی

وله
قالور كيدرمی بزه ايتديكی بوجور وستم سپهردن عجبا انتقام آلمازمی

وله
يوقدر ستمكشانك اثر ايتمز انكساری عجبا اوغمزهٔ نازنه دعايه مظهر اولدی

وله
بيلور تهی ايدوكن طبعمز تكلفدن كورن معاملهٔ لاابالیانه مزی

وله
خورشيد يكه تاز ايله اولسون می پنجه كير ماهك كلورسه بريره قوم وقبيله سی

وله
انتظارم سكادر صبحه دك ای مهر منير برك خاطرده اولان شبنم اميد كبی

وله
لسانا عرض حاله جرأتم يوق پيشكاهنده مدد ای خامهٔ مشكلكشاهمت سكا قالدی

وله
هزاران دل كزرسين ای خيال يار انصاف ايت بوسيران ايتديكك يرلرده برمعموری كوردكمی

نجاتی
اول بزم قنی كانده كوكل يارى كورردی ياران اوطورر شمع طورر جام يورر دی

وله
آه كيم ايكی عدم اورتاسيدر باغ وجود برخراب آباده كلدك صبح بردر شام ايكی

فاتح سلطان محمد مثالی

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی / قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی
خطباصدی روی دلبری بن قاشدم دخی / اقشام ایرشدی سبر کمانکشدم دخی
یادست استخوانمه دوندی دل ضعیف / بن یارایچون ال ایله کشاکشدم دخی

پدری سلطان سلیمان امریله شهید اولمشدر

مخلصی شهزاده سلطان مصطفی

رفعت استرسك اکر مهر جهان آرا کبی / سوریوزك هرکون یره ایله تنزل ماکبی
سوزن مژکانلرکدن کچمدی دل رشته سی / بولده قالدم ای مسیحا حضرت عیسی کبی
پهلوان عالم اولمش قلب استغنا ایله / طوب چرخی دهرالنده اویشادر الماکبی
قطره دن کمدر وجودك مخلصی اما عجب / نظم ایدوب درلردوکر طبعك سنك دریاکبی

سلطان مراد ثانی مقالی

ساقی کتور کتور بنمه دونکی شرابمی / سویلت کتور بروبنمه چنك وربابمی
صاقلاسون جانانقاب ایت زلف خم درخم سنی / عالمی سیرایله سن سیرایتمسون عالم سنی
برمکمل ماهسین دورفلکده شمدی سن / استرم حقدن کیم اولسون استینلر کم سنی
یاملکسین یاپری یاپر مصور روحسین / بوملاحتله دبن کیمدر بنی آدم سنی

ملیحی

ز ایده بن سرشك ایله کوی نکارمی / تاکیم صبا کتورمیه آندن غبارمی
ای باد اکر بولك دوشه زلف سیاهنه / الطف ایله بوقله انده دل بیقرارمی
دل ملکنی سپاه بلا یقدی ای صبا / آکاه قیل بوواقعه دن شهریارمی
آه نسیمی ایرمدی کلزار کویکه / ضایع کچوردم ای یوزی کل روزکارمی
فرهاد عشق ایدوکم آکلار ملیحیا / هرکیم اوقورسه لوحهٔ سنك مزارمی

نائلی

طرفه مجنونم که پیدرپی خیال زلف یار / طولاشور اطرافمی سرکشته آهولرکبی

ولـه

قدم قدم کیجه تشریفنی نائلی یارك / جهان جهان الم انتظاره دکرمی

نابی

نورچشمم پرده‌لندی کعبهٔ علیا کبی / کوشه کیر خلوت اولدی دیدهٔ بینا کبی
اولدی چونکیم عالم صورتده آسایش عدیم / دیدهٔ اغیاردن اولدی نهان معنا کبی
کوردی یوقدر مردم عالمده آثار وفا / کیردی اسم بی مسمی شکلنه عنقا کبی
علت آشوب ساری اولدیغنی دهره کوروب / خنشین اولدی فلاطون حکم فرما کبی
خرمن دنیایی ایتدی چون صواعق تارمار / ایتدی ابرایچره تواری بیضهٔ بیضا کبی
دیده‌لردن چشمهٔ آب حیات اولدی روان / اولدی روز هجر طولانی شب یلدا کبی
روزکارك شدتندن اولدی آسایش کریز / زیر دامان خفاده شمع بزم آرا کبی
مسند علیادن ایتدی آب نیسان وش نزول / مختفی اولدی صدفده لؤلؤ لالا کبی
دستبرد سیمیا پردازیٔ ایامدن / جیب غیبی ایلدی منزل ید بیضا کبی
کورمدی ظاهرده راحت باطنه قیلدی عبور / عالم صاحب سلوك عالم بالا کبی
اولدیغندن مسئله مشکل مقاصد مختلف / اولدی ناداندن خفی ماهیت اشیا کبی
نعمت نار قرارك چاشنیسن بولیوب / اولدی عالمدن کشیده دست استغنا کبی

(روحدر)

فضولی

کل رخسارکه قارشو کوزمدن قانلو آقار صو
حبیبم فصل کلدر بو آقار صولر بولانمازمی

فضولی رند شیدادر همیشه خلقه رسوادر
صورك کیم بونه رسوادر بو سودادن اوصانمازمی

وله

حیرت ای بت صورتك کوردکده لال ایلربنی
صورت حالم کورن صورت خیال ایلربنی

دهر وقف ایتمش بنی نوس جوانلر عشقنه
هر بت مهوش اسیر خط وخال ایلربنی

وله

هر کورن عیب ایتدی آب دیدهٔ کریانمی
ایلدم تحقیق کورمش کیمسه یوق جانانمی

قنغی بتدر بیلمزم ایمانمی غارت قیلان
سنده ایمان یوق که سن آلدك دیم ایمانمی

وله

تاب سوز سینه دن اکسیلیدی کوزنمی
کوز یوموب آچنجه سیلابه ویرردم عالمی

هر کوزم برموجسز دریادر اول دریا چون
هر قاشمدر موجدن برسرنکون اولمش کمی

موی ژولیده مده در جمعیت اصناف غم
ملك سودانك بودر کویا سواد اعظمی

وله

مرهم قویوب اوکارمه سینه مده قانلو داغی
سوندرمه اوزانکله یاندردیغك چراغی

قدك غمنده سروك صورماغه ضعف حالن
کلزاردن کسیلمز ایرمقلرك ایاغی

وله

فارغ ایتدی عشقك اوزکه مهلقالردن بنی
حرز جاندر صاقلادی عشقك بلالردن بنی

وله

جانك جمله ذوق اتصالی قالدی
آه کیم سنسز دیرلك احتمالی قالدی

ففانی مصلوب

زالی کندن آلدی اله خونی غمزه سی
بکزر فغانی ظلم ایله بردار ایدرسنی

قدری

استقامت ویرمك استرسك مزاج عالمه
کاه زخم اورکاه مرهم فکرین ایترکزن کبی

قدسی

بنمچون کیمسه غم یربوق دل غمخواردن غیری
دونر یوق اوستمه بو چرخ کج رفتاردن غیری

کرامی

دیه مز صانعك اول طفل جهان آرایی
بکزر ابرومه دیو آغزنه الماز رایی

کلیم

کوسترسك اولمدن کوسترمکا اول سینه یی
یوقسه خسته صوك نفسده بیلسون آیینه یی

نامق کمال بك

مکر خلق جهان هب آشنای وحدت اولمشدر
مساویدر نظرده امتیازینك وبد شمدی

جهان محرومدر هب کالهٔ زرتار ثروتدن
لباس فاخر ارباب دولتدر نمد شمدی

عجبمی بنده اولسم کاغد شعرمله دولتخواه
ورقدر هب مدار کرمیٔ دا دوستد شمدی

ملالطفی مقتول

اولدرمینجه مهر و وفا ایمزین دیمش
کر ایلرایسه مهر و وفا اولدرك بنی

کلی قدیم

بیك جبریلی قودك دشت فناده سست پی
آفرین ای عرصه کاه لامکانك یوکرکی

لیلاخانم

بولما مشکن دل مجروحه برچاره دخی
آچدی غدار فلك سینه مه برپاره دخی

مانی

قاپلمه لطفنه ای دل کبار عصرك بیل
امید ردایله در ویردیکی سلام دخی

محبی سلطان سلیمان

خلق ایچنده معتبر برنسنه یوق دولت کبی
اولمیه دولت جهانده برنفس صحت کبی

اولسه قوملر صاغشنجه عمریکه حد وعدد
کلمیه بو شیشهٔ دهر ابجره برساعت کبی

سلطنت دیدکلری انجق جهان غوغاسیدر
اولمیه بخت وسعادت دنیه ده وحدت کبی

قو بوعیش وعشرتی چونکم فنادر عاقبت
یارباقی استرایسك اولمیه طاعت کبی

کرحضور ایتمك دیلرسك ای محبی فارغ اول
ولمیه وحدت مقمی کوشهٔ عزلت کبی

عزت ملا — فرض ایدوب عمرینی برخواب گران عالمده
وله — بو قدر ناله لر ایتمدی آگاه سنی
آهدن ناله دن امید می چوقدن کسدم
وله — پری زادم عجب کیملرله انسیتده در شمدی
وله — توکندی صانمه هزاران حکایت عشق
وله — خولیای قامتك برکشته ایتدی هر برین
وله — سرونازم ایتمدك گلزاره ادنی التفات
عزتا سن گلمدن اول ندیم شاعرك
عصمتی — بازوی بخت کر پرایدرسه کمانمی
علوی — باده نك واردر خماری عالم عشقك غمی
وله — نه عجب تیز گچر ذوق وصفا ایامی
غالب دده — ای چشم جهان بیما هیچ اشك ترك یوقمی
افسون نگاهندن صحراره دوشمشسین
برشعله سی اولمزمی بوآه جهانسوزك
وله — بنه زورق درونم قیر یاوب کناره دوشدی
ره مولویده غالب بوصفتله قالدی حیران
وله — آی یکیسی کوکده نه اولور صاتر
فنابی — ای لاله رخ گله نیجه تشبیه ایدهم سنی
فهمی — فتیل شمع بختم کرچه سلطانم او یاندردی
فروغی — نسیم آسا یلر آواره کوکلم بی قرار اولدی
فصیح دده — جای ایدنسم ایتمك استبعاد دیر محنتی
کیجه لر عزم ایتدیکم اول ماهه سایه م خوفیدر
اتحادین شعله افسرده ایتمش روزگار
وله — نره ده برخر بکسسته عنانی بولسه
فضولی — بنی جاندن اوصاندردی جفادن یار اوصانمازمی
دکلدم بن سکا مائل سن ایتدك عقلمی زائل
شب فرقت یاقار جانم دوکر قان چشم کریانم
غمم پنهان طوتردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
قو بیمارینه جانان دوای درد ایدر احسان

گچورر عاقل اولان محنتی ژویاده کبی
گیمه شکوا ایده یم آه سنی آه سنی
محرم اینسون بودل زارمه الله سنی
دیمزمی عاشق محنت کشم غربتده در شمدی
اوقصه دن دخی سویلمدکلر قالدی
باغ فکرمده نهال آرزولر وار ایدی
بایکه نوزسورمکه جو یبده جولر وار ایدی
مثلی خلق اولمازدیو چوق گفتکولر وار ایدی
استرورای قافه قوسونلر نشانمی
هر صفانك برغمی وار هرغمك بر عالمی
اولمدن نصف نهاری ایر یشور اقشامی
طوفان محبتین یوخسه گهرك یوقمی
دیوانه میسین ای دل بندن خبرك یوقمی
ای شام ضیا دشمن وقت سحرك یوقمی
طیانورمی شیشه در بوره سنکساره دوشدی
کیمی ترك نام وشانه کیمی اعتباره دوشدی
دکمیجك کسد یدکی طرناغنی
سن پادشاه عالم اودرویش گلشنی
چراغ ایتدی بنی اما ولکن یاقدی یاندردی
اثر بوق بوی زلف یاردن چوق روزکار اولدی
عاشقم برکافر حسنه محمد امتی
برطریق ایله قبول ایتمز محبت شرکتی
بولمدم پروانه ده اول اولان گرمیتی
چرخ سرکشته دونر اوستنه دولاب کبی
فلکلر یاندی آهمدن مرادم شمعی یانمازمی
بکا طعن ایلین جاهل سنی کورسه اوتانمازمی
اویاررخلق افغانم قاره بختم اویانمازمی
دیسم اول بیوفا بیلمن اینانورمی اینانمازمی
نیچون قیلمازبکا درمان بنی بیمار صانمازمی

ضیابك

بکا قوقلادوب کل رخ اورجم اوماه بوزدی   بوسنه زهی تصادف رمضان بهاره دوشدی
اوله عارفان عصره بو غزل ضیا هدیه‌م   بم عشق جوشه کلدی بو کهر کناره دوشدی

وله

یاران طاغلدی صحبت میخانه قالدی   اول عشرت اول محبت او پیمانه قالدی
کوش ایتمم اسکی نعره لری کوی یاردن   کویا که دشت عشقده دیوانه قالدی
هرناری اولدی یزده دست روزکار   ایتدکلری اوزلف پریشانه قالدی
یاندك فنا دکانکی خاکستر ایلدك   ای شمع کلفت ایله پروانه قالدی
دلبسته اولمه عالمه سلطان ایسك دخی   برملك درجهان که سلیمانه قالدی
هرکس زبون فکر معاش اولدی عصرده   اولکی شوق مجلس رندانه قالدی
طاشلر یدردی نان برینه بزمان فلك   نان ویردی شمدی آه که دندانه قالدی
اولماز اوشوخه هیچ بریمی کار کرضیا   افسون نو کندی دیمدك افسانه قالدی

ضیائی

نه سوریسور بیله یا نیجه رقیب روسیه   سن سراپا نورسین نورك خود اولماز سایه سی

طالب

حیرت حسنکله ایتدك بی زبان آینه یی   صفحهٔ تصویره دوندردك همان آینه یی
دوراولان کوزدن کوکلدن دوراولور بی اشتباه   بو مثل ظاهر درایتسك درمیان آینه یی
قالب بی جان ایدی لطف ایتدك احیا ایلدك   قرب رخسارکله ای روح روان آینه یی

عاصم چلبی زاده

هر بن مودن چیقر آه ایلد بجه شعله لر   دل دکل سینه مده بردر بای آتش وار کبی
کوش جانه صبحه دك هرشب صدای هوکاور   برج تنده دل دکل برمرغ دمکش وار کبی

عاطف

اول بوتلده صکره چالش سنده بوغنه   بازیچهٔ کاردولتك اوکرن قماربنی
بولماز بیز دراکثری ارباب عفتك   کوردك بو عالمك نیجه پرهیزکاربنی

عالی

برآسنانه ایدی مروت دیدکاری   یادی آنك فنا پوسنی خست دیدکاری
اولسك بواننده فائده یوق سا که کیمسه دن   زیرا کم اولدی اورتاده همت دیدکاری
عارفلری مذمت ایدر اهل ابتذال   شمدی ظرافت اولدی سفاهت دیدکاری
برشیدر وجود یمی واردرنه نسنه در   آکلامز اولدی کندی صداقت دیدکاری
بونجه بلادن اوزکه ینه عالیا مدام   اکسیك دکل کوکلده قساوت دیدکاری

عبدالله افندی

می ومحبوب ایله در ذوقی بهشتك ده همان   خبر آلدق اوطرفدن بزه آدم کلدی

خیرالدین زاده

خاطرم تسکین بولور کورمای توروب سورسام سنی

عبید خان

ونی حال اولغای منکا ناکاه اکر کورسام سنی

عبیدی

خرابات اهلنی کوردم فنا جامیله مست اولمش   دوشوب بنده ملامت کوینه اولدم خراباتی

عدنی محمود پاشا

کرصوبه باقسق ایله بیلنسیدی سرغیب   عدنی باقوب یوزو که بیلوردی دهانکی

عزت

سودیکم کیم قوریارر زنجیر زلفکدن بنی   کورمامك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی

عزت ملا

بوسه سن پنهان آلوردم شوبله کیم طویمازدی لب   زیر لبده بشقه کویا بردهانم وارایدی

عزت علی پاشا

کوردك هزار غنچهٔ کامك بهاربنی   دکمز دم قراری غم انتظاربنی

ضیابك

تاکی کوکل چکرسین اندوه روزکاری … فصل بهار کلدی سیر ایله لاله زاری
کلزاری ایت تماشا قیل نظرهٔ چمنزار … باق فیض لایزاله کور صنع کردکاری
فرش ایلیوب زمینه بر پرنیان اخضر … اعزاز ایدر طبیعت سلطان نو بهاری
رنك شفق دکلدر هرصبح اولان نمایان … عکس ایتمش ارغوانك آفاقه احراری
سرتا بپا مجوهر طاقش صانور عروسان … ازهار ایله کورنلر اشجار مرغزاری
هر قطره آب نیسان بر چشمه ماء حیوان … کویا که جان باغشلار ذراته روح ساری
یاقطره قطره شبنم یاقطعه قطعه الماس … یا عکس مهرتابان یا نور فیض باری
کلبرك ایچنده غنچه کویاکه ظاهر ایلر … لوح زمرد اوزره یاقوت آبداری
یا سحر می یارب یا نفخهٔ مسیحا … یا فیض قلب عارف یا موج آب جاری
غبطه اورنده عشقه کیم عزم کلشن ایلر … جیبنده شیشهٔ می یاننده کلعذاری
برالده جام باده برالده دست جانان … ایلر سحر نشین صحرای لاله زاری
کیم ناقل پیاله صد رعشه ایله عاشق … که ساقیٔ قد چکش بیك ناز ایله نکاری
هر شیوه سنده پنهان بر طور رهزن یابی … هرنکته سنده مکنون بروضع دلشکاری
رخساری کل کل اولمش دستنده جام لبریز … تانافه دك دوکلمش کیسوی تارماری
صد چاك پیرهنلر کلبوسه چین دهنلر … بر یانه زهد وعفت بریانه شرمساری
بردر ضیا فناده تحقیق ایله تصور … وار ویوغی جهانك هب امر اعتباری

وله

تبدل ایلدی اسما ایله حال جهان شمدی … سپهره خاکدان دیرلر زمینه آسمان شمدی
هنرایش بیلمك حمق وجهالت کاردانلقدر … درایت عاجز الدامق ظرافتدر یالان شمدی
مقدم مرحمت غیرت کبی شیلر دخی وارمش … ایشی ارباب جاهك جمع ثروتدر همان شمدی
رجال اوزره ثنا قوامهٔ صاحب نفوذ اولدی … ایدر تعلیم آوازه خروسه ماکیان شمدی
تغیر ایلمشدر عالمك اول رتبه اخلاقی … بزه نقلی تواریخك کلور کویا یالان شمدی
نه رنکین سوز بولوردی بر زمانلر کاسه کفتاره … ضیایی ایلدی دمبستهٔ حیرت زمان شمدی

وله

اولمسون فرض ایله هیچ انجام کار اندیشه سی … الوبر انسان ایسك ناموس وعار اندیشه سی
روحدن عنصرده اولدقجه کسیلمز اضطراب … حالیدر مرغ قفسبندك فرار اندیشه سی
کرچه بلبلدر اولان آشفته خاطر غنچه دن … غنچه نك ده صورسه لر واردر هزار اندیشه سی
زخم خاری موسم هجر خزانی یاد ایدر … عقلی وارسه بلبلك ایتمز بهار اندیشه سی
کیم ضیا بیلمم سنی بویله پریشان ایلین … روزکارك حالی می یازلف یار اندیشه سی

وله

مه طلعتك خیالی دل بیقراره دوشدی … صانه سین که عکسی ماهك یم بیکناره دوشدی
سرکوبی خون دلدن نه لعلزاره دوشدی … کورنور که میل جانان هوس شکاره دوشدی
دل زاره اولدی ظاهر ره شهر حیرت آخر … بولی رهنورد عشقك نه عجب دیاره دوشدی
یازق اولهوا پرسته که بو بزم بی بقاده … راغوب صفای جامی غم روزکاره دوشدی

سفر کوزندی زمان وداعه رخصت یوق	بنشدر اول کل تازه صبا سلامزی	سالك
میان لجهٔ غمده قالورمی کشتیٔ دل	عجب مساعدهٔ روزکار اولمازمی	سامی
دیلر اغیار ذوق وصلتی عشاق هجرانی	مکس جلاب آرار پروانه استر نارسوزانی	سحابی
صبا شکنج سر زلف یاری کوردکمی	نه حالده دل محنت شعاری کوردکمی	سری اسکدارلی
اول آفتك می عشقیله مست ایش واعظ	بزه نصیحت ایدن یادکاری کوردکمی	
عکس رخسارکله ایتدك کلستان آینه یی	ایلدك محسود کلزار جنان آینه یی	وله
الحذر رنج خسوف آهدن ای ماهرو	اعتماد ایتمزسك ایله امتحان آینه یی	
روی پاکن یار عکس انداز مرآت ایلمش	ایتمش اول آینه روآینه دان آینه یی	
بی ارادت جلوه کر اولمازجهانده نسنه هیچ	شخص وتمثیلی کور ایله درمیان آینه یی	
صاقلارم عشقك درون سینه ده جانم کبی	کافرم عشقك سنك سومزسم ایمانم کبی	سری طربزونلی
قول اولهم می کیمسه یه شاهم نه آکلارسین بنی	برافندم وار ایکن عالمده سلطانم کبی	
شمشیر نکهله بکا زخم آچدیده صکره	نوله‌دك دیدی سری سنی خنجرلد یلرمی	سری خانم دیاربکرلی
اولدی حباب کبی کوکل مبتلای می	باشدن چیقاردی آنی دریغا هوای می	سعودی
غائب ایتدم آزه جق وقتنده ایواه سنی	بکا چوق کوردی فلك عاقبت ای ماه سنی	سنیح افندی
دورهجر کده نلر چکدیکمی سویلر ایدم	کوره بیلسم ایدی برکره دخی آه سنی	
یاد کیسوی ورخکله کچر آیلر کونلر	وارمی برآکمدیغم شام وسحرکاه سنی	
هر باقشده بر تجلی ایله حسنك کوسترر	جمله عالمدن عبارت بشقه برعالم سنی	وله
یاقدك ای آتشزن آرام یانمش کوکلمی	نوهوس قیلدك شودنیادن اوصانمش کوکلمی	خلیل شاکر بك

(پدری سلطان سلیمان اول امریله ایرانده شهید اولمشدر)

بن نیجه ضایع ایدم طول امله نفسی	قالمدی ذره قدر دلده بودنیا هوسی	شاهی شهزاده
کاربان ره اقلیم عدم معزلنك	طوقنور اولدی دلا سمعمه بانك جرسی	سلطان بایزید
اضطرابی قوکل ای مرغ روان صبر ایله	اسکیوب اشته خرابه وار یورتن قفسی	
شاهیٔ بیدل وبیمار وکنهکاره نه غم	سن اولور ایسك ایا لطف خدا دادرسی	
دست صبابه ویرمه صبا چك دامنك کبی	باشدن چیقارمه زلفکی پیراهنك کبی	صبحی حکیم زاده
باشلو کوزمه زلف سیهکاره کوزندی	ای مردم کشتی سوینك قاره کورندی	صنعی قسطمونیلی
واعظ بن اکرقو بماز ایسم رهنه کتابی	کافر قاپوسنده بوله بن جام شرابی	صنعی کلیبوایلی
صوفی ازلیدن بزآنکله دم ولحز	ترك ایلمسك نوله شراب ایله کبابی	
بومظاهرکیم وجود مطلق اظهار ایلدی	کندیدرکیم کندیسنه عرض دیدار ایلدی	ضعفی
صاندی حسنن آلدی عشقن آره ده کیمسه یوق	کندی آلدی کندی صاندی کندی بازار ایلدی	
بونو بهارده انجق آچلدی لالهٔ داغ	کشادغنچهٔ دل قالدی بر بهاره دخی	ضمیری

راغب پاشا — قالدی رابطهٔ خانه وسامان ووطن — چاك سخت وزارت بنی درویش ایتدی

وله — صورارسك راغب شوریده نك ای بیوفا حالی — غمكله كشت دشت وكوه ایدر دیوانه در شمدی

وله — بو بی غمك معامله نك كائنات ایله — برلقمه نان دكلمی مآل محصلی

وله — عجب اخلاص ایله حسرتكش پابوس اجلالك — شویادایللرده وارمی راغب مهجوردن غیری

راشد مورخ — تهیدر مردهمت پیشه دن میدان استعداد — جهانده كیمدن ایتسون آدم امید مدد شمدی

مخل طور عزلتدر قبول شیوهٔ الفت — مرجعدر بانمده مرحبادن دست ردشمدی

ایدوب تاراج هوش آمدشد سودای غم حیفا — نه سرمایهٔ درد جنون اولدی خردشمدی

وله — مخلص اولماز دله تسلیم ورضادن غیری — كار نقد ره ندر چاره رضادن غیری

رامز پاشا — غریبم بیكسم یوقدر انیسم آهدن غیری — پناهم دستگیرم قالمدی اللهدن غیری

رحمی — زاهد مذاق تجربهٔ اهل كیفدر — خوشدرمیك عتیقی دخانك یكیجه سی

رشدی قدیم — سندن مراد التمق خط عذاره قالدی — نوش شراب لعلك اول بهاره قالدی

رضایی — آغاردی جابجا سروقت تدبیر صلاح اولدی — اویان ای دیدهٔ جان خواب غفلتدن صباح اولدی

وله — رقیبی دفع ایده مز اولدی دكه سردادار — صاواولماز اولدی بلالر دخی دعا ایله شمدی

رمزی قدیم — اولو رز انجمنجه بردم می — ومن الماء كل شئ حی

دهنی ذره یه كوره معدوم — مویه نسبت میانی لیس بشی

بم آغزمدن آه وناله ایدر — رمز ایله قارشو بزمده نی

كنج غمده بنی قودك كتدك — یوری هی باربی وفا بوری هی

رمزی دوشمز سكا قبای نشاط — یاراشور غم لباسی اكنكه كی

روحی یكیچری — دیرلردی خط دلبری بركون كلور چیقر — هب كاری چیقدی ای دل شیدا دید كاری

ریاضی — شافیا اول عیش وعشرتلر اوعالملر قنی — اول صفالر وصل یار ایله كچن دملر قنی

قنده كتدی دولت پادرهوای جام جم — عالمی درقبضهٔ تسخیر ایدن جملر قنی

شوخ مشربلر غزلخوانلر ندیم عیشلر — تازه ساقیلر اوهمدملر اومحرملر قنی

وله — ای چشم آهو هجر ایله تنهالره صالدك بنی — چون نافه بغرم خون ایدوب صحرالره صالدك بنی

قید دل دیوانه كی كیسولرم كورسون دیدك — مجنون سرگردان كبی سوداره صالدك بنی

وله — مبتلای عشقی یارك استمز شاد اولمغی — بو بله شاهد قول اولان استرمی آزاد اولمغی

وله — ساقی بزم دریغ ایتمز الندن كاسنی — المزدن نه كلور خیر دعادن غیری

وله — جویده عكس كل صدبركی دائم سیر ایدوب — بلبل ایلر ناله وفریاد بریوزدن دخی

وله — آلام هجری آكه دم وصل یاردر — شكر ایله حاله كچدی شكایت زمانلری

زلالی — هرطرفدن چكمشم سینه مده شكل ذوالفقار — باش آچق ایدالكم كتمز دیلدن یاعلی

وله — لعل جانان شوقیدر هرلحظه جان اكلنجه سی — عاشقك اولور شراب ارغوان اكلنجه سی

(سفر)

حسین بیقرا

ای اجل آزاد قیل هجران بلاسیدن بنی   بیر یولی قوتقاراولوس نینك ماجراسیدن بنی
ضعفم آشتی هجر باغنده سرشك واه دین   قوتقارای وصل اول چمن آب وهواسیدن بنی
ای اجل قورقوتمااولتور کوم دیبان اولتورکاسین   کرتیر بك تاپساك فراقی نینك جفاسیدن بنی
عشق وهجر ورشك مهلك وآنکاجانم فدا   کیم چیقارغای بو بلالار نینك آراسیدن بنی
هرنیجه اوتکار ساحددین مدعی بیدادوظلم   اونکارا الماس وصالینك مدعاسیدن بنی
دیرکه صبرایت کیل حکیم عقل قیلغیل ساقیا   بیرقدح بیرله خلاص آینك دواسیدن بنی
ای حسینی سلطنتدین آنجه فخرم یوقتورور   کیم دیکایلار کوبی نینك خیل کداسیدن بنی

هرسکلی عارف حکمت بك

باده کیم رونقده امیددر هرقطره سی   مایه بخش دولت جاوید در هرقطره سی
سرگران همتز برجام آشنا گلدن   کیم چراغ مجلس جمشیددر هرقطره سی
بارك الله فیض صهبای محبت کیم انك   شعله پاش عالم توحید در هرقطره سی
فکررنك وبوی رخسارکله خون چشممك   نفحه پیرای کل خورشید در هرقطره سی
بزم غمده حکمتانوش ایتدیکم صهبازك   داغسازسینهٔ ناهید در هرقطره سی

حلیمکرای

عبادتخانه مزای صوفی عشرتخانه درشمدی   فروزان کوردیکك قندیللر پیمانه درشمدی

خیالی

عشق برشمع الهیدر بنم پروانه سی   شوق برزنجیردر کوکلم انك دیوانه سی
رند اولدر کیم کوتوردی بزم کثرتدن اياغ   ساقئ دوران الندن طولمدن پیمانه سی

وله

کوردی مجنون کیم بنی آدمده یوق رسم وفا   واردی اول دیوانه وحشیلرله الفت باغلادی

وله

راه غمده بن غباری خاکدن قالدرمیان   روزکار اکسیکلکیدر روزکار اکسیکلکی

دانش

هب طوغریلقله واصل اولور تیرمنزله   پیکده بیانه آنمیه لم استقامتی

درونی ازنیقلی

قوت ایدنمشدر بزی مور اجل ارزن کبی   کیم طاشور زیرزمینه دانهٔ خرمن کبی

ذاتی

قامتك ای بوستان لامکان پیرایه سی   نوردن برسرودر دوشمز زمینه سایه سی
یوسفی گرچه کورنلر للربنی کسدیلر   کون بوزك کوردی سنك شق اولدی ماهك آیه سی

راسخ

قوایه کلدی خلل چون کورندی موی سفید   گم اولدی راحتمز ایلمز نهار اوله لی

راسم عتیق

نه سامان تحمل وارنه صبربی وفا قالدی   ایشم ای چاره ساز عاجزان انجق سکا قالدی
نه چکدمسه مکافات وفادر باککا اماسن   نه جورایتدکسه جمله یانکه ای پرجفا قالدی
نه وارکل مقدمکله خاکدن رفع ایله تشریف ایت   کوزم یوللرده ای نور بصرچون نقش پا قالدی
هنوز اثاری ایله یاد ایدرلرصورتا باقسك   نه اسکندرنه خود آیینهٔ گیتی نما قالدی

راغب پاشا

آهمدن اولسه ده فلکك چك کمانی   چکمه فلکده سفله لرك امتنانی
خورشید وش کرکدر اوله فیضی کاملك   بالاتر ایلسه بکجه فلك قدر وشانی
بوی وفا طوقمدی هرگز مشامه   گشت ایلدم هزار جهان کلستانی

وله

شایان قرب حضرت اولور برخلوصه باق   زاهد بهشته یوقسه عبادت قومازسنی
دشمندن اخذ ثار قدر وارمی صفا   راغب بو ذوقه آه مروت قومازسنی

پرتو پاشا	عجبمی اوزلسم یاتسم صباح محشرانگیزی	اوزاندی ایله حسرت مدد یا شمس تبریزی
بهشتی	چیقمسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم	یاقسون سوز درونم سنی سویلتمه بنی
تبعی	جفا ایچونمی کتوردی فلك جهانه بزی	دخی نه کونلره صاقلر عجب زمانه بزی
ثابت	بولماز بیز در اکثری ارباب عشقك	کوردك زمانه‌نك نیجه پرهیز کاربنی
وله	کتاب طب مداواده زخم اعدایه	علاج وارمی حکیمانه التیام کبی
وله	غمکله محو وجود ایتدیکن شب فرقت	لسان شمع کبی یانه یانه سویلر ایدی
وله	عاشقه یاقدیغنی فرط محبتندندر	صاقنور کندی کوزندن دخی دلداده سنی
وله	وجهی وار قصد ایلسم هجرکله الفت ایتمکه	کورمك ایکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی
ثاقب	بایانه ایرمدی غم وهجران توکنمدی	عمرم توکندی فرقت جانان توکنمدی
	ثاقب توکندی کرمیٔ الفت اوشوخ ایله	امازبان درازیٔ یاران توکنمدی
ثانی	خملر شکسته جام تهی یوق وجودمی	ایتدك اسیر قهوه بزی هی زمانه هی
جعفرچلبی	کونده بیك کز کورسه بیلمز اول بت رعنا بنی	نیلسون بردمده بیك شکله قوبار سودا بنی
جلال چلبی	خلاق جهان عالمه قیلدقده تجلی	هر شخصی بر حال ایله قیلمش متسلی
جاملی	وارایسه میدان عشقك بردلاور سروری	اشته میدان اشته ارمردم دین کاسون بری
جنانی	کیمی سودی خدا کیمی سوداده قودی	کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی
شهزاده جم	اولدم قنی که کعبهٔ کوك مکان ایدی	آرامکاهی کوکلمك اول آستان ایدی
	اولدم قنی که سبزه‌لرین تازه طوتمغه	اول کلستانده یاشلرم آب روان ایدی
	اولدم قنی که سایهٔ پرهما بکی	ظل ظلیل کرد رهك سایبان ایدی
	اولدم قنی که مرغ دله آستانكك	هرکوشهٔ مشرفی برآشیان ایدی
	اولدم قنی که مسکن ایدی ایشیکك جه	حیفا که کچدی بیلمدك اول خوش زمان ایدی
حاذق	آغاردی موی سر سودای جاهه قالدی خواهش	قیاندی سر تسر راه امل کهساری قارالدی
حالتی	اودینار باشمده غمدن صبره طاقت قالمدی	بوریار یاقمغه اول شاهه حاجت قالمدی
	جیش سلطان غمه بریوق کذرکاه اولمدق	عرصهٔ عالمده بر کنج فراغت قالمدی
وله	اولوب کنجشك دیرك آشیانی اوج رفعتده	قالور پابستهٔ بند بلا مرغ حرم شمدی
وله	صورسه‌لر بیلمز انور اول شوخ بی پروا بنی	بیلمش اولسون اولدرر آخر بو استغنا بنی
وله	ظلمات ابر ایله شبدن سیجه مزلر روزی	بویله ایام غمك بویله اولور نوروزی
حامی	فساد کونه مقارن عدم وجوده ردیف	جهان یوغ اولمده مانند شمع وار اوله لی
حسن چلبی اخی زاده	عشاقنه باش اکز کوش ایتمز آه وزاری	اول سروناز بیلمز احوال روزکاری
حسن چلبی معید	بر کیجه اومه کلش ایدی طالعی کور کیم	بیچاره حسن اول کیجه یانده بولندی

خال ابکی کلشن حسنکده کورن دیر
شعرمه قافیه ایتسم نوله ماهی کاهی

فلك دل چقمدین کناره دخی
غرضك جان ایسه کل آل قورتار
بنی عشقنده ای فلك اولدر

مبتلای درد هجران ایلین سنسین بنی
رخت بختم نار عشقه یاندروب پروانه وار
استرم کیم طلعت حسنك کمسنه کورمسون
کون یوزك کورمیه لی کوندزم شام اولدی
سنکله ماهی وزن ایتدم ترازوی خیالمده
دل ماجرای عشقنی دلداره آچمدی
که کله که شمعه بکزتدم رخ جانانه بی
پك مؤثردر نوای اهل دل اهل دله
آفت فترتدن اولماز خانهٔ وصلت تهی
خلق عالم سرتسر حب وطن مجبوریدر
دمبدم باده کلور چشم سیهکارك اوجی
بقاسن دست کشا کشده قوماز عاشق زار
قیل طولاشمش قلمه دوندی زبان وصفنده
استقامتده کرکدر روش صدق وثبات
بردخی مرتبط سوزن تدبیر اولماز
بنه تیغ نکهندن می دم اورمش مخلص
سجده کاه عشق قیلمش قبلهٔ ابروسنی
بشقه در بزم خراباتك صفای عشرتی
خطی کلدکده بکا رام اولدی
یارم کیجه کلدی نه یارم کیجه کتدی
چونکه برعاشق دخی استرسین ای مه کندوکه
خلق عالم کل سویدی کاشکی بلبل کبی
شاید کوروب ترحم ایده خاکساریمی
آرامکه مرغ ایدی دیرلر سر مجنون
ای صبا زلف دلاویزینی تحریك ایتدك
کندی حسنن خوبلر شکلنده پیدا ایلدی

جنتده بلال حبشی کوثره دوشدی احمد پاشا
بر بهانه آرارم آکمغه عبد اللهی آذری

روزکار آتدی برکناره دخی اسحق
بورجز وارمی انتظاره دخی
مبتلا ایتمه برنکاره دخی

عاشق بی صبر وسامان ایلین سنسین بنی وله
شمع وش عریان و بریان ایلین سنسین بنی
هر کورن سومك مقرردر بکم زیراسنی وله
آی افندم دخی کلمز میسین افشام اولدی وله
اوریانی کوکه آغدی قومعلوم اولدی مقداری وله
یك داغ تازه آچدی ولی یاره آچمدی اسعد موصللی
بلبل پروانه حال ایتدم دل دیوانه یی اسعد مخلص پاشا
نالهٔ جانسوز بلبلدر یاقان پروانه یی
بلبل آنکچون نهال کلده یاپماز لانه یی
یك کلستانه دکشمز بوم رو یرانه یی
دله کویا طوقنور خنجر خونخوارك اوجی وله
ید امکانده ایکن دامن انکارك اوجی
کا کل یاره طوقنمش کبی کفتارك اوجی
قدمن مرکزه قور دورده پرکارك اوجی
دست افشایه کیرن رشتهٔ اسرارك اوجی
خونچکان اولمده درخامهٔ اشعارك اوجی
کعبهٔ حسن ایتمش ای بت کسوهٔ کیسوسنی اشرف پاشا
قصر شاهی یه دکشمز رندلر میخانه یی وله
نه یمان پرده کون افشام اولدی آگاه
عمرم یله مم کیم نیجه کلدی نیجه کتدی امری
غمزه نك جلادی تیغیله ایکی ایتسون بنی وله
اول ابی غنچه بکا تنها قاوردی کل کبی باقی
عمرم نجه بکایه یم رهکذاریمی وله
میدان محبتده نه باشلر یوالندی وله
بوقدر فتنه وآشوبه سن اولدك بادی وله
چشم عاشقدن آنی دوندی تماشا ایلدی شیخ بایزید خلیفه

لاادری	رخکله عکس دندانك دوشلدن بحر عمانه	داندی بغری انجونك عجب رنك اولدی مرجانه	
لا	کلکون قباسی فروروب اول سرو قامته	اوغراتدی اهل عشق قزلجه قیامته	
لا	همان کندین صانور محنتده هرکس اعتقادنجه	فلك دیرلر بوکا برکیسه‌نك دونمز مرادنجه	
لا	برخللم یوغیکن کوشهٔ دستارمده	شمدی بو یوزلر آصلدی در ودیوارمده	
لا	بزه ملحد دینك کندیده ایمان اولسه	دخل ایدن دینمزه باری مسلمان اولسه	
لا	نه اولور عورتك عقلی سوزی نه	ار اودر اویمیه عورت سوزینه	
لا	کندی مجنون خانهٔ دهری بکا صمارلادی	برخراب اودر قالوردیوانه دن دیوانه‌یه	
لا	هب سعی وطلب کیدر یبانه	آخر دیدیکن ایدر زمانه	
لا	رها قابل دکلدر غیره محتاج اولمدن آدم	کلومنتکش دست ودهندر برایچم صوده	
لا	لایق دکل که کون کبی روشن ضمیر اولان	اطفیله برچراغی یادده هم سوندره	
لا	رقیبك اولمسیچون چاره یوقدر	وزیر اوله مکر سلطان سلیمه	
لا	کتورمه خاطرینه ماجرای فرهادی	درونی یاره لیدر کوهساری سویلتمه	
لا	سویلدکجه اول ایکی لب عاشقی ایلر هلاك	کرسکوت ایلرسه بردم قان اولورقان اوستنه	
لا	نه‌یرلرکیم قدم باصدك یوزم اول یرده فرش اولسون	نه‌یرکیم سایه صالدك خاك اوله‌م اول رهگذار اوزره	
لا	برقلم قاشلی مرکب صاچلی کاتب دلبری	خلق مجنون ایده یازدی صحن کاغد خانه‌ده	
عزی	(باقدك زمانه اویمدی سن اوی زمانه)	(کیمی دیرکداولدراولدر کیمی دیرکه‌قیمه‌قیمه)	لا
مکی	(عاقبت ارباب دردك مرك ایرر امدادینه)	(دینی ایرو کافر اولسه رحم ایدرفریادمه)	لا
ابن کمال	عیش ونوش ایله بوکون آکه غم فردایی	سکا اصمارلامدیلر بو یالان دنیایی	
وله	چیقمسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم	یاقمسون سوزدرونم سنی سویلتمه بنی	
ابوالسعود شیخ الاسلام	کندی هنکام شباب الدن دم وصلت کبی	کلدی ایام مشیب ایردی شب فرقت کبی	
	کردش افلاك طی ایتدی سجل عمرمی	شول سطوری محو اولوب ابتر قالان بحث کبی	
	چوکدی بنیان بدن بوزلدی تمثال جسد	دیر دیوارنده یربر محو اولان صورت کبی	
	تنده تابك وارایکن صرف ایت معارف کسبنه	اولمدین بیچاره بن ناچار و بی طاقت کبی	
	برزمان ایدی که باغ وراغه ایتدکجه کذر	کوریوردی هر کناری کلشن جنت کبی	
	شمدی اول حالاتك اولدی جمله‌سی خواب وخیال	عالم رؤیاده ادراك اولنان حالات کبی	
	نغمهٔ بلبل فرح بخش وسرور انجام ایکن	غم فزا اولدی صدای بوم پرنکبت کبی	
	ضعف ایله افتان وخیزان عمر سرحدین کچوب	برغریب اقلیمه دوشدم عالم غربت کبی	
	ملك صحتنده اقامت مدتی اولدی تمام	کوریننمشدی عدم اقلیمنه رحلت کبی	
احمد پاشا	نرکسك سحرندن افسون اوکرنور ساحر دخی	دوشمسون زنار زلفك بندینه کافر دخی	
	برنظرده کوکلن آلدك بن غریب افتاده‌نك	جامی شکرانه آل کوستر یوزیکی بر دخی	

عشقده دملر کلور بوز ورق نه بادبان — بر کدانك غرق اولور دریای استغناسنه — نوعی

کیدك بو بکجه ناز ولطافت لباسنی — او پدر طوینجه دامنکی خاکپاره — وله

اشك چشمم مانع سیر رخ یار اولدی آه — کندی کوزیاشم بیله بن زاره اغیار اولدی آه — نهاد بك

همیشه دلبر موزون خرامه میل ایلر — بلایه اوغرامشوز طبع شاعرانه ایله — نیلی

نه دم اول کوزلری مستانه کلور خاطرمه — ابتدا صوندیغی پیمانه کلور خاطرمه — واصف

برمثل سوبلراوشوخی صارارم فکری ایله — کونده بوزبیك قدرافسانه کلور خاطرمه

کندك کبی بردایره میلك خبر آلدم — کوردکی بکم درد محبت بودر اشته — وله

بوساقیٔ نورس ایکی اوج جاندنْ احباب — کیفمجه بنم مجلس عشرت بودر اشته

واررسك ای صبا اول زلف شبکونه سلام ایله — دوشرسه هم دل محزون مفتونه سلام ایله — وجدی

صاقنسون آتشمدن نه رواقك ایلرم سوزان — بنی انجقسون ای آه کردونه سلام ایله

بنه دشت جنون خالی دکلدر سویله شاد اولسون — وار ای فریاد بندن روح مجنونه سلام ایله

قصدی جان آلمقدر اول ظالم اکر داد ایتسه ده — شاد مرك ایتمك مراد ایلر بنی شاد ایتسه ده — وله

دلنواز اولمقله غمزه‌ك ترك بیداد ایلمز — اولماز اول کافر مسلمان کعبه بنیاد ایتسه ده

بندزلفکدن خلاص اولسه دوشرزنجیره دل — عشق آزاد ایلمز کبی یار آزاد ایتسه ده

اکرداماننکه ایرمزسه دستم دار وصالتده — المی یاقه کده ای سرو سرافرازم قیامتده — وصولی

جیحونه دوندی دیده لرم خون آل ایله — حزدم شناور اولدی سیه پشتمال ایله — سیدوهبی

آکاه اوله کر دهرده احوال هلاله — عالمده دلا اولمه هوسکار کماله — سنبلزاده وهبی

آوارهٔ آلامدر آسوده دکلدر — اهل دل اولورما حصل آلوده ملاله

معکوس المدر اهل دهر سراسر — اولمه هوس ماله آلوده ملاله

نه زیبا بکزر اول نخل روانم صحن عالمده — اوطورسه شمعه طورسه سروه کتسه ماه تابانه — ویسی

(باغ دهرك دکمز بر یشل یاپراغنه) — وله

خبرلاشور برلاشه اوشمش نجه بوزبیك کلاب — بزده پای المق ایچون کلدك بوغوغا اوستنه — هدایی

دیده دن صو سپدیکم بو سینهٔ سوزانمه — قورقارم سوزدلم تأثیر ایده جانانمه — یحیی افندی

کیجه پروانه‌له بزمی کرما کرم ایدی شمعك — سحر کوردم نه شمع مجلس آرا وار نه پروانه — وله

اکر فقیری وعدهٔ وصالك نه حالی ایسه — جاندر اومار اندی نه دکلو محال ایسه — یحیی بك

داردنیا داوکوکلم کبی ویران اولسه — نه جهان اولسه نه جان اولسه نه هجران اولسه — وله

کاشکی سودیکمی سوسه بتون خلق جهان — سوزمز جمله همان قصهٔ جانان اولسه

بردمور طاغی داوب بو بنه آلمق کبیدر — هر کشی عاشق اولوردی اکر آسان اولسه

سودای محبت اسه یور شمدی سرمده — تقدیره ندر چاره بو وارمش قدرمده — لادری

بلمه هوای وصلت ایدوب آه وزار ایله — کیم باشه چیقدی سن چیقه سین روزکار ایله — لا

نابی	باقدم سطور نسخهٔ آفاقه سرتسر	یك حرف نابقاعده یوقدر میانه ده
وله	ایلدك عقل ودل وجانمی تاراج نكاه	دخی بیلمم نیده چكسین بكا بوندن صكره
وله	قنده كیم جمع اوله جام ودلبر وعشق وشباب	آنده ابلیسك نه حاجت مكرینه اخلالنه
وله	بز راضیوز درون غمز اولسون خراب غم	اول مست نازه مایهٔ ذوق وسرور ایسه
وله	الدن كلن آزارده هیچ ایلمه تقصیر	ایام غرورك سكا پاینده قالورسه
وله	لذتی انكار اولنماز بذل واسراف ایتمك	آه ضمننده اكر اندیشهٔ وام اولمسه
وله	بركز آچلسون سرخم بوفسدكیم باقار	فرمان عقله شحنهٔ شهرك یساغنه
وله	عاشق كه سندن ایده تمنای التفات	شایان اولان مساعده در التماسنه
وله	مهر بهار ایتمسه كلخند التفات	كل غنچه نك نه جانی اولور لب كشالغه
نارك	بكا آه ایلمز دیمش اول ماه	آهه طاقتمی قالدی سینه ده آه
نجاتی	چیقه لی كو كاره آهم شرری دونه دونه	یاندی قندیل سپهرك جكری دونه دونه
	آیاغی یرمی باصار زلفنه بردار اولانك	ذوق وشوق ایله ویرر جان وسری دونه دونه
	كعبه اولماسه قپك آی ایله كون لیل ونهار	ایلمزلردی طواف اول كذری دونه دونه
وله	بوجفادن كه قدح آغزین اوپر دونه دونه	نار غیرتله كباب اولدی جكر دونه دونه
	كوزلرم قبله نما كبی اولو بدر نوله كر	ایشیكك جانبنه قیلسه نظر دونه دونه
نحیفی	لازم دكل عنایتی اهل تكبرك	بخش ایلادم عطاسنی وجه عبوسنه
وله	كریم اودر كه مجازات عفو ایده خصمه	فلك مساعدهٔ انتقام ویرد بچه
ندیم	قاشلرین بالاده سیر ایت رخلرین كور زیرده	قیل تماشا خلدی زیر سایهٔ شمشیرده
نسیب	سندیوق انصاف وشفقت یوقسه ای نامهربان	كافر اولسه مرحمت ایلر بنم فریادمه
خواجه نشأت	فلكك مشرب بی مذهبنی آكلایه رق	میل اقبال ایدنك خواهشنه ایو الله
نظمی چلبی	نخل امل سبز اولمدن كلدك بو دهرك باغنه	شو روزكارك دكدك بزبر یشل یپراغنه
نظیم	خنجر كمر یاره مناسب اوبل اینجه	خنجر كمرنجه كری اینجه بلنجه
نفعی	برطو اونوش ایت شراب ناب كلسون چشمكه	مست اولورسك نازباشله خواب كلسون چشمكه
وله	غمزه كه پرتاب ایكن طاقت كتورمز آفتاب	باده عقلی وارایسه بی تاب كلسون چشمكه
وله	قالمازسه اكر كوشهٔ دامان المزده	الدن نه كلور چاك كریبان المزده
	فكر زلفك دلده تاب سوز عشقك سینه ده	ناردر كلخنده كویا ماردر كنجینه ده
نوعی	طالع بو وجه ایله دون سركش نكار بویله	بیچاره عاشق كور بخت اویله یار بویله
	وصالنده بیم هجران هجرنده محنت جان	درد فراق بویله وصل كنار بویله
	دلدار تند وسركش اغیار ایسه جفاجو	ندسون یا بلبل دل كل بویله خار بویله
	تن زورقن دوشورمه كرداب اضطرابه	صبر ایت كوكل كه قالمز بوروزكار بویله

اول آرزونك ایتمه هوس جستجوسنه
شول مطلبك حصولنه لعنت كه طالبی
اول می كه نشئه سنده اوله بوی امتنان
امید لطف محض خطادر اوشخصدن
باقیلورمی اوشه كشور حسن آباده
حسن اولور بی نظر رغبت عشاق عبث
اولمدن بوی كل كام مشام آماده
كاه ساقیسی كهی ساغری كه باده‌سی یوق
كلچین كام اودر وار ایسه روزكارده
اولسون حرام جام محبت اومستدكیم
جمشید كورسه رزم ارادلده باده بی
بو مجلس منافقه آمیز عالمك
بخت هرفرقه ده جاری كه كل تروار ایكن
عالم پسته زوالك سببن ادراك ایت
ای ماهپاره كیمدر اولان سدراه وصل
ای غنچه باقمه خنده یه سوز درونی كور
بلبل بیلور اول غنچهٔ رعنا كبی كورسه
میكشلره تعلیم ادب اولمه قصدی
دنیایه بو تلاش ندر ای اسیر نفس
تا وقتی كلمینجه امور ایلمز ظهور
عاشق ابن خیال ایله بوس ایتدیكن طویار
كمان مثال كج اول مقصدك تقرب ایسه
میانیله سربنی فكریدر عبث سویلدن یارك
عقلنه مجنونلرك تحسین كه كتم راز ایدوب
خدا كوسترمسون یوقسه مزاج عیشی تلخ ایلر
كوكل سنك كبی همبزم یار ایدم بنده
صفای باطنی بوندن قیاس ممكندر
بیموج شورش اولماز آسایشی جهانك
دریوزه كراندن شعرا اكثر اولوردی
سنی تبریده بندن اولسه اغیارا نفاق اوزره

نابی كیم حاسدك مؤدی اوله كفتكوسنه
لازم كله مراجعت ایتمك عدوسنه
سنك قضا طوقنمی بكدرسبوسنه
كیم همتینی حصر ایده كبر وكلوسنه
وله اینه مرآته نظر عكسی كاور فریاده
التفات آینه در صورت استعداده
وله اولور آغوش مشممده زكام آماده
كورمدم مجلس مقصودی تمام آماده
وله كلكشت باغ ایلیه بر كلعذار ایله
نابی قناعت ایتمیه بوس وكنار ایله
وله بی‌شك تأسف ایلر ایدی اختراعنه
دكمز نشاط وصلتی حزن وداعنه
وله پست طالعدر اوشبنم كه دوشر كاه اوزره
آكاه دولاب ایله داوك عملن چاه اوزره
وله صحبت سنكله روز ازلدن نصیب ایسه
پروانه دردلم دهنم عندلیب ایسه
وله پروانه صانور شمع شب آرا كبی كورسه
باش اكز ایدی بزمده صهبا كبی كورسه
وله راحت بولورمی عورت آلان عورت اوستنه
دور ایلر آسیاب فلك نوبت اوستنه
وله اول مست ناز هر نقدر نیم خواب ایسه
وله آتله اوق كبی بابانه استقامت ایله
وله تعجب ایتمه هب سوزلرم غث وسمین اولسه
وله كه سپهره كه در و دیواره سو بلر سو یاسه
وله مجبردر رقیبك منت یوقدر قدومنده
وله نشاطمندمی اعتبار ایدم بنده
وله لذیذ اولورنه نمایان اولورسه رؤیاده
وله دریا تعففن ایلر اولدقجه آرمیده
وله دزدان معاینده اكر قطع ید اولسه
وله نه باكم وار خلوص البته غالبدر نفاق اوزره

مكى — مرك ايرار باب دردك عاقبت امدادينه ‖ بيستونك چشم امعان ايله باق فرهاد ينه

نائلى — احسنت اول كداى تحمل بدوشه كيم ‖ يانسه جهان ايچنده حصيرى بولنميه

وله — كيم قاچاردى ارتفاع نير اقبالدن ‖ كوكب بخت اراذل وحشت انكيز اولمسه

وله — حكمتنده بنده حيرانم كه يوق جمع ايلمش ‖ مشرب عرفان ايله عقل معاشى بيره

نابى — ويرمزدى كيسه كيسه يه نان منت اولمسه ‖ بر مصلحت كورلمز ايدى رشوت اولمسه
يوق بى غرض معامله اهل زمانه ده ‖ كيسه عبادت ايتمز ايدى جنت اولمسه
اولمازايدى ميان لئيمانده امتزاج ‖ ما بينده علاقهٔ جنسيت اولمسه
كندى وجودينه بيله قيمازدى مالى خلق ‖ قصد نمايش شرف وشوكت اولمسه
ايتمز ظهور عصرده بر كيسه دن كرم ‖ ضمننده قصد داعيهٔ شهرت اولمسه
باقمازدى كيسه آينهٔ صافه نابيا ‖ خود بينلك علاقه سنه آلت اولمسه

وله — مشكسار ايتدى دماغ بادى كيسولرينه ‖ نافه ريز اولدى بوسودارله آهولرينه
خواهش وصلتمى حس ايتدى تلاشمدن عجب ‖ موجخيز چين ناز اولمقده ابرولرينه
غمزه خاموش تغافل ديده ابرز غضب ‖ فرصت كفتار بولمش كبى بدكولرينه
يار مجلسده كل جام الده بلبل ناله ده ‖ وقتيدر مستانه رفتار ايلسون جولرينه
فرش زلف اولمق كبى برنونهاله نيتك ‖ نابيا خالى دكلدر بو تكاپولرينه

وله — تن بخاك عجز اولان شبنم كبى افتاده نك ‖ جمله دن اول يتر خورشيد اولور امدادينه
مشربمده ارتكاب چشم زخم آسان كلور ‖ باعث اولمقدن سپندك سوزينه فريادينه
اول كلى چوقدن ايدردم زيب دستار وصال ‖ باقيدم عندليبك ناله وفريادينه
رنك وبوين غارت ايتدك بسدر اى باد صبا ‖ اوله بادى كل كبى برخانه نك بربادينه

وله — غمكله اغلامقدن چشم پرنم قنده بن قنده ‖ خراش سينه دن سر پنجهٔ غم قنده بن قنده
انك جامى طولاردى بادهٔ كلرنك ايله اما ‖ بنم خون ايله پردر ساغر جم قنده بن قنده
چنده كللره شبنم فتاده بن كل جامه ‖ باقيلسه چشم انصاف ايله شبنم قنده بن قنده
كوروب رويكده زلفك رشكدن قانلر دوكر چشمم ‖ صفاى طرهٔ پرپيچ وپرخم قنده بن قنده
پر اولسه حقه سى اجزا ايله كردونك اى نابى ‖ هزاران زخم ناسور ايله مرهم قنده قنده

وله — بهار اولورسه دخى پاى بسته باغمده ‖ بنه خزان مترصد صولمده صاغمده
اوشب كه چشمك اولور نوربخش چشم خيال ‖ يانان عصارهٔ بادام اولور چراغمده
كوروب بوصورت خاكستر بده بيلمزسين ‖ نه آتش اولديغنى بنده كندى چاغمده

وله — كلور شوقه كسل نيل وصال ياردنصكره ‖ اولور عارض كرانلق صائمه افطاردنصكره
كناد ايتدك بنه عيب شكاف كاسه باقيدر ‖ اولور قصد نوازش بى نمك آزاردنصكره
نوله رسم خموشى آلت قطع كلام اولسه ‖ كه لب مقراض شكلن كوستر كفتاردنصكره

فضولی

یورینکز عرقی مجلس ایچره باده ایله — حرامزاده‌یی قویمق حلال زاده ایله

وله

بانه‌لی قانه اوقك دیدۀ کریان ایچره — برالفدر صانه سین کیم یازیلور قان ایچره

وله

کفر زلفك صاله‌لی رخنه‌لر ایمانه غمزه — کافر آغلار بزم احوال پریشا غمزه

فطنت خانم

اولمده دللر ربوده غمزۀ جادوسنه — دشت حسنك صید اولورلر شیرلر آهوسنه

رنك و بوده زلف جانانه مشابه اولمسه — کیم باقار کاز ار دهرك سنبل وشبوسنه

صد هزاران فتنه مفتون برنکاه شوخنه — بیك دل هاروت بسته هرخم کیسوسنه

چلۀ سختن چکر هردم کمان ابرولرك — آفرین ارباب عشقك قوت بازوسنه

جسمی خاك ایت اول سهی قدك یولنده فطنتا — نائل اولمقسه مرادك دولت پابوسنه

فهیم

قناعت ایلدی عنقابی قاف شهرته واصل — کشی ممتاز اولور عالمده البت عزلت ایتدکجه

قادری

هنکامه کیر اولورسه صراحی عجب دکل — کیم نیجه پهلوانی باصار براباغ ایله

کاتبی

ینه ای جام مصفی سنی کوردك سیله — مجلسك رونقسین دنیه ده آرت اکسیله

کرامی

چرخه طایانمه هرنقدر استوار ایسه — بیرك افندی آتیده وار اوستی وار ایسه

کمال زرد

ای کاش بوتن یولکه خاك قدم اولسه — که کاه آنك ایزلری آنده رقم اولسه

لطفی

ای قدینك طوبی وجنت خد کلکون اوستینه

کورمادی دوران سینینك دیك آی کردون اوستینه

بولدی سوزم نازك وکونکلوم خوش وطبعم لطیف

هر قاچان سالدیم نظر اول طبع موزون اوستینه

سرو آنینك دیك قامتینك حیرانی دور کیم باشینه

قیلدی قوشلار آشیان آنداق که مجنون اوستینه

کروطن لطفی کوز یدا توتمادینك یوقتور عجب

اوی قوپارما غالبغ ایرور دشوار جیحون اوستینه

مالکی

سویلدکجه اول ایکی لب عاشقی ایلر هلاك — کرسکوت ایلرسه بردم قان اولورقان اوستنه

محیی سلطان سلیمان

بو نظم درر باری اوقورسه نوله دلبر — لؤلو یاراشور لعل بدخشان آره سنده

مریدزاده

لطف ایله صبا کاکل جانانمه دکه — عقلم طاغیلور زلف پریشانمه دکه

ویرمم سکا چك بند ن الك ای ملك الموت — جانانمه نذر ایلدیکم جانمه دکه

آغلانمه مرید اوغلنی یعقوب حزندر — آیرمه بنی یوسف کنعانمه دکه

مشامی

بوشاله کیسۀ کان کاسۀ عمان توکنه — نه غم دل نه نم دیدۀ کریان توکنه

شول قدر آره‌یه‌م شاهد مقصود می کیم — جست وجوده طابم رخشنه میدان توکنه

مقالی

نه جانب کیم قدم باصدك یوزم اول یرده فرش اولسون

نه یرکیم سایه صالدك خاك اولهم اول رهکذار اوزره

مقالی طعن جاهلدن نه غم ارباب عرفانه

آتارلر طاشی البته درخت میوه دار اوزره

نزهت ملا

(حسد برمعنوی تعریضدر الطاف مولایه) (سلیمان داجی اولسك روزكاره اعتماد ایتمه)

وله

(بكله كندی دار یكی دارایی دربانا یله)

عصمتی

كچ اونخل تازه نك برك وبرندن عصمتی
مایهٔ جان اولسه ده كوجدر تحمل بارینه

هونی بك

طوبعدم كندی می ومحبوبه بومیخانه ده
بر كوزم ساقیده قالدی بر كوزم پیمانه ده

وله

حیرت افزای عقول اولماز ایدی بر مجنون
اتفاق اولسه صلا حسه عقلا بیننده

وله

شرطیجه روزه دار دیرز اول فقیره كیم
افطار سفره سنده شرابی بولمیه

وله

روز محشرده صورارلرسه نه وار دیه جك
بز بو دنیاده كناه ایتدك انسا نجه سنه

وله

اوله مست ایت بزی ای ساقیٔ روح افزا كیم
هوشیار اولمیه لم روز قیامتده بیله

وله

زهراب مسكنت كبی برنعمت استرز
كیم خوان آرزوده حسودی بولمیه

بز قانلز جهنمه ای رب مستغاث
اما آنك ایچنده یهودی بولمیه

وله

در پر رحمت یزدانی انبازدن غیری
كورلمش شی دكلدر عدل واستقلال بر پرده

احبا شیوهٔ یغماده مبهوت ایلر اعدایی
خدا كوستر مسون آثار اضمحلال بر پرده

غالب دده

باغلا نوب زلفنده بوزم عهدیده پیمانیده
چشمنی كوردم اونتدم دردیده درمانیده

ای خوش اول مست محبت كیم خمار عشقدن
برقدح میله دكشمش كفریده ایمانیده

مردبی قیده بلا كشلكده در آرام دل
یوخسه چوقدن ترك ایدردم جانیده جانانیده

وله

آغلامه ای بلبل دیوانه الله عشقنه
مرحمت قیل خستهٔ هجرانه الله عشقنه

روشن ایت چشم چراغی جان ودل بواسون صفا
ظلمت ایجره قالسون پروانه الله عشقنه

باری سن ای آه حسرت سطر مكتوب غم اول
تسلیت ویر اول كل خندانه الله عشقنه

فائضی

تشریف ایله خانه می رشك ارم ایله
اغلاتمه بنی ابكی كوزم كل كرم ایله

عهد ایلدی او پدرمكه یارن كلیجك عید
یارب سن او مهپاره یی ثابت قدم ایله

وله

نصیب اولور می دلخواه اوزره صحبت تازه رولرله
كچرمی یوخسه بتلم عمرمز بو آرزولرله

فائق بك مناسترلی

كوزم آچدر مدك ای چرخ بدكردار عمرمده
بكا كوستر مدك عالمده بر كون وار عمرمده

وله

دهری تخریب ایلدی یأجوج ومأجوج زمان
خلقك امیدی بنده مهدی ایله دجالده

فضولی

اولسیدی بنده كبی غم فرهاد مبتلاده
برآه ایله ویردی بیك بیستونی باده

ویرسیدی آه مجنون فریاد ملك صداسن
قوشمی قرار ایدردی باشنده كی یواده

سرورلك استر ایسك افتاده لك شعار ایت
كیم دوشمدن ایاغه چیقمادی باشه باده

وله

استدم مرهم اوقندن جكرم یاره سنه
آتدی بیك اوق كه دكر هر بری بر پاره سنه

بر بریله چكشور كرد رهكچون مژه لر
كورنه قانلر دوشه جكدر اولارك آره سنه

وله

مصحف دیمك خطادر اول صفحهٔ جماله
بو بر كتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله

رخساره نقطه قونمق رسم خط اولسیدی
دوشمزدی منزل ایتمك رخسارك اوزره خاله

وله

عاشق اولادر كیم قیلور جانن فدا جانانه
میل جانان ایتمسون هر كیمكه قیماز جانه

(بورتمكز)

ای خوش اوزند عشق کیم بی کدر خمار اوله
وقتی قالورمی توبه نك بوبله زمانده باخصوص
سرده فلك فلك هوا کوزده قدح قدح شراب
باد طلبله فلك دل ساحل کامه ایرمدی
اول سنکدله سوز دلمدن خبر ایله
درخوابمی بیدارمیسین نازی قوای بخت
تخم املم شوره ستان غمه دوشدی
بر بشقه صفا ویرینه قصر غمه ای عشق
کورسون نیجه اولور چاشنی جام محبت

نوع انسان حشره دك تعظیم ایدرلر آدینه
طاشدن اولسه توبه نك قلبی صابانماز باغده
روی خاکی ظلم ایله پامال ایدن ظالملرك
شمدیکی عاجزلرك دعواسنی سیر ایلین
یا قناعت اختیار ایلر یا ذل ارتکاب
نیك وبد هر کس بولور عالمده البت ایتدیکن
چرخدن آلدم ضیا تیغ زبانله انتقام
خط بوزدی ایسه حسننی ابروسی کما کان
ای شانه سرزلف پریشانه طوقنمه
کلسون خرامه سویلیك اول سرو قامته
دردناك ایلدك بنی بالله
بیکانه لر محبتی بیلمز کنار دن
دیك کلمك استدی قد بالای دلبره
کلمدی ساقی قناعت وارایکن میخانه ده
بر پری کوردم آلایده بنه کندی عقلم
حل ابتدا دروغنه در صکره صدانه
خط برآورده لرك روی تراشیده لری
افسانه کلور باکا دوکوب سوکمسی یارك
آفتابه ایلرم جام میی هر شب بدل
عنقا اول استر ایسك اکر زاغ لاشه اول

صبری
چکدیکی جام باده نك کیفی خرد فکار اوله
ساقئ شیوه کار اوله موسم نو بهار اوله
قورقی بودر که راز دل عالمه آشکار اوله
وای آکا که رهبری همت روزکار اوله

وله
ای آه حزینم اثر ایله اثر ایله
یا کم نکه اول یا بکا حسن نظر ایله
یارب نم لطفکله انی سبز وتر ایله
هر دیده می فوارهٔ خون جکر ایله
بو عقل خود آرا بیده بندن بتر ایله

ضیابك
کیم فدای نفس ایدرسه جنسنك امدادینه
بلبلرك افغاننه بلبلرك فریادینه
زیر خاکك حالتی کلمز می یارب یادینه
کچمشك رحمت اوقور فرعوننه شدادینه
عصریزده اویدرانلر مصرفی ایرادینه
کندی بولمازسه جزا میراث اولور اولادینه
رحمت اولسون فن نظمك پیرینه استادینه

طالعی
مسجد نوله ویران ایسه محراب یرنده

طفلی
تل قیرمه صاقن خاطر یارانه طوقنمه

ظریف
شاید هلاك اوله م قاله حسرت قیامته

عارف سلیمان بك
آه ای روزکار غدار آه

عارفی قدیم
کرداب بحر عشق صورك آشنالره

عذاری ادرنه لی
طوبایی دیکدیلر تپه سی اوستنه یره

وله
برابا غم اوده در برابا غم میخانه ده

عزت بك
اوکید شدر که کیدر کلمدی حالا برینه

عزت علی پاشا
شاهد ندکلو صدق ایله دعواده کلسه ده

وله
حککی حجت کیبدر دعوئ تزویر اوزره

عزت ملا
دلبرده وفا اولمامه ضرب المثلنجه

وله
باده سز برکره اقشام ایتمدم ایتمم بنه

وله
یکساندر ارتکاب ایله عفت زمانه ده

رحمی کندی سر بر چرخده رویی ترابده
علی رضا بك ایلدم توجیه ایج ایلدن داغ دل تیماربنی
مزی بروسه‌لی دیدیلر صاقن سنی طوتار جفاسی طاشنه
روانی سنی اوکرندك جفایی غمزهٔ بیدادکه
وله یار اولمز طالعم بولشمسم جانانمه
ریاضی عاشق صافی درونکدر کبرردك کوکانه
زاری کوز قاره سن اشکیله بو یان آغارنجه
ساعی باغ اولسه بهار اولسه فضای چمن اولسه
برکوشه ده رندانه چکوب باده اولوب مست
بیك ناز ایله اول سر و روان سینه یه کاسه
سانح ماجرا وارسنی غرقاب ایدر اشکم آجیرم
سری میدن اول عرقك حکمی یکر ملاك دله
سعدی تاجزاده یارب نولیدی عالم ایچنده دل اولمسه
سیدسری بك مزاج عالمی تصحیحه سعی ایدن هرکاه
سوزی سرو قدك دیکمسیدر شاخ کل کلزارده
یا کوکل سینه مده مهرك صاقلادی اغیاردن
وصل دلبر در همین دنیا متاعندن غرض
دوندی جسم ضعیف پرناله
سیفی دفتردار اکرکیم حکم فصلینی اولورسك فکر اجراده
شاکر بك ایتدم کوزلرلر ایجره علاقه افندمه
شریف افندی حکم استثنا خوش ایتدی دهان خواهشم
شهری برعاشقانه کریه ایله هفت دوزخك
وله درمیخانه ده شهری رسوامستی دون کوردم
وله نحیف جسمی دوندردی آه وزار نیه
شبری کوه غمده دل فرهاد مزی یاد ایله
صادق قدیم قولکم حاصلی ای خسرو خوبان سنك

سیر ایت رسوم مکتبی آفتابده
اندرون سینه دن چیقسون چراغم اولسون آه
کاندی هب دیدکاری بن مبتلانك باشنه
خوب تعلیم ایلمشسین آفرین استادکه
باشمه کون طوغسه سایه‌مده کلز یا غمه
برنکاه لطف ایله باقسك اکس آیینه یه
تا کیم نظری پاك اوله دلداره وارنجه
تنهاجه بن اولسم او بت سیمتن اولسه
پیرا هنمز برك کل و یاسمن اولسه
جان شوق ایله آزادهٔ قید بدن اولسه
یترای بحر سیاه کدرم آق دکزه
بونده تقدیم اولنور والدینده شهزاده
باری اولوزسه هر کوزله مائل اولمسه
کورر دوا کبی چین جبین استکراه
اشکمك پرورده سیدر لاله لر کهسارده
یا اوریجك پرده چکدی احمد اوزره غارده
یوقسه عشق اهلی نه آلدی صاتدی بو بازارده
مویه دن مویه ناله دن ناله
بواون کرمابه ده سرماده کرماده سرماده
صد آفرین طبیعت دلبر پسند مه
کام دنیادن دکل مقصود عقبادن بیله
محشور اولمیم صوفی و مازسم اوجاغنه
یقلمش کندی بر پرده یاتور دستار بر پرده
کورك بنی نیه دوندردی روزکار نیه
آجی ای خسرو و شیرین دهنم داد ایله
قوللان استر دیلر اولدر دیلر آزاد ایله

خیری بدیس الکتاب

کور خیال قدینی روشند لانه ربطنی   باقی کنار جوده نخل داستانك عکسنه
مه کبی سر منزل مقصودینی البت واور   اوبدرن رفتاربنی دور زمانك عکسنه

خیلی

حبس ایتسه عجبمی آنی دل محبس تنده   تیر سمتك آکا نلر ایتدی چکنده

راتب پاشا

سینه سندن دور اوله روحی الهی عنقریب   کیم سیبسه اول بتك بندن اکر ابعادینه

راجی

کوروب شوقم سرور آوده ذوق جهان صانمه   نشاطم هب غمدندر بنی سن شادمان صانمه

راسخ اندرونی

سوزمه چشمك کبی سون مژکان مژکان اوسته   اورمه زخمك سینه مه پیکان پیکان اوسته
پارهٔ الماس اکر هر آچدیغی زخمه اوشوخ   لطفی وار اولسون ایدر احسان احسان اوسته
دلده غم وار شمدیلك لطف ایله کلمه ای سرور   اوله من برخانه ده مهمان مهمان اوسته
یاردن مهجور ایکن دوشدم دیار غربته   باکا کوستردی فلك هجران هجران اوسته
هم می ایچمز هم کوزل سومز دیمشلر حقمه   ایلمشلر راسخا بهتان بهتان اوسته

راسخ

براقدی نار هجرانه کیك باشنه دوندمسه   بنی یاقدی چو پروانه کیك باشنه دوندمسه
ایدرسم ناله وزاری نوله سنك فلاخن وش   که آخر آتدی یابانه کیك باشنه دوندمسه
کبوتر کبی خونین دیده اولسم ایتمه استغراب   دمادم قصد ایدر جانه کیك باشنه دوندمسه
عجبمی کریه وآه ایلسم مانند کردون   کرفتار ایتدی بهتانه کیك باشنه دوندمسه
ایدوب پرپیچ وتاب آخر بنی دستار وش راسخ   قودی حال پریشانه کیك باشنه دوندمسه

راشد قدیم

بالای چرخه چیقسه دخی پایمال اولور   پرواز ایدن چو تیر پر دیکران ایله

راشد مورخ

نمکر بزیء ناسور ایتمه در زخم جکر ریشه   نوازش کونه حرف تسلیت آزاردن صکره

راغب افندی

وصلت یار ایچون اغیاره مدارا ایلر   زهر ایچر عاشق دلخسته شفا نیتنه

راغب پاشا

مبالات ایلمز رندانه مشرب هر خصوصنده   مکر کیم بادهٔ کلفام ایله ساغر خصوصنده
نه چاره قوللانلسه خدمت دیکرده چارارو   هله جائز دکل دلاك ایله بربر خصوصنده
اولورمی چشم حسرت حسن عالمسوزدن بسته   باقماز خاطر احبابه هیچ دلبر خصوصنده
اکر مقصود اثرسه مصرع برجسته کافیدر   عجب حیرنده یم بن سد اسکندر خصوصنده

وله

برکره طوقنسك تلنه ساز درونك   بیك درلو نوازشله دوزلمز بو زولنجه

وله

ایلدم مذهب ابنای زمانی تقلید   یاد یادمده اولور دوست فراموشمده

وله

ساعتك چالدیغی اوقاتی دکلدر هر کار   مدت عمری کلوب کچدیکنه ایلر آه

رحمی

شکل ابروی سیاهی رخ جانان اوزره   کو بیا بسمله در سورهٔ رحمان اوزره
خال خدکبی بو یا سوخته پروانه میدر   قزاروب دوشمش اوله شمع شبستان اوزره
دولت دهره ایرسه نوله کاهی دونان   دیولر کاه چیقر تخت سلیمان اوزره

وله

خط نورسته صانمك اول سهی قدك عذارنده   خضر درخوابه وارمش چشمهٔ حیوان کنارنده
بتن کللر دکلدر خاك قبری اوزره فرهادك   آچلمش جانب شیرینه روزنلر مزارنده

جوری

اولمسه غمزه‌ك دمادم یاروهمدم چشمکه ‌ ‌ ملك فتنه بونله اولمازدی مسلم چشمکه
اولنکاه فتنه انکیزه هزاران آفرین ‌ ‌ فن سحری اوکردر هم غمزه که هم چشمکه
ایتسه آسایش قچن خلوتسرای خوابده ‌ ‌ ناز اولور بیکانه اولماز شیوه محرم چشمکه
بویله ناز وشیوه‌دن خالی ایکن امانسه ‌ ‌ باقغه طاقت کتورمز کیمسه بردم چشمکه
یالکز جوری دکل مفتون وآشفته‌ك سنك ‌ ‌ بسته دنیا زلفکه دلخسته عالم چشمکه

وله

عاشق اولادرمه‌ده اولسکده سن اهمال اوزره ‌ ‌ کونده بیك قان اوالور اول غمزهٔ قتال اوزره
فتنه صالمازدی سواد طره سایه سنی ‌ ‌ کاکلك دوشمسه کاهی اوخط وخال اوزره
دل جوری کره زلفکی حل ایده مدی ‌ ‌ تار وبود املم قالدی بومنوال اوزره

وله

دل پاکی کورن اول کاکل پرتاب اوزره ‌ ‌ قطرهٔ ژاله صانور سنبل سیراب اوزره
دوشورنجه رخکه طرهٔ پرچینکی باد ‌ ‌ مضطرب موج کر هکیره دوز آب اوزره
دکل ابرولرك اوستنده جبین براق ‌ ‌ نوردر جامع حسنکده‌کی محراب اوزره

وله

کاهی که ایدر طره‌سی دامانی چیده ‌ ‌ بیك دل صاریلور هرخم قلاب امیده
سویلتدی دلی غمزه‌سی رازم ایشیدلدی ‌ ‌ اولدی ایکی مستانه سبب کفت وشنیده
برنافهٔ پرمشك اوله هرقطرهٔ اشکم ‌ ‌ اولسه هوس زلفك ایله خاکه چکیده
لوح دله ابرولرینك نقشی چکلدی ‌ ‌ اولدم که قلم بسمله یه ویردی کشیده

وله

یوق منت اقبالی سپهرك اوزرمده ‌ ‌ پست اولسه نوله پایهٔ عالم نظرمده

وله

اهل دل قدرین نیچون فهم ایلز صاحب هنر ‌ ‌ بزبوراز مشکلی بیلمکده حیران هله

وله

نثار آب روی خواهش ایتمکدن قاچمازدی ‌ ‌ رجای همته لایق جهانده برمراد اولسه

حالتی

بقایوق کرچه کیم بیك ییلده اولسه زندکانیده ‌ ‌ قتی مشکلدر امامرك هنکام جوانیده

وله

قرار ایلرز ول ایدن بلاالبته جانمده ‌ ‌ شه ملك غمم آسوده‌در دنیا زمانمده

حسن چلبی

کرك سنك سیاه اولسون کرکسه اطلس وخارا ‌ ‌ غرض بر بالش راحت بولمقدر سرالتنده

وله

خدا عمردرازی ساکا ویرسون ای بوبی سروم ‌ ‌ بوالکده خاك اولان عشاق یادنجه برالتنده

حلیم کرای

دوبالا اولدی عشقم خط عنبرفامدن صکره ‌ ‌ مجر بدرجنون افزون اولوراقشامدن صکره

وله

کوردیکم کون قاشنی بیرام کلدی خاطره ‌ ‌ اول هلاله دوندیکم ایام کلدی خاطره

خلدی

شب تاری صانوردی کاکل مشکین جانانه ‌ ‌ مسلسل هرکیجه یالیل دیردی قیس دیوانه

خیالی

آینه هر دم قویار دلداری تنها قویننه ‌ ‌ ناز ایله یوسف کیررکو یا زلیخا قویننه
راه کلزار فناده جسمنی ایدن غبار ‌ ‌ روزکار ایله کیرر پرسر وبالا قویننه

وله

بن بلا فرهادیم کوه غم دادارده ‌ ‌ شعلهٔ آهم باشمده لاله درکهسارده

وله

سوزم سرایت ایتسه مجنون نامراده ‌ ‌ قوشلر کباب اولوردی باشنده‌کی یواده

رئیس الکتاب

حائل اولمازاشك چشم اول مهلقانك عکسنه ‌ ‌ پرده اولماز آب مهر رضیانك عکسنه
دیدهٔ روشنکهرده پستدر جاه بلند ‌ ‌ قیل نظر آینه ده طاق سمانك عکسنه

(کور)

بهشتی
برآه سوزناك ایتمش ازلی کهسارده فرهاد / اثك تأثیر ایدر پنهان اولان آتش حجرلرده

بیانی استانبولی
بودر لایق اولان شاهم جهانده اهل عرفانه / كه باقدوغی چراغ اوستونه دائم اوله پروانه

بیانی روسچقلی
آلدیلر عقلم پری رولر پریشان ایتدیلر / بر یره کلزمکر جمعیت خوبان اوله

بیداری
صورت یار ایله دل خانه سنی در ایله / یاری هر کوشه ده بر صورت ایله سیر ایله

ثابت
ازهاری تقسیم ایتدیلر کل دوشدی خارك پاینه / خار جفا دکدی کل تردن هزارك پاینه

وله
صونار بر جام مملو بیك تهی پیمانه دن صکره / فلك اهل دلی دلشاد ایدر اما نه دن صکره

شهزاده جم
قوپار و ر باشمه قیامت آه / نه بلادر بو قد وقامت آه
دولتمندر وصال یار اما / بکا یار اولمدی او دولت آه
باش قومق پایکه سعادتدر / لیك یوق باشده بوسعادت آه
خط تزویرینه قاشی شاهد / کورنه اکری قیلور شهادت آه
چونکه ظلمی ینه سن ایلرسین / جم کیمه ایلسون شکایت آه

وله
دل هلاك ایدوب کوزك خنجر جکرجان اوستنه / نیجه خونیدر که قان ایتمش دیلرقان اوستنه
دیدم ای مه چون لبك جاندر بکا بر بوسه ویر / کل کبی قیلدی تبسم دیدی کیم جان اوستنه
اغلادقجه قاشمی رنکین وخونین یاشمی / دیر کورن قوس قزح قورولدی باران اوستنه
داد غمزه‌ك اوقی وار ایکن غمك کوندرمه کیم / قونمق اولمز ای صنم مهمان مهمان اوستنه
سنبل خطك غمکدن شویله حیران اولدی کیم / باغبان صولر سیرهر کیجه ریحان اوستنه

وله
کند کاکل یاره کرفتار اولمسون کیمسه / بنم بخت سیاهمدن سیهکار اولمسون کیمسه

جنانی بروسه‌لی
وارمی بر رخساره کیم خط سیهفام اولمیه / دور ایچنده قنغی کون کوردك که اقشام اولمیه

جودت پاشا
غالب کلوب خزان وشتاسی بهارینه / دورك صفای نشئه سی دکز خمارینه
کلبرك عارضنده کی ریحانی خطنی / یاز دم حکایه بوللو کلستان کنارینه
او یماز زمانه کیمسه به حقیله چاره سز / لافید اولو بده کیملی آدم او یارینه
الفاظ وفایی یازسه ده بیلز معانی / کیمسه کوونمسون بوزمانه کبارینه
یارك وفاسی یوق دل اغیار کینه جو / جودت عزیمت ایتملی عزلت دیارینه

وله
جام اقبالی فلك شمدی رقیبه صونسون / دل ناکامه ده نوبت کلور ان شاء الله
یارك آغزین آره ای بادصبا دیرمی عجب / بنه استانبوله جودت کلور ان شاء الله

جوری
کچدی دل راه طلبدن کام دنیادن بیله / فارغ اولدی آرزولردن تمنادن بیله
تشنه لب بیمارم اولسمده مداوا استمم / خضر وعیسادن دکل لعل دلارادن بیله
حاصل اولماز برك وبار آرزو اهل دله / کلبن باغ ارمدن نخل طوبادن بیله
رزق دنیادن مذاق اهل دل محرومدر / تلخکامیدر نصیبی نوش صهبادن بیله
ایرمدی سرمنزل امیده جوری تیر آه / کچدی اما نه فلکدن عرش اعلادن بیله

آكاه بخل ایله عالمه ضرب المثل اولمق یکدر
وله قوبه لمم مرغ دلی لانه یه بلبل ریشه
وله سوزشم ایتمه فزون حسنکه زینت ویرمه
وله منت خشك ای طبیب بیروت تابکی
خاطر ساقینك آكاه انكسارندن صاقن

امری قدیم شاد ایتمك ایچون روحنی هر کیجه زمانه
وله ویرجانی امریا اولب خالدارینه
امین اولدم شهیر عشقك ایله نکته دانلره
امین بروسه لی ایتمم خطور خاطر نامهربانیمه
اهلی سر کویکدن آیرلمم فلك بریانه صالمازسه
آهی برحصیرم بو غبکن کابهٔ آخر ایتمده
وله آیك اون دردی کبی دون کیجه مجلسده ایدی
باقی مشکل ایمش که دلربا طفل اوله داستان اوله
یاشمه باقمازاولوری بیلمدی قدر کوهری
کوش طوتوب منافقه جوری قویار صادقه
باقی یه ساقیا فرح ویرکه فنا بوله ترح
وله جامه خواب اول آفتی آلدقجه تنها قوینده
صبحدم ای فاخته بیهوده افغان ایلمه
نیچون آغلارسین فلکدن بیلسم ای شبنم سنی
وله وقتنه مالك اولان دروبشدر سلطان وقت
وله جای ایتمش ایدی لیلی یه مجنون دل ایچنده
وله قورقم اولدر کوزدکه خاك درجانمه
وله بی تکلف یوزسورر هرشب رخ رنکینکه
وله بوقدر ثبات چونکه جهان خرابده
پرتو قدیم انده ده ناز ایلیوب کوسترمامك لایقمیدر
پرتو پاشا رنك وبودر کله زینت کوزله حسن و بها
بلیغ اوآل فس کاکل اوزره برك کلدرسنبل اوستنده
دوشلدن ساغر لبریزه عکس غبغب ساقی
وله در ودیواری اولسه کهربادن برهزمندك
وله جاهلك دائم مرادنجه دونر چرخ فلك

محض دعوی ایله صاحب کرم اولمقدن ایسه
شاید اول غنچه دهن سیرکلستانه کله
آتشم باکا یتر سنده حرارت ویرمه
مرهمك یادردمه درمان اوله یااولمیه
یوقسه توبه موجب غفران اوله یااولمیه

واللیل اوفور تربت مجنون اوزرنده
المازمیسین عقیده یی مسکی بهاسنه
دوشون سنکده مصرع لعلك زبانلره
اینسه مده بسته تار نکاهی بنانمه
بوالکده اولمه درقصدم اکرحق جانم المازسه
بوریا نقشی کورینور تن عریانمده
قنده اقشاملیه جق اولمه تابان بو کیجه
عاشق زار ومبتلا پیر اوله ناتوان اوله
طالب اوله بودملری بولمیه برزمان اوله
دلبر اودرکه عاشقه مشفق ومهربان اوله
شول می صونکه برقدح پیر ایچه جوان اوله
صانورم ایرك کیرر ماه شب آرا قوینده
چون کیررسین هر کیجه برسرو بالا قوینده
چون کیررسین هر کیجه بوورد رعنا قوینده
عزوجاه سلطنت دکز جهان غوغاسنه
برصورت ایدی جلوه قیلان محمل ایچنده
یوقسه کحل آسا چکردم دیدهٔ کریانمه
بوله نیچون یوز ویررسین سودیکم بالینکه
بردر هزار سال ایله بکدم حسابده
قائلم دیدارکی روءیاده اولسون کورمکه
کل دینورهرکله اما کل زیبا بشقه
عذارنده عرق کوباکه شبنمدر کل اوستنده
حباب باده آساکوزلرم قالدی مل اوستنده
بنمه آنك بولنمز آره سك برکاه بیننده
التفات ایلمر کدا فرزند نایناسنه

لاادری

سعی ایت آقت سرشکی قدنکاره قارشو — میلی اولور نهالك آب روانه قارشو

لا

ای تکمه بندن اوپ او ایاك کبی کردنی — عرض ایله سینه چاکئ هجرانی مو بمو

ابن کمال

دوشدی دللر کل یوزکده زلف پرتاب اوسته — اوشدی ماهیلر صانا سین صوده قلاب اوسته
چشم پراشك اوزره تاب اوره رخك عکسی نوله — رسم وار قند یلده آتش یانار آب اوسته
خطکه طولاشسه دل حسنك کتابنده نوله — اکثریا بحث تفسیر اولور اعراب اوسته
عارضکده خط چیقوب طوندی سواد زلفکی — رومدن لشکر وارو بدر صانکه اعراب اوسته
حقهٔ یاقوتدر چشمم دروگوهر دوکر — لبلرك عکسی دوشلدن اشك خوناب اوسته
ایلدی موسی صفت زلفك عصاسن اژدها — صالدی خطك خضروش سجاده سن آب اوسته
عارضی آیینه سنده عکس رخسارم بنم — کویا برك خزاندر کیم دوشر آب اوسته

ابوالسعود شیخ الاسلام

یوانه خرج ایده یم نقد حیات الده ایکن — که کچر فرصت عمر کذران کبرمز اله
قلب میالم الندن نیجه ایده م یارب — کوریجك آب روان کبی آقار هر کوزله

احمد پاشا

کسند زلفنه یارك کرفتار اولمسون کیمسه — بنم شوریده بختمدن سیهکار اولمسون کیمسه
تنی سوکودکبی باشدن ایاغه خنجر صانجار — هی اول سرو هوا بخشه هوادار اولمسون کیمسه
سنك بازار عشقکده ایدر دلال جان فریاد — متاع عقل کاسددر خریدار اولمسون کیمسه
یوزك کلزاری شوقندن نه مست اولدی بلبلار — بهار و موسم کلدر قوهشیار اولمسون کیمسه

وله

آلمازدی آدم آغزینه اول مطلع جمال — مجموعه سنده مخلص اشعارم اولمسه

وله

عالمده زلف یار ایدی دولت دیدکلری — یار اولمدی چون احمده دولت نه فائده

وله

ساعد سیمینه زرین سوار اولدی سوار — صانکه آتشدن دوأر چکدیلر آب اوسته

زلفك شبنده ویردم دل حسنکه کورن دیر — مغربده برقلندر آیینه صونمش آیه

وله

(ناظم شامده وفات ایلمشدر)

اسحق قدیم

جنت قوقوسی کلکه باشلادی مشامه — یاقلاشدی کبی قافله من منزل شامه

اسحق افندی شیخ الاسلام

حالمی عرض ایت صبا دلداره الله عشقنه — شورش دلدن خبر ویر یاره الله عشقنه
ای طبیب حاذق نبض آشنای درد دل — خستهٔ هجرم بکا بر چاره الله عشقنه
روشن ایتسون ظلمت شب زنده داران غمی — مهر رویك کوستر ای مهپاره الله عشقنه
حرف وصل کاکلك کتم ایت لسان شانه دن — کشف اسرار ایتمه اغیاره الله عشقنه

اسعد بغدادی

عرض ایلر ایدم شکوهٔ هجرانی حضوره — برکره کورشسیدم اکر آه سنکله

اشرف پاشا

داغ آچار تیغ فلکت دل ناچارمزه — جان آتار تیر قضا سینهٔ بیمارمزه
دامن فیضنده دریوزه کش نامیه در — طوبئ باغ ارم صحن چمنزارمزه
مست صهبای طربخانهٔ شوقز که مدام — زوج جم غبطه ایدر ساغر سرشارمزه
سینه چاك اولمیجق خامه کبی ای اشرف — کیمسه محرم اولهمز چرخده اسرارمزه

جودت پاشا	دیوان حسنه باری سن ای خط نوچیقوب	عرض ایت سیاهنامهٔ هجرانی مو بمو
	ای شانه قیل وقال ایله تل قیرمدن واروب	شرح ایله پاره حال پریشانی مو بمو
حنیف	ای جام باده لبلرین اوب بندن اول مهك	عرض ایله تلخکامئ هجرانی مو بمو
رشدی قدیم	هوس زلفك ایله عزم ره چین ایتدم	سنی شمدنکرو ای کوزلری آهو یاهو
وحی	قدیکه ابرمك اومار دل نه تماشادر بو	ابره من کیمسه بوکا عالم بالادر بو
	طوبه مازکیمسه تجلئ جمال یاره	اوز که حال اوز که جمال اوز که تماشادر بو
	رندلر میکده ده اهل ورع مسجد ده	های وهوی ایتده بیلم که نه غوغادر بو
ضیابك	نه ناله یه نه آه سحرکاهه سرفرو	ایتمم طریق عشقده همراهه سرفرو
	تحسین که منت ایتدی شیرینه جان ایچون	فرهاد قیلدی تیشهٔ جانکاهه سرفرو
وله	تعظیم ایله ایاغنی بوس ایلك ایچون	ایلر صراحی بزمده اول ماهه سرفرو
	معذور ایدر جنونی رکوع وسجوددن	کاهیجه عاشق ایلمز اللهه سرفرو
	بو نظم نو زمین بلاغت نثارده	عالم ایدر ضیای دل آکاهه سرفرو
وله	صانمه کیم ساعت چالاربیل باشکه طوقی اورر	موته برساعت دخی یافلاشدك ای غافل دیو
ظالب بروسه لی	ای شانه پای زلفنه دوش بندن اول مهك	شرح ایله چاك چاكئ هجرانی مو بمو
عزت ملا	کریبانم کبی چاك اولمیجه قوبیم الدن	کچر دامان وصلك دستمه برکون جهاندر بو
	امان بیلمز فغاندن بیخبر فریاددن غافل	او بخشیلر که سودم هر بریسندن یماندر بو
	اوچورمه کندك ای مرغ دلك پیمای اوج جاه	نیجه عنقالری کم کرده ایتمش آشیاندر بو
وله	دمیده اولمامشدی سنبل سیراب رخساری	کچن ییل کوکصوده سیرایتدیکم نورس جواندر بو
وله	بن اوصانم کوزمك نوری جفادن اما	نقدر اولسه جفادن اوصانور جاندر بو
علوی	غرور ایتمه لباس فخر ایله عمرم جهاندر بو	قبای جسمنی قوربونده هر کس جامکاندر بو
فائضی	قیسی کور مجنون ایکن عالمده شهرتکیردر	هیچ سنی بر کیمسه یاد ایلرمی عاقلدر دیو
فغانی	شمیم کاکلك آلمش نسیم کاشنده	دیمش که سنبله سنده امانت اولسون بو
وله	فغانی باشکی دوك روز هجر زلفکده	آق آقچه قاره کون ایچون دینور مثلدر بو
نابی	ای میل سرمه کوزلرین اوپ بندن اول مهك	عرض ایت سیاهکارئ هجرانی مو بمو
والی یکی بازارلی	اولدقده کناهم ایله مملو	محشرده نلر چکر ترازو
مردمی	ری بیرینه باش اورسه عجبمی کشتکیر آسا	ملاحت عرصه سنده پهلواندر اول ایکی ابرو
نجاتی	نیجه کاکل نیجه سنبل کل خوشبودر بو	دوستلر اشته بنم استدوکم بودر بو
	نه کول قودی نه کوز خال رخ عارض دوست	اوده یانمز صویه بتمز نیجه جادودر بو

(سعی)

سیدوهبی — مفتونی اولمش اولدخی وهبی بر آفتك ‌ ‌ آشوب دهر وفتنهٔ آخر زمان ایكن
وله — مست اولمدق شراب وصالیله یاردن ‌ ‌ قورتلمسون آنكده نكاهی خماردن
ویسی — كیدر خواب تغافل دیده لردن دور اولور بر كون ‌ ‌ بومجلس بویله قالماز مستلر مخمور اولور بر كون
اولعلین قبهٔ عالی اودیوان زر اندر زر ‌ ‌ باشنده باز كونه آتشین تنور اولور بر كون
یحیی افندی — شوله مدهوش اول كه زخم تیغ هجر دلبری ‌ ‌ تندهٔ دل حس ایتمسون سینه كده جانك طویمسون
برخیال ایتسون بنی عشقك كه هنكام وصال ‌ ‌ شوبله آغوش ایده ین نازك میانك طویمسون
وله — كوكل اومار نیجه دمدر كه یار غمخوار ین ‌ ‌ اولور سه لطف الهی كورر بوكون یارین
وله — كتورجام سرور انجامی دللرشادكام اولسون ‌ ‌ تمام ایتدی بزی غم ساقیا غمده تمام اولسون
نبی — ایلیوب امید فتح باب وصلت یاردن ‌ ‌ حلقه وش كیتمز كوزم دائم در دلداردن
لا — ایتمه امید وفا دهر دنی پروردن ‌ ‌ بر ایچیم صویی دریغ ایلدی اسكندردن
لا — فلكده بر كون ایسه كورمك ای كوكل قصدك ‌ ‌ اوماهپاره یی كور آفتابی نیلرسین
لا — اودكلو پرحلاوتدر تن سیمینی یارك كیم ‌ ‌ میانیدر اكر وار ایسه جسمنده اثر مودن
لا — رجای وصل ایله كار ایتدی تیشه لك سنك خارایه ‌ ‌ طوقندك خاطر شیرینه ای فرهاد نیلرسین
لا — تفوق ایتسه نه غم رنده جاهل خودبین ‌ ‌ كه كهی تفوق ایدر بحره كشتیٔ سركین
لا — قباتدم داغ سینه م شرحه دن كسدرمه یول آچدم ‌ ‌ بوده كهكشانكان راه عشقه برطریق اولسون
لا — هرخار وخس حریم كله محرم اولمده ‌ ‌ نركس كبی باقار نظر اهلی كناردن
لا — سقوط ایتدیسه كوكب مهر عالم برقرار اولسون ‌ ‌ یره دوشدیسه بر میوه درختی میوه دار اولسون
لا — اكر برج سعادتدن غروب ایتدیسه بر كوكب ‌ ‌ جهانه فروبرن خورشید دولت پایدار اولسون
لا — كرك سوز دلمدن طوت كرك فرط جنونمدن ‌ ‌ سركویكده بر آه ایلمك قویدی دروغمدن
لا — ای نور بصر وصلتی دوشلرده كوررسین ‌ ‌ بربونده بنی بردخی محشرده كوررسین
لا — دلده آتش كوزده نم سر قبه چشم جاملر ‌ ‌ ای پری نمدر بنم اكسیك اولان حمامدن
لا — چاغرردم قنی آواز ایله لیلی لیلی ‌ ‌ طاغ سس وردی جوابنده كه مجنون مجنون
عاصم چلبی زاده — (عفو رابحدر برای تربیت تكدیردن) ‌ ‌ (خداونده اولور راجع شكایت كتخداسندن) — رخ

(بیلنور قدر عباموسم باران اولسون) — نثل

اسعد مخلص پاشا — بیلش چیقدق بیكده بر بت بیكانه مشربله ‌ ‌ بشكطاشده جوجقكن سودیكم رنوجواندر بو
فسون غمزه سندن فتنهٔ خط اولدی افزونتر ‌ ‌ شرآرتار كون بكون خبرا كیلور آخر زماندر بو
عبثدر دور ناساز فلكدن بیحضور اولمق ‌ ‌ غم وشادی یه باقمه ذوق باقی مخلص جهاندر بو
آنی زیرك زاده — میاندن خبر صوردم دیدی اول كوزلری آهو ‌ ‌ وراسی كوه باوره چیقر برانیجه یولدر بو

نورس قدیم البته اوغرار آتشنه برستم کشك

نوعی جام صفا کرکز دنیای دون التندن
وله دل صفحه سینه باقدم اطراف جمله مشروح
غم چکمه جام مرکی یکسان صونار زمانه
فرهاد یوز چویردی طاغلردن آه ایدرکن
پامال اولدم ایتمه حذر بن غباردن
زاهده محراب مسجد عارفه ابروی یار

نهادبك جولره کوهسارده چاغلاردی کوهکن
شیرینك آجی سوزلرینی ایلدکجه یاد
کوه بلاده بن دخی کریان ایدم نهاد
وله دیم که کاغد اوچورسون پیام کوندرسون
نیلی بوسه ایکله اکر عشاقه ویرسکده قرار
واصف اوکل اندام پرآل شاله بورنسون بوریسون
آلوب آغوشه بوچاغنده اوزارك بدنی
والهی قدیم غم زلفکله سیه شاله بورنسون بوریسون
عاقبت چرخنه طوقنماز ایسه سیل سرشك
جام کلفام ایله ساقی یتشه رفتاره کلوب
ایرمیوب سوز وصالو که چکسن ماتم غم

وله برغنچه سودم ایلدم اغیار عالمی
والی حباب آلتنده قورسه بویله ساقینك کرابرامی
وجدی بتمدر نوبت فریاد بلبلار خموش اولسون
وله کیجه کوردم خاکه صالمش دللری زلفن چوزوب
وجودی یوری هی زال دهر پرفتن رقحبه زنسین سن
وحید دل اغیار اولور خاطر نشانك عهده طورمازسین
وصاف بلندی سراملی حرف دشنامك ورودندن
سیدوهبی زلفك دکلی بویله پریشان ایدن بنی
وله دوشمش محبته دخی نورس جوان ایکن
پامال اسب نخوتی اولمش برآفتك
اولمش زلال وصلته تشنه برمهك
برنجم حسنی کورمکه اولمش رصد نشین
برنخل ایله صارلمق ایچون کربه ناك ایمش
چارپلمش اولده کندی کبی برپری وشه

ای دود آه کل فلکه بزدن اولمسون

مردانه لر شکاری آلماز زبون التندن
بیلدم بونسخه چیقمش برذو فنون التندن
اول زهری جده چکمش کردون دون التندن
یوقسه دکلدی عاجز برپیلتنون التندن
برکون کلور بوالکه صاقن روزکاردن
جلوه کردر پرتو نور خدا هر کوشه دن

ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن
زنجیر اشکه طاغلری باغلاردی کوهکن
ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن
کبوتر دل ایله برسلام کوندرسون
یوق مخالف سکا کارکده مخیرسین سن
اوجی کوکلم کبی آردنجه سورنسون بوریسون
صاران اول سروقدی واصف اوکنسون بوریسون
سایه وش عشق ارای اردنجه سورنسون بوریسون
آسیابی فلکك وارسون اوکنسون بوریسون
بزم کلشنده نهال کله دونسون بوریسون
جوی اشکم کبی طاشلرله دوکنسون بوریسون

شکوای خار ایدنده بنم کل دیکنده بن
لب کستاخ عصمت بوس داماندن ال چکسون
فغانم اهل عشقه مایهٔ جوش وخروش اولسون
کیمسه یارب بویله برخواب پریشان کورمسون
نوله شیرین ایسك صورتده فرهاد اولدر نسین سن
سبوی خاطرم قیردك سن ارتق دستی قیرمازسین
هویدادر اوشوخك نکتهٔ نابودی بوندن
آسوده اولمسون اودخی روزکاردن
اولمش اسیر پادشه حسن وآن ایکن
برطفل نیسوار محبت ندان ایکن
سرچشمهٔ محبته آب روان ایکن
داغ درون مهروده آسمان ایکن
مانند تاك تازه یتشمش فدان ایکن
آلدرمش عقلن عقل آلیجی دلستان ایکن

نديم	اياغك صاقنه رق باصمه امان اى ساقى	دوكيلن مى قيريلان شيشهٔ رندان اولسون
وله	غمزه پر زهر چيقر چشم تنك خو سندن	كشور حسنك اژدر طوغار آهوسندن
نظامى	غصه كى عالمده شادى بيلين شاد اولسون	اولميان عشقك اسيرى غمدن آزاد اولسون
نظيم	قومازآسيابنى چرخ كه مرادم اوزره دونسون	مثل دقيقدر بواو كونورسه بخت اوكونسون
	غم ابروى دلارا يزى ايتدى صائم هجر	اوهلال عيد بهجت نه وارآيده بركورونسون
وله	اهل محبت ايلمز پست وبلنده اعتبار	عشقه دوشن كدا اولور شاه فلك جناب ايكن
	بردل تيره كبى بوله پرتو عشق ايله كمال	ذره سى آفتاب اولور ذرهٔ آفتاب ايكن
وله	آلله آهم سوزش بى اختيار مدن صاقن	نخل آتشبار عشقم روزكا رمدن صاقن
وله	ياپدى ويرانه كوكلم دست لطف روزكار	عالك شمدنكر وطاش اوزره طاشى اولمسون
وله	عكس حسنك كريه محو ايمز درون سينه دن	شست وشو قيلماز ازاله صورتى آيينه دن
وله	رؤياده سنى خبر اوله آغوشمده آلدم	تعبير ينى اى يوسف حسنم نه بورار سين
	فن نواى ناله ده اويدم هزاره بن	اولسم عجبمى باغ جهانده هزار فن
نفعى	عاشقه طعن ايتمك اولماز مبتلادر نيلسون	آدمه مهر ومحبت بر بلادر نيلسون
	زلفنه قالسه پريشان ايلمزدى دللرى	آنيده تحريك ايدن باد صبا در نيلسون
	كوكلى دلبردن كسيلمز سه عجبمى عاشقك	غمزه سيله تا ازلدن آشنا در نيلسون
وله	ويرمسون دل رخصت آه جانكدازه نيلسون	صبرى يوق بيچاره نك يكدر لوزاره نيلسون
	اضطرارى دل نيجه جان ويرمسون اول غمزه يه	چاره يوق تيرقضادن احترازه نيلسون
وله	دللر نيجه بر چاه زنخدانكه دوشسون	سايه كبى زلفكده قو دامانكه دوشسون
	چوز زلفكى بارى بو بها نه ايله دل زار	كه كردنكه كاه كر بيانكه دوشسون
	شانه قو جكر پاره لسون سينه دكل تك	دل پايكه يوزسورمك ايچون يانكه دوشسون
نوابى	اى مصورطوتمالم اول سروى تصوير ايته سين	شيوهٔ رفتار بغه كالكچ نه تدبير ايته سين
نورس افندى	دورلعلكده باش اكمم بادهٔ كلفامه بن	سايهٔ پير مغانده منت ايتم جامه بن
	كه اسير غربت ايلر كه انيس غم بنى	نيلسم بيلمم نه ايتسم بخت نافرجامه بن
	ايلمزم دارالسلامى كنديمه بيت الحزن	حسرت خال سياهكله كيدرسم شامه بن
	خلق ايله لازمدر اولدقجه مماشات ايلمك	كر بكا اويمازسه ايام اويارم ايامه بن
	نورسى ايمز سنك شيرين كلامك تلخكام	سن همان ايله تكلم راضيم دشنامه بن
وله	بن كه ترك ايلشم جانمى جانم ايچون	نيجه جانانمى ترك ايليه يم جانم ايچون
	شرح ايديدم غم هجران ايله چكدكلرمى	كافر آغلاردى بنم حال پريشانم ايچون
وله	عشق شيرين ايلدى مشهور بوقده كيمسه لر	بيلمز ايدى بيستون طاغنده فرهاد اولديغن
وله	حيرت آلمش بلبلى بيلمز نه ايتسون نيلسون	آغلاسه كل اينجنور كولسه ديكر اغزين ديكن

نابی — بزم‌ساقی‌نه خورشیدونه ماه عید کوسترسون — اسیران نشاطز ساغر جمشید کوسترسون
کوکل ای ماه مهرانکیز کچمز سندن استرسه — فلك هر کیجه برمه کونده بر خورشید کوسترسون

وله — ایتمه مجموعه‌یه توجیه نظر کل وار ایکن — نیرن کج نکهی دیکمه بلبل وار ایکن

وله — ایتدی حرف شوق سیمای شکایتده ظهور — یاره هجرانك تعدیسن غرض تفهیم ایکن

وله — اکرچه آبن ایجدك لیك آبه رنك وبو ویردك — پیازك آبی ای نرکس سکاقت قت حلال اولسون

وله — خوبان معانی‌یه ویرن کسوۀ تازه — قدرت بوله مازعیدده تجدیده لباسن

وله — دوشوردك یاره فرضا فرصت عرض نیازاما — کورنجه جبهه‌سنده چین استغنانه سویلرسین

وله — ایدرسه پایکی آزرده زخم خار ندر — شکایت ایتمك وجهی باغبانندن

وله — نقش جبینی بیر بسنك راست بیری کج — مهرك بودر تفاوتی سنك مزاردن

وله — زاهد یوری وارصومعه‌ده چله کزین اول — سن میکده‌نك ذوق وصفاسن نه بیلورسین

نامی — ای خط ریاض چهره‌ده سنبلمیسین نه سین — ریحانمیسین بنفشه‌میسین کلمیسین نه سین

نجاتی — سن بو کنج حسن ایله قان ایلرسك اشته بن — رازمی دنیایه دستان ایلرسك اشته بن
آل الله آیینه باقی حسن جهان افروز که — کل کبی چاك کریبان ایلرسك اشته بن
عید اضحادر جمالك بولنه عاشقلری — کعبۀ کویکده قربان ایلرسك اشته بن
اول کله شیدالنورسین ای کوکل بلبل کبی — کیجه کوندز آه وافغان ایلرسك اشته بن
ای نجاتینك امیری سن بو چشم خشم ایله — سر بسر دنیایی ویران ایلرسك اشته بن

وله — بن اوزمك صوین سورین صوفی دانه‌سین — زیرا کیمی قرزینی سور کیمی آنه‌سین

وله — ارض وسماده مسکن ایدنم سحاب وش — نارده کوکده ذره قدر منت اولمسون

وله — قو کوکل بوسکه جانیله خریدار اولسون — بالله ای غنچه‌دهن یوق دیمه بازار اولسون
کوروب آشفته‌لرك حالنه رحم ایلین — کوره‌ین بنجلاین دردده کرفتار اولسون

وله — دردل ایکه خلق مسیحا کوچو جکدن — کم اولدی مسیحا کبی کویا کوچو جکدن
اولدرسه وفادوکسه صفاسوکسه دعادر — کیشی کوزلی سومیه الا کوچو جکدن

نحیفی — وارمیدر مهر جهان آراده بو وجه حسن — ماه تابانم نظر قیل اشته خورشید اشته سن

وله — آغاردی موی ریش وسر کوکل دنیایه قانمازسین — صباح اولدی دخی سن خواب غفلتدن اویانمازسین
کاسه کاسه زهر غم نوش ایلدم عشقکله بن — دست جور کدن نلر چکدم شکایت اولمسون

ندیم — عاقبت کوکلم اسیر ایتدك او کیسولرله سن — هی نه جادوسین که آتش باغلادك مولرله سن
غمی ساقی اولدیم بزمه طوررکن سودیکم — بو پیاله سیمین ساقیلر بلورباز ولرله سن

وله — چشم وابرویه قفادارسین ای زلف سیاه — سنده کافرسین اوکافرلره امدادك ایچون

(ایاغك)

نابی

یاره وارسون پیك ناله‌م آه وزارم سویلسون
زخم خونپاش درونم انکسارم سویلسون
چاکچاك سینه ویرسون موجهٔ غمدن خبر
آب چشم گریهٔ بی اختیارم سویلسون
غنچه کولسون گل آچلسون جوی فریاد ایلسون
سن طور ای بلبل براز گلشنده یارم سویلسون
آرزوی وصل ایله شب زنده دار اولدقلرم
گریهٔ حسرتله چشم انتظارم سویلسون
بنده یوق قدرت ادایه حرف شوقی نابیا
خامهٔ رنکین صریر بیقرارم سویلسون

وله

نه‌دم اول شوخ ایدوب سیر گلستان گوسترر کندین
چمنده گاه بلبل کبی نالان گوسترر کندین
تعالی الله نه حسن هشربادر کیم گورن عاشق
مثل صورت دیوار حیران گوسترر کندین
نه دکلو زخمخوار خار ایسه گل باغ عالمده
بنم مانند داغ سینه خندان گوسترر کندین
مکر بوی دلاویزین دریغ ایلر گدالردن
که گلدکجه صبا زلفك پریشان گوسترر کندین
نه عاشق دوستدر گور شمع شام افروزی کیم دائم
برای خاطر پروانه سوزان گوسترر کندین

وله

شانه آسا گل یارك طولاش پیچ وخمن
کشور حسنك تماشا ایت سواد اعظمن
لاابالی رسمدر اقلیم حسن اول کونه کیم
آفتابی ایلمز جذبه تنزل شبنمن
چوق تکاپو ایلدم پست وبلندین عالمك
بولمدم تسلیمدن غیری طریق اسلمن
لذت غم نسخهٔ صنعك تماشاسنده‌در
کمعرد در چکمین اوضاع دنیانك غمن
صحن فردادە دکلدر نشئه‌سز قالمق بعید
جویبار ممکناتك بیلینلر مقسمن

وله

اولور قاصر ورای پردهٔ صنعك شهودندن
نظربند اولمیانلر عالمك بود ونبودندن
اولورسه جنسنه اولور عطاسی کج نهادانك
سپهرك یوقدر ارباب وفایه حصه جودندن
تجارتخانهٔ دانا فریب دهرك ای نابی
گرکدر احتراز ایتمك زیانی دکلو سودندن

وله

پاشبده ایتسون آب رخن خاك ذلته
بالای صدر جاهه ترقی مراد ایدن
آسوده لك امیدین ایدر ظل عصردن
عصرك دوام دولته اعتماد ایدن
نابی تنزل ایلمز اسباب خواهشه
تسلیم ایله توکل ایله اتحاد ایدن

وله

ای نامه سن اول ماه لقادنمی گلورسین
ای هدهد امید سبادنمی گلورسین
آلودهٔ خوندز ینه دامان وگریبان
ای غمزهٔ خونخوار غزادنمی گلورسین
زاهد بزی تخویف ایله تشویشه دوشورمه
سن محکمهٔ روز جزادنمی گلورسین

وله

ذلت اربابی اولور باب الهیده عزیز
خلق جامعده ال اوزره گوتورور پاپوشن
عقلن آلدرمش ایکی ماهوشك بینده
عاشقك گورمدك آینه قدر مدهوشن

وله

زهراب ایسه ده نوش ایده لم ویردیکی جامی
تك دوشمیه لم پیر مغانك نظرندن
رو یندن اولور سینه سنك صفوتی ظاهر
معلوم اولور احوالی نهارك سحرندن

وله

برکره باکا گلمدك ای ساغر نشاط
بیلدم که سنده تابع دور زمانه سین
قصدم همان شکایت بخت سیاهدر
ی دود آه سن آره ده بر بهانه سین

فضولی
قرب آتشدن اولورا البته دامن چیده برك / بن دیمم اول کاهدن یزدن کریزان اولمسون

فوری
بومازسه آب رحمت اهل جرمك جرمنی یارب / یا اول بی حدو بی پایان اولان دریانی نیلرسین

لمعی
یاد ایدرسك ذقن یاری خیال ایت زلفن / چه حیرتده سکا رشتهٔ تدبیر اولسون

محبی سلطان سلیمان
پند کوش ایتمه دلا آمه الله عار انکن / قونه دیرلرسه دیسونلر طونه کوریار انکن
خوابده یاری کوروب فرصت ایله بوسه سن آل / اویانوب خشمه کاورسه قومه انکار انکن

سلطان محمد فاتح
بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله درفخرم / کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاهندن

مدحی
قدرینی افتاده نك آکلارمی جانان اولمیان / قیمتی بیلمز قولك دنیاده سلطان اولمیان
لذتی جان و یرمنك بیلمز سکا جان و یرمین / عید وصلك آکلاماز کویکده قربان اولمیان

منطقی
سایه سن درویش بی برك ونوادن دور ایدن / صاقلاسون آرایش تا بونه نخل قامتك
بزکه جیب خرقه یه چکدك سری شمدنکرو / باشنه چالسون فلك ظل همای دولتك

وله
عنانی چشم کریان آلدی دست اختیارمدن / صاولسون باکاسدراه اولانلر رهکذارمدن

منیف
دیمم سررشتهٔ مقصودی اهل جاهدن بولسون / کوکل اسبابه ایتمز التجا اللهدن بولسون

مهری خاتون
سنکه کلزار جنانك کل نورسته سی سین / نه روا اوله که هرخار وخسه یار اوله سین

نائلی
نایك که چیقر زمزمه سوراخلرندن / بلبللر اوتر صانکه کلك شاخلرندن

وله
باغلا نور زلفکه دللرنجه جادو سین سن / حرم کعبه یی دام ایلین آهوسین سن

نابی
نقطه یی ادراك ایدر حرف اوزره تحمیل ایتدیکن / کاتب صنعك بیلن اجمالی تفصیل ایتدیکن
تا کدن خمدن سبودن کاسه دن ساقئ بزم / صرف ایدر خاکده دلداره تحصیل ایتدیکن
آفتاب حسن دیرلرسه عجبمی بوسه فه / کوش ایدنلر داودن میزانه تحویل ایتدیکن
ضرب سکه ایله اولور زرنامدار اشتهار / مستعد عز ایدر استاد تذلیل ایتدیکن
برنوادن بردرخت بارور ایلر ظهور / خاك ایدر تکثیر دور چرخ تقلیل ایتدیکن
اولدیغن آکلار بو عالم برمعمای غریب / فهم ایدن استادنك ترکیب وتحلیل ایتدیکن
کندی طورنده مکس ادنی دکل طاوسدن / آکله حقك نایا قرآنده تمثیل ایتدیکن

وله
بنی شاد ایلدك سن دخی ناشاد اوله سین / شعلهٔ آه غریبان کبی برباد اوله سین
کنج هجرانه اولوب سنده بنم کبی اسیر / روزوشب دستزن دامن فریاد اوله سین
ویره نخل املك میوهٔ اشك حرمان / بر ستمکاره نیاز ایتمکه معتاد اوله سین
روزکار ایلسون افلاکه غبارك پیوند / کوره یم یازده اشکر بیداد اوله سین
تلخکام ستمك کورنه چکرمش بیله سین / سنده زهرابه چش کاسهٔ حساد اوله سین
ایلدك نابیٔ بیچاره یه چوق جوروستم / یوق امیدم که مکافاتدن آزاد اوله سین

درون سینه یه صد داغ حسرت اوادی سوزافکن	بنه ای جسم زار درد پرور دیده لر روشن	فائق قدیم
مهجور عدن مقصد اولور آدم دین	دنیاده کام آلور خر لایفهم دین	فائق بك مناسترلی
رسم ادبی مجلس میخانه دن اوکرن	آیین جمی ساقیٔ پیمانه دن اوکرن	وله
هرلاله طوتمش مینای کلکون	جولرله آقسون صهبای کلکون	فائق ممدوح بك
طاشلر یونارمش قان ایچره فرهاد	شیرین کیرمش خارای کلکون	
فائق مداد سرخ قلمدن	کورسون ملکلر طوبای کلکون	
برك و بارندن یزال چکدك بوفانی کلشنك	میوهٔ مقصود استر اولسون استر اولمسون	فصیح دده
بخت استر ایسه صبح قیامتده کوز آچسون	بز قطع نظر ایلمشز مطلبمزدن	وله
باد صبایه زلفی پیامن کتور دیدم	کلدی کتوردی باشمه سودا خبرلرین	فضلی
قانلر دوکیلور خنجر برانك اوجندن	باشلر کسیلور زلف پریشانك اوجندن	وله
الله آلور یوریسه اول کل رعنا اتکن	وهم ایدرکیم طوته برعاشق شیدا اتکن	فضولی
دادلر قیلمغه اول کافر الندن کیجه لر	چیقار آهم کوکه تا طوته مسیحا اتکن	
اویله عریان کرك آوارهٔ صحرای جنون	که تعلق دیکنی طوتمیه قطعا اتکن	
رند خاك اواسه دخی درد خم باده اواور	نه ایسه قو بیماز الندن می صهبا اتکن	
کللر آچلدی فضولی یاقه لر چاك ایدرك	کل طوتالم می ومحبوب ایله صحرا اتکن	
یاقه جانم نالهٔ بی اختیارمدن صاقن	دوکمه قانم آب چشم انکسارمدن صاقن	وله
عشق اودی یاقدی بنی یانده طورمه ای کوکل	برطوتشمش آتشم قرب وجوارمدن صاقن	
طورمه قبرم اوزره ای عشق ایچره بن تك اولمیان	طعنه طاشیدرسکاسنك مزارمدن صاقن	
یوجلدك قبرم ای بی درد لرسنك ملامتدن	که معلوم اوله درداهلینه قبرم اول علامتدن	وله
مزارم اوزره قویمك میل اکر کوینده جان ویرسم	قویك برسایه دوشسون قبرمه اول سرو قامتدن	
طریق صبرو تدبیر سلامت الذتن بیلم	بکا عشق وملامتیك کلور صبر وسلامتدن	
فضولی کج سلامت کوچه سندن صبر کویندن	فراغت اولمیان یرده سفر یکدر اقامتدن	
کرم قیل کسمه ساقی التفاتك بی نوالردن	الکدن کلدوکی خیری دریغ اتمه کدالردن	وله
صبا کوینده دلدارك ندر افتاده لر حالی	بزم یردن کلورسك برخبر ویر آشنالردن	
کرد رهن ای اشك یودك چشم ترمدن	ترك ادب ایتدك نوله دوشسك نظرمدن	وله
هر باده که سنسز ایچرم بزم بلاده	خوناب اولور البته آقار دیده لرمدن	
زمانه ایچره مجربدر انتقام زمان	همیشه بخشی یه بخشی و یرر یمانه یمان	وله

عزت ملا
بردرده اوغراماش نکهی درد جان ایکن — دوشمش بلایه کندی بلای جهان ایکن
برکافر ایلمش آنی زنار زلفه بند — ارباب عشقه دخل ایدیجی مسلمان ایکن

وله
بلبل آغلار کل جکرخون لاله پرداغ محن — ذوقنی بیلمم بودار محنتك کیمدر سورن

وله
(سلیمانلر دخی ایلر شکایت روزکارندن)

عزت
بلبل شیفته نك برکلنه کوز دیکنك — صحن کلزار امیدنده دیکنلر بتسون

عزتی
مغبر کوکل جهانده صفا الفت اولمسون — نك روزکاره ذره قدر منت اولمسون
هیچ اولمازز فریفته وعد قدومکه — بز خاکپایه یوز سوررز زحمت اولمسون
هرکز یاپلمسون دل ویران اهل درد — یارب اسکی شهره یکی عادت اولمسون

علی ادرنه لی
آچل آچل که جهان کلشنی بهار اولسون — صالن صالن که چمن سروی بی قرار اولسون

علوی
بیقانلر خاطر محزونمی عالمده شاد اولسون — بنمچون نامراد اولسون دیلر برمراد اولسون

وله
حیات افزای عالم روح بخش مرده غمکین — همان بن خسته نك جانی دکلسین جان عالمسین

عنقابك
کیجه یاران ایله که خنجرین آکدق کهابروسن — برازسویلشدك اول ماهك اوراسندن بوراسندن

عونی بك
برسوزایله آه ایله که افلاك طوتشسون — آب آتشه دونسون کره خاك طوتشسون
برمی ایچورك زاهده کیم تاب وتفندن — دستار شریفنده کی مسواك طوتشسون

وله
آخرت حقن حلال ایتسون بزه پیرمغان — صورمسونلر روز محشرده حساب باده دن
عونیا کلسکون دولت عرصه اقبالده — تیز تردر نشئه پادر رکاب باده دن

وله
برصفوت اکتسابنه سعی ایت که روح وش — جسم جهان ایچنده مکانك کورنمسون
دنیاده اویله محو وجود ایله کیم کوکل — محشرکوننده نام ونشانك کورنمسون

وله
کل سرقبرمده طور برلحظه ای سیمین بدن — نوردن برسرو دیکمشلر قیاس ایتسون کورن

وله
اویله برعرض جمال ایله که ای رشك ملك — سیر ایدن صورت دیدارکی الله دیسون

عهدی
قنده وارهم سایه سرو بلندم وار ایکن — کیمه قول اولهم سنك کبی افندم وار ایکن

غالب دده
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولمسون — نك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولمسون

وله
دور رخنده دورشرابه نه احتیاج — کل موسمی کلاب هم اولسون هم اولمسون

غمی
بن اومازدم که جهان ایچره بکایار اوله سین — یارلق ایشی تمام اولدی بکم وار اوله سین
بنی آزاده ایکن عشقه کرفتار ایتدك — کوره بن سنده بنم کبی کرفتار اوله سین
بد دعا ایتمزبن اما که خدادن دیلرن — برسنك کبی جفاکاره هوادار اوله سین

ضیابك

وصال یاره ایرمز سینه چاك حسرت اولمازسه | کوکل رسم طریق عشقی پیراهندن اوکرنسون
چکر ییلارجه حسرت وصلت یکروزهٔ یاره | هزار آیین صبری کابن کاشندن اوکرنسون

وله

بر کون کله جك بن کبی نالان اوله جقسین | ایتدکلرکه سنده پشیمان اوله جقسین
بو عشوه یورفتارکه وار سنده کوچکدن | بیلمم نه یمان آفت دوران اوله جقسین
چوق خاطرمی ییقدك ایا چرخ ستمکار | چوق کچمیه جك سنده خی ویران اوله جقسین
بر کون کله جك حیف ضیایه دیه جکسین | ایتدکلرکه سنده پشیمان اوله جقسین

وله

دشمنلرك چراغی دیمسم روشن اولمسون | حقدن بولور ایدن کوتولك بندن اولمسون
قرب وصال حضرت ایسه قصدك ای مسیح | پشمینهٔ دلکده غم سوزن اولمسون
عبرت آلوب حکایت فرهاد وقیسدن | مردم دین جهانده اسیر زن اولمسون
داود چرخ درد ایله موم ایلدی ضیا | عالمده کیمسه بنکبی آهن تن اولمسون

عارف سلیمان بك

رو یکی میدرمی رویك دلارا کوسترن | کاشنی کلدر کلی کلشن مطرا کوسترن

وله

اضطراب حال بادیٔ سکونت اولدیغی | طفل ایکن معلوم اولدی جنبش کهواره دن

عاطف

ای صور قیامت بنه غوغا ایسه مقصود | قالدرمه بزی خاکده آسوده یاتورکن

عبدالرحمن افندی
امام سلطانی

اودکاه مرتفع بنیاددر قصر تواضع کیم | ریاض جنته نظاره قابلدر زمیندن

عبدالله افندی وصا

بلندی سر اعلی حرف دشنامك وزودندن | هویدادر اوشوخك نکتهٔ نابودی بودندن
زره پوش رهادر سنك اعدا کارکر اولماز | تنی ارباب جودك حلقهٔ چشم حسودندن
ایدلدن دلده حیرت بی تمیز وصل وهجرانی | رهایاب نیازز اولمهك غیب وشهودندن
حصول کامك استقبالی محض آفت جاندر | اواور پروانه سوزان شعلهٔ شمعك صعودندن
بز اول سوداکر برچیده کالای دل عبدی | متاع خواهشك آسوده یز خسران وسودندن

وله

بوقلامق بزم اهلك سمت دل فرزانه سن | رسم نطع الفتك صاحبقدر اول خانه سن
همت طبعی همای اوج استغنا اولان | عقدهٔ خاطر بیلور بوداملکاهك دانه سن
انکسار اهل دل ایتمز قبول التیام | عذرایدوب ساقی کردون صونسه نه پیمانه سن
شعلهٔ طاقتکداز شمع حسنك نولدیغن | آکلاماز خاکستر ایجره کورمین پروانه سن
صبح محشرده اولور بیدار وصاف اولمهك | کفتکوی غمزه سینك کوش ایدن افسانه سن

وله

امید لطف وهمت عالمك نودولتانندن | نیاز سایه در سورك همان نخل روانندن
غبارین مودکل خود رسته طرف ابروانندن | اوشوخك زور حسنی توزقوپارمشدر کمانندن
لباس جثه نك یوقدر مداری بحث عرفانده | چراغی مجلسك روشنتر اولماز شمعدانندن
تکلف برطرف طوطیٔ خوش کفتاره راجحدر | سکادشنام تلخی اول مهك عبدی لسانندن

عزت ملا

باق درده که درد دلی تقریر ایده مزسین | تقریره مجال اولسه ده تعبیر ایده مزسین

سلطان سليم اول

بن يانام لا يقميدر قارشومده آياغين طوره — سمرونازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

سليم

بركره ده بارى دل دلبرده اثر قيل — اى آه جكر سوزسنك يانديم الكدن

سهيلى

محو اوله كيدة حرارت مهر عالمتابدن — تاب مهرك كتميه بو سينهٔ پرتابدن

شامى مصطفى بك

يعزمى تماشاى جمال الده صونارسين — اى عاشق محنت زده بولدقجه بونارسين

شاهى اوفجى زاده

مقبول اولور اكرچه كوزللرده حسن وآن — امانه آن كه باعث جور اوله هر زمان

شبرى

بن اومارديم كه بكايار وفادار اوله سين — نه بيلورديم كه سنى بوبله جفا كار اوله سين
بد دعا ايتمز بن اما كوره يم بنجلاين — برستمكارى سووب سنده هوادار اوله سين

صاحب پيرى زاده

خطادر انتخاب جاى بوسه روى دلبردن — كوكل صحن حريم كعبه ده محرابى نيلرسين

صنعى كليبولى

ختم ايلين اى خواجه بنم مصحف عشقى — والليل به دك اوقومش انجق آنى مجنون

ضيائى

بكار كوزك الوب الله تير وكمان كمين — در بند عشقى كيم كچر اى بى امان امين
آهمدن اضطرابده در هر كون آسمان — زردر ياشمدن اى يوزى مه هر زمان زمين
يراشدى قالدى دالده غم عشقك اوله لى — آنده خيالك اى شه عالى مكان مكين
كلمز قاچار اوكوكب فرخنده يانمه — اولماز كدايه خسرو صاحب قران قرين

ضيابك

تيرمژكانك كوكلده يادكارمدر بتون — سوديكم ابتدكارك خاطر كذارمدر بتون
عاشق هر شوخ مى مشرب قلندر طالعم — چكديكم پيمانه لر مجلسده يارمدر بتون
لايقم هرجوره كيم قوبدى المده دامنك — چكديكم محصول دست اختيارمدر بتون
عالمم تحقيقده ميخانهٔ فيضم ضيا — عارفان بزمنده رند لايخوارمدر بتون

وله

آصفك مقداريني بيلمز سليمان اولميان — بيلمز انسان قدريني عالمده انسان اولميان
زلفنه دل ويرمين بيلمز كوكل احوالنى — آكلا ماز حال پريشانى پريشان اولميان
كيمكه قورقماز حقدن آندن قورقار ارباب عقول — هرنه استرسه ياپار حقدن هراسان اولميان
اعتراض ايلرسه برنادان ضيا خاموش اولور — قدر كفتار بن بيلور بيلمز سخندان اولميان

وله

كر بزا ندر حضور وخواب جسم ناتوانمدن — اوصاندردى بنى تلخئ هجرك طاتلى جانمدن
اكر بن كاشن اولسيدم بو بخت واژكونمله — بتردى هر كيه معكوس هيئت خاكدانمدن
لكن اهل دلى آشفته كام عشق ابدر خاكم — كلور بوى محبت ريزه ريزه استخوانمدن
سبب اسرار عشقى فاشه فرياد وفغاندر هب — ضيا فرياد آهمدن فغان كندى فغانمدن

وله

فنون فتنه يى زلفك خط پرفندن اوكرنسون — كشى بردرسى اوكرنسونده تك دشمندن اوكرنسون
يانار بيك داغ وار سينه مده حاجت يوق بيابانه — فنون عشق مجنون شمدى كلسون بندن اوكرنسون

بلبل دلشده نك بركانه كوز ديكمك — صحن كلزار اميدنده ديكنلر بتسون — راشد مورخ

ايدر صوت جرس راه خطرده دعوت رهزن — هله دنياده بو قدر آدمه شهرت قدر دشمن — وله

مست جام وصلتك هجر ايله مخمور اولسون — كورديكندن كيسه لر عالمده مهجور اولسون — راغب پاشا

بنى سيراب حيات ايلدى برنكته ايله — آب حيوان لب جانبخشكه قربان اولسون — رامى پاشا
قسا ئلمم نشتر آزار طبيب دهره — تك همان درد دل زارمه درمان اولسون

بزه له ايلد بكك وضع ناسزا بركون — سكا وسيلهٔ شرم وحجاب اولور كوره سين — وله

سرشار غم فهم مآل ايلديكمدن — خوندر جكرم كسب كمال ايلديكمدن — وله

دخى خاك ايكن بندا اولدم اول زلف پريشانه — سكا اى بيوفا سرمايهٔ جمعيت اولدم بن — نسيم
قناعت ايلزكن نظرهٔ ديداريكه اول — دكل مكتوبه شمدى برسلامه حسرت اولدم بن

كوزلم سروقامت اولمشسين — الله الله نه آفت اولمشسين — روانى
لبلرك كوثر وبوزك جنت — حق بودر كيم قيامت اولمشسين

قوبوب رخسار پاكن بوسه استرسين دهاندن — سن اى طفل دل بيچاره يوقمى وارى بيلزسين — روحى

آغه حالك پاره چشم خونفشانك طويمسون — سرعشقى شويله تقرير ايت زبانك طويمسون — رياضى
رازعشقى شويله پنهان ايت درون سينه ده — دل خبردار اولمسون روح روانك طويمسون

غنچه يه اول فلك جمعيت خاطر ويرر — كورمك ايچون روزكار ايله پريشان اولديغن — وله

(ييقلدى خاطرم شمدن كرو عالم خراب اولسون) — وله

بواومه جان ويرنه وصلم دريغ ايتمم ديمش — كر بو عهدنده وفا ايلرسه جانان اشته بن — زكريا افندى شيخ الاسلام
ايتمدى هركز دل سنكين شيرينه اثر — طاشى باشه باشى طاشه اوردى كرچه كوهكن

اولماز قرين شوق غموم اعتياد اولان — بيلمز صفاى بال ندر نامراد اولان — سالم بك

چرخ لئيم صاحب عرفانى بيلسون — نادان اولان حريف سخندانى بيلسون — سامى

الحذر اولمه اسير نام مانند نكين — روسياه ايلرسنى ايام مانند نكين — سرى
نا بجو يابك ايدر حكاك چرخ بدكهر — جسمنى پرشرحهٔ آلام مانند نكين

غم فراقك ايله جيب صبرى چاك ايدرين — بو درده بن طويه مم كندمى هلاك ايدرين — خواجه سعد الدين شيخ الاسلام
رقيب ديركه صاقن پاره عرضحال ايتمه — سن التفات ايديجك غيريدن نه باك ايدرين

تيغكله جان ديلر كيم تن پاره پاره اولسون — هرپاره اول عذاره جاى نظاره اولسون — سلمان

غم بيز اغياردن خاطرنشان ايدن سنى — زخم خارى عيننه آلماز افندى كل ديكن — سليقى

سلطان حسین بیقرا

عشق ارا هیچ کیم منین دیك زار وشیدا بولماسون
بولسا همده مین کبی مهجور ورسوا بولماسون
هیچ کیشی عشق ایجرا مین دیك بولماسون کونکلی شکست
اهل حسن ایجرا سینك دیك کونکلی خارا بولماسون
جور وبیدا دینی مهلك ایستاریم جانیغه کیم
هیچ کیمکا عشق اول آی نینك تمنا بولماسون

حلمی موره‌لی

عرض ایتدی کرچه عارض اول مه نقابدن
کون یوزینه باقلمدی اما حجابدن

خدابی

هر دلبر ایچون سینه ده بر یاره می اولسون
نتسون دل محنت‌زده بك پاره می اولسون

خلدی

قیل تو به سینا نکه کوزلر قپانمه دن
وقتیله کور حسابکی دفتر قپانمه دن

خسرو

یشیللر کیدو کبجه طوطیٔ کویایه بکزرسین
سیه پوش اولدو غکجه کعبهٔ علیایه بکزرسین
قچن کیم نازایله آق ساده کیسك ای سمن سیما
صدفده حاصل اولمش کوهر یکتایه بکزرسین
کیوب اکنوکه مائی جامه لر سیر چمن قیلسك
یم خضرا ده خضره کوکده کی عیسایه بکزرسین
لباس سرخ ایله جانا یشیل فراجه کیدکجه
طراوت کلشنده غنچهٔ رعنایه بکزرسین
اوکلر خساری وصف ایتدك عجب رنکین ادالرله
سوز کده خسروا سن بلبل شیدایه بکزرسین

خیالی

ای صنم بر بردیم یورسه‌ه کافرلکلرك
روز محشرده کوررسم حضرت عیسا یوزین
هفته لرله کولمیوب ییللرله آغلا رسم نوله
آی اولور کوسترمز اول مهر جهان آرا یوزین

وله

یار ایله هم صحبت اول جسمکده جانك طویمسون
حالت عشقی حکایت قیل زبانك طویمسون

وله

ایدلدن اوقلر کدن دمبدم سوراخلر پیدا
صدای نی کاور آه ایلسم هر استخوانمدن

وله

کوی یارك برغبارین قوندررسك چهره مه
ای صبا یوکلت بکا روی زمینك منتن

دری

بوی آلمدی بو باغده بریاسمن دیکن
قدینی کورمك اولمدی هیچ نارون دیکن
کیم کل دیکرسه دهرده خار اولدی قسمتی
کالرطا قندی کلشن دهره دیکن دیکن

راسخ عتیق

بندن اوشوخه عرض خلوص ات جهان جهار
چکدکلر یمی سویله صبا هب یکان یکان

وله

ای شوخ عجب که درد نهانی بیلورمیسین
عشقك نه‌حاله قویدی بوجانی بیلورمیسین
اغیاره لطف باکا ستم اولدر بنی
اتمه افندم اتمه امانی بیلورمیسین
لطفك دریغ اتمز ایدك برزمان ایدی
قر بانك اولدیغم اوزمانی بیلورمیسین
ارباب عشقه طعنی قوزاهد صاقن صاقن
اول آفتی اوشوخ جهانی بیلورمیسین
راسخ شکایت اتمه کرم بیل جفاسنی
کیمدر اوشاه مملکت آنی بیلورمیسین

برنو پاشا	اول غنچهٔ سرمست صباح اولدی اویانسون	آیینه‌ده‌مل كل یوزینی كورسون اوتانسون
بلیغی	اولقدر پرپاره در سینه‌م كورنمز یاره دن	یارادن خلق ایلمش بكزر وجودم پاره دن
بقایی اصتانبوللی	طورمیوب كچمكده در ساعت بساعت دهر دون	رعد ایله آگاه ایتمكده بو طاس سرنكون
بقایی ازنیقلی	عاشقان كوی یاره جمع اولسون	حاجی حاجی بی كعبه ده بولسون
بنایی	سرمه چكسون اوزینی نركس مستانكدن	شانه كسسون النی زلف پریشانكدر
بهایی	طاغتدك خواب نازیاری ای فریاد نیلرسین	ایدوب فتنه ایله دنیایی خراب آباد نیلرسین
	ایدرسین كرچه هردرده طبیبم بردوا اما	جنون اهل عشق اولنجه مادرزاد نیلرسین
	دل مجروحه رحم ایله قالسون دام زلفكده	شكسته بال اولان مرغی ایدوب آزاد نیلرسین
	واروب كیسوی وزلف یاری بیری بیرینه قاتدك	بنه برفتنه تحریك ایلدك ای باد نیلرسین
	كوزل تصویر ایدرسین خط وخال دلبری اما	فسون وعشوه‌یه كلدكده‌ای بهزاد نیلرسین
وله	هم یققارسین برق شمشیر ستمله عالمی	هم بنه دیرسین سركویمده فریاد اولمسون
بیداری	كوزكوز اولدی جسم زارم ناوك دلداردن	جمله چشم اولدم اما طویمدم دیداردن
ثابت	سكا هر مجلسكده سویلرزسن ملزم اولمازسین	دكل كرسی‌یه واعظ عرشه چیقسك آدم اولمازسین
جازم	بزی رقیبه ایدرسین فدا كورنمزسین	وفامیسین نه‌سین ای بی وفا كورنمزسین
جودت پاشا	لبی جان تازه‌لر بیمار چشمی جان آلور صورت	اوشوخه دل ویرن دلخسته هر آن آغلاسون كولسون
جوری	راضیم دوران بنی برلحظه خندان ایتمسون	تك غبار غصهٔ دهر ایله حیران ایتمسون
	یاقسون كچدم مرادم شمعنی هركز فلك	تك شب تاریك غمده زار وكریان ایتمسون
	آچسون دل غنچه‌سن باغ جهانده روزكار	خاطرم تك برك كل كبی پریشان ایتمسون
	هرنه محنت چكدررسه راضیم جوری بكا	تك همان منتكش احسان نادان ایتمسون
وله	دلدن آرام آلیجی دلبر زیباسین سن	بنه آرام دل عاشق شیداسین سن
	زاهد ورندی فودك عشقك ایله برشكله	بوالعجب شوخ دلارا بت رعناسین سن
	كتورزر نطقه تبسمله بت دیری لبك	طرفه عیسی نفس وشوخ دلاراسین سن
	سیر ایدن حسنكی برلحظه ویرر غمزه‌كه جان	كیمسه دیداریكه طویمزنه تماشاسین سن
حالتی	یاری كورنجه قالدی كوكل عرض حالدن	ال دكمدی شكایته شكر وصالدن
حامی	ویرمك استرسك جهانده نام مانند نكین	مركزكده كوستر استحكام مانند نكین
	كاوش حكاكه صبر ایتمك كركدر ایلین	سیم وزر تحصیلنه اقدام مانند نكین
	كه چیقر نقشك بیاضه كه اولور روی سیاه	ایتمه رازك هركسه اعلام مانند نكین

محتشم

ای زادهٔ زیاد نکرد است هیچ که | نمرود این عمل که توشداد کردهٔ
بهر خسی که بار درخت شفا وتست | درباغ دین چه باکل وشمشاد کردهٔ
حلقی که سوده لعل لب خودنبی بران | آزرده اش ز خنجر فولاد کردهٔ
باد شمنان دین نتوان کرد آنچه تو | بامصطفی وحیدر و اولاد کردهٔ

ترسم ترا دمیکه بمحشر در آو رند
از آتش تو دود زمحشر بر آو رند

خاموش محتشم که دل سنك آب شد | بنیاد صبر وخانهٔ طاقت خراب شد
خاموش محتشم کهازین حرف خونچکان | مرغ هواوماهی دریا کباب شد
خاموش محتشم کهازین حرف سوزناك | اشك دو چشم مستمعان در ناب شد
خاموش محتشم که ازین شعر گریه خیز | روی زمین زاشك جگر خون خضاب شد
خاموش محتشم که زشور تو آفتاب | از گرد راه ما تمیان ماهتاب شد
خاموش محتشم کهفلك بسکه خون گریست | دریا هزار مرتبه کاگون حباب شد
خاموش محتشم که ز گرد غم حسین | جبریل را زروی پیمبر حجاب شد

تاچرخ سفله بود خطائی چنین نکرد
باهیچ آفریده جفائی چنین نکرد

ساقی نامه

نفعی ارضرومی

ساقی بده آن جام که خورشید بهاراست | آن باده که مهتاب فروز شب تاراست
آن شعله که تاب نکه افروز فروغش | آب رخ گلهای گلستان عذاراست
آن آتش رخشنده که چون صبح تجلی | ازشعلهٔ اومهر یکی مرده شراراست
آن مهرجهانتاب که درعالم عشرت | هرگاه که ازمشرق جم شعشعه باراست
از پرتو او با همه تنگی دل تاریك | چون عرصهٔ پهنای فلك آینه زاراست
درده قدحی زان می ویکبوسه زاب هم | زیراغرض زصحبت می بوس وکناراست
رندان جهانیم که بی باده ودلبر | کارار چنان درنظرما خس وخاراست

ما عاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی بده آن شعلهٔ رنگین وروانرا | تاآب دهم لاله ستان دل وجانرا
آن شعله که گر برفلك افتدتف وتابش | آتش فکند خارره کاهکشانرا
آن باده که از پرتوانوارجلی | هم پنجهٔ خورشید کند برك زرانرا
آن مایهٔ پیرایهٔ عالم که زفیضش | خاصیت نوروز دهد طبع خزانرا
سرمایهٔ مردی که گر اندیشه کند یاد | برمعدن الماس زند تیغ زبانرا
یادش گذرد گر زدل غمزهٔ خوبان | برهم شکنند کارکه کون ومکانرا

محتشم

باآنکه سرزد این عمل از امت نبی | روح الامین زروی نبی گشت شرمسار

وانکه ز کوفه خیل حرم رو بشام کرد

نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد

بر حربگاه چون ره آن کاروان فتاد | شور نشور در همه کون ومکان فتاد

هم بانك نوحه غلغله درشش جهت فکند | هم گریه بر ملائك هفت آسمان فتاد

هرجاکه بود آهوئی ازدشت پاکشید | هرجا که بود طایری از آشیان فتاد

شد وحشتی که شور قیامت بگرد رفت | چون چشم اهل بیت بران کشتکان فتاد

هر چند برتن شهدا چشم کار کرد | بر زخمهای کاری تیغ وسنان فتاد

ناگاه چشم دختر زهرا دران میان | بر پیکر شریف امام زمان فتاد

بی اختیار نعرهٔ هذا حسین ازاو | سرزد چنانکه آتش ازو درجهان فتاد

پس باز بان پرگله آن بضعة البتول

رو درمدینه کرد که یاایها الرسول

این کشتهٔ فتاده بهامون حسین تست | وین صید دست وپازده درخون حسین تست

این نخل تر کز آتش جانسوز تشنگی | دوراززمین رسانده بگردون حسین تست

این ماهی فتاده بدریای خون که هست | زخم ازستاره برتنش افزون حسین تست

این غرقهٔ محیط شهادت که روی دشت | ازموج خون اوشده گلگون حسین تست

این خشك لب فتاده وممنوع از فرات | کزخون اوزمین شده جیحون حسین تست

این شاه کم سپاه که باخیل اشك وآه | خرگاه ازین جهان زده بیرون حسین تست

این قالب طپان که چنین مانده برزمین | شاه شهید ناشده مدفون حسین تست

پس روی در بقیع بزهرا خطاب کرد

مرغ هوا وماهی دریا کباب کرد

کای مونس شکسته دلان حال مابین | مارا غریب وبیکس وبی آشنا ببین

اولاد خویشرا که شفیعان محشرند | درورطهٔ عقوبت اهل جفا ببین

درخلد برحجاب دوکون آستین فشان | کاندر جهان مصیبت مارا بیا ببین

نی نی درآ چوابر خروشان بکربلا | طغیان سیل فتنه وموج بلا ببین

تنهای کشتگان همه درخاك وخون نگر | سرهای سروران همه برنیزها ببین

آن سرکه بود بر سردوش نبی مدام | یك نیزه اش زدوش مخالف جدا ببین

آن تن که بود پرورشش درکنارتو | غلطان بخاك معركهٔ کربلا ببین

یابضعة الرسول ز ابن زیاد داد

کوخاك اهل بیت رسالت بباد داد

ای چرخ غافلی که چه بیداد کردهٔ | وز کین چها درین ستم آباد کردهٔ

کام یزید دادهٔ ازکشتن حسین | بنگرکرا بقتل که دلشاد کردهٔ

درطعنت این بس است که باعترت رسول | بیداد کرده خصم وتوامداد کردهٔ

محتشم

برخوان غم چو عالمیانرا صلا زدند | اول صلا بسلسلهٔ انبیا زدند
نوبت باولیا چو رسید آسمان طپید | زان ضربتی که برسر شیر خدا زدند
بس آتشی زا خگر الماس ریزها | افروختند و بر حسن مجتبا زدند
پس آن سرادقیکه ملك محرمش نبود | کندند ازمدینه ودر کربلا زدند
وز تیشهٔ ستیزه دران دشت کوفیان | بس نخلها زگلشن آل عبا زدند
پس ضربتی کزان جگر مصطفی درید | برحلق تشنهٔ خلف مرتضا زدند
اهل حرم دریده گریبان کشاده موی | فریاد بردر حرم کبریا زدند

روح الامین نهاده بزانو سر حجاب
تاریك شد زدیدن اوچشم آفتاب

چون خون حلق تشنهٔ او برزمین رسید | جوش اززمین بذروهٔ عرش برین رسید
نزدیك شد که خانهٔ ایمان شود خراب | ازبس شکستها که بارکان دین رسید
نخل بلند او چه خسان برزمین زدند | طوفان برآسمان زغبار زمین رسید
باد آن غبار را بمزار نبی رساند | گرد از مدینه برفلك هفتمین رسید
یکباره جامه در خم گردون به نیل زد | چون این خبر بعیسیٔ گردون نشین رسید
پرشد فلك زغلغله چون نوبت خروش | ازانبیا بحضرت روح الامین رسید
کرد این خیال وهم غلط کارکین غبار | تادامن جلال جهان آفرین رسید

هست ازملال گرچه بری ذات ذوالجلال
اودر دلست وهیچ دلی نیست بیملال

ترسم جزای قاتل اوچون رقم زنند | یکباره برجریدهٔ رحمت قلم زنند
ترسم کزین گناه شفیعان روز حشر | دارند شرم کزگنه خلق دم زنند
دست عتاب حق بدر آید زآستین | چون اهلبیت دست براهل ستم زنند
آه ازدمیکه با کفن خونچکان زخاك | آل علی چوشعلهٔ آتش علم زنند
فریاد ازان زمانکه جوانان اهل بیت | گلگون کفن بعرصهٔ محشر قدم زنند
جمعی که زد بهم صفشان شور کربلا | درحشرصف زنان صف محشر بهم زنند
از صاحب حرم چه توقع کنند باز | آن ناکسان که تیغ بصید حرم زنند

پس برسنان کنند سری را که جبرئیل
شوید غبار گیسویش ازآب سلسبیل

روزی که شد به نیزه سرآن بزرگوار | خورشید سر برهنه برآمد زکوهسار
موجی به جنبش آمد وبرخاست کوه کوه | ابری ببارش آمد وبگریست زار زار
گفتی تمام زلزله شد خاك مطمئن | گفتی فتاده ازحرکت چرخ بیقرار
عرش آنچنان بلرزه درآمد که چرخ پیر | افتاد درگمانکه قیامت شد آشکار
آن خیمهٔ که گیسوی حورش طناب بود | شد سرنگون زباد مخالف حباب وار
جمعی که پاس محملشان داشت جبرئیل | گشتند بی عماری ومحمل شتر سوار

ضیی اصفهانی

پیش از این غم نمی تواند خورد　　رفت و وصف بدست کرگ سپرد
انچه کردی اگر هنوز کم است
هرچه خواهی بکن مراچه غم است

مرثیه

محتشم کاشانی

بازاین چه شورشست که در خلق عالم است　　بازاین چه نوحه وچه عزاوچه ماتم است
بازاین چه رستخیز عظیمست کز زمین　　بی نفخ صور خاسته تاعرش اعظمست
این صبح تیره باز دمید از کجا کزو　　کارجهان وخلق جهان جمله درهم است
کویا طلوع میکنند از مغرب آفتاب　　کاشوب درتمامی ذرات عالم است
کر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست　　این رستخیز عام که نامش محرم است
در بارگاه قدس که جای ملال نیست　　سرهای قدسیان همه برزانوی غم است
جن و ملك بر آدمیان نوحه میکنند　　کویا عزای اشرف اولاد آدم است
خورشید آسمان وزمین نور مشرقین
پرورده کنار رسول خدا حسین
کشتی شکست خورده طوفان کربلا　　درخاك وخون فتاده بمیدان کربلا
کر چشم روزکار بروفاش میکریست　　خون میکذشت از سر ایوان کربلا
نکرفت دست دهر کلابی بغیر اشك　　زان کل که شد شکفته به بستان کربلا
ازآب هم مضایقه کردند کوفیان　　خوش داشتند حرمت مهمان کربلا
بودند دیو و دد همه سیراب ومی مکید　　خاتم زقحط آب سلیمان کربلا
زان تشنکان هنوز بعیوق میرسد　　فریاد العطش ز بیابان کربلا
آه ازدمیکه لشکر اعدا نکرده شرم　　کردند رو بخیمهٔ سلطان کربلا
اندم فلك بر آتش غیرت سپند شد
کز خوف خصم درحرم افغان بلند شد
کاش آنزمان سرادق کردون نکون شدی　　وین خرکه بلند ستون بی ستون شدی
کاش آنزمان برامدی ازکوه تابکوه　　سیل سیاه روی زمین قیر کون شدی
کاش آنزمان زآه جکر سوز اهل بیت　　یکشعله برق خرمن کردون دون شدی
کاش آنزمان که این حرکت کرد آسمان　　سیماب واررووی زمین بی سکون شدی
کاش آنزمان که پیکر اوشد درون خاك　　جان جهانیان همه ازتن برون شدی
کاش آنزمان که کشتی آل نبی شکست　　عالم تمام غرقهٔ دریای خون شدی
این انتقام اکر نفتادی بروز حشر　　بااین عمل معاملهٔ دهر چون شدی
آل نبی چو دست تظلم بر آورند
ارکان عرش را بتزلزل دراورند

می کشیدی ومست افتادی خویشتن رابدست اودادی
باتوآن بی ادب چها که نکرد
هرچه میخواست ازکجا که نکرد
باچنین کامجوی مطلب دوست رفتن ومی کشیدنت نه نکوست
ورنه چون باده رفت دررگ وپوست بیقین انچنانکه عادت اوست
داروی بیهشی بکار کند
من نکویم دکرچه کار کند
توکه میخواره وباده پرست چه روی چون پیاله دست بدست
نقل می در اوتاغ ماهم هست میتوان خفت پیش ماهم مست
غیرت عشق رفت جامم ده
رخ زمی برفروز وکامم ده
آنچه می کفتمت نه پذ رفتی چون کل ازناب باده بشکفتی
باخس وخار درچمن خفتی ننک وناموس را دعا کفتی
همه جا این زمان فسانهٔ تست
کوشها جمله بر ترانهٔ تست
در فضای چمن بنالهٔ نی باحریفان سفله نوشی می
غافلی ازخود اینچنین تا کی واقف خویش باش کفتم هی
کینک پوشکان میدانی
درکمین تواند می دانی
باکسی باده دراباغ مکن سرو وسیر چار باغ مکن
ورروی زیر پل سراغ مکن جگر ما چولاله داغ مکن
باکس انجا سرومکوسهل است
رفتن چون توئی دران جهل است
زیر پل منزل خطرناك است مسکن لوطیان بی باك است
غنچه کانجارودچوکل چاك است دکر انجا حسابها پاك است
مکن انجا باستراحت میل
مفکن بارخانه دررە سیل
همرهی باشان ساده مکن ور کنی میل جام وباده مکن
درداد وستد کشاده مکن ازتوعیب است این اراده مکن
توکجا دلبران شهر کجا
نه که راضی شوی باین سودا
کرضیا خاطرترا آزرد این درشتی ونرمی ازحد برد

صباحی

هر که دلش بحسرت آل نبی نسوخت مرغ دلش بر آتش حسرت کباب باد

در موقف حساب صباحی چو پانهد

جایش بسایهٔ علم بو تراب باد

ضیای اصفهانی

ای بت هرزه گرد و هرجائی وی برآورده سر برسوائی

هرزه گردی و باده پیمائی عاقبت میکشد برسوائی

بسکه گفتم زبان من فرسود

چکنم پند من ندارد سود

گرچه در پاکی تو نیست شکی این نمی داند از هزار یکی

شب اگر با مسیح در فلکی مورد تهمتی اگر ملکی

لب بد گو نمی توان بستن

از بد او نمی توان رستن

گی گمان داشتم که آخر کار ننگ و ناموس را نهی یکبار

همه جا در شوی و باده گسار ساده روئی ترا بباده چه کار

یار هر کس مشو زبی مغزی

کج منه پا و گرنه میلغزی

من بیچاره مردم از وسواس که تو خودرا چرا نداری پاس

حسن خودرا زکس مگیر قیاس گفتمت قدر خویشتن بشناس

که اگر با فرشته مقرونی

صرفه او می برد تو مغبونی

آنکه پیشت نشسته شام وسحر که منم پاک بازو پاک نظر

نکنی عشق پاک او باور که هوس پیشه است وافسونگر

این همه سعی نیست بیغرضی

هست البته دردلش مرضی

آنکه گوید که در تو مفتونم در تماشای صنع بیچونم

من درین شیوه ازوی افزونم اگر این راست است ملعونم

درخواهش بروی او واکن

قدرت ایزدی تماشا کن

این هوس پیشگان کام طلب همه دوشاب دل تو شکرلب

با گروهی چنین به بزم طرب میکشی جام باده شب همه شب

همه آلوده اند و دامن چاک

چون توان کرد حفظ دامن پاک

شب که در بزم غیر استادی همه کس را برون فرستادی

صباحی

کای بانوی بهشت بیا حال ما ببین   مارا بصد هزار بلا مبتلا ببین
ور انتظار وعدهٔ محشر چه مانده دیر   بگذر بما وشور قیامت بیا ببین
بنگر بحال زار جوانان هاشمی   هردانشان شهید و زنان درعزا ببین
آن کلبنی که ازدم روح الامین شکفت   خشک ازسموم بادیهٔ کربلا ببین
وان سینهٔ که مخزن علم رسول بود   ازشست کین نشانه به تیرجفا ببین
وان کردنی که داشت حمائل زدست تو   چون بسماش بریده به تیغ جفا ببین
بااین جفا نیند پشیمان وفابکر   بااین خطا زنند دم ازدین چها ببین

لختی چوداد شرح غم دل بما درش
آورد رو به پیکر پاک برادرش

کای جان پاک بتومرا جان بتن دریغ   ازتیغ ظلم کشته تو وزنده من دریغ
عریان چراست این تن بی سرمگر نبود   برکشتگان آل پیمبر کفن دریغ
شیرخدا بخواب خوش وکرده کرک چرخ   رنگین بخون یوسف من پیرهن دریغ
خشک ازسموم حادثه کلزار اهل بیت   خرم زسبزه دامن ربع ودمن دریغ
آل نبی غریب وبدست ستم اسیر   آل زیاد کامروا در وطن دریغ
کرد آفتاب یثرب وبطحا غروب وتافت   شعری زشام باز وسهیل ازیمن دریغ
غلطان زتیغ ظلم سلیمان بخاک وخون   وزخون اوحنا بکف اهرمن دریغ

کفتم زصد یکی بتو حال دل خراب
تاحشر ماند دردل من حسرت جواب

ترسم دمی که پرسش این ماجرا شود   دامان رحمت ازکف مردم رها شود
ترسم که درشفاعت امت بروز حشر   خاموش ازین کناه لب انبیا شود
ترسم کزین جفا نتواند جفا کشی   در معرض شکایت اهل جفا شود
آه ازدمی که سرور لب تشنکان حسین   سرکرم شکوه باسر ازتن جدا شود
فریاد آزان زمان که زبیداد کوفیان   هنکام داد خواهی خیرالنسا شود
باشد کرا زدامن محشر امید عفو   چون داد خواه شافع روز جزا شود
مشکل که ترشود لبی از بحر مغفرت   کرنه شفیع تشنه لب کربلا شود

کی باشد این که کرم شود کیرودار حشر
تاداد اهل بیت دهد کردکار حشر

یارب بنای عالم ازین پس خراب باد   افلاک رادرنگ وزمین راشتاب باد
تاروز داد خواهی آل نبی شود   ازپیش چشم مرتفع این نه حجاب باد
آلوده شد جهان همه ازلوث این کناه   دامان خاک شسته زطوفان آب باد
برکام اهل بیت نکشتند یک زمان   درمهد چرخ چشم کواکب بخواب باد
لب تشنه شد شهید جکر کوشهٔ رسول   هرجا که چشمه ایست بعالم سراب باد
ازنوک نیزه تافت سر آفتاب دین   درپردهٔ کسوف نهان آفتاب باد

صباحی

در طشت مجتبی جگر پاره پاره ریخت / پهلوی حمزه چاك ز مضراب كین گرفت
هم پای پیل خاك حرم را بباد داد / هم اهرمن ز دست سلیمان نگین گرفت
از خاك خون ناحق یحیی گرفت جوش / عیسی ز دار راه سپهر برین گرفت
كشتند انبیا همه گریان و بوالبشر / بر چشم تر ز شرم نبی آستین گرفت
كردند پس به نیزه سری را كه آفتاب
پوشید در سحاب رخ زرد از حجاب

شد بر سر سنان چو سر شاه تاجدار / افكند آسمان بزمین تاج زرنگار
افلاك را ز سیلی غم شد كبود روی / آفاق را ز اشك شفق سرخ شد كنار
از خیمه‌ها ز آتش بیداد خصم رفت / چون از درون خیمهٔ كیوان بفلك شرار
عریان تن حسین و بتاراج داد چرخ / پیراهنی كه فاطمه اش رشته بود و تار
نگرفته غیر بند گران دست او كسی / آن ناتوان كز آن عبا مانده یادگار
رخها بخون خضاب عروسان اهل بیت / كشتند بی جهاز بجمازها سوار
آن یك شكسته خار اسیریش بر جگر / وین یك نشسته گرد یتیمیش بر عذار
كردند ره بكوفه پس آنكه ز خیمه گاه
وین خیمهٔ كبود شد از آه شان سیاه

چون راه شان بمعركهٔ كربلا فتاد / گردون بفكر شورش روز جزا فتاد
اعضای چرخ منتظم از یكدگر گسیخت / اجزای خاك متصل از هم جدا فتاد
تابان به نیزه رفت سر سروران دین / جمازهای پرده كیان از قفا فتاد
از تند باد حادثه دیدند هر طرف / سروی ز پا در آمد و نخلی ز پا فتاد
مانده بهر طرف نگران چشم حسرتی / در جستجوی كشتهٔ خود تا كجا فتاد
تا كه نگاه پردگی حجلهٔ بتول / بر پارهٔ تن علی مرتضی فتاد
بیخود كشید نالهٔ هذا اخی چنان / كز ناله اش بگنبد گردون صدا فتاد
پس كرد رو به یثرب و از دل كشید آه
نالان بگریه گفت ببین یا محمد اه

این رفته سر به نیزهٔ اعدا حسین تست / وین مانده بر زمین تن تنها حسین تست
آن آهوی حرم كه تن پاره پاره اش / در خون كشیده دامن صحرا حسین تست
این مهر منكسف كه غبار مصیبتش / تاریك كرده چشم مسیحا حسین تست
آن ماه منخسف كه بر او ز اشك اهل بیت / گوئی گسسته عقد ثریا حسین تست
این پر گشاده مرغ همایون بسوی خلد / كش پر ز تیر بسته ز اعضا حسین تست
این سر بریده از ستم زال روزگار / كز یاد برده ماتم یحیی حسین تست
این لاله گون عمامه كه در خلد بهر او / معجر كبود ساخته زهرا حسین تست
اندك چو كرد دل تهی از شكوه با رسول
گیسو گشاده دید سوی مرقد بتول

احمد پاشا	کمی ککبی دکزده سرکش دان	کزرم باد باندن آیرلدم
	نوله مجمر کبی یانارسه ایچم	بزم شاه جهاندن آیرلدم
	بنده احمد ککبی غریبم کیم	خانه دن خانماندن آیرلدم
وله	چین زلفك مشکه بکزتدم خطاسن بیلمدم	کی پریشان سویلدم بو یوزقراسن بیلمدم
	قد قیامت غمزه آفت زلف فتنه خط بلا	آه کیم بن حسنك بونجه بلاسن بیلمدم
وله	ای کمان ابروسنه پیوسته قربان اولدیغم	زلف شوریده‌ك غمندن پریشان اولدیغم
اسرارده	کورن صانور که صفادن سماع راه ایدرم	دونر دونر باقارم کوی یاره آه ایدرم
اشرف پاشا	عجبکیم مستلکله حلقهٔ عشرتده ساقی یی	کنار حوضده قونمش کاسهٔ باورطن ایتدم
آگاه	نارسا کوردم قماش دهری تا اولدکلو کیم	جامه سنده آستین بولدمسه دامن بولمدم
امری	صوفی مجاز اکلادی یاره محبتم	عالمده کیمسه بیلدی ککبتدی حقیقتم
باقی	دانهٔ خالنه باقی جنت رخسارنده	نیجه صبر ایلسون اللهی سورسك آدم
پرتو پاشا	غرض اخلاص ایکن ختم سوردن	ریا تغلیط ایدوب تبت ده قالدم
بلیغ	تن بیماری غم اویله ضعیف ایلدی کیم	کندمی کورمك ایچون کوزلکه محتاج اولدم
وله	چشم دلبلی حسرت ایله پرنم ایلدم	ایل عید اکبرایلدی بن ماتم ایلدم
جلال چلبی	بونجه فریادم ایشتدك دیمدك داد ایدەیم	سنکه داد ایتمیه سین بن کیمه فریاد ایدەیم
جودت قدیم	کتدم قالنجه تاعدم آباده برقوناق	بن شاهراه وصله چیقر راه بولمدم
جوری	سافیا آینهٔ ساغری کوستر کوره لم	نیجه سیر ایلدی دنیایی سکندر کوره لم
	قیسی لایعقل ایدوب کوهکنی قیلدی هلاك	بادهٔ جام محبت بزی نیلر کوره لم
	شب غمده اوله لم منتظر صبح امید	کوسترمی اوکونی چرخ ستمکر کوره لم
حافظ سبروزی	دلده صفای عشقك دیده غمکله پرنم	براوده عیش شادی براوده یأس وماتم
حالتی	ذوقی یاتکز کشت وکذار ایتمه ده بولدم	عقلك بیله یار اولدیغنی استمز اولدم
وله	چمز بو بندر ایچره متاع هنروری	لایق بودر که بسته طوره بار عزیزم
حبابی	دم آخرده صانمك مزلم زیر تراب ایتدم	کناهم چوقلغندن یرلره کیردم حجاب ایتدم
هرسکلی حکمت بك	فروغ ساغری آینهٔ عالمنما بولدم	جهانده کوشهٔ میخانه یی جای صفا بولدم
	بریدر چرك تشویشات وچرك خودنمایدن	ملامت اهلنی آزادهٔ زرق وریا بولدم
	بلای عقل ایله آزردهٔ چون وچرا اولماز	جنون اربابنی عالمده بی خوف ورجا بولدم
	بازقلر کیم جهان اولمش فریب آلود آرایش	رجالك حالنی هم شیوهٔ طورنسا بولدم
	دکلدر عالم آسودکی هنکامهٔ عالم	جهانده هر کسی برکونه دردە مبتلا بولدم
	شئونات طبیعتده بدایت یوق نهایت یوق	وقوعات زمانی برمسلسل ماجرا بولدم
	تصور ایلدم احوالنی چوق کره دنیانك	نهایت صورت دع ماکدر خذ ماصفا بولدم

عارف اول اهل دل اول رند قلندر مشرب اول	نه مسلمان قوی نه ملحد بی مذهب اول	نفعی
عقله مغرور اولمه افلاطون وقت اولسك دخی	رادیب کاملی کوردکده طفل مکتب اول	
آفتاب عالم آرا کبی سور خاکه یوزك	کوکبه با صدر جهانی هم بنه بی کوکب اول	
خضره منت چکمه وارسکره دل نفعی کبی	لوله آب حیات فیض ایله لب برلب اول	
یوق عاشقك جهانده بکام اولدیغن کورن	هب نا حصول قالسه کرك آرزوی دل	نورس قدیم
رهکذرلرده دوشوب قالدی کوزم قطره لری	صانور اطفال سرشکم کورن ابنای سبیل	نورس افندی
اویقودن اول کانی کر کورمالك مرادیم بولماسا	کوزومی یارب که هر بیرکیر پیکین بیرخار قیل	نوابی
امر ایله درظهوره کلان فعل و کارمز	دخل ایتمه خوب وزشتمزه ایش بزم دکل	والی
اول میانده کوزل اول زلف سمنبوده کوزل	قیلمجه یوق فرق بکم اوده کوزل بوده کوزل	وصولی
خطی کلدی دلبرك شمدنکرو شاد اول کوکل	برمدبر قول ایدك وارغمدن آزاد اول کوکل	هاشمی
کینوب سرخ لباس ایچنده آل اوستنه کل	ژالەدن جامه سنك دیزدی لآل اوستنه کل	یحیی افندی شیخ الاسلام
نخلبند اولدی مکر شهر کلستان نسیم	طورمیوب دیزمه ده در برنیجه دال اوستنه کل	
صحن کلزارده برشوخ کنار جوده	جامه سن تازه لیوب سرو دی نهال اوستنه کل	
صاریوب شال طاقنمش کل اونخل موزون	سیر ایدك نیجه یاراشمشدر اودال اوستنه کل	
غمزه اوزلر دل یاکاکل ایکیدن خالی دکل	تیغ لازم آکا یاغل ایکیدن خالی دکل	وله
جام می دونمزسه غم بولماز نهایت ساقیا	دوردر یاخود تسلسل ایکیدن خالی دکل	
دلبرا رخسار رنکینکده خال عنبرین	مشك تردر یاقرنفل ایکیدن خالی دکل	
یا ایرم قدینه یحیی یاخود اولم پایمال	یا ترقی یا تنزل ایکیدن خالی دکل	
ایردی بهارسن دخی شاد اولمدك کوکل	کلزله غنچه لرله کشاد اولمدك کوکل	وله
بیمارم ای اجل بوکیجه بکله یانم آل	روز فراق دلبری کوسترمه جانم آل	یحیی بك
دامن کوه قناعتده می بتمش بیلمم	بر پیاز ایله کچندی نیجه بیلار سنبل	لاادری
فیض حقده بخل یوق هرکس ولی طالب دکل	بی سبب اصلاح عالم تکری یه واجب دکل	لا
خطیله سبز خالنه وجه مناسبت	یوزدن زیاده بن بوله یم ایتمه قیل وقال	لا
دبك (چوقدن ضمیرمزدن امید اولدی منفصل)	(کل یاغنی ایله سرور ینور چاتلاسه بلبل)	لا
دده (کاربان شیوه یچد کده صدا لازم دکل)	(می اومی ساقی اوساقی حالت اول حالت دکل)	لا

بنه سودا زده زلف سیهکار اولدم	بنه بر اولمیه جق درده کرفتار اولدم	ابوالسعود احمد پاشا
بی دلم دلستاندن آیرلدم	آه آرام جاندن آیرلدم	
ایشیکی حسرتیله خاك اولسم	بیلدر کاسماندن آیرلدم	
نوله اولسکر کبی ایزسه باشم	مه نامهر باندن آیرلدم	

عزت منلا

هزار باغ غمم آشیان کورمده دکل — دکل بو کهنه قفس کلستان کورمده دکل
غرض اوکارخکی کورمه یوقسه فیض سرشك — مژه مده غنچه بتورسه ایتان کورمده دکل

قنالی زاده علی افندی

ایکی زورقدر کیم اولدی باد آهمدن نکون — اشك دریابارم اوستنده ایکی ابرو دکل

فصیح

تنك خاکستر ایتمش آه آتشزادك ای بلبل — عجبدر خاری سوزان ایتمامك فریادك ای بلبل
کوررکن غنچهٔ شادابی فریاد ایتمه در کارك — نولور فصل خزان حال دل ناشادك ای بلبل
شهنشاه بهار اولمش سراپا کوش کللرله — پسند ایتمش نوای نغش نوایجادك ای بلبل

سلطان مراد ثالث

البته بو حالمدن اوبارك خبری وار — القلب من القلب الی القلب سبیل

منطقی

عارضك یالاله یا کل ایکیدن خالی دکل — لعل نابك غنچه یامل ایکیدن خالی دکل
کرد رویکده نمایان صاغه خط ای سروقد — سایهٔ ابرو یاکاکل ایکیدن خالی دکل
کاشن دلده خیال کاکل وزلف نکار — یاسمن یاصاچلی سنبل ایکیدن خالی دکل
نقطهٔ خال سیه طرف رخ دلدارده — حبة السودا یافلفل ایکیدن خالی دکل
مرغ طبع منطقی بولهجهٔ جانبخش ایله — صانکه طوطیدر یا بلبل ایکیدن خالی دکل

نابی

خون دلی می غنچه‌یی جام ایلدی بلبل — بزم کلی ناله ایله تمام ایلدی بلبل
هرناله ده برنخل کله قوندی صفادن — هر نغمه ده تبدیل مقام ایلدی بلبل
کهواره سنی کرچه نسیم ایلدی تحریك — اما کوزینه خوابی حرام ایلدی بلبل
ایتدی سوزین آمیختهٔ شکوهٔ هجران — مست اولمغله خلط کلام ایلدی بلبل

وله

زبان بیلمك استرسك اوشوخك همزبانی بول — سخن قالسون زبانه سن هله اول دهانی بول
اوشوخه تهمت نامهربانی کرچه وارد در — سرافرازان حسنك سن بکا برمهربانی بول
بومیدانده فناده اولمه صاحب دعویٔ مردی — زمینه کلمامش پشتی بکا بر پهلوانی بول
دوچشم آبشارم پل کبی یوللرده قالمشدر — کاورمی برخبر صور کوی یارك کاربانی بول

نابی

اظهار کین شعار دل زارمز دکل — اغیار ایله جدال بزم کارمز دکل

وله

همان وار اواده‌نك دنیاده سن ای محرمك واری — دیلرسك عاشق آلدات عهد و پیمان بوزدل آزار اول

ندیم

اسدکجه باد صبح پریشانسین ای کوکل — بکرزر اسیر طرهٔ جانانسین ای کوکل
حج یوللرنده مشعلهٔ کاربان کبی — ارباب عشق ایچنده نمایانسین ای کوکل
بن ساکا باده ایچمه کوزل سومه‌می دیدم — بندن نیچون بوکونه کریزانسین ای کوکل
کل موسمنده توبهٔ میدن بنم کبی — ظنم بودر که سنده پشیمانسین ای کوکل

وله

هجوم نالهٔ شبکیردن ظالم خبردار اول — بنی بیمار هجران ایلدك سن داخی بیمار اول
همان سر مجلس رندانه کلمکدر سنك مطلوب — کل ای بیکانه مشرب باده ایچمزسك قدحکار اول
چوزلمش نکهه‌لر چاك کریبان نافه‌دك ایتمش — بوکاعبیر اولنورمی زاهدا سن عاشق زار اول

نفعی

طوطیٔ معجزه کویم نه دیسم لاف دکل — چرخ ایله سویلشه‌مم آینه می صاف دکل
اهل دلدر دیه‌مم سینه‌سی صاف اولمیانه — اهل دل بر بنی بیلمامك انصاف دکل

(عارف)

اشرف پاشا
صنك تدبير ايله صورت بولور احكام امل — حكم تقديره هوا فوق ايسه اعلام امل
قوهٔ واهمه نك موسم بازاريدر — شب يلداى الم وسعت ايام امل
حرصى حرمان ايدراز جمله عددجه تعقيب — رقم يأس ايله يكسان صايلور نام امل
دوشورر بندينه هب اهل هوايى اشرف — مرد لاقيدى كرفتار ايده مز دام امل

اصولى
جانى ترك ايله جهان آكه بوشهر عشقدر — قاتلينه بونده عادتدر ديت وير قتيل

پرتو قديم
جفا ايدنك وفا ايتمشجه دل ممنون احسانك — نه ايلرايسك ايله حاصل عمرم همان واراول

بهايى
هراسان اولمه كادن دل ناشادك اى بلبل — نلر ايلردى خاره آه آتشزادك اى بلبل
دل دلدارى نرم ايتمش ايشتدم ناله وزارك — عجبدر طاشه تأثير ايلمش فريادك اى بلبل
نه تسخير ايتدى دلدارى نه اوردى آتشه خارى — بنده طور مازاوقورسين روز و شب اورادك اى بلبل
كلمه اواورنولورسه بو قسمه آخر كردش كردون — كاور بردم آلور خارك الندن دادك اى بلبل
چكل سن داخى كوى درده كلزار سلامتدن — بهايى وش چكلدى عشق ايله چون آدك اى بلبل

جلال
سن شاهه بنده ايتدى بنى حاكم ازل — آلور كوز ايله باقى كوله سى اولديغم كوزل

حاذق
كلستانى سراسر قاپلادى آوازك اى بلبل — ندر اولدى ناله روز و شب دمسازك اى بلبل
رك جانه جكركى خار جورى ورد كلشندن — بنه رنجيده اولماز خاطر نازك اى بلبل
همیشه كى دشك برك كياه سبزه در اما — نه دردك وار درونده كيمسه بيلمز رازك اى بلبل
كل پژ ژاله كيبى سنده بو قدر عقدهٔ خاطر — مصفا در كدردن مشرب ممتازك اى بلبل
صرير خامهٔ حاذق كبى آفاقكير اولدى — نه حالتدر صداى نغمهٔ شهنازك اى بلبل

حبى قادين
آقسه نوله دل عارضك آبن كوروب اى جان — الجنس الى الجنس كما قيل يميل
بونظم شهه نيجه نظيره ديه حبى — فى الحزن مضى العمر هى الآن عليل

حليم كراى
كل اى بلاى دل زار مستمندم كل — بنى اسير فراق ايلين افندم كل

وله
اوشوخ اومرتبه مست شراب ناب دكل — بزه بر عشوه در انجق مرادى خواب دكل

رحمى
ياسمندر خدى يا كل ايكيدن خالى دكل — زلفى شبو در يا سنبل ايكيدن خالى دكل
آغلار ايكار سروقدينى كل رخن ياد ايليوب — دل يا قريدر يا بلبل ايكيدن خالى دكل
عقلن آلور عاشقك فى الجمله رنك وآلده — برك كلدر لعلى يا مل ايكيدن خالى دكل
دون كه اهل درده عشقك حالنى صوردم ديدى — يا سفردر يا تحمل ايكيدن خالى دكل
اولى عشقك مبتلا سندر ندامت آخرى — سن كرك آغله كرك كل ايكيدن خالى دكل

وله
قدك آكدم باغده سروى در اغوش ايلدم — ياد ايدوب رخسار و زلفك باغلادم بردسته كل

روحى
آى جكركورميوز اول ماه جهان آرايى — المزدن نه كلور طالعمز يار دكل

عزت منلا
سنسز آرام ايده مز بر كيجه اى ماه كوكل — نيسه بن صبر ايده يم واه كوكل آه كوكل
درد دن درده دوشوردك بنيده كندى كبيده — ويرمسون دشمنمه سن كبى الله كوكل

نورس‌قدی	ای دل کیمك ایچوندر هر کیجه بو فغانك	یتمزمی خلقی یاقدی آه شرر فشانك
	هر آشیانه قونمه ای طائر بهشتی	جاندر سنك مقامك کوکلمدر آشیانك
	لایقمیدر سکا کیم هر کوشه منزل اولسون	ای نور چشم مردم کوزدر سنك مكانك
وله	کولمز کوروب سرشکم اولسم نه کلو کریان	شبنم ایله آچلماز پك غنچه دردهانك
	سنسین بو کلستانك سرمایهٔ صفاسی	الله ای بهارم کوسترمسون خزانك
نوعی	باشی ایرشدی کوکه رفعت ایله هر دونك	حق بودر کیم قتی آلچاقلغی وار کردونك
	شیدا تر ایلدی بنی خوبکرده کردنك	ایکی یقانی کورمیه بر پرده کردنك
سید وهبی	اولسون کناهی بو بنکه برداجی سویلم	چوز تکمه‌ی که اولمیه آزرده کردنك
	ظن ایلرم که لیلهٔ قدر ایچره نوردر	کوردکجه زیر زلف معنبرده کردنك
	کرداب ایچنده پرتو مهتابی کورمین	کورسون بیان عقد بجوهرده کردنك
سنبلزاده وهبی	آلوردم انتقامن چاپکچای کربیانك	کیریدی آه ظالم دستمه برکره دامانك
	نه‌درسین وهبیاسن جمله سن کورمش کچورمشسین	می ومحبوبدن غیری صفاسی وارمی دنیانك
وله	هر سوزنده اولسه بیك دراو بلانی شاعرك	ستر ایدر عیبن نه حسن بیانی شاعرك
	طعن ایدرلر باده ومحبوبه میل وشوقنه	خلق انصاف ایلرمی بوقی جانی شاعرك
	خانمان عرض وناموسی باقار بر هجوایله	الحذر شدتلی آتشدر زبانی شاعرك
	وهبیٔ زارك افندم غیری دست آویزی یوق	یاغزل ایدر یا قصیده ارمغانی شاعرك
وله	کلمز ایکی یافه‌سی بر یره اهل رقتك	سبب چاك کریبانی بو اولمش قلمك
	کرم اربابنه ویرمزدی عطایه نوبت	ذوقنی بیلسه بخیلان دخی بذل درمك
	عرب وروم‌ده استاد سخندر وهبی	عجمی اولدی یاننده شعراسی عجمك
ویسی	کوکلنه کیرمك ایدی بربت شیرین دهنك	طاشلر کسمه‌دن انجق غرضی کوهکنك
هدایی قدیم	قومدی صوده صفا عارض عالمتابك	چکیلوب دوندیکی اندن وایش دولابك
وله	جمالکی نیجه یوزدن کوره‌م دین دللر	شکسته آینه‌لر کبی پاره پاره کرك
لاادری	لب قزل رخلر قزل دستکده جام می قزل	کیم قزل دیوانه اولماز کورسه رخسارك سنك
لا	کاه خورشید وکهی مه دیه‌رلکاهی ملك	اوسهی سروی زافلا که چیقاردق او کرك
لا	شمع اقبالنی تار ایلسون دیرسه فلك	کشی یاقدیغی چراغ اوستنه پروانه کرك
لا	هر کیجه برجایی روشن ایلمکدر عادتك	ای فر هرجایئسین بیلدك سنك ماهیتك
لا	(داد الندن کوکلك فریاد الندن کوکلك)	(ورای پرده‌ده اسرار وار ظهور ایده‌جك) لا
لا	(کاراولده کشی عاقبت اندیش کرك)	(دکز خمارینه فلکی ساغر ایلسك) لا

کوکل نامنده برویرانه اولمش خانه قالمشدی * آلوب آنده آخر ای جفاجو وقف درد ایتدك (نابی)
نیجون صالدك برودت ای خزان اجزای کلزاره * بنده کاربن هزار بینوانك آه سرد ایتدك

کنج فراغت اکلا میانلر صفاسنی * دولت قوشلر آدینه غوغای عالمك (وله)
نادان ایله مجالسه در اهل دانشه * دنیاده چاشنیسی عذاب جهنمك

باز بچکاه عرصهٔ نا استوار ده * محتاج اولور حمایه سنه شه پیاده نك (وله)

که قدر قفل آهنه محتاجدر بنه * مملو ایکن درونی کهرله خزانه نك (وله)

کج صاندیغك استادك ایشی جمله چیقر راست * امضابه بود عوایی یترنقشی نکینك

باده بی آب ایله آمیخته قیل ای ساقی * خیلی دمدر که حکیمانه کناه ایشلمدك (وله)

عاشق افنای وجود ایلمدن قصدی بودر * اسمنز کیسه یه بار اولدیغنی تابوتك (وله)

یارب سرای دولتی ایت آشیان بوم * اهل دلك درونی ویران ایدنلرك (وله)

خط برآورده اولان تازه دم وصلتده * پشفه برذوق ویورکدی زمانم دیه رك (وله)

جوره مائل اولمسون باری الهی کمسنك * ظلم عادت ایلماسون پادشاهی کمسنك (نجاتی)
بن کنهکاری بکون منع ایتمه صوفی ایچه دن * کم صورلمز کیسه دن یارین کناهی کمسنك
ای کوزلك کوکنه خورشید اولان بقمه بزی * پرده قالمزچون بیلورسن دود آهی کمسنك
دوستم شول قورقودن آهم اوبمز شهرکی * دوشه دوشنده سکا ناکه نکاهی کمسنك

بردخی بزمه دونوب کلمك دکلدی نیتك * کتدیککده آکلادم عمرم شتابندن سنك (ندیم)

لعلکده سنك سیاه خالك * زمزمده کبی عکسیدر بلالك (نظیم)

سویله ای دیده بنم عینمی قنده کوردك * بوقدر یاش یاشادکسن وقدردم سوردك (نعیم)

عارضینك کل دور کل اوزره سنبل تر کاکلونك (نوابی)
الله الله کل یوزونك قیلمیش معنبر کاکلونك
قامتینك دور شمع ورخساریتك دور آتینك شعله سی
شعله نینك دودی دور ای شوخ ستمکر کاکلونك

چوقدن حصولنی کوره مم مدعالرك * تأثیری بنده ضد بنه دوشدی دعالرك (نورس قدیم)
موج خطردن اولمدی آسایشه مدار * تا یانمه اوتورمش ایدم ناخدالرك
محتاج اوله الهی دیلنجی قپوسنه * شول کامران که دادینی ایشتمز کدالرك
بیکانه لر عنایتنه دوشدی احتیاج * بر لطفی اولمدی بوقدر آشنالرك
ایتمدی کبار لطفی بنی خستهٔ ملال * تأثیری بنده عکسنه دوشدی دوالرك
حاضر اولك بلایه ای ارباب برك وساز * چیقدی خدنك آهی کوکه بی نوالرك

دم کلور برمتکرده اولور آلت رزق * عضو مقطوعی کبی سائل آفت زده نك (نورس افندی)

فضولی — لبك رشكی مزاجن تلخ قیلدی بادهٔ نابك
وله — چكمزم غم دوكسه قانم تیغ برانك سنك
فطنت خانم — بیلمدك ذوق وصالك چكمینجه فرقتك
طبع ناأهله موافقدر سپهرك كردشی
كامی — بردم الدن قومدی دامنی اول خوشبونك
كشفی — كج باقدی مكر كوینه اول كعبهٔ جانك
لمعی — مژه سی چشمنه صد نشتر اندوه اولسون
مثالی — جامهٔ سرخ و كبود ایچره نهاندر خنجرك
آسمانده ماه نو دریاده ماهی خوف ایدر
تشنه دللر كوردیكی دمده نوله جان ویرسه لر
شوبله بچكیندر كه قانده یاتدیغن بیلمز شها
طائلی دیلرله مثالینك كیرو بدر كوكسنه
سلطان محمد فاتح — جكرم پاره‌لدی خنجر جور وستمك
سجده‌كاه ایلر ایدی كعبه‌ده محراب كبی
نائلی — صوران حقیقت آمد شد جهانی بكا
نابی — چوق كورمشز زوالنی غدار اولانلرك
ذلتده‌در قراری اگر صاغ اولورسه ده
هر برسوزی تخالف وعدك كواهیدر
وله — چشمنده قدرین اكلا یانك عز ورفعتك
اولیكی كوندن ایلر ایدك خرمنك هبا
برذره یوق بوكار كه صنعنده عبث
وله — صنامز كوكبه خورشید جهانتاب كبی
كز ایچره طول امل اولدیغن استغناده
تن پرجنبش سیینكه رشكندندر
نایبا شمدی عطایامی كبار عصرك
وله — راز داران اولسه رازین سویلمز جانانه‌نك
طرهٔ یاباری طرار كن اویدی رخسارین مكر
نابی — اولماز قریب حوزهٔ اقبالی دولتك
تا كچمینجه مدرسهٔ قیل وقالدن
وله — صند چاك اولوردی مرغ گرفتار كورمسه
نعمت حصوله كلدیكی صورتده نایبا

قاشك میلی یوزینی قبله‌دن دوندردی محرابك
وهم ایندندر كه پرخون اوله دامانك سنك
اولمینجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتك
عقربه وابسته درسیرایله چرخی ساعتك
صانكه زلفیله كسیلدی كوبكی آهونك
چكدی كوزینه میل فلك قبله‌نمانك
بدنكاه ایله سكا ای كل تركوزدیكنك
صان شفق ایچره هلال آسماندر خنجرك
ماهدن ماهی‌یه دك حكمی رواندر خنجرك
بركوزل بلدن چیقر آب رواندر خنجرك
غمزهٔ مست مدامكدن نشاندر خنجرك
كوییا بردلبر شیرین زباندر خنجرك
صبرمك جامه‌سنی طوغرادی مقراض غمك
كویك ایچنده ملك كورسه نشان قدمك
دیمز كه سجده وارد ك نمازدن كلدك
هنكام فرصتده دل آزار اولانلرك
كوتاه اولور حیاتی ستمكار اولانلرك
ایمانی حین وعده ده بسیار اولانلرك
چشم حسود رونقیدر روی دولتك
شكرایله كیم الكده دكلدر ارادتك
وابسته دربری برینه چرخی ساعتك
مستعار اولمغله پرتوی مهتابلرك
كوستررعینی ایله صنعتی موتابلرك
بوقدر لرزش پیدرپی سیمابلرك
دكمز ابرولرینك چینته بوابلرك
چیقمدی كیتدی دهاندن خبر پروانه‌نك
لذتندن چاك چاك اولدی دهانی شانه‌نك
قدرین بیلن سلامت كنج قناعتك
اكلا نمازاصطلاحی كتاب محبتك
امید فرجه رخنه لرندن قفسلرك
راحتنی وار مدافعه سندن مكسلرك

عبیدی

اول مهر جهان آرا اولدی می کوزکدن دور … ای کوز لرمت باشی سیاره ندن اولدك
برغنچه سووب ای دل خار غمه می دوشدك … کل کبی بو کلشنده صد پاره ندن اولدك
پامال محبتین بو قدر باشکه چاره ك … چاق بویله عبیدی سن بیچاره ندن اولدك

عزت علی پاشا

عشاقه زخم سینه دکل زخم جان کرك … زیرا که برکذار محبت نهان کرك

وله

ایدرمی فائده هیچ اضطراب طبع عجول … حصول کامه توقف کرك زمانه دك

عزمی قدیم

پرپر بلورمش اول خط ریحان بلوك بلوك … صف صف یازلمش آیت قرآن بلوك بلوك
سینه مده دسته دسته اوقك بکزر آکا کیم … اوق منزلینه جمع اوله یاران بلوك بلوك
افتاده لر اباغکه دوشمش دیز دیز … دوشمش یوزینه زلف پریشان بلوك بلوك

قنالی زاده علی افندی

ایرنمه کوروب میوۀ باغن امرانك … کیم صولار آنی کوزلری یاشی فقرانك

وله

پیرلك ایردی علی شعر وغزلدن فارغ اول … کلدی ایام خزان کچدی زمانی بلبلك

مامازاده علی افندی

شادیٔ مرك عدودن جسمم ایتدی جانی ترك … مدت عمرمده برشاد اولدم اولده شاد مرك

عونی بك

سینه لرده وارسون آرام ایلسون تیر قضا … ای خدنك غمزۀ جانان برك جاندرسنك
سندنمی برکردن بلوره می اولدك اسیر … سوله ای پرچم نیچون حالك پریشاندرسنك

وله

کافر اوله یم قورقار ایسم تیغ قضادن … ای رهکذر یار اکر صد فنم اولسك
ای یار جفا جو بوقدر جور ایده مزدك … احوالمه رحم ایلر ایدك دشمنم اولسك

وله

کبریا عشقنه ای مغبچکان می کتورك … ویرمیك فاصله برلحظه پیاپی کتورك

وله

دنیایه اکر وقت جهالتده کلیدك … طاعتکدۀ حسن الهی سن اولوردك

وله

میخانه یه بزمست شراب اولمغه کلدك … اول بقیاوب صکره تراب اولمغه کلدك

وله

اول نظرده اولمدك ای جان فدای یار … تا حشر اولنجه خاك ندامتده عارچك

وله

لن ترانی ایدی کاهیجه سوزك کاه ادنی … چشم موسی سن ایدك نور تجلی سن ایدك

وله

فرق کامه دست ردمدر چلنك افتخار … رزم عشقك زور بازوی نمایانی کورك

وله

بنده حیرانم نه کیفیتله ایتمش امتزاج … شاهباز غمزۀ شوخکله آهو کوزلرك

غالب دده

واردق درسعادتنه یاری کورمدك … کیردك بهشته حیفکه دیداری کورمدك

وله

دوزخ نشین آتش فقر اولدیغك قاور … ای آخرت خراب نهیدر توکلك

فائق ممدوح بك

آسمان پرتو بولور داغ سرمدن رنك رنك … مهر اولمشدر جهان تاب وفرمدن رنك رنك
خسرو فقرم سرمده زخم کونا کون دکل … اولدی جوهرلر نمایان افسرمدن رنك رنك
بن طلسم کنت کنزم برکهر در سوزلرم … غرق نور اولسون بو عالم جوهرمدن رنك رنك
مست سر کرم الستم شعله نوش حسرتم … نور اقار دامان حشر ساغرمدن رنك رنك
برعجب طاوس قدسم کلشن لاهوتده … اولدی جنت جنبش بال وپرمدن رنك رنك
نقشبند درکه عشقم که سر انصباغ … رونمودر اهل حاله پیکرمدن رنك رنك
مظهر اسماء حسنایم نقوش ممکنات … فائق اولمشدر دل فیض آورمدن رنك رنك

رزمی بهادر كرای

صافئور اول كل رخساری اسن یللردن — صانمه تحریك صبادن بوزین اورتر زلفك

رشدی قدیم

رهبر اوله لی سمتنه اول بیت خدانك — برصرچه سرای اولدی بری قبله نمانك

رشید وقعه نویس

شها نه طور جهانك كدالرین كوردك — كدایه غبطه ایدر پادشالرین كوردك
بنه چیقرصو كی خمیازهٔ خمارغمه — بو مجلسك می حالتفزالرین كوردك
شكستكیٔ دله چاره ساز اولور صانمه — طبیب تسلیتك مومیالرین كوردك
عطاسی كامه دلیل سراب حرماندر — كبار عصرمزك چوق عطالرین كوردك

رفعی

كوستردیكیچون ایشیكن اول قبلهٔ جانك — برمیل چكلدی كوزینه قبله نمانك

روحی

زیر وبالاسنه باق اول خط عنبر فامك — جنت التنده یا وستنده دیمشلر شامك

ریاضی

كتوردك جانه بوی سنبلان ای بادخوش كلدك — مقیم كوشهٔ هجرانی ایتدك یاد خوش كلدك
كیجه پروانهٔ سرمستی بال افشان كلور كوردم — دیدم ای آتشی افزون دلی ناشاد خوش كلدك
سنك ای سنك جوریار باش اوزره یرك واردر — دل ویرانه می ایتدك بنه آباد خوش كلدك

وله

فلك براهل كمالك كباب ایدر جكرین — برایكی جاهلی بوله ضیافت ایلیه جك

خواجه سعدالدین

مقدمندن ایلیوب حظ خانه اول فرزانه نك — سجدهٔ شكر ایتدی عرشی فرشی اوزره خانه نك

سلطان سلیم اول

شیرلر پنجهٔ قهرمندن اولور كن لرزان — بنی بر كوزلری آهو یه زبون ایتدی فلك

صابری

چكمدن بارغمن كاكل عنبر بونك — دوشدی ای صاچلری سنبل كوبكی آهونك

صبوحی

كوزلر كدر بنه اكابجه سی بن محزونك — مونس وهمدمی آهو باراشور مجنونك

صفایی سینوبلی

لعل میكونته میل ایتدی دیو جانانه نك — صو یرینه قانی ایچسم كرك پیمانه نك

ضیا بك

اولیدی اولدیغی حاله رضاسی انسانك — بورتبه اولمازایدی چوق بلاسی انسانك
ندر اوحسن اونسا سب اوقامت بالا — سنی كورورده قالورمی ریاسی انسانك
اثیم معترفه مرحمت مروتدر — قرین عفو اوله كلش خطاسی انسانك
طوغارالله جكر درد ایله اولور غمله — بیلنمه آنده مدر صفاسی انسانك
سپهر مدفنی مأكل ایتمش انسانه — اولور بنه تن انسان غذاسی انسانك
ضیا سزا اوله ماز نعمت محبتكه — جوان اولورسه دخی بیوفاسی انسانك

وله

عقل برمیزان ناقصدر حقوقی وزن ایچون — وقت اولور كیم حق چیقرو قتیله باطل صاندیغك

طالعی

كورولی طلعت غراسنی اول سیبرك — چرخی بتدی كونشك یلدزی دوشدی قرك

سلیمان عارف بك

بیلم كیمكله قیلمش نوش شراب چشمك — اولمش نشاط میله مست وخراب چشمك
نحونله خواب نازه یوق چشم التفاتك — یابو یله اولمومی بیمار خواب چشمك

عاصم چلبی زاده

باده نوشان هوادن زمرهٔ زهاده دك — ایلشدر شمدی برعیار ترسا زاده دك
ای ستمكر زخم غمزهك كورمدك وارمی مكر — دیدهدن دلدن جكردن خاطر ناشاده دك

عبیدی

دردك نه بهی عاشق بیچاره ندن اولدك — بربرده قرارك یوق آواره ندن اولدك
طوقمدی چون ساكا تیرڅسی یارك — ای سینهٔ مجروحم برباره ندن اولدك

جمله تدبیر پس پرده ده استاد کبیدر — اختیاریمی صانورسین حرکاتن صورك — باقی
جام می بویله شکست اوله جغی بللو ایدی — خلق چوقدن اوقومشلردی دعاسن قدحك — وله
کلام عشق ای باقی سراسر سر وحدتدر — مرادی جمله نك بردر بتون دنیایی سویلتسك — وله
بالله ای دیده بنم عیبمی قانده کوردك — بوقدر یاش بکوردك بوقدر دم سوردك — بزمی
باده حلنده عجب برحیله بولدم کوش ایدك — مست اولك تکلیف ساقطاولسون اندن نوش ایدك — حافظ عجم
دفترنده نامز بولدق بوکون جانانه نك — اولمدن کوردك هله قیدینی دل دیوانه نك — حالتی
ای مردم عکسنه دور ایلین چرخ و فلك — شمدی کوکلم نامراداولمق دیلرنسك کرك — حریری بروسه لی
تن شوحد ایله نحیف وناله شول دکاو ضعیف — نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه نك — حفظی ادرنه لی
او پدر مامکه آغزکی آند ایچدك اکرچه — هیچ یوق یره اللهه افندم قسم ایتدك — حلمی ازنیقلی
فرق اولمازاولدی لمعهٔ رخساردن یوزك — آکلانماز اولدی شیوهٔ کفتاردن سوزك — خاقانی
طوغری باقه مزیوزینه اول قبلهٔ جانك — عاشق کبی دونر یوزکی قبله نمانك — خالصی
ژاله لردر اشك چشم خونفشانی بلبلك — برك کلدر پنبهٔ داغ نهانی بلبلك — خیالی
دکل ایچنده کی مردم بو چشم کریانك — خیال خالیدر اوچار کوزمده جانانك — وله
اخذ متاع لطفنه صاحب سخالرك — نقدینه سی النده دعادر کدالرك — خیری رئیس الکتاب
آفتاب روی یاره قارشو طورمشسین بنه — ای قمر وارایسه هنکام زوال کلدر سنك — وله
کدرکهکه که درهجرانه دوشوردك — درد کاه بنی یادشهم دربدر ایتدك — خیلی
هم کوکلی هم عقلی هم صبرمی آلدك — ای شوخ جفا پیشه بکاسن نلر ایتدك
بن کوزمدن کوردیکم بن ناله دن ایشتدیکم — نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه نك — ذاتی
دوشوب عذارینه عکس پیالهٔ کارنك — چراغ یاقدی کلستانه لالهٔ کارنك — رائف ملاجق ز
دخان سرخ دکل فیض مهر آتش عشق — بتوردی سنبل آهه کلالهٔ کارنك
بهار خط کلیجك حل بادهٔ لبنه — یازلدی کاغورق اوزره رسالهٔ کارنك
صونارفتاده یه نوروز وصل ایرشدی دیو — دهانی حقهٔ شکر نوالهٔ کارنك
کلنجه خط دل پرخونی تحفه قیل یاره — جکر بهاردر مقبوله کلالهٔ کارنك
خیال وصف لب لعل یار ایله رائف — چکیده اولدی قلمدن مقالهٔ کارنك
روشنی پیرویدر تیرکیٔ ایامك — عقبندن ایریشور فیض صباح افشامك — راغب پاشا
خلاف طینتمدر طبع احبابه کدر ویرمك — دکلدر مشربم مانند صهبادردسر ویرمك — وله
ای چشم کریه خیز اثرك بوقیدر سنك — آتش ایچنده یم خبرك بوقیدر سنك — وله
ندر بو اضطراب ای مرغ جان ناله معتادم — بولورسین دام غمدن عاقبت برکون رها نولدك — رامی پاشا
قنی خاصیت تأثیرك ای فریاد آتشناك — یاسن ای نالهٔ بیدرپی طاقت‌ربا نولدك

نابی

حقیق صانعه هر سیرایتدیکك پرهیزکارانی — فساده دردمندك نیلسون دستنده آلت یوق
سبب هب بنده‌کی بو وضع بی صبرانه دربوقسه — اوشوخك قطع چشم التفاتنده قباحت یوق
سراسر چشم عبرتدن کچوردم نسخهٔ دهری — ایچنده معنی آرامه دائر برعبارت یوق

وله

بربحر غمده اورمه‌دهیز دست و پای کیم — کشتیسی یوق کناره‌سی یوق ناخداسی یوق
کون و فسادك اکلادم ایراد و مصرفن — دلخواهنه مضایقه‌دن ماعداسی یوق

وله

بردولت ایچون چرخه تمنادن اوصاندق — بروصل ایچون اغیاره مدارادن اوصاندق

وله

اجرته کتمده کسب ایتدیکمز نقد نفس — سهوایمش سوق تعینده دکانکبر اولمق

خواجه نشأت

نه هوا و نه کمان و نه کمانکش انجق — ایردرن منزلنه تیری ندای یاحق

وله

تلاش وعد وصاله سبب ندر بیلم — یالانمی یوق کوزلم عذر عارفانه‌می یوق

نورس افندی

چوق سوز ولی تکلمه نطقك مجالی یوق — درددرونی سویلنك احتمالی یوق

وله

طونلسون اول چمن کیم لاله‌سنده داغ حسرت یوق — کلنده بوی الفت نرکسنده چشم عبرت یوق
کسیلسون اوسربی قید کیم برزلفه باغلانماز — پراتسون طاشلر اول دلده کیم نقش محبت یوق

واصف

طاغدوب زلفنی سودای حجابی اندق — فلك صهبا ایله باشدن قره یاره چاتدق
بوشب آغلار کوروب اغیاری غم رشدن — بز دخی یار ایله کلشنده کولشدك یاتدق
کربهٔ بلبلی کلشنده آلوب مسخره‌یه — کولدره کولدره اول غنچه کلی‌لی چاتلاتدق
عالمك چشمنه برغنچه ایچون خار اولدق — سوه‌لی اول کل زیبایی جهانه باتدق

وله

بیمارنکاهك املیله دل عاشق — ویرمز دل آغز خسته یانور اوستنکه صاغلق

هدایی مؤذن

مثال کعبه ابانور دیده عشاق — کورن جمالکی مشتاق کورمین مشتاق

لاادری

یوسف کبی انواع محن چکمکه موقوف — آسان دکل اخوانه ولی النعم اولمق

اسحق افندی شیخ الاسلام

قیلمه سحاب زلف ایله درپرده کردنك — اولسون عمود صبح فلکلرده کردنك
ظلمات قرین شام حسد اولسه وجهی وار — روی صباحی قیلدی سپهرده کردنك
تخمیر ایدنجه طینتك استاد لم یزل — ایتمش فروغ نور ایله پرورده کردنك
منقوط لوح سورهٔ نور ایلدی قیاس — اسحاق زیر خال معنبرده کردنك

اسعد پاشا

تحصیل کامه صانعه دکلدر امك کرك — دیرلر امکسز آدمه اولماز یمك کرك
اوضاع نابجاسنی نوجاه اولانلرك — ناچار خلق چکسه فلك چکمامك کرك

وله

چالش غمکینلری شاد ایتمکه شاد اولمق استرسن — سوندر قلب ناسی غمدن آزاد اولمق استرسك

باقی

دلا جهانی سرشکمله پرشراب ایتدك — بنی خراب اوله‌سی عالمی خراب ایتدك
نه سنده مهر و وفا وار نه بنده صبر و قرار — او یوق بو یوق نه عجب بزدن اجتناب ایتدك

وله

کورمز ایشکی طاشنی اول قبلهٔ جانك — چوب دوشدی مکر کیم کوزینه قبله نمانك

وله

جام لعلکدر سنك آینه روی انورك — آدی وار جام جك آینهٔ اسکندرك

(مرد میدان هنر معلوم اولور روز مصاف)　　(بللودر زیور افسر اوله جق کوهر صاف) — عزت منلا　　پاشا

باقی
حال عالم ازلی بویله پریشان انجق　　کیمی خندان کیمی کریان کیمی نالان انجق
کیمیسی بلبل نالان کل عارض یار　　کیمی پروانهٔ شمع رخ جانان انجق
بوجهان کیمنه قصر طرب عیش وصفا　　کیمنك باشنه محنت ایله زندان انجق
پایمال اولمده آخر شتر دورانه　　پادشاه ایله کداسی هله یکسان انجق

وله
دهر بی بنیاد ایچون رنج طلبدن فارغ اول　　باری برقاج کون حضور قلب ایله دنیایه باق
جام وش کیمدر بو بزم ایچره جکر خون اولمیان　　غنچهٔ کلزاری سیر ایت لالهٔ حمرایه باق

توفیق
رنك تبسم لب دلبر نه وار نه یوق　　چون موج آب لجهٔ کوهر نه وارنه یوق
شوق وصال وبیم فراقیله دلبرك　　صبر وشکیب عاشق مضطر نه وارنه یوق
امعان اولنسه عالم خلیاده نقش کام　　موج سراب کبی مصور نه وارنه یوق
بوی عبیر زلف دلاویز یاردن　　کل ای نسیم صبح خبرور نه وارنه یوق
اقبال وجاه تودهٔ ریك روان کبی　　بود ونبودی اولدی برابر نه وارنه یوق

رمزی
مبتلالر کرچه چوقدر یاره امایاره یوق　　برنم کبی بلا او عاشق بیچاره یوق
قندن آچه یاره اول خونی عجب شمدنکرو　　سینه م اوزره قالمدی بریر که آنده یاره یوق
اولدی رمزی برطبیب بی وفایه مبتلا　　نبضنی طوتدم آکا اولمکدن اوزکه چاره یوق

ریاضی
هرجامده برباده وهر باده ده برشوق　　هرشوقده برنشوه وهر نشوه ده برذوق

شانی بکچه لی
فروغ عارضك اولسونمی هرکاشانه یه لایق　　او برشمع صفادر مجلس شاهانه یه لایق

ضیابك
ایلدی بی تاب حیرت کوکلمی درد فراق　　اولدی مانع عرض اخلاصه کمال اشتیاق

عزت علی پاشا
بلادر دلبر بیکانه طوره آشنا اولمق　　تحمل سوزدر یاد آشنایه مبتلا اولمق
هنر خلوت نشین انجمن اولمقده در یوقسه　　کمینکاه ریادر کوشه کیر انزوا اولمق
اولورسه خونبهاسی وعدهٔ وصل روانبخشك　　سکا ای بی مروت جانه منتدر فدا اولمق

عزت منلا
ایردی خزان کشایش دلدن نشانه یوق　　وارسه نسیم فیض بزم کلستانه یوق
چوق سرو قد کشیده سی وارباغ دولتك　　شاخنده مرغ بیکسه برآشیانه یوق
کندی ایاغمزله طوتلدق چه فائده　　بیلدك بود امکهده بزه آب ودانه یوق

وله
یوزمز یوق خدایه یالواره جق　　بیله مم حالمز نیه واره جق

وله
می ترك ایلدك اداره ایچون　　شمدی عزت اداره سز قالدق

فضولی
لبلرك نك لعل ولفظك تك درشهوار یوق　　لعل وکوهر چوق ولیك تك لعل کوهربار یوق
دورسرمست شراب غفلت ایتمش عالمی　　بونجه سرمستك تماشاسینه برهشیار یوق

وله
اولور رخسار که کون لعلکه کلبرك تر عاشق　　سکا کیمدك دکل کوکدن ایبزردن بتر عاشق

فغانی مصلوب
حبس ایدرمش زنخك زلفکه برداراولانی　　نه قلیسر عجبا بن دخی بردار اولیجق

نابى

مهوشيم ديك ديما كيم بولميش لباس لعلكون — مين كيبى قان ياشتين اولدى غرقهٔ خوناب شمع
كيجهٔ كيم تيره كلبم نى يار وتقاى اول قوياش — تانك ايماس انجم ديك اواسا اول كيجه نا ياب شمع

احمد پاشا

اول سرو ناز تازه دخى نازايدر دريغ — اهل نيازه مرحمتك آ ازيدر دريغ

شمسى پاشا

قرمزى كللردرر سينه مده داغ — كيم ديمشلر عاشقه طاغ اوستى باغ

نسيب

موج اوران رنك اثر برق تجليدر هب — كلده ماننده شرر لاله ده ماننده داغ
هنز طفله وبرر سيلئ استاد رواج — اثر دستى اولور كاله ده ماننده داغ

نوايى

يوزونك هجر يدا كيم چيكتى فغان زارمين ياكليغ — كيم آچتى يوزدا اكلكون اشكيدين كلزارمين يانكليغ
اكر عشاقينى بير تيغ ايله حسن اهلى قتل ايتى — كيشى هجرانده قاليب اولمادى دشوارمين يانكليغ
فراق اهلى اكرچه اولمك ايستاراى اجل كيل كيم — ايماس سيندين كيشى بوايش منتدارمين يانكليغ
مجا نين بولديلار اطفال تاشى دين كوپ آزرده — ولى باشدين اياق بير بولمادى افكارمين يانكليغ
بيراونى اى كه سيومالك آرزو قلدينك هواسيندا — ايلينك دين اختيارينك بيرما كيل زنهارمين يانكليغ
كيشى بدخوى لارعشقيدين ايتمك احتراز اولى — يوق ايرسه كوركوسى هرلحظه يوزآزارمين يانكليغ
نوايى كر خرد ملكيدا اسودادين تنك اولسا نك — قدم اورغيل فنادشتى غه مجنون وارمين يانكليغ

باقى

مژه خيلن دوزر اول غمزهٔ فتان صف صف — كويا جنكه طورر نيزه كذاران صف صف
سنى سير ايتمك ايچون رهكذر كلشنده — ايكى جانبده طورر سرو خرامان صف صف
كوكده افغان ايدرك صاعقه چرخيل كلنك — چكيلور كويكه مرغان دل وجان صف صف
كويك اطرافنه عشاق ديزلمش كويا — حرم كعبه ده هرجانبه اركان صف صف
وصف قدكله خرام ايتسه علم كبى قلم — لشكر سطرى چكر دفتر ديوان صف صف
لشكر اشك فراوان ايله جنك ايتمك ايچون — كوندرر موجلرين لجهٔ عمان صف صف
جامع ابجره كوره تا كيلره همزا نوسين — شكل سقاده كزر ديدهٔ كريان صف صف
قدركى سنك مصلاده پيلوب اى باقى — طوروب ال باغلايه لرقارشوكه ياران صف صف

سلطان سليمان

قد دلداره كيمى سرواوقور كيمى الف — جمله نك مقصودى براما روايت مختلف

ضيابك

بزم نوشا نوشده غم برطرف مى برطرف — ساقيا غم قنده عالم برطرف مى برطرف
ذوق فيض عشق آيرلماز دل آكاهدن — اوله ماز پيمانهٔ جم برطرف مى برطرف
مى آغاز مرهمدن اول خاطر مجروحه — قونسه برميزانه مرهم برطرف مى برطرف
قنغيسن بيلم دل شوريده اينسون اختيار — بوس لعل يار كلفم برطرف مى برطرف
مرحمت وبردى ضيا مجلسده باره مست ايكن — كريهٔ چشم دمادم برطرف مى برطرف

رخنده خوابه وارمش خال هندو كاكل اورتمش | شه لك حبشدر كل دوشمش سنبل اورتمش — لاادرى

دارى غم ومدارى بلا واساسى درد | چرخ برين ديدكلرى برآسيا ايمش — لا

(باقى اقالان بوقبه ده برخوش صدا ايمش) لا | (عشاق ملامت زده رسوا اوله كلمش) — لا

كوكل مرادك ايسه ايتمك امتحان خلوص | خوشلق قدر اولمازسكا نشان خلوص

صوچن بيلوب دوشور اياغه زلف فتانك | عزيز باشك ايچون ايلك ايله فتنه يى باص — نجاتى

بيلسون اى دل چشمك باشى ندن اولور روان | ماجراكى ايله كاهى خاكپاى ياره عرض — روحى

سرچكمسون سمايه قدينى قيلسون عرض | فرقى بوبكله سروك بين السماء والارض — شانى بوسنوى

قيل صبا كوكلم پريشان اولديغن جانانه عرض | صورت حالن بوويران ملكك ايت سلطانه عرض — فضولى

ايلك كه ظاهر ايلدى اى كلعذار خط | ياقوتدر كه مشك ايله يازدى غبار خط — عزمى

مهر رخى ايرشدى زواله كوروب خطن | اولدى فلكده صانخط نصف نهار خط

قنفيسنك ارتكابندن كوكل حيرتده در | هم كنه هم كريهٔ خجلتدر استغفاره شرط — نابى

خلق زمان هپ آنده مقيم اولسه لر سزا | تنك اولديغى مبانئ دارالشفا غلط — وله

نوله كلسه دل مجروحه درد دلربادن حظ | ايدر خسته نه دكلو نا اميد اولسه دوادن حظ — باقى

غم عشقك جهان ملكنده بولدم شادمان اولدم | كشى غربت ديارنده ايدرمش آشنادن حظ

لله ايسه وعظنده اكر نيت واعظ | كرسئ سما وانه چيقر شهرت واعظ — نابى

بحث ايتمسون عذارك ايله انجمنده شمع | قنده چراغ ماه شب افروز قنده شمع — باقى

زهرى ترياق ايليوب ترياقى زهر ايلردى خلق | اولمسه تغيير ماهيات اشيا ممتنع — عونى بك

اكلاشلماز عونيا رمز حروف كائنات | نسخهٔ عالمدن استخراج معنى ممتنع

نونو رونق پذير صنع ايكن كارزار صنع | غفلت ايتمك عيبدر خواهشكر اسرار صنع — نابى

عارفانك دلنه وسوسه ايتمز تأثير | ديو بسيار ايسه ديوان سليمان واسع — وله

هجر اوتيدن شام اكر مين ديك ايماس بى خواب شمع | رشتهٔ جانيغه نيجون سالدى پيچ وتاب شمع — نوايى

برقوياش هجريدا كركو يماس نيدين پس مين كبى | كوكب اشكين توكار انداق كه درتاب شمع

نائلی
میانك فکر ایدن دللر که زلفك آشیان ایتمش
پرستو بچه‌لر در کویبار موبه باغلانمش

نابی
کلستان دهره کلدك رنك یوق بو قالمامش
سایه انداز کرم برنخل دلجو قالمامش
ایلمش دربسته دکانن طبیب روزکار
حقهٔ پیروزهٔ کردونده دارو قالمامش
تشنکانك چاکچاك اولمش لب خواهشلری
چشمسار مرحمتده بر ایچم صو قالمامش
قدرین آکلار یوق بیلور یوق مردم سنجیده‌نك
چار سوی قابلیتده ترازو قالمامش
جیش غمدن قنده ایتسون التجا اهل نیاز
قلعهٔ همتده نابی برج و بارو قالمامش

وله
نقش صفا صحیفهٔ عالمده قالمامش
بوی وفا خمیرهٔ آدمده قالمامش

وله
عشقه دوشدك بکا دیرکن غم و محنت نه ایمش
سنده کور چاشنیٔ جام محبت نه ایمش

وله
رشك رخ آلکله کل آتشلره دوشمش
می حسرت لعلکله کتا کشلره دوشمش

وله
سیر ایدك کوکبهٔ نیم کذشت یاری
دولت حسنی کمالنده ایکن بو نه ایمش

وله
نو ایدی دشمن اولیدم او بیچاره ایله
که وصله مانع اولان پردهٔ محبت ایمش

نشاطی
نکارك زلف پرتابی رخ کلناره یاصدانمش
صنا سین ایکی اژدر دریا تور کلزاره یاصدانمش
شو عاشق کیم نکارك آستانن یاصدانور یاتور
باشی کو که ایرشمش کنبد دواره یاصدانمش
برابکی دردمند کدرمه ومهرای شه دوران
طوررلر آستانکده در ودیواره یاصدانمش
طیانسه ساعد پرداغنه کنج محبتده
نشاطی بی کورن دیر بالش زرکاره یاصدانمش

نوایی
مین سرکشته جسمین داغ ایله قان لاله زار ایتمیش
قو یون یاخود توکولکان لاله زار ایچره کذار ایتمیش
تنیمدین قان چیقار غان هر طرف پیکانلرینك کویا
ایرور یامغور که توفر غمدین چیچاك لار آشکار ایتمیش

شیخ مصری نیازی
درمان آرارم دردمه دردم بکا درمان ایمش
برهان آراردم اصله اصلم بکا برهان ایمش
صاغم صولم کوزلرایدم دوست یوزینی کورسم دیو
بن طشره‌ده آرارایدم اول جسم ایچنده جان ایمش
ایشت نیازینك سوزین برنسنه اورتمز حق یوزین
حقدن عیان برنسنه یوق کوزسزلره پنهان ایمش

نبلی
آخر اولمش مجلس جم جام عشرت قالمامش
دوری دونمش ساغرك صهباده حالت قالمامش

واصف
ارباب لطف و همت اوده برزمان ایمش
بز کورمدك عنایت اوده برزمان ایمش
یارقدیمن ایتمز ایمش دوستان فدا
یارانده مروت اوده برزمان ایمش
شمدی منافقانه در الفت زمانه‌ده
احباب ایله محبت اوده برزمان ایمش
خواهش نه بزده قالدی نه یاران وبارده
جنبش محبت الفت اوده برزمان ایمش
کیم شمدی نظم ونثره ایدر واصف اعتبار
انشا وشعره رغبت اوده برزمان ایمش

یسری
دردمز جانانه سویلنمش دوا سویلنمامش
ماجرا سویلنمش اما مدعا سویلنمامش

وله
دکل خالی سیه اول نورسك کرد دهاننده
دل آزار اولدیغیچون دایهٔ قدرت بیرقویمش

لاادری
دنباده کوزم کیبی بکا اولمیه بولداش
کیم بیله یاتور بیله طورر بیله دوکر یاش

قنی برمی دم چشمم کبی دهلر سورمش	شوق مهر کله سنك یاش یاشامش کون کورمش	جنانی
ایام جهده میکده دار الامان ایمش	شعدی دکل افندی اوده برزمان ایمش	حلیم کرای
شست وشوی اشك ایله کتمز کوزمدن عکس رخ	آب ایله کیم شعلهٔ یاقوتی تسکین ایلمش	خیری رئیس الکتاب
مه نو صانمه کردون جنبش ابرو که رشك ایتمش	قان اویناتمش جهانه برنکاه نیم کوسترمش	وله
سبو پامال و پیمانه شکست آلوده می نوشان	بو بزم ایچره مکر کیم ساقیا برباد ایاق باصمش	رابط
قزارمش درلیوب رخسارلك ای مه تاب کوسترمش	خلیل آسا جمالك آتش ایچره آب کوسترمش	رخشانی
عشاقه خیالنده دلارا کورینورمش	مجنونه جهان طوبطلو لیلی کورینورمش	رفعت قریملی
فنا کلزاریدر عالم بهارندن خزان قالمش	مه نو صانمه اوچمش عندلیبی آشیان قالمش	سعیی
خالك ایله زلفك ال بیر ایلمش	دلبری دامیله تسخیر ایلمش	سلطان سلیم ثانی
خلق ایله سن برملکسین کیم خدا	صورت انسانده تصویر ایلمش	
خوان وصلك خلقه قسمت ایدیجك	هجرکی حق بکا تقدیر ایلمش	
صانه سین نقاش قدرت قاشکی	نوندر نور اوزره تحریر ایلمش	
عارض دلبرده کی خط ای سلیم	دود آهمدر که تأثیر ایلمش	
قنغی عاشق که غبار ره جانان اولمش	تختنی یل کوتورر کندی سلیمان اولمش	صنعی
بولجه کشتیٔ نوحه نجات ورمش ایشتدك	اوده زمان ایله برکره روزکارینه دوشمش	طفلی
درستکوی اولانك کیمسه یاری اولمازایمش	نفاق بیلمینك اعتباری اولماز ایمش	عاصم چلبی زاده
کوزك قان دوکیجی اول غمزهٔ بیداددن کورمش	زهی خونی که مردم کشلکی استاددن کورمش	عزیزی
خراباتی مکر بز کورمیلدن چوق زمان اولمش	یتشمش تازه لر مغبچه لر پیرمغان اولمش	عطایی
غلام مشرب عرفانیم اول رند عشقك کیم	نه صونمش دستنی تسبیحه نه زناره باغلانمش	عونی بك
نظر در جمله اشیاده تفاوت کوسترن یوقسه	ترازوی محبت حسن وعشق رنك کوسترمش	فائق بك مناسترلی
دکلدر جای آرام اولمغه ملك سوا قابل	خدا عاشقلره کون ومکانی تنك کوسترمش	
بت نورسم نمازه شب وروز راغب اولمش	بونه مذهب الله الله بته سجده واجب اولمش	فضولی
ای خوش اول مست که بیلمز غم عالم نه ایمش	نه چکر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش	وله
ینه بو کون عجبا قاج جهان خراب اولمش	که کوشهٔ نکهك محشر عتاب اولمش	فطنت خانم
مرادی فتنه نك ایچق براندابکدر	یا کاکلکده شکن یا خطکده تاب اولمش	
میان خیال کبی اینجه قامتی موزون	عجب نشانلایه جق بیت انتخاب اولمش	
رخی کچن آیه دك برهلال ایدی یارك	بو کون صباح ایله کوردمکه آفتاب اولمش	
سو یدایه خیال طلعتك جانا صیغشدرمش	کوکل برذره یه مهر جهان آرا صیغشدرمش	والها
شب هجران کورن خونین مژه‌مله چشم کریانم	صانور برحوضدر اطرافی صف صف ارغوان آچمش	کاظم پاشا
قاشك برفلکه در دورلمش ای مه موج حسنکدن	جبینك لجه سنده کاکلکدن بادبان آچمش	
سمنسا کاکلك کیم صفحهٔ رخساره باصدانمش	ایکی هندوبه بکزر کیم یانوب کلزاره باصدانمش	نشانجی مصطفی چلبی

سروری آشیان ایتسه عجبمی تپه سنده مرغان — شجر باغچهٔ عالم عرفان ایدی قیس

شیخی کرمیانی کبر یانك كاربانندن خبر ورمز عقول — ایرمز اندن جان قولاغینه مکر بانك جرس

عزت ملا سوزش عشق ایله ایتمشدی سمندر پیدا — اومبیدن که دینورلانهٔ مرغان ایدی قیس

غالب دده نوحه وسلر نعجب ایتسه آنکله دعوی — کندی عصرنده ده بازیچهٔ طفلان ایدی قیس

وله کم مایه لرك جوری آچار جوهر ذاتی — اسمر بله تراشیده اولور پیکر الماس

فائق ممدوح بك
کوه فریادینه سس ویرسه دوزردی دشته — هی مدد کلیه جك سمته شتابان ایدی قیس
یواسن یاپمش ایدی محنت لیلی آنك — ظن ایدر اهل هوا لانهٔ مرغان ایدی قیس

فصیح دده مژه سن هول قیامت ایده مزدی تحریك — فکر لیلی ایله اول مرتبه حیران ایدی قیس

نشاطی بال مرغان بلا پرکلا هیدی انك — عالم عشقده بر باشنه سلطان ایدی قیس

نوعی نه قاره قوللغك اولسه افندی باش اوزره — قلم مثال دیلرسك بنی کسنا بته کس

نهاد بك صدای آه تو کندی کسلدی آه نفس — کوکلدن آه ایدرم آه آهه قالمدی سس

نوابی
لبینکدین آیرو باغیر لخت لخت قان مو ایماس — بوقان نظر بولیدی دم بدم روان مو ایماس
جهان وجان حذر ایتسه نی عیب غمزنکدین — بلای جان مو ایماس آفت جهان مو ایماس
کونکولکا کوبونك آرا رحم نیوچون ایلامادینك — غریب تیلبه مو یا زار ناتوان مو ایماس
قدحنی بخشی تولا ایلامای سین ای ساقی — خمار محنتی دین حالنیم یامان مو ایماس
قدم نوابیٔ محزون باشی غه قویماس یار — غبار ره مو ایماس خاك آستان مو ایماس

احمد پاشا
اول صنم کیم لیلیٔ زلفن کره کیر ایلمش — رحم ایدوب مجنونه تدبیر زنجیر ایلمش
حاجبك دورنده خدك خط کتور مش قائمه — ایکی اکری شاهد ایله کورنه تزویر ایلمش

وله صان اسماعیلدر چشمك که یاتور خنجر التنده — یا ابراهیمدر زلفك که اولمش کلستان آتش

امری درخشان اولدی کوردم بش هلال اوستنده بر خورشید — مکر کیم پنجهٔ سیمینه اول مهپاره یاصلانمش

امیری عالمده کوکل برلکی کوج یار ایله بوقسه — اغیار ستمکاره مدارا اوله کلمش

باقی
پاکیزه دل صفادن رخسار یاره دوشمش — بر قطره شبنم اولمش بر لاله زاره دوشمش
اشکم کوتوردی کندی کوبینه جسم زارم — برك خزانه بکزر بر جویباره دوشمش
بوس وکنارك اوزلر عشقك غمنده دللر — زورقلری بو بحرك هب اول کناره دوشمش
خاك حریم کویك بر لاله زاره دونمش — خون ایتدیکك جکرلر هب پاره پاره دوشمش
بوندن زیاده عاشق فرخنده فال اولورمی — روز ازلده قرعه نقش نکاره دوشمش
قسمتده تیر عشقك باقی یه اولدی روزی — سهم سعادت اول کون اول دلفکاره دوشمش

پرتو قدیم فراموش ایتدی ظن ایتدمدی بو رفتاردن اما — تغافل کونه برواد یجك ایتمك اقتضا ایتمش

بهشتی ویزلی بنده کلشنده بو کون بلبله بر حال اولمش — کلی خار ایله کوروب منکسر البال اولمش

نیلی — اكر جان كورمك استرسك بدنسز / كور اول روح روانی پیرهنسز

چنده نامحرملرله اوشوخك / حرام اولسون خرام نازی بنسز

كوكل اغیار ایچون انجنمه باره / كل اولماز باغ عالمده دیكنسز

اكر هر ذره بر مهر اولسه دنیا / كوزم نوری كورنمز باكا سنسز

ولّه — هنكام وصال عاقبت اغیاره ده قالماز / انجامنه ایرر موسم كل خاره ده قالماز

برشوخك اولور اول دخی درمانده عشقی / ایتدكلری اول شوخ ستمكاره ده قالماز

سنبلزاده وهبی — ایدن هر كاری میزان انصاف ایله سنجیده / بو بازار بلاده سود كورمزسه زیان چكمز

ولّه — باقوب نقش نكینه شویله فهم ایتدمكه عالمده / درونی شرحه شرحه ایتمینلر نامدار اولماز

هلالی — شكست اولسه صراحی جام مجلس برقرار اولماز / مثلدر ساقیا باش كتسه ایاق پایدار اولماز

هوایی — كر یكاری اوزوندر یارك خیاله صیغماز / بولاسكی بر مثلدر مزراق چواله صیغماز

یحیی افندی — اوراق بهاری كوره لم صحن چمنده / كل موسمیدر دفتر و دیوانه باقلماز

تنها كیده لم سیره دیمش امر اوشاهك / یحیی بوراده خاطر یارانه باقلماز

ولّه — درس عشقك مشكلان یحیی نیجه حل ایلسون / سو بیلنلر كندوسن بیلمز بیلنلر سویلمز

یحیی بك — سنی سودوكی جانم سكا اظهار ایده مز / دكه درد ایله كناهن كشی اقرار ایده مز

یسری — نطق جانبخش خیالی حبس ایدادن دیده ده / تل قفسلرده چكر حسرتیله بلبل بسلمز

ولّه — هب باشمزده در غم سودای زلف یار / مجنون دشت محنتی تعذیب ایدرمیوز

لا — آیینه سكا اولسه مقابل عجب اولماز / اللرده كزنلرده حیا وادب اولماز

لا — سرو اولسه قد یاره معادل عجب اولماز / كیم بالدری چپلاقده حیا وادب اولماز

لا — ای ایله كون او یكنسه یوزوكه عجب اولماز / هر جایی كوزللرده حیا وادب اولماز

لا — عجبمیدر جنان اهل دل رشك جنان اولسه / كیرن كوكلینه ارباب وفانك بر دخی چیقماز

لا — ایدرز رخشكه كالای دلی پای انداز / شهسوارم سنی بیك ناز ایله توقیر ایدرز

لا — سرمو فرق یوقدر بیمزده زلف دلبرله / سیه بختز پریشان روزكارز خانه بردوشز

لا — نه حاجت انتخاب جای بوسه روی دلبرده / درون كعبه ده تعیین محراب اقتضا ایتمز

لا — بو سكا كیم عالم امكان دیرلر / اولماز اولماز دیمه اولماز اولماز

لا — (اغلارز خاطره كلدكجه كواشدكارمز) / لا — (سرو برمك اولور سری عیان ایلك اولماز)

لا — (میوۀ باغ امل كاه اولور كاه اولماز) / لا — (یهود ایمانه كلمز مرد ملحد توبه كار اولماز)

لا — (هرزمان دست دله دامن فرصت كیرمز) / لا — (كلی تعریفه نه حاجت نه چچكدر بلورز)

باقی — عاقل اولدر كلمیه دنیا متاعندن غرور / مدت دور فلك بر دمدر آدم بر نفس

نابی باغ دهرك هم خزانن هم بهارین كورمشز | برنشاطك ده غمث ده روزكارین كورمشز

چوقده مغرور اولمه كیم میخانهٔ اقبالده | بزهزاران مست مغرورك خمارین كورمشز

وله دنیا پرستك اكلامشز سجده كاهنی | برنقش سیم وزرنجه سجاده كورمشز

كنامامق صفا سنه اب تشنه جان ورر | بوعرصه‌ده هزارفلان‌زاده كوزمشز

وله خیالندن كلور غم خاطره جانانه دن كلز | ستم هب آشنالردن كلوز بیكانه دن كلز

مثال حلقه طوتدم كوشمی ابواب آفاقه | صدای نغمهٔ عیش وطرب برخانه دن كلز

وله بركونه ذوقیاب غم فرقت اولمشز | كیم یاره حسرتز دیمكه حسرت اولمشز

وله هر تیره منش قدر شناس سخن اولماز | هر سفله خریدار لآل عدن اولماز

وله تك اولسون قواعد اخلاص برطرف | مانع دكل مراسمه دأب قصورمز

وله باغ كونك نه اصولن نه فروعن بیلورز | كرچه كیم نخم كبی جمله بی حاو بیوز بز

وله بیلن خاك سنا نبولدر رسوم شیوه ونازی | كنارك دلبری نازكده اولسه نازنین اولماز

وله رخ مهر منیر اولماز مكدر صبح كاذبدن | اوبر آیینهٔ عالمنمادرنم قبول ایتمز

وله نه مقصوده شروع ایلرسه برعكس اولمه دركاری | اسیر محنت طول امل موتابدن قالماز

وله امید دولت ایچون اكلادمكه برایكی كون | اذیت فلككی ارتكابه محتاجز

وله بز اوخاكز كه بن ناكده آسوده ایدك | شمدی درد نه ساغرده ظهور ایلمشز

وله نه بز مدر نه دكلدر كورینن جنبشلر | نا بیا صورت مختارده مجبورز بز

نسیب دده خلق ایدرداد وستد بز پرتلاش و بی نصاب | چارسوی عالمك بزاوكمدق دلالیوز

خواجه نشأت صد هزارانی كلور كلشن نظمك اما | نشئه كاه سخنه بردخی نشأت كلز

قرامانلی نظامی كل عارضكه اولسه معارض عجب اولماز | كیم یوزی آچلشده حیا وادب اولماز

نورس قدیم تمغا سیدر سكوت متاع معارفك | بركون بزم دخی اولور البت رواجمز

وله (محبت تشنه سی دریالری نوش ایتسه سیراولماز) | (كورنلرجم بساطن مائل نقش حصیراولماز) وله

نورس افندی حالم ای خامهٔ حسرت زده جانانه‌یه یاز | درد مندیٔ دل خستهٔ بی درمانه‌یه یاز

ایلدك هركسی شاداب نولور ای كل تر | برصودن نامه دخی دیدهٔ كریانه‌یه یاز

نوعی تمدن چكدی تیغن یارزخم خونفشان كیتمز | چكلدی صوبی وادینك نشانی برزمان كیتمز

بیلورلر بربرین داغ غمكدن روز محشرده | سنك عاشقلرك دارجهاندن بی نشان كیتمز

كوكل بولكده شول بی بال وپر برتیره بكزر كیم | بیانه آتسك آنی بیك كز ای قاشی كمان كیتمز

وله عارفك كوكلن خدا غمكین ایدرشاد ایلمز | بندهٔ مقبولنی مولاسی آزاد ایلمز

عالم اولدی شاد سندن بن اسیر غم هنوز
جان باغشلاردی لبك اظهار کفتار ایلیوب
سجده کاه ایتمشلر اهل عشق محراب قاشك
جان ایله بزدن اکر خشنود اوله جانانمز
سعادت ازلی قابل زوال اولماز
هر صبح کونش قاپوکه کاسه عجب اولماز
سکندر سیر ایدکده سد نطق ابت پیش کا اده
بر کون کاورمی رخنه بو دور تسلسله
سوزش عشق ایله آتشخانه در میخانه مز
قنی اول کلکوله رك کلدیکی دملر شمدی
اختیار فقرایدن درکاه وایوان استمز
شولکه استغنا سریرنده اوتوردی شاهوار
سینه سینه هر که کسدی نعل یاقدی تازه داغ
شولکه عشق اهلیدر اولور کوی دلبرده مقیم
ای محبی یاراندن برقدح نوش ایلین
بکادور باش غمزه دله چین ابروی ناز
کهی سنك ستم اکسیك دکل که دورباش غم
جام می او پرسه لبکی کر عجب اولماز
برزمان رومده دریاکش ایدك ای ساقی
صبح صادق کبی اول مهر درخشان کلمز
هوای عشقه اویوب کوی یاره دك کیدرز
پلاس پارهٔ رندی بدوش وکاسه بکف
طریق فاقه ده همکفش اولوب سنائی یه
وبروب تزلزل منصوری ساق عرشه تمام
ایدرسه قند لبك خاطر مذاقه خطور
فلك کیرسه کف نائلی یه دامانك
شعله بار ایتمش ایدی عشق نهال آهم
وقف قربانکه عشق ایدی کوکل بیلمز ایکن
بو آب وتاب قندن میخانه لرده بیلمز
عاقل کتاب عقلی حل ایلمکده غافل
رشمدر جهانه سرمایه بخش سوزش

فضولی — قیلدی عالم ترك غم بنده غم عالم هنوز
وله — اورمدن عیسی لب جانبخشلقدن دم هنوز
قیلمدن خیل ملائك سجدهٔ آدم هنوز
وله — جانه منتدر آنك قربانی اولسون جانمز
وله — کونش پراوسته دوشمکله پایمال اولماز
فنی قدیم — معذور طوت ای شه که کداده ادب اولماز
فنی کاتب جزیه — فلاطون حقیقت بینه نقل ماجرا اولماز
کامی — دولاب چرخی خاك ایله یکسان کوررمیز
لمعی — شعلهٔ جواله دندر کردش پیمانه مز
ماء ربابا — اغلارم عقلمه کلدکجه کوالشد کاریمز
محبی سلطان سلیمان — زادغمدن اوزکه هرکز کندو یه نان استمز
سر نسر اولماغه هفت اقلیمه سلطان استمز
ایلمز باغه نظر سبز کلستان استمز
ایلیوب دیوانه لك طاغ وبیابان استمز
خضر الندن کرا اولورسه آب حیوان استمز
مذاقی — بوشکنجه وعتابه بو قدر ندن سزاینز
وله — غریبك باشنه غربت دیارنده نلر کلمز
معیدی — الندن اله دوشمشده حیا وادب اولماز
منیف — شمدی ایرانده قناعت ایدرز چای ایله بز
میلی — قاره اقشاملر اولور اول مه تابان کلمز
نائلی — نسیم صبحه رفیقز بهاره دك کیدرز
زکات می و پریلور بردیاره دك کیدرز
جناب کلغنئ لایخواره دك کیدرز
خدا خدا دیه رك پای داره دك کیدرز
دیار مصره دکل قندهاره دك کیدرز
شنکله محکمهٔ کرد کاره دك کیدرز
وله — اولمدن سرزدهٔ تخم شجر طور هنوز
دست قصاب اجل قبضهٔ ساطور هنوز
نابی — صهباده نشئه کیمدن مستانه لرده بیلمز
کیفیت جنونی دیوانه لرده بیلمز
اما بو سوزك اصلن پروانه لرده بیلمز

ضیابك
عالم اولدر که بیله رتبهٔ جهل وعجزین — عاقل اولدر که ایده کندی جنونن تمییز

طالب قدیم
چشم انصاف قدر کامله میزان اولماز — کشی نقصانی بیلمك کبی عرفان اولماز
ظلمت جرمی نوله نور کرم محو ایتسه — زلف شب پردهٔ روی مه تابان اولماز
قید زنجیر غم دهردن آزاد اولمز — موج دریای می اول مستهکه سوهان اولماز
شویله نادم اوله کیم زهد بنه زاهد دم عفو — بی ریا جرم ایدن اول دکلو پشیمان اولماز
اکا تردامنیٔ کریهٔ مستانه کرك — زهد خشك آدمه سرمایهٔ غفران اولماز
غنچهٔ کام آچلماغه زمان وار طالب — لب امید بو ایامده خندان اولماز

ظهوری
المده ساقیا بو قدر ایاغم صحبت الویرمز — نه دست صفایم باکاشمدی عشرت الویرمز

عالی مورخ
بیقلدی خاطرم کوکلم خراب اولدی اوکل بیلمز — نه جور ایتمك استر تازه در خاطر کوکل بیلمز

وله
کیجه ایله خواب کوندز عشرت اولدی باعث حیرت — بزه بو کارك انکاری کبی حاضر جواب اولماز

عدلی سلطان محمد ثالث
بوقدر ظلمه رضامز عدله بز مائللرز — کوزلرز حقك رضاسن امرینه قائللرز
عارفز آیینهٔ عالم نمادر کوکلمز — روز کارك جنبشندن صانعك غافللرز
حکم مولایه مطیعوز فارغوز تدبیردن — بز توکل اهلیوز تقدیرینه قائللرز
کوکلمز کحل صفاهانی اورمی عینته — توتیای کرد راه دلبره مائللرز
پوتهٔ عشق ایچره عدلی قال ایدلدن قلبمز — غل وغشدن خالیوز عالمده صافی دللرز

عزت ملا
مجنون ایله بحث ایتمکه کندی عقلامز — وار آکا قیاس ایله نه سویلر بدلامز

عونی بك
کیمسه بیرون اوله ماز دائرهٔ عبرتدن — بوشفاخانه ده قانون کبی زنجیر اولماز

وله
خبث اغراض ایله اندیشه سی مردار اولانه — کونده بش کره وضو ایله طهارت کلمز

وله
احکام قضا موقع تحقیقه کلنجه — هیچ کیمسه حقیقتده کنهکار بولنماز

وله
نوله سروش حضور اوغرامازسه بانمزه — هزار کلب ملوثله برقرارده یز

وله
ضروریدر بتون بیع وشراسی سوق ایجادك — بو بازار افتادهشرط ایجاب وقبول اولماز

غباری
ای غباری اله کیرمزسه شراب اشته غبار — صو بولنمازسه ضرورتده تیمم جائز

غوثی دده
آسیاب چرخه کندم کلدیکم عیب ایمه — بزده معنی خرمندن صچرامش بردانه یوز

فائز
فریادمز اول یاره ده اغیاره ده قالماز — آه دل بلبل کلده خاره ده قالماز

فائق بك
خطی کلمش غمزه اما آفت جاندر هنوز — ملکی غارت اولمش اما کندی سلطاندر هنوز

مناسترلی
کافرستان ایلدی اقلیم عشقی سرتسر — الله الله اول بت نورس مسلماندر هنوز
کربلای عشقه امعان ایله ایلرسك نظر — سو بسو سیرابهٔ خون شهیداندر هنوز

وله
دیر عشقك او برهمنلریوز کیم الحق — بانك یارب ایله ناقوسی کویا ایدرز

فائق ممدوح بك
ایتمز طلوع کوکب رخشان بختمز — کرچرخ اطلس اولسه کریبان بختمز

وله
دل پر زخمیدر هر عاشقك فریادینه بادی — اکر سوراخ سوراخ اولمسه نیدن صدا کلمز

مثال حشو مصرع فيضى بو قدر هر تنك ظرفك

بز اول عاشقلرزكيم داغمزه مرهم قبول ايتمز
نوله بن چكديكم جور وجفايى يار بيلمزسه
سفال كهنه دن نوش ميه معتاد اولان رندان
سرشك چشمى نيل مصره ممكنمى قياس ايتمك
كل رنكين رخسارى اونحل كلشن حسنك

بى نصيبز قسمت روز ازلدن كويا

چوقدر اكر چه درد وبلاسى محبتك

صفاى خاطرم آشفتهٔ اكدار در سنسز
اوللدن جاى آرام خيالك خانهٔ خاطر
لباس آتش تن آتش استخوان آتش نفس آتش
ضياى پرتو رخسار آل دلكشا يكله

مژه م پاى نكاه انتظاره خار در سنسز
عجبمى اولسه نامهم داغدار شعلهٔ حسرت

تلاش حرص بيجا آدمى محروم كام ايلر

هركارده عاقل كوزه در سمت سهولت

جنونم مبتلاى زلف جانان اولديان بيلمز

نظر قيلدقجه حسنوكه نيچون خشم ايليه چشمك

تيرغمزه كدن بنى صانمه ايده م جانا كريز

كه جام باده نوش ايدرز كاه خون دل

بنم ضعفم كبى عالمده ضعف بردوام اولماز

پير مغانى ميكده ده كورمدم بو كون

وطن مألوف اولانلر بى سبب ترك ديار ايتمز
دوز سياه فكر ايتدكجه حسنك اضطرابندن
نه غم رسواى اولورسه زلفكه دل باغلايان مجنون
يقاردى كوهكن آهيله طاغلرطو يمدى شيرين
بزه خون بشر سرمايهٔ نصر وشجاعتدر
نظام خلق عالم محترمدر عند باريده

راغب پاشا — طوتار پركچسه صدره راغبك امار بن طوتماز

رامى پاشا — اوكلزارك كه آتشدر كلى شبنم قبول ايتمز
دل ذوق آشنا باركران غم قبول ايتمز
مجوهر جانى بك كره صونسه جم قبول ايتمز
بو بردرياى پرخوندر كه بيش وكم قبول ايتمز
اودكلو نازك وتردركه رامى شم قبول ايتمز

رضايى — هب سراب وخرمن مهد ندرآب ودانه مز

روحى — امانه چاره الده دكل اختيارمز

زارى — تن بى تاب وبى طاقتده صحت باردر سنسز
حقيقتده وجودم كويا اغياردر سنسز
سمندروش وجودم مرغ آتشخواردر سنسز
شعاع شمس جانا چشممه مسماردر سنسز

سامى — ره آمد شد نظاره نشتر زار در سنسز
قلم دستمده مرغ آتشين منقاردر سنسز

وله — كه دست رعشه دار ايله طولى پيمانه جمع اولماز

وله — انكشت خرد عقدهٔ دشواره يابشماز

سحابى — پريشان خاطرك حالن پريشان اولميان بيلمز

سعدى — بوروشندر كه عالمده كوزه هركز بياغ اولماز

شانى قرهمانلى — براوق آتم براكا قارشو چيقر جان عزيز

صبرى — بز رخصت زمانه كوره عشرت ايلرز

وله — بوكوندن باشلاسم برناله يه يارين تمام اولماز

صنعى كليبوايلى — ايتمك تعجب اغلاديغم اختيارسز

ضيابك — ضرورتسز جهانده كيمسه غربت اختيار ايتمز
كوكل برپرده اى آرام جان سنسز قرار ايتمز
كرفتاران زنجير محبت قيد عار ايتمز
عجبدر كاه سوز طاشه كچر انسانه كار ايتمز
سباع دشت وهامون كندى جنسندن شكار ايتمز
خدا قادر در اما سيمى زر ايلى نهار ايتمز

توفیق	دهشت ویررز لاف وکذاف ایله عدویه	چون نقش اسد بی ضرر زلیك مهیز
ثابت	میدانه کلدی نعش رقیب نمیمه ساز	قیلدم حضور قلب ایله عمرمده برنماز
حازم	هم خواهش علاقه ایدر هم غم استمز	کوکلم بلای عشقی هم استر هم استمز
حسم کوپریلی زاده اسعد پاشا	سپر انداز عجزه خصمی تیغ خونفشان چکمز	خوشسان ادب اندیشهٔ زخم زبان چکمز
	فزوندر داشکننده منکسردن غدرك آزاری	کمانك پیچش خمیازه سن طبل نشان چکمز
	کاوکیر اولسه خصم غالبك شمشیر سرتیزی	جکرجاندن سپر غیرتکشان حرف امان چکمز
	دل عالمبهایی ویرمه دست خرده سالانه	شکست ایلربا غائب طفل بی پرواضمان چکمز
	چکن مردانه دررطل کران خون شهادتدن	اوجام تلخکام ناکواری هرجبان چکمز
	خم چین جبینه بسته بار منته حاسم	تحمل ایلمز گردون کمند کهکشان چکمز
حافظ سیروزلی	عاشقلرز بلازده لر مبتلالرز	عالمده برمحبته قالمش گدالرز
حاکم وقعه نویس	کل ای آرام جانم نورچشمم درده درمانم	بدن بیمار وجان بیزار ودل غمخوار درسنسز
حامد اندرونی	دکان کشای سرچارسوی عشق اولدق	نتیجه سی بازیان ایلرز پاکار ایدرز
حشمت	رخصت بولنور دامن جانان اله کیرمز	جانان بولنور گوشهٔ دامان اله کیرمز
	قوینکدن آیرمه بیل انك قدرینی ای شوخ	حشمت کبی برنسخهٔ عرفان اله کیرمز
حلمی بروسه لی	بنم درد درونم عاشق زار اولمیان بیلمز	محبت بر بلادرکه گرفتار اولمیان بیلمز
پیری رئیس الکتاب	دواجوی اولمازانفاس مسیحادن دلك زخمی	بوکارزارك کلی منتکش باد صبا اولماز
	مداوات علل نسبتله دراحوال معلوله	عصادن اوزکه چشم کوره میل توتیا اولماز
دانش	فیض استعداد مادرزاد اقدام استمز	قابلیت عشقه برجوهردر ابرام استمز
راتب پاشا	خلاف جنس ایله انسیت استوار اولماز	غراب طوطی یه طوطی غرابه میل ایتمز
رازی	سرمایهٔ شاعران توکنمز	دنیا توکنور یالان توکنمز
راشد قدیم	خود فروشانه هنر مایهٔ اقبال اولماز	جامهٔ زر سبب عزت دلال اولماز
	خاکساری هنرپیشه بی ذات صانعه	پرتو مهر یره دوشسه ده پامال اولماز
راغب پاشا	مظفر وقت فرصتده عدودن انتقام الماز	مروتمند اولان ناکامئ دشمنله کام الماز
وله	محرك دل اولور دلربایه محتاجز	زمان ضعف قوادر عصایه محتاجز
	دم مسیحدن ایسنك رجای همت دیر	بودیر کهنه ده بزده دعایه محتاجز
وله	فروزاندر چراغ شهرت پروانه تامحشر	زبان شعلهٔ آوازخاموشان خوش اولماز
	زمان اولماز مساعد یامکان یاساقئ دوران	بوعشرتکهده دلخواه اوزره راغب عیش نوش اولماز
وله	برتجلی ایدی موسایه ده کیم الوردی	شجر طورز همیشه ید بیضا ویرمز
وله	رضایه حکم قضاده موافقز اما	برازده مذهب انصافده مساغ آرارز

(مثال)

نه همت كار كردر نه طلب نه حسن استعداد
خلقه غـدر ايلينك عاقبتى خير اولماز
سر مست اولورم قنده نشانى كوررسم
هم سينه سى پرداغ هم آوازه سى محرق
يار ايچون اغياره منت ايتديكم عيب ايله
طوتشمش ساحۀ كلشن شرار آه بلبلدن
جور دهر ايله اولور بلبل غرابه همنشين
هرزمان صانمه قيوكده آه ايدر افشا دهلر
خورشيدى نه حاجت ايدهلم نور ايله تعريف
ملامت ايتمه بنم سرو سر بلندمى كور
كور ينى آسمانده صانمه كيم ماه محرمدر

(هب چكديجكم كندى جزاى عملمدر) لا
(ماجرامز بزم اى دل دخى چوق صوكتورر) لا
(آب زلال ايچنـده باتور لعل پاره در) لا

دل قاشك راسنه ميل ايتديكى پيوسته بوكيم
عشرت كـوشۀ ميخـانه يى هر كس بيلمز
مثل شبنم نركس نشين كوزمده اوچار
موى سـياه باشـلادى ير بر آغارمـغه
برزمان سن آفتاب ايدى بزم همسايه مز
آينه سكا اولسه مقـابل عجب اولمـاز
منكسردر ديدى احبـاب بزه مينـايى
رياضتسز جهانده كيمسه عرفان آشنا اولماز
ديمز دل بادن كچسنجه ماجـراى عشق
دكل تار تعلق كـامله سد سفر سازى
امينا نوله ايتسم زخم تير جـور ايله فرياد
كورمسك ساغـر صهبايى آچلماز كوزمز
يقلمز دل پى اندر پى چـكر كن جام آزارك
ار ايتسه اكر زلفكه نسبت عجب اولمـاز

سزاى وصل يار اولماغه ده آدمده بخت استر لا
كندى بولمازسه نه بركون اولور اولادى بولور لا
نقـش قـدم يار اياغ امامـدر لا
نيـدن بيلنور سـوز محبت نيـه ديرلر لا
باغبان بر كل ايچون بيك خاره خدمتكار اولور لا
نهال ارغوان ظن ايتديكك طغيان آتشدر لا
نيـه شكوايى غراب ايلر غرابت بونده در لا
اى شه ملك ملاحت بويله قالماز روزكار لا
آثارى نمايـندۀ ارباب نـظر در لا
بيل اولا كيمه قول اولد بغم افندمى كور لا
فلك برشرحه چكدى سينه سينه روزماتمدر لا

(كچمش زمان اولوركه خيالى جهان دكر) لا
(جويلرچون ايردبلر دريايه خاموش اولديلر) لا
(خصمك ستمنى اكلامامق خصمه ستمدر) لا

كچـدى هرسنه دن الا كه بورادن كچمز — احمد پاشا
مست چوق شيوۀ مستانه يى هـر كس بيلمز — آكاه
اودكلـو جام مى خوشكوارى او كسمشوز — وله
فصل خزانده آچيلور اولدى بهار مز — اسحق
دولتكده عرش اعلادن يوجه ايدى پايه مز — وله
كيم يوزى آچلمشده حيـا وادب اولمـاز — امنى
حـرمت باده ده آيا نه قصور ايلمشوز — امنى آمدى
كـدوخشك اولمينجه ماهر فن شنا اولمـاز — بروسه لى امين
پيـاله تاكه خالى اولميـه انده صدا اولمـاز
ساوك سوزنه پيوند رشـته بند پا اولمـاز
قلم شق اولمسه انده صرير اشتـكا اولماز
كل كبى الده قـدح اولمسه كـولمز يوزمز — امينى
بو بزمك باده نوشى مست اولور اما خراب اولماز — شيخ الاسلام بهـ
كيم يوزى صوين ييره دوكنده ادب اولماز — نالى

يحيى افندى	بكا قان آغلادر هجران دمنده چكديكم غملر	كلور بر بر خياله روز وصالكده چكن دملر
	كولر او ياردى دل بازيچه ظن ايلردى دنيايى	قنى اول شوقلر اول انس وحالتلر اوعالملر
وله	چشم خونينم خيالك شاهنى اعزاز ايدر	هر كلنده برقماش سرخ پاى انداز ايدر
وله	هميشه مردم چشمم عذار يارە باقار	كوزم اوپنجره درصحن لاله زارە باقار
وله	كوه محنتدر باشم هر سو باشم ارماغلر	فرقتكده چكديكم آلامى چكمز طاغلر
وله	راست كلدم يارە بر سرو دلارادر كيدر	باينه عشاق دوشمش برتماشا در كيدر
وله	بربرينه كيرديلر دولابلرله آبلر	آبلر غالب كلنجه دونديلر دولابلر
وله	خانمان زهدى ويران ايلسون سيلاب مى	باده آفسون كلسون اى ساقى بوجم واديسيدر
وله	قورقرم جنتده ده عشاق راحت برايه	اوكرنورسه شيوهٔ خوبان استانبولى حور
وله	مائلم بركل رعنايه كه او پمك ديله سم	آلمدن بوسه سن ايكى يشاغى كل كل اولور
وله	زوالى غصه سن چكمزديونعمت و ير بو فسه	فلك اهل دلك صانمك كه مسرور اولديغن استر
يسرى	كاسهٔ متروك مى رنك لبندن بللودر	مفلسك اولكى حالى مشربندن بللودر
وله	رجالك ده اوجنده رشوت استراولمغه نافذ	هدفدن تيرك التجاى هب تمرنسز الكندندر
يقينى	غمزەك جفاسى عاشقه عين وفا كلور	بيماره التفاتى طبيبك دوا كلور
لاادرى	آلور رقيبى اومهپاره بزمكاهه كلور	كلورسه ده بزه دولت مع الكراهه كلور
لا	الندە كى اول زخم ملاحت اثرى كور	كل عارف ايسەك نكتهٔ شق القمرى كور
لا	رؤيته حائل اولان ديدهٔ خونابەدر	بكا دشمنلك ايدنلر ينه احبابمدر
لا	عاقل نه شاد اولور بوجهانده نه غم چكر	جاهل هميشه شاد اولەيم دير الم چكر
لا	نكه كلچين حسرت دامنم پرخار محنتدر	كل اى بلبل بنمچون ناله قيل كيم وقت فرقتدر
لا	يارب مددايت دردمه درمانى كوستر	يا جانمى آل يابكا جانانمى كوستر
لا	كردون فضاى عشقده بركوچه لاله در	بحر محيط اولاله ده برقطره ژاله در
لا	چشم اميد حضرت حاجتروايه در	دائم توجهم طرف كبريايه در
لا	اميدك كسمه حقدن اى كوكل و يرمك خدانكدر	مدد جويان مردان اول كه همت اوليانكدر
لا	فراق يار دوانتدر جكركاهمده كى داغلر	سرايك حاليدرجانا كيرن آغلارچيقان آغلار
لا	شهر عشق آيينى اول دمكه دركار ايتديلر	هر سر بازاره بيك منصور بردار ايتديلر
لا	اكر بر شمعه بيك آيينه طوتسك انعكاس ايلر	بووجه وحدتى اعمى اولان كثرت قياس ايلر
لا	اى كل رعنا صبانك جنبشى آهسته در	كه بورركه دكلنور بكزر غمكدن خسته در
لا	يورى دريادل اواوب ايله تحمل يوقسه	روز كارك اوكنه دوشمين آدم يور يلور

وجدی

غمزهٔ بی رحم اولدیغی مژکانلرندن بللودر تیغ خون آشام نقش جوهرندن بللودر
کعبه جویان محبت خضری رهبر ایلمز سجده کاه اهل دل خاك درندن بللودر
کلاه پرداغنه زلفی سایه بخش اولسه نوله لایق تاج شهنشاهی سرندن بللودر
خال رخسارندن آکاه حالمی اتمه سؤال عاشقك بخت سیاهی اخترندن بللودر

وله

نوله کلزار عالم سربسر بیت الحزن اولسه بو یوسف طلعتان دنیایی یعقوب ایتمشلردر

وله

کوکل سوزان ایدن جسم نزارك تازه داغکدر سنی پروانهٔ عشق ایلیین کندی چراغکدر

خواجه وحبی

بهانه جوی وصلت اولدیغم یاره طیورمشلر نفاق ایتمشلر اما معنوی همت بیورمشلر

سلطان ولد

ای که هزار آفرین بو نیجه سلطان اولور قولی اولان کیشیلر خسرو و خاقان اولور
خالقنی ایتین ناخلف اولمش دکل خلقه کوکل باغلایان صکره پشیمان اولور

وله

(اللهی سورسك بنی سویلتمه غمم وار)

سیدوهبی

تیغ نکاهه بادهٔ ناز ایله آب ویر بن اولمك استرم بکا قطعی جواب ویر

وله

بیوفایی زن دهری کوروب اهل فنا حیرتندن دم موتنده دهن باز قالور

ویسی

امید خاکبوس جنابك کر اولسه بو خاکدانه کلکی ایتمزدم اختیار

وله

سکا فرهاد اوله لی ای شه شیرین کفتار آه دیرآه ایشیدر کوه بلاده دل زار

مامازاده هادی

ایتمسونمی آه دلسوزم علولر آشکار عشق دیرلر نامنه دلده برآتشپاره وار

هلالی

دل ایسکدن شراب ناب استر خسته دردینه جواب استر
چشم مستی شراب ناب ایچمش دل بریاندن کباب استر
جان ویرر دل کورنجه پیکانن خستهٔ تشنه دلدر آب استر
ای هلالی یتشدی بزم بهار دورکلدی کوکل شراب استر

یتیم علی چلبی

سری پاپای سرایلر جهان بی سرو پادر حضیضی اوج ایدوب اوجی حضیض ایلر بودنیادر

یحیی افندی

کون یوزك ماهیت حسنی کماهی کوستر نور حق ینه اول شمع الهی کوستر
برالای اولسه کوزلر هب توجه یاره در خلق عالم برینه پادشاهی کوستر
ای هلال ابرو جمالك حق باق آینه یه برمصفی آیدرکیم عکس ماهی کوستر

وله

اسدی کویندن صبا شاد اولمغه بادی بودر آیاغی توزیله کلدی باعث شادی بودر
شیوهٔ محبوب ذوقندن خبردار اولمدك بیلمدك ای قیس عالم بونده در وادی بودر

وله

خاطر پاکینه قونمش باد آهمدن غبار خاکپایینه یتش ای اشك ایله اعتذار
ایشیککده کوزی یاشلی عاشقك بیك وارایکن نوجوانم بیك یاشا یحیایی ایتدك اختیار

وله

سوزکیم زبانه کلنه کویا زبانه در بن عاشقم سوزمنده بنم عاشقانه در
عاشق اودر که یاری ایشیکنده جان ویره مجنون غافلك حرکاتی بهانه در

نهادیك — خیال بوس پایه دست امیدم صارلمغدن — کوکلده حلقه حلقه آه حرحالده دونمشدر

وله — جهانده شمدی ظرافت مداهنه ایله اولور — حماقت اولمازه اولماز دیمکدن اولمشدر

نیلی — کیمك همبزمیسین یاران عیش وعشرتك کیمدر — ندیمك غمکسارك همدمك همصحبتك کیمدر

واثق — ای چشم بخت میل شکر خواب تابکی — بیدار اول که رؤیت دیدار وقتیدر

واصف — نه بیان حاله جرأت نه فغانه طاقتم وار — نه رجای وصله غیرت نه فراقه قدرتم وار
دوشه‌لی او یادکاره کوکل اولدی پاره پاره — چکرم کوکل نه چاره چکدیم محبتم وار

وله — (آتش کناری فیض کونك لاله زاریدر)

واقف — نه یاردن نه کوکلدن شکایتم واردر — فراق دلبر ایله شمدی راحتم واردر
نیاز وصلت ایله نرم اوله مکر یوقسه — اوتنسد خویه بنم غیری نیتم واردر

وجدی — لعلك تبسم ایله پرآب وتاب کوستر — یاقوت سرخ ایچنده در خوشاب کوستر
می ایچ که روی آلك اولسون پنه خوی افشان — آب ایچره آتشی کور آتشده آب کوستر
عکس رخکله ایله آینه بی منور — آغوش مهده رخشان پرآفتاب کوستر
ایتمه ابك کشاده اهل نیازه اما — هر پرسؤاله غمزه‌ك حاضرجواب کوستر
آب حیات وصلك خواهنده جانه عرض ایت — دلتشنهٔ امیده باری سراب کوستر
کستاخ چشمه ایتمه روی دلی نمایان — آینهٔ رخکده رنك حجاب کوستر
سرمست داشکسته دوش پای چشم مسته — معمار لطفه کندك خانه خراب کوستر
صوندقجه نرکس جام اول مست نازه ساقی — صد چشم مبتلایی انده حباب کوستر
وارمی جواب سویلر بو نوزمینه وجدی — شعر کده اهل نظمه تازه خطاب کوستر

وله — اکر مستلزم احسان ایسه فریاد قابلدر — کرم مبذول اولورسه عرض استمداد قابلدر
نکاهك منع ایدردی استسه هب غمزه‌نك جوربن — همان حکمت مراد ایتمکده یوقسه داد قابلدر
بن ایتسم بیستونه همت ایتمم تیشه بی محرم — آنی نوك مژه ایله یقمق ای فرهاد قابلدر
دل درد آشنا جام نشاط ایلمز منت — غبار غمله ده بر لحظه اولمق شاد قابلدر
رضا یوق انتقامه مذهب عشاقده یوقسه — بر آه ایله جهانی ایلمك برباد قابلدر
دوشرسین غیری کاکل قیدینه یوقسه سنی ای دل — شکنج طره سندن ایلمك آزاد قابلدر
بو فیض ایله سوزك سحر ایلمك مشکل دکل وجدی — خصوصا طبع چالاکك ایده امداد قابلدر

وله — طوفان سرشکم دیده جوش ایده بکزر — باق چشممه دامانمه دریانمه بکزر
زنجیر محبت چکه‌رك کلدی جهانه — مجنون ایله دیوانه کوکل توأمه بکزر
میخانه ده بی قید سفال ایله می ایچمك — نه مجلس دارایه نه جام جمه بکزر
هب عشق ایله هم مجلس اولان اهل جنوندر — عقل اول حرم انسده نامحرمه بکزر

وله — شبستان غم بزمده شمع انورم یوقدر — فنا دنیاده یعنی برمسلم دلبرم یوقدر
سرنده هر کسك برغنچهٔ سیراب وار شمدی — بنم باغ جهان ایچنده بر برك ترم یوقدر
ستانبوله شودکلو آرزو وار دلده ای وجدی — اوچردم بولسم امانیلیم بال و پرم یوقدر

نورس افندی

سر کشته ایلدین بنی زلفک هواسیدر | بای بوانقلا به محنت بلاسیدر
ویردیکه پند پرچنه بند اولوردی دل | چکسون بلای قیدینی شمدی جزاسیدر
نورس بنی دوشوردی دیله آرزوی دل | هب چکدیکم جهانده بنم دل بلاسیدر

وله

ایلمم آغلایه رق آه اکر افلاک یانار | صو یانار نار یانار باد یانار خاک یانار
قیلمه لوم ایتمه دک آثارمی ادراک دبو | بن بر آتشده یم ای عشق که ادراک یانار
مهر یکی صافلایه جق بر بوله مم کا همدن | هم دل سوخته هم سینهٔ صدچاک یانار

وله

جوهر صهبا که ایلر جام مینادن ظهور | روحدر کویا ایدر جیب مسیحادن ظهور
نشئهٔ صهبایه قانم کرچه اما بیلمدم | ایتدی صهبا نشئه دن یا نشئه صهبادن ظهور
عشق براشدرمش اسباب جنونی شویله کیم | دوشه آتش قیسه ایلر دود لیلادن ظهور

وله

قنی یاد ایلکه خون دل نوش ایتدیکم دملر | هزاران بلبلی نالهله خاموش ایتدیکم دملر
کاورمی خاطره صهبا صونوب یزینه | سنی بزم وفاده مست مدهوش ایتدیکم دملر
یانار آتشلره آرام وصبرم یاده کلدکجه | سنی مست بلبوبکی کل در آغوش ایتدیکم دملر

وله

حالی بر بد اصلک اقباله تحول ایتمسون | چونکه مستقبلده یا فرعون ویا نمرود اولور
وقتیدر نیک وبده تحویل ایدن هر صورتی | وقت اولور کیم اقبح شی احسن موجود اولور
بوللری صدقک نجاته منتهیدر مطلقا | فعل مذمومی فلک قلب ایتسه ده محمود اولور

وله

کریه یی اول دم که اهل عشقه آیین ایتدیلر | دیدهٔ کریانمی سرچشمه تعیین ایتدیلر
صورت آیینه یه میل ایتمیوب رخسار بنی | عاقبت اول خودنمای حسنی خودبین ایتدیلر

وله

ایتدکاریکل قنغی برین نقل ایدهیم بن | ای عشق سنک آه دینلز نهلرک وار
هر شیوه که یک عاشق سودازده مفتون | یارب نه مصیبت نه بلا شیوه لرک وار

نوعی

سنک محزونک اولمق یاکه شادان اولمدن یکدر | غمکده آغلامق ایلرله خندان اولمدن یکدر
جهانک عز وجاهن شویله اذعان ایلدم بن کیم | ایشیککده قول اولمق دهره سلطان اولمدن یکدر
دوشوب کوی خراباته ایجره صوفی کاسه لیس اولمق | سر پر دولتده فغفور وخاقان اولمدن یکدر

وله

اول صنم رفتار ایله بر سرو بالادر کیدر | پاینه افتاده لر دوشمش تماشادر کیدر
نازایدر کلمز کنار عاشقه اول دلربا | سویلنور دیللرده اما بر دلارادر کیدر

وله

بلا دلندر اول دلدار الندن دادمز یوقدر | کوکلمندر شکایت کیمسه دن فریادمز یوقدر

وله

قنده برغم یار سز قالسه بمله یار اولور | بر بلا کیم صاحبن بولماز بکا غمخوار اولور

وله

کلمدسه نوله بن شعرا دور ینه آخر | عادت بودر الک صکره کلور بزمه اکابر

وله

جکرده طورماز آقار خون زخم تیرنکار | اوربجک آغیدر اوسنده صانکه جسم نزار

وله

سرخدا مظها هر اشیاده مستتر | بروجله ناظرز کورملم حق نه کوستر
کاشنده کونه کونه ندر بوشکوفه لر | آب وهواسی برقونک باغبانی بر

نشاطی مثال چشم بتان نرکس چمن مخمور — ایچسن بو باده‌یی مخمور ایچمین مخمور
عجبمی ملك دله صالسه غمزه‌لر آشوب — خراب عشوه نه‌که چشم پرفتن مخمور
بهار عالم جاهك خزانی در پیدر — اولور بو مجلسه البته هر کلن مخمور
خوشا فزونیٔ کیف می محبت کیم — خراب عشق یاتور قیس وکوهکن مخمور

وله بینیٔ پاکنه الف آن دیسم نوله — ابروی دلکشی آکا مد کشیده‌در

وله مویدن اینجه میان شوخ فتانم میدر — رشتهٔ باریك دلمی بارك جانم میدر

وله چشم مهره توتیا ایلرفلك هرر یره سن — آرزوی سایهٔ قدکله هر کیم خاك اولور

وله کور صفای عشقی کیم دل کاه احزان ایکن — کاه اولور کیم یاد رخسارکله یوسف زار اولور

وله چشممده عکس خنجری مستور کریه‌دن — کویا درون آبده ماهی نهان اولور

وله سلب ایدوب عقلی چکن نام ونشان قیدندن — دفتر عشقده مجنون کبی نام آور اولور

نظیم بیك پاره اولسه ذره دکل اول دهان قدر — یاننده جزء لایتجزی جهان قدر

وله جان ویردی غم عشقدن آیرلدی مجنون — میدان محبتده قدم بوبله کرکدر

نفعی ناز ایدرسه غمزه سی عشاق زاره ناز ایدر — زلفی برآشفته درکیم روزکاره ناز ایدر

وله چکدیکم دردی نه همخانه نه همراه بیلور — عاشقم حال دل زاری الله بیلور

وله بنم عاشق که رسوا القد طوندی شهرتم شهری — یازانلر قصهٔ مجنونی هپ بابانه یازشلر

نورس قدیم حجله کاه خسروی اول شب که تزیین ایتدیلر — خون فرهادی حنای پای شیرین ایتدیلر
چیقمدی برنجیتی قد باسند همته — اطلس کردونی برقاج کره تخمین ایتدیلر

وله شب هجرانده نلر چکدیکمی هیچ صورمه — آنی برین بیلورم بردخی الله بیلور

وله کرم شبتاب کبجه کاه بازارکاه چیقر — عجبا قنغی فلاکتزده نك یلدزیدر

وله بومضمون ایله انجق قصدی تزیین ایمه در نظمن — اینانمه داستان رستمه طوسی یلان سویلر

وله بختنکی بزجا ایدرسه تختکی برباد ایدر — ساکاده اولماز هوادار ای سلیمان روزکار

وله فدای غیرت پروانه یم که عالمده — نه برعلامتی واز نه مزاری قالمشدی

وله نه رنك دلق صوفیدن نه نقش بوریادندر — تغیر نشئهٔ عرفانده هپ بوی ریادندر

نورس افندی سپهرك عکسنه دورنده ده مقصود حاصلدر — حقیقتده ظهوری آتشك قلب شتادندر
ایدر هر سالکی تعریض مخمور ذهول آخر — سیه مستیٔ غفلت نشئهٔ چون وچرادندر
کلی بلبل یاقار شمعی دخی پروانه زار ایلر — کیمی کوردمسه شاکی اشتکاسی آشنادندر
تماکس ایتمسه شوق تجلی ایکله مز دللر — خروشی هپ جبالك عکس تأثیر صدادندر
صفات وذات بکدیکردن اولماز برزمان منفك — ضیانك انکشافی شمسدن شمسك ضیادندر

(سیرکشته)

مرآت باقه برابکی کون ایله تجربه
تراش اولدقجه خط یار رو بنده جلا آرتار

تحمل ملکنی یقدك هلا کوخانمیسین کافر
قیزار غلان نازی نازك شهلوند آوازی آوازك
ندر بو کیزلی کیزلی آهلر چاك کریبانلر
نیچون صیق صیق باقارسین بویله مرآت مجلایه
ندیم زاری برکافر اسیر اتمش ایشتمشدم

نه برك کلدر اولب چکنسم شکر صانوردم
عجب نه بزمده شب زنده دار صحبت ایدك
اوتن که خاك اوله عشقك کداز وسوزندن

هر طره سنده بیك شکن دلربای وار
بر چشمی وار که بر نیجه یوز بیك لسان بیلور
بدره دکل نکاهی جهانك هلاله در
برکرده صورباری کلوب خسته کی ظالم
کافرکور نیجه زلف ورخك دیدی ای نکار
زن کبی شیوهٔ شهوتله آلان دنیایی
کوندز چیقارر ذوقنی رندان رمضانك
رخسارك اوزره زلفك پر پیچ وتاب کوستر
عرض ایلدکجه عاشق لعل مذاب چشمن
اواسن اول ایکی خنجر جوهر نمای بهجت
مستانه رنکهله پرشور صال که دهره
رسم ایله بزم عشقی ای مانیٔ محبت
پرتو نمای شوق ایت اول نار آب پوشی
وصف رخنده طرح ایت بر نوغزل نشاطی

جلوه کاه نازه کیم اول آفت مهرو چیقار
جان آتار بیچاره دل کاهی نیسام نازدن
رمزدن خالی دکل نقش جمال دلربا
یاسمندن سر زده سنبل صانور سیر ایلین

فریاد دلکه سینهٔ غمخواردن کلور
فتنه صلای الحذر ایلر شتاب ایله
خمیازه ریز باده سبدر جام آفتاب
کلکونهٔ جماله اولور زیب بخش رنك

نحیفی
صبر ایلمك فراقکه مشکل دکلیدر
وله
فتیل شمعه بکزر کیم کسلدکجه ضیا آرتار

ندیم
امان دنیایی یاقدك آتش سوزانمیسین کافر
بلامیسین بنده بیلم قیزمیسین اوغلانمیسین کافر
عجب برشوخه سنده عاشق نالانمیسین کافر
مکرسن داخی کندی حسنکه حیرانمیسین کافر
سن اول جلاد دین ودشمن ایمانمیسین کافر

وله
نه غنچه دراودهن قوقلاسم شراب قوقر
هنوز نرکس مستکده بوی خواب قوقر
بتن کیاهی دم حشره دك کباب قوقر

وله
هر برشکنج طره ده بیك مبتلاسی وار
بیك همزبانی همدمی بیك آشناسی وار

نرکسی
نقصانه در نظرلری صانمه کماله در
نزهت قدیم
انصاف نتك آدی مروت نیه دیرلر
نسیمی شهید
آمنت بالذی خلق اللیل والنهار
نشأت
وضع حمل ایتمه کبی ورمده فریاد ایلر
وله
افطار صفاسن دخی اهل شکم ایلر
نشاطی
چون هاله هرچنده برماهتاب کوستر
آچ حقهٔ دهانك سن درناب کوستر
ابرولرکده کاهی چین عتاب کوستر
زهدی تمام رسوا عقلی خراب کوستر
اول بزمه جانزاری تار رباب کوستر
بزم صفایی ساقی پرآب وتاب کوستر
یارانه نقش سحری برروی آب کوستر

وله
هرطرفدن اوج چرخه شوق ایله بیك هو چیقر
قصد زخم جان ایله اول خنجر ابرو چیقر
خط لعلی برمعمادرکه شفتالو چیقر
کوشهٔ دستاردن کیم زلف عنبر بو چیقر

وله
برناله درکه اول پس دیواردن کلور
اول شه که مست خانهٔ خماردن کلور
اول نشئه کیم دله نکه یاردن کلور
هرقطره خونکه چشم کهرباردن کلور

نابی — همان نتیجه سی برفرقت اولسون یوقسه … وصلی در پس اولان انتظارم کندر

وله — باطل همیشه باطل و بیهوده در ولی … مشکل بودر که صورت حقدن ظهور ایدر

وله — اهل ماتم کریه ده کتاب قسمت خنده ده … جانسنانك وردیکی معجون دوخاصیتلیدر

وله — یکسبو یکبزم و یکپیمانه یکمی یکنشئه … میکشان بزم انسك اتحادی بویله در

وله — کیمدر بزی منع ایلیه جك باغ جناندن … موروث پدردر کبر زخانه بزمدر

وله — اولماز ینه مریض محبت شفا پذیر … روی زمینه بردخی عیسا کلور کیدر

وله — روی زردم پستهٔ لب بسته سن خندان ایدر … زعفران نوع بنانك خواجه نصرالدینیدر

وله — برمهره ذره بزکه فروغ جمالدن … کوینده مهر سایهٔ دیوار دن کچر

وله — اولدی بیاض صبح کبی موی سرسفید … ای خفته چشم اویان که عبادت زمانیدر

وله — کوسترمسون اوقحط سخن مجلسن خدا … کا آلودهٔ تنغیخ اوله لفظ نسته لر

وله — دله رسم ایتمدن نقش خیالن کوردیکی شوخك … درون پرهوس مجموعهٔ حکاکه دونمشدر

وله — کهی بی اختیار افتاده لکار پای دلداره … دکل کستاخلقدر ایلك درمانسزلغمدندر

وله — که باندی پست ایدر کاهی ایدر پستی باند … مقتضای کردش دولاب عالم بویله در

وله — اولمه ای طبع حریص انبانکشای اضطراب … کار و باری اسباب عالمك نوبتله در

وله — حسن جوان نسایه نه ممکن اوله نصیب … هرحصه دن ذکوره نسادن فزون دوشر

وله — افزونی حیات کم آزارلقده در … سرمایهٔ نجات سبکبارلقده در

وله — اسافل اولمسه اولماز اعالی نائل سامان … ویرن زیرا که صورت جامهٔ زرتاره سوزندر

وله — جهان ایچنده مرادم نه ایسه ویردی قضا … همان برالمدد بغم انتقام قالمشدر

وله — برکون کلور که صدردچیقار سرفراز اولور … اول کورد بکك کینه که نامی پیاده در

م — عرض ایله بیهوده بره زخمکی ای دل … یوق حقهٔ ایامده مرهم نه ویررلر

وله — زبون جور اوب بزی پامال جور ایدنلردن … برای غیرت حق انتقام آلور بولنور

نجاتی — خط ریحان ایله اول زیبا عذار … صانه سین مصحفدر آیت برکنار

وله — ایکی اوج میل بردن بن ایاغك طوپراغن کوردم … چکلسه سرمه دن اکسیك دکلدر کوزترازودر

وله — زلفکه نسبت یا آنك جنت اولور یارخك … چونکه شاك باغ خلد آلتده یااوستنده در

وله — تك برده کوکده ذره قدر منت اولسون … اورتی دوشك نجاتی یه بربور یایتر

نحیفی — قنده وارسه عاشق بیچاره جانانی آرار … درد ایله بیمار اولان البته درمانی آرار
صانمه رخندن صونار دستن دل مجروحه … اول کمان ابرو جکرده تیر مژکانی آرار
وردکارزاره طوقنمقدن صبانك قصدی وار … عندلیب بی نوانك راز پنهانی آرار

وله — شیخ عبد ایلدیکك مرشد خلوتکارك … اکثری معتکف بزم اکا ر بولنور

(مرآة)

نابی
نامه یازسم یاره دستمده قلم نابود اولور — حرف آتش نامه خاکستری کبی دوداولور
ایلسم داغ درونم شرحنه وضع قلم — سینه حرف اوزره داغ نقطه خون آلود اولور

وله
کل ای نسیم صباکوی یاردن نه خبر — کاروانی قافلهٔ مشکباردن نه خبر
شمیم لطفنه آماده در مشام امید — نه کونه جنبشی وار روزکاردن نه خبر

وله
یارك کذرکهیدر عشاقه جای راحت — رندان خانه بردوش دار ودیاری نیلر
نقشك کبی نجه جانه محو اولدی آرزولر — دیوار کنج کلخن نقش ونکاری نیلر

وله
سبوی میله ابریق وضو برخاکدر اما — نه حکمتدر بیلنمز بیری صالح بیری فاسقدر
دخی کیمدن امید صدق ایدرسین نابیا بیلم — صباحك برنفسده نصفی کاذب نصفی صادقدر

وله
رك تاك خفادن جوشه کل ای بادهٔ تحقیق — قدحلر شیشه‌لر خملر سبولر هپ سنکچوندر
سزادر ساعد سیمینك اینسم هیکل کردن — بکا پرخشم وکین اولمق عدولر هپ سنکچوندر

وله
بن ایتدیکم نیازی ایدرسین رقیبه فاش — ای سست عهد مجلس امانت دکلمیدر
هپ سنی کامیاب اوله جقسین زمانه ده — ای تنك چشم کار بنوبت دکلمیدر

وله
اکرچه کهنه متاعز رواجز یوقدر — رواجه ده اوقدر احتیاجز یوقدر
اوجاه کیم اوله همدوش احتمال زوال — نوجه اینسه بیله ابتهاجز یوقدر

وله
نقش ایله ای مصور حسن جمال یاری — آهوی چشم شوخن امارمیده کوستر
چون حل عقدهٔ دل مشکلز اولدی سنده — انکشت آرزو بی ناخن بریده کوستر

وله
چنبر اولورسه نوله دائرهٔ جانه کمر — بسته در نقش میانخانهٔ جانانه کمر

وله
شکسته‌لك دله کیسوی یارمزدندر — بزه بو شیوه بنده روزکارمزدندر

وله
سزای تیغ اولورحدین تجاوز ایلین مولر — آنکچون تیغدن آزاده درمژکان وابرولر

وله
بوله باقمقدن آغاردی صنما دیدهٔ تر — آغله‌هی کوزلرم آغله نه کلور وارنه کیدر

وله
کاسه میزان کمال اورته‌ده ای یوسف حسن — قنی چوق کیمسه‌نك ایپلکی بازاره چیقر

وله
اکلادم آینه نك راز دلندن بونی کیم — طینتی صاف اولانك اهل نظر یاوریدر

وله
سندن ادنایی کوروب شکر ایله دمساز اولمق — سندن اعلایه رشك ایلمك مرهمیدر

وله
کیمکه مکر زن دنیایه زبون اولماز ایسه — رزمکاه فلکه مرد کلور مرد کیدر

وله
توبهٔ میده ثبات قدمیدن صورمه — اوراسن ساقئ کلچهره‌نك ابرامی بیلور

وله
قنده برفتنهٔ ذر دیده ظهور ایلر ایسه — بنه باقسك براوجی غمزهٔ دلداره چیقر

وله
اولدی سرمایهٔ حسرت بکا بیم وامید — بیلمم ایلیه جك کریه میدر خنده میدر

وله
درخت یأسدن اظهار برك وبار امید — تصرفات الهیه دن بعید میدر

وله
برآفریده دن ایتمه لب شکایت باز — که نقشدن کله نقاشدن شکایتدر

نائلی

سعی ایله نیجه‌لر اولوب مالك کیمیای فقر
خالك بدست دولت وجاهه زکات ویردیلر

وله

تفرج ایتمکه دل بیخودانه نائلیا
ورای عالم حیرتده بردیار استر

نابی

دوکونسه مشت تأسفله نوله سینهٔ عمر
که ضایع اولمده در یوق بره خزینهٔ عمر

بیلنسه قدر حیات عزیز راحجدر
هزار سلطنته بیکدم کمینهٔ عمر

تهی قالور کهر زندکیدن آخرکار
بونبشه کاوی انفاس ایله دفینهٔ عمر

بزآرمیدهٔ کشتئ غفلتز اما
نفس نفس جریان اوزره در سفینهٔ عمر

وله

موج مراد بادهٔ جان پرورمده در
حرف نشاط زیر لب ساغرمده در

بندن صورك حقایق اسرار عالمی
تألیف راز نامهٔ دهر از برمده در

باز شکار کیر چراکاه همتم
کام دوکون جنبش بال وپرمده در

وله

دم وصال ظهور خط نکاره دوشر
ابر رشددرسه خدا عبدمز بهاره دوشر

همان بزه دوشه جك وقت کالده عشرتدر
فغان نابئ کل مشرب هزاره دوشر

دکل زمینه دوشن برف خانهٔ چرخك
بیاض صورت دیواری پاره پاره دوشر

وله

دست نازکدن اورندان که شراب استرلر
کو بیا چشمهٔ خورشیددن آب استرلر

دردسردن نیجه آزاد اولور اول طائفه کیم
باده نوش ایلیه‌جك یرده کلاب استرلر

سن همان داده کی نقش هوسی دفع ایله
سندن ای خواجه نه دفتر نه کتاب استرلر

وله

حیات دولت پادر هوا دکلده ندر
وجود موج بقادر فنا دکلده ندر

سپاه مملکته احتیاج ثابت ایکن
ملوك عالم صورت کدا دکلده ندر

اسیر کشمکش اضطراب ایکن اهلی
بقای جاهه دعا بد دعا دکلده ندر

وله

خطك که کرد چهرهٔ تردن ظهور ایدر
برفتنه درکه دورقردن ظهور ایدر

کوردم النده خنجر عریانن اول مهك
برآب صافدرکه کردن ظهور ایدر

بوسوز عشقه مردمك دیده در سبب
هر آتش ابتداده شرردن ظهور ایدر

وله

نه سندندر نه بندندر نه چرخ کینه وردندر
بو درد سرخمار نشئهٔ جام قدردندر

دهان آلوده اولماز نعمت الوان عالمدن
دماغ داده لذت خوان یغمای سحردندر

وله

سنکیچون خواب راحت چشم کریانله دشمندر
بساط استراحت جسم سوزنله دشمندر

کیدلدن سوزن مژکان وتارکاکلك الدن
رفوی عافیت چاك کریبانله دشمندر

وله

شکایتم ستم شوخ سرکشمدندر
ظهور دود درونم هب آتشمدندر

بوزخم عشقمه بادی نکاهنم اولمشدر
بنده بوتیربکاکندی ترکشمدندر

وله

دیدهٔ عاشق مفلس که خط وخالده در
چشم نکبت زده درصفحهٔ رمالده در

دوشمز آلوده‌لره داعیهٔ استغفار
چیقماز اول چرك که پیراهن بقالده در

سلطان مراد
اشكر وماله اتكا ايتمم … عسكر غيبه استنادم وار
چالشك اى مجاهدان غزا … دين يولنده بنم جهادم وار
اومارمكه دعام اوله مقبول … كه قبولنه اعتقادم وار

وله
بنى عالمده فرهاد ايلين شيرين زبانكدر … بنى بلبل كبى زار ايلين غنچه دهانكدر

مشقى
همدم اولسه نوله درد و بلا محنت وغم … عالمك عشرتى جمعيت ياران ايله در

معيدى
كولسه كلدر سويلسه بلبل نه بيلسون آدمى … يارب اول شوخ دلارا كلميدر بلبلميدر

منيف
قيد وقفيهٔ انساب جنونى كوردم … قيسى اول سلسله ده ارشد اولاد يازار

نائلى
ساقى فروغ رويكده آب وتاب كوستر … كرميت حيادن خورشيدى آب كوستر
دبرسك كه اولمسون راز آكاه نشئهٔ ناز … جبر يله چشم مستك مخمور خواب كوستر
پرجوش عكس لعل تبخاله دارك اولسون … هر صونديغك قدحده ساقى حباب كوستر
كورسجدهٔ نيازى سن باكا خو يلرده … شايستهٔ پرستش برآفتاب كوستر
اى شحنه كار پرهيز اول فى زهده مى ريز … دستنده بايزيدك جام شراب كوستر
ال صونمه خوان لطف چرخ سيه كاسه … بخت ائيمه كندك عالى جناب كوستر

وله
تار تار طرهٔ پرپيچ جانانم ميدر … حرف حرف نسخهٔ حال پريشانم ميدر
كوى يارده رو راه اولدم سرشك وداغ ايله … بيلمزين يارب چكن آهم مى يانانم ميدر
ايتسه لر پرده ده آغازه بيلمز كوش ايدن … نالهٔ بلبل ميدر كلشنده افغانم ميدر

وله
سوزهمان عشقنده در يارك مكانى كيم بيلور … كوهرنده آب وتاب اولسونده كانى كيم بيلور
وار ايسه سنك سياه قلب عاشقدر محك … يوقسه اول شوخك عيار حسن وآنى كيم بيلور
ذاتى اشراف زمانك نائلى معلومدر … اهل علمك كيم صورار ذاتى زمانى كيم بيلور

وله
كوسترسين جانه مرآت رخك قندلبك … قصدك اول طوطئ شكرخواهى سويلتمك ميدر
ديره وارمقدن مراد احياى اموات ايليوب … بتلره اعجاز روح اللهى سويلتمك ميدر
كتم راز عشق ممكندر ديمكدن نائلى … خواهشك طفل دل آكاهى سويلتمك ميدر

وله
كيمك قوينده سين شب زنده دار وصلتك كيمدر … عزيمت خوان برجيس اقتدار دعوتك كيمدر
نه ديرك بت نكار آفتاب افروز يدر حسنك … نه برجك ماهيسين پرتو پرست طلعتك كيمدر

وله
صلاح عالم كون اولسه كرفسادى قدر … اولوردى كامروا هركشى مرادى قدر
براقمه دامنى الدن محبتك كه اولور … قبولك تقربى مولاسنه ودادى قدر

وله
شخصك استعدادى لطف پيكرندن بللودر … كيمياى قابليت جوهرندن بللودر

وله
نه غمزه دن نه غم يار پرجفادندر … بزم شكايتمز بخت بى وفادندر

وله
چيقاران عالمى باشدن سنك اى خلعت جاه … وقت پوشيده اولان بوس كريبانكدر

وله
بيك مبتلاسى وارسر راهنده جان بكف … اول طفل نوظهور هزار آشنايى كور

فضولی	بندن فضولی استمه اشعار مدح وذم	بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه در
وله	مژکانی اوقی سینه مه تارطاقلو بدر	صبرایله کوکل چوغی کیدوب آزی قالو بدر
فضیلی	لیلینك مجنونی شیرینك دخی فرهادی وار	کارعشق باکاصورهرصنعتك استادی وار
فغانی	بوسه که قانع دکل دل وصلکك شیداسیدر	دلبرا معذور طوت دنیا طمع دنیاسیدر
وله	مردم دیده کنار ایتمکه اول سرو قدی	یتمش ایکی دره دن صوکتوروب آل ایلر
کوناهیدلی قبولی	یوقدر کناه اوغمزه سی خونیده بنده در	شاهم صوچ اولدرنده دکلدر اولانده در
وله	کواوب آچل دیدکه کولمه نك ده وقتی واردرسبن	آچل ای غنچهٔ باغ لطافت کل زمانیدر
شهزاده قورقود	توتیای خاکپا یکدن ایدن قطع نظر	ایکی کوزمسه کرکز چیقسون ای زبصر
وله	حسرت ورد رخکله لالهٔ نعمانی کور	باش آچیق ابدال اولوب یاینه یاپراقی باغلانور
کامل پاشا	حکومت حکمت ایله مشتركدر	وزیر اولان حکیم اولمق کرکدر
کامی	یوزنده فتنهٔ خط قیل وقالی روشندر	کوزللکك کچیدی غالبا بو یوزندندر
وله	قانلر دوکرسه غمزهٔ بیدادی وقتیدر	بودملری اوبرکون اولور چوق زمان آرار
کاتبی	ارباب حسد هرنقدر اولسه مزاحم	برکره فلك باکاده نوبت ویره جکدر
لبیبی	عشق دلبردن جدا صانمه بدنده جان یاتور	غافل اولمه هر کسك کوکلنده بر ارسلان یاتور
	عارضنده حلقه حلقه اولمش اول زلف دوتا	کنج حسنن حفظا ایچون کویا ایکی ثعبان یاتور
	مهر رخساری ضیا ویرمش جهانه کون کبی	جامه خوابنده سحر که کوردم اول جانان یاتور
	بادهٔ عشق ایچوب چکمش لبیبی کندودن	میکده کنجنده شویله مست وسرکردان یاتور
اسانی	لبانده دکلدر نقش کمخا پنجه رسمنده	بنم دست امیدمدرکه دامانده قالمشدر
اهلی	ازهدك کوکلنده جنت عاشقك دیدار یار	هر کشینك لاجرم باشنده برسوداسی وار
لیلاخانم	قیل مجلسی آماده نه دیرلرسه دیسونلر	ایچ دلبر ایله باده نه دیرلرسه دیسونلر
	عالمده ندر فرقی بکا مدح ایله ذمك	صاغ اولسون احباده نه دیرلرسه دیسونلر
ولها	ایچ باده بی کاشنده نه دیرلرسه دیسونلر	عالمده سن اکلنده نه دیرلرسه دیسونلر
محرمی	عاشق اولمزدن مقدم دوشدم دوشدم آتشه	مبتلای عشق اولورسین دیو تعبیر ایتدیلر
مختاری	زلفن آچوب نسیم ایدرمی روبن آشکار	اول کونی کوسترمی عجب باکا روزکار
مخنومی	دولت رجالی راحتی هیچ بیلا مکده در	راحت رجالی دولتی هیچ بیلا مکده در
مدحی	الحمد ای مروحه اولمش مقامك دست یار	الویرسه بویله اولورسون کشی یه روزکار
سلطان مراد ثالث	لطف رحمانه استنادم وار	فضل حقدن نیجه مرادم وار
	چون درست ایتمشم خدایه کوکل	مدد حقه اعتمادم وار

ممدوح بك

دوشدی کیسوی سیه‌تابی لب شبرینده — شبرصادق نوشنه عارض اولورالبته مار
جسمی میزان الهوا درصانکه فائق آدمک — هرنفسده کورمده برکرم وسرد روزکار

وله

بن درد عشقی سویلیسم بشقه درد اولور — هجران بلا وصبر بلالر بلا سیدر
خوش برزمانده ویردی امانات عشقی یار — عشاقک آه اول دم قالو بلا سیدر

فراقی

عاشقه ناز ایلمز دلبر اگرچه آزاولور — ای بنم چوق سودیکم بونه‌تو کمزنازاولور

فضولی

حسنک اولدقجه فزون عشق اهلی ارتق زاراولور — حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشقلری دیداردن — بیلمامش کیم جنتی عاشقلرک دیدار اولور
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم — عاشقک دردینه درمان ایتسه‌لر بیمار اولور
زاهد بیخود نه بیلسون ذوقنی عشق اهلنک — برعجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

وله

جلوهٔ عکس رخک آیینه‌ده ای رشک حور — روشن ایتمش آنی کیم خورشیددندر آیه نور
برق آهم کوکه یوزین طوتمش سرشکم یروزین — صحبتمدن هم وحوش ایلر تنفر هم طیور
داغ دلسوز فراقک اولدی کون کوندن فزون — نورماه افزون اولور خورشیددن اولدقجه دور

وله

که کوزده که کوکلده خدنکک مکان طوتار — هرقانده اولسه قانلوبی البته قان طوتار
دل چکسه نوله جان وتنی خاک کوی یک — خاروخس ایلرآنده که قوش آشیان طوتار
ذکر ایتکله زلفکه دل اولدی دسترس — آنک کبی که اوقیوب افسون یلان طوتار

وله

آه ایلدیکم سرو خرامانک ایچوندر — قان اغلادیغم غنچهٔ خندانک ایچوندر
سرکشته لکم کاکل مشکینک اوجوندن — آشفته لکم زلف پریشانک ایچوندر

وله

اویله سرمستم که ادراک ایتمزم دنیا ندر — من کیم ساقی اولان کیمدر می صهبا ندر
کرچه جاناندن دل شیدا ایچون کام استرم — صورسه جانان بیلمزم کام دل شیدا ندر
حکمت دنیا ومافیها بیلان عارف دکل — عارف اولدر بیلمیه دنیا ومافیها ندر

فضولی

اول پری‌وش کیم ملاحت ملکنک سلطانیدر — حکم آنک حکمیدر فرمان آنک فرمانیدر
سوردی مجنون نوبتن شمدی بنم رسوای عشق — طوغری دیرلر هرزمان برعاشقک دورانیدر

وله

بنده مجنوندن فزون عاشقلق استعدادی وار — عاشق صادق منم مجنونک انجق آدی وار
قیل تفاخر کیم سنک هم وار بنم تک عاشقک — لیلینک مجنونی شیرینک اگر فرهادی وار

پریشان خلق عالم آه وافغان ایتدیکمدندر — پریشان اولدیغم خلقی پریشان ایتدیکمدندر

وله

مقوس قاشلرک کیم وسمه‌لره ژنک طوتمشلر — قلیجلردر که قانلر توکمک ایله ژنک طوتمشلر

وله

روحه بکزر دلبرم بیلم مکانی قنده در — کیم بیلور عالمده عنقا آشیانی قنده در

وله

محنتی کندویه ذوق ایتمه‌در انسانه هنر — غم وشادیٔ فلک بویله کلور بویله کیدر

وله

کله کوش ایتدره مز بلبل آنکچون ابکار — ورق مهر ووفانی کیم اوقور کیم دیکلر

وله

عزت ملا	(حقه حق باطله باطل كورينور كاملار)	(هر علي حيدر دكل هر سيفه ديمز ذوالفقار)
وله	(كيمسه كام آلمش دكل باكام عالم كيمده در)	(كيمكه خدمتكار آلور معنيده خدمتكار اولور)
عزتي وشنه زاده	فرقتده قانلر آغلارز اميد وصل ايله	يادايلرز بودملريده برزمان اولور
عزمي قديم	خليل سوز عشقي آتش عشقه دوشندن صور	براوددن پيرهندر آني باشندن كچندن صور
عصمتي	هم بافار پروانه سن هم سوزدل اظهار ايدر	مقتضاي مشرب شمع شب آرا بويله در
عطا ادرنه لي	غمزه ك خدنكي تير بلادن خبر ويرر	قاشك كاني قوس قضادن خبر ويرر
	بيك جان ويرن فتاده بكاوار ميدر ديمش	برجان بولمديمي عطادن خبر ويرر
عطا اسكوبلي	بغرم فراق اوديله يانمش كبابه بكزر	كيفيتيله شعرم رنككين شرابه بكزر
	بوقاره قاره اسكي كوينكاريله سينه م	بربر اوجاغي قالمش شهر خرابه بكزر
علي رمزي زاده	قدم باصماز بساط قربه علمي كچمين سردن	اكر بيلمك ديلرسك آني باشندن كچندن صور
عاوي	كامل كنسه وجودي نيجه ابجادي قالور	سن دخي آكلاني كوركيم اراولور آدي قالور
وله	نه خوش جمالكه ياراشور خط مشكبار	آمنت بالذي خلق الليل والنهار
عوني بك	حكمت ندركه اكثر ارباب قوتك	موجود اقتداري دل آزارلقده در
وله	آبلر دولابلر بكديكرندن آه ايدر	بربرندن مشتكي مقدورلر غدارلر
وله	عوني نيجه ابراز كمال ايلسون آدم	بريرده كه حق سويليني داره چكرلر
غالب دده	عاشقده كدر نيلر غم خلق جهانكدر	قوبمه قدحي الدن سوز پيرمغانكدر
غزالي	بزم چمنده ژاله ايله طولدي لاله لر	عشرت زماني كلدي پر اولسون پياله لر
فائضي قافزاده	اهل دردك برك سبزندن مزاري بللودر	بيك بهار اولسه نه غم سبزه زاري بللودر
وله	عاقل ايسك بوروزكار بزم صفادن ال مراد	مجلس عيشي تلخ ايدر فائضا زمان كاور
فائق بك مناسترلي	بيمانه ك اوزره بربرساقي حباب كوستر	كون ومكاني يكسر نقش برآب كوستر
	برقطره ميله سرآدمدن ايت خبردار	ابليسي سجده سنده پرپيچ وتاب كوستر
وله	جبهه ك اوزره وضع انكشت تأملدن مراد	ماهه اعجاز رسول اللهي سويلتمكميدر
وله	كچدي برشوخ خط آورده نك آخرالنه	شمدي كويادل صدچاك صقال شانه سيدر
فائق ممدوح بك	رخكده اول خم كيسو بوكم بوكم بوكيلور	كه آتش اوزره اولان موبوكم بوكم بوكيلور
	بوپيچتابه عجب آه مزمي اولدي سبب	ندن اوزلف سمنبو بوكم بوكم بوكيلور
	بونظم دلكشي فائق كورنجه رشكندن	بلي ميان سخنكو بوكم بوكم بوكيلور
وله	ديدم اولمشدر غم كردخطكله اشكبار	نم ظهور ايلرابرسه چشمه البته غبار
	دردايله چيقدي كوزمدن كاه آتش كاه اشك	كويا تنور دركيم اولدي طوفان آشكار
	سينه مي عشقله يارك داغ برداغ ايلدم	سايه سنده اول شهك آلدم نشان افتخار

محمود پاشا
بکرنمه مهر وماهی فلکده جهانه   تا که کمسنه ایشیده یبرك قولاغی وار

عرشی
اوپدیلر پر برینك کوزلرینی دابرلر   پنبه بادامه‌لره قاپلادیلر شکرلر

عزت بك بكلكجی
سوق تقدیرده اندازه ومیزان اولماز   فیض مولایه کوره ناقص وکامل بردر
قوت طالعه باق اسمز استعدادی   منصب دولته ناقابل وقابل بردر
براولور عدل الهیده سلیمان ایله مور   درکه حقده همان شاه ایله سائل بردر
عزنا رحمت حق نیك و بده یکساندر   باغمه باران کرم بحر ایله ساحل بردر

وله
عشق جهانی بو دل نالانه ویردیلر   برعشه دار الله طولی پیمانه ویردیلر

عزت علی پاشا
ای خوش اول شب کیم بکا عرض جمال ایلردی یار   بی مجال ایدم بن ابرام وصال ایلردی یار
شاهد مقصود آغوشمده بن محروم کام   صبحه دك تکلیف وصلیله جدال ایلردی یار
پیچ وتابمدن کریز ایتمك مراد ایتدکجه بن   حلقهٔ زلفن کمند مکر وآل ایلردی یار
نارغیرتله عرق ریز حجاب اولدقجه بن   دیده سن مجرای اشك انفعال ایلردی یار
سستئ طالعله بن بیتاب ایکن حیف ودریغ   کندوسن آزردهٔ فکر محال ایلردی یار
قو یدی استیلای بیتابی بنی برحاله کیم   حیرتمدن صورت بی جان خیال ایلردی یار

وله
ایلدك آواره موج چین زلفکدن بنی   جوشش سودا دل مجنونه صحرا استدر
بزم میده دلبر اولدقجه تبسم ریز شوق   فکر فاسد آدمه برجای تنها استدر

وله
صورت پذیر معرفت اولمقده در هنر   بوقسه بودهره نیجه هیولا کاور کیدر
بولدقجه اشك دیدهٔ تر جوشش وسکون   کوباکه جزر ومد ایله دریا کاور کیدر

وله
بنی ناکام ایدن اقبال هنزدر یوقسه   اثر کوکب بختمده شامت یوقدر
لذت لعل لبی تلخئ آزار ایله در   اولماز اول میده حلاوت که مرارت یوقدر

وله
پیغولهٔ مشیمه ده طفل امیدمه   مهد وجوده کلمدن اول هرم کاور

وله
کیمکاه همقدح بزم عیش ایدك کافر   که حقهٔ دهنك قوفلادم شراب قوقار

عزت منلا
هزار سویه نکاه ایتسم آرزو بردر   ایکی کوز اولسه دخی رسم هاده هو بردر
تعدد ایلمز ایجاب منبع فیضه   پیاله اولسه هزاران بنه سبو بردر
بواور نهایتی قیل وقال وحدتده   دوابهٔ نفسه جادهٔ کلاو بردر
نه کوشه کیرلری نائل امل کوردك   جهانده ترك مطالبله جستجو بردر
بوکلستان فناده جمال عاشقیز   نظاره مرزده خط آورله ساده رو بردر

وله
ابج باده کوزل سوده نه دیرلرسه دیسونلر   میخانه ده قال اوده نه دیرلرسه دیسونلر

وله
عندلیبی ورد صدرك ایله تکفین ایتدیلر   برکلستان بیتنی قبرنده تلقین ایتدیلر
بولهدامنکش دکلدی دست وصلتدن اوشوخ   برطاقم عاشق تکاپوله خود بین ایتدیلر

وله
ادبار بخت عاقلی دیوانه کوستر   اجبار بخت جاهلی فرزانه کوستر
مرآت دولتك بوده برسر مبهمی   منصبده اشنالری بیکانه کوستر

طالب	تلات اوراقی باد خزان ایتدی نثار آخر	طاغندی آشیان عندلیبی روزکار آخر
وله	نه دلده تاب صداع خمار حسرت وار	نه خواستکاری جام وصاله جرأت وار
	دریغ وقت عزیز محبت اولدی هبا	نه سنده رحم نه بنده نیازه طاقت وار
	اکرچه چوق نکه آشناده لطف اما	تغافلنده دخی بشقه بر لطافت وار
طهماس شاه	یوللرکده شبنم اشکم باتور افتاده در	آفتابم خاکدن قالدرکه مردم زاده در
عارف حکمت بك	مجبور ایدن مقاله ارکان دولتی	اسراف بی لزوم سفاهت دکلیدر
شیخ الاسلام	ای محتشم افندی وقارت بشاه ایکی	صرافه سرفروده رذالت دکلیدر
	چشم ذوی البصائره هرسنك مقبره	مرآت صاف چهرهٔ عبرت دکلیدر
وله	بزم امیدد نشئهٔ عالمده دمبدم	هرکس بر خیال ایله مست شرابدر
	چشم کوردی عالمی برکلستان اودم	عمرك بهار موسمی عهد شبابدر
وله	اقتضای حکمت اوزره سلب عقل ایلر قضا	یوقسه کیم پابستهٔ دارالشفا اولمق دیلر
وله	کریه اظهار ایدرك مستی بو بزم دهرك	ایتدیکی ذوق غم انجامه پشیمان کوریور
وله	غنای قلبمز ایتدم زکاتنی مال دنیایی	زرخورشیدینی عرض ایتسه کردون رغبتم یوقدر
وله	بهیمیت چراکاه صفادر	غم عالم بنی آدم ایچوندر
عاشق	لباس صانمکوز اوکا عذارك چشم بلبلدر	هزاران چشم بلبلدن تجلی ایتدی برکلدر
عاصم چلبی زاده	بزم طربده ساقیا باکا نه کل نه لاله ویر	درد غمه دوا ایچون نیمچه بر پیاله ویر
	سبزهٔ پایمالیم بنده بوکلشنك فلك	دکزابسم صوورمکه برایکی قطره ژاله ویر
وله	تماشای جمال یاره پرده دود آهمدر	فلکده باکه کرن کوسترمین بخت سیاهمدر
وله	پیرلکده آتش فقرك اولور تأثیری سخت	کورچنار کهنه نك حالن نیجه سوزان اولور
وله	قابلیتدر حصول مطلبك سرمایه سی	الده استعداد اولنجه کار کندین کوستر
عاصم مترجم	دم اولمازکیم وجودم خون غمله اولمیه آلود	بو جسمك آب وخاکی خون دشت کربلادندر
عاصم	قدك یانده سرو دلارایه کیم باقار	اعلا کلنجه بر یره ادنایه کیم باقار
عاطف	فهم ایتمین دقایق نقش صنایعی	عبرتستان عالمه اعمی کاور کیدر
وله	حلقهٔ سبحه دکل چشم تجلی زاهد	سیر ایلیٔ بقادیدهٔ زنجیر ایله در
عالی قدیم	تنمده شرحه لرم سیل اشك یوللریدر	او یوللرك اوته سی بحر بیکرانه چیقر
عالی اورله لی	خورشید کبی کرچه که حسنك کمالده	ای آفتاب چهره زوالکده اویله در
عبدی همت زاده	کیمی بلبل دیدی نامنه کیمی مرغ سحر	عندلیبك آدی کلشنده هزار اولدی مکر
عدنی محمود پاشا	اول سرو ماه چهره کلکدن یکاغی وار	جان وکوکلده لاله کبی مهر داغی وار
وزیر سلطان محمد فاتح	دل مرغی خالی دانه سی صیدنده در ولی	بیلمز آنی که زلف سیاهنده آغی وار

ضیانك
صانمه گردون چنبردور زمانی دوندرر   بر ید قدرت بو دولاب جهانی دوندرر
چرخ خورشیدر ذراتی گرچه دوندیرن   کیم عجب اول چرخ آتش فشانی دوندرر
بونه آتشدر که یارب عشق دیرلر نامنه   هر شراری بیك زمین وآسمانی دوندرر
هی‌نه دریادر اودریای ازل کیم قطره‌سی   آسیای عالم کون ومکانی دوندرر
خسته در دلشوله کیم دست تردد اجل   بر یانندن بر یانه اول ناتوانی دوندرر
عالم نظم و بلاغتده سلیمان‌ندر ضیا   پارماغنده خاتم سحر و بیانی دوندرر

وله
چشم نگاره باغرك پرسوز وتاب گوستر   شاهین ناز الشسون لخت کباب گوستر
رسمنده ای مصور دقتلر ایت میانه   چشمن اومست نازك آزنیم خواب گوستر
باق جامه عکسك آلسون تا لخشب زنخدان   صنعتله صکره آندن بر ماهتاب گوستر
واقف ایسك جهانك انجامنه المدن   نه اضطراب عرض ایت نه پیچتاب گوستر
هرخطوه چاه غمدر دشت امل خیال ایت   یادوش چه بلایه یا اجتناب گوستر

وله
نه قانونه نه جبر وزوره نه خنکاره تابعدر   بو بندرکهده هرکس درهم ودیناره تابعدر
فلك بر ماهرو عشقیله دور ایتدردی دنیایی   بنم بختم عجب بر کوکب سیاره تابعدر
سحاب آسا یورلر پرده جامد کوردیکك طاغلر   بتون ذرات بر قانون استمراره تابعدر
گیدن گلمز گلان مجهولدر بیل قدرینی حالك   بو دهرك محنت وذوقی بتون افکاره تابعدر
اهالی تابع متبوعدر شاهه حقیقتده   بکونك حکمی بالاسنده‌کی مقداره تابعدر

وله
بر پتردی طوبسه کوشم آغزمه جانم گلور   صانورم غمخانه‌می تشریفه جانانم گلور
دامنن طوتمق ایچون دوشدکجه یارك پایه   رهگذار دستمه گندی گریبانم گلور
قنده سین ای صبر طاقتسوز طرف باغدن   شهلوندم سودیکم سرو خرامانم گلور
ای ضیا البته قورتلماز زبانمدن فلك   بن گیدرسم مجلس دورانه دیوانم گلور

وله
گاه ایدر پرنشتر مسموم مرهمدن ظهور   گاه ایلر نوشدارو کاسهٔ سمدن ظهور
هب مأثر بر مؤثردن بولور فیض وجود   گرچه ایلر صورتا آثار آدمدن ظهور
بار خاطردر بلاجویان عشقه آشتی   لذت اول شادیده در کیم ایلیه غمدن ظهور
نامنی حرمتله حالا یاد ایدر رندان عشق   خیلی دمدر گرچه صهبا ایدلی جمدن ظهور

وله
هوای گاه گاه جسم بیمارمده جان دترر   وزان اولدقجه صرصر باغده برك خزان دترر
مگر خورشیدی حسنك خستهٔ حمای عشق ایتمش   آنکچون آسماننده هم یانار هم هرزمان دترر
بیاضندن بیلور قرب صباح لیلهٔ عمری   دم پیریده اندن دست و پای مردمان دترر

وله
یارشفقدر چالار ساعت بنی آگاه ایدر   عمرمك هرساعتی گچدکجه بر کز آه ایدر
وله
بر کون اولور جفادن اوشوخ جهان گچر   ای دل دیدکلرك اولور اما زمان گچر
وله
بی تاب کوردی عاشقنه سینه طوتدی یار   آخر نفسده خسته‌یه آینه طوتدی یار
وله
بر نظر ایت چیچکلره بر صوو برن جوانی کور   باغ وجوده قیل نظر صنعت باغبانی کور
وله
طرفه بر کاشانهٔ غمدر ضیا ملك فنا   هرگیرن اول خانه‌یه گریان گیرر گریان چیقر

سعید بك خضر اغازاده	مسلمان صورتنده کیم بیلور کافرسه ده زلفی	کناهی سو یلینلر بو یننه زجه فرانلقدر
سعی	صاغ اسن اول قو بنی ای دل بیمارم وار	کراولورسم بکا چشمم کبی آغلارم وار
	اعله دونسه کوزمك یاشی نواله عکسندن	دیده ده چونکه خیال لب دیدارم وار
	غم بنی شو یله ضعیف ایلدی کیم دلداره	طاقتم یوق دیمکه برایکی کفتارم وار
	نیجه خوشدل اوله یم سعیی بلا کنجنده	بستر غمده یاتور بردل بیمارم وار
سلیق	آنکچون مرغ مجنون باشی اوستنده مکان ایلر	که کوی لیلی خاشاکندن آنده آشیان ایلر
سلطان سلیم ثالث	روز وشب دیده لرم دردك ایله قان آغلار	واقف اولان بنم اسرارمه هرآن آغلار
	کوردی چون درددل زارمی رحم ایتدی طبیب	دیدی ای خستهٔ هجران سکا درمان آغلار
	درد ایله رویکه باقدقجه سنك الهامی	یوزی خندان اولور اما جکری قان آغلار
سلطان سلیم ثانی	نوای نیده روح افزا اولور عشاقه بردم وار	دلا نی کبی نالان اولمده براوز که عالم وار
وله	طالبا سعی بلیغ ایت کوی یاره واری کور	جانی جانانه ویروب ترك ایله یوغی واری کور
سیاهپوش ایرانی	بن دیرم نکهت زلفن کتور ای باد صبا	او کیدر باشمه سودای پریشان کتورر
شرف افندی	برك کاله عندلیب زاری تکفین ایتدیلر	برکلستان بیتنی اوستنده تلقین ایتدیلر
شمعی	کچدی عمرم صوکبی اشك روانم چاغلر	آجیوب دریالر آغلار حالمه ارماغلر
	کون طوغار صانمك شفقدن هرسحر فرهاد ایچون	باشنه اودلر یاقوب فریاد ایدرلر طاغلر
درویش شناسی	درونی آشنا اول طشره دن بیکانه صانسونلر	بو براوز که روشدر عاقل اول دیوانه صانسونلر
شهری	طالعمدن شو یله مأیوسم که ایتمم اعتماد	کوکب بختم کر بیانمدن ایلرسه ظهور
شیخی حمیدی	دیمك عشاقی که کردان ایدوب یاقی اویار کدر	کنه شمعك دکل پروانهٔ بی اختیار کدر
صادق چلبی	باشنده آشیان مرغ محنتدر قیاس ایتمك	جنون ار بابنك مجنون امیر تاجدار یدر
سید صبری	هرسوزم عرضحضوره سخن خاص ایله در	حق بیلورسا که عبودیتم اخلاص ایله در
وله	آدم بو بزم دور دلارایه بركاور	بیل قدر عمری کشی دنیایه برکلور
وله	شمع کریان لاله سوزان غنچه خون آلوده در	وارمی بردل کیم بلای دهردن آسوده در
وله	کیمکه اب باب زانو بزانوسین صفالرده	سبووش همنشینك جام وش همصحبتك کیمدر
صفوت	کهنه مضمون سمار خورنق آسا	بیتدن بیته کیروب چیقمدن اولدم بیزار
ضیابك	کورمدن آثار نیسانی بهار الدن کیدر	کالر آخر رام اولور اماهزار الدن کیدر
	نوجوان سومکده بن پیرانی تعییب ایلم	حسن اولور کیم سیرایدرکن اختیار الدن کیدر
	رزق مقسومه قناعتدر مآلی حکمتك	کاه حرص نوشکار ایله شکار الدن کیدر
	ساربان عصر ایسلك حزم ایله زیرا وقت اولور	برطوپال مرکب بلاسیله قطار الدن کیدر
	قلت ادرا کدن صائمه ضیانك غیرتی	نیاسون کیم برکلور صبر وقرار الدن کیدر

لبك آكدقجه كوكل دیدهٔ كریان آغلار — بری ابكار غم عشق ایله بری قان آغلار — روحی

بنم آغلادیغمه كولسه عجبمی جانان — رسمدر غنچه كولر بلبل نالان آغلار

هم رقیب آغلار اندن او پرینك هم بن — كافر آغلار غم عشقیله مسلمان آغلار

مست اولوب كل كل آچلمشسین بوفتانلق ندر — عالمی قبرمقده سین آشوب دورانلق ندر — وله

دل فراقكده پریشاندر دیسم دیرسین ندن — بر پریشانسین كه بیلمزسین پریشانلق ندر

معرفتدر فصل ایدن عالمده جنسكدن سنی — ای دیبای انسانم اول بیل كه انسانلق ندر

دنیایه كلن طورماز دنیا نه عجب یردر — عقبایه كیدن كلمز عقبی نه عجب یردر

كندنده مروت یوق خلقنده فتوت یوق — دقتله نظر قیل كور دنیا نه عجب یردر — وله

دلكه جام عشق ایله مست خراب اولمش یاتور — پای بوسك آرزوسیله تراب اولمش یاتور — وله

كیمسه بیلمز روحیٔ آشفته حال خاكسار — راه غمده نیجه بیلر در تراب اولمش یاتور

آیاق چك بزم عالمدن كه عالم معزن غمدر — فراغت عالمندن كچمه كیم عالم بو عالمدر

ساز عشقك ایدمز كیمسه هواسن تشخیص — اولقدر وار كه همان ایشیدیلور پرسسدر — وله

دل جوش عشقده تن صد چاك بی خبر — دریا تموج ایتمده خاشاك بی خبر — وله

ستم كرم صایلور جور ایله جفا بر اولور — طریق عشق ومحبتده مدعا بر اولور — ریاضی

سنكله سویلشورز ای خدیو جم مسند — اوباركاهده كیم شاه ایله كدا بر اولور — وله

ایلش بكرنكیٔ عشقیله شو بیله اتحاد — بیلمزم سینه مده جانم می یا جانانم میدر

پروانه نك كه سوز دلن نقل ایدر صبا — بی اختیار شمع شبستانی آغلادر — وله

سنك حسنك بنم عشقم سنك جورك بنم صبرم — افندم دمبدم آرتار تو كنز بی نهایتدر — وله

بزم كلده یافه مز شوق ایله دامانه یتر — كوجمز لاله صفت چاك كریبانه یتر — زینب خاتون

كورمك یوزكی خیلی زمان ملتمسمدر — طوت آینهٔ رویكی آخر نفسمدر — ساعی

هله انجندیكم یرلر كوكل اول یاره پك چوقدر — بیلمز داغ سینه م كرچه اما یاره پك چوقدر — ساعیٔ نقاش

كاذبان نائل جاه اولسه ده عزت می دینور — قصه خوان جایینی رفع ایتمكه رفعت می دینور — سالم

شول عرق كیم اول كل اندامك بناغندن چیقر — سلسبیلك عینیدر فردوس باغندن چیقر — سرمدشكرزاده

هرنفس اویوق دیلرنی ناله وفریاد مه — بوهوایی مطر با آنك دماغندن چیقار — سروری بوردورلی

دهن تنكنه برسوزمی بولنماز اما — هنز اول نكتهٔ سربستهٔ بی تعبیرده در

اونهال باغ عشوه سكاده ایدر تمایل — آكوكل نه آه ایدرسین بوكا روزكار دیرلر — سری

قنی خاك رهك آهمله بر باد ایتدیكم دملر — آكلرزمی سركوینكده فریاد ایتدیكم دملر — وله

آقارجوی سرشكم قامت دلجوك آكدقجه — طولارقان ایله چشمم لعلكی یاد ایتدیكم دملر — سری طرزونلی

آستان غیره یوزسورم قابوكدن سورسه لر — دونمزم بولكده اولمكدن اكر اولدرسه لر

بیلدك اسیر رنجش هجرانك اولدیغم — جور یله ایتمه بویله تغافل كناهدر — وله

ای نور دیده سندن امید سعید زار — اعق امید شفقت اوده كاهدر — سعید

رحمی بلا درشا خساری برك وباری محنت وغمدر — درخت عشق دیرلر باغ دلده برنهالم وار

وله دل عشاق پاره پارایسه اغیاره مائلدر — نه حالتدر بوکیم بلبل کله کل خاره مائلدر

رخصت سنکچون ای مه تابنده هاله داغ بردلدر — عذار خالدارکده بوحاله داغ بردلدر
سویدای درون لاله تابرجا دکلدر هب — دوشوب عشقکله صحرا وجباله داغ بردلدر
کهی مهر وکهی ماه منوردن اولور مهجور — دلك آمد شد صبح ولیاله داغ بردلدر
دکل سوراخیٔ نی رخصتا آثاردن خالی — دم عشاق بی صبر وتحماله داغ بردلدر

رشدی قریم برنیم جام نازه دخی یوق تحملم — معذور چشم مستك اوله طاقتم بودر

وله ایرر برساحل مقصوده آخر فلك دل قالماز — اولور بر کون مساعد روزکار امازمان استر

وله (اياغندن بو بزمك ال چكوب دور اولمامز يكدر)

رفعی چوقدن اولوردم بوالکده شهسوارم خاکسار — قویقارم کیم چوق کوزرآنی کوتورمز روزکار

رمزی پیری پاشا شب زلفنده قالانلر ظلمات ایله یورر — ابروشن لبلری آینه حیات ایله یورر
زاهدی حسرت می شویله ضعیف ایلدی کیم — الده تسبیح وعصاسی صلوات ایله یورر

پروسه لی رمزی جانی بوقدر برینك اوله مشابه قدکه — بونجه صورتلر که تصویر ایتدیلر نقاشلر

روحی کیمی غمناك بوخلقك کیمی عیاش ندر — کیمینك بالشی اطلس کیمینك طاش ندر
باعث خنده ندر غنچهٔ نوخاسته ده — بلبل زارده کی دیدهٔ خونپاش ندر
طالب نعمت وصل ایلر ایکن لیلادن — کاسهٔ کلهٔ مجنونی قبران طاش ندر
هله کل درد وبلا سفره سنه مهمان اول — سنده کور اهل محبت یدیکی آش ندر
اولدیرندن نه اثر ظاهر اولندن نه نشان — راه عشقکده پیاپی کسیلن باش ندر

وله جان دریغ ایتمدیکم پوانه اول ماه بیلور — قولنه صادق اولان بنده سنی شاه بیلور
نقدر حسنی زیاد اولدیغنی استر ایسك — بنه اول شوخ جفا جو بزی بدخواه بیلور
شول قدر یاره لدی تیغ فراقك بنی کیم — نه بلا چکدیکمی یاره دن الله بیلور
طوتدی شمشیرکه یوز کیتکه راه عدمه — دل شیدا نقدر طفل ایسه ده راه بیلور

وله کیمی مستانه سحر یار ایله کلشنده یاتور — کیمی درد وغم هجران ایله کلخنده یاتور
کیج محنتده رقیبا بنی تنها صانمه — یار اکر سنده یاتورسه المی بنده یاتور
کین عشاق بلاکش دل سنکینکده — بکزر اول آتش سوزانه که آهنده یاتور
خانه دن طشره خرام ایله کورای سرو سهی — هرقدم خاك رهکده نیجه افکنده یاتور
خاك وخون ایچره یاتوردرد وغمکله روحی — یاد ایدوب آنی دیمزسین که عجب قنده یاتور

وله کیمه جزئی بوجهان کیمه کلی کورینور — جزء وکل عالم معنیده مساوی کورینور
اولمیان پیرو پیران کتب خانهٔ عشق — نه بیلور عالم صورتده نه معنی کورینور
پیرره آدمه دنیاده کرکدر یوقسه — برقدم طشره که چیقدکره عقبی کورینور
کرد باد ره پروحشت صحرای عدم — قیس سرکشته دله قامت لیلی کورینور

(لبك)

راغب پاشا

صانعه منشور خرد باعفت تقوی یورر — بزم جمدر بونده حکم جام عمرسا یورر
بیستونی زورفرهادله ایلدی ساز زمین — همت عشاقی اولنجه کوه پابرجا یورر
امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال — ظن ایدر کشتی نشینان ساحل دریا یورر
هر متاعك بر رواجی وار بو بندرکاهده — که تحمل که نیاز و که کاه استغنا یورر

وله

صانعه کیم دائرهٔ شیخی کرامتله دونر — اهل جود ایلدیکی فیض وسماحتله دونر
اولدی روشن بکاهم صورت فانوس خیال — چرخ سرکشته دخی تاب محبتله دونر
آب وخاك کنده وار آثار فرح میکده نك — کیمکه اندوه ایله عزم ایتسه مسرتله دونر

وله

اضطراب نابهنکام استر تحصیل کام — موقعنده بی تکلف کارکندین کوستر
بویله در راغب مکافات عمل کیم فی المثل — صورسه‌لر مغدور بنی غدار کندین کوستر

وله

اوچوردم مرغ خوابی حسرتکله چوق زمانلردر — دوچشم خونفشانم شمدی خالی آشیانلردر
جهانده قطره زرزهر حرمان اولمه‌در کاری — بوتبلی کاسهٔ معکوسی کیم آسمانلردر

وله

کوی فنایه شوق ایله پویان اولوب کیدر — کو یا کلان بودهره پشیمان اولوب کیدر
قالدق اسیر مرکز خاك تن ثقیل — جولر سوی محیطه شتابان اولوب کیدر

وله

املدن اولدن یغمز بو بله دور یزدندر — دکل فلکده برخلوت قصور یزدندر
نه دکلور ذره کبی بو جود ایسکده بنه — شوکارخانه ده نقش ظهور یزدندر

وله

بخت اولمینجه حسن طبیعت نه‌یی مفید — صانیده اولسه خلق خطاسن آرار بولور
که دیر وکاه کعبه کبی سومناتده — حق جوی قنده اولسه خداسن آرار بولور

وله

چیقارمی تابحشر لذت زخمی درونمدن — اوطاقی کیم خدنكك ایتدی هب خاطر نشانمدر

وله

منافیٔ ادبدر هرطلبده شیوهٔ ابرام — آنکچون جلوه کردر صورت نهی اوزره مطلبلر

وله

سو بسو سوق ایلین هب سائق تقدیر در — کیمسه نك دستنده یوق راغب زمام اختیار

وله

بی وجود اولمق کبی یوقدر جهانك راحتی — کور که سیمرغك نه دامی وارنه‌ده صیادی وار

وله

افندی طعن ایدنك عقلی وارمی مجنونه — کروه اهل هوا ایچره برمی بیك دلی وار

رامی پاشا

مکدردر سراسر مشرب اجزای عالم هب — صفای خاطر انجق باده‌ده ساغرده قالمشدر

رحمی

ضعفدن کنج عناده کیم دل شیدا یاتور — کراجل کاسیدی کورمز شو یله ناپیدا یاتور
جوشه کاسه کم حبابیدر رسوم کائنات — عشقدر نامی فضای دالده بردر یا یاتور
وارفنادشتن تماشا ایت آچوب عبرت کوزین — نیجه اسکندر تراب اولمش نیجه دارا یاتور
شاه عالم کلمه چکمز پایی دامانه — کنج استغناده رحمی شویله بی پروا یاتور

وله

شب محو اولور همیشه که نجم سحر طوغار — انجام انهزامده مهر ظفر طوغار
آبستن صفا وکدردر لیال هب — کون طوغمدن مشیمهٔ شبدن نلر طوغار

دری	بهار شوقی ایله جوی وسرو وسبزهٔ تر	بوکلشن ایچره نه زیبا یورر طورر اوطورر
	بیلورمی کور حرکات وسکون وحیرتنی	اکرچه دریٔ شیدا یورر طورر اوطورر
ذاتی	نوالدك ایکارسینٔ فلك هرجانبی جانا نکمی وار	هر مقامی سیر ایدر برماه تابانکمی وار
	بکزکی ای بوستان فصل خزان می ایتدی زرد	بوقسه باشی طشره برسرو خرامانکمی وار
وله	سکندر کبی برار بوغیکن ای نوجوان آبی	صویه ایلتوب بوده ربره زن صوسز کتوردشدر
وله	شماعتدن کیجه‌م کزندردخانه‌ن کونم دوندر	نه کیجه‌م کیجه در آهم اودندن نه کونم کوندر
ذکائی	آفتابه باقه‌مم خاطرمه یار کلور	ماهه نقصان ایراول کیجه که دلدار کلور
	الم هجرك ایله کوشهٔ وحدت یکدر	هله اغیاره مدارا بیانه عار کلور
وله	همی همتم باد هوایه رغبتم یوقدر	قناعت کوشه‌سنده روزکاره منتم یوقدر
ذهنی دفتردار	یا رجاه ذقنم عین وفادر دیرایسه	صاقن ای عاشق بیچاره اینانمه چکه‌در
ذهنی ارضرومی	ایکیوب دولاب وش دوکدم کوزمدن آبلر	دوندرنجه اول مهی قوردم نیجه دولابلر
رائف منلا	عکسکك آینه سی سینه کدر	عکسکك سینه سی آینه کدر
رازی	خدا دیوار دولتخانهٔ ارباب اقبالی	کهی برلانهٔ کنجشك بی آرام ایچون صاقلر
راشد مورخ	جدلکارانه خاموشی قدر رنکین جواب اولماز	سکوتن مرد دانا خصمی الزام ایچون صاقلر
وله	خلوص عالمی نقش برآبدر دیرلر	وفازمانه ده عین سرابدر دیرلر
	جهانده دولت ایدر عین آدمك مستور	کناه ایدرسه ده فرضا ثوابدر دیرلر
	چیقنجه نامی می آشنا ماقله برندك	النده آب کوراسه شرابدر دیرلر
	امید وصلت ایدرکن فراق جانانی	اکرچه چکمدك اما عذابدر دیرلر
وله	مآل غفلت ارباب دنیا هب ندامتدر	بورؤیا خوابدن اول دخی تعبیر اولنمشدر
راغب پاشا	خراباتی کورنلر هر بری برحالتن سویلر	صفاسن نقل ایدر رندان زاهد ثقلتن سویلر
	تجلی نشئه سن اهل شکم ادراك قابلی	بهشت آکدقجه زاهد اکل وشربن لذتن سویلر
	نه ضبط حاکم شرعی نه حکم ضابط عقلی	جنون اقلیمی سیر ایلینلر راحتن سویلر
	میان کف تکوده بدمنش ایهام ایدر قبحن	شجاعت عرض ایدرکن مرد قطع سرقتن سویلر
	موافقدر بنه البت مزاجه شیوهٔ حکمت	طبیبك اولسه ده کذبی مریضك صحتن سویلر
	پریشانیٔ خاطر نکتهٔ سربسته وش قالدی	نه کیمسه حکمتن آکلار نه راغب علتن سویلر
وله	هم سینه سی پرداغ هم آوازه سی محرق	نیدن بیلینور سوز محبت نیه دیرلر
وله	ناقص اولماز فیض ذاتی تلخیٔ ایامدن	باده تلخ اولدقجه آرتر نشئه سی قوتلنور
	لال اولور البت زبان خامهٔ پیچیده موی	قیلجه عمدن طبع ارباب سخن علتلنور
	کاسهٔ ابریز فغفور اولسه ده ویرمز صدا	ثروت افزایش بولنجه اغنیا خستلنور

هر سکلی حکمت ب
نادانده کیم اشعهٔ اقبال ایدر ظهور ‌ ‌ ‌ کویا سحاب فتنه ده ایلر قمر ظهور
یارب باقدر دانشه فیض رواج و بر ‌ ‌ ‌ یاخود جهانده اتمسون اهل هنر ظهور
طوتکیم زمانه خرده شناس امور ایمش ‌ ‌ ‌ ایلرنه چاره حکم قضا وقدر ظهور
چونکیم عقال دست مشیئنده در جهان ‌ ‌ ‌ بیلم نیجوندر ایلدی عقل بشر ظهور
حکمت تقابل اوزره در احکام حادثات ‌ ‌ ‌ البت ایدر ورای صفادن کدر ظهور

ولہ
بو العجب مجموعهٔ کثرتنما در کائنات ‌ ‌ ‌ جمله نك شیرازهٔ جمعیت اجزاسی بر
رونمادر نشئه سنده هب تفاوت عالمك ‌ ‌ ‌ ساقئ صنعك ولی جام جهان پیراسی بر
ترك آمال دو کون ایت حکمتا حقجوی ایسه ك ‌ ‌ ‌ سالك عشق الهینك اولور سوداسی بر

ولہ
هضم ایدر امید رفعتله شکر پرورد جاه ‌ ‌ ‌ هر نه وضع هرزه آمیز اینسه مقبلادن ظهور

حلیم کرای
چشم حق بینده اغیار ایله یار ایکیسی بر ‌ ‌ ‌ باغ توحیده زیرا کل وخار ایکیسی بر
کاه رخساره کهی زلفه باقار نو هوسان ‌ ‌ ‌ اهل تحقیقه کوره لیل ونهار ایکیسی بر
شاهلر خاك سیاه ایچره فقیرانه یاتور ‌ ‌ ‌ درکه حقده صغار ایله کبار ایکیسی بر

ولہ
خزان آلوده در رشك بهاران کوردیکك یرلر ‌ ‌ ‌ مقر زاغ در شمدی کلستان کوردیکك یرلر

حنیف
عزل نصبدن معنوندر رجال دولتك ‌ ‌ ‌ قیمت کوهر نکینندن دخی افزوندر

حیرتی
اغلا مقدن دوندی برکردابه دو چشمم بو یه تن ‌ ‌ ‌ کوره یم شمدنکرو نار محبت نم یاقار

خاتمی ادرنه لی
ابر یشور منزل مقصود یه آهسته کیدن ‌ ‌ ‌ تیز رفتار اولانك یاپشه دامن طولاشور

ولہ
شیوه سندن طوره ماز بردم ایاغ اوسته یار ‌ ‌ ‌ تازه شاخك یه کندو یه اولور میوه سی بار

خلیلی
عاشقه دلربا می اکسیك اولور ‌ ‌ ‌ اهل درده بلا می اکسیك اولور
نه صورار سین خلیلی اغلا دیغم ‌ ‌ ‌ یار ایله ماجرا می اکسیك اولور

خیالی
جهان آرا جهان ایچنده در آرایی بیلمزلر ‌ ‌ ‌ شو ماهیلر که دریا ایچره در دریایی بیلمزلر

ولہ
ندر جان کیم آنی سن نازنین جانانه ویرمزلر ‌ ‌ ‌ سکا عاشق اولانلر بو الکه جانانه ویرمزلر

خیری رئیس الکتاب
وحدته نسبت ایله کثرت اشیا بردر ‌ ‌ ‌ موجلر هر نقدر چوق ایسه دریا بردر
دقت اصحابی کرك اکلامغه مفهومن ‌ ‌ ‌ نسخهٔ جامعهٔ کونده معنی بردر
معنیٔ وحدت حق کثرت ایله ثابت اولور ‌ ‌ ‌ کرچه شاهد ایکیدر شرعده دعوی بردر
اختلافات شئونات جداول کبیدر ‌ ‌ ‌ بحر توحیده آقار جملهٔ مجرا بردر

ولہ
اول نالهلر که ایتمش ایدم درکهنده بن ‌ ‌ ‌ برکون اولور که خاطر یاره خطور ایدر
سیلاب اشکم اوسته بوقد خمشده ‌ ‌ ‌ برجسر درکه لشکر محنت مرور ایدر

درویش پاشا
تحمل جور یاره طعنهٔ اغیاره مشکلدر ‌ ‌ ‌ بیلور درد اهلی آنی یاره اوزره یاره مشکلدر

دری
اوشب که ساقیٔ رعنا بورر طورر اوطورر ‌ ‌ ‌ ایاغ وشمع واحبا بورر طورر اوطورر
نه حالدر بوکه سیاره وثوابت وخاك ‌ ‌ ‌ هوای عشق ایله حالا بورر طورر اوطورر

ارضروملی زتو پاشا	بحا نه یه مالك دکلم بن شو جهانده	قطاع طریقك دخی شحنه‌سی واردر
بقایی ازنیقی	بوله هردم نقاب ایله چیقارسه یوللره زنلر	کبا غلار یوزلر بی قصد غارت ایتده رهزنلر
بهایی	یارك تجلیاتی صد کونه ایله‌ین	آیینهٔ دلمده اولان انکسار در
بهشتی ویزه لی	خنکار شهره کلدی دیو سیره چیقدیلر	هر کوشه مهلقا طولو خنکاره کیم باقار
وله	بابل کلشن قد سم بو جهان دائمدر	بنی بونده طوتان اول سرو کل اندامدر
توفیق	نه کونه الدادر بك شیوه‌لره شاهد تقدیر	توکالدن چکوب دابستهٔ تدبیر اولاندن صور
تیغی	بیقار برابا غیله عالمی بیلم نه حکمتدر	شراب تلخ ایله ساقیده بکرز آبجی قوت وار
وله	آه مه میل ایلدی اول سروی ایتدم در کنار	عالم ایچره کورمدم بویله موافق روزکار
جنانی	نه عزم ترك دیار ایتمکه مجالم واز	نه قادرم که طورم برغریب حالم وار
جودت عتیق	نقد وقتی عیش ونوشه صرف ایدر	اهل ذوقك اکثری مدیوندر
	مائل خوبان اولور ارباب عشق	ایلی یه میل ایلین مجنوندر
جودت پاشا	کوچوب چکمشسه ده اهل صفانك نامی قالمشدر	اکر کتدیسه جم بزم جهانده جامی قالمشدر
وله	تنزل عین رفعت اولدیغن سیرایت که صنع حق	سرکا کالری بالای چشم عزت ایتمشدر
وله	تجلی خانهٔ خلیاده قالدی جودتا انجق	یاقوب مرآت رخسار نه حیران اولدیغم یرلر
جوری	چرخه قیله سرفرو اقبال ایچون غیرت بودر	هم که داهم پادشاه عالم اول دولت بودر
	هرنه دکلو همته اندازه اولمازسه بنه	مشتری اولمه متاع دولته همت بودر
حاذق	تنزل ایلمز عالی همم چرکاب دنیایه	انکچون ذروهٔ جاهه چیقان اکثر ادانیدر
وله	کیدر بو روزکارده آسوده حال اولان	تاریخ سرکذشت سلف از برمده در
حالت افندی	بریسین بی بدلسین طرز وطورك هپ مسلمدر	نه چاره بی وفاسین آه انسانیتك بوقدر
	سن ای تیغ تغافل غمزه دن غدار کافرسین	نیچون بك ظلم وبیداد ایله بیلمم شهرتك بوقدر
	نیچون ترك ایلیوب زار و پریشان ایلدك بویله	سنك حالنله ای بیکانه خو آز الفتك بوقدر
حالتی درویش	آه ایدرسم بیله آه ایتمکه باشلار کهسار	آه دیر آه ایشیدر کوه بلاده دل زار
کفوی حسین چلبی	مذاق اهلی ایك یاد ایتسه طوطی قندی وصف ایلر	بیلان سویلر عجبدر حال عالم بیلین سویلر
حشمت	کل خزانه منتظر بلبل فغانه منحصر	چشم عبرتله کلستان عین شیونکاهدر
هرسکلی حکمت بك	ایلمشدر عالك بود ونبودندن فراغ	دل نه عقباسن خیال ایلر نه دنیاسن بیلور
	ایلمز حکمت تنزل بوقسه کیم ارباب عشق	جلب وتسخیر وصال وفق اعلاسن بیلور
وله	ادراك ایدن نتایج احوال عالمی	وارستهٔ علائق بود ونبود اولور
وله	بیتاب وطاقت ایتدی بنی رنجش خمار	برباده صون فقیره که ساقی ثوابدر
	بیهوده در کمال ودرایت زمانه ده	باب کبار عصره هنر ناسزا بدر
	حکمت نظام عالم کون وفسادی هپ	اخلال ایدن مداهنه وارتکابدر

(نادانده)

هیچ صورمه مبتلا لرك احوالی بلاودر ‖ سن بی‌وفایه دل و برنك حالی بلاودر — آكاه
دل خیالكده خیالك دل بیتابده در ‖ كاه می شیشه‌ده كه شیشه می نابده در — وله
لایق دكل وداع ایله آزار دوستان ‖ مانند نامه كیزلو سفرمشربجه در — وله
(نامبارك قدمی نهر فراقی قوریدر) — وله
(دخی ای شمع بزم‌آرا فروزانلق نه كونچوندر) — وله
كهسار بیستونده كوروب لاله صاندیغك ‖ فرهاد قانلر ایچدیكی خونین پیاله در — امری
وصف دندانكی كه كه دل محزون سویلر ‖ سو یلزسویلز اما در مكنون سویلر — امانی
خیال عارضكله دیده صحن كلستانمدر ‖ آچلمش شرحه لر سینه‌مده نخل ارغوانمدر — آنی فاطمه خاتون
هر قچن كوكلومه فكر عارض دلبر دوشر ‖ كو یپا مرآته عكس پرتو خاور دوشر — باقی
كر اولورسم حسرت قدیله اول سروك بنی ‖ بر یره دفن ایلیك كیم سایهٔ عرعر دوشر
انك ایچون وارمزم كویكه كیم كریان اولوب ‖ خاك راهك قورقارم جانا كوزمدن تر دوشر
زخم دلدن قان آقار بو چشم كریان بی خبر ‖ غرقه ویردی عالمی برقطره عمان بی خبر — وله
یار بی پرواجلالی كبی خط قالدردی باش ‖ مملكتده فتنه پیدا اولدی سلطان بی خبر
مست اولوب اویوركن اویمش لعل دلداری رقیب ‖ اهرمنلر آلدیلر مهری سلیمان بی خبر
كو یك كداسی اولدی دل مبتلایی كور ‖ سودای ملك سلطنت ایلر كدایی كور — وله
دل دردینی غمكله دلفكار اولان بیلور ‖ بیمار حالنی ینه بیمار اولان بیلور — وله
كسب ایدر درد وغمك دل چشم كریان خرجنور ‖ جمع ایدر دریای عمان ابر باران خرجنور — وله
قپوكده سائل اولمق غیره مهمان اولمدن یكدر ‖ كدای كویك اولمق دهره سلطان اولمدن یكدر — وله
نهال قامتك جانا عجب سرو دلارادر ‖ اكرچه قدك اعلا قامتك اعلادن اعلادر — وله
زلفكدن آبرو باقی بر حالی ایله یورر كیم ‖ زنجیردن بوشانمش دیوانه‌در صانورلر — وله
بزطالب توجه اقبال روزكار ‖ كلبرك باغ عمر ایسه برباد اولوب كیدر — وله
خشك وتر ایله قانع اولان عیش ونوش ایدر ‖ دنیا غمینی پادشه بحر و بر چكر — وله
كوزلر مهربان اولماز دیمك یاكلشدر ای باقی ‖ اولور والله بالله همان یالواری كور سونلر — وله
جان لعلن ایلر آرزو یار ایچمك استرقانمی ‖ یارب نه وادیدر بو كیم جان تشنه جانان تشنه‌در — وله
طویماز خوان احسانه قناعت كلمز انسانه ‖ كرم كوردیكجه ای باقی كدالردن رجا آرتار — وله
(كوزل سوز كهردر كهر آز اولور) — وله
خنده‌سی آواز قلقل كریه‌سی تقطیری ‖ ماجرای مجلسه ساغر هم آغلار هم كولر — پرتو پاشا
ژاله‌سی كریان اولور خندان اولنجه غنچه‌سی ‖ كلشن عبرتده وردتر هم آغلار هم كولر
اهل سوزش كواسده وارسته اولماز كریه‌دن ‖ باقسكا شمع ضیا كستر هم آغلار هم كولر

اسحاق

اولكه حسن وخلق ايله خلق جهانك جانيدر　　برمه نامهربانك زار وسر كردانيدر
بو جمال بى نظير وحسن بى همتا ايله　　بن انك حيرانيم يا اول كيمك حيرانيدر

وله

باره يالواره ميوب قاسه حباب التنده　　برقدح مى كشينك جمله جهانى كورور

خواجه‌زاده اسعد

هواى سنبليده سبزسنبلزار اعلادر　　زمينى آسمانى كوسترر اوزكه تماشادر

اسعد

مسلمانم دين بويله قيارمى اهل ايمانه　　نه ملتسين نه آيينك پرستشكار يسين كافر

مخلص اسعد پاشا

هرجاه وسعادتده بر بشقه صفا واردر　　هرعزت ودولتده بر بشقه صفا واردر
غربتده وطن يادى قلبه كتورر شادى　　كچمش كونى صحبتده بر بشقه صفا واردر
اغياره كوجنمش يار عفوينه چاش يالوار　　اعدايه مروتده بر بشقه صفا واردر
مى دافع غم ديرلر عالم بونى سويلر　　جانان ايله عشرتده بر بشقه صفا واردر

وله

قيسى يكتا صانمه دنيانك نيجه مجنونى وار　　ملكت عشقك كمال وسعت هامونى وار
زلفى سنبل خالى فل رخسارى كل اول آفتك　　كلستان حسننك ازهار كوناكونى وار
لاف دعواى انانيت نه لايق عاقله　　هر كسك عالمده بيك مافوقى بيك مادونى وار
ناز نديلر نظممى سرزيب عقد ايلر بنم　　طبعمك مخلص نيجه بويله در مكنونى وار

وله

هر كسك حالنجه واردر برتجليكاه عشق　　بيستون فرهاده كوه طور شكان كوسترر
يانغمه مجبور ايدن بيلمم ندر پروانه‌يى　　وار ايسه نار اهل عشقه نور شكان كوسترر

وله

داده آتش سرده دودواشك يم دوديده چرخ　　جسم عاشق صورتا وابور شكان كوسترر
بكزر ارباب دردك حالى اول كاشانه‌يه　　ايچ يوزى ويران طشى معمور شكان كوسترر

وله

برخوش تكلم ايلر اوآفت چتر پتر　　بك طاتلى سويلر ايتسه ده الكنت چتر پتر
فندقلى ذوقن ايتمشه بكزر اومست ناز　　اغزنده طرز صحبت عشرت چتر پتر
جانلر دكر دقيقهٔ وصله ديرايدى يار　　قو يتومه كيجه كيرديكى ساعت چتر پتر
مخلص سپند آتش عشق اولماسه دلك　　نظمكده اولماز ايدى بو حالت چتر پتر

وله

بيخ نخل عشق خاك پاك ادراكده در　　سرصهباى محبت تاك ادراكده در
عاله پرتو نثار همت اولسم چوق دكل　　مهر وماه فيض چونكه فلك ادراكده در

اسعد بغدادى

قارمم باكا جور وغيره لطفك فرق ايديدك تك　　سنى جان وكوكلدن سومين كيمدرسون كيمدر

آگاه

اينجتمه جور ينه دخى اول ماه تازه در　　بيلمز نوازش دلى بالله تازه در
بيكانه لرله جنبش اول نخل نورسك　　آهمه حواله ايلر ايدم آه تازه در

وله

حضور يارده يز قيل وقالمز خوشدر　　زمانه حالمزه قورسه حالمز خوشدر

وله

كوكلده آه بيپايى كدر علامتيدر　　بوتند باد نه برخبر علامتيدر

ای مذاق جانه جورك شهد وشكرتك لذيذ	دم بدم زهر غمك قند مكررتك لذيذ	فضولی
شرح احوالم سن مستة نصيحت كبی تلخ	تلخ كفتارك بن مخموره ساغرتك الذيذ	
رقيبه اولدی ميسر الهی زهر اولسون	عناب تلخ لبك كبی برشراب لذيذ	لا
بوله چيقسه شاهلر عادتدرر باران ياغار	سن نه شهسين بو الكه خلقك كوزندن قان ياغار	ابن كمال
كوزلرم ياشی اميد وصل وبيم هجر ايله	بكزر اول بارانه كيم برآن ديكر برآن ياغار	
غمزه كك خنجرلری زخمن دهانم صانديلر	شعله چيقدی آتش دلدن زبانم صانديلر	وله
بزصفا ايله نشاط آبادی ايتدك چون مقر	سا كاده ای غم عدم آباده لازمدر سفر	سلطان احمد ثالث
مشكل بودركه هر كيمه كيم حالم اغلاسم	عشقك بولنده اول دخی بندن بتر چيقر	احمد پاشا
احمد عجبمی جنت كويكدن اولسه دور	بيلمزلك ايله آدم النده نلر چيقر	
حلقهٔ زلفك كه رخساركده سرکردان ياتور	ياصدانوب كنج اوزره صانبيك باشلو برثعبان ياتور	وله
كورنيجه هندو بچه‌در كل يوزنده بكاری	كيم كل تردو شنوب مهتابده عريان ياتور	
قيلدم بلای عشق ايله بن مبتلا سفر	مشهور دركه عاشقه ياصبر وياسفر	وله
حيرتده يم كه بو يله هوادار ايكن سكا	چون ايردی كويكه نيچون ايلر صبا سفر	
كيتز قپو كدن اول كه كوره زلف خدكی	عقربده اولسه ماه دكلدر روا سفر	
آه كيم غمزه ارله دلبرلر	طاقنور صاغلی صوللی خنجرلر	وله
عارضك اطفن اوككه بلبل	برك كلدن لطا أف از برلر	
شمع مجلس كرم اولوب اوبكنديكيچون بوزكه	آصديلر بازارده صكره زبانن ياقديلر	وله
دوشمش بوزينه زلفی پريشان وبی قرار	يارب كيم اولده بنجلين مبتلا ميدر	وله
كل بنا غنده خط يار اوقنور	يولج الليل فی النهار اوقنوز	وله
ايردی بهار موسمی آچيلدی لاله لر	بزم چمنده دور ايدر اولدی پياله لر	اسحاق
كوندن كونه اول غنچه دهن خوب اوله جقدر	دوران كبی پرفتنه وآشوب اوله جقدر	وله
اول لعل مسيحا دمی كوردكمی كه آنك	بر بوسه‌سی بيك جان كبی مرغوب اوله جقدر	
بر وار ايمش دلبری عاشق كش اولورمش	اسحاق مكر وار ايسه اسكوب اوله جقدر	
فرقته دوشدی كوكل درد وبلايه جان ويرر	جا نه كار ايتدی غربت آشنايه جان ويرر	وله
رحمت اول آشفته وشيدايه كيم دلداردن	بركوز اوجيله ايراقدن مرحبايه جان ويرر	
توبه ايتدم ديرايمش اسحاق دلبرسومكه	های اينانمك تكری حق مصطفايه جان ويرر	
درد هجريله نلر چكديكمی آه بيلور	كر اولورسم ديمزم كيمه يه الله بيلور	وله
آه شاهم ديو يازدق در ودیوار دله	اوته سن يازمغه وارماز ديلمز شاه بيلور	
فرقتكله بنه بردرده دوشو بدر اسحاق	كاه بيلمز اونودر كندوسنی كاه بيلور	

فائق ممدوح بك
ایلرز بر بحر طوفانده جوشده مشق شنا — ساحلنده نوح ایدر خشیتله کریبان انسلاخ
بر عجب فیض مجرد وار که تیغ غمزه ده — ثقلت تکفیندن ایتمش شهیدان انسلاخ
اکتسای ثوب وصلتدر تجرددن مراد — صانمه کیم بیهوده قیلدی قیس نالان انسلاخ

نظیم
ریش سفید وروی سیه سرخی حجاب — هب ایتدك اختیار سفید وسیاه وسرخ

نوایی
اغزیدین آچیغ سوز آیتیب ظاهر ایتسا زهر چشم — عیب ایماستور پسته شور وتانك ایماس بادام تلخ
عمر شهدی بس جوجوك دور لیکن آخر قیلاسا — مرك زهری بیرله آنی دهر نافرجام تلخ

واثق
یازد قبحه یاره نامه ورق شرمدن اولور — چون روی اعتذار سفید وسیاه وسرخ

اسعد بغدادی
سنبل زلفنی یارك نه کوزل دسته ایدك — قوت پنجهٔ اقبالکه ای شانه حسد

باقی
نادان الندن الله اگر ایرسه دستکه — شهباز آشیانهٔ دولت یدا بید

وله
ضمیرین شکست ایتمه ارباب عشقك — ینه ساکا راجع ینه ساکا عائد

وله
فراغت کوزل سومه دن توبه میدن — زهی رأی باطل زهی فکر فاسد

حالی درویش
دستارك ایله رخلرك ای کلبن امید — اوچ دانه کلدر ایکی سرخ وبری سفید

علی رضا پاشا
حرمتندن می دوشر کاهی ایاغه دوشسه ده — کلمده بنت العنب تادور جمدن یدبید

عثمان شمس افندی
اولور فقر وفنا اهلنده قید پیشس وکم نابود — امید لطف ناپیدا هراس قهر وغم نابود
وصال صبح دیدار ایله اثبات وجود ایلر — مثال شمع اولنلر عشق ایله سرتا قدم نابود
عجب بر بزمك اولدم جم نشاط جام کلفامی — که صهبا وسبو وبزم وساقی جام وجم نابود

ضیا بك
ملو پلامش بر دسته سنبل یار پرچم قویمش آد — قطره قالمش باده دن آغزنده کافم قویمش آد
پرده پرده صنعت اظهار ایتمکه استاد صنع — بر تیاترو خانه یاپمش صکره عالم قویمش آد
هی نه قدرت هی نه صنعتدر که خلاق ازل — برآوچ طپراغی تخمیر ایتمش آدم قویمش آد

وله
دکل عکسی صدانك یاد ایدوب کهسار شیرینی — ایدر صوردقجه زخم تیشهٔ فرهاددن فریاد
نه آه ایتدی اثر نه ناله دن بار اولدی آسوده — فغان افغان بی تأثیردن فریاددن فریاد
یانی بیهوش عشقم یا اوسرمست محبتدر — ایشتم نیجه دملردر دل ناشاددن فریاد

وله
حیف کیم کمکشته راه تیه حیرت اولمشز — برصدا کوش ایلرز اما که قائل ناپدید
کشتیٔ عقله اولور هرموجی برکرداب یأس — عشق بر دریای عماندر که ساحل ناپدید

نابی
اب ذکرده اما که کوکل فکر جهانده — قالدی اره ده سبحهٔ مرجان متردد

لا
زنجیر جنون کردنی ایلدی معتاد — مجنون الهینك اولور سبحه سی فولاد

شیری رئیس الکتاب
تجیمی غفلتی افزون ایدرسه ریش سفید — که وقت صبح اولور دیده لرده خواب لذیذ
وصال یاری قیلور حسن خلق شیرین تر — دخی زیاده ایدر شربتی کلاب لذیذ
ستم کرم بر ینه قائم اولدیغی واردر — شتاده لابد اولور تاب آفتاب لذیذ

کفوی حسین چلبی

شرحه لرله ایده لم جسمی سراپا مجروح / عرضحال ایلیه لم پاره مفصل مشروح

شریف

علاقه بر اولیجق دللر اتحاد ایلر / دلیلدر اکا تار یکانهٔ تسبیح

ضیا بك

دوکر چشمم کبی برماهرو هجریله قان ای صبح / دکلدر هر شفق بیهوده پرخون آسمان ای صبح
ارتدی جسم زارم آتش حسرت مثال شمع / چراغ بزم ایدم جانانه بنده برزمان ای صبح
انیس وغمکسارم سنسین انجق شام غربتده / یتر هجران یتر الله ایچون اولسون امان ای صبح
بولورلر تسلیت سندن غریبان شب حسرت / بو خصلت صدقکه بترمی هر کونده نشان ای صبح
ضیای ناشکیبه کتم راز ایتمکده بکزرسین / کریبان چاك اولورسین چیقمازآغزکدن فغان ای صبح

غالب دده

زکانی یوق ضرر ایتمز توکنمز اکسیلمز / اولورمی آدمه خولیا کبی نصاب فرح

فضولی

کر دکل برماه مهریله بنم تك زار صبح / باشن آچوب نیچه هرکون یاقه سن یرتار صبح
کون دکل هرکون برای مهریله کوکسن چاك ایدوب / تازه تازه داغلردر کیم قیلور اظهار صبح
عشقده صادقلق اظهار ایتدی داغن کوستروب / غالبا دیرلردی کاذب قیلدی اندن عار صبح

کاظم پاشا

اداره ایتمدی دولاب چرخی آب فرح / فلك پیاله سنه قونمدی شراب فرح
امید عفو ایله اولمه حریص عصیان کیم / زیان رسیده ایدر آدمی حساب فرح
توکندی درد ایله عمرم کون آخر اولدی هنوز / کورنمدی کوزمه کیتدی آفتاب فرح
کللدن عالمه سرکشتهٔ غمم ای چرخ / نواور باشمده چویر برده آسیاب فرح

نوایی

روزه وکل بیتی وایچماس اول کلکون قدح / نی کونکول خوشلوغیله تارتای من محزون قدح
روزه آیین کورماي ایلکینك دین قدحنی سالدی غیل / لیك آل بیرام هلالی هم کورونکان تون قدح
جام ایرورمین تیلبه کا فالدیغ کوزمنینك کاسه سی / لاله لار صحراده بس کر ایستاسا مجنون قدح

یسری

داخلم سلکنه سرکشته دعاجیلرینك / بنی ترك ایلمه ماننده نشان تسبیح

سهابی

طاتلی سوزیله عروس دهرك الدانمه ار اول / عیش فرهادی صاقن حلوای شیرین ایتدی تلخ

صادق چلبی

خون عاشقله دلا انکشت جانان شاخ شاخ / کوستر بحر کف قدرتده مرجان شاخ شاخ
زلف مشك افشان ایله قد نکاره بکزمز / فرقنه سنبل طاقنسه نخل بستان شاخ شاخ
او یکنوب آهوی چین سنبل خوشبو بنه / فرقنه طاقندیلر مسکین غزالان شاخ شاخ
برج میزان اولدی صانورلر مقام سنبله / خرمن مهده صاچك اولسه پریشان شاخ شاخ
خد کلکونك کبی رعنا شکوفه کورمدی / باغده کزدی درختی کرچه مرغان شاخ شاخ

عینی قدیم

طاوس وش خرام ایدرك کلدی کلشنه / کیش اوشیوه کار سفید وسیاه وسرخ

غالب دده

روز ولیال وخون شفق جمله بی دوام / ایتمکده هب کذار سفید وسیاه وسرخ

فائق ممدوح بك

شوق دیدارکله جسممدن ایدر جان انسلاخ / ایلدی پیراهنندن ماه کنعان انسلاخ

فضولی
اولور قدم دوتا عشقك يولنده پربلا كورگج | طریق اهلینه عادتدر تواضع آشنا كورگج
بن دروبشه ایل هم جور ایدرسن جور قیلدقجه | کیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا كورگج

نابی
آسوده اول محیطده تا اولمغه خلاص | رد وقبول کشمکشندن مثال موج

نوابی
حسنی آرتار یوزدا زلفین عنبرافشان ایلاکاج
شمع روشن راق بولور تارین پریشان ایلاکاج
یوزنکی کل لاردین بیراب مویبز نی قربان ایلادینك
یایوزونك کا تیکدی قانلار بیرنی قربان ایلاکاج
آشکار ایلاب یوزینك کوزومنی حیران ایلادی
باشورون آلدی کونکول کوزومنی حیران ایلاکاج
جانداقو یغاح نقد عشقین قیلدی کونکلومنی هلاك
اولتور ورمحرمنی سلطان کنج پنهان ایلاکاج
ای نوابی عشق اکر کونکلو نکنی مجروح ایتمادی
پس نید ورکیم قان کیلور آغز ینکدین افغان ایلاکاج

وله
کونکول لارناله سی زلفونك کندین ناکهان کورکاج
ایرورانداق که قوشلار قیچقر یشغای لاریلان کورکاج
کونکول چاکین کوزومدا اشك رنکین ایلکافاش ایتی
بالغ زخمینی فهم ایلار لارایل دریاده قان کورکاج
کونکول لارنقدینی تاراج ایتارکا ناجماغنك برقع
آنیك دیك دورکه یوزباغلا رقرافیجی کاروان کورکاج

نورس افندی
کل ای دل ترك رندی ایله بودیر کهندن کچ | اباغ میدن ال چك آرزوی انجمندن کچ
شب تاریك شام غربتی صبح ایتمك استرسك | سواد شام ایله انس ایله سودای وطندن کچ
ندرای اشك دیده الفتك تابو یله مردمله | جکر کوشه منسین آخرسن بنم کل پیرهندن کچ
دوشوردك آخراول خال سیه سوداسنه کندك | هله بن کچدم ای دل غیری سندن سنده بندن کچ
ایرشمز طرهٔ جانانه جاندن کچمین نورس | یاجاندن کچ یاجاناندن یازلف پرشکندن کچ

واصف
دله مژکانی اول شهلانکاهك ایشلر ایشلرکیم | اولورهرنقش سوزنکار کاهی راست کاهی کج
کاوب اکمنت زبان عاشقه وصلت تلاشندن | دها ننده چیقار کفتار کاهی راست کاهی کج
آرانماز نشئهٔ تمکینی رندلا ابا لیده | کهی مست وکهی هشیار کاهی راست کاهی کج

موصلی اسعد
ایام انبساط ایله در لذت حیات | طوفان غمده آدمه لازمی عمر نوح

سلطان جم
چون او پرهر نفس اول لعل شکرباری قدح | روزکار ایلسه ظلم اغزی باری قدح

حلیم کرای
اولماز ایسه بنله اومه همدم صباح | همرنك شام غربت اولور عالم صباح
اشك سحردوکرسم اوشوخك یوزی کول | شاداب اولور دوشنجه کله شبنم صباح

لا
باده عرق توكندی ساقی كنور مثلث ‏ الشیٔ لا ینثنی الا وقد یثلث

باقی
ندن بو منزل خاكیده آرام اختیار ایتدك ‏ سنك جاندر رلك ای تیر دلبر كل بدندن كچ

بصیر بغدادی
زن مرده جوان پیره كمان تیر ینه محتاج ‏ اجزای جهان جمله بری بیرینه محتاج

سلطان حسین
توكوب قانیم ترحم قیلما دینك هیچ ‏ كوروب حالیم تبسم قیلما دینك هیچ
تبسم قیلما دینك جانیمی آلدینك ‏ آلیب جانیم ترحم قیلما دینك هیچ

ثابت
نسخه‌ك مرض عشقه علاج ایلمدی هیچ ‏ ای شیخ كرامات فروش ازده صوین ایچ

راتب بك
ظاهر ایدنجه سرخیٔ رخساریار موج ‏ دیده‌م چو بحر احمر ایدر آشكار موج
فو بساز خیال یاری كوزمده هجوم اشك ‏ چون عكس ماهی یمده ایدر بیقرار موج
كه زلف یاری كاه رخن آكوب آغلارم ‏ بحر سرشكم اورمده لیل ونهار موج
سردر هوای محنت عشق اولمسیدی كر ‏ اورمازدی طاشه باشنی دیوانه وار موج
سر كشلك ایتمسیدی او یوبده هواسنه ‏ اولمازدی پایمال غم روزكار موج
ساحلده طوكدی قالدی مكر خون چشم تر ‏ مرجانلر ایتدی صانمه كناره نثار موج
كلمز تغیر اصلنه بردر حقیقتی ‏ دریاده كرچه ظاهر اولور صد هزار موج
مجذوب شرق وصلی اولوب راتب اول مهك ‏ كه جزر وكاه مد ایدر ایتمز قرار موج

روحی
یاره عشق انكاری مشكل غیری یه اقرار كوج ‏ بر بلاكش بلمسون اقرار كوچ انكار كوچ

سامی
ایتمز كنار مطلبه كوهر نثار موج ‏ تا اولمیجه ذلت ایله خاكسار موج
وضع خلاف اهل كرم حكمت اوزره در ‏ كه جزر وكاه مدی ایدر آشكار موج
و یرمز بنای فقره خلل جوش حادثات ‏ غرق ایدمز كمینه خسی صد هزار موج

صاحب پیری
نواه سردن كچرسه پیرهن سرده كچر اندن ‏ كچندن كچ دیمشلر سنده سردن پیرهندن كچ

عزت علی پاشا
هر قطرهٔ سرشكم ایدر آشكار موج ‏ اظهار ایدر بلی كهر آبدار موج
تسكین جوشش دل ایدن اشك دیده در ‏ باران اولنجه اولمازایمش پایدار موج

عزت منلا
باب حقدن غیری هر در كاهدن مردود اولور ‏ بر قباحت ایلمش بیچاره عرض احتیاج

وله
(ایلم برجان ایچون جانانه عرض احتیاج)

فضولی
منحرفدر ساقیا اندوه دنیادن مزاج ‏ باده طوت كیم علت اندوهه غفلتدر علاج
چكمه تخت وتاج قیدین بی سر و پا اق كوزت ‏ كیم ایاغه بنددر تخت و بلادر باشه تاج
بر پری زلفن طوتوب خالندن آلسك كام دل ‏ طوتكه چین ملكنی طوتدك هندن آلدك خراج

وله
كوكلم آچیلور زلف پریشانكی كوركچ ‏ نطقم طوتیلور غنچهٔ خندانكی كوركچ
باقسم رخكه قان صاچیلور دیده لرمدن ‏ باغرم دلنور ناوك مژكانكی كوركچ
رعنالق ایله قامت شمشادی قیلان یاد ‏ اولمازمی خجل سرو خرامانكی كوركچ
كافر كه دكل معترف نار جهنم ‏ ایمانه كلور آتش هجرانكی كوركچ

نزل فائق بك — كيدرسك اى دل اكركوى يارە جانك ايلت / اوشاه مملكت حسنە ارمغانك ايلت

فاضل — دولت ايچون مجاهدە جنت ايچون دعا / دكمز بورنج ومحنتە دنيا وآخرت

فضولى — اى اسير داغ غم بركوشۀ ميخانە طوت / طوتمزهادك مخالف پندينى پيمانە طوت
ديشلدمسە لعلك اى قانم دوكن قهر ايلمە / طوتكە قان ايتدم عدالت ايلە قانى قانە طوت
طوتمازم زنجير زلفى تركن اى ناصح بنى / خواه برعاقل خيال ايت خواه برديوانە طوت

وله — صبا اغياردن پنهان غمم دلدارە اظهار ايت / خبرسز يارمى حال خرابمدن خبردار ايت
كتور يادم انك ياننده اكر كورسك كە قهر ايلر / خموش اولمە نە دشنام تقريبلە تكرار ايت
كرفتار غم عشق اولەلى آزادۀ دهرم / غم عشقە بنى بوندن بتر يارب كرفتار ايت

كاظم پاشا — جام لعلك ايلە همرنك اولەمز ساغرمى / بكزەمز مهر سليمانە نكين ياقوت
قان اوطوردى دلنە رشك لبكلە لعلك / طوكەى حسنك كور بجك نور جبين ياقوت

مصرى — مسجد وبتخانە دە كعبە دە بتخانە دە / خانە دە ويرانە دە چاغربرم دوست دوست

نديم — خصك نظر عاشقە البتە كرلندر / قيلدن آغاز اى شوخ ترازوى محبت

نسيب دده — تاكيم يلە سين لطفنى سروك لب جودە / اى ديدۀ تر اول قد موزونى خيال ايت

نوابى — كوردوم اول نم كيم يوزاچتيك خلقينى كويدوردكلى / ايلكارتسالدينك ولى مين ناتوانغە توشتى اوت

نورس افندى — خواه صونسون بادە ساقى خواه امدرسون ابن / بزم بيكر نكيدە تلخ وشورە ايتمم التفات

نورس قديم — بيدردم اى فلك بكا برغم تدارك ايت / پرواز كە ذوق بشقە برعالم تدارك ايت

لا — اى طفل دل اميدى قو آزاد اولەمازسين / برجمعەسى يوق هفتە در ايام محبت

لا — صونيجق اياغنى دستكە بركوزلرى مست / توبە باشك دخى اولورسە اودم ايلە شكست

لا — كيمدن استفسار ايدم كيفيت عشقى عجب / عارف آكاه سرخوش واقف اسرار مست

لا — ويرميە شمە حلاوت اكا مانند پياز / كيسە زر بقلرى جاهل نادان قت قت

لا — شب يلدايى موقتلە منجم نە بيلور / مبتلاى غمە صور كيم كيجەلر قاچ ساعت

پرتو پاشا — زونمادر جهت جامعۀ خط وكلف / ماه ديرلر كوزلە وجە شبهدر باعث

توفيق — اغماض وتغافل كرك آسايشە يوقسە / بى غايە در آمد شد امواج حوادث

...كلى عارف — نور وحدتدن اولوب شعلە پذير اى حدوث / ويردى فرعالم تكوينە صراباى حدوث

حكمت بك — اصلە نسبتلە ترتب ايدر اثبات قدم / طور فرعيت وصورتدە در انشاى حدوث
ايلمش اهل حكم موج ايلە بحرى تمثيل / تاكە معلوم اولە ماهيت معناى حدوث
ترخيص دخول ايتمجك صاحب ديوان / بى فائدە در وعدۀ دربانە تشبث

ثانى — لطف عقلا صاحب ظالدن ايدر اميد / ادانلدر ايدن سايۀ بيجانە تشبث

قوای دل چوق سوزی زلف پریشاننده دلدارك — پریشان سوزلری جمع ایله دفتر باغله دیوان ایت — ابن کمال

ایکیسی بردر معذب ایلهکده آدمی — کوکبی مسعود دشمن طالعی منحوس دوست — ثابت

جفالرك بکا یللدم وفا ایمش ای دوست — بو فکری کیم بن ایدردم خطا ایمش ای دوست — شهزاده جم
امیدی زلفکه طوتمش ایدم ولی بیلدم — او داخی عمر بکی بیوفا ایمش ای دوست
ایرشمك استر ایدی خوان وصلکه لیکن — همان نصیب جم آخر دعا ایمش ای دوست

یانی اول دهنی تنکه ایرشدر ای بخت — یا وجودمی دیار عدم آباده ایلت — وله

عتاب غمزه آفت خشم چشم بی امان آفت — جهانه حسن ایله صالدی او شوخ دلستان آفت — جوری
او صیادکن کاه بلادر غمزهٔ مستی — که اولمش دست بازوسنده تیر آفت کمان آفت
نیجه آسوده اولسون جوریٔ آواره عالمده — محبت آفت ودل آفت وحسن بتان آفت

کاسه لیسان بری بیر بنی ایدر استقبال — جمله دن اولسه ده ممنون ولی نعمت — حاذق قدیم

دمبستهٔ حیرتدر اولان واصل مقصود — هر لال اولیمز محرم سلطان محبت — حالتی

یار سرکش سینه پر آتش کوکل سودا پرست — بخت ناهموار طالع سرنکون خاطر شکست — درویش قدیم
شهر غم آباد بهجت خانهٔ شادی خراب — رتبهٔ ادبار عالی پایهٔ اقبال پست
کیسهٔ امید خالی دست استغنا تهی — منزل فرصت بعید وپای استدعا شکست

وجودك پردهٔ دیدار معنی اولدیغن آکاه — نهان اول دیده دن چون نغمه وار سیر مقامات ایت — راشد قدیم

ساعد کده قالمدی تیر وتفنکه اقتدار — وار ایسه نیروی جنبش کردن خوبانه آت — راغب پاشا

رند ایسك دستکده زرین ساغر بللور طوت — ساغر اولمازسه سفال کهنه یی معذور طوت — رضایی

کشف ایت نقابکی بری کوکی منور ایت — بو عالم عناصری فردوس انور ایت — زینب خاتون
آب حیات اولمجق قسمت ای کوکل — بیك ییل کرکسه خضر ایله سیر سکندر ایت
زینب قومیلی زینت دنیایه زن کبی — هر دانه وار ساده اولوب ترك زیور ایت

تاج وتخت سلطنت برباد اولور چون عاقبت — کندوکی عالم سریرنده سلیمان اولدی طوت — سلطان سلیمان
قالدر سیدن چون ایاغی بزم دنیادن کوکل — ایچدوکك جام شرابی آب حیوان اولدی طوت

دهری طوتمش پرتو خورشید عالمگیر بخت — منجلیدر جملهٔ ذراتده تأثیر بخت — ضیا بك
جهلیده تحصیل ایچون البت ایدردك اهتمام — ممکن اولسیدی فدای فضل ایله تغییر بخت
فرق ایچون تمییز اهالیده کی نقصانی — صورت اعماده اسلاف ایتدیلر تصویر بخت
عزت جهله هوان علمه بوقدر برسبب — مقتضای عقل وحکمتسه اکر تدبیر بخت
برموثردن ظهور ایلر ضیا آنا رهب — حرف تعریض وتسلیدر بزه تعبیر بخت

حال دلی اول آفته تقریره نه حاجت — بر واقعه کیم خیر اوله تعبیره نه حاجت — عارف

بی کوکلکا آهیم ای خورشید تابانیم ایشت — کاه کاهی رحم ایتیب فریاد وافغانیم ایشت — عبید خان

فضولی

عکس رویڭ صویه صالمش سایه زلفڭ طپراغه
عنبر ایتمش طپراغڭ اسمن صویڭ آدین کلاب

باده بولمش بوی زلفڭ صوده عکس عارضڭ
کیم بیلی باغرینه باصوب صویه کوزدیکمش حباب

کلک قدرت لوح سینه مده سنی ایلر رقم
ایلیوب محبوبلر مجموعه سندن انتخاب

اولمدی اولماهه روشن یاندیغم هجران کونی
یاندیغن شب تا سحر شمعڭ نه بیلسون آفتاب

وله

کوهکن شیرینه اوزنقشن چکوب ویرمش فریب
کور نه جاهلدر بو نارطاشدن اوزینه بزرقیب

قاشلرڭ یایی براوق لطف ایلمش هر عاشقه
بن هم اندن ایلرم براوق تمنی یانصیب

سلطان مراد ثالث

دل دردپاره دوشدی برچاره وارمی یارب
برن کبی جهانده آواره وارمی یارب

نائلی

کل خاره دوشدی سینه فکار اولدی عندلیب
برخاره براقدی برکله زار اولدی عندلیب

نابی

مراد اید نجه مسبب برآدمڭ کارین
یدشبنی جستجو ایدر اسباب

ناظم

سپهرڭ جنبش دوری خلاف مدعادر هب
دریغا طالع ارباب دل نحس آشنادر هب

نوله هرکس بو وادیده کرفتار اولسه بردرده
بوعالم پای تاسر دامکاه ابتلادر هب

ندیم

عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدی هب
صبر وطاقت مصرف چاك کریبان اولدی هب

آچش اولدم سینه سن برکره آرام وسکون
سینه دن بیلم نه حالتدر کریزان اولدی هب

خال کافر زلف کافر چشم کافر الامان
هر بسر اقلیم حسنڭ کافرستان اولدی هب

سن دیمشسین کیم کیمڭ دردیله کریاندر ندیم
هب مروتسز سنڭ دردکله کریان اولدی هب

نسیب

اورند باده پرستم که کاسهٔ سرمه
طوقنسه لرکلور آوازهٔ شراب شراب

نعیم

قیرمه غمکین کلن احباب اولورهب نشئه یاب
ریزه ریزه استخوانمدن کلور بوی شراب

نوایی

قاش ویوز ونکی منجم چونکه کوردی بی نقاب
دیدی کورکیم قوس برجیدین توغوبتور آفتاب

بیر ابینڭ جان آلدی آنداق کیم بیریسی بیلادی
ایمدی بیلدیم کیم آرا لارنده باردور شکراب

کرفلاك قاشینڭ یله بحثی هلالیدن قیلور
بیر دیسه پوسته جانایشیتور ایکی جواب

کل کبی یوز ونکدا ایترفردایتی هوشومدن مینی
کرچه بیهوش ایلکاهوش اوچون مقوی دور کلاب

کیم سرشکیم کوردی معلوم ایتی عشقیم حاصلین
دانه بیرله ایله کیم ایل نقدینی ایلار حساب

نی چن دور بو که حسرت سوبی ودرداوتیدین
پرورش تاپمیش قایو بیر کل داکیم بار آب وتاب

کرنوایی نیدڭ کو یوك باغریداقان دورنی عجب
خام سوز اواور بالین داتوشکان وکوبکان کباب

وجدی

دلڭ صبر وسکونن ناله وفریاده ویردم هب
بو جسمم آتشینڭ آب وخاکن باده ویردم هب

نوله کرمست آچیلسه غنچه سی اول کلابن نازڭ
اکابن صو یرینه خون دلدن باده ویردم هب

واصف

غیرت قومیور دیرده ایدر غیبته آغاز
شای عیوب ایتمه میدر غیرت احباب

وهبی

وهبی مطابق اولدی تعبیر واقعه
چوق کره کرچه ایتدی بزی کامیاب خواب

یقینی

کیمڭ قوانده در اول چشم شاهباز عجب
کیمکه صالنور اول سرو سرفراز عجب

لا

بردلی قانلو حرامیدر دیو حبس ایتدیلر
قورتلنجه آصمه دن خیلی صیقلمشدر شراب

سیرتی

اوشیوه لرله تبسم اونازلرله عتاب — اوخنده لرله تکلم اوعشوه لرله خطاب
اوصفحهٔ جبین منور اوکجرو ابرولر — اوجعد زلف معنبر اوکاکل پرتاب
اوجلوه لر اوروشلر مدد اوجنبشلر — اوغمزه لر اوباقشلر اونرکس پرخواب
اوخال مشك فشان اوخط عبیرافشان — اولعل ابلر اودندان اوکوهر نایاب

ضیا بك

آچ یوزکدن زلفکی کیتسون حجاب — سودیکم یاطوغ یا طوغسون آفتاب

لا

بنم برلیلئ شیرین لبم اولسونده عالمده — جهانك كوه ودشتی قیس ایله فرهادك اولسون هب

عزت علی پاشا

هیچ کورمدك نكار نه عالمده در عجب — بزخسته یز اویار نه عالمده در عجب
بربستهٔ کمند خم زلف دلبرز — بیلمم دل نزارنه عالمده در عجب
برناله سنج کهنه بهاران حسرتز — کلزارده هزارنه عالمده در عجب
خمیازهٔ خمار بزی ایتدی دلشکست — ساقئ شیوه کارنه عالمده در عجب
عزت مکدرز هله بزاشتیاق ایله — بیلمم ندیم زار نه عالمده در عجب

عزت منلا

مشهوردر که ظلمدن اولماز جهان خراب — ایلر آنی مداهنهٔ عالمان خراب
برموسم بهارینه کلدك که عالمك — بلبل خموش حوض تهی کلستان خراب

عونی بك

دیمش منصور اناالحق کوی اولوب بالای دار اوزره — انی ناحق یره عالمده بردار اولسون یارب

مناسترلی فائق بك

بایکه یوزسورمك امیدیله ای مه آفتاب — رو بخاك اولدی دیدی یالیتنی کنت تراب

فانی

دور لعلکده سنك میخواره برین برحباب — باش آچیق یالین ایاق آواره برین برحباب
صافدل صافی دروز ایلرز آینه وار — پاك چشم ایله نظر دیداره برین برحباب
زخت وبخت اصویه صالمش باده ویرمش واربنی — بی دل وبی خانمان بیچاره برین برحباب
کائناتی هیچه صایماز دهری آلماز عینه — وارمیدر دیرلرسه فانی زاره برین برحباب

فضولی

منم تك هیچ کیم زار وپریشان اولماسون یارب — اسیر درد عشق وداغ هجران اولماسون یارب
دمادم جورلردر چکدیکم بیرحم بتلردن — بو کافرلر اسیری برمسلمان اولماسون یارب
دیدم کیم عدلی یوقی ظالمی چوق هرحان ایله اولسه — کوکل ملکینه اندن غیری سلطان اولماسون یارب
چیقارمق اینسه لرتندن چکوب پیکانك اولجانك — چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولماسون یارب
فضولی بولدی کنج عافیت میخانه کنجنده — مبارك ملکدر اول ملك ویران اولماسون یارب

وله

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب — چوق که تماشایه چیقه آفتاب
مست چیقوب صالمه نظر هریکا — کورمه رواکیم اوله عالم خراب
کیجه لرانجم صایارم صبحه دك — ای شب هجرك بکا یوم الحساب
دوزخه کیرمز ستمکدن یانان — قابل جنت دکل اهل عذاب
صالدی ایاقدن غم عالم بنی — ویر بکا غم دفعنه ساقی شراب

وله

غالبا براهل دل طپراغیدر درد شراب — کیم قیلوب حرمت بنالر طوتمش اوستنده حباب
برف وباران صانمه کیم کوردکجه آه واشکمی — بیلمزم نمدر بنم آغلار بکا یانار سحاب

تحسینی	سر کویکده یردم سنسز آرام ایتمین کوکلم	غریب ایللرده شمدی درد ایله آواره درجانا
وله	بخت غدارك بو جور ووضع بیدادی بکا	قورقرم ترك ایتدرر بو محنت آبادی بکا
ندیم	نگاه ممتنع ای رشك آفتاب سکا	فروغ دیده دن اولسه اگر نقاب سکا
	مرادی عکس رخك سینه سینه چکمکدر	بو یوزدن ایلدی آینه انتساب سکا
وله	بن شاعرم اوقات موزونی طوغریسی	سوءم دیسه مده بلکه یالان سویلرم سکا
نورس قدیم	لا یقمیدر که سا که کسوب ویر دیکم قلم	فتوای خون ناحقمی یازه ابتدا
نوابی	حق تانو قدر کیم تیریکلیك دن منکا سین مراد	بوقسا عالم نینك یوغ وباری برابر دور منکا
وله	کورکالی حسنونکی زار ومبتلا بولدوم سنکا	نی بلالیغ کون ایدی کیم آشنا بولدوم سنکا
نهادبك	رؤیا کورر کبی کوررم جمله عالمی	سنسین مراد دل بو جهان خوابدر بکا
واصف	سیرایدوب رقص وخرامك نیجه آزماز صوفی	کورن ای مه سنی اوینار بیله آزمق دکل آ
	نه قرارسین ایکیده برده بنم خاطرمی	کوکلم ای طفل زبانکار اویونجق دکل آ
وله	بر کیجه تشریف ایدوب خفیجه چاکرخانه می	صارمشم تنها سنی ای مهلقا رؤیا بو یا
	خانمانسوز تحملدر جفای دائمك	بوقسه کاهی جوروکاه ایتسك وفا اعلا بو یا
واقف	رحم ایدردك دل ناشادمه بیلسك دردم	حالمی عرض ایده مم نیلیه یم آه سکا
هدایی مؤذن	امیدم بو وفادن اوله کوکلنده اثر پیدا	خدا قادردر ایلر سنك خارادن کهر پیدا
یحیی افندی	نه معنیلرنه سوزلر مندرجدر صفحۀ دلده	اگرچه صورت ظاهرده خاموشم کتاب آسا

ابن کمال	برسرو بسلدم نیجه بیل باغبان اولوب	سرکشلك ایتدی اولدی دامنکشان اولوب
شهزاده جم	اولدی غنچه یوزیکه زلفك نقاب	صان نهان اولدی بولته آفتاب
	دل جفادن قاچدی واردی کویکه	جنت ایچره بیلدی کیم اولماز عذاب
	جان ویروب سرد هانك رمز بنی	ابلرکدن صورارم و یرمز جواب
	قاپوکه یوز سوردیکم کورن دیدی	لوحۀ زرله نه زین اولمش بو باب
	جان جم یولیکه اولمشدر فدا	سوز بودر والله اعلم بالصواب
وله	چون غریب حسندر جم حالنی خالوکه صور	حالنی بیلمز غریب اولنلرك الاغریب
انوری مداد فروش	زلفکله خطك علم رفا بحثن ایدر هب	بیری قره جاهل بریسی جهل مرکب
ثابت	بو عشرتکده ساقی هرکسه مشربجه لطف ایله	جناب رنده طوشان قانی می صون زاهده ثعلب
راغب پاشا	الندن چکدیکم ساقی دهرك نیش همدرهب	بنم صهبادیو نوش ایتدیکم زهراب غمدرهب
رشدی	ای مه عجمی اولسق اگر شهرۀ جهان	عشقه غریب وحسنك ایسه اغرب غریب

(اوشبوه)

فضولی

جانڭ جوهری اول لعل شكر پاره فدا — عمرمڭ حاصلی اول شیوهٔ رفتاره فدا
كوزلرمدن دوكیلان قطرهٔ اشكم كهری — لبلركدن صاچیلان لؤلؤ شهواره فدا
چاك سینمده اولان قانلو جكر پاره‌لری — مست چشمكده اولان غمزهٔ خونخواره فدا
جان ودل قیدینی چكمكدن اوزم قورتاردم — جانی جانانه‌یه ایتدم دلی دلداره فدا
ای فضولی نوله كر صاقلارایسم جانی عزیز — وقت اوله كیم اوله برشوخ ستمكاره فدا

وله

وستم عالم سنكچون كر اولور دشمن بكا — غم دكل زیرا بترسین دوست انجق سن بكا
عشقه صالدم بن بنی پند الیوب بر دوستدن — هیچ دشمن ایلمز آنی كه ایتدم بن بكا
ایتمم سنك ملامتدن كیم آلوب چوره‌می — اولدی زنجیر جنون برقلعهٔ آهن بكا

وله

هر زمان منظور برشوخ ستمكردر بكا — قنده اولسم بربلا حقدن مقرردر بكا
زخملردن بیك آغز آچدم ادای شكره كیم — هر اوقك برنعمت غیر مكرردر بكا
اختر بختم وبالن كوركه اول مهدن كلن — مهرلردر اوزكه‌یه جور وجفالردر بكا

وله

كرچه ای دل یارایچون یوز ویردی یوز محنت سكا — ذره جه قطع محبت ایتدك رحمت سكا
اهل عشقی آتش هجرانه ایلرسین كباب — دونه دونه امتحان ایتدك بودر عادت سكا
سنده دون كوردم فضولی میل محراب نماز — ترك عشق ایتمكمی استرسین ندر نیت سكا

وله

غمزه‌سن سودك كوكل جانك كركزمی سكا — تیغه اوردك جسم عریانك كركزمی سكا
آتشین آهیله ایلرسین بكا تكلیف باغ — باغبان كلبرك خندانك كركزمی سكا

وله

عشقدر اول نشئهٔ كامل كه اندندر مدام — میده تشویر حرارت نیده تأثیر صدا
ایلر خلوتسرای سر وحدت محرمی — عاشقی معشوقدن معشوقی عاشقدن جدا

وله

دوستلرقان یاش دوكوب قالدی بنی رسوای خلق — وه كه دشمن چیقدی آخر دیدهٔ پرخون بكا
اولمازم هر قنده كیم اولسم كرفتار اولمدن — بربلادر كوز برآفتدر دل محزون بكا

وله

بیك جان اولیدی كاشكی بن دلشكسته‌ده — تاهر بربله بركز اولیدم فدا سكا

وله

درلمش رخسار ایله خوبان آچارلر كوكلمی — كورنه كلشندر كه آتشدن ویررلر آب آكا

نائلی قدیم

شراب ناز كتوردكه نیمخواب سكا — طوتار النده قدح ماه وآفتاب سكا
جهانی ایتمكه برلحظه‌ده خراب سكا — یتر اوزكس مخمور نیمخواب سكا
هزار پاره دله لبلركدن ایت ساقی — اكر دوشرسه نمكریزیٔ كباب سكا
دوشردی منظرهٔ چارطاق نخوتدن — بوحسن ایله نظر ایتسیدی آفتاب سكا
سلام نائلی زاردن می انجندك — ندندر ای خم ابرو بو پیچ وتاب سكا

وله

بوعالم پای تاسر كوه كوه محنت وغمدر — ایدر هرتیشه كار آرزو بربیستون پیدا

نامی

نیچون مقید تار بلای زلف اولدك — سزادر ای دل سر كشتهٔ اضطراب سكا

نجاتی

بوله مادیلر آرایوب شیوهٔ رفتاركی — كندی طوبی بربكا سرو دلارا بربكا

صفوت
هرزمان بروامق وعذرا اولور عالم بويا — نوبنو افسانه‌لر پيدا اولور عالم بويا
آبرويك دوكمه هرنخل پليدك پاينه — ميوهٔ مطلب پا اولمز پا اولور عالم بويا

ضيابك
زنج خاطر و برمسون فرياد وافغانلر سكا — كلعذارم سن همان صاغ اول فدا جانلر سكا
چوقيدر سردرهواى زلفك اولمق روزكار — بر پريسين كيم مسخردر سليمانلر سكا
سن خرام ايتسك كلور جوشه ملكلر شوقدن — يا نصل صبر ايتسون انصاف ايله انسانلر سكا
هى نه سنكين دلسين اى كافر كه تأثير ايلمز — آهلر فريادلر چاك كريبانلر سكا

وله
نه آل ايتدى عجب نشئهٔ شراب سكا — كه سرخىٔ مى اولور پردهٔ حجاب سكا

وله
مرغ لاهوتم كه ناسوت آشيان اولماز بكا — طائر قدسم زمين وآسمان اولماز بكا
منعكس آيينهٔ طبعمده نقش كائنات — صورت ومعنيده برسر نهان اولماز بكا
رند عالى مشربم خمخانهٔ انديشه ده — طاس معكوس فلك برجرعه دان اولماز بكا

وله
بن ديلردم ايده يم جان ودلى پاره فدا — يار ظن ايتديكم ايتدى بنى اغياره فدا
بويله در قاعدهٔ ورد هزار آشفته — بلبل دلشدهٔ زارى ايدر خاره فدا
رند عشق اول نه روا اطلس چرخهٔ منت — خرقهٔ عصمتى قيل خانهٔ خماره فدا
اب جانبخشكه صد خسته دل اولسون قربان — بيك غزال ختن اول ديدهٔ بيماره فدا

طالب
دريادهٔ ايدن اول دريكتايى تماشا — بى پردهٔ لفظ ايلدى معنايى تماشا
برديده ده كيم نور حقيقت اوله ايلر — آيينهٔ يوسفده زليخايى تماشا
آيينه صفت سير اوله مرسين بو صوردن — اينسك نقدر عالم دنيايى تماشا

عزت بك
لقمهٔ غم كه كلوكير ملال اولدى بكا — شير مادر كبى مى شمدى حلال اولدى بكا

عونى بك
بويله عكس انداز اولورسه صورتك آيينه يه — سيف غيرتله مقرر دردونيم اولمق بكا
اولمسون جبريل نقد روح دركف مشترى — يوسف دورانسين احرار درغلام اولمق سكا

فائضى
هيچ جمعيت خاطردن اثر كوردكمى — بوقدر مجلسه اوغرار يولك اى باد صبا

فضولى
زهى ذاتك نهانى اول نهاندن ماسوا پيدا — بحار صنعكه امواج پيدا قعر ناپيدا
بلند و پست عالم شاهد فيض وجودكدر — دكل بيهوده اولمق بوغيكن ارض وسما پيدا
كهى طپراغه ايلر حكمتك بيك مهلقا پنهان — كهى صنعك قيلور طپراغدن بيك مهلقا پيدا
دمادم عكس آلور مرآت عالم قهر و لطفكدن — آنكيچون كه كدورت ظاهر ايلر كه صفا پيدا

وله
اى اولوب معراج برهان علوشان سكا — پيره ايتمش كوكدن استقبال ايدوب قرآن سكا
ماه نودر يوخسه سن ايتدكده سير آسمان — قالدروب پارمق كتورمش آسمان ايمان سكا

وله
اى ملك سيما كه سندن اوزكه حيراندر سكا — حق بيلور انسان ديمز هر كيمكه انساندر سكا
ويرميان جان سكا بولماز حيات جاودان — زندهٔ جاويد آكا ديرلر كه قرباندر سكا
عالمى پروانهٔ شمع جمالك قيلدى عشق — جان عالمسين فدا هر لحظه بيك جاندر سكا
چيقمه بازم كيجه‌لر اغيار طعنندن صاقن — سن مه اوج ملاحتسين بونقصاندر سكا

(جانمك)

ترکی غزلیات وابیات

اسعد پاشا — وار برزمان که نازه پشیمان ایدر سنی   بن شمدی سویلیم اوزمان سویلرم سکا

اصولی — شوسرورلر که طغرکبی باش اکزدی افلاکه   بانورلر شمدی پست اولمش نه تاج ونه کر پیدا

جامی — مهرم که اولدی عالمه روشن کونش کبی   برذره کلمز ای مه نامهربان سکا

شهزاده جم — اولدی زلفین دام ظل هما   کورن ایدور که دام ظل هما
شانه اوردقجه زلفنه جان دیر   اصلح الله شانه ابدا

جودت قدیم — بخت بدمانع تحصیل کمال اولدی بکا   طوغمدن مهر امل وقت زوال اولدی بکا

حاذق — بودر سوزم سکا ای رشك آفتاب سکا   حرام اوله دل مستانه مز شراب سکا
کتوردی لب نمك وغمزه سیخ ورخ آتش   پشوردی لخت جکرما حضر کباب سکا
هم جفادن انجنور همده جفاکاری سورلر   مشربم اولدی بلا اندر بلا یارب بکا

حمدی سیواسی — بردیده ده کیم عینك ادراك اوله ایلر   آیینهٔ امروزده فردایی تماشا

راشد قدیم — سواد روعرق شرم ایله اولور شسته   لسان حال حیا اعتذاردر کویا

راغب پاشا — دهنك نسخهٔ رویکده چونون تنوین   سوزده پیدا و تکلمده نهاندر جانا

رشکی — قوفکر باطلی ال چك صلاح عالمدن   سکامی اولدی مفوض حکومت اشیا

روحی — التفات چرخی کوزم نابجا بیکانه یه   دشمن عرفان اولور البته نادان آشنا

سالك — چرخده بلذر قدر مهپاره وار اما که سن   مهر اوج حسن وآنسین بکزمز انلر سکا

سنیح افندی — دیده لر دیدار که ایمز کفایت شوقدن   داغلردر سینه ده کوز کوزنکهبانلر سکا
اغمدی کیندی اثر نالهٔ جانکاه سکا   مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سکا

خضر اغازاده — بلنه طاش باصوب المش اله آهن عصا   کوی جانانی آرار دتره یه رك قبله نما

سوزی — نیجه ایلسون آینه مهر رخکله عکسنی فرق   سن آفتابه مشابهسین آفتاب سکا

شهری — نه احتیاج که ساقی ویره شراب سکا   که اوز پیاله سنی ویردی آفتاب سکا

صائب اصفهانی — شراب لعلی ایچون دوکه آب روز نهار   که دمبدم اب لعلن ویرر سراب سکا
شرابدن نه عجب اولمسك اکر سرخوش   بوطوزلی لبلر ایله ایلسون شراب سکا
قاچار عنانی الندن شکوه حسنکدن   اکر سپهر برین اولسه هم رکاب سکا
سنك صحیفهٔ حسنك کلام صائبدر   که داغ عیب اولور خال انتخاب سکا

ضميرى

بر مغبچه‌نك عشقنه دوشدم ناكاه
اصلاح پذير اولمدى كيتدى بو دل
زنار سر زلفنه بند اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

عارف

اى رخلرى آينه كر روى نكاه
كورسم سنى بدمست تغافل اوقورم
وى سينهٔ سيمينى توجه‌كه ماه
لا حول ولا قوة الا بالله

عاطف

دل كشت ايدرك دشت املده ايواه
نه قوت رهيابى ونه تاب رجوع
شهراه سدادى قويوب اولدى كمراه
لا حول ولا قوة الا بالله

فامى

اى دل يم عصيانه غريق اولدك آه
قورتلمغه كرداب خطردن ذكر ايت
امواج بلازاردن اولفلى آكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

كبوترى

ايتمز بزه اول شوخ ستم پيشه نكاه
يوق بارغمى چكمكه هيچ طاقتمز
حال دلمز اولمده كيتدكجه تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

اديب افندى

بركيسه‌ده دكل سر قدردن آكاه
لازمه‌ده اسبابه كوكل ربط ايتمم
مانعده ومعطيده جناب الله
لا حول ولا قوة الا بالله

نحيفى

آلوده اولوب جرم وكنهله هر كاه
صدبار ندامتله ديرم شام وسحر
بيهوده كذار ايتدم عمرم ايواه
لا حول ولا قوة الا بالله

نيلى

فرياد اوشوخ دزديده نكاه
بيلمم نيجه اولور حال دل آواره
سرمايهٔ صبرم ايلدى جمله تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

يوسف مولوى

قربانك اولم ندر بو دزديده نكاه
اول خوف ايله ارواح مجرد ديرلر
دنيايى هلاك ايلدى اول چشم سياه
لا حول ولا قوة الا بالله

وحيد

بارستمى چكمه‌دن اول ماهك آه
هب بن چكرم سجهٔ جور يارى
اولدى قدخمكشتهٔ زارم كوتاه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

اولسه نه عجب معتزلى روى سياه
هر عاجزه حول وقوت اثبات ايلر
كيم ايليوب خالقى هر لحظه پناه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

حاضر مى ايدى بيلم او بداختر آه
جانم كله دير كن يانمه جن كلدى
بر ذمى ظهور ايلدى يوقسه ناكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

هم جنس اولوب ديو رقيبه اول ماه
شيطانله ملك يعنى براولمش شمدى
بن محنت غيرتله هلاك اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

بيمار كوزك هلاك ايدوبدر بزى آه
بو ضعف ايله دنيايى خراب ايتدى كوزك
كيم صاغ قالور ايلسه بركره نكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

نوايى

ديديم ذقننك توتوب شفاغينك نى اوپاى
كل ديك يوزونك ايسلابان دوداغينك نى اوپاى
كوز قاشينكا سورتوبان قباغينك نى اوپاى
يوق يوق اكر ديسانك اياغينك نى اوپاى

منلا يوسف

حق رحمتنه كرچه جهاندر راجى
عاصيلره توبه در قيامتده شفيع
بو فعل ايله حاشا كه اولم بن ناجى
بن روسيهه توبه‌لرم دعواجى

ترکجه رباعیلر

جانم داغی جیم ایکی دالینکه فدا
نونی داغی عنبرین هلالینکه فدا
آندین سونك الف تازه نهالینکه فدا
قالغان ایکی نقطه ایکی خالینکه فدا
نوابی

احباب دینکیز که خان وماندین طمع اوز
نی کون ومکان جان وجهاندین طمع اوز
نی خان ونی مان کون ومکاندین طمع اوز
لیکن دیمانکیز مونی که آندن طمع اوز
وله

جاندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
هرنینی که سیوماك اندین آرتوق بولماس
ساندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
آندین سینی کوپ سوار مین ای عمر عزیز
وله

عالمده حضور اینکه بردم یوغیمش
یاهب وارایمش آکلامدق بز یاخود
آزاده غم عجب برآدم یوغیمش
آدم یوغیمش دم یوغیمش غم یوغیمش
ضیابك

غربتداغریب شادمان بولماس ایمیش
آلتون قفس ایچره کرقیزیل کل بولسا
ایل آنکا شفیق ومهربان بولماس ایمیش
بلبلغه تیکن دیك آشیان بولماس ایمیش
نوابی

کاشانهٔ شاه دهره مهمان اولم
افتادهٔ قعر چاه بابل اولسم
مخلوق مروتیله شادان اولم
منتکش ریسمان نادان اولم
درویش بلندی

هرگاه وصال یاری جویان اولم
خون آور اولورسه ده اکر دیده‌لرم
مانمزدهٔ بلای هجران اولسم
منتکش توتیای نادان اولم
حافظ

صهبای نشاط دهری جویان اولم
بیژن وش اولورسمده اسیرچه غم
شرمندهٔ داروی لئیمان اولم
منتکش بازوی نریمان اولم
عازم

مانند فلك همیشه کردان اولم
کردرد سرخمار اولدرسه بنی
اوضاع کذشته‌یه پشیمان اولم
منتکش جام خضر نادان اولم
عزتی

هردرده وبروب وجود کریان اولم
چاق ذروهٔ بام آسماندن دوشسم
اطفال صفت بهانه جویان اولم
منتکش مومیای نادان اولم
عزمی

دلخواهم ایچون شوق ایله پویان اولم
اولسمده اکر دفع خمار غم ایچون
دریوزه کردرکه نادان اولسم
منتکش صهبای لئیمان اولم
کلیم ایوبی

غربتغه توشوب ضعیف وبیمار اولدم
سرتا سراجل ناشیدین افکار اولدم
درد وغم ومحنت ایلکیدا آزار اولدم
سین سیزنی بلارغه کرفتار اولدم
نوابی

روی دل نادان ایله خندان اولم
اولسمده فضای غمده اب تشنه هلاك
بروجه ایله ممنون لئیمان اولم
منتکش آب چاه نادان اولم
یمنی

سلطان مراد ثانی
ساقی کتور کتور بنه دنك وشرابی — سویله دبله کتور بنه چنك ور بابی
بن وار ایکن کرك بکا بوذوق وبوصفا — بر کون کله که کورمیه کیمسه ترابمی

نهادبك
مأیوس صحت اولمه ندکلو مریض ایسك — حقدن امید کسمه درکار آکهی
اکثر بولور دواسنی چوق کیمسه دردینك — هر ایکلین اولیدی قالوردی جهان تهی

سید وهبی
رمز آکها مفاد حدیث شریف بقدر — مؤمنلرك یاعلتی اولور یاقلتی
ایمانمك کمانه ایکی کواهدر — حق بنده جمع ایلدی قلتله علتی

لا
میل ایدر بو حسن ایله کیم کورسه ای کلفم سنی — تازه سنبلر اره دوندرمش سیه پرچم سنی
بی‌بدیل رحسنه مالکسین که ای قاشی هلال — بر برینه کوسترر چون ماه نوعالم سنی

لا
اسیر ایدر کشینك کندو سری — اکر کشف ایلسه اولور اسیری
کشی کیم صاقلامیه کندو سرین — ایدر لابد اوزین غیرك اسیری

لا
کندوسن کورمکه بوقدر حاجت — بیلکه عارف ایله نادانی
زادهٔ طبعی ایله ظاهر اولور — هر کسك مرتبهٔ عرفانی

اومارم باقیه ربم یوزمك قاره سنه
کرمندن نقدر مجرم ایسم کسمم امید

لا
مرهم رحمت اوره معصیتم یاره سنه
کیره‌مز کیسه افندیله قولك آره سنه

ایاحبیب خداسز کوررمیسن لایق
شفاعت ایتسك اکر عاصیان کفاری

لا
که امتك دم حشر اولمیه سلامتده
برنده یلار اسیر دوزخك قیامتده

ایکی عالمده تصرف اهلیدر روح ولی
روح شمشیر خدادر تن غلاف اولمش آکا

لا
دیمه کیم بوش یره‌در بوندن نیجه درمان اوله
داخی اعلا کار ایدر بر تیغ کیم عریان اوله

شست وشوایلرایدی ساغری کوردم ساقی
پیر می بزده دامن ایکی دستی طولومی

لا
انجمنساز اوله‌رق نقلن ایدر آماده
کیده‌یور کندی ایاغیله مبارك باده

الده م خیال برچك ای ماه دیده‌مه
بن ماجرامی کندم آکار کندم آغلارم

لا
کوررسه کیجه خواب یوزین واه دیده‌مه
که آسیاب آبه باقار کاه دیده‌مه

رغبت اولمز جهانده طوغری به هیچ
اوقجی زاده کبی وجودی آتوب

لا
اکر بدر دهردن آلان بهره
چکد یلر بایجی زاده بی صدره

یزدن ای باد صبا برخبر آزاده‌لره
نه دکر کوهر وصلك دیسه‌م اول طفل عرب

لا
مبتلا اولدی کوکل بونده عرب زاده‌لره
روح دیر روح ایشیدر عشق ایله افتاده‌لره

ال ویرمدی مکارهٔ دنیا دیو ای دل
جمع ایلمامش مجلس عالم فورولدن

ابن کمال
آواره اولوب ایله اظهار تلاشی
عرفان ایله بربرده خدا عقل معاشی

سکا ای نور مجسم نیجه تشبیه ایده‌یم
او بولورجامهٔ سبز بن ورقله رونق

وله
بو غیکن وجه شبه تازه نهال چنی
سن ایسه احسن اولورسن چیقاروب پیرهنی

رباعیدن قاشکد ربیت اول
انك اثناسی ایچون خط لعلك

خرم پاشاقدیم
جلی خط ایله یازمش کاتب آنی
غبار ایله یازلمش بیت ثانی

باغلودر حالنجه برقید امله هر کشی
براسارتکاه عبرتدر بو عالم حاصلی

ضیابك
جمع مال ایلرکیمی استرکیمی ذربتی
طویمدی کیمسه جهانده لذت حریتی

یارب نه اکسیلوردی در پای عزتکدن
آزاده سر اولوردم آسیب درد وغمدن

وله
پیمانهٔ وجوده زهراب طولماسیدی
بادهره کلمسیدم یاعقلم اولماسیدی

قیلدی خان عبدالعزیز اقبال ایله تخته جلوس
برکاوریك بیلده بویله شاه عادل عالمه

وله
ایلدی بر نجم کیسودار رخشان هر بری
طوغدی انکیچون جلو سیله برابر اختری

درددن وه که نصیبم غم هجران اولدی
دغمه راحت ایچون پنبهٔ راحت اوردم

فضولی
کل باغ املم غنچهٔ حرمان اولدی
طوتشوب اولدخی برآتش سوزان اولدی

وجدی
بو حسن ایله کرناره کبره اول بت ترسا
مالك اوله جفسن او کهر پاره یه آخر
دوزخده اولان اهل هوا بی کدر اولسون
ای نار جهنم سکا صدمژده لر اولسون

وحدتی
چارده معصوم پاکك اسمنی نظم ایلدم
مصطفی هم اوچ محمد مرتضی هم اوچ علی
تارپیشان کوکلی جمع ایلیم اغیاردن
جعفر وموسی وزهرا برحسین ایکی حسن

لا
عشوه وطرز شیوه که مفتون حیران سن نسین
عکس رویکدر نظیرك وار ایسه آینه ده
فتنه تیغ غمزه که صدچاك قربان سن نسین
سن نسین بیلمه کی ای ممتاز دوران سن نسین

احمد پاشا
کوردم کنار نامه ده نامن نکارمك
کوردمکه اشك چشمم ایله قانه غرق اولور
سوردم آنی بودیدهٔ کریانم اوستنه
آلدم کوزمدن آنی قودم جانم اوستنه

پرتو
کتمده عمر کذاران مرککك استقبالنه
وقت ماضیدن قیاس ایت پرتوا مستقبلن
غمله امرار ایلدیکن دللرده استعجالنه
بو یله دنیای دنی غم خواریلك وای حالنه

خاقانی
قانلیوز بهارده میدن فراغکه
نوش ایلدکجه باده بی چین اولدی قاشلرك
بالله ساقیا دوشرز هب ایاغکه
بیلم نه دیدی زلفك اکیلدی قولاغکه

خاکی
ابا و لی نعم پادشاه باشی ایچون
خلاف موقعنه وضع اولنسه برجوهر
نهایت ده ایله هنر مند اولانلری یرینه
نقیصه جوهر می وقسه وضع ایدنلر نه

سلم
تنزل ایتمدی بوی وفادما غمزه
کوکل درازیٔ دست رجادن ایله حذر
نصیب بو اولدی جهاندن بزم فر غمزه
نصیب اولان کلور البت بزم ابا غمزه

شغلی
بنه دیش پاره سی وارسبب زنخدانکده
کیجه اغیار ایله می ایچدیککه شاهددر
صولو شفتالو یمشلر کبی بستانکده
او یقوسزلق اثری نرکس مستانکده

عاشق
سکا دل ویردم ایسه ای بت چین
بنی اغیاره نسبت ایلرسین
وحدت حقی منکر اولمدمه
عاشق اولدسنه کافر اولمدمه

ضیابك
پادشاهم صانمه کیم اورمز نشانی قورشونك
سطوت شاهانه دن بیچاره دستی خوف ایدوب
ماهی چاك ایلرتفنکك کبرمه مهرك قوینته
بلکه قورشون ایشله مز برنسخه طقش بوینته

طفلی
اولمه هر کزا مین شرندن
تیغ باطن دیدیکی صوفینك
شیخ دهری کوروب عبا ایچره
شیخ افرنجیدر عصا ایچره

عارف
بزه دیرلردی وقت ماضیده
شمدی عکس قضیه در عالم
سندن ادنایه بافده شکر ایله
سندن اعلایه بافده شکر ایله

مصطفی عزت افندی
وار اولان حق وارلغیدر بندن ایلرسك سؤال
من عرفه حق عرفده رمزی بیلد کسه اکر
بو فلقك عرفانی کافیدر سلوك اربابنه
حرز جان ایت سو یله ظن وشکوك اربابنه

غالب بك

عجب بر جان فدای راه استغنای عشقم کیم
ابدر پرورده عنقالر همای اشیانمدن

وجود آزرده در حیرتله سر السر غیبمدن
عدم معدوم در خجلته جسم بی نشانمدن

صفای اتساع قلب ایله اول جوهر فردم
که ملك لامکان بر نقطه در کون ومکانمدن

دلم اول کوهر کنجینهٔ مهر خدادر کیم
فروزاندر نجوم انوار شمع پاسبانمدن

دل پرداغ ایله اول کوکب افروز آسمانم کیم
بولور جبریل راه عرشی شوق کهکشانمدن

عجب بر عالم آرا آفتاب عقل وادراکم
که پیدادر سراپا نجم حکمت آسمانمدن

ایشیدنلر کلام فاخرم فرط لطافتدن
صانورلر سلسبیل فیض اولور جاری زبانمدن

عجبمی عاشقانه بر غزلدر ایلیوب انشاد
آقنسم جوی حسرت دشت طبع مهربانمدن

ابد پرجوش اولور خون شهادت جسم وجانمدن
آچار بیك لاله دشت کربلا هر قطرهٔ قانمدن

بلا اندر بلادر اول قدر جسم زارم کیم
اجل ترسان اولور حیرتله مرك ناکهانمدن

دکلدر برق اوران داغ درونم مو بموشندن
دمیدر شعلهٔ مهتاب هر نار کتانمدن

سپندنار عشقم مهر وانجم صانمه کردونك
طوتشمش اطلسی پر پر یانار برق جهانمدن

بن اول آلوده دامان می عشقم که ای غالب
اولور شخص قضا سرمست حیرت جسمیانمدن

بن اول صحرا نورد یوسف آمالم عالمده
که کحل چشم آلور یعقوب کرد کاربانمدن

بن اول علوی نژاد همتم اعمای مادرزاد
بولور نور بصیرت دود شمع خانمدن

عجب بر شبچراغ دودمان ملك قدسم کیم
خلیل الله اومار خوان شفاعت میزبانمدن

بتر دنیایی اعجاز ایلدك نظم ایله ای خامه
بتر مست اولدی عالم جام فیض جاودانمدن

نوله باغ جهانده اولسه مهر وماهدن مشهور
بو قطعه‌م تازه بر کلدر کلستان بیانمدن

دانش

اولمش نشان تیر محبت جوان ایکن
قاشی کمان وچشمی جهان پهلوان ایکن

آهك تمام ایتمش اثر دانش اولمه‌ده
اولمش هلال حسن ایله مهر جهان ایکن

شهری

ظالم بر کشته حاله ششدر اقبالده
بخت زار حیله بازی بردوشش کوستره‌سون

اولمسون وارسته پیچ وتاب غمدن کینه جو
مار سرما دیده‌یه الله کونش کوستره‌سون

ضیابك

دیده‌ده عینك بلای ضعف ایله الده قدح
صبحدن اقشامه دك تا صبحه دك اقشامدن

صورسه‌لر عقباده دیردم عالمك کیفیتی
عالمی کوردم بلی لکن ورای جامدن

عبیدی

بو طاق لاجوردی زربفت اوتاغك اولسون
مهر ایله مه یانکجه ایکی صولاغك اولسون

سلطان بحر وبرسین دولت سریری اوزره
هردم نسیم همت چابك اولاغك اولسون

چرخ برینه همسر اولوب لوای عدلك
سر منزل سعادت دائم قوناغك اولسون

لطف ایت عبیدینك کل اوبار مرادی شمعك
بو تکیهٔ جهانده یانار چراغك اولسون

نوایی

سینوق سفال ایله می دردین ایچکالی تاپسانك
قبول ایله کیل جام سلطنت جم دین

ایلینك کاکیرسه قوروق نان معاش اوچون چیکمه
نشاط نعمتی نینك منتینی حاتم دن

لا

خیر و شر جمله حقه راجعدر کیمسه نك اختیاری الده دکل
الده کی اختیار جزئیدر لیکن اول داخی هر محلده دکل

ف حکمت بك
یخ الاسلام

اولور اولماز ایشه قارشمه دیو نصح و پند ایلمشدی اسلافم
جاه فتوی قارشدروب جبرا شورشه دوشدی جمله اوصافم
ممکن ایسه سلوك راه خلاص کیرمسون بو طریقه اخلافم

زاده عبد
الرحمن چلبی

ایچه لم ایچه لم شراب ایچه لم نیجه بر کاو کبی آب ایچه لم
آخرتده اولور شرابه حساب بز آنی بونده بیحساب ایچه لم

نجاتی

صورارسه سرکذشتمدن بنم شهرمده یارانم بو یاد ایللرده قالدم نیجه درده مبتلا اولدم
قدیمی آشنالردن کوروب بیکانه لك رسمن وفا امیدینه بیکانه لره آشنا اولدم

ابن کمال

محبت قصد ایدر هر بر آدم ایله دکلدر عاقله حسن ادبدن
محبت قصدین ایتدکده کرکدر طارلدوب صینایه سین بر سببدن
تحمل ایتمز ایسه ترك ایده سین محبت زائل اولور چون غضبدن
وکرنه صبر ایدرسه قیمت اولمز اکا یوز بیك ثمن سیم و ذهبدن

وله

محو اولوب کتمز مرور دهر ایله باقی قالور خامه ایله صفحهٔ اوراقده مزبور اولان
صفحهٔ عالم نه آچق کاغد اولور آتشه بر نفسده نشف ایدر هب اوستنه مسطور اولان

و السعود

ای کوکل صحن چمنده لب دریا سیرین بر صنمله ایده کور کام آله سین دنیادن
بوقسه بر دیشلری اینجو بویی سرو اولمجق نه بتر صحن چمندن نه چیقار دریادن

ضیا بك

در آل عبادر ملجائی ارباب ایمانك قوصوفی غیرت سفیانیاله مستفید اولسون
آکوب احوال سبط احمدی عشر محرمده یزید و قومنه کیم لعنت ایتمزسه یزید اولسون

وله

نور محراب هلالی اول مهك منجلی اولدی بو شب بدر اولمدن
سجده ایلرسم بو عیده وار یری قدری کوردم لیلهٔ قدر اولمدن

پلاسلی
غالب بك

تجلی برق اورر بر سواد داغ جانمدن جهانده طور عشقم نور آثار هر کلستانمدن
بن اول فیض بهار کلشن نور شهودم کیم شعاع لن ترانی جوش ایدر باد وزانمدن
نوله هم فیض عیسی اولسه خاك پاك اندیشه م سراپا روح اولور ساری هوای داستانمدن
صفای جان و دل برشمه در بوی نسیمدن حیات جاودان برشحه در آب روانمدن
بنم اول بلبل قدسی صفیر باغ فطرت کیم کلور پروازه مرغ عقل اول آشیانمدن
بنم اول باغبان شعله تخم و برق حاصل کیم مه و خورشید ایکی کمتر کدودر بوستانمدن
آلور کروبیان بوی وفا کلنخل طبعمدن اولور روحانیان کلچین عصمت باغ جانمدن
بن اول وحی افکن نظمم که صیت شهپر جبریل اولور پیدا صریر خامهٔ معجز بیانمدن
بن اول اسرار کوی نسخهٔ ام الکتابم کیم چیقار تفسیر بسم الله هر حرف بیانمدن
سواد مشربم اول عالم جود و غنادر کیم سیمانلر ایدر دریوزه مور ناتوانمدن

احکام قدر تخلف ایتمز چون چرخ فلك توقف ایتمز	بو حالی بیلن تکلف ایتمز عاقل حاله تأسف ایتمز	ضیا بك
منصبده براولسه دخی کرعالم وجاهل آلتون ایله فرضا که برابر چکیله سنك	ظاهرده مساویسه حقیقتده براولمز وزن ایچره براولمق ایله قیمتده براولمز	ابن کمال
دست کوتاهمزی ایتمامش الله رسا بزه ویرسونمی خدا آب حیات توفیق	منبع لطفنی یوقسه المزله قاپارز خضری بولسق رهظلمتده کلاهن قاپارز	عزت منلا
ای غباری سنك اشعارکه هیچ مکر اول کاتب مستعجل کیم	کیمسه برذرهجه نوزقوندوره‌مز خط شعرم قور بنجه طوره‌مز	غباری قدیم
صانمه کز کیم دیار غربتده دور اولورکرچه کیم احبادن	کشی مسرور اولوب صفا سوره‌مز هله اعدا یوزین دخی کوره‌مز	غزالی دلی برادر
هرکیمك وار ایسه ذاتنده شرارت کفری کرقاره‌طاشی قزل قان ایله رنکین ایدسك ایلسك طوطی به تعلیم ادای کلمات هراوزون بوبلی شجاعت ایده بتلر دعوی	اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز طبعه تغییر ویروب لعل بدخشان اولمز سوزی انسان اولوراما اوزی انسان اولمز هرآغاج کیم بوی آتارسرو خرامان اولمز	فضولی
نیجه براشك فراقکله پراولسون کوزمز کاکاك آچ رخ رنابکی کوستر جانا	نیجه برخاك نمناده سورونسون یوزمز بیله لم بزده جهانده کیجه مز کوندزمز	منیف
منع ایتمکه تیغ ستم کردش چرخی دفع ایلمکه ناوکنی قوس قضانك	عالمده تحمل کبی هرکز هنر اولمز اللهه توکل کبی محکم سپر اولمز	لا
علیا حالی رجال دولتك دیلرندن سیم وزر اکسك دکل	جمع مال ودل پریشان ایلمك اللرندن کلمز احسان ایلمك	ادرنه لی علی
اوماهرو بی عجب کوستررمی باکه فلك فنی اوعهد حقیقت فنی اوناز ونیاز	قالورمی حسرتمز یوقسه تاقیامته دك هبامی اولدی سنکله بو دکلو نان ونمك	لا
عزیمتك زه‌دن بویله بی نقاب سنك کهی میانکی قوچدرکهی ابك امدر	که ماهتاب رخك یاقش آفتاب سنك وبالی وار ایسه جانا بنم ثواب سنك	لا
شیدا تر ایلدی بنی خو بکرده کردنك اولسون وبالی بوینکه برداخی سوبلم	ایکی یاقابی کورمیه بر برده کردنك جوزنکمه کی که اولمیه آزرده کردنك	لا
الله بردر ایکی جهان وحدت اوزره در ترك ایله ماسوایی کوزت سر وحدتی	عبرت کوزیله باق هله برکره بکتن اول بتلك خیالن ایله زنهارسن سن اول	عارف سلیمان بك
ای غمزه سویله زخم دلمدن زبانم اول ای اشك دمدن دمه نم یاره دردمی	ای چاك سینه نسخه شرح بیانم اول سن روی زردم اوزره کلوب ترجمانم اول	لا

فضولی
راحت استر طبع محنتدر عبادت سر بسر ترك راحت رغبت محنت قیلان ممتاز اولور
بوسببدندر كه كفر آسان اولوب اسلام صعب غرصهٔ عالمده ملحد چوق موحد آز اولور

وله
خدمت اهلینه سیم وزر ویرمك شاه ملك مجسازه عادتدر
حاصل خدمت نبی وولی شرف رتبهٔ شهاندندر

نسیب
داستان اسخیادن سوء ظن كلدی بكا بیلمزم یحیی یالانمی یوقسه حاتم یوقمیدر
طونكه بونلر وارایمش اما فلك محو ایلمش ایچلرندن برتناسل ایتمش آدم یوقمیدر

نوابی
چون غرض سوزدین ایرور معنی آنكا ناقل اولسا خواه خواتون خواه ایر
سوز بجی حالین باقه باق سوز حالینی كوزما كیم دیر آنی كوركیل كیم نی دیر

وله
لعلیدین جانیمغه اوتلار یاقیلور قاشی قدیمنی جفادین یاقیلور
مین وفاسی وعده سیدین شادمین اول وفا بیلمان كه قیلماس یاقیلور

نورس افندی
چوق ریاكار وار ولی كورینور ابن ملجم ایكن علی كورینور
شكل بخیاره دن قیاس ایله منجمد قلبی منجلی كورینور
شمدی عاقل اودر زمانه ده كیم كتم عرفان ایدوب دلی كورینور

لا
كیمسه یی داننك آزار ایتمه سلطانلق بودر قلب موری نخشكاه ایله سلیمانلق بودر
كرچه هر بردرده واردر برطبیب چاره ساز نبضكیر قلب محزون اول كه لقمانلق بودر

لا
ارزان متاع فضل وهنرتا اورتبه كیم بیك معرفت زمانه ده برآفرینه در
ابنای وقت هرهنره آفرین ویرر یارب بوآفرینه نو كنزخزینه در

لا
ملجأ بحر امل هرجاهله كردابدر عارفه آلایش دنیا خیال وخوابدر
برقاپو بیندایدرسه بیك قپوایلر كشاد حضرت الله افندی فاتح الابوابدر

لا
پیاله لركه اورخسار آله دركتورر دیار حسنه كلور بارجم كهركتورر
خطابه توبه اورقاص عشوه پردازك خرام وشیوه لری خاطره نلر كتورر

(سكهٔ نحاسیه ظهورنده سویلنمشدر)

لا
اشك حرماندر عقاری هركسك حیف كیم اولدی خزینه طام طاقر
بچمه ده زر یرینه شمدی نحاس دولتك التون ایشی اولدی باقر

لا
خیلی زمان مروحه جنبان ایدم اوبخو یه وارمش ایدی اول شیوه كار
ملك دله بنده سلیمان ایدم قبضهٔ دستمده ایدی روزكار

لا
چین كیسوسنه زنجیر تسلسل دیدیلر دوندیلر صكره خطادر دیو كاكل دیدیلر
غنچهٔ لعل شكرخنده سنه كل دیدیلركن باكیلوب ذائقه سنجان هوس مل دیدیلر

زیبی

خالی بکک نه حالی عجب جور دور ایله — لایق دکلدر آکا بو زندان نه دمده در
کل نامنی کیدردی می فی الجمله کنیدن — طرزی باشنه ایتدی می درمان نه دمده در
دملر اوررمی بینه ولایتدن اول سفیه — باشنه جمع ولورمی مریدان نه دمده در
ملا شریف حق بو که ذات شریفدر — ایلرمی خوش نوبسلك الآن نه دمده در
ایدوب امینی بینه تتبع فغانی یه — دیرمی نظیره‌لر اوسخندان نه دمده در
آغلار می کوزی ینه بوجور دهردن — اول باغری خون و دیده‌سی کریان نه دمده در
ترکیبی خوب شعر دیوب نصرتی ینه — ایلرمی ایشیدنلری حیران نه دمده در
اشعار سوزناك ایله حسادی آتشی — یاقغده می اول آتش سوزان نه دمده در
علی کمالدن ینه دائم اوررمی دم — دیرمی غزل اوبی سروسامان نه دمده در
کل کبی نقدی مادح آل رسولی — اول دردمند زار و پریشان نه دمده در
کاهی مقام خضره واررمی جید هیچ — اول طبعی رشك چشمهٔ حیوان نه دمده در
صنعت صاتارمی شهرده فهمی دردمند — صحنده می اوصاحب دکان نه دمده در
آهنك ایله اوقورمی ندائی غزل دیوب — بلبلانور می کاه اوخوش الحان نه دمده در
درویش شیخی حضرت جومرد عشقنه — ایلرمی کونده جاننی قربان نه دمده در
اکابجه‌سی می اورنالغك بینه خرمی — اوقورمی بوادیغن اوغزلخوان نه دمده در
کیملرله اکلنور اوله یار عزیزمز — خوش حالمی اوشاه فقیران نه دمده در
مجنون اولوب کزرمی دخی دشت عشقده — بوادی‌می لیلیسنی اوعریان نه دمده در
غم بوته‌سنده اولمدی می یاعدن خلاص — ملا حسن اومخلص خوبان نه دمده در
قاسم کون علی کچوررمی صفا ایله — ایلرمی اهل ذوق ایله سیران نه دمده در
مجمع می اهل ذوقه ینه قهوه خانه‌لر — وارر می جسر سیرنه یاران نه دمده در
یاران باصفا ایله عشرتده‌می ینه — بزبنده‌سن آکا می علی خان نه دمده در
پروانه ایله کلدی ایشتدك محمدی — روشنیدر اوشمع شبستان نه دمده در
رهان یتر سوز اکلادیغنه سکونتی — وارر می قهوه خانه‌یه عثمان نه دمده در
استاد احمدك سفره وارمی نیتی — اولسون آکا سلام فراوان نه دمده در
طرزی مر بدیع دیوترك ایتدی صنعتی — حاجی قومشدر آدین اوشیطان نه دمده در
ساقیمی قهوه‌خانه‌سنده‌ینه کل کبی نجف — زمز ملیوب وررمی که فنجان نه دمده در
صاتی کچرمی کوشه‌سنه قهوه خانه‌نك — یا نینه جمع اولورمی ظریفان نه دمده در
واصل ایدوب بور قعه‌یی بزدن دعا رایت — کور جمله صفاده‌می خلان نه دمده در
یارانه سوبله جان و کوکلدن دعاده‌در — دیرلرسه ساکه روحی بیجان نه دمده در

ضیابك

هر نسنه بو عالمده مادامکه زائلدر — دائم صانان احوالی مجنونه مماثلدر
یارب نه عجبدر بو دارشفانك هب — عاقللری مجنوندر مجنونلری عاقلدر

فضولی

ای کوکل آه ایله کیم آه ایلمك هنکامیدر — ای کوزم قان آغله کیم قان آغلمق ایامیدر
آه بلور بندن بوکون حالم پریشان ایلوب — اولکه کوزنوری کوکل مطلوبی جان آرامیدر

سلطان مراد

مردلك دعوى ايدرسين بو مخنثلك ندن   خوف ايدرسين بارى يانكده دلاور يوقميدر
رافضيلر آلدى بغدادى تكاسل ايلدك   ساكه خصم اولمزمى حضرت روز محشر يوقميدر
بوحنيفه شهرين اهمالكله ويران ايتديلر   سنده آيا غيرت دين و پيمبر يوقميدر
بيخبركى سلطنت احسان ايدن پروردكار   يينه بغدادى ايدر احسان مقدر يوقميدر
رشوت ايله جند اسلامى پريشان ايلدك   ايشيدلمزمى صانورسين بوخبرلر يوقميدر
عون حقله انتقام آلمغه اعدادن مكر   بندهٔ ديرين وزير دين پرور يوقميدر
برعلى سيرت وزيرى شمدى سردار ايلدم   خضر و پيغمبر دليل اولمزمى رهبر يوقميدر
شمدى حالمى قياس ايلرسين آيا عالمى   اى مرادى پادشاه هفت كشور يوقميدر

سلطان سليم اولك فوتنده سويلمشدر

ابن كمال

آز مدنده چوق ايش ايتمش ايدى   سايه سى اولمش ايدى عالم كير
شمس عصر ايدى عصرده شمسك   ظلى ممدود اولور زمانى قصير

وله

معرفت كرچه كه بكزادهلره لازمدر   اهل علم اولمز ايسه يينه بك اوغلى بكدر
اهل علم اوغلى اولوب مدرسهٔ عالمده   جاهل اولمقدن ايسه طوغمدن اولمك بكدر

احمد پاشا

خاطر شاعر آبكينه كبى   صقمدن پرصفا كهر كوريور
صنيجق غافل اولمهاندن كيم   باشدن اياغه نيشتر كورينور

لادرى

اى سهى سرو كرم باغ جهان طوردقجه طور   كلشن پرزينت كون ومكان طوردقجه طور
ذاتكى قيلمش ستون خيمهٔ اقبال حق   باركاه نه قباب آسمان طوردقجه طور

روحى

بغداده دوشسه رهكذرك اى نسيم صبح   كور اولا كه زمرهٔ اعيان نه دمده در
كشفى افندى شمدى امير كلامدر   اول مفخر اماثل واقران نه دمده در
عاليدر ر طبيعتى طبعى افندينك   دولتدهمى اول صاحب ديوان نه دمده در
فيضى افنديكده مقررمى كلديكى   اول ذوق بخش فيض رسانان نه دمده در
داعى افندى اهل كمالك ظهيريدر   خوشمى كور اول مقرئ قرآن نه دمده در
واررمى يانده شعرا دفترى بكك   رفتهمى اوصاحب ديوان نه دمده در
اندن كچوب تجسس ياران سابق ايت   كور شاعران قافيه سنجان نه دمده در
وار احمد حريرى يه بزدن دعا ايت   خوشمى كور اول معاون حسان نه دمده در
فرس قديمى بيلده اقرانى اولميان   عبد الرحيم اوثانئ سلمان نه دمده در
ساكنمى كربلاده كلامئ خوش ادا   اول عارف يكانهٔ دوران نه دمده در
كل كبى عهدى تازه غزللر ايدرمى طرح   اول عندليب كلشن عرفان نه دمده در
تاريخمى ديدكارى هب يينه فضلينك   كويامى اول مورخ دوران نه دمده در
رندى فنون شعرده استادمى يينه   اول سرفراز نكته كذاران نه دمده در

(حالى)

تركی قطعه‌لر

مؤید زاده خانم

صاقلەمك دختر رزی كوره لم / سزك ایچون او بالكز دكل آ
نوله همشیره مز دكلمه بزم / یاسزك ده حلال اكر دكل آ

ادرنه‌لی والهی

كبردیلر بر بینه كیسولر / كردنكده طولاشمه دن جانا
قیلدی اصلاح آرالارین شانه / اصلح الله شانه ابدا

لاادری

بن دكل مفتون حسنك مبتلا عالم سكا / بر پری روسین تحمل ایده مز آدم سكا
مقتضای طالعمدر دور ایدن سندن بنی / یوقسه ای سرو روانم بیوفا دیمم سكا

خاكی

كرم مقاطعه‌سی تازمان حاتمدن / قالوب مزادده بركیسه اولمدی طالب
كیمك نقود عطایاسی وارایله جق / مكر جناب صدارتپناه اوله راغب

ضیا بك

فرق اولنمز خرطاحونه دن اهل دنیا / ایل ایچون چونكه ایدر هر بری نفسن اتعاب
شوقدر وار كه او یورهر كیجه راحت بریسی / برینك فكر والله كوزینه كیرمز خواب

ابن كمال

سزه بندن نصیحت اولسون كیم / غم ایرشدكجه ایتمیك فریاد
ایكی درلو ضرر مقرردر / دیدی بو ایش ایچنده براستاد
اولا بو كه دوست غمدن اولور / ثانیا بو كه دشمن اولور شاد

حافظ پاشا

آلدی اطرافی عدو امداده عسكر یوقیدر / دین بوانده باش ویرر برمرد سرور یوقیدر
خصم بدكیشی او یونده رخ برخ شهمات ایدر / جنكده آت اوینادر فرزانه برار یوقیدر
برعجب كردابه دوشدك چاره‌سز قالدق مدد / آشنالر زمره‌سنده برشناور یوقیدر
جنكده همپامز اولوب باش وروب باش آلمغه / عرصهٔ عالمده برمرد هنرور یوقیدر
رفع بیداده تكاسلدن غرض نه بیلیوز / درد مظلومان سؤال اولمزمی محشر یوقیدر
آتش سوزان اعدایه بزمله كیرمكه / دهر ایچنده امتحان اولمش سمندر یوقیدر
دركه سلطان مراده نامه‌مز ایصالنه / باد صرصر كبی برچابك كبوتر یوقیدر

جواب سلطان مراد

حافظا بغداده امداد ایتمكه ار یوقمیدر / بزدن استمداد ایدرسین سنده عسكر یوقمیدر
دشمنی مات ایتمكه فرزانه‌یم بن دیر ایدك / خصمه قارشو شمدی آت اویناتمغه یر یوقمیدر
كرچه لاف اورمقده یوقدر ساكا همپا بیلورز / لیك سندن داد آلور برداد كستر یوقمیدر

واصف

نه ایلش کامه نه اول قطع امید ایله ملول   یار ایسه باشکه عقلك سوزمی ایله قبول
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

ظاهر حاله باقوب ایتمه دخل رفردی   چکیلور چله دکل چلهٔ سردمی دی
کندی حالنجه اولور هر کشینك دردی   تو کنورمی فلکك محنت کرم وسردی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

سنی واصل ایده مز شهر مراده بوکیدش   مجلس عشق ومحبتده ادب اوکرن آلش
قو بو بیکانه لکی مرشد راه ایله بیلش   یاردن خاطر اهل دله شکوا دکل ایش
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

بزمان نغمهٔ نی ناله مه نسبت نیدی   نالش مهر محبت ایله یا غم اریدی
ذوقی فهم ایلمامك غمدن اودملرده ایدی   کیمه غمدن بوکالوب دردمی یاندمسه دیدی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

دکلمه بر بری نالهك عبثدر فصلی   قالمدون ژنك ندامتله درونك پاصلی
المثـ عن اصل عالمده املدر اصلی   واصفا ذوقکه باق یوق غمك اصلی فصلی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

مخمس

وله

یارادوب حق بکا بر راهبر آگاهی   بندهٔ حلقه بکوش ایتدی دل کراهی
جان ودلدن بو یوله اولدم آنکله راهی   عابد وفاسقه مولانك آچیق درکاهی
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

نشکل آغلامیم ایکلیم ایتمیم آه   بیلورم کیمسه دکیوق بنده اولان جرم وکناه
صانورم عالم ایدر دخل وطعن وای بکا واه   کوروب آلوده بنی ایتمه حقارتله نکاه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

دردی اولان اولور البته طبیبه محتاج   خسته دللر وبرر اجزای اطبایه رواج
دردمه دردم اولور اولور ایسه بنه علاج   مرد عشقم نه لازم بکا بو خرقه وتاج
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

اوله مادام ارنلر قپوسی جلوه کهم   باب مولایه چیقار طوغری بنم شاهرهم
طوغری در حقه اوزم دکه کج اولسور کلهم   اورمه اورمه یوزمه کثرت جرم وکنهم
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

ایلیوب محض کرم بندهٔ بیچاره سنه   فیض همتله مدد قیلدی بو آواره سنه
مرهم شفقت ولطف اوردی دلك یاره سنه   باقوب حاصلی واصف یوزمك قاره سنه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

(زکی)

لبك آكدقجه كوكل ديدهٔ كريان آغلار — برى ابكار غم عشق ايله برى قان آغلار — روحى

بنم آغلاديغمه كواسه عجبمى جانان — رسمدر غنچه كولر بلبل نالان آغلار

هم رقيب آغلار الندن او پرينك هم بن — كافر آغلار غم عشقيله مسلمان آغلار

مست اولوب كل كل آچلمشسين بو فتانلق ندر — عالمى قبرمقده سين آشوب دورانلق ندر — وله

دل فراقكده پريشاندر ديسم ديرسين ندن — بر پريشانسين كه بيلمزسين پريشانلق ندر

معرفتدر فضل ايدن عالمده چنسكدن سنى — اى ديبان انسانم اول بيل كه انسانلق ندر

دنيايه كلن طورماز دنيا نه عجب يردر — عقبايه كيدن كلمز عقبى نه عجب يردر — وله

كنندنده مروت يوق خلقنده فتوت يوق — دقتله نظر قيل كور دنيا نه عجب يردر

دلكه جام عشق ايله مست خراب اولمش يانور — پاى بوسك آرزوسيله تراب اولمش يانور — وله

كيمسه بيلمز روحئ آشفته حال خاكسار — راه غمده نيجه بيلر در تراب اولمش يانور

آياق چك بزم عالمدن كه عالم محزن غمدر — فراغت عالمندن چكمه كيم عالم بو عالمدر

سازعشقك ايدمز كيمسه هواسن تشخيص — اولقدر واركه همان ايشيديلور پرسدر — وله

دل جوش عشقده تن صد چاك بى خبر — دريا تموج ايتمده خاشاك بى خبر — وله

ستم كرم صاپاور جور ايله جفا براولور — طريق عشق ومحبتده مدعا براولور — رياضى

سنكله سويلشورز اى خديو جم مسند — اوبار كاهده كيم شاه ايله كدا براولور — وله

ايلمش يكرنكئ عشقيله شو يله اتحاد — بيلمزم سينه مده جانم مى ياجانانم ميدر

پروانه نك كه سوز دلن نقل ايدر صبا — بى اختيار شمع شبستانى آغلادر — وله

سنك حسنك بنم عشقم سنك جورك بنم صبرم — افندم دمبدم آرتار توكنمز بى نهايتدر — وله

بزم كلمده يافه مز شوق ايله دامانه يتر — كوجمز لاله صفت چاك كريبانه يتر — زينب خاتون

كورمك يوزكى خيلى زمان ملتمسمدر — طوت آينهٔ رويكى آخر نفسمدر — ساعى

هله انجنديكم برلر كوكل اول يارهٔ پك چوقدر — بيلمزداغ سينه م كرچه اما يارهٔ پك چوقدر — ساعئ نقاش

كاذبان نائل جاه اولسه ده عزت مى دينور — قصه خوان جايئ رفع ايتمكه رفعت مى دينور — سالم

شول عرق كيم اول كل اندامك بناغندن چيقر — سلسبيلك عينيدر فردوس باغندن چيقر — سرمد شكرزاده

هر نفس اوعشق ديلرنى ناله وفرياد مه — بو هوايى مطربا آنك دماغندن چيقار — سرورى بوردورلى

دهن تنكنه پرسوزمى بولمغاز اما — همز اول نكتهٔ سربسته بى تعبيرده در

اونهال باغ عشوه سكاده ايدر تمايل — آكوكل نه آه ايدرسين بوكا روزكار ديرلر — سرى

قنى خاك رهك آهمله برباد ايتديكم دملر — آكلمازمى سر كويكده فرياد ايتديكم دملر — وله

آقارجوى سرشكم قامت دلجويك آكدقجه — طولارقان ايله چشمم لعلكى ياد ايتديكم دملر — سرى طربزونلى

آستان غيره يوزسورمم قابوكدن سورسه لر — دونمزم يولكده اولمكدن اكر اولدرسه لر

بيلدك اسير رنجش هجرانك اولديغم — جور يله ايتمه بويله تغافل كناهدر — وله

اى نور ديده سندن اميد سعيد زار — احق اميد شفقت او ده كاهدر — سعيد

رحمی — بلا دردشا حساری برك وباری محنت وغمدر ‌ ‌ درخت عشق دیرلر باغ دلده برنهالم وار

وله — دل عشاق پاره پارایسه اغیاره مائلدر ‌ ‌ نه حالتدر بو کیم بلبل کله کل خاره مائلدر

رخصت — سنکچون ای مه تابنده هاله داغ بردلدر ‌ ‌ عذار خالدارکده بو حاله داغ بردلدر

سویدای درون لاله تا برجا دکلدر هب ‌ ‌ دوشوب عشقکله صحرا وجباله داغ بردلدر

کهی مهر وکهی ماه منوردن اولور مهجور ‌ ‌ فلك آمد شد صبح ولیاله داغ بردلدر

دکل سوراخ نی رخصتا آثاردن خالی ‌ ‌ دم عشاق بی صبر ومجاله داغ بردلدر

رشدی قدیم — برنیم جام تازه دخی یوق تحملم ‌ ‌ معذور چشم مستك اوله طاقتم بودر

وله — ایرر برساحل مقصوده آخر فلك دل قالماز ‌ ‌ اولور بر کون مساعد روزکارا مازمان استر

وله — (ایاغندن بو زمك ال چکوب دور اولمامز یکدر)

رفعی — چوقدن اولوردم بولمکده شهسوارم خاکسار ‌ ‌ قورقارم کیم چوق کوره آنی کوتورمز روزکار

رمزی پیری پاشا — شب زلفنده قالانلر ظلمات ایله یورر ‌ ‌ ایریشن لبلری آبینه حیات ایله یورر

زاهدی حسرت می شویله ضعیف ایلدی کیم ‌ ‌ الده تسبیح وعصاسی صلوات ایله یورر

بروسه لی رمزی — جانی بوقدر برینك اوله مشابه قدکه ‌ ‌ بونجه صورتلر که تصویر ایتدیلر نقاشلر

روحی — کیمی غمناك بوخلقك کیمی عیاش ندر ‌ ‌ کیمك باشی اطلس کیمینك طاش ندر

باعث خنده ندر غنچهٔ نوخاسته ده ‌ ‌ بلبل زارده کی دیدهٔ خونپاش ندر

طالب نعمت وصل ایلر ایکن لیلادن ‌ ‌ کاسهٔ کاهٔ مجنونی قبران طاش ندر

هله کل درد وبلا سفره سنه مهمان اول ‌ ‌ سنده کور اهل محبت یدیکی آش ندر

اولدیرندن نه اثر ظاهر اولندن نه نشان ‌ ‌ راه عشقکده پیاپی کسیلان باش ندر

وله — جان دریغ ایتمدیکم یوانه اول ماه بیلور ‌ ‌ قوانه صادق اولان بنده سنی شاه بیلور

نقدر حسنی زیاد اولدیغی استر ایسك ‌ ‌ نه اول شوخ جفاجو بزی بدخواه بیلور

شول قدر یاره لدی تیغ فراقك بنی کیم ‌ ‌ نه بلا چکدیکمی یاره دن الله بیلور

طوتدی شمشیرکه یوز کیتمکه راه عدمه ‌ ‌ دل شیدا نقدر طفل ایسه ده راه بیلور

وله — کیمی مستانه سحر یار ایله کلشنده یاتور ‌ ‌ کیمی درد وغم هجران ایله کلخنده یاتور

کیج محنتده رقیبا بنی تنها صانمه ‌ ‌ یار اکر سنده یاتورسه المی بنده یاتور

کین عشاق بلاکش دل سنکینکده ‌ ‌ بکزر اول آتش سوزانه که آهنده یاتور

خانه دن طشره خرام ایله کورای سروسهی ‌ ‌ هرقدم خاك رهکده نیجه افکنده یاتور

خاك وخون ایچره یاتوردرد وغمکله روحی ‌ ‌ یادایدوب آنی دیمزسین که عجب قنده یاتور

وله — کیمه جزئی بوجهان کیمه کلی کورینور ‌ ‌ جزء وکل عالم معنیده مساوی کورینور

اولمیان پیرو پیران کتب خانهٔ عشق ‌ ‌ نه بیلور عالم صورتده نه معنی کورینور

پیرره آدمه دنیاده کرکدر یوقسه ‌ ‌ برقدم طشره که چیقدقده ره عقبی کورینور

کرد باده ره پروحشت صحرای عدم ‌ ‌ قیس سرکشته دله قامت لیلی کورینور

(لبك)

راغب پاشا

صانمه منشور خرد باعفت تقوی بورر   بزم جدر بونده حکم جام غفرسا بورر
بیستونی زورفرهاد ایلدی سا زمثل   همت عشاق اولنجه کوه پا برجا بورر
امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال   ظن ایدرکشتی نشینان ساحل دریا بورر
هر متاعك برروابجی وار بو بندرکاهده   که تحمل که نیازوکاه استغنا بورر

وله

صانمه کیم دائرهٔ شیخی کرامتله دونر   اهل جود ایلدیکی فیض وسماحتله دونر
اولدی روشن بکاهم صورت فانوس خیال   چرخ سرکشته دخی تاب محبتله دونر
آب وخاکنده وار آثار فرح میکدهنك   کیمکه اندوه ایله عزم ایتسه مسرتله دونر

وله

اضطراب نابهنکام استر تحصیل کام   موقعنده بی تکلف کارکندین کوسترر
بویله در راغب مکافات عمل کیم فی المثل   صورسه‌لر مغروری غدارکندین کوسترر

وله

اوچوردم مرغ خوابی حسرتکله چوق زمانلردر   دوچشم خونفشانم شمدی خالی آشیانلردر
جهانده قطره زرزهر حرمان اولمه‌در کاری   بونبلی کاسهٔ معکوسی کیم آسمانلردر

وله

کوی فنایه شوق ایله پویان اولوب کیدر   کو یا کلان بودهره پشیمان اولوب کیدر
قالدق اسیر مرکز خاك تن ثقیل   جولر سوی محیطه شتابان اولوب کیدر

وله

املدن اولند یغمز بو بله دور بزدندر   دکل فلکده رخاوت قصور بزدندر
نه دکلور ذره کبی بو جود ایسکده بنه   شوکارخانه ده نقش ظهور بزدندر

وله

بخت اولمینجه حسن طبیعت نه‌یی مفید   صانیده اولسه خلق خطاسن آرار بولور
که دیر وکاه کعبه کهی سومناتده   حق جوی قنده اولسه خداسن آرار بولور

وله

چیقارمی تابمحشر لذت زخمی دروندن   اواطفی کیم خدنکك ایتدی هب خاطر نشانمدر

وله

منافیٔ ادبدر هر طلبده شیوهٔ ابرام   آنکچون جلوه کردر صورت نهی اوزره مطلبلر

وله

سو بسو سوق ایلین هب سائق تقدیر در   کیمسه نك دستنده یوق راغب زمام اختیار

وله

بی وجود اولمق کبی بوقدر جهانك راحتی   کورکه سیمرغك نه دامی وارنه‌ده صیادی وار

وله

افندی طعن ایدنك عقلی وارمی مجنونه   کروه اهل هوا ایچره برمی بیك دلی وار

رامی پاشا

مکدر درسراسر مشرب اجزای عالم هب   صفای خاطر انجق باده‌ده ساغرده قالمشدر

رحمی

ضعفدن کنج عناده کیم دل شیدا یاتور   کراجل کلسیدی کورمز شو یله ناپیدا یاتور
جوشه کلسه کم حبابیدر رسوم کائنات   عشقدر نامی فضای دلده بردریا یاتور
وارفنادشتن تماشا ایت آچوب عبرت کوزین   نیجه اسکندر تراب اولمش نیجه دارا یاتور
شاه عالم کلسه چکمز پابنی دامانه   کنج استغناده رحمی شویله بی پروا یاتور

وله

شب محو اولور همیشه که نجم سحر طوغار   انجام انهزامده مهر ظفر طوغار
آبستن صفا وکدردر لیال هب   کون طوغمدن مشیمهٔ شبدن نلر طوغار

دری
بهسار شوقی ایله جوی وسرو وسبزهٔ تر بوكلشن ایجره نه زیبا یورر طورر اوطورر
بیلورمی كور حركات وسكون وحیرتنی اكرچه دریٔ شیدا یورر طورر اوطورر

ذاتی
نوالدك ایكارسینٔ فلك هرجایی جانانكمی وار هر مقامی سیر ایدر برماه تابانكمی وار
بكزكی ای بوستان فصل خزان می ایتدی زرد بوقسه باشی طشره برسرو خرامانكمی وار

وله
سكندر كبی برار یوغیكن ای نوجوان آبی صویه ایلتوب بودهر بپره زن صوسز كتورمشدر

وله
شعاعندن كیجه‌م كوندردخانه‌دن كونم دوندر نه كیجه‌م كیجه در آهم اودندن نه كونم كوندر

ذكائی
آفتابه باقه‌مم خاطرمه یار كلور ماهه نقصان ایراول كیجه كه دلدار كلور
المهجرك ایله كوشهٔ وحدت یكدر هله اغیاره مدارا بیلنه عار كلور

وله
همی همتم باد هوایه رغبتم یوقدر قناعت كوشه‌سنده روزكاره منتم یوقدر

ذهنی دفتردار
یار جاه ذقنم عین وفادر دیر ایسه صاقن ای عاشق بیچاره اینانمه چكه‌در

ذهنی ارضرومی
ایكلیوب دولاب وش دوكدم كوزمدن آبلر دوندرنجه اول مهی قوردم نیجه دولابلر

رائف منلا
عكسكك آینه سی سینه كدر عكسكك سینه سی آینه كدر

رازی
خدا دیوار دولتخانهٔ ارباب اقبالی كهی برلانهٔ كنجشك بی آرام ایچون صاقلر

راشد مورخ
جدالكارانه خاموشی قدر رنكین جواب اولماز سكوتن مرد دانا خصمنی الزام ایچون صاقلر

وله
خلوص عالمی نقش برآبدر دیرلر وفازمانه‌ده عین سرابدر دیرلر
جهانده دولت ایدر عین آدمك مستور كناه ایدرسه‌ده فرضا ثوابدر دیرلر
چیقنجه نامی می آشنا ملاقله بررندك النده آب كوراسه شرابدر دیرلر
امید وصلت ایدركن فراق جانانی اكرچه چكمدك اما عذابدر دیرلر

وله
مآل غفلت ارباب دنیا هب ندامتدر بوروٴیا خوابدن اول دخی تعبیر اولنمشدر

راغب پاشا
خراباتی كورنلر هر بری برحالتن سویلر صفاسن نقل ایدر رندان زاهد ثقلتن سویلر
تجلی نشئه‌سن اهل شكم ادراك قابلی بهشت آكدقجه زاهد اكل وشربن لذتن سویلر
نه ضبط حاكم شرعی نه حكم ضابط عقلی جنون اقلیمنی سیر ایلینلر راحتن سویلر
میان كفتكوده بد منش ایهام ایدر قبحن شجاعت عرض ایدركن مرد قبطی سرقتن سویلر
موافقدر بنه البت مزاجه شیوهٔ حكمت طبیبك اولسه‌ده كذبی مریضك صحتن سویلر
پریشانیٔ خاطرنكتهٔ سربسته‌وش قالدی نه كیمسه حكمتن آكلارنه راغب علتن سویلر

وله
هم سینه سی پرداغ هم آوازه سی محرق نیدن بیلینور سوز محبت نیه دیرلر

وله
ناقص اولماز فیض ذاتی تلخیٔ ایامدن باده تلخ اولدقجه آرتر نشئه سی قوتلنور
لال اولور البت زبان خامهٔ پیچیده موی قیلجه غمدن طبع ارباب سخن علتلنور
كاسهٔ ابریز فغفور اولسه‌ده ویرمز صدا ثروت افزایش بولنجه اغنیا خستلنور

نادانده کیم اشعهٔ اقبال ایدر ظهور	کویا سحاب فتنه ده ایلر قمر ظهور	هرسکلی حکمت بك
یارب باقدر دانشه فیض رواج و یر	یاخود جهانده ایتمسون اهل هنر ظهور	
طوتکیم زمانه خرده شناس امور عیش	ایلرنه چاره حکم قضا وقدر ظهور	
چونکیم عقال دست مشیتده در جهان	بیلم نیچوندر ایلدی عقل بشر ظهور	
حکمت تقابل اوزره در احکام حادثات	البت ایدر ورای صفادن کدر ظهور	
بو العجب مجموعهٔ کثرتنما در کائنات	جمله نك شیرازهٔ جمعیت اجزاسی بر	وله
رونما در نشئه سنده هب تفاوت عالمك	ساقیٔ صنعك ولی جام جهان پیراسی بر	
ترك آمال دو کون ایت حکمتا حقجوی ایسه ك	سالك عشق الهینك اولور سوداسی بر	
هضم ایدر امید رفعتله شکر پرور جاه	هرنه وضع هرزه آمیز اینسه مقبلادن ظهور	وله
چشم حق بینده اغیار ایله یار ایکیسی بر	باغ توحیدده زیرا کل و خار ایکیسی بر	حلیم کرای
کاه رخساره کهی زلفه باقار نوهوسان	اهل تحقیقه کوره لیل ونهار ایکیسی بر	
شاهلر خاك سیاه ایچره فقیرانه یاتور	درکه حقده صغار ایله کبار ایکیسی بر	
خزان آلوده در رشك بهاران کوردیکك یرلر	مقر زاغدر شمدی کلستان کوردیکك یرلر	وله
عزلی نصبندن معنوندر رجال دولتك	قیمت کوهرنکیندن دخی افزوندر	حنیف
اغلا مقدن دوندی بر کردابه دوشمش مویه تن	کوره یم شمدنکرو نار محبت نم باقار	حیرتی
ابر یشور منزل مقصودینه آهسته کیدن	تیز رفتار اولانك پاینه دامن طولاشور	خاتمی ادرنه لی
شیوه سندن طوره ماز بردم اباغ اوستنه یار	تازه شاخك ینه کندو یه اولور میوه سی بار	وله
عاشقه دلربامی اکسیك اولور	اهل دردده بلامی اکسیك اولور	خلیلی
نه صورارسین خلیلی اغلا دیغم	یار ایله ماجرامی اکسیك اولور	
جهان آرا جهان ایچنده در آرایی بیلمزلر	شوماهیلر که دریا ایچره در دریایی بیلمزلر	خیالی
ندر جان کیم آنی سن نازنین جانانه ویرمزلر	سکا عاشق اولانلر بولکه جانانه و یرمزلر	وله
وحدته نسبت ایله کثرت اشیا بردر	موجلر هرنقدر چوق ایسه دریا بردر	خیری رئیس الکتاب
دقت اصحابی کرك اکلامغه مفهومن	نسخهٔ جامعهٔ کونده معنی بردر	
معنیٔ وحدت حق کثرت ایله ثابت اولور	کرچه شاهد ایکیدر شرعده دعوی بردر	
اختلافات شئونات جداول کبیدر	بحر توحیدده آثار جملهٔ مجرا بردر	
اول نالهلر که ایتمش ایدم درکهنده بن	بر کون اولور که خاطر یاره خطور ایدر	وله
سیلاب اشکم اوسته بوقدر خمشده	برجسر درکه اشکر محنت مرور ایدر	
تحمل جور یاره طعنهٔ اغیاره مشکلدر	بیلور درد اهلی آنی یاره اوزره یاره مشکلدر	درویش پاشا
اوشب که ساقی رعنا یورر طورر اوطورر	اباغ وشمع واحبا یورر طورر اوطورر	دری
نه حالدر بوکه سیاره وثوابت وخاك	هوای عشق ایله حالا یورر طورر اوطورر	

ارضروملی زتو پاشا — بو جانه به مالك دكلم بن شو جهانده
بقایی ازنیقی — بولدهر دم نقاب ایله چیقارسه یوللر رهزنلر
بهایی — یارك تجلیاتنی صد كونه ایلین
بهشتی ویزه‌لی — خنكار شهره كلدی دبو سیره چیقدیلر
وله — بلبل كلشن قدسم بو جهان دامدر
توفیق — نه كونه الدادر بك شیوه‌لرله شاهد تقدیر
تیغی — بیقرار برابا غیله عالی بیلم نه حكمتدر
وله — آهمه میل ایلدی اول سروی ایتدم دركنار
جنانی — نه عزم ترك دیار ایتمكه مجالم وار
جودت عتیق — نقد وقتی عیش ونوشه صرف ایدر
مائل خوبان اولور ارباب عشق
جودت پاشا — كوچوب چكمشسه ده اهل صفانك نامی قالمشدر
وله — تنزل عین رفعت اولدیغن سیرایت كه صنع حق
وله — تجلی خانهٔ خلیاده قالدی جودتا انجق
جوری — چرخه قیله سرفرو واقبال ایچون غیرت بودر
هر نه دكلو همته انداز اولمازسه بنه
حاذق — تنزل ایلمز عالی همم چرخ كاب دنیایه
وله — كیدر بو روزكارده آسوده حال اولان
حالت افندی — پریسین بی بدلسین طرز وطورك هپ مسلمدر
سن ای تیغ تغافل غمزه دن غدار كافرسین
نیچون ترك ایلیوب زار و پریشان ایلدك بویله
حالتی درویش — آه ایدرسم بیله آه ایتمكه باشلار كهسار
كفوی حسین چلبی — مذاق اهلی ایلك یاد ایتسه طوطی قندی وصف ایلر
حشمت — كل خزانه منتظر بلبل فغانه منحصر
هرسكلی حكمت بك — ایلشدر عالمك بود ونبودندن فراغ
ایلمز حكمت تنزل یوقسه كیم ارباب عشق
وله — ادراك ایدن نتایج احوال عالمی
وله — بیتاب وطاقت ایتدی بنی رنجش خمار
بیهوده در كمال ودرایت زمانه ده
حكمت نظام عالم كون وفسادی هپ

قطاع طریقك دخی ششخانه‌سی واردر
كه غلار بوزلر بنی قصد غارت ایتسه رهزنلر
آیینهٔ دلمده اولان انكسار در
هر كوشه مهلقا طواو خنكاره كیم باقار
بنی بونده طوتان اول سرو كل اندامدر
تو كالدن چكوب دابستهٔ تدبیر اولاندن صور
شراب تلخ ایله سافیده بكزر آجی قوت وار
عالم ایچره كورمدم بو بله موافق روزكار
نه قادرم كه طورم برغریب حالم وار
اهل ذوقك اكثری مدبوندر
لیلی یه میل ایلین مجنوندر
اكر كتدیسه جم بزم جهانده جامی قالمشدر
سر كاكللری بالای چشم عزت ایتمشدر
یاقوب مرآت رخسار ینه حیران اولدیغم یرلر
هم كداهم پادشاه عالم اول دولت بودر
مشتری اولمه متاع دولته همت بودر
انكچون ذروهٔ جاهه چیقان اكثر ادانیدر
تاریخ سركذشت سلف ازبرمده در
نه چاره بی وفاسین آه انسانیتك یوقدر
نیچون بك ظلم وبیداد ایله بیلم شهرتك یوقدر
سنك حالنله ای بیكانه خو آز الفتك یوقدر
آه دیر آه ایشیدر كوه بلاده دل زار
بیان سوبلر بیجیدر حال عالم بیلین سوبلر
چشم عبرتله كلستان عین شیونكاهدر
دل نه عقباسن خیال ایلر نه دنیاسن بیلور
جلب وتسخیر وصالك وفق اعلاسن بیلور
وارستهٔ علائق بود ونبود اولور
برباده صون فقیر كه ساقی ثوابدر
یاب كبار عصره هزا انتسابدر
اخلال ایدن مداهنه وارتكابدر

آكاه — هيچ صورمه مبتلا لرك احوالى بلاودر   سن بيوفايه دل و برنك حالى بلاودر

وله — دل خيالكده خيالك دل بيتابده در   كاه مى شيشه ده كه شيشه مى نابده در

وله — لايق دكل وداع ايله آزار دوستان   مانند نامه كيزلو سفرمشربجه در

وله — (نامبارك قدمى نهر فراقى قوريدر)

وله — (دخى اى شمع بزم آرافروزانلق نه كونجوندر)

امرى — كهسار بيستونده كوروب لاله صاندیغك   فرهاد قانلر ايچديكى خونين پياله در

امانى — وصف دندانكى كه كه دل محزون سويلر   سو يلرسويلز اما در مكنون سويلر

آنى فاطمه خاتون — خيال عارضكله ديده صحن كلستانمدر   آچلمش شرحه لر سينه مده نخل ارغوانمدر

باقى — هرقچن كوكلومه فكر عارض دلبر دوشر   كو يیا مرآته عكس پرتو خاور دوشر

كراولورسم حسرت قديله اول سروك بنى   بر يره دفن ايليك كيم سايهٔ عرعر دوشر

انك ايچون وارمزم كويكه كيم كريان اولوب   خاك راهك قورقارم جانا كوزمدن تر دوشر

وله — زخم دلدن قان آقار بوچشم كريان بى خبر   غرقه ويردى عالمى برقطره عمان بى خبر

يار بى پرواجلالى كبى خط قالدردى باش   مملكتده فتنه پيدا اولدى سلطان بى خبر

مست اولوب اويوركن اوپمش لعل دلدارى رقيب   اهرمنلر آلديلر مهرى سليمان بى خبر

وله — كويك كداسى اولدى دل مبتلايى كور   سوداى ملك سلطنت ايلر كدايى كور

وله — دل دردينى غمكله دلفكار اولان بيلور   بيمار حالنى ينه بيمار اولان بيلور

وله — كسب ايدردرد وغمك دل چشم كريان خرجنور   جمع ايدر درياى عمان ابر باران خرجنور

وله — قپوكده سائل اولمق غيره مهمان اولمدن يكدر   كداى كويك اولمق دهره سلطان اولمدن يكدر

وله — نهال قامتك جانا عجب سرو دلارادر   اكرچه قدك اعلا قامتك اعلادن اعلادر

وله — زلفكدن آيرو باقى برحال ايله يوركيم   زنجيردن بوشانمش ديوانه در صانورلر

وله — بزطالب توجه اقبال روزكار   كلبرك باغ عمر ايسه برباد اولوب كيدر

وله — خشك وتر ايله قانع اولان عيش ونوش ايدر   دنيا غنى پادشه بحر وبر چكر

وله — كوزلر مهربان اولماز ديمك ياكلشدراى باقى   اولور والله بالله همان يالوارى كور سونلر

وله — جان لعلن ايلر آرزو بارايچمك استرقانمى   يارب نه واديدربو كيم جان تشنه جانان تشنه در

وله — طويماز خوان احسانه قناعت كلمز انسانه   كرم كوردكجه اى باقى كدالردن رجا آرتار

وله — (كوزل سوز كهر دركهر آز اولور)

پرتو پاشا — خنده سى آواز قلقل كبى سى تقطيرمى   ماجراى مجلسه ساغر هم آغلار هم كولر

ژله سى كريان اولور خندان اولنجه غنچه سى   كلشن عبرتده وردتر هم آغلار هم كولر

اهل سوزش كواسده وارسته اولماز كريه دن   باقسكا شمع ضيا كستر هم آغلار هم كولر

اسحاق — اولكه حسن وخلق ایله خلق جهانك جانیدر / برمه نامهربانك زار وسر كردانیدر
بو جمال بی نظیر وحسن بی همتا ایله / بن انك حیرانیم یا اول كیمك حیرانیدر

وله — یاره یالواره میوب قاسه بحباب التنده / برقدح می كشینك جمله جهانی كوتورر

خواجه‌زاده اسعد — هوای سنبلیده سیر سنبلزار اعلادر / زمینی آسمانی كوسترر اوزكه تماشادر

اسعد — مسلمانم دین بو یله قیارمی اهل ایمانه / نه ملتسین نه آیینك پرستشكار یسین كافر

مخلص اسعد پاشا — هرجاه وسعادتده بر بشقه صفا واردر / هرعزت ودولتده بر بشقه صفا واردر
غربتده وطن یادی قلبه كتورر شادی / كچمش كونی صحبتده بر بشقه صفا واردر
اغیاره كوجنمش یار عفوینه چاش یالوار / اعدایله مروتده بر بشقه صفا واردر
می دافع غم دیرلر عالم بونی سویلرلر / جانان ایله عشرتده بر بشقه صفا واردر

وله — قیسی یكتا صانمه دنیانك نیجه مجنونی وار / ملكت عشقك كمال وسعت هامونی وار
زلفی سنبل خالی فل رخساری كل اول آفتك / كلستان حسننك ازهار كوناكونی وار
لاف دعوای انانیت نه لایق عاقله / هر كسك عالمده بك مافوقی بك مادونی وار
ناز نیدنلر نظممی سرزیب عقد ایلر بنم / طبعمك مخلص نیجه بو یله در مكنونی وار

وله — هر كسك حالنجه واردر بر تجلیكاه عشق / بیستون فرهاده كوه طور شكلن كوسترر
یانغنه مجبور ایدن بیلم ندر پروانه‌یی / وار ایسه نار اهل عشقه نور شكلن كوسترر

وله — داده آتش سرده دود داشكم دودیده چرخ / جسم عاشق صورتا وابور شكلن كوسترر
بكزر ارباب یانك حالی اول كاشانه‌یه / ایچ یوزی ویران طشی معمور شكلن كوسترر

وله — برخوش تكلم ایلر اوآفت چتر پتر / بك طاتلی سویلر ایسه ده اكثرت چتر پتر
فندقلی ذوقن ایتمشه بكزر اومست ناز / اغزنده طرز صحبت عشرت چتر پتر
جانلر دكر دقیقهٔ وصلی دیرایدی یار / قو یومه كیجه كیردیكی ساعت چتر پتر
مخلص سینده آتش عشق اولماسه دلك / نظمكده اولماز ایدی بوحالت چتر پتر

وله — بیخ نخل عشق خاك پاك ادراكده‌در / سرصهبای محبت تاك ادراكده‌در
عاله پرتوشار همت اولسم چوق دكل / مهر وماه فیض چونا فلاك ادراكده‌در

اسعد بغدادی — قارم یاكا جوروغیره لطفك فرق ایدیدك تك / سنی جان و كوكلدن سومین كیمدرسون كیمدر

آكاه — اینجمه جور ینه دخی اول ماه تازه در / بیلمز نوازش دلی بالله تازه در
بیكانه لرله جنبشن اول نخل نورسك / آهه حواله ایلرایدم آه تازه در

وله — حضور یارده بز قیل وقالمز خوشدر / زمانه حالمزه قورسه حالمز خوشدر

وله — كوكلده آه بپایی كدر علامتیدر / بوتند بادینه برخبر علامتیدر

ای مذاق جانه چورك شهد وشكرتك لذيذ — دمبدم زهر غمك قند مكررتك لذيذ — فضولی
شرح احوالم سن مستنه نصيحت كبی تلخ — تلخ كفتارك بن مخموره ساغرتك لذيذ
رقيبه اولدی ميسر الهی زهر اولسون — عتاب تلخ ايلك كبی برشراب لذيذ — لا

بوله چيقسه شاهلر عادتدرر باران ياغار — سن نه شهسين بوليكه خلقك كوزندن قان ياغار — ابن كمال
كوزلرم ياشی اميد وصل وبيم هجر ايله — بكزرز اول بارانه كيم برآن ديكر برآن ياغار
غمزه كك خنجرلری زخمن دهانم صانديلر — شعله چيقدی آتش دلدن زبانم صانديلر — وله
بزصفا ايله نشاط آبادی ايتدك چون مقر — ساكاده ای غم عدم آباده لازمدر سفر — سلطان احمد ثالث
مشكل بودركه هر كيمه كيم حالم اغلاسم — عشقك بولنده اول دخی بندن بتر چيقر — احمد پاشا
احمد عجبمی جنت كوبكرن اولسه دور — بيلمزلك ايله آدم الندن نلر چيقر
حلقهٔ زلفك كه رخساركده سركردان ياتور — ياصدانوب كنج اوزره صان بيك باشلو بر ثعبان ياتور — وله
كورنيجه هندو بچه‌در كل يوزنده بكاری — كيم كل تردو شنوب مهتابده عريان ياتور
قيلدم بلای عشق ايله بن مبتلا سفر — مشهور دركه عاشقه ياصبر وياسفر — وله
حيرتده يم كه بو يله هوادار ايكن سكا — چون ايردی كوبكه نيچون ايلر صبا سفر
كيتمز قپوكدن اول كه كوره زلف خدكی — عقربده اولسه ماه دكلدر روا سفر
آه كيم غمزه لر اله دلبرلر — طاقنور صاغلی صوللی خنجرلر — وله
عارضك لطفن اوككه بلبل — بك كلدن لطائف ازبرلر
شمع مجلس كرم اولوب اوبكندی نيچون بوزكه — آصديلر بازارده صكره زبان ياقديلر — وله
دوشمش يوزنده زلفی پريشان وبی قرار — يارب كيم اولدده بنجلين مبتلا ميدر — وله
كل يننا غنده خط يار اوقنور — يولج الليل فی النهار اوقنور — وله
ايردی بهار موسمی آچيلدی لاله لر — بزم چنده دور ايدر اولدی پياله لر — اسحاق
كوندن كونه اول غنچه دهن خوب اوله جقدر — دوران كبی پرفتنه وآشوب اوله جقدر — وله
اول لعل مسيحا دمی كوردكی كه آنك — بربوسه سی بيك جان كبی مرغوب اوله جقدر
بربر وار ايمش دلبری عاشق كش اولورمش — اسحاق مكر وار ايسه اسكوب اوله جقدر
فرقته دوشدی كوكل درد وبلايه جان ويرر — جاننه كار ايتدی غربت آشنايه جان ويرر — وله
رحمت اول آشفته وشيدايه كيم دلداردن — بركوز اوجيله ايراقدن مرحبايه جان ويرر
توبه ايتدم ديرايمش اسحاق دلبرسومكه — های اينانمك تكری حقی مصطفايه جان ويرر
درد هجر يله نلر چكديكمی آه بيلور — كر اولورسم ديرم كيمديه الله بيلور — وله
آه شاهم ديو يازدق در وديوار دله — اوته سن يازمغه وارمز ديلمز شاه بيلور
فرقتكله نه بردرده دوشوبدر اسحاق — كاه بيلمز اونودر كندوسنی كاه بيلور

فائق ممدوح بك

ایلرز بر بحر طوفان جوشده مشق شنا ‌ ‌ ساحلنده نوح ایدر خشیتله کریان انسلاخ
برعجب فیض مجرد وارکه تیغ غمزه ده ‌ ‌ ثقلت تکفیندن ایتمش شهیدان انسلاخ
اکتسای ثوب وصلتدر تجرددن مراد ‌ ‌ صانمه کیم بیهوده قیلدی قیس نالان انسلاخ

نظیم

ریش سفید وروی سیه سرخئ خضاب ‌ ‌ هب ابتدك اختیار سفید وسیاه وسرخ

نوایی

اغزیدین آچیغ سوز آیتب ظاهر ایتسا زهر چشم ‌ ‌ عیب ایماستور پسته شور وتاك ایماس بادام تلخ
عمر شهدی بس جوجوك دور لیکن آخر قیلاسا ‌ ‌ مرك زهری بیرله آنی دهر نافرجام تلخ

واثق

یازدقجه یاره نامه ورق شرمدن اولور ‌ ‌ چون روی اعتذار سفید وسیاه وسرخ

اسعد بغدادی

سنبل زلفنی یارك نه كوزل دسته لدك ‌ ‌ قوت پنجۀ اقبالكه ای شانه حسد

باقی

نادان الندن اله اكر ایرسه دستكه ‌ ‌ شهباز آشیانۀ دولت یدا ید

وله

ضمیر بن شكست ایتمه ارباب عشقك ‌ ‌ بنه ساكا راجع بنه ساكا عائد

وله

فراغت كوزل سومه دن توبه میدن ‌ ‌ زهی رأی باطل زهی فكر فاسد

حالتی درویش

دستارك ایله رخلرك ای كلبن امید ‌ ‌ اوچ دانه كلدر ایكی سرخ وبری سفید

علی رضا پاشا

حرمتندن می دوشركاهی ایاغه دوشسه ده ‌ ‌ كلده بنت العنب تادور جدن یدبید

عثمان شمس افندی

اولور فقر وفنا اهلنده قید بیش وكم نابود ‌ ‌ امید لطف ناپیدا هراس قهر وغم نابود
وصال صبح دیدار ایله اثبات وجود ایلر ‌ ‌ مثال شمع اولنلر عشق ایله سرتا قدم نابود
عجب بر بزمك اولدم جم نشاط جام كلفامی ‌ ‌ كه صهبا وسبو وبزم وساقی جام وجم نابود

ضیا بك

ملو پلامش بر دسته سنبل یار پرچم قویمش آد ‌ ‌ قطره قالمش باده دن آغزنده كلفم قویمش آد
پرده پرده صنعت اظهار ایتمكه استاد صنع ‌ ‌ برتیاترو خانه یاپمش صكره عالم قویمش آد
هی نه قدرت هی نه صنعتدركه خلاق ازل ‌ ‌ برآوچ طپراغی تخمیر ایتمش آدم قویمش آد

وله

دكل عكسی صدانك یاد ایدوب كهسار شیرینی ‌ ‌ ایدر صوردقچه زخم تیشۀ فرهاددن فریاد
نه آه ایتدی اثر نه ناله دن یار اولدی آسوده ‌ ‌ فغان افغان بی تأثیردن فریاددن فریاد
یابن بیهوش عشقم یا اوسرمست محبتدر ‌ ‌ ایشتیم نیجه دملردر دل ناشاددن فریاد

وله

حیف كیم ككشته راه تیه حیرت اولمشز ‌ ‌ برصدا كوش ایلرز اما كه قائل ناپدید
كشتئ عقله اولور هرموجی بر كرداب یأس ‌ ‌ عشق بردریای عماندركه ساحل ناپدید

نابی

لب ذكرده اما كه كوكل فكر جهانده ‌ ‌ قالدی ارده سبحۀ مرجان متردد

لا

زنجیر جنون كردنی ایلدی معتاد ‌ ‌ مجنون الهینك اولورسبحه سی فولاد

خیری رئیس الكتاب

عجبمی غفلتی افزون ایدرسه ریش سفید ‌ ‌ كه وقت صبح اولور دیده لرده خواب لذیذ
وصال یاری قیلور حسن خلقی شیرین تر ‌ ‌ دخی زیاده ایدر شربتی كلاب لذیذ
ستم كرم برینه قائم اولدیغی واردر ‌ ‌ شتاده لابد اولور تاب آفتاب لذیذ

کفوی حسین چلبی

شرحه لر ایده لم جسمی سراپا مجروح　　عرض حال ایلیه لم پاره مفصل مشروح

شریف

علاقه بر اولمجق دللر اتحاد ایلر　　دلیلدر اکا تار یکانهٔ تسبیح

ضیا بك

دوکر چشمم کبی برماه‌رو هجریله قان ای صبح　　دکلدر هر شفق بیهوده پرخون آسمان ای صبح
ارتدی جسم زارم آتش حسرت مثال شمع　　چراغ بزم ایدم جانانه بنده بر زمان ای صبح
انیس وغمگسارم سنسین انجق شام غربتده　　بتر هجران بتر الله ایچون اولسون امان ای صبح
بولورلر تسلیت سندن غریبان شب حسرت　　بو خصلت صدقکه تمزمی هر کونده نشان ای صبح
ضیای ناشکیبه کتم راز ایتمکده بکزر سین　　کریبان چاک اولورسین چیقماز آغزکدن فغان ای صبح

غالب دده

زکاتی یوق ضرر ایتز توکنمز اکسیلمز　　اولورمی آدمه خولیا کبی نصاب فرح

فضولی

کر دکل برماه مهریله بنم تک زار صبح　　باشن آچوب نیچه هر کون یاقه‌سن یرتار صبح
کون دکل هر کون برای مهریله کوکسن چاک ایدوب　　تازه تازه داغلردر کیم قیلور اظهار صبح
عشقده صادقلق اظهار ایتدی داغن کوستروب　　غالبا دیرلردی کاذب قیلدی اندن عار صبح

کاظم پاشا

اداره ایتمدی دولاب چرخی آب فرح　　فلک پیاله سنه قونمدی شراب فرح
امید عفو ایله اولمه حریص عصیان کیم　　زیان رسیده ایدر آدمی حساب فرح
توکندی درد ایله عمرم کون آخر اولدی هنوز　　کورنمدی کوزمه کیتدی آفتاب فرح
کلالدن عالمه سرکشتهٔ غم ای چرخ　　نوا ور باشمده چویر برده آسیاب فرح

نوایی

روزه وکل بتی وایحساس اول کلکون قدح　　نی کونکول خوشلوغ یله تاراج من محزون قدح
روزه آیین کورمای ایلکینك دین قدحنی سالدغیل　　لیك آل بیرام هلالی هم کورونکان تون قدح
جام ایرورمین تیلبه کا فانلغ کوزم نیك کاسه سی　　لاله لار صحراده بس کر ایستاسا مجنون قدح

یسری

داخل سلکنه سرکشته دعاجیلرینك　　بنی ترك ایلمه مانند نشان تسبیح

سهابی

طاتلی سوزینه عروس دهرك الدانمه ار اول　　عیش فرهادی صاقن حلوای شیرین ایتدی تلخ

صادق چلبی

خون عاشقله دلا انکشت جانان شاخ شاخ　　کوستر بحر کف قدرنده مرجان شاخ شاخ
زلف مشك افشان ایله قد نکاره بکزمز　　فرقنه سنبل طاقنسه نخل بستان شاخ شاخ
اویکنوب آهوی چین سنبل خوشبوینه　　فرقنه طاقندیلر مسکین غزالان شاخ شاخ
برج میزان اولدی صانورلر مقام سنبله　　خرمن مهده صاچك اولسه پریشان شاخ شاخ
خد کلکونك کبی رعنا شکوفه کورمدی　　باغده کزدی درختی کرچه مرغان شاخ شاخ

عینی قدیم

طاوس وش خرام ایدرك کلدی کلشنه　　کیمش اوشیوه کار سفید وسیاه وسرخ

غالب دده

روز ولیال وخون شفق جمله بی دوام　　ایتمکده هب کذار سفید وسیاه وسرخ

فائق ممدوح بك

شوق دیدارکله جسمدن ایدر جان انسلاخ　　ایلدی پیراهنندن ماه کنعان انسلاخ

فضولی

اولور قدم دوتا عشقك یولنده بربلا كوركج ‖ طریق اهلینه عادتدر تواضع آشنا كوركج
بن درو یشه ایل هم جور ایدرسن جور قیلد قجه ‖ كیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا كوركج

نابی

آسوده اول محیطده تا اولمغه خلاص ‖ رد وقبول كشمكشندن مثال موج

نوایی

حسنی آرتار یوزدا زلفین عنبرافشان ایلاكاج
شمع روشن راق بولور تارین پریشان ایلاكاج
یوزنكی كللاردین بیزاب موبیزنی قربان ایلادینك
یایوزونككا تیكدی قانلار بیزنی قربان ایلاكاج
آشكار ایلاب یوزینكوزومنی حیران ایلادی
باشورون آلدی كونكولكوزومنی حیران ایلاكاج
جانداقو یغاج نقد عشقین قیلدی كونكلومنی هلاك
اولتور ورمحرمنی سلطان كنج پنهان ایلاكاج
ای نوایی عشق اكركونكلو نكنی مجروح ایتمادی
پس نید وركیم قان كیلور آغزینكدن افغان ایلاكاج

وله

كونكول لارناله سی زلفونك كندین ناكهان كوركاج
ایروانداق كه قوشلار قیچقر یشغای لاریلان كوركاج
كونكول چاكین كوزومدا اشك رنكین ایلكافاش ایتی
بالغ زخمینی فهم ایلار لارایل درباده قانكوركاج
كونكول لارنقدینی تاراج ایتاركا تابماغنك برقع
آنیك دیك دوركه یوزباغلا رقراقچی كاروان كوركاج

نورس افندی

كل ای دل ترك رندی ایله بوذیر كهندن كچ ‖ اباغ میدن ال چك آرزوی انجمندن كچ
شب تاریك شام غربتی صبح ایتمك استرسك ‖ سواد شام ایله انس ایله سودای وطندن كچ
ندر ای اشك دیده الفتك تابویله مردمله ‖ جكر كوشه منین آخرسن بنم كل پیرهندن كچ
دوشوردك آخر اول خال سیه سوداسنه كندك ‖ هله بن كچدم ای دل غیری سندن سنده بندن كچ
ایرشمز طرهٔ جانانه جاندن كچمین نورس ‖ یاجاندن كچ یاجاناندن یازلف پرشكندن كچ

واصف

دله مژكانی اول شهلانكاهك ایشلر ایشلركیم ‖ اولور هر نقش سوزنكار كاهی راست كاهی كج
كاوب الكنت زبان عاشقه وصلت تلاشندن ‖ دها ننـدن چیقار كفتار كاهی راست كاهی كج
آرانماز نشئهٔ تمكین رندلا ابالیده ‖ كهی مست وكهی هشیار كاهی راست كاهی كج

موصللی اسعد

ایام انبساط ایله در لذت حیات ‖ طوفان غمده آدمه لازمی عمر نوح

سلطان جم

چون او پرهر نفس اول لعل شكرباری قدح ‖ روزكار ایلسه طپراغمزی باری قدح

حلیم كرای

اولماز ایسه بنله اومه همدم صباح ‖ همرنك شام غربت اولور عالم صباح
اشك سحردو كرسم اوشوخك یوزی كول ‖ شاداب اولور دوشنجه كله شبنم صباح

لا ،
باده عرق توكندى ساقى كنور مثات
اشى لا يشى الا وقد يشث

باقى
ندن بو منزل خاكيده آرام اختيار ايتدك
سنك جاندر رلك اى تيردلبر كل بدندن كچ

بصير بغدادى
زن مرده جوان پيره كمان تيرينه محتاج
اجزاى جهان جمله برى بيرينه محتاج

سلطان حـ
توكوب قانيم ترحم قيلا دينك هيچ
كوروب حاليم تبسم قيلا دينك هيچ

تبسم قيلا دينك جانيمى آلدينك
آليب جانيم ترحم قيلا دينك هيچ

ثابت
نسخه‌ك مرض عشقه علاج ايلدى هيچ
اى شيخ كرامات فروش ازده صوين ايچ

راتب بك
ظاهر ايدنجه سرخئ رخسار يار موج
ديده‌م چو بحر احمر ايدر آشكار موج

قوبماز خيال يارى كوزمده هجوم اشك
چون عكس ماهى يمده ايدر بيقرار موج

كه زلف يارى كاه رخن آكوب آغلارم
بحر سرشكم اورمده ليل ونهار موج

سردر هواى محنت عشق اولمسيدى كر
اورمازدى طاشه باشنى ديوانه وار موج

سركشلك ايتمسيدى او يوبده هواسنه
اولمازدى پايمال غم روزكار موج

ساحلده طوكدى قالدى مكر خون چشم تر
مرجانلر ايتدى صانمه كناره نثار موج

كلمز تغير اصلنه بردر حقيقتى
درياده كرچه ظاهر اولور صد هزار موج

مجذوب شوق وصلى اولوب راتب اول مهك
كه جزر وكاه مد ايدر ايتمز قرار موج

روحى
ياره عشق انكارى مشكل غيريه اقرار كوچ
بر بلاكش يلسون اقرار كوچ انكار كوچ

سامى
ايتمز كنار مطلبد كوهر نثار موج
تا اولمينجه ذلت ايله خاكسار موج

وضع خلاف اهل كرم حكمت اوزره در
كه جزر وكاه مدى ايدر آشكار موج

ويرمز بناى فقره خلل جوش حادثات
غرق ايده‌مز كمينه خسى صد هزار موج

صاحب پيرى زا
نواه سردن كچرسه پيرهن سرده كچر اندن
كچندن كچ ديمشلر سنده سردن پيرهندن كچ

عزت على پا
هر قطرهٔ سرشكم ايدر آشكار موج
اظهار ايدر بلى كهر آبدار موج

تسكين جوشش دل ايدن اشك ديده در
بارن اولنجه اولمازايمش پايدار موج

عزت منلا
باب حقدن غيرى هر دركاهدن مردود اولور
برقباحت ايلمش بيچاره عرض احتياج

وله
(ايلم برجان ايچون جانانه عرض احتياج)

فضولى
منحرفدر ساقيا اندوه دنيادن مزاج
باده طوت كيم علت اندوهه غفلتدر علاج

چكمه تخت وتاج قيدين بى سر و پالق كوزت
كيم اياغه بنددر تخت و بلادر باشه تاج

بر پرى زلفن طوتوب خاندن آلسك كام دل
طوتكه چين ملكينى طوتدك هنددن آلدك خراج

وله
كوكلم آچلور زلف پريشانكى كورجك
نطقم طوتيلور غنچهٔ خندانكى كورجك

باقسم رخكه قان صاچيلور ديده لرمدن
باغرم دلنور ناوك مژكانكى كورجك

رعنالق ايله قامت شمشادى قيلان ياد
اولمازمى خجل سرو خرامانكى كورجك

كافر كه دكل معترف نار جهنم
ايمانه كلور آتش هجرانكى كورجك

...رلی فائق بك	کیدرسك ای دل اکر کوی یاره جانك ایلت	اوشاه مملکت حسنه ارمغانك ایلت
فاضل	دولت ایچون مجاهده جنت ایچون دعا	دکمز بورنج ومحنته دنیا وآخرت
فضولی	ای اسیرداغ غم برکوشهٔ میخانه طوت	طوتمه زهادك مخالف پندینی پیمانه طوت
	دیشلدمسه لعلك ای قانم دوکن قهر ایلمه	طوتکه قان ایتدم عدالت ایله قانی قانه طوت
	طوتمازم زنجیر زلفی ترکن ای ناصح بنی	خواه برعاقل خیال ایت خواه بردیوانه طوت
وله	صبا اغیاردن پنهان غمم دلداره اظهار ایت	خبرسز یارمی حال خرابمدن خبردار ایت
	کتور یادم انك یانده اکر کورسك که قهر ایلر	خوش اولمه یته دشنام نقر بدله تکرار ایت
	کرفتار غم عشق اوله لی آزادهٔ دهرم	غم عشقه بنی بوندن بتر یارب کرفتار ایت
کاظم پاشا	جام لعلك ایله همرنك اولمز ساغرمی	بککزمز مهر سلیمانه نکین یاقوت
	قان اوطوردی دانه رشك لبکله لعلك	طوکدی حسنك کوریجك نور جبین یاقوت
مصری	مسجدومیخانه ده کعبه ده بتخانه ده	خانه ده ویرانه ده چاغریرم دوست دوست
ندیم	خطك نظر عاشقه البته کراندر	قیلمدن آغاز ای شوخ ترازوی محبت
نسیب دده	تاکیم بیله سین لطفنی سرولك اب جوده	ای دیدهٔ تر اول قد موزونی خیال ایت
نوابی	کویدوم اول دم کیم بوزاچتیك خلقینی کویدورکالی	ایلکارت سالدینك ولی مین ناتوانغه توشتی اوت
نورس افندی	خواه صونسون بادهٔ ساقی خواه امدرسون لبن	بزم بیکر نکیده تلخ وشوره ایتمم التفات
نورس قدیم	بیدردم ای فلك بکا برغم تدارك ایت	براوزکه ذوق بشقه برعالم تدارك ایت
لا	ای طفل دل امیدی قوآزاد اوله مازسین	برجمعهسی یوق هفته در ایام محبت
لا	صونیجق ایاغنی دستکه برکوزلری مست	توبه باشلك دخی اواورسه اودم ایله شکست
لا	کیمدن استفسار ایدم کیفیت عشقی عجب	عارف آکاه سرخوش واقف اسرار مست
لا	ویرمیه شمه حلاوت اسکا مانند پیاز	کیسه زر بفلری جاهل نادان قت قت
لا	شب یلدایی موقتله منجم نه بیلور	مبتلای غمه صورکیم کیجهلر قاج ساعت
پرتو پاشا	رونمادر جهت جامعهٔ خط وکف	ماه دیرلر کوزله وجه شبهدر باعث
توفیق	اغمض وتغافل کرك آسایشه یوقسه	بی غایه در آمد شد امواج حوادث
...کلی عارف	نور وحدتدن اولوب شعله پذیرای حدوث	ویردی فرعالم تکوینه صفای حدوث
حکمت بك	اصله نسبتله ترتب ایدر اثبات قدم	طور فرعیت وصورتده در انشای حدوث
	ایلمش اهل حکم موج ایله بحری تمثیل	تاکه معلوم اوله ماهیت معنای حدوث
	ترخیص دخول ایتمجك صاحب دیوان	بی فائده در وعدهٔ دربانه تشبث
نابی	لطفی عقلا صاحب ظالدن ایدر امید	نادانلر ایدن سایهٔ بیجانه تشبث

ابن کمال
قوای دل چرق سوزی زلف پریشانندە دلدارك — پریشان سوزلری جمع ایله دفتر باغله دیوان ایت

ثابت
ایکیسی بردر معذب ایلکده آدمی — کوکبی مسعود دشمن طالعی منحوس دوست

شهزاده جم
جفالرك بکا بیلدم وفا ایمش ای دوست — بو فکری کیم بن ایدردم خطا ایمش ای دوست
امیدی زلفکه طوتمش ایدم ولی بیلدم — او داخی عمر بکی بیوفا ایمش ای دوست
ایرشمك استر ایدی خوان وصلکه لیکن — همان نصیب جم آخر دعا ایمش ای دوست

وله
یانی اول دهنی تنکه ایرشدر ای بخت — یا وجودیمی دیار عدم آباده ایلت

جوزی
عتاب غمزه آفت خشم چشم بی امان آفت — جهانه حسن ایله صالدی او شوخ دلستان آفت
او صیادکه نکاه بلادر غمزهٔ مستی — که اولمش دست بازوسنده تیر آفت کمان آفت
نجه آسوده اولسون جوری آوارهٔ عالمده — محبت آفت و دل آفت و حسن بتان آفت

حاذق قدیم
کاسه لیسان بری بیر بنی ایدر استقبال — جمله دن اولسه ده ممنون و لی نعمت

حالتی
دمبستهٔ حیرتدر اولان واصل مقصود — هر لال اولمز محرم سلطان محبت

درویش قدیم
یار سرکش سینه پرآتش کوکل سودا پرست — بخت ناهموار طالع سرنکون خاطر شکست
شهر غم آباد بهجت خانهٔ شادی خراب — رتبهٔ ادبار عالی پایهٔ اقبال پست
کیسهٔ امید خالی دست استغنا تهی — منزل فرصت بعید و پای استدعا شکست

راشد قدیم
وجودك پردهٔ دیدار معنی اولدیغن آکاه — نهان اول دیده دن چون نغمه وار سیر مقامات ایت

راغب پاشا
ساعد کده قالدی تیر و تفنکه اقتدار — وار ایسه نیروی جنبش کردن خوبانه آت

رضایی
رند ایسك دستکده زرین ساغر بللور طوت — ساغر اولمازسه سفال کهنه بی معذور طوت

زینب خاتون
کشف ایت نقابکی بری کوکی منور ایت — بو عالم عناصری فردوس انور ایت
آب حیات اولمجق قسمت ای کوکل — بیك ییل کرکسه خضر ایله سیر سکندر ایت
زینب قومیلی زینت دنیایه زن کبی — هر دانه وار ساده اولوب ترك زیور ایت

سلطان سلیمان
تاج و تخت سلطنت برباد اولور چون عاقبت — کندوکی عالم سرینده سلیمان اولدی طوت
قالدر سرین چون ایاغی بزم دنیادن کوکل — ایچدوکك جام شرابی آب حیوان اولدی طوت

ضیا بك
دهری طوتمش پرتو خورشید عالمکیر بخت — منجلیدر جملهٔ ذراتده تأثیر بخت
جهلیله تحصیل ایچون البت ایدردك اهتمام — ممکن اولسیدی فدای فضل ایله تغییر بخت
فرق ایچون تمیز اهلیتده کی نقصانی — صورت اعماده اسلاف ایتدیلر تصویر بخت
عزت جهله هوان علمه بوقدر بر سبب — مقتضای عقل و حکمتسه اکر تدبیر بخت
بر موثر دن ظهور ایلر ضیا آثار هب — حرف تعریض و تسلیدر بزه تعبیر بخت

عارف
حال دلی اول آفته تقریره نه حاجت — بر واقعه کیم خبر اوله تعبیره نه حاجت

عبید خان
بتی کوککا آهیم ای خورشید تابانیم ایشیت — کاه کاهی رحم ایتیب فریاد و افغانیم ایشت

فضولی	عکس رویت صویه صالمش دایه زلفك طپراغه	عنبر ایتمش طپراغك اسمن صویك آدین کلاب
	یلده بولمش بوی زلفك صوده عکس عارضك	کیم بیلی باغرینه باصوب صویه کوزدیکمش حباب
	کلك قدرت لوح سینه مده سنی ایلرقم	ایلیوب محبوبلر مجموعه سندن انتخاب
	اولمدی اولماهه روشن یاندیغم هجران کونی	یاندیغن شب تا سحر شمعك نه بیلسون آفتاب
وله	کوهکن شیرینه اوزنقشن چکوب ویرمش فریب	کور نه جاهلدر بو نار طاشدن اوزینه برزقیب
	قاشلرك یایی براوق لطف ایلمش هر عاشقه	بن هم اندن ایلرم براوق تمنی یا نصیب
سلطان مراد ثالث	دل درد پاره دوشدی برچاره وارمی یارب	برن کبی جهانده آواره وارمی یارب
نائلی	کل خاره دوشدی سینه فکار اولدی عندلیب	برخاره براقدی برکله زار اولدی عندلیب
نابی	مراد اید نجه مسبب برآدمك کارین	یدنشبنی جستجو ایدر اسباب
ناظم	سپهرك جنبش دوری خلاف مدعادر هپ	دریغا طالع ارباب دل نحس آشنادر هپ
	نوله هرکس بو وادیده کرفتار اولسه بردرده	بو عالم پای تا سر دامگاه ابتلادر هپ
ندیم	عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدی هپ	صبر وطاقت مصرف چاك کریبان اولدی هپ
	آچش اولدم سینه سن برکره آرام وسکون	سینه دن بیلم نه حالتدر کریزان اولدی هپ
	خال کافر زلف کافر چشم کافر الامان	هر بسر اقلیم حسنك کافرستان اولدی هپ
	سن دیمشیدن کیم کیمك درد یله کریاندر ندیم	هپ مرونسز سنك دردکله کریان اولدی هپ
نسیب	اورند باده پرستم که کاسهٔ سرمه	طوقنسه لرکلور آوازهٔ شراب شراب
نعیم	قبرمه غمکین کلن احباب اولورهپ نشئه یاب	ریزه ریزه استخوانمدن کلور بوی شراب
نوایی	قاش ویوز ونکی منجم چونکه کوردی بی نقاب	دیدی کور کیم قوس برجیدین توغوبتور آفتاب
	بیرابینك جان آلدی آنداق کیم بیر یسی بیلادی	ایمدی بیلدیم کیم آرا لارنده باردور شکراب
	کرفلاك قاشینك یله بحثی هلالیدین قیلور	بیردیسه پیوسته جانا ایشیتور ایککی جواب
	کل کبی یوز ونکدا تیر فردایتی هوشومدن منی	کرچه بیهوش ایلکاهوش اوچون مقوی دور کلاب
	کیم سرشکیم کوردی معلوم ایتی عشقیم حاصلین	دانه بیرله ایله کیم ایل نقدینی ایلار حساب
	نی چمن دور بو که حسرت سوبی ودرد او تیدین	پرورش تاپمیش قایو بیر کل داکیم بار آب وتاب
	کرنوایی نیدنك کو بولك باغریداقان دورنی عجب	خام سوز اولور بالین داتو شکان وکوبکان کباب
وجدی	دلك صبر وسکونی ناله وفریاده ویردم هپ	بوجسم آتشینك آب وخاکن باده ویردم هپ
	نوله کرمست آچیلسه غنچه سی اول کابن نازك	اکا بن صو یرینه خون دلدن باده ویردم هپ
واصف	غیرت قومیور دیرده ایدر غیبته آغاز	شای عیوب ایتمه میدر غیرت احباب
وهبی	وهبی مطابق اولدی تعبیر واقعه	چوق کره کرچه ایتدی بزی کامیاب خواب
یقینی	کیمك قولنده در اول چشم شاهباز عجب	کیمکله صالنور اول سرو سرفراز عجب
لا	بردلی قانلو حرامیدر دبو حبس ایتدیلر	قورتلنجه آصمه دن خیلی صیقلمشدر شراب

(قوای)

سیرتی

اوشیوه لرله تبسم اوناز لرله عتاب
اوخنده لرله تکلم اوعشوه لرله خطاب
اوصه جبین منور او کجرو ابرولر
اوجعد زلف معنبر او کاکل پرتاب
اوجلوه لر اوروشلر مدد اوجنبشلر
اوغمزه لر اوباقشلر اونرکس پرخواب
اوخال مشك فشان اوخط عبیرافشان
اولعل ابلر اودندان او کوهر نایاب

ضیا بك

آچ یوزکدن زلفکی کتسون حجاب
سودیکم یاطوغ یا طوغسون آفتاب

لا

بنم برلیلی شیرین لبم اولسونده عالمده
جهانك کوه ودشتی قیس ایله فرهادك اولسون هب

عزت علی پاشا

هیچ کورمدك نکارنه عالمده در عجب
بزخسته یز اویار نه عالمده در عجب
بز بستهٔ کمند خم زلف دلبرز
بیلم دل نزارنه عالمده در عجب
بز ناله سنج کهنه بهاران حسرتز
کلزارده هزارنه عالمده در عجب
خمیازهٔ خمار بزی ایتدی دلشکست
ساقی شیوه کارنه عالمده در عجب
عزت مکدرز هله بزاشتیاق ایله
بیلمم ندیم زارنه عالمده در عجب

عزت منلا

مشهوردر که ظلمدن اولماز جهان خراب
ایلر آنی مداهنهٔ عالمان خراب
برموسم بهارینه کلدك که عالمك
بلبل خموش حوض تهی کلستان خراب

عونی بك

دیمش منصور اناالحق کوی اولوب بالای دار اوزره
اشی ناحق یره عالمده بردار اولسون یارب

مناسترلی فائق بك

بایکه یوز سورمك ایدیله ای مه آفتاب
رو بخاك اولدی دیدی پاپتسنی کنت تراب

فانی

دور لعلکده سنك میخواره برین برحباب
باش آچیق بالین ایاق آواره برین برحباب
صافدل صافی دروتز ایلرز آینه وار
پاك چشم ایله نظر دیداره برین برحباب
زخت وبختن اصویه صالمش باده ویرمش واربنی
بی دل وبی خانمان بیچاره برین برحباب
کاشانی هیچه صایماز دهری آلماز عینه
وارمیدر دیرلرسه فانی زاره برین برحباب

فضولی

منم تك هیچ کیم زار و پریشان اولمسون یارب
اسیر درد عشق وداغ هجران اولمسون یارب
دمادم جورلردر چکدیکم بیرحم بتلردن
بوکافرلر اسیری برمسلمان اولمسون یارب
دیمم کیم عدلی یوق یاظلمی چوق هرحاله ایله اولسه
کوکل ملکینه اندن غیری سلطان اولمسون یارب
چیقارمق ایتسه لرتندن چکوب پیکانك اولجانك
چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولمسون یارب
فضولی بولدی کنج عافیت میخانه کنجنده
مبارك ملکدر اول ملك ویران اولمسون یارب

وله

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب
چیق که تماشایه چیقه آفتاب
مست چیقوب صالمه نظر هر بکا
کورمدروکیم اوله عالم خراب
کیجه لرانجم صایارم صبحه دك
ای شب هجرك بکا یوم الحساب
دوزخه کیرمز ستمکدن بانان
قابل جنت دکل اهل عذاب
صالدی ایاقدن غم عالم بنی
ویر بکا غم دفعنه ساقی شراب

وله

غالبا براهل دل طپراغیدر درد شراب
کیم قیلوب حرمت نالر طوتمش اوستنده حباب
برف وباران صانمه کیم کوردکجه آه واشکمی
بیلمزم نمدر بنم آغلار بکا یانار سحاب

نجيبي	سر كويكده بردم سنسز آرام ايتمين كوكلم	غريب ايللرده شمدي درد ايله آواره درجا نا
وله	بخت غدارك بوجور ووضع بيدادي بكا	قورقرم ترك ايتدرر بو محنت آبادي بكا
نديم	نكاه ممتنع اي رشك آفتاب سكا	فروغ ديده دن اولسه اكر نقاب سكا
	مرادي عكس رخك سينه سينه چكمكدر	بو يوزدن ايلدي آينه انتساب سكا
وله	بن شاعرم اوقات موزوني طوغريسي	سوم ديسه مده بلكه يالان سويلرم سكا
نورس قديم	لا يقميدر كه سا كه كسوب وير ديكم قلم	فتواي خون ناحقمي يازه ابتدا
نوابي	حق تانو قدر كيم تبريكليك دين منكا سين مراد	بوقسا عالم نينك يوغ وباري برابر دور منكا
وله	كوركالي حسنونكي زار ومبتلا بولدوم سنكا	ني بلالغ كون ايدي كيم آشنا بولدوم سنكا
نهادبك	رؤيا كورر كبي كوررم جمله عالمي	سنسين مراد دل بو جهان خوابدر بكا
واصف	سيرايدوب رقص وخرامك نيجه آزماز صوفي	كورن اي مه سني اوينار يله آزمق دكل آ
	نه قرارسين ايكيده برده بنم خاطرمي	كوكلم اي طفل زبا نكار اويونجق دكل آ
وله	بركيجه تشريف ايدوب غنچه چاكرخانه مي	صارمشم تنها سني اي مهلقا رؤيا بويا
	خانما نسوز تحملدر جفاي دائمك	يوقسه كاهي جور وكاه ايتسك وفا اعلا بويا
واقف	رحم ايدردك دل ناشادمه بيلسك دردم	حالمي عرض ايده مم نيلهيم آه سكا
هدايي مؤذن	اميدم بووفادن اوله كوكلنده اثر پيدا	خدا قادردر ايلر سنك خارادن كهر پيدا
يحيي افندي	نه معنيلر نه سوزلر مندرجدر صفحهٔ دلده	اكرچه صورت ظاهرده خاموشم كتاب آسا
ابن كمال	برسرو بسلدم نيجه يل باغبان اولوب	سركشلك ايتدي اولدخي دامنكشان اولوب
شهزاده جم	اولدي غنچه بوزيكه زلفك نقاب	صان نهان اولدي بولتده آفتاب
	دل جفادن قاچدي واردي كويكه	جنت ايچره بيلدي كيم اولماز عذاب
	جان ويروب سرد هانك رمزيني	ايلركدن صورا رم و يرمز جواب
	قاپو كه يوز سورديكم كورن ديدي	لوحهٔ زرله نه زين اولمش بوباب
	جان جم يوليكه اولمشدر فدا	سوز بودر والله اعلم بالصواب
وله	چون غريب حسندرجم حالني خالوكه صور	حالني بيلمز غريب اولنلرك الا غريب
انوري مداد فروش	زلفكله خطك علم وفا بحثن ايدر هب	بيري قره جاهل بريسي جهل مركب
ثابت	بو عشرتكهده ساقي هركسه مشربجه لطف ايله	جناب رند طوشان قاني مي صون زاهده ثعلب
راغب پاشا	الندن چكديكم ساقئ دهرك نيش همدرهب	بنم صهبا دبو نوش ايتديكم زهراب غمدرهب
رشدي	اي مه عجمي اولسق اكر شهرهٔ جهان	عشقمز غريب وحسنك ايسه اغرب غريب

فضولی

جانمك جوهری اول لعل شكر باره فدا … عمرمك حاصلی اول شیوهٔ رفتاره فدا
كوزلرمدن دوكیلان قطرهٔ اشكم كهری … لبلركدن صاچیلان لؤلؤ شهواره فدا
چاك سینمده اولان قانلو جكر پاره‌لری … مست چشمكده اولان غمزهٔ خونخواره فدا
جان ودل قیدینی چكمكدن اوزم قورتاردم … جانی جانانه‌یه ایتدم دلی دلداره فدا
ای فضولی نوله كر صاقلارایسم جانی عزیز … وقت اوله كیم اوله بر شوخ ستمكاره فدا

وله

وستم عالم سنكچون كر اولور دشمن بكا … غم دكل زیرا بیترسین دوست انجق سن بكا
عشقه صالدم بن بنی پند المیوب بر دوستدن … هیچ دشمن ایلمز آنی كه ایتدم بن بكا
ایمنم سنك ملامتدن كیم آلوب چورمی … اولدی زنجیر جنون برقلعهٔ آهن بكا

وله

هر زمان منظور بر شوخ ستمكردر بكا … قنده اولسم بر بلا حقدن مقرردر بكا
زخملردن بیك آغز آچدم ادای شكره كیم … هر اوقك بر نعمت غیر مكرردر بكا
اختر بختم وبالن كوركه اول مهدن كلن … مهرلردر اوزكه‌یه جور وجفالردر بكا

وله

كرچه‌ای دل یارایچون یوز ویردی یوز محنت سكا … ذره جه قطع محبت ایتدك رحمت سكا
اهل عشقی آتش هجرانه ایلرسین كباب … دونه دونه امتحان ایتدك بودر عادت سكا
سنده دون كوردم فضولی میل محراب نماز … ترك عشق ایتمكمی استرسین ندر نیت سكا

وله

غمزه‌سن سودك كوكل جانك كركزمی سكا … تیغه اوردك جسم عریانك كركزمی سكا
آتشین آهمله ایلرسین بكا تكلیف باغ … باغبان كلبرك خندانك كركزمی سكا

وله

عشقدر اول نشئهٔ كامل كه اندندر مدام … میده تشویر حرارت نیده تأثیر صدا
ایلمز خلوتسرای سر وحدت محرمی … عاشقی معشوقدن معشوقی عاشقدن جدا

وله

دوستلرقان یاش دوكوب قالدی بنی رسوای خلق … وه كه دشمن چیقدی آخر دیدهٔ پرخون بكا
اولمازم هر قنده كیم اولسم كرفتار اولمدن … بر بلادر كوز برآفتدر دل محزون بكا

وله

بیك جان اولیدی كاشكی بن دلشكسته‌ده … تاهر بربله بر كز اولیدم فدا سكا

وله

درلمش رخسار ایله خوبان آچارلر كوكلی … كورنه كلشندر كه آتشدن ویررلر آب آكا

نائلی قدیم

شراب ناز كنوردكه نیمخواب سكا … طوتار النده قدح ماه وآفتاب سكا
جهانی ایتمكه برلحظه‌ده خراب سكا … یتر اوزكس مخمور نیمخواب سكا
هزار پاره دله لبلركدن ایت ساقی … اكر دوشرسه نمكریزی كباب سكا
دوشردی منظرهٔ چارطاق تخوتدن … بو حسن ایله نظر ایتسیدی آفتاب سكا
سلام نائلی زاردن می انجندك … ندندر ای خم ابرو بو پیچ وتاب سكا

وله

بوعالم بای تاسر كوه كوه محنت وغمدر … ایدر هر تیشه كار آرزو بر بیستون پیدا

نامی

نیچون مقید تار بلای زلف اولدك … سزادر ای دل سر كشته اضطراب سكا

نجاتی

بوله مادیلر آرایوب شیوهٔ رفتاركی … كندی طوبی بر بكا سرو دلارا بر بكا

صفوت	هرزمان بروامق وعذرا اولور عالم بويا	نو بنو افسانه لر پيدا اولور عالم بويا
	آبرويك دوكمه هرنخل پليدك پاينه	ميوهٔ مطلب يا اولمز يا اولور عالم بويا
ضيابك	زنج خاطر ويرمسون فرياد وافغانلر سكا	كلعذارم سن همان صاغ اول فدا جانلر سكا
	چوقيدر سردر هواى زلفك اولمق روزكار	بر پريسين كيم مسخردر سليمانلر سكا
	سن خرام ايتسك كاورجوشه ملكلر شوقدن	يا نصل صبر ايتسون انصاف ايله انسانلر سكا
	هى نه سنكين دلسين اى كافر كه تأثير ايلمز	آهلر فريادلر چاك كريبانلر سكا
وله	نه آل ايتدى عجب نشئهٔ شراب سكا	كه سرخئ مى اولور پردهٔ حجاب سكا
وله	مرغ لاهوتم كه ناسوت آشيان اولماز بكا	طائر قدسم زمين وآسمان اولماز بكا
	منعكس آينهٔ طبعمده نقش كائنات	صورت ومعنيده بر سر نهان اولماز بكا
	رند عالى مشربم خمخانهٔ انديشه ده	طاس معكوس فلك برجرعه دان اولماز بكا
وله	بن دبلردم ايده يم جان ودلى پاره فدا	يار ظن ايتديكم ايتدى بنى اغياره فدا
	بو يله دره قاعدهٔ ورد هزار آشفته	بلبل دلشدهٔ زارى ايدر خاره فدا
	رند عشق اول نه روا اطلس چرخه منت	خرقهٔ عصمتى قيل خانهٔ خماره فدا
	اب جانبخشكه صد خسته دل اولسون قربان	بيك غزال ختن اول ديدهٔ بيماره فدا
طالب	درياده ايدن اول دريكتايى تماشا	بى پردهٔ لفظ ايلدى معنايى تماشا
	برديده ده كيم نور حقيقت اوله ايلر	آيينهٔ يوسفده زليخايى تماشا
	آينه صفت سير اوله مرسين بو صوردن	اينسك نقدر عالم دنيايى تماشا
عزت بك	لقمهٔ غم كه كلوكير ملال اولدى بكا	شير مادر كبى مى شمدى حلال اولدى بكا
عونى بك	بويله عكس انداز اولورسه صورتك آينه يه	سيف غيرتله مقرر دردونيم اولمق بكا
	اولمسون جبريل نقد روح دركف مشترى	يوسف دورانسين احرار در غلام اولمق سكا
فائضى	هيچ جمعيت خاطردن اثر كوردكى	بو قدر مجلسه اوغرار يولك اى باد صبا
فضولى	زهى ذاتك نهانى اول نهاندن ماسوا پيدا	بحار صنعكه امواج پيدا قعر ناپيدا
	بلند و پست عالم شاهد فيض وجودكدر	دكل بيهوده اولمق بو غبكن ارض وسما پيدا
	كهى طبراغه ايلر حكمتك بيك مهلقا پنهان	كهى صنعك قيلور طبراغدن بيك مهلقا پيدا
	دمادم عكس آلور مرآت عالم قهر واطفكدن	آنكيچون كه كدورت ظاهر ايلر كه صفا پيدا
وله	اى اولوب معراج برهان علوشان سكا	ييره اينمش كوكدن استقبال ايدوب قرآن سكا
	ماه نودر يوخسه سن ايتدكده سير آسمان	قالدروب پارمق كتورمش آسمان ايمان سكا
وله	اى ملك سيما كه سندن اوزكه حيراندر سكا	حق بيلور انسان ديمز هر كيمكه انساندر سكا
	ويرميان جانى سكا بولماز حيات جاودان	زندهٔ جاويد آكا ديرلر كه قرباندر سكا
	عالمى پروانهٔ شمع جمالك قيلدى عشق	جان عالمسين فدا هر لحظه بيك جاندر سكا
	چيقمه يارم كيجه لر اغيار طعندن صاقن	سن مه اوج ملاحتسين بونقصاندر سكا

(جانمك)

ترکی غزلیات وابیات

اسعد پاشا
وار برزمان که تازه پشیمان ایدر سنی — بن شمدی سویلمم اوزمان سویلرم سکا

اصولی
شوسرورلر که طاغلر کبی باش اکزدی افلاکه — باتورلر شمدی پست اولمش نه تاج ونه کرپیدا

جامی
مهرم که اولدی عالمه روشن کونش کبی — برذره کلمز ای مه نا مهربان سکا

شهزاده جم
اولدی زلفین دام ظل هما — کورن ایدور که دام ظل هما
شانه اوردقجه زلفنه جان دیر — اصلح الله شانه ابدا

جودت قدیم
بخت بدما نع تحصیل کمال اولدی بکا — طوغمدن مهر اهل وقت زوال اولدی بکا

حاذق
بودر سوزم سکا ای رشك آفتاب سکا — حرام اوله دل مستانه مز شراب سکا
کنوردی لب نمك وغمزه سیخ ورح آتش — پشوردی لخت جکرما حضر کباب سکا

هم جفادن انجنور همده جفاکاری سورلر — مشربم اولدی بلا اندر بلا یارب بکا

حمدی سیواسی
بردیده ده کیم عینك ادراك اوله ایلر — آیینهٔ امروزده فردایی تماشا

راشد قدیم
سواد روعرق شرم ایله اولور شسته — لسان حال حیا اعتذاردر کویا

راغب پاشا
دهنك نسخهٔ رویکره چونون تنوین — سوزده پیدا و تکلمده نهاندر جانا

رشکی
قوفکر باطلی ال چك صلاح عالمدن — سکامی اولدی مفوض حکومت اشیا

روحی
التفات چرخی کورمم نابجا بیگانه یه — دشمن عرفان اولور البته نادان آشنا

سالك
چرخده یلذر قدر مهپاره وار اما که سن — مهراوج حسن وآنسین بکزمز انلر سکا
دیده‌لر دیدار که ایمز که غایت شوقدن — داغلردر سینه ده کوز کوزنکهبانلر سکا

سنیح افندی
ایمدی کیندی اثر نالهٔ جانکاه سکا — مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سکا

خضر اغازاده
بلنه طاش باصوب المش اله آهن عصا — کوی جانانی آرار دره یه رك قبله نما

سوزی
نیجه اینسون آینه مهر رخکله عکسنی فرق — سن آفتابه مشابهسین آفتاب سکا

شهری
نه احتیاج که ساقی ویره شراب سکا — که اوز پیاله سنی ویردی آفتاب سکا

صائب اصفهانی
شراب لعلی ایچون دوکه آب روز نهار — که دمبدم اب لعلن ویرر سراب سکا
شرابدن نه عجب اولمسك اکر سرخوش — بوطوزلی لبلر ایله نیلسون شراب سکا
قاچار عنانی الندن شکوه حسنکدن — اکر سپهر برین اولسه هم رکاب سکا
سنك صحیفهٔ حسنك کلام صائبدر — که داغ عیب اولور خال انتخاب سکا

ضمیری

برمغبچه‌نك عشقنه دوشدم ناكاه
اصلاح پذیر اولمدی كیتدی بو دل
زنار سر زلفنه بند اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

عارف

ای رخلری آینه كر روی نكاه
كورسم سنی بدمست تغافل اوقورم
وی سینهٔ سیمینی توجه كه ماه
لا حول ولا قوة الا بالله

عاطف

دل كشت ایدرك دشت امله ایواه
نه قوت رهیابی ونه تاب رجوع
شهراه سدادی قویوب اولدی كمراه
لا حول ولا قوة الا بالله

فامی

ای دل یم عصیانه غریق اولدك آه
قورتلمغه كرداب خطردن ذكر ایت
امواج بلازاردن اولفل آكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

كبوتری

ایتمز بزه اول شوخ ستم پیشه نكاه
یوق بارغمی چكمكه هیچ طاقتمز
حال دلمز اولمده كیتدكجه تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

لبیب افندی

بر كیسه دكل سر قدردن آكاه
لازمه‌ده اسبابه كوكل ربط ایتمم
مانعده ومعطیده جناب الله
لا حول ولا قوة الا بالله

نحیفی

آلوده اولوب جرم وكنهله هر كاه
صد بار ندامتله دیرم شام وسحر
بیهوده كذار ایتمده عمرم ایواه
لا حول ولا قوة الا بالله

نیلی

فریاد او شوخ دزدیده نكاه
بیلمم نیجه اولور حال دل آواره
سرمایهٔ صبرم ایلدی جمله تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

یوسف مولوی

قربانك اولەم ندر بو دزدیده نكاه
اول خوف ایله ارواح مجرد دیرلر
دنیانی هلاك ایلدی اول چشم سیاه
لا حول ولا قوة الا بالله

وحید

بارستمن چكمەدن اول ماهك آه
هب بن چكرم سجهٔ جور یاری
اولدی قد خمكشتهٔ زارم كوتاه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

اولسه نه عجب معتزلی روی سیاه
هر عاجزه حول وقوت اثبات ایلر
كیم ایلیوب خالقی هر لحظه پناه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

حاضر می ایدی بیلم او بد اختر آه
جانم كله دیركن یانه جن كلدی
یردنمی ظهور ایلدی یوقسه ناكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

هم جنس اولوب دیو رقیبه اول ماه
شیطانله ملك یعنی براولمش شمدی
بن محنت غیرتله هلاك اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

لا

بیمار كوزك هلاك ایدوبدر بزی آه
بو ضعف ایله دنیانی خراب ایتدی كوزك
كیم صاغ قالور ایلسه بركره نكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

نوایی

دیدم ذقننك توتوب شفاغینك نی او پای
كل دیك یوزونك ایلابان دوداغینك نی او پای
كوز قاشینكا سورتوبان قباغینك نی اوپای
یوق یوق اكر دیسانك اياغینك نی او پای

منلا یوسف

حق رحمتنه كرچه جهانده راجی
عاصیلره توبه در قیامتده شفیع
بوفعل ایله حاشا كه اولەم بن ناجی
بن روسیهه توبه لرم دعواجی

ترکجه رباعیلر

جانم داغی جیم ایکی دالینکه فدا
نونی داغی عنبرین هلالینکه فدا
آندین سونك الف تازه نهالینکه فدا
قالغان ایکی نقطه ایکی خالینکه فدا
نوابی

احباب دیمکیز که خان ومانندین طمع اوز
نی کون ومکان جان وجهاندین طمع اوز
نی خان ونی مان کون ومکاندین طمع اوز
لیکن دیمانکیز مونی که آندین طمع اوز
وله

جاندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
هر نیمی که سیومالئ اندین آرتوق بولماس
ساندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
آندین سینی کوپ سوار مین ای عمر عزیز
وله

عالمده حضور ایتمکه بردم یوغیمش
یاهب وارایمش آکلامدق بزیاخود
آزادهٔ غم عجب بر آدم یوغیمش
آدم یوغیمش دم یوغیمش غم یوغیمش
ضیابك

غربت داغریب شادمان بولماس ایمیش
آلتون قفس ایچره کرقیزیل کل بولسا
ایلی آنکا شفیق ومهربان بولماس ایمیش
بلبل غه نیکن دیك آشیان بولماس ایمیش
نوابی

کاشانهٔ شاه دهره مهمان اولمم
افتادهٔ قعر چاه بابل اولسم
مخلوق مروتیله شادان اولمم
منتکش ریسمان نادان اولمم
درویش بلندی

هرگاه وصال یاری جویان اولمم
خون آور اولورسه ده اکر دیده‌لرم
مانمزدهٔ بلای هجران اولمم
منتکش تونبای نادان اولمم
حافظ

صهبای نشاط دهری جویان اولمم
بیژن وش اولورسمده اسیرچه غم
شرمندهٔ داروی لئیمان اولمم
منتکش بازوی نریمان اولمم
عازم

مانند فلك همیشه گردان اولمم
کردرد سرخمار اولدرسه بنی
اوضاع گذشته‌یه پشیمان اولمم
منتکش جام خضر نادان اولمم
عزتی

هردرده و یروب وجود کریان اولمم
چاق ذروهٔ بام آسماندن دوشسم
اطفال صفت بهانه جویان اولمم
منتکش مومیای نادان اولمم
عزمی

دلخواهم ایچون شوق ایله پویان اولمم
اولسمده اکر دفع خمار غم ایچون
دریوزه گر درکه نادان اولمم
منتکش صهبای لئیمان اولمم
کلیم ایوبی

غربت غه توشوب ضعیف وبیمار اولدم
سرتا سراجل آشیدین افکار اولدم
درد وغم ومحنت ایله کیدا آزار اولدم
سین سیزنی بلارغه گرفتار اولدم
نوابی

روی دل نادان ایله خندان اولمم
اولسمده فضای غمده اب تشنه هلاك
بروجه ایله ممنون لئیمان اولمم
منتکش آب چاه نادان اولمم
یمنی

سلطان مراد ثانی

ساقی کتور کتور بنه دنك وشرابمی
بن وار ایکن کرك بکا بوذوق وبوصفا
سو یله دبله کتور بنه چنك ور بابمی
ركون كله كه كورمیه كیمسه ترابمی

نهادبك

مأیوس صحت اولمه ندكلو مریض ایسك
اكثر بولور دواسنی چوق كیمسه دردینك
حقدن امید كسمه درکار آكهی
هر ایکلین اولیدی قالوردی جهان تهی

سید وهبی

رمز آكها مفاد حدیث شریفدر
ایمانمك كمانه ایكی كواهدر
مؤمنلرك یاعلتی اولور یاقلتی
حق بنده جمع ایلدی قلتله علتی

لا

میل ایدر بو حسن ایله كیم كورسه ای كاكلسنی
بیثل رحسنه مالكسین كه ای قاشی هلال
تازه سنبلر اره دوندرمش سیه پرچمسنی
بر برینه كو سترر چون ماه نو عالمسنی

لا

اسیر یدر کشینك كندو سری
كشی كیم صاقلامیه كندو سرینی
اكر كشف ایلسه اولور اسیری
ایدر لابد اوزین غیرك اسیری

لا

كندوسن كورمكه بوقدر حاجت
زادهٔ طبعی ایله ظاهر اولور
بیلكه عارف ایله نادانی
هر كسك مرتبهٔ عرفانی

اومارم باقیه ربم یوزمك قاره سنه
کرمندن نقدر مجرم ایسم کسیم امید

ایاحبیب خداسن کوررمیسن لایق
شفاعت ایتسك اکر عاصیان کفاری

ایکی عالمده تصرف اهلیدر روح ولی
روح شمشیر خدادر تن غلاف اولمش آکا

شست وشوایلرایدی ساغری کوردم ساقی
پیر می یزده دامن ایکی دستی طولومی

السدم خیال پرچك ای ماه دیده‌مه
بن ماجرامی کندم آکار کندم آغلارم

رغبت اولمز جهانده طوغری یه هیچ
اوقچی زاده کبی وجودی آتوب

یزدن ای بادصبا برخبر آزاده لره
نه دکر کوهر وصلك دیسه‌م اول طفل عرب

ال و یرمدی مکارهٔ دنیا دبو ای دل
جمع ایلامش مجلس عالم فورو للدن

سکا ای نور مجسم نیجه تشبیه ایده یم
او یواورجامهٔ سبز ین ورقله رونق

رباعیدن قاشکدر بیت اول
انك اتمامی ایچون خط لعلك

باغلودر حالیجه برقید املده هر کشی
براسار تسکاه عبرتدر بو عالم حاصلی

یارب نه اکسیلوردی دریای عزتکدن
آزاده سر اولوردم آسیب درد وغمدن

قیلدی خان عبدالعزیز اقبال ایله تخته جلوس
برکاور یك بیلده بو بله شاه عادل عالمه

دردن وه که نصیبم غم هجران اولدی
دغمه راحت ایچون پنبهٔ راحت اوردم

لا
مرهم رحمت اوره معصیتم یاره سنه
کیره‌مز کیمسه افندیله قولك آره‌سنه

لا
که امتك دم حشر اولمیه سلامتده
یزنده یللر اسیر دوزخك قیامتده

لا
دیمه کیم یوقمیدر بوندن نیجه درمان اوله
داخی اعلا کار ایدر بر تیغ کیم عریان اوله

لا
انجمنساز اوله‌رق نقلن ایدر آماده
کیده‌یور کندی ایاغیله مبارك باده

لا
کوررسه کیجه خواب یوزینی واه دیده‌مه
که آسیاب آبه باقار کاه دیده‌مه

لا
اکر بدر دهردن آلان بهره
چکدیلر بابجی زاده بی صدره

لا
مبتلا اولدی کوکل بونده عرب زاده‌لره
روح دیرروح ایشیدر عنف ایله افتاده‌لره

ابن کمال
آواره اولوب ایله اظهار تلاشی
عرفان ایله بر برده خداعقل معاشی

وله
بوغیکن وجه شبه تازه نهال چنی
سن ایسه احسن اولورسن چیقاروب پیرهنی

خرم پاشا قدیم
جلی خط ایله یازمش کاتب آنی
غبارایله یازلمش بیت ثانی

ضیا بك
جمع مال ایلر کیمی اسنر کیمی ذریتی
طویمدی کیمسه جهانده لذت حریتی

وله
پیمانهٔ وجوده زهراب طولماسیدی
بادهره کلسیدم یاعقلم اولماسیدی

وله
ایلدی بر نجم کیسودار رخشان هر یری
طوغدی انکچون جلو سیله برابراختری

فضولی
کل باغ املم غنچهٔ حرمان اولدی
طوتشوب اولدخی برآتش سوزان اولدی

وجدی
بوحسن ایله کرناره کیره اول بت ترسا
مالك اوله جقسن اوکهر پاره یه آخر
دوزخده اولان اهل هوا بی کدر اولسون
ای نار جهنم سکا صدمژده لر اولسون

وحدتی
چارده معصوم پاکك اسمنی نظم ایلدم
مصطفی هم اوچ محمد مرتضی هم اوچ علی
تارپشان کوکلی جمع ایلیم اغیاردن
جعفر وموسی وزهرا برحسین ایکی حسن

لا
عشوه طرز شیوه که مفتون حیران سن نسین
عکس رویکدر نظیرك وار ایسه آینه ده
فتنه تیغ غمزه که صدچاك قربان سن نسین
سن نسین بیلمه کمی ای ممتاز دوران سن نسین

احمد پاشا
کوردم کنارنامه ده نامن نکارمك
کوردمکه اشك چشمم ایله قانه غرق اولور
سوردم آنی بودیدهٔ کریانم اوستنه
آلدم کوزمدن آنی قودم جانم اوستنه

پرتو
کتمدهٔ عمر کذاران مرکك استقبالنه
وقت ماضیدن قیاس ایت پرتوا مستقبلن
غمله امرار ایلین دللرده استعجالنه
بوبله دنیای دنی غم خوارینك وای حالنه

خاقانی
قانلمیوز بهارده میدن فراغکه
نوش ایلدکجه باده یی چین اولدی قاشلرك
بالله ساقیا دوشرز هب اباغکه
بیلم نه دیدی زلفك اکیلدی قولاغکه

خاکی
اباولی نعم پادشاه باشی ایچون
خلاف موقعنه وضع اولنسه برجوهر
نهاده ایله هنرمند اولانلری برینه
نقیصه جوهر می وقسه وضع ایدنلرینه

سلم
تنزل ایتمدی بوی وفا دما غمزه
کوکل درازیٔ دست رجادن ایله حذر
سبب بواولدی جهاندن بزم فر غمزه
نصیب اولان کلور البت بزم ایا غمزه

شغلی
بنه دیش یاره سی وارسیب زنخدانکده
کیجه اغیار ایله می ایچدیککه شاهد در
صولو شفتالو بمشلر کبی بستانکده
او بقوسزلق اثری نرکس مستانکده

عاشق
سکا دل ویردم ایسه ای بت چین
بنی اغیاره نسبت ایلرسین
وحدت حقی منکر اولمدمه
عاشق اولدمسه کافر اولمدمه

ضیابك
پادشاهم صانمه کیم اورمز نشانی قورشونك
سطوت شاهانه دن بیچاره دستی خوف ایدوب
ماهی چاك ایلر تفنکك کبرمه مهرك قوینه
بلکه قورشون ایشله مز برنسخه طقش بوینه

طفلی
اولمه هرکزا مین شرندن
تیغ باطن دیدیکی صوفینك
شیخ دهری کوروب عبا ایچره
شیخ افرنجیدر عصا ایچره

عارف
بزه دیرلردی وقت ماضیده
شمدی عکس قضیه در عالم
سندن ادنایه باقده شکر ایله
سندن اعلایه باقده شکر ایله

مصطفی عزت افندی
وار اولان حق وار لغیدر بندن ایلرسك سؤال
من عرفله حق عرفده رمزی بیلدکسه اکر
بوقلغك عرفانی کافیدر سلوك اربابنه
حرز جان ایت سویله ظن وشکوك اربابنه

غالب بك

عجب بر جان فدای راه استغنای عشقم کیم — ایدر پرورده عنقالر همای آشیانمدن
وجود آزرده در حیرتله سرالسر غیبمدن — عدم معدومدر خجلتله جسم بی نشانمدن
صفای اتساع قلب ایله اول جوهر فردم — که ملك لامکان برنقطه‌در کون ومکانمدن
دلم اول کوهر گنجینهٔ مهر خدادر کیم — فروزاندر نجوم انوار شمع پاسبانمدن
دل پرداغ ایله اول کوکب افروز آسمانم کیم — بولور جبریل راه عرشی شوق کهکشانمدن
عجب برعالم آرا آفتاب عقل وادراکم — که پیدادر سراپا نجم حکمت آسمانمدن
ایشیدنلر کلام فاخرم فرط لطافتدن — صانورلر سلسبیل فیض اولور جاری زبانمدن
عجبمی عاشقانه برغزلده ایلیوب انشاد — آقتسم جوی حسرت دشت طبع مهربانمدن
ایدر جوش اولور خون شهادت جسم وجانمدن — آچار بیك لاله دشت کربلا هر قطره قانمدن
بلا اندر بلادر اول قدر جسم زارم کیم — اجل ترسان اولور حیرتله مرك ناکهانمدن
دکلدر برق اوران داغ درونم موبموتندن — ضیا اندر شعلهٔ مهتاب هر نار کتانمدن
سپندنار عشقم مهر وانجم صانمه کردونك — طوتشمش اطلسی بربانار برق جهانمدن

بن اول آلوده دامان می عشقم که ای غالب
اولور شخص قضا سرمست حیرت تجسمه یانمدن

بن اول صحرانورد یوسف آمالم عالمده — که کحل چشم آلور یعقوب گردکاروانمدن
بن اول علوی نژاد همتم اعمای مادرزاد — بولور نور بصیرت دود شمع خاندانمدن
عجب برشبچراغ دودمان ملك قدسم کیم — خلیل‌الله اومار خوان شفاعت میزبانمدن
بتر دنیایی اعجاز ایلدك نظم ایله ای خامه — بتر مست اولدی عالم جام فیض جاودانمدن
نوله باغ جهانده اولسه مهروماهدن مشهور — بوقطعه‌م تازه برگلدر گلستان بیانمدن

دانش

اولمش نشان تیر محبت جوان ایکی — قاشی کمان وچشمی جهان پهلوان ایکن
آهك تمام ایتمش اثر دانش اولمه — اولمش هلال حسن ایله مهر جهان ایکن

شهری

ظالم برگشته حاله ششدر اقبالده — بخت زار حیله بازی بردوشش کوسترمسون
اولمسون وارسته پیچ وتاب غمدن کینه جو — مارسرما دیده‌یه الله کونش کوسترمسون

ضیابك

دیده‌ده عینك بلای ضعف ایله الده قدح — صبحدن اقشامه دك تا صبحه دك اقشامدن
صورسه‌لر عقباده دیردم عالمك کیفیتن — عالمی کوردم بلی لکن ورای جامدن

عبیدی

بوطاق لاجوردی زربفت اوتاغك اولسون — مهر ایله مه یانکجه ایکی صولاغك اولسون
سلطان بحر وبرسین دولت سریری اوزره — هردم نسیم همت چابك اولاغك اولسون
چرخ برینه همسر اولوب لوای عدلك — سرمنزل سعادت دائم قوناغك اولسون
لطف ایت عبیدینك کل اوبارمرادی شمعك — بوتکیهٔ جهانده یانار چراغك اولسون

نوایی

سینوق سفال ایله می دردن ایچکالی تاپسانك — قبول ایلمه کیل جام سلطنت جم دین
ایلینك کا کیرسه قوروق نان معاش اوچون جیکمه — نشاط نعمتی نینك منتینی حاتم دین

لا

خیرو شر جمله حقه راجعدر   کیمسه نك اختیاری الده دکل
الده کی اختیار جزئیدر   لیکن اول داخی هر محلده دکل

ف حکمت بك خ الاسلام

اولور اولماز ایشه قارشمه دیو   نصح و پند ایلشدی اسلافم
جاه فتوی قارشدروب جبرا   شورشه دوشدی جمله اوصافم
ممکن ایسه سلوك راه خلاص   کیرمسون بوطریقه اخلافم

زاده عبد الرحمن چلبی

ایچه لم ایچه لم شراب ایچه لم   نیچه برکاو کبی آب ایچه لم
آخرتده اولور شرابه حساب   بر آنی بونده بحساب ایچه لم

نجاتی

صوارسه سر کذشتمدن بنم شهرمده یارانم   بویاد ایللرده قالدم نیجه درده مبتلا اولدم
قدیمی آشنالردن کوروب بیکانه لك رسمن   وفا امیدینه بیکانه لرله آشنا اولدم

ابن کمال

محبت قصدی هر آدم ایله   دکلدر عاقله حسن ادبدن
محبت قصدین ایتدکده کرکدر   طارلدوب صینابه سین برسببدن
تحمل ایتمز ایسه ترك ایده سین   محبت زائل اولور چون غضبدن
وکرنه صبر ایدرسه قیمت اولمز   اکا بوز بیك ثمن سیم و ذهبدن

وله

محو اولوب کتمز مرور دهر ایله باقی قالور   خامه ایله صفحهٔ اوراقده حرز بور اولان
صفحهٔ عالم نه آچق کاغد اولور آتشده   بر نفسده نشف ایدر هب اوستنده مسطور اولان

بو السعود

ای کوکل صحن چنده لب دریا سبزین   بر صنعله ایده کورکام آلهسین دنیادن
بوقسه بر دیشلری اینجو بوبی سرو اولمیجق   نه بتر صحن چنده نه چیقار دریادن

ضیا بك

در آل عبادر ملجای ارباب ایمانك   قوصوفی غیرت سفیانیانله مستفید اولسون
آکوب احوال سبط احمدی عشر محرمده   یزید وقومنه کیم لعنت ایتمزسه یزید اولسون

وله

نور محراب هلالی اول مهك   منجلی اولدی بوشب بدر اولمدن
سجده ایلرسم بوعیده وار بری   قدری کوردم لیلهٔ قدر اولمدن

پلاسلی غالب بك

تجلی برق اورر بر سواد داغ جانمدن   جهانده طور عشقم نور آثار هر گلستانمدن
بن اول فیض بهار گلشن نور شهودم کیم   شعاع لن ترانی جوش ایدر باد وزانمدن
نوله هم فیض عیسی اولسه خاك پاك اندیشه م   سراپا روح اولور ساری هوای داستانمدن
صفای جان و دل برشحه در بوی نسیمدن   حیات جاودان برشحه در آب روانمدن
بنم اول بلبل قدسی صفیر باغ فطرت کیم   کلور پروازه مرغ عقل اول آشیانمدن
بنم اول باغبان شعله تخم و برق حاصل کیم   مه و خورشید ایکی کمتر کدودر بوستانمدن
آلور کرو بیان بوی وفا کلنخل طبعمدن   اولور روحانیان کلچین عصمت باغ جانمدن
بن اول وحی افکن نظمم که صیت شهپر جبریل   اولور پیدا صریر خامهٔ معجز بیانمدن
بن اول اسرار کوی نسخهٔ ام الکتابم کیم   چیقار تفسیر بسم الله هر حرف بیانمدن
سواد مشربم اول عالم جود و غنادرکیم   سیمانلر ایدر دریوزه مور ناتوانمدن

احكام قدر تخلف ايتمز
چون چرخ فلك توقف ايتمز

منصبده براولسه دخی کرعالم وجاهل
التون ايله فرضا كه برابر چكيله سنك

دست كوتاهمزی ايتمامش الله رسا
بزه ويرسونمی خدا آب حيات توفيق

ای غباری سنك اشعاركه هيچ
مكر اول كاتب مستعجل كيم

صانمه كزكيم ديارغربتده
دور اولوركرچه كيم احبادن

هر كيمك وار ايسه ذاتنده شرارت كفری
كر قاره طاشی قزل قان ايله رنكين ايتسك

ايلسك طوطی به تعليم ادای كلمات
هر اوزون بويلی شجاعت ايده بيلزدعوی

نيجه براشك فراقكله براولسون كوزمز
كاكاك آچ رخ رنابكی كوستر جانا

منع ايتمكه تيغ ستم كردش چرخی
دفع ايلكه ناوكنی قوس قضانك

عليا حالی رجال دولتك
ديلارندن سيم وزر اكسك دكل

اوماهروبی عجب كوستزرمی باكه فلك
فنی اوعهد حقيقت فنی اوناز ونياز

عزيمتك ره‌دن بويله بی نقاب سنك
كهی ميانكی قوچدر كهی ايك امدر

شيدا ترايلدی بنی خو بكرده كردنك
اولسون وبالی بوينكه برداخی سويلم

الله بردر ايكی جهان وحدت اوزره در
ترك ايله ماسوابی كوزت سروحدتی

ای غمزه سويله زخم دلمدن زبانم اول
ای اشك ديده بن ديه مم باره دردمی

ضيابك
بو حالی بيلن تكلف ايتمز
عاقل حاله تأسف ايتمز

ابن كمال
ظاهرده مساويسه حقيقتده براولمز
وزن ايچره براولمق ايله قيمتده براولمز

عزت منلا
منع لطفنی يوقسه المزله قاپارز
خضری بولسق ره ظلمتده كلاهن قاپارز

غباری قديم
كيمسه برذره جه توزقوندورمز
خط شعرم قورينجه طوره مز

غزالی دلی برادر
كشی مسرور اولوب صفا سورمز
هله اعدا يوزين دخی كورمز

فضولی
اصطلاحات علوم ايله مسلمان اولمز
طبعه تغيير ويروب لعل بدخشان اولمز
سوزی انسان اولوراما اوزی انسان اولمز
هر آغاج كيم بوی آتارسرو خرامان اولمز

منيف
نيجه برخاك تمناده سورونسون يوزمز
بيله لم بزده جهانده كيجه مز كوندزمز

لا
عالمده تحمل كبی هركز هنر اولمز
اللهه توكل كبی محكم سپر اولمز

ادرنه لی علی
جمع مال ودل پريشان ايلمك
اللرندن كلمزاحسان ايلمك

لا
قالورمی حسرتمز يوقسه تاقيامته دك
هبامی اولدی سنكله بو دكلو نان ونمك

لا
كه ماهتاب رخك باقش آفتاب سنك
وبالی وار ايسه جانا بنم ثواب سنك

لا
ايكی ياقابی كورميه برپرده كردنك
جوز تكمه كی كه اولميه آزرده كردنك

عارف سليمان بك
عبرت كوزيله باق هله بوكره يكتن اول
بلك خيالن ايلمه زنهارسن سن اول

لا
ای چاك سينه نسخهٔ شرح بيانم اول
سن روی زردم اوزره كلوب ترجمانم اول

فضولی

راحت استر طبع محتدر عبادت سر بسر
بوسببدندر که کفر آسان اولوب اسلام صعب
ترك راحت رغبت محنت قیلان ممتاز اولور
غرصهٔ عالمده ملحد چوق موحد آز اولور

وله

خدمت اهلینه سیم وزر ویرمك
حاصل خدمت نبی و ولی
شاه ملك مجازه عادتدر
شرف رتبهٔ شهادتدر

نسیب

داستان اسخیادن سوء ظن کلدی بکا
طوتکه بونلر وارایمش اما فلك محو ایلمش
بیلمزم یحیی بالانمی بوقصه حاتم یوقمیدر
ایچلرندن برتناسل ایتمش آدم یوقمیدر

نوایی

چون غرض سوزدین ایرور معنی آنکا
سوزبجی حالین بلقه باق سوز حالینی
ناقل اولسا خواه خواتون خواه ایر
کوزما کیم دیر آنی کور کیل کیم نی دیر

وله

لعلیدین جانیمغه اوتلار یاقیلاور
مین وفاسی وعده سیدین شادمین
قاشی قدیمنی جفادین یاقیلاور
اول وفا بیلمان که قیلماس یاقیلاور

نورس افندی

چوق ریاکار وار ولی کورینور
شکل بنچاره دن قیاس ایله
ابن ملجم ایکن علی کورینور
منجمد قلبی منجلی کورینور
شمدی عاقل اودر زمانه ده کیم
کتم عرفان ایدوب دلی کورینور

لا

کیمسه یی داننك آزار ایتمه سلطانلق بودر
قلب موری تختگاه ایله سلیمانلق بودر
کرچه هر برد رده واردر برطبیب چاره ساز
نبض کیر قلب محزون اول که لقمانلق بودر

لا

ارزان متاع فضل وهنرتااورتیه کیم
ابنای وقت هرهنره آفرین ویرر
بیك معرفت زمانه ده برآفرینه در
یارب بوآفرین نه توکنمز خزینه در

لا

ملجأ بحر امل هرجاهله کردابدر
برقاپویی بندایدرسه بیك قپوایلر کشاد
عارفه آلایش دنیا خیال وخوابدر
حضرت الله افندی فاتح الابوابدر

لا

پیاله لر که اورخسار آله درکتورر
خطایه توبه اورقاص عشوه پردازك
دیارحسنه کلور بارجسم کهرکتورر
خرام وشیوه لری خاطره نلر کتورر

(سکهٔ نحاسیه ظهورنده سویلنمشدر)

لا

اشك حرماندر عذاری هرکسك
چکمه ده زر یرینه شمدی نحاس
حیف کیم اولدی خزینه طام طاقر
دولتك التون ایشی اولدی باقر

لا

خیلی زمان مروحه جنبان ایدم
ملك دله بنده سلیمان ایدم
اوبخویه وارمش ایدی اول شیوه کار
قبضهٔ دستمده ایدی روزکار

لا

چین کیسوسنه زنجیر تسلسل دیدیلر
غنچهٔ لعل شکرخنده سنه کل دیرایکن
دوندیلر صکره خطادر دیو کاکل دیدیلر
تاکیلوب ذائقه سنجان هوس مل دیدیلر

زنجی

حالی بکلك نه حالی عجب جور دور ایله   لایق دکلدر آکا یوزندان نه دمده‌در
کل نامنی کیدردی می فی الجمله کندیدن   طرزی باشینه ایتدی می درمان نه دمده‌در
دملر اوررمی بینه ولایتدن اول سفیه   یانینه جمع اولورمی مریدان نه دمده‌در
ملا شریف حق بو که ذات شریفدر   ایلرمی خوش نویسلك الآن نه دمده‌در
ایدوب امینی بینه تتبع فغانی یه   دیرمی نظیره‌لر او سخندان نه دمده‌در
آغلارمی کوزی ینه بوجور دهردن   اول باغری خون و دیده‌سی کریان نه دمده‌در
زکیی خوب شعر دیوب نصرتی ینه   ایلرمی ایشیدنلری حیران نه دمده‌در
اشعار سوزناك ایله حسادی آتشی   یاقغده‌می اول آتش سوزان نه دمده‌در
علی کمالدن ینه دائم اوررمی دم   دیرمی غزل اوبی سروسامان نه دمده‌در
کل کبی نقدی مادح آل رسولی   اول دردمند زار و پریشان نه دمده‌در
کاهی مقام خضره واررمی جنید هیج   اول طبعی رشك چشمهٔ حیوان نه دمده‌در
صنعت صاتارمی شعرده فهمیٔ دردمند   صحنده‌می او صاحب دکان نه دمده‌در
آهنك ایله اوقورمی ندائی غزل دیوب   بلبل‌نور می کاه او خوش الحان نه دمده‌در
درویش شیخی حضرت جومرد عشقنه   ایلرمی کونده جاننی قربان نه دمده‌در
اکابجه‌سی می اورنالغك ینه خرمی   اوقورمی بوالدیغن او غزلخوان نه دمده‌در
کیملرله اکلنور اوله یار عزیزمز   خوش حالمی او شاه فقیران نه دمده‌در
مجنون اولوب کزرمی دخی دشت عشقده   بوالدی می لیلیسنی او عریان نه دمده‌در
غم پوته‌سنده اولمدی می یاغمدن خلاص   ملا حسن او مخلص خوبان نه دمده‌در
قاسم کون علی کچوررمی صفا ایله   ایلرمی اهل ذوق ایله سیران نه دمده‌در
مجمع می اهل ذوقه ینه قهوه خانه‌لر   واررمی جسر سیرینه یاران نه دمده‌در
یاران باصفا ایله عشرتده‌می ینه   بزبنده‌سن آکا می علی خان نه دمده‌در
پروانه ایله کلدی ایشتدك محمدی   روشنبدر او شمع شبستان نه دمده‌در
رهسان یترسوز اکلادیغنه سکوتی   واررمی قهوه خانه‌یه عثمان نه دمده‌در
استاد احمدك سفره وارمی نیتی   اولسون آکا سلام فراوان نه دمده‌در
طرزی مر بدیع دیوترك ایندی صنعتی   حاجی قومشدر آدین او شیطان نه دمده‌در
ساقیی قهوه‌خانه‌سنده‌ینه کل کبی نجف   زمزملیوب ویررمی که فنجان نه دمده‌در
صاتی بچرمی کوشه‌سنه قهوه خانه‌نك   یانینه جمع اولورمی ظریفان نه دمده‌در
واصل ایدوب بور قعه‌یی بزدن دعارایت   کور جملهٔ صفاده‌می خلان نه دمده‌در
یارانه سویله جان و کوکلدن دعاده‌در   دیرلرسه ساکه روحی بیجان نه دمده‌در

ضیابك

هر نسنه بو عالمده مادامکه زائلدر   دائم صاتان احوالی مجنونه مماثلدر
یارب نه عجبدر بو دار شفانك هب   عاقللری مجنوندر مجنونلری عاقلدر

فضولی

ای کوکل آه ایله کیم آه ایلمك هنکامیدر   ای کوزم قان آغله کیم قان آغلمق ایامیدر
آریلور بندن بو کون حالم پریشان ایلیوب   اولکه کوز نوری کوکل مطلوبی جان آرامیدر

سلطان مراد

مردلك دعوى ايدرسين بو مخنثلك ندن
خوف ايدرسين بارى بانكده دلاور بوقميدر

رافضيلر آلدى بغدادى تكاسل ايلدك
ساكه خصم اولمزمى حضرت روز محشر يوقيدر

بوحنيفه شهرين اهمالكله ويران ايتديلر
سنده آيا غيرت دين و پيمبر بوقميدر

بيخبركن سلطنت احسان ايدن پروردكار
ينه بغدادى ايدر احسان مقدر بوقميدر

رشوت ايله جند اسلامى پريشان ايلدك
ايشيدلمزمى صانورسين بوخبرلر يوقميدر

عون حقله انتقام آلمغه اعدادن مكر
بندۀ ديرين وزير دين پرور يوقميدر

برعلى سيرت وزيرى شمدى سردار ايلدم
خضر و پيغمبر دليل اولمزمى رهبر يوقميدر

شمدى خالمى قياس ايلرسين آيا عالمى
اى مرادى پادشاه هفت كشور يوقميدر

سلطان سليم اولك فوتنده سويلمشدر

ابن كمال

آز مدتده چوق ايش ايتمش ايدى
سايه سى اولمش ايدى عالمكير

شمس عصرايدى عصرده شمسك
ظلى ممدود اولور زمانى قصير

وله

معرفت كرچه كه بكزادهلره لازمدر
اهل علم اولمز ايسه ينه بك اوغلى بكدر

اهل علم اوغلى اولوب مدرسۀ عالمده
جاهل اولمقدن ايسه طوغمدن اولك بكدر

احمد پاشا

خاطر شاعر آبكينه كبى
صنمدن پرصفا كهر كورينور

صنيجق غافل اولمهاندن كيم
باشدن اياغه نيشتر كور ينور

لادرى

اى سهى سرو كرم باغ جهان طوردقجه طور
كلشن پرزينت كون و مكان طوردقجه طور

ذاتكى قيلمش ستون خيمۀ اقبال حق
باركاه نه قباب آسمان طوردقجه طور

روحى

بغداده دوشسه رهكذرك اى نسيم صبح
كور اولا كه زمرۀ اعيان نه دمده در

كشفى افندى شمدى امير كلامدر
اول مفخر اماثل واقران نه دمده در

عاليدر ر طبيعتى طبعى افنديك
دولتده مى اول صاحب ديوان نه دمده در

فيضى افنديكده مقررمى كلديكى
اول ذوق بخش فيض رسانان نه دمده در

داعى افندى اهل كمالك ظهيريدر
خوشمى كور اول مقرئ قرآن نه دمده در

واررمى يانته شعرا دفترى بكك
رفتهده مى اوصاحب ديوان نه دمده در

اندن كچوب تجسس ياران سابق ايت
كور شاعران قافيه سنجان نه دمده در

وار احمد حريريه بزدن دعا ايت
خوشمى كور اول معاون حسان نه دمده در

فرس قديمى بلده اقرانى اولميان
عبد الرحيم اوثانئ سلمان نه دمده در

ساكنمى كربلاده كلامئ خوش ادا
اول عارف يكانۀ دوران نه دمده در

كل كبى عهدى تازه غزللر ايدرمى طرح
اول عندليب كلشن عرفان نه دمده در

تاريخمى ديدكارى هب ينه فضلينك
كويامى اول مورخ دوران نه دمده در

رندى فنون شعرده استادمى ينه
اول سرفراز نكته كذاران نه دمده در

ترکی قطعه‌لر

مؤید زاده خانم

صاقله‌مك دختر رزی کوره‌لم
سزك ایچون اوبالکز دکل آ
نوله همشیره‌مز دکلسه بزم
یاسزك ده حلالکز دکل آ

ادرنه‌لی والهی

کیردیلر بربرینه کیبولر
کردنکده طولاشمه‌دن جانا
قیلدی اصلاح آرالارین شانه
اصلح الله شانه ابدا

لادری

بن دکل مفتون حسنك مبتلا عالم سکا
بربری روسین تحمل ایده‌مز آدم سکا
مقتضای طالعمدر دور ایدن سندن بنی
یوقسه ای سرو روانم بیوفا دیمم سکا

خاکی

کرم مقاطعه‌سی تازمان حاتمدن
قالوب مزادده برکیمسه اولمدی طالب
کیمك نقود عطایاسی وارایه جق
مکر جناب صدارتپناه اوله راغب

ضیا بك

فرق اولنمز خرطاحونه‌دن اهل دنیا
ایل ایچون چونکه ایدرهر بری نفسن اتعاب
شوقدروار که او یورهر کیجه راحت بریسی
برینك فکر والله کوزینه کیرمز خواب

ابن کمال

سزه بندن نصیحت اولسون کیم
غم ایرشدکجه ایتمیك فریاد
ایکی درلو ضرر مقرردر
دیدی بوایش ایچنده براستاد
اولا بوکه دوست غمدن اولور
ثانیا بوکه دشمن اولور شاد

حافظ پاشا

آلدی اطرافنی عدو امداده عسکر یوقیدر
دین یوانده باش ویرر برمرد سرور یوقیدر
خصم بدکیشی اویونده رخ برخ شهمات ایدر
جنکده آت اوینادر فرزانه برار یوقیدر
برعجب کردابه دوشدك چاره‌سز قالدق مدد
آشنالر زمره‌سنده برشناور یوقیدر
جنکده همپامز اولوب باش ویروب باش آلمغه
عرصهٔ عالمده برمرد هنرور یوقیدر
رفع بیداده تکاسلدن غرض نه بیلیوز
درد مظلومان سؤال اولمزمی محشر یوقیدر
آتش سوزان اعدایه زهله کیرمکه
دهر ایچنده امتحان اولمش سمندر یوقیدر
درکه سلطان مراده نامه‌مز ایصالنه
باد صرصر کبی برچابك کبوتر یوقیدر

جواب سلطان مراد

حافظا بغداده امداد ایتمکه ار یوقیمیدر
بزدن استمداد ایدرسین سنده عسکر یوقیمیدر
دشمنی مات ایتمکه فرزانه‌یم بن دیرایدك
خصمه قارشو شمدی آت اوینامغه یر یوقیمیدر
کرچه لاف اورمقده یوقدر ساکا همپا بیلورز
لیك سندن داد آلور برداد کستر یوقیمیدر

واصف

نه ایلش کامه نه اول قطع امید ایله ملول　　یار ایسه باشکه عقلك سوزمی ایله قبول
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

ظاهر حاله باقوب ایتمه دخل رفردی　　چکیلور چله دکل چلهٔ سردمی دی
کندی حالنجه اولور هر کشینك بردردی　　تو کنورمی فلکك محنت کرم وسردی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

سنی واصل ایده مز شهر مراده بوکیدش　　مجلس عشق ومحبتده ادب اوکرن آلش
قو بو بیکانه لکی مرشد راه ایله بیلش　　یاردن خاطر اهل دله شکوا دکل ایش
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

بزمان نغمهٔ نی ناله مه نسبت نیدی　　نالش مهر محبت ایله یاغم ازیدی
ذوقی فهم ایلمامك غمدن اودملرده ایدی　　کیمه غمدن بوکالوب دردمی یاندمسه دیدی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

دکلمه بر برینی ناسك عبثدر فصلی　　قالسون ژنك ندامتله دروئك پاصلی
المث عن اصل عالمده املدر اصلی　　واصفا ذوقکه باق یوق غمك اصلی فصلی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

مخمس

وله

یارا دوب حق بکا بر راهبر آگاهی　　بندهٔ حلقه بکوش ایتدی دل کراهی
جان ودلدن بو یوله اولدم آنکله راهی　　عابد وفاسقه مولانك آچیق درکاهی
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

نشکل آغلامیم ایکلمیم ایتمیم آه　　بیلورم کیمسه دیو بندهٔ اولان جرم وکناه
صانورم عالم ایدر دخل وطعن واه بکا واه　　کوروب آلوده بنی ایتمه حقارتله نکاه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

دردی اولان اولور البته طبیبه محتاج　　خسته دللر ویرر اجزای اطبایه رواج
دردمه دردم اولور اولور ایسه بنه علاج　　مرد عشقم نه لازم بکا بوخرقه وتاج
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

اوله مادام ارنلر قپوسی جلوه کهم　　باب مولایه چیقار طوغری بنم شاهرهم
طوغر یدر حقه اوزم دکه کج اولسون کلهم　　اورمه اورمه یوزمه کثرت جرم وکنهم
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

ایلیوب محض کرم بندهٔ بیچاره سنه　　فیض همتله مدد قیلدی بوآواره سنه
مرهم شفقت ولطف اوردی دلك یاره سنه　　باقوب حاصلی واصف یوزمك قاره سنه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

(ترکی)

واصف

هیچ ممکنمی خزان کورمیه برك اشجار — كه بهار فرح وكاه خزان اكدار
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

نشئه بواسه کشی کر کیفه اویوب برتقریب — شحنهٔ رنج خمار ایلر اوساعت تأدیب
بزم عالمده بو وادیده قورلمش ترتیب — ذوق وغم شوق ومحن بر برین ایلر تعقیب
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

عالمك بر یوله دكز قوری خیل وحشمی — ایتمه اقباله هوس كندینه خوش كوربودمی
آتك وكلدن املی كورمیه سین تاالمی — نه نوای نغمی دكله جهانده نه غمی
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فلكك مزدی بودرخلقه برسم عادی — كاه قیدغم اندوه كهی آزادی
اوله مز هردم وآن نغمهٔ شوق وشادی — نی كبی داغ دروندن قوتهی فریادی
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فكر آلام كذشته ایله اولوب دل افكار — ویرمه نك وجهی ندر آینهٔ قلبه غبار
غم مستقبل وماضی یی عبثدر تذكار — كارفردایی بوكوندن نیه لازم افكار
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

جمع ایدر وارمیدر اقبال ورفاه وجاهی — ایتمه عالمده عبث بیره بوآه وواهی
مشرب بنجه كیم اولور نائل خاطر خواهی — بولنور هر كشینك برالم جانكاهی
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاداول نه المدن بیزار

واصف عالم دیدیكك دائرهٔ محنتدر — خلقك الفت دیوایتدیكی عبث كلفتدر
مشرب اهل مروتده وفا ذمتدر — ذوق ارباب محبتده الم عادتدر
قنی اول ذوق وصفا كاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاداول نه المدن بیزار

مسدس

وله

كیم اولور زورایله مقصودینه رهیاب ظفر — كاورالبته ظهوره نه ایسه حكم قدر
حقه تفویض امور ایت نه المچك نه كدر — قیل سوزم عارف ایسك كوش قبولیكه كهر
محنتی كندینه ذوق ایتمه‌در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كاور بویله كیدر

ره عرفان حقیقتده بودر دأب واصول — مطلبی ترك ایله درمنزل مقصوده وصول

واصف

نیجه آه ایلیم قلبمی جای ایتدی کدر — دل دیوانه‌ده اسباب مسرت نه کزر
بیلمز آیین ترحم نکهك ذره قدر — دل نالانمده هردم نه بو خصمانه نظر
دمبدم کاری همان جور ایله اندیشهٔ شر — کورمامش سنجلاین ظالمی بر چشم بشر
کوسترر هر نکهمده بکا بر نقش دکر — کدرمدن الم حزن ایله شب تا بسحر
طاس پرخونه دونر آغلامه‌دن چشمانم
سنسز ای نور بصر قانده یاتور مژکانم

الامان ایله ترحم شه اقلیم فتن — بنده برباد ایدیور ملك دلی جیش محن
حسرتك نیلیم آه اولمده درسوز افکن — کوریور چشمه کلخن کبی صحن کلشن
غمدن انجندك افندم بکا بیلمدر غمدن — عاقبت غمز و نفاق ایلدیلرمی دشمن
سبین سویله نه کوسدك دل بیچاره یه سن — سوز هجران غمکله یتشور یاندم بن
سن طوررکن کیمه بن چاك کریبان ایدیم
کیمه دردم دیه یم کیملره افغان ایده یم

دیمدکمی که سکا یار اولمم ای عاشق زار — وصلتمله سنی مسرور ایده یم بن هربار
حسدندن کوروب آتشلره یانسون اغیار — صکره اولدك بنه اعدا ایله هم‌ایل ونهار
وعد که طورمدك اما بنه ای کل رخسار — ایلمدك نیلیم آخر بنی رنجیدهٔ خار
بستر غمده یاتور کن نیجه دملر بیمار — ایتمدك حالمی برکره بنم استفسار
بومیدر سودیکم عاشقه آیین وفا
غیر ایله همدم اولوب بنده که بیك درلو جفا

بارك الله کوزه‌لم لطفکه شایان ایتدك — لطف ایسه انجق اولور طوغریسی احسان ایتدك
برزمان پازدهٔ لشکر هجران ایتدك — برزمان آغلامه‌دن دیده‌لرم قان ایتدك
یرمی حسرت ایله آتش سوزان ایتدك — جکرم نار فراقك ایله بریان ایتدك
بیلمزم نیلدیکم شویله که کریان ایتدك — تیشهٔ غمله دلی حاصلی ویران ایتدك
نلر ایتدك نلر ای عالم حسنك شاهی
کافر ایتمز بکا سن ایلدیکك واللهی

طالعمده بکا بیلدم که عدودر الآن — هله بختمدن امید ایلمزم بن درمان
چرخ ایسه ایتدی بنی کندی کبی سرکردان — دخی نیلر بجا عکس دونوب بودوران
باری سن ایله کهی شفقت ایادشمن جان — کوشهٔ غمده براقه بنی زار و نالان
ایلرم حزن ایله بومصرعی اوراد زبان — بنی کر بنده ایدرسکده بنه اول خندان
دیمزم واصف نالنده کبی زار اوله سین
بدعا ایلمزم صاغ اوله سین وار اوله سین

مسدس

وله

یاره مجبور اولان عاشق اوله مز بی اغیار — باغ عالمده اولور کل دیکن آزردهٔ خار

نوائی

نصیبی رقیبی نینك ارمی بولوب نصیبیم منینك بولسه قان یا نصیب
نی ظلمی که کلشن داکل محرمی بولوب زاغ ومحرم اروورعندلیب
نی نانك باغلامق کافرعشق اولوب کبشی بیلکازنار وآسماق صلیب
یاقام چاك ایتیب کوکسومانا ش اوروب سالیب رستخیز ایل آرا مین غریب
بولارنفع چون قیلادی کونکلوما ابالب قدح بیرله بیردیم فریب
چو بیلدیم که بیخوداوغوم دورعلاج خرابات بولیدا بولدوم نشیب
نیچوك کیم یتیب رستمی کوبی غه کیرار ایردی سرمست مخمود حبیب

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیم دا سینغان سفال

نیچون می بیله بولماسون الفتیم که جان قصدی ایلار غم ومحنتیم
نظر ایله بوکارکه وضعی غه که آرتار تماشا سیدا حیرتیم
قویاش یوق که برذره ماهیتین تاپا آلمادی سعی ایله فکرتیم
نی کیملك عیان بولدی نی کیمیاکیم نی مبدأ یقین بولدی نه رجعتیم
نی کسب علوم ایتی حل مشکلم نی توتتی ایلیك تقوی وطاعتیم
تاپای دیب خبر اوشبومقصوددین توتاشتی بسی قوم ایله صحبتیم
نی قیلدی بودردیم علاجی حکیم نی شیخ ایلادی دفع بوعلتیم
نی قیلماقغه پیرامردین حاصلیم نی کیجهالکا بوفکردین جرأتیم
منینك باشیمه بس قاتیق توشتی ایش چوطاق اولدی بودرد ایله طاقتیم

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ابستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ترکیب بند

واصف

ای نهال چمن حسن خرامنده ناز وی عذاری کل نسرین هزار اهل نیاز
روی کلبوی عرقناککه سوز یوق ممتاز بیوفالق کور ینور چشم سیاهکده براز
غمزه‌لك افسانه‌یه مائل اودخی برغماز بوکاطاقتمی کلورغیری‌یه اولدك همراز
نیجه صبرایلیم ای آفت بیکانه نواز بنی پامال جفا غیری ایدرسین اعزاز

نظر ایت حال پریشانمه برکره بنم
یانیور نار فراقکله سراپا بدنم

بنشورغیری امان ای کل کلزار جفا خار آزار غمك جانمه چکدی زیرا
خنده ساز اولمه‌ده درحالمه هردم اعدا آه عجب نولسه کرك بوستم نا برجا
بنی برسمت مخالفده می کوردك آیا نه‌صوچم وارسه افندم کرم ایت قیل انها
آه وفریاد ونیازم اثرایتزمی سکا کوشکه کیرمدی هیچ ایلدیکم واویلا

نافله ایلمشم صدق خلوصم ابراز
به نه بیهوده ایمش ایلدیکم عرض نیاز

خمار ایکا کیدیك ولی کورما میش
تن غم کش وجان زاریم مینینك

بو خیل بلا دفعی غمه اولی اول
که میخانه بولغای حصاریم مینینك

کوپ وآزدین توتسه می پیر دیر
فداسی آنینك یوق و باریم مینینك

بیتورسه قدم باشیمه مغبچه
ایرور جوهر جان نثاریم مینینك

خرابات آرا کیرکانیم ای فقیه
وبین بول دمی راز داریم مینینك

کیچه خانقاه ایچره سرمست ایدیم
بو کون می سیز ایتی قراریم مینینك

خمار ایلا اول نوع آشفته کیم
ایلیکدین باریب اختیاریم مینینك

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیدا سینغان سفال

مینی می بس آشفته حال ایلادی
بو وادیده مجنون مثال ایلادی

باشیمنی کوپ اطرافیدا می فروش
اوزوم جسمی دیك پایمال ایلادی

چاغیر کثرتی می بطی دیك منکا
خرد بلبلین کنك ولال ایلادی

سبو کش ایکیم عین ادبار دین
قدیمنی یوك آستیدا دال ایلادی

می لعل الوان قدح شکلی دیك
یوزوم سارغ اشکیم نی آل ایلادی

قدیم دین فلك عافیت خرقه سین
چکیب رهن جام زلال ایلادی

سپهر اطلسی دیرکوبی آرا
مینینك کسوتیم ایکی شال ایلادی

می ایستاردا ادبار وآشفته لیق
منکا جام سینغان سفال ایلادی

خرابات پیری چو برجام اوچون
مینی موندا غ آشفته حال ایلادی

خرابات آرا کیردم آشفته حال
می ایستارکام ایلکیدا سینغان سفال

ینه دردکش مین مباهات اوچون
بیریب جان هوای خرابات اوچون

کیتور ساقیا باده آغزیغه قوی
دمی کیم اواوب مین بو مرآت اوچون

نی مرآت بلکیم قویاشی که فیض
آنکا عام ایرور بارچه ذرات اوچون

منکا زاهد ایتی بسی سرزنش
می ایچماککا صرف اولغان اوقات اوچون

دیدم یخشیراق باده اول زهد دین
که قیلغای کیشی شهرت وآت اوچون

منکا باده دین بولدی نفی وجود
سنکا زهد نی قیلماق اثبات اوچون

بو اوب تند مسجد ساری قیلدی عزم
مینی قارغابین دیب مناجات اوچون

مناجات ایتیب کیردی خلوت آرا
یاسالغان ریایی کرامات اوچون

کرامات مین قیلدیم اول لحظه کیم
ریاییی دین دفع آفات اوچون

خرابات آرا کیردیم آشفه حال
می ایستارکا ایلکیدا سینغان سفال

ینه باشلامیش باده ایچماك حبیب
منکا ایچمای اولغای صبر وشکیب

ایچار مین رلی قان نیدین کیم ایچار
حبیبیم ییله باده هردم رقیب

(نصیبی)

نوایی

چو مین دیر پیری وفا سیدا مین ‖ فلك دین یتیشماس جفایی منکا
فلك دین جفا یتسه ای مغبچه ‖ نی غم سیندین اولسا وفایی منکا
طریقت سلوکی نی کسب ایتکالی ‖ همول کون که بولدی هوایی منکا
بورون زهد وتقوی نی ایلاب شعار ‖ دیدم کیم یتیشکای صفایی منکا
باریب خانقاه ایجره قیلدم مقام ‖ بومعنی خود اولدی بلایی منکا
باقیب خلوت وذکر وسجاده نی ‖ ظهور ایتی هردم ریایی منکا
بولاردین اوزومنی خلاص ایلادیم ‖ کەتا حاصل اولغای فنایی منکا

خرابات آرا کبردیم آشفته حال
می ایستارکا آیلکیمدا سینغان سفال

تیلارمین بودیر ایچره کاشانهٔ ‖ که بولغای جوار یده خمخانهٔ
بوخمخانه صحنی داغی می فروش ‖ سخا شیوهٔ پیر فرزانهٔ
آنینك قرة العینی کوپ آلیدا ‖ ایلیکبده پیمانه جانانهٔ
سمنبر لار ایچره پری چهرهٔ ‖ پری چهره لر ایچره دیوانهٔ
منکا کاهی اول بیرسه می بیرله جان ‖ بوقیلسا کهی قتل مستانهٔ
ایرور تیلبه لیك دین ایشیم تون وکون ‖ خیال ایلاماك بیله افسانهٔ
نیچه مفلس ایستاب دیدیم می اوچون ‖ قیلالی ایچین آرا دنکانهٔ
ایشیڭیم که قیلمیش بنا پیردیر ‖ خرابات اهلینه میخانهٔ
بوکون آچیب اول میکده ایشیکین ‖ بیرور هرکدا یتیسه پیمانهٔ

خرابات آرا کبردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ینه بولمیشام عاشق وزار هم ‖ خراباتی ورند وخمار هم
مباهات ایتیب دردکش لیك بیلا ‖ قیلیب تقوی وزهد دین عار هم
صراحینی بت ایلابان آغریده ‖ قیلیدین ایشیب بیلکا زنار هم
بواوب می غه سجاده وخرقه رهن ‖ باریب نقل اوچون کفش ودستار هم
فنادیری ایچره قلندر صفت ‖ کیزیب بلکه دیوانه کردار هم
پری چهره اطفال نینك تاشی دین ‖ بولوب سر بسر جسمیم افکار هم
مینی عشقدین اورتاکان مغبچه ‖ که دیوانه وش دور پری وار هم
چو بیلدم که بونوع بیرله ایرور ‖ خراباتکو بیدامی خوار هم
ایرور چونکه یکرنك لیك شرط عشق ‖ بوتقریب بیرله مین زار هم

خرابات آرا کبردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

قنی ساقی کلعزارم مینینك ‖ کەجان قصدی ایتمیش خماریم مینینك
فراق ایچره کوپ محنت ودر دورنج ‖ چیکیب تورتن خاکساریم مینینك

نفعی

مرده ٔ اندوهه سوز یوق جان باعشلار صحبتك | جان ویررچوق ذوقکه اولداخی صحبت بونده در
کرچه وارك صرف ایدرسین سن کوکلار آلمغه | خرج ایدروار ینده هرکس ساکه حکمت بونده در
اهل حکمت بیلمامش بو آنه دك کیفیتك | بو خسه هر بیمارایچون دیرلردی صحت بونده در
سکری شربتدن اعلا سین هله اهل دله | تلخکام اینسك نوله غیری حلاوت بونده در
حاصلی هم مشرب اولسك یاره شور رندان ایله | تردکل طبعك عرق کبی لطافت بونده در

نفعی ٔ بیماری کل کیفکله احیا قیل بنه
خاطر محزوننی غمدن مبرا قیل بنه

ترجیع بند

نوایی

کیتور ساقی اول می که صبح الست | آیننك نشأه سیدین کونکول ایردی مست
می کیم قبلور قویسالار جام آرا | اوزی مست و کیفینی می پرست
ایشیت سرکذشتی که بو کون منکا | نیچه می پرست اولدیلار هم نشست
می الماقفه پیرمغان جذبه سی | مینی چیکتی آنداق که ماهینی شست
قیلیب خرقه می رهن وظرفی نینك | اینیب آغزینی موم ایله سنك بست
کیلور ایردم ایکینم دا می ایق سبو | بولوب توقوز افلاك آلیده پست
که آکاه اولوب توش توشومدین قباب | منکا تاپتی لار احتساب اهلی دست
شکستیم منینك آنچه ایرماس ایدی | که می ظرفی تاپتی آراده شکست
چوسیندی سبوچاره ٔ تاپمادیم | مین مفلس زار عریان مست

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

کیتور ساقیا مژده ٔ جام دین | که پژمرده بولمیش مین انجام دین
بوکلشن کلیکا چو یوقدر وفا | نی پرهیز ایتای جام کلفام دین
چو یوق شام هجران خماریغه صبح | ایچیب آنکلا مای صبح نی شام دین
خلاص ایلای اوزنی می ونقل نینك | سو ودانه سی بیرله بودام دین
بولای ویر پیریغه انداق مرید | که یاد ایتماین شیخ الاسلام دین
کبرای دیرآرا ایله مجنون ومست | که کیتسون خرد خاص ایله عام دین
سالای برعلالا خرابات آرا | که چیقسون فغان اهل ایام دین
خراباتی اولما غلیغیم زاهدا | سؤال ایتمه مین زار بدنام دین
کبرو قیلغالی می غه چون قالمادی | نی تسبیح ونی خرقه ناکام دین

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

سفال ایچره بیرجرعه لایی منکا | ایرور جام کیتی نمایی منکا
کتبرما ککا خودبینلغ رنجی دین | قانی باده یانکلیغ دوایی منکا

نفعی

سنسین اول سرمایهٔ بازار سوق اهل عشق | دوشدی فیضکله کساده جوهر ناموس ونك
سنسین اول پیرایهٔ حکمت که فیض کاملك | قیلدی مرآت ضمیر اهل دلدن دفع زنك
جرعه کدورمزدی جان هر عاشق افسرده دل | اولمسك تاب افکن هر خاطر بی تاب وتنك

می دکل روح وروان مردهٔ غمسین هله
عالمك جانی دکلسین روح عالمسین هله

راحسین راحتفزای خاطر مستانه سین | روحسین نقدروان عاشق دیوانه سین
جرعهٔ جانبخشکه اب تشنه یك خضر ومسیح | آب حیوانسین یاخود لعل لب جانانه سین
آبسین معنیده اما آب آتشپاره سین | لعلسین صورتده رنك روبله امانه سین
باشلاسك مجلسده دوره ساغر مینا ایله | لالهٔ سیراب باغ بزم عشرتخانه سین
پر صفا درتاب دیدارکله بزم و بزمکاه | روشنایی بخش قلب ساغر وپیمانه سین
بی سروسامان ایدرسین نیجه سام ورستمی | دختر رزسین ولی عقل آلمده مردانه سین
ذوقه دائر درصفای حالت کیفیتك | مجلس رندانه محرم غیری یه بیکانه سین

بکزه مز بر کیفه هیچ کیفکده عالم وار سنك
روحسین القصه راح اولمادکده شبهه م وار سنك

بادیٔ ذوق وصفاسین کرچه نامك باده در | جرعه کی نوش ایلینلر غصه دن آزاده در
جان ودلدن کیمسه یوق کم ساکه مفتون اولمیه | شاه ودرویش وکداهب فیضکه دلداده در
هر قچن لطف ایلیوب بزمی مشرف ایلسك | اهل دل آیاغکه یوز سورمکه آماده در
شاه اورنك صفاسین لطف وقهرك در سبب | کیمسی صلح اوزره مستانك کیمی غوغاده در
اهل عشقه ساکه بکزر همدم اولمز کیم دلك | هم کدورتدن بری هم غل وغشدن ساده در
سنده نیلر غل وغش پر صاف وپاك آینه سین | وارایسه آز چوق کدورت ساغر میناده در
نقسون اول اسبابی عاشق کیم سکا رهن اولمیه | آتشه یانسون کرك خرقه کرك سجاده در

مجلس ارباب دل برلحظه سنسز اولمسون
حرمتك انکار ایدن عالمده حرمت بولمسون

بن هله برساکه بکزر یار وهمدم بولمدم | هم سنك بزمك کبی بر بزم خرم بولمدم
نیجه مسرور اولمسون اول مجلسك اربابی کیم | قطره کی نوش ایلیانده ذره جه غم بولمدم
ساکه حاشا بکزدم افیون وبنکك نشئه سن | انلرك داخی خصوصا کیفنی کم بولمدم
بر بره جمع اولسه عاشق شمع ایله محبوب ایله | هیچ او بزم خاصه سندن غیری محرم بولمدم
ایده لی سیل هجومك خانهٔ زهدی خراب | توبه نك بنیادینی خاطرده محکم بولمدم
ذوقکه واصل اولنجه توبه سن بوزمق دکل | توبه یی هیچ اختیار ایتمش برآدم بولمدم

دلکشادر مجلسك غایتده هم رندانه در
هر نه دیرلرسه سنك حقکده هپ افسانه در

کیف جان بخشك که چشم جانه راحت بونده در | حکمنی انکار ایدر واعظ حماقت بونده در
اولدرر رنج خمارك دیر کورر فیضك بنـد | عاشق بیماری برآنده غرابت بونده در

نظیم

دون واله ایلدی بنی برشوخ شهلوند — کیم چشمی ساحرایدی نکاهی فسون پسند
رخساری اوزره زلفك ایدوب دسته دسته بند — هر تارین ایتدی جان ودله حلقهٔ کمند
باغلاندی دل کوروب نه رسندر دیدم دیدی
زنجیر بند شبر ژبانکدرر سنك

مستانه بزم میده ایدوب کج کلاهنی — سوزمش شراب ناز ایله چشم سیاهنی
کوستردی کیسوانی دلك دامکاهنی — عرض ایتدی جان زاره زنخدانی چاهنی
ای شاه حسن بونه ذقندر دیدم دیدی
آرامکاه روح روانکدرر سنك

اول دمکه اولدی خط رخ پاکی آشکار — کلزار حسنك ایتدی سراسر بنفشه زار
تکرار ایلدی بنی مجنون اونو بهار — آخرشال جوری اولوب زار و بیقرار
باغ رخکده بونه چندر دیدم دیدی
محصول چشم اشك فشانکدرر سنك

اول ماه عرض ایدوب بنه مهرجمالنی — ذرات عشقك ایتدی پریشان حالنی
بولمش تمام حسن وملاحت کمالنی — سیر ایلدکده حلقهٔ زلفکده خالنی
بونافه ایچره مشك ختندر دیدم دیدی
دام جنونده دانهٔ جانکدرر سنك

دمساز اولوب اودلبر حاضر جواب ایله — اولدم ندیم مجلسی صد پیچ وتاب ایله
مستانه بزم بادهده کیف شراب ایله — اول مست ناز پروره شرم وحجاب ایله
حرف وصل نه کونه سخندر دیدم دیدی
شام وسحرده ورد زبانکدرر سنك

بیلدم اکر چه رشتهٔ جاندر میانینی — برنسنه یوق که بکزدم اما دهانینی
چین عتاب ایله کوربجك ابروانینی — لوح دلك مقدم ایدوب امتحانینی
ابرولرکده بونه شکندر دیدم دیدی
مشق جنونده ایکی کمانکدرر سنك

وصف خط عذارین ایدوب بشقه برکتاب — هر صفحه اولدی برصنم عنبرین نقاب
دندانی مدحتنده ویروب نظمه آب وتاب — ایتدم نثار لعلنه برجه درناب
طبع مکرکه در عدندر دیدم دیدی
حقا نظیم کنج انهانکدرر سنك

ساقی نامه

نفعی

مرحبا ای جام مینای می یاقوت رنك — دوری کلسون سندن اوکرنسون سپهر بی درنك
مرحبا ای یادکار مجلس دوران جم — آبروی دولت جمشید وآیین پشنك
مرحبا ای شاهد عشرت سرای میکده — دختر پیر مغان همشیرهٔ ساقی شنك
سنسین اول روح وروان مردهٔ اندوه وغم — سا که نسبت چشمهٔ آب خضرعین شرنك

نابی

لباس ارض وسما تار و پود جامهٔ صنع   مخصوص ناس تماثیل شاهنامهٔ صنع
بو کار خانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

صباحی شام وشب تیره یی نهار ایده مم   هوایی آتش وآب آبی خاکسار ایده مم
سپهری ساکن وکهساری بی قرار ایده مم   خزانی کندی مرادمجه نو بهار ایده مم
بو کا رخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

عدمدن ایتدی بنی قدرتی برآورده   غذامی ایلدی آماده رحم مادرده
نوال ظاهر و باطنله ایتدی پرورده   بنمله چکدی ظهور جمالنه پرده
بو کار خانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

تجلیات خدادر آچلسه چشم شعور   تصورات عوالم تجددات امور
رموز کنج خفیدر بوجلهٔ پرشور   بو کار و بار الهی بوطمطراق ظهور
بو کار خانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

کهی تهی وکهی پرخزاین امکان   صورنمای نوین شیشهٔ خانهٔ دوران
غریب میوه فشانلقده نابیا هر آن   بوکهنه باغ پریشان هوای روی خزان
بو کار خانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

تخمیس غزل فضولی

نابی

ایدوب میل ستم اشك ایله آه آلمه کدالردن   صاقن ای نونهالم ناسزا آب وهوالردن
یازقدر دورطوتمه جام اطفك مبتلالردن   کرم قیل کسمه ساقی التفاتك بی نوالردن
الکدن کلدیکی خیری دریغ ایتمه کدالردن

هله کام سپهر اوزره بز اولدق قصه پامالی   چکلدك غربته اولدق وصال یاردن خالی
عجب حاصلمیدر هم صحبتان عشقك آمالی   صبا کوینده دلدارك ندر افتاده لر حالی
بزم یردن کلورسك برخبر و یر آشنالردن

فلك سداولسه و یرمز دیدهٔ خونپاشه تمکینی   ندکلو توتیا و یرسك قورتمز چشم نمکینی
کل آغلاتمه علاج ناپسندکله بومسکینی   طبیبا خاك کوی یاردندر اشك تسکینی
بکا آرتورمه زحمت کوز یاشارر توتیالردن

تهی دستان کنج غربتز برك ونوامز یوق   نوال وصلدن غیری نواله اشتهامز یوق
خیال خال مشك آکیندن غیری غذامز یوق   اسیر غربتز سندن اوزکه آشنامز یوق
ایاغلك کسمه باشکچون بزم محنت سرالردن

درونك نابیا آیینهٔ رخسار راز ایله   دلك تنور آتشخانهٔ سوز وکداز ایله
ابك تکرار حرف وصلدن خواهش طراز ایله   فضولی نازنینلر کورسك اظهار نیاز ایله
ترحم اومسه عیب اولمز کدالر پادشالردن

مسدس

نائلی ملالت راحت جانم ستم روح فؤاده‌در   بنم خود تاازلدن نامراد اولمق مرادمدر

بيقانلر خاطر ناشادمی يارب شاد اولسون

بنمچون نامراد اولسون دينلر برمراد اولسون

نه ممكندر بوله ای نائلی حكم قضا تغيير   بوزلمق ممتعدر سرنوشت خامهٔ تقدير

بومعنادن درون شادم كه بردم ايتميوب تأخير   ايده‌سر تيز و بران تيشهٔ آزاری بی تغيير

بيقانلر خاطر ناشادمی يارب شاد اولسون

بنمچون نامراد اولسون دينلر برمراد اولسون

مخمس

نابی بوكلستانده بنمچون نه كل نه شبنم وار   بوچارسوده نه داد وستد نه درهم وار

نه قدرت ونه تصرف نه بيش ونه كم وار   نه قوت ونه تعين نه زخم مرهم وار

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

وجود جود الهی حيات بخش كريم   نفس عطيهٔ رحمت كلام فضل قديم

بدن بنای خدا روح نفخهٔ تكريم   قوا وديعهٔ قدرت حواس وضع حكيم

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

بوكارخانه ده بربشقه كار وبارم يوق   نه وارسه جمله انكدر براوزكه وارم يوق

جهانه كلمنده كتمكده اختيارم يوق   بنم بنم ديه جك الده برمدارم يوق

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

زمين بساط قدر چرخ خيمهٔ عظمت   نجوم ثابت وسياره مشعل قدرت

جهان نتيجهٔ جود خزائن رحمت   صحايف صوركون نسخهٔ حكمت

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

وجود عاريتيدر حيات امانتدر   عباده دعوئ ملك ادعای شركتدر

قولك وظيفه‌سی تسليمدر اطاعتدر   بكا قولم ديديكی لطفدر عنايتدر

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

بنم فقير وتهی دست جود حقكدر   عدم بنم صفتمدر وجود حقكدر

ظهور هستئ بود ونبود حقكدر   تموج يم غيب وشهود حقكدر

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

تعيشم كرم سفرهٔ عطادندر   تنفسم نفس رحمت خدادندر

وظايفم در انعام كبريادندر   روا تبم نعم مطبخ قضادندر

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

نصيبسز آلهمم رزقی خشك ايله تردن   نه آسمان وزميندن نه بحر ايله بردن

كلور مقدراولان دكلو نقرهٔ زردن   زياده قبض ايدهمم رزقی مقدردن

بوكارخانه ده بيلمم نيم بنم نم وار

سطور موج حوادث رسوم خامهٔ صنع   جريدهٔ دوجهان نقش كار خامهٔ صنع

مربع

فضولی

حاصلم برق حوادثدن ملامت چاغیدر
زار کوکلم تنده زندان بلا طوتساغیدر
مسندم کوی ملامتده فنا طپراغیدر
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

دور جورندن تن وجانمده راحت قالمدی
محنت وغم چکمکه من بعد طاقت قالمدی
صورت حالمده آثار فراغت قالمدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کوکلمك ملکت جفا سیلابی ویران ایلدی
بغرمی اندیشهٔ جور فلك قان ایلدی
بختمك حالن هجوم غم پریشان ایلدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

انتهاسز جورلر اودلاره یاندردی بنی
خلقدن بیهوده افغانم اوتاندردی بنی
آجی سوزلر طاتلی جانمدن اوصاندردی بنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

استدم بر چاره چوق یلدم بو کوردم هر یکا
چاره سز قالدم مروت استیو کلدم سکا
رحم ایدوب بر کیمسه امداد ایتمدی مطلق بکا
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

داده کلدم عدل دیوانکه فریادم ایشیت
شرح حالم صور مرادم ویر الم طوت فکرم ایت
سنکه عادلسن کور افغانم ندندر غوره یت
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کور فضولینك رخ زردنده اشك آلنی
درد مندکدر عنایتلر ایدوب صور حالنی
پردهٔ ادبار طوتمش صورت اقبالنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

مسدس

نائلی

فراشم سنك خارا پوششم شوك قتاد اولسون
یرم بیت الحزن کارم فغان کریه زار اولسون
تن مجروحمه طعن عدو زخم زیاد اولسون
ایدنلر کوکلمی آزرده مسرور الفؤاد اولسون
بیقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

سپهر کینه جودن بیوفالق رسم عادیدر
فلکدن بی نیاز اولمق دخی براوزکه وادیدر
ورای کام جویان محبت نامرادیدر
کوکل بو مطلعك ممنون معنای معادیدر
بیقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

مروردهر ایله دلشاد اولوب احباب کارمدن
عدو پردرد وداغ اولسون جفای اختیارمدن
بو بیتی استماع ایتسون کچنلر رهکذارمدن
بو آکاسون زبان سبزهٔ خاك مزارمدن
بیقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

مسافرخانهٔ دنیاده خوان غصه زادمدر
لباس عافیت مردود چشم شعله زادمدر

فضولی

سیر ایله صالدی باغه کذر اول سمن عذار انواع زیب وزینت ایله فصل نو بهار
دوکمش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار یاقمش ایاغنه ینه کلبرك تك نكار
نسرین ــه رنك لاله نه‌ندر دیدم دیدی
غمزه م خدنکی دوکدیکی قانکدرر سنك

سیل سرشکم اولدی روان خاك کوینه جان واله اولدی لعل لب وکشنکوینه
دل دوشدی دام سلسلهٔ مشکبوینه اول لحظه کیم صاتاشدی کوزم زلف وروینه
عقرب مه منیره وطندر دیدم دیدی
وهم ایله کیم خطرلو قرانکدر رسنك

دوشمش عذاری اوزره معنبر سلاسلی آشفته حال ایدوب نیجه بی صبر وبی دلی
عقلیمی واله ایلدی شکل وشمائلی کوز کوردی قامتك دل وجان اولدی مائلی
وه بونه طرفه سرو چمندر دیدم دیدی
منظور دیدهٔ نکرانکدرر سنك

دون صبحدم که لاله ونسرین صالوب نقاب کل چهره سندن آلدی صبا پردهٔ حجاب
کلزاره چیقدی سیر ایچون اول رشك آفتاب شبنم نثار ایتدی کونش لؤلؤ خوشاب
لؤلؤمی یوخسه دُر عدندر دیدم دیدی
اشم فضولی اشك روانکدرر سنك

مخمس

وله

ای حریر ایجره تنك مطابق بلور ایجره کلاب کوکمك آب روشن اول آب اوزره تکمه کدر حباب
اویله زیباسین که یوق نظاره که عالمده تاب وای اکر ترچك چیقوب سرپوب لچك صالسك نقاب
هیچ شك یوق کیم سنی کورکج اولور عالم خراب

دل چکوب زرین اوتاغك و بردی لعلکدن سراغ طوتدی اول کفتار ایچون لعل بناکوشك قولاغ
زلفکه همدم طراغ آشفته بن اندن ایراغ دیش صالوب هر پیچ وتاب آچدقجه زلفکدن طراغ
رشتهٔ جانمده رشکمدن دوشر یوز پیچ وتاب

ای یوزی کل کوملکی کلکون طونیدر قرمزی آتشین کسوت کیوب اودلاره یاندردك بزی
آدم اوغلندن سنك تك طوغمز ای کافر قزی آی وکوندر دور حسنکده جمالك عاجزی
کوییا آنا‌ك مه تاباندر آتاك آفتاب

آل صاچ باغنده مشکین صاچ پریشان حالیم سیم ساق اوزره قزل خلخاللر پامالیم
صانمه صاچ باغك کبی مهر کدن ای مه خالیم عارضك دورنده زرین سلسله‌ك تمثالیم
غمزه‌ك اوقندن حزین جانمده یوز بیك اضطراب

سرمه‌دن کوزلر قرا اللر حنادن لاله رنك هیچ شاهد یوق بورنکیله که سنسین شوخ وشنك
وسمه اوقاشك یشل توزلو کمان غمزه‌ك خدنك غمزه وقاشیکه میل ایلر فضولی بیدرنك
قوش عجبدر ایتمامك تیر وکماندن اجتناب

(حاصلم)

غالب دده

طاقتی طاق ایلسون عاشقلرك بیدادلر | هپ كبرو قالسون بتون مجنونلر فرهادلر
استرم حسنك كبی جور یكه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

كج كلاه اول زمی تشریف ایت می نخوتله مست | حمله صف شهیدان ایت اولوب خنجر بدست
ایله مرآت دل عشاقی بیك كره شكست | ظاهر اولسون خودپرست ایله بكم دلبر پرست
استرم حسنك كبی جور یكه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

كاذب وصادق بیلنسون امتحان ایت امتحان | ایته هرخواهشگر احسانه لطفك رایكان
بویله مبذول اولسون بخششلرك شاهم امان | تا چكلسون بو هوسلردن كروه عاشقان
استرم حسنك كبی جور یكه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

یوز وروب اهل نیازه زلك نازاتمك ندن | بو یله حسنك وار ایكن بیدادی آز اتمك ندن
زلفك آسا مداحسانی درازاتمك ندن | هركدایه دركه امیدی باز اتمك ندن
استرم حسنك كبی جور یكه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

حسنك اولسون بهای رایكانی جان وباش | طالبان وصل اولان بی دردلر قیلسون تلاش
هپ چكلسونلر بو بازاری كوروب اهل معاش | غالب محنتكشك دستنده قالسون اول قماش
استرم حسنك كبی جور یكه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

مسدس

فضولی

دون سایه صالدی باشمه بر سرو سربلند | كیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
كفتاره كلدی ناكه آچوب لعل نوشخند | بر پسته كوردم انده دوكر ریزه ریزه قند
صوردم مكر بو درج دهندر دیدم دیدی
یوخ یوخ دوای درد نهانكدرر سنك

اكمش هلالی اوستنه طرف كلاهنی | چوق دلشكسته نك كوكه یتورمش آهنی
زلفن طاغتدی كیزلدی ابرایچره ماهنی | كوردم یوزنده حلقهٔ زلف سیاهنی
اول پیچ وتابی چوق نه رسندر دیدم دیدی
دور رخده رشتهٔ جانكدرر سنك

ویرمش فروغ شمع رخی كون چراغنه | صالمش شكست سرو قدی كل بوداغنه
دون سروتك باصانده قدم كوز بلاغنه | برنجه خاردن الم ایرمش اباغنه
كل بركنه باتان نه دیكندر دیدم دیدی
مژكان چشم اشك فشانكدرر سنك

غالب دده

اما نه دلم بویله ایمش حکم مشیت　　جان باش فدا ایلسك اسعد نه سعادت
اقرارمزه سر ویرز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی بزهم علوی بز

مسدس

وله

تدبیرکی ترك ایله تقدیر خدانکدر　　سن بوقسین او بنلکلر هب وهم وکمانکدر
بردن بره بول عشقی بوتحفه بولانکدر　　دوران اوله‌لی دوران ارباب صفانکدر
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

میخانه یی سیر ایتدم عشاقه مطاف اولمش　　تکلیف وتکلفدن سکانی معاف اولمش
برنشه کاوب مجلس بی خوف وخلاف اولمش　　غم صحبتی یاد اولمز مشربلری صاف اولمش
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

ای دل سن اودلداره لایقمی دکلسین یا　　دعوای محبتده صادقمی دکلسین یا
عذری نوله عذرانك وامقمی دکلسین یا　　بوغم نه کزر سنده عاشقمی دکلسین یا
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیر مغانکدر

محزون ایدی برکون دل میخانهٔ معناده　　انکاره دوشمشدم افکار دوشوب یاده
بر پیر کلوب ناکاه پند ایتدی علی العاده　　ال دستکه برباده درد وغمی ویر باده
عاشقده کدرنیلرغم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیر مغانکدر

برباده جك افزون قاب مجلسده زبردست اول　　آنمه ایاغك طشره میخانه ده پابست اول
آلچاغه آقارصولر پای خمه دوش مست اول　　پرجوش اوله یم دیرسك غالب کبی سرمست اول
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

مسدس

وله

کفرزلفك یاد ایدن مؤمن مسلمان اولمسون　　نوروجهك سیر ایدن کافر صنم خوان اولمسون
ابروانك فکر ایدن زاهد دهاعان اولمسون　　عشقکه دل باغلایان عالمده شادان اولمسون
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولمسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولمسون

قتل عامه مائل اولسون غمزهٔ جلادلر　　دمبدم افلاکه چیقسون آهلر فریادلر

غالب دده

عمان ایچنده پنجهٔ مهره نمائم اولدم غریق بحر فنا مردکامم
واررسك ای کوکلم عشقك وراسنه
بندن سلام ایت اول طرفك آشناسنه

ساقی کتور میی که سکادر خطاب عشق هر یوزدن اولدی کرچه سؤال وجواب عشق
آچلدی آفتاب ظهور ابتدی خواب عشق زلفکله ویرمش عارضکه پیچتاب عشق
خط کلدی ناسخ اولدی او حکمی کتاب عشق برداخی فتنه ایلیه مز انتساب عشق
یارب اوقاره کون نه بلای سیاه ایدی
کرآه شعله ویرمسه عالم تباه ایدی

ساقی روان ایت آتش کافور پاره دن برقاج قدح پرایله اوموج شراره دن
سبر ایت هلال ساغری نور ستاره دن کتم ایله حبابی دل هیچکاره دن
قالدرمه یعنی شیشه‌یی پیش نظاره دن منع ایتمه موجه‌یی لب خشک کناره دن
بر کون اولور که مست کوزك هوشیار اولور
غالبده بوخاری صاوار نشئهٔ دار اولور

مسدس

وله

صانمك بزی کیم بسته دل نفس غوی یز خاك قدم آل عبا مصطفوی یز
نه خوف امیران پهلورز نه بدوی یز راضی شدهٔ حکم قضا می تضوی یز
اقرارمزه سرویررز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

عالملره اثنی عشر ابراج دکلمی هر بیری سر مهر ومهه تاج دکلمی
تیر ستمه جمله سی آماج دکلمی دعوای محبت بوکا محتاج دکلمی
اقرارمزه سر ویررز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

نقش هوسی صفحهٔ دلدن سله کلدك تادعوی مهر نسب پاکله کلدك
قربان آلهی اولوب اسماعله کلدك چون بزم قدمدن دیله کلدك بله کلدك
اقرارمزه سر ویررز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

اعوان یزیدك هله خصمانیوز الحق لعنت کن ایمان دل وجانیوز الحق
بو معرکه‌نك سام ونریمانیوز الحق اولاد حسینك قولی قربانیوز الحق
اقرارمزه سر ویررز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

یوقدر بزی تکدیره خوارجده لیاقت ادنامز ایدر عالمی پرلرزهٔ دهشت

عطایی

بلبل دل طاقت کمیدرایلرسه فریاد هزار | بر بوزی کل غنچه دلبردن آیردی روزکار
بن بلا خارنده دشمنلرله عیش ایتمکده یار | یردکلدر دوستلر دردم نصل ایدم شمار

یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

دمی واردرکیم بلا بزمنده نالان اولایم | بادهٔ اشکم دوکوب آلوده دامان اولایم
برنفس ایمکنمیدر نی کبی نالان اولایم | بن نیجه صحبت صوکی کبی پریشان اولایم

یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

خدمتنده ایکن بی رد ایلدی اول پادشاه | سوردی شهرندن کیدردی درکهندن بی کناه
کاکلی هجریله اولدی چشمهٔ عالم سیاه | بی مدد قالدم عطایی وش قرا کولرده آه

یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

ساقی نامه

غالب دده

ساقی و پر اول پیالهٔ الماسه فروتاب | الماس ایچنده موج اوره اما که لعل ناب
ویرسون فروغ بزمه اوحلکرده آفتاب | اولسون حریم میکده صبح وشفق شراب
شبر عرق بنات ملی ایده فیضیاب | بر بحر ایچنده برق اوره خورشید وماهتاب

دریا دلان عشقکه ایثار کوهر ایت
صهبای سرخی چشمهٔ یاقوت احمر ایت

ساقی کتور اول آبی که آتش فروش اوله | هر بر حبابی قلزم دوزخ بدوش اوله
موج صفاسی شعلهٔ کوثر خروش اوله | نقشی کل وپیالهسی محو نقوش اوله
سرمست عندلیبی کروه سروش اوله | بو بحر خونکه دلدر اکا جرعه نوش اوله

کشف ایدهم اول فرحله غم داستانمی
دستور اولورسه سویلیهیم داستانمی

ساقی کتوراوجامی که مخموری مست اولور | حور بهشتك ایرسه کوزی می پرست اولور
ساغر کش نخستی خراب الست اولور | یاننده قدر زهد وکرامات پست اولور
پیمانهٔ حیات که توبه شکست اولور | مستانه رنك روی رجا زیب دست اولور

اما خرد تأدب ایدوب اختصاصنه
ناز ونیاز خدمت ایدر بزم خاصنه

ساقی کتور شرابی که مخمور بی دلم | عقل ایله آشنا دکلم کرچه عاقلم
مانند موج جوش ایله دلکیر ساحلم | دترر المده کاسهٔ کرداب قازلم

عزت ملا

اختیارك دخی معطیسی محقق سنسین　　عبد عاجزنه یاپار قادر مطلق سنسین
مستعد قیل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
بحث جبر وقدردن اوقدر بیزارم　　شوقدر فهم ایدرم بن که معاصی کارم
قدرتم یوقسه دخی جرممه وار اقرارم　　رب عزت نه دیمکدر بیلورم خنکارم
مستعد قیل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم

مخمس

وله

نفش ایدر نوك علوله قلب سوزانم علی　　چاغریر جوی سرشکم چشم کریانم علی
کل بنش امدادیمه ای شاه مردانم علی　　دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
آل بیتك عشقنه سوندر بونار حسرتی　　تشنکان سندن امید ایلر شراب وصلتی
کولمسون احواله شاهم محمد امتی　　دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
آل بیتکدن دریغ ایتدی فلك ماء الحیات　　چشمهٔ آب بقایی کورسم ایتم التفات
بودل سوزانمه سندن اولورسندن نجات　　دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
نورچشم فاطمه مخدوم اعظم عشقنه　　شاه تخت کربلا سبط مکرم عشقنه
مست صهبای شهادتدن آقان دم عشقنه　　دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
کسمزامیدین یازوب عزت قولك بومقطعی　　چشممه بردر که امنیه درهر مصرعی
عرض حالمدر سکا خبریٔ زارك مطلعی　　دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی

مسدس

عطایی

آه کیم بغرم بته پیمانه کبی طولدی خون　　بزم هجر یارده دوشدم چقلدم سرنکون
غالب اولدی بودل شیدایه سودای جنون　　وادیٔ حیرتده قالدم بولمدم بررهنمون
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدردیوق دشمن قوی طالع زبون
عالم غربتده اولدی شام محنت بریکا　　اوستمه طوغمز اوماه برج دولت بریکا
اولدی طالع ساکن برج نحوست بریکا　　کندی دولت بریکا باشدن سعادت بریکا
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدردیوق دشمن قوی طالع زبون

ضيابك

آثار داشكارئ هر نوجوان ندر — شوق شراب وسوزش نای وكمان ندر
بو كاركاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه در
بر مقتضای شیوهٔ احكام روزكار — هر نوع وجنس برجریان اوزره بی قرار
مبدأ ضیا عیان ومعاد ایسه آشكار — بوقدر دریغ كلمده كمكده اختیار
بو كاركاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه در

مسدس

عزت ملا

ایلم تهمتم انكار اودكل فریادم — دست وسعمده میدر خلقت مادر زادم
حاش لله كه بنم رأیم اوله ایجادم — یازمغه بوزمغه قابلی دكلدر آدم
مستعد قیل بوغبسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
كیمسه نك مذهبی بركیمسه یه مذهب اولهماز — اینسه بعضیسنه تقلید دخی هب اولهماز
آرایان قدرت جزئیه مؤدب اولهماز — حقه تفویض امور اینسه معاتب اولهماز
مستعد قیل بوغبسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
اینسه مخلوقی احاطه ازلی علم خدا — ندن ایلر عجبا آنده تعدد قدما
كاشكی بحثی ترك اینسه كروه علما — بن قولم قوللغمه لایق اولاندر بورجا
مستعد قیل بوغبسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
قدم ذاتكه بر آن اولهماز عهد كهن — ازلیسین ابدیسن وارایكن یوقدم بن
خالق لا یتجزا وهیولاسین سن — نه چیقار دست مشیتده اولان عاجزدن
مستعد قیل بوغبسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
كرمك مجرمه در معترف تقصیرم — ایدهمم جرمی انكار اودكل تزویرم
ید تقدیرده در وارایسه ده تدبیرم — براغوب عقلی كلدم سوریبوب زنجیرم
مستعد قیل بوغبسهٔ لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
سن بیلورسین كه دكل جرمی حاشا انكار — عقل جزئی دخی كراولسه تكلیفه مدار
فرضدر ایته عبودیتكی لیل ونهار — عجزدن بشقه نه ویردك بكا دستمده نه وار
مستعد قیل بوغبسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمی وارای شاه كرم معتادم
بیلورز عقل ایله بطلانمزی حق سنسین — حد ذاتنده عبودیته الیق سنسین

(اختیارك)

ضيابك

هستی و نیستیٔ جهان هپ بهادر مجموعهٔ دوکون سراسر فسانه‌در
بوکارگاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

قونمش بوچارسویه برآیینهٔ حیات صورنور اولمش انده تماثیل کائنات
طوتمش جهانی پرتو مشکات نورذات جوهر قدیم رنك نصه اویر بی ثبات
بوکارگاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

ایتمش وجود مختلفات ایله امتزاج هرصورتی قبول ایدر آیینهٔ مزاج
علت علاجه لازمه‌در علتہ علاج هرشیده آشکار مسلسل بواحتیاج
بوکارگاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

دورانکه صدهزار جمی ایلیوب زبون قیلمش نیجه پیالهٔ سرشاری سرنکون
اولور بنه بوبزمه عجب آرزو فزون بوندن زیاده عقله کوره اوله‌ماز جنون
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

میزان حقده بودخی براوزکه معدلت منفور اولور هنرور وجهال ملتفت
مغلوب زمرهٔ جهلا اهل معرفت پامالدرکمال وهنر خار وخس صفت
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

سعی ایله کشف مقنعهٔ راز مبهمی آکله ندر خمیرهٔ اجزای عالمی
ادراك ایله جوهر نفس مقدمی فهم ایت مآل نسخهٔ کبرای آدمی
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

آثار ظاهر اولمده‌در کرچه نیك وبد بردر باقیلسه چشم حقیقتله کالبد
اولسه فزون مرتبه تعداده عدد هربرعددده ینه جلی معنیٔ احد
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در

که جنك وکاه صلح وکهی حب وکه نفاق که فرق واختلاف وکهی جمع واتفاق
ادبار ایچون تأسف واقباله اشتیاق برعمرك دو زوزه ایچون جمله بومشاق
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هرنقش برکتاب لدندن نشانه‌در
سطح زمین وکنکرهٔ آسمان ندر فصل بهار وصیف شتا وخزان ندر

صدراسبق محمود نديم پاشا حضرتلری خارجیه مستشاری ایکن سویلدکلری مطلعك تسديسيدر

ضيابك

کوکل کوکل نه بوحزن والم بوغم تاکی — خرابه زار جهانده بولور فنا هرشی
نه اولدی دولت جمشید قنده خسرو وکی — قاچورمه فرصتی قبل التزام ساغرومی
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

کرکسه خسرو وجم رستم ونریماندر — کرك کدا وکرك کافر ومسلماندر
رباط دهره کلان بك دوروزه مهماندر — بووقتی خوش کچورش مقتضای عرفاندر
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

باقلسه چشم حقیقتله ذره راحتی یوق — جهانی اوبله خیال ایتملی که محنتی یوق
کلنجه کیمانك باخصوص صورتی یوق — بوبرکدیش که آنك احتمال عودتی یوق
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

شؤن مظهر سرتجلیٔ حقدر — وجود آینهٔ ذات حی مطلقدر
بیلن بوحکمتی هرکارده موفقدر — که عالمه کلانك کتمسی محققدر
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

وجوده بیهوده غمله عذاب و یرمکدن — تدارك ایتملی اسباب عیشی مالمکن
صفا ایدن ایله بردر کیدشده دردی چکن — کچورمه عاقل ابسك وقتی فرصت الده ایکن
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

نظامبند شهود اوله لی بوبزم جهان — نه رندلر نه قدحکشلر ایتدیلر کذران
کوروب بوحالی برای نصیحت رندان — کنار ساغره یازمش بو بیتی پیرمغان
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

نشاط آخر اولور غم بولور ضیا پایان — فقط بومجلس دورانه برکلور انسان
بورازی حضرت محمود بکدن ایت اذعان — که ایتدی حکمتی بومطلعنده درج وبیان
تفکر ایتملیده بوجهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

ترجیع بندك مطلعنی شرح یولنده تسدیسدر

وله

عالم خیاخانهٔ حکمت نشانه‌در — کون وفساد شیوهٔ حکم زمانه‌در

ضيابك

انجمنامك استرسك اكر ملك فناده
بر پرده كه بوق نغمه كی تقدیر ایده جك كوش
عورت كبی مغلوب هوا اولمه ار اول ار
ماننده شجر ثابت اولور ثابت اولنلر
نقصانك بیل برایشه یاباشلامه اول
اوغرارسه صبا راهك اكر سمت عراقه
مردان سخندانی زیارت ایدوب اندن
تحسینی عرض ایلیوب اوجه ضیانك

بر كیسه‌ده‌بی انجمنامكه حصر مرام ایت
تضییع نفس ایله تبدیل مقام ایت
نفسك سنی رام ایتمه سن نفسكی رام ایت
هر قنغی ایشك اهلی ایسك انده دوام ایت
یاباشلادیغك كاری پذیرای ختام ایت
بغداد ایله طوغری دخی عزم وخرام ایت
اداب ایله كیت روضهٔ روحیه سلام ایت
بو بیتی حضورنده اوقی ختم كلام ایت

میدان سخنده یوغیكن سن كبی برار
برشاعر روم اولدی سكا شمدی برابر

فضولی یه تقلید

وله

عزم ایلینده باغه دون اول نخل پرغرور
ازهار كلستانه ویروب تازه برسرور
ایتدی كنار حوض نشیمنكه حضور
صو ایچره عكسنی كوریجك همچو سرو نور
بوقدمی یوخسه سرو چماندر دیدم دیدی
تازه نهال كلشن جانكدرر سنك

كوردم كیدردی ناز آننه بنمش اول جوان
زلفی نقابك آچدی كورنجه بنی همان
براود براخدی بغرم اوین یاخدی ناكهان
صوردم طوتوب عنانی ای بی امان امان
بوحسن یا كه مهر جهاندر دیدم دیدی
سوز افكن اوجاغ روانكدر سنك

اول خونی چكدی قتله نازی بچاغنی
ویردی فسان خشم وتغافله زاغنی
بند ایتدی دست وپایمه كیسوسی باغنی
باخدم بورنده قرمزی كوردم بكاغنی
وجهكده رنك غازه عباندر دیدم دیدی
بالله عكس موجهٔ قانكدرر سنك

پیمانه صوندی دون كیجه مجلسده باكایار
صاندم اوزنده وصل كبی برخیال وار
آغزین آرامق استدم ایتدم فدای عار
دامن تك آیاغینه دوشدم شوبله زارزار
فكر وصال بخشی كماندر دیدم دیدی
بوسوز خیال ذهن بمانكدرر سنك

برچشمه‌نك باشنده اوتورمش او كلبدن
كوردم الندە وارایدی بردسته یاسمن
قارشدرردی كولدی بنی آنده كورون
حیرتله كندی كندمی اونوتدمده غیری بن
بو براطیف شادروانذر دیدم دیدی
یوخ یوخ صیاسرشك روانكدرر سنك

ضیابك

بدمایه اولان اکلا شیلو رمجلس میده — عشرت کهر آدمی تمییزه محکدر
نصح ایله بوله کلمیانی ایتملی تکدیر — تکدیر ایله اوصلا نمیانك حقی کوتکدر
نادانلر ایدر صحبت نادانله تلذذ — دیوانه‌لرك همدمی دیوانه کرکدر
عفو ایله میشمرمیدر اصحاب مراتب — قانون جزا عاجزه‌می خاص دیمکدر
ملیونله چالان مسند عزتده سرافراز — برقاچ غروشی مرتکبك جایی کورکدر

ایمان ایله دینی اکچه‌در ارباب غناده
ناموس وحمیت سوزی قالدی فقراده

اقبال ایچون احبابی سعایت یکی چیقدی — بیلزایدك اول بودرایت یکی چیقدی
سرقت‌چوغالوب لفظ صداقت‌مودا‌اندی — ناموس تمام اولدی حمیت یکی چیقدی
دشمنلره احبابنی ذم اولدی ظرافت — دلداردن اغیاره شکایت یکی چیقدی
صادقلری تحقیر ایله رد قاعده اولدی — خرسزلره اکرام وعنایت یکی چیقدی
حق‌سویلین اول دخی منفور ایدی کرچه — خائنلره اماکه رعایت یکی چیقدی
اوراق ایله اعلان اولنور جمله نظامات — الفاظ ایله ترفیه رعیت یکی چیقدی
عاجزاولانك کتم اولنور حق صریحی — محمیلری هرپرده حمایت یکی چیقدی
اسناد تعصب اولنور مرد غیوره — دینسزلره توجیه رویت یکی چیقدی
اسلام ایمش دولته پابند ترقی — اول‌یوغدی اشبو روایت یکی چیقدی
ملیتی نسیان ایدرك هر ایشمزده — افکار فرنکه تبعیت یکی چیقدی

ایواه بو بازیچه‌ده بزلرنه یاندق
زیرا که زیان اورته‌ده بیلم نه قزاندق

ظاهرده کوروب بزلری صانمه عقلایز — بزبرسوری عاقل صفتنده بدلایز
عاقل دینلورمی بزه کیم حالی بیلورکن — دلداده آلایش نبرنك هوایز
یاران وطندن بزی اوزلر بولنورسه — دوشدك سفر غربته محتاج دعایز
ترکیب مجبرز ایکی خاصیتمز وار — احبابمزك دولتیوز خصمه بلایز
کنجینه طورر خرقه مزالتنده کنوزات — درویشلرز کرچه نظرده فقرایز
عقبایه پرار پرایشمز یوق ایسه باری — آزاده دل شائبهٔ زرق وریایز
دولتلولره بزلری تحقیر دوشرمی — بزعاجزایسکده نه مخلوق خدایز
برآفت‌خونخواره اسیر اولدی کوکل کیم — هرنازینه هرلحظه ده بیك کره فدایز
خاطرده طورر صحبتنك لذتی حالا — کرچه اوشرفدن نیجه ییلدرکه جدایز
هرجور یکه راضیلرز ای‌شاه‌ملاحت — بزلرکه قولك معتصم باب رضایز

استرزه‌لطف ایله دیلر بزدن ایراغ اول
دنیاده همان سن شرف وشان ایله صاغ اول

هرملت ایچون بردوزیه عدلکی عام‌ایت — فکر غضب حضرت معبود انام ایت
بوال چه‌زمزمی امتله آشکار خلق — سن کعبه کبی کندیکی حرمتله بنام ایت

(انجمامك)

ضیابك

صادق کور نورکسوه ده ارباب خیانت
مرشد صانیلور هله ده اصحاب ضلالت
اکثر کشینك صورتنه سیرتی اویماز
یارب بو نه حکمتدر الهی بونه حالت

امیدوفا ایلمه هر شخص دغلده
چوق حاجیلرك چیقدی خاچی زیر بغلده

برعبد حبش دهره اولور بخت ایله سلطان
صحرا کك ایدر ملکنی برکاوه پریشان
اقبالنه ادبارنه بل باغلامه دهرك
بردائره ده دور ایده من چنبر دوران
ظالم ینه برظلمه کرفتار اولور آخر
البته اولور اویقانك خانه سی ویران
اکثر کوریلور چونکه جزا جنس عملدن
انجامده آهندن اولور رخنهٔ سوهان
تذکیر اولنور لعن ایله حجاج ایله جنکیز
تبجیل ایدیلور نوشروان ایله سلیمان
قابلمیدر الفاظ ایله تغییر حقیقت
ممکنمی که تفریق اوله کفر ایله ایمان
برخاکدن انشا اولنوردیر ایله مسجد
بردر نظر حقده مجوس ایله مسلمان
هر دردك اولور چاره سی هر ایکلین اولمز
هر محنته بر آخر اولور هر غمه پایان
که چاك اولنور دامن پاکیزهٔ عصمت
که عفت ایدر آدمی آرایش زندان
صبرایت ستمه استر ایسك حسن مکافات
فکر ایله نه ظلم ایلدیلر یوسفه اخوان

ظالمره بر کون دیدیرر قدرت مولی
تالله لقد آثرك الله علینا

هر شخصی حریم حقه محرم می صانورسین
هرتاج کین چولسزی ادهم می صانورسین
دهری آره سن بکده برآدم بوله مازسین
آدم کورینان خرلری آدم می صانورسین
چوق مقبلی کوردمکه کولر ایچی قان اغلار
خندان کورینان هر کسی خرم می صانورسین
بیل علتی قبل صکره مداوانه تصدی
هرمرهمی هر یاره یه مرهم می صانورسین
کبرونه سبب یوقسه وزیرم دیو کرچك
سن کند یکی دستور مکرم می صانورسین
ای مفتخر دولت یك روزهٔ دنیا
دنیا سکا مخصوص ومسلم می صانورسین
خالی نه زمان قالدی جهان اهل طمعدن
سن ذاتکی بو عالمه الزم می صانورسین
الك او مد یغك کشف ایدر اسرار درونك
سن هر کسی کور عالمی سرسم می صانورسین
برکون کله جك سنده پریشان اوله جقسین
ای غنچه بو جمعیتی هر دم می صانورسین
نامرداوله یم چرخه اکر منت ایدرسم
جور کله سنك بن کدر اینسم می صانورسین

اللهه توکل ایدنك یاوری حقدر
ناشاد کوکل برکون اولور شاد اوله جقدر

بك رنکنه آلدانمه فلك اسکی فلکدر
زیرا فلکك مشرب ناسازی دونکدر
یابسترکمخاده یاویرانه ده جان ویر
چون بای وکدا خاکه برابر کیره جکدر
اللهه صغین شخص حلیمك غضبندن
زیرابومثق خویلی آتك چفته سی پکدر
باقدی نیجه جانلر اوزاکنله تبسم
شیرك دیشی قصد ایتمسی جانه کوله رکدر
بداصله نیجا ایتمی ویرهیچ اونیقورمه
زردوز پالان اورسك اشك ینه اشکدر

ضیابك

بر قطره ایچون چشمهٔ پرخون فسادن   باشن آله ماز بردخی باران بلادن

آسوده اولمز دیرسهك اكركلمه جهانه   میدانه دوشن قورتیله مز سنك قضادن

ثابت قدم اول مركز مأمون رضاده   وارسته اولاوب دائرهٔ خوف و رجادن

طورسون كف حكمكده ترازوی عدالت   خوفك وار ایسه محكمهٔ روزجزادن

هركیم كه آرار بوی وفا طبع بشرده   بكزر اكا كیم دولت اومار ظل همادن

بی بخت اولانك باغنه برقطره‌سی دوشمز   باران برینه دروكهر یاغسه سمادن

ارباب كمالی چكه مز ناقص اولانلر   رنجیده اولور دیدهٔ خفاش ضیادن

هر عاقله بردرد بو عالمده مقرر   راحت یشایش وارمی كروه عقلادن

حل ایتمدیلر بو لغزك سرینی كیمسه   بیك قافله كچدی حكمادن فضلادن

قیل صنعت استادی تحیرله تماشا   دم اورمه اكر عارف ایسك چون وچرادن

ادراك معالی بو كوچك عقله كركمز
زیرا بو ترازو او قدر ثقلتی چكمز

دهرك نه صفاوار عجبا سیم وززنده   انسان براغور هپسنی حین سفرنده

بررنك وفاوارمی نظر قیل شو سپهرك   نه لیل ونهارنده نه شمس وقمرنده

سیرایتدی هوا اوزره دینور تخت سلیمان   اول سلطنتك یللرا سر شمدی یرنده

حر اولمق اكر ایستر ایسك اولمه جهانك   ذوقنده صفاسنده غمنده كدرنده

جانان كیده رندان طاغیله می اوله ریزان   بو لیله كیجه نك خبر اولملورمی سحرنده

خیر اومه اكر صدر جهان اولسه ده بالفرض   هر كیمكه خساست اوله عرق وكهرنده

یلدزآرا بوب كوكده نیجه طرفه منجم   غفلت ایله كورمز قویوبی رهكذرنده

انلاركه ویرر لاف ایله دنیایه نظامات   بیك درلو تسیب بو انور خانه لرنده

آینه‌سی ایشدركشینك لافه باقلماز   شخصك كورینور رتبهٔ عقلی اثرنده

بن هر نقدر كوردم ایسه بعض مضرت   ثابت قدم ینه بو رأیك اوزرنده

انسانه صداقت یاقشور كورسه ده اكراه
یارد مجیسیدر طوغریلرك حضرت الله

غدر ایده رعایاسنه والیٔ ایالت   دنیاده وعقباده نه ذات نه رذالت

لایقمیدر انسان اولانه وقت قضاده   حق ظاهر ایكن باطل ایچون حكمی امالت

قاضی اوله دعواجی ومحضر دخی شاهد   اول محكمه نك حكمنه دیرلرمی عدالت

ای مرتكب خر بونه ذات كه چكرسین   برقاچ غروشه مدت عمر یجه خجالت

لعنت اوله اول ماله كه تحصیلنه انك   بادین اوله یا عرض و یا ناموس اوله آلت

آدم اولانك خیر اولور آدملره قصدی   انسانلغه انسانده بودراشته دلالت

انسان اكا دیرلركه ایده قلب رقیقی   آلام بنی نوعی ایله كسب ملالت

آدم اكا دیرلركه غرضدن اوله سالم   نفسنده دخی ایلیه اجرای عدالت

(صادق)

ساقی ایچه لم عشقنه رندان خدانك   رندان خدا واقف اسرار نهاندر
ساقی ایچه لم رغمنه صوفیٔ حریصك   کیم مقصدی کوثراملی حور جناندر
عشق اولسون او پیرمی پروردهٔ عشقه   کیم باده سی صد ساله و ساقیسی جواندر
پیرمیه صور مسئله ده وار ایسه شبهه‌ك   واعظلرك افسانه‌لری هب هذیاندر
بن اکلاد یغم چرخ ایسه بو چرخ چپ انداز   بخشی کوربنور صورتی اما که نماندر
بکزر فلك اول چنبر فانوس خیاله   کیم نقش تماثیلی سریع الجریاندر
ساقی‌بزه‌می صون که دل تجربت آموز   اندیشهٔ انجام ایله وقف خلجاندر

ایچ باده کوزلسه وار ایسه عقل وشعورك
دنیا وار ایمش یا که یوغ اولمش نه امورك

بتمزمی بو قسری روش اغرب عالم   بر منزله ایرمزمی عجب کوکب عالم
شمدی او بویانلر اوزمانده اوبانورلر   بر صبحه رسیده اولور آخر شب عالم
پامال ایدر انجام کیمك اوستنه دونسه   آغاز ایده‌لی دوره بو در مشرب عالم
بیك بویله جهان زر وسیم اولسه یتشمز   ممکنمی که اسعاف اوله مطلب عالم
خارجدن اکر اولسه تماشاسنه امکان   مدهش کوربنور هیکل مستعجب عالم
آلمش بوکنی شویله که سیرنده خلاسز   بر ذره دخی قالدیره مازمرکب عالم
ابنای بشرده قاله جقمی بو معادات   بیلم نه زمان طوغریله جق مذهب عالم
هر صفحه‌ده بر شکل حقیقت ایدر ابراز   هر کون چویریر بورقه مقلب عالم
بیك درس معارف اوقنور هر ورقنده   یارب نه کوزل مکتب اولور مکتب عالم
بو جسم کثیفك نه‌سی مرکز قوت   یا رب نه مطبه ایله کزر قالب عالم

سبحانك یا من خلق الخلق وسوی
سبحانك سبحانك سبحانك الفا

ای قدرتکه اولمیان آغاز وتناهی   ممکن دکل اوصافکی ادراك کماهی
هر نسنه قیلار وار لغکه حسن شهادت   هر ذره ایدر وحدتکه عرض کواهی
حکمتك قیلار اظهار بو آثار ایله مهری   امرك ایدر ابراز بو انوار ایله ماهی
دلسیر بساط نعمتك مرغ هوایی   سیراب زلال کرمکدر صوده ماهی
ایلر کرمك آتشی کلزار خلیله   مغلوب اولور پشه‌یه نمرود مباهی
ظالملری عدلك نه زمان خاك ایده جکدر   مظلوملرك چیقمده در کوکلره آهی
بیچارە‌یە منحصر انواع حظوظات   محنت زدهٔ عشقکه مخصوص دواهی
سنسین ایدن اضلال نیجه اهل طریقی   سنسین ایدن اهدا نیجه کمکشتهٔ راهی
حکمتك که اوله موجب خیر وشر افعال   یارب نه ایچوندر بو اوامر بو نواهی
سندندر الهی ینه بو مکر وبو فتنه   بو مکر وبو فتنه ینه سندندر الهی

کفنی بکن وباز زنی سنك ملامت
دست من ودامان تودر روز قیامت

ضیابك

اولمش کیمی صفا ایله رند پیاله کش — اولمش کیمیسی حرص ایله افتادهٔ ربا
ایتمش خلاصه بر امل خاص یلزوم — هرشخص حری قید اسارتله مبتلا

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

مظلومه ظالم ایلر ایکن ظلم وغدر وآل — کارنده آنم اولدیغنی ایلمز خیال
اموال خلقی سارق الوب سارقم دیمز — قاتل وبال قتله دخی ویرمز احتمال
بروجهه حق بیان ایدر البته فعلنه — هرقنغیسندن ایلر ایسك ایر وجه سؤال
برمملکتده صلب اولنور قاطع طریق — بریرده موجب شرف وفخر اولور بوحال
بربلدهده حجاب زنان عیب اولوب ینه — برشهرده بوحالت اولور باعث جمال
مشرب اولور شرابی ایچر حرمتی بلور — مذهب اولور حقوق عبادی کورر حلال
برعاقل مسلم الاطواره محرم اول — مشوار وطور بی نظر اعتباره آل
سیر ایت نه دکلو وضع غریبی ایدر ظهور — کیم هر بری جنونه اولور بشقه دال
وابسته در خیالنه افعالی هرکسك — کیمسه امور ینه ایدهمز نسبت ضلال
عقل وجنونی باطل وحق بیان ایچون — بو قدر جهانده حیف که میزان اعتدال

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایلر صباح شامی ولیلی نهار ایدر — صیفی قیلر شتا وخزانی بهار ایدر
نزع حیات حی ایدر اموانه جان ویرد — ایلر غبارزی آدم وجسمی غبار ایدر
جسم خلیله ناری ایدر نور قدرتی — نوری کلیمه حکمتی همرنك نار ایدر
لیلیٔ حسنی چشمنه شیرین ایدوب مدام — فرهادی دردعشق ایله مجنون وزار ایدر
دملرجه برطمعله قیلر قلبی بی حضور — یللرجه براملله دلی بی قرار ایدر
برملکی برحریص ستمکار ایچون یقار — برقومی برمنافق ابله تارمار ایدر
برجسمی عز وناز ایله صد سال بسلیوب — انجام کار پنجهٔ مرکه شکار ایدر
یوز بیلده بروجودی قیلوب کنج معرفت — آخر یرینی نشیمن خاك مزار ایدر
عارف اودر که معترف عجز اولوب ضیا — بوحادثات جاریهدن اعتبار ایدر
ملکنده حق تصرف ایدر کیف مایشاء — استرسه کونی یوق ایدر استرسه وار ایدر

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ترکیب بند

وله

ساقی کتور اول باده یی کیم مایهٔ جاندر — آرام ده عقل ملامت زدکاندر
اول می که اولور صیقل دل اهل کماله — ناپختهلرك عقلنه بادیٔ زیاندر
برجام ایله یاپ خاطری زیرا دل ویران — مهجور خرابات اوله لی خیلی زماندر

ضیابك

دوشدی جدا نعیم صفادن ابو البشر — اولدی خلیله تجربه کرکدن پسر
یعقوبی قیلدی فرقت فرزند اشکبار — اولدی جناب یوسفه چاه بلا مقر
ایوبی علت بدن ایکلتدی زار زار — منشاره ایلدی زکریا فدای سر
باشی کسیلدی غدر ایله یحیای مرسلك — چیقدی سمایه ظلم ایله عیسی بی پدر
طائفده نعلی لعله دونوب اولدی هم شکست — یوم احدده درهٔ ناب پیامبر
طاش باغلدی مجاعه ایله بطن پاکنه — دنیایه رغبت ایلمدی سید البشر
تأثیر سمله ایلدی صدیق ارتحال — اولدی شهید تیغ قضا عاقبت عمر
انجام ایردی جامع قرآن شهادته — آخر جناب حیدره ده ایتدی تیغ اثر
مسموماً ایتدی ذات حسن عدنه انتقال — مظلوماً اولدی شاه شهیدان بریده سر
هر کیمده عشق غالب ایسه قرب حضرته — اول دکلو انده در الم و درد بیشتر

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کیمدر بو عجزی خاص قیلان نوع آدمه — کیمدر بو نوعی اشرف ایدن جمله عالمه
شیطان ونفسی کیمدر ایدن آلت شرور — کیمدر قوبان زبون هوای جهنمه
منصوری کیم دوشوردی انا الحق دیارینه — کیم ویردی حکم قتلی ایچون شرع اکرمه
کیمدر شرابی حرمت ایله تلخکام ایدن — اعمال جام و باده یی کیم اوکردن جمه
کیمدر یهودی منکر اعجاز حق ایدن — کیمدر مسیحی نفخ قیلان ذات مریمه
کیمدر ویرن جسارت شمر وفضاحتی — سفیانه جعده یه شمره ابن ملجمه
کیمدر نصیر طوسی هلاکویه سوق ایدن — مستعصمی کیم ایتدی قرین ابن علقمه
کیمدر ویرن علیله تداوی یه احتیاج — کیمدر قوبان مزیت اصلاحی مرهمه
زنبور کیمدن ایلدی تحصیل هندسه — بلبللره کیم ایلدی تعلیم زمزمه
کیمدر بو کارگاهه چکن پردهٔ خفا — کیمدر ویرن تصور تفتیش آدمه

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایتمش کیمیسی راحتی اقبال ایچون فدا — اولمش کیمی بلیهٔ ادباره مبتلا
اولمش کیمی توانکر دوران ایکن ذلیل — اولمش کیمینه ثروتی سرمایهٔ عنا
طوپلر کیمیسی وارث وحادث ایچون نقود — ایلر کیمیسی ثروت ایچون عمرینی هبا
دوشمش کیمی تجسس کبریت احمره — اولمش کیمینه موجب افلاس کیمیا
ایتمش کیمی حریص قتال آرزوی شان — قیلمش طمع کیمیسنی جان دادهٔ وغا
اولمش کیمی مسخر افسون چشم یار — اولمش کیمی مقید کیسوی دلربا
ایتمش هوای لاله کیمی داغدار غم — اولمش کیمینه درد کل و یاسمن بلا
تفریق ایچون کیمیسی اوقور رقیهٔ فسون — تسخیر ایچون کیمیسی بازار نسخهٔ دعا

ضیابك

که عین وکاه غیر صانوب خلق وخالقی ‌ ‌ که جمعه کاه فرقه عقول ایتدی اعتماد
اولدی هزارذات دینوب که صفاته عین ‌ ‌ براصلده کهی نیجه اصل ایتدی اتحاد
هر شخص نفس عنصر ینه نسبت ایلیوب ‌ ‌ عقلنجه براله مشخص ایدر مراد
بکدیکره نه رتبه مخالفسه شخص وعقل ‌ ‌ عالمده اولقدر متخالفدر اعتقاد
حکمت بودر که آخرینه خصم اولور بیلوب ‌ ‌ هرقوم کندی مسلکنی منهج سداد
اما بو اختلاف ایله مقصودی جمله نك ‌ ‌ برخالقه خلوص ایله ایتمکدر انقیاد

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کللر کولر فغانله کچر عمر عندلیب ‌ ‌ بیمار احتضارده اجرت دیلر طبیب
مانند لاشه نعش توانکر ذلیل وخوار ‌ ‌ کرکس مثال وارث وغسال ناشکیب
بالین نازه خواجهٔ شهر ایلر اتکا ‌ ‌ خاك مذلت اوزره یاتور آج برغریب
پرتو فروز بزم طرب شمع خنده ریز ‌ ‌ پروانهٔ شکسته پر افتادهٔ لهیب
ثوم وبصل چو نرکس ولاله کشاده لب ‌ ‌ محبوس کنج محفظهٔ تنکناده طیب
بستر نواز عز وصفا احمق خسیس ‌ ‌ کلخن نشین ذل وهوان عاقل حسیب
که دولت جهاندن ایدر جهل بهره یاب ‌ ‌ که لقمهٔ عشادن ایدر عقل بی نصیب
مقبول بزم صحبت اولور مفسد لئیم ‌ ‌ منفور طبع عالم اولور ناصح مصیب
کاهی محقر جهلا شاعر بلیغ ‌ ‌ کاهی مسخر حمقا فاضل ادیب
برعاجزك معیشتی نقصان پذیر اولور ‌ ‌ برظالمك اموری ایدر کسب فر وزیب

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

یارب ندر بودهرده هرمرد ذوفنون ‌ ‌ اولمش بلای عقل ایله آرامدن مصون
یارب نیچون بوعرصه ده هرشخص عارفك ‌ ‌ مقدار فضلنه کوره دردی اولور فزون
هرقنغی سویه عطف نکاه ایتسه بحضور ‌ ‌ هرقنغی شیئه صرف خیال ایتسه عقلی دون
ممکنمیدر حقیقت اشیایی وزن ودرك ‌ ‌ میزان عقله درهم تعدیل ایکن ظنون
کنجیدهٔ بصیرت اولورمی بوعجز ایله ‌ ‌ حیثیت حوادث وکیفیت شئون
کویاکه بونجه محنت وغم آزکلوب اولور ‌ ‌ پرده تحکم جهلا ایله بغری خون
بیلم که مقتضای نظام جهان میدر ‌ ‌ دائم جهانده جاهل اولور مسعدت نمون
جاری جهان جهان اوله لیدر بوقاعده ‌ ‌ براحمق دنی یه اولور اهل دل زبون
نادان فراز عز وسعادتده سرفراز ‌ ‌ دانا حضیض عجز ومذلتده سرنکون
نادانی کامپرور ایدر طالع بلند ‌ ‌ اهل دلی محقر ایدر بخت واژکون

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

(دوشدی)

ضبابك

هر ذره‌ده طريقهٔ مخصوصه اوزره فيض — هر جسمده طبيعت مخصوصه اوزره جان
هر عالمك سنين وتواريخى مختلف — هر برزمينده بشقه حساب اوزره درزمان
پيوسته درسواحلى كرداب حيرته — بر بحردركه حاصلى بو بحر بيكران

سبحان من تحير فى صنعه العقول
سبحان من بقدرته يعجز الفحول

بر ذره دركه ذرهٔ نا منتهاى خاك — بر ذره خارجه ايده‌مز اندن انفكاك
لبى لهيب نار ايله بركوى آتشين — قشرى بحارى يم ونهر ايله چاك چاك
تسبيله قشرى جمده اول لب آتشك — شون قبه دركه فرش اولنه انده برك تاك
بو قشر دركه جملهٔ حيوانه روز شب — احضار رزق وتوشه ايچون ايلر انهماك
كاهى تنفس ايليجك اژدر زمين — كوه شرر فشانلر ايدر ارضى لرزناك
اول ذرهٔ جسيمه بى فانوس شمع وار — اولمش محيط توده بتوده نسيم پاك
كيم روز شب اوسفرهٔ عالمشمولدن — هر نفس رزقن آلمده بروجه اشتراك
بو نقطه دريمين وشمالى بيان ايدن — ايلر جهانه عقل بونى كزدن افلاك
ذرات كون بونده بوار نشوهٔ حيات — افراد خلق بونده چكر جرعهٔ هلاك
خسبيدهٔ فراش امان در نفوس هب — برطوب شعله ناكده بى قيد وهم وباك

سبحان من تحير فى صنعه العقول
سبحان من بقدرته يعجز الفحول

دندان شيره لقمه اولور آهوان زار — بر كوسفندى طعمه قيلار كرك جانشكار
بى جرم ايكن غذاى عناكب اولور مكس — معصوم ايكن كبوترى شاهين ايدر شكار
عاجز ايكن عقابه كرفتار اولور كشف — غوك ضعيفى قوت ايدينور بى وسيله مار
بى جنحه ماكيان بچه بى چاك ايدر زغن — بى سابقه دو پاره ايدر موشى موشخوار
كنجشك زارى باشهٔ پران هلاك ايدر — ايلر تذروى پنجهٔ غدرنده باز خوار
مار زمينه لقمه اولور مرغ تيز پر — مرغ هوايه طعمه اولور ماهئ بحار
غواصى حرص كوهر ايدر لقمهٔ نهنك — كبكى اميد دانه ايدر تله يه شكار
دردانهٔ درونى ايچون چاك اولور صدف — آواز بدر قفسده ايدن بلبلى نزار
بيد سترك هلا كنه خايه اولور سبب — قتل سمور زاره اولور پوستى مدار
غالب زبونى قاعده در ايلمك تلف — يرده هواده بحرده جارى بو كيرو دار

سبحان من تحير فى صنعه العقول
سبحان من بقدرته يعجز الفحول

كاه آفتاب وكاه كواكب كهى جماد — اولدى اله معتقد زمرهٔ عباد
كه عجل وكاه آتش ويزدان واهرمن — كه نور وظلمت اولدى قضاياى اعتقاد
عقل وجمال وعشق اله اولدى برزمان — بتلرله طولدى بر نيجه بيل جملهٔ بلاد
انجام ايردى نوبت توحيد ذات حق — كلدى ظهوره بونده ده بيك فتنه بيك فساد

سهیلی

بلا و درد و هجری سن چکرسین اول صفا ایلر | برادنی جرم صادر اولسه سندن بیك جفا ایلر
نه دکلو جان و دلدن خدمت ایتسك هب هبا ایلر | وجود نازنینك بار محنتله دوتا ایلر

الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسه دیمه یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

بو دشتك بر سحر کشت ایلر ایکن لاله زارنده | کوردی چشمه بر قصر عالی کوهسارنده
او قصرك یوق قصوری زینت و نقش و نکارنده | یازلمش آب زرله کوردم اول قصرك کنارنده

الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسه دیمه یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

دلا بزم بلاده نی کبی نالان اولور سکده | بیابانه دوشوب مجنون کبی عریان اولور سکده
الك کنج مراده ایرمیوب ویران اولور سکده | سهیلی کبی دائم بی سر و سامان اولور سکده

الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسه دیمه یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

ترجیع بند

جامع الحروف ضیابك

بو کارکاه صنع عجب درسخانه در | هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در
کردون بر آسیاب فلا کتمدار در | کویا ایچنده آدم آواره دانه در
مانند دیو بچه لرین التقام ایدر | کهنه رباط دهر عجب آشیانه در
تحقیق اولنسه نقش تماثیل کائنات | یا خواب و یا خیال و یاخود بر فسانه در
منجر اولور امور جهان بر نهایته | صیفك شتایه مبلی بهارك خزانه در
کسب یقینه آدم ایچون بو قدر احتمال | هر اعتقاد عقله کوره غائبانه در
یارب ندر بو کشمکش درد احتیاج | انسانك احتیاجی که بر لقمه نانه در
بو قدر سپر بو قبهٔ فیروزه فائده | ذرات جمله تیر قضایه نشانه در
اصل مراد حکم ازل بولمه در وجود | ظاهرده کی صواب و خطا هب بهانه در
بر فاعلك ما ثیردر جمله حادثات | نه اقتضای چرخ و نه حکم زمانه در

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

اجرام بی نهایه ایله پردر آسمان | نسبت اولنسه ذره دکلدر بو خاکدان
بیك شمس تابدار و هزاران مه منیر | یوز بیك ثوابت و نیجه سیارهٔ عیان
هر شمس ایدر توابع مخصوصه سیله سیر | هر تابعه توابع اخری ایدر قران
هر شمس ایدر لواحقنه نشر فیض خاص | هر لاحقك طبیعتی امثالنه نهان
هر جمله مرکزنده ایدر سیر بی وقوف | هر قطعه محورنده بولور فیض جاودان
هر جملهٔ وسیعه ده مبسوط بیك وجود | هر قطعهٔ فسیحه ده مشهود بیك جهان
هر بر وجود مصدر اولور بیك وجود ایچون | هر بر جهان هزار جهاندن و برنشان

سروری

قورقوسندن دشمنه جای کریز اولدی خلا　　قنده قالدی بوندن اولکی تجبر اعتلا
ایکی تاریخم ایدر کفاری درده مبتلا　　قیلدی قصد اسلامیان آلدی عریشی اولا
آکلدی جیش عدو مقداربنی علم الیقین

اهل کفران اهل نار واهل ایمان اهل سیف　　طوب اعدانك صداسن کسدی الآن اهل سیف
ذوالفقار اولدی دوتاریخ آلدی میدان اهل سیف　　اهل عدوانه عریشی قیلدی زندان اهل سیف
هول جان ایتدی عدونك مسکنن زیر زمین

کلدی میدان جهاده ربع مسکوندن سپاه　　خصم دلخونی سیه روز ایتدی شبخوندن سپاه
خوشلنور بویله ایکی تاریخ موزوندن سپاه　　قالمدی اعدا عریشی آلدی ملعوندن سپاه
سك ایدی نامرد ایدی مرد اولدی افرنج لعین

جیش سردار دلیر اقدام ایدنجه یکنسق　　جسم منحوس عدوده قالمدی جاندن رمق
دیکله قیلدم ایکی تاریخمده ذکر ماسبق　　عون ربانی ایله آلدی عریشی اهل حق
کافری محو ایلدی حقا دعای متقین

طور افرنج دغلباز ایلدی ایجاب سیف　　قیقزل قیلسون دمادم قلبنی تیزاب سیف
ایکی تاریخمده وصف ایتدی قلم ارباب سیف　　الدی بی پروا عریشی جنك ایدوب اصحاب سیف
اولدی لرزان اهل ایماندن جنود مشرکین

تیغ ارباب غزادن جانه یتدکده ریش　　کندی کافر جایکاه ایتدی جحیمی بندی ایش
یك دوتاریخ ایلدم احصا کدنه کدر نه بیش　　آقدی دم آندی حربی فدایدن مریش
هر شهیدی ایلدی حق ساکن عدن برین

دشمنان حصنه قپانمشدی قپوسن برکیدوب　　دود باروت ایله کورمزدی بری برین یدوب
ویر سروری ایکی تاریخك درشاهه کیدوب　　جند اسلام الدی کافردن عریشی جهد ایدوب
مصره نیل آسا روان اولدی جیوش اهل دین　　١٢١٤

هر ایکی مصرعده کی آحاد وعشرات ومآت　　کندی جنسیله مساوات اوزره بولمشدر ثبات
نقل یکدیکرله ایت بوالتی قسمه التفات　　هشت اولور هر بیت بکتاده تواریخ غزات
قبل حساب اولکی ایکی اوزره ای اهل یقین

مسدس

سهیلی

جهان بیوفا باقی دکلدر کیمسه یه ای یار　　دکلدر برقراره چون بیلورسین چرخ ناهموار
دیلرسك اولهسین باغ جهان ایچنده برخوردار　　بوقولی جان ایله کوش ایت سکا پندم بودر هربار
الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسنه دیمیه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

بودار غمده ویران اولمیوب آباد اولم دیرسك　　یاننده خاص وعامك حرمت ایله یاد اولم دیرسك
بلا ودرد وهجر وغصه دن آزاد اولم دیرسك　　بومحنت خانه ایچره برایکی کون شاد اولم دیرسك
الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسنه دیمیه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

سروری

راه نیرنکه سلوك ایتمکله سرهنك فرنك   قالدی میری به کتورمشدی برازطوب وتفنك
کلدی قاصد ایکی تاریخ ایتدی انشابی درنك   مصره طوپدن آچدی یول آلدی عریشی اهل جنك
محو اولوب اعدای دین قالمزمی ترك آن واین

شکرلله دشمنانی طوبجیان محصور ایدوب   آلدیلر حصنی الندن نابکاری دور ایدوب
باقی ایکی تاریخ یازدم عالمه مشهور ایدوب   آلدی جداولسون عریشی اهل ایمان زور ایدوب
بوزدی مردان هجوم اولمشدی ملعون درکمین

نامداران بونده کفاری قیروب آلدقجه نام   خواب راحت اولدی خصمه ام دنیاده حرام
کثرتی قلت بولوب یازدم ایکی تاریخ تام   اهل دین آلدی عریشی سعدایده رب الانام
اولدی عسکر شادکام جود رب العالمین

قصد جان دشمن منفور ایدوب اصحاب دین   قوت اسلامله مقهور ایدوب اصحاب دین
شوایکی تاریخی یازدم سور ایدوب اصحاب دین   چکدی سیف آلدی عریشی زور ایدوب اصحاب دین
بوزدی میدان شجاعتده عدوی مؤمنین

ام دنیابه آیاق باصدقده اعدا رنکله   یاردیلر باشن او اولاد زنانك سنکله
سویلدم بربیت ایکی تاریخ دنکا دنکله   ایلدی الله کرم آلدق عریشی جنکله
مادر کافر کدرله قیلدی القای جنین

جیش دشمندن قرلدی پیر و برنا قالمیوب   کتمدی مصره حوادث شخص یکتا قالمیوب
ایکی تاریخ ایتدم انشا شمدی غوغا قالمیوب   مژده کیم حصن عریش آلندی اعدا قالمیوب
قوم ملعونی قبول ایتمز بوملك نازنین

پیشکاه قلعه ده آچلدی ابواب جهاد   کیردی قردی دشمن محصوری اصحاب جهاد
شوایکی تاریخی ایتدم زیور باب جهاد   ویردی جان اعدا عریشی آلدی ارباب جهاد
هم بنای قوت اهل جهاد اولدی متین

برکورلدی قوپدی دشمن حصنی ایتمشکن پناه   صاندی رعد وبرق اوصیتی قیلدی افلاکه نکاه
ایکی تاریخمده آفاق ایتدی کسب انتباه   مژده اعدادن عریشك قلعه سن آلدی سپاه
صالدی سقف آسمانه طوب شاهیلر طنین

قبضهٔ تیغه ایدوب شمشیربازان وضع ید   فرط رشکندن فلکده دیردی مریخ الحسد
هردو تاریخم اولور قطع زبان ایچون سند   اهل سیف آلدی عریشی ایردی اللهدن مدد
قبهٔ عرشه قلج آصدی جنود مسلمین

قلعه دیوار بن غرات ایتدکجه ویران طوب ایله   دشمن دینك اولوردی جسمی لرزان طوب ایله
صیتی هرتاریخمك اولمقده یکسان طوب ایله   الدیلر حصن عریشی اهل ایمان طوب ایله
قهر معبود ایله نار اولدی محل کافرین

خوفله دونمشدی رنك روی اعدا سوسنه   ارلکی دوشمکله بلردی کنار و بوسه نه
ایکی تاریخ استرمی بوظفرله شوسنه   اولدی باریدن مدد آلدق عریشی بوسنه
مات اهل الکفر مجروحا وکنا فائزین

سروری

غازیان در جنك اول آچدی در بند عسیر   عنقریب اینسون خدا مصرك دخی فتحن یسیر
شوایکی تاریخم اولدی دلپسند ودلپذیر   ایلدی حمله عریشك حصننی آلدی وزیر
بلدی دشمن عجزینی کلدی یره سوردی جبین

حصن مز بوری که واردی ابتدا آلدی وزیر   جمله سندن اهل اسلامك دعا آلدی وزیر
شوایکی تاریخمه ویردی بها الدی وزیر   حقه جدا اولسون عریشی اولا آلدی وزیر
قهر حق ایردی فرانجه اولدی بالجمله حزین

تیغی کیم جیش عدونك باشنه چالدی جنود   کسدی سرتاپا فرنکه واوله صالدی جنود
شو ایکی تاریخمه حیران اولوب قالدی جنود   قلدی حکم آصف عریشی بوسنه آلدی جنود
دفع جمهور ایتمکه اولدی ملائك منزلین

دشمنانك بیم جان مانندهٔ بردالعجوز   دتردردی تنلرین مشتدایکن تاب تموز
دکله کیم واردر ایکی تاریخ نامهده رموز   سیف یوسفله عریشی آلدی اعدادن هنوز
حصنی آلدی اهل اسلام اولدی حقدن مستعین

خصمی یاقدی شعلهٔ شمشیر ایله کرمی صیف   هم خدانك هم قولك کوردکجه خشمن دیردی حیف
ایکی تاریخ ایلدم انشا غلو ایتدکده کیف   سیف ایله قیلدی هجوم آلدی عریشی اهل سیف
کافرك دفع ایت وجودین یامجیب السائلین

قلعهیه کیردی چکوب سیفن همان اصحاب دین   اهل کفره آچدی زخم خونچکان اصحاب دین
شوایکی تاریخم ایتسون حرزجان اصحاب دین   حصننی آلدی عریشك دوکدی قان اصحاب دین
قیلدی طوپك نعره سیله کوش عالم چین چین

قصد ایدنجه اهل ایماندن جیوش بی کران   اولدی کفرنده مصر طوادی جیمه دیگران
ایکی تاریخله تبشیر ایلیم نامی هران   مژده باد آلدی عریشی سیفله جنك آوران
عزم جنك ایتدکجه حالا کچدی پیشینی پسین

هر تفنك اندازکیم اعداسی دائم اور بله   اوردی آتدوغی یری جنك ایلیوب جمهور ایله
ایکی تاریخ ایتدم انشا انشراح سور ایله   قیلدی عزم اهل جهاد آلدی عریشی زور ایله
لایعد قرشون یدی حربی که اولدی دانه چین

طوب صداسی قیلدی سرسم صانکه اعدا یوندی سم   غازیان واردی قلجله خونفشا نلق ایتدی هم
ایکی تاریخ ایتدم انشا کیم دکلدر بیش وکم   قیلدی جنك اسلامیان آلدی عریشی آقدی دم
مشت کله ایلدی بی دینی ماننده عجین

فرقهٔ دهری که هیچ ایتمزدی استصحاب دین   قتلنه ایمانسزك ایتدی هجوم ارباب دین
شوایکی تاریخی ایجاب ایلدی آداب دین   قیلدی قصد آلدی عریشی طوپلیوب اصحاب دین
اولمسون جمهور اعدا هرکز آسایش کزین

مسلمین افرنجه طور یکنسقله قصد ایدوب   قردی جیشن نصرت رب الفلقله قصد ایدوب
ازبر ایتدم بو ایکی تاریخی نقله قصد ایدوب   اهل دین آلدی عریشی لطف حقله قصد ایدوب
قاچدی حربیلر آلندی حربله حصن حصین

سروری

بویله جونپالا کرکدر دست مرداندە قلج　　دشمنك عرقی کسلمز اولمسه قانده قلج
مدح اولنسون ایکی تاریخله هرآنده قلج　　مؤمنین آلدی عریشی صالدی میدانده قلج
دشمنی قیلدی هراسان جنکله صاحب مکین

اهل سیف اورندقجه هردم دشمن دونه قلج　　رنك آلوب قاندن اولوردی بشقه برکونه قلج
ایکی تاریخمدن آکاه کیردیکن خونه قلج　　مؤمنین آلدی عریشی چالدی ملعونه قلج
اولدی سیف صدر عالی بادیٔ فتح مبین

منهزم جند عدودن تند خویان سفر　　اولدی پامال غزات راهپویان سفر
شوایکی تاریخی سویلر نکته کویان سفر　　جنك ایدوب آلدی عریشی جنکجویان سفر
ایلدی اعدایی لرزان داور مسند نشین

غازیان صالدقجه هردم سینهٔ کفاره شیش　　مردکانك دعوت ایلردی جهنده کشیش
بنده عمرمده ایکی تاریخ ایله کوردم برایش　　چقمدی میدانه حربی طوپله آلندی عریش
بوزدی کین آلدی عدودن داور دانشقرین

دهریان رسوای عالم اولدی آلندی عریش　　فاتحی سردار اکرم اولدی آلندی عریش
ایکی تاریخم مسلم اولدی آلندی عریش　　مسکن حربی جهنم اولدی آلندی عریش
کافری قیلدی مدمرحملهٔ صدر کزین

بحث ایدوب کیفیت فتح وظفردن مردمان　　کیمی دیردی شبهه یوقدر کیمی ایلردی کمان
ایکی تاریخله ایتدم شویله تحقیق و بیان　　مژده اهل سیف آلوب حصن عریشی دوکدی قان
عزمله مصریده صاحب مهرابدر زرنکین

عسکر سردار اکرم اولدی رهیاب ظفر　　باشنه قوپدی قیامت کافرك این المفر
شوایکی تاریخدر خاطرنشان هرنفر　　اهل دین آلدی عریشی ایلیوب میل سفر
قردی کفاری سپاه آصف داد آفرین

تنکنای قلعه ده دشمن سموم صیقله　　درلیوب قان ناله ایلردی صدای حیقله
ایکی تاریخه صاواشدم جوش جیش کیفله　　سعی ایدوب صاحب نکین آلدی عریشی سیفله
دیش بیلر یدین ایچون اسلامیان سیفندەسین

طال قلجلقله حصاره طالدی ارباب صلاح　　جیش محصوری جحیمه صالدی ارباب صلاح
بوایکی تاریخه حیران قالدی ارباب صلاح　　حکم آصفله عریشی آلدی ارباب صلاح
ایشیدوب کلبانك اسلامی عدو ایتدی انین

باصدی مهرین نامه‌یه احکامله صاحب نکین　　دعوت ایتدی لشکری اقدامله صاحب نکین
ایکی تاریخم آلور اکرامله صاحب نکین　　قیلدی حکم آلدی عریشی نامله صاحب نکین
مؤمنینه باب مصری آچدی فتاح معین

قلعه‌نك قردی قپوسن کله کیم طوتمز کشاد　　درکه جنت شهادت سمتنه اولدی کشاد
ایکی تاریخمده معلوم اشته مفهوم جهاد　　طوپلیوب آلدی عریشی صدر صاحب عدل وداد
جنکله روح شهیدان بولدی وصل حورعین

سروری

مکر دشمندن اوله دائم شه دوران سلیم　　ایلمش قلبی کبی اسمن دخی یزدان سلیم
ذکر اولندی ایکی تاریخمده فتح خان سلیم　　جنکله الدق عریشی حکم ایدوب سلطان سلیم
محو ایچون اعداسنی مردان دین ایتدی یمین

مصری استیلایه راضی اولمیوب روح کلیم　　اولدی افرنج لئیم افکنده‌ٔ رنج الیم
ایتدی ملهم ایکی تاریخه بنی رب علیم　　جبرایله الدی عریشی اولا سلطان سلیم
قهر اعدا ایچون آصف ایلدی رأی رزین

شدت نار وغادن کیم اولوردی آهن آب　　خون دشمن تیره ایتزمی نه دکلو اولسه ناب
بر برینه ایکی تاریخم اولور نائب مناب　　جهد ایدوب آلدی عریشی شه سلیم جم جناب
دمدمادم آقدی اعدادن ترابی قیلدی طین

قدسیان ایتدی ورود آلدی عریشی شه سلیم　　ایلدی حقه درود آلدی عریشی شه سلیم
باق ایکی تاریخه زود آلدی عریشی شه سلیم　　کلدی امداد ودود آلدی عریشی شه سلیم
لشکر افرنجی دائم حق ایده اندوهکین

قلعه‌ده چکدی قپانده‌ده عدو قحط وغلا　　جبه یوق اماکه موجود ایدی انواع بلا
ایکیدر تاریخ تامم وار ایسه مثلی صلا　　قیلدی عزم ارباب دین آلدی عریشی اولا
قردی جمهور سپاه شه سلیمکا مبین

زلزله ویردی زمینه طوب ایدوب قلعه کشاد　　باشنه یقدی فرنکك جان اوبن رب العباد
کوش ایدوب یازدم ایکی تاریخ بی نقص وزیاد　　آلدی حمد اولسون عریشك قلعه‌سن اهل جهاد
منهزمدر جیش ملعون قاچدی کلمز بعد زین

حرصی باعثدر که ایردی دشمن طماعه ریش　　یعنی سیف غازیان آچدی او بدا وضاعه ریش
شو ایکی تاریخی ایتدردی بکا پیدا عریش　　اولدی ملعون ناپدید آلندی بی پروا عریش
دوکدی قان جیش عدودن شاه عالم آلدی کین

ایلدی الله کرم آلدی عریشی اهل دین　　قنده در لوح ای قلم آلدی عریشی اهل دین
ایکی تاریخ ایت رقم آلدی عریشی اهل دین　　هم فرنکی بوزدی هم آلدی عریشی اهل دین
شد بلطف حق شه عالم مؤید ایمنین

عسکر شاهینك آلایی واروب سرحدکاه　　سیر ایدنجه قاچدی اعدا حصنه عذرانکله
خلق اوقور هردم ایکی تاریخمی آهنکله　　عزم ایدوب جنك آوران آلدی عریشی جنکله
پادشاه جم جناب اولسون سریرنده مکین

بحث اوصافنده اطرا ایتسون اهل اجتهاد　　نامداران مغازی قویدی عالمده برآد
ایکی تاریخم بکندی آصف یوسف نهاد　　قلعه‌یی آلدی عریشه کیردی اصحاب جهاد
پادشاهك کوردی جندین قاچدی کفار مهین

هردم افرنجك قلیج باشن ایکی شق ایلیوب　　سوی بحره آقیدردی قانن ایرمق ایلیوب
باق ایکی تاریخه شکر نصرت حق ایلیوب　　اهل سیف آلدی عریشی حق موفق ایلیوب
کافری قهر ایلدی سلطان جم جاه آفرین

رهایی

نه کولدم کل کبی بردم نه کوکلم خرم ایتدم بن نه کلدم جهانه نه بلدم بیلم نه ایتدم بن
همان آغلادی کلدم عالمه آغلادی کیتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بو باغ روزکار ایچره نه بردم شادمان اولدم نیجه بیل اول هواده کرچه بل کبی دوان اولدم
یکنلك وقتی کچدی کیتدی پیرناتوان اولدم اجل راهینه کوز یاشی ایله آخر روان اولدم
همان آغلادی کلدم عالمه آغلادی کیتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

ضعیفم دردمندم دل شکسته خسته جانمله شب وروز ایکارم همراز اولوب آه وفغانمله
یانوب بو سینهٔ پرسوز ایله داغ نهانمله دمادم روی زردمله بو اشك خون فشانمله
همان اغلادی کلدم عالمه آغلادی کیتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بقا یوق اکلادم بیلدم جهاندر برفنا کارزار کوزتدم هر کنارین عین عبرت ایله نرکس وار
کیم انده شادمان اولوب کولر کل بلبل ایلر زار بو رمزی کوردم اولدم کولمدن اوتنامدن بیزار
همان اغلادی کلدم عالمه آغلادی کیتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

اکرچه آغلامق کولمك اولور البت هر آدمده بن اغلادم بویدم کولمدم هرکز بو عالمده
نیجه اغلادم ایسه بن انادن طوغدیغم دمده (رهایی) کریه دن قورتلم آخر بینه اولسمده
همان اغلادی کلدم عالمه اغلادی کیتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

عریش فتحی ایچون مخمس طرزنده تواریخ

سروری

قاهره اقلیمنه کلمشدی افرنج لعین قیلدی سرحدره کذرده بولدی بر حصن حصین
فتح اولندی شمدی یازدم ایکی تاریخ متین پادشاهم مژده کیم آلدی عریشی اهل دین
کسدی اعدانك امانن بو جهاد بهترین

آتشی اوزره صاچوب آتش اوجاقلی غازیان کافره حصنی جحیم اندرجحیم ایتدی همان
خلق ایدر هر آن ایکی تاریخمی ورد زبان حق اولوب یاور عریشی آلدی سلطان جهان
جان اعدا یاندی یزدان ایلدی دوزخ رهین

زیر و بالاده مکر سوزیلندی عدل وداد شاه کیم اینوب اردوسنه ایتدی سروش امداد شاه
چون اکلسون ایکی تاریخمده قیلدم یاد شاه ایلیه الله سعید آلدی عریشی پادشاه
ایتدی کفاری هلاك ارباب دین اولدی امین

کوندروب جنکه اوصدر کاملی سلطان سلیم حق بو کیم قیردی عدوی باطلی سلطان سلیم
شوایکی تاریخك اولدی مائلی سلطان سلیم نزع ایدوب آلدی عریشی حاصلی سلطان سلیم
اولدی دشمن مندفع مردان ایدوب سعی بهین

(مکر)

روحی

عالمده که کامل چکه غم ذوق ایده جاهل || یردن کوننه دك یوف بکا کردیمز ایسه‌م یوف

چون حق دینی ایلدیلر ظلمله بردار

باطل سوزه آغاز ایده لم بزدخی ناچار

یوف خارینه دهرك كل وكلزارینه هم یوف || اغیارینه یوف یار جفاکارینه هم یوف

هر عیش که موقوف اوله کیفیت خمره || عیاشنه یوف خمرینه خمارینه هم یوف

چون اهل وجودك یری صحرای عدمدر || یوف قافله و قافله سالارینه هم یوف

ذی قیمت اولمجه نیده لم جاه وجلالی || یوف آنی صاتان دونه خریدارینه هم یوف

عالمده که بنکیلر اوله واقف اسرار || سیرا ننه یوف انلرك اسرارینه هم یوف

عارف که اوله مدبر ونادان اوله مقبل || اقبالنه یوف عالمك ادبارینه هم یوف

چرخ فلکك سعدینه ونحسنه صدحیف || کوکبلرینك ثابت وسیارینه هم یوف

چون اوله حرام اهل دله دنیی وعقبا

جهد ایله نه دنیا اوله خاطرده نه عقبا

دنیا طلبیله کیمی خلقك امکده || کیمی اوتوروب ذوقله دنیایی یمکده

یوق درد که برچاره ایدر میر وکداده || سن چکدیکك آلامی کرك صاقلا کرکده

اعیان جهاندن کرم اومه آنی صانمه || آثار عطا اوله یا پاشاده یا بکده

مطبخلرینه آج وارانلر دکنك یر || در بانلری وار کوز قپوده ال دکنکده

بردورده کلدك یوفسا عالمده بزکیم || آثار عطا یوق نه بشرده نه ملکده

اغیار وفادن دم اورر یار جفادن || آدمده وفا اولمه یه وار اوله کوپکده

اوج فلکه باصدی قدم جاه ایله جاهل || ارباب کمالك یری یوق زیر فلکده

یارب بزه برار بولنوب همت ایدرمی

یوخسه کونمز بو له فلاکتله کچرمی

ویردك دل وجانیله رضا حکم قضایه || غم چکمیز اوغرارسق اکر درد وبلایه

قویدق وطنی غربته یوفکرله چیقدق || کیم رنج سفر باعث اوله عز وعلایه

دور ایلدك برقوه دق برنجه ییلدر || اویدق دل دیوانه یه دل اویدی هوایه

اولدق زره یه واردق ایسه عشقه کرفتار || آلندی کوکل برصنم ماه لقایه

بغداده یولك دوشسه کر ای باد سحرخیز || آداب ایله وار خدمت یاران صفایه

(روحی) یی اکر برصورر ایستر بولنورسه || دیرلرسه بولشدکمی او بی برك ونوایه

بومطلع غرایی اوقو وایسم اول انده || معلوم اولور احوالمز ارباب وفایه

حالاکه بز افتاده خوبان دمشقز

سرحلقه رندان ملامتکش عشقز

مسدس

رهایی

دلا صانکه کیاه ایدم زمین غمده بتدم بن || بهاری عمرمك کچدی خزانه شمدی یتدم بن

روحی

چرخك كه نه سعدنده نه نحسنده بقا وار ‖ دهرك كه نه خاصنده نه عامنده وفا وار
آلدانمه آنك سعدينه نحسندن آلنمه ‖ نحسنده ديمه محنت و سعدنده صفا وار
ميل ايتمه آنك خاصنه عامندن اوشنمه ‖ عامنده ديمه خست وخاصنده عطا وار
جهدايله همان غيرالله باقيه كوركيم ‖ بندن نه سكا فائده سندن نه بكا وار
اكنده كوروب غيرلرك اطلس وديبا ‖ غم چكمه كه اكمده بنم كهنه عبا وار
كچ جمله بوافكارلرى عارف وقت اول ‖ سركشته پيل آنى كه سرنده بوهوا وار
فردا المن چكمه مى ايچ بق رخ خوبه ‖ عاشقلره فردادده دخى وعد لقا وار

ال ويرسه صفا فرصتى فوت ايله بردم
دنيا آكا دكمز كه جفاسن چكه آدم

صورتده نوله ذره ايسه ك معنيده يوحز ‖ روح القدسك مريمه نفخ ايتديكى روحز
پيمانهٔ خورشيدله هرصبح ايدرز عيش ‖ عيسى كبى پيمانه كش لاى صبوحز
ايتدكسه شراب ايچمامكه توبه كوزلسز ‖ ثابت قدمز توبه مز اوستنده نصوحز
مارايسه عدو بز يد بيضاى كليمز ‖ طوفان ايسه دنيا غمى بز كشتئ نوحز
ملا اوقوسون مدرسه ده شرح معانى ‖ متن قدحى صون بزه بز اهل شروحز
صوفى بزى سن جسم كوزيله كوره مزسك ‖ آچ جان كوزيكى ايله نظر كوركه نه روحز
پركوره لب بسته كورنمكده يز اما ‖ رندان مسيحا دمه مفتاح فتوحز

عيسى دم وروحى لقب وخضر حياتز
درياى صفت ايچره نهان كوهر ذاتز

آيا نجه بردور ايده بوچار عناصر ‖ كيم آكا نه اول اوله معلوم نه آخر
كه ساه ايليه لر عالم تفريدده سيران ‖ كاهى اوله لر عالم تركيبده ساير
تفريدده چار اوله وناچار اوله دورى ‖ تركيبه كلنجه سه مواليد اوله ظاهر
بو جمله مظاهرده اوله معتبر انسان ‖ انسانه اوله جمله طفيلى بو مظاهر
نفسيني بيلنلر كتوره خالقه ايمان ‖ بيلمزله ايمان كتورنلر اوله كافر
كافركه يرين دوزخ ايدر جهلله ايلر ‖ چون جهل حقيقتده اوله كفر عجب سر
دنيا ويره جاهلره ال كامل اولنلر ‖ آياقده قالوب اوليه لر حسبه يه قادر

چون جهلده در ذوق كالى نيده لم بز
قال اهلى صفا ايليه حالى نيده لم بز

صوفى كه ريا ايله ايدر كنديني موصوف ‖ اوقات شريفى اوله تقليد ايله مصروف
منبرده خطيب اوله ومحفلده معرف ‖ عار ايليه اولديغنه جهلله معروف
آيينهٔ قلبيني كدورت ايده تيره ‖ روشنكر فيض حق ايله اوليه مكشوف
جان ودلنك مهر ومهى اوليه پرنور ‖ دائم برى مخسوف اوله آنك برى مكسوف
جمع كتب ايتمكله نه ممكن اوله واقف ‖ اسرار خدايه كاوله اول مرشده موقوف
ذاتنده كه آثار كمال اوليه خردر ‖ ياشال سيه اكننه كيش يه يشل صوف

برناخلقی جبه ودستارله کورسك   ایلرسك آنك جبه ودستارینه اکرام
نقشین چیقاروب ایلمه‌دن ذاتنی معلوم   باشلارسك آکا ایلمکه فقرکی اعلام
جراز دیو ویرمز اولور تکری سلامن   شرمنده ایدر ایلسه برجبه‌جه انعام
وای ارا اوله‌سك خرقه‌ده نامك اوله درویش   ملحد دیو باندرمغه ایلرسنی اقدام
یازق سکا کیم ایلیه‌سك حرص وطمعدن   برجبه ایچون کندوکی عالمده بدنام
یوق سنده قناعت کوزك آج اولدیغی اولدر   رزقك ایریشور یوقسه اکر صبح واکر شام

ات لقمه‌سی لازمی طیورمز می سنی نان
زهر اولسون او لقمه کاوله پسمانده‌ٔ دونان

ابناء زمانك طلبی نام ونشاندر   هر بیری تصورده فلان ابن فلاندر
کفتاره کلوب سویلسه‌لر جهل مرکب   زعمنجه ولی هر بری برقطب زماندر
ارباب خرد ذره قدر معتقد اولمز   اول مرشده کیم معتقد بی خرداندر
تقلیدله سجاده نشین اولمش اوتورمش   تحقیقده اما خر بکسسته عناندر
دیرمش بکا کشف اولدی رموزات حقیقت   والله یلاندر سوزی بالله یلاندر
کندندن ایراغ اول دوشوب اردینه یورلمه   اول بی خبرك کندیکی یول ظن وکماندر
ای طالب تحقیق اکر وار ایسه درکك   کوش ایت بو سوزی کیم خبر بی خبراندر

زنهار اویدوب یلدیکی دوشمه عناده
بر پیره یاپش کیم ایره سین سر معاده

کریه‌ك قوپر ای خواجه مکر کیم جکر کدن   کیم چقدی جکر پاره‌لری چشم ترکدن
بیك کریه ایدرسك سنی آخر آیررلر   فرزند وزن وطنطنهٔ سیم وزرکدن
بوملك فنایه که عدمدن سفر ایتدك   سودك ندر انجق آنی بیلسن سفرکدن
یوق چیقمغه کوکلك دردنیای دنیدن   بالله دی خشنود میسك یوخسه پرکدن
بومزبله‌دن شویله کذار ایلیه کورکم   برذره غبار ایرمیه تا رهکذرکدن
سیم ایله زری کندیکه قت قت سپر ایتسك   مرك اوقنی چمزمی صانورسك سپرکدن
عقل آدین آکوب کندیکی تکلیفه براقه   دیوانه اولوب رفع قلم قیل اوزرکدن

ای خواجه اکر کیم سن ایسك عاقل ودانا
شیدالغی بك عقله دکشمز دل شیدا

ای صاحب قدرت قنی انصاف ومروت   رندان می آشامه نیچون اولمیه رغبت
قسمتلری دیرسك ازلی جور وجفادر   جور اوله نیچون ذوق وصفا اولمیه قسمت
دیرسك که بو کون ایلین یارین ایدر ذوق   چوقمی ایکی کون بنده‌لرك ایلسه عشرت
حاجتلریمز قادر ایکن قیلمغه حاصل   صالمق کرمکدن بزی فردایه نه حاجت
ناچار جکر خلق بوزجتلری یوخسه   آدم قره‌طاغ اولسه کتورمز بوکا طاقت
حالك کیمه آچسك سکادیر حکمتی واردر   اولدر دی بزی آه بیلمزمی بو حکمت
بیهوده دونوب نیلر اوله باشمز اوزره   خلقك بوفلك دیدیکی دولاب مشقت

بیهوده یتر دوندی همان ترکنی قیلسه
کیم عکسنه دور ایلمدن یکدی یقلسه

روحی

صوفی که صفاده کچور مالك دینار ‖ بردرهمی آلسك اولور خاطری درهم
ظاهر بو که آخر یری خاك اولسه کرکدر ‖ کردرهمه محتاج اوله کر مالك درهم
می صون‌ایزه ساقی ایچه‌لم رغمنه آنك ‖ کیم جهلی ایله بیلمدیکی یردن اوروردم

هر منکر کیفیت ارباب خرابات
اوزعقلی ایله حق دیلر کیم بوله هیهات

کهرزاهدی کیم صاحب ارشاد اوله‌یم دیر ‖ دون مکتبه واردی بوکون استاد اوله‌یم دیر
میخانه‌ده استریقلوب اولمغی ویران ‖ بیچاره خراباتده آباد اوله‌یم دیر
الدن قومسون کل کبی جام میی بردم ‖ هرکیمکه بوغمخانه‌ده دلشاد اوله‌یم دیر
برسروقدك بندهٔ افکنده‌سی اولسون ‖ عالمده او کیم غصه‌دن آزد اوله‌یم دیر
عمرین چکروب کوه بلاده دل شیدا ‖ برهمزن هنکامهٔ فرهاد اوله‌یم دیر
وصل ایستیوب هجرله خوش چکدیکی بو کیم ‖ مسکین غم جانانه‌یه معتاد اوله‌یم دیر
کزدی یوریدی بولدی براکانه جك یر ‖ من بعد ینه عازم بغداد اوله‌یم دیر

بغداد صدفدر کهری در نجفدر
یانده آنك درو کهرسنك وخزفدر

اول کوهر یکتا که بولنمز آکا همتا ‖ کلمز صدف کونه براویله دریکتا
اول ذات شریفه یاراشور دعوئ همت ‖ کیم اولدی نه دنیا اکا مقصود نه عقبا
کیم درك ایدر آنی که اوله‌ذاتنه معلوم ‖ رمز کتب مدرسهٔ عالم بالا
اول زاهدك آغلریر وکوك حالنه یاربن ‖ کیم ایچمیه دستندن آنك جام مصفا
برنقطه‌ده درسری دیدی چار کتابك ‖ اول چارده در سر کتبخانهٔ اشیا
اول نقطه‌بنم دیدی دونوب رمزینی سیرایت ‖ یعنی که بنم جملهٔ اسمایه مسما
چون حصه‌ایمش قصه‌دن اهل دله مقصود ‖ مقصود ندر آکاه بیل ای عارف ودانا

هپ مغلطه ولقلقه‌در باطن وظاهر
برنقطه ایمش اصل سخن اول وآخر

واردم سحری طاعت ایچون مسجده ناکاه ‖ کوردم اوتورر حلقه اولوب برنیجه کمراه
کیرمش کروحدته آلمش اله تسبیح ‖ هر بیریسنك ورد زبانی چل وپنجاه
دیدم نه صیارسز نه آلورسز نه ویررسز ‖ کاصلا دلکزده نه‌نبی وارنه خود الله
دیدی بریکیم شهرمزك حاکم وقتی ‖ خیرایتمك ایچون خلقه کلور مسجده هرکاه
احسانیده پنجاه وچهلدر فقرایه ‖ صبرایله که دمدرکله اول میرفلکجاه
کلدکارینی مسجده بیلدم نه‌ایچوندر ‖ یوزدوندروب اندن دیدم ای قوم اولك آکاه
سزدن کیم ایراغ اولدی‌ایسه حقه یقیندر ‖ زیراکه ضلالت یولیدر کتدیکز راه

تحقیق بو کیم هپ ایشکز زرق وریادر
تقلیدده سز طاعتکز جمله هبادر

دنیاده دنیلردن ایدرسك طلب کام ‖ ای خام طمع نیجه‌یه‌دك بوطمع خام

جودت پاشا

كزرك منهج باریك خیالی هر بار طوتارم طور تجلیٔ معانیده قرار
هر سوزم سحر حلال اولدیغی چونكیم دركار بی محابا ره نارفته یه كتسمده نه وار
قهر خصم ایلمكه الده عصادر خامه م
فیض نیل سخنه نصب ایله مقیاس جدید ایلدم راه مجاریٔ خیالی تجدید
لذت شیروشكر نظم ایله نثرمده پدید نیشكرمی عجبا مصر معانیده رشید
باق حلاوتده طبع بلغادر خامه م
حضرت آصف عالی همم جم خصلت بیوروب شعره تنزل اوفلاطون فكرت
ایلمش بوغزلك نظمنه چونكیم همت طرز تخمیسی وسیله ایدرك ای جودت
منقبت خوان رشید الوزرادر خامه م

تركیب بند

روحی

صائملر بزی كیم شیرهٔ انكورله مستز بز اهل خراباتدنز مست الستز
تردامن اولملر بزی آلوده صانور ایك بز مائل بوس لب جام و كف دستز
صدرین كوزه‌دوب نیایه لم بزم جهانك پای خم میدر یریمز بادهٔ پرستز
مائل دكلز كه نك آزارینه اما خاطرشكن زاهد پیمانه شكستز
ارباب غرض بزدن ایراغ اولدیغی یكدر دوشمزیزه زیرا اوقوز صاحب شستز
بوعالم فانیده نه مهر ونه كدایز اعلاره اعلا انورز پست ایله پستز
همكاسهٔ ارباب دل زعربده مزبوق میخانه‌ده بزكرچه ولی عشقله مستز
بز مست می میكدهٔ عالم جانز
سرحلقهٔ جمعیت پیمانه كشانز
ساقی كتور اول باده‌یی كیم دافع غمدر صیقل اور اوم آینه كه پرژنك المدر
دلبسته لرز بزدن ایراغ ایلمه بردم اول باده‌یی كیم نوردل ودیدهٔ جمدر
ای خواجه فنا اهلنه زنهار اولولنمه درویشی بوملكك شه بی خیل وحشمدر
خاك اولكه خدا مرتبه‌كی ایلیه عالی تاج سرعالمدر اوكیم خاك قدمدر
كل طوغریلهلم میكده‌یه رغمنه آنك كیم بار ریادن قد بركشته‌سی خمدر
می صون بزه ساقی بزاول قوم كه دیرلر رندان صبوحی زدهٔ بزم قدمدر
بو نظمی بیامیدن ایشت حاله مناسب كیم زبدهٔ یاران سخندان عجمدر
مارند صبوحی زدهٔ بزم الستیم
بیش ازهمه ساغركش وبیش ازهمه مستیم
خوش كوشهٔ ذوق ایدی صفا اهلنه عالم برحال ایله سورسیدی اكر عمر بنی آدم
صحبت صوكی درد اولمسه وصلت صوكی هجران نوش آخری نیش اولمسه سور آخری ماتم
بوعالم فانیده صفایی اول ایدر كیم یكسان اوله‌باننده اكر ذوق واكر غم
دائم اوله همصحبت رندان قدح نوش وارین قویه میدانه اكر بیش واكر كم

باقی

باقی جمال پادشه دلپذیری کور | مرآت صنع حضرت حی قدیری کور
پیر عزیز مصر وجود ایتدی انتقال | میرجوان چابك یوسف نظیری کور
کون طوغدی شمعی غایته ایردی سپیده دم | رخسار خوب خسرو روشن ضمیری کور
بهرام وقتی کوره یتوردی بو صید کاه | وار ایشکینه خدمت شاه اردشیری کور
بر باد قیلدی تخت سلیمانی روزکار | سلطان سلیم خان سکندر سریری کور
واردی پلنك کوه وغا خواب راحته | کهسار کبریاده طوران نره شیری کور
جولانه کتدی روضه یه طاوس باغ قدس | فرهمای اوج سعادت مسیری کور

اقبال و بخت خسرو آفاقه مستدام
روح وروان شاهه تحیات والسلام

قیلدقجه شاه عالمه حق فضل ورحمتی | و یرسون جهانده حضرت پاشایه دولتی
صاحبقران عرصهٔ اقلیم سلطنت | اولدمکه قیلدی ملك بقایه عزیمتی
اول جسم پاکی جانی کبی ایلدی نهان | آسوده قیلدی حال سپاه ورعیتی
خلق جهانه فرق سکز کون طوبوردی یوب | برهفته ایچره قیلدیلر انجق بو حالتی
تدبیری کور که ایرمدی کیمسه خیالنه | آصف جهانه کاسه کوریدی وزارتی
غیرت کرلربنی قوشاندی قلیج کبی | آلدی حصاری و یردی خدا فتح ونصرتی
راحت یوزینی کورمدی چالشدی جان ایله | چکدی افندی بولنه بودکاو زحمتی

یارب چراغ دولت و بختن منور ایت
ایکی جهانده کوکلی مرادین میسر ایت

غزل رشید پاشا مرحومکدر

جودت پاشا

جسم الفاظه روان بخش ادادر خامه‌م | مهد خلیایه صورزای صفادر خامه‌م
درداشکال معانی یه دوادر خامه‌م | خستهٔ ناطقه یه روح فزادر خامه‌م

ذات عیسی کبی اعجاز نمادر خامه‌م

نقشنه شیشه خیالان ظرافت تشنه | نقطه وخطنه هر صاحب حکمت تشنه
قطرهٔ رشحه سنه اهل بلاغت تشنه | رشحهٔ فیضنه ارباب فصاحت تشنه

کویا چشمهٔ الهام خدادر خامه‌م

سعیی مشکور اوله کیم ایتدی بوجه آداب | مروهٔ قلبی صفای رقمیله سیراب
رشحاتی حرم جانه ویروب آب ایله تاب | اولدی اجرای سخن ایتمکه زرین میزاب

کعبهٔ معنی یه آچلسه سزادر خامه‌م

صانمه کیم بازدیغی نظمك نه بن ونه سری وار | ملهمیت کبی باشنده هما افسری وار
چرخ اعجازه قدر آچغنه بال وپری وار | سرشاهنشه اندیشه یه قونسه یری وار

اوج اعلای معارفده همادر خامه‌م

(کرزك)

باقی

باقسون درون سینهٔ اس و پریده داغ   نار فراق شاه سلیمان کامران
قیلدی فراز کنگرهٔ عرشی جلوه کاه   لایق دکلدی شانته حقا بو خاکدان
مرغ روانی کوکاره ایردی هما کبی   قالدی حضیض خاکده برایکی استخوان
چابك سوار عرصهٔ کون ومکان ایدی   اقبال وعزت اولمش ایدی یار وهمعنان
سرکشلك ایتدی توسن بخت ستیزه کار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار

اولسون غمکده بنجلین زار و بیقرار   آفاقی کزسون اغلایه رق ابر نو بهار
طوتسون جهانی نالهٔ مرغان صبحدم   کللر بولنسون آه وفغان ایلسون هزار
سنبللر بی ماتم ایدوب چوزسون اغلاسون   دامانه دوکسون اشك فراوانی کوهسار
آکدقجه بوی خلقکی دردکله لاله وش   اولسون درون نافهٔ مشك تتار تار
کل حسرتکله یوللره طوتسون قولاغنی   نرکس کبی قیامته دك چکسون انتظار
دربار ایتسه عالمی چشم کهرفشان   کلمز وجودده سنجلین درشاهوار
ای دل بودمده سنسن اولان باکه همنفس   کل نای کبی ایکلیه لم باری زار زار
آهنك آه وناله لری ایده لم بلند
اصحاب دردی جوشه کتورسون بو هفت بند

کون طوغدی شاه عالم اویانمزمی خوابدن   قیلمزمی جلوه خیمهٔ کردون طنابدن
یوللرده قالدی کوزلرمز کلمدی خبر   خاك جناب سدهٔ دولت مآبدن
رنك عذاری کتدی یاتور کندو خشك لب   شول کل کبی که آیرو دوشو بدرکلابدن
کاهی حجاب ابره کیرر خسرو افلاك   یاد ایلدکجه لطفکی دررلر حجابدن
طفل سرشکی یرلره کیرسون دعام اودر   هرکیم غمکدن اغلامیه شیخ وشابدن
یانسون یاقلسون آتش هجرکله آفتاب   دردکله قاره چوللره کیرسون سحابدن
یاد ایلسون هنرلریکی قانلر اغلاسون   تیغك بو بنجه قاره یه باتسون قرابدن
دردوغمکله چاك کریبان ایدوب قلم
پیراهنینی پاره لسون غصه دن علم

تیغك ایچوردی دشمنه زخم زبانلری   بحث ایتمز اولدی کیسه کسلدی لسانلری
کوردی نهال سرو سرافراز نیزه کی   سرکشلك آدین آکدی برداخی بانلری
هرقنده باصدی پای سمندك نثار ایچون   خانلر یولکده جمله روان ایتدی جانلری
دشت فناده مرغ هوا طورمیوب قونار   تیغك خدا یولنده سبیل ایتدی جانلری
شمشیر کبی روی زمینه طرف طرف   صالدك دمور قوشاقلو جهان پهلوانلری
آلدك هزار بتکده یی مسجد ایلدك   ناقوس یرلرنده اوقوتدك اذانلری
آخر چالندی کوس رحیل ایتدك ارتحال   اول قوناغك اولدی جنان بوستانلری
منت خدایه ایکی جهانده قیلوب سعید
نامشریفك ایلدی هم غازی هم شهید

بسم الله الرحمن الرحيم

ترکی اشعار

ترکیبات وترجیعات وتخمیسات وتسدیسات

سلطان سلیمان مرحوم ایچون مرثیه

باقی

ای پای بند دامکه قیدنام وننك
تا کی هوای مشغلهٔ دهر بی درنك
آك اول کونی که آخر اولوب نوبهار عمر
برك خزانه دونسه کرك روی لاله رنك
آخرمکانك اولسه کرك جرعه کبی خاك
دوران الندن ایرسه کرك جام عیشه سنك
انسان اودر که آینه وش قلبی صاف اوله
سینه کده نیلرآدم ایسك کینهٔ پلنك
عبرت کوزنده نیجه یه دك غفلت او یخوسی
یترمی ساکه واقعهٔ شاه شیرجنك
اول شهسوار ملك سعادت که رخشنه
جولان دمنده عرصهٔ عالم کلوردی تنك
باش اکدی آب تیغنه کفار انکروس
شمشیری کوهرینی پسند ایلدی فرنك

یوزیره قویدی لطف ایله کلبرك ترکبی
صندوقه صالدی خازن دوران کهر کبی

حقا که زیب وزینت اقبال وجاه ایدی
شاه سکندر افسر وداراسپاه ایدی
کردون ایاغی توزینه ایلردی سرفرو
دنیایه خاك بارکهی سجده کاه ایدی
کمتر کدایی آزعطاسی قیلوردی بای
براطفی چوق مروتی چوق پادشاه ایدی
خاك جناب حضرتی درکاه دولتی
فضل وبلاغت اهلنه امیدکاه ایدی
حکم قضایه ویردی رضایی اکرچه کیم
شاه قضا توان وقدر دستکاه ایدی
کردون دونه زار وزبون اولدی صانمیك
مقصودی ترك جاه ایله قربِ آله ایدی
جان وجهانی کوزلرمز کورمسه نوله
روشن جمالی عالمه خورشید وماه ایدی

خورشیده باقسه کوزلری خلقك طولا کلور
زیرا کورنجه خاطره اول مهلقا کلور

دوکسون سحاب قدینی اکوب قطره قطره قان
اینسون نهال نارونی نخل ارغوان
بوآجیلرله چشم نجوم اولسون اشکبار
آفاقی طوتسون آتش دلدن چیقان دخان
قیلسون کبود جامه‌لرینی آسمان سیاه
کیسون لباس ماتم شاهی بتون جهان

خرابات

اسميله جمع وترتيب قلنان مجموعهٔ منتخباتك اشبو بزم ثانيسنده تركيبات وترجيعات
وتخميسات وتسديسات وقطعات ورباعيات وغزليات وابيات مندرجدر

احمد بن الخطيب
احمد بن علويه
احمد بن ليون الاندلسى
احمد بن محمد التلمسانى
احمد بن يوسف
احنف العكبرى
احوص
اخطل
اسحق الموصلى
اسدى
اشجع السلمى
اشهب
اصبحى
اصمعى
اعشى
امرؤ القيس
امين الدين ابى الوفاء
بدر الدين بن حبيب
بدر الدين دمامينى
بديهى
بديع الهمدانى
برهان الدين القيراطى
بريدى
بسامى
بشار بن ورد
بكر بن النطاح
بها زهير مصرى
بيهس بن المهيب
تأبط شرا
تميم بن حذيمه
تهامى
تقى الامام

ثعلبه بن عمير
جاحظ
جبلة بن الايهم
جحظة البرمكى
جرير
جعفر بن الفراء
جعيفران
جميل
حاتم الطائى
حاجز بن عوف
حارثى
حزين
حسان بن ثابت
امام حسين بن على
حسين بن انكاك
حسين بن مطير
حصرى
حصنكى
حطيئه
حكيم بن عبدك
حماد عجرد
حمدونى
خبز ارزى
امام خليل
خياط المدنى
داود پاشا
دعامه
دعبل
ذو الرمة
ربيعة الرائى
رياشى
ربطه

زبان بن سيار
زبير الاسدى
زبينا النصرانى
زهير بن ابى سلمى
امام زين العابدين
سابق البربرى
سالم الانبارى
سالم بن وابصة
سحيم
سرى الموصلى
سعدى چلبى
سعدى شيرازى
سعيد الوراق
سعيد بن حميد
سعيد بن عبد الرحمن
سلامى
سموأل بن عاديا
امام الشافعى
شريف الرضى
شطنى
شماخ
شهاب الدين سهروردى
صاحب بن عباد
صالح بن القدوسى
صباح
صفدى
صفى الدين حلى
صنوبرى
طاهر بن حسين
طريح
طرشوشى الامام
طغرائى
ظهير الدين الوزير

عباس بن الاحنف
عباس بن مرداس
عبد الباقى
عبد الرحمن بن حسان
عبد الصمد بن بابك
عبد العزيز الدرينى
عبد الغنى نابلسى
عبد القدوسى
عبد الكريم جبلى
عبد الله پاشا كوپريلى زاده
عبد الله بن عبد الله
عبد الله بن محمد العطار
عبد الملك الجرزى
عبدان
عبد الوهاب المالقى
عبدة بن الطبيب
عبدى بن زيد
عتاب بن الورقاء
عتبه بن الحباب
عتبى
عرجى
عروة بن الورد
عروة بن حزام
عضد الدولة
عطوى
عكاشة العمى
علم الدين بغدادى
على افندى ضالى زاده
على القيروانى
على بن ابى طالب
على بن الجهم

محتشم کاشانی
میرزا محمد بیك
محرم
خواجه حاجی محمد
محمد بن عبد الرزاق
محمد قولی قزوینی
محمود
محوی
مختاری غزنوی
زیب النسا مخفی بیگم
مخلص کاشانی
مخلص هندی
مخلصی
مدهوش
ملا مراد قزوینی
مرشد خان
مسروری قزوینی
خواجه مسعود
وسعد سلمان
مسیح کاشانی
مسیح الدین قاضی
مشتاق اصفهانی
مشرب
مشرفی
مشفقی بخاری
مشفقی کاشانی
مطربه بیگم
مظفر حسین
مظهر خوئی
مظهر کشمیری
معارف
امیر معزی

معصوم حسینی
میر معصوم
معلوم تبریزی
معین الدین
معینی جوینی
مغربی
میر مغفور
مفلح اصفهانی
مقصود کاشی
مقصود هروی
ملك قمی
ملهمی
منصف
منوچهر شصت کله
مولی اصفهانی
مؤمن حسین
مؤید زاده
مهری بیگم
مهستی بیگم
میری استانبولی
میلی
نابی رومی
نادم
ناصر الدین شاه ایران
ناصر بخاری
ناصر خسرو
ناصر علی
ناظم هروی
نافع قمی
میر نجات
نجاتی رومی
نجم الدین کبری
نجیب

نجیب الدین
ندائی
نزاری قهستانی
نسبتی
نسیمی حسینی
نشاط
نشانی هندی
نصرت
بابا نصیبی
خواجه نصیر
نطقی نیشابوری
سید نظام الدین
نظام دست غیب
میرزا نظام شیرازی
شیخ نظامی گنجوی
شاه نظر اصفهانی
نظری
نظم جوهری
نظیری نیشابوری
نعمة الله قهستانی
نفعی ارضرومی
نوائی
نور جهان بیگم
نورس افندی
نوری اصفهانی
نوعی اصفهانی
نوعی خبوشانی
نیاز اصفهانی
نیازی
نیکی اصفهانی
واثق
واحد اصفهانی

ملا وارسته
واصل
واعظ قزوینی
واقف خلخالی
والهی قمی
واهب اصفهانی
خواجه وجدی
وحشی مانقی
وحید طاهر
خواجه وحی
وصاف
وصال
وصالی
وفای اصفهانی
وقوعی
سلطان ولد
ملا ولی
ولی دشت بیاضی
هاتف
هاشمی بخاری
هلاکی همدانی
هلالی خراسانی
خواجه همام
امیر همایون
یارك قزوینی
یتیم همدانی
یحیی لاهجر
یغما
یقینا
یقینی
یوسف

شرف قزوینی
شرف الدین علی مانقی
شرف هندی
شرفی
شعیب جوشقانی
شفائی
شفای اصفهانی
شکوهی
شکیب شیرازی
ملک شمس الدین
قاضی شمس الدین
شمس الدین حدادی
شمس بدخشی
شمیم اصفهانی
شوقی تبریزی
شوکت بخاری
شیخ شهاب الدین
سهر وردی
شهودی رمال
شهیدی قمی
ادیب صابر
صاحب
صادق بیک نقاش
آقا محمد صادق
امیر محمد صالح
صالحی
صایب اصفهانی
صاین الدین شیرازی
صباحی
ملا صبحی
صبری روزنهان
صبوری تبریزی

حکیم صدر الدین
ضمیری اصفهانی
ضیای اصفهانی
ضیای قزوینی
ضیاء الدین کاشانی
طالب آملی
طالع
بابا طاهر
شاه طاهر قمی
طبعی
طغرا
طوقی تبریزی
طهماسب شاه
ظاهر
ظهیر فاریابی
عادل خان
عاشق اصفهانی
عالمی
عایشه سمرقندی
عبدالله انصاری
عبدالله سلطان
عبد المجید
عبد النبی
عبد الواسع جبلی
عبید زاکانی
عجزی تبریزی
عذری
بابا عراقی
عرفی شیرازی
عزالدین محمود
عزیزی
عسجدی

عصمت بخاری
عصمتی بیکم
عطاء الملک
عطار نیشابوری
عفتی بیکم
علائی اشتیبانی
علی نایب
علی نقی
عماد الدین حروفی
فقیه عماد کرمانی
عمادی
عمق
عنصری
عنوانی
قاضی عیسی
غازی مشهدی
غازی قلندر
غزالی مشهدی
غنی کشمیری
غیرتی
فاخر مکین
فاخری
فارغ تبریزی
فارغی
فاروق احمد
فایض
فخری کاشانی
فدای نوربخش
فرج الله
فرخی
فردوسی طوسی
قراری کرمانی

قصاب
قطران احلی
قمر الدین
قمری
قوسی
قیدی
کاتبی نیشابوری
کاظم قمی
کاکای قزوینی
کامل
کرامی
کسائی کرمانی
کلخنی
ککوی کشمیری
کلیم ابوطالب
کلیم کاشی
کمال الدین اسماعیل
کمال خجندی
کمالی سبزواری
کوکبی
گوهر بیکم آذربایجانی
لاله خاتون لامعی حاکمه
کرمان
لسان تبریزی
لسانی شیرازی
لطف الله نیشابوری
مادهورام هندی
مایل
قاضی مجد الدین
مجرم شاملو
محب علی تته
محبی سلطان سلیمان
محیی لاری

جدائی
جذبه
جذبی اصفهانی
جسمی همدانی
میرزا جعفر
جعفری
جلال بن عضد
جلال الدین جعفر قمی
مولانا جلال الدین رومی
جلال دوانی
خواجه جمال منشی
جمال الدین اصفهانی
جنونی قندهاری
جوهری
حاجی میرزا اغاسی
حافظ شیرازی
حافظ عجم
حالتی تبریزی
حالتی طهرانی
حالی
حریفی
حزنی
حزین اصفهانی
میر حزینی
حسابی
حسرت
حسن اردشیر
حسن بیك
حسن خان
حسن دهلوی
حقیری تبریزی
حقیقی شیرازی

حلمی
حیدای همدانی
حیدر دهلوی
حیدر معمائی
حیرتی قزوینی
خاطری
خاقانی شروانی
خراب
خسرو دهلوی
خضری قزوینی
خضری لاری
خطائی شاه اسماعیل
صفری
خواجوی کرمانی
خواجه زاده
خیالی
عمر خیام
داعی
دانش
دردی سمرقندی
درکی قمی
دری ذوالقدر
دقیقی سمرقندی
درویش دهکی
دیری
ذوقی کاشانی
ذهنی دفتردار
فخر الدین رازی
رازی
راسخ
راضی فصاحت خان
راغب اردبیلی

راغب پاشا
راقم
راهب
رحیمی
رشکی
خواجه رشید الدین همدانی
رشید الدین وطواط
رشیدی سمرقندی
رضا
آقا رضا
محمد رضا
رضائی
رضا پاشا
رضی الدین نیشابوری
رفیع حسن بیك
رفیعی
رفیق اصفهانی
رکن الدین سمنانی
رکن الدین سنجری
رندی
روحانی سمرقندی
رودکی
رونق
رهی
ریاضی سمرقندی
زبانی
زکی همدانی
زمانی
زیانی
زین العابدین
زینت

سالك یزدی
سالم تبریزی
میرزا سامی
سحابی
سراج اصفهانی
سراج حکاك
سرمد
سرور
شیخ سعد الدین حموی
شیخ سعدی شیرازی
سعد بن زنکی
حکیم سعید خان
سلطان قزوینی
سلمان ساوجی
سلطان سلیم اول
سلیم طهرانی
محمد قولی سلیم
شاه سلیمان
حکیم سنائی
شاه سنجان
سنجر کاشانی
سوزی ساوجی
سهیلی
شاپور طهرانی
شاکرای طهرانی
شاکی
شانی تکلو
شاهی سبزواری
شاه شجاع
شجاع الدین محمود
شیخ شطاح
سید شرف استانبولی
شرف زرد تبریزی

نوعی
نهادبك
نهانی
نبلی
واثق
واصف رئیس الکتاب
واصف اندرونی
واقف

والهی
والی یکی بازارلی
وجدی
وجودی
وحدتی
وحید
خواجه وحی
وصاف

وصولی
سلطان ولد
سید وهبی
وهبی سنبلزاده
ویسی
هادی مامازاده
هدایی مؤذن
هلالی

همدمی
یتیم علی چلبی
یحیی افندی شیخ الاسلام
یحیی بك طاشلیجه لی
یسری
یقینی
یوسف مولوی
منلا یوسف

﴾ فارسی ﴿

﴾ ترکیبات وترجیعات ومخمس وغزلیات وابیات ﴿

ابن حسام
ابن یمین
ابو اسماعیل
شیخ ابو الحسن بسطامی
ابو السعود شیخ الاسلام
ابو العلا کنجوی
ابو الفرج رونی
شیخ ابو القاسم
ابو تراب
ابو سعید ابو الخیر
ابو طالب
ابو علی سینا
ابو محمد بن سلطان محمود
سلطان ابو یزید آل مظفر
ابو یزید بسطامی
آتسز خوارزمشاه
اثیر الدین اخسیتکی
علی احمد
احمد استانبولی
احمد ابن کمال پاشا
شیخ احمد جامی

سلطان احمد جلایر
میرزا احمد قزوینی
اخذی
آذر
آذری
ارشد کازرونی
ازرقی
ازل
قاضی اسد
اسیر همایون
اسیری
اشرف استانبولی
اشرفی سمرقندی
اشهری
آصفی
میر اصلی
آفتابی
آفرین اصفهانی
بابا افضل کاشانی
اقدسی
آکاه

اکبر شاه
آکهی یزدی
الف ابدال
میرزا شریف الهام
امام هروی
امیدی طهرانی
امین طهرانی
امینای نجفی
انوری ابیوردی
انیس
انیسی شاملو
اوحد الدین کرمانی
شیخ اوحدی
اهلی شیرازی
آهی
آیتی
میر حسن ایجاد
باقر خرده
باذل
بدر الدین جاجرمی
بنائی

پور بهای جامی
پیامی آملی
بهائی
درویش بهشتی
بیانی
بیخود
بیدار قهستانی
بیدل
بینش جعفر بك
تأثیر
تاج الدین شنوی
تجلی
تسلیمی
میر تشبیهی
تفته
تلوك چند
تنها
توفیق
ثنائی خواجه حسین
جامی
جانی

عبید خان
عبدی
عدلی سلطان محمد ثالث
عدنی محمود پاشا وزیر فاتح
عذاری ادرنه‌لی
عرشی
عزت
مصطفی عزت افندی رئیس العلما
عزت بك بكلكجی
عزت ملا
عزتی وشنه زاده
عزی
عزیزی
عصمتی
عطا ادرنه‌لی
عطا اسكوبلی
عطایی
عفت بروسه‌لی
علمی ادرنه‌لی
علی رمزی زاده
علی افندی قنالی زاده
علی افندی ماما زاده
عنقا بك
عونی بك
عهدی
عینی قدیم
غالب بك پلاسلی
غالب دده
غباری
غریبی اربیلی
غزالی دلی برادر
غمی
غنایی
غوثی دده
فائضی قافزاده
فائق قدیم
فائق بك مناسترلی
فائق ممدوح بك
فاضل
فامی
فانی
فهمی
فراغی
فراقی
فروغی
فصیح دده
فضلی
فضولی
فطنت خانم
فغانی مصلوب
فنی قدیم
فنی جزیه‌دار
فوری
فهیم
قادری
قبولی كوتاهیه‌لی
قدری
قدسی
قورقود شهزاده
كاتبی
كاظم پاشا
یوسف كامل پاشا
كامی
كانی
كبوتری
كرامی
كشفی
كلیم ایوبی
كمال زرد
كمالی
لبیب افندی
لبیبی
لسانی
لطفی
ملا لطفی شهید
لعلی
لمعی
لیلا خانم
مالكی
مانی
ماهر بابا
مثالی
محبی سلطان سلیمان اول
محبی نیكده‌لی
محرمی
مختاری
مجنونی
مخلص شهزاده سلطان
مصطفی شهید
مدحی
مذاقی
سلطان مراد ثالث
سلطان مراد ثانی
سلطان مراد رابع
مشامی
مشتق
مصری نیازی
مصطفی چلبی نشانجی
معیدی
مقالی
مكی
ملیحی
منیف
مهری خاتون
میلی
نائلی
نابی
ناظم
نامی
نامق كمال بك
نجاتی
نجیب
نحیفی
ندیم
محمود ندیم پاشا
نركسی
نزهت
نسیب دده
خواجه نشأت
نشاطی
نظامی قرامانلی
نظیم
نظمی چلبی
نوابی
نورس قدیم
نورس افندی

خراباتك اشبو بزم ثانیسنده مندرج آثار منتخبه واسامیٔ شعرایی حاوی جدولدر

ترکجه

ترکیبات وترجیعات وتسدیسات وتخمیسات وقطعات ورباعیات وغزلیات وابیات

ابو السعود افندی شیخ الاسلام
سلطان احمد ثالث
ابن کمال احمد افندی
احمد پاشا
آذری دفتردار
اسرار دده
اسحق افندی شیخ الاسلام
اسحق چلبی
اسعد
اسعد افندی شیخ الاسلام
اسعد بغدادی
اسعد موصلی
اسعد مخلص پاشا یوزغادلی
اشرف پاشا بروسوی
اصولی
آگاه بروسه لی
آگهی
الهامی سلطان سلیم ثالث
امری
امنی
امنی آمدی
امیدی
امین بروسه لی
امینی
انوری مداد فروش
آنی فاطمه خاتون
انیس دده
اهلی
آهی
سلطان بایزید ثانی
شیخ بایزید خلیفه
بختی سلطان احمد اول
پرتو قدیم
پرتو پاشا
پرتو پاشا ارضروملی
بصیر بغدادی
بقایی ازنیقی
بقایی استانبولی
درویش بلندی
بلیغ
بلیغی
بهایی شیخ الاسلام
بهشتی ویزه لی
بیانی استانبولی
بیانی روسجقلی
بیداری
تالی
توفیق
تیغی
ثابت
ثاقب
جازم
جامی
جعفر چلبی
جلال چلبی
جلیلی
شهزاده سلطان جم
جنانی
جودت قدیم
جودت پاشا
جوری
حاذق
حازم
حاسم اسعد پاشا کوپریلی زاده
حافظ پاشا
حافظ سیروزلی
حافظ عجم
حاکم وقعه نویس
حالت افندی
حالتی
درویش حالتی
حامد اندرونی
حامی آمدی
حبابی
حبی خاتون
حریری بروسه لی
حسن چلبی اخی زاده
حسن چلبی معید
سلطان حسین بیقرا
کفوی حسین چلبی
حشمت
حفظی ادرنه لی
حکمت بك هرسکلی
حلمی ازنیقی
حلمی موره لی
حلیم کرای
حلیمی بروسه لی
حمدی سیواسلی
حنیف
حیرتی
خانم خانمی ادرنه لی
خاقانی
خاکی
خالصی
خدائی
خرم پاشا
خسرو
خصالی
خلدی
خلیلی
خیری رئیس الکتاب
خیلی
دانش
دانش بك
درونی
درویش قدیم
درویش پاشا بوسنه لی
دری
ذاتی
ذکائی
ذهنی ارضروملی
ذهنی دفتردار
رائف بك ملاجق زاده
رابط
راتب پاشا